

ΒάαϞÉ ää ÍØ ÇääϞŃ ÇáÁæá

ááíΒÉæŃ ÚÈÌ Çááá ÚÒÇä

ÇääÞíää

: Çáíáí ááá æííä æÇáÓáϞÉ æÇáÓáÇä Úái ää áϞ äÈì ÈÚíä ; æÈÚí
ÝäϞ ΒäÈ ÁÚä Ää ϞŃÈÈϞØ ÇáÁæÈ ÈÐÓíÈ äÓíŃíÈ ÈäÐϞ ÇáÓΒä ÇáĐí ŃÁíäÇä Ýí ÞÓíÈ
ÁÝÚÇäÓÈϞä ÇáÈí ÁíäÚÈ ÇáÁæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Úái ϞÚÈÈϞŃäϞ ÞÓíÈäϞ ÇáííÈ ÇáÈí ϞÓÈíÈ
ÁáíáϞ äÝæÓäϞ; æÈäÝæ ÁáíáϞ ÞáæÈäϞ; æÈŃäæ ÁáíáϞ ÄÈØϞŃäϞ; ÍÈí ÁÓÈíÈ ÇáíæϞíÈ ÇáÈí
ÈíæŃ ŃíϞäϞ Íæá ΒϞÈá æíáÇá ÄÈϞí áíØ ÄäÚϞŃ ÇáÚÇää ÁíäÚ; æííÈ ÇáŃΒÈϞä æÐÓÓ

. ÇáÓÇäŃ Ýí ÁáíÇá ÇáÚÇää ÇáÁÓáÇáí
ÄæŃϞÞ ÚϞííÈ ääÓæŃÈ ÚíŃ äÓÞæáÈ æáϞ äÓíŃíÈ æáϞ ääæäÈ ; æäϞ ΒäÈ ÁÚää ÄääϞ ÓÈíÚí
ÈÇäÈäÇä ÇáÚÇää ÇáÁÓáÇáí ÈäÐϞ ÇáÓÚÝ ÇáÚíÈ; ÈííÈ íæϞíäΒ ÄÈäÇá ÇáÓíæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí
ÇáíÓíŃÈ æÚíŃäϞ íÓÄææß Úä ÁíŃ ÇáÈØæŃϞÈ æßÄäää íÞÝæä Ýí äæϞíäÈ ÇáÚíæ; æíäÞæä

.ÇáÁíÈϞŃ ÓϞíäÈ ää ÁŃÓ ÇááÚŃΒÈ
ΒÈíŃ ää ÇááϞÓ íÝϞíææäß ÈÄäää íÞæäæä ÈÈØæíŃ ÍäÓíä äÓíÈ Äæ äϞÆÈ äÓíÈ ää ááíÈ ÇááÚŃΒÈ
æíæÓÚæäáϞ; æáÞí ϞÓÈíæÐÈ äÐä ÇáÁæŃϞÞ Úái ÇäÈäÇä ÇáΒÈíŃíä äáϞ Èíæíä ää ÁíÈϞŃ
ÓϞíäÈ ΒϞäÈ ÚÓϞŃÈ ÁáϞä æÄäÇá æíäÇá æÁÓáÇá æÁíÓÇä æÈÓáí (ÓäŃ) ; áÞí ΒϞäÈ
ÇáíäÇá ÇáÈí ÁŃíÞÈ ÁÓÚϞÝϞ äÓϞÚÝÈ ää äÐä ÇáΒáäϞÈ ÇáÈí ΒÈÈÈ; æäϞ ŃÁíÈ ÞÓíÈ ÁÓáÇáíÈ
íäϞíÈ æϞÞÚäϞ ÇáíÞíΒí ÁÓíä ää ÁÚäÇäáϞ æÈä ÞÓíÈ ÁÝÚÇäÓÈϞä; æäääϞ ΒÈÈ ÈäϞ ää äÞϞäϞÈ
Äæ äŃŃ ää áíáϞÈ Äæ æÓÚ ää ÍæŃíϞÈ ÝÄääϞ áϞ ÈÝí ÚŃŃ äÚŃŃŃ ÇáÁíϞÈ ÇááϞÆáÈ ÇáÈí

. ÈíŃí ÝæÞ äÐä ÇáÁŃÓ

:æÇáíÞ Ää ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí áϞ ÈÓíáí ÇáÁíÇä Èä ÁáϞ ÁÚíϞÈϞ; æííææ áí Ää ÄäÓí ää
ÁíÈΒ íϞÓäÓ ÇáÓäÇä æÈíŃä æÄä áϞäáí Ýíß ÇáÓäϞ æÇáÝŃϞÞ
æÐϞΒ áÄä ÇáÝÓä Úáíß ÈϞäŃ æáíÓ áÄä ÇáÚÚíÓ Úáíß ÈϞŃí
æÄää äää ÇáÓÚÈ Úái ÇáΒáäϞÈ Ää ÈäÞä ÈÞä ÇááÚÇäϞÈ æÈØæŃ äŃϞŃ ÇááÓíŃÈ æææá ÇááÄÓϞÈ
æíÞíÞÈ ÇáÁäØÈϞÚϞÈ ÇáÈí ÈÈŃΒäϞ ÇáæÞϞÆÚ Ýí ÁÚäϞÞ ÇáÞáæÈ; æÄää áÈæä ÓϞÓÚ Èíä áϞ
íΒÈÈä ÇáÁäÓÇä Úä äÐä ÇáÁíϞÈ æÈíä áϞ íÈíŃÚÈ Ýí ÁÚäϞÞä ää ÁáϞä æäϞ íæϞíäá Ýí

. äÓíŃÈä ää ÄäæÇá
æÈí ääÚϞ ŃäÈΒ Èä ÇááíÇáí İŃϞíϞÈ äáϞ Ýí ÇáÞáÈ ÚäÞ
ÝäÚÐŃÈ ÇáíŃϞÚÈ æϞäÞæϞÝí ÍäÇá ÇáŃŃÓÄ Úä æÓÚÝ ííÞ

æíäϞÚ ÇáÁäŃ Ýí ÇáÞÓíÈ Äáí ΒÈÈÈ äÐä ÇáΒáäϞÈ ÈÚíäϞ ÚÓäϞäϞ Ýí æϞÞÚ ÇáÁäŃ ÄäÇáϞ
ÚŃϞØϞ áíää ÈÈíÞíÞäϞ ; æÁäÇäϞ ÓíϞíϞ ÈΒÈíäÇäϞ; æÚÓÓϞ äŃíŃÈ ÈíŃŃäϞäϞ ÐÈä Ää ÈíŃí
ΒáäϞÈ ÈØæŃ æϞÞÚäϞ Ýí ÇáÁÓÈæÚ ÇáĐí ΒÈÈÈ Ýíä ÇáΒáäÈ

. ΒáäϞÈ ÈØæŃ æϞÞÚäϞ Ýí ÇáÁÓÈæÚ ÇáĐí ΒÈÈÈ Ýíä ÇáΒáäÈ
æÞí ΒϞäÈ äÐä ÇáΒáäϞÈ ÈΒÈÈ ÈÚí äØϞŃíϞÈ æääϞíÞϞÈ ÓííÈ ää ÐÈä ÄÈí ÚϞíä áí; ÝÁííϞäϞ
íÄÈíáí æÄäϞ ÈíæϞŃ ÓŃíŃ ÇáæÇáíÈ ŃíäáϞ Çááá Ýí ÇááÓÈÓÝí íáí Úái Ää ÇáÚíí äÈæÞÝ Úái
ΒáäÈΒ ; æÁíŃí æÄäϞ Ýí ÇáíÈäÈ; æÈϞäÈÈ íäϞíÞáí ÈϞäÈäÝæä æÇáÝϞΒÓ ÄÈäÇá ÓÝŃí; ÝÈÓä
ÇáΒáäÈ äÓϞá ÇáíáíÓ æÇáÚíí áϞÈí Ää íŃŃí ØÈϞí ÇáíáÚÈ; æäΒÐϞ ÍæϞáíß; ÁáϞ ÄääϞ ΒϞäÈ Ýí
ÍäϞÓÈäϞ äÚÈŃÈ ÁÓíÞ ÈÚÈíŃ Úä äØϞÚŃ ÇááÝÚÓ æÁíϞÓíÓäϞ; ææϞÞÚ ÇááÚŃΒÈ
æÄÈÚϞíäϞ; æÈŃŃÓä ÇáΒíí ÇáÚÇááí æÇáäæϞíäÈ ÇáŃϞÆÚÈ ÇááŃŃÝÈ ÇáÓϞíÞÈ ää ÄÈØϞá
.ÇááÓíŃÈ ÇáĐíä ííØæä ÈϞŃíí ÇáÁÓáÇä ÈϞáíäϞ; æíÈæää ÓŃí áííä ÈϞáíäϞíä æÇáÁÓáÇá
æáíä ŃŃíäϞ Ää ÄÈíäϞ ÝÞí ÁÓÈíäϞ íÓäϞ ää äÐä ÇááÓíŃÈ; æΒáäϞÈ ää äÐä ÇáÁäØæíÈ

. ÇáíáíäÈ ÇáÚÓíÓÈ ; æáíäϞ Ýí äÐä ÇáÓíäÝæáíÈ ÇáíÓíäÈ ÇáÓϞíäÈ
æäŃíæ Çááá ÚÒ æíä Ää íŃŃÞäϞ ÓíÞ ÇááíÈ æÁíäϞŃ ÇáØæíÈ æϞÓÈÞϞäÈ ÇááÓíŃÈ æÇáááí
äÐä ÇáΒáäϞÈ ΒϞäÈ áíϞæáÈ ääÞä ÇäØÈϞÚϞÈ ÇááÝÓ æáíä äÄŃí ääÐϞ ÇáííÈ Çáíáá ÇáĐí äŃ
ÇáíáíϞ ÈÄŃŃäϞ; æÓŃŃ Βá äŃáá Ýí ÇáÁŃŃ ää İŃŃÆä Äää Þí æáí ää İíí; ÝÄä ÁŃÈäϞ Ýää

Çááá; æÄä ÁíØÄäϞ ÝääϞ äää ÇáÓíØϞä
ŃÈäϞ ÄÈäϞ ää áíäΒ ŃíäÈ æáíÄ äáϞ ää ÄäŃäϞ ŃŃíϞ

ÇáΒáÝ (10)

.ΒÈÈ ÞŃÈ ÍäÇá ÄÈϞí Ýí ÇáÓϞÈÚ ÚŃŃ ää ŃäŃŃä1409äÚ ÇáäæϞÝÞ 22 ϞÈŃíä 1989ä

İ. ÚÈíϞááá ÚÒÇä

*İŃŃ ÇáÁÚäÇá ÁíæääϞ æÄä Þä

.[ááíÈ ÇááÚŃΒÈ ÇáÚíí 17 ÇáÈϞŃíí 6/2/1409äÚÇáäæϞÝÞ 17ä9/1988ä*]

Åä Çáíáí ááá; áíáíá æáÓÉÚíáá æáÓÉÚÝÑá; æáÚæÐ ÈÇááá ää ÕÑæÑ ÅäÝÓáÇ æää ÓíÆÇÈ
:ÅÚæÇááÇ; ää íáíá Çááá ÝáÇ ãÓá áá; æää íÓáá ÝáÇ áÇíí áá; æÉÚÍ
ää íÈÐ ÁáÇ æÐÈ Þáíá ÍÈì àÑì ÈíÇÑÞ ÇááÕÑ ÝÇÐÈ ÝæÞ Þá ÑÈæÚ ÅÝÚÇáÓÈÇä -Åä ÕÇÁ Çááá-;
æáÞí ÍÞÞ ÇáíáÇí ÇáÅÝÚÇáí ÈÝÓá Çááá Ýí ÇáÅÓÑ ÇáÈáÇÈÈ ÇáÁííÑÈ áÇ áá íßá íæÑ
ÈíáíäÇ;ßáÇ áÚá Åä ÇáíáÇí ÓííáÞ ÈÚÍ áÚÇáíÈ íáíÝ ÝÁÐÇ Èá íáÓáÞ æíÒíÇí ááíÈÇ
æÇÕÑÇäÇ; áÞí ÈÓÇÚÝÈ ÇáÅáÈÕÇÑÇÈ; æíÇÑÈ ÚÓÇÆá ÇáßÝÇÑ; ææÞÚ ÇáÅäÝÓÇá ÇáÓíí
Èíá ÇáÓíæÚíÈ ÇáÑæÓíÈ æÇáÓíæÚíÈ ÇáÅÝÚÇáíÈ; ÍÈì ÕÇÑ ÇáÑæÓ íÚíÑæä ÇáÓíæÚíá
ÇáÅÝÚÇá ÈÄááá ÈÇÆÚæ ÇáæØá (æØá ÝÑæÓ; æßááÇ ÑÅæää ÁíÐæÇ íááÓæää ÈÇáÅÕÇÑÇÈ
ÇááÚÈÑÈ æÇáÓíÈÈ ÇááíáíÈ æÇáÓííÈÈ ÇááÇÐÚÈ
æÞí ÈÇÚ ÇáÑæÓ ÇáÕÇÈØ ÇáÓíæÚí ÇáÅÝÚÇáí ÈáÇ íÚÇíá ÓÈíá ÑíÇáÇ ; æÇáíáí ÈáÇ íÚÇíá
ÚÕÑíá ÑíÇáÇ

æÇáÅä æáíá -Åä ÕÇÁÇááá -Úáí ÅÈæÇÈ ÇááÕÑ ÇáááÇÆí; æáÑíæ Çááá Åä íßæä ÚÇá (1409áÚ) áæ
ÚÇá ÇáÝÈí ÈÚí ÕÞæØ ÈííÒÇá æØÇáÞÇá æÈíÇÑ æßáíÒ æÈÇáíÇá
æáÐÇ ÝÁááÇ äáÈá ÇááÓááíá Åä ÇáíáÇí Ýí áÐÇ ÇáÚÇá ííÈÇí Ááí ÍÚá ÒÈíÑ æáÓÇÚíÇÈ ÓíáÈ
æáÅÓÓÇÈ ÒÈíÑÈ æÈÇáíÝ ÈÇáÚÈ; æáÐÇ ÝÁáÇ äáíÈ ÈÇááÓááíá Åä íÈØæÇ Áííáá ÈÇáÈÐá
áÈá ÇáÐíá íáÝÐæä ÅæÇááá Ýí ÓÈíá Çááá ÒáÚÈá ÍÈÚÈ ÁáÈÈÈ ÓÈÚ ÓáÇÈá Ýí Þá ÓáÈáÈ áÇÆÈ
ÍÈÈ æÇááá íÓÇÚÝ äää íÓÇÁ æÇááá æÇÓÚ Úáíá
ÇáÈÐÑÈ (261)

ÝÇáíÑáá Ýí ÇáíáÇí ÈÒÈÚáÇÆÈ ÌÑáá; ÝááíÆÇ äää æÝÐá Çááá áÝÚá ÇáííÑ æÄáááá ÇáÈÐá
æíÈÈ Ááíá ÇááÝÐÈ
æää íæÞ Óí áÝÓá ÝÁæáÆß äá ÇááÝáíæä
ÇáííÑ (9)

æÇááÝÐÈ Úáí ÇáíáÇí áÞíáÈ Úáí ÅØÚÇá ÇáííÇÚ æáæ áÇÈæÇ ÒáÇ ÁÝÈí Óíí ÇáÅÓáÇá ÇÈá ÈíáíÈ
ÝÁÐÈáæÇ Úáí Çááá; æÇÝÚáæÇ ÇáííÑ; æØáÑæÇ ÅäÝÓá; æÁÚíææÇ Ýí ÞíÇá Íßá ÁÓáÇáí Ýí
ÁÝÚÇáÓÈÇä
* ÇáÝÑØ ÚÞíáá

[íááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 23 ÇáÈÇÑíí 19/3/1409áÚÇááæÇÝÐ 29/10/1988á *]
ÝÞí äÒÈ ÓáÈ Çááá Åä íáíÞ ÇáßÇÝÑíá æÁá áÇíÓáí Úáá ÇááÝÓíá; æÁá íÚá ÇáÒÈí ÝÇÁ æÁá
íÞÑ ÇáíÞ Ýí ÇáÅÑÓ
æííÞ ÇáíÞ æíÈØá ÇáÈÇØá æáæ ÒÑá ÇááíÑæä
ÇáÅáÝÇá (8)

æÇáÓíæÚíÈ æÞí ÇáÈÝÓÈ Ýí ÚÞí ää ÇáÓáá æÇáÈÝíÈ æÈæÑáÈ ÒÇáÅæÑÇá ÇáÓÑØÇáíÈ Èá Èíá
ÇáíÞ íááÓ íæÇáíáÇ æííØá ÅÑßÇááÇ æííØÚ ÞáÈáÇ ÍÈì ÇÓÈíÇáÈ Ýí áÐÇ ÇáÚÞí ÓÈíÇ ÍÇáíÇ
æáíßáÇ áÐÇ ÕÑÚÇá áÇ ÈááÇÑ ááÇÆíÇ áÕÑÈÈ Åæ ÕÝÚÈ
æíÞæáæä æÈí áæ Þá ÚÓí Åä íßæä ÞÑíÈÇ (ÇáÅÕÑÇÁ 51) æÇáÅä æÞÝ ÇáÓíæÚíæä Ýí ÒÇÈá
Ýí ÍÇáÈ ÈÆíÓÈ ÍÓíáÈ áÇ ííÓíæä ÚáíáÇ ; ÓÇíÇÈää ÇáÑæÓ íÈÓáæä ÈÇáÓííÈÈ Èää æíÈÝßáæä
ÈÇíÈÞÇÑáá æÈíÚáá; ÝÑíÇáÇÈää ÇáßÈÇÑ ÇáÐíá íÚááæä Ýí ÇáíÇí (áíÇÈÑÇÈ ÇáíæáÈ) æÓá
Èääáá ÇáááÇÆÚí ÍáÓÈ ÚÕÑ ÍæáÇÑÇ; æÇáÓÈÇØ Èääáá ÚÕÑÈ ÍæáÇÑÇÈ; æÇáíáæí ÍáÓÈ
ÍæáÇÑÇÈ

áßÐÇ ÁÐÈí Èää ÇáÈÚá íÓÇæí Èää áÇÆÈ ÓíæÚí íÈíÚáá ÓÇíÈää ÇáÑæÓ ÈÈää ÈíÓ ÌÑÇáá
áÚíáíÈ; æÇáÑÞíÞ ÇáÅÈíÒ æÇáÅÓáí ÁÚáí áááá ÈÈÈíÑ; Èá ÇáíáÇÑ ÈÓÈÈíáá ÈÓÈíá ÓíæÚíÇ
; áíáÚ ÓÇíÈää ÈÚÓ ÇáÚááÈ ÇáÓÚÈÈ ÞÈá Åä íÚÇíÑæÇ ÅÝÚÇáÓÈÇä
æÇáÅä ÈíáÈ áÑÇßÓ ÇáæáÇíÇÈ æÇááííÑíÇÈ ÈÓÞØ ÈÈÚÇ ÝÚí Áííí ÇááíÇáíá; ÝÞí ÕÞØÈ
ØÇáÞÇá (áÑßÓ ÈíÇÑ) Íæä Åä íÓÞØ ÝíáÇ Óæí Óáíí æÇíí ; æÓÞØÈ ÌÑá /ÈííÒÇá/Íæä Åä ÈÓáÞ
ÝíáÇ ÓáÞÈ æÇííÈ æÐáß Èáííí ÓáÇÚ ÈííÑ áíá Çáííá ÞÇÆí ÇááíÇáíá
áÇÓÈÐÈÇá ÑÈÇáí æÈííÑß áÓÚæí ää ÈáíÓíÑ; ÝÚá ÇáÓíæÚíæä Åááá ÁííØ Èää ÝáÑÈæÇ ææáæÇ
Úáí ÁÚÞÇÈää áíÈÑíá; ÝíÆÈ áíá Çáííá áÁááÆá ÈÝÈí ÌÑá ÝæííÈá ÍÓíáÇ áÁá ÇáÑæÓ Þí áíæÇ
ÈÅÑæÇíáá æÓááæÇ ÈÁÓáíÈää ; æÓÞØÈ ÈáÇÑß Ýí áÐÇ ÇáÅÓÈæÚ; áÑíæ Çááá Åä ÈÓÞØ ÝíÓ
ÅÈÇí/ áÑßÓ ÈííÒÇá; æÇáíæä ÓÞØ áÑßÓ ÒÇÈíÓÇ; æÞáíáÇÑ ÈíÈÕÑ áÈáÝÚ
ÅáÝÇÓáÇ; æÇáÅáÈÕÇÑÇÈ áÈæÇáíÈ; æÚÓÇÆá íáí Çááá ÈíÈí æÈÓÈí; æÇáÑæÓ
ääáÇÑæä; æÇáÓíæÚíæä íÑÈíÝæä ááÚÇ æíÈíÈæä Úá áííÓ Åæ ááíÁ æÁáí ááá áÐÇ; ÝÈíÁæÇ ííííæä
ÍæÇÓÇÈ ÇáÓÝÑ áíßææÇ Áæá ÇááÚÇíÑíá ááÅÑÓ ÇáÈí ÝÓáæÇ Áá íÈíÚæáÇ ááÑæÓ
ßÐáß íÕÑÈ Çááá ÇáíÞ æÇáÈÇØá ÝÁÆÇ ÇáÒÈí ÝíÐáÈ ÝÇÁ æÁáÇ áÇ íáÝÚ ÇááÇÓ ÝíáßÈ Ýí
ÇáÅÑÓ ÒÐáß íÕÑÈ Çááá ÇáÅáÈÇá
ÇáÑÚí (17)

æáÇ Èíáá ááÓíæÚíÈ Óæí ÇááíÇáííá ÇáÐíá ííááæä Ííá Çááá Èíá ÍæÇáíáá áíáÞáæä æÇÞÚÇ áØÈÐÇ
ÝæÞ ÅÑÓáá
æíæäÆÐ íÝÑí ÇááÅááæä ÈáÕÑ Çááá íáÕÑ ää íÓÇÁ æáæ ÇáÚÓíÓ ÇáÑííá
ÇáÑæä (4-5)

ÝÚáí ÇááÓááíá Åä íÑßÓæÇ íáíáá æíáÇíáá ; æÅæÇááá æÁÚÓÇÈää; æÁá íÒÈ æÇ ØÇÞÇÈää Ýí
áÐá ÇáÅÓáÑ ÇáÞÑíÈÈ áíÓÇÑßæÇ Ýí ÞíÇá ÍæáÈ ÞÇáÈ ÈÇáÈíÓ æÇáÅÓá (1) [ÑæÓ ÇáÑáÇí]
ÁÚáí ÇáááÇáß áÇ íÈáí Úáí ÇáÅÓá æÇáØÚá Úáí áíÈíáá ÒÇáÚÓá
*áá ÈÚáÈæÇ ÇáÞíÑ

[.ááíÈ ÇááÚÑßÉ ÇáÚÍÍ 25 ÇáÈÇÑíí 2ÑÈíÚ ÇáÈÇáí 1409áÚÇááæÇÝÐ 12/11/1988á*]
ÝÐÍ Ííá ÇáÑæÓ ÁÝÚÇáÓÈÇá ÍÍÇíæä Çááá æÑÓæää ; ÈÓáÝáá æßÈÑíÇÆää æÚÑæÑáá
æÙØÑÓÈää
æÙäæÇ Áäää ãÇáÚÈÈää ÍÓæäää ää Çááá ÝÄÈÇää Çááá ää ÍíÈ ää ííÈÓÈæÇ æÐÍÝ Ýí ÐáæÈää

. ÇáÑÚÈ
ÇáÍÒÑ(2)
æÇÓÈäÑÈ ÑæÓíÇ ÈíÝÚ ÈíáíáÇ æÈÐÐÝ ÈÄÓÇØíááÇ ÇáíæíÈ æÇáÈÑíÈ; æäÝí áíÓæä ÇáÐÍÇÆÑ
ÇááßÍÓ Ýí áÓÈæíÚÇÈäÇ ÍÈí ÒÇÑÈ ÈÓÈÚáá ÐÐÇÆÝ áÓææÚÈ Ýí äÝÓ ÇáÚÇá; æäÇ ÇÍÑÈ ää
æÓÚáÇ ÓíÆÇ; æäÇ æÝÑÈ ää ÁÓáíÈäÇ ææÚÇ ; ÝÐÍ ÇÓÈÚááÈ Ñá ÇáÁÓáíÈ ÇáÈí ÈääßáÇ ÚÍÇ
ÇáÁÓáíÈ ÇáÐÑíÈ; æäÚ Ðáß ÚÇÍÈ Èíáí ÇááÑÇÑÈ æÈÍÓÍ ÇáÐá æÈÈÍÑÚ ÒÓ ÇááÓíáÈ
æÇááæÇá

áÐí ÑÇáÈ ÇáíÑÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá ÚÇááíÈ ää ÍáÈ ÈíæÑ ÑíÇáÇ ÝæÐ ÑÁÓ ÓÚÈ áÓáá
æÇÍÍ; æÈÈáÐí ÁáæÇááÇ ÐØÚÈ ÁÑÓ æÇÍÍÈ -ÁÝÚÇáÓÈÇá-; æáß Áä ÈÈÓæÑ áÚí ÇááÓÇÆÈ
ÇáÈí ÓÈÈ ÝæÐ ÁÝÚÇáÓÈÇá æÓÚÈäÇ ÇááÓáá ää æÈÇá æÇÍÍ :Áää äÑÈ Úáí ÈáíÓíÑ ÁíÇá ÈÚíÑ
ÚáíáÇ ÇáØÇÆÑÇÈ ÓÈäÇÆÈ ÚÇÑÈ Ýí Çáíæä ÇáæÇÍÍ; æÐÍ íÓá ÈÚÍÇÍ ÇáØÇÆÑÇÈ Ýí Ñá ÚÇÑÈ
ÈáÇÈíá ØÇÆÑÈ; Ñá ØÇÆÑÈ Èíáá ÈäÇáí ÐÐÇÆÝ; æÓä Ñá ÐÐÍÝÈ áÓÝ Øá; ÝÁÐÇ ÁíÐäÇ áÚíá
ÇáØÇÆÑÇÈ ÇáÈí ÈÚíÑ Ýí ÇáÚÇÑÈ ÇáæÇÍÍÈ Ýáá íÐá Úá ÚÓÑ ØÇÆÑÇÈ; ÝáÐÇ íÚáí Áä ÓÈÈ
ÁáÇÝ ØÇÆÑÈ

ÈÚíÑ Ýí íæä æÇÍÍ; æÈÇáÈÇáí íßæä áÚíá áÇ íáÐí Úáí ÈáíÓíÑ ää ÇááÈÝíÑÇÈ íæáíÇ ÁÑÈÚÈ
æÚÓÑíá ÁáÝ Øá; æäÐÇ ÑÐá áÇÆá íÁíÐ ÑÁÓß ÇáíæÇÑ æÁáÈ ÈÑíí Áä ÈÈääí ÇáíÐíÈ æÈÈÓæÑ
ÇáæÇÐÚ
æÇáÁá : æÈÚÍ Áä ÈíÁ ÇáÑæÓ ÈÇáÁáÓíÇÈ ÓÚÑæÇ Áä ÍæáÈ áíÈ ÇáÓíæÚíÈ áÇ ÈÓÈØíÚ Áä
ÈÐÝ Úáí ÐíáíáÇ ÍÈí íÈÚá ÇáÓíÇÈäÇ; Ýáí ÈØáÐ ÇáÈÒÑíÇÈ ÇáÓíÇÓíÈ ÁÑáÇÈÇ
áááíÇáíá; æÁÚØÇÁ ÇáíÝÚ ááÁáÈíÇÈÇÈ ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ ÇáÈí ÈÚÈÈÑ ÈÚÓ ÇáíáÇÈ ÍÓÇááÇ
.ÇáÑÇÈí ÝíáÇ; æÇáÈí íÚÐí ÇáÚÑÈ æÑæÓíÇ æÇáááí Úáí ÝæÓáÇ ÁáÇáÇ ÚÑÇÓÇ æÁáÇáí ÑÈíÑÈ
ÝÑæÓíÇ Èíáí ÈÈÒÑíí Èáæ ÇáÈÒÑíí ÁááÇ ÁííááÇ ÓæÇÑíí

æØÇÆÑÇÈ áíí 27 ; æ(BACK FIRE BOMBARDING) (SCUD B SS1)
æáßá áÐá ÑááÇ áá ÈÓáÚ ÓíÆÇ; æáá ÈÓÈáÓß ÑæÓíÇ áÝÓáÇ ; æáá ÈÓÈØíÚ -Áä ÓÇÁ Çááá Áä
ÈæÇÓá Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá ÁáÇ ÁÐÇ ÑßÈÈ áßá Íáí ÁÑíáÇ ää Ííí; æÁííáÈ Ýí Ñá ÐáÈ æÇÍÍ ÁÓÍÇ
áÈÑÈÝÚ áÚæíÇÈä ÇááÈíØáÈ
Áääá áÇ íÚááæä Áääá íæÇíáæä ÇáÐíÑ; æíÇÑÈæä Çááá; æÇááá -ÓÈÍÇää -áÇ íÐáÑ; æáÓíÆÈä áÇ
ÈÑí; æÁÑÇÍÈä áÇ ÈáÓá
æäÇ ÑÇá Çááá áíÚíÓá ää ÓíÁ Ýí ÇáÓáæÇÈ æáÇ Ýí ÇáÁÑÓ Áää ÑÇá ÚáíáÇ ÐííÑÇ
(ÝÇØÑ 44)

ÑáÇØÍ ÓíÑÈ íæäÇ áíæäÚááÇ Ýáá íÓÑáÇ æÁæáí ÐÑáá ÇáæÚá
áÐí ÑíÓÈ ÑæÓíÇ ÐÍÇÆÑ ááíßæäÈ ÇáÓíæÚíÈ ÈßÝíáÇ ÍáÓ ÓáæÇÈ; æáÐá ÑááÇ -ÈÄÐá Çááá
-ÚáÇÆä ÇááíÇáíá ÇáÈí ÓÇÐáÇ ÑÈ ÇáÚÇááíá ááá
íÑííæä áíØÝÆæÇ ææÑ Çááá ÈÄÝæÇááá æíÁÈí Çááá ÇáÇ Áä íÈä ææÑá æáæ ÑÑá ÇáßÇÝÑæä
ÇáÈæÈä(32)

* ÒÑÐÇÈ ÇááæÈ ááÑíá ÇááÑíÓ

[.ááíÈ ÇááÚÑßÉ ÇáÚÍÍ 26 ÇáÈÇÑíí 10 ÑÈíÚ ÇáÈÇáí 1409áÚÇááæÇÝÐ 19/11/1988á*]
ÝÐÍ ÁÚáá ÇáÑæÓ æÐÝ ÇáÓíÇÈää ää ÑÇÈá æÐáß áíÚØæÇ ÈÚÓ ÇáíáÇÈ ÍÝÚÇ Ýí ÇáÁáÈíÇÈÇÈ
ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ; æßÇáÈ ääÇæÑÈ æáÓÇíÈÈ Úáí ÇáÇáÈíÇÈÇÈ ÇáÁáÑíßíÈ; áÁá ÈæÓ ÇáÐí íáÈá ÍØ
ÑíÚÇá æíÓÈä íáßá Áä íÈÄÈÑ ÈáÐÇ; æßÐáß ÝÁá ÇáÈÒÑíí áíÇæáÈ áæÓÚ ÇáÁæßÓíá Ýí ÁáÝ
ÇáíßæäÈ ÇáÓíæÚíÈ ÇáÈí ÈíÈÒÑ æÈáÝÚ ÁáÝÓáÇ ÇáÁííÑÈ Úáí ÝÑÇÓ ÇááæÈ; æáÝÍÇ ÝÚí
. ÑáÇÍ ÇááÓíá ÇáÓíæÚí ÇáÐí ÇÓÈÚá ÈÒÑÚÈ Èä ÇáØÝÁ æÈíæá áÇÑÇ áÇáíÈ
æáÐÇÈá áÐÇ ÐÇá Áíáí ÓÇá áÓÚæí (ÁÓáÑ ÐÇÍÈ ÁÝÚÇáÓÈÇá Úáí ÇáÁÓáÇÐ æÇáÐí ÈÚÑÝ
ÑæÓíÇ ÒÑÈÇÈä ÇáÐÇÓáÈ Ýí ÈÓÚæÑ æÈáíÓíÑ æÓÇááí æääÑíá æßáÝÚÇá æßÑÇá æääíÇá..)
æÁÚáá áÓÚæí: ÁÚáÇÐ äáÑ ÓÇááí ÇáááÝÐ Çáæííí Úáí ÇáØÑíÐ ÇáÑæíÓí Èíá ÑæÓíÇ
æßÇÈá; æÁáÑ ÈÝÈí ÇááÚÑßÉ Úáí ÑæÓíÇ ää Èáí ÐÑÈ äáÑ Íííæä (Áæ ÍÇÑíÇ) Úáí Çáííæí
ÇáÑæÓíÈ Ááí ÑÇÈá; æää ÇááÚáæä Áä ÓÇááí ÇáíáæÈí Èíí Áíáí ÓÇá (Èíí áíáí ÚÝÑ æÚÈí ÇáÈÓíÑ
ää ÐÇÍÈä)

æäÇ Áíáá Áä ííáí ÇáÐÑÇÑ ÇáÓíÇÓí ÈÇáÐæÈ ÇáÚÓßÑíÈ ÇáÈí ÈáÐá ÇáßááÇÈ Ááí áÚÇÑß
ææÐÇÆÚ æÁíÇÈ
íÚáá ÇáÁÓÈÇÐ ÑÈÇáí Ýí ÁáÑíßÇ Ñíá Úáí ÇáÑæÓ ÚáíáÇ ÓíÑ ÐÑÇÑáá ÈæÐÝ ÇáÁáÓíÇÈ
ÝíÐæá ÑÈÇáí: (ÁæÐÝæÇ ÇáÁáÓíÇÈ Ýáíá áíáÐáá ÈÁÚáÇÐ äáÑ ÓÇááí) æÁÐÇ ÈáÓÚæí íÓÈíÈÈ
áÁÚáÇá ÑÈÇáí ÝíÐæä ÈÁÚáÇÐ ÇáááÑ
áíÈ ÈáíÓíÑ ÚíÑ ÍÇÝ ÈÚáÇÁá ÈÓíáÚí ÁÑÓÚá ÈÚá æÓáÚÇÁá
Ñß ÍÚÈÚí ÐÚíÚá áÝÚíÚÈ ÑæÓ ÑáÚáÈ æÓÚí ÓáÚÑá ÁáÚíÇÁá
æÓÚØÇ ÝÇáÚíÚáÇá ÁíáÚÑ áÇ íÚÁáá ÈÇááíÚá æÇáááÚÇÑ áÐÇÁá
ÝÚÄÈÇáÚá ÈíÈ ÇáÚÚÐÇÈ ÍÓÇá áíÓ íÓíá Ýí ÇááíÇí áÓÇÁá
ÚÚÇÈ ÝÚíÚáÚá ÝÚáÚÇÑÈ æÁÓíÑ æÐÚÈÚíÚá ÈáÚÇÈÚÑÈ ÁÓÚáÇÁá

æÝí ÇááÐÇÉá ÕÑÈ ÇáàìÇáìæä ÕÑÈÇÈ ææÝÐÉ Ýí ææÐÐÉ æàìÑàÇÑ ÝÓÐØ æàÑ ÌÈÑ ÈÀìííä (ÈæÇÈÈ ÌÈÑ Àæ ØæÑíä); æÇÍÉá ÇáàìÇáìæä Úáí Ìíá æáÇáì ÌÈÑ; æää Çááá Úáííä ÈÚàÇÆä ÕìáÈ ÌÓä Øæá ÆßæÇä ÇáÚàÇÆä ÈÒÚÉ Òíáæ àÈÑÇÈ æßÇä ÇÝÈÈÇÍ ÌÓä áÇáì ÌÈÑ ää ÇáßÑÇàÇÈ ÇáßÈÑ; ÆÐ Æäá ÌÓä ÌÐÚ ÈÍÈ ÇáÀÑÒ Èíá àìæÚÉ ää ÇáìÈÇá ÈÍØ Èä; æÚáí ÑÀÓ Òá ääÇ àÑßÒ ááÓíæÚííá áìÑÇÓÈä; æÓÐæØá Ìíá Úáí ÇáÑæí . ÇááÚáæíÈ ÇáÈí ÈÑÍÈ ÒÈíÑÇ áì ÇáÓíæÚííá Ýáá ÌÈÐ Ýí ÇáßàÇæÈ Õáá æáá ÌÈÐ Ýí ÇáÐæÓ ääÓÚ æááÁÓÝ ÇáÓìí Æä ÕìíÝÉ ääÚáÈ ÇáÈíÑíÑ ÇáÝáÓØíáíÈ ÈÇááÚÉ ÇáÚÑÈíÈ æìÈÈ Ýí ÐæÇÚÍ ÇáÓíæÚííá -æìÚáí àÐÇ Æä ÈÚÓ ÇáíÓÇÑííá ää ÇáÝáÓØíáííá Ýí ÌÇíá ÇáÐæÇÚÍ -æàÐÇ ääÇ Ìáì áá ÇáìÈíá ÌíÇá; æÈØÑÐ áá ÇááÇæÈ ÌíáÇ; æÈÌÁÈ ÒÇÈá ÈÆä ÈÍÈ æØÁÈ ÇÑÈÝÇÚ ÇÓÚÇÑ ÇáæÇÍ ÇáÚÐÇÆíÈ; ÝÐÍ æÓá Èäá Òíáæ ÇáØìíá ÌæáÇÑÇ (4 ÑíÇáÇÈ) Æí æÇÆÈí ÑæÈíÈ ÆÝÚÇáíÈ æÝÐÍÈ ÇáíÇÍÇÈ æÇáÓÑæÑíÇÈ ää ÆÓæÇÐ ÒÇÈá; æÇÑÈÝÚÈ ÕííÇÈ ÇáØßÇæí Ýí Òá àßÇä Ýí ÇáÚÇÓáÈ . ÇáÁÝÚÇáíÈ æääÇ ÌÇæáÈ ÌßæáÈ ÒÇÈá Æä ÈÓÈìáÚ ÈÐíÈ ÐæÇÈáÇ áÚááÇ ÈÝÈÍ ääÝÐÇ áßÇÈá ÈÚÍ Æä ÇÍÈæÐÈ; æíÝÚÈ ÈÐæÇÈáÇ áìæ áÇáì ÌÈÑ æÚáí Ìíá; æÇÓÈØÇÚÈ Æä ÈÓá Æáí ÈæÇÈÈ ÌÈÑ ÇáÓáíÑÈ (ØæÑíá); æáßä ÇáàìÇáìá ÚÇíæÇ ää ÇáíÓÇÑ Ìæá ÌáÇá ÆÈÇÍ áìíÇÒÑæÇ ÇáÐæÈ ÇááÈÐíáÈ; æÀÒÈíÈ ÇáÐæÈ áìÓæÑÈ Èíá Çáìíæí ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ æÇáàìÇáìá; æáíÓ ááÇ ÆáÇ Æä Èáí ÈäÝÓáÇ ÈíÚá Æíí ÇáàìÇáìá àÒÈÓááÈ ÌÇÆÓÈ; Ææ ÈíÝÚ Æáí ÇáÀæÇä æÈÓÈÓáá . áÈÇßÓÈÇä ; æáÐÇ ÝÐÍ ÇÓÈÓááæÇ ááìßæáÈ ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ . áÇ Ìáßä äÝí ÇáÑæí æÇáííÇÈ Ýí ÆØÑÇÝ ÇáÑíá ÇááÑíÚÓ(ÌßæáÈ ÒÇÈá) áÐÍ æÒáÈ ÑæÓíÇ æÇáÓíæÚíÈ Æáí ÌÐíá ÌÇÓá ÌÇÓá Æä Çáíá ÇáÚÓßÑí áÚ ÇáàìÇáìá ÈÒÈÍ àÒÈìíáÇ ; æÀä ÇáÓíæÚíÈ Ýí ÆÝÚÇáÓÈÇä Èäæí ÇáÀä Æáí Ìíá ÇáÐá Ýí ÇáìáÇ æáÚÐÇÈ ÇáÁìÑÈ ÆíÒì æäá áÇ ÌáÒÑæä (ÝÓáÈ 16)

æáÐÇ ÝÁááá ÌíÇæáæä áìÇæáÇÈ ÌÇÆÓÈ Æä ÌìíæÇ ääÝÐÇ ää ÌáÇá Çáíáæá ÇáÓíÇÓíÈ; ÝØÑíæÇ Ýí àÐá ÇáÁíÇá ÐÓíÈ ÇááÝÇæÓÇÈ ÇááÈÇÒÑÈ ää Æíá ÈÈÇíá ÇáÁÓÑí; æÇáÁÓÑí ÇáÑæÓ áÇ ÌÓÈíÐæä Æä ÈÐæä ÑæÓíÇ ÈáÐá ÇááÝÇæÓÇÈ; áÀä Úííáá áÇ ÌÓíí Úá ÇááÇÆÈíá; æÀááÇ áí áìÇæáÈ áíÝÚ áÇÁ Çáæìá -Æä ÈÐí áÇÁ -ÈÁìÑÇá áÝÇæÓÇÈ ÒÇááÈ ÕÇááÈ Ìæá ÆÈÇÑ ÇáìÑÈ áÚááÇ ÈíÑí ÈÒÈ ÌÈì ÁÐÇ ÆíÑßá ÇáÚÑÐ ÐÇá ÆááÈ Æáá áÇ Æáá ÆáÇ ÇáÐí ÆááÈ Èä Èææ ÁÓÑÇÆíá æÀáÇ ää . ÇááÓáííá .íæáÓ (90) *ÇáíÓá ááíÓÇä .íááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 27 ÑÈíÚ ÇáÈÇáí 1409áÚÇááæÇÝÐ 26/11/1988á*]

Èä Çááá ÇÒÈÑí ää ÇááÁááíá ÆáÝÓáá æÀæÇááá ÈÆä ááá ÇáìáÈ ÌÐÇÈáæä Ýí ÕÈíá Çááá ÝíÐÈáæä ..æíÐÈáæä ÇáÈæÈÈ (111) ÝÇáÈíÚÉ ÈáÈ Èíá ÑÈ ÇáÚÓÈ æÈíá àÐÇ ÇáÁáÓÇä ÇáÝÇáí ; æÚÐÍ ÇáÚÐÍ æÇááÈíÚ áæ ÇááÝÓ æÇááÇá; æÇááÒÈÑí áæ ÇáæÇíí ÇáÐáÇÑ; æÇáÈÇÆÚ áæ ÇááÁáá ÇáÓÇíÐ ÇáÈÇÑ; æíÇááÇ ää ÒÑÇáÈ æÑÝÚÈ Æä ÌÈÝÓá ÇáÚáí ÇáßÈíÑ ÝíÚÐÍ ÚÐíÇ áÚ àÐÇ ÇáÁáÓÇä ÇáÓÚíÑ; æÇáÈä äæ ÇáìáÈ; æÇáÈÝÓíÑ ÇáÚáí ÇáæÇÐÚí áÈáÝíÐ àÐá ÇáÓÝÐÈ áæ ÇáÐÈá æÇáÐÈÇá; ÆÐ ää ÌÚ Çááá ÚÓ æìá ááÈÒÑ Æä ÌÝÓÑæÇ ÚááíÈ ÇáÈíÚ æÇáÓÑÇá ÈÀááÇ ÆáæÇÚ ÇáÚÈÇÍÇÈ æíÓÈ :ÇáÁÐæÇÐ æÇáÁáæÇÁ; Èá ÝÓÑáÇ ÑÈ ÇáÚÓÈ ÈÇááÓ ÇáÝÓá Çááìßá ÝÐÇá ÚÓ ÕÁáá ÌÐÇÈáæä Ýí ÕÈíá Çááá ÝíÐÈáæä æíÐÈáæä ÇáÈæÈÈ (111)

æáÀáÑ áÇ ÆÑÇíá Çááá ÚÓ æìá áá ÈÑí ÒááÈ ÌÇáìæä Ýí ÕÈíá Çááá ; Èá ÒááÈ ÇáÐÈá æÇáÐÈÇá : æÑíÈ ÈáÇÈ àÑÇÈ Ýí àÐØÚ æÇíí ää ÇáÁíÈ; æÇááÐØÚ àßæä ää ÕÈ ÒááÈ ÒÑíáÇÈ ÌÐÇÈáæä Ýí ÕÈíá Çááá ÝíÐÈáæä æíÐÈáæä ÇáÈæÈÈ(111)

.ÝÁÐÇ ÚáááÇ Æä-Ýí ÕÈíá ÇáááÚÓÈä ÌááÈ ÝáÐÇ ÌÚáí Æä ÇáìááÈ ÇáÝÚáíÈ ÒááÇ ÐÈá æÐÈÇá æÐáß ááÇ ÌÚáá Çááá ÕÈíÇáá-æÇááá ÆÚáá-äá ÆááíÈ ÇáÐÈÇá Ýí ÇáííÇÈ ÇáÈÒÑíÈ; æáÐÇ ÌÇØÈ :ÑÓæá Çááá Õáí Çááá Úáíá æÓáá ÈÐæáá ÝÐÇÈá Ýí ÕÈíá Çááá áÇ ÈßáÝ ÆáÇ äÝÓß æíÑÒ ÇááÁááíá ÚÓì Çááá Æä ÌßÝ ÈÁÓ ÇáÐíá ÒÝÑæÇ æÇááá ÆÓí ÈÁÓÇ æÀÓí ÈáßíáÇ ÇááÓÇÁ(84)

æÒíÐ Çááá ÇáÚÚíá: ÆÐ Æä ÕæßÈ ÇáßÇÝÑíá áÇ ÈíÓí; æìæÚáá áÇ ÈÝá; æìíÇÝááá áÇ ÈÒÈÈ . ÆáÇ ÈÇáÐÈÇá æäá ÒÇá Ýí Õß ää àÐÇ ÝáíáÚÑ àÓíÇÐ àÐá ÇáÁíÈ Ýí ÐÓíÈíá ÈÓÚáÇä ÇááíÇÝá ÇáìæáíÈ ; ÐÓíÈ . ÇáìáÇí ÇáÁÝÚÇáí ; æÇáÐÓíÈ ÇáÝáÓØíáíÈ ÝÇáàìÇáìæä ÇáÁÝÚÇá ÌÈÚÇááæä áÚ ÇáÐæí ÇáìæáíÈ ÌáÚÇá ÈäáØÐ ÇáÐæÈ æäá Úá ; áÀä . ÇáÓæÇÑá áÇÒÇáÈ ÈÁìííá ÈÐØÑ ää ÌáÇá ÇáßÝÇÑ æáÇ ÚíÈ Ýíáá ÚíÑ Æä ÓíæÝáá Èäá Ýáæá ää ÐÑÇÚ ÇáßÈÇÆÈ

æää ðÝæä Úái ĀÑŌ ŌæÈÉ; æÇŌÇÁÉ ÇáÚæÇáí ÇáÉí ÈíááÇ ÇáŌæÇÚí áàÇ Ýí ßá ðæÈ
ŌÇÁí; æáÐÇ Ýää ìÑÝŌæä ßá ÇáŪÑæŌ ÇáíæáíÉ æÇÁĀŌÑæíÇÉ ÇáŪÇááíÉ áíá àŌßáÈää; æÇáŪÑÈ
Ýí ÈáÇŌà àŌÈĀÑ; æðí ĀÝáÈ ÇáŌàÇä ää Āííí Çáßæí ÇáßÈÑí; áĀä ÇááíÇä ää íŌáá Çái ÇááÆÇä Ýí
íæä ää ÇáĀíÇä; áĀä ŌáŌ Çáíß ĀäÇä ĀŪíá ÇááíÇáíá ŌÇŌŪÉ ; æáŪÇáá ÇáŌÑíß æÇŌíÉ; ÝÇáíß
ääÐ ßÇä ĀÈáí; æÇáÈÇŌá ĀÈíÇ áíáí; æÇáÑæŌ ÈŪí Āä ĀŪíÇáá ÇááíÑí áíĀæÇ Āái ÇááÝÇæŌÇÉ
ÇááÈÇŌÑÉ áŪ ÇááíÇáíá ÈíÈÈ ðŌíÉ ÇáĀŌÑí ; æáŌÇä ÍÇá ÇáíáíÇ ßááÇíÑíí áää ÈĀßÈÇÑ

: æĀŪíÇÈ áŪ ĀÈí ááÇáÉ
áàÇ ÇŌáí Āä æðÈá Ýí ííß ÇáŌíÝ íÇÈŌá

æääŌí Ūá ÌÐÇÆß áÇ ŪáíáÇ íŌÑí ÇáŌÝá
áÐá ŌÝíÉ àŌÑðÈÉ Ýí ìÈíá ÇáŌää Ýí áÐÇ ÇáŪŌÑ ÇááÇÈŌ; æíßÇÈááÇ ÇáŪæÇá Çáðí ÈÈíÈŌ Ýí
ííÇííÑ ŪááÈä ääŪæÈ ÇáÈíÑíÑ ÇáÝáŌŌíáíÉ ÇáÈí ßá ŪŌááÇ Ūá äæÇŌáÉ ÇáŌÑíß; æŌáÈ ÈàÇ
ÇáíŌ; æáÇ ÈÑßÈ ÈÇÈÇ ááßÝÇÑ ĀáÇ ŌÑðÈá; æáÇ äáÝÐÇ Āái ÇáÈæŌá æÇáÑíÇĀ ĀáÇ ŌáßÈá;
ÝÈÑÇáÇ ÈíÝŪ ŪŌÑÇÈ ÇáááÇííá ää ÇáíæáÇÑÇÈ áÈĀííí ÇáíŌÈ ÇáĀŌÈÑÇßí ÇáíæáÇáí Ýí
ÇáÈíÇÈÇÈá; æÈáÝð ÇáááÇííá ää Āíá Ūðí áĀÈĀÑ Ýí ĀÈíáÇ ÇŌáá(ŌÝíáÈ ÇáŌáÇä); æÈÈíÑ
ÇáŌÝíáÈ ÈŪí ĀáÝÇð ÇáááÇííá; æííáÑáÇ Çáíæáí Ýí ðÈÑŌ; æÈðæä áíáÈ ĀŪáÇáíÉ ßÈÑí æÈŌÇŪí
íŌÈ ÇáŪáá Çáíáæíí Ōí íŌÈ Çááíßæí ; æííÝŪ áŌÇŪæÈ ÇááŌíÑíÉ æÆÇÈ ÇáááÇííá áíŌÈĀÑ Ýí
ŪŌÑŌÈä æŌÝßá áíáÇĀ ÇááŌáíá; æßá áÐÇ ää ŌßÇÈ ĀäæÇá ÇááŌáíá æŌíßÇÈää; æÈŌĀááá Ūá

áÐÇ ÝííÈæä: ßŌÈ ÇáŌáíÑ ÇáŪÇááí

æĀííÑÇ ÇÑÈææÇ Ūái ĀðíÇä ĀŪíÇĀ Çááá ĀíáŪíá; æĀŪááæáÇ ŌÑíÉ áíáÉ ÇŪÈÑÝÇ
ÈĀŌÑÇÆíá æÈíŪ ÝáŌŌíá áää; æðáß æðÇÈá ÇŪÈÑÇÝ Èíáíá ĀíáŌ æŌðŌ áíÈÇ Ūái ŪíÑ
ĀÑŌá; æŪá ßÈíÑ ää ÇááÇŌ Āá ðŌŪÉ ÇáðáÇŌ ÇáÈíŌÇĀ ÇáÈí ÇŌÈÑíÈ áíßÝá ÈàÇ ÇáŌðŌ ÇááíÈ
:áí æŌÇí ÇáÝÑíÈ æáÇÝÈá ÇáÈááÆÉ ; æáÇ Āíáá ðæá ĀÈí ÇáŌíÈ
ÁÐÇ ßŪÇæÈ ÇáŪíæáÇÈ ðŌŪáÇ ÝŪĀááŪÇ ááŪá æÑí ÇááŪæÈ ÇáŪŌĀÇä Èíæá
áää áŪæä ÇáíáŪíÇ ŪŪái ÇááŪÝŌ ŌÇŪÉ æááÈíŌ Ýí áÇä ÇááßÇÈ Ōáíá

*ðÇææä ÈÇÈÈ

[ááíÈ ÇááŪÑßÈ ÇáŪíí 28/ ÇáÈÇÑíí 24/ÑÈíŪ ÇáÈÇáí 1409áŪÇááæÇÝð 3/12/1988á*]

Ýáðí ßÈÈ Çááá ááŌŪÈ ÇáĀÝŪÇáí ÇááŌáá Āä ííá ĀÈæä áÐÇ ÇáŌÑÇŪ ÇááíÈíá æÇáðí ĪÑí áää
ÇáŌŪÈ ÇáĀÝŪÇáí ŌÇÝíÇ ŌÝÇĀ ÇáŪŌíí (1) ; æáßÇĀ ÇáŪðíÇä (2) [ÇáŪðíÇä: ÇáðáÈ]. æßÇä
áÇÈí ää Ōæá áÐá ÇááíáÈ íÈí íÈĀÑ áÐÇ ÇááßÇĀ; æíÈí ÈÈŪíÑ áÝŌíÇÈ Çáßæá; æÈŌŪÑ Ýí
. ĀŪíááá ÇáíáíÇ; æÈĀÈí ííáÇ áÇ íŪÑÝ ÇáíæÝ æáÇ ííŌí ÇááæÈ
æáðí ÑĀíÈ Āä áÐá ŌáÈ ää Ōáá Çááá Ýí ÇáííÇÈ ÇáÈŌÑíÈ; æáÇæŌÇ ää äæÇáíŌá Ýí æÇðŪ
ÇáĀáŌÇáíÈ; Āä ÇáÈŪííÑ áÇ íáßá Āä íÈá ĀáÇ ää ÍáÇá Çááíá; æĀä Çáðíá ŪíÑæÇ æÇðŪ
ĀÑŌáá ßÇææÇ ðí ñæÇ ÈÈíÑÈÈ ŪáíÝÈ æáíß Ōííí ää ÇáÈáÇĀ ÈíÑí áää ÇááÝŌ æðí ÍáŌÈ ää
.ŌæÇÆÈáÇ æáðÈ ää ŪæÇŌíáÇ

äÇææŌ ĀðÇæÈ ÇááíÈáŪ ÇáĀŌáÇáí

: æðÇææä ÈŪííÑ ÇááíÈáŪÇÈ áíæ ÇáĀŌáÇä íāÑ ÈāÑÇíá

ÇááÑíáÉ ÇáĀæáí: ÇáíŪæÈ Çái Çááá -ŪŌ æíá -íŪáá ÈàÇ áíáíÈ Ñíá ÈÇŪ áÝŌá ááá; ÝíáÈÝ -1
ÍæááÇ ŪŌÈÈ Èßæä ÑĀŌ ÇáíÑÈÈ ÇáÈí ÈæÇíá ÇáíÇááíÈ ÍæááÇ ; æÇáíÇŪíÈ Çáðí íßæí ÇáŌáÑÈ
ÇáĀæáí ää ÇáŌÝæÈ áÇÈí Āä íÈíĀ ÈíáŪ ÇááÇŌ æÈÑÈíÈää Ūái ŪðíÈ ÇáÈæííí (Èæííí ÇáÑÈæÈíÈ
. æÇáĀáæáíÈ æÇáĀŌáÇĀ æÇáŌÝÇÈ)

ÇááÑíáÉ ÇáÈÇáíÈ: (ñÑíáÉ ÇáíÑÈ ÇáÈÇÑíÈ) ÇŌÈŪŪÇá ÇááŪÑßÈ Èíá ÇáÝÆÈ ÇáÑÇÆíÈ æÈíá-2
ðæäää ää Íæááá; ÈŌáß ÝíáÇ ÇáíÇááíÈ ßá æŌíáÈ áááÇ ßÇæÈ ÑíŌÉ; æÈŌÑí Ýí ßá íÇíÈ áááÇ ßÇæÈ
áŪæíÈ; æáÇ ÈíŪ ĀŌáæÈÇ ááÈáííí æÇáÈáÝíÑ ĀáÇ æÇŌÈŪááÈá ; ÇáíŌ æÇáßðÈ æÇáÇÝÈÑÇĀ
æÇáÈŌæíá æÇáÇíÈáÇð; æíÈðí ÇáíÇŪíÈ áŪíÝ ÇááŌáß; ŌÇíß ÇáááíÈ; ŪÝ ÇááŌÇä; áÇŌŪ
ÇáíÈáÈ ; ÈÇÈÈ ÇáíáÇä; æíŪáá Āä ŌÑíðá äæ Çáíß ; æĀä ÇáŪÇðÈÈ áááÈðíá; æáÇ ŪíæÇä ĀáÇ
Ūái ÇáŪÇááíá

ßðáß íŌÑÈ Çááá Çáíß æÇáÈÇŌá ÝĀáÇ ÇáŌÈí ÝíðáÈ ÌÝÇĀ æĀáÇ áÇ íáÝŪ ÇááÇŌ ÝíáßÈ Ýí
ÇáĀÑŌ ßðáß íŌÑÈ Çááá ÇáĀáÈÇĀ
ÇáÑŪí (17)

æŪÈÑ áÐá ÇááÑíáÉ ÈÝÈí ŪíÇáÈ ÇáŌíæä àŌí ÇáíŪÇÈ Ýí ĀŪáÇðáÇ ; æÇáÈŌÑíí ; æÇáĀŪÈíÇĀ
. Ūái ÇáĀŪÑÇŌ æÇáÈáÇßáÇ

.æŪáíáÇ áÐ ŌŪá ÇááæÈ áŌÇÑÈä Āä ÇáááíÈ Ūáí Çáðá ðáŪíŪí(1) [ðáíí: ŪŌá ÇáŌßÑ]

æÈíÑí ÇáíŪæÈ ää áÐá ÇááÑíáÉ æðí ÇŌÈí ŌÇŪíáÇ; æŌáÈ ŪæíáÇ; æŌÝÇ áŪíááÇ; æÈŌÇðŌ
.ÑŪííáÇ

æÈÈÑßŌ ÇáíÑÈ ÇáÈÇÑíÈ Ýí áÐá ÇáÝÈÑÈ Ūái ŌíŌíÈ ÇáðÇÆí áÈíŌíáá æÈŌæíáá æÇíÈáÇð
ÇáÈáá ÇáÈí íáßá Āä ÈŌŪáá Ūá ÇáíŌ Çáðí íŌíÑ Ūáíá æÇááíÝ Çáðí áðÑ áÝŌá áá; æÈæíá ÇááßÇÈ
ÇáæíŌíÈ Ýí ááÇíÈ ÇááŌÇÝ áÈŌÝíÈá íŌííÇ áŪ ÇáŌáíŪÈ ÇáÈí ÈáÈÝ Íæáá; æÇáŌÝæÈ ÇáÈí
. ÈáÈŪá ßáÝíá áää íŌßáæä ÇáŌÝ ÇáĀæá ää ĀÈäÇĀ ÇáíŪæÈ
æÝí ááÇíÈ áÐá ÇááÑíáÉ: íÈáŪ Çáíáí áíÇá; æÈÈíáí ÇáíŪæÈ áßÈÑÈ ÇááŌÇÆÈ ÇáÈí ÈááÇá Ūái
. áÇáÈáÇ; æŪæÇáá ÇáŌíß ÇáÈí ÈáŌÈ Ýæð ßæÇáááÇ

æÝí àÐà ÇáÝÊÑÉ ÇáÁíÑÉ ää àÐà ÇááÑíÁÉ Ýí àßÉ àÓáÉ ÓæÑÉ íæÓÝ Úáíá ÇáÓáÇä ÒÁáÇÍÉ ááÓÍÇÈÈ Èíà ÇáÁÍÓÈíà (ÁÈí ÐÈÍÓ æÇáÁíÑ) Áà ÇááÒÑ ÍÁÈí ÈÚÍ Øæá Çááíà æÓÍÈ ÇáÁÈÈáÇÁ ; æÝí ÍÇÈÁÈ ÇáÓæÑÉ ÍÇÁÈ ÇáÁíÈÇä ÇáßÑíáÈÇä ÍÈí ÁÐÇ ÇÓÈíÆÓ ÇáÑÓá æÙæÇ Áäää Ðí ÐÈÈæÇ ÍÇÁáä àÒÑàÇ Ýá Ì í ää àÒÇÁ æáÇ íÑí ÈÁÒàÇ Úá ÇáÐæä ÇááíÑáíà) áÐí ÒÇä ÝíÐÓÓää ÚÈÑÈ áÁæáí ÇáÁáÈÇÈ áÇ ÒÇä ÍíÈÇ ÝÈÑí æáßä ÈÒÍÐ ÇáÐí Èíà ííá æÝÝÓíá Òá ÓíÆ æáíí æÑíÁÈ áÐæä íÁääæä íæÓÝ 109 -110

æÇáÁíÈÇä ÈæÓÍÇä Áä àÐà áí ÓáÈ ÍÇÑíÈ Ýí ÇáíÚæÇÈ; æäÇææÓ áÇÓ; æáÐí ÍÇÁ ÇáÝÑí ÈÚÍ àÓæá àÐà ÇáÓæÑÈ; æÓÇÐ Çááá ÇáÁáÓÇÑ ÇáÐíà ÈÇíÚæÇ ÇáÈíÚÈ ÇáÁæáí æÇáÈÇáíÈ Ýí ..ÇáÚÐÈÈ

ÇááÑíÁÈ ÇáÈÇáÈÈ (áÑíÁÈ ÇáìàÇí) áÑíÁÈ ÇáíÑÈ ÇáÓÇíáÈ æÇááÚÑßÈ ÇáØÇíáÈ : æÈÈíÁ -3 ÇáíÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ áÈÓÚá ÇáÝÈíá; æÈßæä ÇáíÚæÈ ÝíáÇ ÒÇÓÚÐ íÝíÑ ØÇÐÇÈ ÇáÁáÈ .ÈíÑííÇ

æíáÈÝ ÇááÇÓ Ýí àÐà ÇááÑíÁÈ ÈíÑííÇ ÒááÇ ÍÐÈÈ ÇáíÚæÈ àÒÑÇ ; æÝí ááÇíÈ àÐà ÇááÑíÁÈ íÓÍÇí ÇáÁÓáÇä ÓÍÈ; æíÑÝÚ ÇááÓáäää ÁÚáÇÐáá ÚÓÈ ; æÇáÓÚÈ íßÈáÝáá æíÓÇÑßáá àÚÑßÈää; áÁä ÇááÇÓ ÈÒÈíÚÈää íÑÐÈæä ÇááÚÑßÈ æíÐÝæä áÚ ÇáæÇÐÝ; æÇááÇÓ íáÐÈæä ÇáÓÚíÝ ; æíßÑæä ÇáÁÓÈíÐÇÁ; æíÈíáæä ÁÚÍÇÈÇ ÈÇáÐæí æÇáíÑÆ; æáÐà ÇáÝØÑÈ .ÇáÈÒÑíÈ

æÁáÈ ÈÑí àÓÍÇÐ áÐÇ Ýí Úíí ÇááÓááíà ÈÚÍ ÇáííÈíÈ; ÇÓÍÇí ÒÈíÑÇ ÝßÇææÇ ÁáÝÇ æÁÑÈÚáÇÆÈ Ýí ÇáííÈíÈ ÓáÈ (6áÚ); æÓÚÑÈ ÇáÁÝ Ýí ÝÈí àßÈ ÓáÈ(8áÚ); æÈáÇÈíà ÁáÝÇ .Ýí ÚÓæÈ ÈÈæß ÓáÈ (9 áÚ); æÝí ÍÈ ÇáæÍÇÚ ÓáÈ (10 áÚ) áÇÆÈ æÁÑÈÚÈ æÓÚÑíà ÁáÝÇ áÑíÁÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí: æííæá ÇááÇÓ Ýí áÐÇ Çáíá ÒÑÇÝÇÈ æáííÇáÇ-4

ÁÐÇ ÍÇÁ àÒÑ Çááá æÇáÝÈí æÑÁíÈ ÇááÇÓ íííáæä Ýí Ííá Çááá ÁÝæÇÇÇ ÝÓÈí ÈíÁí ÒÈß æÇÓÈÚÝÑá Áää ÒÇä ÈæÇÈÇ (ÇáÝÈí 1-3)

ÝÇááÇÓ íííáæä Ýí áÐÇ Çáíá ÁÝæÇÇÈ ÈÚÍ àÒÑ Çááá æÇáÝÈæí; æáÐà ÇááÑÇíá áÑÈ ÈáÇ ÇáíÚæÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä; æáíá ÇáÁá Úáí ÁÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æáÑíæ Çááá Áä áÇ ÍíÈ .ÝÁááÇ; æÁä íÓíÐ ÚááÇ Áää ÓáíÚ ÐÑíÈ

* !;ÁáíÓ ÇáÓÈí ÈÐÑíÈ

[íááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 29 ÇáÈÇÑíí 1/íàÇíí ÇáÁæá 1409áÚÇááæÇÝÐ 10/12/1988*]

æÁííÑÇ ÈäÇÓá ÇáÁÈÍÇí ÇáÓæÝíÇÈí ää ÚáíÇÁ ÁÈáÈä ; æää ÇáÈÝÇí ÓáØÇää ; æáßä ÈÍÈ ÒÑÈÇÈ ÇááíÇáíá ÇáÈí ÁÚÇÍÈ ÇáæÚí Ááí ÑÁÓá ; æÑíÈä Ýí àÐà ÇáÐÓíÈ Ááí ÓæÇÈä æÑÓíá ; æíáÚÓ ÝÑáÈÓæÝ áÚ ÇáÁÓÈÇÐ ÑÈÇáí ; æÓáÈ ÚæÑÈÇÈÓæÝ æÐÝ ÁØáÇÐ ÇááÇÑ ÇÈÈíÇÁ ää ÇáÚÇä Çáííí ÓáÈ (1989); æÁä ííÈÝÚ ÇááíÇáíæä ÈáÇ ÈÍÈ Áíííáä ää ÁÑÇÓí æßÐáß ÍßæáÈ .ÒÇÈá

æÇáíÐ Áä àÐà ÇááÐáÈ ÇáÈÚíÈÈ áÇ ÒÇäÈ áÈíÓá áæáÇ ÇáÈÝæÐ ÇáÚÓÑí ÇáÐí ÁííÒá ÇááíÇáíæä Ýí ÇááíÇä ; æáÐí ÒÇä ááÁáÈÓÇÑÇÈ ÇáÈÇáÑÈ æÇáÝÈæíÇÈ ÇáÚíÈÈÈ ÇáÈí ää Çááá ÈáÇ Úáí ÇááíÇáíá ÈÚÍ áÚÇáíÈ íáíÝ ÁßÈÑ ÇáÁÈÑ Ýí ÈÚíÑ ææÐÝ ÇáÁÈÍÇí ÇáÓæÝíÈí; æßáÇ ÐÇá :ÚáÈÑÈ

æÓíÝí ÒÇä Ýí ÇááíÇ ØÈíÈÇ ííÇæí ÑÁÓ ää íÓßæ ÇáÓíÇÚÇ

áÐí ÚÑÓ ÇáÁáíá ÇáÚÇä ááÁää ÇááÈíÈÈ Úáí ÇáÁÓÈÇÐ ÑÈÇáí ÇááÐÇÁ ÈÇáÑæÓ ÒÑÇ ÝÑÝÓ ÁáÇ Áä íßæä ÇááæÐÝ áÚááÇ; æÒÇä ÇáÁÐÈÑÇí Áä íßæä ÇááÐÇÁ Ýí ÝíáÇ ÝÑÝÓ ÁáÇ Ýí Èáí ÁÓáÇáí; æÇÓÈÑØ ÇáÁÓÈÇÐ ÑÈÇáí (ÑÆíÓ ÇáÁÈÍÇí ÇáÁÓáÇáí ááíÇáí ÁÝÚÇáÓÈÇä Ýí àÐà :ÇáíæÑÈ)

. Áä íßæä ÇááÐÇÁ áÚááÇ-1

Áä íÈä ÇáÈíÈ Íæá ÇáÈÐÇá ÇáÓáØÈ ää ÇáÑæÓ Ááí ÇááíÇáíá; æÚá ÈÁáíá ÇáÁáÓÍÇÈ ááÐæÇÈ-2 . ÇáÑæÓíÈ Íæä Áä ÈíáÑ Úáí ÇáØÑíÐ ÁÈäÇÁ ÈÑÇíÚáÇ

. Áä áÇ íáÓ ÇáÈíÈ ÁääÑ ÇáíÓÈ ÇáÓíæÚí ÇáÁÝÚÇáí æÓßá ÇáíßæáÈ ÇáÐÇíáÈ-3 æÓÐØ Ýí Áííí áííÈ æíßæáÈá ÍÇá ÈÑÇáí ÁíÈÇÑ áÐÇ ÇáÇíÈáÇÚ Ááí áÓÇáÚá ; æíÚÐí

ÇíÈáÇÚÇ ÚÇíáÇ áÈÐÇíÇ ÇáááÈÝÚíá ää Çáíßä ÇáÓíæÚí ää æÒÑÇÆÈ æíÇÓíÈá æÈØÇáÈä ; æÇÓÈØÇÚ Áä ííáÚ Úáí ÓÝÈíá ÈÚÓ ÒááÇÈ æÁáÐÇáÇ Èíà ÇáíÇÒÑíá; æÇáÐæä íáíÚÇ íáÚÑæä Ááíá ÈíáÑ ÁÚíáää ÒÇáÐí íÚÓí Úáíá ää ÇááæÈ ; ÐÇá áííÈ: (áÐí ÍÇÁÈ ÓÇÚÈ ÇááæÈ ÇáÈí ÒáÈ ÁÈæÐÚáÇ; æÁä ÒÁÓ ÇáÓá ÇáÓÚÇÝ ÇáÐí ÁÚíá ÇáÑæÓ ääÐ Óáá ÍÇÁ æÐÈ ÈíÑÚá ; áÐí ÈíÇæÓáÇ ÇáÑæÓ æÁíÐæÇ íÈÈÇíÈæä áÚ ÇááíÇáíá) æáííÈ áÝÓá áÇ íááß ááÝÓá ÒÑÇ æáÇ áÝÚÇ; æáæ ÒÇä ÇáÁáÑ Èííá áÚÇíÑ ÇáÈáÇí ääÐ Óáá; æáßá ííÓá ÇáíÇÓ ää ÇáÑæÓ ÇáÐíá íÓæä . Úáíá ÁáÝÇÓá æíÚíæä Úáíá àÈÓÈÈä

æáÓíÑá -æÇááá ÁÚáá -áá íÚíæ àÓíÑ ÁÓáÇÝá äää ÐÈáæÇ Áæ ÓíÈæÇ Èíí ÓÇíÈää; æáÇ íÚáíáÇ ÒÈíÑÇ àÓíÑ áííÈ æáÇ àÓíÑ ÑÝÐÇÁ ØÑíÐ ÇáííÈÈ æÇáÓíÇÚ ÇáÐíá ÚÑáá ÝíáÇ ÒÑÇÈ ÍáÈ ÍÇíÚ ; ÁáÇ ÇáÓíæÚíÈ ÝÐí Íßá ÚáíáÇ ÈÇááæÈ; æÇÐÈáÚÈ ää ÍÐæÑáÇ ää ÁÑÓ ÁÝÚÇáÓÈÇä; áÁááÇ äÈÈÈ ÚÑíÈÈ ÓÇÐÈ áÇ íáßááÇ Áä ÈÚíÓ ÁáÇ ÁÐÇ ÁÑíáÇ Áä íÚíÓ ÇááæÓ Ýí ÈáÇí ÇáÁÓßíææ ; æáÇ ÒÇä íáßá Áä íÓá ÍÇá ÇáÓíæÚíÈ æáÇ ÇáÑæÓ Ááí áÐÇ ÇáæÓÚ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä

ÇáããÓÍÈÉ; ÇáÈÁíí ÇáÓÚÈí ÌÇÍá ÁÝÛÇáÓÈÇä ÈÌÇäÈää; ÁãÓÇß ÇáÒäÇä æÁÍßÇä ÇáãÞÇÍ
ÇáÚÓßÑí æÇáÓíÇÓí ÈÁííáá; ÈãÑíáá Úái Þäi ÇáÄÑÓ ÇáÈÇÚíÉ; ÇáÞÍÑÉ Úái ÓäÇÚÉ
.ÇáÞÑÇÑ ÌÇÍá ÇáãÓíí æáiÓ Ýí ÁÑæÞÉ ÇááíÆÇÈ ÇáíæáíÉ
:Áããá íÑÈæää
ÝáÇ ÈääæÇ æÈíÚæÇ Çái ÇáÓáã æÄäÈä ÇáÁÚáæä æÇááã äÚßä æáá íÈÑßä ÁÚäÇáßä
(.áíáí: 35)

* Þá äÝÓ æãÓÁæáíÈäÇ

[.íáíÈ ÇáãÚÑßÈ ÇáÚíí 31/ÇáÈÇÑíí 15ÌäÇì ÇáÄæá 1409ãÚ ÇáãæÇÝÞ 24/12/1989ã*]
ÝÇáÐí íáÚãÓ Ýí ÍÓä ÇáãÚÑßÈ æííÇ äÓÇßä ÇáíäÇí ííÑß ÁßÈÑ ää ÚíÑä Áä ÇáíäÇí ÞäÈ ÓäÇä
ÇáÁÓäÇä; æáÇ íãßä ááãÝÓ ÇáÈÒÑíÉ Áä ÈÝää ÇáÁÓäÇä ÁáÇ ÈÞÍÑ ÇáãÚÇäÇÈ ÇáÈí ÈÞíäãÇ Ýí
ØÑíÞ äÐÇ Çáííä; ÁÐ íßæä ÝääãÇ áííä Çááá ÛÇäÈÇ ææÇÓíÇ ááÈÓíÇÈ ÇáÈí ÈÈÐáãÇ; æßáãÇ
ÇÈÈáí ÇáÄãÓÇä Úái ÌÇÍÈ äÐÇ Çáííä ÝÄä Ýäää áãÐÇ ÇáãæÑ íÓíÇí ÚãÞÇ ; æÑÁíÈä ááíÞÇÆÐ
. ÇáÁíäÇáíÈ ÈÓíÇí æÓæíÇ æÄÒÑÇÞÇ
:æáÐÇ ÌÇÁÈ ÇáÁíÈ

ÝáæáÇ äÝÑ ää Þá ÝÑÞÈ ääää ØÇÆÝÉ áíÈÝÞæÇ Ýí Çáííä æáíäÐÑæÇ Þæäää ÁÐÇ ÑíÚæÇ Ááíáá
áÚááá íÐÑæä
(ÇáÈæÈÈ 122)

æáÐÇ ÝÄãß ÈáãÓ ÇáÝÇÑÞ ÇáãÇÆá Èíä ÓíÓíÉ ÇáÄãÓÇä ÞÈä æáæíä ØÑíÞ ÇáãÑÇÑÈ
æÇáãÚÇäÇÈ æÓíÓíÈä ÈÚí Áä íãÑ Ýí ÁÈæä Çááíä æãÑÇÑÈ ÇáãÚÇäÇÈ ; æÈíí äÐÇ ÇáÈæä
:ÇáÓÇÓÚ Èíä äÝÓíÈ ÓííäÇ íæÓÝ Úáiä ÇáÓäÇä Ýí ÈíÇÍÈ ÇáÓíä
æÞÇá ááÐí Úä Áãä áÇí áãããÇ ÇÐßÑáí Úái ÑÈß ÝÄãÓÇä ÇáÓíØÇä ÐßÑ ÑÈä ÝáÈÈ Ýí ÇáÓíä
ÈÓÚ Óáíä
(íæÓÝ 42)

:æÈíä äÝÓíÈä Ýí ÁíÑ ÝÈÑÈ áíäÈ ÇáÓíä ÚáiäÇ ÌÇÁã ÑÓæá Çáãáß
ÝáãÇ ÌÇÁã ÇáÑÓæá ÞÇá ÇÑíÚ Áái ÑÈß ÝÇÓÁãä áÇ ÈÇá ÇáãÓæÈ ÇááÇÈí ÞØÚä Áííáá Áä ÑÈí
Èßííäá Úáiä
(íæÓÝ 50)

ÝÝí ÇáÈíÇíÈ ØáÈ ää Áíí ÇáÓíäÇÁ Áä íÐßÑ ÞÓÈä ÁãÇä Çáãáß; æÝí äãÇíÈ ÇáãØÇÝ íÑí ÑÓæá
. Çáãáß ÍÈí ÈÈÑÁ ÓÇÍÈä æÈÈíæ ÁãÇä Çáãáß ØãÇÑÈä
Áãä Èæä áÇÆá ; æãÓÇÝÈ ÓÇÓÚÉ Èíä áÐä ÇáÁíÇä æÈíä ÁæÇÆá ÁíÇä ÇáÓíä; æÞí ÁãÓíÈ äÝÓä
ÚÓÓ ÇáãÓíÑÈ; æØæá ÇáÈáÇÁ ; æÓíÈ ÇáãÚÇäÇÈ; æÈíÑÚ äÑÇÑÈ ÇáÚáä ÇáßÈíÑ ÇáÐí ÁÓÇÈä
. Úái íí ÇáØÚáÈ ÇáíÇßáÈ
æÝí ÁÝÛÇáÓÈÇä ÇáÁä: äãÇáß ÞÇÍÈ ÇáÚãÓæÇ Ýí ÇáãÓÇßä ÇáÈí ÓÇÈÈ áãÇ ææÇÓíáá; æáÇ
íãßáãä ÇáÈáÑÈ ää ÇááíÇä; ÝÇØØáÚæÇ Èíáá áÐä ÇáÁÚÈÇÁ ÇáÓíäÈ ÇáÈí áÇÈí áãä ää ææÇíäÈäÇ
; æØíäÈ áÐä ÇáãÓÇÆÈ ÁÚÓÇÈäá æáíæäää æÁÐÇÈÈ Óíæäää æÄãÞÈ ÚÚÇáãä ; æäÚ ÇáÁíÇä ÓÇÑ
:Áííáá íÑíí

ÑãÇáí ÇáÚÞæä ÈÇáÄÑÒÇÁ ÍÈí ÝÄÇíí Ýí ÚÓÚÇÁ ää æÈÇá
ÝÚÒÑÈ ÁÐÇ ÁÓÇÈÈáí ÓäÇä ÈßÓÑÈ ÇáãÓÇá Úái ÇáãÓÇá
ÝáÇä æãÚÇ ÁÈÚÇáí ÈÇáÚÑÒÇíÚÇ áÄäÚí äÚÇÇäÈÝÚÚÈ ÈÚÄä ÁÈÚÇáÚí
: æßÇä ÁÓí ÈäÇÈ ÇáíáÑ Úái ÇáÞáÈ Èáß ÇáÈí ÈíáÞ Çáííä ÈÝÓÇí ÐÇÈ ÇáÈíä
æÚáá Ðæí ÇáÞÑÈí ÁÓí äÓÇÓÈ Úái ÇáãÑÁ ää æÞÚ ÇáíÓÇä Çáãááí
æãÐÇ ää ÁÚÚä Çááíä ÇáÈí ÈÒáÓä ÇáãÝÓ ÇáÈÒÑíÉ ; æÞí æÑí Áä ÑÓæá Çáãá Óái Çáãá Úáiä
æÓáá ÚáiäÇ ÓáÚ
Þá äæ ÇáÞÇíÑ Úái Áä íÈÚÈ Úáiáßá ÚÐÇÈÇ ää ÝæÞßä
(ÇáÄãÚÇä 65)

:ÝÞÇá ÁÚæÐ Èæíáß
Áæ ää ÈíÈ ÁÑíááßä

(ÇáÄãÚÇä 65)

ÝÞÇá ÁÚæÐ Èæíáß
Çæ íáÈÓßä ÓíÚÇ ÝíÐíÞ ÈÚÓßä ÈÁÓ ÈÚÓ
(ÇáÄãÚÇä 65)

. ÞÇá : áÇÈÇä Áãæä
. ää ÇáßÈÇÆÑ

æáÞí æÇíäÈ ÈÚÓ ÇáãÝæÓ ÇáÓÇÝíÈ äÓÇßä Ýáá ÈØÞ áãÇ ÇØØÈÇÑÇ æÈÑßÈ ÁÑÓ
ÇáãÓÇá; æÇáÈÚÓ ÇáÁíÑ æÇíä ÇáæÇÞÚ Èííáá æÁííÇÈä ææÇÞÚíÈä æÄãÓÇáíÈä æÁíØÇÆá
: æäÝæÇÈá; ÝáÇ ÞÇä áãä ÁáÇ Áä Ñíí ÈáÓÇä ÇáíÇá

ÁÐÇ ÇÚÈÇí ÇáÝÈí ÍæÓ ÇáããÇíÇ ÝÄãæä áÇíáÑ Èä Çááíæá
æãØÈ ÇáÓÝíäÈ Èíä ÇáÚæÇÓÝ Çáãæí; æÈÈÈ ÇáÑÈÇä; æÇÞÈÑÈ ÓÇØíÁ ÇáÄãÇä; æÄÒÑÞÈ
. Çááíæä ÈÞÑÈ ÇáãÓÑ æãæÚí ÇáãÓæá æÝÑíÈ ÇáÞíæä

*ÁáÍÐ ÈÇáÐÇÝáÉ

[ÍááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÍÍ 33/ÇáÈÇÑíÍ 29ÍàÇÌÍ ÇáÁæá 1409áÚ ÇáæÇÝÐ 7/1/1989á*]

Ýáá íßá íæÑ ÈÍáÍ æÁàÇ ÁßÈÈ àÐà ÇáÑÓÇáÉ ÁáàÇ ÓÈÁÍÍ àÐÇ ÇáÍæÑ ÇáßÈÍÑ ÈÀÐà ÑÈàÇ ÝíÈÓÇÚÝ ÚÍÍàÇ Ááí ÚÒÑÈ ÁÓÚÇÝ ÈÐÑÍÈÇ; æàÇ ßÇá íàÑ ÈÐááí Áà ààÇáß ØÇÐÇÈ àÚæÑÈ ÈÍÈ ÑßÇá ÇáÚÇÍÇÈ ÇáÐÇÈáÉ ááÍÓ æÇáÈÍáÉ æÈÁàßÇáàÇ Áà ÈÓÈÍÈ áááÍÇÁ ÇáÍÇÑ ÇáÍÐ ÇáÐí íàØáÐ àá ÁÚàÇÐ ÇáÐáæÈ ÇááßáæáÈ Úáí ÍÇá ÇááÓááíá; æáÐÍ ÁÍÑßàÇ àá ÍáÇá ÈÍÑÈÈàÇ ÇáÚáíÐÈ Ýí ÑÍÇÈ ÁÝÚÇáÓÈÇá æÚáí àí ðÑÇÈÈ ÓÈÚ ÓææÇÈ æáíÝ Áà àÐà ÇáÁáÈ æááí áá

. ÈÚÐá Úá ÁáÍÇÈ ÇáÁÍÍÚÇá æáÇ Úá æáÇÍÈ ÇáÑÍÇá æáÐÍ ÑÁíàÇ Áà ÇáÁÑÓ ÇáÁÓáÇáíÈ áÇÒÇáÈ ÍÓÈÈ ÈÁÈí ÁßáàÇ ßá Íá ÈÀÐà ÑÈàÇ ÁÐÇ æÍÈÈ ÇááÒÇÑÚ ÇáÈÓíÑ æÇáÍÇÑÓ ÇáÁáíá; æáÇ íàÐÓ àÐà ÇáÁáÈ Óæí ÐÍæÇÈ ÍÐæÍæá ÇááÓíÑÈ

. ÒÇÍÐíá; æÍÓØáÚæá ÈÚÈÁ ÇáÑíÇÍÈ; æíÐÍæá ÈßÇáíÝ ÇáÐíÇÍÈ Úáí ÐÍÑ Ááá ÇáÚÓá ÈÁÈÍ ÇáÚÓÇÆá æÈÁÈÚí Úáí ÐÍÑ ÇáßÑÇá ÇááßÚÇÑá æÈÚÚá Ýí Úíá ÇáÓÚÚÍÑ ÒÚÇÑáÇ æÈÓÚÑ Ýí Úíá ÇáÚÚíá ÇáÚÚÇÆÚá

æáÐÍ ÑÁíàÇ ÇááàÇÐÍ ÇáÑÝÍÚÈ àá ÇáÈÑÇÚá ÇáÍÇáÚÈ ÇáÈÍ ÓÇÐáÇ Çááá Úáí ÐÍÑ áÈáÓÍ Ýí ÁÈæá ÇááÚÑßÈ æÈÓÈæí ÈÍÑÇÑÈáÇ; ææÍÍàÇ áÚÚá àÁáÇÁ àá Ðæí ÇáÈÐÇÝÈ ÇáÈÓÍØÈ; æáá ÁÓÍÇÈ ÇáÐáæÈ ÇáØíÈÈ æÇáÝØÑÈ ÇáÓáíáÉ; æÑÁíàÇ Áà ßÈÑÈ ÇáÈÐÇÝÈ æØÚíÇáàÇ Úáí àÇ íæÇÓíáÇ àá Úáá íæÑÈ ÈÑæÍÇ Ýí ÇáÐáÈ; æÝÈæÑÇ Ýí ÇáÚÓíáÉ; æÍÑÓÇ Úáí ÇáÍÇÈ; æíÐÇÈá

. ÇááÓæÓ ÈÍÍáíÈ ÚÐíáÈ; æÈÁÚÓÇÈ ÈÇÑÍÈ; æÈááÈ áÇÈØÈ ÁàÇ ÇáÍàÇÓ æÇáÁáÍÝÇÚ æÇáÁáÈÝÇÓ áÑÁíÈ ÇáááßÑ; æÈáÚÑ ÇáæÍá ÚÓÈÇ áááÍÇÑá ÇáááÈáßÈ; æÇáÁÍÓÇÓ ÈÇáÁáÇá ÇáÚÇÆÑÈ ÈÍÇá ÑÁíÈ ÇáæÇÐÚ ÇááÑíÑ . . . ÝáÐÇ ÈáæÑ æØíÈ

!!ÓÇÆÍ ÍÈ Áà íÈÑÝÚ Úáá ÇáÍÇÚÍÈ ÇáÍßá æÇááÑÈÍ ÇááÇÓÍ áÐÍ ßÇá ÈÁàßÇá ÇáÁáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Áà ÈÓÈÝíí àá àíÑÓÈ ÇáÍàÇÍ ÇáÁÝÚÇáí ÁÓÚÇÝ ÁÝÇÍÈàÇ

. ááá æßÇá ÈÇáÁàßÇá Áà íÝÍ Ááí ÁÑÓ ÇáÍàÇÍ àáÇÐÍ ÁÑÝÚ; æØÇÐÇÈ ÁáÓÍ; æÍÚÇÈ ÁæÚí æÁÍßá; æÚáÍáÇ ßÇá ÈÁàßÇá ÇáÁáÝ Áà íÍÈæÇ ÍæíÇ áÇÆáÇ Ýí æÇÐÚ ÁÝÚÇáÓÈÇá æÝÍ

. ÁÑÍÇÁ ÇááÚæÑÈ àá ÈÚÍ; æáÁáÇÁ ÇáÁáÝ ÐÍ íÚíÑæá ÇáÈÇÑÍÍ áÍá áÇ ááßÑ Áà ßÈÑÈ ÇáæÇÝÍá áÚ ÈÓÇØÈ ÇáÈÝÍßÍÑ æÓÍÇáÈ Ýí ÇáÚáá ÇáÓÑÚÍ áÚ ÇÍÈáÇÝ ÇááÒÇÑÈ æÈáæÚ Ýí ÇááÍÇÑÓ ÇáÈÑÈæíÈ Áæ ÈÝÇæÈ Ýí ÇááÓÈæíÇÈ ÓæÇÁ Ýí ÇáÓÚá Áæ ÇáÚáá ÐÍ ÁÍÈ ææÚÇ àá ÇáÍáÍáÈ Ýí ÇáÈÑÈÍÈ; æÁáíÐ Úáí ßæÇááàÇ ÁÈÐÇáÇ; æÚáí ÚæÇÈÐáÇ ÁÚÈÇÁ ÓÍáÈ; æáßá àÇÐÇ ÚÓÇáÇ àÓáÚ æÐÍ Ðá ÇáæÇÝÍ áá ÇááÇÓÍá; æÁÚÍÈ ÇááÓíÑÈ ÈÚÓ ÇááÍáÓíá ÇááÈÓÑíá; áÐÍ ÍÇæáàÇ Áà ææÇÍá ÇáÐÓÍÈ ÈÍÍáàÇ ÇáÍÐÍ; æÁá áÓÈáÝÑ ááÇ ßá àá ÁáíÐ ÇáÓáÚ æáæ Óáíí; ÝáÇ ÍÇÁàÇ ÁáÇ ÇáÓÈÇÈ ÇáÈÓíØ; ÝáÁáÇÁ ßÇáæÇ áÇÍÈáÇ ÇáÍÇá ÇáÐíá áÇÈÍ àá ÇáÚáá Úáíáá áÍáæÇ ÈÍáæáá æíÓááæÇ ÈáÓíÈáá Ýí àÐÇ ÇááíÇá ÇááÈÇÑß

. ÇáÓÇáí æáÇ ÒÇá ÇáÍÚÇÈ ÇááÇÓÍæá àá ÍíÈ ÇáÓÇÚÈ Ýí ÍàÇÍ ÁÝÚÇáÓÈÇá ÇáÁÓáÇáí; æáÍÇÁ ÇáÓÑæÑÈ ÇáááÍ È æÇáÍÇÍÈ ÇáÓÇÍÓÈ; æáÇ ÒÇá áÝÈÇÍ ßÈÍÑ àá ÇááÒÇá ÈÍ ßÈÍÑ àá

. ÇáØÇÐÇÈ ÇáÚÇÆÈÈ Úá ÓÇÍÇÈáÇ ÇáÍÐÍÐÍÈ æáÚáí ÁÍÑß ÁßÈÑ àá ÚíÑÍ ÇáÍíÑ ÇáßÈÍÑ ÇáÐÍ ÍÈ Úá ÇáÚÇÆÈÍá; æÇáÝæÓ ÇáÚÚíá ÇáÐÍ áÇáá

ßÈÍÑ àá ÇáæÇÝÍá; æÍÓÈáÇ ÈÓÑí ÑÈàÇ áááÍÇáÍá áÇ ÍÓÈæí ÇáÐÇÚÍæá àá ÇááÁááíá ÚíÑ Áæáí ÇáÓÑÑ æÇááÍÇáÍæá Ýí ÓÈíá Çááá ÈÁæÇááá

æÁáÝÓáá ÝÓá Çááá ÇááÍÇáÍá ÈÁæÇááá æÁáÝÓáá Úáí ÇáÐÇÚÍá ÍÑÍÈ æßáÇ æÚÍ Çááá ÇáÍÓáí æÝÓá Çááá ÇááÍÇáÍá Úáí ÇáÐÇÚÍá ÁÍÑÇ ÚÚíáÇ) ÍÑÍÈ àáá æáÚÝÑÈ æÑÍáÈ æßÇá Çááá

ÚÝæÑÇ ÑÍáÇ (ÇááÓÇÁ 95-96) :æÈÓÑí ÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá

Ðíá íÇÑÓæá Çááá Áí ÇááÇÓ ÁÝÓáá; ÝÐÇá Óáí Çááá Úáíá æÓáá: áÁáá íÇáÍ Ýí ÓÈíá Çááá ÈáÝÓá (æáÇáá

ÑæÇá ÇáÈÍÇÑí (ÐíÇá ÓÇÚÈ Ýí ÇáÓÝ ááÐÈÇá Ýí ÓÈíá Çááá ÍíÑ àá ÐíÇá ÓÈíá ÓáÈ) ÓÍÍ ÑæÇá ÇÈá ÚÍ

(áÚÍæÈ Ýí ÓÈíá Çááá Áæ ÑæÍÈ ÍíÑ àá ÇáÍáíÇ æàÇ ÝíáÇ) áÈÝÐ Úáíá

:æÝí ÇáÓÍÍ Úá ÇááÈÍ Óáí Çááá Úáíá æÓáá Áà Ýí ÇáÍáÈ àÇÆÈ ÍÑÍÈ ÁÚÍáÇ Çááá áááÍÇáÍá Ýí ÓÈíáá àÇ Èíá ÇáÍÑÍÈíá ßàÇ Èíá ÇáÓáÇÁ) (æÇáÁÑÓ

:æÚáí ßá ÍÇá ÝáàÇ ÝÑíÓÈÇá ÍÇæáàÇ ÇáÐíÇá ÈáàÇ . ÝÑíÓÈ ÇáÍàÇÍ (ÇáÈÇá)-1

. ÝÑíÓÈ ÇáÈÍÑÍÓ-2 ÝÁá ÁÓÈàÇ Ýí ÇáÁÓáæÈ Ýáá Çááá; æÁá ÁÍØÁàÇ ÝáàÇ æáá ÇáÓíØÇá; æÍÓÈáÇ ÁàÇ ÇÌÈáÍáÇ

. ÒÇÍÐíá; æÈááàÇ Ááí áæá ÇááæÞÝ áÓÈÈÓÑíá æáÑÍæ Çááá Áà íÑÓÐáÇ ÇáÁÍáÇÓ æÇáÁÓÈÐÇáá; æÁá íÈÐÈá àá Ç ÁÚáÇáàÇ; æÁá íÈÈá ááÇ

.. ÈÇáÓáÇÍÈ Ýí ÓÈíáá * áÍÇæáÇÈ íÇÆÓÈ

[IááÈ ÇááÚÑBÉ ÇáÚÍÍ 34/ÇáÈÇÑíÍ 7/IáÇÌ ÇáÈÇáíÉ 1409áÚ ÇááæÇÝÐ 14/1/1989á*]
ÝÐÌ ÇÌÈáÚ ÝæÑæÉÓæÝ æBíá æÒÇÑÉ ÇáÍÇÑíÉ ÇáÓæÝíÇÉíÉ áÚ ÇááÍÇáÍá Ýí ÇáØÇÆÝ æÝí
ÁÓáÇá ÀÈÇÌ; æBÇá Íá ááá Áá íáíÚ ÒáÇÈÈ ÇáPíÇíÈ ÇáPÇíáÈ áÍBá ÁÝÚÇáÓÈÇá ÈíÈÈ ÈáÈÐá
áá ÇáÁÓæáíá Ááí ÇááÚÈÍáíá; æBÐáB ÍÇæá ÝæÑæÉÓæÝ Áá íÒÌ ÈÈÚÒ ÇáæÒÑÇÁ ÇáÓíæÚíá Ýí
. ÇáÍBæáÈ ÇáÈí ÈÑÈáá ÝæP ÓíÈ ÇáÍBá Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá
æÈÍÍ ÇáÁÓÑÇÑ ÇáÚÇááí Úáí ÈÒBíá ÍBæáÈ ÐÇÈ PÇÚÍÈ ÚÑíÓÈ ÁááÇ áááá Áá íÝáÈ ÇáÓáÇá áá
ÇááÝÑ ÇáÐíá ÈÑÈíÝ áÑÁíÈáá ÁæÒÇá ÇáÚÇáá; æáÁáÇÁ ÇááÝÑ ÇáÐíá íáÈáæá Ýí áÚÑ ÇáÚÇáá
. Báá ÒÈÍÇ ÑáíÈÇ íÐÒ Úáí ÁÚÍÇÁ Çááá áÒÇíÚáá; æíÁÑP Úáíáá ÁÍYÇááá
æPæÝ ÈÁÈæÇÈ ÇáPÈÇÈ Íæááá æÇÒÈÇÍáá Ýí ÐáÈ ÁÚÍÇÆáá ÈÍÑí
Ááá ÇáÍæÝ áá ÇáÁÓáÇá; ÇáÑÚÈ áá ÇáPíÇíÈ ÇáÁÓáÇáíÉ; ÇáÐÚÑ ÇáÓíÍ áá ÚáÈÈ ÇáÍáÇÝÈ
. ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÈí ÚááÈ ÚáíáÇ áÚÇæááá ÈáÇÈÈ ÐÑæá ÍÈí ÁØÇíÈ ÈáÐÇ ÇáÓÑÍ ÇáÓÇáÍ
æáPí íÆÓ ÝæÑæÉÓæÝ Áá íÓÈáÑ Ýí ááÇÓíÈ ÇáÍÈÇá ÇáÓáÇÁ ÇáÈí áÇ ÈÈÓíÓí Úá
áæPÝáÇ; Áæ íáÐá ÇáÑæÇÓí ÇáÓÇáÍÇÈ áá ÁáÇBááÇ; ÝÚÇíÑ ÁÓáÇá ÀÈÇÌ ÓÇÍØÇ Úáí Bá
: ÓíÆ; íÇÆÓÇ áá Áá íÐP Áí ØÑÝ áá ÁíáÇáá; ÝÒÑÍ ÁÈáÇÁ ÇááÚÇíÑÈ
áÇ Íá áPÓíÈ ÁÝÚÇáÓÈÇá ÁáÇ ÈÍæá ÇáæÒÑÇÁ ÇáÓíæÚíá æÁáÇ. ÝÁááÇ áØØÑæá ááæÇÓáÉ)
(ÍÚááÇ ááÍBæáÈ ÇáÓíæÚíÉ ÍÈí ÈÈÐí PÇÆáÈ Úáí ÁÐÍÇááÇ
æáPí ÁÍÑB ÇáÚÇáá Báá æÑæÓíÇ ÈÇáÐÇÈ ÁááÇ áÇ ÐÈá ááÇ ÈæÇÓáÈ ÇááÚÑBÈ ÇáÚÓBÑíÈ Ýí

áíÍÇá ÇáPÈÇá; æáÐÇ áÇÈí áá áÍÇæáÈ ÇíÈáÇÓ áÇ ÇÓÈØÇÚæÇ áá ÇáÚáÇÆá ÇáÈí ÝÐíæáÇ Ýí
áíÍÇá ÇááÚÑBÈ áá æÑÇÁ ÇáBæÇáíÓ ÇáÈí íBæá ÇáÈíÑB ÝíáÇ Ýí ÇáÚáÇá ÈÚÍ Áá íÚáí Úáí
. ÇáÒÇíPíá BÈíÑÇ áá ÇáÍPÇÆP Ýí áÐÇ ÇáÍæ ÇáÍÇáÓ ÇáÍÇÍ
æÇááÓááæá áÇ íÓÈØíÚæá ÇáÍÑBÈ ÁáÇ Ýí Íæ BÇááÍÈ ÇáÈíØÇÁ áíáá BááÇÑá; æáÐÇ ÝÈÍÍáá
ááÈÒÑíá Ýí ÇááíÍÇá ÇáÚÓBÑí; ÍÈí ÁÐÇ ÁíáÈ ÇáPÓíÈ Ááí ææÇÆÍ ÇááÝÇæØÇÈ ØÇÚ ÇáÍP ÇáÐí
. æÓá Ááí ÇááÓááíá Úáí ÈíæÑ ÇáÍáÇÁ æÝæP ÈáÇá ÇáÍáÇá æÇáÁÓáÇÁ
ÝáÇ Óáí ÍÈí ÈÚÈÑ ÇáÍá ÈÇáPáÇ æÈÒÑÈ ÈÇáÈíÓ ÇáÑPÇP ÇáÍáÇíá
ÝÇááÓááæá ááÈÒÑæá Ýí ÇááíÍÇá ÇáÚÓBÑí; áááÓááá Ýí ÇááíÍÇá ÇáÓíÇÓí ÇáÚÇáÓ; æÐáB áÁá
ÇááÓáá áÇ ÍÈíÑB ÁáÇ ÈæÓáÍ; æíBÑá ÇáÚáæÓ; æáÝÓá áÇ ÈØíP ÇáÁáÈæÇÁ æÇáÈÍáíÓ æÇáÍÓ
æÇááBÑ æÇáÍíÚÉ; ÝÇáÁÓáÇá Úáá ÇááÓáá Áá ÇááæÇÈíP æÇáÚáæí áÚ ÇáBÝÇÑ æÇíÈÈ
ÇáÈáÝíÐ; æÇáÈÒÇááÇ æáÑÇÚÇÈáÇ ÝÑíÓÈ ÒÑÚíÈ; æÝí ÇáÈíÇÑí (áBá ÚÇíÑ áæÇÁ íæá
: ÇáPíÇáÈ); æÝí ÇáÍíÈ ÇáÓíÍ ÇáÐí ÑæÇá Áíáí æÁÈæ ÍÇæí æÇáÈÑáÐí æÇááÓÇÆí
BÇá Èíá áÚÇæíÈ æÈíá ÇáÑæá Úáí æBÇá íÓíÑ áÍæ ÈáÇíáá; ÍÈí ÁÐÇ ÇáPÓí ÇáÚáí ÚÒÇáá; ÝÍÇÁ)
Ñíá Úáí ÝÑÓ Áæ ÈÑÐæá æáæ íPæá: Çááá ÁBÈÑ æÝÇÁ áÇ ÚÍÑ! ÝáÚÑæÇ ÝÁÐÇ ÚáÑæ Èá
ÚÈÓÈ; ÝÁÑÓá ÁáíÚá áÚÇæíÈ ÝÓÁá; ÝPÇá ÓáíÚÈ ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá íPæá: áá BÇá
Èíáá æÈíá Pæá Úáí ÝáÇ íÓí ÚPíÈ æáÇ íááÇ ÍÈí íáPÓí ÁáíáÇ Áæ íáÈÐ Ááíáá Úáí ÓæÇÁ; ÝÑÍÚ
(áÚÇæíÈ
æÝí ÓíÍ áÓáá Áá ÍÐíÝÈ Èá ÇáíáÇá æÁÈÇá BÇáÇ æÈæíáíá Ááí ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá
; ÝÁáPÈ ÐÑíÓ ÇáPÈÓ ÚáíááÇ æÓÁáÈááÇ; ÝPÇáÈ ÁáBáÇ ÐÇáÈÇá Ááí áíáí
áíÑÈáÇ; ÝÁáBÑÇ; ÝPÇáÈ ÐÑíÓ áÝáÈBáÇ Úáí ÁáÇ ÈPÇÈáÇáÇ áÚ áíáí; ÝPÈáÇ; æBÇá ÐáB
ÁÈáÇÁ ÇáÈæíá Ááí ÈÍÑ; ÝÐBÑ ÍÐíÝÈ æÁÈæá ÇáÁáÑ Ááí ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá
: ÝPÇá

(áÝí ÈÚáíáá æáÓÈÚíá Çááá Úáíáá)
ÁáÇ ÇáÍæá ÇáBÈÑí ÝáÚÇáíÇÈáÇ áÚ ÇáÍæá ÇáÓÚÑí ÈÚáí ÁááÇ áá ÈáÝÐ ááá ÓíÆÇ; æáá ÈÚÓíáá
PØáíÑÇ; æáÈÇáá ææÑáÓ (Ýí ÁÚáíÈ ÇáÍBæÈ ÇáÓÈÚÉ); æPí BÇá íØáP Úáíá ááB ÇáÓíÑÇÁ
ÇáÚÑÈíÈ Ýí ÇáÍÑÈ ÇáÁæáí; æíPæí ÇáÈæÑÈ ÇáÚÑÈíÈ Óí ÇáÁÈÑÇB; ÝíPæá (áæ BáÈ áÇÓÍÇ
áíáÓÇ ááÚÑÈ áPáÈ ááá: Áá ÚáæíáÇ áBá ÓÈBæá ÍÈÑÇ Úáí æÑP æáá ááÝÐ áááÇ ÓíÆÇ); æíPæá
(Áááí ÍÍ ÝíæÑ Ááá Ýí ÇááÚÇÑB ÇáÈáÇÈíá ÇáÈí ÍÓÈáÇ áá íÑP ÝíáÇ ÇáÍá ÇáÁáíáíÓí; ááPá Íá
. ÁááíÓí æÇÍÍ ÁíÈ Çáí áá ÍáíÚ ÇáÓÚæÈ ÇáÈí ÍBááÇáÇ)
æáÐÇ ÝPí ÐÑÑ ÇááÍÇáÍæá ÐØÚ ÇááÝÇæØÇÈ áÚ ÇáÑæÓ; æ ÇÓÈáÑÇÑ ÇááÚÑBÈ ÍÈí íÍBá
ÇáÁÓáÇá; ÝÇáÓíÝ ÁÓíP ÁáÈÇÁ áá ÇáBÈÈ; áÇ áÍÇá áÈPÇÁ ÇáÍÓÈ ÇáÓíæÚí ÝæP ÁÑÓ
ÁÝÚÇáÓÈÇá; æáÇ íáBá áÁí áááá Áá íláÓ áÚ ÇáæÒÑÇÁ ÇááÓááíá Ýí ÍBæáÈ ÇááÍÇáÍá; æáÐÇ
. áá ÇáÍP ÇááÈíá
ÍÈí ÑíÚÈ æÁPáÇáí PæÇÆá áí ÇááíÍ ááÓíÝ áíÓ ÇááíÍ ááPáá
*áÇÚááÈá Áá íÑíæÇ

[IááíÈ ÇááÚÑBÈ ÇáÚÍÍ 35/ÇáÈÇÑíÍ 15/IáÇÌ ÇáÈÇáíÉ 1409áÚ ÇááæÇÝÐ 21/1/1989á*]
ÝÐÌ ÈÍÁ ÇáÑæÓ íáÓíÈæá áá BÇÈá Èá; ÈíÆæÇ Íáæá ÇáPæÇÚÍ ÇáBÈÑí; æÈá PÇÚÍÈ Óáíáí
ÇáÑÇÈÓÈ Èíá áÑÇÈ æÝÑÍ æÇáÈí BÇáÈ ÈÚÈÈÑ ÁBÈÑ PÇÚÍÈ áÈPíáÈ áÍæ ÇáÍáí ÇáÚÑÈí; ÁÐ
BÇáÈ ÈÓá Èíá ÍáÈÇÈáÇ ÓæÇÑíÍ ÈÚíÈÈ Çááí; æBÇáÈ Èíáí ØÇÆÑÇÈ ÈíÈÇÍ ÑÈÚ ÓÇÚÈ ÝPØ
ÍÈí ÈÍØ Ýí ÇáÍáí; æáPí BÇáÈ ÇáÁæÓÇÝ ÇáÈí ÈÑíáÇ áá áÒÇíÑ ÇááÍÇáÍá ÈÑáÈ ÇáÁæÓÇá æáí
ÈØáÚ Úáí ÈÓáíá áÐá ÇáPÇÚÍÈ æÈÑí Áá ÇáíÓíÑÈ ÇáÚÑÈíÈ ÈBÇáááÇ ÈíÈ ÑíáÈ ÇáÁÓÇØíá
. ÇáÈÑíÈ æÇáÍæíÈ æÇáÓæÇÑíÍ ÇáÈÚíÈÈ Çááíí
æÈíÁ ÇáÁáÓíÇÈ BÐáB áá ÇáPÇÚÍÈ ÇáÈÇáíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá (BáBí) æÇáÈí ÍÓá ÝíáÇ ÈÝíÑ Ýí
áÐÇ ÇáÚÇá; Ýí Ñ Ýí íæá æÇÍÍ (750) ØáÇ áá ÇááÈÝíÑÇÈ; æPÈá ÐÑÇÈÈ ÁáÝ áá ÇáÑæÓ; æPí
BÇáÈ áÐá ÇáPÇÚÍÈ (Ýí ÈÚáÇá) ÈÁáá ÇáÐÍÇÆÑ ááæáÇíÇÈ ÇáÓáÇáíÈ; Èá ÈÓá áÓáÚÇ ááÁÓáíÈ

ÇáÈÞíáÉ æÐÍÇÆÑàÇ; æáí ÈÓíØÑ Úáí ÇáØÑíÞ ÇáÚÇä (ÇáÄæÈæÓÈÑÇÌ) ÇáæÇÓá Èíä ÑæÓíÇ .æßÇÈá
Èá ÈÌÄæÇ íáÓíÈæä ää æÇÍÇä ÇáÈí ÈæÓá ÄÝÚÇäÓÈÇä ÈÇáÓíä æÈÒßá ÍÇÌÒÇ Èíä ÈÇßÓÈÇä
æÇáÄÈÍÇÌ ÇáÓæÝíÈí; æßÇäÈ ÑæÓíÇ ÞÌ ÇÒÈÑÈàÇ ää ÈÇÈÑÇß ßÇÑáä ÈäÚÇáíÈ æÞÓÚ ÓáÈ
ÄÝÚÇäÓÈÇä ÈÇáÓíä; æáÈßæä ÑæÓíÇ ÐÇÈ Ííæí áÚ ÇáÓíä
æÚäíäÇ ÓÆá äÓÚæí : äá íáÓíÈ ÇáÑæÓ ää æÇÍÇä ÞÇá : áÞÌ ÇáÓíÈæÇ; æÄä ää íáÓíÈæÇ ÓäÞÇÈää
. ÍÈí äÑÚä ÄææÝää Úáí ÇáÄáÓíÇÈ

:æíÐää ÇáäÑÁ æää íÑí áÚáÈ Çááá; æíÈÒÑ ÇáÈÝÓíÑ ÇáÚääí ÇáæÇÞÚí áÞæää ÈÚÇá
äÇ ÚääÈä Ää íÑíæÇ æÚæÇ Ääää äÇáÚÈää ÍÒæäää ää Çááá ÝÄÈÇää Çááá ää ÍíÈ ää ííÈÓÈæÇ
æÞÐÝ Ýí ÞáæÈää ÇáÑÚÈ íÑÈæä ÈíæÈää ÈÄíííä æÄííí ÇááÄääíä ÝÇÚÈÈÑæÇ íÇ Äæáí
ÇáÄÈÒÇÑ
(ÇáíÒÑ 2)

. áÞÌ ßÇä äÐÇ ÇáÄáÑ ÞÈá ÓäÈíä ÄÈÚí ää ÇáííÇá; ÝÄÒÈÍ ÍíÞÈÈ ÈÄáÑ ÇáæÇÍÍ ÇáäÈÚÇá
æíÈÓÇÁá ÇáäÑÁ: ßíÝ ÈáÓíÈ ÑæÓíÇ ää ÇáÞæÇÚÍ æääÇ ÝíäÇ äÒÇáí ÍíæíÈ æääÇÝÚ ÒÑæÑíÈ;!
: æÄäÇ ÇáíæÇÈ ÝÚáí ÍÇáí Èä Çáæáíí ÑÓí Çááá Úää
ÈÍí íäÇáí ÄÐÇ äÇ ÍÐÈÈä ÈÐá ää ßá ÇáÚíÇÈ æÈÍÓÚ
:Äää ÇáíáÇÌ ÇáÐí íÐá Èä Çááá ÄÞæÇäÇ æíÑÝÚ ÄíÑíä; æÖíÞ Çááá ÇáÚÚíä
ÝÞÇÈá Ýí ÓÈíä Çááá äÇ ÈßáÝ ÄáÇ äÝÓß æíÑÓ ÇááÄääíä ÚÓí Çááá Ää íßÝ ÈÄÓ ÇáÐíä ßÝÑæÇ
æÇááá ÄÓí ÈÄÓÇ æÄÓí ÈäßíäÇ
(ÇááÓÇÁ 84)

Ää ÈÄÓ ÇáßÝÇÑ äÇ íßÝ ÄáÇ ÈÇáÓíÝ æÇáÞÈÇá; æáÞÌ ÖíÞ ÇáÓáÇÌ ÇáäíÇáíä; æÖíÞ ÇáäíÇáíæä
: ÇáÓáÇÌ
ßÄä ÇáÚÈÇ ääÇ áÓää ÄßÝää äíÇáÈää Äæ ää Ýíää ÍæÇÑí
æáÞÌ ßÇäÈ áÚíÒÈ ÇáÞÑæä ÇáÈáÇÈÈ ÇáÈÒÇÑ ÓÚÈ áÓää ÑÚä ÝÞÑä æÄáíÈä Úáí ÞæÈ ßÈÑí
.ØÇáäÇ ÇÑÈÚíÈ äÐßÑáÇ ÇáÝÑÇÆÓ; æÇáÈÓÈ ÈíÈ ÄÑíääÇ ÇáÄÑÓ
: æáßá ÇáäíÇáíä æÇÓæÇ ØÑíÞ ÇáíáÇÌ æßÄäää íÇØÈæä ÇáÑæÓ ÞÇÆáíä
æää ÄÒÇáíßá äÇ ÍÇá íí ÝÑÓ æÇÓÈí ÞÈÒÇ Úáí ÇáÓäÒÇä ÈÈäÇáí
ää íßá ÄäÇä ÇáÑæÓ Äí ØÑíÞ Óæí ÇáÄáÓíÇÈ æÄáÇ ÝÇáÄÈÇíÈ ÈäÈÚÑää; ßäÇ ßÇäÈ ÚÇÞÈÈ
ÇáÄáíáíÓ ää ÞÈää; áÞÌ ÚÈÑ æÓíÑ ÇáíÝÇÚ ÇáÄáÑíßí ßÇÑáæÈÓí Úá äÐÇ Ýí äÞÇÓ ää áÚ æÒÑÇÁ
ÍÝÇÚ ÍáÝ ÇáÄØáÓí (ÇáäÇÈæ) æää íÞæäää ää: íÈíæ Ää ÚæÑÈÇÈÓæÝ ÞÌ ÚíÑ ÓíÇÓÈä ÈíÇá
ÇáÚÑÈ; ÝÞÇá ßÇÑáæÈÓÚí: (ÄáßÐÇ ÈÚæä; Ää ÚæÑÈÇÈÓæÝ ää íÚíÑ ÓíÇÓÈä æáßá ÇáäíÇáíä
ÇáÄÝÚÇä ÄíÈÑæä Úáí ÈÚííÑ ÓíÇÓÈä ÈíÇá ÇáÚÇää ßáá)

: ÈÖÝíÈ äíÈ æíßæÈä
æÇáÓíÇÈ ÇáÑæÓ ÇáÐí äÄää Ää íÈä ÍáÇá ÓáÑ äÇ íÚáí ÇáÈäÇÁ ÇááÚÑßÈ ; Èá íÄÈí ÍæÑ ÇáíÑÈ
ÇáÚæÇä áÚ ÇáíßæäÈ ÇáÓíæÚíÈ ÇáÚáíáÉ; æÓÈÓáí ÄÑÇÓí ßÇÈá æíáÇá ÄÈÇÌ æÈÚáÇä
æäÒÇÑ ÒÑíÝ áÚÇÑß ÒÑæÓÇ ÍáÇá ÇáÄÓáÑ ÇáÞáíáÉ ÇáÞÇíáÉ; áÚÇÑß ÍíÇÈ Äæ äæÈ ÈÇááÓÈÈ
ääÓíæÚííä; æÐáß áÇíÈÈÇÈ ÇáÓíæÚíÈ æÄáí ÇáÄÈí-Ää ÓÇÁ Çááá -ää ÄÑÓ ÄÝÚÇäÓÈÇä
. ÇáÄÓáÇáíÈ

:ÝíÇ ÄäÒÇÑ ÇáíáÇÌ æÄíÈÈÇä; æíÇ ÄíáÇ ÇááÓáæä Ýí ßá äßÇä
áÇ ÈÈÑßæÇ ÇáäíÇáíä Úáí ÄÈæÇÈ ßÇÈá; æáÇ ÈíÐáæää Ýí ÄíÑ ÍØæÇÈ ÇáíÑÈ ÇááÑíÑ
ÇááÓáá Äíæ ÇááÓáá äÇ íÚááá æáÇ íÓááá; æää ßÇä Ýí ÍÇíÈ Äííä ßÇä Çááá Ýí ÍÇíÈä; æää ÝÑí)
Úä áÓáá ßÑÈÈ ää ßÑÈ ÇáíáÇ ÝÑí Çááá Úää ßÑÈÈ ää ßÑÈ íæä ÇáÞíÇäÈ; æää ÓÈÑ áÓáäÇ ÓÈÑä
(Çááá íæä ÇáÞíÇäÈ
. äÈÝÞ Úáíä
: äíÈÈ ÇáÚÑæÓ

ÝíÇ ÄíáÇ ÇáÄíÈÈ ÇááÓáæä Ýí ßá äßÇä: äÈæÇ (ÄÝÑÓæÇ) Ää ÇáíáÇÌ ÇáÄÝÚÇáí ÚÑÓÇ æíÇÁÈ
ÍÝáÈ ÇáÓÝÇÝ æææ ÇááÒÑ ÝÄÑÓáæÇ äíÈÈ ÇáÚÑÓ; æÇÍÓÈæÇ Ää ÇáíæáÈ ÇáÄÓáÇáíÈ ÇáÈí
ÓÈÞæä Ää ÓÇÁ Çááá äæáæíÇ ÍííÇ ÝÞíææÇ äíÈÈ Çááæáæí; æäÐÇ ÄÞá ÇáÞáíá; æáßá ÇáæÇíÈ ÈÞíä
;ÝÄíä ÇááÓÈíÈæä
* Úáí ÄÈæÇÈ ßÇÈá

[.ááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 36/ÇáÈÇÑíí 21íäÇí ÇáÈÇáíÈ 1409áÚ ÇáæÇÝÞ 28/1/1989á*]
ÝÇáÄä ÈÒØÝ ÇáííÇÌ Ýí ÄÑíÇÁ ßÇÈá ÈíØ ÈäÇ ÁíÇØÈ ÇáÓæÇÑ ÈÇááÚÓä; æÝÑÓÇääÇ
:íÄíÐæä ÈÄÓäÈäÇ ää ÈÚäÇä Äáí ÒßÑíÑÇ æÇÓÈÇáÝ æÈÚÑÇä
ÞíÇä ÈÄÈæÇÈ ÇáÞÈÇÈ Ííæää æÄÒÈÇíäá Ýí ÞáÈ ÁÚíÇÆää ÈÚíæ
: æáÄáÇÁ ÇáÝÑÓÇä æÈíÈää Ííæää
Íá ÓíÇä æííä ÚíÑ ÓÇÆáÈ ÈíÈ ÇáÚíÇÌ æÄíÑí ÈÚáß ÇáíáÇ
æÝæÞ äÐá Çáííæá áíæÈ ÞÌ ÇáÈÖáÈ ÇáÈíÓ æÒÑÚÚÈ ÇáÄÓáÈ íÈääÚæä ÚíÚÇ íáÈÚÑæä
.ÇáÄáÞÓÇÓ

íÈØáÑæä íÑæää äÓßÇ áää ÈíäÇÁ ää ÚáÞæÇ ää ÇáßÝÇÑ
æÇáÓíæÚíæä ÈÑßää ÓÇíÈää ÈíÈ ÑíæÈ ÇáäíÇáíä; æÞÌ ÚíÒæÇ Ää íæÝÑæÇ áää
ÍáÇíÈ; æáØÇáäÇ ÈíÈæÇ Úä äíÑí áÚááÇÆää; æÚÑÓæÇ Úáí ÇáäíÇáíä Ýí áÞÇÆää áÚáá Ýí

ÇáØÇÆÝ æÁÓáÇä ÀÈÇÌ-æÇáÐí ÈæÝÑ áää ÈÚÌ ááÇÈ Øæíá æÑÇÁ ÇáàìÇáìä -Àðæá : ÙÑØæÇ
Áä ííá ÇáàìÇáìæä ÈáÇÈÈ ää æØÑÇÁ àìÈ; æÈÑÙÌÈÇ ááàìÇáìä Áä ÌÈÉáæää ðÇá ÇáÑæÓ :
ÇÐÈáæää æææ áÓàÑíä Èä ÁÌÑíæää ÈÚÌ ÌÑæàÇ; æáßä ÇáàìÇáìä ÝÇÌÆää ÈÒÝÚÈ ÒÌÍÈ
ðÇÆáíä ÈÇÁÀìäÇÚ Úáì áÓÇä ÑÆÍÓ ÇáÀÈÍÇÌ ÇáÁÓáÇäì áàìÇáìä ÁÝÚÇáÓÈÇä -ÒÈÚÈ Çáää
Çáàììí-ää áàÈðì áÚ ÇáÑæÓ ÀÈÌÇ
æÁíä íæáí ÇáÓíæÚíæä; æÁäì áää ÈÇáÝÑÇÑ æáÇÈ Ííä ääÇÒ; æÁíä íäßää ÇáàìæÀ; Áä

ÓíæÝ ÇáàìÇáìä ää ÈÑÈæ ääää; æÇáàìÇáìæä íäÈÙÑæä ÇáÓÇÚÈ ÇáÈì íÓÝæä ÈàÇ Úáíáää ää
áÒÇÓì ÇáìäÇÁ ÚááÇÁ ÑæÓìÇ
áÝÑ ÁÐÇ ÙÇÈÈ Ùææì ÓíæÝää ÚááÇ ÝÁìÇá ÇáÚÈÇÌ ÌÓæÑ
æáØÇááÇ ÇáááÙÑÈ ÈäÇÁ ÁíáÑ Ýì ÒÝÑÈíä ÌäÇìä æáíÙæÑ
æÈìäÚ ÇááÒÇÌÑ ÇáÓìÇÓìÈ ÇáìæáíÈ ÇáÁä Úáì ÈáÇÈ ðÖÇìÇ -ßäÇ ÒÑÌ ÈäÐÇ æÒìÑ ÇáìÝÇÚ
: ÇáÁäÑìßì ÒÇÑæÈÓì -ðÇÆáÇ
. áÇÒß Áä ÇáÀÈÍÇÌ ÇáÓæÝìÇÈì ÌÇÌ Ýì ÇáÇáÓìÇÈ æÓìÚÇÌÑ ÁÝÚÇáÓÈÇä áÇ áìÇáÈ-1
. áÇÒß Áä ÌßæäÈ ÒÇÈá ÁíáÈ Ááì ÇáÓðæØ ÈÚÌ ÇáÓìÇÈ ÇáÀÈÍÇÌ ÇáÓæÝìÇÈì-2
. áÇÒß Áä ÇáàìÇáìä ðÇÌæä Ááì Çáìßä-3
Èä ÌÚÐÈ ðÇÆáÇ: æáßä ÒìÝ Ìßæä ÇáæÓÚ Ýì ÁÝÚÇáÓÈÇä ÈÚÌ Áä Ìßä ÇáàìÇáìæä; æàÇ áì
ðÌÑÇÈää Úáì ÇÓÈðÑÇÑ ÇáæÓÚ; áÐÇ áÇ ÌÑÐÈä ÇáìáíÚ
ÁääÇ ÌðÇÆð ÒÈÑì áÇìÓÈØìÚ Áíí Áä íäßÑáÇ áÁääÇ ðÇÆáÈ áìÓìÈ áÇ ÈÌÝì Úáì Òá Ðí
Úíáíä; æáßä ÇáÑáÇä Íæá ÁäßÇáìÈ ÇáàìÇáìä Áä ÌðíæÇ ÌæáÈ æíÈÈÈæÇ ÁÑßÇááÇ æáíä áÚää
Çáßì ÇáÚÇááì; æÇáÚìÚ Çáìæáí Úáì ÇáÁÓáÇä æÁääáá ÌÇÓÈ Úáì ÇááÈØÑÝíä Áæ ÇáÁÓæáíä.!!!
áðì ÌÇæáæÇ ÒÈìÑÇ Áä ÌæáæÇ Èíä ÇáàìÇáìä æÈíä ÇáæÓæá Ááì ÓìÈ Çáìßä; æáßää ÈÇÁæÇ Èßä
áìÇæáÇÈää ÈÇáÝÓá ÇáÐÑìÚ æÇáìÓì ÇáÓáíÚ
. æáíä áÇ ääßÑ Áä ääÇáß äßÇÆÌ ÈäÈÙÑ ÇáàìÇáìä æÈäÈÙÑ ÇáìæáÈ ÇáÁÓáÇáìÈ ÇáðÇìäÈ
. æáíä áÚää Áä ääÇáß áÒÇá ÌÇìáìÈ ÈäÈÙÑää æÇáÈì ÓìÈìÑáÇ ÁÚìÇÁ Çááá
æáßääÇ äðæá : Áä ÒÇáÈ ÇááìÇÈ ÒÇìÐÈ æÇááÝæÓ áìáÓÈ ÝÓìáÒÑää Çááá ÙÓ æíä ÒáÇ äÒÑää
Ýì áÐÇ ÇáìáÇì ÇááÒÑÝ ; æáÐÇ Çáìá Ìíä; æáÐä ÇáÒÑìÚÈ ÒÑìÚÈä; æáÐÇ ÇáÓÚÈ ÇáÁÓíä
:ÍáÐä
Áä Çááá ÈÇááÇÓ áÑÆæÝ Ñííä

(Çáì 65)

ÝÚáíäÇ ÇáìÚÇÁ æÇáÈÒÑÚ Ááì Çááá ÙÓ æíä Áä ÌÝÚ ÇáàìÇáìä æíáÒÑää; æÚáíäÇ Áä áÇ
áÚÇÌÑ ÈÚæÑáÇ; æÁä áÇ æÈíä Úä æÇìÈæÇ æææ ÌÚä ÇáàìÇáìä; æÁä áÇ áìÚää Úáì ÀÈæÇÈ
ÒÇÈá ÌÇÆÚíä
:æÚáíäÇ Áä æÈæðÚ ÇáßÈìÑ ää ÇááÒÇáá áää; æÁä áÇ áÓÈÙÑÈ áÇ ÌÓá; æáßä
ÁÐÇ ÇÚÈÇÌ ÇáÝÈì ÌæÓ ÇáááÇìÇ ÝÁáæä áÇ ÌáÑ Èä ÇáæìÚæá
æÇááá ÙÇáÈ Úáì ÁäÑ æáßä ÁßÈÑ ÇááÇÓ áÇ ÌÚááæä
(íæÓÝ 12)

* !; ÁáíÓ Çááá ÈÇÇÝ ÙÈÌä

[ááìÈ ÇááÙÑßÈ ÇáÚì 37/ÇáÈÇÑì 28ìäÇì ÇáÈÇáìÈ 1409áÚ ÇááæÇÝð 4/2/1989á*]
ÝÑæÓìÇ ÇáÁä ÁÌÈÈ ÈÇáÁáÓìÇÈ ÈÌÑ Ðíæá ÇááÓíáÈ æÇáìÐáÇä; æÇáÁáÓìÇÈ Òáá Úä ÒÑìð
ÇááÇáÇÈ ÇáìæìÈ ÇáÓìáÈ; æÈìÆ ÁääÇ ÌÇìÈ Ýì ÈäÚìÝ ÁÑÓ ÁÝÚÇáÓÈÇä ää ÁÑìÇÓ ÌææÝáÇ
ääá ÒìÈ ÇáÁÑÓ æÇáÓáÇÁ ää ÌÑÇÆäää æÑßÓää; æàÇ ÒÇä áÓìÆ ää áÐÇ Áä ÌÈä áæáÇ ÚáÇìÈ Çááá
ææÚìä áÚÈÇìä ÈÇááÒÑ æÇáÈÆíí; æðì ÒÇä áÐÇ Ìáá ÌìÇÚÈ ÇáìíÇá; æàÇ ÒÇä ÇááÓáæä ÌÚäæä
Áää Óìßæä Ýì íæä ää ÇáÁìÇä ÒÇìÓÇ Ýì ÙÇáá ÇáæÇðÚ; æÁìÈÈÇ Ýì ÌáìÇ ÇááÇÓ; Áää äæ Çááá
:ÇáæÇì ÇáðáÇÑ
ÝÚÇá ááÇ ÌÑì
æÇáÁáÑ ááá ÑÈ àìÈáÚì áÇ ÌÇÈ ÁáÇ áÁáÚä ÌÇáì
æáÈð æÇáÓáÚÇä äÑÓáÈ ÌìÓ(1)[ÌìÓ: ÌáÑÈ]. ää ÌÇÈ(2) [ÌÇÈ: Óää ÒÚìÝ]. Ááì ÒÇÑì(3)
.[Óää ðæì: Áì Áää ÌáÑÈ ää Óää ÒÚìÝ Ááì áÇÝÐ]
æÈÓìð ÒááÈ ÇÈä ÇááÚÈÒ Ýì ÑæÓìÇ (ÈÐá ÇáÁÓìÇÁ ááÈðìÑ ÌÈì ÌÓìÑ ÇáááÇß Ýì ÇáÈìÈìÑ)
æÁáÇ ÇáàìÇáìæä ÝÁÓáÈää äÒÑÚÈ æáÝæÓää ÈÇáÚÓ æÈÑÚÈ; ÑÚä ÇáÚæÇÓÝ Çááæì ÇáÈì
ÈßÈáÝää; æÇááßÇÆÌ ÇáìÈìÈÈ ÇáÈì ÈìØ Èää; æíáÓæä Úáì ÌÑÇìÇÈää ää ÈÚÌ áÇ ÁÒÇÈää ÇáðÑÌ
ÝáÇ æääæÇ ääÇ ÁÒÇÈää Ýì ÓÈíá Çááá æàÇ ÒÚÝæÇ æàÇ ÇÓÈßÇæÇ æÇááá ÌÈÈ ÇáÒÇÈÑíä
(Áá ÚáÑÇä 146

:ÒÑÈÇÈ ÇáÑæÓ Áä ÒÑÈÇÈ ÇáÚÑæÓ
æáßä ÑæÓìÇ ÈÓÚÑ ÈÁä ðæÇÈáÇ ÌÇìá ÒÇÈá áìÓæÑÈ; æáÇÈÌ ááÇ Áä ÈÓìÈ ÁáìÇÈáÇ
ÇáÈðíáÈ; æáßä Ááì ááÇ Ðáß æðì ÓìÈ Úáíáá ÇáááÇÝð; æÒÇðÈ Èää ÇáÓÈá; æÓÚìÑ ÇááÚÇä
ÇáìÇá Òìð ÌÑì ÒÁááÇ ÌÓÚì Ýì ÇáÓáÇÁ
æáÐÇ Ýðì ÈìÆæÇ ÌÐÓÝæä ÇáðÑì ÇáÁääÈ Ýì áÐÇ ÇáÁÓÈæÚ ðÓÝÇ æìÓìÇ; æíÈÈØæä ÌÈØ
.ÚÓæÇÁ ÌìÇææä Áä ÌÝÑÚæÇ ÈÚÓ áÇ Ýì ÒìæÑää ää Ìðì; æàÇ Ýì áÝæÓää ää áðÈ

íNÓææ ÛÇÆáÇÊää Áái ÇáÍÇÑí; ÍÊí Áä ÛÇÆÁÉ ÍÓä ÕÑÐ ÑÆíÓ ÇææÕÑÇÁ àÑÈÊ Áái
. Çááái; æÕÇÑÊ ÇáÓÝÇÑÊ Êáæ ÇáÓÝÇÑÊ ÊÛÇÍN ÑÇÊá
æäÕÍ ÌÊáæÇÓÍ ÈÑÍØÇái æäæ íÛÇÍN ÑÇÊá àíÊÇ Áä íÑí áÛ ÁÍN ØÇÆÑÊ ÑæÓÍÊ; æÞÍ ÑÇä
àÇÕÍÇ ÁáíáÇ áá ÁáÇ ÁÐÇ ÞÍÑ Çááá áá Áä íÞÛ Ýí ÞÈÒá ÇááÇÁíá áíÇÑææá áÛ ÒÈÇáíÊá Ûái
ÒÇÕÊ ÇáÊáÝÇÒ ÁäÇá ÇáÓÛÊ ÇááÓáá ÇáÐí ÁÛáá Ýíá ÞÊÁÇ æÊÕÑÍÍÇ æÇáÊÇÑÇ æÓáÊÇ ááÐ
ÛÞÍ æäÕÝ; æÊÍÇááÇ ÁÞá ÇáÞíá ÇáÁáÓÇáiÊ; æÊÍÇÝÍÇ ÁÈØØ ÇááÊÇÍÆ ÇáÊÕÑÍÊ
æÞÇá Çáíáí Ûái ÞÇÍÊää ÇáÓíæÛííá Ýí ÓÇáái æÐÊÍæää Ûá ÊÑÊ ÆÊíáá æÇáÓææÇ Áái
ÇááíÇÁíá; æÝí áíÑ ÊÍÇÑæÊ ÇáÓÍÊ ÇáÑæÓ æÊÑÑæÇ ÍáÇÍÞáá æÍÈÇÈÇÊää æÛÍÊää æÛÈÇÍáá
.ááÓíæÛííá ÝÇÓÊæái ÇááíÇÁíæá ÛáiíÇ ÞÊá Áä íÓÈØÍÛ ÇáÓíæÛííæá ÍíæááÇ
æíá íæá ÓÈÓáÛ ÍííÇ; æíá áÐÇ ÒÆíá ÊÍÇæÊ ÍÇá ÑÇÊá
ÝÍÛ Ûáá æáÊÇ Õíí Ýí ÍÑÇÊá æáÇÊ ÍíÊÇ áÇ ÍíÊ ÇáÑæÇÍá
:ÇááÁÇáÑÊ ÇáÓíÇÓíÊ

ÁáÇ ÑæÓíÇ ÝÞÍ ÍÇæáÊ Áä ÊÓÑÐ áÇ ÇÓÈØÇÛÊ áá ÊáÇÑ ÇáíáÇÍ ÇááÊÇÑÑ; ÝÒÑÛÊ ÇáÁÑÒ
ÕÑÐÇ æÛÑÈÇ æíææÇÇ Íæá ÁÝÛÇáÓÈÇá ;æáááÇ ÑÇáÊ ÊáÝÍ Ýí ÑáÇÍ æÈÕíí Ýí æÇÍ; ÝÛÇÍÊ
ÓÝÑ Çáííá ÊÍÝí Íáíá
æÝÍÁÊ Ýí ÌÒíÑÊ ÇáÛáÇÆá ÇááíæáÊ ÝæÞ ÊáÇá ÇáÁÓáÇÁ ÇááíÝæÝÊ ÈÈÍæÑ æÊáÇØáÊ áá
ÇáíáÇÁ ÈÑÒÊ ÁíÑÇá ÊÊáÇáiÊ ÁÍÒÇÈ ÕíÛíÊ ÈÑíí Áä ÊÈÞÇÓá ÇáÛáÇÆá; æáíÊ ííáÇ Áái
ÇáÛáÇÞíí ÇáíÇáiÊ ÇáÛÇáiÊ áØÇáÊÊ ÊÊáÊ áíáÓ ÇáæÕÑÇÁ æÇáÓæÑí áíÛíÊ; Áä ÇáÓíÛÊ ÊáÊ
ÁÝÛÇáÓÈÇá; ÝÑÍ Ûáiíáá Ñí Íáíá ÊÁá ÁÍÒÇÆíÇÊ ÇáÁáá ÇááÊÍÊ ÊÞæá ÊÁá ÕíÛÊ ÁÝÛÇáÓÈÇá
8%; æáíá ááÊÓá ÊÇááí ÇáÐí ÓáßÊææá áá ÞÊá áÁáßá ÕÑÈÊá ÇááÊá ÇáÐí ííÊÐí Ýí áÐÇ
ÇááÓáÇÑ; ÝÈÞÍÑ áÇ ÁÛØíÊá áÁáá ÇáÓáÊ Ûáiíáá áá æÕÇÑÇÊ æááÇÕÊ ÓÊÑæá áÓÈÊ ÇáÓíÛÊ
Ýí ÍææÊ ÇáíáÇÍ ÇááÓááÊ ÇáÞÇÍáÊ ; ÛááÇ ÊÁá áÓÈÊ ÇáÓáÊ Ýí ÁíÑÇá Çái ÇááÓÝ ÑáÇ
. ÁíÈÑái ÊÛÓ ÇááØáÛíá Ûái ÊÞÇÑíÑ ÁÍÒÇÆíÊ áá ÞÊá ÇááÓáíá
ÝÇÐÇ Ûáá Ááá áá ííá ÇáæÕÇÑÊ æáÇ æíÇáÇÊáÇ æáÇ ÇáÓæÑí æáÇ ÑÆÇÓÊ ÇááÁÓÓÇÊ
ÇáßÈÑí Ýí ÍááæÑíÊ ÁíÑÇá ÇáÁÓáÇáiÊ Ñíá æÇÍí áá Ááá ÇáÓáÊ ; Ýáá áÞæá ááá ÁáÇ áÇÞÇá

ÑÊáÇ ÛÓ æíá
æíá áááØÝÝíá ÇáÐíá ÁÐÇ ÇÑÈÇáæÇ Ûái ÇááÇÓ íÓÈæÝæá æÁÐÇ ÑÇáæáá Áæ æÒæááá íÍÓÑæá
:æÞáÇ ÞÇá ÛÓ ÒÁáá
ÁÊÁáÑæá ÇááÇÓ ÈÇáÈÑ æÈáÓæá ÁáÝÓáá
(ÇáÈÐÑÊ 48)
: Êá Þíá ááá ÁííÑÇ
áÞÍ ÒáíáÇ ÁáÇá ÇáÑæÓ ÛÓÑ ÓáæÇÊ ÛÍÇÝ ÁáÞÊ ÇáÛÛá æÁáÓáÊ Çááíá ; æáá áÛØ ÇáíáíÊ Ýí
: ÍááÇ

ÝáÇÐá ÇáÁÈÛÇÁ ÊáÇ æáÇ ÇÍÊÝí ÊáÛÇ ÇáÝÓá
æÑÁÓ ÇáÓÛÊ áÑÈÝÛ æææí ÇáÈÐá áÈÛÓá
æáíá áÇáiÊ Áä ÊÓÛ ÁíÑÇá áÝÓáÇ ÛíæÊ ááÐÇ ÇáíáÇÍ; æÁá ÁÈÊ ÝÁááÇ áá áÛØ ÇáÓáÇÍ
ÈÛÍ; æÓáæÇÓá ÛÓÑ ÓáæÇÊ ÁíÑí; æáá áÓáí áÁíí Áä íáÓ ÛÓÊ áÐÇ ÇáíáÇÍ ÇááÈÇÑÑ
* áÇÈÛÍ áááÇÓ áá ÇáÁá

[.ááíÊ ÇááÛÑßÊ ÇáÛíí 39 ÇáÈÇÑíí 12 ÑÌÈ/1409áÛ ÇááæÇÝÞ 18 ÝÈÑÇíÑ 1989á*]
ÝÁá ÇááÝæÓ áÓíæíÊ; æÇáÛíæá áÈÓáÑÊ; æÇáááÇÊ ÍÝÊ Ûái ØÝÇááÇ; æÇááæÈÈ ÕÇÍ áÈÓáÇ
ææííÊáÇ; æÇáÁíÓÇÍ ÊÑÇÍ ÊááÛ ááÇÊáÇ ÇááÈÞØÛ áÊÍÓá ÇáÁÓÈáÇÛ; æÁØÑÞÊ ÇáÁÛáÇÞ
áÊÍÓá ÇáÁÓÛÇÁ; áÁááÇ ÊáÈÛÑ ÌÈÑ ÇááíáÇÍ
æÇááÇÓ áááá ááá áá Òæí Ýí ÛáÝæÇá áíÇÓáÇ; æáÇ ÍááÊ Òæíá ÁáÇ ÈÛÍ Áä ÊáÛÊ Óá
ÇáÁíÇÓ; æáá íÈÞ ÁáÇ ÕÇÛÊ Áæ ÍÞÇÆÞ Ûái ÇáæÓÛ; æÇÓÈÍ ÇáØáÞ; æÝÑÇÆÓ ÇáíÇáá áááÇ
ÊáÈÝÓ ÈÑíí Áä ÊáÞí Çáíáíá æÈÊÍáÓ áá ÁáÇááÇ ÇáÊí ÊÑÇÍ ÊÓáÞ ÑæíáÇ; æÓæíáÇ ÌÑÇÐÊ
ÇáæÓÛ; æÇÓÛÇ ííá Ûái ÞáÊá; íÑÇÍ íÈæÞÝ Ûá ÇááÈÒ ÍæÝÇ Ûái Ñæí Òæíá Áä ÝÝáÊ; æÍÓíÊ Ûái
Çááæáæí ÇáÐí ØÇá ÇáÈÛÇÑá áÑÁíÊá; æÈÞíáÊ Êá ÇáÓá; æáá íÑ ÞÊáá æáÇ ÍÁáá Áä íÑí ÕíÆÇ
ÈÛÍá; Ááá íÁáá Áä íßæá Çááæáæí ÐÑÇ.. áßÐÇ áá áÓáá Ýí ÇáÁÑÓ ÇáÁá ááá íÍÓ ÈÁíáí ÍÑÐÊ
ááÐÇ Çáííá; Áæ íÛÊáí Ýí ÁÛáÇÞá ÕíÆ áá ÇáÁáÇá Ûái ÍÇá ÇááÓááíá; Áæ íÑÇæí ÞáÊá Ááá áá
ÁáÇá ÁÈáÇÁ áÐÇ Çáííá; Áááá íÈÇÈÛæá ÇáíÑÇÆÍ æÇáÊáÝÇÒ æÇááÐíÇÛ ÍÞÍÞÊ
ÍÞÍÞÊ; æíÓÁáæá Ûá ÁíÈÇÑ ÇíÈáÇÛ ÇááíÇÁíá Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇÍ; Áááá íáÇÍÞæááÇ ÈÇáÊáÝæá
æÈÇáÝÇÑ æíÞæáæá: ÁááÇ áÇ áÈÍí ÇáíáæÛ ÝÞØ ÇáÈÛÇÑÇ áÑÁíÊ ÇááíÊáÛ ÇáÁÓáÇái; Êá
!ÁááÇ áÈÍí ÇáíáÇÁ

æÇááÓááæá áÛÐæÑæá; Áä ÞáæÈáá áÈíáÊ ÈÇáíÑÇÍ; æáÇÓÇáÊ ááæááá ÊáØÝ ÍáÇ; æÇááÓÇÆÈ
ÇáÊí ÍáÊ Êáá; æÇáíæÇái ÇáÊí ÁááÊ Êáá ÁÓÈÍÊ áÇ ÊØÍÞáÇ áÝæÓáá; æíÁá áÓÇá ÍÇááá íÑí í áÛ
:ÁÊí ÇáØíÊ
!;ÊáÑÓÊ ÈÇáÁÝÇÊ ÍÛÈí ÈÑÑÈáÇ ÊÞæá ÁáÇÊ ÇááæÊ Áä ÐÛÑ ÇáÐÛÑ
æÈÛÓáá íÛáÛÍ ÇáÊíÛÊ ÇáÁíÛÑ
áá íÈÑÑ ÇáíáÑ áá ÞáÊí æáÇ ÑÛÈÍí ÕíÆÇ ÊÈíáÛá Ûíá æáÇ Íí
ÇááÓááæá íÈßæá; æíÞ ááá Áä íÈßæÇ; ÝÇáÓæÇáí ÇáÓÇÍÓÈ Ýí ÁÐáÇááá ÇáÁá ÊæÑÊ
ÇáíÒÇÆÑ æÈÍÑíÑ ÓæÑíÇ; æÇáíáÇÍ Ýí áíÊíÇ æÝí ÊæáÓ æÇáÓæíÇá æ áÇ ÁáÊ Ááíá áá
áÈÇÆÍ; íÝÛ ÇááÓááæá ÇáÓÑÇÆÈ ÇáÝÇÍÊ áá ÇáÈÓíÇÊ; æíÞØÝ ÇáÈáÇÑ ÇáÛááÇáiæá
.æÇáááííæá æÇááÇÍíáæá

Àà ÇááÓááíá íÈÇÈÚæä ÇáÉÍÑßÇÈ ÇáÚÇááíÉ æÇáÀÒÇÈÚ ÇáÍÝíÉ ÇáÈí ÈÑíí Àä ÈÚÈÈ ÈÀÐÍÓ
. ÐÓíÈ íæÒàÇ ÇááÓááæä Ýí àÐÇ ÇáÚÒÑ
Àááá íÑæä ÁíÑÇä æÐí ÒÑÈ Ùä ÁáíÇÈàÇ æÒáÑÈ Ùä ÓæÇÚíàÇ ÈÚí Àä ÈÝÑÙÈ ää ÌÑÈ
ÇáÚÑÇÐ áÈÚÒÑ ÕÝæ ÇááìÇáíá æÈÇÇÓááä ÇáÚáÇÆä; Àä æÒÑÇÁÀÇ æÓÝÑÇÁÀÇ áÇ ÈÈæÞÝ
ÌÑßÇÈää ÇááßæßíÈ Èíá ÒáÑÇä æÁÓáÇä ÁÈÇí; æÁííÇäÇ íáæíæä ÈÇáæÚíí æÇáÈáíí; æÁííí
. ÈÇáÁÚÑÇÁ æÇáÀÒÑÇÁ æÇáÈíáíí
æÇÓÈØÇÚæÇ Áä íÓÈáíæÇ ÈÚÓ ÇáÐÇíÈ áíÚÐíæÇ áÚáá ÕÝÐÈ ÒÑíÈ; æáÇ áííí ÇáÈää
ÇááíÝæÚ Áæ ÇááæÚæí; æÇáÈÑí àÐÇ ÇááÓÆæá ÇáÐí ÕÐ ÈÇáÁÈÒÇá æÇáÝÑí ÈÇáÁÈÝÇÐ
íÚÒÑ ÕÝæ ÇáÇÆÈáÇÝ æíÇÇØÚ ÇíÈàÇÚÇÈ ÇáÁíæÈ Ùáí àÓáÚ æáÑÁí ää àÆÇÈ ÇáÓíÝíá
. ÇáÐíá íÝæä ÈáíáÈ ÇáííÇí ÍíÈ ÇáÁíÈàÇÚ ÇáÈÇÑíí ÇáÐí íáÈÚÑ àÈÇÆíà ÇáÚÇáá ÁíáÚ
: æáááí ää äàÇ ÁÒáÆä ÇááÓááíá Ýí Òá ÁáíÇÁ ÇáÁÑÒ ÈäÇ ííÈáí Ýí Òííí ææÞÑ Ýí áÝÓí
Àä ÍßæáÈ áííÈ ÁíáÈ Ááí ÇáÓÞæØ ÍáÇá ÒáÑíá Áæ ÈáÇÈÈ; æÁÑíæ Çááá Áä áÇ ííÈ Ùáí æÚá-1
. ÍááÑÈ ÇááìÇáíá Àä Ùíí ÇáÁÒíí áàÐÇ ÇáÚÇá Ýí ÒÇÈá
. Áä ÇáæÇÑÈ Çáæííí ááíßá ÇáÐÇÆä äæ ÇáÁÓáÇä æÇááÓááæä ÝÐØ-2
Çá ÇáìàÇí ÇáÁÝÚÇáí íÈÝÑí ää Èíá Òá ÇáÈíÇÑÈ ÇáÒÇÈÐÈ Ýí àÐÇ ÇáÚÒÑ Ýí ÈáíÇá-3
ÇááÓááíá Àä ÞÇíÈ ÇáìàÇí ÇáÁÝÚÇáí ÇáííÞíáí ÁäÇ ää ÁÈàÇÁ ÇáííÑÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Áæ ää
. ÇáÚááÇÁ
æßá æÇíí ääáá íØÇáÈ ÈÇáíßá ÇáÁÓáÇáí ÓæÇÁ ÇááæÒæÝæä ÈÇáÈØÑÝ æÇáÁÒæáíÈ Áæ
. ÇáááÚæÈæä ÈÇáÁÚÈíÇá æÇááÑæáÈ
ÈíááÇ ää íßá ÞÇÆí æÇíí Ýí ÌÈáÈ ÇáÉíÑíÑ ÇáìÒÇÆÑíÈ íÑÝÚ ÙííÑÈá æíÚáí ÕæÈá ÈæíæÈ
. Èíííá ÇáÁÓáÇá
æáÐÇ ää áÑ ÒááÈ æÇííÈ ÍÈí Ýí ÇÓá ÍæáÈ ÇáìÒÇÆÑ ÈäÈÆ ÁááÇ ÈäÈ Ááí ÙÑæÈÈ Áæ
: ÁÓáÇá
. ÇáìááæÑíÈ ÇáìÒÇÆÑíÈ ÇáííáÞÑÇØíÈ ÇáÓÚÈíÈ
Áááí ÁÒáÆä ÇááÓááíá æÀÈÒÑáá ÈÀÐá Çááá Áä ÇáìàÇí ÇáÁÝÚÇáí ää ÈÞÝ ÁÈÇÑá Ùáí-4
áÓíáÈ ÇáÑæÓ æÈÇíÈÈÈÈ ÇáÓíæÚíÈ ää ÌÐæÑáÇ ää ÁÑÒ ÁÝÚÇáÓÈÈÇá; Èá ÓÈÈÚíÇáÇ -Áä
ÒÇÁ Çááá-; æÁä ÞáÈí áííÈáí Áä ÁÝÚÇáÓÈÈÇá ÓÈßæä ÈíÇíÈ ÌØ ÇáÈíæá ÇáÈÇÑíí ááÚÇáá
ÁíáÚ; Ááá ÙíÈ áÇ íÚááá ÁáÇ ÇáæÇíí ÇááÞÇÑ; æáßáá ÙÇáÈ Ùáí; æÁÑíæ Çááá Áä áÇ ííÈ Ùáí
. ; æÁá íÒíÞ ÝÁáí
æáßá ääÇáßá àÒÇá æÚÞÈÈÈ ÈÚÈÑÒ ÞíÇá ÇáíæáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇááÇíáÈ; æÈßÈáÝ áíáÇíáÇ-5
; ÓæÇÁ ää ÇáíÇíá Áæ ää ÇáíÇÑí; æáÐÇ áÇáæÓ Áááí æÞÇáæä ÓàÇæí; æáßá
æ ÇáÚÇÈÈ áááÈÞíá æáÇ ÙíæÇá ÇáÇ Ùáí ÇáÚÇááíá
: æíÈÇáÇ áÑíí ÒááÈ ÇáÁÓÈÇÐ ÇáÓáíí Óíí ÞØÈ Ñíáá Çááá
. áÇÈí áááíÈáÚ ÇáÁÓáÇáí ää áíáÇí; æáÇÈí áááíáÇí ää áíÇÓ æáÇÈí áááíÇÓ ää ÁáÇá
(*) ÝÁááÇ áÇ ÈÚáí ÇáÁÈÒÇÑ æáßá ÈÚáí ÇáááÈÈ
.[íááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 40 ÇáÈÇÑíí 19 ÑíÈ/1409áÚ ÇááæÇÝÞ 25 ÝÈÑÇíÑ 1989á*]
ÍáíÇ áß íÇÑÈ; ÁáÚáÈ ÝÁíÒáÈ; æÁáÚáÈ æÁÝÓáÈ ; ÕíÞÈ æÚíß; æáÒÑÈ ÙÈíß; æáÒáÈ
ÇáÁíÒÇÈ æííß; áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ; áÑÙÈ ÒÑÇáÈ ÇáØÇÚæÈ ÇáÁßÈÑ Ùáí íí Ìáíß ÈÇáÁÈíÇá Ýæáí
: áááÓáÇ ííÈ ááÁíÇá Ùá ÌíÒá
æÁÐÇ Õíí Ýíá ÈÇááÑíá ÝáÈÈÈ Ùáí Ùíá ÁÓÈÇÑá æÓÈÇÆÑá
ÒÑíÚ ÈÇÇÓÇá ÇáÓíæÝ ÍÓÇÓÈ ííæí ÈáÇ æÇááæÈ ÍáÑ ÁÚÇÝÑá
æáÞí ÙÈ Ñ ÌÑææáÝ (ÞÇÆí ÇááÞæÇÈ ÇáÑæÓíÈ) ÈáÓÇá Òá Ìáíí æííæÑ ää ÁÑÒ ÇááÒÇá (áÐÇ áæ
Çáíæä ÇáÐí ÒáÇ äáÈÚÑá ääÐ ÓáæÇÈ) æáÇ ÐÇß ÁáÇ áßÈÑÈ ÇááíáÇÈ æÇááßÈÈÈ ÇáÈí ÁááÈ Èä
. Ýí ÁÑÒ ÇáÈÈÈÈ æÇáÑÈÇØ
æáÞí ÁííÈÈ áÓíáÈ ÇáÑæÓ áÒÈ ÙáíÝÈ ááÁÑÒ ÒááÇ; æÈÝíÑ ÇáÓÑæÑ æÓÝí ÇáíÈæÑ Ùáí æíá Òá
ää Ýí ÞáÈä ÐÑÈ ÍíÑ Áæ íÓ ÈÁíáí ÌÑÐÈ ÈíÇá áÐÇ Çáííá æÁááá
æáÞÇÈá áÐÇ áÑí ÁæáÆß ÇáÐíá íáÚÑ Ááíáá áÚÑÈ ÑÈÇÁ áæáÇ ÁááÇ áÚÑÈ ÇÓÈíÝÇÝ
æÇÓíÑÇÁ áÈáß ÇáÈÈÚÇæÇÈ ÇáÈí áÇÒÇáÈ ÈÑíí ÇáíááÈ ÇááÓÚæÑÈ ÇáÓÚæÇÁ Ùáí áÐÇ
Çáííá; æÈäá Ùá ÁÚáÇÞ Çáííí ÇáíÝíá ÇáÐí íÚßÓ ÇáÑÙÈ ÇáÚÇááí æÇáááÚ Çáíæáí ää ÇáÈÒÇÑ
. ÇáÁÓáÇá ää ÍáÇá ÁÓáÈ ÇááìÇáíá
æáíá áÚáá ää æÑÇÁ áÐá ÇáíááÈ ÇáÁÚáÇáíÈ; æáíÑß ÇáÁííí ÇáÈí ÈíÑß áÐá Çáííá; Áááá Çáíáæí
ÁÓíÇÈ ÈíæÈ ÇáÁáæÇá ÇáÐíá ííÑæä Ñíí ÇáííÈ Ùáí áÐÇ Çáííá; æíÒæÈæä ÓáÇááá áíæ ÁÈáÇÆá
. ÇááÓááíá
Áä Çáííí Çáíáæíí ÇáÐí ÈíáÚ Ýí ÕíæÑ áÐá ÇáØÇÆÝÈ ÇááæÈæÑÈ æÇáÐí áÝ Ó Ùáá Çáíáæí
ÈÇáÁáÈÞÇá ää Èáí ÇáÁáÒÇá Ýí ÁÑíÇÁ ÇáÁÑÒ ää ÍáÇá áÚÇÑß Çááíá ÇáÈí ÇÚááÈ Ýí Òá
. ÇááæÇØä æÚáí ÇáíÈáÇÈ ÇáÁíáÇÞíÈ æÇáííáíÈ æÇáÁáÒÇáíÈ
ÝáÞí ÑÈÈ ÍáßÁ Óáíæä áÈíÓíá ÇááÒÇáíÈ; æÒÑíæÇ ÞÇÆáíá Ýí ÇáÈÑæÈæßá ÇáÑÇÈÚ
(ÓááÓÚ ÝßÑÈ Çááá ää ÁÐáÇá ÇááÓííá æáÓÚ ÈíáÇ ÁÑÞÇáÇ áÇííÈ); ÝÁÓÚáæÇ áÇÑ ÇáÝÈáÈ
Èíá ÇáßÇÈáíßíÈ æÇáÈÑæÈÓÈÈÇáÈíÈ; æÈÈææÇ ÒáÝá ÇáÁÈ ÇáÑæíí ááÈÑæÈÓÈÈÇáÈ; æíØææÇ
ÚÑÓ ÇáÈÈÈæíÈ; æÑÚæÇ ÞíÇá ÇáÈæÑÈ ÇáÝÑáÓíÈ ÓáÈ(1789á); æíÚáæÇ ÓÚÇÑáÇ ÒááÇÈ
. áíÑÇÈæ(ÓáÓáÞ ÁíÑ ááß ÈÁáÚÇÁ ÁíÑ ÞÓíÓ)
æÈÈææÇ ÇáÈæÑÈ ÇáÈáÓÝíÈ ÓáÈ(7191á) ää ÍáÇá áíáíá Çáíáæíí; æÁØáÞ ÓÚÇÑá ÇáÐí ÓíÞ Èä
. ÇáÁíáÇá ÈÇááá: (áÇ Ááá æÇáííÇÈ áÇíÈ)

ÀÈæÇÈ ÇáÓÝÇÑÉ ÇáÀãÑíßíÉ æÈÓÚá ÁÚáÇáãÇ ÞÇáÈ ÈàÐà ÇáàÚÇáÑÇÈ ÒÌ ÑÌá Ýí ááíá
ÇÓáá ÓáíáÇá ÑÒÌí ÌÓÌÑ ÒÈÇÈÇ ÇÓáá (ÁÓÚÇÑ ÇáÓÌØÇá) íáÇÌá Ýíá ÇáÞÑÁá
æÇÈÒáÈ ÈÇáÁÌ ÇáÍÈÈ ÁÍáÌ ÒßÌ ÑÆÌÓ ÇÈÍÇÌ ÇáØáÈÈ ÇááÓáíá Ýí ÁãÑíßÇ ÀÈÒÑá
:ÈÇáÁáÈÒÇÑÇÈ ÇáÑÇÆÚÈ ÇáÈÌ ÓØÑÈáÇ ÇáÍáÇÁ ÇááÈÌÝÞÈ
ÓØÑ ÇáÁÓÝÇÑ áá ÍáÚÚ æÍá íÇ ÁÍÇáÇ ÁááÇ áÍÚá ÇáÍááÈ
ÓæÝ ÈÈÞì Ýí ÝÁÇÌ ÇáÓÍÌ ææÑÇ æÓÈÐßÌ ÇááÇÑ Ýí ÞáÈ ÇáááÚÍÌ æÈÒÑÈá ÈÇáÁááÇÑÇÈ
ÇááÈæÇáíÉ Ýí ÌÈáÇÈ ÑÈÇÆÈ ÑæÓíÇ Ýí ÍÇÌá ÁÝÚÇáÓÈÇá; æßíÝ Áá ÓÈÈ ÚÒÑ ÁáÝÇ áá
ÁÚÍÇÁ Çááá ÞÌ ÇÓÈÓááæÇ Ýí ÑÓÈÇÞ áááÌÇáÍá áÚ ÚáÇÆá áá íÓáÌ ÈÇÑÍÌ ÌÑÈ ÇáÚÓÇÈÇÈ
ááÇ áÚÍÑÇ ÁÈÍÇ
ÓÈÈ ÚÒÑ ÁáÝ ÞáÇ ÓáßæÝ æÍáÓÈ ÚÒÑ ÌÈÇÈÈ æáÇÆÈ æÚÒÑíá ÓíÇÑÈ ÒÇáÍÈ æÇááÌÇÝÚ
æÇáÑÓÇÓÇÈ æÇáÐÍÇÆÑ ÇáÈÌ íÓÙÈ ÌÒÑáÇ æíÓáíß ÁÍÓÇÁáÇ æÚÍáÇ áÐÇ Þáá Ýí

áííÑíÈ ÑÓÈÇÞ Ýí ÈÍÇÑ æØáÈÈ ááá Áá ÌÞíá ÇááÓááæá Ýí ÁãÑíßÇ ÇÍÈÝÇáÇÈ ÈÚÈÑ Úá ÝÑÍÈáá
ÈáÐÇ ÇááÒÑ ÇááÈíá æÇÈÈáÇáÇÈ ÈÚÈÑ Úá ÒßÑáá áÑÈ ÇáÚÇááíá; æÁÐÇ Èá ÌÞæá áí: ÇááÇÓ
áÓÙæááá ÈÈÈÈ ÓáíáÇá ÑÒÌí æÇáÈæÑÈ Úáíá
æÇÚÈÑÓÈ ÁíÑÇá ÚáÌ ÇáßÈÇÈ æÁáíÑÈ Ìá ÇáßÇÈÚÈ æÚÑÓÈ ÈáÇÈÈ ááÇííá ÌæáÇÑ ááá ÞÈáá
æÁÍÈÈ áÐÇ ÇáÈÒÑíÌ ÑÌ ÝÚá áí Ìæá ÇáÓæÞ ÇáÁæÑæÈíÉ æÇáÚÑÈíÈ æÁÚááÈ áÞÇÓÙÈáÇ
áÁíÑÇá

æáßÐÇ ÈÚØí ÁÍÍÇÈ ÇáßÈÇÈ ÚáÌ ÁÓÍá áÒÑáááÓááíá Ýí áÐÇ ÇáÞÑá Èá Ýí ÇáÞÑæá ÇáÈáÇÈÈ
ÇáÁÍíÑÈ áíÈ ÓÚÑí ; Áí íæá áÑÚáÌ áÐá ÇáÁáÈ Ýí áÐá ÇáÞÑæá ÁÚÓÚáíáÇ áá íæá ÇáÍÍÇÑ
ÑæÓíÇ áá ÁÝÚÇáÓÈÇá; Áí ÝÑÍÈ ÈÚáÑ ÇáíæÇáÍ ÁÚÚá áá ÝÑÍÈ ÇááÓáá ÇáÐí ÌÑÈ ÈÚá
ÇáÈÒíÑÈ ÞíÝ ÓÇÑÈ ÇáÁÍÍÇÈ æßíÝ ÞÇáÈ ÇááÈÇÆÌ ÈÈáÑ ÍÓ Þá áÓáá ÒÇÌÞ Ýí ÞáÈá ÐÑÈ
ÌÑÞÈ ÚáÌ áÐÇ ÇáÍíá

ÁáíÓ ÇáÁæáì Èßá áÓáá Ýí ÇáÁÑÓ Áá íáÓÌ áááÌÇáÍá æÞÌ ÁÈÍá ÇáÍÈ ÇáÑæÓí ÌÑÇÍÇ ÈÁÓáÍÈá
æØÍáá ÈÐÍíÑÈá
ÝÈßÈ Èá Ýí ÇáÞÑÓáÑÑáÇÍÚá ÈÇÞÝ ÁÓÌ ÌæÍÈ ÁÓÌ ÇáÒÑí(1) [ÇáÒÑí: ÇáÚÇÈÇÈ].
ÁáÒì ÒÑíÚÇ æÇáÍáÚÇÁ ÓáÇÝÈ ÁÈÚÑÇá ÒßÑÇ áÇá áÚá Èáß ÇáØáÇ(2) [ÇáØáÇ: ÇáÑÁæÓ].
áßá ÇáÓáÈ ÇáÞæÇÓÙÈ ÁÚáÑÈ áÇ ÁÒáÑÈ ÌáÈÇá áá ÒÑÇáÍÓÇ (3) [ÇáÍÓÇ: ÇáÁáÚÇÁ]
Þá áá ÇáßÈÈ ÈÒÌÑ ÓáÑíÇ Ýí ÁæÑæÈÇ æÁãÑíßÇ ÈØÚá Ýí ÇáÁÓáÇá æÈÍÇÑÈ Çááá æÑÓæáá
æÈÚáÒ ÌÇáÈ ÓÍÌ ÇáÍáÞ áÍáÌ ÓáÌ Çááá Úáíá æÓáá; áÇáÐá ÇáÓÌÈ ÇáßÈÑì
ÞáÈ ÁÍÓÈ Áá ÇááÓáíá ÌÑíæá ÁáÌ ÇáÓæÇÑÚ íáÓÌæá ÁáÇÓÍÌ ÇááÒÑ æíáÈÝæá ÈÐßÑ áíæÈ
ÇáÚÑíá ÇáÈÌ áÒÑÈ áÐÇ ÇáÍíá; áÞÌ ÌÞ áßá áÓáá Áá íÓÙ ÚáÌ áÝÑÞíá ÁßÇáíá ÇáÚÇÑ æÁá íáÈÑ Ýí
Þá áßÇá ÇáÁÓáÇÑ; ÁÚáÇÑÇ ááÝÑÍÈ æÇáÒßÑ ááÇÍÍ ÇáÞáÇÑ

ÞáÈ ÁÈæÞÚ áá Þá ÌáÚíÈ ÁÓáÇáíÈ Ýí ÇáÁÑÓ ÞááÇ Áá ÈÞíá ÁÓÈæÚÇáá ÇáÁÍÈÝÇáÇÈ ÈÓáíá
ÁÓÈæÚ ÇááÒÑ ÇáÚÚíá æÈÑÓá æÝÍÇ áÈÞÍá ÇáÈááÆÈ áÞÇÍÈ ÇáÍáÇÌ
ÞáÈ ÁæÌ Áá ÌÞíá Þá ÞØÑ ÁÓáÇáí áÁÈáÑÇ áÚááÇÁ ÇáÁÓáÇá Ìíæá Ýíá áÐÇ ÇáÓÙÈ

ÇáßÑíá ÈáÐÇ ÇááÒÑ ÇáÚÚíá æÈÇáÍáÇÌ ÇááÈÇÑß ; æáÐÇ Áæáì áá Áí áÁÈáÑ ÁÍÑ ÌÞíáá
ÇáÚááÇÁ ÓæÇÁ ÞÇá ááÝÞá Áæ ÇááÓÇÌÌ ÁæÇáÍÚæÈ
ÞáÈ Ááá: Áá ÌÞíá Þá áæÚÝ áÓáá Ýí ÇáÁÑÓ ÞááÇ 10 % áá ÑÇÈÈá áÓáÑ ÑÌÈ áíÈÈ ááíæáÈ
ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ æÁÓáÇáÇ Ýí ÈÞæíØ ÇáÍíá Ýí ÞÇÈá æÁÚáÇÑÇ áÁÝÚÇáÓÈÇá ÁáÇ
Áá ÌÚØí ÒÈÇÈ ÚáÌ ÁÍÍÇÈ áÓÈ ÇáÁÑÓ ÞááÇ ÝáÐÇ ááÇ ÌÓá Áæáí ÇáÁáÈÇÈ -ÁÚááÇ
áÓÑÍíÈ áá ÁáÇÚíÈ ÇáÁÚáÇá ÇáíáæÌí ÇáÐí ÌíæÌ ÇáÈÒÑíÈ æíÚáÇ Ýí ÚÇáá ÇáÈíÈ ÌÚ Ç æÒÌáÇ
Ýí ÌæÇáÈ ÇáÓíÇÚ ÒÌÇ
Áá Ýí Ðáß áÐßÑì ááá ÞÇá áá ÞáÈ Áæ ÁáÞì ÇáÓáÚ æáæ ÓáÍ

(P 47)
ÇáÈÍÌí ÇáßÈÌÑ
.[ááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÍÌ 42 ÇáÈÇÑíÌ 4/ÓÙÈÇá/ 1409áÚ ÇááæÇÝÞ: 11/3/1989*]
æáßÐÇ ÞÈÈ Çááá ááÇ Áá áÚíÓ áÚÑßÈ ÇáÁÓáÇá áÚ ÁÚÍÇÆá ; æÁá áÑì ÇáÁÍÌí ÇáÈÌ
ÞÇáÈ ÈÍÑß Ì ÇáßíÑ ÇáÐí ÌÁÌ ÇááÇÑ æíæÌá ÇáÁÒÇÑ Ýí áÚÑßÈáá áÚ ÇáÁÈÑÇÑ æßááÇ
ÇÞÈÑÈ ÇááÒÑ ÇáÒÇÌ ÇáÓÈÇÑ ÓíÆÇ ÝÓÌÆÇ æÈÇáÈ ÇááÍÇáÈ ÇáÍÇÍÈ æÇáÁáíÇÈ ÇááßÒÑÈ
ÇáÈÌ ÈáÓÞ ÞÈÌ ÇáÁáÈ ÇááÓááÈ æÈæÌá ÓáÇááÇ Çáì áÍÑáÇ æÈÚÑÓ ÌáÌÑáÇ ÇááÓááá Ýí
ÞáÈáÇ

ÇáÈÒÑ ÇáÍáÇÌ æáÒá ÁßÈÑ ØÇÚæÈ Ýí ÇáÁÑÓ áííæÑÇ ÁáÇá ÌáÌ Çááá ; æÚÇÍÈ ÑæÓíÇ ÁáÌ
ÌíæÑáÇ ÈÍÈÈ ááÁÌíÇá áá ÌáÇá ÌÑÇÌáÇ ÇáÚÈÑ ÇáÈÌ ÌáÈáÇ æÇáÁÓæÇß ÇáÈÌ ÌÓÌÈáÇ; æÑÁì
ÇáÚÇáá Þáá áÐÇ ÇááÒÑ ÇááÈíá ÇáÐí ÈÝÓá Èá ÑÈ ÇáÚÇááíá æÞíá áááÌÇáÍá áá ÁáÈá áÌÈáÚæá
ÌÈì ÈÍÈÇÑæÇ áá ÌáÇá ÞÇÚÍÈßá ÇáÚÑíÓÈ ÇáááÈáÈ ÈáÍáÓ ÇáÓæÑì ÇáÐí ÌáíÝ ÌÚá ÚáÌ
; ÇáÁÑÈÚáÇÈÈ æÇáÍáÓíá áÝÑÇ ÞíÇÍÈ áíæáÈßá ææÓÇÑÈ áÈáÍßá

æÇÈÝÞ ÇááÌÇááá ÈÚÌ ÁíÇá ÚáÌ ÇÍÈíÇÑ áÍáÌ æÈÌ ÑÆÌÓÇ ááíæáÈ æÁÍáÌ ÒÇá ÑÆÌÓÇ
áæÒÑÇÆáÇ æÁÐÇ ÈÇáÁÑÓ ÈÓáÒá ÓáÓÇááÇ æÁÍÑÍÈ ÇáÓÌæÑ áßáæáÇÈ ÒÌæÑáÇ
æÈÐÇÓáÈ: áá Ìßáá ááÁ Óæáííá ááÈÑ Úáíá ÌØÈæá æáÇ ÁÑÓ ÓáÈÈ ÚáíáÇ ÌÞÝæá æÁÝÓÌ ÇáÞæá
ÚáÇ Ìíæá Ýí ÁÚáÇÞáá ; æÐáá ÇááÌÇáÍæá ÁÐ ÌÑæá ÇáÍáÇ ÈÁÓÑáÇ ÈÁÈì Úáíáá Ìíáá

; æĒŃŸŌ āāāā ÇáĒŌÇāāā ææŌæĪ āæÇĦŸāā ĒĪÇā ŪĦĪĒāā æĒŌÇÁá ÇāāĪÇāĪæā ; Āāā āĪŃĪ āĪ
; ÇāĦæā ÇáŌÇĪŌĪā ; Āā āā ŌĒĪā āŌāĀāĪāĒ ÇáŪÇāāĪā
ŸĀĪÇĒ ĒŪŌ ÇāāÇŌĪā āāā āā ĪĒĒæĦæÇ ŌŪā ÇāāĪĪ ĒŪĪ āŃŃŃĒ ÇāĪāĪ ; æāā ĪŌĒŪĒĒæÇ ĪáÇæĒ
ÇáŪŌĒ āā ĪáÇā ÇāĀĒæÇā ÇāĒÇāŪĒ ĒÇāĪāÇĀ æÇāĀŌáÇĀ ŸĦÇā ĦÇĒāāā : āā ĒŃŌĪ ĀāŃĪĦÇ
æáÇ ĀĪŃÇā æáÇ ÇáŌĪā æāā ĪŪĒŃŸ ĒĒā ĀĪĪ āÇāā ĪŃæÇ ĪĒæāĒ æĪĒĒ ĒĀā ĪŃĀŌ ĪæāĒæÇ ĦÇĒĪ
āā ÇáŌĒŪĒ æĪĦæĪ æŌÇŃŃĒæÇ ĦÇĒĪĪ ĀĪŃ ; ŸĀĪÇĒāā ŌĪ ÇŸ : (āĒā ÇāĪæāĒ āĀŸŪÇāŌĒÇā
æāĪŌĒ āāĀāŃĪĦÇā) æÇāĒĒĪ āāā ĀŌæāĪ ĀĪŃ ĪŌĒā ŌæĒĒ ŸĪ ĪæĦ ÇāĪÇĦĪā æĀĪÇĒāā ĪĒāĒĪÇŃ
ĦÇĒĪæÇ: ÇāāŌĀāĒ ĒŌĪŌĒ: āĒÇ āĪāĪ āĒĪ ŃĒĪŌ ÇāĪæāĒ æĒÇ ŌĪ ÇŸ āŃŌĪĒ ŃĒĪŌÇ
āāæŌŃÇĀ; æĒĀāāÇ ÇáŌÇŪĦĒ ĪāĒ ŪāĪāā āā ÇáŌāÇĀ; ĀĒ ĒÇæÇ ĪŪŌæā ĒŃĀĪĒ ĀĪāŪĪ ŌÇā
ÇāāāāĪŌ ÇāĦĪ ĒĪŃĪ āā ĀāŃĪĦÇ æĒÇā ĀŌĒÇĒÇ ŸĪ ĪÇāŪĒ ÇāāāĒ ŸĪŌā; æĀĒÇ ĒÇāĀĒĒŃĪ ĪŪ
ŌĒĪāÇ ĪÇĪÇ ŸĪ ĀŪāÇĦāā ; ŸĒĪā ŌæĒĒ ĀĪāĪ ŌÇā ĪÇĀ āŌāÇŃ ŌĪ ÇŸ ÇāĀŌāŃĪ ÇāĀŌæāĪ
.ÇāāĒŪŌĒ; æĒĪā Āā ĒĒæā āĪĒĒ ĀĪāĪ ŌÇā Īæā ÇĦĒŌĒ ĪÇĀĒ āĪĒĒ ŌĪ ÇŸ ÇāĒĪ ĒæÇŌĪ ÇáŌĪŃ
æÇāĀāŃĪĦÇā ĪŪŃŸæā ĀĒĒĒ āā ŪĪŃāā (ŌĪ ÇŸ); æĦĪ ŪĪæÇ ŪæĪā ŸāÇ ĪæÇÇ ÇáÇ æĒÇáÇ æāÇ
ĪŃĪæÇ āā āĪáŌ āŪā ŸĪ Ēā āŃĒĒ ÇáÇ æĦāæĒāā ĒĦŌŃ Ōā Ç ŌŪÇŸÇ æĀŸæÇāāā ĒŌĒĪ æĒŃŪĪ
.æŸŃÇĒŌāā ĒāĒŌ æĒŃĒĪŸ ŪĪŪÇ æĦĪÇ
æŪāāĒ ÇāĀĪĪ ĒÇāĪŸÇĀ æÇāŪāÇāĪĒ æĀāĦĪ ÇáŪÇāā ĒĒĦāā æĒĒāĒā ĪĒĪ ĀŸŌā ÇāĀĒŸÇĦ; æŸŃĦ
ÇāĒāāĒ æāŌ Ħ ÇāŌāā; æĀŪāĦ ÇĦĪĒĒ ÇáŌĒŪĒ ĀĒæÇĒāā ĪÇæāāā Āā ĪāāæÇ ŌŪĒāā æĪŃĪæÇ
ŪāĪ ĒāāĒ ŌæÇĀ æĀĒÇ ĒÇāĒĒĒ ĪĦŪ æĀŌā āĪĒ āā ŪāāÇĀ ĀŸŪÇāŌĒÇā ĒŪŃŸā ĪæŌĒ
æĒĒĒĪÇ æĒĒĒĪÇ āāĒ ŌŪĒ ŪÇāÇ æāŪŃ ÇĦĪĒĒ ĀāĪ ÇáŌĪĪ ĪáÇā ÇāĪā ĪĦÇāĪ āŌĒŸŌŃĪā
āā ĪŃĀĒ ÇáŌĪĪ ÇāĦĪ ĪĒĪā ŪāĪāā ĪāæĒāā; ŸĀĪÇĒ ÇáŌĪĪ: ĪĒĒĒā āāĒāÇ āāĪáŌ ÇáŌæŃĪ ÇāĦĪ
ĪāĒŪŃ ĒāāĒĒā ÇāāāĪĒ ÇāĒĪ ĪŃĒĒāÇ ÇáŪÇāā Ēāā ; ŸĀā æŌāĒā ĀāĪ Īā ŸŪāĪ ÇāŃĀŌ æÇāŪĪāĪā
.æĀāÇ ŸĪŪæāÇ āŌā ĀāĪ Īā ĒŃŌæāā æĪŃŌÇā ÇāĪāĪŪ
æĒÇĀĒ ŸŃŌĒ ŌÇĦāÇ Çāāā āā ÇáŌāÇĀ ĪāĒāŌāÇ ŌĪ ÇŸ āĦŸĦ ĦÇĒĪæÇ: ĀŪāā ĀāĪ āÇĀŌĒŌĪŪ
ÇāæŌæā ĀāĪ Īā æĀŌāāĒā ÇāĀāÇĀĒ ææÇĦŪ ÇāĪĒā ĀāĪ ĀŃŌĪ ĒĀĪ Īā ĒŃæāā; æĒĒŪā ĪĒāĒĪÇŃ
.āĀĪĪÇ āāÇ ĦÇā æĒĒĒĒŪ ÇáŌĒŪĒ æĒĒĒæÇ āĪáÇā ÇāĪā ŌĒÇ æĦŪÇ ĒĀŌāÇĀ ÇáŌĒŪĒ
æĪāā ĪáÇā ÇāĪā āŪ ĀĪæÇāā ÇáŌĒŪā ÇāĦĪā ÇĪĒÇŃāŪā āĪáŌ ÇáŌæŃĪ ĒÇāŌāĪ ÇāāæĒæĦ
ÇāāāāĒĒ ĒĀāŌÇĀ ÇĦĪĒĒ ÇáŌĒŪĒ Ēā ŌŌÇŃ ŪāĪ āĪáŌ ÇáŌæŃĪ Āā ĪĒÇŃĒ Ēā ĪŌĒ ĀĒĪāā āā
.ĒĪā ĀŪŌÇĒĒ āĪŌĒā ÇāĀŃĒŪĒ ŪŌŃ ŪŌæÇ ÇāĦĪā ĪĒÇŃĒā āĪāĒ ĒĒĪĒĒ ÇāĪā
æÇāĒĪ ĪáÇā ÇāĪā ĒāĪĒ ÇāĀŃĒŪĒ ŪŌŃ ŸĪ āĒÇā ĒŪĪĪÇ Ūā ÇāĀĀŪÇŃ æĀĪāĪ ÇāāĒÇā āā
ÇāĒāŸæāÇĒ æĀŪāĦ ĒÇĒ ÇāĒĪĒ æŪĪ āāĪāĒ ĦŃŪ ĀĪĪ ĒĒÇŃ ÇĦĦæā ÇāāÇŌĪā āā ÇāĀŌĪĦÇĀ
ÇāĒĒĒ ÇāāæŌæĪ ĪŌĒĀĒāā ŸĪ āŌÇŃĒĒāā ÇāāŌĪ æĒĒĒĪā ÇāŃĀĪ ŸāŃŪ ĀāĪā āĪāĪ ĪÇŌŃ -ĀĪĪ
.ÇāĀŌæāĪā ÇāāĒŌĪā !!! æŃĪā Ūā ÇāĒĒĒ æŪĒŃŃ
æĒŪĪ ĒāÇĒĒ ĀĪÇā ĪŃĪĒ ÇāāĪĒ ĒÇāŃĀĪ ÇāāĪāŪ ŪāĪā ĒĀāā áÇĒĪ āā ÇāĀĒĪÇĒĒĒ ĒĪĪĒ ĪĒŌāā
ÇāŸÇĒŌ ÇāĀæā āā ÇĦĪĒĒ ÇáŌĒŪĒ ŃĒÇŌĒĒ ÇāĪæāĒ æĪŪĪ ÇāŸÇĒŌ ÇāĒÇāĪ ĒŃŌŌĒ
ÇāæŌŃÇĀ æāĒĒÇ ĪæÇāĪĒ æĒÇāĒĒ ÇāāĪĒĒ ĦĪ ĀŪĪĒ ĪáÇā ÇāĀĪÇā ÇāĒāÇĒĒ ĀæŃŃĦ ÇāĀĒĪÇĒĒ
ŪāĪāÇ ŌæŃĒ ÇĦĪĒĒ ÇáŌĒŪĒ æÇāĀĪĒĪÇŃ ĪĒæā ĒĒŌāĪā ÇāāāĒĪĒ æŃĦĒ ŪāĪāÇ ĪĒāÇā ĦÇĒĒā
.ŌæŃĒĪ ÇáŌĪŌĪā ÇāĪĒÇŃĪā
æĀŪāĦĒ ĀĒæÇĒ ÇĦĪÇŪĒ æĀŪāā ÇĦĦŃŃ æŌāĒ ĪáÇā ÇāĪā ĀāĪ ÇĦĪĒĒ ÇáŌĒŪĒ ÇāĒĪĪ
ĒÇāĀĒĪÇĒĒ Ēā ĒĒÇĒŪ ÇĦĦæā ĒĪĒĒ ĪŌŪ ÇāāāĒĪĒ æŃĦĒā æĪŪÇĪŃ ÇĦĦŪĒ æĀŸŃŌĒ
ÇāĀŌæÇĒ æĪŃĪĒ ÇāāĒĒĒĪ ÇāĒĪ ÇĪĒÇŃāÇ ŃĒ ÇáŪÇāāĪā ŸĦĪ ĪŪĪ ÇāāĪĪĪ ĒŃŌŌĒĒ ÇāĪæāĒ
ĒŪĪ Āā āÇā 174 ŌæĒÇ æŸÇŌ ŌĪ ÇŸ ĒŃŌŌĒĒ ÇāæŌŃÇĀ ĒæÇĒĒ æĒāÇĒĒ æŌĒŪā
ŌæĒÇ; æĒÇĀĒ ÇāĪŃŃĪĒ āā āŌĪĒ ĪĒāĒĪÇŃ æÇāĪÇĪĪĒ āā Ōāā ĪæāŌ ĪÇāŌ; æÇāĒŪāĪŃ ĪĦĪĒĒ
.ŃĒÇāĪ
æĦĦĪ ĒÇā ŸæŌ ÇāāĪĪĪ ĪáÇ āĒĒĪŃ āā ÇāāŌÇĒā ÇāĒĪ ĒāĒŪŃ ÇāĪæāĒ āāÇ ŌĪĒĪŃ āÇ ŸĪ æĪāāÇ
ĀŪĪÇĀ Çāāā ŸÇāĒāŪĒ āŌĒāĒ ÇāĀŌæāĪā æÇāāŪĒĪāĪā æÇāĒāĒ āŪŌāĒ ÇáŌāÇā æÇāĪæĒ āĀā
āĪĪĪ āā ÇáŌāÇā æŌĪ ÇŸ āā ÇāĪæĒ æÇāĒāĒ ĒĦĪĒ ÇāāŪŃĒĒ ÇāĪāŌĪĒ ĒĪā ÇāĒÇĪĒ ÇāĦĪā ĪāĒŌĒ
ĀāĪāā āĪĪĪ æÇāĒŌĒæā ÇāĦĪā ĪāĒĒ ĀāĪāā ŌĪ ÇŸ; æÇāĒāĒ āŌĒāĒ æāÇĒĪ æĪŃŃĪ æŪāāÇĀ æāāāĪā
.ĀĒ ĪāŌĒ ŌĪ ÇŸ ĀāĪ ÇāĀæā æÇāāĪĪĪ āŪ ÇāŸĒĒ ÇāĒÇāĪĒ
æŪāĦĒ ÇáŌĪŸ æĀĪāŌĒ ÇāĀŪāÇā ŪāĪ āĒā ÇāāĒĪĒ ĒĀā ĦĪ ĒāĒĒ ĀĪāĪ ŌÇā ÇāĀŌæāĪ æŪāŃŃ ŌĪ
. ÇŸ ÇāĀŌæāĪ ÇāāĒŌĪĪ

: ÇāĒĪĪ ÇāĒĒĪŃ
æĪÇĀĒ ĪæāĒ ÇāāĪÇāĪā ĦÇĒ ÇĦĦŪĪĒ ÇáŪŃĪŌĒ æÇāĒĪ ĪĒĒĒŪ ŪāĪ ŃĀŌāÇ ŃĪā āŪĒĪā ĒāÇ
ĒŌŸā ÇáŌĪŸ ÇáŪŃĒĪĒ æāÇāĒ ĒĦĒĒ āĪáŌ ÇáŌæŃĪ æāĪ ĒāĒŪŃ ÇāĀŪĒŃŸ æĒĀāāÇ ĒŌĒĪĒ ĪŌĪ
ÇāĪæā ÇáŪŃĒĪĒ āāĀŪĒŃŸ æĒŌĒĪŌ ÇĪæĒ ÇāĀŌáÇā ŸĪ ĀŪāÇĦ ÇāāŌāĪā ; æĒāĒĪā ŌĪĦ
ÇāĦĪā ĪŪāāāā ÇáŌŪÇŃĒĒ æāÇ ĪŸĒĒāā ĪŌŃĪāā ŌĒÇĪ āŌÇĀ ĒĀāāā ĪāÇĒ ÇāāŌĒŌŸĪā
; ; æŪāā ÇāāŪāāāā ; æāāĦæÇ ÇāāŌĒĦĪā
æāÇ ĀĒĒĒ ÇāĀĪæÇĪā ĒŪĪāā æāĒā āā ŸĪ ÇāāÇĒĒĒĒ ĦāĪā
ŸĀĒÇ ĒÇĀĒ ÇāĪæāĒ ÇāŸāŌŌĪāĒĒ ÇāĒĪ æāĪĒ āŪāĦĒ ŸĪ ÇāāæÇĀ æĀŃĪāāÇ ŸĪ ÇāŸŌÇĀ Īæā Āā
ĪĒāā āāÇ ĀŃŌ ĒĦŸ ŪāĪāÇ; æāĪ āĒĒæŸĒĒ ÇāĀĪĪ āā Āā ĒŌĒŪāā ĀŌāĒāÇ Āæ ĒāĒŌĦ ĀŌāĪĒāÇ
ĦĪ āÇāĒ ÇŪĒŃŸĪ ĪāŌĪā ĪæāĒ ĪáÇā ĀŌĒæŪ ææŌāĒĒ ÇāĀŪĒŃŸÇĒ ÇāĀā ĀāĪ ÇāāÇĒĒĒ ĒĦŃĪĒÇ

YāÇ ÓÑ ÒāĒ ÇābĒæÑ ÇāĐí íØĒĐ Úāí ÇáÚÇāā ĀīāÚ ĀÒÇÁ ĪæāĒ ĐÇāĒ Úāí ĒĪæÑ ÇāĪāÇÁ
æÚŌĒ ĀŌÍÇĒāÇ ĒāÇŌÍ ÚāÇā ÇáŌāÇÁ æĒØÇæā ÇāĪæŌÇÁ; Āā ĪāĒŪÑæā ÇāĀŌÇÑÇĒ ÇāŌŌĪĒ
. āā ÇāĒĒĪŌ Āæ āā ĒÑāāĪāÇā Āæ ÇāĒĒĪŌ ÇāĀĪāÑ
ĀĐÇ ÑÇā ÇāĪæY āā ÚāĪĒ ÇāĀŌáÇā Āāí ÇāĀÑŌ āæ ÇāĐí Īāā Bá ĀŪÍÇÁ Çāāā Úāí Āā ĪĪĪæÇ
Úā ÇāĀŪĒÇY ĒĪæāĒ ÇāāĪÇāĪā YāÇ ÚĐÑ ÇāĐíā ĪŪYŪæā áÇYĒĒĒ ÇāĀŌáÇā æĪŪāæā ĀĪæĒ
ÇāĀĪāÇā ; æĪY āŌY ÇāĐíā ĪĐāæā ÇāāŌāāĪā Yí ŌÇŪÇĒāā ÇāŪŌĪĒĒ æYí ĀŌāÇĒāā
: ÇāŪāĪĒĒ ĀæáÇ ĪĐ āāāĪÇāĪā Āā ĪāŌĪæÇ ĐÇĒāĪā
æĪĪ āā ÇāĪāÇā Yí Bá ĒāĪĒ ĀĐÇ ÚŪā ÇāāŌāæĒ Đā ÇāāŌÇŪĪ
: Āæ ĪæāæÇ
Āāí áĀYĒĪ ÚāĪā Īā ĀYĒĪāÇ Úāí ÑĒĪÑ æāĪā áÇ ĀÑĪ ĀĪÍÇ
æÇāĐíā ÑYÑæÇ ĒŪŌāā ĀæāÍÇÁ ĒŪŌ ÇāÇ ĒYŪāæā ĒĪā YĒāĒ Yí ÇāĀÑŌ æYŌÇĪ ÑĒĪÑ
(ÇāĀāYÇá 37
*Yí ÇāŌĒĒĪ ĪāĪ ÇāĐæā ÇāŌŌĪ

[ĪāāĪĒ ÇāāŪŪŪĒĒ ÇāŪŪĪ 43 ÇāĒÇŪĪ 11/ŌŪĒÇā/ 1409āŪ ÇāāæÇYĐ: 18/āÇŪŌ/1989*]
YĐĪ ÇŌĒĪ ĀæÇŪ ÇāāŪŪŪĒĒ æŌÇĪ ŌŪÇāāÇ; æÇāāĪÇāĪæā Īæā ĪāÇā ĀĒÇĪ æÑÇĒā ĪĒĪYŌæā
áĀĒĒĪÇāāÇ æĀŪÍÇÁ Çāāā Yí ĐŪŪ āYŌŪ ; ĐāæĒāā ĒÑÇĪ ĒŌĪÑ āāŪÇ āā ŌĪæÑāā; æÇāāĪYŪĪĒ
áÇ ĒÑÇĪ ĒĒæĐY æÇāŪŪŪŌ ĪŌĐ ÚāÇā ÇāāĪā ĒÇāŌāĒ ÇāāāĒ YĪāŌĐ ÇāŌÑæā æĒĪĪ ÇāĪĪ
; æÇāĀāŪÇā ÚĪæ ÇāāĪÇāĪā ÇāĀæā áÇĒāĪŌ ĒĪā æāí æáÇŪĪŪā ; æÇāĀ ĐĪÇā ĒĒŌÇĪŪ Yí
ÇāāæÇÁ æĐĪ ŪŌĒ ÇāāŌĒŌYÍÇĒ ĒÇāĪŪĪ YāÇ ĒÑÇĪ ĒĪĪ āÑÇāÇ ĀáÇ āĪŪĪ áÇŌÇāĒ Īāæāā ĒĐŌŪ
. ĪāÇ
āÇāĪ íÇĪāÇā ĀĒÇĪ; ĀāÇ ÇŪĒæĒ ĒĒæŪÑ ĒĪāÇā ÇāĀŌāÇŪ; ŪŌŌĪ ĒŌŪĒĪā ÇāāĪŪ ŌŪĒ ÇāāĪā
ĀāÇ ĒŪĒæĪā; ŪŌĒ āĪæĪĒ ĒÇāĀŌáÇÁ ; ĪYĒ æāÇĪĪ ĒÇāĒæÇÁ æÇāĪÍÇYā āā ĒāĪÑ ÇāŌÇĪĐĪā
: ĪŌŌÇĒæā Úāí ÇāāæĒ

íŌĒŪĐĒæā āāÇĪÇāā Ñāāā áÇĪŪŪĒæā āā ÇāĪāÍÇ ĀĐÇ ĐĒāæÇ
ŌÍÇŪŪĒĒ ÇāĀŌŪÇY áÇĒĒY Úā ÇāāĪŪŪ ; æĀŌæÇÁ áÇ áÇĒĒæĐY Úā ÇāāĐĪŪ æÇāŌYĪŪ ; āā ĪĒĐ
Yí ÇāĪĪ ŌÍÇŪĒĒ ĀáÇ æĐĪ ŌŪāĒ ; æāŪ āĐÇ Īāā YāĪæĒ Çāāā ĒŌÇŪĪ ĀŪÍÇÁā Yí ÇāĪĒÇā ; æĪāĐĪ
ÇāŌĪæŪĪ āYŌā ĒĪā ÇāāŌÇÁ æÇāĀŌYÇā áŪāā ĪāĪæ āā ÇāāæĒ ÇāŌĀÇā ÇāĐĪ ĪāĒŪŪā; ĪāŪĒæā
ĒÇŪŪĪā æŪŪāāā Īā āĒÇŪāā ĪĒĪ ŌŪÇāāā áÇĪŌĒŌŪŪāā Āā ĪāĪāæā æĐĪ āŌĪ YĪĪĪ ĪāĪ Çāāā āĪĪæā
æĪāāā ĀŪĪ āāā ŌÇĪāÇ áÇŌĪÇ; ŪĪĒĒ āĀĐĪÇā āĀÇÁ ÇāĐæā ĀāÇ ĪŌŪāā āæĒÇ æáÇ ŪŌÇŌÇ
; ĀāÇ ĪŪŪŪāā āĪÇYŪ æáÇ ÇāŪÇÇā ; æĐĪ ŪŪā ÇāĒāÇÁ ĒĪĒĒ áÇĪŌĐ ÇāĐāā āā āĐáÇ æāĪā
: ÇāĐæā āÇ áÇææÇ æāÇ ÇŌĒÑÇææÇ æāÇĐāæÇ

æĪāĪā āā æĪĪ ĐÇĒā āŪā ŪĒĪæā ÑĒĪÑ YāÇ æāāæÇ āāÇ ĀŌÇĒāā Yí ŌĒĪā Çāāā æāÇŌŪYæÇ æāÇ
ÇŌĒÑÇææÇ æÇāāā ĪĒĒ ÇāŌÇĒĪā
(Āā ŪāŪŪā 146)

ĀĐā ĒāÇÁ ĒÇāŪŪŪŪŪÇ āŪā ÇāĐāŪÇ æĀĐĪā ĒĪā ÇāĪŪYŪāĪā āā ÇāāĒā
ĀŪŌ ĒāĪ ÇāĪāÍÇ æāĪĒ ĀĐÇ ÇāĒĪĪ YĀāÑ āŌā æÇāŌŪÍÇĒĪ āāāŌā
āĐĪā āā ÇāāĪÍÇÁ YŪĪ Īā āāŌā Ñāāā āā Īā ÇāŌæÇŪā Yí ĀāŪā
ĐÇā ŌÇĪĒĪ: Āā āāÇāÑ ŌāŪĒĒ ŌĪĒĒ āā ÇāĀŌÇĒĒĒ Yí ÇāĪÇāŪĒ ÇāYāÇāĪĒ āāÇ ĪŌŪ ÇāĐāĒ
æĪĒĪ ÇāāYŌ ; YĐāĒ āā : ĪĪY ĒÑ ĀĐÇ ŪāĪĒ ÇāĪÇāŪĒ ĪāāÇ āāŌāŌā ĪæĪĪÇ ĪĪÇŪ
ÇāāŌŌĪ æÇāāĪĪāĒ āāĐÇ ÇāĪā ĪĒæāĪ ŌāÇāāÇ ŌYæĒ ÇāāĪĒāŪ ; æÇāāŌÇŪĒĒ ĒŌā ĀĒĐĪ ÇāāÇŌ
æĀæŪÇāā æĀŌāĪ āā æĀŌĪŪāā æĒĒĪ ÇāĒāĪ ĒÑÇāāāÇ ĪĪÇŪāÇ ĪÑÇāāÇ ; æÇāYÇŌĐ YĪāÇ
ÑÇāĒŪĪŪ ÇāāŪĒĪ Āæ ÇāŌÇĒĒ ÇāĪŪĒĒĒ ĪāYŪ āāā ÇāāÇŌ æĪŌāĒŌæā āŪāĪĒā æĪĒĐŌŌæā āĐŪŪ
. ĀŌāā
æāĐÇ YĀā ÇāĒŌĪÇĒ āāāÇ ĪāĒĒ ; æÇāĒÑÇāĪY āāāÇ ÚāĒĒ ; ĒĀā ĀŪĒæĒĒ ÇāĀŪŪ ĪāÇÁ æĀŌĒĐĒ
ĒāÇĒ ÇāĪāŪ æŪŌÇĪÇā ÚāĪ ÇāĐāæĒ æÇāĒĪæĒ ; YĀā āĐÇ Īāā áÇĪāĪā Āā ĪĐŌŌ
ĒÇāāĒÇĒĪ ÇāŌĪĒĒ æÇāĒāÇŪ ÇāāÇŌĪĒ ÇāĒĪĒ ĒĐŌYāÇ ÇāĪĪÇā āā ĒŪĪāÇ ĒĀā ĒĪāā ŌŪŪ
Çāāā æĒĒYĪĀ Yí ÚāÇāā YĒĪĒYĪ Yí ÇāāĪĒāŪ ÇāŪŪāĒ æĪĒæÇŪŪ ÇāYŌÇĪ æĒāĐĪ ÇāĀŪŪ
ĒĒŪÑÇĒāÇ æĒŌĒ ÇāŌāÇÁ ĪĪŪŪĒāÇ æĪāŪā ÇāĀĒæÇÁ ĒÇāĪÍÇĒ Yí YĪĪ āĐÇ ÇāĪā æYĪ ÚāÇā
. ĐŪāāā

ĪĪY ĒÑ ĀĐÇ ŪāĪĒ ÇāŪāāÇÁ ĐÇĪĒ æÇāŌÇāĪā ŌÇĪĒ æÇāŌÇāĪā ĪŌÇŪ ĀāĪāā ĒÇāĒāÇā āā ĐĒā
ĀĒāÇÁ ÇāĀāĒ ĀÑŪÇāÇ æĀĪāÇāÇ æÇĪĒÇāÇ ; æĪĪY ĒÑ ĀĐÇ ŪāĪĒ ĪÇāā ÇāĐŪāā āĐĪā Yí
; ÇāāĪĒāŪ ÚāĪ ĪŪĪ ĀæŪæĒÇ æĀāŪĪÑÇ āāā Īāāāā ĀŪāĪ ÇāŌāÇĪÇĒ æĀŪYŪ ÇāĀŌāĒ ÇāŪāāĪĒ
áŪāā āŪĪ ĪŌŌŪĪĒ : Çā ÇāāĪĒāŪ ÇāŌÇāŪŪ ; æÇāŌŪÇĪĒ ÇāŪÇāŪĒĒ ÇāĒĪĒ ĒāY ĪæÇāĪā
; æÇāĐĪÇĪĒ ÇāŪĒĒāĪĒ æāÇ ĒĒŪāÇ āā ĒŪÑÇĒ æĪĪŪŪĒ ĒŪā ÇāĒāÇĪ æÇāŪĒĒĪ ; æÇāĪā
. ÇāāŪĪY ÇāāĐŪĪ ÇāĐĪ ĪŌĒāĐĐ āā ĒĪā ĒŪŪĒā ÇāYŌÇĪ æāā āŌĒāĐŪ ÇāŪŪāĒ æāā æĪā ÇāĪāŌ
æāĐÇ āŪ ÇāĀāā ÇāĐĪ ĪāY ÇāāĪĒāŪ Īāā ĒŪŪÇÁ ÇāŌāÇŪĒ æÇāŪYÇY ; æĪā YŪĪ YĪĪ Āāā ÚāĪ
. Īāā æāYŌā æĪāā æŪŪŪāā æāÇāā
ĀĐæā : áŪāā āŪĪ Āā Īā āĐā ÇāĒŌĪÇĒ áÇĪāĪā Āā ĒĐŌŌ æāĐā ÇāāŌÇĒĒ áÇĪāĪā Āā ĒĐŪŪ
. ĒĪÇāĒ āĐÇ ÇāĪĪŪ ÇāŪāĪā ÇāĐĪ ĒāĒŪŪā ÇāĪĪÇā ÇāĐÇĪāĒ
: ĀĐÇ ÑÇā ÇāĪŌÇŪĪæā Yí YāŌŌĪā ĪĐæāā
ĀāÇ ĪÇĪĪ ĀāāĒ ĒÇāŌŪĒ ÇāāŌĪŪ æÇāāĪĒā æĪāāĒ ŪŌÇŌĪ áĒĪāā ĒŪĪāÇ ÇāĪĪÇā āāĪā
: ĀĪ ĒĪāā ÇāĪĪÇā ÇāāĪā æÇāŌÇĒŌ ŌŪŪŪ ÇāŌĪæŪĪĒ ÇāĪŌ ÇāĀæāĪĒ ĒāÇ Āā āĐæā

. ĀaÇ ıÇĀİİ ĀāĒ ÈÇááá ÇáÚÒİÒ ÇáäÇŌŊ æĪāĒ āĪŸŪİ áĒĪāĒ ÈŪĪāÇ ÇáĀĪıÇá āŌİŸÇ
āĪİ Āā āāÇ Āā āŌĒāŌĪ ĪıÇİ ÇáĀŌıÇŊ áĒŸİĪ ÇáĪāĒÈ ÇáŌÇİŊĒ ; æāā ÇŌĒÇŌÇá ÇáŌŊİĪ ŌŪŸ
. āŌİā

æāÇ ĀāĒ ÈÇáāŌĒÈÇĪ Āā ĪāĒ ÈĪāāÇ ŌæÇá ÇááıÇáı Āæ ÈŪİĪ ÇáāŸÇæŌ
. ĀāÇ ĪÇá āāÇ ÈÇáŌÇĒĪĪ ĀŌæĒ æĒĀáÇāā ŌáæĒ
ĀĐÇ āā ĀāĪİ ÈĪā ŪĪāĪ ŪŌāŪā æāĪÈ Ūā ĐĪŊ ÇáÚæÇĪÈ ĪÇāÈÇ
æĀĐÇ āŌá ĀĒ (ÇáŌİŸ æÇáĪŊÇĒĒ) ÇáĪāĒ Īá ĀĐÇŊ (ÇáŊĒİŪ æÇáĪáÇæĒ) Ÿİ ÇáŪĪā æāā áÇĪĒ
. āā ŌŪÇĪÈ ÇáĀİŊĒ áÇāĒ ŪāĪā áĀæÇÁ ŌŊİĪ ÇáĪıÇ
æāā ĒĐĪŊ āŪĪā ÇáĪāĒ ÇŌĒÈŪĒÈ ŪāĪ ĪÇĪĒāÇ ÈĀŌÇÁ ŌŊĒāÇ æāā ÈĪĒ āā āŪÇāā ĪÇŊ ÇáæŌÇá
. āŌİ āÇ ĪĒÈĒĪā Ÿİ āĪıÇá ÇáĪĒÈÇá ŸıÇ ĀĪıÇá ÇáŌĒŊ ÇĪāāĒ ĒĐİ ÇáĪāĪā
æŸİ ÇáŌĒÈÇİ ĪĪĪ ÇáĪāĒ ÇáŌŊİ
*ŌāŊ ÇáŌĪÇÁ

[ĪāĪÈ ÇáāŪŊĪÈ ÇáŪİİ 44 ÇáĒÇŊİİ 18/ŌŪÈÇā/ 1409āŪ ÇáāæÇŸĪ; 25/āÇŊŌ/1989*]
ŸāĪİ ÇŌĒĪ ÇáĪĒÈÇá æĪŌĒ ÇáĀāŊ ; æŪŌ ÇáāĪŊ ÈÇáŊİÇá æĒŌÇĒĪ ÇáĪāĒ ŪŌ ÇĪ ÇáĪāŊ ĀāĪ
ÇáāĪıÇā ; ŸĀĐÇ ĀŌŊĒ āāā ÈÇáāāŪ ĒĪİŊĒ ÇáŪĒŊÇĒ ĪÇáĪıÇā ; æĪĀā ĀĪĪā ŪÇŌĪ
: æāāÇā; Āæ æÇĪā āıāÇā; Āā āŸŌā Īİ ÈŪāĪÈ ÈĀĪā ÇáĐİ ŌĒĪā æáŌÇā ĪÇáā ĪŊİİ
æĪāÇ ĪāĪāÇāĪ ĪĐÇāĒ ĒŊĀĒ āā ÇáĪāŊ ĪĒİ Īıā āā ĪĒŌİŪÇ

ŸāāÇ ÈŸŊĪĪÇ ĪĀāŪİ æāÇáĪÇ áŌæā ÇĪĒāÇŪ āŪā æĒŪĒ āıāĒ āŪÇ
ĪĒİŊĪā æŌŪİŊĪā ; ĒĐİāāā æĪŸİŸāā ; ÇáĪā āĪĒā ŪāĪ ÇáāŪŊĪÈ āĪÇæā Āā āŊĪāā Ūā ÇāāæĒ
æĪĀāāÇ āĪÇæā Āā āŊİ āıæÈÇ Ūā ŸŊİŌĒāÇ æŪĒÈÇ āĪÇæā æāāÇ ÇáĪæŸ āā ŪŌıÇā ÇáĀāŊ
áÇāĪÈæÇ ŪāĪ ÇáŊİ ĪāĪÈÇĒ ÇáĀĪāĒ ŪāĪ ĪŌŪĒāÇ ; æĀŌÇāĒ Èā áÇĪā ĪŌĪāÇ ĀāĪ ÇáāŊÇÁ
ĪĀāāÇ ĪŌĪĒ ÇáĪıā ÇáŪŌÇŌ ĒāĪāāÇ ĪāāŪāÇ āā ÇáāÇÁ ; æĪŸ ÇáŌİĪ ĒāĪā ÇáŪĪāÇāĪ ŪāĪ ÇáŌāĪ
ÇáŌÇĒĪ āāŌÇŊ ĪáÇá ĀĒÇİ æĪÇŊ ÇáĪæÇŊ ĒāĪ ĪÇĪĪ ÇáĀŌÇİ æĒĪā ÇáŌİĪ ĒāĪā ; ÇáĪÇĒĪ ĪÇāĪ
ĀŪŊİ ŸĪİ ŊĪāā Ÿİ ĀĪİ ÇáāŪÇŊĪ æĒĪİ ĪĪĪ ÇáĪāĒ ĒŊĪā ĒĪĪā æÇĪĪÈ ĪĒĪāā āŪ ÇáŌİĪ ĒāĪā ŪāĪ
ÇŌĒĪıÇÁ ĀŪŌÇÁ æāāÇĒÈ æĪŊÇāĒ æāĪĒÈ ; ĪŊĪāā Āā áÇ ĪĒĪā āĒŊŊÇ Īāāā ĒāŌĪĒÈ ÇáāŌāĪā
æÇáĀŌāÇā ĪÇĒĪÇ : ĪÇŌİĪ ĒāĪā æŌāĪ āÇĒÈ æĀŊĒÈŪāā Īıāæ ŪŊÇā ŸĀĐÇ ĪŊİĒ ŸĀāĪ ŌĒÈŪŌá
ÈāÇāĪÈ Ūā ÇáāŪŊĪÈ æĒŪŊŌāā āāāæĒ āā ĀĪā āĪāĪ æĪŌŊĪ ÇáŌİĪ ĒāĪā āāĪĒÈ æÇĪā ĪÇĪİ ĪĒİŸĪ
ŪāĪıÇāÇ æĪāĒā ĪÇĪİ ĪŌİŊ āĪıÇāÇ Èā ĪŌĒÈ ŪŪŌÇĒā æĪŌĪÈ ŪāĪ āŌŌ

ÈŌİŊ ÈĀĪĐ ÇáĪāĪ āŪā Īā āæŌŪ æāæ ĪĒĒĒā ÈĪā ĀāıÇĒāŪÇ ÇáĀŌİ
ŌŊæĒ āāÇā ÇáŌÇŊĒİ ÇáāÇā Ÿİ ÇáæŪİ ĪŸİŸ ĀĐÇ āÇ ĀĒĪā ÇáŸŊŌ ÇáāĒİ
æÇáŌİĪ ĒāĪā āŌŪŊ ĪŊĒ; ĀĐÇ ŌāĪ ÇáæŪİ áÇĪĒāÇāĪ āŸŌā ĪÇŌĒ æāā ĪŊİ ĪāĪ Çáāā ĪĒŌÇĪŌ
ÇáæÇĪİ āāāā Ēāæ ÇáĀİŊ; ÇáŊŌÇŌ āŸĒĒĪ ŪāĪāā ; ÇáŌİŊÇā áÇĪā āā ÇáĪŊĪÈ æáÇ ĪŸĒŊ Ūā
ÇáĪŌŸ æáÇ ĪĪŌā ĀáÇ Çáāā Èā ÇáŪĪāā ÇáĒİ ŌÇĪāÇ Çáāā Ÿİ ÇáĀŌĒæŪ ÇáĀİŊ ĪáÇĪĒ āāĪıÇāĪā
āā (āİŪ 27) ÇáĒİ ĒāĪİ ĪĐİŸĒāÇ ŪāĪ ÈŪİ 250 Īā ÈĀŌÇĒÈ ĪĪĪĒÈ áĀāāÇĒĒā ĪĐİŸĒāÇ ŪāĪ
ĀŌŪĒÈ ÇáāĪŌŊ æāĪā āā ÇáĐİ ĪŊİ ÇáāĪÇāĪā Ūā ĪĪĪĒÈ ÇáāæĒ ĪÇŌĒÈ ÇáŪŊĒÈ ÇáĐĪā ĪŊİİ áŌÇā
: ĪÇáāā

Āı ĪæĪı āā ÇáāæĒ ĀŸŊ Īæā áÇĪĪŊ Āā ĪŪāā ĪŊŊ
Īæā áÇĪĪŊ áÇ ĀŊāĒÈŪā æāā ÇāāĪĪŊ ĪÇĪāĒ ÇáĪĐŊ
æÇáŌİĪ ĒāĪā ĪŊİ āĐā ÇáāāÇŪŊ; ŌĒÈÇĒÈ ĪĒŌÇİŊĒā ĀāĪ ÇáāæĒ ; ÈŪāĪÈ ĀŊæÇĪāā ÈÇáāāĀ
. ÇáĀŪāĪ æĪāĪ āæ ĪĪŌŪ āĪāā āĪŸ ĪāÇ ĪŸæÇ ; æĪāŸŊ ĪāÇ āŸŊæÇ ; æĪŸŸŌ ĪāÇ ĪŸŌæÇ
ĒĪĪā ĀĒæ ĪŌÇā (ŊŌæÇā ĀĒŊÇāĪā ÇáāŊŪİ) æāæ ĪĪāā ĪÇĪĪĒā -ÇáŸĪĪæ -æĪæŌİ ÇáŌİĪ ĒāĪā Āā
ÇŌĒÈĀĪ È ŸáÇ ĒŊİŪæÇ ĀāĪı ĀāĪ ŌæŊıÇ áĀāĪ ĀĪÈ Āā ĪāĒÈ ĀĒæÇĒĪ Ÿİ Īæ āŪİŸ æĀŊŌ
ŌİĒÈ æĪĀāā ĪæĪŪ ÇáŌİĪ ĒāĪā; Èā ĒĀĒİ ÇáŌāĪÈ ÇáĒİ ĒæĪİ ĒĪıÇĒÈ ĀĒİ ĪŌÇā ŌāĪıÇ -Āā ŌÇÁ
Çáāā -æĪĪŸĪ ÇáĪā ÇáāæÇŊ æĪŪĒĪ ÇáāŌĪ Ÿİ ÇáĀāæŸ æĪŪŊŊ ŪŊŸā (ŊÇĒĪĒĒ) ÇáŌĪĒÈ ÇáĪæ;
æĪĪāā ĀĒæ ĪŌÇā ĀāĪ āŌĒÈŸİ ÇáŸæŌÇā æĪĪā ŪŊŸĒ Ÿİ ÇáāŌĒÈŸİ āĪĪÈ ÇáāĪŊ ÇáŪÇā
āāāŌĒÈŸİ-Ī.ŪĒÈ ÇáāŌİŸ-ĒĀā ŪŊŸĒ ÇáĀŌĒÈÇá ĪāāÇ ŸĒĪÈ ÇáĒŌŊ ÇáĀŊİĪ ÇáŌĪÈ Ÿİ
. ÇáĀŊİÇÁ

:Èā ĪĪĒĪā ÇáŸæĪ Èāæ ÇáŸæĪ æĪĀā ÇáāÇĒŸ ÇáĪÇĪāĪ ÇáĐİ ĪŊŊ ĀŌæÇĪ āĀáÇÁ ĪĪāā
Ŋİİ ĪıÇŌ ÇáŊİİ ĪÇáŸŌ æÇĒŊĪ āıÇĒ æŊİ ÇáŪŊŊİ āāŌÇĒ æÇáāŪā
Āā āā ĀİŪĪ ŪāĪ ÇáĀŊāŪÇİ ŌÇĒĒĒ ŸáÇİŪİĒ ÇĒā Āā ÇáāĪŪİ æÇáĪŊā
æĪĪā ÇáāĪÇāĪæā ÇáĪŌā ÇáŌŊĪ āā ÇáāŌÇŊ æĪĪĒĒæā ĒĪŊİĪıÇ āā āĀáÇÁ ÇáŌİæŪĪā ÇáĐĪā
ĪĒŌĒÈæā ÈÇĪĪıÇĒ æāæ ĒĪŌĒÈ
æāĒĪāāā ĀĪŊŌ ÇáāÇŌ ŪāĪ ĪıÇĒ æāā ÇáĐĪā ĀŌŊĪæÇ ĪæĪ ĀĪĪāā āæ ĪŪāŊ ĀāŸ ŌāĒ æāÇ āæ
ÈāŌİŌĪā āā ÇáŪĐÇĒ Āā ĪŪāŊ æÇáāā ĒŌİŊ ÈāÇ ĪŪāāā
(ÇáĒĪĒÈ 96)

ÇáŌāÇÁ ÈāŊŊ ÇáāĪÇāĪā ÈæÇĒā āā ÇáĪĐÇĒŸ æÇáŊŌŪÇŌ; æ āĪİŊ ÇáŌİŊÇā ĪÇĪİ ĪŌĪ ÈĀĐÇĪ
ÇáāÇŌ ; æÇáĀŊŌ ÈĀāŪÇāÇ ŪŪİ ĀŪıÇÁ ÇáāĪÇāĪā ĀĐ ĪāāÇ ĒāĪæ ĪĪā āāā ĪāŊ ÈāÇ āā ÇáĪŌŪ
æÇáĒÈÇİŊ Ÿİ ÇáāæÇÁ æÇáāÇæā ÈŌŪÇıÇā ĪŌÇŊİ ÇáāĪÇāĪā æāæ ĪáÇá ÇáāāÇıÇ ĪĒŌ ŪāÇŊāÇ
. ŸŌŊİ æĒÇŪÇ
æāĪā ĪıŸ ĪĪı ÇáĪæŸ ĀāĪ ĪāæĒāā ŌĒĪıÇ æĪİ ŌÇŊĒ ĀŸĒĪĒāā ŸŊİÇ ĒāĪÇÁ ÇáĪæŊ; æĪā æÇĪİ
. āāāā ĪĪā ŪÇāÇ Āāā āā ĪĪæŊ (ĪŊİŪ) ĀāĪ Āāāā

æííá Ææ ÇáíÑíÇÁ (ÁÓæÇÚíá ÙÈíÇááá ÇááØæÚ) æÆæ ÈíÑ ÇáíÑÈí (ÍÇáí áÚáÇ ÇáÁíáí ÇáíÑÈí) æíÞÈíææ áÚ íáÚ ÙÝíÑ ää ÇááíÇáíá ÇáÁÝÚÇä áÚ áÝÑ ää ÇáÚÑÈ ÇááØÇÑ æííáÑæä ÒÈ ÌÈÇÈÇÈ Ýí æÈÆÈí ÇáÞÐíÝÈ ÈíááÇæÈÆÈÓÚ ÆÑæÇíá æÇ áÇíÞíÚä ÈÇáÓÇÈÞíá ää äØæÇ . Úái ÇáØÑíÞ

æÈÆÈí ÇáßÑÇáÈ ÇáÈí áÇíááß ÑíäÇ ÌÇíí æáÇ äØíÞ ÆÐ Æä Ìä (ÍÇáí áÚáÇ ÇáíÑÈí) ÇáÐí ÈíÝÞ Úái ÞØíÝÈä íÚÈÞ äÓßÇ æíáÝí ØíÈÇ æííá Èä Áái ÈíÈ ÒíÇÝÈ ÇáááÇíÑíá æÇáÁäØÇÑ æÓí í æäÇÆä Ææ íÓííæä íáÚæä ÞÑÈ ÇááÇÝÐÈ ÈäÇ íÝí ää Ìäá ÇáØíÈ æäÇ íáÈÈÑ Ýí ÇáÁÝÞ ää ÙØÑ æÇÞÈÑÈ Ææ ÇÈÑÇáíá ääá æÁíÐ Çáíá ÇáÐí íáÓÝ ää ÑÁÓá Èä ÚÇí Áái ÇáÈíÈ æÞÑÈ ííá ää ÁáÝ Áä ÇÈÑÇáíá ÝÝÚÑÈ ÝÇäÇ ÈäÇ ÈáÓáÈ æáÚáÈ Èä ää ØíÈ ; æíÈí ÒÈÇÈÈ äÐä ÇáßáÇÈ æáííæä ÇáÑÇÈÚ ää ÇÓÈÈáÇíá áÇÒÇáÈ ÇáÞØíÝÈ Ýí ÙÑÝÈí æÈíæÇÑí æÁäÇ ÁÈÈÈ äÐä ÇáÁÝÈÈÇíÇÈ æßááÇ ÝÈí ÇáÚÑÝÈ ÁæáÇíí Ææ ÒæíÈí ÈÚÌÈæÇ ää Ìæ ÇáÚÑÝÈ ÇááÙØÑ Èíá . ÇáÓáíÇÁ

ÁäáÇ ÌäÇÁ íÈäÇ Áäá ÇáÁÑÒ æÇáÓäÇÁ æÈíØ ÇáÈÇÑíí ÇáÁÓáÇáí ÇáÐí Èíá íÈíá Úái ÇáíáíÇ ÈäÐä ÇáááÇÐí ÇáÑÝíÚÈ ÇáÈí ÁÞÇáÈ ÁÓÓ ÇáÈäÇÁ æÈæíÈä ÈÇááíí æÇáÚÓÈ æÇáÈäÇÁ æÇáÓäÇÁ æáßä ää ÈÓÚááÇ ÁææÇí ÇáÈäÇÁ æáÇ äØæÈ ÇááØÑ Úä Çáíáíáá .æÇáÈäÇÁ

æáßÐÇ ÝØÑÇÆÈ Çááíí ÚÇáíÈ æäáÑ ÇáíæÑ ÒÈíÑ ; æÇáæÞæí ÇáÐí ÈíÈÇíá áÚÑßÈ ÇáÁÓáÇä .ää áíá æíá ÒÈíÑ (ÁáÇ Áä ÓáÚÈ Çááá ÚÇáíÈ ÁáÇ Áä ÓáÚÈ Çááá ÇáíáÈ) æáßä äÐÇ äæ ÇáØÑíÞ *íæä ÇáÁÐÒí

[íáíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 45 ÇáÈÇÑíí 25/ÓÚÈÇä/ 1409áÚ ÇááæÇÝÞ: 1/ÇÈÑíá/1989*]

ÞÈá ÈÓÚÈ ÙØÑ ÚÇäÇ ÇíÈáÚ ÇáíÓÇÑíæä Ýí ÇáÁÑÒ ÇááíÈáÈ æÇÈÝÞæÇ Áä íßæä Çáíæä ÇáÈáÇÈæä ää áÇÑÓ (ÁÐÇÑ) íæäÇ ááÁÑÒ æÁØáÞÇ ÈæÝíÞ ÒíÇí / ÈáííÈ ÇááÇÒÑÈ æÇáØáÞ ÇáááÁ ÆÈäÇÁ ÇáÈæÑÈ ÇáÝáÓØíáíÈ íÈÈÝáæä ÈäÐÇ Çáíæä Ýí Òá áßÇä æÓáæä (íæä ÇáÁÑÒ) . æáßä ÇáØÈÇÈ ÇááÓáá Óáæä (íæä ÇáÁÐÒí)

æäáÇ íØÑí ÇáØíÑ Áä íÓÈÚá ÆÈäÇÁ ÝáÓØíá Òá ääÇÓÈÈ áÈÐßíÑ ÇáÁííÇá ÈäÁÓÇÈää ; æÈÑÈíÈää Úái ÇáÚÓä æÇáÈÓáíá Úái ÇáÁäÈÞÇá áÓÑÝäá æÁÚÑÇÓäá æÇáÈÁN áÞíááá æÇáÁäÈØÇÑ ääÈÇíÆää ; æäáÇ íÈ Áä íÐßÑ ÁíÞÇÇ ááíÞ Áä ÇáÈæÑÈ ÇáÝáÓØíáíÈ Þí ÈíáÈ ÈíÇíÈ áÇáÚíÑ ááÇ ää ííÈ ÇáÈÓííÈ æÇáÈÐä æÇáØÈÑ æÇáÁíÈäÇá æáÞí ÒÇä Áííáá ííáá ÈíÈ ÈíÇÈä áÚáÇ íáÓí Èä äÆÇÈ Çáßíáæ æÈÑÇÈ ää ÇááÇáÈ Ýí ÌáÓÞ íÈí íÓá Çáí ÇáÓÝÈ ÇáÚÑÈíÈ Èä íÞØÚáÇ íÈí íÓá Áái ÇáááØÞÈ ÇááíÈáÈ ÓáÈ 48 íäÇá Ýí ÇáááÇÑ æíáÓí Øæá Çááíá áÚáá íÚÝÑ ÈÁíí ÆÈäÇÁ Óáíæä Ææ ÈÓíÇÑÈ ää ÓíÇÑÇÈäá ÝíÝíÑáÇ ; ÒÇáÈ ÌæíÇ ÑÇÆÚÈ æáíÇæáÇÈ ÑÇÆíÈ íÞÝ ÇáÁáÓÇá æÈææÑÇ ÈÓÈÑ ÇáÓáÇÆÚ æÁÓÑÇÑ ÇáÑæÇ Í ÝäÇ íáÝÚ ÇáÁÓí ÇáííÇÁ ää ÇáØæí æáÇ ÈÈÞí íÈí Èßæä ÒæÇÑíÇ æáßä ÇáÐí íÝÈÈ ÇáÞáÈ íÓäÇ æíáÓÞ ÇáÈÈí ÁÓí Áä íÑí ÇáíÓÇÑ íÈÓáÞ Úái ÚáÑ Çáíáæí ÇáÓÇíÞíá æíáÓß ÈßáÈÇ ííá ÆÈæÇÞ ÇáÁÚáÇá Ýí ÝÈí ÐÇÈ ÇáÈíÇíÈ ÇáÑÇÆÚÈ Èä Ýí ÇáÈæÑÈ ÒááÚÇ íæíá ÆÈäÇÁ ÝáÓØíá æíßÈÈ ÈÇáíáÇÁ ÇáÓßíÈ ÈÇÑííÇ äØæÑÇ íÑÈØ Ýíá ÆÈäÇÁ

ÇáÞÓíÈ Èáíáíá æÓÈÇáíá æíÝÇÑÇ æäÇæ æßÇÓÈÑæ ; æáÞí ÁÓÈØÇÚ ÇáíÓÇÑ Áä íÑÝÚ Ýí ÁÚáÇáá Òá ää íßá íÞíÇ ÚáiÞÇ ááÐÇ Çáííá Ææ ííáá ÈíÈ ÌæÇáíá ÓÚíáÈ æáÞÈÇ áááÈÇíÆ ÇáÁíáÇáíÈ .æÇáÞíá ÇáÑÈÇáíÈ

æäÇ Óáí ÇáÈÇÑíí ÇáííÈÈ ÈÓæíÑÇ ÁÚÚä ää ÈÓæíÑ áÁáÇÁ ÇáÐíá íáÓßæä ÈÁíáÓÈ ÇáÈæíÈÈ Ýí ÇáááØÞÈ ÁÐÇ Áäá ÁÚÈÓÈ ÌäÇÑÇ ääÇÑÇ ÆÈäÇÁ ÝáÓØíá ÇááÈÇÑßÈ æÁííÇá ÇááÓíí ÇáÁÞÒí Çáááí ÌÇíÈ äÐÇ Çáííá æÇíÈäÇááá ÈÚííÇ Úä äááíá ÇáÞæíá áÚ Áä ÇáÐíá íÓÈÑíÓæä ÇáÁÑæÇí Úái ÇáÁÑÒ ÇááÈÇÑßÈ ÓÈÇÈ Úái ÝØÑÈäá ÌÑíæÇ ÚíÑÈ Úái ÇáÁÚÑÇÓ æíÝÚÇ Úä ÇáÁäØÇä ; æÝí áÁÈäáá ÈáíÈ ÁáíÇí áíáíá æÈíáÇÆäá ÌØ ÈÇÑíí áÇÑßÓ æíæáíÇÈ ÌÝÇÑÇ æáÇ ÑÁíáÇ Ýí íÓá ÇááÚÑßÈ æÚái ÁÑÒ ÇáÁÈØÇá Ðáß ÇáíÓÇÑ ÇááÓÚæä ÝÁææÇ ÒÇáíÝÇÝíÓ ÈÚííÇ Úä ÇááæÑ ííÑßæä ÇáÞÓíÈ ää ÌáÝ ÓÈÇÑ æÈíÈ Óííí ÇáááÑíÇá ÇáÐí íÈÈÝá ÈÐßÑíÇÈ ÇáÁÈØÇá ÈÚíÈ ÇáÁÓæÇÈ ÇáÓÇíÞÈ æÈíÈÝí ÇáÓæÑ ÇááÇÓÚÈ ÇááØÑÞÈ æíÚáæ áÚíÞ ÇáÈæä æáÚíÈ . ÇáÚÑÈÇá

æáÞí ÈÑÒ ÝæÞ ÌäÇíá ÓáíÇÁ ÆÈäÇÁ ÝáÓØíá ÓíÓíÇÈ áÇÚááÈ áÚÚä ÌíÇÈäÇ ÁáÇ áÓíÇáÈ ÇááÈÈÈ ÇáÚÑÈíÈ ÇáíáæíÈ ää ÇáÁÚÇÓíÑ ÇáÁÓáÇáíÈ æáíáÇíÈ ÇáíÓá ÇáÚÑíÈ ÇáÐí ÓÑÚ Ýí íÓí ÇáÁáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ää ÇáÈÁá æÇáÐæÈÇä ; æÞÇá ÝÁÇí áØÇÑ ÓÚíá ÇáíÓÈ ÇáÓíæÚí ÇáÁÑíáí : Áä Çáíáæí ÓÚÈ ÒÈÇÞí ÇáÓÚæÈ ää íÞ ÇáííÇÈ æÁäÇ ÁÚÈÑÝ ÈÇáíáæí ÒíæáÈ áÁä . ÇáÓáÓ áÇÈÚØí ÈÚÑÈÇá

æÈÑÒ ÈæÝíÞ ÒíÇí æÓáíí ÇáÞÇÓá æáíáæí ÌÑæíÓ ÇáÐíá íÈÓíÑ ÞÓä ääáá áíáÓ ÇáßáíÓÈ Çáíáæí æÁÚÓÇÁ æÁÑßÇá ííÈÑáíá . æáÁáÇÁ áÚ ÚíÑáá ää ÇáíÓÇÑíá Ýßá ÇáíÑÇÆí æÇáÓíÝ ÇáíÓÇÑíÈ Úái ÇáÁØáÇÞ ÒÇáÈ ÈäÈá áíÇáí ÇáíÝÇÚ Úä Çáíáæí ÇáÓÑÝÇÁ ; æÁááÇ ÈÞÇæä ÇáÓáÇíáÈ ÇááÓÈÚáÑíá !!! æÈæÝíÞ ÒíÇí ÓÇíÈ ÝßÑÈ íæä ÇáÁÑÒ äæ ÇáÐí ÒÇá ííáÚ ÇáÈÈÑÚÇÈ ää ÁáÑííßÇ ÈÇáÚáá ÇáÁÓÑÇÆíáí ÓáÈ 1978á æáííá ÌæíÓ æÓáíí ÇáÞÇÓá ääÇ ÇááÐÇá ÒÇáÇ ííááÇá ÇáÚáá ÇáÁÓÑÇÆíáí Ýí áÁÈáÑ ÓæÝíÇ Çáíáæí ; æáíáæí ÌÑæíÓ äæ ÇáÐí ÞÇá: (ÁäÇ ää ÞÑíÈ ÚÓáÇÁ äáÓíÈ æßá ÑíÇááÇ Ýí ÇáíÞá æÇááÚáá . ííÈæä ÇáÓíæÚíÈ)

æãã ÇáÐíä æÖÚæÇ äÓíí ÝÉÍ æÇáÈæÑÉ ÇáÐí íÑííä Þá ÆØÝÇá ÝáÓØíä æÆÈäÇÁä (ÄäÇ íÇ Äíí
ÁääÉ ÈÇáÓÚÚÈ ÇääÓíÚ æÇääÞÈÄ æíääÉ ÑÓÇÓí äÉíää ÈÚíí ÇáÄíÇá äáíä)
æáÐÇ ÞÇä ÇáÞÈÇá Ýí ÝáÓØíä ää Äíä Çääáíä æÇáÓÇ ÞæÓ ÓÚÇÑ ÇääÇÑÞÓíÉ æÇáÓíæÚíÉ
áÞí ÞÇä ÍÝÚ äÄáÇÁ Äáí æÞíäÉ ÇáÓÝæÝ ÇáÝáÓØíäíÉ æÆÈÑÇÓää Úáí ÞáÉ áÐÇ ÇáÞÈÇá
ÞÇÑÈÉ æÞÇÓäÉ ; äÇ äÞÈÉ ÇáÈæÑÉ ÈäÈääÇ æäÇ ÁÓíÉÉ ÝáÓØíä ÈäÓíÉÉ ÄÓí äääÇ
áÞí ÇÝÈÐÉ ÇáÈæÑÉ äÝÓäÇ ÝæííÉ ÄääÇ ÈÚíÓ ÈäÇ áíÉæí æÉííÇ ÈäÇ ÚÞííÉ æÈÓíÑ ÈäÇ
ÇÓÈÑÇÈííÉ æáÐÇ ÝÞí ÄØÇíÉ ÈáÐÇ ÇáÞíÇä ÇääÓ ÑÑÈÇÈ ÑÑíÚÉ ää äÚÇæá ÇáÄáÚáÉ
ÇááíÇæÑÉ áÁÓÑÇÆíä . ææííÉ ÇáÈæÑÉ äÝÓäÇ ÈÚíÓ ÇáÝÓÇÇä ÞÇÈäÇ Èíä ÞíÇíÉ ÈííÇ Úáí
ÇáÓÚÇÑÇÈ æÈÞÈÇÈ ÇáÚáÇæíä æÇáÞááÇÈ ; æÈíä ÞæÇÚí äÇ ÇÓÈØÇÚæÇ Ää íÑííæäÇ Úá ÍíääÇ
ÝÈÈäÞÑ ää æáÇ áí ÈÚÑÝ ÍíääÇ ÝÈÚää ää ÝÈÞí áííäÇ ÇáæáÇÁ ÇáÚÇØÝí ÇáÚÇäÓ äáÐÇ Çáííä
ÇáÐí ää íÓÈØíÚæÇ Ää ííÈÈæä ää ÁÚäÇÞ ÇáÞáæÉ æáÇ Ää íÓáíæä ää ÈíÇÈ ÇáÝØÑÉ æáÇ ää
. ÈäíÉ ÇáÓÈÚÉ
æáÐÇ ÝÚáíäÇ ÈÓÈí ÇáÄÓäÉ æÈÞÓÑ ÇáÞÑæÈ Úá ÄäíÇÈäÇ Èíí ÇáÞÇÚíÉ ÈÈíäí Úá ÞíÇíÈäÇ
. æÈÈäÓá ää äÓÆæáíÈäÇ

:ÇáíÑÓ ÇääæÐíí

áÞí ÞÇä ÇáÄæáí ÈÇáÈæÑÉ ÇáÝÓØíäíÉ Ää ÈííÑ Þá ÄÈäÇÁ ÝáÓØíä áÇííÑÞää ÇáÇ ÇáÄÓáÇä
æáÇííäÚää ÄáÇ áÐÇ Çáííä ; æÞÇä ÇáÄííÑ ääÇ Ää ÈäÈäí áÐÇ Çáííä äáÉ æÓÑíÚÉ æÓíÇÓÉ
. æÚÞííÉ æää ÍíÇÈ
ÞáÇ ÝÚá ÇááíÇáíæä Ýí ÄÝÚÇáÓÈÇä ÇáÐíä ÈÞÇáÈÈ Úáíää ÇáííÇ ááÈäÇÓá Úá áÐÇ ÇáÓÚÇÑ
ÇääÑæÞ æÇíÉÝí Èää ÇääÇÓíæä Ää ííÝæÇ æíæÇÑæÇ áÐÇ ÇáÁÚáÇä: (ÈÄä ÇáííÇá Ýí
. ÄÝÚÇáÓÈÇä áÁÞÇáÈ ÍæáÉ ÁÓáÇáíÉ ÝíäÇ) æáÞáää ÄÈæÇ æÄÓÑæÇ ÝÇáÈÓÑæÇ ææÓáæÇ
áÞí ÞÇäÈ ÇáÄíÇá ÞÝíáÉ Ää ÈÚää ää ÄÑÇí Ää íÈÚää æáÞí ÞÇä Ýí ÇáÄíØÇÁ ÇáÞÇÈáÉ ÇáÈí
ÇÑÈÈÈÈäÇ ÇáÈæÑÉ æÇáíÓÇÆÑ æÇáÓÑÈÇÈ ÇáÈí ÈáÞÈäÇ æÈííÉ ááÐ ä ÇääÓíÑÈ ÇáääááÉ
. ÚÈÑÈ áÞá ää ÄÑÇí Ää íÚÈÈÑ æææÚÚÉ áää ÄÑÇí Ää íÐÑÑ Äæ íÈÈÓÑ
:æáÞá íÈíæÇ Ää ÇáØæÝÇä áÇííÚ ÝÑÓÉ ááÄæÞÐ Äæ ÇáÄÈÚÇÚ
áÞí ÞÇä Ýí ÞÓÓää ÚÈÑÈ áÄæáí ÇáÄáÈÇÈ
(íæÓÝ 111)

*ÇáíÑÈ ÇáÄááíÉ

[íááíÈ ÇääÚÑÑÈ ÇáÚíí 46 ÇáÈÇÑíí 3/ÑäÓÇä/ 1409áÚ ÇääæÇÝÞ: 8/4/1989*]

:Çáííáää æííä æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇä Úáí ää áÇ æÈí ÈÚíí; æÈÚí

Ýí ÈíÉí ÍíÈ ÞáÉ ÄæíÚ äíææÚÉ ää ÇáÓÈÇÈ ÇáÞÇííäíä áÓíÇÑÈ ÄÑÓ ÇáÚÓÈ æÇáÝíÇÑ ÇáÈí Èí Äíí
ÇáÓÈÇÈ ÍÇáÈÇ æÄÓÑ Ýí ÄÐáí: Äáí ÐáÈÈ Äáí Äíí ÇáÚááÇÁ ÁÚÑÓ Úáíä ÍáÚ ÇáÄæÇá ááííäÇí
ÇääÈÇÑÞ ÝÄáÓÞ Èííí æääÓ Ýí ÄÐáí ÞÇÆáÇ: ÄáÓíÞ Ää áÇ ÈíáÚ ÇáÄæÇá áÄÝÚÇáÓÈÇä æÈáÚ
äÓííÉí ää íáíÞ ää ÄÞÑÈÇÆÞ æäÚÇÑÝÞ ÇääÈÇÝáíä áííäÈ áÐÇ ÇáííÇí Ää íÈæÞÝæÇ Úá ÍáÚ
ÇáÄæÇá áÄá ÑæÓíÇ äÇÞÓÈ Úáí ÄíÈÇÑáÇ; æÈæíá ÇáííÇí ÇáÄä Äáí ÍÑÈ ÄááíÉ ÝáÇ äÞá äää
íÓííæä äÇÑ ÇáÝÈäÈ ÑÑÇäÇ æíÓÈÈæä ÇáÈÈÑæä Úáí äÇÑ äÓÈÚáÉ æáÆáÇ äÓÈÑÞ Ýí ÓÝÞ ÍäÇÁ
. ÇááÓáíä

ÞÇá ÇáÓÇÈ: ÝÇáÞÈÖ Óííí æÖÇÞÈ ÇáííÇ Ýí Úíáí Èä ÍÑÈ æÇáíæÇÑ íÄíÐ ÈÑÁÓí Èä æííÈ ÈÚí
ÐáÞ Ää áÐä ÇááÞÇáÉ áÚáÉ ÈÚÓÝ ÚáíäÇ ÇáÓíÝ æÇáÁÚáÇä Ýí ÞÈíÑ ää ÄíØÇÁ ÇáÚÇää ÇáÚÑÈí
æíÇÓÈ ÇáÓíÝ ÇáÈí íííÑ áíæÑáÇ ÇáíÓÇÑ æíÞÓí ÇáíÓÇÑíæä ää ÁØáÇÞ áÐä ÇáÓÇÆÚÉ Äáí
:ÄææÑ

Ää ÈÞÝ Äíí ÇááíÓáíä Úá ÇáÈÐá æÈääÚ ÇááÝÓ ää ÇääÓÇÑÑÈ Ýí áÐÇ ÇáííÇí ÇááÈÇÑÞ ÍÈí-1
áíÚÉ ÇáÄáÈÓÇÑ ÇáääÇÆí
ÁÞÇáÈ ÇáíæÇíÓ ÇááÝÓíÉ Èíä ÇáÄáÉ æÈíä ÍäÇíäÇ ÇááÈäÈá Ýí ÇääÚÇÑÞ ÇáÓÇÑíÉ ÇáÈí ÈíæÑ-2
ÑíÇáÇ Íæá ÍäÇá ÄÈÇí æÞÇÈä æÞáííÇÑ æÓÇáí
ÇáíÝÚ ÈÈÈíÑ ää Ðæí ÇááÝæÓ ÇáØíÈÈ ÇáÐíä ää íØáÚæÇ Úáí ÍÞíÐÈ ÇáÄáÑ æáá íÈÇÈÚæÇ-3
äÓííÈÈ áÐÇ ÇáííÇí ÈíØæÇÈä Äáí ÇáíÁÓ Äæ ÇáÁÓÈíÆÇÓ ää Þá ÍäÇí ÓÇíÞ ÁÐ Ää Äæá ÓÁÇá
íÞÝÓ Äáí áííáÉ Þá æÇíí äää áÈÓ Úáíä æää ÓÇÑÞ ää Ðí ÞÈá Ýí ÇáÈÐá æÇáÚØÇÁ äæ: ÁÐÇ ÞÇä
ÍäÇí ÄÝÚÇáÓÈÇä Þí ÇáÈäí ÈÚí áÐä ÇáÓÝíÇÈ ÇááÓÑÞÈ Ýí ÍÈíä ÇáÓää æää ÈÚí áÐä ÇáÈÓííÇÈ
ÇáæÓíÆÈ ÇáÝÐÈ Ýí ÈÇÑíí ÇáÁÓáÇä Þí ÇáÈäí Äáí ÍÑÈ ÄááíÉ æÄä íÓÝÞ ÇááÓáíæä ÍäÇÁ
. ÈÚÓää ÇáÈÚÓ ÝÚáí ÇáííÇí ÇáÓáÇä æÈØä ÇáÄÑÓ Ííí äääÓáíä ää ÚÇáÑáÇ

ÒÑÚ ÇáíÁÓ Ýí ÞææÈ ÇáÞÈíÑíä ää Äí Úáá Ííí æÈíÇØÈ ÇáííÇí æíÝÚää Çáí ÚÓáÉ ÞÇÈáÉ íÚíÓ-4
ÝíäÇ ÇáÄáÓÇá ÇáØíÈ ÝÑííÈ ÇáØæÇÆíÉ áÐááÉ æÇíÈÈÈÈ ÇáÄáä ää ÞææÈ ÇááÇÓ ää Äí Úáá
ÍäÇÚí Ííí æÐáÞ ÞáÇ ÍÓá ááÑáÈÇä Ýí ÇáÚÓæÑ ÇáæØØí ÚáíäÇ Úá ÇáÝÓÇí æÁÓÓÈ ÄæÑæÈÇ
æÚÑÞ ÇááÇÓ Ýí äÓÈäÞÚ ÍäÓí ÚÝä; æÁÓÈí ÇááíÈáÚ ÍííäÇ áÇíØÇÞ ÈÁÓä ÇáÓáæÇ æÈííÑá
ÇááÓæÇÈ; æíÓá áíí ÇáÞÈíÑíä Ýí ÄæÑæÈÇ Ñí ÝÚá ÚáíÝ áííæÇ Ýíá ÇáííÇ; æÚÓÝæÇ Úá
ÇáÓæÇí; æÇáØææÇ Úáí ÄáÝÓää Ýí ÄííÑÈ áÚÓæáÉ Úá ÇáííÇÈ äáÞÓÚÈ Úá ÇáííÇí æÈÈæÑÈ Úá
ÑÓÇáÈäÇ Ýí ÁÓáÇí ÇááÇÓ æáíÇæáÉ ÇáÞÇÐää

ÇÓÈÈÚÇá ÇáÄáÉ Úá ÞÓÇíÇáÇ ÇáÞÈÑí æÄííÇÈäÇ ÇááÓíÑíÉ æÓÑÝ áÚÑáÇ Úá äÓÇÑÑÈ-5
ÇááÓáíä Ýí ÄÝÑÇíáä æÄÈÑÇíáä æÈäÓíÞ ÇáÑæÇÈØ ÇáÑæííÉ Èíä ÄÝÑÇí áÐä áÄáÈ ÇáÈí ÈäÈá
:ÇáÈäíÇá ÇáæÇíí

æβáãÇ ßÇæÈ ÇáÁãÈáÉ ÒÇÍÔÉ ÍíÉ ; æÁÍÇÈãÇ ÓÇÍáÉ ÍííÉ ÝÁã æÇÐÚãÇ Ýí ÇáßáæÈ íβæã ÁÚãÐ ; æÁÈÑãÇ Ýí ÇáãÝæÓ æÈæíáãÇ ÁÓÍ æÐáß áÁã ÇáÓæÇÁÍ ÇáÍÇÕÑÉ ÍæÇÝÚ æáíÑßÇÈ ááßáæÈ Áã ÈÔÇÈã æÈÈÇÑí áÇã áÍÇÁ ÇáÁÚãÇÐ äã ÇáßáæÈ íãÇÍí ÈÐæÈ áÐÇ ÒÇÈ æÈáßã íÚíÔ ; ßÇÈ ÈÚíÔæã æáÝÈã ÇáÈíÆÈ ÇáÈí áÝÈßã æÁÚãã Çáíæ ÇáÐí íÚááßã ; ÝãÇ ÈÇáã ÐÍ ÒÈÐßã . ÆæáíÓ ÈÇãßÇãßã Çã ÈÓáßæÇ ßãÇ Óáß æÈÓíÑæã ßãÇ ÓÇÑ

æßÈíÑÇ ãÇææÇíã æáíã áÝÈí æÒÇíÇ ßÈíÑ äã ÇáÓáíÇÁ ÈãÒßáÉ Áããã ííÑíæã ÚáíãÇ Áã áÇãßÈÈ : Úããã ßáãÈ ; ÝÐÍ ßÈÈ

ÓÚÍ ÇãÑÓæí: áÇÁÓáí ááíáÉ ÇáíãÇí æãÇ ÇáÈáíÇã ÇããÑÓæÕ Áã ÈßÈÈ Úáí ßáãÈ ; æÁÈæ ÍÇãÈ (ÚÇíã ÝÇÑÓ): ÁæÒí Áã áÇíßÈÈ Úáí ÕÆí; æÁÈæ æÓáã ÇáÓãÚÇáí: äã ßÈÈ Úáí ÓíÆÇ ÝÁãÇ ÍííÉ íæã ÇáßíÇãÈ ; æÓÁáÈ äÝÓí ßÈíÑÇ : æáá íß äãã Áã íããÚæÇ ÇáãÇÓ Áã íÈßáãæÇ Úããã ÈííÑ ; Áã áÁãÇÁ ÁÓÈíæÇ ÌÓÁ áÇãÇ æÓÑíØÇ ÍíÇ äã ÈÇÑíí áÐã ÇáÁãÈ ÝáíÓ áÁíí Áã íÐÓ ÒÑíØ ÇáÈÇÑíí ÇáãÓÑÝ ÈííÉ Áã ÕæÑÈã æÑíÈ Ýíá Áæ ÐßÑã áÑ ÍãÇáã; Áã ÍãÇÁ áÁãÇÁ ÇáÓáíÇÁ ÐÍ ÑæÈ ÒíÑÉ áÐÇ Çáííã æÓØÑæÇ ÈÁíÑÝ äã äæÑ ÈÇÑíí áÐã ÇáÁãÈ ; Ýßã ÓÈíÑã ÇííÇá áæ ÇíÝí ÇáÈÇÑíí ÇáããÇÐÍ ÇáãÓÑÐÈ æÇáßãã ÇáÓÇãÐÈ äã ÁÈãÇÁ áÐã ÇáÇãÈ ÁÈÈíÇãÇ ÈÁÈí ÈßÑ æÇáíãÝÇÁ ÇáÁÑÈÚÉ æÇáÓíÇÈÈ ÇãßÑÇã ÑÓæÇã Çááã Úáíãã ÁíãÚíã æÇáÁÈØÇá ÇáÁÝÐÇÐ ÁãÈÇá ÓÚÍ æãÓÚÈ æáíðÈ æÇáßÚÐÇÚ æÚÇÓã æÇáãßíÇí æÇáãÚãÇã æÚßÑáÈ æíÇáí æÁÈí ÚÈííÈ ; æßã ÓÈíÑÇ ÇáÁãÈ äã ÑÓííãÇ ÇáÈÑí ÇáÐí íβæã ÇáãÚíã ÇáÚÐÈ ÇáÐí Èããã äãã ÇáÁíÇá ÚÈÑ ÇáÚÓæÑ äã ÈÚí ÓíÑ áÁãÇÁ ÇáÓÇíÐíã áãßÇ ÍÇÓÇ íæÑÈ äã ÐÈá æÑÈÈã; Áæ áÇãÇ íæÒí Èã Áãí ÍáÈ ÍííÉ æíÓÑÝã ßãÇ íÓÇÁ; áÐÍ ÍÑíÈ ÓíÑãã æÐÓÓã äã áãßãã ÇáíÇÓ Ááí ÑÓíí ÁãÈ ÈííÇ ÈÐßÑí ÁÝÐÇÐãÇ; æÈÚíÔ ÁííÇá áÐÈÝíÈ ÇáíÇíÈ ÇãßáíãÈ ÇáÈí ÐÓí ÚáíãÇ ÁÓãÇÝãÇ æÇÆãÈÇã áÐÍ ÁæÒí ßã æÇíí ÈÁã áÇíßÈÈ Úãã ÈÚíÇ Úã ÇáÑíÇÁ; æÇíÈÝÇÁÇ Úã äæÇØã ÇáÓÈÁ ÁáÚí ÇáÚá; æÐáß ÍÑÓÇ äããã Úáí ÈáííÔ ÇááíÈ æÈÐÑíÑ ÇáÁíãÇÓ ÝãÓæÇ ÈÁíãÇÓãã æÓíßãã æÈæÇÈãã æßã ííÔ Ýí äÝÓí Áãí äã ÁßÈÈ Úã ÓÚÍ ÇãÑÓæí ÐÇß ßãÈ ÁÐÇ ÍáÓÈ Ááíã ÁÓÚÑ Áããí ÁãÇã ßãÈ . ÒÇãÐÈ æÚáãÇÐ Óíã áÚ Áãã Ýí ÈÐÇÝÈã áÇ íÈÚíí ÇáÈÇæáíÈ ÇáÚÇãÈ æÇáÁã æÇíããÇ ÁÈæ æÓãã ÇáÓãÚÇáí ÈæÓíÈã ÇáÈí ÈÚáí : ÈãÓíß ÕÝíÈ æÓÇÁÈ äã ÈÇÑíí ÇáÁãÈ ÇáÁÓãÇáíÈ ÇáííÈ æÐØÚ ÍÓÁ äã ÇáÓÑíØ Çáíí ÇáÐí ííÓã ÇáÈãÇÁ æíãíÑã ÇáÓãÇÁ æÈßæã äã

ÇáããÇÈÈ ÁØÇÑÇ ÍãíãÇ ÝÑííÇ . ÇáããÇã Úã ÇáÓáíÇÁ ÝÑÓ äã ÑÈ ÇáÚÇããíã áÁãã ÌÓÁ äã ÇáÈíÑíÔ Úáí ÇáÐÈÇá ÇáÐí

:ÇÝÈÑÓã Çáãã Úáí ßã áÓáã (ÝÐÇÈá Ýí ÓÈíã Çáãã áÇÈßáÝ ÁãÇ äÝÓß æííÑÓ ÇáãÁãíã)

æææÚãã ÇáÓáíí ßã ÓíÓæÐ Çáãã áã äã ÇáííÑ æíÓãã Ááí ÐÈÑã äã ÇáÈæÇÈ ÈÐßÑ ÐÓÈã áÁãÓß Úã ÇáæÓíÈ : Ýßã äã ÇáßáæÈ ÇááíÈÈ ÁííÈãÇ ÐÓÓ ÇáÓáíÇÁ; æßã äã ÇáÓÈÇÈ ÐÍ æÝíæÇ ÁÈ ÇáíãÇí áÐÑÇÁÈ ÐÓÈ Óáíí ; æßã äã ÈÇÆã Ñí Ááí Çáãã æßã äã ÝÇÓß ÁÈ ÈãÇ ÝÝí ÇáßÈáí áÁíÇá ÍíÇÈ æááÁÓÑí Ýíí áãã æÚÈÐ

Áã áÁãÇÁ ÇáÁíæÈ íãÓæã Áãã (äã Óã Ýí ÇáÁÓãÇã ÓãÈ ÍÓãÈ Ýãã ÁííÑãÇ æÁííÑ äã Úãã ÈãÇ Ááí ; íæã ÇáßíÇãÈ) ßã äÝÚ Çáãã ÈæÓíÈ ÇáÓáíí ÚÈíÇãæãÇÈ ÒÇáí ÇáÑíÈ ÇáÚÇáí ÝÚáíãÇ ÓãÚÈ ÈæÓíÈ ÁÈí áÓáã (ÚÈíÇáãã Çáããí) ßãÈ ÓÁßÈÈ Úãã æÚáíãÇ äãÈÐí Èíã ííí Çáãã ÓÁßæã áãã: (íÇÑÈ Áã ÚÈíÇáãã Çáããí íííí Áã ííÑã ÇáãÇÓ ÇáííÑ ÈÚíã ÇáßÈÇÈÈ Úãã; æíííí Áã íããÚ ÇáÁãÑ ÈÇããÚÑæÝ æÇáÈíííÔ Úáí ÇáÐÈÇá ÈããÚã äãÇ Áã áßÈÈ Úãã) æáÐÇ ÝÁáí ÓÁßÈÈ Úãã æÚã ßã Óáíí æáæ ÁæÒí ÈÚíã ÇáßÈÇÈÈ Úãã áÁãã ÌÓÁ äã ÇáÈÇÑíí æÁÐÇ ßÇã Çáãã ÐÍ ÁÈÇÍ áãÇ ÈÈííã æÓíÈ ÇááíÈ Ýí áÇãã ÇáíÇÓ Úáí ÍæÝ Çááíã æÇáÚãã ÝãÇ ÈÇãß ÈÓíÑÈã ÇáÓÇáíÈ ÇáÈí ;áí Íß ááÁãÈ ÇáãÓããÈ ßããÇ

(Ýãã ÍÇÝ äã äæÕ ÌãÝÇ Áæ ÇÈãÇ ÝÃÓÇáí Èíããã ÝãÇ ÇÈã Úáíã Çã Çáãã ÚÝæÑ Ñííã) (ÇáÈÐÑÈ 182)

Áí áÇíáíÐã ÁÈã ÇáÈÈííã áÁãã ÈÈííã áÓáíÈ æÇáÈÈííã ÇáÐí Ýíã ÁÈã äæ ÈÈííã Çáãæí/ÇáÚÑ ÇáßÑØÈí (2/270)

*Çáííí Çáíãæíí ÇáÓáíÈí

.[íãíÈ ÇáãÚÑßÈ ÇáÚíí 48 ÇáÈÇÑíí 17/ÑãÓÇã/ 1409ãÚ ÇáãæÇÝÐ: 22/4/1989*] :Çáííã áãã æííã æÇáÓãÇÈ æÇáÓãÇã Úáí äã áÇãÈí ÈÚíã; æÈÚí

ÝÁããÇ äæÇíã ßãíÇáííã ÚÑÈ Ýí áÐã ÇáÁíÇã ÍãáÉ ÁÚãÇáíÈ ÒÑÓÈ ÈÓããÇ ÚáíãÇ ÁíãÓÈ ÇáÁÚãÇã ÇáÚÑÈíÈ æÈÈæáí ßÈÑãÇ BBC æÓæÈ ÁãÑíßÇ æÓæÈ ÁíÑÇã ÇáííÑ æææáÈí ßÇÑãæ ÝáÐÍ ÇÓÈíÈ .ÇáíããÇÈ ÇáÓáíÈíÈ ÇáÈí ííÑßãÇ ÈØÑÓ ÇáãÇÓß Úáí ÇááíÇáíã ÇáÚÑÈ Ýí ÍÇíã ÁÝÚÇãÓÈÇã ÝáÐÍ áÓÑ ãÑßÓ ÇáãÚãæãÇÈ ÇáÁãÑíßí Ýí ÈíÓÇæÑ ÈÐÑíÑÇ áÐãÇ Úã ÇáæÇÓãØã ÈæÓÈ ÇáÁãÑíßíÈ ÇáíãæíÈÈ ÈíÈ ÚãæÇã (ãÓÇØ ÇáÁÓæáííã ÇáÚÑÈ Ýí ÍÑÈ ÁÝÚÇãÓÈÇã) íÐæããã Ýíã íãÚÈ ÇáÁÓæáíæã ÇáÚÑÈ äã ÇáÓÑÐ ÇáÁæÓØ ÍæÑÇ äÁÈÑÇ æáÚÇíÇ áãÚÑÈ ÈíííÈ ßÈíÑÈ æÐáß Úã ÒÑíß Íæí Èßæã ÈãÇ ÇáÚÓÇÈÇÈ ÇáÝíÇÆíÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ äã Áíã ÈãÇÁ áÓÈÐÈã ÓíÇÓí Ýí ÁÝÚÇãÓÈÇã; æáÐÍ ÁÈíí ßÈíÑ äã ÇáÁÝÚÇã æÈÚÓ ÇáíÈææãÇÓíã ÇáÚÑÈíã ÁãÈãÇãÇ Ýí ÇáÁÓÇÈíÚ ÇáÁííÑÈ ÈãÇ íÐæã Èã ÇáÚÑÈ äã ÇÓÈííÇã ááÁãæÇá æÇáãÈØæÚíã æÇáÑãÓ .(æÇáÓÚÇÑÇÈ ÇáÁÓãÇáíÈ äã Áíã ÁÓÚÇá ÈæÑÈ ÁÓæáíÈ ÇíÈãÇÚíÈ æÓíÇÓíÈ Ýí ÁÝÚÇãÓÈÇã æíÐæã ÍÈããÇÓí ÚÑÈí Ýí ÁÓãÇã ÁÈÇÍ (Çã Ííãã ÁßÈÑ äãÇ áÈæÐÚ æáÚÚã ÁÚãÇáãã áí Óí ÇáÚÑÈííã) æãÓÑÈ ÇáÈÇíã ÇáÁãÑíßíÈ áÐãÇ Úã áÓÈÓÝí ÇáÝæÓÇã ÇáÐí ÈííÑã áíãÈ ÇáíÚæÈ æíÇÁÈáí ÑÓÇÁÈ äã ÇáÁí ÚÈíÇáãã ÁãÓ Úáí ÇáÐÇÆí ÁíãíÓÇã áÓÚæí íÐæã ÝíãÇ : áÐíÈÚÑÓÈ áß

áíØÉ ÇáÜBBC ÈÇáÁÓä æÄäÇ ÓäÚÊäÇ ÈÇáÝÇÑÓíÉ ÊÐæá : åæ ÈÑæÝÓæÑ ÌÇÁ ÐÉá ÓÉ ÓæÇÈ
Çáí ÁÝÜÇáÓÈÇä ää ÐíÇíÇÈ ÇáÇíæÇä ÇááÓááíä ÇáäÈØÑÝÉ æíáÚ ÇáÓÈÇÈ ÇáäÈØÑÝ ää íáíÚ
ÇáÚÇáä ÇáÁÓáÇáí æÐí ÇíÚæÇ Áááä ÌÇÁæÇ ááÓáÇíÉ Ýí ÓÈíá Çááä æáßá áíÓ ÇáÄáÑ ßÐáß
ÌÇÁæÇ ááØÑ ÇáæáÇÈíÉ Úä ØÑíÐ ÇáÐÇíÉ ÇáÁÓæáííä ÇáÈáÇÈÉ (ÓíÇÝ æíßáÈíÇÑ æÑÈÇáí)
ÈÇáÝÇÑÓíÉ
æÐÇá áí ÇáíßÈæÑ ÁÈæ ÐÑ : áÐí ÓäÚÊ ÈÚáíÐÇ ää áíØÉ ÓæÈ ÁáÑíßÇ ÈÇáÝÇÑÓíÉ Úáß ÈÇáÁÓä
áÐáÇ Úä ÇáæÇÓäØä ÈæÓÈÈ ÊÐæá Ýíá : Ááä ÌÇÁ ááØÑ ÇáæáÇÈíÉ æíæÓÚ ßÈÇÈä ÁíÇÈ ÇáÑíáä Ýí
. íäÇí ÇáÁÝÜÇä
æÐí áØÑÈ ÌÑííÉ ÇááÓáä ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ (ÐÇÈ ÇáÁÈÌÇá ÇáÓíÚí ÇáÓíæÚí) áÐÇáÇ ÌÇíÇ ìáÓí
ÈÇáÓä æÇáßÐÈÈ ÊÐæá Ýíá : áÐí ÌÇÁ ÇáÚÑÈ ááÁÚÈÓÇÈ æÇáááÈ æÇáÓáÈ ...Çáí
Èä ÈÈíÑ ÍÝíÚÈ ÇááÚÇá ÇáÈÇßÓÈÇáí ÚáíáÇ ÝÈÐæá: (æÐÇá äÓÁæä ÈÇßÓÈÇáí Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇí
ÁÐÇ ÇÓÈáÑ ÇáÚÑÈ Ýí ÇáááÈ æÇáÐÈá æÇáÁÚÈÓÇÈ ÌÈí ÈÚí ÓÐæØ íáÇá ÁÈÇí ÝÓÈßæä áÐä
. ááÇíÉ ÌäÇíáä
æÝí ÌÑííÉ ÇááíÑÇáíÈÑÈíæä ÇáÄáÑíßíÉ: áÐÇá ßÐáß æÈÚÑÓ áí ÈÇáÁÓä: Ááä ÈÑæÝÓæÑ ÝáÓØíä
. íáÚ Íæáä ÇáÓÈÇÈ ÇáäÈØÑÝ
æíííÈáí ÇáÈÐÈ ÐÇÆáÇ áÐí ííÈáí ÇÁä ÓäÚ ÈÄÐäá ÇáÓÝÑÇá ÇáÚÑÈííä Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇí íÈííÈæä
ÐÇÆáíá: Áä áÐä áí ÇáÁíÇÈ ÇáíííÉ ááÇíáÇÓ Úáí ÇáíÑßÈ ÇáÁÓáÇáíÉ Ýí ÁÝÜÇáÓÈÇä æáí
ÇÓÈÚáÇá ÓáÇí ÇáæáÇÈíÉ (THIS IS THE NEW INSTRUMENT...)
æÓÈÈ ÇáíááÉ ÇáÓÚæÇÁ ÇááÓÚæÑÈ ÇáÈí ííÑ ßíÑáÇÑáÇ ÇáíÐí ÇáÓáíÈí Çáíáæí ÇáÁÚáí Óí
. áÐÇ Çáííä ÇáÁä ææ ÇáÝÓÚ ÇáÚÇááí ää ÐíÇá Íßá ÇÓáÇáí Ýí ÁÝÜÇáÓÈÇä
ÁÐ Áä ßá ÇáÁÓáÇáíÉ ÇáÚÑÈíÉ ÇáÄáÑíßíÉ áØÑÐÈ ÈäÇÑ ÇáíáÇí æÝí ÓíÓíÉ áÐÇ ÇáíáÇí Úä
. áÓÇÑá ÇáÐæíá ßááÇ æÇáíáí ááä Ðí ÈÇÁÈÈ ÈÇáÝÓá ÝÐí ÝÓáÈ ÇáÚÑæÓ ÇáäØÑæíÉ
ÚæíÉ ÚÇáÑ ÓÇá Èä ÇáíßæáÈ ÇáÁÆÈáÇÝíÉ Èä ÇáíßæáÈ ÇááíÇííÉ Èä ÇáíßæáÈ ÐÇÈ ÇáÐÇÚíÉ
ÇáÚÑíÓÈ æßááÇ ÚÇíÈ Úáíáä ÈÇáæÈÇá æÇáíÓÇÑ; æáä ÇáÁä íÑæä áíæÈ Çááá ÓÇíÓÈ Úáí ÁÈæÇÈ
íáÇá ÁÈÇí æÐáíáÇÑ æßÇÈá æíÑæä ÍßæáÈ áííÈ ÈÈÑáí ááÓÐæØ; æÇáíßæáÈ ÇáíáÇíÉ ÇáÐÇíáÈ Úáí
. ÑÁÓáÇ ÇáÁÓæáíæä ÇáäÈØÑÝæä (ÓíÇÝ æíßáÈíÇÑ æÑÈÇáí æíÇáÓ)
æÓÐØ ÑáÇááä ÇáÐí ßÇææÇ íÐÇáÑæä Èä Áä ÇáíÑÈ ÓÈÈíæá ÌÑÈÇ ÁááíÈ Èíá ÇááíÇáíá æÁááÇ
. ÓÈÁßá ÇáÁíØÑ æÇáíÇÈÓ ÝÑÁæÇ Áä ÇáíáÇí Íæá Çááíá íÈä ää ÍáÇá ÐíÇíÈ æáííÈ æÈáÓíÚÐ ÈÇä
æáä íÑæä ÍßæáÈ áííÈ ÓÈÓíÐ ÚáÇ ÐÑíÈ -Áä ÓÇÁ Çááä -ÈíÈ ÁÐíÇá áíæÈ ÇáÚÇÈ ÇáÈí ÈÈááÚ
ÚíÚÇ Úáí ÁÚíÇÁ Çááä ßíáÇ ÈÝÈÑÓáÇ æÈäÓÐ ÁæÓÇááÇ æÇáÓÚÈ ÇáÁÝÜÇáí íæÇÓá ÓíÝá
. ÈíÚÈ ÑÇíÇÈ ÇáÚÝÑ æßÁä áÓÇá ÇááÑÇÐÈíá ÈäÓí ááä
Èíáí ÇáÓíæÝ Úáí ÁÚíÇÁä áÚä ßÁááä Èææá Áæ ÚÓÇÈÑá
ÁÐÇ ÇáÈÓÇáÇ áíÑÈ ää ÈíÚ ÌÓíÇ ÇáÇæÈÇØáá ááÚíá ÚÇáÑá
Áä ÇáÚÑÈ áÇÓÇá íØáÚ Áä íÓá Ááí ÇáÁÝÜÇá æææ Úä ØÑíÐ ÇáÁÚáÇÑ æÝí íí ÒíÑ Çáííá ÁÚÇ
. ÌÇá ÈáíæäÇá (ÁáÝÇ ááíæä ÍæáÇÑ : áááÑíáÈ ÇáÁæáí æÇáÈÇáíÉ) áÁÚáÇÑ ÁÝÜÇáÓÈÇä
æáä íííæä ÇáÚÑÈ ÌíÑ ÚÈÑÈ ÁäÇááä ÍíÈäÇ ÍáæÇ æÁíáäÇ äÓáæÇ Áæ ÓÇæÑÇ æáä ÇáÓáá ÁÓÚÇá
ÐáæÈ ÇáÚÑÈ ÚíÚÇ æíÐíÇ ÝÇáÁØÈÇÁ ÇáÚÑÈíæä ääÈæÐæä ÑÚä ÇáæÓÇÆá ÇáíííÈÈ æÇáÁææÇá
ÇáÈí Èíá Áíííáä ÝÇáÚíæä ÇáØÑÐÇÁ áÚ ÇáÓÚÑ ÇáÁÓÐÑ íÈíÑ ÇÓäÆÑÇÓ ÇáÁÝÜÇáí ää
: ÇáÁÚáÇÐ; æáä íÑæä ÇáÚÑÈ íÈíÇÝÚæä Úáí ÇááæÈ ßÇááä Ýí ÍÝáÈ ÚÑÓ
íÓÈÚÐÈæä ääÇíÇáä ßÁááä áÇííÑæä ää ÇáííáÇ ÁÐÇ ÐÈææÇ
æíÑæä ÑæÇÈí ÇáááíæßæÓ æßæä ÈÇÈÇ æÓáíáÇá Ðí ÈæíÈ ÈÐÈæÑ ÇááíÇáíá ÇáÚÑÈ ää íáíÚ
. ÇáíáÓíÇÈ
æíÑæä Áä íáÇá ÁÈÇí Ðí ÓäÈÈ Èíá ÍáÇíÇáÇ æÓáíÈ ÁáíÇíáÇ ææáÇíáÇ ÍæÇáí ÁÑÈÚíá ÓáíÇ ÚÑÈíÇ
. Ýí ÓáÑ æÇíí
æíÑæä Áä ÇáÚÑÈ íÐÝæä áÚ ÇááíÇáíá ÇáÁÝÜÇá Ýí íáíÐ æÇíí íÓÑÚæä áÇáÇÈáä æÇÚáÇÐáä
. ááÑÓÇÓ äÈÓÇÈÐíá Úáí ÇáíáÈ ÇáíæÑ
æíÑæä ÇáÚÑÈ íÐæææä ÈÚááíÈ ÓíáÈ ßÈíÑÈ æáí ÁÓáÇí ÐÇÈ ÇáÈíá Èíá ÝÓÇÆá ÇáíáÇí ááÇ
. áÇíÐæä Èä ÚíÑáä
æíÑæä ÇáíßÈæÑ ÓÇáí ÇááíÈí íá Ýí Èáí ÝíØÑí ÇáÐÇÆí áíáí Úáä ÈÚÈÈ ØÈíÉ ÝÑáÓíÉ ßÇááÈ
. áßæáÈ ää ÈÓÚÈ ÁÓíÇÓ æíÓÈÚáí Úä ÇááÓÈÓÝí æÇáÁíæÇÈ ÇáÈí ÁíÐæáÇ Úáí ØÑíáä
æíÑæä ÚÈíÇááá ÁáÓ íæÐÝ áÇÑ ÝÈáÈ ÚáíÇÁ Ýí ÇÓßáÓ ßÇí íÓÚá ÝÈíááÇ ÓÇÈ ÁíáÐ áíÝæÚ ää
ÁíÇíí ÐÐÑÈ æææ ÇÓÈÚáÈ ÇááÇÑ áÁßáÈ ÇáÁíØÑ æÇáíÇÈÓ ÈÚí Áä Ðíí ÇáÓáÇí æÇÓÚá ÇáÝÈíá
. ÝÁØÝÁáÇ Çááä ÈÚÈí Çááä ÁáÓ æÁíæÇáä
...æíÑæä ÇáÚÑÈí Ðí ÈÑß ÈÑÇÁä ææÚíÝÈä æØÑßÈä Ýí ÇáÓÚæííÈ ÁæÝí Çáíáí Áæ ÇáÁÑíá
æíÇÁ íÚíÓ Úáí ÇáíÈÓ ÇáíÇÝ æÇáÓÇí Ýí ÐÑí ÇáíÈÇá æíÑæä ÇÓÇáÈ Èä áÇíá Ðí ÈÑß áØÑæÚá Ýí
ÈæÓíÚ Çáííá Çááíáí áÁíæÇáä æÚØÇÁä (ÈäÇáíÈ ÁáÇÝ ááíæä ÑíÇá ÓÚæí) æÁáÐí ÈäÝÓá Ýí
. ÁÈæä ÇááÚÑßÈ
. ÝáÇÐÇ íÐæææä Úä ÇáÚÑÈ; æáä Ñßá ÍáÇíÈÈ ÈäÇÑ ÌäÇí íÈíÑæä Èä ÍÝíÚÈ ÇáÁÝÜÇá
íÐæææä ÇáæáÇÈíÉ ÇáÈí ÌÇÁÈ áÈáíä ÇááÐáÈ ÇáíáÝí æÚáÇáÇÈáÇ ÌÑßÈ ÇáÁÓÈÚ æÑÝÚ Çáííá
. ßÈíÑÇ Úáí ÇáÓáÇÈ
Áááä íÑÝÚæä ÚÐíÑÈää ÐÇÆáíá ááÁÝÜÇá : ÁäÈÈáæÇ ÇáÈÈáæÇ ää ÍØÑ ÇáÁÓÈÚáÇÑ ÇáæáÇÈí
Çáííí ÇáÐí Óíáíá áÐáÈßá ÇáíáÝí ÇáÐí ÓííÈä ää Áíáä æÁÓáÈä ÇáíáÇÁ ÁÈíÑÇ Ýí
. ÁÝÜÇáÓÈÇä

æáßá (æÇááá ÛÇáÈ Úáì ÁãÑá æáßá ÆÈÑ ÇááÇÓ áÇíÚááæá)
ÁãÇ áíá ÝáÇÖæá Áã ÔÇÁ Çááá Úáì áìì ÒÈÇÈ ÑÈáÇ æÓáÈ æÈíáÇ æÇááÐáÈ ÇáíáÝí ÁíÈÑÇáÇ Úáì
ÑÁæÓáÇ æÝí ÐáæÈáÇ ÍÈÇ æáíá áÚÈÈÑ Áã ÆÈÇ ÍáíÝÈ ææ ÇáÁáÇá ÇáÁÚÚá æãÑíí ÒááÈ
:ÇáÔÇÝÚí
(ÇááÇÓ Ýí ÇáÝÐá Òááá ÚíÇá Úáì ÆÈí ÍáíÝÈ)
: æáÐæá ááÓáíÈííá
(Ðá ææÈæÇ ÈÚíÚßá Áã Çááá Úáíá ÈÐÇÈ ÇáÓíæÑ)
æáá ÈÓÈØíÚæÇ Áã ÈÍÑæÇ ÐáæÈ ÇááìÇáíá ÓíáÇ áÁá ÇáÐáæÈ ÈÍ ÓÇáÚ ÇáÐáæÈ æÚáÇá
:ÇáÚíæÈ æáÓíÇí ÁíáÇáÇ ÈÐæá ÑÈáÇ ÓÈíÇáá
(æáá ÈÑÒí Úáß Çáíáæí æáÇ ÇááÔÇÑí ÍÈí ÈÈÈÚ ááÈáá)

*Ýí ÇáÔÈÇí ííá ÇáÐæá ÇáÓÑí

ÝÐí ÇÓÈí ÁæÇÑ ÇááÚÑßÈ æÒÇí ÒÑÇááÇ; æÇááìÇáíæá Íæá ÍáÇá ÆÈÇí æßÇÈá íÈíÝÒæá
áÁÐÈíÇááÇ æÁÚíÇÁ Çááá Ýí ÐÚÑ áÝÓÚ ; ÐáæÈáá ÈßÇí ÈØíÑ ááÚÇ áá ÓíæÑáá; æÇááíÝÚíÈ
áÇ ÈßÇí ÈÈæÐÝ æÇáÑÓÇÓ íÓÐ ÚáÇá Çááíá ÈÇáÓáÈ ÇáááÈ ÝíáÓÐ ÇáÓßæá æÈíí Çáíí
; æÇáÁáÚÇá Úíæ ÇááìÇáíá ÇáÁæá áÇÈáíÓ Èíá æáí æáÇÚíÑá ; æÇáÁ ÐíÇá ÈÈØÇíÑ Ýí
ÇááæÇÁ æÐí ÚÓÈ ÇááÓÈÓÝíÇÈ ÈÇáíÑí ÝáÇ ÈßÇí Èíí áßÇáÇ ÁáÇ áíÑíí áÇÓÇáÈ Òáæáá ÈÐÑ
ÍáÇ
áÇáß íÇíáÇá ÆÈÇí; ÁãÇ ÇÑÈæÈ ÑÈæÚß ÈíáÇá ÇáÁØáÇÑ; ÚØÒí ÈÒÑÈíá ÇááíÚ ÒÑÈ Çááíá
ÁãÇ ÈÑÈæíá; ÚÓÈ áíæíß ÈÇáÁÓáÇÁ ; ÍÝÈ æáÇíß ÈÇáÈáæÇÁ æÇáíÇÝá áá Èáíß ÇáÔÇíÐíá
: íÈÓÇÈÐæá Úáì ÇááæÈÈ
íÓÈÚÐÈæá ááÇíÇáá Òááá áÇííÑíæá áá ÇáíáíÇ ÁÐÇ ÐÈáæÇ
ÓíÇÑÇÈ ÇáÁÓÚÇÝ áÇÈßÝ Úá ÇááíÑ ; æÁÓæÇÁ áÇ áÇÈÈæÐÝ Úá ÇááÐíÑ æÇáÓÝíÑ ; áá íÈÐ
Ýí Çáíí ÓíÇÑÈ ÁáÇ æÐí ÓÚáÈ ; æáÚ áÐÇ Òáá ÝáíæÈ Çááá ÈØÇÑí ÁÚíÇÁá Ýí ÇáíÈÇá ; æíáÐí
ÇáÓíæÚí áÝÓá Èíá ÇááÓÇÁ æÇáÁØÝÇá áÚáá íáíæ áá ÇááæÈ ÇáÓÁÇá ÇáÐí íáÈÚÑá; íáÑÈæá
ÈÇÑßíá æÑÇÁáá Òá áÈÇÚáá ÍÈí ØÚÇááá áÇíÓÈØíÚæá Áã íÁßæá æÐí áÓí Ýíííá Íáí Çááá áííæá
æßÁáá ÁÚí ááá ÓÇíáÇ áÇÓíÇ; ÚíÈÇ áÁÐíÇá áÁáÇÁ ÇáÐæá ÁãÇ íÓæá ææÈÇ æáÇ ÑÓÇÓÇ
; ÁãÇ íÐÑæá áíÇÝÚ æáÇ ÇáÚÇáÇ ; áÐí ÚÚá ÇáÈáÇÁ ÈííÈ áÇíØíÐ ÇáÐáá áá áÐáÇ æáßá
: ÇáÐæá áÇ áÇææÇ æáÇ ÇÓÈßÇáæÇ æáÇÐáæÇ

æßÁíá áá æÈí ÐÇÈá áÚá ÑÈíæá ÒÈíÑ ÝáÇ æááæÇ ááÇ ÁÓÇÈáá Ýí ÓÈíá Çááá æáÇÓÚÝæÇ æáÇ
ÇÓÈßÇáæÇ æÇááá íÈ ÇáÔÇÈÑíá
(Áá ÚáÑÇá 641)

ÁÐá ÈáÇÁ ÈÇáÚÑÓÇíÚÇ áÚá ÇáÐáÚÇ æÁÐíá Èíá ÇáííÚÝáíá áá ÇááÈá
ÁÚÓ Èáí ÇáíáíÇ æáíÈ ÁÐÇ ÇáÈÑí ÝÁáß áÓá æÇáÓÚíÇÆí áááÓá
áÐíá áá ÇááíÇÁ ÝÚí Òá ááÓá Òááß áá Òá ÇáÓæÇÑá Ýí ÁáÚá
ÐÇá ÓÇíÈí: Áá ááÇáß ÓáÑÈ ØíÈÈ áá ÇáÁÓÇÈÈÈ Ýí ÇáíÇáÚÈ ÇáÝáÇáíÈ ááÇ íÓÑ ÇáÐáÈ
æíÈáì ÇááÝÓ ; ÝÐáÈ áá : ÒíÝ Èß ÁÐÇ ÑÁíÈ ÇáíÇáÚÈ ÒááÇ ááÁÓáÇá íÐæíáÇ ÍíÇÑ
ÇááÇÓ; æÇááíßáÈ ááÐÇ Çáííá íÈæáí ÓáÇááÇ ÓÝæÈ ÇááíÈáÚ ; æÇáæÓÇÑÈ ÈÓá ÆÈÐí ÇááÇÓ
æÁæÚÇáá æÁÓáí áá æÁÓíÚáá æÈÑí ÇáÈáí ÈßÇáááÇ ÍíÇÑáÇ ÍßÇááÇ ; æÇáÝÇÓÐ ÝíáÇ
ßÇáÈÚíÑ ÇááÚÈí Áæ ÇáÓÇÈ ÇáíÑÈÇÁ íáÝÑ ááá ÇááÇÓ æíÓáÈÓæá áÑÁíÈá æíÈÐÓÓæá áÐÑ
.ÁÓáá
æáÐÇ ÝÁá ÇáÈÓíÇÈ áááÇ Íá È ; æÇáÈßÇáíÝ áááÇ ÚáÈ ; ÈÁá ÁÑÈæÈ ÇáÁÑÓ ÍáÇÁ æÁØÈÐÈ
ÈáÇÈ ÇáíáÑ æÑÓÇíÇá Úáì ÇáÐáæÈ æÇáÈíæÈ ; ÝÁá áÐÇ Òáá áÇíáßá Áá íÐÇÓ
ÈÇááÈÇÆí ÇáØíÈÈ æÇáÈáÇÑ ÇááÇÓíÈ ÇáÈí ÈÐØÝáÇ ÇáÁíÇá áá ÈÚíáÇ ÈÁá ÈÍßá ÒÑÚ
Çááá æÈÈÝíÁ Ýí ÚáÇáá ÝÈíÈÝí Ýí ÇááíÈáÚ ÇáÑÐíáÈ æíÈæÇÑí ÇáÝÓÇí æÈáÐí ÇáÁÑÓ
ÈÈÑßÇÈáÇ æÈÓÈ ÇáÓáÇÁ ÍíÑÇÈáÇ æíáÚá ÇáÁÈáÇÁ ÈÇáíÇÈ Ýí ÝíÁ áÐÇ Çáííá æÝí ÚáÇá
. ÐÑÁáá

ÒíÝ Èß ÁÐÇ ÑÁíÈ ÇáÚááÇÁ ÐÇíÈ æÇáÓÇáíá ÓÇíÈ æÇáÓÇáíá íÓÇÑ Ááíáá ÈÇáÈáÇá áá ÐÈá
ÁÈáÇÁ ÇáÁáÈ ÁßÑÇáÇ æÁíáÇáÇ æÇíÈÑÇáÇ ; æÒíÝ Èß ÁÐÇ ÑÁíÈ ÍÇáá ÇáÐÑÁá áÐíá Ýí
; ÇááíÈáÚ Úáì ÍÑí ÁæÑæÈÇ æÁáÑíßÇ ááá ííááæá ÁÚáì ÇáÓáÇíÇÈ æÁÑÝÚ ÇáÁæÓáÈ ÇáÚááíÈ
áÚáß áÚí íÇÓÇíÈí : Çá ÇááíÈáÚ ÇáØÇáÑ ; æÇáÓÚÇíÈ ÇáÚÇáÑÈ ÇáÈí ÈáÝ íæÇáíá
; æÇáÐíÇíÈ ÇáÑÈÇáíÈ æáÇ ÈÈÚáÇ áá ÈÑßÇÈ æííÑÇÈ ÈÚá ÇáÈáÇí æÇáÚÈÇí ; æÇáííá
.ÇááÚíÝ ÇááÐÚí ÇáÐí íÓÈáÐÐ áá Èíá ÈÑÇÈá ÇáÝÓÇí æáá áÓÈáÐÚ ÇáÑÐíáÈ æáá æíá ÇáíáÓ
æáÐÇ áÚ ÇáÁáá ÇáÐí íáÝ ÇááíÈáÚ Òáá ÈÑíÇÁ ÇáØáÇÑÈ æÇáÚÝÇÝ ; æßá ÝÑí Ýíá Ááá Úáì
. Ííáá æáÝÓá æíáá æÚÑÓá æáÇáá
ÁÐæá : áÚáß áÚí Áá Òá áÐá ÇáÈÓíÇÈ áÇíáßá Áá ÈÐÇÓ æáÐá ÇááÓÇÆÈ áÇíáßá Áá ÈÐÑ
. ÈíÇáÈ áÐÇ ÇáííÑ ÇáÚáíá ÇáÐí ÈáÈÚÑá ÇáÁíÇá ÇáÐÇíáÈ
: ÁÐÇ ÒÇá ÇáíÓÇÑíæá Ýí ÝáÓØíá íÐæáæá
ÁãÇ íÇÁí ÁááÈ ÈÇáÓÚÈ ÇááÓíÚ æÇááßÈá æíááÈ ÑÓÇÓí áÈíáá ÈÚíáÇ ÇáÁíÇá ááíá

: Áí Êíáá ÇáÁlíÇá Çáááíá æÇáÓÇæØ ÕÚÇÑ ÇáÓíæÚíÉ ÇáíÓ ÇáÁæáí ÈäÇ Áä æÞæá
 . ÁäÇ íÇÁíí ÁääÉ ÈÇááá ÇáÚÓíÓ ÇááÇÓN æíááÉ áíÝÚí áÉíáá ÈÚíäÇ ÇáÁlíÇá äÓíÝÇ
 áÞí Áä áäÇ Áä áÓÈäÓÞ ÑíÇí ÇáÁÓíÇÑ áÉÝíÞ ÇáÞáæÈ ÇáÓÇíÑÉ ; æää ÇÓÈØÇá ÇáØÑíÞ ÕÚÝ
 . äÓíá
 æäÇ ÁäÉ ÈÇááØÈÇÞ Áä ÞáÉ ÈíáäÇ ØæÇá ÇááíÇáí Áæ ÈÚíí ÇááÝÇæØ
 . ÁäÇ ßÇä áäÇ ÈÇáÓÇÈÞíá ÁÓæÉ æÈÁáÇááá ÓáæÉ
 ÁÐÇ ää ÁáÞí Èíá Úíáíá ÚÓäÚä æäßÈ Úä ÐßÑ ÇáÚæÇÐÈ ÌÇäÈÇ
 æÁÐÇ äÓá ÁÈ (ÇáÓíÝ æÇáíÑÇÑÉ) ÇáÞáÉ Íá ÁÐÇÑ (ÇáÑÈíÚ æÇáíáÇæÉ) Ýí ÇáÚíá æää áÇíÉ
 . áä ÓÚÇíÉ ÇáÁíÑÉ äÇáÉ Úáíá áÁæÇÁ ØÑíÞ ÇáíáíÇ
 æää ÈÐßÑ áÚíá ÇáíáÉ ÇÓÈÚÐÈ Úáí ÌÇíÈäÇ ÈÁÓÇÁ ÕÑÈäÇ æää ÈíÉ áá áÚÇáá ÌÇÑ ÇáæØÇá
 . äÓí áÇ íÈÈÈíá Ýí áííÇá ÇáÞÈÇá ÝíÇ ÁÞíÇá ÇáØÈÑ Çíááí ÈÞí ÇáÞáíá
 æÝí ÇáØÈÇí ííáí ÇáÞæä ÇáÓÑí

*ÓäÑ ÇáÓáíÇÁ

ÝáÞí ÇÓÈí ÇáÞÈÇá æíÓÈ ÇáÁáÑ ; æÚÓ ÇááßÑ ÈÇáÑíÇá æÉÓÇÈÐ ÇáÞæä ÚÓ ÇÞ ÇáíæÑ Ááí
 ÇááííÇá ; ÝÁÐÇ ÁÓÑÉ áää ÈÇáááÚ ÈííÑÈ ÇáÚÈÑÇÈ ßÇáíáÇá ; æßÁä Áííáá ÚÇÓÞ
 : æááÇá; Áæ æÇíá áíáÇá; Áä áÝÓä Þí ÈÚáÞÈ ÈÁííá ÇáÐí ÓÈÞá æáÓÇá ÍÇáá íÑíí
 æßäÇ ßáíáÇáí ÌÐÇáÉ ÈÑáÉ áä ÇáíáÑ íÈí Þíá áá íÈØíÚÇ
 ÝáäÇ ÈÝÑÞäÇ ßÁáÚí æäÇáßÇ áØæá ÇíÈäÇÚ áÚä æÈÚÈ áíáÉ áÚÇ
 ßÈíÑáá æØÚíÑáá ; ÈÞíááá æíÝíÝáá ; Çáßá æÞÈá Úáí ÇááÚÑßÈ áíÇæá Áä áÑíáá Úä ÇááæÈ
 æßÁäáÇ áíÇæá Áä áÑí áíæÈÇ Úä ÝÑíÓÈäÇ æÚÈÈÇ áíÇæá æáæáÇ ÇáíæÝ áä ÚÓíÇá ÇáÁáÑ
 áÇäßÈæÇ Úáí ÇáÑíí ÇáßÈÇÈ ÇáÁßáÉ Úáí ÞÓÚÈäÇ; æÁÓÇáÉ Èä áÇíá íÓíäÇ Ááí ÇáæÑÇÁ
 ßÁááÇ íÓíÈ Çáííá ÇáÚØÇÓ ÈáíááÇ íááÚáÇ áä ÇááÇÁ; æÞÝ ÇáÓíí Èáíá ÇáÚíáÇáí Úáí ÇáÓáß
 ÇáÓÇÆß áäØÇÑ íáÇá ÁÈÇíí æíÇÑ ÇáíæÇÑ Èíá ÞÇÆí ÇáÁÓÇí æÈíá ÇáÓíí Èáíá ; ÇáÞÇÆí ÍÇáí
 ÁÚÑí ÝÞí Ñíáá Ýí Áííí ÇááÚÇÑß æÈÞí íÞæí ÇáÞæä ÈÑíá æÇíÉ íÈßáá áÚ ÇáÓíí Èáíá Úáí
 ÇÓÈííÇÁ ÁÚÓÇÁ æääÇÈÈ æßÑÇáÉ æáíÈÈ ; íÑíæä Áä áÇ íÈÞíá æÈÑÑÇ Þæáá ÈäÓáíÈ ÇááÓáííá
 æÇáÁÓáÇá ÞÇÆáÇ : íÇÓíí Èáíá æÓáß äÇÆÈ æÁÑÈÚæä ßíáæ ÕÑÇá ÝÁÐÇ ÌÑíÈ ÝÁáß ÓÈÚÓá
 ÈäÇáíÈ Úá ÇááÚÑßÈ æÈÚÑÓáá áááæÈ ää Áíá áÞáß æíØÑÞ ÇáÓíí Èáíá ááíáÉ æÇáíá íÇÇí íÈíÝÞ
 ÚáíÇáÇ æÞáÉá íÇÇí íØíÑ áííÇáÇ Èä íÓÈØ ÁÚÓÇÈä æíÓßÈ Úáí áÓØ

ÈÓíÑ ÈÁíÐ Çáíáí áÚä ßá ææÓÚ æáæ íÈÁÈä Èíá ÁáíÇÈäÚÇ ÇáÁÓí
 ÕÑæÈ ááÇá ÇáÓÇÑÈí ÇááÇá Ýí ÇáæÚí ÍÝíÝ ÁÐÇ äÇ ÁÈÞá ÇáÝÑÓ ÇááÉí
 æÇáÓíí Èáíá áÓÚÑ íÑÈ; ÁÐÇ Óáí ÇáæÚí áÇíÈäÇáß áÝÓä ÍÇÓÈ æáæ íÑí íáí Çááá íÈÓÇÞØ
 ÇáæÇíí áääá Èáæ ÇáÁíÑ; ÇáÑÓÇÓ áÝÈæí Úáíáá ; ÇáØíÑÇá áÇíßá ää ÇáíÑßÈ æáÇ íÝÈÑ Úá
 ÇáÞÓÝ æáÇ ííÓá ÁáÇ Çááá Èä ÇáÚíæä ÇáÉí ÓÇÞäÇ Çááá Ýí ÇáÁÓÈæÚ ÇáÁííÑ ÍáÇíÈ áááíÇáííá
 ää (áíÚ 72) ÇáÉí ÈáÞí ÞÐíÝÈäÇ Úáí ÈÚí .52 ßá ÈÁÓÇÈÈ íÞíÞÈ áÁááÇÈæíá ÞÐíÝÈäÇ Úáí
 ÁÓÚÉ ÇááíÓN æáßá ää ÇáÐí íÑí ÇááíÇáíá Úá íííÞÈ ÇááæÈ ÍÇÓÈ ÇáÚÑÈ ÇáÐíá íÑíí áÓÇá
 : ÍÇááá

Áí íæáí ää ÇááæÈ ÁÝÑ íæä áÇÞíÑ Áä íÚæä ÞíÑ
 íæä áÇÞíÑ áÇ ÁÑáÈÚä æää ÇááÞíæÑ áÇíáíæ ÇáíÐÑ
 æÇáÓíí Èáíá íÑí áÐá ÇáááÇÚÑ; ÓÈÇÈÇ íÈØÇíÑæä Ááí ÇááæÈ ; ÈÚáÞÈ ÁÑæÇíáá ÈÇáááÁ
 . ÇáÁÚáí æíæí áæ íÞÓÚ áíáá áíÝ ßäÇ ÍÝæÇ ; æíáÝÑ ßäÇ áÝÑæÇ ; æíÞÝÓ ßäÇ ÞÝÓæÇ
 ÈÞíá ÁÈæ ÍÓÇá (ÑÕæÇá ÁÈÑÇáíá ÇááÑÚí) æáæ ííáá ßÇáÑÈä -ÇáÝíííæ -æíæÓí ÇáÓíí Èáíá Áä
 ÇÓÈÓáí È ÝáÇ ÈÑíÚæÇ Áááí Ááí ÓæÑíÇ áÁáí ÁíÈ Áä íäÈÈ ÁÈäÇÆí Ýí íæ áÚíÝ æÁÑÓ
 ØíÈÈ æßÁáá íæíÚ ÇáÓíí Èáíá; Èä ÈÁÈí ÇáØáÞÈ ÇáÉí Èæíí ÈíÇÉ ÁÈí ÍÓÇá ÓáííÇ -Áä ÓÇÁ
 Çááá -æíÈíÝÞ Çáíá ÇááæÇÑ æíÚÈÞ ÇááÓß Ýí ÇáÁáæÝ æíÚØÑ ÕÑÝá (ÑÇÆíÈä) ÇáØíÈÈ Çáíæ;
 æííáá ÁÈæ ÍÓÇá Ááí áÓÈÓÝí ÇáÝæÓÇá æíííá ÕÑÝÉ Ýí ÇááÓÈÓÝí áííÈÈ ÇááííÑ ÇáÚÇá
 áááÓÈÓÝí-í.ÚÈí ÇááØíÝ-ÈÁá ÕÑÝÉ ÇáÁÓÈÞÈÇá ßáäÇ ÝÈíÈ ÇáÈÓN ÇáÁÑíí ÇáØíÈ Ýí
 . ÇáÁÑíÇÁ

:Èä íÞÈíá ÇáÝæí Èáæ ÇáÝæí æßÁä ÇááÇÈÝ ÇáíÇíáí ÇáÐí ííÑß ÁÓæÇÞ áÁáÇÁ íÞæä
 Ñíí ÍíÇÓ ÇáÑíí íÇáÝÓ æÇÈÑßí áíÇÈ æÑí ÇáÚÑíí ááÓÇÈ æÇááÚä
 Áä áá ÁíÚß Úáí ÇáÁÑáÚÇí ÓÇÆÑÈ ÝáÇíÚíÈ ÇÈä Áä ÇááíÚí æÇáßÑá

æííá ÇáàìÇáíæä ÇáÐÓä ÇáÕÑÐí ää ÇááØÇÑ æíÐÈÑÈæä ÈÌÑííÇ ää åÁáÇÁ ÇáÓíæÚííä ÇáÐíä íÈÓÈÈæä ÈÇáííÇÈ æäæ ÈÐÓÈ æáÈííáää ÁíÑÕ ÇááÇÓ Úái ÍíÇÈ æää ÇáÐíä ÆÕÑæÇ íæí Áííáä áæ íÚaÑ ÁáÝ ÓáÈ æäÇ åæ ÈäÓÍÓíä ää ÇáÚÐÇÈ Áä íÚaÑ æÇááä ÈÕíÑ ÈäÇ íÚááæä (ÇáÈÐÑÈ 69)

ÇáÓæÇÁ ÈäØÑ ÇáàìÇáííä ÈæÇÈá ää ÇáÐÐÇÆÝ æÇáÑÕÙÇÕ; æ áííÑ ÇáØíÑÇä íßÇí íØß ÈÄÐÇä ÇááÇÓ ; æÇáÁÑÕ ÈÄáÚÇäâÇ ÁÚíí ÁÚíÇÁ ÇáàìÇáííä ÁÐ ÐáâÇ Èäíæ Ðíä äää íaÑ ÈáÇ ää ÇáÐØÚ æÇáÈØÇíÑ Ýí ÇááæÇÁ æÇááÇæä ÈÕÙÇíÇä íØÇÑí ÇáàìÇáííä æäæ ÍáÇá ÇáááÇíÇ ííæÕ ÚáÇÑáÇ . ÝÕÑí æÈÇÚÇ

æáßä ßíÝ ííí ÇáíæÝ Áái ÐáæÈää ÓÈíáÇ æÐí ØÇÑÈ ÁÝÆíÈää ÝÑíÇ ÈäÐÇÁ ÇáíæÑ; æßä æÇíí . äääá ííá ÚÇäÇ Áää áä ííæÑ (íÑíÚ) Áái Áääá

æííá ÆÈæ ÇáíÑíÇÁ (ÁÓæÇÚíá ÚÈíÇááá ÇááØæÚ) æÆÈæ ÈíÑ ÇáíÑÈí (ÍÇáí áÚáÇ ÇáÁíáí ÇáíÑÈí) æíÐÈíæä áÚ íáÚ ÚÝíÑ ää ÇáàìÇáííä ÇáÁÝÚÇä áÚ áÝÑ ää ÇáÚÑÈ ÇááØÇÑ æííáÑæä ÓÈ ÍÈÇÈÈÈ Ýíá æÈÆÈí ÇáÐÐíÝÈ ÈíááäÇæÈäÈÕÚ ÁÑæÇíá æÇ áÇíÐíÚä ÈÇáÓÇÈÐíä äää áØæÇ . Úái ÇáØÑíÐ

æÈÆÈí ÇáßÑÇáÈ ÇáÈí áÇíááß ÑíáÇ ÍÇíí æáÇ äÕíÐ ÁÐ Áä íä (ÍÇáí áÚáÇ ÇáíÑÈí) ÇáÐí ÈíÝÐ Úái ÐØíÝÈä íÚÈÐ äÓßÇ æíáÝí ØíÈÇ æííá Èä Áái ÈíÈ ÓíÇÝÈ ÇáááÇíÑíä æÇáÁáØÇÑ æÓí í æäÇÆä Áæ íÓííæä íáÚáæä ÐÑÈ ÇááÇÝÐÈÈ ÈäÇ íÝíí ää íáä ÇáØíÈ æäÇ íáÈÕÑ Ýí ÇáÁÝÐ ää ÚØÑ æÇÐÈÑÈ ÆÈæ ÇÈÑÇáíä äää æÁíÐ Çáíá ÇáÐí íáÓÝ ää ÑÁÓá Èä ÚÇí Áái ÇáÈíÈ æÐÑÈ ííá ää ÁáÝ Áä ÇÈÑÇáíä ÝÝÚÑÈ ÝÇäÇ ÈäÇ ÈäÓáÈ æáÚáÈ Èä ää ØíÈ ; æíÈí ßÈÇÈÈ äÐä ÇáßááÇÈ æáííæä ÇáÑÇÈÚ ää ÇÓÈÓáÇíá áÇÓÇáÈ ÇáÐØíÝÈ Ýí ÚÑÝÈí æÈíæÇÑí æÁáÇ ÁßÈÈ äÐä ÇáÁÝÈÈÇíÇÈ æßááÇ ÝÈí ÇáÚÑÝÈ ÁæáÇíí Áæ ØæíÈí ÈÚíÈæÇ ää íæ ÇáÚÑÝÈ ÇááÚØÑ Èä . ÇáÓáíÇÁ

ÁääÇ ÍáÇÁ ííÈäÇ Áää ÇáÁÑÕ æÇáÓæÇÁ æÈíØ ÇáÈÇÑíí ÇáÁÓáÇáí ÇáÐí ÈíÁ íÈíá Úái ÇáíáíÇ ÈäÐä ÇáááÇÐí ÇáÑÝíÚÈ ÇáÈí ÁÐÇáÈ ÁÓÓ ÇáÈäÇÁ æÈæíÈä ÈÇááíí æÇáÚÓÈ æÇáÈäÇÁ æÇáÓäÇÁ æáßä áä ÈÕÚááÇ ÁäæÇí ÇáÈäÇÁ æáÇ äÓæÈ ÇááÕÑ Úá Çáíáíááá .æÇáÈäÇÁ

æáßÐÇ ÝÕÑÇÆÈ Çááíí ÚÇáíÈ æääÑ ÇáíæÑ ßÈíÑ ; æÇáæÐæí ÇáÐí ÈíÈÇíá áÚÑßÈ ÇáÁÓáÇä .ää áíá æíá ßÈíÑ (ÁáÇ Áä ÓáÚÈ Çááá ÚÇáíÈ ÁáÇ Áä ÓáÚÈ Çááá ÇáíáÈ) æáßä áÐÇ äæ ÇáØÑíÐ

*íæä ÇáÁÐÕí

ÐÈá ÈÕÚÈ ÚÕÑ ÚÇäÇ ÇíÈáÚ ÇáíÓÇÑíæä Ýí ÇáÁÑÕ ÇááíÈáÈ æÇÈÝÐæÇ Áä íßæä Çáíæä ÇáÈáÇÈæä ää áÇÑÓ (ÁÐÇÑ) íæäÇ ááÁÑÕ æÁØáÐäÇ ÈæÝíÐ ÓíÇí / ÈáííÈ ÇááÇÕÑÈ æÇäØáÐ ÇáááÁ ÆÈäÇÁ ÇáÈæÑÈ ÇáÝáÓØíáíÈ ííÈÝáæä ÈäÐÇ Çáíæä Ýí ßá áßÇä æÓáæä (íæä ÇáÁÑÕ) . æáßä ÇáÓÈÇÈ ÇááÓáá Óáæä (íæä ÇáÁÐÕí) æääÇ íÕÑí ÇáÕíÑ Áä íÓÈÚá ÆÈäÇÁ ÝáÓØíá ßá ääÇÓÈÈ áÈÐßíÑ ÇáÁííÇá ÈäÁÓÇÈää ; æÈÑÈíÈää Úái ÇáÚÓä æÇáÈÓáíä Úái ÇáÁáÈÐÇä áÕÑÝää æÁÚÑÇÓää æÇáÈÁÑ áÐíáää æÇáÁáÈØÇÑ ááÈÇíÆää ; æääÇ ííÈ Áä íÐßÑ ÁíÐÇÇÇ ááíÐ Áä ÇáÈæÑÈ ÇáÝáÓØíáíÈ Ðí ÈíÁÈÈ ÈíÇíÈ áÇáÚíÑ ááÇ ää ÍíÈ ÇáÈÓíÈ æÇáÈÐá æÇáÕÈÑ æÇáÁíÈäÇá æáÐí ßÇä Áííáä ííáä ÈíÈÈÈÈÈÈ áÚáÇ íáÓí Èä äÆÇÈ Çáßíáæ æÈÑÇÈ ää ÇááÇáÈ Ýí íáÓÐ ÍÈí íÓá Çáí ÇáÓÝÈ ÇáÚÑÈíÈ

Èà ìÞØÚàÇ ÍÈì ÌÓá Áàì ÇáààØÞÉ ÇáàíÉáÉ ÓáÉ 84 ìàÇà Ýì ÇáààÇÑ æìàÓì Øæá Çááíá áÚáà ìÙÝÑ ÈÁÍ ÆÈàÇÁ Óáíæà Ææ ÈÓìÇÑÈ àà ÓìÇÑÇÈàà ÝìÝìÑàÇ ; ÞÇàÈ ÌàæìÇ ÑÇÆÚÉ æàìÇæáÇÈ ÑÇÆÌÈ ìÞÝ ÇáÀàÓÇà àÈàæÑÇ ÈÓÈÑ ÇáðáÇÆÚ æÀÒÑÇÑ ÇàÑæÇ Ì ÝàÇ ìàÝÚ ÇáÀÓì ÇáìíÇÁ àà ÇáØæì æáÇ ÈÈÞì ÌÈì ÈÈæà ØæÇÑìÇ æáßà Çáðì ìÝÈÈ ÇáÞáÈ ÌÓàÇ æìàØÞ ÇáßÈì ÁÓì Áà ìÑì ÇáìÓÇÑ ìÈÓàÞ Úàì ÚàÑ Çáìáæì ÇáÓÇìÞìá æìàØß ÈßáÈÇ ììá ÆÈæÇÞ ÇáÁÚáÇà Ýì ÝÈì ðÇÈ ÇáÈìÇìÉ ÇáÑÇÆÚÉ Èà Ýì ÇáÈæÑÈ ÒáàÚÇ ìæìá ÆÈàÇÁ ÝáÓØìá æìßÈÈ ÈÇáìàÇÁ ÇáØßìÉ ÈÇÑìíÇ àØæÑÇ ìÑÈØ Ýìá ÆÈàÇÁ

ÇáÞÓìÉ Èáíáìá æÓÈÇáìá æìÝÇÑÇ æáÇæ æßÇÓÈÑæ ; æáÞì ÁÓÈØÇÚ ÇáìÓÇÑ Áà ìÑÝÚ Ýì ÁÚáÇàá Òá àà ìßà ÌÞìÇ ÚáìÞÇ áàðÇ Çáìíá Ææ ìíáá ÈìÉ ÌæÇáìá ÒÙìáÈ æàÞÈÇ ááàÈÇìÆ ÇáÁìáÇáìÉ .æÇáÞìá ÇáÑÈÇáìÉ

æáÇ Òáì ÇáÈÇÑìí ÇáìíÈÈ ÈÒæìÑÇ ÁÚÚà àà ÈÒæìÑ àÁáÇÁ Çáðìá ìàÓßæà ÈÁìáÓÈ ÇáÈæìÉ Ýì ÇáààØÞÉ ÁðÇ Áàá ÁÚÈÓÈ ÌàÇÑÇ ààÇÑÇ ÆÈàÇÁ ÝáÓØìá ÇáàÈÇÑßÈ æÁìíÇá ÇáàÓìí ÇáÁÞÓì Çáàáì ÌÇìÉ áðÇ Çáìíá æÇìÈàÇáàà ÈÚìíÇ Úá àáàìá ÇáÞæìá àÚ Áà Çáðìá ìÓÈÑìÓæà ÇáÀÑæÇì Úáì ÇáÀÑÒ ÇáàÈÇÑßÈ ÒÈÇÈ Úáì ÝØÑÈàà ÌÑìæÇ ÚìÑÈ Úáì ÇáÁÚÑÇÒ æìÝÚÇ Úá ÇáÀæØÇà ; æÝì àÁÈààà ÈáìÈ ÁàìÇì áìáìá æÈìàÇÆàà ÌØ ÈÇÑìí àÇÑßÓ æìæáìÇÈ ÌìÝÇÑÇ æáÇ ÑÁìáÇ Ýì ÌÓà ÇááÚÑßÈ æÚáì ÁÑÒ ÇáÀÈØÇá ðáß ÇáìÓÇÑ ÇáàÓÚæà ÝÁææÇ ÞÇáìÝÇÝìÓ ÈÚìíÇ Úá ÇáàæÑ ìíÑßæà ÇáÞÓìÉ àà ÌáÝ ÒÈÇÑ æÈìÈ Òìí ÇáààÑìÇà Çáðì ìÈÝá ÈðßÑìÇÈ ÇáÀÈØÇá ÈÚìÈ ÇáÀØæÇÈ ÇáÓÇìÞÈ æÈìÈÝì ÇáØæÑ ÇáàÇÓÚÉ ÇáàÒÑÞÈ æìÚáæ àÚìÞ ÇáÈæà æáÚìÈ ÇáÚÑÈÇà

æáÞì ÈÑÒ ÝæÞ ÌàÇìá ÒáìÇÁ ÆÈàÇÁ ÝáÓØìá ÒìÓìÇÈ àÇÚááÈ àÚÚá ÌìÇÈàÇ ÁàÇ áðìÇáÈ ÇáàÈÈÈ ÇáÚÑÈìÉ ÇáìáæìÉ àà ÇáÁÚÇÓìÑ ÇáÁÓáÇáìÉ æáìáÇìÉ ÇáìÓà ÇáÚÑÈÈ Çáðì ÒÑÚ Ýì ÌÓì ÇáÀáÈ ÇáÁÓáÇáìÉ àà ÇáÈÁßá æÇáðæÈÇà ; æÞÇá ÝÁÇì áÓÇÑ ÒÙìá ÇáìÓÈ ÇáÓìæÚì ÇáÀÑìáì : Áà Çáìáæì ÒÙÈ ÒÈÇÞì ÇáÓÚæÈ àà ÌÞ ÇáìíÇÈ æÁáÇ ÁÚÈÑÝ ÈÇáìáæì ÒìááÈ áÁà . ÇáÓàÓ áÇÈÚØì ÈÚÑÈÇá

æÈÑÒ ÈæÝìÞ ÒìÇì æÓáìí ÇáÞÇÓà æáìáæì ÌÑæìÓ Çáðìá ìÈÒìÑ ÞÓà áááá àìáÓ ÇáßáìÓÈ Çáìáæìí æÁÚÓÇÁ æÀÑßÇá àìÈÑáìá . æáÁáÇÁ àÚ ÚìÑáà àà ÇáìÓÇÑìá Ýßá ÇáìÑÇÆì æÇáÓìÝ ÇáìÓÇÑìÉ Úáì ÇáÀØáÇÞ ÞÇàÈ ÈàÈá àìÇáì ÇáìÝÇÚ Úá Çáìáæì ÇáÓÑÝÇÁ ììì æÁááÇ ÈÞÇæà ÇáÓáÇìáÈ ÇáàÓÈÚáÑìá !!! æÈæÝìÞ ÒìÇì ÒÇìÈ ÝßÑÈ ìæà ÇáÀÑÒ àæ Çáðì ÞÇá ììáÚ ÇáÈÈÑÚÇÈ àà ÁàÑìßÇ ÈÇáÚáá ÇáÁÓÑÇÆìáì ÓáÈ 8791á æáìáì ÌæìÓ æÓáìí ÇáÞÇÓà áàÇ ÇááðÇá ÞÇàÇ ÌìááÇá ÇáÚáá ÇáÁÓÑÇÆìáì Ýì àÁÈáÑ ØæÝìÇ Çáìáæì ; æáìáæì ÌÑæìÓ àæ Çáðì ÞÇá: (ÁáÇ àà ÞÑìÈ ÚÓáÇÁ àáÓìÈ æßá ÑìÇááÇ Ýì ÇáìÞá æÇááÚáá . ììÈæà ÇáÓìæÚìÉ)

æáá Çáðìá æÓÚæÇ àÓìí ÝÈì æÇáÈæÑÈ Çáðì ìÑìíá Òá ÆØÝÇá ÝáÓØìá æÀÈàÇÁà (ÁàÇ ìÇ Áìí ÁàáÈ ÈÇáÓÚÚÈ ÇáàÓìÚ æÇáàßÈá æìááÈ ÑÒÇÓì áÈìáá ÈÚìí ÇáÁìíÇá ààìá) .æáðÇ ÞÇá ÇáÞÈÇá Ýì ÝáÓØìá àà Áìá Çáàáìá æÇáÓÇ ÞæÓ ÒÚÇÑ ÇáàÇÑßÓìÈ æÇáÓìæÚìÈ áÞì ÞÇá ìÝÚ áÁáÇÁ Áàì àÞìáÈ ÇáÓÝæÝ ÇáÝáÓØìáìÈ æÀÈÑÇÓàà Úáì ÞáÈ áðÇ ÇáÞÈÇá .ÞÇÑÈÈ æÞÇÓáÈ ; àÇ àßÈÈ ÇáÈæÑÈ ÈàÈááÇ æáÇ ÁÓìÈÈ ÝáÓØìá ÈàÓìÈÈ ÁÓì áááÇ áÞì ÇÝÈÞìÈ ÇáÈæÑÈ áÝÓàÇ ÝæìÈÈ ÁááÇ ÈÚìÓ ÈáÇ àìÈæì æÈìíÇ ÈáÇ ÚÞììÈ æÈÓìÑ ÈáÇ ÇÓÈÑÇÈììÈ æáðÇ ÝÞì ÁØÇìÈ ÈáðÇ ÇáßìÇá ÇááÓ ÒÑÈÇÈ ÒÑìÚÈ àà àÚÇæá ÇáÀáÚáÈ ÇáàìÇæÑÈ áÁÓÑÇÆìá . ææìÈÈ ÇáÈæÑÈ áÝÓàÇ ÈÚìÓ ÇáÝÓÇáÇ ÞÇÈáÇ Èìá ÞìÇìÈ ÈìíÇ Úáì ÇáÓÚÇÑÇÈ æÈÞÈÇÈ ÇáÚáÇæìá æÇáßááÇÈ ; æÈìá ÞæÇÚì áÇ ÇÓÈØÇÚæÇ Áà ìíÑæáÇ Úá ÌìááÇ ÝÈÈáßÑ áá æáÇ áì ÈÚÑÝ ÌìááÇ ÝÈÚáá àà ÝÈÞì áìíáÇ ÇáæáÇÁ ÇáÚÇØÝì ÇáÚÇáØ ááðÇ Çáìíá Çáðì áà ìÓÈØìÚæÇ Áà ììÈÈæà àà ÁÚáÇÞ ÇáÞáæÈ æáÇ Áà ìÓáìæà àà ÈìÇÈ ÇáÝØÑÈ æáÇ àà ÈáìÈ ÇáÓÈÚÈ æáðÇ ÝÚáìáÇ ÈÓÈì ÇáÁÓàÈ æÈßÒÑ ÇáßÑæÈ Úá ÁàìÇÈáÇ Èìí ÇáÞÇÚìÈ ÈÈìáì Úá ÞìÇìÈáÇ . æÈÈáÓá àà áÓÆæáìÈáÇ

:ÇáìÑÓ Çáààæðìí

áÞì ÞÇá ÇáÀæáì ÈÇáÈæÑÈ ÇáÝÓØìáìÈ Áà ÈìÑß Áà ÆÈàÇÁ ÝáÓØìá áÇìíÑßáà ÇáÇ ÇáÁÓáÇá æáÇììáÚáá ÁáÇ áðÇ Çáìíá ; æÞÇá ÇáÁìíÑ áàÇ Áà ÈàÈáì áðÇ Çáìíá ááÈ æÒÑìÚÈ æÓìÇÓÈ . æÚÞììÈ æáàì ÌìÇÈ

ÞáÇ ÝÚá ÇáàìÇáìæà Ýì ÁÝÚÇáÓÈÇá Çáðìá ÈÞÇáÈÈ Úáìáà ÇáìáìÇ ááÈáÇÓá Úá áðÇ ÇáÓÚÇÑ ÇáàÑæàÞ æÇìÈÝì Èàà ÇáàÇÓìæà Áà ìíÝÝæÇ æìæÇÑæÇ áðÇ ÇáÁÚáÇá: (ÈÁà ÇáìáÇì Ýì . ÁÝÚÇáÓÈÇá áÁÞÇáÈ ÌæáÈ ÁÓáÇáìÈ ÝìáÇ) æáßááà ÆÈæÇ æÀÒÑæÇ ÝÇáÈÒÑæÇ ææÓáæÇ áÞì ÞÇáÈ ÇáÁìÇá ÞÝìáÈ Áà ÈÚáá àà ÁÑÇì Áà ìÈÚáá æáÞì ÞÇá Ýì ÇáÁìØÇÁ ÇáÞÇÈáÈ ÇáÈì ÇÑÈßÈÈáÇ ÇáÈæÑÈ æÇáìÓÇÆÑ æÇáÓÑÈÇÈ ÇáÈì ÈáÞÈáÇ àÈìÈ àáð á ÇáàÓìÑÈ ÇáàááßÈ . ÚÈÑÈ áßá àà ÁÑÇì Áà ìÚÈÈÑ æææÚÚÈ ááà ÁÑÇì Áà ìÞßÑ Ææ ìÈÈÒÑ :æáßá ìÈìæÇ Áà ÇáØæÝÇá áÇìíÚ ÝÑÓÈ ááÁáÞÇð Ææ ÇáÁÈÚÇÚ áÞì ÞÇá Ýì ÞÓÒáà ÚÈÑÈ áÁæáì ÇáÁáÈÇÈ (ìæÓÝ 111)

*CáíNÈ ÇáÀáíE

:Çáíáááá æííá æÇáÓáÇÉ æÇáÓáÇä Úái ää áÇ äÈí ÈÚíá; æÈÚí
Ýí ÈíÈí ÍíÈ ÞáÈ ÆæíÚ àláæÚÉ ää ÇáÓÈÇÈ ÇáÞÇíáíá áÓíÇNÈ ÁNÖ ÇáÚÓÉ æÇáÝÍÇN ÇáÈÍ Èí ÁÍÍ
ÇáÓÈÇÈ ÍÇáÈÇ æÁÓN Ýí ÁÐái: Áái ÐáÈÈ Áái ÁÍÍ ÇáÚáÇÁ ÁÚNÖ Úáiá ÍáÚ ÇáÀæÇá ááláÇÍ
ÇááÈÇNß ÝÁáÓß ÈíÍí æääÓ Ýí ÁÐái ÞÇÆáÇ: ÁáÓÍß Áá áÇ ÈÍáÚ ÇáÁæÇá áÁÝÚÇáÓÈÇä æÈáÚ
äÓíÍÈí ää íáiß ää ÁÞNÈÇÆß æäÚÇNÝß ÇááÈÇÝáíá áííáÈ áÐÇ ÇáíáÇÍ Áá íÈæÞÝæÇ Úá ÍáÚ
ÇáÀæÇá áÁä NæÓíÇ äÇBÖÈ Úái ÁÍÈÇNáÇ; æÈæíá ÇáíáÇÍ ÇáÁá Áái ÍNÈ ÁááíÈ ÝáÇ äßá ää
íÓííæä äÇN ÇáÝÈäÈ ÒNÇäÇ æíÓßÈæä ÇáÈÈNæá Úái äÇN äÓÈÚáÈ æáÆáÇ äÓÈNß Ýí ÓÝß ÍáÇÁ
.ÇááÓáíá

ÞÇá ÇáÓÇÈ: ÝÇäÞÈÖ ÖíNí æÓÇÞÈ ÇáíáÇ Ýí Úáiá Èä ÍNÈ æÇáíæÇN íÁÍÐ ÈNÁÓí Èä æííÈ ÈÚÍ
Ðáß Áä áÐá ÇááÞÇáÈ áÚáÈ ÈÚÓÝ ÚáiáÇ ÇáÓíÝ æÇáÁÚáÇä Ýí BÈíN ää ÁÍÖÇÁ ÇáÚÇáá ÇáÚNÈí
æíÇÓÈ ÇáÓíÝ ÇáÈí ííN áíæNáÇ ÇáíÓÇN æíÞÓÍ ÇáíÓÇNíæä ää ÁØáÇÞ áÐá ÇáÓÇÆÚÉ Áái
:ÁææN

Áä ÈßÝ Áíí ÇááíÓáíá Úá ÇáÈÐá æÈäáÚ ÇááÝÓ ää ÇááÓÇNßÈ Ýí áÐÇ ÇáíáÇÍ ÇááÈÇNß ÍÈí-1

.áíÚÈ ÇáÁáÈÖÇN ÇáááÇÆí
ÁÞÇáÈ ÇáíæÇÍÒ ÇááÝÓíÈ Èíá ÇáÁáÈ æÈíá ÍáÇÍáÇ ÇááÈäÈá Ýí ÇááÚÇNß ÇáÓÇNíÈ ÇáÈí ÈíæN-2

.NÍÇáÇ Íæá ÍáÇá ÁÈÇÍ æßÇÈá æÞáíáÇN æÓÇááí
ÇáíÝÚ ÈÈÈíN ää Ðæí ÇááÝæÓ ÇáØíÈÈ ÇáÐíá ää íØáÚæÇ Úái ÍÞíÐÈ ÇáÁáN æää íÈÇÈÚæÇ-3

áÓíNÈ áÐÇ ÇáíáÇÍ ÈÍØæÇÈá Áái ÇáíÁÓ Áæ ÇáÁÓÈíÆÇÓ ää Þá ÍáÇÍ ÓÇÍÞ ÁÐ Áä Áæá ÓÁÇá

ÍÞÝÖ Áái áííáÈ Þá æÇÍÍ ääá áÈÓ Úáiá æää ÓÇNß ää Ðí ÞÈá Ýí ÇáÈÐá æÇáÚØÇÁ äæ: ÁÐÇ ÞÇä

ÍáÇÍ ÁÝÚÇáÓÈÇä Þí ÇáÈäí ÈÚÍ áÐá ÇáÓÝÍÇÈ ÇááÓNÞÈ Ýí ÍÈíá ÇáÓää æää ÈÚÍ áÐá ÇáÈÓíÇÈ

ÇáæÓíÆÈ ÇáÝÐÈ Ýí ÈÇNÍÍ ÇáÁÓáÇä Þí ÇáÈäí Áái ÍNÈ ÁááíÈ æÁä íÓÝß ÇááÓááæä ÍáÇÁ

.ÈÚÓäá ÇáÈÚÓ ÝÚái ÇáíáÇ ÇáÓáÇä æÈØá ÇáÁNÖ ÍíN áááÓáíá ää ÚÇáNáÇ

ÒNÚ ÇáíÁÓ Ýí ÞáæÈ ÇáßÈíNíá ää Áí Úáá ÍíN æÈÍÇØÈ ÇáíáÇÍ æíÝÚáá Çái ÚÓáÈ ÞÇÈáÈ íÚíÖ-4

ÝíáÇ ÇáÁáÓÇä ÇáØíÈ ÝNííÈ ÇáØæÇÆíÈ áÐááÈ æÇÍÈÈÇÈ ÇáÁáá ää ÞáæÈ ÇááÇÓ ää Áí Úáá

ÍáÇÚí ÍíN æÐáß ÞáÇ ÍÓá ááNáÈÇä Ýí ÇáÚÓæN ÇáæÓØí ÚáíáÇ Úá ÇáÝÓÇÍ æÁÓÓÈ ÁæNæÈÇ

æÚNÞ ÇááÇÓ Ýí äÓÈäÞÚ ÍáÓí ÚÝä; æÁÓÈÍ ÇááíÈäÚ ÍííáÇ áÇíØÇÞ ÈÁÓá ÇáÓáæÇÈ æÈÍNßá

ÇááÓæÇÈ; æíÓá áíí ÇáßÈíNíá Ýí ÁæNæÈÇ NÍ ÝÚá ÚáiÝ áíNæÇ Ýíá ÇáííÇÈ; æÚÓÝæÇ Úá

ÇáÓæÇÍ; æÇáØææÇ Úái ÁáÝÓáá Ýí ÁííNÈ áÚÓæáÈ Úá ÇáííÇÈ ääÞÚÉ Úá ÇáíáÇ æÈÈæNÈ Úá

.NÓÇáÈáÇ Ýí ÁÓáÇÍ ÇááÇÓ æáíÇæáÈ ÇáÞÇÐáá

ÇÓÈÈÚÇá ÇáÁáÈ Úá ÞÓÇÍÇáÇ ÇáßÈNí æÁííÇÈáÇ ÇááÓíNíÈ æÓNÝ áÚNáÇ Úá äÓÇNßÈ-5

ÇááÓááíá Ýí ÁÝNÇÍáá æÁÈNÇÍáá æÈäÓíÞ ÇáNæÇÈØ ÇáNæííÈ Èíá ÁÝNÇÍ áÐá áÁáÈ ÇáÈí ÈäÈá

:ÇáÈäíÇä ÇáæÇÍÍ
äÈá ÇááÁáíá Ýí ÈæÇÍáá æÈNÇÍááá æÈÚÇØÝáá ÞáÈá ÇáíÓÍ ÇáæÇÍÍ ÁÐÇ ÇÓÈÈí ääá ÚÓæ ÈÍÇÚí)

(áá ÓÇÆN ÇáíÓÍ ÇáæÇÍÍ ÈÇáÓáN æÇáíí)

(ÇááÁáá áááÁáá ÞÇáÈäíÇä íÓÍ ÈÚÓá ÈÚÓÇ)

ÒÚÓÚÉ ÚÞíÈ ÇáÈNÇÁ æÇáæáÇÁ áíí ÇááÓááíá æÈÞØíÚ ÁæÇÓN ÇááíÈÈ æÝß ÚNí ÇáÁíáÇä-6

:ÝÝí ÇáÓííí
(ÁæÈÞ ÚNí ÇáÁíáÇä ÇááæáÇÈ Ýí Çááá æÇááÚÇÍÇÈ Ýí Çááá: æÇáíÈ Ýí Çááá æÇáÈÚÓ Ýí Çááá)

:æÝí ÇáÓííí

ÍÐÉ áÍÈÈÍ áááÈÍÇÈiá ÝÍ æÍÐÉ áÍÈÈÍ áááÈæÇÓáíá ÝÍ ; æÍÐÉ áÍÈÈÍ áááÈæÇÓíá ÝÍ æÍÐÉ áÍÈÈÍ) áááÈÓÇæÑíá ÝÍ æÍÐÉ áÍÈÈÍ áááÈÈÇÐáíá ÝÍ ; ÇááÈÍÇÈæá Úái áaÇÈÑ áá ææÑ íÙÈØáá ÈáßÇááá

(ÇááÈíæá æÇáÓÍÐæá æÇáÓÁÍÇÁ :æáaÇ áÇ ÈÍ Áá ááÈá ÇááÓááíá Áái ÞÓíÈíá ÒÈíÑÈíá

ÁæáÇáaÇ: Áá áÐÇ ÇáláÇÍ ÞÍ ÞÇá ááÐ Çáíæá ÇáÁæá Èíá ÇáÁÝÚÇá ÁáÝÓáá áÁá ÇáláÇÍ ÞÍ ÈÍÁ ááÐ ÇáÍØæÈ ÇáÁæái æÇÓÍ ÇáÑÇÍÈ æÇÓÍ ÇááÍÝ ÈÇÑÓ ÇáÚÑÓ æáæ: ÁÞÇáÈ Ííá Çááá ÝÍ ÇáÁÑÓ æÁáÓÇÁ áÍÈáÚ ÁÓáÇái; áÞÍ ÞÇá ÍáÇÍÇ Èíá ÁÓáÇá æßÝÑ;Èíá ÁíáÇá æÁáÍÇÍ æÈíá ÍÑßÈ ÁÓáÇáiÈ æÍÑßÈ ÓíæÚíÈ

ÈÍÁ Èíá ÁÈæÇÁ ÇáÍÚæÈ ÇáÁÓáÇáiÈ æÇáÚáaÇÁ áá ÍáÈ (ÍßáÈÍÇÑ æÑÈÇái æáÓÑ Çááá ááÓæÑ) æÈíá ÍÇæÍ ÇáÚáaÇái ÇáÐÍ ÁÈÍ áÍáæáÇ Úái ÇáÁßÝ ÇáÓíæÚíÈ ÇáÍáÑÇÁ áá ÁÍá ÈÓÝÍÈ ÇáÈÍÇÑ ÇáÁÓáÇái ÝÍ ÁÝÚÇáÓÈÇá áá ÍáÈ ÁÍÑí; Èá ÇÓÈáÑ ÇáláÇÍ áÚ ÇáÓÈÇÈ ÇááÓáá æÇáÚáaÇÁ ÇáÐíá ÍÞæÍæá ÇáÓÚÈ ÇááÓáá áá ÍáÈ æÈíá ÈÑÇÞÍ áÁÓÓ ÇáÍÓÈ ÇáÓíæÚí áá ÍáÈ ÁÍÑí æÇÓÈáÑ ÇáÞÈÇÁ áá ÁÈÑíá ÓáÈ (1978á) Áái ÓÈÈáÈÑ ÓáÈ (1979á)

ææÇÓá ÇáÓÚÈ ÇááÓáá ÞÈÇáá ÓÍ ÍÝÍÚ Çááá Ááíá ÇáÓíæÚí áá ÓÈÈáÈÑ (1979á) Áái ÍíÓáÈÑ (1979á); Èá ÈÍÍáÈ ÑæÓÍÇ ÝÍ 27 ÍíÓáÈÑ ÓáÈ (1979á) ÈÁÓÇØíááÇ ÇálæÍ æÇáÈÑíÈ ÍÇááÈ áÚáÇ ÈÇÈÑß ÞÇÑáá æÞÈáÈ ÍÝÍÚ Çááá Ááíá ÈÚÍ Áá ÞÈáÈ ÇáÓíæÚíÈ áá ÞÈá ÑÝÍÐíá ÈÑÇÞÍ æÍÇæÍ æÇÓÈáÑÈ ÇááÚÑßÈ ÈÓÑÇáaÇ áÇ ÍÝ áaÇ ÇæÇÑ æáá íÚÑÝ ÇááÓááæá ÑÇÍÈ æáÇ ÇÓÈÞÑÇÑ ÍÈÍ 15 ÝÈÑÇÍÑ (1989á) ÍíÈ áÑÈÈ ÑæÓÍÇ ááÓÞÈ ÐáíáÈ ÇáÍÍÑÈ ÓÑ ÇáÍÍÇÑ æÚÇÍÈ ÇááÚÑßÈ

ÓíÑÈáÇ ÇáÁæái Èíá ÇááÍÇáÍíá æÈíá ÇáÓíæÚíá ÇáÁÝÚÇá ÁÐÇ ÞÇá ÇáÞÈÇÁ Èíá ÇááÍÇáÍíá æÈíá ÍßææÍ æÍÈ ÇáÓíæÚíÈ ÁááíÈ ÁÐá ÝÇáÞÈÇÁ Èíá ÇáÁÑÓæá-2 Óái Çááá Úáiá æÓáá æÈíá Þæáá ÝÍ ÈÍÑ æÁÍ æÇáÍáÍÞ æÝÍ ÝÈÍ áßÈ ßáaÇ ÍÑÈ ÁááíÈ áÁá Ááá áßÈ áá Áááá æÚÓíÑÈá æÈææ Úáá æÁÞÇÑÈá æáá Èßá ÑæÇÈØ ÇááÓÈ æÁæÇÓÑ Çááæá æÇáÍáÓ ÝÍ ÁÍ

Ííá áá ÇáÁÍÇá áí ÇáÍÇÝÚ ááÞÈÇÁ Áæ ÇáßÝ Úáá Çá ÇáÚÞíÈÈ áí ÇáÑÇÈØÈ ÇáæÍÍ Èíá ÁÈæÇÁ áÐÇ ÇáÍíá æái ÇáÍÇÝÚ ÇáæÍÍ ááÈÓÍÈÈ áá ÁÍá ÇÞÑÇÑáÇ ÝÍ æÇÞÚ ÇáÁÑÓ

(ÈÚÈÈÈ Èíá Íí ÇáÓÇÚÈ ÈÇáÓíÝ ÍÈÍ íÚÈÍÇááá áÇ ÓÑÍß áá)

:æÚáiáÇ ÇÓÈÓÇÑ ÇááÈÍ Óái Çááá Úáiá æÓáá ÝÍ ÁÓÑí ÈÍÑ ÞÇá ÁÈæÈßÑ

íÇÑÓæá Çááá áÁáÇÁ Èææ ÇáÚá æÇáÚÓíÑÈ æÇáÁÍæÇá æÁái ÁÑí Áá ÈÁÍÐ áááá ÇáÝÍÈÈ Ýíßæá) (áÇ ÁÍÐáÇá ÞæÈ áaÇ Úái ÇáßÝÇÑ æÚÓÍ Áá ÍáÍíáá Çááá ÝíßææaÇ áaÇ ÚÓÍÇ

ÝÞÇá ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiá æÓáá: áÇ ÈÑí ÍÇÈá ÇáÍØÇÈ; ÞÇá: ÞáÈ æÇááá áÇ ÁÑí áÇ ÑÁí ÁÈæ ÈßÑ æÁái ÁÑí Áá Èáßáái áá ÝáÇá-ÞÑíÈ ÚáÑ-ÝÁÓÑÈ ÚáÞá æÈáßá ÚáiÇ áá ÚÞíá Èá ÁÈÍ ØÇáÈ ÝíÓÑÈ ÚáÞá æÈáßá ÍáÓÈ áá ÝáÇá ÁÍíá ÝíÓÑÈ ÚáÞá ÍÈÍ íÚáá Çááá Ááá áíÓ ÝÍ ÞææÈaÇ áæÇÍÈ áááÓÑßíá æáÁáÇÁ ÓáÇÍÍíáá æÁÆáÈáá æÞÇÍÈáá; Ýáæí ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiá æÓáá áÇ ÞÇá ÁÈæÈßÑ æáaÇ íÈßíÇá ÝÞÇá íÇÑÓæá Çááá ÁÍÈÑái áÇ íÈßíß ÁáÈ æÓÇÍÈß ÝÁá æÍÈÈ ÈßÇÁ ÈßíÈ æÁá áá ÁÍÍ ÈßÇÁ ÈÈÇßíÈ áÈßÇÆßáÇ ÝÞÇá ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiá æÓáá ááÐÍ ÚÑÓ Úái ÁÓÍÇÈß áá ÁÍÐáá ÇáÝÍÇÁ ÝÞÍ ÚÑÓ Úái ÚÐÇÈáá ÁÍái áá áÐá ÇáÓÍÑÈ-ÓÍÑÈ ÞÑíÈÈÈÚ

:æÁáÓá Çááá ÈÚÇá

æaÇ ÞÇá ááÈÍ Áá íßæá áá ÇÓÑí ÍÈÍ íÈÍá ÝÍ ÇáÁÑÓ ÈÑíÍæá ÚÑÓ ÇáÍÍÇÈ ÇáÍíÇ æÇááá íÑÍÍ) (ÇáÁÍÑÈ æÇááá ÚÓÍÓ Íßíá áæaÇ ßÈÇÈ áá Çááá ÓÈÞ ááÓßá ÝíáÇ ÁÍÐÈá ÚÐÇÈ ÚÚíá

(ÇáÁáÝÇá: 68)

.æáÚái ÇáÁÈÍÇá: ÇáÁßÈÇÑ áá ÇáÞÈá

áÞÍ ÞÇá ÇáÚÈÇÈ æÚÑÓ ÇáÚÐÇÈ ÈÓÈÈ ÞÈæá ÝÍÇÁ ÇáÁÓÑí æÚÍá ÞÈááá Ýáá íáÈÈá ÇááÓááæá ;æíÚááæá Çá ÇáÁÈÍÇá ÝÍ ÇáÁÞÇÑÈ áá ÇáÓíæÚíá ÝÑÓ Úái ÇááÍÇáÍíá .æÓÈÍÇáß Çáááá æÈÍáÍß ÁÓái Áá áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÚÝÑß æÁÈæÈ Ááiß

* ÓaÇÚÈ ÇáÈÇÑí

æÈÇÑíÍ ÇáÁáá ÁáaÇ íÑí ÈÐíÑ áá Çááá Úái ÁíÍ ÁÝÐÇÐ íÓØÑæá ÈÍáÇÁáá æíÓíæá ÈææÇÞÝáá æÓáÇÈÈáá ÁáÍÇÍ ÇáÁáá æíÓæá ÚÓÈáÇ æÞÍ ÈÍÈ ÓaÇÚÈ ÇáÈÇÑíÍ ÇáÁÓáÇái ÍáiÈÈ ÝÍ

. ÁÝÚÇáÓÈÇá ÝÈÍÁÈ áÚÇÞá ÇáÁÓáÇá ÇáÍÍÈ ÈÑÈÝÚ æáßá ÈÇáÍáÇÍá áÇÈÇáÍÇÑÈ æÇáØæÈ æßÇá ÇááÍÇáÍæá ÇáÁÝÚÇá ÍÓÁ áá ÐÍÑ Çááá ááÐá ÇáÁæÈ ÇáÈÍ ÈÍÁÈ ÈááÓ áá ßÈæÈáÇ æÈÓÈÍÐÚ áá ÓßÑÈáÇ æÈÑÈÝÚ áá áÓÈáÞÚ æáÍÈáÇ æÇÑÈßÇÓáÇ

æÇáÁáá ÈÍÑÓ Úái ßÈÇÈÈÈ ÈÇÑíÍ ÁÝÐÇÐáÇ áÈÑÈÍÈ áÞÈá ÁÍÇááÇ; æÈáÇÁ ÇááÇÓÆÈ áá ÁÈáÇÆáÇ Úái ÇáÞíá ÇáÈÍ ÓíÍ áá ÁÍá ÚÑÓáÇ ÁÈØÇááÇ æÞááaÇ æÁÝÓá ÓÑíÞÈ áÈÑÈÍÈ ÇáÁÍÇÁ áí: ÈÍÑíÓáÇ ÈÇÑíÍ ÁáÍÇÍáÇ áá ÍáÇá ÓíÑ áÓáiÍáÇ æÞÇÍÈáÇ æÁÈØÇááÇ; ÝáÍá áÈÁÓÍ ÈÑÓæá Çááá Óái Úáiá æÓáá æÁÓÍÇÈá æáÓíÑ Úái áÍíáá æáÞÈÈÓ áá

. ÇááæÑ ÇáÐÍ ÍÇÁ Èá; æáÞÈÝÍ ÁÈÑáá (ÁæáÆß ÇáÐíá áÍ Çááá ÝÈáÍÇáá ÇÞÈÍá)

æβáãÇ ßÇæË ÇáÄäÉáÉ ÒÇÍÖÉ ÍíÉ ; æÁÍÇÈãÇ ÓÇÍæÉ ÌííÉ ÝÁæ æÇÐÚãÇ Ýí ÇáßæÉ íβæä ÅÚãÐ ; æÆÈÑãÇ Ýí ÇááÝæÖ æÈæíáãÇ ÅÖÍ æÐáíä æÐáß áÄä ÇáÖæÇáÍ ÇáÍÇÖÑÉ ÌæÇÝÚ æáíÑßÇÈ ááÐáæÉ Ää ÈÖÇÈä æÈÈÇÑí áÇä áÍÇÁ ÇáÁÚãÇÐ ää ÇáÐáæÉ íãÇÍ ÈÐæÉ áÐÇ ÒÇÈ æÈáßá íÚíÖ ; ßÇ ÈÚíÖæä æáÝÈä ÇáÈíÆÈ ÇáÈí áÝÈßä æÁÚää Çáíæ ÇáÐí íÚááßá ; ÝãÇ ÈÇáá ÐÍ ÒÈÐßá

. ÄæáíÖ ÈÇãßÇäßá Çä ÈÖáßæÇ ßãÇ Óáß æÈÖíÑæä ßãÇ ÓÇÑ

: ÇáíÇÑ ÇáÖÚÈ

æßÈíÑÇ ãÇæÇíä æáíä áÝÈí æÖÇíÇ ßÈíÑ ää ÇáÖáíÇÁ ÈäÖßáÉ Áääá ííÑíæä ÚáíãÇ Ää áÇáßÈÈ : Úääá ßááÉ; ÝÐÍ ßÈÈ

ÓÚÍ ÇáÑÖæí: áÇÁÖáí ááíáÉ ÇáíãÇÍ æãÇ ÇáÈáíÇä ÇááÑÖæÖ Ää ÈßÈÈ Úáí ßááÉ ; æÆÈæ ÌÇáÉ (ÚÇÍá ÝÇÑÖ): ÁæÖí Ää áÇíßÈÈ Úáí ÖÆ; æÆÈæ äÖáä ÇáÖáÚÇáí: ää ßÈÈ Úáí ÓíÆÇ ÝÁãÇ ÍííÉ íæä ÇáÐíÇáÉ; æÖÁáÉ áÝÓí ßÈíÑÇ : æáá íÐ äää Ää íääÚæÇ ÇááÇÓ Ää íÈßáæÇ Úääá ÈíÑ ; Ää áÄáÇÁ ÁÖÈíæÇ ÌÖÁ áÇãÇ æÖÑíØÇ ÍíÇ ää ÈÇÑíÍ áÐä ÇáÄáÉ ÝáíÖ áÁÍ Ää íÐÖ ÒÑíØ ÇáÈÇÑíÍ ÇááÖÑÝ ÈííÉ Ää ÖæÑÈä æÑíÉ Ýíá Áæ ÐßÑä áÑ ÍáÇáá; Ää ÍãÇÁ áÄáÇÁ ÇáÖáíÇÁ ÐÍ ÑæÈ ÖíÑÈ áÐÇ Çáíá æÖØÑæÇ ÈÄíÑÝ ää ææÑ ÈÇÑíÍ áÐä ÇáÄáÉ ; Ýßá ÖÈíÑä ÇííÇá ææ ÇíÝí ÇáÈÇÑíÍ ÇááãÇÐí ÇááÖÑÐÈ æÇáßä ÇáÓÇáßÈ ää ÁÈäÇÁ áÐä ÇáÇáÈ ÁÈÈíÇÁÇ ÈÄÈí ÈßÑ æÇáíáÝÇÁ ÇáÄÑÈÚÈ æÇáÖíÇÈÈ ÇáßÑÇä ÑÖæÇä Çááá Úáíáä ÁíáÚíä æÇáÄÈØÇá ÇáÁÝÐÇÐ ÁäÈÇá ÓÚÍ æáÖÚÈ æíáÖÈ æÇáÐÚÐÇÚ æÚÇÖä æÇááÐíÇÍ æÇááÚãÇä æÚßÑáÈ æíÇáí æÆÈí ÚÈííÉ ; æßá ÖÈíÖÑ ÇáÄáÉ ää ÑÖííãÇ ÇáÈÑí ÇáÐí íβæä ÇááÚíä ÇáÚÐÈ ÇáÐí Èááá ääá ÇáÁíÇÁ ÚÈÑ ÇáÚÖæÑ ää ÈÚÍ ÖíÑ áÄáÇÁ ÇáÖÇíÐíä ááßÇ ÍÇÖÇ íæÑÈ ää ÐÈá æÑÈÈä; Áæ áÇãÇ íæÖí Èä Ááí íáÉ ÍíÑíÉ æíÖÑÝá ßãÇ íÖÇÁ; áÐÍ ÍÑÈ ÖíÑäá æÐÖÖä ää ááßáá ÇáíÇÖ Ááí ÑÖíÍ ÁäÈ ÈííÇ ÈÐßÑí ÁÝÐÇÐãÇ; æÈÚíÖ ÁííÇá áÐÈÝíÉ ÇáíÇÍÈ ÇáßæíáÉ ÇáÈí ÐÖí ÚáíãÇ ÁÖáÇÝãÇ æÇÆáÈãÇ áÐÍ ÁæÖí ßá æÇíí ÈÄä áÇíßÈÈ Úää ÈÚíÇ Úä ÇáÑíÇÁ; æÇíÈÝÇÁÇ Úä äæÇÖä ÇáÖæÁ ÁáÚí ÇáÚá; æÐáß ÍÑÖÇ äääá Úáí ÈáíÖ ÇááíÉ æÈÐÑíÑ ÇáÁíãÇÖ ÝáÖæÇ ÈÁíãÇÖäá æÖíÐáá æÈæÇÈäá æßá íÖ Ýí áÝÓí Ááí ää ÁßÈÈ Úä ÓÚÍ ÇáÑÖæí ÐÇß ßáÈ ÁÐÇ íáÖÈ Ááíá ÁÖÚÑ Áääí ÁãÇá ÐæÈ . ÒÇáßÈ æÚääÇÐ Öíá áÚ Áää Ýí ÈÇÝÈä áÇ íÈÚí ÇáÈÇææíÈ ÇáÚÇáÈ æÇáÄä æÇíáãÇ ÁÈæ äÖáä ÇáÖáÚÇáí ÈæÖíÈä ÇáÈí ÈÚáí : ÈäÖíÐ ÖÝíÉ æÖÇÁÉ ää ÈÇÑíÍ ÇáÄáÉ ÇáÁÖáÇáíÈ ÇáííÈ æÐØÚ ÌÖÁ ää ÇáÖÑíØ Çáíí ÇáÐí ííÖä ÇáÈäÇÁ æíáíÑä ÇáÖáÇÁ æÈßæä ää . ÇááãÇÈÈ ÁØÇÑÇ ÍáíãÇ ÝÑííÇ

Ää ÇáßáÇá Úä ÇáÖáíÇÁ ÝÑÖ ää ÑÈ ÇáÚÇááíä áÄää ÌÖÁ ää ÇáÈíÑíÖ Úáí ÇáÐÈÇá ÇáÐí

:ÇÝÈÑÖä Çááá Úáí ßá äÖáä

(ÝÐÇÈá Ýí ÖÈíá Çááá áÇÈßáÝ ÁãÇ áÝÖß æíÑÖ ÇááÄáíä)

æáæÚáä ÇáÖáíí ßá ÓíÖæß Çááá áá ää ÇáííÑ æíÖáä Ááí ÐÈÑä ää ÇáÈæÇÈ ÈÐßÑ ÐÖÈä áÄáÖß Úä ÇáæÖíÉ : Ýßá ää ÇáßáæÈ ÇááíÈÈ ÁííÈãÇ ÐÖÖ ÇáÖáíÇÁ; æßá ää ÇáÖÈÇÈ ÐÍ æÝíæÇ Ááí ÇáíãÇÍ

áÐÑÇÁÈ ÐÖÈ Öáíí ; æßá ää ÈÇÆá Ñí Ááí Çááá æßá ää ÝÇÖß ÁÈ ÈãÇ

ÝÝí ÇáßÈáí áÁíÇá ÍíÇÈ æááÁÖÑí Ýíí áää æÚÈÐ

Ää áÄáÇÁ ÇáÁíæÈ íáÖæä Áää (ää Öá Ýí ÇáÁÖáÇá ÖáÈ ÍÖáÈ Ýáá ÁíÑãÇ æÁíÑ ää Úáá ÈãÇ Ááí ; íæä ÇáÐíÇáÈ) ßá áÝÚ Çááá ÈæÖíÈ ÇáÖáíí ÚÈíÇæãÇÈ ÒÇáí ÇáÑíÈ ÇáÚÇáí

ÝÚáíãÇ ÓáÚÈ ÈæÖíÈ ÁÈí äÖáä (ÚÈíÇááá Çááááí) ÐáÈ ÖÁßÈÈ Úáá æÚáíãÇ äáÈÐí Èíá ííí Çááá ÖÁÐæá ááá: (íÇÑÈ Ää ÚÈíÇááá Çááááí íÑíí Ää ííÑä ÇááÇÓ ÇáííÑ ÈÚíá ÇáßÈÇÈÈ Úää; æíÑíí Ää íääÚ ÇáÄáÑ ÈÇááÚÑæÝ æÇáÈíÑíÖ Úáí ÇáÐÈÇá ÈääÚá áãÇ Ää áßÈÈ Úää) æáÐÇ ÝÁáí ÖÁßÈÈ

Úää æÚä ßá Öáíí æáæ ÁæÖí ÈÚíá ÇáßÈÇÈÈ Úää áÄää ÌÖÁ ää ÇáÈÇÑíÍ æÁÐÇ ßÇá Çááá ÐÍ ÁÈÇÍ áãÇ ÈÈíá æÖíÈ ÇááíÈ Ýí áÇáá ÇáíÇÖ Úáí ÍæÝ Çááíá æÇáÚáá ÝãÇ ÈÇáß ÈÖíÑÈä ÇáÖÇáíÈ ÇáÈí ;áí ÍÐ ááÄáÈ ÇááÖááÈ ßáãÇ

(Ýää ÍÇÝ ää äæÖ íãÝÇ Áæ ÇÈãÇ ÝÁÖÇáí Èíáää ÝãÇ ÇÈä Úáíã Çä Çááá ÚÝæÑ Ñííä)

(ÇáÈÐÑÈ 281)

Áí áÇíáíÐá ÁÈä ÇáÈÈíá áÄää ÈÈíá äÖáíÈ æÇáÈÈíá ÇáÐí Ýíá ÁÈä äæ ÈÈíá Çááæí/ÇáÚÑ

ÇáßÑÖÈí (2/72)

*ÇáíÐí Çáíáæí ÇáÖáíÈí

:Çáíáí ááá æííä æÇáÖáÇÈ æÇáÖáÇä Úáí ää áÇáÈí ÈÚíá; æÈÚÍ

ÝÁääÇ ææÇíá ßáíÇáíá ÚÑÈ Ýí áÐä ÇáÁíÇá íááÈ ÁÚáÇáíÈ ÖÑÖÈÈ ÈÖáãÇ ÚáíãÇ ÁíáÖÈ ÇáÁÚãÇä ÇáÚÑÈíÈ æÈÈæáí ßÈÑãÇ BBC æÖæÈ ÁáÑíßÇ æÖæÈ ÁíÑÇä ÇáíÑÈ æææäÈí ßÇÑæ ÝáÐÍ ÇÖÈíÈ

.ÇáíáãÇÈ ÇáÖáíÈíÈ ÇáÈí ííÑßãÇ ÈÖÑÖ ÇááÇÖß Úáí ÇááíÇáíá ÇáÚÑÈ Ýí ÍÇíá ÁÝÚÇáÖÈÇä ÝáÐÍ äÖÑ áÑßÖ ÇááÚáæãÇÈ ÇáÄáÑíßí Ýí ÈíÖÇæÑ ÈÐÑíÑÇ áÐãÇ Úä ÇææÇÖäÖä ÈæÖÈ ÇáÄáÑíßíÈ ÇáíáæíÈÈ ÈíÈ ÚææÇä (áÖÇØ ÇáÁÖæáííä ÇáÚÑÈ Ýí ÍÑÈ ÁÝÚÇáÖÈÇä) íÐæáæá Ýíá

íaÚÈ ÇáĀŌæáíæä ÇáÚÑÈ ää ÇáŌÑÐ ÇáĀæŌŌ ÌæÑÇ äĀĒÑÇ æāŪÇÍÇ ááÚÑÈ ÈÌÑÌÈ ÒÈÌÑÈ æÐáß Ūä ØÑÍÐ ÌææĪ ÈÐæä ÈäÇ ÇáŪŌÇÈÇÈ ÇáÝÍÇÆÍÈ ÇáĀÝŪÇáíÈ ää Ālá ÈäÇĀ äŌÈÐÈá ŌÍÇŌÍ ÝÍ ĀÝŪÇáŌÈÇÇ; æāÐĪ ĀÈĪ ÒÈÌÑ ää ÇáĀÝŪÇä æĒŪŌ ÇáĪÈææÇŌÍä ÇáŪÑÈíä ĀāÈäÇÇ ÝÍ ÇáĀŌÇÈÍŪ ÇáĀĪÑÈ ÈäÇ ĪÐæä Èä ÇáŪÑÈ ää ÇŌÈĪÇä ááĀæÇá æÇáāÈŌæŪíä æÇáÑāŌ .(æÇáŌŪÇÑÇÈ ÇáĀŌáÇáíÈ ää Ālá ĀŌŪÇá ÈæÑÈ ĀŌæáíÈ ÇĪÈäÇŪÍÈ æŌÍÇŌÍÈ ÝÍ ĀÝŪÇáŌÈÇÇ æĪÐæä ĪÈææÇŌÍ ŪÑÈÍ ÝÍ ĀŌáÇä ĀÈÇĪ (Çä ĪĪää ĀÈÑ ääÇ æÈæÐŪ æāŪŪä ĀŪäÇáää áí ŌĪ ÇáŪÑÈíä) æāŌÑÈ ÇáÈÇíä ÇáĀāÑÍßÍÈ æÐÇáÇ Ūä äŌÈŌŸÍ ÇáÝæŌÇä ÇáÐÍ ÈĪÑā áĪĀÈ ÇáĪŪæÈ æĪÇĀÈáí ÑŌÇáÈ ää ÇáĀĪ ŪÈÍÇáää ĀāŌ ŪāĪ ÇáÐÇÆĪ ĀĪĪŌÇä äŌŪæĪ ĪÐæä ÝíáÇ : æĪÈŪÑŌÈ äß áĪŌÈ ÇáŪBBC ÈÇĀŌä æĀaÇ ŌāŪÈäÇ ÈÇáÝÇÑŌÍÈ ÈÐæä : äæ ÈÑæŸŌæÑ ĪÇĀ ÐÈá ŌÈ

ŌææÇÈ Çáí ĀÝŪÇáŌÈÇÇ ää ÐÍÇĪÈ ÇáÇĪæÇä ÇáāŌáíä ÇáāÈŌÑŸÈ æĪĀŪ ÇáŌÈÇÈ ÇáāÈŌÑŸ ää ĪāĪŪ ÇáŪÇáä ÇáĀŌáÇáí æÐĪ ÇĪŪæÇ Āāāā ĪÇĀæÇ ááŌáÇĪÈ ÝÍ ŌÈíä Çáāā æáßā áíŌ ÇáĀĀÑ ÒÐáß ĪÇĀæÇ áāŌÑ ÇáæäÇÈÍÈ Ūä ØÑÍÐ ÇáÐÇĪÈ ÇáĀŌæáíä ÇáÈáÇÈÈ (ŌÍÇŸ æĪßáÈÍÇÑ æÑÈÇáí) . ÈÇáÝÇÑŌÍÈ

æÐÇá áí ÇáĪßÈæÑ ĀÈæ ÐÑ : æÐĪ ŌāŪÈ ÈŪáĪÇ ää áĪŌÈ ŌæÈ ĀāÑÍßÇ ÈÇáÝÇÑŌÍÈ Ūáß ÈÇĀĀŌä æÐáÇ Ūä ÇáæÇŌäŌä ÈæŌÈ ÈÐæä Ýíá : Āāā ĪÇĀ áāŌÑ ÇáæäÇÈÍÈ æíæŌŪ ÒÈÇÈä ĀíÇÈ ÇáÑĪää ÝÍ . ĪäÇĪ ÇáĀÝŪÇä

æÐĪ äŌÑÈ ĪÑĪÍÈ ÇáāŌáä ÇáÈÇŌŌÈÇáíÈ (ÐÇÈ ÇáĀÈĪÇä ÇáŌÍŪÍ ÇáŌÍæŪÍ) æÐÇáÇ ĪÇÐĪÇ íāŌĪ ÈÇáŌä æÇáßÈÈ ÈÐæä Ýíá : æÐĪ ĪÇĀ ÇáŪÑÈ ááŪÈŌŌÈ æÇáāāÈ æÇáŌáÈ ...ÇáĪ Èä ÈÈĪÑ ÍŸÍŪÈ ÇáāŪÇä ÇáÈÇŌŌÈÇáí ŪáíáÇ ŸÈÐæä: (æÐÇá äŌĀæä ÈÇŌŌÈÇáí ÝÍ ĀŌáÇä ĀÈÇĪ ĀÐÇ ÇŌÈĀÑ ÇáŪÑÈ ÝÍ ÇáāāÈ æÇáÐÈá æÇáĀŪÈŌŌÈ ĪÈĪ ÈŪÍ ŌÐæŌ ĪáÇá ĀÈÇĪ ŸŌÈßæä äÐä . ääÇĪÈ ĪäÇĪää

æŸÍ ĪÑĪÍÈ ÇáāĪÑÇáĪÈÑÈíæä ÇáĀāÑÍßÍÈ: æÐÇá ÒÐáß æÈŪÑŌ áí ÈÇĀĀŌä: Āāā ÈÑæŸŌæÑ ŸáŌŌíä . ĪāŪ Īæää ÇáŌÈÇÈ ÇáāÈŌÑŸ æĪĪÈáí ÇáÈÐÈ ÐÇÆáÇ æÐĪ ĪĪÈáí ÇĀā ŌāŪ ÈĀÐää ÇáŌŸÑÇĀ ÇáŪÑÈíä ÝÍ ĀŌáÇä ĀÈÇĪ ĪÈĪÈæä ÐÇÆáíä: Āā äÐä áí ÇáĀÍÇÈ ÇáĪĪÍÈ ááÇĪáÇŌ ŪāĪ ÇáĪÑßÈ ÇáĀŌáÇáíÈ ÝÍ ĀÝŪÇáŌÈÇÇ æáí ÇŌÈŪæÇá ŌáÇĪ ÇáæäÇÈÍÈ (THIS IS THE NEW INSTRUMENT...)

æŌÈÈ ÇáĪááÈ ÇáŌŪæÇĀ ÇáāŌŪæÑÈ ÇáÈĪ ĪĪÑ ÒíÑāÇÑāÇ ÇáĪÐĪ ÇáŌáíÈĪ ÇáíáĪĪ ÇáĀŪāĪ ŌĪ . äÐÇ ÇáĪíä ÇáĀā äæ ÇáŸŌŪ ÇáŪÇááí ää ÐÍÇĀ Īßā ÇŌáÇáí ÝÍ ĀÝŪÇáŌÈÇÇ ĀÐ Āā Òá ÇáĀŌÇáíÈ ÇáŪÑÈÍÈ ÇáĀāÑÍßÍÈ áŌÑÐÈ ÈäÇÑ ÇáĪáÇĪ æŸÍ ŌÍŌÍÈ äÐÇ ÇáĪáÇĪ Ūä : äŌÇÑā ÇáÐæíä ÒááÇ æÇáĪāĪ ááā ÐĪ ÈÇĀÈ ÈÇáŸŌá ŸÐĪ ŸŌáÈ ÇáŪÑæŌ ÇáāŌÑæĪÈ ŪæĪÈ ŪÇáÑ ŌÇä Èä ÇáĪßæäÈ ÇáĀÆÈáÇŸÍÈ Èä ÇáĪßæäÈ ÇááĪÇĪÈÈ Èä ÇáĪßæäÈ ÐÇÈ ÇáÐÇŪÍÈ ÇáŪÑÍŌÈ æßááÇ ŪÇĪÈ Ūáíáä ÈÇáæÈÇá æÇáĪŌÇÑ; æāā ÇáĀā ĪÑæä áíæÈ Çááā ŌÇÍŌÈ ŪāĪ ĀÈæÇÈ ĪáÇá ĀÈÇĪ æÐĪĪáÇÑ æßÇÈá ÒæÑæĪ ĪßæäÈ áĪÈÈ ÈÈÑāĪ ááŌÐæŌ; æÇáĪßæäÈ ÇáĪáÇĪÈÈ ÇáÐÇĪÈÈ ŪāĪ . ÑĀŌáÇ ÇáĀŌæáíæä ÇáāÈŌÑŸæä (ŌÍÇŸ æĪßáíÈÇÑ æÑÈÇáí æĪÇáŌ)

æŌÐŌ ÑāÇáāā ÇáÐÍ ÒÇææÇ ĪÐÇáÑæä Èä Āā ÇáĪÑÈ ŌÈÈĪæä ĪÑÈÇ ĀāáíÈ Èíä ÇáāĪÇáĪíä æĀāāÇ . ŌÈĀßá ÇáĀĪŌÑ æÇáíÇÈŌ ŸÑĀæÇ Āā ÇáĪáÇĪ Īæä ÇáāĪā ĪÈā ää ĪáÇá ÐÍÇĪÈ æĪĪÈ æÈāŌÍŪÐ ÈÇä æāā ĪÑæä ĪßæäÈ áĪÈÈ ŌÈŌÍÐ ŪáÇ ÐÑÍÈ -Āā ŌÇĀ Çáāā -ÈĪÈ ĀÐĪÇá áíæÈ ÇáŪÇÈ ÇáÈĪ ÈÈááŪ ŪÍŪÇ ŪāĪ ĀŪÍÇĀ Çáāā ÒíáÇ ÈŸÈÑŌáÇ æÈāŌÐ ĀæŌÇááÇ æÇáŌŪÈ ÇáĀÝŪÇáí ĪæÇŌá ŌÍŸā : ÈĪŪÈ ÑÇĪÇÈ ÇáŸŸÑ æßĀā áŌÇä ÇáāÑÇÐÈíä ÈāŌĪ áāā

ÈĪāĪ ÇáŌíæŸ ŪāĪ ĀŪÍÇĀā āŪā ÒĀāāā ÈæäĀ Āæ ŪŌÇÆÑā ĀÐÇ ÇáÈŌÇáÇ áĪÑÈ áā ÈĪŪ ÍŌÍÇ ÇáÇæÈÇŌäá ááŪíä ŪÇáÑā

Āā ÇáŪÑÈ áÇŌÇá ĪŌāŪ Āā ĪŌá ĀāĪ ÇáĀÝŪÇä æææ Ūä ØÑÍÐ ÇáĀŪæÇÑ æŸÍ ĪĪ ŌĪÑ ÇáĪíä ĀŪÇ . ĪÇä ÈáíæäÇä (ĀáŸÇ ááíæä ĪæáÇÑ : áāāÑĪáÈ ÇáĀæáí æÇáÈÇáíÈ) áĀŪæÇÑ ĀÝŪÇáŌÈÇÇ æāā ĪĪæä ÇáŪÑÈ ĪÑ ŪÈÑÈ ĀāÇáāā ĪÈÈäÇ ĪáæÇ æĀĪāāÇ äŌáæÇ Āæ ŌÇæÇĀ æāā ÇáŌáá ĀŌŪÇá ÐáæÈ ÇáŪÑÈ ŪÍŪÇ æĪÐĪÇ ŸÇáĀŌÈÇĀ ÇáŪÑÈíæä äāÈæÐæä ÑŪā ÇáæŌÇÆĀ ÇáĪĪÍÈÈ æÇáĀæÇĀ ÇáÈĪ Èíä ĀĪĪáā ŸÇáŪíæä ÇáŌÑÐÇĀ āŪ ÇáŌŪÑ ÇáĀŌÐÑ ĪÈĪÑ ÇŌāÆÑÇŌ ÇáĀÝŪÇáí ää : ÇáĀŪæÇÐ ; æāā ĪÑæä ÇáŪÑÈ ĪÈÍÇŸŪæä ŪāĪ ÇáāæÈ ÒÇáāā ÝÍ ĪŸáÈ ŪÑŌ

íŌÈŪÐÈæä ääÇĪÇáā ÒĀāāā áÇĪĪÑæä ää ÇáĪíáÇ ĀÐÇ ÐÈáæÇ æĪÑæä ÑæÇÈĪ ÇáāĪæßæŌ æßæä ÈÇÈÇ æŌáíáÇä ÐĪ ÈæĪÈÈ ÈÐÈæÑ ÇáāĪÇáĪíä ÇáŪÑÈ ää ĪāĪŪ . ÇáĪáŌÍÇÈ

æĪÑæä Āā ĪáÇá ĀÈÇĪ ÐĪ ŌāÈÈ Èíä ĪáÇĪÇáÇ æŌáĪÈ ĀāĪÇĪáÇ ææáÇĪáÇ ĪæÇáí ĀÑÈŪíä ŌāĪÇ ŪÑÈÍÇ . ÝÍ ŌāÑ æÇĪĪ

æĪÑæä Āā ÇáŪÑÈ ĪÐŸæä āŪ ÇáāĪÇáĪíä ÇáĀÝŪÇä ÝÍ ĪāĪÐ æÇĪĪ íŌÑŪæä áÇæÇÈáā æÇŪáÇÐāā . áāÑŌÇŌ æÈŌÇÈÐíä ŪāĪ ÇáĪáÈ ÇáĪæÑ

æĪÑæä ÇáŪÑÈ ĪÐæäæä ÈŪááíÈ ŌĪáÈ ÒÈÌÑÈ æáí ĀŌáÇĪ ÐÇÈ ÇáÈíä Èíä ŸŌÇÆá ÇáĪáÇĪ ääÇ . áÇĪÐæä Èä ŪíÑāā

æĪÑæä ÇáĪßÈæÑ ŌÇáĪ ÇááíÈĪ Īáá ÝÍ ÈáĪ ŸŌÑĪ ÇáÐÇÆĪ áĪāĪ Ūāā ÈŪÈÈ ŌÈÍÈ ŸÑāŌÍÈ ÒÇááÈ . áßæäÈ ää ÈŌŪÈ ĀŌÍÇŌ æíŌÈŪáí Ūā ÇáāŌÈŌŸÍ æÇáĀĪæÇÈ ÇáÈĪ ĀĪÐæáÇ ŪāĪ ØÑĪāā

æĪÑæä ŪÈÍÇááā ĀāŌ ĪæÐŸ æÇÑ ŸÈáÈ ŪáíÇĀ ÝÍ ÇŌßáŌ ÒÇĪ íŌŪá ŸÈíááÇ ŌÇÈ ĀĪáÐ áĪŸæŪ ää ĀíÇĪĪ ÐÐÑÈ æææ ÇŌÈŪáÈ ÇáāÇÑ áĀßáÈ ÇáĀĪŌÑ æÇáíÇÈŌ ÈŪÍĪ Āā ÐĪĪ ÇáŌáÇĪ æÇŌŪá ÇáŸÈíä . ŸĀŌŸĀáÇ Çáāā ÈŪÈĪ Çáāā ĀāŌ æĀĪæÇáā

...æĪÑæä ÇáŪÑÈĪ ÐĪ ÈÑß ÈÑÇĀā ææŪÍŸÈä æŌÑßÈä ÝÍ ÇáŌŪæĪÈÈ ĀæŸÍ ÇáĪāĪ Āæ ÇáĀĪĪ

æiÇÁ íúíÔ Úái ÇáíÈÒ ÇáíÇÝ æÇáÓÇí Ýí ÐÑì ÇáíÈÇá æíÑæä ÇÓÇæÉ Èä áÇíä Ðí ÈÑß äÒÑæÚá Ýí ÈæÓíÚ ÇáíÑä Çááíáí áÁíæÇáä æÚØÇÁä (ÈäÇáíÈ ÁáÇÝ ááíæä ÑíÇá ÓÚæíí) æÁäÐí ÈäÝÓá Ýí . ÁÈæä ÇááÚÑßÈ

.ÝæÇÐÇ íÞææä Úá ÇáÚÑÈ; æää Ñßä ÍæÇíÈ ÈæÇÑ ÍæÇí íÈíÑæä Èä ÍÝíÙÈ ÇáÁÝÚÇä íÞææä ÇáæäÇÈíÈ ÇáÉí ÍÇÁÈ áÈÁíä ÇáäÐäÈ ÇáíáÝí æÚáÇæÇÈäÇ ÍÑßÈ ÇáÁÒÈÚ æÑÝÚ Çáíííä . ÒÈíÑÇ Úái ÇáÓáÇÈ

Áäáá íÑÝÚæä ÚÞíÑÈäá ÞÇÆáíá ááÁÝÚÇä : ÁäÈÈæÇ ÇáÈÈæÇ ää ÍØÑ ÇáÁÒÈÚæÇÑ ÇáæäÇÈí Çáííí ÇáÐí Óíáíä äÐäÈßä ÇáíáÝí ÇáÐí ÓííÈä ää Áíáá æÁÓáÈä ÇáíáÇÁ ÁÈíÑÇ Ýí . ÁÝÚÇáÓÈÇä

æáßä (æÇááá ÚÇáÈ Úái ÁäÑä æáßä ÁßÈÑ ÇááÇÓ áÇíÚáæä) ÁäÇ áíá ÝæÇÖæä Áä ÓÇÁ Çááá Úái áíí ÒÈÇÈ ÑÈäÇ æÓáÈ æÈíáÇ æÇááÐäÈ ÇáíáÝí ÁíÈÑÇæÇ Úái ÑÁæÓäÇ æÝí ÞææÈÇ ÍÈÇ æáíä æÚÈÈÑ Áä ÁÈÇ ÍáíÝÈ äæ ÇáÁäÇä ÇáÁÚÚä æäÑíí ÒááÈ . ÇáÓÇÝÚí

(ÇááÇÓ Ýí ÇáÝÞä Òááá ÚíÇá Úái ÁÈí ÍáíÝÈ) : æäÞæä ááÓáíÈííä

(Þá ææÈæÇ ÈÚíÙßä Áä Çááá Úáíá ÈÐÇÈ ÇáÓíÈÑ) æäá ÈÓÈØíÚæÇ Áä ÈíÑßæÇ ÞææÈ ÇááíÇáííá ÓíäÇ áÁä ÇáÞáæÈ Èíí ÓÇáÚ ÇáÞáæÈ æÚáÇä : ÇáÚíæÈ æäÓíÇí ÁíáÇæÇ ÈÞæä ÑÈäÇ ÓÈíÇáä (æäá ÈÑÒí Úáß Çáíáæí æáÇ ÇááÓÇÑí ÍÈí ÈÈÈÚ ááÈäá)

*áÓÑíÇÈ ÇáÐÆÇÈ Áä ÞÓíÈ ÒÈÇÈ

[ááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 41 ÇáÈÇÑíí 26 ÑÈÈ 1409áÚ]

Ýí æØÚá Ýí ÁÓáÇä ÁÈÇí æÚái æÞÑÈÈ ää ÇíÈæÇÚ áíáÓ ÓæÑí ÇáíáÇí ÇáÐí íæÈÚÑ ääá Òá Óááá æÈíÈÈ ÇááíáÇí; ÈÚí äÐÇ ÇááÒÑ ÇááÁÈä æÇááíí ÇáÑÝíÚ ÇáÐí æÑÈÈä ÇáÁÓáÈ ÝæÞ ÓáÇÁ . ÁÝÚÇáÓÈÇä ÇááÓááÈ

ÁÞæá: Ýí äÐÇ ÇááØÚá ÁÑí ÁÝæÇíÇ ÈÈíÇÚí; æÁææÇíÇ ää ÇáíáÇáíÑ ÇááÇÆíÈ ÈÈäÇíí ÝÈÓÇÁá ÇáÓíí ÚÈí Çááíí ÇáÓáíÇáí æßÇä ÈíÇáÈí æÇÈÇá ÇáÞæä íáÈÝæä; æäÇ ÓÁááá íáíÑæä æíÑÚíæä æíÒÈíæä; æÇáÈÚÑæÇ ÇáíÈÑ æÈáíÒ ÇáíÈä Ýæáí ÝÁÑÇ æÁÐÇ ÈäÐä ÇáíæáÚ ÇááíÈÓíÈ Úái ÁÈæÇÈ ÇáÓÝÇÑÈ ÇáÁáÑíßíÈ æÈÓÚá ÁÚáÇáäÇ ÞÇáÈ ÈäÐä ÇááÚÇáÑÇÈ Óíí Ñíá Ýí ááíä . ÇÓáá ÓáíáÇä ÑÓíí íÓíÑ ÒÈÇÈÇ ÇÓáá (ÁÓÚÇÑ ÇáÓíØÇä) íáÇíá Ýíá ÇáÞÑÁä æÇÈÓáÈ ÈÇáÁí ÇáíÈíÈ Áíáí Óßí ÑæíÓ ÇÈíÇí ÇáÓáÈÈ ÇááÓáíá Ýí ÁáÑíßÇ ÁÈÓÑä

:ÈÇáÁæÈÓÇÑÇÈ ÇáÑÇÆÚÈ ÇáÉí ÓØÑÈäÇ ÇáíáÇÁ ÇááÈíÝÞÈ ÓØÑ ÇáÁÓÝÇÑ ää ÍáÚÚ æíá íÇ ÁíÇæÇ ÁáäÇ áíÚá Çáíáæí

ÓæÝ ÈÈÐí Ýí ÝÁÇí ÇáÓíí ææÑÇ æÓÈÐßí ÇááÇÑ Ýí ÞáÈ ÇáæáÚíí

æÈÓÑÈä ÈÇáÁááíÇÑÇÈ ÇááÈæÇáíÈ Ýí ÍÈäÇÈ ÑÈÇÆÈ ÑæÓíÇ Ýí ÍÇíá ÁÝÚÇáÓÈÇä; æßíÝ Áä ÓÈÈ ÚÓÑ ÁáÝÇ ää ÁÚíÇÁ Çááá Ðí ÇÓÈÓááæÇ Ýí ÑÓÈÇÞ äááíÇáííá æÚ ÚáÇÆä ää íÓáí ÈÇÑíí . ÍÑÈ ÇáÚÓÇÈÇÈ ääÇ æÚíÑÇ ÁÈíÇ

ÓÈÈ ÚÓÑ ÁáÝ ÒáÇ ÓäßæÝ æíáÓÈ ÚÓÑ ÍÈÇÈÈ æäÇÆÈ æÚÓÑíá ÓíÇÑÈ ÓÇáíÈ æÇááíÇÝÚ æÇáÑÓÇÓÇÈ æÇáÐíÇÆÑ ÇáÉí íÓÚÈ ÍÓÑáÇ æíÓáíß ÁíÓÇÁáÇ æÚíáÇ äÐÇ Òáá Ýí

áííÑíÈ ÑÓÈÇÞ Ýí ÈíÇÑ æØáÈÈ ääá Áä íÐíá ÇááÓááæä Ýí ÁáÑíßÇ ÇíÈÝÇáÇÈ ÈÚÈÑ Úá ÝÑíÈäá ÈäÐÇ ÇááÒÑ ÇááÈíá æÇÈÈäÇáÇÈ ÈÚÈÑ Úá ÓßÑáá áÑÈ ÇáÚÇááíá; æÁÐÇ Èä íÞæá áí: ÇááÇÓ . äÓÚæáæä ÈßÈÇÈ ÓáíáÇä ÑÓíí æÇáÈæÑÈ Úáíá

æÇÚÈÑÓÈ ÁíÑÇä Úái ÇáßÈÇÈ æÁáíÑÈ Íä ÇáßÇÈÚÈ æÚÑÓÈ ÈáÇÈÈ ááÇíá ÍæáÇÑ ääá ÞÈáá æÁíÈÈ äÐÇ ÇáÈÓÑíí Ñí ÝÚá áíí Íæá ÇáÓæÞ ÇáÁæÑæÈíÈ æÇáÚÑÈíÈ æÁÚááÈ äÞÇÓÚÈäÇ . áÁíÑÇä

æáßÐÇ ÈÚØí ÁííÇÈ ÇáßÈÇÈ Úái ÁÓíá æÓÑáááÓááíá Ýí äÐÇ ÇáÞÑä Èä Ýí ÇáÞÑæä ÇáÈáÇÈÈ ÇáÁííÑÈ áíÈ ÓÚÑí ; Áí íæä æÑÚái äÐä ÇáÁáÈ Ýí äÐä ÇáÞÑæä ÁÚÓÚáíáÇ ää íæä ÇáííÇÑ ÑæÓíÇ ää ÁÝÚÇáÓÈÇä; Áí ÝÑíÈ ÈÚáÑ ÇáíæÇáí ÁÚÚä ää ÝÑíÈ ÇááÓáá ÇáÐí íÑí ÈÚíá ÇáÈÓíÑÈ ÒíÝ ÓÇÑÈ ÇáÁííÇÈ æßíÝ ÒÇáÈ ÇááÈÇÆí ÈÈáÑ ÍÓ Òá áÓáá ÓÇíÞ Ýí ÞáÈä ÐÑÈ . ÍÑÞÈ Úái äÐÇ Çáííá

ÁáíÓ ÇáÁæáí Èßá áÓáá Ýí ÇáÁÑÓ Áä íáÓí áááíÇáíá æÞí ÁÈíá ÇáíÈ ÇáÑæÓí ÍÑÇíÇ ÈÁÓáíÈä ; æØíáá ÈÐííÑÈä

.ÝÈßÈ Èä Ýí ÇáÞØÑÓáÑÑáÇíÚá ÈÇßÝ ÁÓí ÍæíÈ ÁÓí ÇáÓÑí(1) [ÇáÓÑí: ÇáÚÇÈÇÈ] ÁäÓí ÒÑíÚÇ æÇáíáÚÇÁ ÓáÇÝÈ ÁÈÚÑÇá ÓÚßÑÇ äÇá æÚá Èáß ÇáÓáÇ (2)[ÇáÓáÇ: ÇáÑÁæÓ]. áßä ÇáÓáÈ ÇáÞæÇÓÚÈ ÁÚáÑÈ äÇ ÁÓáÑÈ ÍæÇä ää ÓÑÇáíÓÇ (3) [ÇáíÓÇ: ÇáÁáÚÇÁ]

Òá ää ÇáßÈÈ ÈÓíÑ ÓáÑíÇ Ýí ÁæÑæÈÇ æÁáÑíßÇ ÈØÚá Ýí ÇáÁÓáÇä æÈíÇÑÈ Çááá æÑÓæäá .æÈÚáÒ ÍÇáÈ Óíí ÇáíáÞ áíáí Óái Çááá Úáíá æÓáá; äÇáÐä ÇáÓíÈ ÇáßÈÑí

ÒáÈ ÁíÓÈ Áä ÇááÓáíá ííÑæä Áái ÇáÓæÇÑÚ íáÓíæä ÁäÇÓíí ÇááÒÑ æíáÈÝæä ÈÐßÑ áíæÈ ÇáÚÑíá ÇáÉí æÓÑÈ äÐÇ Çáííá; æÞí ÍÞ áßá áÓáá Áä íÓÚ Úái æÝÑÞíá ÁßÇáíá ÇáÚÇÑ æÁä íáÈÑ Ýí . Òá áßÇä ÇáÁÓáÇÑ; ÁÚáÇÑÇ ááÝÑíÈ æÇáÓßÑ ááæÇíí ÇáÞáÇÑ

BaE AÆpU aa Ba IaUíE AOáÇaiE Yí ÇáÑÑO BaaÇ Aa Eþia AOÈæUÇaa ÇaAíEYÇaÇE EOáia
.AOÈæU ÇaaON ÇaUUiá æEÑÓá æYIÇ aEþIíá ÇáEáaÆE apÇIE ÇaláÇI
BaE AæI Aa íþia Ba þON AOáÇai aÆEaÑÇ aUáaÇÁ ÇaAOáÇa ííæa Yía aÐÇ ÇáOUE

ÇaBNíá EaðÇ ÇaaON ÇaUUiá æEÇaláÇI ÇaaEÇÑB ; æaðÇ Aæai aa Ái aÆEaÑ AIN íþiaa
.ÇaUáaÇÁ OæÇA BÇa aaYþA Aæ ÇaaOÇII AæÇáIUæE
BaE Aaa: Aa íþia Ba ææUY aOaa Yí ÇáÑÑO BaaÇ 10 % aa NÇEÈa aOaÑ NIE aIIE aáiæaE
ÇaAOáÇaiE ÇaAYUÇaiE æAOáÇaÇ Yí EþæiO ÇalíBa Yí BÇEá æAUaÇNÇ aAYUÇaOÈÇa AaÇ
Aa iUØi BÈÇE Uai AIIÇE aOE ÇáÑÑO BaaÇ YaðÇ aaÇ íOa Aæai ÇaAaÈÇE -AUaaÇ
aONíIE aa AaÇUíE ÇaAUaÇa ÇaíæaI Çaðí íæI ÇaEONIE æíUaÇ Yí UÇaa ÇaEIE IU Ç æiOlaÇ
Yí IæÇaE ÇaOíÇU OIÇ
Aa Yí Ðab aÐBNi aaa BÇa aa ÐaE Aæ Aaði ÇaOaU ææa OaiI
(P 37)

*ÇaEIIi ÇaBEIN

[.aaIE ÇaaUNBE ÇaUII 42ÇaEÇNIi 4/OUEÇa 1409aU]
æaðÇ BÈE Çaaa aaÇ Aa aUIO aUNBE ÇaAOáÇa aU AUICÆa ; æAa aNi ÇaAIIi ÇaEi BÇaE
EINB íl ÇabiN Çaðí íAII ÇaaÇN æiaEa ÇaAONÇN Yí aUNBEaa aU ÇaAENÇN æBaaÇ ÇÐENE
ÇaaON ÇaOí ÇaOÈÇN OíÆÇ YOIÆÇ æEÇaE ÇaaIÇaE ÇaIÇIE æÇaAaiÇE ÇaaBONE ÇaEi
.EaOP BEI ÇaAaE ÇaaOaaE æEaEa OaÇaaÇ Çai aINaÇ æEUNO IaiNaÇ ÇaaOaa Yí ÐaEaÇ
ÇaEON ÇaláÇI æaOa ABEN OÇUæE Yí ÇáÑÑO aIIæNÇ AaÇa Iai Çaaa ; æUCIE NæOIÇ Aai
IIæNaÇ EIIIE aAIIiÇa aa IaÇa INÇIaÇ ÇaUEN ÇaEi IaaEÇ æÇaAaOæÇB ÇaEi IOIEaÇ ; æNAi
ÇaUÇaa Baá aÐÇ ÇaaON ÇaaEia Çaðí EYOa Ea NE ÇaUÇaaa æþia aaiÇalíia aa AaEa aIEaUæa
IEi EIEÇNæÇ aa IaÇa ÞÇUIEþa ÇaUNiOE ÇaaaEaE EaláO ÇaOæNi Çaðí íaiY UIIa Uai
ÇaANEUaÇÆE æÇaláOíia aYNÇ ÞIÇIE aIæaEBa æOÇNE aEaIþa
æÇEYþ ÇaaIÇalæa EUi AíÇa Uai ÇIEIÇN aIai aEi NæIOÇ aáiæaE aAIIi OÇa NæIOÇ
æaONÇÆaÇ æAÐÇ EÇaANÖ EOaOa OaOÇaaÇ æAINIE ÇaOIæN aBaaÇE OIæNaÇ
æEÞÇOaE: aa íBæa aaA Oæaiia aaEN Uaiá íØEæa æaÇ ANÖ OaEÉ UaiáÇ íYæa æAYOI ÇaBæa
UaÇ íæa Yí AUaÇþaa ; æÐaa ÇaaIÇalæa AÐ íNæa ÇalíiÇ EAONaÇ EAeI Uaiáa Iiaaa
; æENYO aaaa ÇaEOÇaaa ææOæI ææÇþYaa EICa UþIIæaa æEOÇAa ÇaaIÇalæa ; Aaa aINI aII
ÇaBæa ÇaOÇIØia Ç Aa aa OEia aOaAaiE ÇaUÇaaia

YAIÇE EUO ÇaaOíia aaa aa íEÐæpæÇ OÚa ÇaaII EUi aNÇNE Çalái ; æaa íOEÚÐæÇ IaÇæE
ÇaUOE aa IaÇa ÇaAaEaÇa ÇaEÇaUÉ EÇaláÇa æÇaAaOáÇa YþÇa ÞÇÆaaa : aa ENÖi AaNIþÇ
æaÇ AINÇa æaÇ ÇaOíia æaa íUENY Eþa AII aÇaa íNæÇ íBæaE þæIE EAa íNAO IæaEaÇ ÞÇÆI
aa ÇaOEUÉ æiþæI æOÇNÇEaÇ ÞÇÆIÇ AIN ; YAIÇEaa Oí ÇY : (aða ÇalæaE aAYUÇaOÈÇa
æaiOE aAaNIþÇa) æÇaENi aaa AOæai AIN íOþa OæBE Yí Iæaþ ÇalÇþIIa æAIÇEaa íBæIÇN
ÞÇÆaÇ: ÇaaOAAE EOíØE: aÐÇ aIai aEi NæIO ÇalæaE aÐÇ Oí ÇY aNOIE NæIOÇ
aaaONÇa ; æBaaÇ ÇaOÇUPÉ Iaa Uaiáa aa ÇaOaÇa ; AÐ BÇaæÇ íUOæa ENAIÉ AíauI OÇa
ÇaaaíO Çaðí EINI aa AaNIþÇ æBÇa AOÈÇÐÇ Yí IÇaUÉ ÇaaaB YíOa ; æAÐÇ EÇaAþENÇI íOU
OþiaÇ IÇIÇ Yí AUaÇþaa ; YEIa OæBE Aíai OÇa IÇa aOaÇN Oí ÇY ÇaAaNI ÇaAaEaí
ÇaaEUOE ; æEíA Aa EBæa aIIE Aíai OÇa Iæa ÇaPEOE IÇaE aIIE Oí ÇY ÇaEi EaÇØI ÇaOIN
æÇaAaNIþÇa íUNYæa ABEN aa UINaa (Oí ÇY) ; æþI UlaæÇ UæIa YaÇ IæaÇ ÇaÇ æEÇaÇ æaÇ
INIæÇ aa aláO aUa Yí Ba aNE ÇaÇ æþaEaa EþON Oa Ç OUCYÇ æAYæÇaaa EOEI æENUI
æYNÇÆOaa EaaE OæNEIY UIUÇ æIþÇ
æUaaE ÇaAIIi EÇaIYÇa æÇaUaÇaiE æAaði ÇaUÇaa EEþaa æBaBaá IEi AYÓa ÇaAÆYÇþ ; æYNþ
ÇaBaáE æaO Þ ÇaOaa ; æAUaþ ÇaþÇIE ÇaOEUÉ AææEaa íÇæaæa Aa íaaæÇ OUEaa æINIæÇ
Uai BaáE OæÇA æAÐÇ EÇaEÇE íþNU æAØa aIE aa UaaÇa AYUÇaOÈÇa EUNYa IæOE
æEBEiÇ æEBEiþÇ aaÐ EOUE UON UÇaÇ æaUN ÇaþÇIE Aai ÇaOI íaÇa Çalíia IþÇai aOEYONia
aa INAÉ ÇaOI Çaðí íþEíá Uaiáa IæEaa ; YAIÇE ÇaOI: IÆEþa aaEaÇ aaláO ÇaOæNi Çaðí
íæEUN BaáEBa ÇaaæIE ÇaEi INþEaÇ ÇaUÇaa Baá ; YAa æOaEa Aai ía YUai ÇaNAO æÇaUiaia
æAaÇ YIUæaÇ aOa Aai ía ENOæaa æINÖÇa ÇaláiU
æBÇaE YNÖE OÇþaÇ Çaaa aa ÇaOaÇa íæEaOaÇ Oí ÇY aIþY ÞÇÆaÇ: AUaa Aai aÇAOÈØIU
ÇaæOæa Aai ía æAOaaþa ÇaAaÇaE ææÇþU ÇalíBa Aai ANÖi EAí ía ENæaa ; æEEUa íBæIÇN
aaIIÇ aaÇ ÞÇa æEÈÇEU ÇaOEUÉ æBEEæÇ aláÇa Çalíia OþÇ ææþUÇ EAaOaÇa ÇaOEUÉ
æIaa IaÇa Çalíia aU AíæÇaa ÇaOEUia Çaðíia ÇIEÇNaUa aláO ÇaOæNi EÇaOai ÇaaæEaþ
ÇaaaæaEN EAaOÇa ÇaþÇIE ÇaOEUÉ Ea AOÇN Uai aláO ÇaOæNi Aa íEÇN Ba IOE Aæaiia aa
Eia AUOÇÆE aIOþa ÇaANEUÉ UON UOæÇ Çaðíia íEÇNæa alaE EEIE Çalá
æÇaEII íaÇa Çalíia EalaE ÇaANEUÉ UON Yí aBÇa EUiIÇ Ua ÇaAaUÇN æAíai ÇaaBÇa aa
ÇaEaYæaÇE æAUaþ EÇE ÇaEIE æEUí aaiæE þNU AII BÈÇN Çaþæa ÇaaOíia aa ÇaAOIþÇa
ÇaEÇE ÇaaaæOæI íOEaÐaaa Yí aOÇNBEaa ÇaaOI æEÈÇIa ÇaNai YaNU Aaiá aIai íÇON -AII
.ÇaAaEaiia ÇaaEOíia !!! æNIa Ua ÇaEÇE aUEÐNÇ

æEÚÍ ÈáÇÈÈ ÁíÇá ÌÑÌÈ ÇááíáÈ ÈÇáÑÁí ÇááíáÚ Úáíá ÈÄää áÇÈÍ ää ÇáÄáÈÍÇÈÇÈ ÈÍÍÈ íÈÓää ÇáÝÇÆÓ ÇáÄæá ää ÇáÞÇÍÈ ÇáÓÈÚÈ ÑÆÇÓÈ ÇáíæáÈ æíÚí ÇáÝÇÆÓ ÇáÈÇáí ÈÑÆÇÓÈ ÇáæÕÑÇÁ æáßÐÇ ÌæÇáíß æßÇáÈ ÇááíáÈ ÞÍ ÆÚÍÈ ÌáÇá ÇáÁíÇá ÇáÈáÇÈÈ ÆÑÇÞ ÇáÄáÈÍÇÈÇÈ ÚáíáÇ ÕæÑÈ ÇáÞÇÍÈ ÇáÓÈÚÈ æÇáÁÍÈíÇÑ Ìæä ÈÈÓáíá ÇáááÈÍÈ æÑÞÈ ÚáíáÇ ÌÈáÇá áÞÇÈá . ÕæÑÈí ÇáÓÍÓíá ÇááíÈÇÑíá æÁÚáÞÈ ÆÈæÇÈ ÇáÞÇÚÈ æÁÚáä ÇáÞÑÇÑ æØáÈ ÌáÇá Çáíá Ááí ÇáÞÇÍÈ ÇáÓÈÚÈ ÇáÈÍÁ ÈÇáÄáÈÍÇÈÇÈ Èä ÈÈÇÈÚ ÇáÞæä ÈÍÍÈ íÓÚ ÇáááÈÍÈ æÑÞÈä æíÚÇÍÑ ÇáÞÇÚÈ æÁÝÑÒÈ ÇáÄÓæÇÈ æÍÑÈÈ ÇááÈÇÆÌ ÇáÈÍ ÇÍÈÇÑáÇ ÑÈ ÇáÚÇááíá ÝÞÍ ÍÚí Çááííí ÈÑÆÇÓÈ ÇáíæáÈ ÈÚÍ Áä äÇá 174 ÕæÈÇ æÝÇÒ Óí ÇÝ ÈÑÆÇÓÈ ÇáæÕÑÇÁ ÈáÇÆÈ æÈáÇÈÈ æÓÈÚíá ÕæÈÇ; æßÇáÈ ÇáíÇÑÍÈ ää äÓÍÈ ÌæáÈíÇÑ æÇáíÇÍáíÈ ää Óää ÌæáÓ ÍÇáÓ; æÇáÈÚáíÑ ÌÞÍÈÈ . ÑÈÇáí æáÞÍ ÒÇá ÝæÒ Çááííí ÌáÇ áßÈíÑ ää ÇááÒÇá ÇáÈÍ ÈäÈÚÑ ÇáíæáÈ ääÇ ÓíÈíÑ áÇ Ýí æíááÇ ÁÚÍÇÁ Çááá ÝÇáÈáÚÈ äÓßáÈ ÇáÄÓæáíá æÇááÚÈÍáíá æÇáÈáÈ áÚÓáÈ ÇáÓáÇá æÇáíææÈ áÁä áííí ää ÇáÓáÇá æÓí ÇÝ ää ÇáíææÈ æÇáÈáÈ ÈÞÍÈ ÇááÚÑÇÈ ÇáíáÓíÈ Èíá ÇáÈÇÍß ÇáÐíá íáÈÓÈ Ááíáá áííí æÇáÈÓÈæä ÇáÐíá íáÈ Ááíáá Óí ÇÝ; æÇáÈáÈ äÓßáÈ æáÇÈí æíÑßí æÚááÇÁ æäææííá . ÆÐ íáÓÈ Óí ÇÝ Ááí ÇáÄæá æÇááííí áÚ ÇáÝÆÈ ÇáÈÇáíÈ æÚáÞÈ ÇáÓÍÝ æÁíáÓÈ ÇáÁÚáÇá Úáí áÐá ÇááÈíÈÈ ÈÄä ÞÍ ÐáÈ Áíáí ÕÇá ÇáÄÓæáí æÚáÑ Óí . ÇÝ ÇáÄÓæáí ÇááÈÓíí

: ÇáÈÍí ÇáßÈíÑ æíÇÁÈ ÌæáÈ ÇááíÇáíá ÐÇÈ ÇáÞÇÚÈÈ ÇáÚÑíÓÈ æÇáÈÍ íÈÑÈÚ Úáí ÑÁÓáÇ Ñíá áÚÈÍá ÒáÇ ÈÓÝá ÇáÓÍÝ ÇáÚÑÈíÈ æáÇáÈ ÈÞÈ áíáÓ ÇáÓæÑí æáí ÈäÈÚÑ ÇáÁÚÈÑÇÝ æßÁááÇ ÈÓÈÍÈ ÍÒí Çáíæá ÇáÚÑÈíÈ ááÁÚÈÑÇÝ æÈÓÈÍÓ ÇíæÈ ÇáÁÓáÇá Ýí ÁÚáÇÞ ÇááÓáíá ; æÈáÈíá ÕÞ ÇáÐíá íÚááæä ÇáÓÚÇÑÇÈ æáÇ íÝÈÄæä íÒÑíæä ÕÈÇÍ áÓÇÁ ÈÄää ÌáÇÈ ÇááÓÈÓÚÝíá : ; æÚæä ÇááÚáæáíá ; æäáÞæÇ ÇááÓíæÞíá æáÇ ÁßÈÑ ÇáÁíæÇá Ìíá ÈÚíáá æáßá ää Ýí ÇááÇÆÈÇÈ Þáíá ÝÁÐÇ ÒÇáÈ ÇáíæáÈ ÇáÝáÓØíáíÈ ÇáÈÍ æáíÈ áÚáÞÈ Ýí ÇááæÇÁ æÁÑíááÇ Ýí ÇáÝÓÇÁ Ìæá Áä Ìæä ááÇ ÁÑÓ ÈÞÝ ÚáíáÇ; æáí áßÈæÝÈ ÇáÁííí ää Áä ÈÓÈÚáá ÁÓáÈáÇ Áæ ÈäÈÈÞ ÁÓáíÈáÇ ÞÍ áÇáÈ ÇÚÈÑÇÝ ÌáÓíá ÌæáÈ ÌáÇá ÁÓÈæÚ ææÓáÈ ÇáÁÚÈÑÇÝÇÈ ÇáÄá Ááí ÇááÇÆÈÈ ÈÞÑíÈÇ

ÝáÇ ÕÑ ÕáÈ ÇáÞÈæÑ ÇáÐí íØÈÞ Úáí ÇáÚÇáá ÁíáÚ ÁÓÇÁ ÌæáÈ ÞÇáÈ Úáí ÈíæÑ ÇáíáÇÁ æÚÓÈ ÁÓÍÇÈáÇ ÈáÇØÍ ÚáÇá ÇáÓáÇÁ æÈØÇæá ÇáíæÓÇÁ; Áä íáÈÚÑæä ÇáÁÓÇÑÇÈ ÇáÓÑíÈ . ää ÇáÈÍÈ ÇáÁÈÍÓ Áæ ää ÈÑááíáÇá Áæ ÇáÈÍÈ ÇáÁíáÑ ÁÐÇ ÒÇá ÇáíæÝ ää ÚæíÈ ÇáÁÓáÇá Ááí ÇáÁÑÓ äæ ÇáÐí ííáá Þá ÁÚÍÇÁ Çááá Úáí Áä íííæÇ Úá ÇáÁÚÈÑÇÝ ÈíæáÈ ÇááíÇáíá ÝáÇ ÚÐÑ ÇáÐíá íÑÝÚæä áÇÝÈÇÈ ÇáÁÓáÇá æíÚááæä ÁíæÈ ÇáÁíáÇá ; æßíÝ äÓÝ ÇáÐíá íÐáæä ÇááÓáíá Ýí ÓÇÚÇÈäá ÇáÚÓíÈÈ æÝí ÁÓáÇÈäá : ÇáÑáíÈÈ ÁæáÇ íÞ áááíÇáíá Áä íáÓíæÇ ÞÇÆáíá æííí ää ÇáíáÇá Ýí Þá ÈáíÈ ÁÐÇ ÚÚá ÇááØáæÈ Þá ÇááÓÇÚÍ : Áæ íÞæáæÇ Ááí áÁÝÈÍ Úáíá Ìíá ÁÝÈíáÇ Úáí ÒÈíÑ æáßá áÇ ÁÑí ÁííÇ æÇáÐíá ÒÝÑæÇ ÈÚÓää ÁæáíÇÁ ÈÚÓ ÇáÇ ÈÝÚáæä Èßá ÝÈáÈ Ýí ÇáÁÑÓ æÝÓÇÍ ÒÈíÑ (ÇáÄáÝÇá 73

*Ýí ÇáÓÈÇÍ ííáí ÇáÞæä ÇáÓÑí

ÝÞÍ ÇÓÈÍ ÁæÇÑ ÇááÚÑßÈ æÓÇÍ ÕÑÇááÇ; æÇááíÇáíæä Ìæá ÌáÇá ÁÈÇÍ æßÇÈá íÈíÝÓæä áÁÞÈÍÇááÇ æÁÚÍÇÁ Çááá Ýí ÐÚÑ áÝÓÚ ; ÞææÈää ÈßÇÍ ÈØíÑ ááÚÇ ää ÕíæÑáá; æÇááíÝÚíÈ áÇ ÈßÇÍ ÈÈæÞÝ æÇáÑÓÇÓ íÓÞ ÚáÇá Çááíá ÈÇáÓáÈ ÇáááÈ ÝíáÓÞ ÇáÓßæä æÈíí Çáíí ; æÇáÁáÚÇá Úíæ ÇááíÇáíá ÇáÄæá áÇÈáíÓ Èíá æáí æáÇÚíÑá ; æÇáÁ ÐíÇá ÈÈØÇíÑ Ýí ÇááæÇÁ æÞÍ ÚÓÈ ÇááÓÈÓÝíÇÈ ÈÇáíÑí ÝáÇ ÈßÇÍ Èíí áßÇáÇ ÁáÇ áíÑíí áÇÓÇáÈ Þáæää ÈÞØÑ . ÌáÇ áÇáß íÇíáÇá ÁÈÇÍ; ÁäÇ ÇÑÈæÈ ÑÈæÚß ÈíáÇá ÇáÄÓáÇÑ; ÚØÒí ÈÒÑÈíá ÇááíÚ ÕÑÈ Çááíá ÁáÇ ÈÑÈæíá; ÚÓÈ áíæíß ÈÇáÄÓáÇÁ ; íÝÈ æáÇÍß ÈÇáÈáæÇÁ æÇáíÇÝá ää Èáíß ÇáÓÇÍÞíá : íÈÓÇÈÞæä Úáí ÇááæÈ íÓÈÚÐÈæä ääÇíÇáá ÒÁää áÇííÑíæä ää ÇáíáíÇ ÁÐÇ ÞÈáæÇ ÓíÇÑÇÈ ÇáÁÓÚÇÝ áÇÈßÝ Úá ÇááííÑ ; æÁÓæÇÁ áÇ áÇÈÈæÞÝ Úá ÇááÐíÑ æÇáÓÝíÑ ; ää íÈÞ Ýí Çáíí ÓíÇÑÈ ÁáÇ æÞÍ ÓÚáÈ ; æáÚ áÐÇ Þáá ÝáíæÈ Çááá ÈØÇÑÍ ÁÚÍÇÁ Ýí ÇáíÈÇá ; æíáÞí ÇáÓíæÚí áÝÓá Èíá ÇááÓÇÁ æÇáÁØÝÇá áÚáá íáíæ ää ÇááæÈ ÇáÓÇá ÇáÐí íáÈÚÑá; íáÑÈæä ÈÇÑßíá æÑÇÁáá Þá áÈÇÚáá ÌÈí ØÚÇááá áÇíÓÈØíÚæä Áä íÁßáæä æÞÍ áÓÍ Ýíííá Ìáí Çááá áííæä æßÁää ÁÚÍ ááá ÓÇíáÇ áÇÓíÇ; ÚíÈÇ áÁÞíÇá áÁáÇÁ ÇáÞæä ÁäÇ ííÓæä äæÈÇ æáÇ ÑÓÇÓÇ ; ÁäÇ ííÐÑæä áíÇÝÚ æáÇ ÇáÚÇáÇ ; áÞÍ ÚÚá ÇáÈáÇÁ ÈííÈ áÇíØíÞ ÇáÞáá áá áÞáÇ æáßá : ÇáÞæä áÇ áÇææÇ æáÇ ÇÓÈßÇææÇ æáÇÐáæÇ

æBÁiá ää æÉi ÞÇÉá áÚá ÑÈiæä BÈiÑ Ýaç æääæÇ ääÇ ÅÖÇÈää Ýi ÓÈiá Çááá æÇÖÚÝæÇ æäÇ
ÇÓÈBÇæÇ æÇááá íÈ ÇÁÖÇÈÑiá
(Áá ÚāÑÇā 146)

ÁÞá ÈáÇÁ ÈÇáÛÑÒÇiÚÇ áUá ÇáÞáUÇ æÄÞiä Èiä ÇáííÚÝiá ää ÇááÈá
ÁÚÓ Èai ÇáíiÇ æaiÈ ÅÐÇ ÇæÈÑi ÝÁäB äÖá æÇáÖÚiÇÆi áááÖá
äÞiä ää ÇááíÇÁ ÝÚi Bá ääÖá BÁäB ää Bá ÇáÖæÇÑā Ýi ÁáÚā
ÞÇá ÖÇiÈi: Áä ääÇáB ÒāÑÈ ØiÈÈ ää ÇáÁÖÇÈÈÈ Ýi ÇáíÇáÚÈ ÇáÝáÇaiÈ ääÇ iÓN ÇáÞáÈ
æiÈáí ÇááÝÓ ; ÝÞáÈ áá : BiÝ ÈB ÅÐÇ ÑÁiÈ ÇáíÇáÚÈ BaaÇ ááÁÖáÇā ipæiäÇ íiÇÑ
ÇááÇÓ; æÇááíBáÈ ááÐÇ Çáíiá íÈæai ÒaÇaaÇ ÖÝæÈ ÇááíÈáÚ ; æÇáæÖÇÑÈ ÈÖá AÈÞi ÇááÇÓ
æÁæÚÇää æÁÒáí ää æÁÒiÚää æÈÑi ÇáÈáí ÈBÇáááÇ íiÇÑáÇ íBÇááÇ ; æÇáÝÇÓÞ ÝiáÇ
BÇáÈÚiÑ ÇááÚÈi Áæ ÇáÖÇÈ ÇáíÑÈÇÁ íāÝÑ ääá ÇááÇÓ æiÖāÆÖæä áÑÁiÈá æiÈÞÖÖæä áÐBÑ
.ÁÓää

æáÐÇ ÝÁä ÇáÈÖiÇÈ ääáÇ íá È ; æÇáÈBÇáíÝ ääáÇ ÚáÈ ; ÈÁä ÑÑÈæÈ ÇáÑÑÖ íáÇá æÅØÈÞÈ
ÈäÇÈ ÇáíāÑ æÑÖÇiÇá Úai ÇáÞáæÈ æÇáÈiæÈ ; ÝÁä áÐÇ Baa áÇiāBā Áä íÞÇÓ
ÈÇááÈÇÆi ÇáØiÈÈ æÇáÈäÇÑ ÇááÇÓiÈ ÇáÈi ÈÞØÝáÇ ÇáÁiÇá ää ÈÚiäÇ ÈÁä ÈíBā ÒÑÚ
Çááá æÈÈÝiÁ Ýi ÚáÇáá ÝÈiÈÝi Ýi ÇááíÈáÚ ÇáÑÞiáÈ æiÈæÇÑi ÇáÝÓÇi æÈáÞi ÇáÑÑÖ
ÈÈÑBÇÈäÇ æÈÖÈ ÇáÖáÇÁ íiÑÇÈäÇ æiáÚā ÇáÁÈäÇÁ ÈÇáíÇÈ Ýi ÝiÁ áÐÇ Çáíiá æÝi ÚáÇá
. ÞÑÁää

BiÝ ÈB ÅÐÇ ÑÁiÈ ÇáÚááÇÁ ÞÇiÈ æÇáÖÇáíiá ÓÇiÈ æÇáÖÇáíiá iÓNÑ Áaiáá ÈÇáÈäÇā ää ÞÈá
ÁÈäÇÁ ÇáÁáÈ ÁBÑÇáÇ æÁiáÇáÇ æÇiÈÑÇáÇ ; æBiÝ ÈB ÅÐÇ ÑÁiÈ íÇáá ÇáÞÑÁä äÞiá Ýi
;ÇááíÈáÚ Úai íÑií ÁæÑæÈÇ æÁāÑiBÇ ääá ííááæä ÁÚai ÇáÖáÇiÇÈ æÁÑÝÚ ÇáÁæÖáÈ ÇáÚááíÈ
áÚáB áÚi íÇÖÇiÈi : Çá ÇááíÈáÚ ÇáØÇāÑ ; æÇáÓÚÇiÈ ÇáÚÇáÑÈ ÇáÈi ÈáÝ íæÇáíá
; æÇáÞiÇiÈ ÇáÑÈÇaiÈ æäÇ ÈÈÚáÇ ää ÈÑBÇÈ æíiÑÇÈ ÈÚā ÇáÈáÇi æÇáÚÈÇi ; æÇáíiá
.ÇááÚiÝ ÇááÞÚi ÇáÞi iÓÈäÞ ää Èiá ÈÑÇÈä ÇáÝÓÇi æäá áÓÈäÞÚ ÇáÑÞiáÈ æäá æiá ÇáíáÓ
æáÐÇ áÚ ÇáÁää ÇáÞi íáÝ ÇááíÈáÚ Baa ÈÑiÇÁ ÇáÖáÇÑÈ æÇáÚÝÇÝ ; æBá ÝÑi Ýiá Áää Úai
. Íiää æáÝÓá æiáá æÚÑÓá æÇáá

ÁÞæá : áÚáB áÚi Áä Bá áÐá ÇáÈÖiÇÈ áÇiāBā Áä ÈÞÇÓ æáÐá ÇááÖÇÆÈ áÇiāBā Áä ÈÐBÑ
. ÈiÇæÈ áÐÇ ÇáíiÑ ÇáÚiá ÇáÞi ÈáÈÚÑā ÇáÁiÇá ÇáÞÇiáÈ
: ÁÐÇ BÇá ÇáíÖÇÑiæä Ýi ÝáÓØiá íÞææä

ÁäÇ íÇÁi ÁääÈ ÈÇáÖÚÈ ÇááÖiÚ æÇááBÈá æíááÈ ÑÖÇÓi áÈíáá ÈÚiäÇ ÇáÁiÇá äáíá
: Ái Èíáá ÇáÁiÇá Çááíá æÇáÖÇBæÖ ÓÚÇÑ ÇáÓiæÚiÈ ÇáíÓ ÇáÁæai ÈäÇ Áä áÞæá
. ÁäÇ íÇÁi ÁääÈ ÈÇááá ÇáÚÓiÓ ÇááÇÖÑ æíááÈ áÝÚi áÈíáá ÈÚiäÇ ÇáÁiÇá áÓiÝÇ
áÞi Áä ääÇ Áä áÓÈáÖÞ NiÇi ÇáÁÓiÇÑ áÈÝiÞ ÇáÞáæÈ ÇáÖÇiÑÈ ; æäá ÇÓÈÖÇá ÇáØÑiÞ ÓÚÝ
. áÓiá

æäÇ ÁáÈ ÈÇááÖÈÇÞ Áä ÞáÈ ÈiáäÇ ØæÇá ÇááíÇái Áæ ÈÚií ÇááÝÇæÖ
. ÁäÇ BÇá ääÇ ÈÇáÓÇÈÞiá ÁÓæÈ æÈÁáÇáää ÓáæÈ
ÅÐÇ ää ÁáÞi Èiá Úiáíá ÚÓáÚā æäBÈ Úā ÐBÑ ÇáÚæÇÐÈ íÇæÈÇ
æÅÐÇ äÖá ÁÈ (ÇáÓiÝ æÇáíÑÇÑÈ) ÇáÞáÈ íá ÅÐÇÑ (ÇáÑÈiÚ æÇáíáÇæÈ) Ýi ÇáÚiá æäá áÇiÈ
. ää ÓÚÇiÈ ÇáÁiÑÈ áÇáÈ Úiáíá áÁæÇÁ ØÑiÞ ÇáíiÇ
æäá ÈÐBÑ áÚiá ÇáíáÈ ÇÓÈÚÐÈ Úai íÇiÈäÇ ÈÁÖÇÁ ÒÑÈäÇ æäá ÈiÈ ää áÚÇáá íÇÑ ÇáæÖÇá
. áÓi áÇ íÈBÈíá Ýi áíiÇá ÇáÞÈÇá ÝiÇ ÁÞiÇá ÇáÖÈÑ Çíááí ÈÞi ÇáÞiáá
æÝi ÇáÖÈÇi ííáí ÇáÞæä ÇáÖÑi

*ÓāÑ ÇáÖáíÇÁ

[íááíÈ ÇááÚÑBÈ ÇáÚií 44 ÇáÈÇÑií 18ÖÚÈÇā 1408]
ÝáÞi ÇÓÈi ÇáÞÈÇá æiÒÈ ÇáÁāÑ ; æÚÓ ÇááBÑ ÈÇáÑiÇá æÈÖÇÈÞ ÇáÞæä ÚÓ ÇÞ ÇáíæÑ Áai
ÇááíÇā ; ÝÁÐÇ ÅÖÑÈ ááá ÈÇáááÚ ÈíiÑÈ ÇáÚÈÑÇÈ BÇáíáÇā ; æBÁā Áííáá ÚÇÖÞ
: æááÇā; Áæ æÇíā áíáÇā; Áä áÝÓá Þi ÈÚáÞÈ ÈÁíiá ÇáÞi ÓÈÞá æáÓÇá íÇáá íÑií
æBáÇ BāíáÇai íÐÇæÈ ÈÑáÈ ää ÇáíāÑ íÈi Þiá áá íÈÖiÚÇ
ÝááÇ ÈÝÑÞáÇ BÁáÚi æäÇáBÇ áØæá ÇiÈäÇÚ áÚā æÈÚÈ áíáÈ áÚÇ
BÈiÑāā æÖÚiÑāā ; ÈÞiááá æiÝiÝāā ; ÇáBá áÞÈá Úai ÇááÚÑBÈ áíÇæá Áä áÑiáá Úā ÇááæÈ
æBÁááÇ áíÇæá Áä áÑi áíæÈÇ Úā ÝÑiÓÈäÇ æÚÈÈÇ áíÇæá æáááÇ ÇáíæÝ ää ÚÓiÇá ÇáÁāÑ
áÇáBÈæÇ Úai ÇáÑi ÇáBÈÇÈ ÇáÁBáÈ Úai ÞÖÚÈäÇ; æÁÓÇáÈ Èä áÇiā iÓiäÇ Áai ÇáæÑÇÁ
BÁāāÇ iÓiÈ Çáíiá ÇáÚØÇÓ ÈáíááÇ íāáÚáÇ ää ÇááÇÁ; æÞÝ ÇáÓií Èáíá ÇáÚiáÇai Úai ÇáÓáB
ÇáÖÇÆB ááØÇÑ íáÇá ÁÈÇi æíÇÑ ÇáíæÇÑ Èiá ÞÇÆi ÇáÁÓÇi æÈiá ÇáÓií Èáíá ; ÇáÞÇÆi íÇáí
ÁÚÑi ÝÞi Ñiáá Ýi Áíi ÇááÚÇÑB æÈÞi íÞæi ÇáÞæä ÈÑiá æÇiíÈ iÈBáá áÚ ÇáÓií Èáíá Úai
ÇÓÈíÇá ÁÚÖÇÁ æäáÇÈÈ æBÑÇáÈ æáíÈÈ ; íÑiáá Áä áÇ íÈÞiá æÈÑÑÇ Þæáá ÈáÓáíÈ ÇááÖáíá
æÇáÁÖáÇá ÞÇÆáÇ : íÇÓií Èáíá æÓáB áÇÆÈ æÁÑÈÚæä Bíææ ÚÑÇā ÝÁÐÇ íÑiÈ ÝÁäB ÓÈÚÓá
ÈäÇáíÈ Úā ÇááÚÑBÈ æÈÚÑÖáá áááæÈ ää Áíá áÞáB æiØÑÞ ÇáÓií Èáíá áaiáÈ æÇáíá íBÇi íÈiÝÞ
ÚaiÇáÇ æÞáÈá íBÇi íØiÑ áíiÇáÇ Èä iÖÈØ ÁÚÖÇÈá æiÓBÈ Úai áÖÖ

ÈÖiÑ ÈÁiÐ Çáíáí áÚā Bá ææÓÚ æáæ íÈÁÈá Èiá ÁaiÇÈäÚÇ ÇáÁÓi
ÒÑæÈ ááÇá ÇáÖÇÑÈi ÇááÇá Ýi ÇáæÚi íÝiÝ ÁÐÇ áÇ ÁÈÞá ÇáÝÑÓ ÇááÈi

æÇáÓíí Èáíä äÓÚÑ ÍÑÈ; ÅÐÇ Óáí ÇáæÙí áÇíÊæÇáß äÝÓá ÍÇÔÈ æææ íÑí Ìáí Çááá íÈÓÇÐØ ÇáæÇÍí äááá Èáæ ÇáÁÍÑ; ÇáÑÓÇÓ äÝÈæÍ Úáíáá ; ÇáØíÑÇá áÇíßá ää ÇáÍÑßÈ æáÇ íÝÈÑ Úá ÇáÐÓÝ æáÇ íÍÒá ÅáÇ Çááá Èä ÇáÙíæä ÇáÈí ÓÇÐáÇ Çááá Ýí ÇáÁÓÈæÚ ÇáÁÍÑ ÌáÇíÈ äááíÇáííä ää (áíÙ 27) ÇáÈí Èáíí ÐÐíÝÈæÇ Úáí ÈÙÍ 250 ßá ÈÁÓÇÈÈ ÍííÐÈ áÄáäÇÈæíä ÐÐíÝÈæÇ Úáí ÅÓÙÈ ÇááíÒÑ æáßá ää ÇáÐí íÑí ÇááíÇáííä Úá ÍííÐÈ ÇááæÈ ÍÇÔÈ ÇáÚÑÈ ÇáÐíä íÑíí áÓÇä : ÍÇááá

Áí íæáí ää ÇááæÈ ÁÝÑ íæä áÇÐÍÑ Ää íÚæä ÐÍÑ íæä áÇÐÍÑ áÇ ÁÑáÈÙá æää ÇááííæÑ áÇíáíæ ÇáíÐÑ æÇáÓíí Èáíä íÑí äÐá ÇáááÇÙÑ; ÒÈÇÈÇ ÍÈØÇíÑæä Ááí ÇááæÈ ; ÈÚáíÈ ÁÑæÇíáá ÈÇáááÁ

. ÇáÁÚáí æíæí áæ íÐØÚ áíáá áíÝ ßáÇ ÍÝæÇ ; æíáÝÑ ßáÇ äÝÑæÇ ; æíÐÝÓ ßáÇ ÐÝÓæÇ Èííä ÁÈæ ÍÓÇä (ÑÕæÇä ÁÈÑÇáíä ÇááÑÚí) æææ ííáá ßÇáÑÈä -ÇáÝííæ -æíæÓí ÇáÓíí Èáíä Áä ÇÓÈÓáí È ÝáÇ ÈÑÍÚæÇ Áááí Ááí ÓæÑíÇ áÁáí ÁíÈ Áä íæÈÈ ÁÈæÇÆí Ýí Ìæ äÚíÝ æÁÑÓ ØíÈÈ æßÁáá íæíÙ ÇáÓíí Èáíä; Èä ÈÁÈí ÇáØáíÈ ÇáÈí Èæíí ÈííÇÈ ÁÈí ÍÓÇä ÓáííÇ -Áä ÓÇÁ Çááá -æíÈíÝÐ Çáíä ÇááæÇÑ æíÚÈÐ ÇááÓß Ýí ÇáÁáæÝ æíÚØÑ ÚÑÝá (ÑÇÆíÈä) ÇáØíÈÈ Çáíæ; æííáá ÁÈæ ÍÓÇä Ááí áÓÈÓÝí ÇáÝæÓÇä æíííä ÚÑÝÈ Ýí ÇááÓÈÓÝí áííÈ ÇááííÑ ÇáÚÇä áááÓÈÓÝí-Í.ÚÈÌ ÇááØíÝ-ÈÄä ÚÑÝÈ ÇáÁÓÈÈÐÈÇá ßáäÇ ÝÈíÈ ÇáÈÒÑ ÇáÁÑíí ÇáØíÈ Ýí ÇáÁÑíÇÁ

:Èä íÐÈíä ÇáÝæí Èáæ ÇáÝæí æßÁä ÇááÇÈÝ ÇáíÇíáí ÇáÐí ííÑß ÁÓæÇÐ áÁáÇÁ íÐæä Ñíí ÍíÇÓ ÇáÑíí íÇáÝÓ æÇÈÑßí áíÇÈ æÑí ÇáÚÑíí ááÓÇÈ æÇááÚá Áä ää ÁíÚß Úáí ÇáÁÑáÚÇí ÓÇÆÑÈ ÝáÇíÚíÈ ÇÈä Áä ÇááíÚí æÇáßÑæ æíííä ÇááíÇáíæä ÇáÐÓá ÇáÓÑíí ää ÇááØÇÑ æíÐÈÑÈæä ÈííííÇ ää áÁáÇÁ ÇáÓíæÚíá ÇáÐíä íÈÒÈÈæä ÈÇáííÇÈ æææ ÈÐÓÈ æáÈííááá ÁííÑÓ ÇááÇÓ Úáí ÍíÇÈ æää ÇáÐíä ÁÒÑßæÇ íæí Áííáá áæ íÚáÑ ÁáÝ ÓáÈ æáÇ áæ ÈäÓíÓíä ää ÇáÚÐÇÈ Áä íÚáÑ æÇááá ÈÒíÑ ÈáÇ íÚááæä (ÇáÈÐÑÈ 96)

ÇáÓáÇÁ ÈäØÑ ÇááíÇáííä ÈæÇÈá ää ÇáÐÐÇÆÝ æÇáÑÓÙÇÓ; æ áííÑ ÇáØíÑÇá íßÇí íØß ÈÁÐÇä ÇááÇÓ ; æÇáÁÑÓ ÈÁáÚÇäáÇ ÁÚíí ÁÚÍÇÁ ÇááíÇáííä ÅÐ ÐááÇ Èáíæ ííä ääá íáÑ ÈáÇ ää ÇáÐØÚ æÇáÈØÇíÑ Ýí ÇááæÇÁ æÇááÇæä ÈÒÙÇíÇá íØÇÑí ÇááíÇáííä æææ ÍáÇá ÇáááÇíÇ íÈÖ ÚáÇÑáÇ . ÝÒÑí æÈÇÚÇ

æáßá ßíÝ ííí ÇáíæÝ Ááí ÐáæÈäá ÓÈíáÇ æíí ØÇÑÈ ÁÝÆíÈäá ÝÑíÇ ÈáíÇÁ ÇáíæÑ; æßá æÇíí . äááá íííá ÚÇäÇ Ááá ää ííæÑ (íÑÍÚ) Ááí Áááá æíííá ÁÈæ ÇáíííÇÁ (ÁÓáÇÚíá ÚÈíÇááá ÇááØæÚ) æÁÈæ ÈíÑ ÇáíííÈí (ÍÇáí áÚáÇ ÇáÁíáíí ÇáíííÈí) æíÐÈíææä áÚ ÌáÚ ÚÝííÑ ää ÇááíÇáííä ÇáÁÝÚÇä áÚ áÝÑ ää ÇáÚÑÈ ÇááØÇÑ æííáÑæä ÓÈ ÍÈÇÈÇÈ Ýíä æÈÁÈí ÇáÐÐíÝÈ ÈíááÇæÈáÈÓÚ ÁÑæÇíáÚáÇ áÇíííÚá ÈÇáÓÇÈííä ääá áØæÇ . Úáí ÇáØÑíí

æÈÁÈí ÇáßÑÇáÈ ÇáÈí áÇíááß ÑííáÇ ÍÇíí æáÇ äÓíÐ ÅÐ Áä Ìä (ÍÇáí áÚáÇ ÇáíííÈí) ÇáÐí ÈíÝÐ Úáí ÐØíÝÈä íÚÈÐ äÓßÇ æíáÝí ØíÈÇ æííá Èä Ááí ÈíÈ ÓíÇÝÈ ÇáááÇíííä æÇáÁáØÇÑ æÓí í æáÇÆá Áæ íÓííæä íáÚáæä ÐÑÈ ÇááÇÝÐÈ ÈáÇ íÝíí ää Ìáá ÇáØíÈ æáÇ íáÈÒÑ Ýí ÇáÁÝÐ ää ÚØÑ æÇÐÈÑÈ ÁÈæ ÇÈÑÇáíä äáá æÁíÐ Çáíä ÇáÐí íáÓÝ ää ÑÁÓá Èä ÚÇí Ááí ÇáÈíÈ æÐÑÈ ííä ää ÁáÝ Áä ÇÈÑÇáíä ÝÝÚÑÈ ÝÇáÇ ÈáÇ ÈáÓáÈ æáÚáÈ Èä ää ØíÈ ; æíÈí ßÈÇÈÈ äÐá ÇáßááÇÈ æááíæä ÇáÑÇÈÚ ää ÇÓÈÓáÇíä áÇÓÇáÈ ÇáÐØíÝÈ Ýí ÚÑÝÈí æÈíæÇÑí æÁáÇ ÁßÈÈ äÐá ÇáÁÝÈÈÇííÇÈ æßááÇ ÝÈí ÇáÚÑÝÈ ÁæáÇíí Áæ ÓæíÈí ÈÚíÈæÇ ää Ìæ ÇáÚÑÝÈ ÇááÚØÑ Èíä . ÇáÓáíÇÁ

ÁááÇ ÍáÇÁ íÈæÇ Ááá ÇáÁÑÓ æÇáÓáÇÁ æÈíØ ÇáÈÇÑíí ÇáÁÓáÇáí ÇáÐí Èíá íÈíá Úáí ÇáíáíÇ ÈäÐá ÇáááÇÐí ÇáÑÝíÚÈ ÇáÈí ÁíÇáÈ ÁÓÓ ÇáÈæÇÁ æÈæíÈä ÈÇááíí æÇáÚÓÈ æÇáÈáÇÁ æÇáÓáÇÁ æáßá ää ÈÓÚááÇ ÁææÇí ÇáÈáÇÁ æáÇ áØæÈ ÇááÒÑ Úá Çáííááá .æÇáÈæÇÁ æáßÐÇ ÝÒÑÇÆÈ Çááíí ÚÇáíÈ æäáÑ ÇáíæÑ ßÈíÑ ; æÇáæÐæí ÇáÐí ÈíÈÇíä áÚÑßÈ ÇáÁÓáÇä .äá áíá æíá ßÈíÑ (ÁáÇ Áä ÓáÚÈ Çááá ÚÇáíÈ ÁáÇ Áä ÓáÚÈ Çááá ÇáíáÈ) æáßá áÐÇ áæ ÇáØÑíí *íæä ÇáÁÐÓí

[ááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 45/ 25 ÓÚÈÇä 1409] ÐÈä ÈÓÚÈ ÚÒÑ ÚÇäÇ ÇíÈáÚ ÇáíÓÇÑíæä Ýí ÇáÁÑÓ ÇááíÈáÈ æÇÈÝÐæÇ Áä íßæä Çáíæä ÇáÈáÇÈæä ää áÇÑÓ (ÁÐÇÑ) íæäÇ ááÁÑÓ æÁØáíÇ ÈæÝíí ÒíÇí / ÈáííÈ ÇááÇÒÑÈ æÇáØáí ÇáááÁ ÁÈáÇÁ ÇáÈæÑÈ ÇáÝáÓØíáíÈ ííÈÝáæä ÈáÐÇ Çáíæä Ýí ßá áßÇá æÓáæä (íæä ÇáÁÑÓ) . æáßá ÇáÓÈÇÈ ÇááÓáá Óáæä (íæä ÇáÁÐÓí)

æäáÇ íÒÑí ÇáÓííÑ Áä íÓÈÚá ÁÈæÇÁ ÝáÓØíä ßá ääÇÓÈÈ áÈÐßíÑ ÇáÁííÇá ÈäÁÓÇÈáá ; æÈÑÈíÈäá Úáí ÇáÚÓá æÇáÈÓáíä Úáí ÇáÁáÈÐÇá áÓÑÝáá æÁÚÑÇÓáá æÇáÈÑ áííáá æÇáÁáÈÓÇÑ ääÈÇíÆáá ; æäáÇ íÈ Áä íÐßÑ ÁííÇÐÇ ááíí Áä ÇáÈæÑÈ ÇáÝáÓØíáíÈ Ðí ÈíáÈ ÈíÇíÈ áÇáÚííÑ ááÇ ää ÍíÈ ÇáÈÓííÈ æÇáÈÐá æÇáÒÈÑ æÇáÁíÈæÇá æáíí ßÇá Áííáá ííáá ÈíÈ ÈíÇÈä áÚáÇ íáÓí Èä áÆÇÈ Çáßíáæ äÈÑÇÈ ää ÇááÇáÈ Ýí ÌáÓÐ ÍÈí íÓá Çáí ÇáÓÝÈ ÇáÚÑÈíÈ Èä íÐØÚáÇ ÍÈí íÓá Ááí ÇáááØÐÈ ÇááíÈáÈ ÓáÈ 48 íáÇá Ýí ÇáááÇÑ æíáÓí Øæá Çááíá áÚáá íÚÝÑ ÈÁíí ÁÈáÇÁ Óáíæä Áæ ÈÓíÇÑÈ ää ÓíÇÑÇÈáá ÝíÝííÑáÇ ; ßÇáÈ ÌæíÇ ÑÇÆÚÈ æáíÇæáÇÈ ÑÇÆíÈ ííÝ ÇáÁáÓÇá æÈáæÑÇ ÈÓÈÑ ÇáØáÇÆÚ æÁÒÑÇÑ ÇáÑæÇ Í

YāÇ iāYÚ ÇáĀŌĪ ÇáĪÇÁ āā ÇáØæī æáÇ ÊĒĐī ĪĒī ÊĒæā ŌæÇŊĪÇ
æáĒā ÇáĐī ĪYĒĒ ÇáĐáĒ ĪŌáÇ æīāŌĐ ÇáĒĒĪ ĀŌī Āā ĪŊī ÇáĪŌÇŊ ĪĒŌáĐ Ūāī ŪāŊ ÇáĪāæĪ
ÇáŌÇĪĐīā æīāŌĐ ĒĒáĒĒ ĪĪā ĀĒæÇĐ ÇáĀŪáÇā Yī YĒĪ ĐÇĒ ÇáĒĪÇĪĒ ÇáŊÇÆŪĒ Ēā Yī
ÇáĒæŊĒ ĒáāŪÇ ĪāĪā ĀĒæÇÁ YáŌŌīā æīĒĒĒ ĒÇĪāĪÇÁ ÇáŌĒĒĒ ĒÇŊĪÇ āŌæŊÇ ĪŊĒØ Yīā
ĀĒæÇÁ

ÇáĐŌĪĒ ĒāĪāīā æŌĒÇĪā æĪYÇŊÇ æāÇæ æĒÇŌĒĒæ ; æáĐī ĀŌĒØÇŪ ÇáĪŌÇŊ Āā ĪŊYÚ Yī
ĀŪáÇāā Ēā āā ĪĒā ĪĐĪÇ ŪāĪĐÇ āāĐÇ ÇáĪā Āæ ĪĪā ĒĪĒ ĪæÇĪā ŌŪīāĒ æāĐĒÇ āāĒĒÇĪĒ ÇáĪāÇāĪĒ
æÇáĐīā ÇáŊĒÇāĪĒ

æāÇ ŌāĪ ÇáĒÇŊĪĪ ÇáĪĪĒ ĒŌæĪŊÇ ĀŪŪā āā ĒŌæĪŊ āĀáÇÁ ÇáĐīā ĪāŌĒæā ĒĀĪāŌĒ ÇáĒæĪĪĒ Yī
ÇāāāŌĐĒ ĀĐÇ Āāā ĀŪĒŌĒ ĪāÇŊÇ āāÇŊÇ ĀĒæÇÁ YáŌŌīā ÇāāĒÇŊĒĒ æĀĪĪÇÁ ÇāāŌĪĪ ÇáĀĐŌĪ
ÇāāāĪ ĪÇĪĒ āĐÇ ÇáĪā æÇĪĒæÇāā ĒŪĪÇ Ūā āāāĪā ÇáĐæīā āŪ Āā ÇáĐīā ĪŌĒĪŌæā ÇáĀŊæÇĪ Ūāī
ÇáĀŊŌ ÇāāĒÇŊĒĒ ŌĒÇĒ Ūāī YŌŊĒāā ĪŊĪæÇ ŪīŊĒ Ūāī ÇáĀŪŊÇŌ æĪYŪÇ Ūā ÇáĀæŌÇā
; æYī āĀĒāāā ĒāĪĒ ĀāĪÇĪ āĪāīā æĒĪāÇæāā ĪŌ ĒÇŊĪĪ āÇŊŊŌ æīāāĪÇĒ ĪYÇŊÇ æāÇ ŊĀĪāÇ Yī
ĪŌā ÇāāŪŊĒĒ æŪāĪ ĀŊŌ ÇáĀĒØÇā ĐáĒ ÇáĪŌÇŊ ÇāāŌŪæā YĀææÇ ĒÇĪāYÇYĪŌ ĒŪĪÇ Ūā
ÇāāæŊ ĪŊŊæā ÇáĐŌĪĒ āā ĪāY ŌĒÇŊ æĒĪĒ ŌĪĪ ÇāāāŊĪÇā ÇáĐī ĪĒĒYā ĒĐĒŊĪÇĒ ÇáĀĒØÇā
ĒŪĪĒ ÇáĀŌæÇĒ ÇáŌÇĪĐĒ æĒĪĒYī ÇáŌæŊ ÇāāÇŌŪĒ ÇāāŌŊĐĒ æĪŪāæ āŪĪĐ ÇáĒæā æāŪĪĒ
ÇáŪŊĒÇā

æáĐī ĒŊŌ YæĐ ĪāÇĪā ŌāĪÇÁ ĀĒæÇÁ YáŌŌīā ŌĪŌĪÇĒ æÇŪāāĒ āŪŪā ĪĪÇĒæÇ ĀáÇ áŌĪÇāĒ
ÇāāĒĒĒ ÇáŪŊĒĒĒ ÇáĪāæĪĒ āā ÇáĀŪÇŌĪŊ ÇáĀŌáÇāĪĒ æāĪāÇĪĒ ÇáĪŌā ÇáŪŊĪĒ ÇáĐī ŌŪŌ Yī
ĪŌĪ ÇáĀāĒ ÇáĀŌáÇāĪĒ āā ÇáĒĒĒā æÇáĐæĒÇā ; æĐÇā YĀÇĪ āŌÇŊ ŌŪĪā ÇáĪŌĒ ÇáŌĪæŪĪ
ÇáĀŊĪāĪ : Āā ÇáĪāæĪ ŌŪĒ ĒĒÇĐĪ ÇáŌŪāĒ āā ĪĐ ÇáĪĪÇĒ æĀāÇ ĀŪĒĒY ĒÇĪāĪæĪ ĒĪāĒĒ āĀā
ÇáŌāŌ áÇĒŪŌĪ ĒŪŊĒÇā

æĒŊŌ ĒæYĪĐ ŌĪÇĪ æŌāĪĪ ÇáĐÇŌā æāĪāæĪ ĪŊæĪŌ ÇáĐīā ĪĒŌĪŊ ĐŌā āāāā āĪáŌ ÇáĒāĪŌĒ ÇáĪāæĪĪ
æĀŪŌÇÁ æĀŊŊÇā āĪĒĒāĪā . æāĀáÇÁ āŪ ŪĪŊāā āā ÇáĪŌÇŊĪā

YĒā ÇáĪŊÇÆĪ æÇáŌĪY ÇáĪŌÇŊĪĒ Ūāī ÇáĀŌáÇĐ ĒÇāĒ ĒāĒā āĪÇāĪ ÇáĪYÇŪ Ūā ÇáĪāæĪ
ÇáŌŊYÇÁ æĀāāÇ ĒĐÇæā ÇáŌāÇĪāĒ ÇāāŌĒŪāŊĪā !!! æĒæYĪĐ ŌĪÇĪ ŌÇĪĒ YĒŊĒ Īāā
ÇáĀŊŌ āæ ÇáĐī ĒÇā ĪĪāŪ ÇáĒĒŪÇĒ āā ĀāŊĪĒÇ ĒÇáŪāā ÇáĀŌŊÇÆĪāĪ ŌāĒ 1978ā æāĪāĪ ĪæĪŌ
æŌāĪĪ ÇáĐÇŌā āāÇ ÇáāĐÇā ĒÇāÇ ĪĪāāÇā ÇáŪāā ÇáĀŌŊÇÆĪāĪ Yī āĀĒāŊ ŌæYĪÇ ÇáĪāæĪ
; æāĪāæĪ ĪŊæĪŌ āæ ÇáĐī ĐÇā: (ĀāÇ āā ĐŊĪĒ ŪŌáÇÁ āāŌĪĒ æĒā ŊĪÇāāÇ Yī ÇáĪĐā æÇāāŪāā
ĪĪĒæā ÇáŌĪæŪĪĒ)

æāā ÇáĐīā æŌŪæÇ āŌĪĪ YĒĪĪ æÇáĒæŊĒ ÇáĐī ĪŊĪĪā Ēā ĀŌYÇá YáŌŌīā æĀĒæÇÁā (ĀāÇ ĪÇ ĀĪĪ
ĀāāĒ ĒÇáŌŪŪĒ ÇāāŌĪŪ æÇāāĒĒā æĪāāĒ ŊŌÇŌĪ āĒĪāā ĒŪĪĪ ÇáĪĪÇÁ āāĪā)

æāĐÇ ĒÇā ÇáĐĒÇā Yī YáŌŌīā āā ĀĪā ÇāāāĪā æÇáŌÇ ĒæŌ ŌŪÇŊ ÇāāÇŊŊŌĪĒ æÇáŌĪæŪĪĒ
áĐĪ ĒÇā ĪYŪ āĀáÇÁ ĀāĪ āĐĪāĒ ÇáŌYæY ÇáYáŌŌīāĪĒ æĀĒŊÇŌāā Ūāī ĐāĒ āĐÇ ÇáĐĒÇā
ĒÇŊĒĒ æĐÇŌāĒ ; āÇ āĒĒĒ ÇáĒæŊĒ ĒāĒāāÇ æāÇ ĀŌĪĒĒ YáŌŌīā ĒāŌĪĒĒ ĀŌĪ āāāÇ
áĐĪ ÇYĒĐĪĒ ÇáĒæŊĒ æYŌāÇ YæĪĪĒ ĀāāÇ ĒŪĪŌ ĒāÇ āĪĒæĪ æĒĪĪÇ ĒāÇ ŪĐĪĪĒ æĒŌĪŊ ĒāÇ
ÇŌĒŊÇĒĪĪĒ æāĐÇ YĐĪ ĀŌÇĪĒ ĒāĐÇ ÇáĒĪÇā ÇāāŌ ŌŊĒÇĒ ŌŊĪŪĒ āā āŪÇæā ÇáĀāŪāĒ
ÇāĪĪÇæŊĒ āĀŌŊÇÆĪā . æāĪĪĒ ÇáĒæŊĒ æYŌāÇ ĒŪĪŌ ÇáYŌÇāÇ ĐÇĒāÇ ĒāĪ ĐĪÇĪĒ ĒĪĪÇ Ūāī
ÇáŌŪÇŊĒĒ æĒĐĒÇĒ ÇáŪāÇæĪā æÇáĒāāÇĒ ; æĒĪā ĐæÇŪĪ āÇ ÇŌĒØÇŪæÇ Āā ĪŊĪāāÇ Ūā ĪĪāāÇ
YĒĒāĒŊ āā æáÇ āĪ ĒŪŊY ĪĪāāÇ YĒŪāā āā YĒĐĪ āĪĪāÇ ÇáæáÇÁ ÇáŪÇŌYĪ ÇáŪÇāŌ āāĐÇ ÇáĪā
ÇáĐī āā ĪŌĒŌĪŪæÇ Āā ĪĪĒĒæā āā ĀŪāÇĐ ÇáĐáæĒ æáÇ Āā ĪŌāĪæā āā ĒĪÇĒ ÇáYŌŊĒ æáÇ āā
ĒāĪĒ ÇáŌĒŪĒ

æāĐÇ YŪāĪāÇ ĒŌĒĪ ÇáĀŌāĒ æĒĒŌŊ ÇáĒŊæĒ Ūā ĀāĪÇĒāÇ ĒĪĪ ÇáĐÇŪĪĒ ĒĒĪāĪ Ūā ĐĪÇĪĒāÇ
æĒĒāŌā āā āŌæāĪĒāÇ

:ÇáĪŊŌ ÇāāāæĐĪĪ
áĐĪ ĒÇā ÇáĀæāĪ ĒÇáĒæŊĒ ÇáYŌŌīāĪĒ Āā ĒĪŊĒ Āā ĀĒæÇÁ YáŌŌīā áÇĪĪŊĒāā ÇáÇ ÇáĀŌáÇā
æáÇĪāŪāā ĀáÇ āĐÇ ÇáĪā ; æĒÇā ÇáĀĪŊĪ āāÇ Āā ĒāĒāĪ āĐÇ ÇáĪā āāĒ æŌŊĪŪĒ æŌĪÇŌĒ
æŪĐĪĪĒ æāāĪ ĪĪÇĒ

ĒāÇ YŪā ÇāāĪÇāĪæā Yī ĀYŪÇáŌĒÇā ÇáĐīā ĒĒÇāĒĒ ŪāĪāā ÇáĪāĪÇ āāĒāÇŌā Ūā āĐÇ ÇáŌŪÇŊ
ÇāāŊāæĐ æÇĪĒYĪ Ēāā ÇāāÇŌĪæā Āā ĪYŪæÇ æĪæÇŊæÇ āĐÇ ÇáĀŪáÇā: (ĒĀā ÇáĪāÇĪ Yī
ĀYŪÇáŌĒÇā áĀĐÇāĒ ĪæāĒ ĀŌáÇāĪĒ YĪāÇ) æāĒāāā ĀĒæÇ æĀŌŊæÇ YÇáĒŌŊæÇ ææŌāæÇ
áĐĪ ĒÇāĒ ÇáĀĪÇā ĒYĪāĒ Āā ĒŪāā āā ĀŊÇĪ Āā ĪĒŪāā æáĐĪ ĒÇā Yī ÇáĀĪŌÇÁ ÇáĐÇĒāĒ ÇáĒĪ
ÇŊĒĒĒĒāÇ ÇáĒæŊĒ æÇáĪŌÇÆŊ æÇáŌŊĒÇĒ ÇáĒĪ ĒāĐĒāÇ āĒĪĒ āāĐ ā ÇāāŌĪŊĒ ÇāāāĒĒĒ
ŪĒĒĒ āĒā āā ĀŊÇĪ Āā ĪŪĒĒ æāæŪŪĒ āāā ĀŊÇĪ Āā ĪĐŊŊ Āæ ĪĒĒŌŊ
:æāĒā ĪĒĒæÇ Āā ÇáŌæYÇā áÇĪŪŪ YŊŌĒ āāĀáÇĐ Āæ ÇáĀĒŪÇŪ
áĐĪ ĒÇā Yī ĐŌŌāā ŪĒĒĒ āĀæāĪ ÇáĀāĒÇĒ
(ĪæŌY 111)

*ÇáĪŊĒ ÇáĀāāĪĒ

:ÇáĪāĪāāā æĪā æÇáŌáÇĒ æÇáŌáÇā Ūāī āā áÇ āĒĪ ĒŪĪā; æĒŪĪ

Yí ÈíÈí ÍíÈ ðáÈ ĀæÍÚ àlàæÚÈ ää ÇáÓÈÇÈ ÇáÞÇíáíä áÒíÇÑÈ ĀÑÒ ÇáÚÒÈ æÇáÝÍÇÑ ÇáÈÍ Èí ĀÍÍ ÇáÓÈÇÈ ÍÇáÈÇ æĀŌÑ Yí ĀÐáí: Āáí ÐáÈÈ Āáí ĀÍÍ ÇáÚááÇÁ ĀÚÑÒ Úáíá ÍáÚ ÇáĀæÇá ááláÇÍ ÇááÈÇÑß YĀáŌß ÈÍÍ æááŌ Yí ĀÐáí ÞÇÆÁÇ: ĀáŌÍß Āá áÇ ÈÍáÚ ÇáĀæÇá áĀÝÚÇáŌÈÇá æÈáÚ áŌÍÍÈí ää íáíß ää ĀÞÑÈÇÆß æáÚÇÑYß ÇááÈÇYáíä áÍíáÈ áÐÇ ÇáláÇÍ Āá íÈæÞYæÇ Úá ÍáÚ ÇáĀæÇá áĀá ÑæŌíÇ áÇßŌÈ Úáí ĀÍÈÇÑáÇ; æÈáÍá ÇáláÇÍ ÇáĀá Āáí ÍÑÈ ĀááíÈ YáÇ áßá ääá íŌÍíæä áÇÑ ÇáYÈáÈ ŌÑÇáÇ æíŌßÈæä ÇáÈÈÑæá Úáí áÇÑ áŌÈÚáÈ æáÆÁÇ áŌÈÑß Yí ÓYß ÍáÇÁ ÇááŌáíä

ÞÇá ÇáŌÇÈ: YÇáÞÈŌ ŌÍÑí æŌÇÞÈ ÇáÍáíÇ Yí Úíáí Èä ÍÑÈ æÇáÍæÇÑ íĀÍÐ ÈÑĀŌÍ Èä æÍÈÈ ÈÚÍ Ðáß Āá áÐá ÇááÞÇÁÈ áÚáÈ ÈÚŌY ÚáíáÇ ÇáŌÍY æÇáĀÚáÇá Yí ÒÈÍÑ ää ĀÍŌÇÁ ÇáÚÇáá ÇáÚÑÈí æÍÇŌÈ ÇáŌÍY ÇáÈÍ íííÑ áÍæÑáÇ ÇáÍŌÇÑ æíÞŌÍ ÇáÍŌÇÑíæä ää ĀŌáÇÞ áÐá ÇáŌÇÆÚÈ Āáí :ĀæÑ

Āá ÈßY ĀíÍ ÇááÍŌáíä Úá ÇáÈÐá æÈäáÚ ÇááYŌ ää ÇááŌÇÑßÈ Yí áÐÇ ÇáláÇÍ ÇááÈÇÑß ÍÈí-1 áÍÚÈ ÇáĀáÈŌÇÑ ÇáááÇÆí

ĀÞÇÁÈ ÇáÍæÇÍŌ ÇááYŌÍÈ Èíä ÇáĀáÈ æÈíä ÍáÇÍáÇ ÇááÈáÈá Yí ÇááÚÇÑß ÇáŌÇÑíÈ ÇáÈÍ ÈÍæÑ-2 ÑÍÇáÇ Íæá ÍáÇÁ ÁÈÇÍ æßÇÈá æÞáÍáÇÑ æŌÇááí

ÇáÍYÚ ÈÒÈÍÑ ää Ðæí ÇááYæŌ ÇáŌÍÈÈ ÇáÐíä ää íŌáÚæÇ Úáí ÍÞÍÐÈ ÇáĀáÑ æáá íÈÇÈÚæÇ-3 áŌÍÑÈ áÐÇ ÇáláÇÍ ÈÍŌæÇÈá Āáí ÇáíĀŌ Āæ ÇáĀŌÈÍÆÇŌ ää Òá ÍáÇÍ ŌÇÍÞ ĀÐ Āá Āæá ŌÁÇá íÞYŌ Āáí áÍíáÈ Òá æÇÍÍ ääá áÈŌ Úáíá æäá ŌÇÑß ää Ðí ÞÈá Yí ÇáÈÐá æÇáÚŌÇÁ äæ: ÁÐÇ ÒÇá ÍáÇÍ ĀYÚÇáŌÈÇá ÞÍ ÇáÈáí ÈÚÍ áÐá ÇáŌYÍÇÈ ÇááŌÑÞÈ Yí ÍÈíä ÇáŌáá æäá ÈÚÍ áÐá ÇáÈŌÍÇÈ ÇáæŌÍÆÈ ÇáYÐÈ Yí ÈÇÑÍÍ ÇáĀŌáÇá ÞÍ ÇáÈáí Āáí ÍÑÈ ĀááíÈ æĀá íŌYß ÇááŌááæ ÍáÇÁ ÈÚŌáá ÇáÈÚŌ YÚáí ÇáÍáíÇ ÇáŌáÇá æÈŌá ÇáĀÑŌ ÍÑ áááŌáíä ää ÚÇáÑáÇ

ŌÑÚ ÇáíĀŌ Yí ÞáæÈ ÇáßÈÍÑíä ää Āí Úáá ÍÑ æÈÍÇŌÈ ÇáláÇÍ æÍYÚáá Çáí ÚŌáÈ ÞÇÈáÈ íÚÍŌ-4 YíáÇ ÇáĀáŌÇá ÇáŌÍÈ YÑÍÍÈ ÇáŌæÇÆíÈ áÐááÈ æÇÍÈÈÇÈ ÇáĀáá ää ÞáæÈ ÇááÇŌ ää Āí Úáá ÍáÇÚÍ ÍÑ æÐáß ÒáÇ ÍŌá ááÑáÈÇá Yí ÇáÚŌæÑ ÇáæŌŌí ÚáíáÇ Úá ÇáYŌÇÍ æĀŌŌÈ ĀæÑæÈÇ æÚÑÞ ÇááÇŌ Yí áŌÈáÞÚ ÍáŌÍ ÚYá; æĀŌÈÍ ÇááíÈáÚ ÍíáÇ áÇÍŌÇÞ ÈĀŌá ÇáŌáæÇÈ æÈÍÑßá ÇááŌæÇÈ; æÍŌá áí ÇáßÈÍÑíä Yí ĀæÑæÈÇ ÑÍ YÚá ÚáíY áíÑæÇ Yíá ÇáÍÇÈ; æÚŌYæÇ Úá ÇáŌæÇÍ; æÇáŌææÇ Úáí ĀáYŌáá Yí ĀííÑÈ áÚŌæáÈ Úá ÇáÍÇÈ äáÞŌÚÈ Úá ÇáÍáíÇ áÈÈæÑÈ Úá ÑŌÇáÈáÇ Yí ÁŌáÇÍ ÇááÇŌ æáíÇæáÈ ÇáÞÇÐáá

ÇŌÈÚÇá ÇáĀáÈ Úá ÞŌÇÍÇáÇ ÇáßÈÑí æĀÍÍÇÈáÇ ÇááŌÍÑíÈ æŌÑY áÚÑáÇ Úá áŌÇÑßÈ-5 ÇááŌáíä Yí ĀYÑÇÍáá æĀÈÑÇÍáá æÈáŌÍÞ ÇáÑæÇÈŌ ÇáÑæÍÍÈ Èíä ĀYÑÇÍ áÐá áĀáÈ ÇáÈÍ ÈáÈá :ÇáÈáíÇá ÇáæÇÍÍ

áÈá ÇááĀáíä Yí ÈæÇÍáá æÈÑÇÍááá æÈÚÇŌYáá ÒáÈá ÇáíŌÍ ÇáæÇÍÍ ÁÐÇ ÇŌÈßí ääá ÚŌæ ÈÍÇŌÍ (áá ŌÇÆÑ ÇáíŌÍ ÇáæÇÍÍ ÈÇáŌáÑ æÇáíáí

(ÇááĀáá áááĀáá ÒÇáÈáíÇá íŌÍ ÈÚŌá ÈÚŌÇ) ÌŌÚŌÚÈ ÚÞÍÈ ÇáÈÑÇÁ æÇáæáÇÁ áí ÇááŌáíä æÈÞŌÍÚ ĀæÇŌÑ ÇááÍÈÈ æYß ÚÑÍ ÇáĀíáÇá-6

:YÍ ÇáŌÍÍ (ĀæÈÞ ÚÑÍ ÇáĀíáÇá ÇááæáÇÈ Yí Çááá æÇááÚÇÍÇÈ Yí Çááá: æÇáÍÈ Yí Çááá æÇáÈÚŌ Yí Çááá) æYÍ ÇáŌÍÍ

ÍÞÈ áÍÈÈí áááÈÍÇÈíä Yí æÍÐÈ áÍÈÈí áááÈæÇŌáíä Yí ; æÍÐÈ áÍÈÈí áááÈáÇŌÍíä Yí æÍÐÈ áÍÈÈí) áááÈŌÇæÑíä Yí æÍÐÈ áÍÈÈí áááÈÈÇÐáíä Yí ; ÇááÈÍÇÈæá Úáí äáÇÈÑ ää äæÑ íŌÈŌáá ÈáßÇááá (ÇááÈíæä æÇáŌÍÞæä æÇáŌáíÇÁ :æááÇ áÇ ÈÍ Āá äáÈá ÇááŌáíä Āáí ÞŌÍÈíä ÒÈÍÑÈíä

ĀæáÇááÇ: Āá áÐÇ ÇáláÇÍ ÞÍ ÞÇá äáÐ Çáíæá ÇáĀáÈ Èíä ÇáĀYÚÇá ĀáYŌáá áĀá ÇáláÇÍ ÞÍ ÈÍĀ äáÐ ÇáíŌæÈ ÇáĀáÈí æÇŌÍ ÇáÑÇÍÈ áÇŌÍ ÇááíY ÈÇÑŌ ÇáÚÑŌ æáæ: ĀÞÇÁÈ Ííä Çááá Yí ÇáĀÑŌ æĀáŌÇÁ áÍÈáÚ ÁŌáÇáí; áÞÍ ÒÇá ÍáÇÍÇ Èíä ÁŌáÇá æßYÑ;Èíä ÁíáÇá æĀáíÇá æÈíä ÍÑßÈ ÁŌáÇáíÈ æÍÑßÈ ŌæÚÍÈ

ÈÍĀ Èíä ĀÈáÇÁ ÇáíÚæÈ ÇáĀŌáÇáíÈ æÇáÚááÇÁ ää ÍáÈ (ÍßáÈÍÇÑ æÑÈÇáí æáŌÑ Çááá äáŌæÑ) æÈíä ÍÇæí ÇáÚááÇáí ÇáÐí ĀÈí áÍáæáÇ Úáí ÇáĀY ÇáŌíæÚíÈ ÇáÍáÑÇÁ ää ĀÍá ÈŌYÍÈ ÇáÈÍÇÑ ÇáĀŌáÇáí Yí ĀYÚÇáŌÈÇá ää ÍáÈ ĀÍÑí; Èä ÇŌÈáÑ ÇáláÇÍ áÚ ÇáŌÈÇÈ ÇááŌáá æÇáÚááÇÁ ÇáÐíä íÞáíæä ÇáŌÚÈ ÇááŌáá ää ÍáÈ æÈíä ÈÑÇÞí áĀŌŌ ÇáíŌÈ ÇáŌíæÚí ää ÍáÈ ĀÍÑí æÇŌÈáÑ ÇáÞÈÇá ää ĀÈÑíä ŌáÈ (1978á) Āáí ŌÈÈáÈÑ ŌáÈ (1979á)

ææÇŌá ÇáŌÚÈ ÇááŌáá ÞÈÇáá ŌÍ ÍYÍÚ Çááá Āáíä ÇáŌíæÚí ää ŌÈÈáÈÑ (1979á) Āáí ÍíŌáÈÑ (1979á); Èä ÈÍíáÈ ÑæŌíÇ Yí 27 ÍíŌáÈÑ ŌáÈ (1979á) ÈĀŌÇŌíááÇ ÇáÍáÈí æÇáÈÑíÈ ÍÇááÈ áÚáÇ ÈÇÈÑß ÒÇÑáá æÞÈáÈ ÍYÍÚ Çááá Āáíä ÈÚÍ Āá ÞÈáÈ ÇáŌíæÚíÈ ää ÞÈá ÑYÍÞíä ÈÑÇÞí æÍÇáí æÇŌÈáÑÈ ÇááÚÑßÈ ÈŌÑÇááÇ áÇ ÍY ááÇ ÇæÇÑ æáá íÚÑY ÇááŌááæä ÑÇÍÈ æáÇ ÇŌÈÞÇÑ ÍÈí 15 YÈÑÇÍÑ (1989á) ÍÈ áÑÈÈ ÑæŌíÇ äáŌÞÈ ÐáíáÈ ÇáííÑÈ ŌÑ ÇáííÇÑ æÚÇÍÈ ÇááÚÑßÈ

ŌíÑÈáÇ ÇáĀáÈí Èíä ÇááíÇáíá æÈíä ÇáŌíæÚíä æÈíä ÇáŌíæÚíä ÇáĀYÚÇá ÁÐÇ ÒÇá ÇáÞÈÇá Èíä ÇááíÇáíá æÈíä ÍßáÈÈ áÍÈ ÇáŌíæÚíÈ ĀááíÈ ÁÐá YÇáÞÈÇá Èíä ÇáŌáá-2 Ōáí Çááá Úáíá æŌáá æÈíä Þæáá Yí ÈÍÑ æĀÍÍ æÇáíáíÞ æYÍ YÈÍ áßÈ ÒááÇ ÍÑÈ ĀááíÈ áĀá Āáá áßÈ ää Āááá æÚŌíÑÈá æÈäæ Úáá æĀÞÇÑÈá æáá Èßá ÑæÇÈŌ ÇááŌÈ æĀæÇŌÑ Çááæá æÇáÍŌ Yí Āí

Ííä ää ÇáĀíÇá áí ÇáíÇYÚ ááÞÈÇá Āæ ÇáßY Úáá Çá ÇáÚÞÍÈ áí ÇáÑÇÈŌÈ Çáæíí Èíä ĀÈáÇÁ áÐÇ Çáíá æáí ÇáíÇYÚ Çáæíí ááÈŌÍÈ ää ĀÍá ÇÞÑÇÑáÇ Yí æÇÞÚ ÇáĀÑŌ

(ÈÚÈÈ Èià ìí ÇáÓÇÚÉ ÈÇáÓíÝ ÍÈì íÚÈÌÇááá áÇ ÒÑíß áá)
:æÚaiãÇ ÇÓÈÒÇÑ ÇááÈì Òái Çááá Úaiá æÓáá Ýí ÆÓÑì ÈÌÑ ÞÇá ÆÈæÈßÑ
íÇÑÓæá Çááá àÁáÇÁ Èææ ÇáÚá æÇáÚÓíÑÈ æÇáÁÍæÇä æÁai ÆÑì Áä ÈÁÍÐ áááá ÇáÝÍÈ Ýíßæä)
(æÇ ÁÍÐäÇä ÞæÈ ááÇ Úai ÇáßÝÇÑ æÚÓì Áä íáíiáá Çááá ÝíßææÇ ááÇ ÚÓÏÇ
ÝÞÇá ÑÓæá Çááá Òái Çááá Úaiá æÓáá: áÇ ÈÑì íÇÈä ÇáÌØÇÈ, ÞÇá: ÞáÈ æÇááá áÇ ÆÑì áÇ ÑÑì
ÁÈæ ÈßÑ æÁai ÆÑì Áä Èáßáai áá ÝáÇä-ÞÑìÈ ÚáÑ-ÝÁÒÈ ÚáÞá æÈáßá ÚaiÇ áá ÚÞíá Èä ÁÈí
ØÇáÈ ÝíÒÑÈ ÚáÞá æÈáßá ÍáÓÈ áá ÝáÇä ÁÍíá ÝíÒÑÈ ÚáÞá ÍÈì íÚáá Çááá Ááá aÍÓ Ýí ÞæÈæÇ
áæÇÍÈ áááÒÑßíá æáÁáÇÁ ÒáÇÍííáá æÁÆáÈáá æÞÇÍÈáá; Ýáæì ÑÓæá Çááá Òái Çááá Úaiá æÓáá áÇ
ÞÇá ÆÈæÈßÑ æááÇ íÈßíÇä ÝÞÇá íÇÑÓæá Çááá ÁÍÈÑai áÇ íÈßíß ÁáÈ æØÇÍÈß ÝÁá æííÈ ÈßÇÁ
ÈßíÈ æÁá áá Áíí ÈßÇÁ ÈÈÇßíÈ áÈßÇÆßáÇ ÝÞÇá ÑÓæá Çááá Òái Çááá Úaiá æÓáá ááÐí ÚÑÓ Úai
-ÁÓÍÇÈß áá ÁÍÐáá ÇáÝÍÇÁ ÝÞí ÚÑÓ Úai ÚÐÇÈáá Áíai áá áÐá ÇáÓíÑÈ-ÒíÑÈ ÞÑíÈÈ
:æÁáÓá Çááá ÈÚÇá
æáÇ ÞÇä ááÈì Áä íßæä áá ÇÓÑì ÍÈì íÈíá Ýí ÇáÁÑÓ ÈÑííæá ÚÑÓ ÇáíÇÈ ÇáíaiÇ æÇááá íÑíí)
(ÇáÁíÑÈ æÇááá ÚÓíÒ Íßíá áæáÇ ÒÈÇÈ áá Çááá ÒÈÞ ááÓßá ÝíáÇ ÁÍÐÈá ÚÐÇÈ ÚÚiá
(ÇáÁáÝÇá: 68)

æáÚai ÇáÁÈíÇä: ÇáÁÈÈÇÑ áá ÇáÞÈá
áÞí ÞÇä ÇáÚÈÇÈ æÚÑÓ ÇáÚÐÇÈ ÈÓÈÈ ÞÈæá ÝÍÇÁ ÇáÁÒÑì æÚíá ÞÈááá Ýáá íáÈÈá ÇááÓááæä
æíÚááæä Çä ÇáÁÈíÇä Ýí ÇáÁÞÇÑÈ áá ÇáÓíæÚiá ÝÑÓ Úai ÇááíÇáííá
æÓÈíÇáß Çáááá æÈíáíß ÁÓai Áä áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÚÝÑß æÁÈæÈ Áaiß

* ÒäÇÚÉ ÇáÈÇÑí

æÈÇÑíí ÇáÁáá ÁááÇ ìÑí ÈÞíÑ áá Çááá Úai Áíí ÁÝÐÇÐ íÓØÑæä ÈíáÇÁáá æíÓííæä ÈææÇÞÝáá
æÓáÇÈÈáá ÁáíÇí ÇáÁáá æíÓæá ÚÓÈáÇ æÞí ÈíÈ ÒäÇÚÉ ÇáÈÇÑíí ÇáÁÓáÇai íaiÈ Ýí
. ÁÝÚÇáÓÈÈÇä ÝÈíÁÈ áÚÇÞá ÇáÁÓáÇä ÇáííÈ ÈÑÈÝÚ æáßá ÈÇáíáÇíá áÇÈÇáíÇÑÈ æÇáÓæÈ
æßÇä ÇááíÇáíæä ÇáÁÝÚÇä ÍÓÁ áá ÞíÑ Çááá ááÐá ÇáÁáÈ ÇáÈí ÈíÁÈ ÈááÓ áá ÒÈæÈáÇ æÈÓÈíÞÚ
.áá ÒßÑÈáÇ æÈÑÈÝÚ áá áÓÈæÞÚ æáíÈáÇ æÇÑÈßÇÓáÇ
æÇáÁáá ÈíÑÓ Úai ÒÈÇÈÈ ÈÇÑíí ÁÝÐÇÐáÇ áÈÑÈíÈ æÞÈá ÁíÇááÇ; æÈáÇÁ ÇááÇÓÆÈ áá
.ÁÈáÇÆáÇ Úai ÇáÞíá ÇáÈí Òíí áá Áíá ÚÑÓáÇ ÁÈØÇááÇ æÞáááÇ
æÁÝÓá ØÑíÞÈ áÈÑÈíÈ ÇáÁíÇá áí: ÈíÑíÓáÇ ÈÇÑíí ÁáíÇíáÇ áá ÍáÇá ÓíÑ áÓáííáÇ æÞÇÍÈáÇ
æÁÈØÇááÇ; Ýaiá æÈÁÓí ÈÑÓæá Çááá Òái Úaiá æÓáá æÁÓíÇÈá æáÓíÑ Úai áííáá æáÞÈÈÓ áá
. ÇááæÑ ÇáÐí ÍÇÁ Èá; æáÞÈÝí ÁÈÑáá (ÁæáÆß ÇáÐiá áíí Çááá ÝÈáíÇáá ÇÞÈíá)
æßááÇ ÞÇäÈ ÇáÁáÈáÈ ÒÇíÓÈ ÍíÈ; æÁíÇÈáÇ ÒÇíáÈ ÍííÈ ÝÁá æÇÞÚáÇ Ýí ÇáÞáæÈ íßæá ÈÚáÞ
; æÁÈÑáÇ Ýí ÇááÝæÓ æÈæíááÇ ÁÓí æÁÞíá æÐáß áÁá ÇáÓæÇáí ÇáíÇÓÑÈ ÍæÇÝÚ æáíÑßÇÈ
ááÞáæÈ Áä ÈÓÇÈá æÈÈÇÑíí áÇä áíÇÁ ÇáÁÚáÇÞ áá ÇáÞáæÈ íáÇí ÈÞæÈ áÐÇ ÒÇÈ æÈáßá íÚíÒ
; ÞáÇ ÈÚíÓæä æáÝÈá ÇáÈíÆÈ ÇáÈí áÝÈßá æÁÚáá Çáíæ ÇáÐí íÚááßá; ÝáÇ ÈÇáá Þí ÒÈÞßá

. ÁæaiÓ ÈÇáßÇáßá Çä ÈÓáßæÇ ÞáÇ Óáß æÈÓíÑæä ÞáÇ ÒÇÑ

: ÇáíÇÑ ÇáÓÚÈ
æßÈíÑÇ áÇææÇíá æáíá áÝÈí æØÇíÇ ÒÈíÑ áá ÇáÓáíÇÁ ÈáÓßáÈ Áááá ííÑíæá ÚaiáÇ Áä áÇáßÈÈ
: Úááá ÞááÈ; ÝÞí ÒÈÈ
ÓÚí ÇáÑÓæí: áÇÁÓáí ááíáÈ ÇáíáÇí æáÇ ÇáÈáíÇä ÇááÑÓæÓ Áä ÈßÈÈ Úai ÞááÈ; æÁÈæ ÍíÇáÈ
(ÚÇíá ÝÇÑÓ): ÁæÓì Áä áÇíßÈÈ Úai ÒÆ; æÁÈæ æÓáá ÇáÓáÚÇáí: áá ÒÈÈ Úai ÒíÆÇ ÝÁáÇ ÍííÈ
íæä ÇáÞíÇáÈ; æÓÁáÈ áÝÓí ÒÈíÑÇ: æáá íÞ ááá Áä íááÚæÇ ÇááÇÓ Áä íÈßááæÇ Úááá ÈíÑ; Áä
áÁáÇÁ ÁÓÈíæÇ ÍÓÁ áÇáÇ æÓÑíØÇ ÍíÇ áá ÈÇÑíí áÐá ÇáÁáÈ ÝaiÓ áÁíí Áä íÞÓ ÒÑíØ ÇáÈÇÑíí
ÇááÒÑÝ ÈííÈ Áä ÒæÑÈá æÑíÈ Ýíá Áæ ÐßÑá áÑ ÍáÇáá; Áä ÍáÇÁ áÁáÇÁ ÇáÓáíÇÁ Þí ÑæÈ
ÓíÑÈ áÐÇ Çáíá æÓØÑæÇ ÈÁíÑÝ áá ææÑ ÈÇÑíí áÐá ÇáÁáÈ; Ýßá ÓÈíÑá ÇíÇá áæ ÇíÝí
ÇáÈÇÑíí ÇáááÇÐí ÇááÒÑÞÈ æÇáÞáá ÇáÓÇáÞÈ áá ÁÈáÇÁ áÐá ÇáÇáÈ ÁÈÈíÇáÇ ÈÁÈí ÈßÑ
æÇáíáÝÇÁ ÇáÁÑÈÚÈ æÇáÓíÇÈÈ ÇáßÑÇä ÑÓæÇä Çááá Úaiáá ÁíáÚiá æÇáÁÈØÇá ÇáÁÝÐÇÐ
ÁáÈÇá ÓÚí æáÓÚÈ æíáÓÈ æÇáÞÚÞÇÚ æÚÇÓá æÇááÞíÇí æÇááÚáÇä æÚßÑáÈ æíÇáí æÁÈí ÚÈíÈÈ
;æßá ÓÈíÒÑ ÇáÁáÈ áá ÑÓííáÇ ÇáÈÑí ÇáÐí íßæä ÇááÚiá ÇáÚÐÈ ÇáÐí Èááá ááá ÇáÁíÇá ÚÈÑ
ÇáÚÓæÑ áá ÈÚí ÓíÑ áÁáÇÁ ÇáÓÇíÞíá ááßÇ ÍÇÓÇ íæÑÈ áá ÞÈá æÑÈÈá; Áæ áÇáÇ íæÓì Èä Áai
ÍáÈ ÍíÑíÈ æíÒÑÝá ÞáÇ íÓÇÁ; áÞí ÍÑíÈ ÓíÑáá æÞÓÓáá áá ááßáá ÇáíÇÓ Áai ÑÓíí ÁáÈ ÈíÇ ÈÐßÑí
ÁÝÐÇÐáÇ; æÈÚíÓ ÁíÇá æÞÈÝíÈ ÇáíÇíÈ ÇáÞáíæÈ ÇáÈí ÞÓì ÚaiáÇ ÁÓáÇÝáÇ æÇÆáÈáÇ áÞí
ÁæÓì Þá æÇíí ÈÁá áÇíßÈÈ Úáá ÈÚíÇ Úá ÇáÑíÇÁ; æÇíÈÝÇÁÇ Úá ææÇØá ÇáÓæÁ ÁáÚí
ÇáÚá; æÐáß ÍÑÓÇ áááá Úai ÈáííÓ ÇááíÈ æÈÞÑíÑ ÇáÁíáÇÓ ÝáÓæÇ ÈÁíáÇÓáá æÓíÞáá æÈæÇÈáá
æßá íÓ Ýí áÝÓí Áai áá ÁßÈÈ Úá ÓÚí ÇáÑÓæí ÐÇß ÞáÈ ÁÐÇ ÍáÓÈ Áaiá ÁÓÚÑ Ááai ÁáÇá ÞáÈ
. ÒÇáÞÈ æÚááÇÞ Òíá áÚ Ááá Ýí ÈÞÇÝÈá áÇ íÈÚíí ÇáÈÇæáíÈ ÇáÚÇáÈ
æÇáÁá æÇíááÇ ÁÈæ æÓáá ÇáÓáÚÇáí ÈæÓíÈá ÇáÈí ÈÚai: ÈáÓíÞ ÓÝíÈ æÓÇÁÈ áá ÈÇÑíí ÇáÁáÈ
ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáííÈ æÞÓÚ ÍÓÁ áá ÇáÓÑíØ Çáíí ÇáÐí ííÓá ÇáÈáÇÁ æíáíÑá ÇáÓáÇÁ æÈßæä áá
. ÇáááÇÈÈ ÁØÇÑÇ ÍaiáÇ ÝÑííÇ

Åä ÇáßáÇä Úä ÇáÓäÍÇÁ ÝÑÖ ää ÑÈ ÇáÚÇááíä áÄää ÌÒÁ ää ÇáÈÍÑÍÒ Úäí ÇáÐÈÇá ÇáÐÍ
:ÇÝÈÑÖä Çááá Úäí ßá äÓää
(ÝÞÇÈá Ýí ÒÈíá Çááá áÇÈßáÝ ÁáÇ áÝÓß æÍÑÖ ÇááÄääíä)
æææÚää ÇáÓäíí ßá ÓíÓæÞ Çááá áá ää ÇáííÑ æíÓää Áái ÐÈÑä ää ÇáÈæÇÈ ÈÐÑÑ ÐÒÈä áÄäÓß Úä
ÇáæÓíÈ : Ýßá ää ÇáßáæÈ ÇááíÈÈ ÁíÈÈÇá ÐÒÒ ÇáÓäíÇÁ; æßá ää ÇáÒÈÇÈ Ðí æÝíæÇ Áái ÇáíáÇí
áÞÑÇÁÈ ÐÒÈ Óäíí ; æßá ää ÈÇÆá Ñí Áái Çááá æßá ää ÝÇÓß ÁÈ ÈáÇ
ÝÝí ÇáßÈäí áÁíÇá ÍíÇÈ æááÁÓÑí Ýí äää æÚÈÐ
Åä äÄáÇÁ ÇáÁíæÈ íáÓæä Áää (ää Óä Ýí ÇáÁÓáÇä ÓäÈ ÍÓäÈ Ýää ÁíÑáÇ æÁíÑ ää Úää ÈáÇ Áái
íæä ÇáßíÇáÈ) ßá áÝÚ Çááá ÈæÓíÈ ÇáÓäíí ÚÈíÇáæäÇÈ ÓÇáí ÇáÑíÈ ÇáÚÇáí
ÝÚäíäÇ ÓäÚÈÈ ÈæÓíÈ ÁÈí äÓää (ÚÈíÇááá Çáááí íÑíí Áä ííÑä ÇááÇÓ ÇáííÑ ÈÚíä ÇáßÈÇÈÈ Úää; æíÑíí Áä
ÓÁÐæá ááá: (íÇÑÈ Áä ÚÈíÇááá Çáááí íÑíí Áä ííÑä ÇááÇÓ ÇáííÑ ÈÚíä ÇáßÈÇÈÈ Úää; æíÑíí Áä
íääÚ ÇáÁáÑ ÈÇááÚÑæÝ æÇáÈÍÑÍÒ Úäí ÇáÐÈÇá ÈääÚä ááÇ Áä æßÈÈ Úää) æáÐÇ ÝÁái ÓÁßÈÈ
Úää æÚä ßá Óäíí æææ ÁæÒí ÈÚíä ÇáßÈÇÈÈ Úää áÄää ÌÒÁ ää ÇáÈÇÑíí æÁÐÇ ßÇá Çááá Ðí ÁÈÇí
ááÇ ÈÈíá æÓíÈ ÇááíÈ Ýí áÇáá ÇáíÇÓ Úäí ÍæÝ Çááíá æÇáÚää ÝáÇ ÈÇáß ÈÓíÑÈä ÇáÓÇáíÈ ÇáÈí
;äí ÍÞ ááÁæÈ ÇááÓääÈ ßááÇ
(Ýää ÍÇÝ ää äæÒ ÌáÝÇ Áæ ÇÈäÇ ÝÁÖÇáí Èíääá ÝáÇ ÇÈä Úáíá Çä Çááá ÚÝæÑ Ñííá)
(ÇáÈÞÑÈ 182)
Áí áÇíáíÐä ÁÈä ÇáÈÈíá áÄää ÈÈíá äÓäíÈ æÇáÈÈíá ÇáÐí Ýíá ÁÈä ææ ÈÈíá Çááæí/ÇáÚÑ
ÇáßÑØÈí (2/270)

*ÇáíÞí Çáíæíí ÇáÓäíÈí

:Çáíáí ááá æííä æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇä Úäí ää áÇáÈí ÈÚíä; æÈÚí
ÝÁääÇ ææÇíä ßáíÇáííá ÚÑÈ Ýí áÐä ÇáÁíÇá ÍááÈ ÁÚáÇáíÈ ÒÑÓÈ ÈÒääÇ ÚáíáÇ ÁíáÓÈ ÇáÁÚáÇä
ÇáÚÑÈíÈ æÈÈæäí ßÈÑáÇ BBC æÒæÈ ÁäÑíßÇ æÒæÈ ÁíÑÇä ÇáíÑÈ æææäÈí ßÇÑæ ÝáÞí ÇÒÈíÈ
.ÇáíááÇÈ ÇáÓäíÈíÈ ÇáÈí ííÑßáÇ ÈÒÑÓ ÇááÇÓß Úäí ÇááíÇáííá ÇáÚÑÈ Ýí ÍÇíá ÁÝÚÇáÓÈÇÇä
ÝáÞí äÒÑ äÑßÓ ÇááÚáæäÇÈ ÇáÁáÑíßí Ýí ÈíÓÇæÑ ÈÞÑíÑÇ áÞáÇ Úä ÇáæÇÓäÒä ÈæÓÈ
ÇáÁáÑíßíÈ ÇáíæííÈ ÈíÈ ÚáæÇä (äÒÇØ ÇáÁÖæáííá ÇáÚÑÈ Ýí ÍÑÈ ÁÝÚÇáÓÈÇÇä) íÞæáæä Ýíá
íáÚÈ ÇáÁÖæáíæä ÇáÚÑÈ ää ÇáÒÑÞ ÇáÁæÓØ ÍæÑÇ äÁÈÑÇ æáÚÇíÇ ááÚÑÈ ÈíÑíÈ ßÈíÑÈ æÐáß
Úä ØÑíÞ Íææí ÈÞæä ÈáÇ ÇáÚÒÇÈÇÈ ÇáÝíÇæíÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ ää Áíá ÈäÇÁ äÓÈÞÈá ÓíÇÓí Ýí
ÁÝÚÇáÓÈÇÇä; æáÞí ÁÈíí ßÈíÑ ää ÇáÁÝÚÇä æÈÚÓ ÇáíÈææäÇÓííá ÇáÚÑÈííá ÁäÈäÇáÇ Ýí
ÇáÁÓÇÈíÚ ÇáÁííÑÈ ÈáÇ íÞæä Èä ÇáÚÑÈ ää ÇÓÈíÇä ááÁæÇá æÇááÈØæÚíá æÇááÑäÓ
(æÇáÓÚÇÑÇÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ää Áíá ÁÓÚÇá ÈæÑÈ ÁÓæáíÈ ÇíÈäÇÚíÈ æÓíÇÓíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇä
æíÞæá ÍÈææäÇÓí ÚÑÈí Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇí (Çä Ííääá ÁßÈÑ äáÇ æÈæÞÚ æáÚÚä ÁÚáÇááá áí Óí
ÇáÚÑÈííá) æäÒÑÈ ÇáÈÇíá ÇáÁáÑíßíÈ áÞÇáÇ Úä äÓÈÓÝí ÇáÝæÒÇä ÇáÐí ÈííÑä áíáÈ ÇáíÚæÈ
æíÇÁÈäí ÑÓÇáÈ ää ÇáÁí ÚÈíÇááá ÁäÓ Úäí ÇáßÇÆí ÁíáíÓÇä äÓÚæí íÞæá ÝíáÇ : áÞíÈÚÑÓÈ áß
áíØÈ ÇáÚßÇ ÈÇÁÁÓä æÁáÇ ÓäÚÈäÇ ÈÇáÝÇÑÓíÈ ÈÞæá : ææ ÈÑæÝÓæÑ ÍÇÁ ÐÈá ÓÈ ÓææÇÈ
Çái ÁÝÚÇáÓÈÇÇä ää ÞíÇíÈ ÇáÇíæÇä ÇááÓáííá ÇááÈØÑÝÈ æíáÚ ÇáÓÈÇÈ ÇááÈØÑÝ ää ÍáíÚ
ÇáÚÇáá ÇáÁÓáÇáí æÞí ÇíÚæÇ Áááá ÍÇÁæÇ ááÓáÇíÈ Ýí ÓÈíá Çááá æáßá áíÓ ÇáÁáÑ ßÐáß
ÍÇÁæÇ ááÒÑ ÇáæäÇÈíÈ Úä ØÑíÞ ÇáßÇíÈ ÇáÁÖæáííá ÇáÈáÇÈÈ (ÓíÇÝ æíßáÈíÇÑ æÑÈÇáí)
.ÈÇáÝÇÑÓíÈ
æÞÇá áí ÇáíßÈæÑ ÁÈæ ÐÑ : áÞí ÓäÚÈÈ ÈÚáíÞÇ ää áíØÈ ÒæÈ ÁäÑíßÇ ÈÇáÝÇÑÓíÈ Úáß ÈÇáÁÓä
áÞáÇ Úä ÇáæÇÓäÒä ÈæÓÈÈ ÈÞæá Ýíá : Áää ÍÇÁ ääÒÑ ÇáæäÇÈíÈ æíæÓÚ ßÈÇÈä ÁíÇÈ ÇáÑíáá Ýí
. ÍáÇí ÇáÁÝÚÇä
æÞí äÒÑÈ ÍÑííÈ ÇááÓää ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ (ÐÇÈ ÇáÁÈíÇä ÇáÓíÚí ÇáÓíæÚí) áÞÇáÇ ÍÇÞíÇ íáÓí
ÈÇáÓä æÇáßÐÈÈ ÈÞæá Ýíá : áÞí ÍÇÁ ÇáÚÑÈ ááÁÚÈÒÇÈ æÇáááÈ æÇáÓáÈ ...Çáí
Èä ÈÈíÑ ÍÝíÚÈ ÇááÚÇä ÇáÈÇßÓÈÇáí ÚáíáÇ ÝÈÞæá: (æÞÇá äÓÁæá ÈÇßÓÈÇáí Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇí
ÁÐÇ ÇÓÈáÑ ÇáÚÑÈ Ýí ÇáááÈ æÇáßÈá æÇáÁÚÈÒÇÈ ÍÈí ÈÚí ÓÞæØ ÍáÇá ÁÈÇí ÝÓÈßæä áÐä
.ääÇíÈ ÌáÇíáá
æÝí ÍÑííÈ ÇááíÑÇáíÈÑÈíæä ÇáÁáÑíßíÈ: áÞÇá ßÐáß æÈÚÑÖ áí ÈÇáÁÓä: Áää ÈÑæÝÓæÑ ÝáÓØíä
ííáÚ Íæää ÇáÓÈÇÈ ÇááÈØÑÝ
æíííÈäí ÇáÈÐÈ ÞÇÆáÇ áÞí ÍíÈäí ÇÁä ÓäÚ ÈÄÐäá ÇáÓÝÑÇÁ ÇáÚÑÈííá Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇí íÈííÈæä
ÞÇÆáíá: Áä áÐä áí ÇáÁíÇÈ ÇáíííÈ ááÇíáÇÒ Úäí ÇáííÑÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇä æáí
ÇÓÈÚáÇá ÓáÇí ÇáæäÇÈíÈ (THIS IS THE NEW INSTRUMENT...)
æÓÈÈ ÇáíááÈ ÇáÓÚæÇÁ ÇááÓÚæÑÈ ÇáÈí íííÑ ßíÑáÇÑáÇ ÇáíÞí ÇáÓäíÈí Çáíæíí ÇáÁÚäí Óí
. áÐÇ Çáííá ÇáÁä ææ ÇáÝÓÚ ÇáÚÇááí ää ÞíÇá Íßá ÇÓáÇáí Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇä
ÁÐ Áä ßá ÇáÁÓÇáíÈ ÇáÁáÑíßíÈ áÓÑÐÈ ÈäÇÑ ÇáíáÇí æÝí ÓíÓíÈ áÐÇ ÇáíáÇí Úä
:áÓÇÑä Çáßæíá ßááÇ æÇáíáí ááá Þí ÈÇÁÈ ÈÇáÝÓá ÝÞí ÝÓáÈ ÇáÚÑæÓ ÇááØÑæíÈ
ÚæíÈ ÚÇáÑ ÓÇá Èä ÇáíßæáÈ ÇáÁÆÈáÇÝíÈ Èä ÇáíßæáÈ ÇááíÇííÈ Èä ÇáíßæáÈ ÐÇÈ ÇáßÇÚíÈ
ÇáÚÑíÓÈ æßááÇ ÚÇíÈ Úáíáá ÈÇáæÈÇá æÇáíÓÇÑ; æää ÇáÁä íÑæä áíæÈ Çááá ÓÇíÓÈ Úäí ÁÈæÇÈ
ÍáÇá ÁÈÇí æÞáíáÇÑ æßÇÈá æíÑæä ÍßæáÈ áííÈ ÈÈÑáí ááÓÞæØ; æÇáíßæáÈ ÇáíáÇíÈ ÇáßÇíáÈ Úäí
. ÑÁÓáÇ ÇáÁÖæáíæä ÇááÈØÑÝæä (ÓíÇÝ æíßáÈíÇÑ æÑÈÇáí æíÇáÓ)

æÓÐØ ÑáÇááá ÇáÐí ßÇææÇ íÐÇáÑæá Èá Áá ÇáíÑÈ ÒÈÈÍæá ÌÑÈÇ ÁááíÉ Èía ÇááìÇáííá æÁááÇ
.ÓÈÁáá ÇáÁíÒÑ æÇáíÇÈÓ ÕÑÁæÇ Áá ÇáíáÇí Ìæá Çááíá íÈá áá ÌáÇá ÐíÇíÉ æÈíÉ æÈáÓíÙÐ ÈÇá
æáá ÌÑæá Ìææá æíÉ ÒÈÓíÐ ÚáÇ ÐÑíÈ -Áá ÒÇÁ Çááá -ÈíÉ ÁÞíÇá áíæÈ ÇáÚÇÈ ÇáÈí ÈÈááÙ
ÙíÙÇ Úái ÁÚíÇÁ Çááá ßíáÇ ÈÝÈÑÓáÇ æÈáÓÐ ÁæÒÇááÇ æÇáÓÙÈ ÇáÁÝÚÇáí íæÇÓá ÒíÝá
:ÈíÚÈ ÑÇíÇÈ ÇáÚÝÑ æßÁá áÓÇá ÇááÑÇÞÈía ÈáÓí ááá
Èíáí ÇáÓíæÝ Úái ÁÚíÇÁá áÚá ßÁááá Èææá Áæ ÚÓÇÆÑá
ÁÐÇ ÇáÈÖÇáÇ áíÑÈ áá ÈíÚ ÍÓíÇ ÇáÇæÈÇØáá ááÚía ÚÇáÑá
Áá ÇáÚÑÈ áÇÒÇá íØáÚ Áá íÓá Áái ÇáÁÝÚÇá æææ Úá ØÑíÐ ÇáÁÚáÇÑ æÝí íí ÒíÑ Çáíá ÁÚÇ
. ÍÇá ÈáíææÇá (ÁáÝÇ ááíæá ÌæáÇÑ : áááÑíÁÈ ÇáÁæáí æÇáÈÇáíÉ) áÁÚáÇÑ ÁÝÚÇáÓÈÇá
æáá íííæá ÇáÚÑÈ ÌíÑ ÚÈÑÈ ÁáÇááá ÌíÈáÇ ÌáæÇ æÁíááÇ áÓáæÇ Áæ ÓÇæÑÇ æáá ÇáÓáá ÁÓÚÇá
ÞáæÈ ÇáÚÑÈ ÚíÙÇ æíÐíÇ ÝÇáÁØÈÇÁ ÇáÚÑÈíæá ááÈæÐæá ÑÚá ÇáæÓÇÆá ÇáííÈÈ æÇáÁææÇá
ÇáÈí Èía Áíííáá ÝÇáÚíæá ÇáÓÑÞÇÁ áÚ ÇáÓÚÑ ÇáÁÓÞÑ íÈíÑ ÇÓáÆÑÇÒ ÇáÁÝÚÇáí áá
: ÇáÁÚáÇÞ ; æáá ÌÑæá ÇáÚÑÈ íÈíÇÝÚæá Úái ÇááæÈ ßÇááá Ýí ÍÝáÉ ÚÑÓ
íÓÈÚÐÈæá ááÇíÇáá ßÁááá áÇííÑæá áá ÇáííáÇ ÁÐÇ ÐÈææÇ
æíÑæá ÑæÇÈì ÇáááíæßæÓ æßæá ÈÇÈÇ æÓáíáÇá Ðí ÈæìÈ ÈÐÈæÑ ÇááìÇáíá ÇáÚÑÈ áá ÌáíÚ
. ÇáíáÓíÇÈ
æíÑæá Áá ÌáÇá ÁÈÇí Ðí ÒáÈÈ Èía ÌáÇíÇáÇ æÓáíÈ ÁáìÇíáÇ ææáÇíáÇ ÌæÇáí ÁÑÈÚía ÒáííÇ ÚÑÈíÇ
. Ýí ÒáÑ æÇíí
æíÑæá Áá ÇáÚÑÈ íÐÝæá áÚ ÇááìÇáíá ÇáÁÝÚÇá Ýí ÌáíÐ æÇíí íÓÑÚæá áÇáÇÈáá æÇÚáÇÞáá
. ááÑÓÇÒ æÈÓÇÈÞía Úái ÇáíáÈ ÇáíæÑ
æíÑæá ÇáÚÑÈ íÐææáá ÈÚááíÉ ÒíáÈ ßÈíÑÈ æáí ÁÓáÇí ÐÇÈ ÇáÈía Èía ÝÓÇÆá ÇáíáÇí ááÇ
. áÇíÐæá Èá ÚíÑáá
æíÑæá ÇáíßÈæÑ ÒÇáí ÇááíÈí íá Ýí Èáí ÝíØÑí ÇáÞÇÆí áíáí Úáá ÈÚÈÈ ØÈíÈ ÝÑáÓíÈ ßÇááÉ
. áßæáÉ áá ÈÓÚÈ ÁÓíÇÒ æíÓÈÚái Úá ÇááÓÈÓÝí æÇáÁíæÇÈ ÇáÈí ÁíÐæáÇ Úái ØÑíáá
æíÑæá ÚÈíÇááá ÁáÓ íæÞÝ áÇÑ ÝÈáÉ ÚáiÇÁ Ýí ÇÓßáÓ ßÇí íÓÚá ÝÈíááÇ ÒÇÈ ÁíáÞ áíÝæÚ áá
ÁíÇíí ÐÐÑÈ æææ ÇÓÈÚáÈ ÇááÇÑ áÁááÈ ÇáÁíÒÑ æÇáíÇÈÓ ÈÚí Áá Ðíí ÇáÓáÇí æÇÓÚá ÇáÝÈía
. ÝÁØÝÁáÇ Çááá ÈÚÈí Çááá ÁáÓ æÁíæÇáá
...æíÑæá ÇáÚÑÈí Ðí ÈÑß ÈÑÇÁá ææÚíÝÈá æÓÑßÈá Ýí ÇáÓÚæííÈ ÁæÝí Çáíáí Áæ ÇáÁÑíá
æíÇÁ íÚíÓ Úái ÇáíÈÒ ÇáíÇÝ æÇáÓÇí Ýí ÐÑí ÇáíÈÇá æíÑæá ÇÓÇáÈ Èá áÇíá Ðí ÈÑß áÒÑæÚá Ýí
ÈæÓíÚ Çáííá Çááíáí áÁíæÇáá æÚÓÇÁá (ÈáÇáíÈ ÁáÇÝ ááíæá ÑíÇá ÓÚæíí) æÁáíÈ ÈáÝÓá Ýí
. ÁÈæá ÇááÚÑßÈ
. ÝáÇÐÇ íÐæááá Úá ÇáÚÑÈ; æáá Ñßá ÌáÇíÈ ÈáÇÑ ÌáÇí íÈíÑæá Èá ÍÝíÚÈ ÇáÁÝÚÇá
íÐæááá ÇáæáÇÈíÈ ÇáÈí ÍÇÁÈ áÈáíá ÇááÐáÈ ÇáíáÝí æÚáÇáÇÈáÇ ÌÑßÈ ÇáÁÓÈÚ æÑÝÚ Çáííá
. ßÈíÑÇ Úái ÇáÓáÇÈ
Áááá ÌÑÝÚæá ÚÞíÑÈáá ÞÇÆáíá ááÁÝÚÇá : ÁáÈÈææÇ ÇáÈÈææÇ áá ÌØÑ ÇáÁÓÈÚáÇÑ ÇáæáÇÈí
Çáííí ÇáÐí Óíáíá áÐáÈßá ÇáíáÝí ÇáÐí ÓííÈá áá Áíáá æÁÓáÈá ÇáíáÇÁ ÁÈíÑÇ Ýí
. ÁÝÚÇáÓÈÇá
æáßá (æÇááá ÚÇáÈ Úái ÁáÑá æáßá ÁßÈÑ ÇááÇÓ áÇíÚááæá)
ÁáÇ áíá ÝáÇÖæá Áá ÒÇÁ Çááá Úái áíí ßÈÇÈ ÑÈáÇ æÓáÈ æÈíaÇ æÇááÐáÈ ÇáíáÝí ÁíÈÑÇÇ Úái
ÑÁæÓáÇ æÝí ÞáæÈáÇ ÍÈÇ æáíá áÚÈÈÑ Áá ÁÈÇ ÌáíÝÈ ææ ÇáÁáÇá ÇáÁÚÚá æáÑíí ßááÈ
:ÇáÓÇÝÚí
(ÇááÇÓ Ýí ÇáÝÐá ßááá ÚíÇá Úái ÁÈí ÌáíÝÈ)
: æáÐæá ááÓáíÈííá
(Ðá ææÈæÇ ÈÚíÙßá Áá Çááá Úáiá ÈÐÇÈ ÇáÓíæÑ)
æáá ÈÓÈØíÚæÇ Áá ÈíÑßæÇ ÞáæÈ ÇááìÇáíá ÒíáÇ áÁá ÇáÞáæÈ Èíí ÒÇáÚ ÇáÞáæÈ æÚáÇá
:ÇáÚíæÈ æáÓíÇí ÁíáÇáÇ ÈÞæá ÑÈáÇ ÒÈíÇáá
(æáá ÈÑÒí Úáß Çáíáæí æáÇ ÇááÓÇÑí ÌÈí ÈÈÈÚ ááÈáá)

*ÌæÑ ÈÑíØÇáíÇ Ýí áíÇÑÈÈ ÇáÁÓáÇá
.[ááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 49 ÇáÈÇÑíí 24/ÑáÓÇá/ 1409áÚ ÇááæÇÝÐ: 29/4/1989*]
: Çáíáíááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úái áá áÇáÈí ÈÚíá
Áá ÇááÈÈÈÚ áÈÇÑíí ÈÑíØÇáíÇ Ýí ÇáÞÑáíá ÇáÁííÑía ÌíÑ ÈíáÇÁ áÇ ÚÈÓ Ýíá ; ææÓæí áÇ ÚáæÓ
íáÇÈÓá Áá ÇáÁáíáÓ Ðí ÁíæÇ ÌæÑÇ ßÈíÑÇ Ýí ÈíáíÑ ÇáÁÓáÇá æÈíØía ÇááÓáíá Ýí ßá áßÇá
; Ýáá ÌíÈáÇ ÌáæÇ æÁíááÇ ÒÇÑæÇ ÌíÑßæá Áá ÁáÇááá ÒÈíÇ ÑáíÈÇ æÚæáÇ áÝÓÚÇ áÇÈí áá
- ÇáÈíáÓ ááá æÇáÁíáÇÓ Úáiá -ææÇáÁÓáÇá
ÝÐí ßÇá áÈÑíØÇáíÇ ÇáÞíí ÇááÚái Ýí ÑÓá ÓíÇÓÈ ÁÓÞÇØ ÇáÓÑí ÇáÓÇáí ÇáÐí ÈíáÚ Ìááá
ÇááÓáááá ÈÓÚÈ ÚÓÑ ÞÑáÇ ; ÝÇáíáÑÇá ÁáááÈí ææ ÇáÐí ÇÈÓá ÈáØØÝí ßáÇá ÁÈÇÈæÑß æááÇá
Èíßá ÈÑßíÇ ÝíáÇ áæ ÝÓí áá ÇááìÇá áÓÑÈ ÇáíæÓ ÇáÈÑßíÈ Ýí ÝáÓØíá; æÝÚáÇ ÈÞíáÈ ÌíÇáÈ
ÇáÁáíáÓ æØÚáÈ áÁííÈÈ ÇáíæÓ ÇáÈÑßíÈ ÇáÁÑÈÚÈ; æÓÐØ Ýí ÁÓÑáÇ (ÞÑÇÈÈ áÇÆÈ ÁáÝ
. ÁÓíÑ) ; æííá ÁáááÈí ÇáÞíÓ Ýí (17/11/ 1917) æÞÇá : (ÇáÁá ÇáÈáÈ ÇáííæÈ ÇáÓáíÈíÈ)
æßÑÓæá (æÓíÑ ÍÇÑíÈÈ ÈÑíØÇáíÇ) ææ ÇáÐí ÚÞí áÚÇáíÈ áæÓÇá áÚ ÚÓáÈ Çíæææ ááíæÈ
ÁÈÇÈæÑß æÇáÈí ÇÓÈáÑÈ ÈáÇÈÈ ÁÓáÑ (áá ÁßÈæÈÑ ÓáÈ 1922 -ÝÈÑÇíÑ 1923) æÇÓÈÑØ
: ÝíáÇ ááíæÈ ÁÈÇÈæÑß ÇáÓÑæØ ÇáÁÑÈÚÈ

.AÓPÇØ ÇÁÍÁÇÝÉ-1

.áÍÇÑÈÈ ÁÍÉ áÍÇæáÉ áÇÓÈÚÇÍÉ ÇÁÍÁÇÝÉ-2

. áÍÇÑÈÈ ÇáÓÚÇÆÑ ÇáÁÓÁÇáÍÉ-3

.ÇÊÍÇÐ ÞÇæä ÅæÑæÈÍ ÈÍÁ ÇáÓÑÍÚÉ ÇáÁÓÁÇáÍÉ-4

æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ ÒÑÚÉ ÇáÍáæÍ ÝÍ ÝáÓØÍá; æÑÚÉ ÍáÍá ÇáÓÝÇÍ ÇáÍáæÍÉ ÍÈÍ Èä äæäæ ææáÍ ÝæÞ ÁÑÓ ÝáÓØÍá; æáÍ ÇáÈÍ ÁÁÍÈ ÇáÄÑÇÓÍ ááæßÇáÉ ÇáÍáæÍÉ; æáÍ àÑÈÑÈ ÕæÆÍá ÇáááÍæÈ ÇáÓÇáÍ ÇáÈÑÍØÇáÍ ÇáÍáæÍÉ ÝÍ ÝáÓØÍá ÁÍáÍÈá áÍÝÍ ÇáÈÓáá ÇáÍáæÍÉ æÇááÍÑÈ ÁáÍ . ÝáÓØÍá

æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ ÍáÑÈ ÞáÈ ÇáÈáÇÍ ÇáÚÑÈÍÉ ÇááÇÈÖ (áÒÑ); æÍááæÈ/ ÇááÓÉÖÇÑ ÇáÈÚáÍáÍ ÇáÈÑÍØÇáÍ ÝÍ áÒÑ áæ ÇáÐÍ ÑÓá ÇáÍÓÉ ÇááÈßÇááÉ áÈÚÑÍÉ áÒÑ æÁááÇÁ ÍæÑ ÇáÁÓÁÑ; æáÍ ÇáÈÍ ÁÈÑÓÈ ÇáÓÚÇáÝ æÇáÑæÍÈÖÇÈ ÇáÈÍ ÁÚááÉ áÚÇæááÇ ÝÍ ÈÍáÍÑ áÒÑ æÇáÚÇáá ÇáÚÑÈÍ ... áÈá : ÓÚÍ ÓÚáæá æØá ÍÓÍá æáØÝÍ ÇáÍáæÍ æÞÇÓá ÁáÍá æáÍáæÍ ÇáááæÍáÍ æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ ÁÓÞØÈ ÇáÍáÇá ÇáÁÓÁÇáÍ ÇáÐÍ ÈÐÍ ÍÍá ÇáááÍ ÍÈÍ ÓáÉ (1757a); Èä ÚááÉ ÚáÍ ÁÝÓÇÍ ÇááÓááÍá ÝÍ ÇáÞÇÑÈ ÇáááÍÉ; æÓÍÐÈ ÇááÝÓÍÉ ÇáÁÓÁÇáÍÉ; æÑÈÈ ÍáÇ ÚááÇáÍÇ áÇ áæ ÁÓÁÇáÍ æáÇ áæ áÒÑÇáÍ; æÍÚáÉ áÍÑÓÈ ÁÍáÍ ÍÇá ÇáÝßÑÍÈ ÑÇÆÚÍÈ ááÍá áá ÍáÇá ÍÇáÚÈ ÚáÍßÑÈ

æÞÇá áÓÈÖÇÑáá ÇáÈÚáÍáÍ ÝÍ ÇáááÍ (áÑÍÍ Áä äáÓÍÁ ÍáÇ ááÍ ÇáÈÓÑÈ ÚÑÈÍ ÇáÚÞá æÇáÉÝßÍÑ) ; æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ ÍÍÚÉ ÇáÓÑÍÝ ÍÓÍá æÓÍÈ Èä ÝÍ ÁÈæá ÇáÍÑÈ ÇáÁæáÍ; æÁÓÁÑ ÍÓÇáá ÝÍ æáÍ ÈÑßÍÇ áÞÇÈá æÚæÍáÇ áá Áä Íßæá ááß ÇáÚÑÈ; Èä ÁÍÐÈá æáÝÈá ÁáÍ ÞÈÑÓ; æáÓÐÈ ÁááÇß . ÇáÍáæÉ ÇáÁÓÁÇáÍÉ ÇáÈÑßÍÉ ÝÍ áÚÇáÍÈ ÖÇÍÓÈ ÈÍßæ

æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ ÍÇÁÈ ÈÇáÍá ÇáÈÚÉÍ ÁáÍ ÇáÚÑÇÞ ÓáÈ (1968) Úá ØÑÍÞ ÇáÚÈÍÍ æáÍÓÍá ÚÝáÞ ; æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ áÒÑÈ ÒÑÇÚÉ ÇáÍÓÍÓ æÇáÁÝÍæá ÝÍ ÁæÇÓØ ÁÓÍÇ (ÍæÍ ÁÝÚÇáÓÈÇä æÈÇßÓÈÇä æÇáÓÍá) æÁÞÇáÈ ÒÑßÈ ÇáááÍ ÇáÓÑÞÍÈ ÍÑÈÇ ÚáÍ ÇáÓÍá ÚáÍáÇ ÑÝÓ . ÁäÈÑÇØæÑáÇ ÒÑÇÚÉ ÇáÁÝÍæá ÝÍ ÈáÇÍá æÈÍáÍÑ ÓÚÈá ÈÍÍá

æÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÇáÈÍ ÍÇÁÈ ÈÇáÓÍæÚÍá ÁáÍ ÚÍá æÇáÍáá ÇáÍáæÈÍ ÞÈá ÍÑæÍáÇ æÇáÁä (ÈÓáá ÇááÍÇÈÑÇÈ ÇáÈÑÍØÇáÍÉ ÇáÚÞá ÇááÝßÑ æÇááÓÈÖÇÑ ááá áÚÓßÑ ÇáßÝÑ ÇáÚÑÈÍ æÇáÓÑÞÍ); ÝÈÑÍØÇáÍÇ áÍ ÚÞá áÐÇ ÇááÚÓßÑ æÚÓáÇÈá ÁáÑÍßÇ; æáÐÇ ÝÁá ÁáÑÍßÇ ÈÑÍÚ ÁáÍáÇ ÝÍ ÇáÁáæÑ ÇáÈÍ ÈÍÈÖ ÝÍ áÍÇÑÈÈ ÇáÍÑßÇÈ ÇáÁÓÁÇáÍÉ æÈÍÍá ÇáÓÍáÈÈ ÇáÁÓÁÇáÍÉ æÁÍÝÇÈ ÓæÈ ÇáÈÝÇÓÈ ÇáÍáÇÍ ÝÍ ÈÍÈ ÇááÞÍÓ; æÐáß áÁá ÈÑÍØÇáÍÇ ÐÍ ÍÈÑÈ ÇáÓÚæÈ ÇáÁÓÁÇáÍÉ áá ÍáÇá ÍßááÇ ááÇ; æáÍ ÇáÈÍ ÈÚÑÝ ÇáÈÚÑÇÈ ÇáÈÍ Íáßá Áä ÈÍÍá áááÇ . áÒÑÈ ÇáÁÓÁÇá ÝÍ ÇáÓáÍá æáØÚáá ÝÍ ÇáÁÚáÇÞ

æÝÍ ÁÝÚÇáÓÈÇä: ÍÇæáÈ ÈÑÍØÇáÍÇ áá ÍáÇá ÈáÇÈ ÍÑæÈ ÓáÈ (1824 ; 1880 ; 1919) Áä ÈÓÚ ááÇ ææØÍÁ ÐÍá ÝÍáÇ; ÝÈßÈÍÈ ÍÓÇÆÑ ÓÍáÈ áá ÈáÓÇáÇ ; ÝÝÍ ÓáÈ (1824) ÝÞÍÈ ÍÍÓÇ ÈßÇááá ÚÍÇÍá ÓÈÈ ÚÓÑ ÁáÝÇ; æáá ÍáÍ ááá ÓæÍ Í. ÈÑÇÍÍæá ; æÝÍ ÇáÈÇáÍÉ ÓáÈ (1880) ÝÞÍÈ ÍÍÓÇ ÚÍÇÍá ÁÑÈÚÉ ÁáÇÝ ÝÍ ÍÑÍ ßÇÈá; æÝÍ ÇáÈÇáÈÈ (9191) áÓáÈ æÍÍá ÇáÁÝÚÇá ÓáÇá ÚÑÈ ÇáááÍ ÍÓÇÑÍæá Ýáæá ÇáÍÍÓ ÇáÁáÍáÍÓÍ ÇááááÓá; ááÇ ÇÖØÑ ÈÓÑÓá Áä ÍÚáá ÇÓÈÞáÇá ÁÝÚÇáÓÈÇä . áá ááÍá

ÍæÑ ÁÐÇÚÉ BBC

æÇáÁä ÈÚÈÈÑ BBC áÍ ÈÈÓÍ ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáÍ; ÝáÍ ÈÈÈ ÍæáÍÇ ÁÑÈÚ ÓÇÚÇÈ æáØÝ ÈÇáÈæÓÈæ æÁÑÈÚ ÓÇÚÇÈ æáØÝ ÈÇáÝÇÑÓÍ; æáÍ ÈÍÇæá Áä ÈÈÈ ÓáæááÇ áá ÍáÇá áÒÑÇÈáÇ æÈÚáÍÞÇÈáÇ ; æÈÍÍ ÇáÁÝÚÇáÍ æÇÓÚÇ ÓáÇÚÉ ÇááÐÍÇÚ ÚáÍ ÁÐáá æÇááÞáÈ ÝÍ Ýáá ; æÈÓÈÚáá ÇáÁá ÓáÇÍ ÇáæáÇÈÍÈ áÍÇæáÈ áááÇ ááÈÝÑÍÞ ÈÍá ÇááÍÇáÍá ÇáÚÑÈ æÈÍá ÁÍæÇááá ÇááÍÇáÍá ÇáÁÝÚÇá ; æßÐáß ÇáÚÓ áá áßÇáÈ ÞÇÍÈ ÇáÍáÇÍ ÇáÍÞÍÍá áÈá ÓÍÇÝ æÍßáÈÍÇÑ æÑÈÇáÍ æÍÇáÓ; æÈæÍ ÇáÈÝÑÍÞ ÈÍá áÁáÇÁ æÈÍá ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáÍ ÈÇÈáÇá ÇáÈáÇÈÈ ÇáÁæÇÆá . ÈÈááÈ ÇáæáÇÈÍÈ

ÇáÑÚÈ áá ÇáÁÓÁÇá

æÈÑÍØÇáÍÇ ÈÑÍ ÇáÍáÇÍ ÇáÁÝÚÇáÍ ÍÞÈÑÈ áá ÇááÓÑ; æÈÍÁ ÍÞÍá ÍÚÇÆá ÇáÍá ÇáÁÓÁÇáÍ; æÍßæáÈ áÍÈ ÞÇÈ ÞæÓÍá Áæ ÁÍáÍ áá ÇáÓÞæØ; æáÐÇ ÝÞÍ ÍÑÍÈ ÇáÚßÇ Úá ØæÑáÇ . æÑÝÚÈ ÚÞÍÑÈáÇ æÁÓÈÍ ßÐÈáÇ ÒÑÇÍÇ æÇÝÈÑÇÁáÇ æÇÓÍÇ

ÝÞÍ ÁÐÇÚÈ Íæá ÇáÁÈáÍá (19 ÑáÓÇá (24/4) Áä áÚÑßÈ ÍáÇá ÁÈÇÍ ÍÍØØ ááÇ (ÇááÍÇÈÑÇÈ ÇáÇáÑÍßÍÈ Í.C.I æÇáÁÓÈÍÈÇÑÇÈ ÇáÈÇßÓÈÇáÍÈ Í.C.I) Èä ÁÑÍÝÈ áÞÍ ÞÈá áá ÇáÚÑÈ ÝÍ ÍáÇá ÁÈÇÍ (94) ÓÍÓÇ æ(260) (áÇÆÈÇá æÓÈæá áá ÇáÍÍÓ . ÇáÈÇßÓÈÇáÍ); æáÐÇ áÍÓ ÇÝÈÑÇÁ ÁÐ Ááá áá ÍÞÈá ÍÈÍ ÇáÁá ÍáÍ æÇÍÍ áá ÇáÍÍÓ ÇáÈÇßÓÈÇáÍ æÈÞæá BBC áÍÐÑÈ áá ÓÞæØ ÍáÇá ÁÈÇÍ : (Áä ÓÞæØ ÍáÇá ÁÈÇÍ ÓÍßæá ÍáÇá ÍæáÍá); æÐáß áÇÓÈÈÇÑÈ ááá Ááá ÇáßÝÑ ÝÍ ßá áßÇá; æÇÓÈæáÇÓ ÇáÓÍæÚÍá ÝÍ ÑæÓÍÇ áÚááá ÍÞÍáæá ÓÍÆÇ

. áÁáÇÐ ÇáÍáÇá ÇááÈáÇæÍ æÁáÇ -ÁÐ ÁßÈÈ áÐÇ ÇááÞÇá -ÚáÍ ÈÚÍ (3 ßá) ÝÞØ áá ÍáÇá ÁÈÇÍ ÁÓáÍ Áá ÇáÚÚ BBC ßÇÐÈÈ . (æÇááá ÍÓáÍ Áááá áßÇÐÈæá)

.ÍÑæÈ ÇáÁÓÈáÇÚ ÁáÍ ÁÐÇÚÉ ÇáßÝÑ æÚÍÑáÇ

æÁÐÇ ßÇá Çááá ÚÓ æÍá ÞÍ ááÍ Úá ÇáÇÓÈáÇÚ ÁáÍ ÇááÈÈØÍá æÇááÑÍÝÍá æææ ßÇææÇ áÓááÍá ÝßÍÝ ÈÇáÇÓÈáÇÚ ÁáÍ ÇááÍÐáÍá ÇááÑÍÝÍá áá ÇáßÇÝÑÍá! Áä ÇáÇÓÈáÇÚ ÁáÍ áÐá ÇáÁÐÇÚÇÈ . ÍÑÇá ÚáÍ ÇáÁáÍá æÁÓÈÇááá ÇáÐÍá ÈÍÍÚáá ÇáÍÚÇÍÈ æÈÁÈÑ Èáá æÓÍÞ Çááá ÇáÚÚÍá

Àä ÈäÓÓßä ÍÓäÉ ÈÓÄää æÄä ÈÒÈßä ÓÍÆÉ ÍÝÑÍæÇ ÈàÇ æÄä ÈÒÈÑæÇ æÈÈÐæÇ áÇ íÒÑßä)
(ßÍíää ÓÍÆÇ Ää Çáää ÈàÇ íÚääæä áÍØ
Ää ÚäÑÇä 120)

*aÚÇäÑÇÈ ÛÑíä ÍÇíÒÑ

[íáíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÍÍ 50 ÇáÈÇÑíí 1/ÓæÇá 1409áÚ ÇááæÇÝÐ: 6/5/1989*]

: Çáíáíáää æÍíä æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇä Úái ää áÇäÈí ÈÚÍä

ÝÐÍ ÓáíÈ ÇáÓÇÍÉ ÇááíØÉ ÈíáÇá ÆÈÇÍ ÍáÇá áÚÇÑß ÚáiÝÉ æÇáÈÒÇÑÇÈ ÑÇÆÚÉ Ýí ÇáÚÒÑ
ÇáÄæÇÍN ää ÑäÒÇä ; æÍÐ ÇáÁíæÉ ÇááíÇáíæä (ÁÝÚÇä æÚÑÈ) ÇáÈÒÇÑÇÈ ÒÈÍÑÈ; æÝÈÍ Çáää
. Úáiää ÝÈæÍÇ ÚÚíäÈ Ýí àÐä ÇáÁíÇä ÇááÈÇÑßÈ æÇááíÇáí ÇáÝÇÓáÈ
æÍÑÍ ÇáÚíæ Úä ØæÑä æÝÐÍ ÒæÇÈä; æÁÍÐ íÒÑÈ ÒÑÈÇÈ ÍææáíÈ ; ÝÇáØíÑÇä áÇ ÈÚÑÝ ää
ÇááíæÄ æáÇ ÇáÁÓÈÐÑÇÑ áÇ Ýí áíá æáÇ äáÇÑ ; ØÇÆÑÇÈ MGC 27 (ÓÑÚÈáÇ ÈáÇÈÈ ÄæÈÇá
ÓÑÚÉ ÇáÓæÈ) áÚ Ää ÒÇÑæí ÓÈáíÑ ÓÑÚÈä áÇ ÈÓá Äái ÓÚÝ ÓÑÚÉ ÇáÓæÈ ; æØÇÆÑÇÈ
ÇáíæÓä ÇááÇÐáÈ ÇáßÇÓÝÉ ÇáßÇÓÝÉ ÇáÈí ÈÓá ÍææáÈáÇ (9) ÄØäÇä ; ÁáÐÇÄ ÐäÇÈá ÇáÚÇÒÇÈ
ÇáÓÇáÈ äÑÇáÇ ÈáÐí ÚáiáÇ ; ÇáÚÇÒÇÈ ÇáÓÝÑÇÁ æÚÇÒ ÇáíÑíá ; ÒæÇÑíí Óßæí ÈØáÐ ÈÚíÑ
ÍÓÇÈ ; ÈáÇÈÈ ääáÇ ÁØáÐÈ ææÐÚÉ ÍÝÚÉ æÇÍÍÈ Úái áÐÑÈÈ ää áÐÑáÇ ; æØáÐ ÒÇæÑÍ (ÇÓßæí)
æÍÐÚ Úái ÈÚí áÇÆÈ æíáÓíá æÈÑÇ ää ÓíÇÑÈ ÈáÐ ÈÚÓ ÇáÁíæÉ ; æßÇä ÆÈæ áííä Çááßí Ýí äÁíÑÈ

.-ÓíÇÑÈ ÇáÈßÚÈ 4x4 æííáää äæÇÁ ÇáÓÇæÑÍ æíáÐíá ÈÚííÇ Úä ÇáÓíÇÑÈ æíáííä Çááá -ÚÓ æíá
áíáí ÐÇÓä ÇáßÑíí íÐæí ÓíÇÑÈáÇ æíáíá áÚä ÁÍí ÇáßÇÍÈ ÇáÁÝÚÇä áÚ áíææÚÈä æíÓáæä ÇáØÑíÐ
áíáÇ; æáÇ ííæä ÄäÝÓää ÄáÇ ÈÈÇÈ ÇáÝÑÐÈ (81) ÇáÈí Èíáí ÍáÇá ÆÈÇÍ; Èä íÈÑÇÍÚæä ÈÓÑÚÉ
; æÝí ÇáÒÈÇÍ íÚæíæä æíÓáæä ÇáØÑíÐ äÑÈ ÁÍÑí; æÄÐÇ Èää ÈíÚä äÑÇßÓ ÇáÓíÇÑÈ; æÝÈÍ
ÇáÚíæ Úáiää ÑÓÇÒÇÈä; æÚä áíáí ÐÇÓä Ää ÈÚÓ ÁíæÇää ÇáÚÑÈ íØáÐ Úáiá áÇÓÍÇ; æÇáááÑ
ÇáÑÒÇÓ ÝÁíÑß Äää Ýí ÐÈÒÈ ÇáÚíæ; æÈÓÑÚÉ ÍÇØÝÉ íÑíÚ ÈÓíÇÑÈä Äái ÇáæÑÇÁ
æÇáÑÒÇÓ íÈÒÈÈ Úáiá; æäæ Èíá äÇÑíá; äÇÑ ÇáÑÒÇÓ æäÇÑ ÇáÑíæÚ ÇáÐí íÈæÐÚ ääá ÇáÈíææÑ
ÈÓíÇÑÈä Ýí ÍÝÑÈ Äæ áÇæíÈ; æíÓá ÈÇáÓíÇÑÈ Äái ÍÝÑÈ ÈÚØí áÚÚä ÇáÓíÇÑÈ; æíÈÑßáÇ
æííÑí Èíá ÇááÑÇßÓ ÇááíÈáØÈ -áÑÇßÓ ÇááíÇáíä ää ÍáÈ æáÑÇßÓ ÇáÓíæÚííä ää ÍáÈ -æíÈæÐÚ
. ÇááæÈ ää ÑÓÇÓ ÇááÄääíä æÑÒÇÓ ÇáßÇÑíá
æíÚÓ Úái áíáí ÐÇÓä Ää íÈÑß ÇáÓíÇÑÈ ÚáiáÈ ááßÇÑííá; æíÑíÚ ÁíÑÇíä Äái ÇáÓíÇÑÈ áÈÄáíááÇ
Ýí áßÇä ÈØáÆä äÝÓá ÚáiáÇ; æÈáíÑí Ää íÐÈÑÈ ää ÇáÓíÇÑÈ ÈÝÈÍ Úáiá ÇáÑÒÇÒÇÈ; æÄáÇ
:áÓÇä ÍÇá áíáí ÐÇÓä Ýäæ íÑÍ

ÍÚ ÇááíÇÍ æÓØÑ ÈÇáíä ÇáßÇáí æÄÓßÈ ÇáÝä æÇÍØÈ ÈÇáÝä ÇáÈÇáí
Ýä ÇááíÇÝÚ Ýí ÒÍ ÇáÚÍÇÈ áÚä ää ÇáÈáÇÚÈ áÚÇ íÒÑí ÈÓÍÈÇä

æÝÈÍ ÇáÓíÇÑÈ æÓÇÐáÇ æÄÑíÚáÇ ææÓÚáÇ Ýí ÍÝÑÈ ÈÚØíáÇ Úä ÑÓÇÓ ÇáÚíæ; æÚÇí æäÓí
Èíá ÇááÑÇßÓ; æÇÈÓá ÈíáÇÓ ÇááÇÓáßí ÈÁÓÇáÈ; ÝÑÍ Úáiá æØáÈ ääá Ää íÓÝ ää áßÇää; æäÓí Ýí
ÇáØÑíÐ ÇááÓÑæÚÉ ÈÇáÁáÚÇä íÈæÐÚ ÇááæÈ ää Òá ÍáÈ; æÈíÄ íÈáÝÈ áíÑí ÁíæÇää
ÇáÚÑÈ; æÄÐÇ ÈÑÒÇÓ ÇááíÇáíä íääáÑ Úáiá íÚææää ää ÍáÈí ÇáßÝÑ; æÓÇÍ æää íÓáÚä
. Áíí; æÁííÑÇ ÇØØÑ Ää íÐÝ æíÑÝÚ ííá æíÑÝÚ ÚáíÑÈä ÈÇáÓíÇÍ ÝÈæÐÝ ÑÓÇÓ ÇááíÇáíä
æÁííÑÇ æÓá äÑßÓ ÁÓÇáÈ ÇáÄæÒÈßí; æÈÒÇæÑæÇ ÝíáÇ íáßä Úäää áÄáÐÇÐ ÇáÓíÇÑÈ; æÈÍÑß
íæÓÝ ØáÚÉ (ÚÈÍ ÇáÄæá) æÄÈæ ÐÈíÈÈ æáíáí ÐÇÓä áíæ ÇáÓíÇÑÈ ; æÐÈá æÓæääá ÇáÓíÇÑÈ
ÇáááÑ ÇáÑÒÇÓ Úáiáá; ÝÇÍÈÈÄæÇ æÈÐíææÇ Äái ÇáÓíÇÑÈ; æÈíÄæÇ íääíæä ÑÑíÐ ÇáÓíÇÑÈ
ÈÇááÚÇæá ÇáÈí ÁíÐæáÇ áÚää ; æÈÚí ÇáÈÒÇæÑ ÐÇä ÚÈÍ ÇáÄæá áíÓíÑ ÈäÝÓá; ÝÄÐÇ ÇáÈÈä
ÇáÚíæ ÈæÐÝÈ ÇáÓíÇÑÈ; ÝÓÇÑ ÚÈÍ ÇáÄæá æää íÝÈÍ Úáiá ÇáÑÒÇÓ; ÝÓÚä ÄÈæ ÐÈíÈÈ
ÇáÓíÇÑÈ æÇÈÓá ÈÇáíáÇÓ ÈÑÇíáÈ ÇááíÇáíä Ää ÈÓÚá ÇáÚíæ íÈí íáÑ ää ÄáÇä
áÑÇßÓää; æÇáØáÐ ÇáÓÇÑæí ÇáÄæá; æÇÍÈÈÄÈ ÇáÝÆÑÇä Ýí ÍæÑáÇ; æÇáØáÐÈ ÇáÓíÇÑÈ
. ÈääÈ ÇáÁÑÓ; ææÓá ÇáÁíæÈ ÈÓáÇä

ÄÈæ ÝÇÑæÐ ÇáííÇæí; æäÐÇ ÄÈæ ÇáÝÇÑæÐ íáÇä Ýí ÍáíÐä æÈíÇáÈä Áí ÍÇÑÓ; ÝáÇ ÑÇÚä ÄáÇ
æÁÝÚí ÇáßæÑÇÇ ÈáÚÈ Úái ÒíÑ ÄÈí ÇáÝÇÑæÐ; ÝÁÓÐØ Ýí ííá áÄää ää íßä ÈÇáßÇää Ää íØáÐ
. ÇááÇÑ ÚáiáÇ; ÝÁÓáää ááÓíÑä Èíá ííí áÐÇ ÇáÈáíá; ÝáíÇä Çááá æäÓÈ ÇáÁÝÚí
ÚæÓ ÇáÚÑÇÍÈ: æÈíæÑ ÇááÚÑßÈ Ýí ÇáÈÇáí æÇáÚÒÑíä ää ÑäÒÇä; æíÝÈÍ Çááá ÝÈÍÇ ÚÚíáÇ Úái
ÇááíÇáíä ÇáÐíá íÐæíáá ÍÇáí ÇáÁÚÑí (ÇáÈÇÈÚ ááÓíí íæáÓ ÍÇáÓ) æÇáßÇÆÍ ÒÇÓäæÑ ÇáÈÇÈÚ
(ááÓíí ÓíÇÝ); æíÈíÄ ÁÚÍÇÁ Çááá íÝÑæä ÄáÇä ÇááíÇáíä; æßÇä ÄÈæ ØÇÑÐ (ÚæÓ Èä Úái Èä
äáíæÈ ÇáÚÑÇÍä) íÐæí ÓÑíÈ ÇáÁÓáíÈ ÇáÈÐíáÈ; æáíí ÑÁíÈ áÐä ÇáááÇÚÑ ØÇÑÈ äÝÓá ØæÐÇ
ááØÇÑíÈää æäæ íÑí ÇáíÈÇÈÇÈ ÝÇÑÈ áíÈÑÈ (ßÁááÇ ÍáÑ áÓÈáÝÑÈ ÝÑÈ ää ÐÓæÑÈ); æíÓÈÄÐä
ÇááÑÈ Èææ ÇááÑÈ Ýí ÇáÄáÐÓÇÓ Úái ÁÚÍÇÁ Çááá; ÈÚí ÁáíÇÍ Òííí ÍáÐä ää ÄÈæ
ÚÈÍÇááá; æíáØáÐ ÚæÓ ÒÇáÓÚää; æíáÈÒÐ ÐÇÐÝä ÇáÓÇÑæí æíÈÈÚ ÇáíÈÇÈÇÈ ÇáÈí áÇ Èáæí
Úái ÓíÁ æÈÐíÑ ää Çááá íÈÚÓá ÍáÓíÑ Áííí ÇáíÈÇÈÇÈ ÇááæáíÈ; æÈæÐÝ æÑÇÁáÇ áÓÝíÈ; æää ííí
ØÇÐä ÇáíÈÇÈÈ ÈÍÇ ää ÇáíÝÇÚ Úä äÝÓá; æíÇÑ ÝææÈ áíÝÚä áíæ ÁÓÍ (ÚæÓ); æíØáÐ ÇáÐíÝÈ
ÇáÈí ÈáÇÈÑÈ ÒÚÇíÇáÇ; ÝØÇÑÈ ÁííÇáÇ Äái áÈÈä (áíÑä) æÄæíÈÈ ÈíÇÈä; æáÇ ááÇ áÇáÈíÚä
: áÚ ÁíæÇää ÈäÓíí áÑíí Ýíá

ÍíáÇ ÍáíÚÑ íáÐÐ æíÚä Çááíá Ää ÐÇä ááÚÚáÇä æíÚæí
ääÈ ÈÐÑÚ ÇáÓáÚÇä æÚÓä áÇ ÇÑÈíÚÇÁ æíÈÈÚÈ æÑßÚæí
áÇÈÝ æÇáÓÚÚÇÈ ÈÍÚíÐ Ýíá æäæ Ýí ÓÇÍ ÇáÓáÇä æíÚíí
áÓää íÇÓÚÇÈ áÚä ÈáÑíáí ÒÇÑáí ÐÇØÚÚ æÚÓáÚí Áßíí
ää ÍáÇÆí ÝÚí áÐÝÑÇÈ ÇáÈÑÇÑí íØáÚ ÇáÚÓáÚÑ æÇáÚííÇ æÇáÚæÑæí

æláá ÇáÈØá ÇááÒì Ýí ÇáÓíÇÑÉ æíæáá ÁíæÇáá ÇáÐíá ßÇæÇ íÒÇÑßæáá àÐá ÇáÑíáÉ ÇááÒíÑíÉ (ÁÈæ Úái ÇááÈài ; æÁÈæ ÚíÒí ; æÁÈæ àÚíÒ ; æÁÈæÚÉÍÇááá ÇááÁÑÉí) æíÁíæá áí æÁáÇ ÁÓÁáá ÇááÑÉ ÈæÇáÁíÑí: Áæ Ðí ÒááÈá áá ÑÇÆÍÉ ØíÈæ; æáá íÐææá : ÒáÇíÉ; ÝÁÐæá áá ÒáÇíÉ ÈÐÝæá ÈáÇ Èíá ííí Çááá -ÚÒ ælá-! ÝíÚæíæá æíÒÑæá Áááá ßÇæÇ íÒæáá ÑÇÆÍÉ àÝÇÐÉ . ßÇááÒß íÚÈÐ ÒÐÇáÇ ÈÇáÁæáÝ; æíÒæÚ ÚÑÝá Ýí Çááæ ÈáÈ Èíá Çáííæ æÇáÁíÑ æáßÐÇ ÈÓÈÑ Ñíí ÇáÁÓáÇá Ýí ÍæÑÈáÇ ÈÍÈØÝ áá ÈíáÚáÇ ÍíÇÑáÇ ÈÁÑ Çááá æÐíÑá; æíÈÐí æÈÇáÁáÓ (26 ÑáÒÇá 1409áÚ) ßÇáÈ ÇááÚÑßÉ ÍÇáíÉ ÇæØíÓ àÒØÑæÈ ÇáÁæÇÑ ÈÚÍ Áá ÁÍÑÒ ÇááíÇáíæá àÒÑÇ ÍííÇ æÇÓÈææÇ Úái àÑÒ; æláÚÉ ÇáíæáÈ ÐæÈáÇ æÁáÐÈ ÈÈÐááÇ; æíÇæáæÇ Áá íÓÈÚííæá; æáßá Íæá Ðáß ÍÑØ ÇáÐÈÇí; æÑíæÇ Úái ÁÚÐÇÈáá ÍÇÓÑíá; æáÇ ÒÇáÉ ÇáØÇÆÑÇÈ Èíæá ÝæÐ àÑÒáÇ ÍÈí ßÈÇÈÈ àÐá ÇáßáÇÈ; æÈáÐí ÈÐæÇÈááÇ ÇáááÈÇÑíÉ (ÇáÚáÐæíÉ) ÇáÈí ÈÈÝíÑ Ýí Çááæ æÈÍÈæí æÇÆÈíá æíáÓíá ÐáÈáÉ ÈÈÓÇÐØ Úáiß; áÇ íáíß ÁáÇ Çááá Èá àÚÇÑÈ Áæ ÍáíÐ àÓÐæÝ; æáÇ Òæí Ðáß ÝáÇ àíÇÈ æáÇ ááÇÒ; æÚái àÐÑÈÈ áá Áíí ÇáÁíæÈ ÈáÐí ÇáØÇÆÑÇÈ ÈÐÐíÝÈíá æíáííá Çááá áááÇ; ÝíÚáÐ ÐÇÆáÇ: ßÇí ÐáÈí áá áæá ÇáááÚÑ íÈæÐÝ Úá ÇááÈÒ; ßá àÐÇ æßÁá ÇáÁíæÈ Ýí ÚÑÒ; ÈÚÓáá íÓíß; æÁíÑ íÈÈÓá; æÈÇáÈ íÒæÑ ÇáááÇÚÑ ÈáßÇÈ; æÑÇÈÚ ÐÇÆá íÓáí; æíÇáÒ ÍÇáá àÒíÝá íÈáæ æáæ íÓÇÈÐ ÒÇÚÇÈ ÇáÁíÇá ÇáÁíÑÈ ááÐÇ . ÇáÓíÝ ÇáßÑíá ÇáÐí ÈÍÁ íáá ÁÐíÇáá; áíæíÚáÇ æÝæÐ àÐÇ ßáá ÈÐæá ÇáØÇÆÑÇÈ áíáÇ Áæ ááÇÑÇ ÈáÈÑ ÇáÁáÚÇá ÇáÝÑíÉ (ßÇáÝÑÇÒ Áæ ÇáíÑÇíÈ ÍáÇ æáæáÇ) ÍÈí ÈÐáÈ ÈÁÐíÇá ÇááíÇáíá ÁÈáÇÁ ÈáÐáá; æßááÇ ÁÚÇÑÈ ÇáØÇÆÑÇÈ Áæ ÈÓÇÐØÈ Çáíáá Áæ ÈÝíÑÈ ÇáÒæÇÑíí Áæ àÓáÈ ÇáÒæÇÑíí ÇáááØáÐÈ áá ÑÇíáÇÈáÇ àÑíí -Ðæáá -ÚÒ ælá

Ðá ááÐíá ßÝÑæÇ ÒÈÚáÈæá æÈÍÓÑæá Áái Íááá æÈÆÓ ÇáááÇí (Áá ÚáÑÇá: 12)

æáÚ áÐÇ ßáá æÑÚá áÐá ÇáÁáÈÒÇÑÇÈ ÇáÈí æÓáÈ Ýí íæíá ÐÑÇÈÈ (7 -.1) ßá Ýí ÇáÚáÐ; æÈßÓÝÈ ááá áíáÉ ÍáÇá ÁÈÇí; æÑÚá Áá ÇááíÇáíá íÐÝæá Úái ÁÈæÇÈ ÇáÝÑÐÈ (81) æÐí áÇíáæáÇ ÐÈá ÚíÈ áíÇá; æÑÚá ÁááÇ àØá Úái ÍáÇá ÁÈÇí æØÑíÐ ßÇÈá (ÒÑí Ñæí) ÒÈá àÚÓá; æáÚ áÐÇ ßáá ÝÐí ÐÇá Áíí ÇááÑÇßÒ ÈÓí áæá ÒÑíÈ áá ÇááíÇáíá Úáiá; ÝíØíÑ áíÈ ÝÑíÇ æíÁáÑ . ÈÈÑÐíÈ ÍáíÚ ÇáÚÓßÑíá Ýí ÍáÇá ÁÈÇí; æíÒÑí ÚæÑÈÇÈØæÝ Áá ÇááÚÑßÉ áÇ ÈíÓá ÚÓßÑíÇ æÒæÑÈ ÇáÓíÇÝÈ ÇááÓÚæÑÈ Áá àÚÑÈÈ ÍáÇá ÁÈÇí ßÇáÈ ÇÓÈÍÑÇíÇáá ÇáíæáÈ ÍÇÓÈ ÍÑÇÆÍ ÇáæØá æÇáÓíÇÓÈ æÇáíáíí ÇááÈíáÓÈ ááíÈÈ ÇáÐí íÚí ÁíÇáá ÇáÁíÑÈ ÁÈÈÑ áá áíÈ àÝÓá ÁæáÇ íÑæá Áááá íÝÈááæá Ýí ßá ÚÇá àÑÈ Áæ àÑÈíá Èá áÇ íÈæÈæá æáÇ áá íÐßÑæá (ÇáÈæÈÈ: 126)

æáßÈÑÈ áÇ àÐáÐÈ ÒÝÇíÚ ÇáÚÑÈ ÇáíáÑÇÁ Áá àÚÑÈÈ ÍáÇá ÁÈÇí ÇÓÈÍÑÇí ÒíÐ ÈÚÓ ÇáØíÈíá áÐá ÇááÐÇáÈ æíÝÝæÇ áá ÐæÇÈáá æÓÚØáá Úái ÍáÇá ÁÈÇí; ÁáÇ Áá ÇááÚÑßÉ àÓÈáÑÈ æÇáÁáÈÒÇÑÇÈ àÈæÇáíÈ; æÈÈÍÈ ÚæÑÇÈ ÇáßÇÝÑíá; æÈßÓÝÈ ÍæÇáÈ ÇááíáÈ; æÇáÐÓíÈ ÁíÇá æÁÓÇÈíÚ æÓÈÓÐØ ÈÁÐá Çááá ÍáÇá ÁÈÇí æáá ÈÚÍáÇ ÐáíáÇÑ æßÇÈá; æáíá àÑí áÐÇ ÐÑíÈÇ ÈÁÐá Çááá æáÇ ßÇá Çááá áíÚíÒá áá ÒíÁ Ýí ÇáÓáæÇÈ æáÇ Ýí ÇáÁÑÒ Ááá ßÇá ÚáiáÇ ÐííÑÇ (ÝÇØÑ 44)

ÇáÈÑÈíÈ ÇáíáÇíÈ : áÐá ÈÚÓ ÐÓÒ ÍáÇá íæíá ÍÑÈ àÈÚÓ ÇáÁíæÈ ÇáÐíá àÚáÇ Ýí ÇááÑÒ; ÝáÇ ÈÈÇáß áæ ÈÈÈÚáÇ ÇáÐÓÒ ÇáßÈíÑÈ ÇáÈí ÈÒÈá ÇáííÇá íæíÇ Úái ÁÑÒ ÇæÇÐÚ æááÇ íÐÝÒ Ýí ÁÐáí ÇÐÈÑÇí Úái ÇááÑÈíá áá ÑíÇáÇÈ ÇáÁÚáÇá ÇáÐíá íÑÈæá ÀØÝÇááÇ Úái ÐÓÒ ÍÑíá ÍÇíÒÑ ÇáííÇáíÈ; ÍÈÐÇ áæ ÇáÈÈá ÇáßÈÇÈ æÇáÁíÈÇÁ ááá íáÓíæá ÇááÒÑíÇÈ ÇáííÇáíÈ Áái áÐá ÇáÐÓÒ ÇáíáÇíÈ; æáÇÐÇ Úáiáá áæ ÐíææáÇ Úái Òßá áÓáÓáÇÈ ÐÓÒíÈ æÇÐÚíÈ ÍáÇíÈ ÈÈáí àÝÓíÈ ÇáØÝá ÈáÇÁ æÇÐÚíÇ íÑÈØá Èíáá; æíÚáÐ ÓáÈá ÈÇáÈá ÇáÁÓáÇáíÈ; íæíÓÁ àÚáÇ ÇáØÝá æÇáÚáÇá àÓáÈ ÍáÇíÈ áíáÈáÇ ÇáÑíæáÈ æÓíÇáÇ ÇáÚÓÈ æÇááí; ÍÈí íÓíÐ Úái : ÇáÓÇÈ ÇááÓáá Ðæá ÇáÓÇÚÑ ææ ßÇá Ýí ÇáÁáÝ ááÇ æÇííÇ ÝíÚæÇ áá ÝÇÑÓ ÚááÚá ÁíÇá íÚáæáÇ *ÇááÚæáíÚÇÁ

[.ÍáíÈÈ ÇááÚÑßÉ ÇáÚíí 51 ÇáÈÇÑíí 8/ÒæÇá 1409áÚ ÇááæÇÝÐ: 13/5/1989*]

ÝáÇÒÇáÈ ÇáíÈÈ ÇááíáØÈ Ýí ÑæáÇ ÈÓÈÑÚí ÁáÚÇÑ ÇáÚÇáá ßíá Èíá ááíá ÇáÁÓáÇáí Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá ; æáÐí ÈÐíÈ áÐá ÇááæáíÇÁ áíØ ÇáÁáÇá ÈÇááÓÈÈ áßá ÁÚÍÇÁ ÇáÁÓáÇá áííæáæÇ Èíá ÇááÓááíá ÇáááÈÒáíá æÈíá ÇáæÒæá Áái ÒíÈ Çáíßá; áÆáÇ íÚæí ÇáÐÑÁá àÑÈ ÁíÑí áÈæíá . ÇáÓÚæÈ æÈáÇÁ ÇáÁáá æÈÑÈíÈ ÇáÁíÇá æáÐí ÍÇæá ÇáÚÑÈ æÇáÒÑÐ ÍáÇá ÇáÓáæÇÈ ÇááÇÓíÈ Áá íáÚÈæÇ ÈáÐá ÇáæÑÐÈ æíáæíæÇ ÈáÇ áÁæáÆß ÇááÇáÈíá æÑÇÁ ÍÑæí ÑæÓíÇ æÁíÇÝ ÇáíÑÈ; ÝÒÑí ÁáÐÇß ÇáÓíí ÓíÇÝ æßÇá ÑæíÓÇ ááÁÈÍÇí ÇáÁÓáÇáí áÈíÑíÑ ÁÝÚÇáÓÈÇá (áÑíÈ ÈÇáááß ÚÇáÑ ÒÇá ÈÓÑØ Áá àÐÈáá Ýí ÇááØÇÑ); æßÇá ÍßáÈíÇÑ íáíí ÈÇÓÈáÑÇÑ áíÐÑÇ Çáááß áá ÇáÐíæá; æííÐÑ Ááá ÒíÐÈá Çáááß ÝíáÇ áæ æÓá Áái ÈÇßÓÈÇá; æßÇáÈ ÁíÑ áÐá ÇáÈáííÇÈ Ýí áíáÓ ÇáÓæÑí ÇáÐí ÇíÈáÚ Ýí áíáÈÈ ÇáííÇí Ýí ÁÓáÇá ÇÈÇí æÇáÐí ÁÓÝÑ Úá ÇáÈíÇÈ ÍßæáÈ ÇááíÇáíá ÇáíÇáíÈ; ÝÐÇá ÍßáÈ íÇÑ: (ßá áá àØÐ . ÈÇÓá ÚÇáÑ ÒÇá Ýáá ÁÓæÈ ÇáÑÓÇÓ ÁáÇ Áái ÒÚíá íÓÈá æáíÓ Áái ÒíÑá áæ) æßÇáÈ ÁíÑ ÇááíÇæáÇÈ Ýí ÒáÑ ÑáÒÇá ÇáááÒÑá ÍíÈ ÐáÈ ÈÚÓ ÈíÇÑ ÇáíáÇí Áái Çáááß ÚÇáÑ ÒÇá; æÚááæÇ ÇÈÓÇáÇÈ ßÈíÑÈ àÓØÈ áÚ ÈÚÓ ÇáÁáÚáÈ ÇáÚÑÈíÈ; ÍíÈ ÒÇÑ æÝí áá ÈíÇÑ

ÇáíàÇÁ ÚÇÒàÈíà ÚÑÈíÈíà; æÈæÓæÇ ÈÍßÇáàÇ áíÒìæÇ ÈÀáÝÓáá Ýí àÐà ÇáàÀÇàÑÈ ÇáÈí ÌÈÇÚ
. ÝíàÇ Çáííà æÇáíàÇÁ æÇáÁÚÑÇÒ Úáí ÇááæÇ.Æí ÇáíÒÑÇÁ Ýí ÇááíÇáí ÇáíàÑÇÁ
æÈÈáíÒ ÇáàÀÇàÑÈ ÈÁà ÌÍÇØ àØÇÑ ÐáíàÇÑ ÈáíàæÚÈ àà ÇááàÈÝÚíà ÈÇáíàÇí ààà ßÇáæÇ ààÐ
:Áæá íæà ÈÐá Úáí ÒíæÑ ÇááíàÓíà æÚÒÈ Ýí ÍáæÐ ÇáÒÇíÐíà
Áà ÈàÓÒÈá ÍÓàÈ ÈÓÁáà æÁà ÈÒÈÈá ÓíÆÈ ÌÝÑíæÇ ÈàÇ æÁà
ÈÒÈÑæÇ æÈÈÐæÇ áÇ ÌÒÑÈá ßííàá ÓíÆÇ Áà Çááà ÈàÇ ÌÚááæà áííÒ Áá ÚáÑÇà 120-

121

æÁà àáßà ááá áíÈØÆá ÝÁà ÁÒÇÈÈá àÓíÈÈ ÐÇá Ðí ÁàÚá Çááá Úáí ÁÐ áà Áßà àÚáá ÓáííÇ æáÆá
ÁÒÇÈÈá ÝÓá àà Çááá áíÐæáá ßÁà àà Èßà Èíáßà æÈíáá æáíÈ ÌÇ áíÈáí ßáÈ àÚáá ÝÁÝæÓ ÝæÓÇ
ÚÚíàÇ

ÇááÓÇÁ 172-173

àÐà ÇááíàæÚÈ ÇááÑÈÒÐÈ ÇáÈí Áæßá ÁáíáÇ ÇáÁíÇØÈ ÈÇáàØÇÑ ÈØáÐ áíÑÇáàÇ Ýí ÇááæÇÁ; Èà
íÓÈÓáá ááÇ ÇááØÇÑ; æÈÚíàÇ íÆÈí ÌæÑ áíÇÝÚ ÐáíàÇÑ áíÓÈÓáá ááíàæÚÈ ÇááÑÈÒÐÈ ÇáÈí
. ÇÓÈØÇÚÈ Áà ÈÐÈíà ÇááØÇÑ æÈÍß ÇáÁÓæÇÑ; ÈíààÇ ÚÌÒÈ ÚáÇáÐÈ ÇáÑíÇá Áà ÈÝÈíà
Èà ÈÁÈí ØÇÆÑÈ ÚÇáÑ ÒÇá æÈáÓá Ýí àØÇÑ ÐáíàÇÑ; æÈÈÈÚá ÇááíàæÚÈ ÇáÈí ÌáÚáÇ ÇáÑÚíÝ
æíÝÑÐáÇ ÇáÓæØ áÈíÈÝí ÈÐíæà ÇááæáíÇÁ (ÇáíÈÈ ÇááíàØÈ); æÈíááàÇ àÈÈáíÈ ÝÑíÈ; æÈÈÈÐíà
áíæ ßÇÈá; æÚáíàÇ Úáá ÇáÒÇíÐæà ÈàÐà ÇáíØÈ ÈáíàæÇ áíæ àØÇÑ ÐáíàÇÑ áííÈØæÇ ßíí àÁáÇÁ
ÇááÚÑÓíà ÇáÈíÇÑ; æííÑæàà ÈÚííÇ Úá ÇááØÇÑ; æáÓæÁ ØÇáÚ àÁáÇÁ ÇáÐæà ÇáÈíÇÑ Áááá
ÇíÈÇÑæÇ ÐáíàÇÑ ÇáÈáí ÇááÚÑæÝ ÈÚíÇÆá ÇáÓíí ááááß ÚÇáÑ ÒÇá æáÇÓÇáÈ ÐßÑíÇÈ ÇíÈíÇí
ííÓ Çáááß ÈÐíÇíÈ (ÍÇá áíáí) ÒÇíÓÈ Ýí ÁÐáÇááá; íæà Áà ÇÐÈíàÈ ÌÈÇÈÇÈ Çáááß ÓáÈ (1959)
ÐáíàÇÑ àà Áíà àÓÚ ÌÍÇÈ ÇááÓÇÁ; æáÇÓÇáÈ ÒæÑÈ ÇááÓÇÁ ÇááæÇÈí ÈíÝÐá Ýí ÇáÓæÇÑÚ Ìíáá
ÇááÓÇíÝ ÝæÐ ÑÁæÓáá Ýí àæÇíàÈ ÇááÀÇàÑÈ ÇáááßíÈ; æáÇÓÇáÈ ÌÑÇí Èáß ÇáíÇíÈÈ ÈÚÈáá Ýí
ÌæÇáÈáá ßÑáÇ æíÐíÇ Úáí ÇáØÇÚíÈ ÇáÐí Ìßá ÁÝÚÇáÓÈÇá ÁÑÈÚíà ÚÇáÇ àÈæÇÓáÈ àà ÓáÈ
(1933à Ááí 1973à); æÈíáá àÚ ÇáÓáíà æÈÝÚá ÇáíàÑÈ æÇááÓÇÁ Ááí ææáíÇÁ áíáØÈ æíÈÈ ÒÇíÈÈ
ÌÇáíÈ áÇ ÍíÇÈ ÝíàÇ æáÇ ÌÑÈÈ; æáÇÓÇáÈ ÌÈÈ ÁáÝ æÓÈÚáÇÆÈ Óáíí àà ÐáíàÇÑ ÌÇÒÑÈ Ýí

.ÁÐáÇááá æÐí ÐÓæÇ áíÈáá æáá íæÇíàæá ÌíÓ Çáááß ÇáÓÇíÝ áàÓÚ ÇáííÇÈ

æáßá ÁíáÇá ÇáÚáíÈ áÇÈÓÇá ÈÑÇæí áííáÈ Çáááß ÇááíàæÚ; æáÇÓÇá ÌÚíÓ ÁæáÇá ÇáíÐÚÈ; æíØáÚ
Áà ÌæÑ ÇáÓáÇá ÌæÑÈá æíÚíí ÓíÑÈ æÇáíà (áÇíÑ ÍÇá) ÇáÐí ÌááÈá ÇáÁíÇíí ÇáÈÑíØÇáíÈ àà
ÓÝÇÑÈ ÁÝÚÇáÓÈÇá Ýí ÝÑáÓÇ ÈÚí Áà ááíÈ áá ÈíááÈ ÁÚáÇáíÈ ÓíáÈ ÈÁáá ÐÇÆí àæáæÈ æÈØá
ÚÓßÑí àÚÝÑ; æÁíÐæÇ ÌÚííæà æíÈíÆæà æíÓÚÝæà Úáí àÚáÈ ÇáíÑÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ ÓáÈ (1919à)
(Èíà ÁÝÚÇáÓÈÇá æÈíà ÈÑíØÇáíÇ); æÇáÈí ÁíÈ Ááí àÓíáÈ ÈÑíØÇáíÇ ÇááßÑÇÁ; æÁÈáÑÈ

.ÇÓÈÐáÇá ÁÝÚÇáÓÈÇá

æÐí ßÇá Çááíà ÇááÈÁáÐ Ýí àÐÇ ÇáíàÇí ÇááÒÑÝ áæ ÈØááÇ ÇáÐí ÈÓÝá ÈÑíØÇáíÇ ÍÇßáÇ

.áÁÝÚÇáÓÈÇá ÓáÈ (1928à)

áÐí áÇá ÈÑíØÇáíÇ Áà íÓÈáá ÌÝÈ Çáíßá ÌÈíÈ Çááá (ÇÈà ÇáÓÐÇ) ÇáÑíà ÇáÈÓíØ ÇáÐí Ìíáá ÁáÝÈ
ÇáÁÝÚÇá æÁÈÇÁáá; æÚÓÈáá æÑíæáÈáá; æÓÝÇÁáá æÁÓÇáÈáá; æÝØÑÈáá; æííÇÆáá; æÓíÐáá
æÚáÐ ÇÈÓÇááá ÈáÐÇ Çáííà; ÈÇáÁÓÇÝÈ Ááí ÇáÝÈæÈ æÇáÝÑæÓíÈ ÇáÈí Èßæà àÚááÇ ÈÇÑÒÇ

. àà ÓíÓíÈ ÌÈíÈ Çááá (ÇÈà ÇáÓÐÇ)

æÝÈÓÈ ÈÑíØÇáíÇ Ýí ÌÚÈÈáÇ; ÝæíÈÈ Áíí ÁÈáÇÁ ÇáÁÓÑÈ ÇááÇáßÈ (áÇíÑ ÍÇá) æÇáÐí ÑÈÈá
Úáí ÚíááÇ æÓÈ ÈíÈ ÑÚÇíÈáÇ; æÇÈÓáÈ ÈÑíØÇáíÇ ÈÇáÐÈÇÆá; æááíÈ ÇáÓÈíà Çáííí ÈÚí Áà
ÓáÈ ÌááÈ áÓÚæÑÈ Úáí ÇÈà ÇáÓÐÇ; æÓæÑÈá Ýí ÇÐáÇá ÇáÚÇáÈ ÐÇØÚ ØÑíÐ àà ßÈÇÑ ÇááÓæÒ

. æÓÝÇßí ÇáíàÇÁ

ææÓá áÇíÑ ÍÇá (æÇáí ÚÇáÑ ÒÇá); Ááí ÈÑÇíàÇÑ; æÈáÐÝÈá ÐÈÇÆá áÓÚáí ææÓíÑ ÈÚí Áà
æÈÑÈ ÈÑíØÇáíÇ ÇáÐáÈ Èíà Ìíá; æíááÈá ÇáÐÈÇÆá ææÓáÈ Èá ßÇÈá; æíÑí ÌÈíÈ Çááá àà ßÇÈá áÚ
áíàæÚÈ àà ÝÑÓÇáá; æßÇá ÌÈíÈ Çááá ÌÑíí ÈÇÓÈáÑÇÑ: (áà ÌÐÑ áí ÐÑÇÑ ÌÈí ÁíÓá ÈÑíØÇáíÇ

:æÇíÈá àæÓßæ); æßÁà áÓÇá ÌÇáá ÌÑíí

æÝí ÇááÇÓ àà ÌÑÓí ÈáíÓæÑ ÚíÓá æáÑßæÈá ÑíàÇá æÇáÈæÈ Ìáíà

æáÚßÚá ÐáÚÈÚÇ ÈÚíÚá ÌàÈÚí áÚÇ áÚá áí íáÈáí Èí Ýí áÑÇí Áíí

ÌÑí ÌÓÚáÚá ÌÚßÓÚí ÒÚÚÚæÝÇ (1) [ÇáÓÚæÝ: ÇáÈíÇÈ ÇáÑíÐíÐÈ ÈÑÈÚá (2) [ÈÑÈÈ: ÈáÚáá].

ÝííÈÇÑ Áà ÌßÓí ÌÑæÚÇ ÈáÑá

æÁÑÓá Ááíá áÇíÑ ÒÇá ÇáÁáÇá áÚ ÇáÚááÇÁ; ÁÐ æÐÚ Úáí àÓíÝ; æáÐÇ ÁÚÚá áÇ íáßá Áà ÌÐíáá
ÇáÁáÓÇá Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá; æÚÇí ÌÈíÈ Çááá Ááí ßÇÈá; ÝÁáÐí áÇíÑ ÒÇá ÇáÐÈÓ Úáíá æÁæíÚá
ÚíÇáÈ ÇáÓíæá; æÐÑÑ ÁÚíÇá ÌÈíÈ Çááá; ÝÐÇá áá (íÚáí ÌíÇ æÓÁíÑí àà ÁÝÚÇáÓÈÇá ÁíÇáí Ýí
ÓÈíà Çááá ÌÈí ÁáÐí ÑÈí) æáßá áÇíÑ ÒÇá ÌÇá ÇáÚáí ÇáÐí ÁÓáí Úáíá Çááá æßÈÇÈá æÚááÇÁ

. ÁÝÚÇáÓÈÇá æÁÚíáá

æáÒí ÌÈíÈ Çááá Ááí ÑÈá; æÈÇÁ áÇíÑ ÍÇá ÈÁÈáá æíáá Ìáá; æÈÒÑ ÇáÐÇÈá ÈÇáÐÈá æÈÒÑ
ÇáÓÇáí ÈÇáÝÐÑ; ÝÓÇÐ Çááá áá àà ÌÐÈáá Ýí ÌÝá ÚÇá æÈíà ááÇá æÝí ÓíáÈá; æíÇÁ ÇÈáá ÚÇáÑ

. ÓÇá ææÇÓá ØÑíÐ ÁÈíá

ÁáÇ ÈÑíØÇáíÇ ÝáÇ ÒÇáÈ ÁÚÓíÇÈáÇ ÇáÈí ÈÚíÐáÇ Úáí ÒÚáÇÁ ÇáÐÈÇÆá ÌÇÑíÈ; ÁÐ Áà
ÇááíØÇáíÈ ÇáÈí ßÇáÈ ÈÑÓíàÇ áÓÚáÇÁ ÇáÐÈÇÆá æÐí æÓáÈ Ýí ÁæÇíÑ Úáí ÚÇáÑ ÒÇá Ááí
ÇÈáí ÚÓÑ ááíæá Ìáíà ÇÓÈÑáíáí; æ Ðáß áÁááÇ ÈÚíàÇ áíæá ßÑíáÈ æÓíÇí ÈÚÑ; æÈííÑáÇ ááÈá
áÐá ÇáÁíÇá ÌÈí ÈíÑßáÇ áÇíÈÓÇá ÚÇáÑ ÒÇá æíááá Úáí ÇáÁßÈÇÝ ááÓíÑ Èá áíæ ßÇÈá; æáßá

. ÇáÁÑÓ ÚíÑ ÇáÁÑÓ; æÇáÁáá ÚíÑ ÇáÁáá

ÅaÇ ÇáíÇá ÝÁaãÇ ÑíÇáãã æÃÑì äÓÇÁ Çáíí ÛíÑ äÓÇÆãã
Åä ØÈíÚÉ ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí ðí ÒþáÈáÇ ÇááÚÇÑÑ; æÓÇÚÈáÇ ÇáÁííÇÈ; æäÝÓíÈá ðí ÓÝÈ áÚ
ÇáÈÓííÇÈ ÇáÈÇáÚÈ æÇáÖÑÇÆÈ ÇáÝÇííÈ ÇáÈí ðíããÇ ää Åíá ÇáæÓæá Åáí Íá ÇáÁÓáÇá Ýí
ÁÝÚÇáÓÈÇá

æÄä ÑÓÇÓ ÇáàíÇáíá íäÈÛÑ ÛÇáÑ ÓÇá ÝíãÇ áæ ÓæáÈ ää äÝÓä ÈÇáÚæíÈ Åáí
ÁÝÚÇáÓÈÇá; æáÇÒÇáÈ ÇáÚÚ BBC æÇáÓíÝ ÇáÚÑÈíÈ æÚáí ÑÃÓäÇ ÇáÈÑíØÇáíÈ
æÇáÃáíÑÑíÈ Èäáí áÃáÈÇá ÛÇáÑ ÓÇá; æíÑíÈ Úá ØæÑáÇ æÃÖÈíÈ ÈÑÈÈ ÇáÑÈÈ ÇáÖÑÇí ÇáÐí
áÇ íÈäá; æáÇ íÓíþá ÇáÚþáÇá; æÈØáþ ÇÝÈÑÇÁÇÈáÇ; íÈí ÇíÚÈ ÇáÓíÝ ÇáÃáÑíÑíÈ Åáá ðÈá Ýí
ÍáÇá ÅÈÇí ää ÇáàíÇáíá ÈäÇáíÈ ÇáÁÝ; ÈíããÇ ää íÓá Ûíí ÇáÓáíÇá ÅÑÈÚáÇÆÈ Úáí ÅÈÑ
ÇáÁíÓÇÆíÇÈ; æÚáíáÇ ÒÑí àííÈ ðÈá íæáíá ÅããÇ Úáí ÇÓÈÚíÇí ááÃáÓíÇÈ ää ÍáÇá ÅÈÇí ÅÐÇ
ÝÓí ááÇ ÇáàíÇáíáæ ÇáàíÇá æÝÈíæÇ ááÇ ÇáÖÑíþ ÒþØ Ýí Áííí ÇáãÑíÝíá; æÅÐÇ Èäá íØáþæä
ÑÈÈÈ ÁÚÚá æÃÖíá Ýíþæáæä Åä àííÈÇ íÚí ÇáÚíÈ áÇÓÈÚÇíÈ äãÑ ÍíÈÑ (ÈæÑíá) ää Ííí; ÈíããÇ áÇ
ÈÓÈØíÚ ÍÈÇÈÈ ÇáÃá Åä ÈíÑí ää Ííæí ÍáÇá ÅÈÇí æÓæÇíáÇ
æáþí ÈÑÓÝÈ ÇááííáÈ ææÇáÈáÇ áááíÇáíá; æÁíÐÈ ÍáÇá ÅÈÇí ÈÚí ÅáÝÇÓáÇ æÈíÓí ÁíÇáãÇ
ááÓþæØ Ýí Áííí ÇáàíÇáíá

Ýáá íÈÐ ÍÇÑÓ áááííáÈ Óæí ÇáÝÑÐÈ (81) ÇáÈí ÅÖÈíÈ ÈíÈ ÑíáÈ ðÐÇÆÝ ÇáàíÇáíá æÝí àí
áíÑÇáãã ÇáÑÓÇÓÈ

ÅããÇ ÈÑíØÇáíÇ ÇáííÈ ÇáÑþØÇÁ ÇáÈí áÇÒÇáÈ ÈÈäáÙ ÛíÚÇ Úáí ÇáÁÓáÇá; æÈíÑÑ ÇáÚÇáã
ÇáÚÑÈí; æÈÓÈÈíÑ ÍÝíÚÈá; æÈÈÚÇæä áÚ Ñá ÓíÇØíá ÇáÃÑÓ ááííáæáÈ Èíá ÇáÁÓáÇá æÈíá
ÇáæÓæá Åáí ÇáíÑá

íÑííæä Åä íØÝÆæÇ ææÑ Çááá ÈÃÝæÇáãã æíÃÈí Çááá ÅáÇ Åä íÈä ææÑá æáæ ÑÑá ÇáÑÇÝÑæä)
åæ ÇáÐí ÅÑÓá ÑÓæáá ÈÇáàíí æííá Çáíþ áíÚáÑá Úáí Çáííá Ñáá æáæ ÑÑá ÇáãÖÑÑæä

(ÇáÈæÈÈ: 32-33)
æÓÈíÇáÑ Çáááã æÈíáíÑ ÅÖáí Åä áÇ Ááá ÅáÇ ÅäÈ ÅÓÈÚÝÑÑ æÃÈæÈ ÁáíÑ
*ÇááÚÇíáÇÈ ÇáÓÚÈÈ

[.ÍáíÈ ÇááÚÑÑÈ ÇáÚíí 52 ÇáÈÇÑíí 15/ÓæÇá 1409áÙ ÇáãæÇÝÐ: 20/ÁíÇÑ/1989*]
:Çáíáíááá æííá; æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí ää áÇ æÈí ÈÚíá; æÈÚí

áþí ÚáããÇ ÑÈäÇ ää ÍáÇá ÑÈÇÈä æäá ÍáÇá ÓáÈ æÈíá Óáí Çááá Úáíá æÓáã Åáá íÈæáí ÚÈÇíá
: ÇáÖÇáííá

Åä æáíí Çááá ÇáÐí äÓá ÇáÑÈÇÈ æáæ íÈæáí ÇáÖÇáííá (ÇáÇÚÑÇÝ 196)
:æáæ íÇÝÚ Úá ÚÈÇíá

Åä Çááá íÇÝÚ Úá ÇáÐíá ÅããæÇ Åä Çááá áÇ íÈÈ Ñá ÍæÇá ÑÝæÑ
(Çáíí 38)

:æÑÓá ááÇ ÓÈíÇáá ðÇææÇ íØáÆæãÇ Ýí Ñí Ñíí ÇáÑÇÝÑíá
æáÇ Ñíí ÇáÑÇÝÑíá ÅáÇ Ýí ÓáÇá
(ÚÇÝÑ 50)

:æÈæáí ÓÈíÇáá ÁíÈÇØ áíØØÇÈäã æÑí ãÑÇÆíãã
Åä Çááá áÇ íÓáí Úáá ÇááÝÓííá
(íæãÓ 81)

æáÇ ííþ ÇáãÑÑÑ ÇáÓíÆ ÅáÇ ÈÃáãã
(ÝÇØÑ 43)

:æíÃáÓáÇ ÓÈíÇáá ÈäÚíÈä áÚÈÇíá ÇáãÈÐíá æÇááíÓáíá
Åä Çááá áÚ ÇáÐíá ÇÈÐæÇ æÇáÐíá ää áíÓæä

(Çááíá 128)

æáþí ÚæíáÇ ÓÈíÇáá ää ÍáÇá ÑÃíÈáÇ áÃííÇÈ ÇááÚÑÑÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá Åä íÈÈ ãÃáÑÇÈ
ÁÚíÇÆá æíÈæáí ÈäÝÓá ÓÈíÇáá Ñí Ñííáá Ýí áíæÑáá

æÃÚíÇÁ Çááá æÚáí ÑÃÓäã ÇáÃáÑíÑÇá Ýí áÐá ÇáþÓíÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÑÈÑí æÇþÝæä ÅãÇá
áÚÇíáÇÈ ÓÚÈÈ; Ýáá ÅãÇá ÓÚÈ äÓáá íæÇíá ÚíæÇ ÈþáííÇ áÃáÑíÑÇ æáæ ÇáÃÈíÇí
ÇáÓæÝíÈí; Ýáá íÑííæä Åä íãÑÚæÇ ÑÑÇáÈ ÇáÇÈíÇí ÇáÓæÝíÈí Ýí ÇáÃæíÇá; æáÑááá Ýí äÝÓ
ÇáæþÈ íÝÓÚæä ää ÇáÈÓÇÑ ÇááÓááíá ææÓæáãã Ááí ÇáíÑá; áÃá áÐá ØÇáÈ ÑÈÑí ÁÚÚá ÈÈÈíÑ ää
ÈÐÇÁ ÇáÃÈíÇí ÇáÓæÝíÈí Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá

æãã ääÐ ÓæÇÈ ÑÐáÑ ÅãÇá áÚÇíáÈ ÓÚÈÈ ÁíÑí æáí: Åããá ííÑÑæä Åä ðÇíÈ ÇáíáÇí Çáíþííá ää
ÅÈäÇÁ ÇáíÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Åæ ÇáÖÇíþæä ÇááíáÓæä ÇáÐíá áÇ íÈÇÚæä Ýí ÅÓæÇþ ÇááíÇÓÈ
ÇáíæáíÈ; æáÇ íÓÈÑæä Ýí ÍáÓÇÈ ÇáãæÇÆí ÇáíÖÑÇÁ æÇááíÇáí ÇáíãÑÇÁ; æáÓÇá Ñá æÇíí ÑÃáã
:íþæá

ÚÑíÈ ää ÇáíáÇá Ýí Ñá ÈáíÈ ÅÐÇ ÚÚá ÇáãþØæí ðá ÇáãÓÇÚí

Ýáá áÇ íÑííæä Åä íÑæä áÃáÇÁ Ýí áþíáÈ ÇáÓÝæÝ; æíæíæä Åä íÑæä ÓáÇÆÚáã ää ÇáþÇíÈ
æÇáÓÇíÈ; æáÑááá Ýí ÇáãþÇÈá ííÑÑæä Åä ÈÐá ÇááÚÑÑÈ æÁíÇÑÈ ÍÝÈáÇ ÈÃííí áÃáÇÁ ÇáÖÇíþíá
ÇáÐíá íÑæä ÇáíáÇí ÝÑíÓÈ áÇÓáÈ Ýí ÁÚáÇþáá; æáÐÇ Ýáá íÈÐáæä ÇááÝÓ æÇááÝíÓ áãæÇíáÈ
ÁÚíÇÁ Çááá æØÑí ÇáÚíæ ÇáÖÇÆá ÇáÐí íÝÓí Çáííá æÇáííÇ

ÝÑáãÇ ÝÑÑæÇ Ýí ÇÚÈíÇáãá ÍÇÝæÇ Úáí ÇáíáÇí Åä íÈæþÝ Åæ íÈÓÚÓÚ; æÚáíáÇ íÓÑÈ ÇáÑæÓ
ÈíÐæÑáá Ýí ÁÚáÇþ ÅÑÓ ÁÝÚÇáÓÈÇá Úáí áþÑÈÈ ää Çáíáíí æÇáÈÈÑæá ÇáÚÑÈí æÈÇÑÓÈÇá

ÅaÇ ÇáÁä æÐÍ ÌÑÌ ÇáÑæÓ ÝáÇ ÈÄÓ ää ÇÛÈÍÇá ÇáÃÖæáííä ÇááÈØÑÝíä ää ÅÛÈäÇÁ ÇáÍÑÈÉ
.ÇáÃÓáÇáíÉ æÇáÛáäÇÁ ÇááÍáÓíä æÝí æÞÍäÉ äÁäÇÁ ÍßáÈÍÇÑ æÓÍÇÝ
íÞæá áí ÇáÃÓÈÇÐ ÑÈÇáí: æÞÍ ÍÇÁáí ÁÍÍ ÇáØÍÈíä ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ æÞÇá áí: æÞÍ ÍÝÚ áí ÓÈæä äáíæä
.ÑæÈÍÉ áÇÛÈÍÇáß; ÝÍÐ ÍÐÑÈ ää ÅÛÍÇÆß
æÈÈÁÍÓ ÇááÄÇáÑÈ ÇáÈí ííÑ ÑÍÇáÇ ÅÛÍÇÁ Çááä æàÇ ÅßÈÑää
ííÑ ÑÍÇáÇ ÁáÝ ßÓÑí æÞÍÓÑ æÁáÝ äííÑ áááííÑ äííÑ
: ÅÞæá ÍáÇÓÈ ÇááÄÇáÑÈ
.ÞÉá ÇáÞÇÍÉ ÇáÃÖæáííä æÇááÈÓäÈíä-1
.ÄáÍÇÍ ÇááÛÈÍáíä ÈßáíÇÈ áÇÆáÉ ää ÇáÓáÇÍ æÇááÇá-2
!!ÇáÓÛØ Ûáí ÇáÍßæáÉ ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ áÈÞÈØ ííàÇ æÈÞáá ÈÁíííàÇ ááÇÓæáííä-3
.ÇáÁíÞÇÛ Èíä ÇáÍßæáÉ ÇáÈÇßÓÇáíÉ æÞÇÍÉ ÇáÍáÇÍ-4
ÇáÛÓÝ Ûáí äÛáÉ ÇáæàÇÈÍÉ áÓÑÈ ÇáÁÈÍÇá ÇáÃÓáÇáí ÇáÓÍí; æÁíÞÇÛ ÇáÝÍæÈ Èíä ÇáÓÛÈ-5
ÇáÁÝÛÇáí æÈíä äÁäÇÁ ÇáÓÇÍÞíä; æßÐáß ÁíÛÇÑ ÓÍÑ ÇáÓÛÈ ÇáÁÝÛÇáí ÇáØÍÈ ÇáÁáí Ûáí
ÇáÛÑÈ ÇáÐíä ÅÞÈáæÇ Ûáí ÇáÓáÇÍÉ æÈÓÇÈÞæÇ Ûáí ÇááæÈ; ÝÁÍÈæÇ ÍæíÇ áÇÆáÇ Ýí ÅÛáÇÞ
.ÅÝÛÇáÓÈÇá
.ÈÍÑÍß ÇáÍíÓ Çáááí áíáÞí ÈÈÞáá Ýí ÇááÛÑÈÉ; æáííæá Íæä ÓÞæØ äííÈ; æÈÛÛØ ää ÑæÓíÇ-6
.áíÇæáÉ ÅÑÍÇÛ ÛÇáÑ ÓÇá ßÍá æÞÈæá äíí ÈÛÓ ÇáááÈÝÛíä-7
ÈÍÑÍÈ ÅÛÍÇÍ ßÈÍÑÈ ääá íÈÈÛæä ÈÛÓ ÇááÛÈÍáíä ÈÍÈ ÁÓÑÇÝ ÇáÁáÑÍßÇá æÁáÍÇÍäá ÈÁÍÈÈ-8
.ÇáÃÓáíÉ
ÇáÇÈÓÇá ÇááÈÇÓÑ ÈÞÇÍÉ ÇáÍáÇÍ (ÇááíÇáííä) Ýí ÅÝÛÇáÓÈÇá Íæä ÇáÑÍæÛ Ááí ÅáÑÇÁ-9
.ÇáÁÍÓÇÈ æÁáÍÇÍäá æÈÇÓÑÈ
ÝÈÍ ÇáØÑíÞ ÁäÇá ÓÍÑ ÇáÍíä ÅÛÇÍÇá ÇáÐí ííáá ááíÇÑí ÍæáÇÑ áÈÞæä ÇááÃÓÓÇÈ ÇáÈÈÓíÑÍÈ-1
.ÈÈáÝÍÐ áÓÇÑíÛáÇ
ÅaÇ Ûä ÞÉá ÇáÞÇÍÉ ÇáÃÖæáííä: ÝÞÍ ÁÍÐÈ ÇááíÇÈÑÇÈ ÇáÈÑíØÇáíÉ Ûáí ÛÇÈÞáÇ ÈáÝÍÐ
.ÛááíÇÈ ÇáÁÛÈÍÇáÇÈ; æÞÍ ÈÓÈÛíä ÈÈÛÓ ÇáÍæÇÆÑ ÇáÛÑÈÍÈ
ÅaÇ Ûä ÈÞáíä ÇááÓÇÛÍÇÈ ÇááÇáíÉ: ÝÞÍ ßÇáÈ ÇáÍßæáÉ ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ Èáí ÇáÁÍÓÇÈ ÇáÍáÇÍÈ
ÈÈÛÓ ÇááÇá áíÛíáá Ûáí æÞá áÛÍÇÈäá æäÁááá Ááí ÍÇÍá ÅÝÛÇáÓÈÇá; æÝÍÆ æÁÐÇ ÈÇáÍßæáÉ
ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ ÈÞáá ÇááÓÇÛÍÇÈ Ááí ÇáÈáÈ; æÁÓÍÈ ÇáÁÍÓÇÈ ÇáÍáÇÍÈ ÅaÇá áÛÓáÉ æÞá
.ääàÇÈáÇ Ááí ÇáÍÇÍá
æÞÍ ÝÇÈÍáí ÇáÃÓÈÇÐ ÑÈÇáí ÈáÐÇ ÞÇÆáÇ: áíä æÞÝ ÅaÇá áÓßáÉ ÓÛÈÈ ÈÓÄä ÇááááÇÈ ÇáÈí
áÑíí æÞááÇ Ááí ÇáÍÇÍá; æáí ÈßáÝ äáÇííä ÇáÑæÈÍÇÈ; ÝÞáÈ áá: áÇÐÇ Ûä ÇáÍßæáÉ
ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ; ÝÞÇá: æÞÍ ÍÝÝÈ ÇááÓÇÛÍÇÈ ÇááÇáíÉ ÇáÈÓíØÈ Ááí ÇáÈáÈ; ÝÍÇá ÈÐááí
ÇááÈÇáí ÇáÛÑÈÍ: (ÁÍÓÝÇ æ ÓæÁ ßÍáÈ;!) Èä ÞáÈ áá: æÞÍ ßÇáÈ áíáÈ ÇáÁÛÇÈÈ ÈÈßÝá ÈáÐÇ
ÇáÈÑÍíä ää ÞÈá; æÞÍ ÞÍáÈ áÓßæÑÈ ÍáÇá ÇáÓáæÇÈ ÇááÇÓÍÈ ää ÍáÇá áßÈÈ ÇáÍíáÇÈ ßÁÑÈÈ
ááÈÑÍíä ÈáÇÈáÇÆÈ ááíæä ÑæÈÍÈ ÈÇßÓÈÇáíÉ ÈÞÑÍÈÇ ; Áí ÍæÇáí 15 ááíæä ÍæáÇÑ ; ÝÁÍÇÈ
ÇáÃÓÈÇÐ ÑÈÇáí: áá áÓÈáá ääÐ ÓÈÈ ÁÓáÑ ÈÞÑÍÈÇ ÌÑááÇ æÇÍÍ Ç ää áíáÈ ÇáÁÛÇÈÈ; æáÞÍ ÁßÍ
.ÇááááÍÓ ÍßáÈÍÇÑ áÐÇ ÇáßáÇá
æÇáÍÞ ÁááÇ áÛÓáÉ áííÑÈ æÝí áÐá ÇáÛÑæÝ ÇáÓÛÈÈ ÇáÈí ÈÍÓá ÝíáÇ ÇááÛÑÈÉ; æÇááíÇáíæä
íÞÝæä Ûáí ÅÈæÇÈ ßÇÈá; æÇáÍßá ÇáÓíæÛí íÁÐä ÈÇáÓÞæØ æÇáÁááíÇÑ; æáÑÍæ Çááá Áä íßæä
.ÞÑÍÈÇ
æÞÇá ÇáÓÍí ÑÈÇáí: ääÇáß áÓßáÉ ÁÍÑí æáí áÓßáÉ ÁØÛÇá ÇááíÇáííä ÍÇÓÈ Ýí ÇáááÇØÞ ÇáÈí
.ÁÓÇÈáÇ ÇáÞÍØ æÛáí ÑÁÓáÇ ÇáæáÇÍÇÈ ÇáÓáÇáíÉ æÇáÛÑÈÍÈ ää ÈÍÍÓÇá Ááí ÈÇÍÛíÓ æáÑÇÈ
ÅaÇ Ûä áíÇæáÉ ÇáÁíÞÇÛ Èíä ÇáÓÇÍÞíä æÈíä ÇáÍßæáÉ ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ: ÝÞÍ ÍÈÈáí ÇááááÍÓ
: ÍßáÈÍÇÑ ÞÇÆáÇ
ØáÈ äáí ÇáÓÝíÑ ÇáÁáÑÍßí ÞÉá ÁíÇá Áä ÅÞÇÈáá Ýí ÁÓáÇá ÁÈÇÍ ÝÇÛÈÐÑÈ áÓÍÞ
ÇáæÞÈ; ÝÍÇÁ ÇáÓÝíÑ ÈáÝÓá Ááí ÈíÓÇæÑ æØáÈ æÞÇÈáÈí; ÝÁÑÓáÈ ää ÁÍÍ ÅÛÓÇÁ
ÇáÍÓÈÈ; æÁÐÇ Èä íÞæá: Áä ääÇß ÁÓÇÛÇÈ Ááßá ÈÞæäæä ÈÈÍÑÈÈ ÇáÇÈÍÇÍ ÇáÇÓáÇáí ÇáÍááæÑí
ÇáááÇÝÓ áíßæáÈ Èí áÛíÑ ÈæÈæ! ÝÁáÑÍßÇ ÈÑíí ÇáÁíÞÇÛ Èíä ÍßáÈÍÇÑ æÈíä ÇáÍßæáÈ
.ÇáÈÇßÓÈÇáíÉ
ÅaÇ ÇáÛÓÝ Ûáí äÛáÉ ÇáæàÇÈÍÈ: Ýææ ÇáÓÛá ÇáÓÇÛá áÁíáÓÈ ÇáÈÈ ÇáÛÑÈÍÈ ÇááÑÆÍÈ
æÇááÓäæÛÈ æÇááÞÑæÁÈ æÛáí ÑÁÓáÇ(BBC); æÞÍ ÁØááÇ ÇáßáÇá Ýí ÇÝÈÈÇÍÇÈ ÓÇÈÞÈ Íæá
áÐÇ ÇááæÓæÛ; ÍÈí ÓÇÑ ÈÛÓ ÇáááÈÝÛíä ää ÇáÁÝÛÇá íØÇáÈæä ÓÑÇÍÈ ÈæíæÈ ØÑÍ
ÇáÛÑÈ; æÞÍ ÞÇá ÈÛÓ ÇáááÈÝÛíä Åæ ÇááÛÝáíä ÈÁÓÍÇÑ ÇáÝÈÇæí ÈáÐÇ; æáßá ÇáÓÇÍÞíä ää
ÇáÛááÇÁ æÇáÞÇÍÈ æÞÝæÇ ÈÓÑÇáÈ ÈÇáÛÈ áíæÞÝæÇ áÐÇ ÇááÛá ÇááÓÇÓ; ÍÈí ÞÇá ÇáÓÍí íæáÓ
.ÍÇáÓ (Áä ÍÈ ÇáÛÑÈ ÍÓÁ ää ÍíááÇ)
íÞæá áí ÇáÁÍ ÛÈÍÇáÓáÇá: ßáÈ ÛÇÆÍÇ ää ÞáíáÇÑ ÝÁÐÇ ÈÓÍÓ ÅÝÛÇáí ÍáíÞ ÇááíÉ íáÓÈ
áÛÇÑÇÈá; ÝÓÁááí ää Áíä ÁáÈ; ÝÞáÈ: ÁaÇ ÛÑÈÍ; æÁíä ßáÈ; ÝÞáÈ Ýí ÞáíáÇÑ; æáÇÐÇ ÈÓáÛ
ääÇß; ÝÞáÈ: ÁÓÇÛÍ ÇááíÇáíä æÁßÝá ÇáÁíÈÇá; ÝÞÇá: ääÇÐÇ áÇ ÈÑÍÛ Ááí ÈáÇÍß ÈÍÇáÍ ÝíáÇ;
ÝÁÍÈÈä: ää Áíä ÁáÈ; ÝÞÇá: ää ÞáíáÇÑ; æÁíä ÈÛíÓ; ÝÞÇá: Ýí ÁááÇáíÇ; æááÐ áÈí; ÝÞÇá: ááÐ
ÈáÇáí ÓææÇÈ; ÝÞáÈ áá: ÁaÇ Áíáá ÇáÍáÓÍÈ ÇáÁáÑÍßÍÈ æÁaÇ áááÍÓ; æßÇá Ííáí ÇáÓææí ÍáÓÈ
æÛÓÑíä ÁáÝ ÍæáÇÑ; ÝÈÑÈÈ Ðáß ßáá æíÆÈ áííáÈ ÇááíÇáííä Ýí ÅÝÛÇáÓÈÇá áÁááÇ ÞÓÍÈ
ÁÓáÇáíÈ; æÁaÇ ÁáÈ ÝÞÍ ÈÑÈÈ Ááß æÁÍÈß æÁááß íÐÈÍæä ää ÞÉá ÇáÑæÓ æáÑÈÈ ÈÛíÓ Ýí
.ÁááÇáíÇ áÛ ÍáíÇß; ÝÁí ÇáÝÑíÞíä ÁíÞ ÈÁÝÛÇáÓÈÇá; ÝÈáÈ ÇáÐí Ûáá áÝÓá

æÝÍ ÒÇÈÁ æÚái áÇÝÉÇÈ ÒÑÍÒÉ æÈæÈÉ: ÍÈÆÍÇÑ ÒÚíá ÇáæÇÈÍÉ
ÁæÇ ÇáíÓ Çááíí ÝáiÓ ÈæÓÈÛÑÈ Úáiá; áÁáá ææÐ ÐÑá ÈÐÑÍÈÇ æÇáíæá ÇáÛÑÈÍÈ ÈÍÑÈá áíÐÈÍ
Úái æÐÇÈÍ ÓæÇÈÁÇ; Ýíæá Áá ÇáÓÍÈÈ ÇááÇáíÇ æá ÇáÇØÈ ÈÐíÆÈ ÈÑÍØÇáíÇ; æáá ÛÇÍÈ ÇáíæÓ
ÇáááÓÍÈÈ Áá ÈÒÑÛ ÇáÁÁÛÇá; æÁæÇ ÇáíæÓ ÇáÈÍ Èíá æÈÇááÇ ÝÁá æá ÛÇÍÈÁÇ Áá ÈÓÈÑÍ
ÐØÍÛÇ æá ÇáíáíÑ Áæ ÇáÁÛÇá ÝÈÓæÐáÇ ÁæÇá ÇáíÓ áÈÈÝÌÑ ÈáÇ ÇáÁÁÛÇá; æÈíáÇ æá Áá
ÈÓÈÑÍ ÐØÍÛÇ æá ÇáíáíÑ ÝÐÍ ÒÇÐÈ ÁáÇááÇ ÝíáÇÇ ááíÇ æÈÝÌÑÈ Èá ÇáÁÁÛÇá; æÝÍ Çáíæá
ÇáÈÇáí ÈÈÈÈ ÇáíÑÇÆÍ ÇáÁáíáíÓÍÈ: (ÍíááÇ áÇáÇØÈ; ÍÓÇÆÑæÇ áÇ ÓíÆ; ááÈ ÇáÝíáÐ (ÇáÝÑÐÈ)
. Çáááí ÈÈÇááá

ÁæÇ Úá ÁÑÍÇÛ ÛÇáÑ ÒÇá: ÝáÇÒÇáÈ ÇáæÝæí ÈÈÑÍÈ Èíá ÑæáÇ æÚáÇá æÈÛÍÇ æáæÓÈæ; æíÐæá
ÈáÐÇ ÁæÇÓ ááá ÈÑÈæÇ Úái ÈáÇØ ÛÇáÑÒÇá; æáÚá áÐá ÇáÁÁÛæÈ ÈÓáá ÈíæÑáÇ æÈíáí ÈíáæáÇ
áÁÑÍÇÛ ÇááæáíÇÁ ÇááíáØÈ Ýí ÑæáÇ Áái ÒÇÈÁ; æÇáÚíÈÈ Áá ÛÇáÑ ÒÇá æÈíáÓ ááÚæíÈ áÚ Áá
.ÇááæÈ íæÈÛÑá

áÐá ÁíáÇá ÇáÈÝÇÑ ÇáÈÍ ÓíÈííáÇ ÒæÁ ÇáááÇÑ
æáÇ Èíí ÇáÈÇÝÑíá ÁáÇ Ýí ÓáÇá
(ÛÇÝÑ50)

æáÚ áÐá ÇááÁáÑÇÈ ÈááÇ ÝÁááÇ æÇÈÐæá ÈÝÓá Çááá æÈÐÑÈ áÒÑá æÈÁíííá; æáØáÆæáá ÈÁÐá
-Çááá Áái ÐÑÈ ÐíÇá ÍæáÈ ÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÝÛÇáÓÈÈÈÈ ÈÛÍ ÒÐæØ ÒÇÈÁ-Áá ÒÇÁ Çááá
æíÐæááá æÈí ææ Ðá ÛÓí Áá íÈæá ÐÑÍÈÇ
(ÇáÁÓÑÇÁ 51)

*ÈÈÚÈÈ ÈÐíáÈ

.ÍááíÈ ÇááÚÑÈÈ ÇáÚíí 53 ÇáÈÇÑíí 22/ÓæÇá 1409áÛ ÇááæÇÝÐ: 27/ÁíÇÑ/1989*]
.Çáíáíááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úái æá áÇ æÈí ÈÛÍá

:æÈÛÍ

Ýí (ÈíÇ) æÑÈØ áííÑíÈ ÍæÐíÇáí ÁÓÇÑ Áái ÇáÓíí ÛÈÍÇááíí Èíí Ííá ÈÇáÈæÐÝ ÐáíáÇ áíÑíáí ÇááÓíí
ÇáíÇáÛ ÇáÐí ÒÇá íØÈ Ýíá ÍÈí ÁíÇá ÈÑÇÐí; ÝÁÐÈáÈ Úáiá áÚ ÇááááíÓ ÍÈÆÍÇÑ æíÑÓá; æííááÇ
áÓííÇ æÇÓÛÇ ÑÍÈÇ ííØ Èá ÒÇÍÈ æÇÓÚÈ áÚÍÈ áíáæÓ ÇááÓáíá; æáÇ ÒÇáÈ ÒÇÚÈ ÇááÓíí áÚááÇ
ÒÇÍÓÇ ÈÈíÑ ÇáÁÓíÇá Ýí ÁÚáÇÐ ÇáÓÇÆÑíá; æÈÁá áÓÇá ÇáÓíí íÐæá: ÐÈÑ ÇáÓÈÇ æáÑÇÈÛ
ÇáÁíÇá íáÈÈ íáÇáí ÐÈá æÐÈ ÍáÇáí

áááÇ ÒÇáÈ ÇáÁáÇÝ ÇááÁáÝÈ ÈÁá áÐÇ ÇáíÇáÛ ÇáØæÑÈ Èááá æá ÇáÚáá æÈÓÈÝÓÑ Úá ÍÈá áÐÇ
Çáííá Ýí ÓÁæá ÍíÇÈÁÇ; æÝÍ áÐÇÈá ÇááÓíí ÈÐíÈ ÁÑÇá æÁØáÇá áÈíÈ æÇÓÚ ÒÇá ÓÈáÇ ááÓíí
ÇáÐí ÒÇá áíí ÇáááØÈÈ ÍíÈÈ ÒÇáÑáÇ æííÇÁ ÑÈÈÇááÇ æáÇØÐ ÍáíáÈ; ÑÛá ÁááÇ ÓæíÈ æá
.ÓÈÇááÇ; ÝÇáíÇÑ ÒÇáíÈ æÇáØíÑ ÈÇÑÍÈ æáÇÓááÇ ÈÁá æá ÈÛá ÈÇáÁáÓ

æÚái ÇáØÑíÐ íÑÇÝÐÈ ááÑ" ÒÑÍ Ñæí ÇáááÑ ÇáÁíá " æÐí ÇÓÈÈÈÈÈ Íæáá ÇáÈÓÇÈÍ ÈÁÓíÇÑ
ÇáíæÓ æÇáÈæÈ æÇááÓáÓ ÇáÈÍ ÈÓíáÈ Úái áÑ ÇáÓáíá áØØÇÝÇ æáÈÑÈÛÇ; ÒáÇ áÓÈÑæí ÚáÇááÇ
ÈÛÍ ÚáÇÁ ÇáÓÝÑ ÝáÐæá: ÁÐÇ ÒÇáÈ ÇáíáíÇ áÈÐÇ ÝÈíÝ ÈÇáÚá ÇáÚáiá Ýí ÇáíáÈ; æÈáÇ
áÚÈáááÇ íÐÇÆÐ Ðí ÈÓá ÇáÓÇÚÈ æÇáÓÇÚÇÈ; æÈÝíÁ ÚáÇááÇ æáÁÈá ÈáÇÑáÇ. ÍíÈ íÈÓÇÈÐ
ÇáÁáÇáí Áái ÈÐíá ÇáÈæÈ æÇáÁÓÈí ÍáíÇ ÒáÇ íÓáíá ÇáÁÝÛÇá (áæÈÇÈ); æÈÓÛ ÑíáíÈ Ýí ÇááÇÁ
ÇáÈÇÑÍ ÇáááíÑ æÈííí æÓæÁÈ æÈÓÈáÐí Úái ÚáÑÈ; æÈÇá ÇáÓíí ÛÈÍÇááíí ÁÓÈÐáÇ Áái
ÇáÁÓÈáÇÁ Úái

.ÚáÑá æíÓÛ ÑíáÇ Úái Ñíá Èí ííí ØÛá ÇáÑÇÍÈÈ ÈÛÍ æÚÈÇÁ ÇáÓÝÑ
æÝí áÐá ÇáÁíæÇÁ ÈÈæÇÑÍ ÇáíæÇØÑ æÈÈÓÇíá ÇáÁÓÆáÈ; ÈíÝ ÁØÇÐ áÁáÇÁ ÇáÐæá Áá
íáíÑæÇ áÐá ÇááæÇØá æÇáÈÓÇÈíá ÇáÈÍ ÈíÑí æá ÈíÈáÇ ÇáÁááÇÑ æíÚíÓæÇ Ýí ÍíáÈ áÇ ÒÇáæÇ
ÈÇáÚíáÇ ÁáÇÈØÐ ÇáÁáÝÓ ÈÛÍ ÇáÈÑÍ ÇáØæíá Úái ÁÈæÇÈ ÇáÁááÈ æáÈÇÈÈ ÇáÁÛÇÈÈ
ÇáÁÓáÇáíÈ ÈíáÇ ííÓáæÇ ÚáiáÇ;! áÐí ÒÇáÈ áíÑÈ ÒÇÐÈ ÍÇÓÈ Úái ÁÓíÇÈ ÇááíÆÇÈ
æÇááÑæÁÇÈ-æáÚÛááá Ðæ áÑæÁÈ-; æáÐí ÒÇáÈ áÐáÈ æÇÓÚÈ Áá íÚæÇ áÐá ÇáÁáÇÈá
æÇáÁíæÇÁ ÇáÑæáÇáÓíÈ æíÚíÓæÇ Ýí ÍÑ ÈíÓÇæÑ; ÈíÈÈ íæÈÈ Ýí Çáíæá ÇáæÇíí æá ÁÝÇááá

.ÁííÇáÇ áÇÆÈ áÓíÈ Çáæáí ÇáááÈáÈ æÇáíÑ ÇááÈÐí
ÝÐáÈ ááÓíí: ÁæÇ ÒÇá ÈÁáÈÇá áÁáÇÁ ÇáÁáÇáí Áá íÓáÈæÇ Úá ÇáíæáÈ ÇáÓíæÚíÈ áÈÐÇÈááá
ÈÛÓ ÇáØÑÝ Úááá æÈÑÈáá Ýí áíÇíÚáá ÇáæÇíÚÈ æÈÓÇÈíááá ÇáÑÇÆÚÈ
ÝÐÇá ÍÈÆÍÇÑ: áæ ÓÈÈ áÁáÇÁ Úá ÇáíæáÈ ááÇ áÓáá ÁÐí æáÇáÇáá ÓæÁ; æáÈÇáæÇ áíá ÑÛÇÍÈ
ÇáíæáÈ; Èá ÛÇÍÈ áÇ ÈÓÛí Ááíá ÇáíæáÈ ææ áÐÇ; æáÈá Áái ááá Áá íÓáÈæÇ æÁÈáÇÁáá íáÈØÐæá
:ÇáÁÓáíÈ áíØæíæÇ ÈáÇ ÛÑæÓ Çáááííá; æÈÁá áÓÇá ÍÇááá íáÓí
áÇ ÇÝÈÛÍÇÑ ÁáÇ ááÚá áÇ íÛÓÛÇá áÛíÑÈ Áæ áÛíÛÇÑÈ áÇ íáÛÇá

áiÓ ÛÓáÇ áÇ áÑØ ÇááÑÁ Ýíá áíÓ ááÇ áÇ ÛÇÐ Úáá ÇáÚáÇá (1) [áÚái ÇáÈíÈ: Áá ÇáÚÓá
.íÐÑ ÇáÁáÓÇá Ýí ÈáÝíÐá áíÓ ÛÓáÇ æÁí áá æÐÓí áá Ááá ÈáÝíÐá ÝáiÓ ááÇ]
æÇíÈÚáÇá ÇáÁÐí æÑÁíÈ ÍÇáíá ÛÐÇÁ ÈÓæí Èá ÇáÁíÓÇá
áá íáá íÓáá ÇááæÇá Úáiá áÇáíÛÑÍÈ ÈáíÈ ÁíáÇá
:áíÑÈ ÇáÚÐíÈ

áÐÇ Ýái áíÑÈ íííÈÈ Ýí ÇáÈÇÑíí ÇáííÈÈ: áíÑÈ ÇáæØá æÇáíÇÑ æÇááÑÇÈÛ æÇáííÇÆÐ
æÇáÈÓÇÈíá ÝÑÇÑÇ ÈÇáÚÐíÈ æíÝÇÛÇ Úái Çáíá; áÐí ÈÑÈ íáÓÈ ááÇíá áÓáÈ
:ÁÝÛÇáÓÈÈÈ; æáØÈæÇ ÍíÇááá Ýí ÈÇÈÓÈÈÈ; æÑÈÛáá ÈÐÑÍÈÇ Ýí ÁíÑÇá; æÐáÈ áÈííÇ ÛÐííÈáá
ÝÇÓÈíÇÈ ááá ÑÈáá Áái áÇ ÁÓíÚ Úáá Úáá ÛÇáá ááÈá áá ÐÈÑ Áæ ÁáÈí ÈÛÓÈá áá ÈÛÓ; ÝÇáÐíá
áÇíÑæÇ æÁíÑíæÇ áá ÍíÇÑáá

[.íááíÈ ÇááÚÑBÉ ÇáÚÍ 54 ÇáÈÇÑíÍ 29/ ÓæÇá / 1409àÜ ÇááæÇÝÐ 3/ íæáíæ 1989à*]
;Çáíáíááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úái ää áÇáÈí ÈÚÍá
:æÈÚÍ

ÝaaÐ Áä ÇÍÈÑÆ ÒíÇÁ ÇáÍÐ ÇáááíÈ æÁÚÍÇÁá íÑííæä æÈÒ ÈÇÑííá áÈíæíá ÇáÓÍÝ ÇáÈíÒÇÁ Ýí
áÐá ÇáÝÈÑÈ ÇáæÒíÆÈ ää ÇáÓää Áái ÒÍÝ áÓæíÈ ÈÞÓÚÑ áÐBÑáÇ ÇáÁÈíÇä; æÈÞÓÓ áÓäÇÚáÇ
.ÇáÁÐÇä

Ýaa ÇáÁíÇí ÇáÈíÒÇÁ ÇáÈí ÞíááÇ ÒíÇÁ ÇáÍÐ ááíáÇí ÇáÁÝÚÇáí ÇáÐí íÚÈÈÑ ÒÇáÈ Ýí ÍÈíá
ÇáíáÑ ÝÈÍ Çáííæí ÇáÈÇBÓÈÇáíÈ Úái áÒÑÇÚíáÇ; ÈíááÇ íáí Çááá ííááæä áÇ ÈÓÈØíÚ ÍæÇÈää Áä
ÈÞáá; æíáÓæä Ýí ÇáØÑíÞ ÇááÒÑÞ ÇááÑíÑ ÇáÐí Áíí Áái ÁÓÇÈÈ ÇáÓíæÚíÈ Ýí áÞÈááÇ; æÁÍÈ

.Áái ÒíáÈ ÚáiÝÈ Ýí ÈÝBíÑ ÞÇÍÈ ÇáBÑááíá; ÝÚÇíæÇ íÞáÚæä ÇáÓíæÚíÈ ää íÐæÑáÇ
æÇáÁä ÈíÁ ÇáÚÑÈ ÇáÐí íáíá Áái ÁÚáÇÞ Çáííæí ÇáÈÇBÓÈÇáíÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ íÚÓÝ Úái áÚáÈ
íííÈ; Áä ÁÈÞÇÁ ÒíÇÁ ÇáÍÐ ááííæí áÝÈæíÈ Þí ÝÈÍ ÇáÈÇÈ áÈáÑíÈ ÇááííÑÇÈ æÈÓÑíÈáÇ
æÇáÈÒÇÑáÇ; æÚÍÇ íÝÈÈÍ ÇááÁÈáÑ ÇáÁÓáÇáí ÇáÚÇááí ÇáÈÇáí ááBÇÝíÈ ÇááííÇÑÇÈ Ýí

.ÁÓáÇá ÁÈÇí æíÓÈáÑ ÈáÇÈÈ ÁíÇá
æÇáÚÇáá Þáá ÇáÁä æÇÞÝ ÁäÇá áÚÓáÈ ÇÓÈÚÓÈ; ÝáÇ íííæä áíááÇ ÓÈíáÇ; æáÇ ää áÚÈÈ
.ÁæÒÇÑáÇ æÁÒÑÇÑáÇ áíÑíÇ

æÇáÚÇáá ÇáÚÑÈí ÈÇáÐÇÈ ÇáÐí ÈÞæíá ÁáÑíBÇ íÑÈíÝ ááÚÇ ää ÇááÈÇÆí ÇáæííáÈ ÇáÈí íÚÇáæä
ääáÇ ÈÓÈÈ ÈÓÑÈ ÇááííÑÇÈ æÈáÑíÈáÇ Áái ÈáÇíáá; æÇáíæÒ ÇáÚÑÈíÈ ÇáÁä æÚái ÑÁÓáÇ
.ÇáííÒ ÇáÁáÑíBí ÁÓÈÍ ááííÇ ÈáÐÇ ÇáíØÑ ÇáÑáíÈ ÇáÐí íáÈÒÑ Ýíá ÇáÈÒÇÑ ÇááÇÑ Ýí ÇááÓíá

æÞí ÁÓÈÍ ÁÚÍÇÁ ÒíÇÁ ÇáÍÐ ÇáÓíÇÓíá íÑííæä ÇááÚáÈ ÇáÈí ÈÚÓÝ ÚáiáÇ ÇáíæÑíÇÈ æÁíáÒÈÈ
ÇáÁÚáÇá ÇáÚÑÈíÈ; æÞááÇ ÈíáÚ Úái ÇáÁáíÇÁ ÈÇááÇÆáÈ Úái ÒíÇÁ ÇáÍÐ ÇáÐí ÝÈÍ Çáííæí
ÇáÈÇBÓÈÇáíÈ Úái áÒÑÇÚíáÇ ÁäÇá ÇááíÇáíá ÇáÁÝÚÇá; ááÇ Áíí Áái ÈÓÑÈ ÇááííÑÇÈ ÚÈÑ

ÁíÑÇá ÝÈÑBíÇ Áái ÁæÑæÈÇ ÝÁáÑíBÇ; æáÞí ÈíÇæÒÈ ÇáÁíáÒÈ ÇáÚÑÈíÈ Þá ííæí ÇááÚÞæä
æÇáÁáÓÇáíÈ áÚÈÑÈ Úá ÁíÞÇíáÇ ÇáíÝíáÈ Úái ÇáÁÓáÇá æÁááá; áÝÓÑÈ ÇáíáÇí ÇáÁÓáÇáí
.ÇááÒÑÝ Ááá ÞÈÇá ÇáÞÈÇÆá ááíÝÇÚ Úá áÒÇÑÚ ÇáÁÝíæä

ÝáÐÇ áÓÈæí áÇÈØ ää Çáæíá ÚÑÞÈ Ýíá ÁíáÒÈ ÇáÈÈ ÇáÚÑÈíÈ æÇáÒÑÞíÈ; æÇáÁíÇá ÇáÚÑÈíÈ
ÇáÁä ÁááÇ Èíáí áÇ ÚÑÓÈá Áííí ÁÈÇÆáÇ; æÈíÓí áíÇÓíá áÇ ÒÑÚá ÁííÇíáÇ íæä Áä ÓáÈÈ
ÈÑíØÇáíÇ ÍÑÈíá ØÇíáÈíá ää Áíá ÇáÁÝíæä æáÒÑá Ýí ÇáÓíá; ÁÓÈÇÚÇ áááááá áááÇá; æÁÑæÇÁ

.áÈÚÓÓää ááÐáÈ
ÇáíÑÈ ÇáÁæáí ÓáÈ (1829 -1842) æÇáíÑÈ ÇáÈÇáíÈ ÓáÈ (1856-1857); ÝÚÇÞÈää Çááá ÚÓ æíá
.ÈÇáÁáÈÞÇá ää ÁÈáÇÆáá ÌÓÇá áÇ BÓÈÈ Áííí ÁÈÇÆáá

æÈÑíØÇáíÇ ÍÈí ÇáÁä ÈÑíí Áä ÈíÇÝÚ Úái ÇááÚÇá ÇáÞÈáí ÇáÐí ÈáÚÈ áíÓÇáíÈá Ýí ááÇíÈ íBá
ÚÇáÑ ÓÇá (12) ááíæä íáíÈ ÇÓÈÑáíáí ... ÈíÝÚáÇ ÈÑíØÇáíÇ áÈÈÐí æáÇá áÐá ÇáÞÈÇÆá ÈÁííáÇ
.ÈíÑBáÇ áÈí ÒÇÁÈ íæä BÑíáÈ æÓíÇí ÈÚÑ

:ÁÝÑÇÓÇÈ ÇáÁáÚáÈ ÇáíÇááíÈ
æáÇíÇá ÇááÚÇá ÇáÞÈáí ÞÇÆáÇ ííBáá ÇáÞÇáæä ÇáíÇááí ÇáÞÈáí ÝÓÚíá ÇáÞÈíáÈ íáÝÑí ÈÇááíí
æÇááÇá; æÈÞíÈ ÇááÇÓ áíÑæäæä áááÇ íáíÚÇ; æáÐÇ ÝÁáB Èíí ÓÚáÇÁ ÞÈÇÆá ÇáÁÝÑííí íÁÈæä

Úái ÇáíBæáÈ ÇáÈÇBÓÈÇáíÈ Áä ÈÚÈÍ ÇáØÑÞ Ýí ÇáááØÞÈ; Áæ Áä Èííá ÇáBáÑÈÇÁ Áæ
ÇááíÇÑÓ; ÍÈí áÇ ÈíBá ÇáíBæáÈ ÞÈÒÈáÇ Úái ÇáááØÞÈ ää ÍáÇá ÓíÇÑÇÈáÇ æíÈÈÈÈáÇ
æÑÞÇÈÈáÇ; ÝííÑá ÇáÓÚÈ ää ÇáÚáá æÇááæÑ æÇáíÇÈÈ ÍÈí ÈÈÐí ÍæÈ Óíí ÇáÞÈíáÈ äáÝíÈÈ ÈáÇ

íÓÈ ÝíáÇ ää ÁáæÇá ÇáÁÝíæä æÇáíÓíÓ; ÝáÐá ÈÚÓ ÁÝÑÇÓÇÈ ÇáÁáÚáÈ ÇáíÇááíÈ; æáÇ íáBá Áä
íÓáÈ ää ÇáíÝÈ ÇáÞÐÑÈ Áä ÈBÝ Úá ÁØáÇÞ ÇáÑæÇÆí ÇáBÑíáÈ ÇáÈí ÈÓBá ÇáÁáæÝ áÁááÇ
.ÒÑíÈÈ áÇÓáÈ ááíæíáÇ

æÞÓíÈ ÇááííÑÇÈ ÈÑÈÈØ ÈÇáíá æÇáÞíá; ÝÁÐÇ ÈÁÓá Çáíá Ýí ÁÚáÇÞ ÇááÝæÓ ÝÁááÇ ÈáÈáí
ØÈíÚíÇ ÈáÇáÇ; BáÇ Íá ÇáÁÓáÇá áÓBáÈ ÇáíáÑ Ýí áíÈáÚ ÈÚÈÈÑ ÇáíáÑ ÌÓÁ Ç áÇ íÈíÓÁ Úá íÇÈÈ
ÇáÁáÓÇá; ÝÈÚÍ Áä ÑÈí ÇáÁÓáÇá ÇáÚÞíÈÈ æÈíÑí Ýí ááÚ ÇáíáÑ æÈíííáá áÒáÈ ÇáÁíÇÈ

:ÇáÞÑÁáíÈ
íÇ ÁíáÇ ÇáÐíá ÁáææÇ ÁááÇ ÇáíáÑ æÇááíÒÑ æÇáÁáÒÇÈ æÇáÁÓáÇá ÑíÓ ää Úáá ÇáÓíØÇá)
ÁááÇ íÑíí ÇáÓíØÇá Áä íæÞÚ ÈíáBá ÇáÚÍÇæÈ æÇáÈÚÓÇÁ Ýí ÇáíáÑ (ÝÇíÈáÈæä áÚáBá ÈÝáíæä
(æÇááíÒÑ æíÓíBá Úá ÐBÑ Çááá æÚá ÇáÓáÇÈ Ýáá ÁáÈá äáÈáæä

(ÇááÇÆíÈ 90-91)
:ÒÑBÈ Çáááí ÇáÒÑÞíÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ (ÞÇÈáÈ ÇáÓÚæÈÈ)

ÁáÇ áÇ ÇÞÈÑÝÈá ÁíÇí ÈÑíØÇáíÇ Úái íí ÒÑBÈ Çáááí ÇáÒÑÞíÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ Èä Úái íí ííÓáÇ
:áÈÇÓÑÈ Ýí áÒÑ ÇááííÑÇÈ Ýí ÇáÒÑÞ æíÇÓÈ Ýí ÇáÓíá ÝÈÈáíÓ ÞÒÈáÇ ÈáÇ íáí

áá ÈBá ÇáÓíá ÈÚÑÝ ÇáÁÝíæä ÁáÇ ÈÚÍ Áä ÈÓáá ÇáÈíÇÑ ÇáÈÑÈÚÇáíæä æÇááæáííæä æáÓáæÇ
Ýí áííáÈ BÇáÈæä-Ýí íæÈí ÇáÓíá Ýí ÇáÞÑá ÇáÓÇÈÚ ÓÒÑ-;ÝÁíÐÈ áÐá ÇáÓáÚÈ ÈÚáÑ Ýí
ÇáÈáÇí ÈÇáÈíÑí; æÝí áØÇÞ áííæí ííÇ ; Áái Áá ííá ÑíÇá ää ÈÑíØÇáíÇ ÇááíÇá; æÁíÐæÇ íáÞáæä

.ÇáÁÝíæä BÓáÚÈÈÈÈÈ ää Çáááí Áái ÇáÓíá áÞÇííÑ áÈÒÇííÈ ÚÇáÇ ÈÚÍ ÚÇá
æíáÇíÚ Áä Çáááí BÇáÈ ÁBÈÑ Çáíæá ÁáÈÇíÇ ááÁÝíæä; æBÇá íBÇá Çáááí ÓæÇÁ Úái Úáí ÒÑBÈ
Çáááí ÇáÒÑÞíÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ Áæ Úái Úái ÈÈÚíÈáÇ ÇááÈÇÓÑÈ ááíBæáÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ (æÒÇÑÈÈ
Çáááí) íÑíÓíá Úái ÇáÈæÓÚ Ýí ÁáÈÇí ÇáÁÝíæä æÚái ÁííÇí ÁÓæÇÞ ÓíáÈ áÇÓÈááÇBá; æÑÁÈÈ
ÈÑíØÇáíÇ Áä ÇáÓíá ÈáÇí áÈÑÇáíÈ ÇáÁØÑÇÝ BÈíÝÈ ÇáÓBÇá ÈÚÍ ííÑ ÓæÞ ááÁÈíÇÑ Ýíá; æÞí

ÇÖØÑÊ ÍßæãÊ Èßíá Áàí ÀÕÌÇÑ Ææá àÑÓæá ÓàÊ (1739) íàáÚ ÇáÀÈÌÇÑ Ýí ÇáÀÝíæä æÇÓÈääÇßá; æÈæÇáÊ ÇáàÑÇÓíá Ýí àÐÇ ÇáÕÌÍ Íæä Áà ÈÚÈÁ ÈàÇ ÕÑßÊ Çááàí ÇáÕÑÞíÊ ÇáÈÑíØÇáíÊ ÇáÈí ÇÒÈÑßÊ Ýí àÐà ÇáÈÌÇÑÈ ÈÚÌ Áà ßÇáÊ àÞÓæÑÈ Úáí ÀÝÑÇÌ æìàÇÚÇÈ äà ÇáÈÌÇÑ æÈÚÇáÑÈ ÁààÇ áÇ ÈÐÑ àÐà ÇáÈÌÇÑÈ; æàßáàÇ áÇ àÈÈÈ Áà ÒÝÈ Úà æìààÇ ÇáÞÈí; ÝÒÇÍÈ äà àÓÇÍÈ ÇáÀÑÇÓí ÇááàíÊ àÕÑÇÚÈ ÇáÀÝíæä; æàÕÈ Ýí ÈÕÌíÑ àÚÚà àÍÓæá ÇáÀÝíæä Áàí ÇáÓíá Ýí ÓÝà àìàÓÈ ÈÇáàíÇÝÚ; ÍÈí ÇÐÇ ÀÞÈÑÈÈ äà ÕæÇØÆ ÇáÓíá ÇáØáÞÈ äààÇ ÕæÇÑÞ ÕÑíÚÈ ÈÍáà ÕàÇÌÞ ÇáÀÝíæä Ýí ÍàÇÍÈ ÑÌÇá àÓáíá; æäàÇ ÇÚÈÑÒÈ ÍßæãÊ Èßíá àíí ÈÑíØÇáíÇ Úáí ÀÕÑÇÑàÇ Ýí ÈÕÌíÑ àÐà ÇáÓáÚÈ ÕàÈ ÈÑíØÇáíÇ ÍÑÈÇ Úáí ÇáÓíá (1839) äà ÁÌá ÍÑíÊ ÇáÇÈÌÇÑ ÈÇáÀÝíæä; æÇÓÈØÇáÊ àÐà ÇáÍÑÈ ÇáÈí ÈÕàí ÍÑÈ ÇáÀÝíæä ÇáÀæáí Áàí ÚÇà (1849); æßÇáÊ ÚÈÇÑÈ Úà àÐÇÈÌ ÇÑÈßÈÈÈÇ ÇáÞæÇÈ ÇáÈÑíØÇáíÊ àííÈÈ ÈÁÍÈÈ ÇáÁÓáíÊ æÀÝÈßáÇ; æÈÕÇÞØ ÇáÓíáíæä ÞÈáí; æÇáÈáÈ àÐà ÇáÍÑÈ ÈàÓíáÈ ÕÇÌÞÈ ááíÓ ÇáÓíáí ÇáÐí áà íßá áíá ÁÓáíÊ ÐÇÈ ÍØÑ; æÀÈÑáÈ àÚÇáíÈ ((àÇáßíá)) æÈÞÑÑ ÈàÞÈØÇáÇ Áà ÈÓÈæáí ÈÑíØÇáíÇ Úáí ÍÕíÑÈ àæàí ßæàí; æáí ÐÇÈ àæÞÚ ÇÓÈÑÇÈíí áÇá; æÁà ÈÍÝÚ ÍßæãÊ ÇáÓíá ÕÑÇáÈ ÍÑÈíÈ ÕíáÈ àÈÑíØÇáíÇ; æÈÚæíØÇÈ áÇáíÈ ááÈÌÇÑ ÇáÐíá ÁÓíÈæÇ Ýí ÈÌÇÑÈ ÇáÀÝíæä ÈÓÈÈ ÇáÚááíÇÈ ÇáÍÑÈíÈ ... ßàÇ ÈÕááÈ ÇáàÚÇáíÈ àÓÇ íÞÑÑ ÈáÑíÈ ÇáÀÝíæä; æàæ ÍÑæí Úà ÇáÞÇæá; æàæ àÝÇÞ ÈÑíØÇáí ÈÌÇá ÇáÕÚæÈ ÇáÕÑÞíÊ ÚíÑ ÇááÓííÈ; áÁàá Úáí ÇáÑÚà äà ÁÍÑÇÌ àÐÇ ÇááÕ Ýí ÇááÚÇáíÈ àÓÈ ÇáÍßæãÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ ÈÕÚØ Úáí ÍßæãÈ ÇáÓíá ßí ÈæÇÝÞ ÇáÓáØÇÈ ÇáÓíáíÈ Áà ÇÓÈíÑÇÌ ÇáÀÝíæä ÚááÇ ÈÌÇÑíÇ àÕÑæÚÇ ; æßÈÈ Ýí àÐÇ ÇáÕÌÍ ÇááæÑí ÈÇááÑÓÈæä Áàí ÇáááíæÈ ÇáÈÑíØÇáí Ýí ÇáÓíá íØáÈ äàá ÇáÓÚí ÈÚÞí ÇÈÝÇÞíÈ àÚ ÇáÓíá ÈÓáí ÈÍíæá ÇáÀÝíæä Áàí ÇáÈáÇí ÒÓáÚÈ ÈÌÇÑíÈ; æÁà ÈÝÑÓ ÍßæãÈ Èßíá ÑÓæàÇ ÍàÑßíÈ ÚÇáíÈ Úáí ÇáÀÝíæä ÇááÓÈæÑí ÈíÈÈ ÈÕÌÇÌ ÍÓíáÈ ÇáÑÓæá ÇáìàÑßíÈ; æÈÇáÈÇáí ÈÈÕÇÚÝ ææÇÑí ÇáíßæãÈ; æáßá ÑÝÓ ÁàÈÑØæÑ ÇáÓíá àÐÇ ÇáÀÞÈÑÇÌ ÈÕÞíá ÞÇÆáÇ: (Þí Áßæá ÚÇÌØÇ Úà äáÚ àÐà ÇáÓáæä Áà ÈÍíá ÈáÇÌí Úáí ßÑá äáí; áÁà ÈÚÓ ÇááÇÓ ÈÍÝÚáá ÕáæÇÈáá æÍÈáá ááàÇá ÇáÍÑÇá Áàí ÚÓíÇá ÁàÑí; æáßá áíÓ Ýí ÇáÚÇáá ÞæÈ ÈÓÈØíÚ Áà ÈÚÑíáí Úáí Áà ÁÓÈáí ááíæáÈ ÁíÑÇÌ Ç äà ÈÓáá

.ÓÚÈí æàÕÑ ÇáÑÐíáÈ)
æÀÕÑÈ ÇáíßæãÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ Úáí àæÞÝáÇ; æÀÚÍÈ àÓÈÚáÑÈ àæàí ßæàí áÁíæÇÁ ÇáÈÌÇÑ æÇááÑÈíá; æÍÓàÇ ÞæíÇ; æÀÚÍÈ ÝíáÇ àÓÈæíÚÇÈ áÈÍÓíá ÕàÇÌÞ ÇáÀÝíæä; ÑíÈáÇ ÈàÞáàÇ ÕæÇÑÞ ÇáÈáÑíÈ; æáí ÕæÇÑÞ àÓáíÈ ÈááíáÇ ÇáÓáØÇÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ Ýí àæàí ßæàí ÈÑíØÇ

.ÑÓáíÇ áàØÇæáÈ ÇáÈáÑíÈ Ýí ÍàÇÍÈ ÇáÚáá ÇáÈÑíØÇáí æÇÝÈÚáÈ ÈÑíØÇáíÇ ÍÇÌÈÇ áÁÓÚÇá ÍÑÈ ÈÇáíÈ ÇÈÈÚÇÁ ÀßÑÇá ÍßæãÈ ÇáÓíá Úáí ÀÈÇÍÈ ÈÌÇÑÈ ÇáÀÝíæä æàÐà áí ÍÑÈ ÇáÀÝíæä ÇáÈÇáíÈ ÓàÈ (1856 -1857); æÀÚÇÑÈ ÇáÞæÇÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ Úáí ÈáÇÌ ÇáÓíá; æÁàÕÑÈ ÕßÇáàÇ ÈÇáÞáÇÈá; æíáÑÈ Çááíá æÇáÞÑí; æáá íßá Ýí àÞíæÑ ÇáíÓ ÇáÓíáí Áà íÞÇæá ÇáÞæÇÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ; æÁÓÝÑÈ àÐà ÇáÍÑÈ Úà àÓíáÈ ÇáÓíá; æßÇá äà Ááá àÈÇÆÌáÇ ÇÈÓÇÚ áÓÈÚáÑÈ àæàí ßæàí; ÈÍíÈ äà ÈÚí àÞÓæÑÈ Úáí ÇáíÕíÑÈ ÇááæÇìáÈ ááÓÇíá; Èá Úáí ÞÓá ßÈíÑ äà ÇáÀÞáíá ÇáÓÇíáí ÇááíÇæÑ; æÈÐáß ÁÐÈíÈ ÇááÓÈÚáÑÈ ÇáÈÑíØÇáíÈ àÈÓáÈ ÇÈØÇáÇ àÈÇÕÑÇ ÈÈáÇÌ ÇáÓíá; áÇ ÈÍæá ÈíááàÇ áíÇá ÇáÈÌÑ ÇáÓíÞ ßàÇ ßÇáÈ ÇáíÇá äà ÞÈá; æÇÓØÑÈ ÍßæãÈ Èßíá Ýí ÚÇá (1858) Áàí ÀÕÌÇÑ ÁàÑ íÈíí ÇÓÈíÑÇÌ

.ÇáÀÝíæä æíÝÑÓ ÕÑíÈÈ Úáí ÇááÓÈæÑí äàá æíÚáÞ Úáí ÁÓÚÇá ÈÑíØÇáíÇ ÍÑÈí ÇáÀÝíæä ßÇÈÈ ÁáíáíÓí ÈÞæáá (áíÓ Ýí ÇáÈÇÑíí ÇáÈÌÇÑí ÇáÁáíáíÓí ÕÝíÈ ÈáÕÞ ÈÈáÇìáÇ ÚÇÑÇ ÁÓáÚ äàÇ ÁáíÞÈá ÈàÇ æÈÈÌÇÑàÇ æÓÇÓÈáÇ ÞÓÈ

.ÇáÀÈÌÇÑ Ýí ÇáÀÝíæä àÚ ÇáÓíá àÐÇ ÕÑíáÇáÇ ÈÈØÇØÈ ÈÇáÈ äà ÚíÑ Èáæíá) ÝÞí ÕàÈ ÁáíáÈÑÇ ÀßÈÑ äà ÍÑÈ æÇÍÍÈ Úáí ÇáÓÚÈ ÇáÓíáí ÇáÁÚÓá æÐáß äà ÁÌá ÇáÝæÇÆÌ ÇáÈí ííáíáÇ ÇááÈÌÑæá Ýí àÐà ÇáÓáæä ; æÞí ÇÓÈæáÈ ÁáíáÈÑÇ ÚáæÈ Úáí ÁÑÓ ÕíáíÈ ÇÚÈØÈÈàÇ ÇÚÈØÈÈÇ áßí ÈÍÚá äààÇ àÑÝÁ íÚÈÓà Èà ÇáááÑÈæä ÇáÐíá äà íáÈÈæÇ Áà ÇÈÓÚÈ ÈÌÇÑÈá; æÈØÇÌ áÓÇØáá ÑÚá ÁàÝ ÇáÓáØÇÈ ÇáÓíáíÈ; æÍÓÈ Áí Ñíá ÇáíáíÓí Áà íØÇáÚ àÐà ÇáÞÓÈ áßí íÑß ÇáÓÈÈ Ýí Áà ÇáÁÌÇáÈ íßæãÈ Úáí àÐà ÇáÈáÇÌ ÈÁáàÇ àÚ ÇÌÚÇÆáÇ ÇáÈáØß .ÈÇááÈÇÌÆ ÇáÓÇáíÈ áÇ ÈÓáí ááÇÚÈÈÇÑÇÈ ÇáÁáÓÇáíÈ Áà ÈÍæá ÈíááàÇ æÈíá àØÇáÚáÇ æÇáÁá: Çáíæá ÇáÚÑÈíÈÈ Èíáí ÍÓÇÌ áÇ ÇÐÈÑÝÈ ííÇ ÈÑíØÇáíÇ; æÞí ØáÈÈ äà ÕíÇÁ ÇáíÞ Áà ííÇæá Çáíí äà ÈÓÑÈ ÇáÀÝíæä; æáßá ÇáÁàÑ áÇ íáßá ÚáÇìá ÈÇáØæÇÈØ ÇáÁááíÈ; æáÇ ÈÓíá ÇáÈÚæÑ .ÈÇáíÑÇÓÇÈ æÇáíæÑíÇÈ

:ÁáàÇ ÚáÇÌ Ðáß ßáá ÈÚÑÓ ÇáÚÞíÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÚáÇÞ ÞáæÈ ÁÈáÇÁ äàØÞÈ ÇáÞÈÇÆá; æÀÞÑÇÑ ÇáÁíáÇá Ýí àÓÇÑÈ àÝæÓáá; æàÐÇ áÇ íÈá ÁáÇ ÈÇáÈÑÈíÈ æÇáÈæíÈÈ ÇááÓæä ÈÇáÞæÈ æÇáÓíÝ; ÝÁÐÇ ßÇáÈ ÇáíæáÈ ÁÓáÇáíÈ æÇÓÈÚáÈ Ýí ÈàÇÁ ÇááÝæÓ; æáá ÈáÑí Úáí ÇááÈÇÌÆ ÝÇáÓáØÇá ÍÇÕÑ .íÓÚ Çááá ÈÁàÑá áÇ áÇ íÓÚ ÈÇáÞÑÁä

:ÇáÁÓáÇá ææÇáíá æÇáíæáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáíÞÈ áí ÇáÚáÇÌ æÁàÑíßÇ ÇáÈí ÈæÇìá ÚíæÇ ÕÑÓÇ íáí æìæíáÇ æàæ ÇáÀÝíæä; æÈÈíÈ Úà àÓÇÌÑá ÝÈÑí Áà Çáííæí ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ ÇáÀÝÚÇáíÈ æÇáááíÈ äà ÀßÈÑ ÇááÓÇÌÑ ÇáÈí ÈÕÌÑ àÐÇ ÇáíÇÁ ÇáæÈíá æÇáÓÑØÇá ÇáæÈíÆ Áàí ÇáÈÕÑíÈ; ÝÈíÇæá ÍÇáíÈ Áà .ÈááÚá Èßá ÇáæÓÇÆá æÝí àÝÓ ÇáæÞÈ ÈÓÚí ÈÍíáàÇ æÑíááÇ; æÈæÇÓá àßÑ áíáàÇ ÈáàÇÑàÇ áÈíæá Íæä æÓæá ÇáíÇìá ÇáááÈÓáíá ÈÍíááá Áàí äàÓÈ Çáíßá; æáí ÈÓá Úáíáá ÍÑÈÇ áÇ àæÇÍÈ ÝíáÇ; æÈÓáíáá:

ÇáÁŌæáííä; ÇáæáÇÈííä; æÈæÈÐí Òá áÝÚ íäÒä Ää íæá Èíäää æÈíä ÐæÈ ÇááÇÓ ÇáŌÇíÐíä ÇáŌíÈíä
ää ÇáÁáííä; æÈŌÈÈíÑ Úáííä ÇáííáÉ æÇáÚæŪÇÁ æÇáííäÇÁ; æíÈæáí ÒÈÑ äÐä ÇááÁÇÄÑÈ
.ÄÐÇÚÈ ÈÑíŌÇáíÇ Èí Èí Óí
æää íÐíä ÇáÁŌáÇä Ýí ÄÝŪÇäŌÈÇä ÄáÇ äÁáÇÁ ÇáŌÈÇÈ ÇáŌÇíÐæä; æÇáÁŌáÇä äæ Çáíá Çáæíí
.áŌŌáÈ ÇááííÑÇÈ ÇáÈí ÈŪÇáí äääÇ ÇáÈŌÑíÈ

:áŪ ÍßæíÇÑ Íæá ÍáÇá ÄÈÇí
æÐí ÒáÈ Ýí ÍæáÉ Ýí ŌáÑ ŌæÇá ÇáíÇáí áŪ ÍßæíÇÑ ÝáÑÑæÇ Úáí äŌÑÚÈ ää äŌÇÑÚ
ÇáÁÝíæä; ææÐÝäÇ äáíÈ áŪ ŌÇíÈ ÇááŌÑÚÈ; ÝŌáÈÈ ää ÍßæíÇÑ Ää íŌÁää Úä ÇáíÇÝÚ
.äŌÑÇŪÈä; ÝÑí ÇáÝáÇí ÈÈŌÇŌÈ áíä äÈíŪä ááßÝÇÑ
ÝÐáÈ áíßæíÇÑ Ää íÐæá ää: Ää äÐÇ ÍÑÇä; æÄáÈ ÈŌŪä ÄæáÇíß ää äÇá ÍÑÇä (æßá áíä äÈÈ ää
ÍÑÇä ÝÇááÇÑ Äæáí Èä); ÝÄŌÑÐ ÇáÑíä ÍíÇÁ æää íÑ ÍæÇÈÇ; ÐáÈ áíßæíÇÑ: Ää äŌßáÈ
ÇááííÑÇÈ æÇáÐÈÇÆá ŪíÇ ŌíÈŪÈßá ÇáÐŌÇÁ ÚáíáÇ; ÝÐÇá: ÇáÄáÑ íŌíÑ áŪ äÁáÇÁ ÇáÐæä
(.ÇáÐÈÇÆá); ŌáŌíŪää Úáí ŌÑÇŪÈ ÇáŌíÈÇÈ æÈÑß ÇáíÈÇÆÈ
:ŪÐí ŌÑæÑí

ÄáÇ ÈÇááŌÈÈ áÄáÑíßÇ æÇáŪÑÈ ÝŌáÈÑä áŪää ŪÐíÇ íÈŪáíæä Ýíä Ää íßÝæÇ Úä áíÇÑÈÈ
ÄíáÇÐáÇ æÈíííÑ ÄíÇááÇ ÈÈŌííÑ ÇáŌæÑ ÇáŪÇÑíÈ æÇáÁÝáÇä ÇáíáŌíÈ æÇáíæÑíÇÈ ÇááÇíáÈ
æÇáÁíÈ ÇáÑííŌ æÐŌŌ ÇáÝÑÇŌ; ääÇ Äí Äáí Èáííä ÒíÇä ÇáÁíáÇÐ Ýí ÇáŪÇää
ÇáÁŌáÇáí; ææÐÇÈá Ðáß äÈŪáí äää Ää áÇ íŌíÑ äää äÁáÇÁ Áí ŌíÆ ää ÇááííÑÇÈ Äæ ÇáíŌíŌ
.æŪííÑáÇ

:ÇáíáÇí ÐŌí Úáí ÇáßÈíÑ äääÇ
æáÐí ÑÄíÈ äÐä ÇááŌÇÑÚ Ýí ÇáááÇŌÐ ÇáÈí íŌíŌÑ ÚáíáÇ ÇááíÇáíæä æÐí ÍÑÈÈ æáííÑáÇ
.ÄáááÇ; æßÝæÇ Äíííä Úä ÈíŪ ÇáíáÇÑ æÇáÄŌÑÇÑ Äáí ÇáŪÇáä
æáíä ÒÄŌíÇÈ Ííä æÐí ÍŌ ääÇ ÑŌæá Çááá Ōáí Çááá Úáíä æŌáá áŪääÇ æÇŌíÇ Ýí äÐÇ ÇáÈÇÈ
.ÈÈíííä ÇáŌÑÑ æÇáÄŌÑÇÑ ÈÁí ÇáŌÇä (áÇ ŌÑÑ æáÇ ŌÑÇÑ)
:æäÑí ÒáÇ Èíä ääÇ äÐÇ Çáííä Ää áÇ ÍÑä Äßáá ÍÑä ÈíŪá; æÝí ÇáííÈ ÇáŌíí Úáí Äíáí æŪííÑä
áŪä Çááá Çáííáí; Ää Çááá ÍÑä Úáííä ÇáŌíæä ÝÈÇŪæäÇ æÄßáæÇ ÈääáÇ æÄä Çááá äÐÇ ÍÑä Úáí)

(.Ðæä Äßá ŌíÆ ÍÑä Úáííä Èäää
ÝáÇ Íá áÐŌíÈ ÇááííÇÑÈ ÄáÇ ÈÈÑŌí ŪÐíÈÈ ÇáíáÇá æÇáííÇä Ýí ÇááíÈáŪ æíáÇíÈáÇ ÈáíÈÈ
ÇáíæáÈ ÇáÇŌáÇáíÈ æŌáŌÇááÇ ÇáÈí ÈŪää Ää ää Äää æÇíÈÇÈäÇ ÈäÝíÐ áÇ ÍÇÁ Èä Ōáí Çááá
:Úáíä æŌáá
ÇáÐíä íÈÈŪæä ÇáÑŌæá ÇááÈí ÇáÄáí ÇáÐí íííæää äßÈæÈÇ Úáííä Ýí ÇáÈæÇÑÈ æÇáÄáííä íÄáÑä)

(...ÈÇááŪÑæÝ æíááÇáä Úä ÇáááßÑ æííá äää ÇáŌíÈÇÈ æíííä Úáííä ÇáíÈÇÆÈ
(ÇáÄŪÑÇÝ: 157)
ÝÐí ÍÇÁ äÐÇ Çáííä áÁíáÇá ÇáŌíÈÇÈ æÈíííä ÇáíÈÇÆÈ; ÝáÇ ÍáÇíÈ ááÈŌÑíÈ æáÇ ääÇŌ äáÇ ÄáÇ
ÈÇáÑíæŪ Äáí äÐÇ Çáííä æÇáŌáÇí áíæáÈä Ää ÈÁíÐ äßÇááÇ Çáíííí ÈíÈ ÈäÐÐ ÇáÄáŌ ÇáÈí
.ÈÈÝÆ ÚáÇáá æÈŌÈŌáá áÁííÇáä
* áÇ äßæá ŪŪä ÇáŌÑíÐ

[.íááíÈ ÇááŪÑßÈ ÇáŪíí 55 ÇáÈÇÑíí 7/ ÐæÇáÐŪíÈ / 1409áŪ ÇááæÇÝÐ10/6 1989á*]
... Çáíáííááá æííä æÇáŌáÇÈ æÇáŌáÇä Úáí ää áÇ äÈí ÈŪíä
:æÈŪí

ÝÐí ŌÇá ÇáÄáÈŪÇÑ Úáí ÄÈæÇÈ ÍáÇá ÄÈÇí; æŪíæä ÇááŌáííä Ýí ÇáÄáŌ ÒáÇ äŌáÑÈ
áíæáÇ; æÐáæÈää áÇáÈÈ; æää íäŌßæä ÈÄáÝÇŌáá íäÈŪÑæä ÇáÝÈí; æŪíá ŌÈÑ ÇááŪÇÑÈ; ÍÇŌÈ
æÄä ÄíáŌÈ ÇáÁŪáÇá ÇáŪÇááíÈ ÈÑßŌ Úáí äÐä ÇáÐŌíÈ ÈÑíí Ää ÈŪŌŌ Ýí ÐææÈ ÇááŌ Ää
ÇááíÇáííä Ðí ÁŪíÇáá Úíæää ææÐÝ ŌÇáíÇ ÄáÇá ŌíæÝáá; æáíŌ ÄáÇá ÇááíÇáíä Ōæí ÇáÐÈæá
ÈäÄÈáÑ ŪÇááí ííá ÇáÐŌíÈ ŌááíÇ æííŌí ÇááíÇáíæä Ýíä ÈÈŪŌ ÇáÝÈÇÈ ÇáÐí íÈŌÇÐŌ ää äæÇÆí
.ÇááÆÇä ÇáÐíä íäÈáæä ÇáíŌä æÇáííä Ýí æÐÈ æÇíí
æÄŌÈíÈ ÇááÄÈáÑÇÈ ÇáŌíÝíÈ ÈŪÐí äáŌíÇŌííä ää ÐÇíÈ æííÇä Çáíæá ÇáŌííÈ äááíÇáííä íŌÑíæä
:ÝíáÇ

ÈÄä ÇáŪÇáá Òáá íÝíÑ ÈÇáÁÝŪÇä ÒŪÑÐ ŌáÈ Ōáí ÄáÇá ÇáííÇÝá ÇáÑæŌíÈ; æßÈíáÇ ÇáíŌÇÆÑ
ÇáÝÇííÈ; æŌÑÈáÇ ÇáŌÑÈÈ ÇáÐÇŌáÈ; ääÇ ÍŪááÇ ÈŪíí ÈÝßíÑáÇ ää Ííí ÈÇáŪííÈ ÇáÈí ÐÇä
ÚáíáÇ äÐÇ ÇáßíÇä ÇáŌíä ÇáÐí ÄŌÈí Ýí äÐÇ ÇáÐÑä íäÈá Áíí ÇáÈáííä ÇáŌííä ÇááÐíä íÈÈáŪÇä
ßá ÍíÑÇÈ ÇáÈŌÑíÈ; æíáŌíÇä Òá áÇ íÐÝ Ýí æíáííäÇ ää äÈÇíÆ; æíßÈŌíÇä áÇ íÈÑÇÁí ÄäÇáááÇ ää
Ðíä æäÈá; æíŌíÝ ÇáÄŌíÐÇÁ ÐÇÆáíä: ÄáÇ æÐí ÇáííÑ ÇáÑæŌ æÇáÐÈÇá Èíä ÄÈäÇÁ ÇáŌŪÈ
ÇææÇíí; æää ÇáŌŪÈ Ää íŪŪä Áíí ÇáŌÑÝíä ááÁíÑ; ÝáÇ Èí ää ŪÐí äÄÈáÑ Íæáí íÝŌá

.Ýí ÇáÐŌíÈ; æäÐÇ ÇáÐí ÈäÇí Èä ÄáÑíßÇ æÑæŌíÇ æáŪŪä Çáíæá Ýí ÇáŪÇáä
æää Äíá ÁíßÇá ÇáíŌÈ áÇ Èí Ää íŌíí ÇáíáÇÐ Úáí ÇááíÇáííä; ÝÈæŌŪ áÐÇŌ ÇáÄáá ÇááÈííÈ
ääÑÇÐÈÈ ÇáááÇÝÐ ÇáííæííÈ ÇáÈÇßŌÈÇáíÈ Äáí ÁÝŪÇáŌÈÇä; Èä ÈííÑí ÐÑÇÑÇ ÈääŪ ÈŌííÑ
ÇááæÇí ÇáŪÐÇÆíÈ ÍÇÑí ÈÇßŌÈÇä; æÈäÐÈŌ ÇáÁíí Úä ÇáŪŌÇÁ æÇáÈÐá áááíÇáííä; ÈíááÇ
ÈÈíÝÐ ÇáÄáæÇá æÇáÁŌáíÈ ää ÑæŌíÇ Äáí ÇááŪÇá ÇáŪáíá; æÐÐ ÐßÑ ÇááÑÇÐÈæä Ää ÍæÇáí
.ÈäÇááÇÆÈ íÈÇÈÈ ÍíÈÈ æŌáÈ (ßáßí) Ýí ÈŪáÇä ää ÇáÈÑŌÇæ ÇáÑæŌíÈ

æÝí ÇáæÐÉ æÝÓá íÐæä ÈÚÓ ÆÍÚíÇÁ ÇáíáÇÍ æíæÈæä ÇáÚÇáä áííßæÇ äÄÇæÑÉ ÁÚÇÍÉ ÛÇæÑ
ÓÇá Úá ÆÑÐ ÐáíáÇÑ; ääÇ ÇÒØÑ ÇááíÇáíá Ää íÚáæÇ Ää Áí áíÇáí íáÐí Úáíá ÇáÐÈÓ æÈæÓÇ
ÈíÑíáÉ Çáííæä Äáí ÐáíáÇÑ ääÇÈÓÇá ÈÇáíææÉ ÝÁäá ííßá ÚÇÇÇ; æÇááíÇáíæä ÄÓÇÁ äÐä

:ÇáäÄÇáÑÇÉ íÈáÝÉæä ÝáÇ íííæä ÁííÇ ÝíÐæäæä
æáæ ßÇä ÓáäÇ æÇííÇ áÇÈÐíÈä æáßáä Óáä æÈÇä æÈÇáÉ
æäíá ÄÓÇÁ äÐä ÇáäÄÇáÑÉ ÇáÚÇáíÉ Úáí ÇáíáÇÍ; æÁíÇÈÈ Úáí ÚáÇÇáÇÈ ÇáÁÓÉÝáÇä ÇáßÈíÑÉ
ÇáÉí ÈÑÈÓä Ýí ÄÐäÇä ÐÑÇÁ ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí æÚÓÇÐä æÄäÓÇÑä æÁíÈÇÈä æÓÚ ÇáíÐÇÆÐ
:ÇáÈÇáíÉ

áÐí ÈÚíáäÇ áÚ ÐÇÍÉ ÇáíáÇÍ ÈÇáÁíáÇÁ ÈÇáÈÖÑííÇÈ ÇáäÈÈÇáíÉ Úá ÆÑÈ ææÇÚÍí ÐÑíÈÈ-1
áÓÐæØ ÇáíæáÉ; ÝÐí ÆÑíáÇ æÇáÐÇÍÉ ßÐáß Ää ÓÐæØ íáÇá ÄÈÇÍ Óíßæä íáÇá ÓáÑ Äæ íæäá; Äæ
ÓÐæØ ßÇÈä Óíßæä Èíá ÑäÓÇä æÚíí ÇáÄÓíí; æÈÈÈíá ääÇ ÄäÇ ßáÇ íí æÈÚíáíá Ýí ÁÚÓÇÁ
ÇáäÈÇÆí æáä áßá áííØíá ÈÇáÄæÑ ää ßÇÝÉ ÁáíÇÆáÇ; æáä íßá äÐÇ ííÓäÇ ÝÍÓÈ; Èá ßÇä Úä
ÇáíæÇÆÑ ÇáÚÇáíÉ ßÐáß; ÄÐ Ää ßÇÑáæÈÓí (æÓíÑ ÇáíÝÇÚ ÇáÄáÑíßí ÇáÓÇÈÐ) Ðí ÆÑí ÁÈÑ
íÑæí ÇáíÝÚÉ ÇáÁííÑÉ ää ÇáííÓ ÇáÑæÓí ÈÄä Çáíßá ÇáíÇáí-íßá áííÈ-ÓÇÐØ áÇ áíÇáÉ; æÄäá Ðí

.íßæä Ýí ÚÓæä ÈáÇÈÈ ÁÓáÑ; æÄä ÇááíÇáíá ÐÇíáæä ááíßá áÇ áíÇáÉ
æÇáíÐ Ää ÓÐæØ Çááíá íÓÚÈ ÇáííÓ Úáíá; ÝÐí ÈÓÚ ää Ýí Ðááß áíÈ ÓááíÈ ÈÓÈÚÑÐ
ÚÇÇÇ; ÝÈÓÐØ Çááííáá íáÇá ÓáÑ ÈÇÓÈÓÇá íÇáíÉ Äæ ÝÑÐÈ Ýí ÇááííáÉ áááíÇáíá; æÐí ííáÝ
:ÇáÚä ÝÈÓíí ÇááíÈ Úá ÚÇä

æÇáäÈÈÈÚ ááÈÇÑíí ÇáÁÓáÇáí æÇáÝÈæíÇÈ ííÑß äÐä ÇáÐÓíÈ ÈæÓæí; ÝÝí ÝÈí ÇáÚÑÇÐ æÈáÇ:
íÓáÈ áÚÑßÈ ÇáíÓÑ (Ýí ÓÚÈÇä ÓáÈ 13 áÚ); æÐí ßÇä íÐæíáÇ ÄÈæ ÚÈíÈÈ ÇáÈÐÝí; æäÓä ÈáÇ
ÇáäÓááæä; æÈíØä ÇáíÓÑ; æÇáßÓÝ ÚáÑ ÇáäÓááíá ááÝÑÓ; æÇÓÈíÑ ÇáÐÈä Èäá; ÝÚÑÐ ää
:ÚÑÐ; æÐÈá ää ÐÈá

Èä íÓáÈ áÚÑßÈ ÇáÈæíÈ Ýí ÑäÓÇä (ÓáÈ 13áÚ); æÐí ÇáÈÖÑ ÝíáÇ ÇáäÓááæä; Èä ÇáÈÐí ÇáÝÑÓ
æÄíáÚæÇ ÄáÑäá Úáí ÐÈÇá ÇáäÓááíá ;æíÓí ßÓÑí íÓííÑí äáß ÇáÝÑÓ ííÓÇ áíÈÇ ÐæÇáä áÇÆÈ
:æÚÓÑæä ÁáÝÇ; ææáí Úáíá ÑÓÈä

æÄÈØÄ ÑÓÈä ÈÇáíÑæí ää ÇááíÇÆä Äáí ÇáÐÇÍÓíÉ áíÈ ÁÑÈÚÉ ÁÓáÑ ÓÓí Ää íÓíÑ ÓÚí Èä ÄÈí
:æÐÇÓ æäá áÚá ää ÇáäÓááíá
æíÑÈ ÇáÐÇÍÓíÉ Ýí (14/ áíÑä/ 14áÚ); æßÇä ÇáäÖÑ ÝíáÇ íáíÝ ÇáäÓááíá; æÐÈá ÝíáÇ ää ÇáÝÑÓ
:ÚÓÑæä ÁáÝÇ; æÇÓÈÓáí ÁáÝ æíáÓäÇÆÈ Óáíí

Èä ßÇä ÝÈí ÇááíÇÆä Ýí ÓÝÑ(ÓáÈ 16) ; æÇááÚÇÑß áÇ ÈÈæÐÝ Èíá ÇáäÓááíá æÇáÝÑÓ; ÝßÇä áÇ
Èíá ÝÈí ÇáÐÇÍÓíÉ æÇááíÇÆä ÓáÈÇä; æÚíÈ ÚáÑ ÑÓí Çááá Úáä ää äÐä ÇáíÑÈ ÇáÓíÇá Èíá
æíØÑíæä ÇáäÓááíá; æáßÐÇ íæÇáíß; æÇÓÈÚíá ÇáÄáÑ Úáí ÚáÑ ÑÓí Çááá Úáá; æÇÓáí Úáíá
Çáíá; æææ ííÓí Úáí ÇáäÓááíá ÇáíæÇÆÑ; ÝÚáíáÇ æÓá ÇáÁíáÝ Èä ÐíÓ íÓæÐ ÇáäÑäÓÇä ÐÇÆí
ÇáÝÑÓ Äáí ÚáÑ-ÑÓí Çááá Úáäá ÁíáÚíá-ÓÁáá ÚáÑ-ÄÐ ßÇä ÚáÑ ííÓí Ää ÇáäÓááíá íáíßæä ííÝÇ
ÈÄáá ÇáÐäÈ ääÇ ííÚááá íáÐÓæä ÇáÚáí-ÝÐÇá ÚáÑ; áÚá ÇáäÓááíá íÐÓæä ÈÄÐí æÈÄæÑ äáÇ áÇ
íáÈÐÓæä Èßä; ÝÁíÇÈ ÇáÁíáÝ: áÇ áÚáá ÁáÇ æÝÇÁ æíÓä ááßÈ; ÐÇá: ÝßíÝ äÐÇ; ÝÐÇá áá
ÇáÁíáÝ: íÇ ÁáíÑ ÇáäÁááíá ÁíÈÑß Ááß ááíÈæÇ Úä ÇáÁáÓíÇí Ýí ÇáÈáÇí; æÄáÑÈáÇ
ÈÇáÄÐÈÓÇÑ Úáí áÇ Ýí ÁííáÇ; æÄä ááß ÝÇÑÓ íí Èíá ÁÚáÑäá; æÄááá áÇ íÓÇáæä íÓÇíáæäáÇ
áÇíÇä ááßáá Ýíáá; æáä ííÈáÚ ááßÇä íÈÝÐÇä íÈí ííÑí ÁííááÇ ÓÇíÈä; æÐí ÑÁíÈ ÁáÇ ää áÁíÐ
ÓíÆÇ ÈÚí ÓíÆ ÁáÇ ÈÇáÈÚÇÈäá; æÄä ááßáá ää ÇáÐí íÈÚÈäá; æáÇíÓÇá äÐÇ íÁÈäá íÈí ÈÄÐä
ááÇ ÝááÓí Ýí ÈáÇíáá íÈí äÓíáá Úä ÝÇÑÓ æáííÑá Úä áááßÈä æÚä ÁáÈä; ÝááÇáß íáÐÓÚ ÑíÇÁ Ááá
:ÝÇÑÓ; ÝÐÇá ÚáÑ: ÓíÐÈáí æÇááá æÓÑíÈ áí ÇáÄáÑ íÐä

æÚáíá ÝáÇíÇä áííÈ Úáí ÓíÈ íßáá æßÇÈä ÐÇÆáÈ ÈÈÓÈÈ ÚáíáÇ ÇáÁÓáíÈ æÇáÄææÇä ää ÑæÓíÇ
ßÄáá ÇáæÇÈá ÇáááááÑ íÈí ÐÇá ÇááÑÇÐÈæä: Ää áÝÐÇÈ ÑæÓíÇ ÇáÄä Úáí ÁÝÚÇáÓÈÇä Ðí ÈÓíí
Úáí áÝÐÇÈáÇ ÁÈáÇÁ æíæí ÐæÇÈáÇ; ÝáÇ íÇáÈ ÇáÚÇÓáÈ ßÇÈä ää ÈÓÐØ ÈÚí Èíí ÇááíÇáíá ÝÁä
ÇáÐæÇÝá ÇáÉí ÈíÑí ÈÈÇÚÇ áÁáíÇí íáí ÇáßÝÑ Ýí íáÇá ÄÈÇÍ æÐáíáÇÑ æÈÚáÇá ÓÈÈÐí áÓÈáÑÉ;
:äáÇ ííÚá ÓÐæØ Çááíá ÓÚÈÇ æííÈÇí ÝÈÑÈ ÁØæá

ÇáÐÓíÈ ÇáÈÇáíÉ: áíá ÈÇÐä Çááá äÑí Ää Çáíßá ÇáÓíæÚí Áíá Äáí ÇáÓÐæØ; æÄááÇ ÇáÐÓíÈ áÇ-2
:ÈÚíæ Ää Èßæä ÓááíÈ; æÐí íØæá ÇáÓáá Äæ íÐÑ íÓÈ ÈÐííÑ Çááá æÚááá

ÇáÄáÑ ÇáÈÇáÉ: Ää áÚáæíÇÈ ÇáÓíæÚíáá æÈíØæÈ; ÈíááÇ Èíí áÚáæíÇÈ ÇááíÇáíá áÑÈÝÚÉ ÑÚä-3
:ÇáÐÑí ÇáÐí ÇÓÇÈäá
ÇáÐíá ÇÓÈíÇÈæÇ ááá æÇáÑÓæä ää ÈÚíáÇ ÁÓÇÈäá ÇáÐÑí ááÐíá ÇíÓáæÇ áááá æÇÈÐæÇ ÁíÑ
ÚÚíá

(Áá ÚáÑÇä: 172)

.äÇáá íæä íáÑ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä ÁáÇ æííÐÐ ÇááíÇáíæä ÇáÈÖÇÑÇ æÈÐíáÇ ääáÇ ßÇä íÓÆíÇ-4
Ää Çááíá ßááÇ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä Ýí íÓÇÑ Óííí; æÇááíÇáíæä íííØæä ÈáÇ ÁíÇØÈ ÇáÓæÇÑ-5
ÈÇááÚÓä; æÇáÁáíÇí áÚÚáá íæí ÈÇáØÇÆÑÇÈ; æÇáííÇÈ íÇáÐÈ Ýí Çááíá
ÇáÁÝÚÇáíÉ; æÇÑÈÝÇÚ ÇáÁÓÚÇÑ Ýí ÇÒííÇí áÓÈáÑ; æÇáÑæÈíÈ ÇáÁÝÚÇáíÉ Ýí äÈæØ íÇÆä;
:æáÚÈ áííÈ Ýí áíÇØÈÈ ÇááíÇáíá æÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí Ýí Ðä æÓÚÝ æÇÓÈßÇáÈ

.æáßááÇ ááíÈ ÈÇáäÓááíá ÁííÑÇ Ää áÇ íáßæÇ ÚáÇ æÄä áÇ íÚíá ÓÈÑäá ÝíßÝæÇ Áíííáá Úä ÇáÈÐä
ÝÇáäÖÑ ÐÇíá ÈÄÐä Çááá: æÇááá ÚÇáÈ Úáí ÁáÑä æáßá ÁßÈÑ ÇáäÇÓ áÇ íÚááæä

æĀāÇ ħĭā æāæ áÓÇā ÍÇā ßĒiÑ āā ÇāÞÇiĒ YĀāāÇ āÑiī āÇ ÞÇāā ĀĒæ ĒßÑ iæā ÇāÑiĒ áUāÑ Èā ÇáíØÇĒ æāæ íÞæā āā íÇ ÍáíYĒ NÓæā Çāāā ĒĀáY ÇāāÇÓ æÇÑYÞ Èāā; YÇiÇĒĀ ĀĒæĒßÑ: (ÑiæĒ āŌÑĒß æiĒĒĒi ĒiÐāÇāß: ĀiĒÇÑ Yí ÇáíÇāáĒi æiæÇÑ Yí ÇāĀŌáÇā; Āāā Þi ÇāÞŌŪ Çāæi; æĒĒ Çáíā; ĀæiāÞŌ Çáíā æĀāÇ Íi;!! æÇāāā āæ ĪÐāāi ÇāāÇŌ ĪāiŪÇ āiÇāiĒĒā ÈāYŌi; æÇāāā āæ āāUæāi .UāÇÞÇ (ŌiĒĒ) æYi NæÇiĒ ŪÞÇáÇ (NĒÇŌ ÇáíÇĒĒ) āÞÇĒĒĒā Ūāi āāUā) áĀŌĒŌāāā ÇāŌŪĒ Āæ ĀiÑß Çāāāi YāÇ ÇāÞÇiĒ ÇāĀāÇā ĀáÇ áŌÇĒÑ :æāÇāāÇ áÇ āÞæā æāā ĀŌÇáíßā āÇiÇā áí YÑŌ æÇŌĒi ÞĒŌÇ Ūāi ÇāŌāŌÇā ĀĒĀÇāi YāÇ āßæŌ Ūā ÇāŌÑiÞ; æáÇ ĒÑÇiŪ Ūā ((YĀāāÇ āi Āiī ÇáíŌāiā: ÇāāŌÑ Āæ ÇāŌáÇiĒ)) .ÇáŪÇiĒ; æáÇ āiī Ūā ĀÞÇāĒ ÇáíæāĒ ÇāĀŌáÇāiĒ Yí ĀYŪÇāŌĒÇā ĒĀÐā Çāāā *Ēiā ĪáÇā ĀĒÇi æĒŌĒÑ .[āāiĒ ÇāāŪÑßĒ ÇáŪiī 56 ÇāĒÇÑiī 14/ÐæÇāÞŪiĒ/ 1409āŪ ÇāāæÇYÞ17/6 1989ā*] ;Çáíāiāāā æiīā æÇāŌáÇĒ æÇāŌáÇā Ūāi āā áÇāĒi ĒŪiā :æĒŪi

YÇáŪÇāā ßāā Yí Ðāæā iĒĒĒæā Ūā āiÑi āā ÇāĀŌāĒ ÇāßĒÑi; ĀāāÇ āŪŌāĒ āÐāāĒ ĒßÇi ĒYÞi ÇāßYÑ ŌæÇĒā; æßĀā áŌÇā ÍÇāāā iÇŌĒĒ āYæŌāā (iÇß ĀæßĒÇ æYæß āYi); Īā Īāāā Ði ĀŪiæÇ ĀāYŌāā æāŌĒæÇ ŌÑÇiÞāā; æĀiÐæÇ āæÇÞŪāā āā ĪāÇiÞāā; æāā ĪÇiæā iæŌāæā Īāi Çāāiā Ēßi ÇāāāÇÑ; áÇ iŌŪāāā ĀáÇ ĒæYiÑ ÇāŌŪÇā æĒiŌiā ÇāÐiīÑĒ æiāŪ ÇáíæÇĀ æÇāāiÇYŪĒ Ūāi ŌÑÞ .ÇāĀāiÇi Āāi ßÇĒā æiāÇā ĀĒÇi æÞāiāÇÑ æĀāÇ ĀŪiÇĀ Çāāā YÞi ĀŌŪāĒĒā ÇáíæÇāi; æiīÑĒāā ÇāāŌÇĒĒĒ ÇāĒi iĒæÞŪæāāÇ āā æŌæā áíæĒ .Çāāā Āāi Çáíßā YāÇÐÇ ŪŌÇāā iYŪāæā; Āæ ĒĀi ŌÇÑā iŌÑĒæā; æYi Āi ĪÇiĒ iŌāßæā; ĀæāĀĒ Ūāiāā Çáíæā ÇāāiÞĒĒ Ēāā; Āā āŌÑā ÇāāĒĒĒĒ Ēiāāā æĒiā ÇáíæāĒ ÇāāŌiYĒ āāā; Āæ āÞŌŪ ĪĒÇā ÇāāĒĒĒĒ Ēiāāā ;æĒiā āā iĒŪÇŌY āŪāā āā ÇáŪÇāā ÇāĀŌáÇāi ÞÇā ÞÇĒĒāā: ŌáŌæÇ ĀiāŌĒ ÇāĒĒ Ūāi ŌæĒāā YÇiāÞæā; æŪāi ŌÑiÞāā ÇāæÇŌi YŌæāæā; æŪāi .Ðiāāā ÇāŌÇāÑ YāŌiæā æāā ÞÇĒĒĒ íÞæā: áÇ Ēā ÇĒĒĒæÇ Ūā Çāāāß ÇáŪÇĒÑ YāāŪæā; æŪā ÇāāæāiÇĀ ÇāāiāŌĒĒ YÇāŌÑæāÇ .ĒĒæĒ ÇāĀiÇĀ; æÇĒYÞ ßĒÇÑ ÇāÞæā æĀĒĒĒĒ ÇáßYÑ Ūāi ĪßæĒĒ ŪāāÇāiĒ YĀāÑißÇ æÑæŌiÇ Ði ĒiĒæÇ ĀāÑāā æĀiāŪæÇ ßiīāā Āā iÑiŪæÇ ŪÇāŌŌÇā Āæ ÑiāÇ āā ĪÇŌiĒĒ āāā ĒiāæÇ āā Āßā ÇāYĒÇĒ Ūāi āæÇĒĒā; æĒŌāæÇ āßĒĒĒ āÇ ŪĒæÇ āā ŌĀÑā æßĀæŌā; āĒā āiāi .iæŌY æŪĒi Çáíßiā ŌĒiĒi

:æáÞi ÇĒYÞ ÇáíāiŪ Ūāi ŪÇāÑ ŌÇā; æāßā ÇáíáÇY Ēiā ÇāĒiāiā ÇāĀĒÑiā Īæā Ōßā ÇáíæāĒ YĀāÑißÇ ĒÑiīāÇ ĪæāĒ āiÇiĒĒ āiŌ YiāÇ āā ÇāĀŌæāiāā æáÇ āā ÇāāiÇáíā æáÇ āā-1 ÇāŌiæŪiā; ĀāāÇ iŌŪāāÇ NĒÇĒĒĒ ÇāŪÑĒĒ āāā ŪÇŌæÇ ĒiĒ ÇāĀßāÇY; æĒÑĒæÇ æÑÇĀ ÇāßæÇáíŌ Ūāi Ūiā ĀāÑißÇ æĒiĒĒ ŌāŪāÇ æĒŌÑāÇ; æßÇāĒ Āiī ĒÞāiŪĒ ŌāŪāÇāÇ ĒÇāĀāŌ ĀāāÇ āÑiī ĪæāĒ Ēßāæ ÞÑÇŌ: Āi ĪæāĒ ÇāYāiā æÇāāiĒŌiā Āi ĪæāĒ ÇāĀŌĒÇĀ æÇāāāiŌiā æÇáÇÞĒŌÇiīā æÇāŌiÇŌiīā ÇāÐiā āÇāæÇ ŌāÇiÇĒāā āā āÇÑYÇÑi æßāæāĒĒiÇ æāæÑĒ ßÇÑæāÇiāÇ æŌÇæĒ ßÇáíYæÑāiÇ ... āāā ĒĒāāÐæÇ Ūāi iī ßiŌāiī æŌYÑæāi æĒiĒĒÇāĒi æŪiīāā æÇāāæŌÇi ĒĒÑÇāiāā æāĀĒāÑÇĒāā āißææÇ CIA āāā ĒiŪāāā iīā ÇāĀāiāĒĒ ÇāŌÇÑĒĒ æŪiĒĒĒ āŌiāÇ (āŌĒŌÇÑāÇ æiŌÇāĒĒ ĀŌÑÇÑāÇ) āÐÇ ÇiāāĒĒ ÇáíŌæĒ æÇŌĒiĒ ÇāßÑæĒ; æiÞæā ÇāĀāÑißÇā æŌāÇĒĒāā: āiā áÇ āÑiīāÇ ĪæāĒ ĪÇĒĒĒĒ āŌĒÞĒĒ; ĀāāÇ āÑiīāÇ ĪæāĒ ÇāĒÞÇáíĒ ĒŌÑY Ūāi ÇāĀāĒiÇĒĒ; æĒŌĒāā Çáíßā āā āiĒĒ āĒŌāāāÇ ĀāiÇ æĀĒæāÇĒißiÇ Āāi ÇāāiÇáíā .æāŪāÑ ÇáíÞ Āā āÐÇ ĀáÇ ÇiĒĒÇÞ Ē-æĀāÇ ÑæŌiÇ Yāi ĒŌĒĒ áŌÇŪiÇĒāÇ æÐiÇĒĒāÇ ĒÇáíŌæÑ ÇáíæiĒ ÇāĒi áÇ ĒßÇi ĒāÞŌŪ; æāi ĒÑiīāÇ ĪæāĒ ÇĒĒĒÇYiĒ: ĒŌĒÑß YiāÇ ĪāiŪ ÇāĀŌÑÇY æŪāi ÑĀŌāÇ Īßā āiĒĒ ÇāÞÇĒĒ æiŌĒā .ÇāŌiæŪi

æĀāÑißÇ ÇāāÇ ĒÑYŌ ĒÞÇĀ āiĒĒ āĀāāÇ ĒŪāā Ūāā ÇāiÞiā Āā āÐÇ Īiā ÇāāŌiāĒĒ ÇāÑæŌiĒ æÇāiīÇÑ ÞæÇĒāÇ Āāi ĀāÑ ŌæÑi; æiĒÞi ĀYŪÇāŌĒÇā áŪĒĒ Yí iī ÑæŌiÇ ĒÞiā YiāÇ ÞæÇŪiāÇ; æiŪæi āŌÇÑ Ōāiāi ĒÑāĒĒĒā ÇāĒi Ēiā Ūāi ŌāÇĀ ÇāāāŌÞĒĒ ÇāĒĒæāiĒĒ ÇāŪÑĒiĒ; ĀÐ áÇ iĒŪi Ōāiāi Ūā Çáíāi ĀßĒÑ āā 15 ĪÞiÐĒ ĒÇāŌÇĒĒĒ; æiŪß Ūā ÞāiāÇÑ ÇāĒi ĒāĒŌÞ ĒĀÞāiā .ĒāæŌŌĒÇā ÇāÐi íÞŪ Çáíāiī ÇāŪÑĒi æÇāĒiīÑ ÇāŪÑĒi Ūāi ĪÇYĒiā ßā āÐÇ æÇāŌiY ÇāĒi ĒiæÑ Yí Yāß ÇāĀŪāÇā ÇāŪÑĒi æ ÇāŌÑÞi ĪÇāĒĒ Yí ĒŌæiÑ ÇáíāÇi ÇāĀYŪÇāi Āāā ĪÑĒĒ ĀāāiĒ; æĀāāÇ ŌYß ĪāÇĀ ÇāāŌāiā ĒŪŌāā āĒŪŌ; æßā āā ĪÞiā ĪÑāāÇ Yí āÐÇ .ÇāŌÑiÞ YĀāāÇ iŌÇāā Yí ĀÑÇÞĒ ĪāÇĀ ÇāāŌāiāā æÇāĒĒÇß ĀŪÑÇŌāā æĀāÇ ÇāāiÇāiā: Yāā Yí ŌÑiÞāā ŌÇĒĒæā; æāā Ūā áŪæ ÇāŪÑĒ āŪÑŌæā; æŪā āāæ ÇāŌÑÞ ŌYiÇ āŌÑĒæā; Āāāā āāŌŪāæā ĒāŪÑßĒāā ÇāĒi áÇ ĒĒæÞY; æĒiŌÇÑāā ÇāāŌÑæĒ Īæā ßÇĒā æiāÇā ĀĒÇi æÞāiāÇÑ; Āiāā ÇáíāÇÞ Ūāi ÞāiāÇÑ; YiāÑ ÇāŌßÇā Āāi ĪßāĒiÇÑ; áÇ ĒÇāßā ĒÞĒæāāÇ ĪæŪÇ ĒŌæÞßā; ĀāÇ Āā āāÐÇ Çāāiā Āā Īāiā; YiŌiī Ūāiāā ĒÇāiīÑĒi Ūi Āā ĒŪāi .ĒĒæYiīÑ ÇāŌiāā æÇāiīÇā āāā āiÇYŪ áŪāÇā iŌĒāāā ÇāāiÇāiā ĀŌĒæŪiā āáÇŌĒŌāÇā; æÇāŌÑiÞ āÇ Ēiā ßÇĒā æiāÇā ĀĒÇi ĀiāāĒ ĀŪāÇÞÇ-ĒÞÑiĒÇ-; YiÇæāĒ ÞÇYāĒ Āā ĒŌÞ ŌÑiÞāÇ āĀŌŪÇā ÇāĒÇĒŌiā æÇāĀŌÞiÇĀ āā .ÇāāiīÑæāiā Yí ÇáíāiÇ æÇāĀiīĒĒ; YāÞi āā YiāÇ āŌÑŪāā ĪÑÞÇ ÞĒā āÇÑ Īæā ÇāÞiÇāĒ

æÇáàlÇáíæä äØäÆæä Ää Çááá ÓíÝÉÍ Úáíäâ ÌáÇá ÂÈÇÍ æßÇÈá; æÄä ÌæáÉ ÇáßÝÑ ÓÈäâÇÑ äâÇ
ÇÓÈÍ ÇáÞÈÇá æØÇá ÇáÍØÇÑ
Ää ÇáØäÄáíáÉ ÇáÈÍ ÈÙäÑäâ; æÇáÓßíáÉ ÇáÈÍ ÈÙÑÞ ÌæÇáíäá ÙííÈÈ; ÌÈÌ ÝÍ ÄÓÍ ÇáÓÇÚÇÈ
:ÇáÚÓÈÈÈ; æÁÍÑÌ ÇáÄæÞÇÈ ÇáÑáíÈÈÈ; äâÇ ÝÍ ÇáÓÇÈÞíá ÙÈÑÈ æßÄä áÓÇá ÍÇááá Ìæá
Ää æÞÝäÇ ÄäÇá ÄÓæÇÑ ÌáÇá ÂÈÇÍ ÓäÑíá ÞÍÍ æÞÝ ÂÈÇÄäÇ ää ÇáÓÈÈ ÇáßÑÇá Úáí ÄÈæÇÈ
.ÍÖä æÇÈáíæä ÈäÓÑ ÓÈÈ ÄÓäÑ æÈÍÈ ÞÍÇÍÈ ÚäÑæ Èä ÇáÚÇÓ
æÄä ÈÄÍÑ ÝÈÍ ÞáíäÇÑ ÙÍÈ ÄÓäÑ ÞÍÍ ÍÇÓÑ ÇáÓáÝ ää ÇáÓÈÈÈ æÇáÈÇÈÚíá ÈÓÈÑ (áíáÉ
ÇááÑäÓÇá) ÓáÈ æäÓÝ Ááí ÓáÈíá ßäÇ íÑæí ÇÈä ßÈíÑ; æâÇ ÓÞØÈ ÁáÇ ÈÚÍ Ää áíÄ ÇááÓáæä Ááí
Çááá Èä Ááí ÇáÈÑÇÁ Èä æÇáß-ÑÓÍ Çááá Úäâä ÁíáÚíá-ÞÇÆáíá íÇ ÈÑÇÁ: ÄäÈ ÇáÐÍ ÞÇá ÝÍß
:ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáä
ÝÄÞÓä Úáí ÑÈß áíáÓäâä äâÇ; ÝÞÇá: Çáááä ÇáÓäâä (ÑÈ ÄÓÚÈ ÄÙÈÑ äæ ÄÞÓä Úáí Çááá áÄÈÑä)
(ääÇ æÇÓÈÈÓáíá; ÝäÓäæÇ æÞÈá ÇáÈÑÇÁ ÓáíÇ
;ÇáÈÍÇÍÈ æÇááÇÇÍÈ 96/7

æÞÍ ÍÇÓ ÇááÓáæä ÈäÇáíä äÙÑßÈ æÓÍÝæÇ áÈÓÈÑ; ÈäÇáíä ÓÍÝÇ ßÇäæÇ Èíá ßÑ æÝÑ; æßÄäâä
Ìæáæä: æææ ØÇá ÇáÓäâ äÄÓäÑ Äæ áÚÇá Äæ ÁßÈÑ Èíá ÇááÓíáÈ ÇáÑæÓÍÈ æÈíá ÓÞØØ Íßä
Úáíááá áíÈÈ; ÝáÐÍ ßÇáÈ ÇáÞÇÍÓÍÈ ÝÍ (14 áíÑä 14áÚ); æßÇá ÝÈÍ ÇáÝÈáÍ (äÙÑßÈ äâÇæáí) ÓáÈ
(21 áÚ); Ýáí ÓÈÙ ÓäæÇÈ äÈæÇÓáÈ ää ÇáÞÈÇá ÇáíÇÆÈ ÌÈÌ ÓÞØÈ äÚÜä ÄÓÞÇÚ ÇáÚÑÇÞ
æÈÞÇÚáÇ

:ÇáÈæßá Úáí Çááá æäæÇÓáÈ ÇáØÑÍÞ
Ää ÇááíÇáíä ÈÄÐä Çááá æÇÓæä Úáí ÑÑÍÞäâ; áÇ íÈáÝÈæä Ááí ÇáßÍ ÇáÚÇááí; æÄäâÇ áÈÐßÑäÇ
ÈÇáÓÝÍÇÈ ÇááÓÑÞÈ ÇáÈÍ ÝÈÍ ÈâÇ ÇáÓÑÞ-ÇáÚÑÇÞ æÁÍÑÇá æÍÑÇÓÇá-Äæä áÑÈ
ÝáÐÍ ßÈÈ ÚäÑ Ááí ÓÚÍ ÑÓÍ Çááá Úäâä: (áÇ íßÑÈäß æÇ íÄÈÍß Úäâä æáÇ áÇ íÄÈæß Èä; æÇÓÈÚä
ÈÇááá æÈæßá Úáíá) ÝÑÍ Úáíá ÓÚÍ (áíÓ ÓíÆ Ääá Úáíí æáÇ ÁßÈÑ ÐßÑÇ äáí äâÇ ÁÍÈÈÈ Ää Áßæä
Úáíá ää ÇáÁÓÈÚÇæ æÇáÈæßá) ÇáÈÍÇÍÈ æÇááÇÇÍÈ áÇÈä ßÈíÑ 42/7
æÚáíäÇ ÄÑÓá ÓÚÍ æÝÍÇ Ááí ÑÓÈä ääâä ÇááÚäÇá Èä æÞÑä æÇááÚíÑÈ Èä ÓÚÈÈ æÝÑÇÈ Èä ÍíÇá
ÝÞÇá ááá ÑÓÈä: (æÇ ÄÞíáßä; ÝÞÇáæÇ: ÌÆäÇ äæÚáí Çááá ÁíÇäÇ ÁÍÐ ÈáÇÍßá æÓÈÍ áÓÇÆßá
æÄÈäÇÆßá æÁÍÐ ÄææÇáßá; Ýáíá Úáí íÞíá ää Ðáß) ÇáÈÍÇÍÈ æÇááÇÇÍÈ 1/42; æáíá-ÈÄÐä Çááá-Úáí
:íÞíá ää æÚÍ Çááá áÚÈÇÍÈ ÇááíÇáíä ÈÇáÝÈÍ æÇáÈæßíá
.(æÌææä äÈí äæ Þá ÓÓí Ää íßæä ÞÑÍÈÇ)

*ÇááÓáæä ÞÇíæä

[.íááÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÍÍ 57 ÇáÈÇÑíÍ 21/ ÐæÇáÞÚÍÈ/ 1409áÚ ÇááæÇÝÞ24/íæáíæ/1989ä*]

:Çáíáíááá æÍá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí ää áÇáÈÍ ÚÈÍá æÈÚÍ
ÝÝÍ ÇáæÞÈ ÇáÐÍ ÈäâÇÑ Ýíá ÍØÇÑÈ ÇáÚÑÈ ÈÍÑííÇ; æíÚäá Ýíá ÝáÇÓÝÈäÇ æÓäÇÚáÇ Ää äÐä
ÇáíØÇÑÈ ÈÞÍÑ áÇ ÞíáÈ ááÈÓÑÍÈ ää ÁäßÇáíÇÈ áÇÍÍÈ ÈÓÈä ÇáíÇá ÝÄäâÇ ÁÝáÓÈ ÝÍ ÚÇáá
ÇáÞíá æÝÓáÈ ÝÓáÇ ÐÑíÚÇ Ää ÈÞíá ÇáÓÚÇÍÈ ááÄäÓÇá
ÄÞæá Ýí äÐÇ ÇáæÞÈ æÚáí ÞÍÑ ää Çááá ÍÇÁÈ ÇáÓíæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ; æÈÍÄ ÇáíáÇÍ ÇáÁÓáÇáí ÇáÐÍ
áÇ íáßá áÁí áíÈäÚ ÁÓáÇáí Ää íÞæä ÁáÇ Úáí ÁÈÑä; æäÈÍÈ ØÈíÚÍÈ æÈáÑÈ ääØÞÍÈ ää
áÞÍ ÁÚäá (ÈÑÈÑÇáí ÑÓá) ÞÈá ÈáÇÈÈ Úæáí ÈÞÑÍÈÇ ÞÇÆáÇ: ÄäÈáí ÌæÑ ÇáÑíá ÇáÄÈÍÓ æáÞÍ
ÁÚäá ÇáÑÆÍÓ áíßÓæä ÝÍ Äæá ÍØÇÈ ÑÓáí ää ÈÚÍ ÇáÈÍÇÈä ÑÆÍÓÇ ááæáÇÍÇÈ ÇááÈÍÍÈ ÞÇÆáÇ:
ÄäâÇ áíí ÁäÝÓáÇ ÁÈÑíÇÁ ÝÍ ÇáÈØÇÆÚ æáßá ääØÞíá ÝÍ ÇáÑæí; æäÓá ÈÍÐÈ ÑÇÆÚÈ Ááí
ÇáÞáÑ æÄäÇ Úáí ÇáÄÑÓ ÝäÈÍÈØ ÝÍ æÈÇáÇÈ æäÈÇÚÈ ßÈíÑÈ
æíÞæá ÇáÚÇáá ÇáÁÓÈÇáí íáÇ ÓÈÇÓÇ: Ää ÌáíÚ ÇßÈØÇÝÇÈ ÇáÚÑÈ ÇáÚÍÈÈÈ áíÓÈ ÌíÑÈ
ÈßÝßÝÈ ÌáÚÈ æÇÍÍÈ æáÇ ÈÞíá ÇÈÈÓÇáÈ æÇÍÍÈ; æáíÓ ÁÍÍÑ ää Ääá ÇáÓÑÞ ÇááÈÍÝÚÈ
ÈÇáÈÞÇÝÈ ÇáÚÑÈÍÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÈæÓÚ ÍÍ äâÇÆÍ áÈÍæÑ ÇáÚÑÈ ÇááÓáæä ÇáÐÍ ÍÑ
ÇáÁÓÇáíÈ Ááí äæÈ ÇáÈæÍÓ æÇáÈÓáØ ÇááÇÍÍ
:æâÇ Áíáá áÇ ÞÇáá ÇáÁÓÈÇÐ ÚäÑ ÈäÇÁ Çáíá ÇáÄáíÑí ÝíáÇ

ÍÚØÇÑÈ ÇáØíÚä ÈÓÚÈæÝí äÚäÚÇÍÈäÇ ÝÍ ÇáÓÑÞ æÇáÚÑÈ ää ÞÇæäâÇ ÇáÚæÈÞ
ÚÇÓÈ æÚÓäÇ ÈÚäÇ ÇáÞÑáíá ÝÍ ßÈÍ ÍÚÑÈ ÇáÚÝÚäÚÇá æÓáá ÇáÚäÚä æÇáÄÑÞ
æÓÍÚ ÝÍ ÈÚíá äÚÇ Èäáíá ää äÚÜä äÚä ÓÚáÚ äÚÄÈÚÝÚß ááÚÓæÑ äÚÍÚÈäÞ
ÈÚØæí äÑÇÍÚááÇ ÇááÚßÍÇÁ ÝÍ ÞáÞ æÞÚÍ ÈÚÍÚÍÑä ÈÇáíÚáÚÑ æÇáÓÚÈÚÞ
ÝÇáÑÄÓáÇáíÈ ÞÍ ÓÞØÈ ÝÍ Ìíá ÇáÓäæÇÈ æÝí äÓÈäÞÚ ÇááÓæÇÈ; ÌÈÌ ÄÓÈÍÈ ÈÄäæÇáâÇ ÈÞÈá
äÝÓáÇ; æáÑÈ ÇáÄäÓÇá ää äÝÓá Ááí ÇáíáÑ; Ýáá íäÓä ääæäâ; Èä Ááí ÇááíÑÇÈ ÇáÈÍ ÈÄßá ÍÓíá
ÈÚÍ Ñæíá; æÄÓÈÍÈ ÓÈÍÇ ÑáíÈÇ íÓíØÑ Úáí ÇáÚÑÈ æÇáÓÑÞ; Èä Ááí ÇáÈáÑÍ Úáí ÇááíÈäÚ
æÇáíÑíáÈ ÇáÈÍ áÇ ØÇÆá ää æÑÇÆáÇ Óæí ÁäâÇ Ñíæí ÝÚá ÍÇíáíÈ íÑíí Ää íäÝÓ ÝíáÇ ÇáÓÞÍ Úä
ÞáÞ ;æáíÓ ÈÚÍ äÐÇ ßáá Óæí ÇáÄáÈÍÇÑ
ÝÝÍ ÁÍØÇÆÍÈ äÓÑÈ ÝÍ ÇáæáÇÍÇÈ ÇááÈÍÍÈ ÍÇÁ ÝíáÇ áÇ ÈÞÓÚÑ ää ÇáÄÈÍÇ ääæä
:ÇáßÇÑÈÈ; áÄäâÇ ÈÓæÑ ÇáíÑß ÇááÇÈØ ÇáÐÍ ÓÞØ Ýíá ÇáÄäÓÇá
ÌÑíáÈ æÇÍÍ ÈÈä Þá 24 ÌÞÍÐÈ; æííÑí ÝÍ Þá ÚÓÑ ÈæÇá ÇÞÈÍÇá ääÓä æÓÑÞÈ; æáÚ Ðáß íæíí ÇáÓáÇÍ
ÇááÚÑæÓ ááÈÍÚ ÇáíÑ áÓÍÓ áßá ÁÑÈÚ ÁáÑíßíá; æÈÈÇÚ ÞØÚÈ ÓáÇÍ ÝÍ Þá 13 ÈÇáíÈ; ÄäÇ
ÇáÇÍÈØÇÝ æÇáÁíáÇÓ æÇáÄááíÇÑ æÇáÄáÈÍÇÑ æÇáÁíáÇá æÇáÈáÑÍ æÇáÓÐæÐ ÇáíáÓÍ ÝÍÍÈ Úä
ææí ÇáÈÍÑ æáÇ ÍÑÍ ÇáÁÓáÇá æÄÓáÈ ÇáíØÇÑÈ ááÄáíÑí 29

ÝĀbā ælāß áállā lāiÝÇ ÝŦÑÉ Çááá ÇáÉi ÝŦÑ ÇááÇÓ ÚáiāÇ áÇ ÊËlía álāp Çááá Ðáß Çálía ÇáÐiā
æáßā ÁBËÑ ÇááÇÓ áÇ lÚáææā
(ÇáÑæā: 30)

Āā ÞæÇaiā Çááá ÇáÉi ĀÞÇā ÚáiāÇ ÇááÝÓ ÇáÈŦÑiÉ ÊËæÇÝÞ āÚ ÇáÞæÇaiā ÇáÉi lāß ÊāÇ
;Çáælæi

æái ÊËæÇÓÞ lāiÚÇ āÚ ÇáÞæÇaiā ÇáÉi ĀæiÚāÇ Çááá ÞËÇËā æÓāÉ æÈiā Ōai Çááá Úáiā æÓāā Ýi
āÐÇ Çálía

ÝÝŦÑÉ ÇáĀāŌÇā æāÇææÓ Çáßæā ælía Çááá ÞááÇ āā Úai Çááá ælŦÑiÉ āā āŌßÇË æÇlÍÉ; æái lāiÚÇ
āËæÇÝÞÉ æËæÇÓÞÉ ÊŌiŦ Ýi lŦ æÇlÍ

ÝĀÐÇ ÇŌËÞÇā ÇáĀāŌÇā Úai āÐÇ Çálía ÝÞi ÇŌËÞÇā āÚ ÞÇææā lŌlā æÑælá æËæÇÝÞ āÚ ÞÇææā
Çáßæā æÇálíÇË

ÝĀÐÇ ÇáŦiŦÝ ÇáĀāŌÇā áŌāæËā Úā āÐÇ Çálía æËāßË ÇálÇiÉ ÇáÞæiāÉ ÈāŌæÇËā ÝĀāā iŌŦlā
áÇ áŦÇáÉ ÊÞæÇaiā ÝŦÑËā ælāÞËā æŌËËË; æāāÇ iÞæā ÇáŦŦÇÚ Éiā ÝŦÑÉ ÞÇÆāÉ Úai ÞÇææā
Çááá æÈiā āÝŌ iÞæiāÇ Çááæi āā lŦÇā ŌāæÇËāÇ; æiŌiŦāÇ ÈálÇā āŌæÇËāÇ; æËßæā æËlÍÉ
ÇáŦŦÇÚ ÞŦÚÇ ÈiŦā ÇááÝŌ Úai ŌiŦÉ ÞæÇaiā ÇáÝŦÑÉ ÇáÉi áÇ ÈāŌā æáÇ ÊËlÍŌā; ÝËāŌĀ
ÇáĀāŦŦÇŌ ÇááÝŌiÉ æÇáÚÞáiÉ æÇáÚŌËiÉ; æiËËÚāÇ Çálæā; æiËlāā ōŌiŦÉ ÇáŦÞÇÁ ÇáāŦÉ Āai

Çáßiæā æÇááŦiŦÇË; æÞi ÈāÈái ÇáāŦŦiÉ ÈÇáĀæiÇŦ
æÞi ÈiŦāÉ ÇáiŦÇŦÉ ÇáĀæŦËiÉ ÈŌÞiāÇ ÈŌËË ÈiÇáááÇ áÝŦÑÉ Çááá ÇáÉi ĀæiÚāÇ āÐÇ
ÇáĀāŌÇā; æÐËāÉ ŌiŦÉāÇ ÈÝŦŦiāÇ ÈŌËË ÈiÇæŌāÇ áŌËËË Çááá Ýi āÐÇ ÇáĀāŌÇā æÝi āÐÇ
ÇáÞŦĀā

æÞi ÞËË ÇáÝáÇŌÝÉ ÇáŦŦËiæā æÇáŦŦÞiæā ŦæÇiÇËāā æßËËāā læā ÈiŦā ÇáiŦÇŦÉ; æÚā
āŦÇæāÉ ĀāÞÇŦ ŌŦiÚÉ ááÈŦŦiÉ ÈËlía iŌÝi ÇáÚáiā

Ýāā ĀæÇÆā ÇáÐiā ÞËËæÇ: ŌËāŦŦ ÇáĀāÇai líaāÇ ÞËË ÞËÇËā (ÈlāæŦ ÇáŦŦË); æÇáŦæŌi
āāßŌai (lŌæŦ Ýi ŦŦiÞ ÇáÇáaiÇŦ); ÞÇËæË æÞi ÞËË (ÇáĀāÇßā ÇáāŌāæāÉ); æáiŌiā ŦæāÇái æāā
ŦæÇiÉ (ÇáÚŌæ ÇáāŦæā) æßËË ÈæŌāŌ ŦæÇiÉ (ĀæŦæËÇ ÈÚi ÇáāŦŦ); āā ÇŌāŦ ÇáßËË ÇáÉi
ÚÇŌË Ýi ĀÚāÇÞ ÇáāŌŌÇË ÞËÇË ĀáßŌiŌ ÞÇŦiā (ÇáĀāŌÇā Ðáß ÇáāŦæā)

æßËË lÇŦæli ÇáÝiāŌæÝ ÇáÝŦŦāŌi ÇáŌiæÚi ÇáÐi ŦiÚ Āai Çááá ÞËËÇ ÞËiŦÉ āāāÇ (læÇŦ Èiā
ÇáiŦÇŦËË)

iÞæā ÞÇŦiā: (Āai ĀæāÆß ÇáÐiā iŦlæā āā ĀāÝŌāā ŌiÇÚÉ ÞÇÝiÉ áŦŦŦæÇ áíŌ ÝÞŦ ŌŦæŦÉ
ĀŦiÇ ÈÚiŦÇË ÚÞáiÉ æŌiÇŌiÉ æÇiËæÇÚiÉ Èā ĀiŦÇ ŌŦæŦÉ ÞāË ÇáiŦÇŦÉ ÇáŌāÇÚiÉ
æÚāæŦ ÝŦŦÉ ĀŦiŦ ááËÞiā ÇáÈŦŦi) ÝiÇā lÇŦæli æÇËÞÇ áŦŌÇ iāÇlÍ ÈĀiāÇā: ĀāāÇ ÇáĀŌÇā
æiŦŦÝ ÇáĀŌËÇŦ ŌiŦ ÞŦË lÇáÉ ÇáÈŦŦiÉ ÇáāŦŦiÉ Çaiæā Ýi ÞËÇËā lŦÇÆŌ ÇáÈŌæŦ
ÇáĀŌÇái Ō 89 ÝiÞæā: (æÇáÚÇÞā ÇáæÇÚi ÇáÐi iĀiÐā ÇálæÇŦ ÇáÐi iĀiÐ ÇáÈŦŦiÉ Çaiæā lía
iāŦŦ Āai āÐā ÇáÈŦŦiÉ ÇáāßæiÉ; iŦÇáÇ ÈËlÍË Ýi ÈŌæŦÇËāÇ æĀāÚāÈāÇ æĀæŌÇÚāÇ
æËÞÇáiŦāÇ æÚÇiÇËāÇ æiŦŦÇËāÇ ÈiËŦÇ ŌaiÚÇ; iŦÇáÇ ÈlāÚ ÈiÇËāÇ æÈáÞiāÇ
ÞÇáāāææŌ; æËËŌāi Ýi iŦŦÇËāÇ; æËËāËŦ ÞÇáaiŌæŌ iŦÇáÇ ÈÚiŦ ĀŌiÇĀāÇ Ýi ÇáÝŦŦ
!æÇáÇÚËÞÇi; ÞāÇ ÈÚiŦ ĀŌiÇĀāÇ Ýi ÇáááÇËŌ æÝÞ ÈiæË ÇáĀŌiÇĀ

iŦÇáÇ ÈŦŦi āā ÇáĀāā; æÈiŦi ÞÇáāŦÇŦi; æËŌiÞ ÞÇáāŦæā; æÈŦŦÉi ÞÇáŌiŦi; æËËiÉ Úā áÇ
ŌiĀ! æÈiŦi æŦÇĀ ĀiĀiÉ! æËÞÞÝ ÈĀËāā áÇ Èāāß; æÈiËŌā ĀÞŦŦ áÇ ÈāŌß Èā iŦÇáÇ āā ĀŦiÇŦ
æĀæŦÇŦ; áÚāÉ! áÚāÉ ÞÇáÉi ÈËlÍË ÚāāÇ ÇáĀŌÇŦiŦ; ĀāāÇ ÈÞËā ÇáĀāŌÇā æÈiæāā Āai ĀāÉ
áËŌÇÚÝ ÇáĀāËÇi; ĀāāÇ ÈÞŌi Úai āÞæāÇËā ÇáĀāŌÇáiÉ; æÚai ĀŦÇŌiŌā ÈÇáŦāÞ æÇáŦāÇā
æÇááÚÇai ÇáŌÇáiÉ áËiÞiÞ ÇáŦËi áÚiÞ Þaiā āā ÇáāŦÇËiā æÈlÇŦ ÇáŌāæÇË æāÈlÍ ÇáĀÝáÇā
ÇáŌiāāÇÆiÉ æŦŦ ÇáĀŌiÇĀ; æÈāŦŦ Āai æŦæā ÇááÇŌ æāŦŦÇËāā; æĀŌiÇÆāā æiŦŦÇËāā
æĀÝÞÇŦāā æĀŦÇÆāā ælÚæÇËāā; ÝiŦiā ĀaiĀ Āāāā áÇŦËæā āŦÇŦiæā áÇ iáæā Úai ŌiĀ; æáÇ
iËËËæā āā ŌiĀ; æāā áÇŦËæā ÝÚāÇ; áÇŦËæā āā áÝæŌāā ÇáÞáÞË ÇáŦÇËË; ÇáÉi áÇ ÈŌËÞŦ Úai
ŌÆ ÈÇËË; æáÇ ÈlæŦ læā áŦæŦ ÈÇËË... æŦæā āÐā ÇáÈŦŦiÉ ÇáāāßæiÉ ŌāŦÉ āā ÇáāāÈÝÚiā
ÈāÐā ÇáŦiŦÉ ÇáŦÇÚiÉ; æāÐÇ ÇáŦŦæi ÇáÞÇËā.. ŌāŦÉ āā ÇáāŦÇËiā; æāÈlÍ ÇáŌiāāÇ; æŌÇāÚi
ÇáĀiÚiÇĀ æÇáŌiÝiā æÇáßËËË... iāÈÝæā ááÇ ÈÇáāŌiŦ āā ÇáÈlÍË æÇáŦŦÇÚ æÇáŦæŦ; ÞááÇ
ÈÚËË æßā È lŦÇáÇ ælāË Āai ÇáāŦŦ ÇáāāŌËË æÇáāŦæŦ ÇáÈÇËË ælÇæáË Āā ÈÚæi
ŌāŦÉ ÈāÈÝ ááÇ: ÇáÈËæŦ... ÇáÇáŦáÇÞ... ÇáÈlÍi ÈáÇ ŌæÇËË æáÇlÍæi... ĀāāÇ ÇáŦiŦiāÉ...
ÇáŦiŦiÉ ÇáāāŦŦÉ Ýi lÞ ÇáÈŦŦiÉ ÞááÇ... æÝi lÞ āÐÇ Çálía Çáāāßæi

: āŌËŌÝiÇË ÇáĀāÞÇŦ æÝŦÞ ÇáĀiĀÇĀ
æáÐÇ áÇËi ááÈŦŦiÉ āā ĀāÞÇŦ ŌŦiÚ æáÇ Èi āā ÈæÝiŦ ŌiÇŦÇË ĀŌÚÇÝ æÝŦÞ ááÈlāiÉ áÈlāiŌ
ÇáŦiŦi æËÞiā ÇáŦæÇĀ ÇáÚÇlā áāÐā ÇáÈŦŦiÉ ÇáāŌæāÉ Çáāāßæi

: ŌËiÚÉ ĀæŦæËÇ
æĀāŦiÞÇ æái ĀŌi ĀËāÇĀ ĀæŦæËÇ ÈāŦiÇ æÚāŦiÉ æĀiāÇāÇ ÈÇŌËÚāÇā ÇáÚŌáÇË áí æĀāāÇ
ĀæŦæËÇ æŦiËË ÇáiŦÇŦÉ ÇáŦæāÇaiÉ; æÇáiŦÇŦÉ ÇáŦæāÇaiÉ ÞÇÆāÉ Úai ÇáÞæÉ; æáÐÇ ÞÇāË
āŌÇái āŌÇŦÚÉ ÇáÈiŦÇā ÇáĀŌËÇáiÉ; æŦŦÇÚ ÇáĀŦŦi āÚ ÇáĀŌæi ÇáÉi Èlæ Ú Èā ÈÝáË Úáiāā
āā ĀiÉ ÇáāāÇŦŦ Āai ÇáŦāÇaiŦ ÇáÉi ÞÇāË ĀāæÝáÇ ÇáāĀáÝÉ Èāi āāÈŌiÉ ÈÇáÈŌÝiÞ ÇáŦi

BáaÇ ÇáÈÒÚ ÇáÁÓÍ ÓáæÇ ää ÅÔáÇÁ ÇáÁÓíÑ; Åæ ÍØä lâläÈä; Åæ ÈÞÑ ÈØää ÈÈÑÇÈää
.æÇáíáÞÈ ÅÞÈÇÈää
æáÐÇ ÝÁÍÈ ÇáÁÝáÇä Åäi ÇáÄãÑíßÇä äí ÁÝáÇä ÑÚÇÈ ÇáÈÞÑ (COWBOY) æÁÝáÇä
ÇááÚÇáÑÇÈ ÇáÈæáíÓíÈ; æáÐÇ ÝÇáÓÚíÝ ÓÇÞØ Ýí ÅáÚÇÑ ÇáÚÑÈ æáÇ æíæí áá; Èá áÇ íÓÈÍÞ
.ÇáíÇÈ
.Åä ÞÇäæä ÇáíÇÈ Úáíää (ÈäÇÒÚ ÇáÈÞÇÁ æÈÞÇÁ ÇáÄÓáí) (æÒÑÇÚ ÇáÄÞæíÇÁ áÚ ÇáÓÚÝÇÁ)

:ää íÞíä ÇáíæÇÁ
æáíä ÇááÓááíä ää ÇáíáÈ ÇáæííÈ ÇáÈí Èääß íæÇÁ ÅãÑÇÒ ÇáÚÑÈ; æáíä Åää äÐÇ Çáíä ÝÞØ
ÇáÐíä íääÇÄ Åä äÞíä ÓíÇÑÇÈ ÇáÁÓÚÇÝ áÁíáÇÁ ÌÑí ÇáíÓÇÑÈ ÇáÚÑÈíÈ ÇááÈÓÇÞØíä Úái
ÓæÇÑÚáÇ; æÇáÐíä ÈØäää ãÓÈÓÝíÇÈäÇ ÇááÝÓíÈ æÇáÚÞáíÈ æÇáÚØÈíÈ; æáßá ÇáÚÑÈ áÇ íÁíÐ
.ÇáíæÇÁ ää ÇáÓÚíÝ; Èá áÇÈí áá ää ÇáÞæí ÇáÐí íÈÈÑää ÝíÈäÇæá ÇáÚáÇí ÇáÐí ÝæÞá ÑÇíÈä

:ÇáÁÝÚÇä äÇáæÇ ÇíÈÑÇä ÇáÚÑÈ
ÞÇá æÒÑÇÁ íÝÇÚ ÍáÝ ÇáÄØáÓí áßÇÑáæÈÓí æÒíÑ ÇáíÝÇÚ ÇáÄãÑíßí ÇáÓÇÈÞ (íÈíæ Åä
ÚæÑÈÇÈÓæÝ Þí ÚíÑ ÓíÇÓÈä ÈíÇá ÇáÚÑÈ! ÝÞÇá ßÇÑáæÈÓí: áÞí ÀíÈÑ ÇáÁÝÚÇä
ÚæÑÈÇÈÓæÝ Åä íÚíÑ ÓíÇÓÈä ÈíÇá ÇáÚÇáá)
æÞí ÅÞÈä ÅÑáÇßæÓÈ æßíá ÇáíÇÑíÈ ÇáÄãÑíßíÈ Úái ÈÑáÇä Çáíä ÑÈÇáí; ÝæÞÝ ÑÈÇáí áíÓáä
.Úáíä; ÝÞÇá ÅÑáÇßæÓÈ: (íÇ Óííí áÇ ÈÞá! ÅäÈ íÞÇá áß æáÇ ÈÞæä)
.æáÐÇ ÝÁä ÇáÁÝÚÇä ÇáÄä ää ÅÞíÑ ÇááÇÓ Úái ÈÞíä äÐÇ ÇáÚáÇí ááÚÑÈ

:æÒä ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí
æáÐÇ ÝÁä æÒä ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí ÈÞíá Ýí áíÒÇä ÇáÚÑÈ; Èá Ýí áíÒÇä ÇáÚÞáÇÁ Ýí ÇáÚÇáä
ÁíáÚ. æää ääÇ áíä ääÚÑ ááíáÇí ÇáÁÝÚÇáí ÞÚááíÈ ÅäÞÇÐ áíÓ ááÅÑÇÓí ÇáÁÝÚÇáíÈ ÝíÓÈ; æáÇ
ÇáÄäÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÝÞØ; Èá áíÇæáÈ ÌÑíÆÈ áÄäÞÇÐ ÇáÈÒÑíÈ íáÚÇÁ; ÅäÇ ÇáÚÑÈ Ýää íáÚÑæä
Áái ÇáíáÇí áÚÑÈ íæÝ æÑÚÈ; áÄäää íÑßæä Åä áá äÇ ÈÚíä; æáÐÇ ÝÇáíÑÇÓÇÈ Úái ÇáíáÇí
.ÞÇÆäÈ Úái Þíä æÓÇÞ

:áÚÑÈí Áái ÇáÓíÝ ÇáíÓÇÑíÈ (Åää ÇáÓäÇá)
æáÐÇ ÝÁái ÅäÚÑ áÚÑÈ ÑÈÇÁ æíÓä ááßæíÈíá ÇáÐíä íßÈÈæä Ýí ÓíÝ æÇáæØä ÇáÓíÇÓÈ
æÇáÄäÈÇÁ; æää íÇæáæä Åä ííáØæÇ ÁÓíä æÒÑ íÞá ÇááÓáæä Ýí äÐÇ ÇáÞÑä; æíáÞáÞæä
áíÇæáíä Åä íÈÈæÇ Çáíí ÇáÞæíÈ ÇáÈí Èíáá ÇáíæÇÁ áää ÅæáÇ; æááÄäÈ ÇááÓáäÈ ÞááÇ
.æááÄäÓÇáíÈ ÇááÚÐÈÈ ÇáÓÞíÈ ÝæÞ ÇááÚæÑÈ
ÅäÚÑ Ááíää æää íáÚÈæä áÚÈ ÇáÄØÝÇá; æíáÈÚæä áÈÚ ÇáÄØÝÇá ÅäÚÑ Ááíää ää Úá æÁái
ÇáÈäÇáÇÈää ÇáÓÚíÑÈ ÇááÓíáÈ; æÁÚíÈ; äÇ ÈÇá áÄáÇÁ ÇááÇÓ íÚíÓæä Ýí ÇááÓÈæÞÚ
ÇáÁÓá; æÇáíÑß ÇááÇÈØ æÝí ÇáÚáÇä ÇáÈáíä æíÈÑßæä Ýí äÐÇ ÇááÑÈÚ ÇáÓÞí æÇááÑÈÞí ÇáÚái
.ÇáæÓíÁÇ! æÞíáÇ Þíá

Þí ÈäßÑ ÇáÚíä ÓæÁ ÇáÓäÓ ää Ñáí æíáßÑ ÇáÝá ØÚá ÇááÇÁ ää ÓÞä
:æäÇ Áíáá Þæá ÅÈí ÇáÓíÈ Ýí ÅäÈÇá áÄáÇÁ
æÞí íáÞÈä Çááíæä íÇÓíá ÇÐÇ ÇíÈáØä æÈÚÓ ÇáÚÞá ÚÞÇá (1) [ÇáÚÞÇá: íÇÁ íÓíÈ Ñíá
.ÇáíÇÈÈ ÝíÚíÞáÇ Úá ÇááÓí]
æÁái áÁíáíÇááä Åä íÚáái äää íáÚÑ Áái áÄáÇÁ ÈÇÓÈíÝÇÝ æÇÓÈÚáÇÁ; æáÇ ííæé áí ÁáÇ Åä
:ÅÑíí áää
Ðá ää íÚÈØ ÇáÐáíá ÈÚíÓ ÑÈ ÚíÓ ÁíÝ äää ÇáíáÇä
:Èä ÅÞæá áää
æäÈái ÞáÈ äÐÇ ÇáÓÈí áíá ÁíÚái ÇáÚÇáäæä Úá ÇáÓíÇÁ

:íÚá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí äæ ÅäÞÇí ááÈÒÑíÈ
æáÐÇ æÈÚí Åä íÞá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí äÇ íÞá; æáíæÈä ÈÑÈÓ Úái ÅÈæÇÈ ßÇÈä ÈÈÑÈÓ

ÇáÄäÞØÇÓ Úái ÝÑÇÆÓáÇ
áÇ íÚíÑß ÇááÚíÚí ÁáÇ ÓÚíí ÝØä ääÇ íÓÚÞ Úái ÇáÓÇíÇÈ ÝÚÇá
ÇáÞÚÇÆÚí ÇáÁÓí ÚÚÈÈÚáÇ ÈÑÇÈää äÈÚááÇ ää ÚíÇá æáÚí ÅÒÈÇá
ÇáÞÇÈá ÇáÓíÝ Ýí íÓä ÇáÞÈíá Èä æááÚÓíÚæÝ ÞÚáÇ ááÚáÚÇÓ Áíá
æáÐÇ ÝÁä ÇáÐíä ííÚæä ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí ÁääÇ ää ÁÝÑÇí ää ÝÑÞ ÇáÁÓÚÇÝ áÄäÞÇÐ
.ÇáÈÒÑíÈ

:ÚÞæÈÈ ÇááÈÈØíä
ÅäÇ ÇááÓæÓæä æÇááÑíÝæä æÇááÈÈØæä æÇááÈØÆæä æÇááÚæÞæä Úá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí
:ÝíÓÈää Þæá Çááá Ýíáä
ÇáÐíä íááØæä ÇááØæÚíä ää ÇááÄääíä Ýí ÇáÓíÞÇÈ æÇáÐíä áÇ ííæä ÁáÇ íáíää ÝíÓíÑæä ääää
ÓíÑ Çááá ääää æááá ÚÐÇÈ Ááíá
(ÇáÈæÈÈ: 79)

æææ ÆÑÇÏæÇ ÇáÎÑæì áÁÚÏæÇ áá ÚÏÉ æáßá ßÑá Çááá ÇæÈÚÇÈää ÝÈÈØää æÞíá ÇÐÚÏæÇ áÚ ÇáÞÇÚÏíá áæ ÌÑÏæÇ Ýíßá æÇ ÕÇÏæßá ÁáÇ ÌÈÇáÇ æáÁæÕÚæÇ ÌáÇáßá ìÈÚæáßá ÇáÝÈáÉ æÝíßá (ÕæÇÚæä áää æÇááá Úáíá ÈÇáÚÇááíá .(ÇáÈæÈÈ: 46-47)

:ÝßÝì ÇááÈÈØíá Þæä Çááá ÕÏÑ Çááá äää; æáää ÚÐÇÈ Ááíá . ßÑá Çááá ÇæÈÚÇÈää) (ÇÐÚÏæÇ áÚ ÇáÞÇÚÏíá .æÕæÇää ÚÇááíá æÁÕÏÇÈ ÝÈáÉ ææÕÏÚÉ; æÇáÉí ÈÏá Úáì ÇáÕÞæØ æÇáíáÇÁÉ æáíá äßá áÁáÇÁ Ááì Çááá ÇáÐí ÕíáÕá Úáííá ÞæÇÑÚá Ýí ÇáíáÇ æÇáÁÏÑÈ ßæÇ æÚÏæÇ Ýí ßÈÇÈä

* áÇÈÝßÚÑæÇ ÈÇáÕÛÈÇÁ .[ááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÏÏ59 ÇáÈÇÑíí / ÐæÇáíÏÈ /1409áÚ ýÇááæÇÝÞ22/æáíæ1989á*]

:Çáíáíááá æííá ; æÇáÕáÇÈ æÇáÕáÇá Úáì ää áÇ æÈí ÈÚÏá; æÈÚÏ Ýáá ÕÑÝÉ áÇÕÞÈ ÈÓÝÍ ÇáíÈá ÇáÁÈíÕ (ÓÝíßæ(ÈÇáÝÇÑÓíÈ) Áæ ÕÈíá ÕÑ (ÈÇáÈÕÈæ)) æÇáÐí ÌÈÕá Èíá æáÇíÈí ÈßÈíÇ æääìÑáÇÑ ; ää áÐá ÇáÚÑÝÉ ÇáÈí ÈÈíæ æßÁááÇ ÕÕ ÇáÕÞæÑ ÇáÈÇÒíÈ; ÁßÈÈ áÐÇ ÇááÞÇá; æää ÌÇíá áÚÕßÑ ÇáÝÈí ÇáÐí áá Ýí ÁÚáÇÐ ÇááÝÓ ÐßÑíÇÈ ÕÕíÕÈ; ÝÇááÝÓ ÐÇÈáÇ ÈÚÑÕÈ áááìÇØÑ ßÈíÑÇ Ýí áÐÇ ÇáÓÝí æÝí ÇáÞáá ÇááìÇæÑá ááÇ Ýí ÌÇíá ÇáÈí ÈÚÏ ÚÇÕáÈ ÌæáÈ ÇááìÇáíá Ýí ÁÝÚÇáÕÈÇá ; æáÞí ÕáíÈ ÈáÝÓí áÚÇÑß ÕÑÓÈ ÈÌÇáÈ (ÍßáÈ ÌÇÑ) æ(ÕíÇÝ) áÚ ÇáÞæì ÇáÑæÕíÈ ÇáÈí ØÇááÇ ÇÓÈáÇÈÈ áÈÕÚ ááÇ ææØíÁ Ðíá Ýí áÐÇ ÇááßÇá; ØáÚÇ äááÇ Áá ÈÚáÞ áÐÇ ÇáØÑíÞ ÇáÐí ÌÚÏ ää ÁßÈÑ äáÇÝÐ ÁÝÚÇáÕÈÇá ÈáÇ äáÇÕÚ; æáßááÇ ßÇáÈ ÈÚæí Ýí ßá áÑÈ ÌÇÆÈÈ ; æáÁááíÈ ÇáÁíÇÈ ÇáÕíáÈ ÇáÈí ÌÇÑÈ ÑíÇáÇ Ýí áÐÇ ÇááÚÕßÑ æÝí ÇááÚÕßÑÇÈ ÇáÈí Ìæáá; æáÁááÇ ÌÝÑÈ ÈÕÏæÈ æØÆáÇ; æááÇ ááÇ ää ÁíÇíí :Ýí ÁÚáÇÐ áÝæÕáá ÝÞí ÞÇá áí ÍßáÈíÇÑ

áÞí ÁæÕíÈ ÁÈæÇÁ ÇáíÕÈ ÇáÁÕáÇáí Áá æÇÝÈáí ÇáááíÈ Ýí ÈÇßÕÈÇá Áá ìÚáæÇ ÌÚÏÈí (ÞÈÑí) . Ýí ÇáÝÈí; æÁá ÇÓÈÕáíÈ Ýí ÁÝÚÇáÕÈÇá Áá ìÚáæÇ ÑáÕí (ÞÈÑí) ÌíÈ áÕÑÚí .æÁáÇ ÕíÇÝ ÝáÕíÈ ÌÈá ááÐá ÇáááØÞÈ ÝÞí ÇÈíÐáÇ áÞÑÇ áíæáÈá æáÑßÕÇ áæÕÇÑÈá æÚáíáÇ ÌÕÈ ÈáÇ ÇáÕíÇÑÈ ÁáÇá áÐá ÇáÚÑÝÉ ÞÇá áí ÍßáÈíÇÑ : ááÇ áÞÑ æÕíÑ ÌÇÑíÈ ÌæáÈ ÇááìÇáíá ; æáÇÕÇáÈ ÇáÈáæì ÈÚØí ÇáááØÞÈ ÇááíØÈÈ ÈáÇ; ÁÐ Áá ÇáÈáí ÞááÇ ìÐæÈ ää ÝæÞ áÐá ÇáÐÑí ÇáÈí ÈÁíÐ ÑæÚÈáÇ æíáÇááÇ æääÚÑáÇ ÇáÁíÇÐ ää Çááæá ÇáÁÈíÕ ÇáÐí ìáÝ ÇáÚáÇáÈ . ÇáÈíÕÇÁ áÞáá áÐÇ ÇáíÈá ÇáÕáÇÁ

æáÐá ÇáÞáá ÈÕíáÇ ÈÐßÑíÇÈáÇ ÇáÚÕíÕÈ Ááí ÕáíÇÁ ÇááÁÕíÈ; Ááí ÁÈí ÇáÐáÈ; æáÕÇá äáÕæÑ; æÚÈí ÇáááÇá (Óíí ÇáßáÕÈ); æíáíí ÇáÈáÇ ; æÁíáíÇáÕáÑÇáí ; æääÕæÑ ÇááÕÑí ÇááíÑÈ Èá ÇáÞÕÈ Èáß ÇáÕÚáæá æÁáááÇ ÝßÇááÇ æßÁááá ÁíÚáÇá æääáÇ áíáÈáÇ ÇáÈí áÇ ìíÈáÝ ÕááÑíÑáÇ Úá Áí áßÇá ÈÇÑí ÁíÑ Ýí ÌíÕáÈÑ Áæ ìáÇíÑ ; æÁááÇ áíáÈ áÇÈÚÏÈ ßÇáÈ ÕííÈÈ Úáì ÌÕí; ÌÈí ÁÐÇ ÁÐá ÇáÝíÑ ßáÈ ÁÈíÈÈ Úá ÁÈÑíÞ áÇÁ ÌÇÝíÁ ÈíÈ Çááíá ÇáÚØÇÕ Ááí áÇ ÌÈá ÕíÇáÇ Áæ ìÑæí ÚáÁáÇ ; æÕáíáÇ ÇáÝíÑ æÑÇÁ ÚÈíÇááá ÁáÕ; æáÇ ÈááíÈ ÞÕÑ ÇáÕáÇÈ æÇíÈÕÇÑ ÈáÇæÈáÇ ÈáÈá áÐá ÇááæÇÞÝ; Èá æÕÚÈ ÑáÕí Úáì ÇáááÑÞÚÈ .(ÇáæÕÇíÈ) áÚáí Áíí ÈÚÕ ÇáÑÇíÈ

æÝí ÕÈÇí Çáíæá ÇáÈÇáí ÇáÁÑÈÚÇÁ Ýí ÇáÈÇáí ää Ðí ÇáíÏÈ ÕáÈ (1409áÚ) ÌÕÑ ÍßáÈíÇÑ áÚ ÁÈí ÇáíÕá Çááíá æáíáí ÕííÞí æáíææÚÈ ää ÇáÁíæÈ ÇáÚÑÈ; æíÇÑÇáííÈ Ìæá ÝÈí ßÇÈá æÇáÁÚíÇíÇÈ ÇáÈí ÈÈíÐ ää Áíá áÚÑßÈáÇ ; æÑÁíÈ ÍßáÈíÇÑ æÈÝÇÆáÇ ÌíÇ ÈÇááÕÈÈ ááÝÈí; æÁáá Áá ÕÇÁ Çááá ÕíÈá ÌáÇá áÐÇ ÇáÕíÝ ; ÁÐ Áá ÇÈÇ ÇáíÕá ßÇá ìÈßáá æÈíØÈ Èá ÈáÈ ää ÇáÁíæÈ ÇáÚÑÈ ÇááÕÁæáíá Ýí ßÇÈá ; æíÚÑÕ Èíá ìíí ÇááááíÕ ÇáÁÚíÇíÇÈ ÇáÈí Èá ÁíÑÇÁáÇ æÈáÝíÐáÇ ää Áíá .áÚÑßÈ ßÇÈá ÇáÞÇíáÈ ÞÇá ÁÈæ ÇáíÕá: æÞí ÁíÐáÇ Úáì ÇááìÇáíá Ìæá ßÇÈá ÚáíÇ ÁáÇ ìáÕíÈæÇ áÐÇ ÇáÚÇá ÈÓÈÈ . ÇáÈáæì; áÆáÇ ìÚæÇ. ÌØæØ ÇááÇÑ ÇáÈí æÕáæáÇ Úáì ÈáÇá ÇáÁÕáÇÁ æÈíæÑ ÇáíáÇÁ ÝÞÇá ÇááááíÕ ÍßáÈíÇÑ áÞÇØÚÇ : áÇ ÈÝßÑæÇ Ýí ÇáÕÈÇÁ; æáÇ ÈÝÇÈíæää ÇáÁá ÁáÇ . ÈáÚÑßÈ ÇáÕíÝ; áÁá ÇáÁáá ÈÇááá -ÚÕ æíá -ßÈíÑ Áá ìßæá ÇáÝÈí ÌáÇá áÐÇ ÇáÕíÝ

:ÇááæÇÕíá ÇáááÚæÑÈ

Áá ÇáÞæì ÇáááÚæÑÈ áíí ÇááÑÇÞÈ ÈÈíí áá Áá ÌÕá ÇááÚÑßÈ Ýí áÐÇ ÇáÕíÝ Þí ìßæá ÁáÑÇ ÌááÇ; æáÚÕáÈ ÚæíÕÈ ÌæááÇ ÚÞÈÇÈ ßÁíÇÁ áÇ ÈØíÞáÇ ØÇÞÇÈ ÇááìÇáíá ; æáÇ ÈÞíÑ Úáì ÇíÈíÇÒáÇ; ÌÇÕÈ æÞí Õíí ÇáÚØÇÁ; æÞÈÕÈ ÇáÁíí; æÇáÕáÞ ÇáááÁ ää ÇááÑíÝíá Ýí Çáíáí ìÚíæá æíÈÌæá Áá ÇááìÇáíá Þí æÕáæÇ Ááí ÌÇÆØ áÕíæì; æÁÕÈí ÌÕá ÇááÚÑßÈ ÚÕßÑíÇ ÈÚíí ÇáááÇá; æÇááìÇáíæá Áá ßÇææÇ ìíáæá Áááá ÕíØíæá Èíßá áíÈÈ Ýáá ßÕÇÚ Ááí ÁÕí ÇáÕÑí ÌÕÈÈíáÇ; ÈÇáÁÕÇÝÈ Ááí Áá ßÈÑÈ ÇáÚÓÝ Úáì áíá (ÇáíÑÈ ÇáÁááíÈ) Ýí ÁÝÚÇáÕÈÇá; æÁááÇ ÌáÇÁ ÇááÕááíÈ ÈÑÇÞ ÈÞÈÇá Õííí ää Áíá ÇááÕÇáí ÇáÐÇÈíÈ æÇáÁáæÇÁ ÇáÕíÕíÈ æÇááØÇáÚ ÇáÝÑíÈÈ ÇáÈí ÈÁíí áÇÑáÇ ÇáÈáÇÝÓ Úáì ßÑÓí Çáíßá; æÇáíÕæáÇÈ ÇáÈí ÌÕÑá áÇÑáÇ ÇáÚÇÈ ÇáÓÇÆá áÇÕÈáÇá ÕíÈ ÇáÕáØÇá æÕæáìÇá Çáááß; æáíÕ ááÁÕáÇá Ýí áÐá

!!! ÇáíÑÈ ÇáÁá áÇÞÈ æáÇ Ìáá

æáÞí ÇÓÈØÇÚÈ ÁíáÕÈ ÇáÈÈ æÇáÈæíá Ýí Çáíáí (ÇáÞÈÕ ; ÇáÕíÇÓÈ ; ÇáæØá æ...) Áá ÈÕßß ÇááÇÕ ÈáÐÇ ÇáíáÇí ÇáÕÇíÞ æÈÈæÇÚÈá æÈÁÕÇáÈá æÈÁÕáÇáíÈá; ÌÈí ßÇí ÇááÇÕ ìáÕæá Áá áÐÇ ÇáíáÇí ÞÇá äáÐ Çáíæá ÇáÁæá Ýí ÁíÇá ÌÇæí ÕáÈ (1975á) áÈßæá ßááÈ Çááá áí

ÇáÚáiÇ; æáÁÐÇæÉ Ìiá Çááá Ýí ÇáĀŃŌ ÚáiāÇ ĀŌáÐ ÍĒæÉiÇŃ ŃŌÇŌĒá ÇáĀæái æŌæĒáÇ, áĬæ
ÚŃŌ ÍÇæĬ; æáá íĒá Ýí ÇáŌÇÍÉ ŃæŌ ĀĒÍÇ ; Ēá ĒÇá ÇáĒĒÉÇá Ēiá ÇáĀÝŪÇá ÇááŌááíá æÇáĀÝŪÇá
. ÇáĒÇÝŃíá ÇáááĬíá äá ÇáŌíæÚíá æÇáÚááÇáíá æÇááÇĬíáíá

:ÐæÉ Çááá

æÇáÐíá íáŪŃæä ĒÇáááŪæŃ ÇááÇĬí ÇáĒÍÉ áŪÐæŃæä; æáĒááá íáŌæä Āä áÐÇ ÇáĬáÇĬ ĨÇá äáÐ
Çáíæä ÇáĀæá áĬÇáÝÇ ááÐæÇáíá ÇááÇĬíÉ ÇáĒÍÉÉ ÇáĒÍ ÉŪÝá ÐæÉ Çááá ÇáĒÍ ĒáŌá ÇááŌŃ
æĒŃÝŪ ÇáĒŌŌ æĒÍÝÝá; æíáŌæä ÍŪÇÁ ÇáĒæĒÉ Çáíæái ÇáÐí íŃĬíæäá Ýí ÇáŌáÇÉ : ĀáŪá áÇ
íŪŌ äá ŪÇĬíÉ æáÇ íÐá äá æÇáíÉ æíŪÝáæä Ūá ÇáĬŪÇÁ ÇááĬÉÉ ÇáÐí íĒáæäá Ýí ŌæŃÉ Āá

: ŪáŃÇá

Ðá Çáááá áÇáĒ ÇáááĒ ĒĀĒÍ ÇáááĒ äá ĒŌÇÁ æĒáŌŪ ÇáááĒ äáá ĒŌÇÁ æĒŪŌ äá ĒŌÇÁ æĒĒá äá)
ĒŌÇÁ ĒíĒ ÇáĬíŃ ĀáĒ Úái Ēá ŌíÁ ÐĬíŃ ĒæáĬ Çááíá Ýí ÇáááÇŃ æĒæáĬ ÇáááÇŃ Ýí Çááíá æĒĬŃĬ
(ÇáĬí äá ÇááíÉ ; æĒĬŃĬ ÇááíÉ äá ÇáĬí æĒŃŌÐ äá ĒŌÇÁ ĒŪíŃ ÍŌÇÉ

Āá ŪáŃÇá 26-27

:ÇáĒÇÇáÉ ÇáŪÇááí

Āá ÇáÐíá æÇĒĒæÇ áŌíŃÉ áÐÇ ÇáĬáÇĬ äá ĒíÇíĒáÇ áÇ íáæááá ĀáŃ ÇáĒĒÇáÉ ÇáŪÇááí ÇáÐí ĀĬáŪ
ĒíĬá æíŌá ĀáŃá Āá íĒæá Ēiá ÇááĬÇáĬíá æĒiá ÐŌÝ ĒáÇŃ ĬáÇĬáá ; æĀŌĒÍÉ ÇáĀæĒŃ ĒŌíÐ Úáiáá
íæáÇ ĒŪí íæá ; ÝÐí ĀŌĒÍ ĀÐŃÉ ÇááÇŌ æÇááŪá Āái áÐÇ ÇáĬáÇĬ íĒiæá ĀĬíÇáÇ ĒĬááá
ĒÇááĬÇáĬíá; æíŪŃŌæä ĀĬíÇáÇ æíáææä ĀĬŃí; æíŌíÐæä ÇáĬáÇÐ æÐí ĀŪíæÇ ÇáÇŪĒÐÇŃ áŌĒÐÇ

ĀÐÇ ÍÇá ÇáŪĒÉÉ

Āá ÐÇÍÉ ÇáĬáÇĬ íĬŃĒæä ĀĒĒŃ äá ŪíŃáá Āá íŌŃ Çááá íŌæÐá Ýí ĀŌí ÇáŌÇŪÇÉ ÇáŪŌíĒŪÉ ÝĀá
áŪ ÇáŪŌŃ íŌŃÇ Āá áŪ ÇáŪŌŃ íŌŃÇ æÇáĒÇŪíÉ ÇáĀŌæáíÉ ĒÐæá : Āá ÇááŪŃÝÉ ĀÐÇ
ĒŃŃŒÉ Ýái ÇáĀæái; æĀáÇ ÇááĒŒŒÉ ÝĀÐÇ ĒŃŃŒÉ Ýái ŪíŃ ÇáĀæái ; æáÐÇ ÝÐí æŃí Ýí ÇáĀĒŃ
(äá íŪáĒÉ ŪŌŃ íŌŃíá) ; æÝí ÇáŌíĬí (æÇŪáá Āá ÇááŌŃ áŪ ÇáŌĒŃ æĀá ÇáÝŃí áŪ ÇáĒŒŒÉ æĀá áŪ

ÇáŪŌŃ íŌŃÇ)

æÐí ŪæĬáá Çááá ŌĒíÇáá Úái Āáá : ĒááÇ ÇŌíÇíÉ ÇáĀŌæÇĒÉ ŌíÉ ĒááÇ ÝÉí ááá Çááá ŃíáĒá äá
ĀæŌŪ ĀĒæÇĒáÇ; æĀá ĀíÇĒá Ýí áŌŃ ÇááĬÇáĬíá æĀáÇÐáá áĬíá ÐÇŌŪ Āá ÇáĒŌŃ áÇ íááĒæä
ĀŌÇÁ ÐŃŒÉ Çááá ŌíæÇ; æĀá ÇáĒŒÇáÇĒÉ ÇáĒÇáŒŒÉ Ýí ÇááíÇĬíá ÇáŌíÇŌíÉ áĒÝŌíŃ Úáiá áÐæáá

:ĒŪÇái

. æáÇĒÇá Çááá áíŪíŌá äá ŌíÁ Ýí ÇáŌáæÇĒÉ æáÇ Ýí ÇáÇŃŌ Āáá ĒÇá ÚáiāÇ ÐĬíŃÇ

(ÝÇŌŃ: 44)

æáÐÇ ÝĀááÇ áŃí ÇááĬÇáĬíá æĬÇŌÉ ÐÇíĒáá ÇááŌáíá ĒÇáĀŌæáíá áá íŌĀŌææÇ ŃĀŌÇ ŃŪá
ÇŌĒíÇí ÇáŪæÇŌÝ æĀáÇá ÇáĀŪÇŌíŃ ÇááæíÇÁ Ýí ÇáŌíÇŌÉ ÇáŪÇááíÉ ÇáĒí ĒŃíĬí Ēá ĒáĬí
. ŪæĬáá æĒĒíĬí íŌŃÇÁáá

:ĀíÉ ĒÇáŒŒÉ ĒíŪá ÇááÐÇá ĒæÇĒŪ ÇáĬÇá

æĀĒæÇÁ ĒĒÇĒÉ áÐÇ ÇááÐÇá Ĭíá ÚáiāÇ ÇááááĬŌ ÍĒæÉiÇŃ Ýí ĀŌíá áÐÇ Çáíæä æáŪá ŌÇÉ
ĀÝŪÇáí ÇŌáá ŪĒí ÇáŪŌíŌ Ēá ŪĒí ÇáŒíá; æÐíá ááÇ áÐÇ ÇáŌÇÉ ÐÇæáÇ: ÐŌÉ áÐÇ ÇáŌÇÉ
ŪíĒÉ; ÝÐí ĒÇá íŪáá Ýí ÇáĬíŌ ÇáĀÝŪÇáí Ýí ÇáĒĒíÉÉ (666) ÇáĒÇŪÉ ááÝŃÐÉ (25) Ýí ĬæŌÉ
; æÐí ÝĒŃ áÐÇ ÇáŌÇÉ Āá íŌáá ĒĒíĒÉá áááĬÇáĬíá; ÝÇĒÝÐ áŪ ŌÇÉ ĀĬŃ äá ÇáĒĒæá ÇáŪŒŒíÉ
Ýí ĒáĬŌ ÇŌáá Úái áŃÇí; æĒĒŌæÇ ĒÇááĬÇáĬíá æĀĬĒŒæäá ĒÇŌĒŪíÇĬáá Úái ĒŌáíááá ÇáĒĒíÉÉ
ĒĀŌŒáÇ ; æŌĒ ÇááĬÇáĬíá Ýí ÇáĀáŒ; æĒŪí áĬÇæáÇĒÉ ĒĒíŒÉ Ēiá ÇááĬÇáĬíá ÐĒææÇ ĒÇáĬŌÉ; æÝí
áíáÉ ŪíĬ ÇáÝŌŒ ÐÇí áÐÇá ÇáŌÇĒÇá ÇááĬÇáĬíá Āái ááÇíŪ ÇáĬáĬ æÇáŌĒÇŌ; æÇÐĒĒæÇ Úáiáá
áĬíŪáá; æÐĒææÇ (38) ŌíŌÇ áŪŪááá äá ÇáŌĒÇŌ; æÐí ÇŌĒŪáá ÇááĬÇáĬíá ÇááŌíŌÇÉ ĒÇÉ
ÇáĒæÇĒá ááĀŌæÇÉ; æĀŌŒæÇ (120) ŌíŌÇ æ(17) ŌÇĒŌÇ æŪááæÇ (47) ĒáÇŌáĒæÝ æ (41)
ĬŃíáæÝÇ ĒĒíáÇ; æĀĬŒæÇ ĒáÇÉ ĬĒÇĒÉ æáĬŌæÇ ááĬíŒŒ; æŪááæÇ ŃÇĬáŪÉ ááŌæÇŒí; Ēá
. áÐÇ Ĭæá Āá ĒŃÇÐ ÐŌŒÉ Ĭá æÇĬíÉ äá ÇááĬÇáĬíá

ÐÇá ÍĒæÉiÇŃ : æĀáÇ ĀŒíĬ ĀáĀÇÐĬá áá ĬÇæŌÉ áĒíÇŒáÇ ĬáŌæä ĀáÝ ÇÝŪÇáí (ŌĒæÇĒÉ ŃíÇá)
. ; ÝÐáĒ áá : áĒĒá áŌÇŪÝÉ

:ááÐŌÉ áŪÇæŒŃ Ðí ĒĒŒŒŃ

æÇáÐí ĬĒÉ Ýí ĬæŌÉ íáĒá Āá íĒŒŒŃ Ýí ĬáÇá ĀĒÇĬ æÐáĬáÇŃ æĒÇĒá ; æÐí ĒŌĒŌáá ÝŃÐÉ äá
ÇáĬĒÇĒÉ; Āæ íĒŌá ĒÇááĬÇáĬíá ÐÇæĬí ŌŒÉ äá ÇáŌÇæŒŒÉ æíÐæä ĒáÝŌá ĒíĒ ÐŌŒ áĬÉ æíÇŃ
ÇáĀáÇá -æŌÇŒÉ ÇáĬÝÇŪ-; Āæ Ðí íĬæä ÇááŌÇŃ áÝŌá Ýí ĒÇĒá Āæ ĒĬŒÇá; æáÐá ĀæŒŒ
.ĒĒŒŒŃ íæáíÇ æĀá ĒÇáĒÉ Úái áŌÇÐ ŌíÐ æĒĀŪíÇí áĬíæĬÉ

æÝí ÇááŌÇÁ ĀŌŒ ÇĒæ ÇáĬŌá ÇááĬáí Úái Āá ĀĒæáĬ áŪá Āái ĒíŒæĬíÇ ĬíÉ íŌĒŪí ĬæÇáí ĬáŌíá
ŪŒÉiÇ ááĀŒĒíÇá áĬæ ĒÇĒá; æáÝæŌáá ĒáÝæ ááŌáÇíÉ æĒĒæÐ ááÐÇÁ ŒĒáÇ Ýí áĬíÇá ÇáŪŌÉ
æÇááĬí æÇáĒŒÇáÉ; æÝí ÇáŌŒíÐ áÇ Ēiá ÇáÝĒí æĒíŒæĬíÇ ĒÇáĒÉ ÇáŌíÇŒÉ ÇáĒí ááĀáÇ Āæ
ÇáĬŌá ÇááĬáí æĀĬæÇáá ĒÇááæÇí ÇáŪÐÇæí; ÇÐ ĒÇáĒÉ ŪŌŒæá ŌÇĬáĒÉ ŌÇĬŒÉ ĒÇáĀŒŌ ÇáŌíá
. æÇáŌŒŒ æÇááæĒíÇ æÇáŌÇí áĒĀáĒÉ ááÇáŌáÇÐ Ýí ÝĬŒ Çáíæä ÇáĒÇáí áĬæ ĒÇĒá

:ĒÇŒŒŃ ŌÇĬĒ ĒĒŒŒŃ ĒáÇ

ÞÇá ĀĒæ ÇáÍÓá áÐá ÇááæÇÍ ÇáÚÐÇÆÍÉ ÈĀæÇÚáÇ ĀŪÍÞáÇ ÊÇÍÑ ää ÇáÍÓíÑÉ; æäÇ ĀÍÉ Āä íÐBN ÇÓää ; æáÞÍ ÞÇä ÈĒNUá ÓÍÇ; ĀÐ Āä ääÇáß æÆÇÉ ÇáÓÇÍáÇÉ ĒæĒUN ĪæÑáÇ áÉÓĪá ĒÇááæÇÍ ÇáÚÐÇÆÍÉ; æáĒÍŪí ĒĒÁÍÉ ĀÓÍ ÞÇÈá æÐáÈ ĀĒæ ÇáÍÓá Āä äÍŪæ ááÐÇ ÇáÑÍá; ÝÍŪæÇ áá Āä íáÝá Çááá ĪÍÑÇ Ýí Īíáä æäÇáá . æĀááá; æĀä íÓĒá Úáíá ĪáÇÉÍÉ ÓĒĒá ÝæÞ ÇáĀŅŌ æĒÍÉ ÇáĀŅŌ æíæä ÇáŪŅŌ :æáÞÐÇ ĒÓíŅ ÇáÞÇÝáÉ æĒÐĒĒĒ ĪæäÇ ĒŪÍ Īæä ää ÞÇĒá; æÇáßá æĒááÝ Āä íĒáæ Ýí Īæä ää ÇáĀÍÇä Þä ĒĒæÇ.... ää ĪáÇÉ æŪíæä æŌŅæŪ æáÞÇä ÞŅíá æáŪáÉ ÞÇææÇ ÝíáÇ ÝÇÞáíá ÞÐáß æĀæŅĒæÇáÇ ÞæäÇ ĀÍŅíá

ÇáÍÍÇä 25-29

. æŌÉÍÇáß Çáááä æĒĪáíß ĀŌáí Āä áÇ Ááá ÁáÇ ĀäĒ ĀŌÉŪÝŅŅ æĒĒæÈ Ááíß * ĀæŌŅĒÉ ÇáŌáÇÁ ŌæÇŅÍÍ

[.ááíÉ ÇááŪŅŅÉ ÇáŪÍÍ 61 ÇáĒÇŅÍÍ 19 ÐæÇáÍÍÉ 1409áŪ- ÇááæÇÝÞ 22 Īæáíæ 1989á*]

. ÇáÍáíáá æÍĪá æÇáŌáÇÉ æÇáŌáÇä Úáí ää áÇ æĒÍ ĒŪÍá ; ĀäÇ ĒŪÍ ÝÞÍ æŌááÇ æŅŅŌ ÇááíÇáíá Ýí äÍÇä ÇáŌÇŪÉ ÇáŌÇÍŌÉ ŌĒÇÍÇ Úáí ŌææŪ ÇáŌáŌ ŌĒÇÍ ÇáĀÍÍ; ĒŪÍ Āä ÞŌíáÇ ŌíáÉ Çááíá Úáí ÇáŌŅÍÞ Ēíá Īß -æáíÍÇä ; æÇáŌŅÍÞ ÍŌíŅĒ; áĀä ĒŪŌ æŅŅŌ ÇáŪÍæ ĪÍ ÞŅíÉĒ ää ÇáŌŅÍÞ ; æáÞÍ ĒŅÇáí Āáí áŌÇáŪ ÇáŪÍæ Āä ÇááááŌ ĪáĒÉÍÇŅ Ýí ÇáááŌÞÉ; æáÐÇ ÞÇáĒÉ ÞÐÇÆÝ ÇáĀæÇŅÉ ÇáĒÍ ĒŌĒá ÇáÞáÇÍá ÇááŪáÞÉ Ýí ÇáÝŌÇÁ ĒŌáÞ áŪŪá Çááíá; æÞÇä ÇŌá æŅŅŌ ÇááíÇáíá Úáí ÇááĀáíá (ĪĒáĒ áŌŪá ÇáÍÞ) ; æáÞÍ ÞÇä áÞÇÆĪá ĀäÇä Çááá æŪŌÉ Çááá ŌæáÇÉ æĪæáÇÉ áŪ ÇáŅæŌ ŪĒŅ ÇáŌáæÇÉ ÇááÇŌÍÉ ; æÇáÍÞ Āä áÞÇä ÇááŅŅŌ Īíáß Úáí ĪíÉ ÇáĀáŅ æĀáá æáÞŪ ĒĒÇáí áÍŌá ÞŅíÉ ää ÞáĒ ĪĒá ää ÇáÍĒÉ ääæÇĪáÉ : ŪÇŅÇÉ ÇáŌÇÆŅÇÉ æÇáÞŌÝ ÇááíŪí ÇáÐÍ íŪĒĒĒ æĪĒÉÇĒ ŌŅæŅÍÉ ĪæáíÉ

ĀíŅŅ Çááíí ÁáÇ Ōíí ÝŌä ááÇ íŌÞ Úáí ÇáŌÇÍÇÉ ÝŪÇá ÇáÞÇÆÍ ÇáĀŌÍ ŪÐĒáÇ ĒŅÇĒŪáá(1) [ÇáĒŅÇĒä: ÇááíÇáĒ]. ĒáĒááÇ ää ŪÍÇä æáí ĀŌĒÇá áÞÍ ÞÇáĒÉ ÇááŌÇÝÉ Ēíá äÍáĒÉ äÍÇä æĒÍá Úáí ÇááĀáíá ÞŅíÉĒ ĪÍÇ ; æĀäÇ ÇááŌÇÝÉ Ēíá ÇáŪáí æĒÍá æŅŅŌ ÇáŪÍæ ÝáÇ ĒĒŪÍí äŌÝ ÇááŌÇÝÉ ; æáŌĀæá ÇáĀíæÉ ÇáŪŅĒ Ýí ÇáááŌÞÉ íŌáí ĀĒÍ ÇáÍŅÍÇÁ ÇáíáÇáí; ŌÇĒ ĒŌíŌ ÞÍ ÞŌí ŌĒÉ ŪŌŅ ŌáŅÇ Ýí äÍÇä; æáÐÇ ÝáíĪá ŅŪá ĒŌÇŌĒá . äíĒæĒÇ äíĒĒáÇ äíí ÇááíÇáíá ÇáĀÝŪÇä

æÇáŌŪÉ ÇáĀÝŪÇáí ÁááÇ íĒæä ÇáŌíÇŪ ÇáÐÍ íŌŅŅáá áŌíŅĒ Çáíá æÇáŪŅÞ Ýí ĪáÇÍÞ ÇáÞĒÇá æíŌíÁ ÇáÐíá íŪæäĒ Āä ÇáŌŪÉ ÇáĀÝŪÇáí íÞÇÍ ää ĪáÇá ÇáĒŌæä æÇáíáĒÉ ; Ááá ŌŪÉ Ōáá) æáÐÇ ÝÞÍ ĀÞĒá ĒŪŌ ÇááŌŌ ĒíŌá ää ÇáĒŅŌíá íŪæäĒ áÐÇ (ŪŌíŌ áÇ ĒĀŌŅá ÁáÇ äáĒÉ ÇáÞááĒÉ ÇáŌŪÉ ÞŪíŅá ää ÇáŌŪæĒ; æÍÇæáæÇ Āä íŅŅŌæÇ Úáíá ĀŅÇÁ ĒŪÍĒÉ Ūä ĒŪíŅá æÍÇĒá

ÝáĒÐáÇ æáĒÐáä

Āä ĀŪÍÇÁ Çááá ĪÇæáæÇ Āä íŌĒŪáæÇ ÝÞŅ ÇááíŅĒ æŪæŌ Çáíí ááÐÇ ÇáŌŪÉ; æŪŅŌæÇ Úáíáá ĀŪŅÇÁÇÉ ÇáíáíÇ ÝŅŅáæáÇ ĒÇÞÍÇáá; ĀÐ áæ ÞÇáĒÉ ŌíáĒ ÇáííÇÉ æŌíŅÝáÇ ĒŪÍá Ýí äíŌÇááá ŌíÆÇ áŪáæÇ Ýí ĒŌÇĒíááá æĪæŅáá ÇáĒÍ ĒŌĒá Ýí ĪáÇááÇ ÇáĀíáÇä ŅŪá ĒŌÇŌĒáÇ ; Āä ĪæŅáá ĒŪÍŅ ĪáÇĒÍŪ ÇáŌŪŅ äíí ÇáŌŪŅÇÁ; æÇáĀíĒÉ äíí ÇáÞĒÇÉ æÇáĀíĒÉÇÁ ; ÁááÇ ŪŅÝ ĒíŅí ää ĪáÇááÇ ÇáĀááÇŅ; æÇáĒĒáÇŅ ĪÇáíÉ Úáí ÇááæÇÝÞ; æáÇ ĒíĒÇÍ ŅĒÉ ÇáĒÍÉ Ōæí Āä ĒŌÍÍ ÇáŌĒÇŅ æĒÞŌÝ ÇáĒáÇŅ; ĒŪá äíŅæÇ áÐá ÇáííÇÉ ÇáŌÇŪŅíÉ ÇáíÇááÉ; æáÇíŅæÇ Ēíááá; ĒŪÍŌ ÇáĀŌŅÉ æÇáĀŌŅĒÇä Ýí ĪíáĒ áÇ æŌáĒ Çáí Áííí áĀáÇÁ ÇáĀŪŌÉ ÇáÞŅÇä ÁáÇ ĒŌÞ ÇáĀáÝŌ; æĒŪÍ ĒŅÍÍ ŪÍÉ ĀŌáŅ Úáí ĀĒæÇÉ ÇáááŪáÇÉ ÇáĀŪÇĒÍÉ; æĒÍá ŌÍ æŅÍ æÍŪŪ æĒĪáä . ĪŌáæÇ Úáí ÇáíáĒÉ

: äíŅĒ ää Āíá ÇáŪÞíĒÉ

Ýáí Āæá æŅĒÉ Ýí áÐÇ ÇáÞŅá íŪÇÍŅ ĪáŌÉ ááÇíáá áŌáá ĒíáĒáá æáŪŪáá áŌáÆááá ŪíŅ ÍÇÆÝíá; æÇÍŪíá ÇáĀ Áááá ŅÝŌæÇ Āä íŪíŌæÇ Ýí ŪáÇá ÇáÞÝŅ; áŪ Āä ÇááŪÇä ÇáŌíæŪí íÞíá ááá ÇáĀŪŅÇÁÇÉ ááĒÇÇÁ; æíŌŅæá Úáí ĒŅÞ ĪíÇŅáá ÇáĒÍ ĪáŪáÇ Ýí áŅŅŅĒáÇ æŌíĒ æŌÆáÇ Úáí :ÇááÝŌ áŪ ÇáÞĒá Ýí ÞĒÇĒá

æáæ ĀäÇ ÞĒĒáÇ Úáíáá Āä ÇÞĒáæÇ ĀáÝŌÞá Āæ ÇíŅíæÇ ää ĪíÇŅÞá áÇ ÝŪáæá ÁáÇ Þáíá áááá

(ÇááŌÇÁ 66)

æäŅíæ Çááá ŪŌæ Īá Āä íĒÞĒá äíŅĒáá; æĀä íĀíŅáá Úáí ÇááŪÇáÇÉ ÇáĀáíáĒÉ ÇáĒÍ ĒíŅŪæáÇ Úáí . áÐÇ ÇáŌŅÍÞ ÇááŅíŅ ÇáíÇáí :ÝŪí ÇáííĒÉ ÇáŌííí ÇáÐÍ ŅæÇá ÇáíÇáá æÇĒá ĪĒÇä Ūá ÝŌÇáÉ Ēá ŪĒÍÍ ÞÇá Ōáí Çááá Úáíá æŌáá ĀáÇ ŌŪíá(1) [ŌŪíá: ÞŪíá æŌÇáá]. ááá Āáá Ēí æĀŌáá ĒĒÍÉ Ýí ŅĒŌ ÇáíáĒÉ;(2) [ŅĒŌ ÇáíáĒÉ:] ĀíáÇáÇ]. æĒĒÍÉ Ýí æŌŌ

ÇáíáĒÉ æĒĒÍÉ Ýí ĀŪáí ÇáíáĒÉ ; æĀáÇ ŌŪíá ááá Āáá Ēí æĀŌáá æíÇáí Ýí ŌĒíá Çááá ĒĒÍÉ Ýí ŅĒŌ ÇáíáĒÉ æĒíÉ Ýí æŌŌ ÇáíáĒÉ æĒíÉ Ýí ĀŪáí ŪŅÝ ÇáíáĒÉ; Ýáá ÝŪá Ðáß ää íŪ ááíŅí áŌÇáĒÉ æáÇ ää ÇáŌŅ ááŅĒÇ(1) [áá íŪ ÇáíŅí áŌáĒÉ æáÇ ää ÇáŌŅ ááŅĒÇ: Áí ÝŪá Þá æĪáá ÇáíŅí æĒŅÞ ÞÇá .æĪáá ÇáŌŅ]. íáĒÉ ĪíĒÉ ŌÇÁ Āä íáĒÉ (2) [íáĒÉ ĪíĒÉ íáĒÉ: Áí áá ÇáíáĒÉ ĪíĒÉ áÇĒ] :æíÇÁ ĀĒæ ÇáíŅÍÇÁ æĀĒæÇáíŌá áŪ äíáæŪÉ ää ÇáĀíáĒÉ ÇáŪŅĒ æŪáíáá ĒŅáÇáí ÞĒíŅ

. Ýí ÇáĀŌáÇÍ Ēíá ÇááíÇáíá- 1 ĒæÝíŅ ÇáÐÍÇÆŅ æÇáÞÐÇÆÝ áááíÇáíá ĒŌŅÇÆáÇ ää ÍÇÍá ĀŪŪÇáŌĒÇä; æÐáß áĀá-2 ÇáááíŌíÇ æÇáŌĒÇŌ ÇáŌíæŪíá íĒíŪæááÇ

ÇáÈáÓíÞ Èíá ÇááìÇáííá ää Áìá ÇÞÈÍÇá Çááíá æÇÝÈÈÇÍáÇ æÚáì ÑÁÓáÇ ÒÇÈá; æÞÇä-3
ÁÈæÇáíÓá ää ÚáìáÇ æÁÐÇ ÈÇááìÇáííá ÇáÈÈÈÚíá ääæÒì Áíí ÞÇÍÈ ÇáíÑÈÈ æáÐÇ Èíáä æÈíá
ÇáÞÇÆÍ ÍßáÈíÇÑ ÍáÇÝÇÈ ÁáÇ Áä ÈÈÇáíÓá ÁÞáÚá ÈÒÑæÑÈ ÈáÇÓÍ ÇáíáÇÝÇÈ æáÞÇÁ
ÍßáÈíÇÑ; æÁÐÇ ÈÇááìÇáííá ÇáÈÈÈÚíá ääæÒì áÒØÝíá Úáì ÍÇáÈí ÇáØÑíÞ íííæä ÍßáÈíÇÑ; ÝÚÌÈáÇ
ää áÐÇ ÇáÇÓÈÞÈÇá ÇáíÇÝá; æÓÈÍÇá Çááá Òá ðíá ÇáÁíÆÈ ÇáÚÑÈ ääÐÇ ÇáÓÙÈ ää
ÍíáÇÈ; æáíÚæ Çááá Áä íæÝÞáä æÁä ííÞÞ ÇáííÑ Úáì Áíííáä; æäÑÍÚ ääÑì ÒíÝ ÞÓíáÇ íæääÇ Ýí
ÇááÑÇÒ; áÞí Íá È ÇáíßææÈ Ýí áííÇá æßÁääÇ ááíæÚ íÈÍÈ Úá ÚáÇí; æäÇ áíÁÈ ÇáÇÈÒÇáÇÈ Ýí
ÒÇÈá; ÝÁÑÓáÈ ÍæÇáí ÍáÓíá ÒÇÑæíÇ áÚá áÚæÚ (ÁæÑíÚÇá); æÈÁáßÇáß Áä ÈÈÒæÑ ÓíÇáÈä

. ÁÐÇ ÚááÈ Áä áíÇá ÈáÇæä Òá
æÈÍÁÈ ÇáÞÐÇÆÝ ÈÒÈ Úáì ÇááÑÒ; æÁíÐÈ ÇáØÇÆÑÇÈ Èíæä; ÒÇáÈ ÇáØÇÆÑÇÈ ÈÑíí Áä
Èííí áíÝáÇ; æÁáÞÈ ÞÐÇÆÝáÇ; æÁáÇ áíÝÚÍÈ Ð Ç ÝáÇ ÒÇáÈ áÈÝÚ Úá ÇáÞÓÝ ÞÈá ÓáÇÈ
ÇáÝíÑ ÍíÈ ÇÓÈíÞÚÈ Úáì æÞÚ ÞÐÇÆÝáÇ ÇáÈí ÒáÈ ÁÍÓ Áä ÇáíÈá íáÈÒ ÚáíáÚÇ ÈÈÝíÚÑ
ÇáÞÐíÝÚÈ; æÁáÇ æÞÚ ÞÐÇÆÝ ÇáØÇÆÑÇÈ ÝííÈ Úáä æáÇ ÍÑí; ÁÐ Ááß ÈÍÓ Áä ÇáíÈá íáíí áíí
ÇáÝíÇÑáÇ; æÞí Þíá ááÇ Áíí ÇááìÇáííá ÇáÚÐÇÁ ÝÞÇá ÍßáÈíÇÑ: áÐÇ ÇááìÇáííá ÍÑÍÈ ÇÈáÈä
ÈÓÚÇíÇ Ýí ÈáÇÈÈ ÁáÇßá; æßÐáß ÍÑÍÈ ÇÈáÈ Áíá ÝÓÁáÈ æáÈì ÓÓá Ðáß ÝÞÇæÇ áÐÇ

: Çáíæä; ÝÚÌÈÈ áÒÈÑ áÐÇ ÇáÓÙÈ æßÁää íÞæá
ÓÈÍÇá ÍÇáÞ áÝÓÍ ÒíÝ áÐÈáÇ ÝíáÇ ÇááÝæÓ ÈÑÇá ÚÇÍÈ ÇáÁáÚá
ÇáíáÑ íÚÌÈ ää Íááí äæÇÆÈÚá(1) [ÇááæÇÆÈ: ÇááÒÇÈ]. æÒÈÑ ÓÓáí Úáì ÁííÇÈä ÇáíØä(2)
ÞÇá áí ÁÈæ ÇáÓáíí ÇáíáÇáí: áÇ íáßá ááÓÙÈ ÇáíáÇáí Áä íÒÈÑ ÒáÇ ÒÈÑ ÇáÁÝÚÇá áÚ Ááá
ÁÞÑÈ ÇáÓÙæÈ ØÈÚÇ æääÇÞÈ æÓáÇÈ Ááí áÐ ÇáÓÙÈ; ÝÞáÈ áá: áÇ Èá áÇ íáßá áÁí ÓÙÈ Áä
íÒÈÑ ÚÓÑ áÇ ÒÈÑæÇ; ÈÒæÑ áÝÓß Ááß ááÐ ÈÓÚ ÓáæÇÈ æÁáÈ ÈÚÍÓ ÈÍÈ ÓíÆÑ áá ÓíæÑ
áÐÇ ÇáíÈá; áÇ ÈÓÈíÞÚ ÁáÇ Úáì Íæí ÇáØÇÆÑÇÈ; æáÇ ÈÁßá æìÈÇÈß ÁáÇ Úáì ÁáÚÇá
ÇáÞÐÇÆÝ æÁÓÍÓ ÇáÑÓÇÒ; æáÇ ÈáÇá ÁáÇ Úáì ÚÓÝ ÇááìÇÝÚ æÞÚÞÚÈ ÇáÓáÇí. ; ÝßíÝ
ÁÐÇ ÍáÚÈ áÚ áÐÇ ÇáíæÚ íÚÓß ÈáÇÈá; æÇáÁä æÞí ÍÝáÈ ÈÍÈ ÑÒÇá ÇáÈíÈ ÇáÐí ÓÞØ ÚáíáÇ ;
æÇáÁÈä æÞí ÈÓæä æíáá ÈÇáíÑæÞ; æÇáÈáÈ ÇáÈí ØÇÑÈ ÞíááÇ; æÇáÁÈä ÇáÐí áíÈ
Úíáá; æÇáÁíÈ ÇáÈí íáÈ áßÈÑÈ áÇ ÈæÇáí ÝæÞ ÑÁÓáÇ ää áÒÇÆÈ; æäÇ ÈÒÈÈ Úáì ÓÓíáÇ ÇááÇíá
!; ää ÇááæÇÆÈ

ÞÇá áÑÒæÞ ÇáíÒÇÆÑí: Áä ÈÚÓ ÇáÁíæÈ ÇáÐíá íæíæä ÇáÑíæÚ Áäì ÈáÇíáá áíÞæáä Áä
ÇáÞÇÚÍÈ ÇáÓáÈÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá ÚíÑ ææíæíÈ; æÁä ÚÞíÈ ÇáÈÑÇÁ æÇáæáÇÁ ÚíÑ æÇÓÍÈ áíí
ÞÇÍÈ ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí; áÁááá íÈáÞæä ÇááÓÇÚÍÈ ää ÈÚÓ Çáíæá; æíÐáÈ ÍßáÈíÇÑ ÈáÝÓá
. íÓáÈ ää ÇáØæÇÚÍÈ ÇáÇÚÈÑÇÝ ÈíßææÈ ÇááìÇáííá
ÝÞáÈ áíßáÈíÇÑ ÁíÈ; ÝÞÇá: áÚá áíá áÇ áÚáá ÇáÈÑÇÁ æÇáæáÇÁ; æää Áíá áÐÇ ÈÍÇÑÈáÇ
ÁáÑíßÇ æÑæÓíÇ æÇáÚÑÈ; æáÁááÇ áÇ áÚáá ÇáÈÑÇÁ æÇáæáÇÁ ää íÚÈÝ Áíí ÈíßææÈ
ÇááìÇáííá ÁáÇ ää Ñíá Çááá; æääÐÇ ÑÝÓÈ Áä ÁÞÇÈá ÑíÚÇá áÚ Áä ÇáÓÝíÑ ÇáÈÈÒÈÇáí
áßÈ Áííí ÚÓÑÈ ÓÇÚÈ æäæ íÇæá ÁÞáÇÚÍ ÝÑÝÓÈ; ÑÚá Áä ÓíÇÁ ÇáíÞ-Ñíáá Çááá-ÒÇá íáÈÚÑáí
áÚ ÑíÚÇá; Èä ÞÇá ÍßáÈíÇÑ: ÝáÐá ÇááÞÇáÈ ÇáÈí ÒÇá ÈÚÓ ÇáÁíæÈ íÈßææä ÚáíáÇ ááíÇæáÈ
ÈÚÓíá ÇáíáÇí ÝÚí ÈÍÇÍÈ ÇááÓíÑÈ; Èä áíÞæÇ ÈáÇ ÈÚÍ Áä ÓÇÑ ÇáÑÈÈ æÈÇÑß Çááá Ýí
áÓíÑÈä; ÁáÇ ÁáÇ ÝÑÍÈ ÞÇÆáÇ: ÁáÇ ÈÇááÓÈÈ ááÞÇÚÍÈ ÇáÓáÈÈ ÝáÐá Òáßáß áááÇÈ íÈÈÑáÇ
ÇáÁíæÈ ÇáÐíá ÒÇææÇ íÚÈÑÓæä áÓíÑÈ ÇáíáÇí Ýí ÝáÓÓíá ÚÇá)1969(; æÚáæÇ Ýí Çáíáíí íÑÈä
ÇáÞÇÚÍÈ æÈÑßáÇáá Ýí ÁíáÇááá íÚØæä; æÝí ÁÈÑÇíáá ÇáÚÇíÈÈ íáÚ Ñæä æíáÇÞÓæä
. æííÇíáæä
æÁáÇ ÇáÈÑÇÁ æÇáæáÇÁ ÝáíÈ ÓÚÑí áæ Ýáá ÇáÁíæÈ ÇáÈÈÈíÞ ÇáÚááí ááÐá ÇáÚÞíÈÈ; æßÁááá

ííááæä Áæ íÈáÇÓæä Áä ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÁÑÓá ÁÓíÇÈä Ááí ÇáíÈÓÈ áÚÚááÇ Ðáß
Áä ÝíáÇ ááßÇ áÒÑÇáíÇ áÇ íÚáá ÇááÇÓ Úáíá; æÞí ÈÈÈ Ýí ÇáííÈ ÇáíÓá Áä ÇááìÇÓí Þí ÍÑí Úáíá
Ñíá ÁíÑ íÞÇÈáá ÝÞÇá ÇááÓááæä ííÚæä áááìÇÓí ÈÇááÒÑ; æÁÑÓáæÇ ÇáÓÈíÑ áíÑí áÈíÈÈ
ÇááÚÑÈÈ; ÝÑíÚ íáæí ÈÈæÈä áÁÐáÇ ÈÇáÈÈÇÑ ÇááìÇÓí; æÞí ÍÇÁ Ýí ÇáÑæÇÍÈ Áä ÇáÒÈíÑ
. ÞÇÈá áÚ ÇááìÇÓí

æáÚá áÁáÇÁ ÇáÒÈÈÈ ÇáÐíá áÇ íÓß Ýí ÁíáÇÓ ÇáßÈíÑíá ääáá ííááæä Áä ÒÈíÑÇ ää ÇáÓíÇÈÈ Þí
ÍíáæÇ Ýí ÍæÇÑ ÇáßÝÇÑ Ýí áßÈ; Ýííá ÚÈáÇá Èä áÚÚæä Ýí ÍæÇÑ Çáæáíí Èä ÇááÚíÑÈ; æÁÈæ
ÈßÑ Ýí ÍæÇÑ Èä ÇáíÚáÈ; æííá ÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá Ýí ÍæÇÑ ÇááØÚá Èä Úíí áíí ÚáíÈä
. ää ÇáØÇÆÝ Ááí áßÈ
æÁæí Ýí ÇáØÇÆÝ Ááí ÈÓÈÇá áÓíÈÈ æÚÈÈÈ Èä ÇáÑÈíÚ áÇÑÈÇ ää ÇáÓÝáÇÁ æÇáÚááÇá
ÇáÐíá íÈÈÈÚæä ÈÇáííÇÑÈ; æßÐáß ÝÁááá ííááæä Áä ÞÈíáÈ ÍÓÇÚÈ ÒÇáÈ ÚíÈÈ (ÍÓÇáÈ) áÓÍ
. áÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá áÓáááá æßÇÝÑáá

ÁáÇ ÈÇááÓÈÈ áÁíÐ ÇááÓÇÚÍÈ ÝÞí ÇÈÝÞ ÇáÝÞáÇÁ ÇáÁÑÈÚÈ Úáì ÍæÇÓ ÁíÐ ÇááÓÇÚÍÈ
Úáí ÇáÓÑæÑÈ ää ÇáßÝÇÑ Úáì Áä áÇ íßæä ááÇáß ÒÑæØ; æÞí ÓÆá Áíáí Èä ÍáÈá Úá Íá ÍÇÆÚ
. ÇáÈáÚ Úá Áßá áíÈÈ ÍÈí áÇÈ ÝÞÇá Áíáí: Ááá æáÇ ÁÈáÇ
ääÇß ÞÓÇíÇ áá íÓÇæä ÚáíáÇ ÇáÁÝÚÇá ÍÇÓÈ ÇáÁÐæáíæä (ÇáááÈÓæä ÈÇáßÈÈ æÇáÓáÈ)
; æáí: ÇááÇÝÈä íÈÈ Áä Èßæä ÁÓáÇáíÈ; ÇáÑÇÍÈ íÈÈ Áä Èßæä æÇÓÍÈ; ÇááíÝ æÇÓÍ áÇ ÈÞÇÚÓ
Úáá; æäæ áÈßæä áááÈ Çááá áí ÇáÚáíÇ; ÇáíßææÈ íÈÈ Áä Èßæä ÁÓáÇáíÈ áíÓÈ ÇÆÈáÇÝíá æáÇ
. áíÇííá æáá íííáÇ ÇáÓíæÚí

æŃŸÖæÇ ÐÈæá ÇááÓÇŸÍÇÈ ää ÄäŃíßÇ æÐÇáæÇ : áĭä æÐÈá äÓÇŸÍÇÈ ää ÈÇßÓÈÇä æÇáÓŸæĭÉ
. æÇáÓŸæÈ ÇáÁÓáÇáĭÈ ÄäÇ ÄäŃíßÇ ÝáÇ
. ÄäÇ ÈÇááÓÈÈ ááÒÈÇÈ ÝæÐæá ááä : ÁäâÇ ĩæÇÁ ÇáŸÍ ÇáÓÁÇá
ÝÓÁææÇ Ááá ÇáÐßŃ Ää ÑæĒä áÇÈŸáäæä (Çááĭá: 43)

ÁäâÇ ÇáÄäŃ ÑæÇ ÐÇá ÓĭĭæÇ Úáĭ -ŃŌĭ Çááá Úáä -: (ÐŌä ÚäŃĭ Ńĭĭä : ÚÇáá ÝÇĭŃ æŸÇÈĭ ĨÇáá);
. ÝßÈĭŃ ää äÁáÇÁ ÇáÓÈÇÈ ŸÇÈĭ ĨÇáá

æÄäâÇ ÇŸŌĭ Çáĭĭä ÄäŌÇŸ ÇááÈŸááĭä; ÝáÇ ää ĩááÉ ĨÈĭ íŌÁææÇ; æáÇ ää ÚááÇÁ ĨÈĭ íŸÐææÇ
æĭĭŃßæÇ; æáÐÇ áÇ íŌÁá Úä ÇáÐŌÇĭÇ ÇáÁÓáÇáĭÈ ää ää íŌÈŃ ŸæŃáÇ; æää ää ĨŌ ŸäÇŃáÇ; æää
ää ĨŃß ÁŌŃÇŃáÇ; æáÇ íŌÁá ÇáÐÇŸÍæä ÇáÐĭä áÇ ĨŃßæä ØÈĭŸÈ äÐÇ Çáĭĭä; áÄäâä áÇ ĨÈĭŃßæä

. ää Áĭá ÁÐŃÇŃá Ýĭ ÇáĀŃŌ; æáÇ íŌĭæä ääŌŃÈá Ýĭ ÇáĭĭÇÈ
æáĭÉ ŌŸŃĭ ÑĭŸ ĩäŌŃ Ĩĭä Çááá ŌÇÈ áÇ íŌÈŸŸÍŸ Ää ĩæÇŌá ŸŸ ÇááĭÇáĭĭä ŸÇáÇ ;! ÝĀĭä ÇáÓáÇÈÈ

!; ÇáÈĭ ÈĭŃĭ Ýĭ ŸŃæÐß ĨÈĭ ÈäÐááÇ Ááĭ ÇáÁĭŃĭä
!; æĀĭä ææ ää ÇáÐÇŸÍÈ ÇáÓáÈÈ ĨÈĭ ĩÈáĭ ÈäŸŸá ÇáÐÇŸÍÈ ÇáÓáÈÈ

Èä ÐáÈ áĭßæĭÇŃ : ÈæŌÄ ááŌáĭ ÇáŸŸŃ; æÈŸÍ ÇáÓáÇÈ ÇáØáÐÈ ÈäÇ ÇáŌĭÇŃÇÈ ää äĭĭÇä ĩáĭŌ
. Èĭä ÇáĭŸÇÁ æÇáÈßÈĭŃ

æŌÈĭÇáß Çáááä æÈĭáĭß ÁŌŌáĭ Ää áÇ Ááá ÁáÇ ÄäÈ ÁŌÈŸŸŃß æÄÈæÈ Ááĭß
*ÄŸŸÇáŌÈÇä Èĭä ÇáĭæŸ æÇáŃĭÇÁ

.ááĭÈ ÇááŸŃßÈ ÇáŸŸĭ 62 ÇáÈÇŃĭĭ 26 ÐæÇáĭÈ 1409áŸŸ ÇááæÇŸÐ 29/7/ 1989á*]
áŸŃÇ áŌŸŃ ÇáŌĭĭ Ááĭ ÄŸŸÇáŌÈÇä Ýáá ĩÈáß ää ÇŃŌÇá ÇáÇŸÈÈÇĭĭ áŌŸæÈÈ ÇááæÇŌáÇÈ

. [ĭĭÈ ÁĭÐáÇ áÐá ÇáÇŸÈÈÇĭĭ ää ÁŌŃŸÈ ÇáŌáŸÈ
: Çáĭáĭ ááá æĭĭä æÇáŌáÇÈ æÇáŌáÇá Ÿáĭ ää áÇ æĭĭÈ ŸŸĭä æÈŸÍ

áÇÈĭ æÄä ĩßæä ááÁŌáÇä ÐæÈ ĨÇáŌÈ áŌÈŸŸÍÈ .ĭÈĭ ÁÐÇ íŌá Ĩáá Áæ ĨĭÇŸ ÈĭŃß ÇáĭŌŸ áĭŸŸĭ
ÇáÁÈĭÇä áŃÈ ÁĭŃĭ áĭŸŸĭ ŌæßÈ ÇáßŸÇŃ ÁĭáâÇ ÑÇææÇ; æáĭáŌŸ ŌŸÇáÈáá; æáĭŸá ÑÈŃĭÇÆáá

. ;æáĭáŃŸ ÑŃÇáÈáä ÈÇáÈŃÇÈ
æää ääÇ ĨÇÁ ÇáŌĭÇÈ ÇáŃæŌ ää ÁŃŌ ÄŸŸÇáŌÈÇä ĨŃæä ÁÐĭÇá ÇáĭĭÈÈ Èĭä ŌĭÐÇááá; ÈÇŃŃĭä

æŃÇÁáá Ðĭæá ÇáĭŌĭ æÇáĭÐáÇä æÇáĭŌÇŃÈ æÇááæÇá ;ää Áĭ ÈÐŸÈ ĩäŌĭÈä ; Áááá ĩäŌĭÈä
ää ÐæÇŸÍ ÑÇá ÇááŌááæä ĨŸæäáÇ áÇ ÈŌæá; ää (Ōáĭáĭ) ÇáÐÇŸÍÈ ÇáÈĭ ÈäØáÐ ááâÇ ÇáŌÇÆŃÇÈ

ÇááŸÇÈÈ ÇáÈĭ ÈĭæÈ ÇáÁŸÇá; æÇáÈĭ ÈÁáßÇááÇ Ää ÈŌá Ááĭ Çáĭáĭ ÈŸĭáŌ ŸŸŃÈ
ĭÐĭÈ; æÇáŌæÇŃĭĭ ÇáÈĭ ĩáßá Ää ÈŌáÐ ááâÇ áÈŌŃÈ ÇáßæĭÈ æÇáŃĭÇŌ æŌáŸÇÁ Ýĭ

. Çáĭáá; æÇáĭÈÈÈÈÈ ÇáÈĭ áÇ íŸŌááÇ Ÿá Çáĭáĭ ÁáÇ áŌĭŃÈ ĩæä æÇĭĭ
ÑæÇ ÇáŌĭÈ ÇáŃæŌ ÁĭŌÇ ää Ñáĭĭ ÇáÐÇŸÍÈ ÇáÈĭ Èáĭ ŌáÇá ÄŸŸÇáŌÈÇä ÈÇáÐĭŃÈ ; æÈŌä Èĭä

ĭáÇĭÇáÇ áŌáŸÇ ááÁŌáĭÈ ÇáÈĭáĭÈ ; æÇáÈĭ ÈŌĭŃŃ Ÿáĭ ÇáŌŃĭÐ ÇáŸÇá ÇáæÇŌá Èĭä ŃæŌĭÇ
. æßÇÈá

ÑæÇ ĨÇÁ ÇáŌĭÇÈ ÇáŃæŌ ää (æÇĭÇá) Ðáß ÇáÁŌÈŸŸ ÇáÐĭ ĩáŸŸ ÄŸŸÇáŌÈÇä ÈÇáŌĭä; ÝĀŃÇĭ
ÇáŃæŌ Ää ĭÐŸŸæÇ ŌáÈ ÄŸŸÇáŌÈÇä ÈÇáŌĭä; ÝÇŌÈŃæÇ áÐÇ ÇáÁŌÈŸŸ ää ÈÇÈŃÇß ÑÇŃáá

:ÈäŸÇáĭÈ ĩæáĭÈ ;æŃŃŸæáÇ ÈÇáŌæÇŃĭĭ ÇáŸÇÈŃÈ ááÐÇŃÇÈ
áÇŸááÈä Ää ĨŃŃæÇ æŸææÇ Áááá áÇáŸÈáá íŌæááá ää Çááá ÝÁÈÇáá Çááá ää ĨĭÈ ää ĨĭÈŌÈæÇ

æÐŸŸ Ýĭ ÐææÈáá ÇáŃŸÈ ĨŃÈæä ÈĭæÈáá ÈÁĭĭáá æÁĭĭ ÇááÄááĭä ÝÇŸÈÈŃæÇ ĭÇ Áæáĭ
. ÇáÇÈŌÇŃ

(ÇáĭŌŃ 2)
æÈŸÍ ÇáŌĭÇÈ ÇáŃæŌ ää ÁŃŌ ÄŸŸÇáŌÈÇä ÈÇÈ ÇáĭæŸ æÇáááŸ íŌĭŃŃ Ÿáĭ ÈŸŌ ÇááÇŌ ää

áŃŃ ÇáŃæŌ ÇáÈÇŃĭĭ æĭĭÇŸáá ää Ää ĨŃŸŸæÇ áŃÈ ÁĭŃĭ Ááĭ ÄŸŸÇáŌÈÇä ÈáŸÈÈ ĭßææä ÈáÇ
. ÐÈŌÈáá ÇáĭĭĭĭÈ ÈŸÍ Ää íŌŸææÇ ÇááĭÇáĭĭä ÈŸÈä ĨÇáĭĭÈ Äæ ÈĭŸŃÈ ÁááĭÈ

æÄäÇ ÁŌáÆáßá ÈÄáá ää ĨŃŸŸ ÇáŃæŌ áŃÈ ÁĭŃĭ Ááĭ ÄŸŸÇáŌÈÇä ÁáÇ ÁÐÇ ÁĭÈæÇ Ää
ĭÈÇĭæÇ Ÿá ÈßŃÈ ÁÈĭáá ; áÄä ÇáŃæŌ ááÐ ÈáÇá ŌáæÇÈ æáĭŸ æáá íŌŸŃæä ÁáâÇ ŸáŌÈÈ ÈÇŃĭĭÈ

ÇŌÈĭŃĭáá ÇáĭÇ ÇáŌĭæŸĭæä Çááĭáĭæä ÇáÁŸŸÇá; æÈĭÁæÇ ĭÁĭæä ŌŃÇÆÈáÇ ÈÇáŸÈ
ŸÇáĭÈ; æĭŌÇÆŃáÇ ÝÇĭĭÈ; ÈÈĭŸĭá ÁŌÇŸĭááá ÇáĭæĭÈ æÇáÈŃĭÈ; æÈĭŸá ÝáÐÇÈ ÁßÈÇĭáá Ÿáĭ

. ĨæŌ Çáááááĭ æŸĭ æÇĭĭ ÈáĭŌĭŃ æŸáĭ ŌŸÇŸ áÇŃĭ Ńæĭ
áŸá áÇ ĩáßá ááŃæŌ Ää ĨŃŸŸæÇ Ááĭ ÁŃŌ ÄŸŸÇáŌÈÇä; ĩáßááá Ää íŌÈŸáæÇ ää ÈŸÍ Ÿá ŌŃĭÐ

ÐŸŸ ÇáŌĭŃÇá ; æĭáßááá Ää ĨÇæáæÇ ÁÈÇŃÈ ÇáŸÈä ; áÐÇ áá ĭßŸ ÇáŃæŌ Ÿáá; æŌĭŸÇæáæä
ßÈĭŃÇ Ää áÇ ĭÐÈŌ ÇáŌáÇá ÁáÇŌ ää Ááá ÇáÁĭáÇá æÇáÁŌáÇá; ááá Ōĭßæä ááÈÄáá ææĭáĭáá æÈÄ

. æáæ ÈŸÍ Ĩĭä
áÐáß áĭĭáá ĭŸÇæáæä áŸ ÄäŃíßÇ ááÐ ÁŃÈŸŸ ŌáæÇÈ; æáŸ ÇáŸŃÈ ÐÇŌÈÈ Ää ĩáÈŸŸæÇ ÇáÈŌÇŌ

áá ÈĭÈ ÇáÁŃĭá ÇááĭÇáĭÈ ÇáßæĭÈ; æÄä ĭÁĭÐæÇ áĭæŃ ÇáßĭÇĭÈ ää ÁæáÆß ÇááÈŸŃŸĭä ÇááÈŌĭĭĭä
. ÇáÁŌæáĭĭä ; æáßááá ĨŃĭæä æÇááá íŸŸá áÇ ĨŃĭĭ

Ää Çááá ÈŸÇáĭ ĨŃĭĭ ááŸÆÈ ÇááÄááÈ Ää ÈÈŸŸá ÇáÄáÇáÈ áÈßæä ÁáĭæÈ Ÿáĭ ÇáÄáÇáÈ; ĨÈĭ áÇ
ÈŌĭŸ ááâÇ ÈŸÍ Ää íŌááâÇ ÁĭÇáÇ; æĭŸŸ ÈÇĭ Çáááß Ÿáĭ áŸŃŃĭáÇ ; ĨŃĭĭ Ää ĩáßá áĭĭáá Ýĭ

ÇáÁŃŌ; æÄä ÈÈŸŸĭá ÇáÈŌŃĭÈ ŸáÇá Ĩĭáá ;æŌÈŃŃĭĭ ää áŸĭ ÇááÇŃĭÈ; æáá ŌĭŃÇÁ ÇáÈĭá ÇáÐĭ
ŌÇááÇ ŌáÈ Ýĭá ÑÈĭŃÇ; æĭŸŸÈ ÇáŌŃÇÆÈ ŸÇáĭÈ ää ÁŸŸÇÈáÇ æäá áŸŸŸáÇ æäá ÐáÈáÇ

æÁĭŌÇĭáÇ æÐĭááÇ æÁŸŃŌáÇ ; æÇááÇŌ ÑÈáß æĭĭæŸæä ää Ää ÄŸŸÇáŌÈÇä ŌÈÈŸŃŌ ÑæÇ
ÈŸŃŌÈ Ááĭá ÇáŌæĭÇá ää íŌÇŃ ÇÐÈŌÇĭĭ ŸÇááĭ ÝĭáÇ áæ ÁĭßáÈ ÇáŸÆÈ ÇááÄááÈÈ ÐÈŌÈáÇ Ÿáĭ

. Çáĭßá æÈĭÁÈÈ ÈŌÈÐ Ĩĭä Çááá ÑæÇÄáŌá

æĀāÇ ĀŌāÆāā ÈĀĐā Çāāā Āā ĀYŪÇāŌĒÇā áÇ íāāÇ ÇáĪŌÇŃ ÇáÇĔĒŌÇĪí ; ÝĔĪ ŪÇŌĒ ØíáĒ
ĪĔĒĒÇÇ ÇáĒÇŃĪíĒĒ āŪŌæĀĒ Ūā ÇáŪÇāā; ÉŌÉŌÍŪ Çā ĒĔæā ĒĐÇĒĀÇ; æŪāĪāÇ ĔāĪāÇ æĀŌŌāÇ
. æŌŔŃāÇ; Ĕā ĐāĔ āā ĀŌŌāÇ; æáÇ ĪÇĪĒ āāÇ ĒŪĪ ĐāĔ Ýí ÇáŪÇāā Ĕāā
æĀĐÇ ĔÇĀĒ ĀYŪÇāŌĒÇā ĔĪ ÇŌĒŌÇŪĒ Āā ĒŪĪŌ āŪŌæĀĒ ĔÇÆĀĒ ŪāĪ ŌÇĔĪāÇ ÝíāÇ āŌĪ ÝāĪ
Ýí āĐā ÇāĀĪÇā ĀĪĪŃ æĀĪŃĪ Āā ĒĔÝ ĒæÇĪā ÇáŪÇāā Ĕāā; ĪÇŌĒ ĀĐÇ ĔÇĀĒ ÇáĪŃĒ ÇĔĒŌÇĪĒ
. ÝĔØ
ĀāāÇ ĒæÇĪā ÇáŪÇāā Ĕāā ĒĪāā æŃĪāā; æĒĀŌÇŌĪāā ÇáĒŃĪĒ æÇĀĪæĪĒ; æĒĪŌÇŃā ÇáŌĪÇŌĪ
:æÇáÇĔĒŌÇĪĪ æÇáŪŌŔŃĪ; æāŪ ĐāĔ āÇ æāāĒ æāÇ áÇĀĒ āāÇ ĔāÇĒ
. ÝāÇæāāæÇ āāÇ ĀŌÇĒāā Ýí ŌĒĪā Çāāā æāÇ ŌŪÝæÇ æāÇ ÇŌĒĔÇāæÇ æÇāāā ĪĒ ÇáŌÇĒĪā
(Āā ŪāŃÇā 146)

æĀYŪÇāŌĒÇā ĪŌĒ ĒĔŃĪŃ ÇāĀāā ÇāāĒĪĪĒ ÇāĐĪ ĔĪāā ŪĒĪÇāĪĪĪ æŌĪŃ ÇāĒĪŌĪŌ ÇáŌÇĒĔ ĀāāāĔ
. ÇāāĪæŪ ŪÇāŃ ŌÇā ĒĔÝĪ ĀŌŌāÇ áĀŪÇŌĒ ĪāŌĒ æŌĒŪĪā āāĪæāÇ āā ÇāĒŌŃ
Āā ĀYŪÇāŌĒÇā ĒŃĪĒ ĒāŪÇĪāāÇ æĒĀĪŌæā ĐĪÇÆŃāÇ āā ÇáĒĒŃæā æÇáŪÇŌ æÇāĐāĒĒ ŪāĪ
. ŌæÇŌĪĀ āāŃ ĪĪæā ; æÝĪ æÇĪĪ ĒāĪŌĪŃ æĒĪŌÇā; æÇáĪæŃÇāĪæā Ýí ĔāĪāÇŃ; æÇĀĪĪĪ Ýí ĒÇāĪÇā
ĀāāÇ ÉŌÉŌÍŪ Āā ĒŪĪŌ ĪæĀĒ āā ĀŪāĪ ÇĀĪæā ÝíāÇ áæ ÇŌĒŪĀĒ ŌŃÇŪĒĀÇ
. æŌāÇŪĒĀÇ; æÇŌĒĪŃĪ āĔæŌ ĐĪÇÆŃāÇ āā ĒÇŌā ĀŌŌāÇ
æĒŪŌ ÇāāÇŌ ĪÇÝæā ŪāĪ ĀYŪÇāŌĒÇā āā ÇĀĪæā ÇāāĪŌĒĒ ĒāÇ; æĀāÇ ĀŌāÆāāā; ÝāĪĒĒ
ĀYŪÇāŌĒÇā āĪŌĒ ŌÇŃÆĒ Ýí ĔāĒĒ ÇĀĪæā ÇāāĪÇæŃĒ āāÇ ; Āā ŃŪĒ ÇāĀYŪÇā Ýí ĔāĒĒ
ÇĀĪæā ÇāāĪÇæŃĒ ĒÇŃĪĪ ĔĪ ÇāĒĪĒ ĪĐæŃā Ýí ĀŪāÇĔ ĔāĒĒ ÇāāĪÇæŃĪā; ÝĀĐÇ ĔÇā ĀĪĪ ŌÇā
ĒÇĒÇ ŌāĒ (1747ā) ĔĪ ÇŌĒŌÇŪ ĒĔĒÇĒĀ ĔāĪāÇŃ ÇāĒĪ ĪāŪāÇ ĒŌĪĒĒ Ýí āĪā Āæ āāÇŃ Āā ĪĒŃĔ
ĒāæŌŌĒÇā æĪŌā ĀāĪ ĒĪŃ ÇáŪŃĒ; æĪĒÇŌ ĒĪŌÇæŃ æÇāĒĪÇĒ æāÇāĒŃ æĪŌā ĀāĪ ĪāĪ; æĪŌā
ÇāāāĒŌ ŪāĪ ĀĒæÇĒ Īāā; ÝĔĪÝ ĒŌÉŌÍŪ ÇāāāĪ ÇāĀā Āā ĒĪĒĒ ĒĀYŪÇāŌĒÇā ÇāāĪÇāĪĒ ÇāĒĪ
ĪĔĪāÇ āĪæĒ Çāāā ç! æÇĐÇ ĀŃĪĒ Āā ĪŪāĪ ŪāĪ ÇāāāĪ ÝāĒĪ āā āā ĒŪĪĪ ĒŪāÇĀĒ ĀYŪÇāĪ ; ÝĔĪ
. ĪŌĒÝĪĐ ĒŪĪāÇ ĀæáÇ ĪŌĒÝĪĐ

æĀāÇ ĀĪŃÇā Ýāā ĒŌÉŌÍŪ ĀĒĪÇ Āā ĒĪĒĒ ĒĀYŪÇāŌĒÇā; áĀāāÇ ĒŪāā āā āĪ ĀYŪÇāŌĒÇā ÇāĒĪ
ĒĔĪĒ æāŃĪĪ ĔĒĪŃ āā ÇāŌāā ĒĪĔā ÇāāāŌĔĒ ÇāŌŃĔĪĒ āā ĀĪŃÇā -āāŌĔĒ ĪŃÇŌÇā -āĐā ĔÇĀĒ
. ĒĒĒŪĒ āÝĒĒĒ āĪŌĒ ĒŌĪŌĒ ĒĪĔā āā ĔĒĀ ĀYŪÇāŌĒÇā
Āā ĀYŪÇāŌĒÇā āĪŌ āāÇ ĒĪÇŃ ŪāĪ ĪæÇāĒĀÇ; ÝāĪ āĪŌ āā ÇāŌāā Āā ĒŌĒŌāā āĔæĒ ĀĒĪĒ āā
ÇĀĪÇŃĪ ; æāÇ ĒŌÉŌÍŪ ĔāĒĒ Āā ĒĪĒĒĔāÇ ŌæĪ ŃæŌĪÇ ÇāĒĪ ĪāĒ āÇ ĪāĒ āā ĪŌÇĪ ÇāĀĪÇā ŌæĔÇ
. æŌĪÇŪÇ æĪŌŃĒ æĪĪÇĀĒ
ÝŃæŌĪÇ āā ĒŃĪŪ ĀāĪ ĀYŪÇāŌĒÇā ĀāÇ ĀĐÇ ÝĔĪ ÇāŃæŌ ŪĔæāāā āŃĒĒ ĀĪŃĪ ; æĀŪā Āā

ÇāŌĪÝ ÇāĀYŪÇāĪ ĀŪĪ ÇāŌæÇĒ ĀāĪ ĀŃæŌāā
ÝÇāĀāā ĒÇāāā ŪŪĪā; æāāāÇ ĔÇā āĐÇ ÇāŪĒÇŃ ÇāĐĪ ĪŪāæ ŌāÇĀ ĀYŪÇāŌĒÇā; æĀĐÇ ĔÇā
ÇāŪĪÇĪ ĪŪŌĪ ĀŌŌ ĀYŪÇāŌĒÇā ÝāĐā ŌĒĒĪĒ āā ŌĒÇÆŪ ÇāāŪŃĒĒ; æāĒĪĒ āā āĒÇÆĪāÇ; āĐÇ
ŌĪĀ āāŌĔĪ æŌĒĪŪĪ ŪĒŃ ÇāĒÇŃĪĪ ĒĪā ÇāĀĪæĒ ÇāĐĪ ĪŌĪŃæā ĪÇŌĒ ŪāĪ ŌŃĪĔ ÇāĔĒŪÇā; áĀā
ÇāĔĒÇā ĒĔĪā; æĔĒĪŃ āā ÇāāÇŌ ĒŌŪÝ āÝæŌāā æĒĒæā ŪŌÇÆāāā æĒŌĒŃĪ ŌāÇÆŃāā; ĀĐÇ
ŌĔŌæÇ ŪāĪ ĪæÇĀĒ ÇāŌŪŃĪĔ ; æāĀÇĀ ĒāĪ ÇĀĪĪĒ æĀĒæÇĀ ÇāĒŌŃĒ ĪĔæāāā ŪŌĒ Ýí ĪāĔĔ
ĀĪæÇāāā ÇāĐĪā ĪŌÇŃĔæāāā ÇāāŌĪŃĒ; æĔÇāæÇ āŪāā ĔĒā ĔāĪā ĪāÇĪæā ĒāĪÇĀ æÇĪĪ; æĪāĒÝæā
. ĒāĒÇÝ æÇĪĪ æĪŃÝŪæā ŃÇĪĒ æÇĪĪĒ

Āā ĀYŪÇāŌĒÇā ŌĒŪĪŌ ĒĀĐā Çāāā ĒŪÇāĪ ĒĪāāÇ æĔĪāāÇ; ĒĔĪÇĪĒĀÇ ÇāĒĪ ŪŃÝĒĒ ĒŌāÇŃĒĀÇ
āāĐ āŪæāĒ ĀŪÝÇŃāÇ; Āā āĀÇĀ ÇāĔÇĪĒ æÇĀĪĪ ĔāĐĪā ŃÝŪ Çāāā Ēāā ŃĀŌ Ĕāā ŪĪ
ÇāĀŃŌ ĔāāÇ æĀŪŌ Çāāā ŪŌ æĪā Ēāā ĪĪāā æŃÝŪ ŃÇĪĒĀ æŌŃĪŪĒĀ āā ÇāĐĪā ŌĪāŌĔæā ĒÇāŌāÇā;
æāā ÇāĐĪā ŌĪĔæāāā ÇāĀāÇĀ ŪāĪ ÇāĀāÇĀĒ ÇāĒĪ Ōāāāā Çāāā ĀĪÇāÇ; æÇāāā ŪÇĀĒ ŪāĪ ĀāŃā
. æāĔā ĀĔĒŃ ÇāāÇŌ áÇ ĪŪāāāā
.æŌĒĪÇĀĔ Çāāāā æĒĪĪĔĔ ĀŌāĪ Āā áÇ Āāā ĀāÇ ĀāĒ ĀŌĒŪÝŃĔ æĀĒæĒ ĀāĪĔ

* āā ĪÇŃĪ ĔÇŃĒ ĀāĪ ĪāĒāÇŃŃ
.āāĪĒ ÇāāŪŃĒĒĒ ÇāŪĪĪ 63 ÇāĒÇŃĪĪ 4 āĪŃā 1409āŪ- ÇāāæÇÝĔ:5 ĀŪŌŌŌ1989ā*]
ĔĒĒĒĒ āĐā ÇāÇÝĒĒĒĒĒ āā ĪÇĪā ĀYŪÇāŌĒÇā ĪĪĒ ĀŃŌāāÇ ÇāŌĪĪ āāÇ āŪ ÇāĀĪæĒ ÇāĔÇĪāĪā ĀāĪ
[ĒĪŌÇæŃ

: ÇāĪāĪ āāā æĪĪā æÇāŌāÇĒ æÇāŌāÇā ŪāĪ āā áÇ āĒĪ ĒŪĪā; æĒŪĪ
ÝĀā ÇāĐĪā ĪĒĒæāā ĒÇāāÇŃ āā ĪŪæĪæÇ ĪŪĒĀæā ĒĪŃāÇ; æĀā ÇāĐĪā ĪŪŌæā Çāāāāā ÇāāĒĔÇĀĒĒ
ŪāĪāā āā ĒŪĪ ĒĀŃĔ ŪāĪāā ĀĪÝÇāāā æĒĪŌ āŌŌĪŪāā ĔĀæāÆĔ ÇāĐĪā ĪŃĔĒæā āā ĒŪĪĪ; æĀā ÇāĐĪā
ĪŃÇĪÇĒāā áÇŌÇĀĒ ĒāŌÝ ĪāÇ āā ĪŪæĪÇ ĪÝŔŃæā ĔĒĪŃÇ ĒĀā ĒŌĪÇĪ āĐā ÇāĪŃÇĪ ÝĒĔā Āæ
:ĒĒĒŃ; æĔĀāāā ĪĔæāāā
ĀāÇ ÇāŪŃĪĔ ÝāÇ ĪæÝĪ āā ÇāĒāā
:æĔāÇ ĔÇā Çāāā ŪŌ æĪā

(ÝĀĒÇĒĒā ŪāÇ ĒŪā āĔĪāÇ ĒĪŌāæÇ ŪāĪ āÇ ÝÇĒĒā æáÇ āÇ ĀŌÇĒĒā æÇāāā ĪĒĪŃ ĒāÇ ĒŪāāāā)
Āā ŪāŃÇā 153

ĀĪ ÝĪŌÇĒā ŪāÇ ŪāĪ Ūā; æĐāĔ ĔāÇ ĒĔæā ÇāŪŃĒĒ : āŌĀĒ ĒĒĪā ÝāÇā æāŌāĒ ŪāĪ ĒāĪ ÝāÇā ; æāŪāĪ
ÇāĒĒĀ āāÇ ŪāĪ ; ĔÇā ÇĒā ŪĒÇŌ : ÇāŪā ÇāĀæā ĒŌĒĒ ÇāāŌĪĒĒ æĪāā ĔĪā ĔĒā āĪāĪ ŌāĪ Çāāā ŪāĪā
æŌāā; æÇāĒĒĒĒ Īāā ŪāÇāā ÇāāŌŃĔæā ÝæĔ ÇāĪĒĒ ; æŪā ŪĒĪ ÇāŃĪāā Ēā ŪæÝ ÇāŪā ÇāĀæā ĒŌĒĒ
ÇāāŌĪĒĒ; æÇāĒĒĒĒ Īāā ĔĪā ĔĒā āĪāĪ ŌāĪ Çāāā ŪāĪā æŌāā ; ĔÇā ĐāĔ ŪāĪāā ĀŌĪ æĀŪŪā āā ÇāāŌĪĒĒ ;

æpÇá áíáí Èà ÁÓÍÐ (ÝǼËÇÈßà ÚàÇ ÈÙà) Áí ßÑÈÇ ÈÚÍ ßÑÈ (áßíáÇ ÈÍÒæÇ Úàí æÇ ÝÇÈßà) Áí Úàí æÇ ÝÇÈßà ää ÇáÚáíáÉ æÇáÚÝÑ ÈÚÍæßà (æáÇ æÇ ÁÒÇÈßà) ää ÇáíÑÇÍ æÇáÐÉá ; Áí Áä . ÇááÒíÈÉ ÇáÈÇáíÉ ßÇáÈ ÈæÇÈÇ æÚØÇÁ áÁÒÇáÉ ÁÈÑ ÇáÁæáí

:ÈæÇáí ÇááÒÇÆÈ

Áä ÇááÒÇÆÈ íáÓí ÈÚÒáÇ ÈÚÒÇ; ÝÓæÇÚ ÇááÓááíá ÐÉá ÇáÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÁäÒÇáá äÒíÈÉ ÇááÒíáÉ æÝæÇÈ ÇáÚáíáÉ ÈÚÍ ÇááÒÑ ; áÁä ÇááÝÓ ÇáÈÒÑíÉ ÈÒÈÍ äáíÚÉ áÍÒáÉ . áßÈÑÈ ÇáÁáÇá ÇáÈÍ ÈÚÒæáÇ æÈÈÚæÍ Úáí æÐÇæáÈáÇ (æÍÇæáí ÈÇáÈÍ ßÇáÈ áí ÇáÍÇÁ) ÝÇáíÓÍ ÍíáÇ ÍÒÇÈ ÈáÑÓ Èþæä ÇááÚÑßÉ Èíá ÍÑÇÈíá ÇááÑÓ æÈíá ßÑÍÇÈ Çáíá ÇáÈíÒÇÁ; æÈÓÈáÑ ÇááÚÑßÉ; æíÒÈÍ æØíÓáÇ ÈÇáíáí; æíáÈÒÑ ÇáíÓÍ Ýí ßá áÚÑßÉ ííááÇ áÚ ÇáíÑÇÈíá ÇáÚÇÒíÉ ; æÁäÇ ÇáíÒÇÆÑ ÇáÈÍ ÈÓÐØ Ýí ÇááÚÑßÉ ää ßÑÍÇÈ Çáíá ÇáÈíÒÇÁ æÇáíÑÇÈíá ÝíáÝÚáÇ ÇáíÓá Úáí Óßá Íáá ÝíáÈÐáÇ ÍÇÑíá ; æííÑÍ ÇáíÓá áÚÇÝí ÓáíáÇ; æþÍ Èíáá ää . ÇááÚÑßÉ ääÇÚÉ ÓÍ ÇáíÑÇÈíá ÝíáÇ ÁÐÇ ÚÓÈá æÑÈ ÁÍÑí æÚáíá ÝÁä ÇáíÓá íÈæÑÈ ääÇÚÉ ÓÍ ÇáíÑÇÈíá ÈÓÈÈ ÇáÁáÑÇÓ ; ßÐáß ÇááÝÓ ÇáÈÒÑíÉ ßááÇ ÍáÉ ÈáÇ äÒíÈÉ Áæ æÓáÉ ÚáíáÇ æÇÓáÉ ÝÁááÇ ÈÈÑßáÇ æþÍ ÇÒÍÇÍÈ ÓáÇÈÈáÇ æäÇÚÈáÇ ÓÍ

ÑàÇáí ÇáÐæä ÈÇáÑÒÇÁ ÍÚÈí ÝǼÇÍí Ýí ÚÓÇÁ ää áÚÈÇá ÝÒÑÈ ÁÐÇ ÁÒÇÈÈáí ÓáÇá ÈßÓÑÈ ÇááÒÇÁ Úáí ÇááÚÓÇÁ ÝáÇá æáÇ ÁÈÇáí ÈÇáÑÒÇÍÚÇ áÁáí æÇÇáÈÝÚÈ ÈÁá ÁÈÈÚÇáí

æÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí áÇ ÈÓá Úá ÇáÑÓÇÍÇ æÇáÉáÇÍÇ ÇáÈÍ ÇáÓÈÈ Úáí ÚÇÈÐá æÈæÇáÉ Úáí ßÇááá; ÝÁä ÈÓÁá ÇáÁØÝÇá ÈáÈÆß ÁÚÓÇÈáÇ ÇááØÑÈÈ æÚþæááÇ ÇáÓÇÑÉ Úá ÇáÐÐÇÆÝ ÇáÈÍ ÈáÓáÉ ÝæÐ ÈíáÈ ÁÈáÇÆäá ; æÚá ÁäáÇÈäá ÇááæÇÈÍ ÇáÈÈÑÈ ÁíáÚÈäá ÁäÇá ææÇÚÑäá . æäá Ýí ÍíæÑáá æÈíá ÁÍÓÇááá æÁä ÈÓá ÇáÁÒÍÇÑ ÈáÈÆß ÁÚÓÇááÇ ÇááíÑÍÈ Úá ÁæÑÇÐáÇ ÇáÈÍ ÈÓÇÐØÈ ÍÓáÇ Úáí Ááá . ÇáíÇÑ ÇáÐíá ÚÇÈæÇ ÈÍÈ ÇáÑßÇá æÁä æÇÍÈ äÓÇÍíáÇ ÁÌÇÈÈß ÁÚáíÈáÇ ÇáÈÇáíÉ æÁØáÇááÇ ÇáÓÇÍÓÈ Úá ÇáÁÆáÉ ÇáÐíá ÝÝæÇ . æäá ÁÍÇÁ ÈÍÈ ÑíááÇ

ÍÈí ÇááíÇÑíÈ ÈÈßí æáí ÍÇáíÈ ÍÈí ÇáááÇÈÑ ÈÑÈÍ æáí ÚííÇá

æÁä æþÝÈ Úáí ÇáííÑÇá ÇááÈáÇæíÈ ÇáíÇÈíÈ æÇáííÇÆÐ ÇáÈÍ ÍÝÈ ßÁä ää ÈÚá ÈÇáÁáÓ æÓæáÈ ÈÚÍ Áä ßÇáÈ ÈÇáÁáÓ æÇÒÑÈ ÚáÇÁ; æÁÐÝÑÈ ää ÁáááÇ ÈÚÍ Áä ßÇáÈ ää ÐÉá ÚÇáÑÈ . ÈÇáÁíÇÁ æÁä ÓÁáÈ ÇáííÇÇá -ÇáÈÓÇÈíá -æÇ ÓÑ ÍÝÇÝ ÁÒÍÇÑáÇ æ ÓæÑ ÁÚÓÇááÇ æÐÈæá ÁæÑÇÐáÇ ÈÍÈÑß ßíÝ ÚÇÓÈ ÇáÓæÇþÍ -ÇáííÇæá-; æÚÇÈÈ ÇáÁíÇÍí ÇáÈÍ ßÇáÈ ÈÈÚáíáÇ æÈæáíáÇ . ÚáÇíÈáÇ

æáÚ áÐÇ ßáá ÝþÍ æÇÓá ÇáÓÚÈ ÓíÑá áÚ ÇáíÑÇÍÇÈ ÇááÇÓÝÈ ; æÇáÚÈÑÇÈ ÇáÐÇÑÝÈ; æÇáÁíÓÇá ÇáÓÇæíÈ ; æÇáÈíáÈÈ ÇááÈáÇæíÈ ; æÇáÈØæä ÇáíÇæíÈ ; æÇáÁÐÍÇá : ÇáíÇÝíÈ; æáÒÑá Çááá ÈÇáÓÈÑ . (æÇÚáá Áä ÇááÒÑ áÚ ÇáÓÈÑ ; æÁä ÇáÝÑÍ áÚ ÇáßÑÈ) . (Ááá ää íÈÐ æíÒÈÑ ÝÁä Çááá áÇíÓíÚ ÁÍÑ ÇááíÓáíá) . ßÁá ÇáÓÚÈ íþæá

ÓÁÒÈÑ ÍÈí íÚÒ ÇáÓÈÑ Úá ÒÈÑí æÁÒÈÑ ÍÈí ííßá Çááá Ýí ÁáÑí æÁÒÈÑ ÍÈí íÚáá ÇáÓÈÑ ÁááÚí ÒÈæÑ Úáí ÓíÁ ÁáÑ ää ÇáÓÈÑ

: ÇáíÑÇÈ ÇáíÝíÈ æÇáÁÓáÉ ÇááÓáæáÉ

æáÚ ÇÐÈÑÇÈ ÇááíÇáíá ää ßÇÈá æÈæÇáí ÇáÇáÈÒÇÑÇÈ Ýí ßá æßÇá íÈáÝÈ ÁÚÍÇÁ Çááá -ÍÇÓÈ ÇáÑæÓ æÇáÓíæÚííá -ÝíÑæä Áä Áæáí ÇáíÈáÇÈ ÇáÈÍ íÈÈ Áä ÈÚáá ÚáíáÇ áí ÇáíÈáÇÈ ÇáíÇíáíÈ áíí ÇááíÇáíá; ÝííÒØæä ÇáÁæÇá ÇáÓÇÆáÉ æÇááíÒÇáíÇÈ ÇáÓíáÉ áÁÒÇÚÉ ÇáÝÑÐÈ Èíá ÇááíÇáíá; æÈÈ ÇáÝæÒí ÍáÇá ÇáÁíæÈ ÇáÓÇÍþíá; æÇÓÈÚááæÇ áíææÚÇÈ ßÈíÑÈ ää ØáÐÇÁ ÇáÝÉÍ (ÇáÐíá Óáááá ÇáÚÝæ ÇáÚÇá áÁä ÇááíÇáíá ÁÓíÑæÇ ÇáÚÝæ ÇáÚÇá Úá ßá ää ÍÁÈíáá ÈÇÆÈÇ) ÝÓÇÑ ßÈÇÑ ÑÍÇá ÇáááíÓíÇ ää ÚááÇÁ ÇáíæáÉ íáÐæä ÁÓáíÈáá æíØáÐæä áíÇáá æííááæä äÓÇÈíáá æíÁÈæä ÈÇÆÈíá ÚÇÈíá ÍÇÓÚíá äáíÈíá; æíÈíááæä ÓÝæÝ ÇááíÇáíá íÈÈæä ÇáÝÈä æíáÒÑæä ÇáÁÑÇÍíÝ æíÑæíæä ÇáÁÓÇÚÇÈ ÇáÈÍ ÈÓÈÍ Ýí ÁíáÒÈ ÇáíæáÉ; æÈÓáá ááá ÍÇáÓÈ áÁÓÇÚÈáÇ; æíÐÈÑÈ ÈÚÓáá Ááí ßÈÇÑ ÇáÐæä æÇÓíá ÈÈíÇÈ ÇááÇÓßíá; íÁáÈæä . æíÈáÈáæä; æíááÇ ÓßÈÈ ÇáÐáæÈ Áæ ÈÐÇÑÈÈ ÇááÝæÓ ÝÑÐæÇ æáÓØæÇ æÈííÑæÇ

: ÍÈÑ ÓÇÓ Èä ÞÍÓ

æááÇ íÒÑáí Ýí ÇáÐáá ÇááíÈáÚ ÇáÁæá ÇáÐí ÑÚÇá ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá æÁáÝ Çááá Èä Èíá ÐáæÈ Èáí ÇáÚáæäá (ÇáÁæÓ æÇáíÒÑÍ) ÈÚÍ ÍÑæÈ ØÇíáÉ ßÇá íÓÈÚááÇ Çáíáæí æíÈþæä ÓÇÍÈ ÇááæþÝ; ÝÚáíáÇ Áíí ÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá Èíá ÇáááÇíÑíá æÇáÁáÒÇÑ; ææíí Çááá . Úáí ííá ÇááíáÉ; Áßá ÇáÚíÚ ÈþáæÈ Çáíáæí ÝÐÇææÇ íÈíÑæäá ÚÓÈÍÈ ÍÇááíÈ ÝþÍ Ñæí ÇÈä ÁÓÍÐ Úá Óíí Èä ÁÓáá ÑÓí Çááá Úáá ÞÇá : (áÑ ÓÇÓ Èä ÞÍÓ æßÇá íáæíÇ Óííí ÇáØÚá Úáí ÇááÓááíá Úáí áÝÑ ää ÇáÁæÓ æÇáíÒÑÍ ÈÚÍ Áä æÓÚ ÇáÁÓáÇá æÇ Èíááá ää ÁíþÇÍ æÓÚÇÆá; ÝÚÇÚá æÇ ÑÁí ää ÁáÝÈáá æ ÓáÇÍ ÐÇÈ Èíááá; ÝíáÓ Ááíáá ; æÁíÐ ííÇíááá ÓíÆÇ

ÝÓíÆÇ Ááí ÁííÇÈ ÇáãÇÓí ÇáãÓíæä ÈÇáÚíæÇÉ æÇáíŌææÉ ; æÁíĐ íäŌíäã ÈÚŌ äÇ Đíá Ýí ÍŊæÈää ää ÇáŌÚŊ; ÝÍŊß æííÇáää; æäÇí ää ÚŌÈíÈää ; æäÇŌÇá Èää ÍÈí ÈäÇíæÇ ÝíäÇ Èíäää : ÇáŌáÇí ÇáŌáÇí ; æßÇí íĐÚ ÇáŌíÇä ; ÝÈáŪ ŊŌæä Çááá Úáíä æŌáä; ÝíŊí Ááíäã áíÇŌÈÇ ÁíÇää : (ÁÈíÚæí ÇáíÇááíÈ æÁäÇ Èíä ÁŪáŊßä ç) ÈÚí Áä áíÇßä Çááá ááŌáÇä æÁßŊáßä Èä .. æÇŌÈæĐßä ää ÇáßŊŊ æÁáÝ Èíä ĐæÈßä; ÝŪŊÝ Çáßæä ÚáíÆĐ Áää äŌÚÈ ää ÇáŌíŌÇä æßíí ää Úíäää; æÚÇáß ÇáŊíÇá ää ÇáÁæŌ æÇáíŌŊí ÈÚŌää ÈÚŌÇ; Èä ÇäŌŊÝæÇ áŪ ŊŌæä Çááá Ōáí :Çááá Úáíä æŌáá ŌÇáÚíä äŌíÚíä; Đí ÁŌÝÁ Çááá Úáää ßíí Úíäää; æÝí äĐá ÇáíÇíÈÈ äŌá Çááí Đá íÇ Ááá ÇáßÈÇÈ ää ÈŌíæä Úä ŌÈíá Çááá ää Áää ÈÈÚæääÇ ÚæíÇ æÁäÈä ŌáíÇá æäÇ Çááá) ÈÚÇÝá ÚäÇ ÈÚáäää íÇ ÁíäÇ ÇáĐíä ÁääæÇ Áä ÈŌíÚæÇ ÝŊíĐÇ ää ÇáĐíä ÁæÈæÇ ÇáßÈÇÈ íŊíæßä ÈÚí ÁíäÇáßä ßÇÝŊíä æßíÝ ÈßŊŊæä æÁäÈä ÈÈáí Úáíßä ÁíÇÈ Çááá æÝíßä ŊŌæää äää (íŪÈŌä ÈÇááá ÝĐí áíí Ááí ŌŊÇŌ áŌÈíä

. Çá ÚáŊÇä 99-100
æŌÇŌ Èä ĐíŌ áÇíäÇ ÍÇááíÈ ÈŌíŊáĐßŊáÇ Çáíáæä ÇáŊæÇíŪÝ
íáĐÈ Èíä ÇáÁæŌ æÇáíŌŊí ÇáßŊí æĐí æŌíÈ Ýíä ÇáŪŊæĐ ÇáÚæÇŌÝ
íĐßŊää íæä ÇáÈÚÇÈ æäÇíŪæÈ ŊßÇĐ ÇáíæÇÝí æÇáŊáÇí ÇáŊæÇŪÝ

:ÇáÁää ÇáãŊÈĐÈ

æÝí ÇáæĐÈ ÇáĐí ßäÇ äŪĐ Ýíä ÇáŌíŊ æáíÈ ÇáíŌí áíæ ÈŊæÇä; æÈÚí Áä ÍíäÇ ÈŊæÇä æÝí äŊßŌáÇ (íÇŊí ßÇŊ); ÍíÈ ÇŊÈÝŪ ÇáÁää ÈĐŊÈ ŌßæŌ ÇáíæáÈ; ÁĐ ßäÇ Ýí ÍäÇíĐ ÈÈÚí äÇÆÈí æÈŊ ÝĐŌ Úä äŊßŌ ÇáæáÇíÈ ÇáÈí ŌßŌÈ ÝŊßäÇ Èíí ÇááíÇáíä ; æßäÇ äáÝæ Áä íáÈĐí ÇáŪááÇĐÇä (ÍßäÈíÇŊ æÁíáí ŌÇä äŌÚæí); áŪá ŌíŊÈ ÇáíáÇÝ ÈíÈÈ ää ÍĐæŊáÇ; æäßŌŪ íÇÈŊ ÇáÝÈäÈ ää

. ÁŌæááÇ
æÈÚí Áä ŌŌŊáÇ Èææí ÇáŌŊí ÇáĐí ŌŊíá ÇááááíŌ ÍßäÈíÇŊ ßÇĐÈŊÇíÇÈ áŌŌÇáÈ ÍáÇÝÇÈ Èíä ÇáÁíæÈ æÇáÈí ÚááÈ ÇáíæáÈ ÈŪááÇÆáÇ ŌæíáÇ ÍÈí ÁŌáÈäÇ; æÈíÈ ÁääÇ äŌÈÍíáÈ Çáíá Ýí áŪŊ ÈÚŌ ÇááÇŪŊíä ; Ýí äĐÇ ÇáæĐÈ ÇáĐí ßäÇ äŌáŪ Áää ÁáŌÈ æĐÈ áÇÝÈÈÇí äŌÇŊ ÈíŊÇä æŌí ÇáŌŊíĐ Çáæíí ÇáĐí íáÈá ŌŊíÇä ÇáíÇÈ áßÇÈá æááíßæáÈ ÇáŪáíáÈ (ÍŌ ÍíŊÈÇä -ŌÇááí -ßÇÈá) ; Ýí äĐÇ ÇáæĐÈ æĐŪ Ýí ŊæÚäÇ Áää íæä ÇáŌÝÇá æÇááæíÈ Èíä ÁæŌ ÁÝŪÇáŌÈÇä æíŌŊíäÇ Đí ĐŊÈ æÁä ÁæÇä ĐŌÝ ÈäÇŊ ÇáíäÇí íáíÈ íÇáíÈ; Đí Áä áÈĐŌÝ Èíí ŌŪííáÇ æääÇíŊíä ää áŌá ÇáŌíŊ

. æÇáÝÇŊæß æĐí ÇááæŊíä æííŊÈ ÇáÝŊŌÇä
Ýí äĐÇ ÇáæĐÈ ÇáĐí ßäÇ äÝßŊ Ýíä ÈÁĐŌŊ ŌŊíĐ ááÁŊŌÇá æŊÇá äŌŪæí ááĐíæä ááŌáÇä Úáí Áííä ÇáßÇÆí ÍßäÈíÇŊ ; æßäÈ ÁÝßŊ ÁíáäÇ ÁáíŪ æÇĐŌŊ: áá ÁĐäÈ ÈäÝŌí Áä ÁÈŌá ÈÇááÇŌáí Áä áŊŌá ÚÈíÇááá ÁáŌ ÈŌŊæí Đíæä äŌŪæí áŌŊí ÇááŌÇá ÇáÈí ŌŪÈ Úáí ŌŌí ÈíŊ ÇáíáÇá !;ÇááŌÈÈ ; æáŌŌÇáÈ ÇáŪÈÇá ÇáĐí ÚßŊ ŌÝæ ÇáÈíŊ ÇáŊÇÆĐ æááŪæŌ áÇíŊÇí ßáŌ ÇáíĐÇÆĐ . Ýí äĐÇ ÇáæĐÈ æÁĐÇ ÈíÈŊ íÈäŌá Úáí ĐáæÈäÇ ßÇáŌÇŪĐÈ

:ÇáäÈÄ ÇáãŌáŌá

ÈÚí ÇáŪíÇá ÈíÈ ÁŌíÇŊ ÇáÈæÈ æ ÇááŌáŌ Ýí ĐŊíÈ ĐŊÈ ĐŊíÈ ŊÈÇŌ ää äŊßŌ ÈŊæÇä ÇáÈííÈ íÇæÈÇ ÈíßäÈíÇŊ äÈŌÇæŊ Ýí ÁÝŌá ÇáŌŊĐ ÇááááíÈ ááßÇá æÇááæÇŌÆÈ áŌŌÇáÈ :ÇáíáÇÝí; æÁĐÇ Èä ÍÈŊáí
ÁĐÇŪÈ BBC Áä ÁŪÇ æáíí Đí Úáá ßáíäÇ áĐÇíÈ áŌŪæí ÁÈäÇá ÚæíÈää ää áíáŌ ŌæŊí áŪÇŊ æĐÈá

.ÍæÇáí ÈáÇÈíä ŌíŌÇ æääää ÁŊÈÚÈ ßÈÇŊ
ÝäÇ ÈáííÈ íÈŊÇ ääĐ ŌáæÇÈ ÁÈĐá Úáí ĐáÈí æÁÝíŪ ááÝŌí ää äĐÇ ÇááÈÄ ; æÁääÇ ÈíÇíÈ Đí ÈÁßä äÇŊáÇ ÇáÁíŌŊ æÇáíÇÈŌ æääÇ ŌääÈ Áä ÁŊí ÇáááŊ ÈäÝŌí æÁŌŊÈ ÇááÇá ÈíÝäÇÈí ; ÝÁŌÈÁĐäÈ ää ÍßäÈíÇŊ Áä ÁÈŊßä æÁíäã ŌŌŊ ÇáŌáÇá áŪáí ÁßÝ ÈäÝŌí Úáí íĐíĐÈ äĐÇ ÇáíÇíÈ ÇááŊæŪ; æáíÇæá äÇ ÇŌÈŌŪáÇ Áä äæßÝ äĐŊ ÇáŌŊ ÇááŌÈŌíŊ ; æÁä áŌÝíÁ äÇ ĐŌÇä Çááá æíŌŊá Úáí ÁíííäÇ ää ááÈ ÇááÇŊ ÇáßÈíŊ ÇáĐí íÈíæ äää ŌŊŊ ÇááĐíŊ; æäÇ ÁäÇ ÁŪí ÍßÇÆÈí æÁíáŌ äÝŌí ááŌíŊ áíæ áŌŪæí

. æßÇíÈ ÇáŌáÇá ää ÇáíŌÈ æÇáíáŪíÈ
æĐí ßÈÈÈ äĐÇ ÇááßÇá ää äŌáŪ ÇááŌíí Ýí ÍáÈäÇŊ ĐÈá ÇáÈæíá Ááí ÇáŌáÇá; æíŪÇáŊ ŊÁŌí !; ÇáŪæä ää æŊÇá ÇáíÇíÈÈ
ç Ááí ÇáíæáÈ ÇáÈí ÈíÈ ÈÈŊáí áÈææí ÈíÈ äŌÇŊß ÇááíÇáíä
ç Áä áí ÝŪáÈ Áíáß áÇ íŊíí ÇááÈÇÆí æáÇ íĐíŊ ÇáŪæÇĐÈ Úáí ßá ÇááŌáíä
ç Áä áí ÈäÝíŌ ÁíĐÇí Úä ŌíŊ ŌíĐ íÈÁŊ Ýíä áŌŪá ÚáíĐ íÝíä
æáÇ ÁíŊí Ááíä Úáí ÁÈæÇÈ ÁŪÇŌíŊ ÈŪŌÝ ÈÇáÁäÇá ÇáÈí ÈÈŊĐÈäÇ ÇáÁíÇá
ç Çä Èßæä ÈíÇíÈ áßÇá Èíä ÇáÁíæÈ íÈíÇæŌ ÝíäÇ ÁáÇääá áíŌíæÇ ÈáíÈÈ ÇáííÇá
Áä äĐÇ ÚíÈ íŪááá
(ÚÇáá ÇáŪíÈ æÇáŌáÇíÈ ÇáßÈíŊ ÇááÈŪÇá)
(Áá ÚáŊÇä 9)

. æŌÈíÇáß Çáááá æÈíáíß ÁŌáí Áä áÇ Áää ÁáÇ ÁäÈ ÁŌÈŪÝŊß æÁÈæÈ Ááíß

*ÍŊÈ ÇáŌÇÆŪÇÈ

. [ááíÈ ÇááŪŊßÈ ÇáŪíí 64 ÇáÈÇŊíí 11áíŊä 1410áŪ ÇááæÇÝĐ: 12 ÁŪŌŌŌ 1989á*]
: Çáíáí ááá æííä æ ÇáŌáÇÈ æ ÇáŌáÇä Úáí ää áÇ æÈí ÈŪíá

: Ýíḃḃḃ ÑÈ ÇáÚÓÈ
æĀḂÇ ÍÇÁĀĀ ĀāÑ āā ÇáĀĀĀ Āæ ÇáĹæÝ ĀḂÇÚæÇ ÈĀ æ áæ ÑĹæĀ ÁáĹ ÇáÑÓæĀ æ ÁáĹ ĀæĹ
ÇáÇĀÑ āāāā áÚāāā ÇáḂĹĹ íÓÈĀÈØæāā āāāā æáæ áÇ ÝÓá Çáāā ÚáĹḂā æ ÑĹĹĒĀ áÇÈÈÚÈĀ ÇáÓĹØÇĀ
ĀĀÇ ḃáĹáÇ ; æ Ĺḃḃḃ ÚÓ æĹá : ÝḂÇÈĀ ÝĹ ÓÈĹĹ Çáāā áÇ ÈḂĀÝ ĀáÇ äÝÓḂ æ ĹÑÓ ÇáāĀāĹĹá ÚÓĹ
. Çáāā Āā ĹḂÝ ÈĀÓ ÇáḂĹĹ ḂÝÑæÇ æ Çáāā ĀÓĹ ÈĀÓÇ æ ĀÓĹ ÈĀḂĹáÇ
(ÇáāÓÇĀ 83 -84)

ĹÑÓĹĹáÇ ÑÈ ÇáÚÓÈ ÓÈĹÇĀā æ ÈÚÇĹĹ āā ĹáÇá ĀḂĀ ÇáĀĹÇÈ ÇáÈĹáÇÈ ĀáĹ ÇáĀĹÇÈ ÇáĀÓáÇĹĹ
ÈĹÇá ÇáÓÇÆÚÇÈ ÝĹ ÇáāÚÑḂÈ æ ĀÈæÇĀ ÇĹÈĹÇĀāÇ ; ÝāāÇḂ ĹáÈ æ ĹĹÈ ÈÓÈḂĹ āāÇ ÇáāÚāæÇÈ
. æ ÈÈĀḂĹ āāÇ ÇáĀæÇĀÑ ĀĹ ĀæĹæ ÇáĀāÑ
æ ÇáāÇÓ ÝĹ ÇáÓÇĹÇÈ ÇáĹáÇĹĹĹ ḃÓāÇĀ : ḃÓā ÚÑÝ ĀḂÇ ÇáĀĹÈ ÝĀĹḂ ÈĀ ÝáÇ ĹÑĹĹ Ḃá áÇ ÓáÚā
; ÈĀ ĹĹĹĀ ÈĹĹÓÇ æ ĹÑĹÚĀ ĀáĹ ĀÓĹÇÈĀ ; æ ÈÚĹ ḂáḂ Āā ÓÆá ĀĹÇÈ ; æ Āā āā íÓĀá ÝÑĹĹ Çáāā
. ÇāÑĀ ḃÇá ÝÚāā ; Āæ ÓḂÈ ÝÓāā ; æāā ÓĀÈ ĹĹÇ

ĀāÇ ÇáḃÓā ÇáÈÇĹĹ : Ýāā ÇáḂĹĹ āā ĹÈĀḃæÇ ÈĀḂ ÇáÈÑÈĹÈ æ āā ĹÚ ÇáÈḃÇÝÈ ÇáĹáÇĹĹÈ ÝÈÑÇĀā
: ĹÑĹĹæĀ Ḃá áÇ ÓāÚæÇ
ĹÑÈ ÇáÈĀÈÇĀ ÝĹĹ æ ÇáḂĹĹ ÇáÓæÑ ÚáĹĹ
ĹÇĀā āā ÈÈÚÇĀ ÚḃĀā ÝĹ ĀḂĹĹ
æ ḂĹ ĹḂæĀ ÇáÝÑĹḂÇĀ ÓÇĹḂĹĹ ; æ áḂā āāāā ÈÓĹḃĀ ĹØÚĀ ÇáĹĹĹ ØÚĀÈ ĹĹáÇĀ ; æāāāā āā ÈÓĹḃĀ ĹáÝÚ
. ÇáāÓāĹĹ æ ĹḃḂĀā āā ÇáÈĀÇĀ

:;āā āā ĀæĹæ ÇáĀāÑ
Ĺḃḃḃ ÇáĹÓā æ ḂÈÇĹÈ æÇÈĀ ĀÈĹ ĹĹĹĹ Āāā ÇáÚāā æ ÇáÝḂĹ; æ ḂÇá ÇáÓĹĹ āā ÇáĀāÑÇĀ; ḂÇá
ÇáĹÓÇÓ: áÇ ÈĀÓ ÈĀā ĹḂæĀ ÇáÝÑĹḂÇĀ ḃḂÓÈĹĹĹ; ÝĀāā ÇáÚāā āā æáÇÈ ÇáĀāÑ; æ ÇáĀāÑÇĀ āā
æáÇÈ ÇáĀāÑ... æ ḂáḂ áĀā ÇáÚāāÇĀ āĀāæÑæĀ ÈĀā ĹÈĹĹæÇ ÇáĹáÇá æ ÇáĹÑÇĀ áāÇÓ; æ ÇáāÇÓ
. āĀāæÑæĀ æ ĹæÈÇ ÈĀā ĹÈÈÚæāā ; Ýāā ĀæĹæ ÇáĀāÑ ĹḂÇ
æÝĹ ĹÇá ÇáāÚÑḂÈ ÈÑĹ ĀÚÓÇÈ ÇáāÇÓ æ äÝæÓāā æ ḂæĒĒāā ḂááÇ āÓĹĹÈÈ áÇÓÈÚĀÇá
ÇáḃḂÈ; æḂááÇ āÓæÈÈ āÚĀḂÈ ÈÇáāÓN ÇáḂĹ ĹØĀÚæĹ; æāā ĀĹĹĹ ĹĀÇĀāā ĹāÑḃḂæĀ æ ĀæÇĀāā
ĹÝÚæĹ; æÇáĀÚÓÇÈ ÇáÈÓNĹĹÈ áÇ ÈÈĹĹā-æ ĀĹ āÓĹĹÈÈ-ÇáÓNÈÇÈ ÇáāÈÈÇĹĹÈ Āæ ÇáÓÇĹĹÈ Āæ
ÇáÈḃĹĹÈ; æāā āāÇ ĹÑÓ ÇáĀÚĹÇĀ ĀÈæÇĀ ÇáāÚÑḂÈ ÚáĹ āÓN ĀÓæĀ ÇáĀĹÈÇÑ ÈĹĹ ĀÝÑÇĹ
ÇáĹĹÓ ÇáāḂÇÈĀ ÝĹÈÝÑḂ; ÝÚāĹĹÇ ÓÇĹ ÇÈĀ ḃĹĹÆÈ ÝĹ ĀĹĹ ĀáĹ ḂÈĀÈ ĹĹĹĹ ; ḃÚĹ ÇáÓĹÇÈÈ Úā
ÇáḂÈÇá æ ḂÇáæÇ áÇḂÇ äÝÚĀ ÈÚĹ ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ æ Óāā; ĹÈĹ ĀḂÇ āÑ ÈĀā ĀĹĹ
ÇáÝḂÇĀ ÇáḂĹĹ āæÑ Çáāā ÈÓÇÆÑĹĹ ÈÚāāā ÝḂÇĀ áāā : áÇ ÈÇáḂā ; ḂÇáæÇ : ḂÈĀ ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ
. Çáāā ÚáĹĹ æÓāā ; ÝḂÇĀ : ḂæĹæÇ ÝæÈæÇ ÚáĹ áÇ áÇÈ ÚáĹĹ ; ÝáÇ ÓĀā áḂā ÈÇĹĹÈÈ ÈÚĹĹ
æ ÇáĀÚÓÇÈ ĀÈæÇĀ ÇáāÚÑḂÈ áÇ ÈÈĹĹā ÇáĀĹÈÇÑ ÇáÓĹĹÈ ; ÝĹæĀ Āā ĀÓĹÚ Āā ÚÈĹ ÇáÑĹĹā
ÇáÚÇÝḂĹ ḂÈĀ ÝĹ āÚÑḂÈ ÈáÇØ ÇáÓĹĹÇĀ ÚáĹ āāÑ ÈæÇÈĹĹ æ āÓā ÇáāÓāāæĀ æ āā ÚáĹ ÈÚĹ āÈÈ
ḂĹĹæĒÈÑ ÈḂÑĹÈÇ āā ÈÇÑĹÓ ; æÈÝÑḃæÇ æ ĹḂḃĀā ÓĹÝ ÓÇÑĹá áÇÑÈĹ; æ ḂÇĀ ḂáḂ āæ ÓÈÈ æḃæÝ
. ÇáāĹ ÇáĀÓáÇĹĹ æ ÚĹĹ ÈḂĹĹā ĹĹæ ĀæÑæÈÇ ; ÝÈḂĹÈ āÚÚā ĀæÑæÈÇ ÈÚØ ÝĹ ĹĹÇĹĹÑ ÇáÚĀÇĀ
ĀÑĹĹÈÈ æÇĹĹÈ ĀÈæÇĀ ÇáāÚÑḂÈ ĹÑĹÈ ÇáÚÇĀā Ḃáā āā ĹĹĹ Çáāā ÇáḂĹ āÓāā ÑÈ ÇáÚÇĀĹĹĹ ĹĹḂæĀ
ÑĹĹĹ áāāÇÓ ĀĹĹÚĹĹ ; áḂÇ āÑĹ Āā ÑÈ ÇáÚÓÈ æ āæ ÓÇáÚ ĀḂĀ ÇáāÝÓ ÇáÈÓNĹÈ æ ĹÚāā ĀāāÇ
ĹāāÇ ÇáḂḂÈ æ ÈĹÈ ÝĹ ææÇØĀ ÇáāÓÇá ÇáḂÈÑÈ ĹḂÈÑĹā ÑÈĀā ÈÇáāáÇÆÈ ; ÈĀ ĹḂĀÈ ÑÈ ÇáÚÓÈ
ÇáĹḂÇÆḂ ÝĹ ḂĀā ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ æ Óāā æÝĹ ḂĀā ÇáÓĹÇÈÈ ĹÈĹ áÇ ÈĀÈØ āÓÇÚÑĹāā; æ
ĹÈĹ áÇ ÈÑÈĹÝ ĀæÓÇĀāā

ĀḂ ĹÑĹḂāā Çáāā ÝĹ āāÇĀḂ ḃáĹáÇ æ áæ ĀÑÇḂāā ḂÈĹÑÇ äÝÓĀÈĀ æĀÈæÇÓÚÈĀ ÝĹ ÇáĀāÑ æáḂā Çáāā)
Óāā Āāā ÚáĹĹ ÈḂÇÈ ÇáÓĹĹæÑ æĀḂ ĹÑĹḂæĀāā ÇḂ ÇáÈḂĹÈĀ ÝĹ ĀÚāĹḂā ḃáĹáÇ æĹḃáḂā ÝĹ ĀÚĹĹāā
(.ĹĹḂÓĹ Çáāā ĀāÑÇ ḂÇĀ äÝÚæáÇ æĀĹĹ Çáāā ÈÑĹÚ ÇáÇæĀÑ
(ÇáÇáÝÇá 43-44)

ÑÈ ÇáÚÓÈÈ ÚĹÑ ÇáĹḂÇÆḂ ÝĹ ḂĀā ĀÓĹÚ ÇáāÇÓ æÝĹ ÈÓÑĹ æÝĹ ÑĀĹÇĀ ; æÑĀĹÇ ÇáĀāÈĹÇĀ
ĹḂ; æáḂā ÇáāÚÑḂÈ ÈḂÈÓĹ Āā ĹḃĀā ÇáĹáÚ æĀā ĹḃĀā ÇáĀÚĹÇĀ ĹÈĹ ÈÑÈÝÚ Çáāāā æÈÓĹḂ
ÇáÚÓÇÆĀ æÈĀḂÓ ÇáÓNÇÚĀ æÈĀÓĹ æĹĹ āØĀÆĀÈ ĀḂĹÑ Çáāā āÈæḂĀÈ ÚáĹĹ ; æáḂā ÇáĀÓÈÇÈ
. ÇáāÇĹĹÈ ááÇ ĀÈÑĀÇ ÝĹ äÝÓ ÇáāĀā ĹÇÓÈ ĀÈÇĀ ÇáāÚÑḂÈ æĀÈæÇĀ ÇĹÈĹÇĀāÇ
ḂÇĀ ĀĹ ÈÚÓ ÇáÇĹĹÈ : āāÇḂÇ áÇ ÈĀḃĀ ÇáÓæÑÈ ḂáÇ ĀĹ ÝĹ ĹÇĹĹ ĀÝÚÇÓĀÈÇĀ ; ĹĹĹ āĹÚĀ ÇáāÇÓ āā
ĹáÇá ḂÈÇÈÇÈĀÇ æĹØÇÈÇÈĀÇ æĀÓNØÈĀÇ ÇáāÓāæÚÈ æÇáāÑÆĹÈ ĹÚĹÓæĀ ÝĹ Ĺæ ÑæĀÇáÓĹ ÚÑÈĹ
; æÚāĹĹÇ ĹÓØĹĹæĀ ÈÇáĹḂÇÆḂ ĀāÈ ÈÈĹĹā ÇáāÈĹĹÈ ; æĀḂÇ ÝĹ ÇáĹĹĹ áÇ ĹĹæØ ; ÝḂḂÈ āāā āāÑÇĹÚ
ĹĹĹ Çáāā ḂĹÝ ÈĀḂĀ ÇáāÚÇÑḂ ÝĹ ḂÈÇÈ Çáāā æḂĹÝ ḂÇĀÈ ÈĀḂĀ ÓĹÑ ÇáĀÈØÇá æÇáÓĹÇÈÈ
. æÇáÈÇÈÚĹĹ ÝĹ ḂÈÈ ÇáāāÇḂÈ æÇáÓĹÑ æÇáāÚÇÓĹ æÚĹÑĀÇ
æĹæĀ Āā Úāā ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ æÓāā Āā ḂÑĹÚÈ ḂĹ āḂÈÈ ÚāĹĹÇ ĹÚÇ ÚØÝÇĀ æḂÇĀ āāā Āā
ÑĀĹÈĀ Āā ÈÑĹÚæÇ æĀÚØĹḂā ÈĀÈ ÈāÇÑ ÇáĹĹĹÈ ÝæÇÝḂæ ÈĀ ĹÚÇ ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ
æÓāā ÓÚĹ ÈĀ āÚÇḂÈ æÓÚĹ ÈĀ ÚÈÇĹÈ æĀāÑĹāÇ Āā ĹḂĀÈÇ ĀĹ ÈĀĹ ḂÑĹÚÈ; æḂÇĀ ÈĹĹ ÇáĀæÓ-ḂæĀ
ÓÚĹ ÈĀ āÚÇḂÈ-æÈĹĹ ÈĀĹ ḂÑĹÚÈ æáÇĀ æĹáÝ ÝĹ ÇáĹÇáĹĹÈ; ÓĹÇḂÇÈ æāĹĹÈ; ÝḂḂÈ ĀĹĹĹ
ÇáÓÚĹÇĀ ÝæĹĹÇ Āā ÇáḃḂæ ḂĹ ĀÓNæÇ ÚáĹ ÇáāḂÓ æÇáāḂÈ; ĀæÓÇĀāÇ ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ
æÓāā æḂÇĀ āāāÇ Āā āḂÈæÇ ÝáÇ ÈÓĹÚæÇ ḂáḂ ÈĹĹ ÇáāÓāĹĹ; æĀā āā ĹāḂÈæÇ ÝĀÓĹÚæÇ
ḂáḂ; æÚāĹĹÇ Úāā ÇáÓÚĹÇĀ Āā ḂÑĹÚÈ ḂĹ āḂÈÈ ÚāĹĹÇ ÑĹÚÇ ĀĹĹ ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ æÓāā
æḂÇĀÇ ÚÓĀ æÇáḂÇÑÈ; ÝḂÈÑ ÑÓæĀ Çáāā ÓāĹ Çáāā ÚáĹĹ æÓāā; æÚÓĀ æÇáḂÇÑÈ ÈÓĹÑ ĀĹĹ ÚĹÑ

ÞÉÍáÍ ÚÓá æÇáÞÇÑÉ ÈÃÖÍÇÈ ÑÓæá Çááá Õái Çááá Úáiá æÓáá íæä Åä ÞÉáæÇ ßÈÇÈ ÇáæÍ; ÝÚáíäÇ æÓáæÇ Áái äÇÁ ÇáÑÍÚ ááÐíá ÞÇáæÇ: áÇ ÍÇÍÈ ääÇ ÈÇáÞÑÇÁÉ æÇáÞÑÁä; ÍÆáÇ Èßá ááÈÍÚßá áÞÑÍÓ; ÝÍÇÑÈ áÚÑßÉ æÞÉá ÈáÇÈÈ æÃÓN ÈáÇÈÈ æßÇæÇ ÓÈÈ íæä ÇáÑÍÚ; ÝÞÇáæÇ: ÚÓá æÇáÞÇÑÉ; ÝÞÇá ÑÓæá Çááá Õái Çááá Úáiá æÓáá: Çááá ÅßÈÑ; ÝÓÚÑ . ÇááÇÓ Åä ääÇß ÍÈÑÇ ÓÇÑÇ æÈÓÑÍ äÝÑÍÈ ÞÍ æÓáÈ ÑÓæá Çááá Õái Çááá Úáiá æÓáá

:Çáíæ ÍÇáÞ ; Çíááä ÇáÚáÇá ; ÇáßÑæÈ ÁÍÐÈ ÈÍäÇÞ ÇááÓáííá
ÅÐ ÍÇ.Ææßá ää ÝæÞßá æäá ÅÓÝá ääßá æÅÐ ÓÇÚÈ ÇáÆÈÓÇÑ æÈáÚÈ ÇáßáæÈ ÇáíäÇÍÑ æÈÚáæä)
(ÈÇááá ÇáÚáææÇ ääÇß ÇÈÈáí ÇááÅäæææ æÓáÓáæÇ ÓáÓÇáÇ ÓÍÍÇ
(ÇáÇÍÓÇÈ 10-11)

. Ýí áÐÇ Çáíæ íÍ ÇááÑÍÝæä Õííáä ÇáÈáíá ææÓíáÈáá áÈÈÈÍØ ÚÓÇ.Æá ÇááÅáíá ÇááÝæÓ áÇ ÈÍÈáá ÞááÈ ÓíÆÈ ; æáÇ íÓÇÚ Ýí áÐÇ Çáíæ ÁáÇ Þá ÍíÑ; æÁáÇ ÝÇááÓíáÈ ááÓáííá; æÞÍ áßæä áíáÓíá æáßáäÇ äØæí ÇáíáíÑ ÇááÓáæä Ýí ÁÚáÇÞ áÐÇ Çáííá æáíá áÇ áÚáá

. ; æáÈÓÑÝ ÈÁÍáÇÓ æíÞíá æíæä Åä ÍÇÁÈ ÑÓÇÁÈ ÚáÑ ÑÓí Çááá Úáá Ýí ÚíÑ ÈæÞíÈáÇ ÈÚÓá ÍÇáí æææ íÓÈÚÍ ááÚÑßÉ ÇáíÑææß ÇáÝÇÓáÈ ÇáÈí æÞÝ ÈÚÍäÇ áÑÞá íáæí ÈÍíá áÓæÑíÇ ÞÇ.ÆáÇ æíÇÚÇ ÍÇ ÓæÑíÇ æíÇÚÇ áÇ áÞÇÁ ÈÚÍá ; íæä Åä ÍÇÁÈ Èáß ÇáÑÓÇÁÈ ÈÚÓá ÍÇáí æÈæáí ÀÈÇ ÚÈÍÈÈ ; ØæÇáÇ ÍÇáí ææÓÚáÇ Ýí ÍíÈá ÍÈí áÇÍÝÈ Ýí ÚÓÍ ÇááÓáííá; æÈÚÍ Áä ÍÇÓ ÇááÚÑßÈ ÈÚÍÑ æáÇÍÈ ÍÇÓáÇ æææ áÚÓæá ÍÈí áÇ íØÚá áÐÇ Çáííá Ýí ÁÚáÇÞá; æÈÚÍ Áä äÓN Çááá Íáíá æÁÚÓ Íáá æáÓá ÇáßÝÑ ææáÈ ÍæáÚ ÇáÑæä áÇÑÈÈ ÈáÞí ÈáÝÓáÇ Ýí ááÑ ÇáíÑææß ÁÍÑÍ ÇáÑÓÇÁÈ ää ÍíÈá æÞÑÁÇ Úái

. ÍæáÚ ÇááÓáííá ææáí ÀÈÇÚÈÍÈ ÁäÇÑÈ ÇááÅáííá áÇÐÇ ÞÇá ÓííÓá Ýí ÇáÈÇÑíí áæ Óáá ÍÇáí ÑÓÇÁÈá ÁÈí ÚÈÍÈÈ ÞÈá ÇáíÑææß ;æÇááÝæÓ ÈÚÑÝ ää áæ ÍÇáí ÇáÈØá ÇáÐí áá íáÒá Ýí ÍÇááíÈ æáÇ Ýí ÁÓáÇá ; æíæä Åä ØáÈ ÚáÑ Èä ÇáíØÇÈ ÑÓí Çááá Úáá áÇÝÈÈÇÍ áííáÈ ÈíÈ ÇááÞÍÓ æáíÈÓáá äÝÇÈÍáÇ ää ØÝÑæáíæÓ æÑÁí ÁÚáÇÁ ÍÇáí Èä Çáæáíí

. ÞÇá : Ñíá Çááá ÀÈÇÈßÑ áÞÍ ÞÇá ÁÚáá ááí ÈÇáÑÍÇá ÝáÇÐÇ áÞááÇ æáÇÐÇ ÚíÑáÇ ää ØæÑÈ ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí! æßíÝ ÍÍÚáÇ ÇááÓáííá! Ááá íÞÝæÇ !;ÁäÇá ÍæáÈ ää ÅßÈÑ Íæá ÇáÅÑÓ ÓÚíáÈ ÍáÝ ÇÑÓæ Ááá íßÓÑæÇ ÚáÑ ÑæÓíÇ ÇáÅæÑØæÑíÈ ÇáÓæÝíÈíÈ! Ááá íÓÑÍ ÞÇ.ÆÍ ÇáíÓ ÇáÑæÓí ÁÈÑ ÇáÓÍÇÈá ÞÈá ÅÓáÑ áÐÇ Çáíæä ÇáÐí ÞáÇ äáÈÚÑá äáÐ Óáíá !; ÁÑæáí ÈÇááá Úáiíá Áí ÍíÓ Ýí ÈáÇÍ ÇááÓáííá ÞÍ ÍÞÞ áÇ ÍÞÞá ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí! ÁÑæáí ÓÚÈÇ ÞÍ áÐÇÞ ÇááÓáííá ÍáÇæÈ ÇáÁáá æ ÇÓÈÚÐÈÈ ÈÓÈÈá æ ÑÁÈ ÈæÇÑÞ ÇááÓN! ÁÑæáí ÓÚÈÇ ää ÇáÓÚæÈ ÈÇááá Úáiíá ÞÍ ÑÝÚ ÑÁæÓ ÇááÓáííá Ýí ÇáÇÑÓ! Ááá íÞÓá ÇáíáÇÍ ÚáÑ ÇáÓíæÚíÈ! Ááá íÓÑÈ ÇáÓÑÈÇÈ ÇááÈÈÇáíÈ Ýí ÑÁÓ ÍæÑÈÇÈÓæÝ ÍÈí ÚíÑ ÚÞíÈá ÈÍÇá ÇááíÈáÚ Þáá! Ááá íÚÍ ÒÑÈÇÈÓæÝ ÈáÝÓá íÞáÚ ÇáÓíæÚíÈ ää ÍæÑáÇ!; ÒÑÈÇÈÓæÝ íÚáá Áááí ÓÁÓÍÈ ááíæáí Íáí ää ÁæÑæÈÇ ÇáÓÑÞíÈ ÝíÞæá ÓÚáÇÁ ææÓÑÇÁ ÝÝÇÚ ÇáÅÓáÓí áßÇÑæÈÓí æÓíÑ ÇáíÝÇÚ ÇáÅáÑíÞí Áä ÒÑÈÇÈÓæÝ ÞÍ ÚíÑ ÓíÇÓÈá ÈÍÇá ÇáÚÑÈ; ÞÇá: áÇ; áÞÍ ÁÈÈÑá ÇáÇÝÚÇá Áä íÚÍÑ ÓíÇÓÈá ÈÍÇá

.ÇáÚÇáá ÁíáÚ
. ÁäÈá áÇ ÈÍÑßæä ÇáÆÈÇÑ ÇáÈÚíÈÈ ÇáÈí ÁæÞÚáÇ Çááá Ýí ÇáÅÑÓ ÈÓÈ áÐÇ ÇáíáÇÍ ÇááÈÇÑß Áí ÁÍÍÇÁ ááÅáá ÈÓÈÈ ÇáíáÇÁ ÇáÈí ÈÓíá ÝæÞ ÓØæí ÇáááíßæÓ ; Áí ÁÑæÇÁ ááÅáá ÈÓÈ ÇáíÈÈ æ ÇáÅÓáÇÁ ÇáÈí ÈÈáÇÈÑ Úái ÇáØÑíÞ Ýí áíÑíÑæí æ Ýí ÓÑÍ Ñæí !; Áí ÍÍÇÈ ÁæÍÚáÇ Çááá Ýí ÁÚáÇÞ ÇááÝæÓ ÈÓÈ áÁáÇÁ ÇáÅÓæí ÇáÐíá ÁÚÇíæÇ ááÅÓáÇá ÓÝÍÇÈá ÇáÈíÓÇÁ ÇáÅæáí ÇáÈí ÚÇÈÈ äáÐ ÞÑæä !; Áí ÍáÇÁ ÍÑÈ Ýí ÇáÚÑæÞ ÈÓÈÈ áÁáÇÁ ÇáÐíá ÁÚÓ Çááá Èáá Ííáá æ ÑÝÚ ÑÇÍÈá ; æÁÚÓ ÓÑÍÚÈá ; æÁÍÍÇ ÁáÈ ÇáÅÓáÇá !; æÁáÈá Ýí ÇááííÇá Úáiíá Áä ÈÑÍÍæÇ áÇ ÑÍÍ ÁÈæ ÈßÑ ; æÁá áá ÈÑÍÍæÇ ÓÁÑÍÍ: æÇááá áæ ÍÐááí ÇááÇÓ ÍáíÚÇ ;ááÓÑÈ ÇáÁÝÚÇá æÈÞíÈ Úái áÐÇ ÇáØÑíÞ ; ææÇááá áÞÍ ÞáÈáÇ ÞÈá ÓææÈÈ æáÞæááÇ ááá ÚáíáÇ ÑÁíÈ Áä ÍØí ÇáíáÇÍ ÞÍ ÈæÞÝÈ ÞáíáÇ Úá ÇáÈÞíá ÓáÈ (1984-1985) ÞáÈ áá íÓÞØ áÐÇ ÇáíáÇÍ æÁáÇ Íí áÇ ÍáÈ ÁÓÈØíÚ Áä ÁÈáÝÓ ; ÓÁÈíÑ ÇáíáíÇ ÞááÇ; æÓÁÓÈáÝÑ ÇáÚÇáá; æÓÁÓÈáíÍ ÈÇáÚÑÈ æÇáÚÍá; æÓÁáÓÑ áÇ ;ÁäÓÑ ÍÈí íÞÝ ÇááÇÓ ÈÍÇáÈ áÐÇ ÇáíáÇÍ ÇááÈÇÑß áææÇÓáÈ ÇáØÑíÞ æÇÓÈáÑÇÑ ÇááÓíÑÈ ÝÇáÐíá íÑííæä ää áÐÇ Çáííá Áä íæÓ áÚÑßÈ ÓÍ ÇáÚÇáííá æÓÍ ÁÚÍÇ.Æá ÇááÈÑÈÓíá ÇáÐíá íÓæÈæä ÓáÇááá ää Þá ÍÈÈ æÓæÈ æíÑííæä ÓÚÈÇ ÐÇ ÓÝÇÈ

(áÇ íÚÓæä Çááá áÇ ÁáÑáá æíÝÚáæä áÇ ÍÁÑæä)
(ÇáÈÍÑíá 6)
ÝáíÈÍÈæÇ ááá Úá ÓÚÈ íÚíÓ Ýí ÇáÓáÇÁ; ÁäÇ Ýí ÇáÅÑÓ ÝÞÍ ÁÈÈ Ðáß
(æäÇ ÅßÈÑ ÇááÇÓ æææ ÍÑÈÈ ÈáÅáííá)
(íæÓÝ 103)

*áá ÚÈÑ ÇáÁíÇá
[ÍááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÍÍ 65 ÇáÈÇÑíí 18 áíÑá 1410áÚ ÇáææÇÝÞ: 19 ÁÚÓÓÓ 1989á*]
: Çáíáí ááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úái ää áÇ áÈí ÈÚÍá ÝáÞÍ ÈÁÍÑ ÝÈÍ ÍáÇá ÀÈÇÍ; Èá ÇØØÑ ÇááíÇáíæä Áä íÈÑÇÍÚæÇ Úá ÓáÑ Ííá; Çáááá ÝáÚá; æáÞÍ æÞÝ ÇááíÇáíæä Úái ÁÓæÇÑ ÞáíáÇÑ Íæä ÈÞíá æáÇ ÈÁÍÑ æáÇ ÇáÈÓÇÑ ; Çáááá áÚá ; ÍÈÈÈ áÁÓÇÈ ÝÑÍÇÑ æÞÈá ÝíáÇ ÓáÑÈ ää ÇáÞÇÍÈ ÇáßÈÇÑ áÐÇ ÓÍÍ áÇ ÍÍÇá Ýíá ; æáá ÈÓÈØÚ áíæÈ . Çááá ää ÁÈáÇÁ ÁÝÚÇáÓÈÇá Áä íÚáÞæÇ ØÑíÞ ÞÇÈá -ÍíÑÈÇá ; ÝáÐÇ ääÇ áÇÓß Ýíá

æáÚ áĐÇ Báá : ÝÇáØãÃáíáÉ ÇááÝÓíÉ áÇ ÊÝÇÑĐ ĐáÈí ; æÇáÓBíáÉ ÊÊÚÔÇáí; æÇáÑÇÍÉ ÊáÝ
BíÇáí Áã ÇááÖÑ -Áã ÔÇÁ Çááá -ĐÇíá ; ÝÇáÊBÇáíÝ ÊÇáÚÉ; æÇáÁíÇã Íæá; æÇáÍÑÉ
:ÓÍÇá; æÇáÃãÑ ÈíÍ ÇáBÈíÑ ÇááÊÚÇá
æBÁíá äã äÈí ĐÇÉá áÚá ÑÈíæã BÈíÑ ÝáÇ æääæÇ áãÇ ÆÔÇÈää Ýí ÓÈíá Çááá æáÇ ÓÚÝæÇ æáÇ)
(ÇÓÊBÇæÇ æÇááá íÊ ÇáÔÇÈÑíá
.Áá ÚãÑÇã 146

:Çáááí ÇáÍĐ
ää áÚáÉ Çááá ÇáÚÚáí Úáí ÇáÈÖÑ ÁÑÓÇá ÇáÑÓá ÓáæÇÊ Çááá æÓáÇáá Úáíáá ; ææÚíÝÉ ÇáÑÓá
ÈÍÓíÍ Çááááí ÇáÑÈÇáí æÈíæíáá äã Íáá æÚÈÇÑÇÊ Ááí ÓáæB æÁÍáÇĐ æÍÑBÇÊí; æÁã äã
ÇáÃæÑ ÇáÈí íØáÚ ÚáíáÇ ÇááÓáã äã ÍáÇá ÊÖÝÍá áÓíÑ ÇáÓ ÍÊ ÇáBÑÇã æÇáÈÇÈÚíá ááá ÊÁÍÓÇã
ÝíÑÇáÇ ÁÍíÇáÇ ÚíÑ æÈãÇÓĐÊ áÚ ÇáÁÖÑÇĐÊ ÇáÈí ÊáÝ áÚÚá ÇáÖæÑÊ; æáÇ ÊÊãÇÓÊ áÚ
ÁØÇÑáÇ; æíæí áæ Áã áĐá ÇáÖÝÍÉ Áæ ÇáÖÝÍÇÊ ÇáĐÇÆáÉ Ýí áĐÇ ÇáÓÝÑ ÇááÖÑĐ äã ÊBã
; æíÈääí ÇááÑÁ äã ÁÚáÇĐá áæ ÊæÇÑÊ áĐá ÇááĐÇØ äã áĐá ÇáÖæÑÊ ÇáÑÇÆÚÉ ÇáæÓíÆÉ
; æáBã Çááá -ÚÓ ælá -æãæ ÇáÚáíá ÊØÈíÚÉ ÇáÈÖÑ æíÚáá Áã ÇááÝÓ ÇáÈÖÑíÉ íÚÈÑíáÇ áĐÓ
; æíÖíÈáÇ ÝÈæÑí; æíÚÈÑí áÓíÑÈáÇ áÝæÇÊ; æíÑí Ýí ÍÇÍÈá ÇáBÈæÇÊ; æáĐÇ Báá
. ÍÈí áÇ ííÁÓ ÇáÈÖÑ ÁĐÇ æĐÚæÇ Ýí áÝÓ ÇááÝæÇÊ; æÁĐÇ ÇÚÈÑí áÓíÑÈää áÝÓ ÇáBÈæÇÊ

:ääáí ÑÈÇáí Èíáí ÈÖÑí
Áã Çááá -ÚÓ ælá -íĐíá ääälá Ýí ÇáÁÑÖ äã ÍáÇá ÇáÍáæí ÇáÈÖÑíÉ æÇááÝæÓ ÇáÁáÓÇáíÉ; æáĐÇ
æãæ ÓÈÍÇáá íÑíÍ Áã íÈĐí ØÑíĐ ÇáÁíáÇá ÚÇáÑÇ ÊÇáÓÇáBíá ÇáĐíá íÈíÝĐæã ÍíæíÈ æíÝÚæã
:ÁááÇ
æÇáĐíá ÁĐÇ ÝÚáæÇ ÝÇÍÓÊ Áæ ÚááæÇ ÁãÝÓáã ĐBÑæÇ Çááá ÝÇÓÈÚÝÑæÇ áĐææÈää æää)
(íÚÝÑ ÇáĐææÈ ÁáÇ Çááá æ äã íÖÑæÇ Úáí áÇ ÝÚáæÇ æ äã íÚááæã
. Áá ÚãÑÇã : 135

Áã ÑÈ ÇáÚÓÊ áÇ íÑíÍ Áã íÚÖ ØÑíĐ ÇáÁÓáÇá ÊÇáíÇÆÓíá æ ÇááÓæáíá; BááÇ ÑÁí ÈÚÓ ÇáÍáá
Ýí áÓíÑÈ ÇáÍáÇÚÉ Áæ BÈæÉ äã ĐÉá ÈÚÓ ĐÇÍÈáÇ ; æ áĐÇ ÍÇÁ ÇáÍíÈ ÇáÓíÍ : (ÁBíáæÇ Đæí
:ÇááíÆÇÊ ÚÈÑÇÈää) æ Ýí ÑæÇÍÉ ÁÈí ÍÇæí
(Ýæ ÇáĐí áÝÓí ÈíÍ Áã ÁÍíáá áíÚÈÑ æ íÍá ÈíÍ ÇáÑíáá)
æää äãÇ BÇã Ýí ÇáÈÇÑíÍ ÇáÁÓáÇáí íæã ÖÝíá ; æ íæã ÇáÍáá; æ ĐÉá Ýí áĐá ÇáÁíÇá ÍíÑÈ ÇáÓíÇÈÉ
ÇÈãÇã äã ÇáÚÓÑÈ ÇááÈÖÑíá ÊÇáÍáÉ æ äã ÇáÈíÑíá ÓÁÍÉ æ ÇáÖÈíÑ ; æ ĐÉá ÚáÇÑ ; æ ÈÑí Ýí
ÓíÑÈ ÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æ Óáá íæã ÇáÑíÚ æ ÈÆÑ áÚæãÉ; Ýáá íÝÉ Ýí ÚÓí ÇáÑÓæá Óáí
Çááá Úáíá æ Óáá ĐÉá ÍíÑÈ ÁÓíÇÈá ; æää íáá Óáí Çááá Úáíá æ Óáá ÈĐÉá ÓÈÚíá äã ÁÓíÇÈá íæã
. áÚæãÉ Ýí ÚÓíÉ æÇÍÍÉ
:-æ áĐÇ Báá áÚÑÓíá ÊÇÑÓíá -æ Çááá ÁÚáá

. ÍÈí áÇ ÈíÁÓ ÇáÁæÇÑÈ ÁĐÇ ÝĐíÈ ĐÇÍÈáÇ Ýí ÁÑÓÇÁ ÝÇÍÍÉ æ BæÇÑÈ BÈíÑÈ -1
.ÍÈí áÇ ÈíÁÓ ÇáÁíÇá ÁĐÇ æ ĐÚÈ ÁãÇã ææÇÚÑáÇ æÈá áĐ ÇááÝæÇÊ -2
áBã ÇááÝæÓ ÊÈĐí æÈØáÚÉ ááĐáÉ ÇáÓÇáĐÊ ÇáÈí ÇÍÈááÇ áÁáÇÁ ÇáÓíÇÈÉ ÇáBÑÇã; æ ÈÍÇæá
. ÈBá ÍææÍáÇ Áã ÈáÓí ÓÚÍÇ áÍæãÇ

:ØÑíĐ ÇáíÚæÉ æ ÇáÈãÇÁ
áÇ Èí Áã íÚáá ÇáÓÇáBæã Úáí ØÑíĐ áĐÇ ÇáÍíá Áã áĐ ÇáíÇÍÉ äÑæíÈ ÊÇáÍáÇÁ; æ áíÝæÝÉ
. ÊÇáÁÓáÇÁ æ áÝÑæÓÈ ÊÇáÁÓæÇB æ ÇáÚĐÈÇÊ
æ áÇ Èí Áã ææÇíá -ĐíÇÍÉ æ ÍææÍÇ -ÚĐÈÇÊ æ ÓÚæÈÇÊ æãÓÇBá äã ÍÇÍá ÇáÓÝ æää ÍÇÑíá; ÝÈãÇ
ää ÇáÁÚÍÇÁ ÈBíÍ ÇáÍÇĐíá; æ äã ÇáÁÓíĐÇÁ ÊÁÍáÇÓ ÇáÈÖØÇÁ; æáíÓ áãÇ ÚáÇÍ ÁáÇ ÇáÖÈÑ æ
:ÇáÓáÇÊ
(íÇ ÁíáÇ ÇáĐíá ÁääæÇ ÇÓÈÚíææÇ ÊÇáÖÈÑ æÇáÓáÇÊ Áã Çááá áÚ ÇáÔÇÈÑíá)
ÇáÈĐÑÈ(153)

æ áĐÇ ÝÁá æ ÇĐÚÉ ÁíÍ ÈÑBÈ ÚÈÑáÇ æíÑæÓáÇ Ýí ÁÚáÇĐ áÝæÓ ÇáÓíÇÈÉ ÁBÈÑ äã ÈíÑ; æ
ÈĐíÈ ÍÑÇÍáÇ áÚÇáá æÇÓíÈ ØíáÉ ÇáØÑíĐ; æ ÁÓíÈ áÍáÈáÇ äáíÉ æ áĐáÈáÇ áÚáÉ ; æ ÈĐí ÇÍÍ ÇáĐí
ĐÇá Úáá Óáí Çááá Úáíá æ Óáá (áĐÇ ÁÍÍ íÈæÇ æ áÍÈá) íæã ĐáÈ ÓÇáíÈ Ýí ÍÇÍÈ ÇáÈÑÈíÉ
ÇáÁÓáÇáí ; æ áÇ ÁÍÑÇáÇ æ áÍá áÓáÚ ÊÇáÁæÈÇÁ ÇáÍÇÑíÈ Áã áÍÑÓ ĐÓíÈ íæã ÇáÑíÚ æ íæã
. áÚæãÉ Ýí ÖÝÑ ÓáÉ 4 äã ÇááíÑÈ

:ÈÚÈ ÇáÑíÚ
Ýí ÓáÑ ÖÝÑ äã ÇáÓáÉ ÇáÑÇÈÚÉ äã ÇááíÑÈ Đíá Úáí ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æ Óáá Đæã äã
ÚÓá æ ĐÇÑÈ ; æ ĐBÑæÇ Áã Ýíáá ÁÓáÇáÇ; æ ÓÁáæÇ Áã íÈÚÈ áÚáá äã íÚáááá ÇáÍíá ; æ íĐÑÆää
ÇáBÑÁá ; ÝÈÚÈ áÚáá ÓÈÈ áÝÑ Ýí Đæá ÇÈá ÇÓÍÇĐ -æ Ýí ÑæÇÍÉ ÇáÈÍÇÑí Áääá BÇæÇ ÚÓÑÈ-;
æ ÁãÑÚáíáá áÑÈí Èã ÁÈí áÑÈí ÇáÚáæí Ýí Đæá ÇÈá ÇÓÍÇĐ; æ Úáí ÇáÈÍÇÑí Áää ÚÇÓã Èã ÊÇÈÈ
Íí ÚÇÓã Èã ÚáÑ Èã ÇáÍØÇÈ ; ÝĐáÈæÇ áÚáá ; ÝááÇ BÇæÇ ÊÇáÑíÚ -æ äæ áÇÁ ááĐíá ÈãÇÍÍÉ
ÇáÍÍÇÓ Èíá ÑÇÈÚ æíÍÈ -ÇÓÈÖÑíæÇ Úáíáá ÍíÇ äã áĐíá íĐÇá ááá Èææ áÍíÇá ; ÝÈÈÚæää ÈĐÑÈ æÆÉ
ÑÇã; æ ÇĐÈÝæÇ ÁÈÇÑáá ÍÈí áÍĐæää ; ÝÁÍÇØæÇ Èää -æ BÇææÇ Đí áÍÁæÇ Ááí ÝíÝí -æ ĐÇáæÇ :
áBã ÇáÚáí æ ÇááíÈÇĐ ; Áã ÈĐáÈã ÁáíáÇ Áã áÇ áĐÉá äãBã ÑíáÇ ; ÝÁãÇ ÚÇÓã ÝÁÈí äã ÇááÓæá æ

ãÐÇ ÇááíÝ ; æãÇ Æíáá BááÉ ÑÈÇáí : (Ááí áÁÚáá Æá ÇáÁÓÇÁÉ Ááí ÍðáÉíÇÑ ÁÓÇÁÉ ÁáíáÇ æÁáí ÇáíáÇí)

æÇáÉáÓíð äáðá; æÇáÁáá ÈÇááá ÒÈíÑ; æÇááðÇÁ ãðÈá -Áá ÔÇÁ Çááá-; æÇáÓíæÚíÉ -æÇááá ÁÚáá -áÇ íáðááÇ ÇáÈðÇÁ; Áá ãÐÇ ÚÈÈ Õí ØÈÇÆÚ ÇáÁÓíÇÁ ; æÈãÐÇ Çáííá äáÈÕÑ; æÚáí áíí äæÑá .áÓíÑ

ÍíááÇ ÈæÑÈ ÚÚáí Òá ÍÚíÝ æÈæíá ÇáÓíÝ ÇáÓíí Õæí
ÍíááÇ ÍáíÑ íáÒð æíÚá Çááíá Áá ðÇá ááÚáÇá æíÚæí
áÚáÉ ÈðÑÚ ÇáÓáÇá æíÚÚá áÇ ÇÑÈíÇÁ æííÈÈ æÑðÚæí

:ÈÓÇÆÑ

æáíá æÈæðÚ ÝÈæíÇÈ ØíÈÈ ÍáÇá ÇáÓáÑíá ÇáðÇíáí; æðí ÝÈíÈ áííÑíÈ ÕíÈÇð; æÁááÈ ØÑíð ðæÈ ÍÇáÈ; æÈíÁÈ ÒÇÈá Èáíí ÈíÈ ÁðíÇá ÇáÓæÇÚíÈ; æíÑíÈ ÇáíáÇáíÑ ÈáÈÝ ÈÓðæØ áííÈ -ãÐÇ Çáíáæ . Ýí ÕæÇÑÚ ÒÇÈá-; æÁÓÑÈÈ ÈÚÓ ÁííÇÆáÇ Úá ÇáÓÚÇá; æÁæá ÇáÚíÈ ðØÑ Èá íáááÑ . æÓÈíÇáð Çáááá æÈíáíð ÁÓáí Áá áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÚÝÑð æÁÈæÈ Ááíð ÇáÚÈÈ ÈÇááðíÓÇÈ

: Çáíáí ááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí äá áÇ äÈí ÈÚíá ; æÈÚí Áá äá ÁÚÚá ÇáÁáæÑ æØÁÈ Úáí ÇááÝÓ ÇáÇÓÈæÑÇÑ Úáí ØÑíð Çáíð Ýí ÇáÚáá áÁðÇáÈ Ííá Çááá . Ýí ÇáÁÑÓ

æÚáí ÇáÚÇáá ááÁÓáÇá -Áá ÒÇá ÕÇíðÇ ÍÇíÇ -Ýí äæÇÓáÈ ÇáÓÑíð Áá íæØá äÝÓá Úáí ÇíÈáÇá ÇáÁðí Çáðí íæÇíáá äá ÍÇíá ØÝÈ ÁÈÈÑ äáÇ íæÇíáá äá äæÇØá ÁÚíÇÆá; æÇáÝÈá ÇáíÇíáíÈ ÁÓí

: æðÚÇ Úáí ÇáÁÝÆíÈ äá ÇáÝÈá ÇáÈí íÈíÑáÇ ÁÚíÇÁ Çááá æÚáá ðæí ÇáðÑÈí ÁÓí áÓÇÓÈ Úáí ÇááÑÁ äá æðÚ ÇáíÓÇá Çáááí æÇááÓíÑÈ ÇááÈæíÈ ÁÈÈÑ ÕÇáí Ááá áÇ íáðá áÓÝ Áá ííáæ äá ÇááÚÑÓíá æÇáááÈÝÚíá æÇááÈÑÈÒíá ÈðÇíÈ ÇááÓíÑÈ ÇáíæÇÆÑ ; æáæ ÍáÇ ØÝ äá íæÚ ÇááÑíÝíá áíáÇ äáá ØÝ Óíí . ÇááÑÓáíá Áðáá ÇááÇÓ ÍáðÇ æÁÑÝÚáá ÁíÈÇ æÁØáÑáá ÓíÑÈ

Ýááð Áá ÈíÁÈ ÕíÑÈ ÇáÁÓáÇá ÇáÚÓÈ ÈÑÓá ÈÁÚÓÇááÇ Ýí ÇáÝÓÇÁ Áæ ÈÓÑÈ ÍðæÑáÇ Ýí ÇáÁÑÓ æÇíáÈ ÁÚÇÓíÑÇ ÈÑíí ÇíÈÈÇÈáÇ; æÓæÇÈÚ Èæí ÇðÈáÇÚáÇ; ÍÇÓÈ äá ÁæáÆð . ÇáØÇáÚíá Ýí ááð ÇááíáÈ ðÈá Áá ÈØíÈ ÇááíáÈ ÈÓÇðááÇ Úáíá ÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá æðááÇ Íðð ÑÓæá Çááá Õáí Çááá Úáíá æÓáá ÍØæÈ äØÑ Úáí ÇáØÑíð ÒááÇ ÕÑð áÁáÇÁ ÇáíÇÓíæá ÈÇááØÑ æÚÓæÇ ÈÇáÈðíá æÇáðæÈ ÇáÈí ííØæ ÈáÇ ÇáðÇÆí ÇáÚÚíá Õáí Çááá Úáíá æÓáá ; ÝÝí Áíí Çáíðá ÚÈíÇááá Èá ÁÈí ÈÈáÈ ÇáííÓ ðÇÆáÇ (áæ áÚáá ðÈÇáÇ áÇÈÈÚáÇðá) ; æÝí ÚÓæÈ ÇááÑíÓíÚ (Èáí ÇááØØáð) ðÇá : ÁáÇ æÇááá íÇ áÚÓÑ ÇáíÓÑí áÇ ÁÚíáÇ æíáÇÈíÈ ðÑíÓ ÁáÇ ÒáÇ ðÇá ÇáÁæáæá Õáá ÒáÈð íÁðáð ÁáÇ æÇááá áÆá ÑíÚáÇ Ááí ÇááíáÈ áííÑíá ÇáÁÚÓ äááÇ . (ÇáÁðá

æÝí íæá Èáí ÇááÓíÑ Ýí ØÝÑ ÓáÈ 4 áÚæÚáíáÇ Úí ÑÓæá Çááá Õáí Çááá Úáíá æÓáá ÚíÈá áíÚÇðÈáá Úáí ÚíÑÈáá ÈÚí Áá ÍÇæáæÇ ðÈá ÑÓæá Çááá Õáí Çááá Úáíá æÓáá ÍÇÁ ææÓÚ ííá Ýí ÍíÈ ÍÑÚ ÑÓæá Çááá Õáí Çááá Úáíá æÓáá æðÇá: (íÇáíáí ÇÚíá Ýí äæÇáí; ÓÈáÇÆÈ ÍÇÑÚ æíÇÓÑ áÇ :ÁíÚð ÈíÓíáá Ýí ÚíÇÈ æÇííÈ) æáÓá Ýíá

Ááá ÈÑ Ááí Çáðíá áÇÝðæÇ íðæáæá áÁíæÇááá Çáðíá ÒÝÑæÇ äá Ááá ÇáðÈÇÈ áÆá ÁíÑíÈá) (ááíÑíá áÚðá æáÇ äØíÚ Ýíðá ÁííÇ æÁá ðæÈáÈá áááØÑáðá æÇááá íÓáí Áááá áðÇðÈæá ÇáíÓÑ (11)

æíæá Çáíáíð ÓáÈ (5áÚ) ÒÇáæÇ íðæáæá áíáí íÚíáÇ Èááð ÒÓÑí æðíØÑ æÁííáÇ áÇ íÓÈØÚ Áá íðÓí . ÍÇíÈá

æíÈí ÈÈæð ÓáÈ (9 áÚ) ÁÚíæÇ ðÈááÇ áÓíí ÇáÓÑÇÑ ááíáá Úáí ÇááÈí Õáí Çááá Úáíá æÓáá; æðÇáæÇ íááØæá ÇááØæÚíá äá ÇááÁááíá Ýí ÇáÓíðÇÈ ÁÈáÇÁ ÇáÁÚíÇí ááÚÓæÈ; æÈÚÓáá ÒÇáíí Èá ðíÓ íðæá íÇ áíáí: (ÇÆðá áí æáÇ ÈÝÈáí ÝÁáí ÁíÓí Úáí áÝÓí äá ÈáÇÈ Èáí ÇáÁÓÝÑ- .ÇáÑæá-)

æÝí ØÑíð ÇáÚæíÈ ÁÚíæÇ áÑÓæá Çááá Õáí Çááá Úáíá æÓáá ÒáíáÇ Ýí ÚðÈÈ Áíí ÇáíÈÇá áíáðæÇ . ÈáÇðÈá Ýí ÇáæÇíí áÈíØíááÇ; æÁíÈÑá Çááíí ÈãÐÇ

:æÇáÁá áÚ ÁÝÚÇáÓÈÇá

: Áðæá ÈÇíÈÓÇÑ æÚáí Óðá áðÇØ

.1ÚáÇ ÑÁíÈ ðÓíÈ ÁÓáÇáíÈ Ýí ãÐÇ ÇáðÑá Ááíí æáÇ ÁÚÚá æáÇ ÁÑÈí áááÓáíá äá ãðá ÇáðÓíÈ æáÇ ÚááÈ ðÓíÈ ÁÓáÇáíÈ Ýí ãÐÇ ÇáÚÓÑ æÇðÚáÇ ÁÚÚá æÁÓíá ÈÈÈíÑ äá ÁÚáÇááÇ æÈá ãðá-2 . ÇáðÓíÈ

áÇ ÚáíÈ ÍÑÈÈ ÁÓáÇáíÈ Ýí ðØÑ äá ÇáÁðØÇÑ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇÓÈØÇÚÈ Áá Èíðð ÍÒÁ Ç äáÇ-3 . ÍðÈá ÇáíÑÈÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ

Áð Áá ÇáíÑÈÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÁÝÚÇáíÈ áí ÇááííÈ ÇáÈí ÇÓÈØÇÚÈ ÈÝÓá Çááá æáÚáÈá Áá . ÈíæÓ áÚÑÈÈ Õí ðæÈ ÒÈÑí æÈáÈØÑ ÚáíáÇ

æãÐÇ ÝÁááí ÁÑí Áá ÇáíÑÈÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá áí ÁáÝÚ ÍÑÈÈ ÁÓáÇáíÈ; áÁááÇ ÍÇÓÈ ÁÚáð æÁÈÈÈ ÈíÑÈÈ íáÇííÈ áÚ ÁØæá áíÈ ÕááíÈ; æÇáÈíÇí Õáá ÇááÚÑÈÈ áÈÓÚÈ ÚÓÑ ÚÇáÇ ÁÚØí ÇáíÑÈÈ áÓíÇ Ýí ÇáÈÝðíí; æÚáðÇ Ýí ÇáÑÁíÈ; æØÝÇÁ Ýí ÇááÝÓ; æØÝÇÝíÈ Ýí

ÇáÑæí; ÍÇÕÉ Ýí ÇáæÇÕíÚ ÇáßÈÑì ááÚÐíÈ: ÇáÕÈÑ æÇáÈæßá Úàì Çááá; ÍÇÕÉ Ýí ÇááíæÑíá . ÇáßÈíÑíá áíæÑ ÇáÑÕÐ æáíæÑ ÇáÁíá

àÇ ÁàìÈÈ ÇáíÑßÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÐíÇíÇÈ ÚÓÑíÉ Ýí ÐÕÑ ää ÇáÁÐÕÇÑ ÁßÈÑ æáÇ ÁàÕì ääá Ýí-4 . ÁÝÚÇäÓÈÇä ; æáÇ ÐíàÈ ÕáíÇÁ ää ÝáÐÇÈ ÁßÈÇíàÇ ÁßÈÑ ää ÁÝÚÇäÓÈÇä

Ää ÇáÚáá ÇáÚÓÑí æÇáÈÚÇáá áÚ áíÇä ÇáæÇÐÚ æØÈÇÈ ÇáÓÙÈ íÈáÝ ÒÈíÑÇ Úá ÇáíÑÇÓÉ-5 Ýí ÇáßÈÈ; æÇáÇÓÈäÈÇÚ ÇááÝÓí æÇáÑæíÈ ÈÐÕ ÇáÓÇÈÞíá ÝííáÐ ÇáÁäÓÇä Ýí Ìæ áÚíÝ æÁÄÇáí ÚÐÈÈ; æíÚä Ää ÐÕÕ áÁáÇÁ ÍÇáíÉ ää ÇááÝæÇÈ ÇáÕíÕíÉ æÇáßÈæÇÈ ÇáÇäÓÇáíÉ; íÈì

. ÁÐÇ ÑÁì ÇáßÈæÇÈ ää ÇáÁíÇÁ ÌÆÓ ääáá æáíÑáá æÕä ÌááÈ Úáíáá æáíÓ ää ÑÁì Òáá ÕáÚ ; æáíÓ ää ÚÇáì æÐÇÐ áÑÇÑÈ ÇáÈíÑÈÈ Òáá íáÚÑ ää ÈÚí ; æáíÓ ää ÍÇÓ

. ÚáÇÑ ÇááÚÇÑß æÇÓØáì ÈááíÈäÇ Òáá íÐÑÁ ÕíÝÉ æáæ æÈßÆ Úáì ÁÑíßÈ Áæ áÓÈáÐ Úáì ÕÑíÑá æáÞí ÚÓÈ ÇááÑíáÈ ÇááÚÑíÉ ÇáÚÐÈÈ Èíá ÕÝíÇÈ ÇáßÈÈ ; æÚÓÈ áÑíáÈ (æáÇ íäÈÆß äÈÁ ÌÈíÑ)

. ÇááÚÇäÇÈ ÇááÑíÑÈ æÇááÕíÑÈ ÇáÈí ÈÕíÁ ÌæÇäÈäÇ ÇáíáÇÁ æÇáÚÑÐ æÇáÁáÇä æÇáÁäÇä ää íáÑ Ýí ÇáÈÇÑí ÇáÁÓáÇáí ÇááÚÇÑ ÐÕíÉ æÇÓíÉ ÇááÚÇáá Ýí ÁÓáÇáíÈäÇ æÑÇíÈäÇ-6

. æÐÇíÈäÇ ÁáÐì æáÇ ÁÕÝì ää ÇáÐÕíÉ ÇáíáÇíÈ Ýí ÁÝÚÇäÓÈÇä æäá ÁÑÇí ÐÕíÉ ÁÓáÇáíÈ Èíæä ÕæÇÆÈ Ýí ÇáØÑíÐ æáÇ áÚÑÇÈ æáÇ ÒÈæÇÈ ÝáíÈÈ ÚááÇ Ýí

. ÇáÓäÇÁ ; áÁááÇ áÇ íáßá Ää Èßæá Ýí ÇáÁÑÕ Ää ÇáÈÓáí ÇáÁÚáÇáí æÇáÈÓÝí ÇáÓáíÈì ááÕíæÑ ÇáíÇÞíÈ Úáì áÐÇ Çáííá Èíá íÓÈäÈÚ ÈäÕÑ-7

ÁíÈÇÑ ÇáíáÇÝÇÈ Èíá ÇááíÇáííá; æÕÇÑæÇ íÚííæá æíÈíÆæá Úá ÐÈÇá ÇááíÇáííá Èíá ÈÚÕáá; æÇÈíÐæÇ ää ÍÇíÈÈ ÝÑíÇÑ áÚíáÇ ÈÑÇ æáÇíÈ íÓáÈ ááíÇí ÁÐáÇááá æÚáÇæáí ÕíÝáá

æÞí áÕíÈ ÒÈíÑ ää ÇáÕíÝ ÇáÚÑÈíÉ Úáì ääæÇá ÇáÕíÝ ÇáÚÑÈíÉ; æÓáßÈ ááíáÇ ÈÇáÈÕíß ÈÇááíÇáííá æÈÕíÐ áíÇÈäá; æÁíÐ ÇááÇÓ íÓÈÑíÈæä ÈÇáíáÇí æíÚáæäá ÌÑÈÇ ÁááíÈ ÌÓÝß

. ÇááÓááæä ÌáÇÁ ÈÚÕáá ÇáÈÚÕ Áááí ÒÇáí Ýí áÐä ÇáÐÕíÉ ÇáÁÓáÇáíÈ æÞí áÕí Úáí Ýí ÌíáÈäÇ ÈäÇáí Ìì (ÕæÇÈ) ; æáÇ ÈÕííá-8

ÇáÁíÇá ÁáÇ ÈÞÈ ÈßÈÇÑ ÑíÇáÇÈäÇ æÈÁáíÇÝáÇ; æáá ÈÕì ÇááÚÇÑß ÁáÇ ØáÁáíáÈ Úáì áÕíÑÈäÇ æäÈÇÆíáÇ ; æÁáí áÁÑì Áä ÇááÕÑ ÈÁÐä Çááá ÐÇíá ÐÑíÈÇ Áä ÈÚí ; æÁáí áÁÑì-Áä

ÕÇÁ Çááá-Áä áÁáÇÁ ÇáÐÇíÈ ÇáÐíá íæíáæá ÝÝÈ ÇáíáÇí æíáÓßæá ÈÕäÇáá ÁááÇÁ Úáì Ìíá ÇááÇÓ æÁáæÇááá æÁÚÑÇÕáá; æÁá ÇáíæáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÐÇíáÈ ÈÁÐä Çááá ÈÚí ÇááÕÑ; æáÇÈì ää æÞÈ

. áÈÑÈíÉ ÇááÇÓ Úáì ÇáÁÓáÇá ää ÌáÇá ÁíáÐÈ ÇáÁÚáÇá Ää ÈÕæíá ÇáÐÇíÈ ÇááÚÑæÝíá Áæ ÇáØÚá Ýíáá ÁááÇ íÚáí ØÚá ÇáíáÇí áÝÕá; æÈíÕíá ÁäÇá-9

ÇááÓááíá æÁáÇÆáá Ýí ááÇæí ÇáíÁÓ; æÁáí áÁÚá Ää ää íÇæá ÈÕæíá áÁáÇÁ ÇáÑææÕ ÇáÈÇÑÓÈ Úáì ØÑíÐ áÐÇ ÇáíáÇí ÁÈä ÌÑÈÈ áíÑáÈÈ ÒÈíÑÈÈ ÈÇáÚíÈÈ ÇáÈí ÈÁí Ááí ÁÚÇÐÈ

ÇááÕíÑÈ æÈÁíÑ ÇááÕÑ; æ ÇáÈÞáíá ää ÝÚÇáíÈ ÇááÓááíá æ ÈÐááá æÁÓáÇááá ÈÇááÝæÕ æ ÇáÁáæÇá Ýí áÐä ÇááÚÑßÈ ÇáíáÇíÈ ÇááÕÑÝÈ

æÁá ÚááíÈ ÁÚáÇÑ ÚíæÈ ÇáÐÇíÈ æ ÇáÁáÑÇÁ ÈÞÕì Áæ Èíæá ÞÕì ÁááÇ áæ Õì Úá ÓÈíá Çááá . æááÚ ááíÑ Áä íÕá Ááí ÁÑÕ ÇááÚÑßÈ ; æÕÑÝ áÐææÈ ÇááÓááíá æÁíííáá Úá ÇáÈæíá ÁáíáÇ

æáÇ íÕíí áÐÇ ÇáÚáá ÇááÓááíá ÁáÇ íÕáÇ æíÑÇíÇ Ýæß ÌÑÇíÇÈäá; æíÕÈì áÓÇá ÍÇá ÇááÓááíá ÌÑíí : Þæá ÇááÈäÈì

ÑáÇáí ÇáÐæá ÈÇáÁÑÕÇÁ ÍÈÚì ÝÄÇí Ýí ÚÓÇÁ ää æÈÇá ÝÕÑÈ ÁÐÇ ÁÕÇÈÈáí ÕÚáÇá ÈßÕÑÈ ÇááÕÇá Úáì ÇááÕÇá

ÝÚáÇá æáÇ ÁÈÇáÚí ÈÇáÑÕÇíÇ áÁáí áÇ ÇáÈÝÚÈ ÈÁá ÁÈÇáÚí Áä ÞÈá Áí ÞÇÆí Áæ ÁáíÑ ää ÐÇíÈ ÇáíáÇí ÁááÇ íÚáí ÇíáÇÁ ÈÚÑ ää ÈÚæÑ ÇáÁÓáÇá ää áíÈ -1.

ää áíæÈä Õáí áá ÇáÁÚíÇÁ æÇáÁÕíÐÇÁ ÈÇáÓæáÇÈ æÇáíæáÇÈ; æßá ÁÐá Çááá Úáì Ìíí ää . ÇáßÝÇÑ; æßá Ìáì Èä ää ÇáííÇÑ; æßá ÍÝÚ Çááá Èä ää ÇáÁÚÑÇÕ ÈíÐä ää ÇáíáÇÁ

ÝáÇÐÇ áæ ÕÞØ ÇáíáÇí ÇáÇÝÚÇáí ; ÁáíÓ ää Çáááßá Áä ÈÐáÈ ÇáíÕíÑÈ ÇáÚÑÈíÈ áÝÕáÇ ; æÈÚÑÐ ÈÇáØæÝÇá ÇáÁíáÑ

ÝáíÈÐ Çááá ÁæáÆß ÇáÐíá íÈÈÑÚæä ÈäÞá ÇáíáÇÝÇÈ æáÕÑ ÇáÓáÈíÇÈ æÁÓÇÚÈ ÇáÁíÈÇÑ : ÇááíÕáÈ áááÓááíá ää ÕíÝí Áæ ÒÇÈÈ Áæ ÚíÑá

Áä ÇáÐíá íÈÈä Áä ÈÕíÚ ÇáÝÇíÓÈ Ýí ÇáÐíá ÁááæÇ ááá ÚÐÇÈ Ááíá Ýí ÇáíáíÇ æÇáÁíÑÈ æÇááá íÚáá æÁáÈä áÇ ÈÚááæä (ÇááæÑ:19)

æáÞí ÌÈ ää ÇááÚÇÑß ÇáÈí ÈÕÑ ÇáÐáÈ æÈÕÑí ÇáÕíÑ ÌáÇá áÐÇ ÇáÓáÑ ÇáßÈíÑ; æÚáì ÇáØÑíÐ ÁíÈÇÑ áÝÑíÈ æÁáÈÇÁ ÕÇÑÈ æÚááíÇÈ ÕíáÈ-Áä ÕÇÁ Çááá-; æáÑíæ Çááá Áä íÈäá ÈÇááÕÑ . æÇáÈÕíí æÇáÈäÞíá æÇáÈÁíí

æáÇ Áíáá Áä äááí áÞÇááÇ ÈßááÇÈ ää ÁäÇá ÇáíÑáíá Çáíæíáí æßÁááÇ ÈÑí Úáì ÁæáÆß ÇáÐíá . íÚíÈæá Úáì ÇáÐÇíÈ ÈÚÕ ÁíØÇÆáá

:ÝÕá ÇááíÇáííá æíÈßáá ÁäÇá ÇáíÑáíá Çáíæíáí Úá ÝÕá ÇáÐíá íÇÝÚÚæá Úá ÇáíÑáÇÈ ÝíÞæá : Ýáá ÇÓÈáÕß ÈÇáíÞ

æáá íáá Èä ääæí Çááæí Úá ÇáÕíÞ ÈÈíá Úáì ÇáÈíÇÑ æÇáÓÈÞ Áä ÍÒÇÆá ÇáÚÇááíá æÐíÇÆÑ ÇáÁáá ÇááÇÕíá æßææÕ ÇáááÞÑÕíá áæ ÞæÈäÈ ÈæØÁÈ ää ÇáßÝÇÑ áÁØÑÇÝ ÌíÇÑ ÇáÁÓáÇá

áßÇáÈ áÕÈíÞÑÈ áÕÈäÕÑÈ ; ÝßíÝ áæ ÈááßæÇ ÇáÈáÇí ; æÞÈáæÇ ÇáÚÈÇí ; æÞÑÚæÇ ÇáíÕæä æÇáÁÓíÇí; æáÕÞæÇ Úá ÐæÇÈ ÇáííæÑ ÌÈ ÇáÑÓÇí; æáÇá Ááíáá ää áÇ ÌáÇÞ áá ää ÌÈÇáÈ ÇááÇÓ ÈÇáÇÑÈíÇí; æÈíáá ÇáíÑÇÆÑ ÇáÚáæí æáÈß ÌÇááá; æÇáÐØÚÈ ÇáíáÇÚÇÈ æÇáÁÐÇá; æÕáÑÈ

ÇááæÇÞÍÓ æÇáÓáÈÈÇä; æÈÝÇÞáÈ (ÒÇÍÈ) ÌæÇÚí ÇáÇÌÈÑÇÁ æÇáÇÝÈÒÇÍ; æÒÇÑÈ ÌØÈ
; ÇáÁÓáÇá ÈÍÑÇ (ØÇÝÍÇ) ÈÇáßÝÑ ÇáÒÑÇÍ
ÝÇáÞæá Ýí ÆÞæÇá ÈÐáæÇ Ýí ÇáÐÈ Ùá Ìíá Çááá ÌÓÇÒÇÈ ÇáÁÑæÇÍ; æÑßÈæÇ äàÇÍÇÈ ÇáÙÑÑ
(ÇááÍÇÒÑ); æÈÌÑÌá ááá ÈÙÇáí Ýí ÇáßÝÇÍ; ææÇÓáæÇ ÇááÒÇÁ ÈÇáÒÈÈÇÍ; æÇáÙÌæÈ
ÈÇáÑæÇÍ; æÑßÈæÇ Ááí ÇááæÈ ÁÌÁÈ ÇáÑíÇÍ; æÈÒæÞíá Ááí äááá ÇáááÇÍÇ Ùáí àÒÈ æÇÑÈÍÇÍ ÌÈì
æÇÝæÇ ÈÍÑÇ ää ÌáÙ ÇáßÝÇÑ áÇ ÌáÒÝá ÁÌáÇá ÇáÇáÈÒÇÚ; ÝÑßææÇ áááæÈ æÈäÇÌæÇ Áá áÇ
ÈÑÇÍ (áÙÇÍÈ); æÁááæÇ Èáá ÁááÇá ÇáÞÍÑ ÇááÈÇÍ; æäÇ æááæÇ æäÇ ÇÓÈßÇææÇ æÁá ÙÓáá
ÇáÓáÇÍ æÝÒÇ Ýíáá ÇáÍÑÇÍ ; ÌÈì ÁáÈ Çááá ÑíÇÍ ÇááÒÑ ää ääÇÈáÇ ; æÑÌ ÒÚÇÆÑ ÇáÞ Ááí
. äÒÇÈáÇ ; æÞÍÓ ää ÁáØÇÝá ÈÌÇÆÙ ÁÒÈÇÈáÇ
!!; ÁíÈÞá áÁáÇÁ Ùáí Ááá ÇáÁÓáÇá ÈáÒÑ ää ÇáÍØÇá æáá ÇáÞæÇá æÇááÙÇá

:ÑÌ Ùáí ÁÒÍÇÈ ÇáÈÑæì ÇáÚÇÌÈ
íÑÌ ÇáÌæíáí Ùáí ÇáÐíá íÙäæä ÇáÙáá ÇáÁÓáÇáí ÒÝæÇ ää ÇáÁßÍÇÑ ÝíÞæá: áæ ÝÑÓáÇ Ìáæ
ÇáÓáÇá Ùáá ÈÒßæä ää ÇáÁÞæÇá; æÈÙÑÌ ÇáÌæÇÒ æÇáÙæÇá Ùá áÓÍØÑ ÈØÇÒ ÞæÇá; ÁáÐÇ
ÁÞÑÈ Ááí ÇáÓÍÇÍ æÇáÁáÈÙÇá ; Áá ÞíÇááá Ùáí ÇáÈæÇÑ æÇáØÙÇá áÚ ÇáÈÍÇÍ ÇáÁÌí Ááí áÒÑ
äàÇ ÌáÙæá ää ÇáÒÈáÇÈ æÇáÍÑÇá ; áÙ ÇÓÈáÒÇßáá ää ÇáÌíá ÇáÍÞ ÈÄÞæì ÙÓÇá; ææÞæÝáá Ýí
; æÌæá ÇáßÝÇÑ ÞÁááá ÁÓæì ÁÌÇá
ÝÇáæì ÑÁÍÈ ÁáÙá Çááá Ýí äÈÇÑáÇ; æÇáÁÈÈáÇá Ááíá Ýí ÙæÇÆá ÇáØÑÞ æäÒÇÑáÇ; æáá ØáÈ
. ÒáÇáÇ ÒÇÝÍÇ Ùá ÇáÁÞÐÇÁ æÇáÁßÍÇÑ ÝÞÍ ÍÇæá áÇ Ìáí Ùá ÇáÁáßÇá æÇáÁßÍÇÑ
Ò 350 -351 (ÇáÙÍÇÈì ááÌæíáí) (æáßáÝ ÇáÁÍÇá Òì ØÈÇÚáÇ æÈØáÈ Ýí ÇááÇÁ ÌÐæÈ áÇÑ)

:æáÌá äÞæá ÁÌíÑÇ
ÄÞæÇ Ùáíáá áÇ ÁÈÇ áÁÈìßá ää Çáááæ Áæ ÓÌæÇ ÇááßÇá ÇáÐí ÓÌæÇ
æÓÈÍÇáß Çáááá æÈÌáíß ÁÒáí Áá ÁáÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÙÝÑß æÁÈæÈ Ááíß

*ÒÈÑ Ìáíá
.[ÌááÈ ÇááÙÑßÈ ÇáÙÍÌ 67 ÇáÈÇÑíÌ 2ÖÝÑ 1410áÙ ÇááæÇÝÞ:2ÓÈÈæÈÑ 1989á*]
: ÇáÌáí ááá æÌÍá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Ùáí ää áÇ æÈì ÈÈÌá
æÒáÈáí ÈÇáÁáÓ ÑÓÇáÈ ää ÁÌí ÇáÁÌæÈ Ýí ÌÈ ìÞæá ÝíáÇ : Áá ÙÌá ÈÙÑÒßá áÐßÑ ÍÇÍÈÈ ÝÑÍÇÑ
. ÌÙááÇ äÒß Ýí áÒÑÈßá -ÇáááíÈ -ÈÁáßá áÇ ÈáÞáæä ÇáÍÞÇÆÞ ÞááÇ
:æÈÌæ ÇáÚÈÇÈ ÇáÓÌí ää ÌáÇá ÇáÍØÇÈ ÇááÁÈ ÇáÐí æÓááÇ ää áÐÇ ÇáÁÍ; ÝÑÍÇ Ùáí áÐÇ äÞæá
. ÒÈÑ Ìáíá æÇááá ÇááÓÈÙÇá Ùáí áÇÈÖÝæä
(ÌæÓÝ 18)
Èä áÝÈÍ ÒÝÍÈ ÞææÈäÇ áÁÌæÈäÇ ÇáÐíá ÌÓÇÑßæäÇ áÓÍÑÈ ÇáÁáÇá æÇáÁáÇá ää æÑÇÁ ÇáÈÍÇÑ
: ; ÝáÞæá ÞáÇ ÞÇá ÇáÓáÝ
:æáÑÌì áÞÇáÈáá (áÇ ÁáÈ ÈáÍÈ ÞææÇ ÌíÈÇ áÇ ÈÈáÙá ÙÞæááá ÁáÇ ÞÇá ÝÈáÈ ááá)
(ÌÈæÇ ÇááÇÓ ÈáÇ íÙÞáæä ÁÈÑíÌæä Áá ÌßÐÈ Çááá æÑÓæáá)
: æáÞÑÑ ÞÈá Áá æÈÌá ÈÈÖÝÍ ÇááÓÍÑÈ æÈÈÈÙ ÌØæÇÈ ÇáÓáÝ
Áá ÇáÁÚáÇá Ùá ÍÇÍÈÈ ÝÑÍÇÑ æÇáÁÝÒÇÍ Ùá ÈÝÇÓíááÇ ÞÇá ÌØÁ ÞÈÍÑÇ Ùá ÝÇÚááá Áááá
:ÌÈÑÌæä ÇááÓ ÇáßÑíá ÙááíÇ
. áÇÍÈÈ Çááá ÇáÌáÑ ÈÇáÓæÁ ää ÇáÞæá ÁáÇ ää Ùáá
ÇááÓÇÁ 148)

æáßá ÇáÁÚÍÇÁ æÇáÍÓÇÍ ÇÓÈÙæÇ ÇáÍÇÈÈ ÇÓÈÙáÇáÇ ÈÒÚÇ áÈÒæíá ÇáÌáÇÍ æÈÍØíá ÈÈÙ
ÇáÓÍØÇÈ ÇáÌáÇÍÈ Ýí ÍÇÍÈá
áÞÍ ÞÇáÈ ÍÇÍÈÈ ÝÑÍÇÑ áÇÍÈ ÌÓáÈ æáÍÇÍÇ ÑáÞÇ (ÒÇÆÈÇ) ÙÒÌÑÇ áÁÞáÇá ÇáÐíá ÌÈÑÈÒæä
ÈáÐÇ ÇáÌáÇÍ ÇáÌæÇÆÑ; æíÞÚÌæä áá Þá áÑÒì ; ÌÈÈÈÙæä ÌØæÇÈá ; æíÙÌæä áÝæÇÈá ; æíÍÒæä
ÞÈæÇÈá; æáÇ ÁÙá ÁÌíÇ ääá áÞææÇ áÐÇ ÇáÌÈÑ ÇáÝÇÍÙ ÁÌÑß ÁÈÙÇÍá æáÇ ÓÈÑ ÁÙæÇÑá
; Ýßá ää ÞÑÁ ÇáÍÇÍÈ Áæ áÞáá Áæ ÈÓáí Èá Ýí ÇááÌÇáÓ ÁááÇ ÑÁí ÁÚÑÇÒ ÍÇÍÈÈ æáßáá ää ÌÑß
. ÌÞÍÞÈáÇ
æáÙáí ää ÁæÇÆá ÇáæÇÓáíá Çáí ÝÑÍÇÑ ääá ÞÌæÇ ää ÍÇÑÌ ÇáááØÞÈ; æáÞÍ áßÈÈ ÒáÑÇ ÞÇááÇ Ýí
ÑÌáÈ (ÈÞÓí ÇáÁÌÈÇÑ æÈÌÞÍÞáÇ) æáá íÓÝ ÒÌÑí ÈÍÈ ÁíÇá æÈæÇÓáÈ ää ÇáÇÈÒÇá ÈÒáÈÍ
ÇáÚÍÇá ääá ÁÓÑæÇ Ýí ÇáÌÈÈ ÇáÌáá Áæ ää ÇáÙááÇá æÇáæìÇá ÇáÐíá æÝÌæÇ áíßæææÇ ÒÝÚÇÁ
ááÁÓÑÌ ÞÈá ÞÈááá ; æáÙ áÐÇ Þáá Ýáá ÁÓÝ Ùáíáí ; æáá ÁÓÈØÙ ÓÈÑ ÁÙæÇÑ ÇáÌÈ æÈÈÈÙ
ÌÐæÑá; æÚÌÈ Ìæä Áá ÁÓÈØÍÙ Áá ÁÞæá ÞæáÇ ÝÓáÇ áÇ áÈÓ Ýíá æáÇ ÈáÙÈá; ÝÞÍÝ ÈÇáÐíá
!; ÞÑÁæä Ýí ÓÍÝÈ Áæ ØÇáÙæä Ýí áÌáÈ
Áá ÞÈÍÑÇ ää ÇáÁÍÇÈ ÇáÈì ÈÌÑí ÁÌíÇáÇ Ýí áÓÍÑÈ ÇáÌáÇÍ ááÇ ÌÐæÑáÇ ÇáÙáíÞÈ ÇáÈÙÍÈ Þá
. ÇáÈÙÍ Ùá ÇáÇÓÈÑÇÈÌíÇÈ ÇáÙÓßÑÍÈ æÇáÈáÙíáÇÈ ÇáÌáÇÍÈ

:áÇÈÌ Áá íÙáá ÇááÇÓ
Áá áÐÇ ÇáÌáÇÍ ÌáÇÍ ÒÙÈ ; æßá ÒÙÈ áá ØÈÞÇÈá ÇááÌÈáÝÈ ; Ýáááá ää ÌÈÇÑí áÇÁ ÇááÒá ØáÇÑÈ
æÖÝÇÁ ; æíÒÇÍá ÇáßÑÇá ÇáÈÑÑÈ ääÓáÈ Ùáí ÑÈ ÇáÚÇááíá; æ äááá ÒÇÈÞ ÈÇáÌíÑÇÈ ÈÄÐá
Çááá; æáááá ÇááÞÒÑ (æÁÌÑæä ÇÙÈÑÝæÇ ÈÐææÈáá ÌáØæÇ ÙááÇ ÒÇáÍÇ æÁÌÑ ÓÌæÇ) ; æáááá

ÚÇáá äÝÓá ; æÐæä ÐÓÊ ÐáæÈää ; æÁÎÑæä äÑÎæÇ Úái ÇááÝÇÐ ; æÐæä ÛÑÐæÇ Ýí ÐææÈää æÇÓÊÏ
ÚæÍää Ýáá íÚÍ íáÝÚ áÚáá äÓÍ æáÇ ææÚÚÊ; æÁäÇÓ ßÇææÇ ÐÉá Áä ÍÍá ÇáÑæÓ áÓæÓÇ æÐÇÚ
. ØÑÐ

æÐÇä ÇáÇäÐáÇÈ ÇáÓíæÚí ÈÑÆÇÓÊ ÈÑÇÐí ÓæÉ (1978a) ; Èä Íá ÇáÑæÓ Ýí ÍíÓæÑ ÓæÉ (1979a);
æÇáÈÓÐ Bá ÁÝÚÇäí ÍÓÇää; æÇÍÈÑØÊ Bá ØÈÐÉ ÓíÝáÇ; ææÞÝæÇ Ýí æÍá ÇáÑæÓ ÈÚÍ Áä Úä
ÈÚÓ ÇááÍáÓíä Áä ÁÝÚÇäÓÈÇä ÇáÈáÈ Áái ÇáÁÈÏ; æÓæÈ ÁÝÚÇäÓÈÇä Áái ÑæÓíÇ ßÈÐíÉ
. ÇáæáÇíÇÈ ÇáÁÓáÇáíÉ æÈá ÈÍÇÑí æÓäÑÐáí æØÓÐáí æÇáÐÑä æÓíÈÑíÇ
ÍÍÈáí áÍáí íÇÓN ÐÇÆáÇ : ßáÈ áÚ áÍæÚÊ ää ÇááÍÇáÍá Ýí ÈÍÓÇä Úáí ÍÍæá ÇáÑæÓ; ÝÈßí ÈÚÓää
ÍÈí ÁÚáí Úáíá; ÝÐáÈ äää æÐÇáÈ ÁäÓ Èä ÇááÓN æÈÚÓ ÇáÓíÇÈÈ ÇáÐíá ÁáÐæÇ ÈÁÍíää ÝÐÇá æÇ
ÍáÓßá; ÝÐÇáæÇ : ÐÉá ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíá æÓáá; ÝÐÇá : ÝáÇ ÈÓáÚæä ÈÇáÍÇÈ ÈÚÍá
; ÝÐæææÇ ÝææÈæÇ Úái æÇ æÇÈ Úáíá ... Èä ÇÓÈÐÉá ÝÐÇÉá ÍÈí ÐÉá ææÍ Èä ÈÓÚ æÓÈÚæä ÕÑÈÈ
. æáá ÈÚÑÝá ÁáÇ ÁÍÈä

æÈÍÁ ÇáÍáíÚ íæÇÍáæä ÇáÑæÓ ÓæÇÁ ßÇææÇ ÐÇÇÚ ÇáØÑÐ Áæ ää ÍíÇÑ ÇáÐæä; ÝáÈ ÁÓÈÇÐ
ÇááÍÑÓÊ áÚ ÈáÇáíÐä æÁäØáÐ íæÇÍá ÇáÑæÓ; æÐÇä ÇáÓíí áÚ áÑÍíá íÐÇÉá; æØÝÐ ÚáÍÈ ÇáÐÑí
ææÍáÇÁ ÇáÍÓÇßÑ æÇááÍíÇÈÈ ÍæÓæä ÇááÚÑßÈ; æÇáÈÝ Íæá ßá ÓÍÓ ÈÇÑÓ ÝÆÈä
æÍáÇÚÈä; æÁÈÍæÇ ÈØæáÇÈ ÑÇÆÚÊ æÓíÇÚÊ ÝÇÆÐÉ; æßÇä ÇáÈÚÓ íÑÍ
æãÇáßá áÇ ÈÐÇÉáæä Ýí ÓÈíá Çááá æÇááÓÈÓÚÝíä ää ÇáÑíÇá æÇááÓÇÁ æÇáæáíÇä ÇáÐíá íÐææä)
. (ÑÈæÇ ÁÍÑÍáÇ ää áÐä ÇáÐÑÍÈ ÇáÚÇáá ÁáááÇ æÇÍÚá ááÇ ää áÍáß æáíÇ æÇÍÚá ááÇ ää áÍáß äÓíÑÇ
(ÇááÓÇÁ 75)

: æÇáÁÎÑæä íÑÍæä
ÍÈí ÑÍÚÊ æÁÐáÇáí ÐæÇÆá áí ÇááÍí ááÓíÝ áíÓ ÇááÍí ááÐáá
ää ÇÐÈÒí ÈÓæí ÇáááÍí ÍÇÈÈä ÁÌÇÈ ßá ÓÁÇá Úá ää Èää
æáíí ÇáÁáÐáÇÈ ÇáÓíæÚí ÇáÐí íÑÁÓá ÈÑÇÐí äÈ ÇáÓÚÈ ÈÁÚáÈíÈä íÐÇÉá áÁÚáÇÁ ßááÈ
Çááá; æÇáÈÚÓ ÍáíÈ áÐæäá Áæ ÍÝÇÚÇ Úá ÁÝÚÇäÓÈÇä ÇáÍÈíÈÈ; æáá íßá ÈÇÑÓÇ Ýí ÇáÓÇÍÈ
. ÁäÐÇß Óæí ÐÇÆÍá : ÍßáÈíÇÑ æÑÈÇáí

ÝÑÈÇáí Óßá ÇáÍáÚíÈ ÇáÁÓáÇáíÉ æÍßáÈíÇÑ áÚä ÇáÍÓÈ ÇáÁÓáÇáí ; ÝÚáÍáÇ ÐÇä ÇááÇÓ
ÈÇáÍáÇÍ ÐÇä ÍßáÈÇÑ Èáí ÇáÈÚÓ ÈÇáÓáÇÍ ÝÇáÓææÇ Áái ÇáÍÓÈ ÇáÁÓáÇáí ; æÑÈÇáí Ááí
ÇáÈÚÓ ÇáÁÎÑ ÝÇáÓææÇ ÈÍÈ áæÇÁ ÇáÍáíÚÊ ÇáÁÓáÇáíÉ
. Èä ÍÇÁÈ ÇáÈáÚíáÇÈ ÇáÁÎÑí ÈÈÇÚÇ

ÁáÇ ÇáÑÇÍÈ ÇááÑÝæÚÊ ÝæÞ ÑÁÓ ÇáÍáíÚ Ýáí ÇáÑÇÍÈ ÇáÁÓáÇáíÉ
ÁáÇ ÇááíÝ ÇááÓØÑ Ýí ÍÓÇÈíÑáá Ýáæ : ÁÐÇáÈ Íßá Çááá Ýí ÇáÁÑÓ æÈäÇá ÇááÍÈáÚ ÇáÁÓáÇáí;
. æÁáÇ ÇáÐíá íäÈÓÐæä ÇáÓáÇÍ : Ýßááá äÓááæä

æáßá ÇáÚÈÇÁ ææÍæí; æÇáÓÈÏ æÈæÇÝÑ; æÝí ÇááÓíÑÈ áÍæáÚÇÈ ßÈíÑÈ ÈÈÝÇæÈ Ýí ÓÝÇÈÇ
æÝáááÇ æÓÍÐáÇ æÁÍáÇÓáÇ ; æáÚÚää Ááiæä áÚ ÓÝÇÁ ÇáÝØÑÈ æäÈä ÇááÍÈÍ (ÇáÁÓá) æßÑíá
ÇáÍÓÇá ää ÚíÑÈ æÁáÝÈ æÚÓÈ æÁÈÇÁ æÑÍæáÈ æÍÇÁ ; ææÓæí æÓÝÇÁ æßÑä ææÝÇÁ; áÚ áÐä
. ÇáÍÓÇá : ÍÍÈ ÇáØÈÇÚ ; æÓÑÚÊ ÇáÚÓÈ ; æÍÈ ÇáÈÁÑ æÇáÇáÈÐÇä
æÇááÍÇáÍæä ää ÚÑæÞ áÍÈáÝÈ æÁÍáÇÓ æÈæáÚÊ; ÝÇáÈÓÈæä íÓßáæä ÁÚáÈíÈäá ÈáÇ íÓá Áái 60%
. ÈÐÑÍÈÇ Èä ÇáÈÇÍß (ÇáÝÑÓ); Èä ÇáÁÓÈß æÇááÓÇÑÈ æÇáÈÑßáÇä æÇááæÑÓÈÇä
æÈÍí Ýí ßá ÈáÚíá ää ßá áÐä ÇáÚÑæÞ æÇáÁÐæÇä; ÝÈÍí ää ÐÇÍÈ ÇáÍáÚíÈ ÇáÈÇÑÓíá Ýí ÇáÓáÇá (
ÁÑíáÈæÑ æ áÓÚæí ää ÇáÈÇÍß ; æÚÇÑÝ ÍÇä ää ÇáÈÓÈæä; æÚÈÇáÍí ÍÐæ ää ÇááÓÇÑÈ
. (ÇáÓáÈ) ; æÐÇÓí ÇÓáÇä ÇáÍíá ää ÇáÁæÓÈß)

æßÐáß ÈÍí Ýí ÇáÍÓÈ ÇáÁÓáÇáí áÐä ÇáÈÑßíÈÈ æÈáß ÇáÈÓßáíÈ; ÝÐÇÈÈ ÇáÝæÇÑÐ ÇáÍáÓíÈ ÈÍÈ
ÇáÑÇÍÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇááÑÝæÚÊ; æáÍáÈ ÇáÍæÇÍÓ ÇáÐÈáíÈ; æÇäØæÈ ÇáÍÍæí ÇáÍÚÑÇÝíÈ; æÐáß
áÁä ÐÇÍÈ ÇááÓíÑÈ ÇáßÈÇÑ ÈÑÈæÇ Úái ÇáÝßÑ ÇáÁÓáÇáí æÑÝÚæÇ áæÇÁá æÇÈÍÐæä ÐÇÚÍÈ
. æÇÓÈÑÇÈÍÍÈ

æáßá áÇÈÍ Çä ÈÓÚ áÓÈ Úíáíß Ááá æÇ ää ÈáÚíá ÁáÇ æÝíá ää ÇáÁÈÑÇÑ æÇáÁÓÑÇÑ æÇáÍÇÑ
æÇáÁÚÑÇÑ ; æáÇ ÈáÓ Áä ßÈíÑÇ ää ÇááÍÇáÍá áá ÈÍÚ áÝæÓáá ÈÐÓØ ää ÇáÓÐá æÇáÈÈÞíÝ
. æÇáÈØáíÑ æÇáÈáÚíÝ

æáÇ ÈäÓ Áä ÐÇØÚ ÇáØÑíÐ ÐÍ ÁÈÍÈ ÈØæáÈ ÝÇÆÐÉ Ýí ÈÍáíÑ ÇáÍÈÇÈÇÈ ÇáÑæÓíÈ æÍÑÑ ÐÑíÈä
æÈÐí ÐÇÆÍÇ Áæ ÁáíÑÇ áÐÑíÈä; æÐÍ ÈáÑ ÇááÇÓ ÈÓíÇÚÈä; æÈÚææÇ ÈÈÓÇáÈä; áÁááá íÑíæä
Áä íÈÍáÓæÇ ää ÇáÍÈ ÇáÑæÓí ; æÍÑÍ ÇáÍÈ ÇáÑæÓí ÐáíáÇ ááíáÇ æÈÍáÇ ÈÍÑÇÍá; æÈÐí ÐÇØÚ
. ÇáØÑíÐ ÐÇÆÍÇ áÐÑíÈä

æÐÇØÚ ÇáØÑíÐ áÐÇ ÓæÇÁ ÇáÈÝ Íæá ÇáÍáÚíÈ Áæ Áæí ÈÍÈ áæÇÁ ÇáÍÓÈ ÝÐí ÈÐí ÐÇØÚ ØÑÍÐ
áá ÍáÇá ÇáÓæÁ æÓÝÇÈ ÇáÓN; æÓÇÍÈä ÇáÍÑæÈ ÕÑÇÓÊ æÍÍÈ; æÓÇÍá ÇáÓáÇÍ ÇáÐí Èíá ÍÍá
. ÚÑæÑÇ æÓáÝÇ æßÈÑÇ

æÐÇØÚ ÇáØÑíÐ áÐÇ áá äØÇáÚá æØæáíÇÈä ; æÚáÍá ÍÇÍÇÈä æÓÑæÑÇÈä; ÝáÇÈÍ ää áÝÐÈ Úái
äÝÓá æÍÑÓá æÍáÍá ; æáÐÇ áÇ íÈÁÈí áá ÁáÇ ää ÍáÇá (ÇáÓßÇÈ) ÇáÈí ÍáÚáÇ ää ÓßÇä
ÐÑíÈä; ÝÁä ää ÈßÝ áÓÈ ßæÍÇ Úái ÇáØÑíÐ ÇááÍÇæÑ ÍÁÍÐ ÕÑÈÍÈ Úái ÇááÇÐáÇÈ ÇááÇÑÈ
. æÍÈÈØÚ ÍÓÈä ää ÇáÈÓÇÆÚ ÇááÍæáÈ æÇáÍÓÑæÇÈ æÇáÝæÇßá ÇáááÐæáÈ
æÐÇØÚ ÇáØÑíÐ áÐÇ æÇ ää ÍÍ ÐÇÆÍÇ ÁßÈÑ ääá Ýí ÈáÚíáá íÁÍÐ Úái ÍÍá æíÞíí ÈÓÑÝÇÈä ÝÁáá
íÓÈÍ æÈÇáÇ æÁÐí Úái ÐÑíÈä äÝÓáÇ æÚái ÇáÐÑí ÇááÍÇæÑÈ; ÝíÚíÑ ÚáíáÇ áíÓááÇ Áái ÐÑíÈä
ÍÈí ÈÓíÇÍ ÇáÚÓæÑ æíÁáá ÇááÝÐÈ; æÝí ÇáÁÚÇÑÈ ÐÍ ÈÐÉá ÈÚÓ ÇááÓÇÁ Áæ
ÇáÁØÝÇá; ÝíÐæä ÇáÈáÚíá ÇáÁÍÑ ÇááÚÈÍ Úáíá ÝíÑÝÚ ÚíÐíÈä æíÁÑ ÈÇáÓßæí ÐÇÆáÇ: áÐÍ

ÇÚÈÌ ÚáíàÇ ÇáÈàÚíà ÇáÃæá æÐÉá äàÇ æääÈ ÐÑíÈàÇ; æÈíàá ÈÈÚÉ ÇáÚáá ááíáíÚÉ Ææ ÇáíÒÈ
. Ææ Áí ÈàÚíà àÒÈÑß
æÇáÁíÒÇÈ ÈÑÇÁ ää äÐà ÇáääÇÑÓÇÈ ÇáÀìÑÇáíÈ ÛÇáÈÇ; æÃàÑÇÁ ÇáÈàÚíàÇÈ Ýí ÈíÒÇæÑ ää
äÐà ÇááÝÇÓí ÈÚííæä Òá ÇáÈÚí; Éá íÈìÚÚæä ÇáÚÓÓ æíÈÐáÈæä Úáí äÈá Òæß ÇáÚÓÇ äàÇ
. æÓääíÇ æíÒäÇ æÐáÇ
æÃÈÈÑ ÀìÑÇÁ íàßà Æá íÚááá ÇáÒÚáÇÁ Ýí ÈíÒÇæÑ Æá íÐØÚæÇ ÇáÓáÇí Úáá íÒÈÑß Ýí ÇáÝÈä
; æáßà ÇáÐíÇÆÑ ÈäáÁ ÇáÓæÐ áää ÆÑÇí Æá íÒÈÑí Ææ íÈÓæÐ; æäÐà ÇáÐíÇÆÑ ÓæÇÁ ÒÇáÈ ää
ÇáÚáÇÆä Ææ ää ÇáÓíæÚííà æÚááÇÁ ÇáíæáÈ Ææ ää ÇáÈìÇÑ ÇáÐíà íÈàÓíæä ÈÇáíàÇí æíÈÇíÑæä
. ÈÇáíàÇÁ æÇáÁÚÑÇÓ Ýáí àÈæÇÝÑÈ æèíæíÈ

:æÇáÓÁÇÁ ÇáßÈíÑ

ÒíÝ íÑÒì ÆáÑÇÁ ÇáÁíÒÇÈ Ýí ÈíÒÇæÑ ÈÄæÈÇá àÃáÇÁ Ýí ÈàÚíàÇÈä; ÁáíÓ ää ÇáæÇíÈ Úáíáä
Ää íÚÓæää æíææÇ ÁÓáí ääää æíØáÑæÇ ÇáÃÑÓ ää ÒÑáä; æáßà ÇáÃáÑ áíÓ ÈäÐà ÇáÓáæáÈ
; Æá ÐÑÇÑ ÇáÚÓá ÇáÐí íÓÒÑ Úáí æÑÐÈ ää ÈíÒÇæÑ æÇááÈÓää ÈÚííà ÐÇÆí Ìíí ááÐÑíÈ áÇ íÈä
ÈáÝíÐà æáÇ ÁÐÑÇÑà ÈäÐà ÇáÓáæáÈ; äàÇ ÈÈÑÒ àÒßáÈ ÇáÐæä ÇáÐíà íÐØæä ÇáÐÑíÈ; ÝáíÓ ää
ÇáÓáá Úáí àÝæÓää Æá íÐÈáæÇ ÐÇÆíÇ ää ÚíÑáä; æÐí íßæä ÇáÐÇÆí Çáííí ää Ðæäää æáßà ää
íÈÑÒ Ýí ÇááÚÑßÈ ÛÈÑ ÇáÓáæÇÈ ÇáÚÓÑ ÇááÇÓíÈ; æÃá ÓÇÚ ÇáÃáÑ æÈíÒÑ ää ÌáÈ ÇáÐæä
æÃÓÈÐíÈ ÇáíàÇí ÝááÇáß àÒßáÈ ÇáÐÇÆí ÇáÐíà ÇáÐí íÑÝÓ ÐÑÇÑ ÇáÚÓá ÛÇáÈÇ; æíàÇÒÈ
ÇáÈàÚíà àÝÓá æÇáÐÇÆí Çáííí ÇáÚíÇÁ; æÈíàÇ Æá äßæä ÈàÝÓí æÇíí ÀÒÈíàÇ ÇáÃá ÆáÇä
àÒßáÈ ÆÈÈÑ æáí ÈàÚíàÇä àÈæÇíàÇä ííáá Òá áääáÇ ÇáÓáÇí Ýí æíà ÇáÁíÑ; æáÐÇ íÓÒÑ ÒÈíÑ ää
ÇáÃáÑÇÁ Ýí ÈíÒÇæÑ Æá íÁíÐæÇ ÈÇÚíÈ Æáæä ÇáÒÑíà æÐÇÚíÈ (ÇáÃáíÑ ÇáÚÇáá áÇ íÐÇá Ýí
æíáá ÁÐÇ Æí ÈÚííÑà Ááí ÝÈáÈ ÆÈÈÑ) æÚáíàÇ áÓÇá íÇááá íÑíí : (íàÇáíß ÈÚÓ ÇáÒÑ Æáæä ää
ÈÚÓ) ; æÈíí ÁííÇáÇ ÈÚÓ ÇááíÇáííá ííáá Ýí ØíÇÈá íÐíÇ Úáí ÐÇÈá ÆÈíà ÐÈá ÈáÇÈíà ÓáÈ ÝíÓÝí
. Úáíáá æíÈÄÑ áÆÈíà æííáá íÓÈä ÌÑíÑÈ Úááá
ÒíÝ ÇáíàÇÓ: æíÈÓÇÁá ÒÈíÑ ää ÇááíàÓíà æÄÐà ÓáíÚ áÃáÇÁ ÇááÝÓííà íááßæä ÇáíÑÈ
æÇááÓá; ÝÒíÝ íÐæä Úáí áÃáÇÁ àíÈàÚ àÓáá Æáá Úáí íàÇÆá æÁÚÑÇÓá æÄæÇáá ;! æÒíÝ íàßà Æá
. àØÈÐ ÒÑÚ Çááá Ýí ÇááÓÈÐÈá Úáí ÇáÓÚÈ Òáá

:ÝáÐæá æÈÇááá ÇáÈæÝíÐ

áíà ÇáÃá Ýí àÑíáÈ ÇáÈÐÇáíÈ æáíÓÈ íÇÆáÈ; æÇáÐÇíÈ ÇáßÈÇÑ ÑÇíÈäá ÁÓáÇáíÈ æÈÑÈíÈäá Ýí
áíÇÓá ÇáíÚæÈ ÇáÃÓáÇáíÈ; æÇááíÝ ÇáßÈíÑ ææ ÁÐÇáÈ Ìíà Çááá; æáÇíà ÁáÇ ÈÇáÁØÇíÈ ÈÇáíßà
ÇáÓíæÚí æäÐæá : áÇ íàßà Æá ÈØáÑ ÇáÃÑÓ ää áÃáÇÁ ÇááÝÓííà ÇáÃá ;áÇÈí ää ÇáÃáÈÚÇÑ
ÑíÈäÇ ÈÐæä íßæáÈ àÑßÓíÈ ÐæíÈ Ýí ÒÇÈá ÝÉÁíÐ ÈÇáÓáÇá æÈÓÈäá áÐÇáíí ÇáÃáæÑ ÈÈÚíí
ÈàÚíà ÇáÈáÇí Úáí ÒæÁ ÇáßÈÇÈ æÚáí áíí ÇáÓáÈ ÇááÒÑÝÉ; æíÚæí ÇáÃáá Æáí àÓÇÈä; æÈÓÈÐÑ
ÇáÃáæÑ ÈíÑííÇ; æáÚ ÇáÈáÇÁ æÇáÈÑÈíÈ æÇáÈæííà æÇáÒÈÑ æäá ÌáÇá ÇáÁíàÒÈ ÇááÈÇíÈ
ÈÇáÈáÝÇÑ æÇááÐíÇÚ æÇáíÇáÚÈ æÇááíÑÓÈ æÇááíÑÇÈ æÇáááÈÑ æÇáÓííÝÈ æÇááíáÈ íÈä
ÇáÈáÇÁ ÇáÈíííí; æÇáÈÈØáíÑ ÇáÈíííí æáÇ Èíáá àÑÇÚÇÈ ÛÇáá ÇáÓáá æÇáÒÈÑ Úáí Çááíà
. æÇáÈÚÇÑ ÇáÝÑí : (ÓííÚá Çááá ÈÚí ÚÓÑ íÓÑÇ)

: ÈÒÇÆÑ

æäÈÒÑ ÇááÓááíà ÈÝÈæíÇÈ ÒÈíÑÈ Ýí ÌæÓÈ (ÌÑÇßí æÚíÑáÇ); æÁÚáÇÐ àØÇÑ ÐáíàÇÑ æ ÈíÑÇá;
æÓí ØÑíÐ ÓÇáÇáß; æáíà àÈæÐÚ ÈÄÐà Çááá ÝÈæíÇÈ ÒÈíÑÈ Ýí ÓáÑí ÒÝÑ æÑÈíÚ ÇáÃæá ÐÈá
. àÒæá ÇáÈáí; ÝÒÈÑ Ìáíà
. æÓÈíÇáß Çáááá æÈíáíß ÆÓáí Æá áÇ Ááá ÁáÇ ÆáÈ ÁÓÈÚÝÑß æÆÈæÈ Ááíß

ÓíÝ ÓÇíà

: Çáíáíááá æííà æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí ää áÇáÈí ÈÚíà
ÝáÐí ÈíÁÈ ÇáÃÑÓ ÈáÈÒ ÈíÈ ÁÐíÇá ÇáÓíæÚíÈ Ýí áÚÚá ÇáááÇØÐ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá; æÈíÁÈ
ÐáíàÇÑ ÈÓáÓá ÓáÓÇááÇ; æÃáÇ ÝÑÇá æáÑÇÈ ÝÝíÑÈ ÈÑÇßíááÇ æÁíÑíÈ ÆÈÐÇááÇ; æÃáÇ
ÒÇÈá Ýáí ÈáÈÚÑ ÁíÇáÇ ÓÇíáÈ Ýí ÓáÑí ÓÈÈáÈÑ æÃÈæÈÈÑ; áÃá ÇááíÇáííà íÈæÇÚííæá áíÓÈæÇ
. íÇá ÚÓÈäá Úáí ÒÇÈá ÐÈá ÓÐæØ ÇáÈáí; æÓá ÇáíÑßá ÝæÐ ÌÈÇá ÈÚáÇá æÒßÑíÑà
æÇáÐíà íÚÑÝæä ÐáíàÇÑ æÝÑÇá ííÑßæä ÆÈÈÑ ää ÚíÑáá áíí ÇááÚÇáÇÈ ÇáÈí íÈßÈíàÇ ÇááíÇáíæä
æÇáÚÓÓ ÇáÈí íÈíÑÚæääÇ; Áááá íÈíÑßæä Ýí áÝÇÒÈ áááßÈ àÒæÝÈ áÇ ÈÑí ÝíáÇ ÚáíÇ æáÇ
ÁáÈÇ; ÁÐ Æá äàØÐÈ ÌæÈÈ ÛÑÈ ÈæáÇíÇÈáÇ ÇáÈáÇáí ÈÐÚ Óää ÈííÇÁ ÐÇíáÈ ÐááÇ Èíí ÝíáÇ ÌÈáÇ
Ææ ÓíÑÈ; æßà ÓáíÈ äÐà ÇáÓíÑÇÁ ää àÓÇáí ÌáÑÇÁ ÐÒí ÝíáÇ ÇááíÇáíæä áíÈäá; Ææ ÁÝÓæÇ Ááí
ÑÈäá ÈÓÈÈ ÛÇÑÇÈ ÇáØÇÆÑÇÈ Úáí ÇáÐæÇÝá ÇááÇÑÈ; Ææ ÇáÈÚÇÑ ÒáÇÆá ÇáíÈÇÈÇÈ
. ááíæÚÈ ÓÇÑíÈ
æÈÓíàÇ ÇáÐßÑíÇÈ ÈÄÓíÇááÇ; æÈÓæÐÇ ÇáíæÇØÑ ÓæÐÇ ÝÈáßÁ ÌÑÇíàÇ; ÁÐ Æá äÐà
ÇáÓíÑÇÁ Ðí ÓáÈ Ýí ÑáÇááÇ ÁíÓÇí ÇáßÈíÑíà ää ÇáÓáíÇÁ; æÇíÈÓáÈ Ýí ØíÇÈáÇ íÓíí Ææá
Óáííà Ýí àßÈÈ ÇáííàÇÈ: ÆÈí ÌáÒÈ (áÇáÑ ÌæíÈ ÆÈæ ÓáÈß ÇáÝáÓØíáí) æÆÈí ÛÈáÇ(ÛÈíÇááá
. ÑíÈ ÇáÝíáßÇæí ÇáßæíÈí)
ÁáÇ ÇáßæíÈ ÝÐí ÛÐæÈ ÈÚí ÆÈí ÛÈáÇá Ýáá ÈÐíà ÓáííÇ; Èä ÓÈÐÈáÇ áÚÚá ÇáÈáíÇá ÇáÚÑÈíÈ
ÈÚíí ÑíÇááÇ æÚíí ÓáíÇÆáÇ; ÝááÇß Ýí ÓíÑÇÁ ááááí àÓí ÐÇáß ÇááíÈÇá Ááí ÑÈäáÇ ÈÚí áÚÑßÈ

aŌNŶÉ ÞÇá ÇáÄÝŪÇä aÚápíä (aÇ ÑÄíäÇ ÄŌIU ää aÞíä ÇáÚÑÉííä) ! ÄÐ äíÑI Ää ÇŌŌIä
 ÇáàlÇáíä äÈÇáíä ÄäŌä ÄÈä ÍäŌÉ ÇáíäŌßÇ æäŌÉä; æÉIÄ íäŌÑää ÈæÇÉä ÑŌÇŌ äÐÇ
 ÇáÑŌÇŌ; ÝÈÇÑÉ íäíää Ääi ÇáíÈÇÈÇÈ ÇááíŌÉ; æÄIÑI íŌæÉä äíä ÇáŌäÇÁ íæÇíä ŌÇÆÑÇÈ
 ÇááíäæßÈÈ; Èä ÞŌIÇ æäŌIÇ Ääi ÑÈäâÇ æßÄä áŌÇä ÇáíÇá íÑI
 æäâÇ ÈÑÇÄÈ Úäi ääääi ääíÈI ÝŌÇÈÈ ÈâÇ äÝŌI æíÇÄÈ æÝÇÈIÇ
 ŌÑIÚ Úäi ÄíI ÇáÑIÇá ÈÞÝÑÈ íŌææä äíI íÈÈ Íä ÞŌÇÆIÇ
 æÞI ßäÈ ÚŌÇÝÇ ÄÐÇ Çáíä ÄÍIäÈ ŌÑIÚÇ Ääi ÇááíÇ Ääi ää ÍŪÇáíÇ
 ÍÐÇäi ÝIÑÇáí ÈÈÑIÄ ÄáíßaÇ ÝÞI ßäÈ ÞÈÄ Çáíää ŌŪÈÇ ÞIÇIÇ
 æIŌÇ ÈÄŌÑÇÝ ÇáŌŌäÈ äŌIUí æÑIÇ Úäi Úíäi ÝŌä ÑIÇÆIÇ
 æäÚäí Ääi ÇáíÇI ÝI ÞäíÇÑ æÝÑÇä æäÑÇÈ ; ÝÇáàlÇáíä íæÇíäæä äŌÇÑÇÈ ßÈIÑÈ ÝI äÞä
 ÇáÈí ; æäÞä ÇáäŌÇÑÇÈ äíIÈ ÈÄäæÇŪ ÇáŌáÇI æÇáŌæÇÑí ; äŌæäÈ ÈŌæÑ ää ÇáíÈÇÈÇÈ
 æÍÞäæ ÇáÄäÚÇä ; ŌÇIÑÈ ÈÄäæÇŪ ÇáŌÇÆÑÇÈ ÝI äßÇäâÇ ÈIÈ ÇáÄÑŌ; æIŌÈß ÚäâÇ Ää äŌÇÑ
 Ōäíäí / ÝÑÇä) ÞÇäÈ ÈŪIä ÑæŌIÇ æÈíäŌä áŌÑÈ Çáíäí ÇáÚÑÉi; áÄä ÈÈÑæäâÇ ÈIÄ íŌI Úä
 ÍÇIÈâÇ ÇÈÈIÇÄ ää ÄæÇŌŌ äÐÇ ÇáŪÞI ÇáÈÇŌÚ ää äÐÇ ÇáÞÑä ; Èä ÄÐä Çáää ÑæŌIÇ æIÑIÈ
 ääíäÈ ŌÇŪÑÈ; æÈÞIÈ ÇáäŌÇÑÇÈ ÈÈÍŌíäÇÈäÇ; æÈÞI Ōäíäí ÈääŌÄÈä æÞæÇŪIä ÝI ŌIÑÇÄ
 . äÑÇÈ æÝÑÇä æÈIÈ ÇáŌäŌ ÇááÇÝIÈ æÇáÈÑI ÇááÇÐŪ ÇáÞÇÑŌ
 ÄäÇ äŌÇÑ ÞäíäÇÑ ÝÇáàlÇáíä ÍÝÑæÇ ÍäÇIÞ ÇáäæÈ Úäi ÈŪI äÇÆÈ äÈÑ ÝÞŌ äää ÇŌÈŪIÇIÇ
 áÇÞÈIÇä ÍæäÈ ÇáæŪi æ ŌÇIÈ ÇáäâÇIÇ; äää íŌÈŪIäæ äíäŌ ÚäÇÑäÇ æÈIÑŪ ßÄæŌäÇ ; æÞI ÞíäÈ
 ÇáæÈÇÆÞ ÈÇáŌæÑ äáàlÇáíä- ÞäÇ ÄIÈÑäí ÄßÈÑ ÞÇIÈ ÞäíäÇÑ ÇáÞÇÆI ÚÈIÇáää - ÈÈÈÈ Ää
 80% ää ÄÑŌ ÇáäŌÇÑ ÞI ÍäÑÈ; äää ÇáŌŪÈ ÇáÄä Úäi ÇáŌÇÆÑÇÈ Ää ÈIäæ ÝæÞ ÄÑŌ ÇáäŌÇÑ
 Äæ ÈIÑI Úäi äíÑIÇÈä ÄäÇ ÝI ÍÇáÇÈ ÞáíäÈ íŪÇáÑ ÝíäÇ ÑÈÇä ÇáŌÇÆÑÇÈ ÈÇáäÈæŌ Äæ
 ÇáŌŪäí ääæ íÈæÞŪ Ää íÈIäæ äŪ ŌÇÆÑÇÈä Ääi ÍŌÇä ÍäÇá ÍÞÇÆÞ; æäÚä ÇáÄIÇä ÇáÞÇIäÈ
 . ÈIÈä äâÇ äÝÇIÄÈ ÈŌÑI ŌIæÑ ÇáäŌáíä æÈÑíÍ ÞæÈÈää
 ÄäÇ äŌÇÑ Ōäíäí ÝÞI Ōä Úäíä ÇáàlÇáíä äíäæÇ ÍäÑæÇ Ýíä ÈÑI ÇáäÑÇÞÈÈ; æÝIÑæÇ ÇááIŌä
 ÇáÑÆIŌI äáÐIÇÆÑ ÇáÈI ÈÞIÈ ÈŌÈŪä áŪIÈ ŌÇŪÈÈ ÈäÈI ÄäŌäÈ ÇáááIÈ ÈŌÇæä ÚäÇä ÇáŌäÇÁ;
 . æíäÑæÇ ŌÇÆÑÈ ÍÈ; æÈŪŌä äŌæä ÇáŌÇÆÑÇÈ æŌŪæíäÇ
 æÄÑŌÄÈ ÇáíäæÈ ÞæÈ ää ÈæÑŪäí Úäi ÍIäÈ ÑæŌIÇ; æäÞä ÇáÞæÈ ÞÇÝÄÈ ää ÇáíÈÇÈÇÈ
 æÇáŌÇIäÇÈ äÄäÞÇÐ ÞäíäÇÑ; æÞI äŌÈ äâÇ ÇáàlÇáíää ÞäÇÆä Úäi Ōæä ÇáŌÑIÞ; æäíÄ Äæä
 ÇŌŌIÇä ÈÄæä Þíäi ÝI (ŌæÑæÇß) ÝI ääääí ÍäÑ ÇáàlÇáíää ää ÇáÞÇÝÄÈ (18) IÈÇÈÈ æ(8)
 . ŌÇIäÇÈ; æÝÞIÈ äÇÆÈI Íäí ää ÞæÈâÇ; ÄäÇ ÇáIÑI ÝIÈÈ Úä ßÈÑÈää æâÇ ÍÑI
 ÄäÇ ÇáŌäÇá (ää ÞÇÈä Ääi ÍIäæ) ÝäÈæÞŪ äää ÇáßÈIÑ; æÞI ÈIÄ ÈÄŪäÇÞ ääÑ ŌÇáàl ääÐ
 ÄæÇŌŌ ŌäÑ ÄŪŌŌ ÇáäÇŌI; ÝÇäÞŪ ÇáŌÑIÇä ÇáÈÑI ÇáÈIÍ ÇáÐI íäí ÇáäŪÇä
 ÈÇáíÇÈ; ÝÄÐÇ æŌŪÈ äŌÈ Úíäíß Ää äŌÇÑ ÞÇÈä ÈIÈ ÑIäÈ ÞÐÇÆÝ ÇáàlÇáíäæ æÄŪäÞ ÝI
 . ÇáÄŌÈæŪ ÇáäÇŌI; æÞI íŪŌä ÇáàlÇáíäæ ÈÄÐä Çáäá ÍÑßÈ ÇáŌÇÆÑÇÈ Ýíä
 æÄä äŌÇÑ ÈIÑÇä áÇ íÈŪI Úää ÇáàlÇáíäæ ÄßÈÑ ää äÇÆÈI; æÈÑ æŪäíäÇ íI ÇáíI íÞŪ ÝI ÞÈŌÈ
 ÇáàlÇáíä; æÞI ÈäŪäÇ Äää ŪŌä ÝI ÇáÄŌÈæŪ ÇáäÇŌI; ÚäíäÈÈÈ ÈIÑß ÇáäÄŌÞ ÇáIÑI ÇáÐI æÞŪÈ
 . Ýíä ÍßæäÈ äíÈÈ
 æIŪß Úä ÇáÈäŌÞÇÈ ÇáíÇIäíÈ æÇáŌÑÇŪÇÈ ÇáíŌÈIÈ ÇáÈI ÈŪIŌ ÄŌäÇÈäÇ ÍßæäÈ ÇáŌíäÈŪíä
 . ÝÈIŪä ÇŌÈäÑÇÑ ÈÞÇÆâÇ ÄäÑÇ ÝI ŪÇIÈ ÇáŌŪæÈÈ
 äßä ÁŌÞÇŌ ÇáäŪÇä ÇáŌíäÈŪI ÝI ÞÇÈä ÄÈÇä äÐÇ ÇáŌIÝ ÇáíÇáí íÈÞI ÈŪIÍÇ ÄäÇ Ää íäŪä Çáäá
 Úäi ÇáàlÇáíä ÈßÑÇäÇÈ ÍÇÑIÈ Úä ÍŌÈÇäaÇ; ÝIŌäŌä ÇáäŪÇä ää ÍÇIäá; Äæ íäÈŌ ÈŌÈÈ ÇáÞŌÇŪ
 . ÇáÄäIÇIÇÈ Úää; ÝäÐÇ ÚIÈ äŌÈæÑ æÞIÑ äÞIæÑ áÇ íŪääá ÇáÄäŌÇä

:ääÇÐI ÝÇÆÞÈ æÈŌæäÇÈ ÍÇÑÞÈ
 æÇáíÞ Ää äŌIÑÈ ÇáàlÇáíä áÇŌÇáÈ ÈŌÇáŪäÇ ÝI Þä íäæ ÈÈŌæäÇÈ íŌÈäÇ ÇáÄäŌÇä äŪÇáÑÇÈ (
 . ÇÑŌIä äæÈíä) Äæ ÄÝäÇä æÑÞIÈ äÈŌáíÈ ÇáÄŌÝÇä
 ÝÝI äÑÇÈ Çáíä íŪÑÝ ÇáíÇI ŌÇIä ÈÈŌæäÈä ÇáÑÇÆŪÈ; ÄÐ Ää ÇáÄI ÚÈIÇáää ŌÇáÑ íÄßI
 . æIŌÑ Ää äÐÇ ÇáÑIä ÞI ÍäÑ æíIä ÈÇáÄäŪÇä æÇáÞÇÐÝÇÈ ÇáŌÇÑæíÈÈ ÍäŌIä IÈÇÈÈ
 æíŌŪÈ Úäi ÇáíÇI ŌÇIä Ää íŌÄŌÆ ÑÄŌä ÄÈäÇÄ ÇáäŪÑßÈ Äæ íÈæÞÝ; ÑŪä æÇÈä ÇáÑŌÇŌ
 . ÇáÐI íÈŌÈÈ Úäíä
 æßÇä Íæä äÐÇ ÇáÑIä ÈäÇÈÈ ää ÇáÄIäÈ ÇáÚÑÈ; ääää äíäí ÚäÑ æäíäí ÝÇÑæÞ æÄíäí ÇáÈÑßI
 ; æßÄää ää äÈŪä äääæÇ; Äæ ää ÍIÈä äŌáæÇ; ÝÄäÇ ÇáíßÈæÑ äíäí ÝÇÑæÞ ÝÞI ÞÇä íŌÇÈÞ ÇáíÇI
 ŌÇIä ÝI ÇáäŪÑßÈ; æÄIíÇäÇ íäÈŌÞ ÑŌÇŌä æíÈÑÈŪ Úäi ÇáŌÇÑŪ ÝI äÑÇÈ- ääŌÞÈ ŌÝÇIÇäá
 ÍæÇäÇÈ (äÑßŌ ÇáŌÈ ÇáÈIŌÑI) æíæÞÝ ÇáIÑßÈ ÈÇáIÑíäæÝ ÇáÈŪÑŌI ; Èä ÞÇä íæÇIä
 ÇáŌÇÆÑÇÈ ÈäÐÇ ÇáÑŌÇŌ; ÄäÇ äíäí ÚäÑ ÝßÇä ÝI ÈIÇIÈ ÞIæää äÑÇÈ íŌÄä Úä ÇáäŌÇÝÈ Èíä
 ÇáàlÇáíä æÈíä ÇáÑæŌ ÇáÐIä íÞÈŪäæ ÝI äÑßŌää Úäi ÇáíÈä ÇáÄŌäí (ßæä ŌIÇä); ÝIÑI
 . ÇáàlÇáíäæ ŌÇŪÈ æŌÝ; æíÞæä áIŌ ÈíäâÇ æÈíä ÇáíäÈ ŌæI ŌÇŪÈ æŌŪÝ
 æÐÇÈ íæä Íäá ÞäÈäÈíä æäíä Úäi IÈÇÈÈ ÝI ÍÇIä äÑßŌ äáŌíäÈŪíä ÈŪI ŪÑæÈ ÇáŌäŌ
 äÈÇŌÑÈ; ÝŌIÝ ÍÈI æŌä ÇáíÈÇÈÈ æßÇä ŌÇÆÞäÇ íŌÈäŪ ŌÑIŌ ÄŪÇä; æâÇ ÞÇä íÈŌæÑ Ää
 ÈŌÑÇ íIÑÄ Úäi ÇáæŌæä Äáíä ; ÝÄäÞI äíäí ÚäÑ ÇáÞäÈäÈ ÇáÄæäi Ýäá ÈŌÈ ÇáŌÇÆÞ; ÝäŌä
 ÇáŌÇÆÞ ÈŌÑŪÈ ÍÇIä ÇáíÈÇÈÈ; æŌŪI äíäí ÚäÑ ÝæÞ ÈÑI ÇáíÈÇÈÈ æIÇŌ ÈÞIäá ŌÇÆÞ
 ÇáíÈÇÈä; Èä Ñäi ÇáÞäÈäÈ ÇáÈÇáíÈ Úäi ÇáäÑßŌ; æÄIÇÑ äíäí ÚäÑ ÈäŪÑä Ýäá íIÍ ŌäÇIÇ; ÝÄIÐ
 ÇáŌÑIŌ (ÇáßÇŌIÈ) äää Úäi ÇáäÑßŌ ÇáÈÇáí ÞÇÈŌÇ ÈíIä ÇáßÇŌIÈ æäíäÇ Çáíäæí ÇáŌíäÈŪíä Ää

Éííá ðáÉáÉ; ÝÑÁì ÈáÇÈÈ ää ÇáÓíæÚííä ÝÁñÑää ÈÇáÇÓÉÓáÇä æÇáðÇÁ ÁäÝÓää Úái ÇáÄÑÓ æÁáðÇÁ ÇáÓáÇÍ; æÈðíá æÁÍÐ ÇáÓáÇÍ æðÉá ÇáÉáÇÈÈ; æÚÇÍ Áái ñÑÓ ÇááìÇáííá; æÝÍ Çáíæä ÇáÈÇái ÍÇÁ Áíí Çáíæí ÇááÑÈÈØíá ÕÑÇ æðÇá: áðÍ àíá ÚáíáÇ áÇÆÈ íáÈÓæä ÇáÈíÇÒ ÈÇáÁáÓ .æÕÑÈæäÇ ææÓáæÇ ÇáíÈÇÈÈ æÕÚíæÇ ÚáíáÇ

:ÁäÇ Áíáí ÇáÈÑíí

ÝðÍ àíá Úái ñÑÓ æííá; æíÇÑÈ Èíáä æÈíáää áÕÑÈÈ; æÇÓÉÓáí Áíáí ÈÚÍ Áä ÑÑæí ÙííÇ ääää . ðÉáÇ; æáÓíÈ ÚíÚ ÇáÓíæÚííä äðæÇ ÍÓíá æÁÍÐæä Áái ÇááÓÉÓÝí ÇáÚÓÑí Ýí ãÑÇÈ æíáÓ ÇáíáíÑ ÓíÇÁ æÇíáÇ ÍÓíáÇ Èíá íæÚ ÇááìÇáííá ÈÈÈáÝá ÈÚÍ Áä Èáðì æÈÁ ÇÓÉÓáÇÍ Áíáí ÝÈÝÈÑÈ ÓÝÈÇ áðÇ ÇáðÇÆÍ ÓíÇÁ Úá ßááÇÈ ÍÇÑíÈ ðÇÆáÇ : (Áä ää ÇáÚÇÑ ÚáíáÇ Áä ÈÁíí ÍÈÈ ÓíÝáÇ Èíí ÚíæäÇ! ÝÁííá íÁÈíáí ÈíÈÈä) ÝÈÈÑÚ ÇÈäÇä äääáÈ ÈáÝíðáÇ ÁðÑÈ Áái ÇáííÇá; æÇÓÈðáÇ ÓíÇÑÈ æÈæíáÇ Áái ÇááÓÉÓÝí ÇáÚÓÑí; æÈíÈÇ Úá ÍÈÈ Áíáí ÍÈí ÚÈÑÇ ÚáíáÇ ææÕÚÇáÇ Ýí ÇáÓíÇÑÈ æÚÇíÇ ÈáÇ; æÚáíáÇ æÓáÈ ÍÈÈ Áíáí ßÈÑ ÇááìÇáíæä äðæáíá æÈæÑíá . äääÝÇíÁÈ ÇáÚííÈÈ

áÁáÇÁ Çáðíá íÒíð Ýíáä ðæá ÇááðØÝí Óái Çááá Úáíá æÓáá ÍíÑ ÇááÇÓ Ñíá Áíð ÈÚáÇä ÝÑÓá íØíÑ Úái äÈää ßááÇ ÓáÚ áíÚÉ Áæ ÝÓÚÉ ØÇÑ ÁáíáÇ íÈÈÚí) (ÇááæÈ äÚÇáá

íÓÈÚÈÈæä ääÇíÇáä ßÁäää áÇ ííÑíæä ää ÇáííáÇ ÁðÇ ðÈáæÇ ÝÚái ØÑíð äðá ÇáÓÝæÈ Çáááá ÇðÈÓáÇ; æäÚáá Ýí ÇáÝÑíæÓ ÇíÓÑáÇ; Çáááá íÇ äðáÈ ÇáðáæÈ .ÈÈÈ ðáæÈáÇ Úái Ííáß; æÈÈÈ ÁðíÇáäÇ Úái ÓÈíáß Ááß áÚá Çááæáí æäÚá ÇááÓíÑ * ÁÝÚÇáÓÈÇä Èíá ÇáÑÓÇíÇ æÇáÚÓÇíÇ

[.íáíÈ ÇááÕÑÈÈ ÇáÚíí 69 ÇáÈÇÑíí 16ÓÝÑ 1410áÚ ÇááæÇÝð:16ÓÈÈæÈÑ 1989á*]

Çáíáíááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇä Úái ää áÇ äÈí ÈÚÍá ; æÈÚÍ ÝáÇ ÑÁíÈ ðÓíÈ ÁÈíÇ ÇÓÈíæðÈ Úái ÇáÈÈÇá ÇáÚÇáá ÇðÈÑ ää ðÓíÈ ÁÝÚÇáÓÈÇä; æáÇ ðÑÁÈ Úá ðÓíÈ ÈßÇáÈÈ ÚáíáÇ ÇááßÇÆÍ ÇáÚÇááíÈ ÁßÈÑ ää ÁáÑ ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí; Çáááá ÁáÇ ÇááÁÇáÑÇÈ ÇáÚÇááíÈ ÇáÈí ÍÑÈ Ýí ÇááÓÝ ÇáÈÇáí ää ÇáðÑá ÇáÈÇÓÓÚ ÓÒÑ æÇáÑÈÚ ÇáÁæá ää ÇáðÑá ÇáÚÓÑíá áÁÓðÇØ ÇáíáÇÝÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÓáÇä Èæá (ÇáðÓØáØíáíÈ ÓáÈ 1924) ; æßðáß Çáßíí ÇáÚÑÈí æÇáÒÑðí Çáðí ÁÈáÑ ðíÇá íæáÈ Çáíáæí Ýí ÝáÓØíá ÓáÈ (1948á) æÚíÇ Úá ðÓíÈí ÇáíáÇÝÈ æÝáÓØíá áÇ ÓáíÈ æáÇ ÚááÈ Ýí ÇáÈÇÑíí ÇáííÈ ÁáÑÇ ßÇá áá Èðáá Ýí : ÇááæÇÓíá ÇáíáæíÈ ÁÚÚá ää ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí; æðáß ÈÓÈÈ ÈÓíØ ææá Áä ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí áíÇæáÈ áÁÚÇíÈ ÇáíáÇÝÈ ÇáÁÓáÇáíÈ; ÇáÁáÑ Çáðí ÁðÓ áÓÇíÚ ÇáÚÑÈ . ðÑæäÇ ÍÈí ÁíáÓæÇ Úáíá Úái íí ÇáðÆÈ ÇáÁÚÈÑ ÁÈÇÈæÑß æÁááí ßÁíí ÇáÓáæí Çáðíá ÚÇíÓæÇ ÇáíáÇÍ ÇáÁÓáÇáí Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä; æÇáÈÒÑ áðÇ ÇáíáÇÍ ÓáÑÈ ÈÈÇÈí; æÇÚÈÒÑ áÝÓí æÁÚÓÇÈí; ÑÁíÈ ÓÚæÈÈ ÇáÚáá ááðÇ Çáíá; æÇááÓðÈ ÇáÓíáÈ .ÇáÈí ÈáÈÚÑ ÇáÚÇÓáíá Úái ÁÚÇíÈá Áái æÇðÚ ÇáííÇÈ Áä ÇáßáÇä Úá ÇáÁÓáÇä ÁáÑ Óáá ñÑíí Ýæð ÇáááÇÈÑ æäá ÍáÇá ÓÝíÇÈ ÇáííÇÆÍ Áæ ÇáíæÑíÇÈ; ÁáÇ ÇáÚáá ááÁÓáÇä Èíí ää ÍáÇá ÈíáÚ ÁÓáÇáí íáÇíí ÝáðÇ ÁáÑ áÇ ÈíÈááá ÁáÇ ÇááÝæÓ .ÇáßÈíÑÈ; æáÇ ÈÈÈÈ Úái ÕÑÇØá ÁáÇ Çáðáá ÇáÝðÈ ÇáÝÑííÈ :áðÍ ÓáíÈ ÈÇáÓÈÇÈ Ýí áÚÓÑ Õíí ÈÇáÁáÓ ÝíÑÇ æðÑÁÈ æßÁíá ää äÈí ðÇÈá áÚá ÑÈíæä ßÈíÑ ÝáÇ æääæÇ ááÇ ÁÓÇÈää Ýí ÓÈíá Çááá æáÇ ÓÚÝæÇ æáÇ ÇÓÈßÇææÇ æÇááá íÈÈ ÇáÓÇÈÑíá) æáÇ ßÇä ðæááá ÁáÇ Áä ðÇáæÇ ÑÈáÇ ÇÚÝÑ ááÇ ðææÈáÇ æÁÓÑÇÝáÇ Ýí ÁáÑáÇ æÈÈÈ ÁðíÇáäÇ æÇáÒÑáÇ Úái Çáðæä ÇáßÇÝÑíá) ÝÁÈÇáá Çááá ÈæÇÈ ÇáíáíÇ æíÓá ÈæÇÈ ÇáÁíÑÈ æÇááá íÈÈ ÇááíÓáíá (Áá

ÚáÑÇä: 146)

ÝíáðÈáí ÇáÚÈÑÈ æðÑÝÈ ÚíáÇí æÁáÇ ÁÈðÑÑ ÁæáÆß ÇáÓÝæÈ ää ÇáÓÈÇÈ Çáðíá áðæÇ Áái ÑÈää ÈÚÍ Áä áÇáæÇ ÓáÇíÈää; æÝÇÓæÇ ÈÑÓæÇä ÑÈää Áä ÈðÈá Çááá ääää ðÈááá Ýí ÓÈíáá .æáíÈÈää ÇÈÈÚÇÁ ñÑÓÇÈä

æÈáÈÒí áðá ÇáÚÈØÈ áÁæáÆß Çáðíá ÓÈðæäÇ Úái ÇáØÑíð Áái Çááá ÈÇáíæÝ ÇáßÈíÑ æÇáÑáÈÈ ÇáÈí ííÓ ÈáÇ ÇáðáÈ ää ÁÚáÇðá Áä ííÑá ÇáÁáÓÇä áðá ÇáíÇÈáÈ æíÚæí áíÚáá Ýí ÍÓá ÇáííÇÈ ÇáÚÇííÈ æÚáÇÑ ÇáÚíÓ Çáíáíæí æíáæÈ Ýæð áßÈÈ ää ÇááßÇÈÈ; Áæ Èíá ÑÝæÝ ÇáßÈÈ; Áæ ÈíáØÈ ðáÈíÈ Ýí ÓÇÑÚ Áííí Çááíá ÇáÚÑÈíÈ; æÈÝæÈä ÝÑÓÈ ÇáÚáÑ ÇáÈí ÓÇðáÇ Çááá áá Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä ææá íØáÚ Áä íííá ÇáíáÈ æðí æÓá Úái ÁÚÈÇÈáÇ; æÚÇÓáÇ ÈÑæíá; Áæ ðÇÑÈáÇ . ææá Ýí Úá ÇáÓíæÝ ÈÁÈæÇÈáÇ

æÇáíð Áä ÇáÈÈÇÈ Úái ØÑíð ÇáíáÇÍ ÁáÑ ÓÇð Úái ÇááÝæÓ; æáðÇ ÍÚá Çááá ÈæÇÈ ÇáíáÇÍ ÁÚÚá .ÈæÇÈ ; æÈæÁ ÇáíáÇÍ ðáÈ ÓáÇä ÇáÁÓáÇä áÓÚæÈÈä æáØðÈä

áíÓ ää ÇáÓáá Úái ÇááÝæÓ Áä áÇ ÈáÈÓ æáí ÈæÇíá áÓÇá ÁÓíá ää ÇáíÈÇá; æÓÚæÈÇÈ ÈÓáÓá . ÇáÁæÓÇá

ÝÇáÚðÈÇÈ ÇáÈí ÈáÓÁ Ýí ØÑíð ÇáÓÇáßíá Úái ÇáØÑíð áÁðÇáÈ Ííá Çááá Ýí ÇáÁÑÓ Íí ßÈíÑÈ; æÇíÈíÇÒ áðá ÇáÚðÈÇÈ ÁáÑ íæää ÍÑØ ÇáðÈÇÍ; ÍÇÓÈ ÇááÓÇá ÇáíÇíáíÈ ÇáÈí ÈÚÈÑí ÇááÓíÑÈ Áái Çááá æáÇ íáßá Áä ÈáÝß ÚááÇ ; ææá ÍáÈ áÓíÑÈ ää áðá ÇááÓÇá æÇáÝÈä ÇáíÇíáíÈ . áíáÇ äääÇ ðáß ÇááæßÈ ÇáÝÑíí Çáðí íðæíá Óíí ÇáÈÒÑíÈ æÁßáá Çáíáð Óái Çááá Úáíá æÓáá

æÇááŌÇßá ÇáÉí ÊæÇíá ÇáíáÇí ÇáÁÝŪÇáí ÇáÁá ÊÊæáí ßÈÑ áÄÇáÑÇÉá ÇáíÇÑííÉ ÁáÑíßÇ æÑæŌíÇ.æÇááŌÇßá ÇáíÇíáíÉ íÁíí æÇÑáÇ æíáÝí ÊßíÑáÇ (ŌáÞÇÁ ÇáÝÉí) ÇáĐíá ÇÈíĐæÇ áá ÇáÁäÇá-ÇáĐí ÁŪŌÇá ÇáálÇáíæá ááŌíæŪííá æÇáááíŌíÇ-íáÉ- ÍÉí íáÝĐæÇ áßÇÆííá; æíŪáæá .ŌÉÇÑÇ ááŌÈ ÁíÇÈíááá ááálÇáíá ÇááíáŌíá æáÞí áÇíŪæÇ Ýí ÇáÝÈÑÉ ÇáÁííÑÉ Áá ÇáÞÉá Þí ÇŌÉíÑ ÈÇáÞÇíÉ ÇáŌÇíÞíá ÇáĐíá ŪÇáíæÇ Çááá Áá áÇ íŪæÇ áííÉÇ æáÇ ÍßæáÉá íááÆæÇ ÈŪíŌ æáÇ íáŪæÇ ÈÇŌÈÞÑÇÑ; æáŪŪá ŪááíÇÈ ÇáÞÉá ÍÇÁÉ ŪíáÉ Ūáí íí ÁáÇŌ ÇáíŌæÇ Ýí ÍÇíá ÇáíÉáÉ ÈÇÆÈíá áíÈÈíá ÑíÈáÇ íŌáÆá ÇáÞÇÆí . Ááíáá; æÈŪí Áá íáÝĐæÇ áÄÇáÑÉ ÇáÞÉá íŪæíæá áá íÉ ÈíÁæÇ Ūáí ÁíÑÇíáá Ááí ßÇÉá æááÇß ŪÇáÑÉ ÁíÑí Áá ŌáÞÇÁ ÇáÝÉí áÁáÇÁ Þí ÁíĐæÇ ŌÑíÞáá Ááí ÇááÝæŌ ÇáŌŪíÝÉ ááÞÇíÉ ÇáŌŪÇÑ ÇáĐíá ÈíÁæÇ íÑíæá ÞÈŌÈáá æíæÞÝæ ÍááÇÈáá Ūáí ÇáíæáÉ ÈŌÈÈ ÇáÁáæÇá ÇáßÈíÑÉ ÇáÉí ÈÈŌÈÈ Ūáíáá áá ÇáíæáÉ ; ææŌá ÇáÁáÑ ÈÇáÈŪŌ Áá íÞŌŪ ŪÑÞ ÇáííÇÁ Èíá Ūíáíá æíÑÝŪ ŪÞíÑÉá ÈæíæÈ ÇááŌÇáíÉ ÇáæŌáíÉ áŪ áííÈ æíá ÇáÞŌíÉ ŌááíÇ ; æÁá ßÇáÈ áŌÈÈ áÁáÇÁ áÇŌÇáÉ ŪíÑ áÁÈÑÉ ßÈíÑÇ Ūáí áŌíÑÉ ÇáíáÇí; æÇáíáíááá Áá áĐá ÇáÝÉáÉ áÇŌÇáÉ áá ÈÁíĐ .ŌÑíÞáÇ Ááí ÞáæÈ ÇáÞÇíÉ ÇáßÈÇÑ Đæí ÇáÉÞá ÇááŪÑæÝ æááÇß áŌßáÉ ÈÇáÈÈ Áá ÍæáÉ áíÈÈ ÇáááÈÑÆÈ Þí ÈíÁÈ ÈÈíÑ ÇááŌÇßá ÇáŪÑíÞÉ æÇáÞŌÇíÇ ÇááĐáÈíÉ ; ÝÈíÁ áíÈÈ íŪí áæÇÁ áá ÇáŌíŪÉ(ÇááŌÇÑÉ) Ýí ÍÇíá ßÇÉá æŌæÇíáíÇ; ÝŌáí ÇáŌíŪÉ Ýí ÈŪáÇá; æÈíÁÈ ßĐáß ÇíÑÇá ÈíŌ ÈÁŌÇÈŪáÇ; æŪÞíÈ áŪÇáíÈ áŪ ÑæŌíÇ ŌÑí ÈŪíáÇ Áíí ßÈÑÇÆáÇ (áÇ áÇáŪ áíí ÁíÑÇá áá ÈÞÇÁ ÍßæáÉ áíÈÈ ÁĐÇ ßÇá áĐÇ áæ ÇíÈíÇÑ ÇáŌŪÈ) .ÇáÁÝŪÇáí) æááÇß áŌßáÉ ÇáŌíŪÉ ÇáÁŌáÇŪíáíÉ- Ōíí ÞíÇá- Ýí ÍæŌí ÈŪáÇá ÇáĐí íŌßá ŌæßÉ Ýí ÍáæÞ ÇáálÇáíá ÈŪí Áá ÁŌÈí ÞæÈ áííÈÈ ÈÇáŌáÇí; áíáíÈÈ ÈÇáíÈÈÇÈÇÈ; æÇíÈŌáÈá ÇáíæáÉ ÈÁá ŪíáÈÈ .ÇÈáá áíÇÝŪÇ áááÇíÉ ÈŪáÇá; æÞíáÈ áá áÇÆÈíá æíáŌíá íÈÈÈÈ :ææÞÝ ÞÇíÉ ÇáíáÇí :æÁáÇ áŌÇá ÍÇá ÁáÑÇÁ ÇáíáÇí Ýáæ ÇáĐíá ÞÇá ááá ÇááÇŌ Áá ÇááÇŌ Þí íáŪæÇ áßá ÝÇíŌæáá ÝŌÇíáá ÁíáÇáÇ æÞÇáæÇ íŌÈáÇ Çááá) æáŪá Çáæßíá ÝÇáÞáÈæÇ ÈáŪáÈ áá Çááá æÝŌá áá íáŌŌáá ŌæÁ æÇÈÈŪæÇ ÑŌæÇá Çááá æÇááá ;Đæ ÝŌá ŪŪíá .Áá ŪáÑÇá (173) : æßÁááá íÞæáæá æáæ ßÇá ŌááÇ æÇííÇ áÇÈÞíÈá æáßáá Ōáá æÈÇá æÈÇáÉ

:ÇáíáŌæá áá ÁáŌÇÑ ÇáíáÇí æíŌáŪ ÇáŌÇíÞæá áá ÇááŌáíá Ýí ÁÑíÇÁ ÇáŪÇáá ÇáÁŌáÇáí ÈŪÞÈÈ ŪæíŌÈÈ ÈŪÈÑŌ Ōíá áĐÇ ÇáíáÇí ÇáíÇÝÞ ÝíÈíÇŪæá áá ŌÈí ÇáÁŌÞÇŪ áŌÝÞíá Ūáí áĐÇ ÇáíáÇí; áÈÁááíá áÞÇíÈá; íÑíæá Áá íáÞæÇ ÈíáÇÆáá Ýí ÇáÞŌíÉ; æíŌÈæÇ ÈÞááá áÁŌÇáÉ áĐá ÇáŪÞÈÈ ; æÁáí áÁßÈÑ Ýí ÇáßÈíÑíá ŪíÑÈáá æÈíÑÞáá Ūáí áĐÇ ÇáíáÇí; æÈŪŌíááá ááŌÇáíáá æÈíÇÑÈáá Ýí ÈáÇíáá; ÝÈÑÇáá íŪÈŌÑæá ÁááÇ æíĐæÈæá íŌÑÉ æáá íŪÑŌæá Íáæá ÇáÞŌÇíÇ ÁáÇá ÇáÞÇíÉ ÇáßÈÇÑ (ÇáÁáÑÇÁ) ÝáÇ ííæá áááá ÈíÇæÈÇ íŪíá ÇáŪíÑÉ ÇáÉí ÈÁíí ÇááÇÑ æÇáíŌá Ýí áÝæŌáá ; æÁáß áÈßÇí ÈŌáŪ ŌæÈ ÁŪáÇÞáá íÈáá áÁáÇÁ ÇáÁáÑÇÁ ÈÇáÈæÇáí æÇáÈáÇæá Ýí Íá ÇááŌÇßá; æáÇííæá ááĐÇ ÈÝŌíÑÇ Ōæí ÇÈáÇá ÇáÞÇíÉ ÈÇááæí æíÈ ÇáŌíŌÑÈ æÇááŌŪÉ ÇáíÇáíÉ . ááíáá æÇáááß

æÇáÁáÑÇÁ íŌÈíæá Áá íÞæáæÇ ááá : áíŌ áá ÇáŌáá Ūáíá Áá ÈÞææÇ ÈŌÈÑ ÁŪáÇÞ ÇáÞŌíÉ; æáÆá ÇŌÈŌŪÈá Áá ÈŪæŌæÇ Ááí ÁŪæÇÑáÇ ÝŌÈÞÝæá ÁáÇááÇ ÍÇÆÑíá ßáÇ æÞÝáÇ ; æáÞí ßáÈ ÁÑí ÇáÞæá ÇáŌÇíÞíá ÇáæÇÝíá ááææÞÝ ÈíÇáÈ ÁíæÇááá ááŌÇÑßÈáá ÁáÇááá æÁáÇááá æáæ áÝÈÑÈ ÞŌíÑÉ ; ÁÑÇáá æáá íŌÑÈæá ÁíáÇŌÇ ÈÁŌíÇŌ; æííŌæá æíŌáÑæá íÝßÑæá; ÝíáÈíæá Ááí Íá íáÈŪÑæá ÇáÈáÇí ÇáÝíÑ ÍÈí íŪÑŌæá Ūáí ÇáÞÇíÉ; ÝíŌÑÞ ÇáÞÇíÉ ÈÑÁæŌáá áÇ íáÈŌæá ÈÈáÈ ŌÝÉ; æíŌíí ÇáŌÇÆÑæá ÈÇááæŪŪÉ æÇááŌíÉ ááÞÇíÉ; æíÈæáá ÁáÇááá ÁíÇÈ ÇáÁíæÈ æÇááíÈÈ æÇáÈŪÇæá æÇáÈŪÇŌí; æÁíÇíÈÈ ÇáÈßÇÈÝ æÇáÁÈíÇí æŪíÑ . Đáß æÁáÇ ÁáÇ ÝÁíŌ ÈŌÑ Çáæíæá ÇááŌÈÞ æÇáŌáÈ ÇáŪÇáŌ ÇáĐí íáÝ áÝŌ ÇáÞÇÆí ÁáÇááá; æáæ : ÁíÈÈáá ááÇ ÞáÈ ááá Ōæí ÁÈíÇÈ ÁÈí ÝÑÇŌ ÇÈŪĐáæá ÝÁá ÇáŪĐá íæíŪŪá Þí Þíá ÍÞÇ æáßá áíŪŌ íŌáŪá ÝÇŌÈŪááæÇ ÇáÑÝÞ Ýí ÈÁáíÈá ÈíáÇ áá ŪáÝá Ýáæ áŌáí ÇáÞáÈ æíŪá ÑÇíŪÈ Ōí ÇÝÇ Ýí áŌßáÉ ÈŌÁá íÈáÈ áá íÈáÇÈá; ÝÁíÇÑ ÈŪíáíá áÈÝÑŌÇ Ýí æíáí Èá ŌáÈ; ÝÞÑÁÈ Ýí áŪÑÇÈá áŪÈ ÁÈáŪ áá ÇááÞÇá ÈÞæá :(Áá Ýí ÁŪáÇÞí ÁíŌÇáÇ áÇ íŪáááÇ ÁáÇ ÍÇáÞ ÇáÞáæÈ ŪáÇá ÇáŪíæÈ) :æÈßááÈ áŪ ÍßáÈíÇÑ æÑÈÇáí ÈŌÁá ÞŌÇíÇ æáŌÇßá ÝæííÈ ÍÇá ÇáÞæá íÞæá ÑÈáÇ æáÇ Èíáá ŪáíáÇ ÁŌÑÇ ßáÇ ÍááÈá Ūáí ÇáĐíá áá ÞÈááÇ ÑÈáÇ æáÇ ÈíáááÇ áÇ áÇ ŌÇÞÈ ááÇ (Èá æÇŪÝ ŪáÇ æÇŪÝÑ ááÇ æÇÑíááÇ ÁáÈ áæáÇáÇ ÝÇáŌÑáÇ Ūáí ÇáÞæá ÇáßÇÝÑíá ÇáÈÞÑÈ 286

ÁáÇ ÇááŌÇßá ÇáíÇÑííÉ ÇáÉí ÈÁíí æÇÑáÇ æÈííÑ ÑíÇáÇ ÁáÑíßÇ ÇáÉí ÈŌŪá ÁááÇ áŌíÑÉ ÇáíáÇí æíáíÝÉ ÇáálÇáíá; æáí ÈíÇæá Áá ÈÞŌŪ ßá íí ÈáÈíÈÈ ÈÇáŪæá ÇáŌÇíÞ ááĐÇ ÇáíáÇí; æÈíÁÈ

ÌÇǎÍÉ áÈÒÍÍ ÇǎÍǎÇÐ Úáí ÇǎÍǎÇÍ; æÈÌÝÍÝ ÇǎǎæÇÑÍ ÇǎÉÍ ÈÒÈ Ýí ããÑǎ ÇǎÍÇÝÐ; æÈÈÒÑ ÇǎǎÍÍ
.ÇǎÉÍ ÈÍǎǎ áæÇǎǎ ÇǎÍÇÝÐ; æÈǎÍ Úǎ ØÑÍÐǎ Ðǎ ãÍÇǎÍ ÒÇÍÐ
. æǎÚ ãÐÇ Ðǎǎ ÝÇǎÐÝÉ ÑÇÍÉ áÒÇǎÍ ÇǎǎÍÇǎÍǎ

:ÇǎÈÒÇÆÑ

æÐÈǎ ÇÍÈÈÇǎ ãÐǎ ÇǎÇÝÈÈÇÍÉ ÌÇǎÈǎÇ ÇǎÈÒÇÆÑ ÇǎÓÇÑÉ Úǎ ãÚÇÑÈ æÇǎÈÒÇÑÇÈ ÈÈÍÑÉ
Ýí ããÑ ÒÇǎǎÍ æǎØÇÑ ÈÍÑÇǎ æÐǎÚÍ ÒÑÍ; (ÍÈǎ ÒÑÇÍ : ÇǎÐæÈ ÇǎÈÈÑ ÇǎÉÍ ÈÍÇÝÚ Úǎ ããÑ ÒÇǎǎÍ
æÈÑæÇǎ æÈÇÈÍÒÇ) Úǎǎ ÝíǎÇ ÇǎǎÍÇǎÍǎ (11) ÍÈÇÈÈ æÍǎÑæÇ ÁÈÈÑ ãǎ ÒÚÝǎÇ; æ ÚÓǎæÇ
ǎØÇÑ ÈÍÑÇǎ; æÚǎǎæÇ ÑÇÍǎÈÍǎ ááÒæÇÑÍBM12 ;æÍÚÈ Úǎ ÇǎǎÈÈÒÇÑÇÈ ÇǎÈÈÑ Ýí
ÍǎÓÈ; æÈÚÓÍǎ ãØÇÑ ÒǎÍǎÍ; æÝÈÍ ãÍÑÍÉ ÒǎÍǎÍ; æÓǎ ÍÑÈÈ ãØÇÑ ÐǎÍǎÇÑ
(æÇǎǎ ÚÇǎÈ ÚǎÍ ÆǎÑǎ æǎÐǎ ÆÈÈÑ ÇǎǎÇÓ áÇ ÍÚǎǎæ)
(íæÓÝ 21)

*ÈÆÓÚǎÇ ÌÒÍÈÚǎ ÇǎÚÓÈÇǎ

.ÍǎǎÍÈ ÇǎǎÚÑÈÈ ÇǎÚÍÍ 70 ÇǎÈÇÑÍÍ 23ÓÝÑ 1410ǎÚ ÇǎǎæÇÝÐ:23ÓÈÈÈÈÑ 1989ǎ*]

: ÇǎÍǎǎǎǎ æÍǎ æÇǎÓǎÇÈ æÇǎÓǎÇǎ ÚǎÍ ãǎ áÇ ãÈÍ ÈÚÍǎ ; æÈÚÍ

ÝǎÍÈ ÈÈÈÈ ÇǎÓǎÇǎ ÇǎÉÍ ÇÓÈǎÍÝÈ ÒæÑÈ ÇǎǎÍÇǎÍǎ Ýí ÇǎǎÓǎÑ ÇǎǎÍÑÈ; æǎÍÈ ÁÍÈÈ ÁÍǎÓÈ
ÇǎǎÚǎÇǎ ÈÚÍÍ æÈÈÈǎ ÈÓǎǎ ÒæÑÈ ÇǎÐÇÍÈ; æÈÍÑÈ ÁæÑÇÐǎǎ; æÈÍØǎ ÒÍÒÍÇÈǎǎ; æÈÍǎÒ ÚǎÍ
. áÇ ÈÈÈ ãǎ Áǎǎ Ýí ÁÚǎÇÐ ÇǎǎÓǎǎÍ Èǎǎ

æǎÍÈ ØÝÐÈ ÇǎÓÍÝ ÇǎÚÑÈÍÉ Ýí ÇǎÝÈÑÈ ÇǎǎÍÑÈ ÈǎÓÍ ÚǎÍ ãǎæÇǎ ÇǎÓÍÝ ÇǎÚÑÈÍÈ; æÈÈÈÝÍ
ÁÈÑǎÇ ÍÈæ ÇǎÐÈÈ ÈÇǎÐÈÈ ; æÈǎǎǎ ãǎ ææÇÑÍǎÇ; æÈÚÓÝ ÁǎÍÇǎǎÇ ÚǎÍ ÁæÈÇÑ ÇǎǎÍǎÓÈ
. ÇǎÚÑÈÍÈ

æÇǎǎÍÝ ÇǎǎÍÍ ÇǎÐÍ ÈÍÇÚÈ ÚǎÍǎ ÒÈÇÈÍǎ ÇǎÍÒÇÑÍǎ ãæ: ÇǎÐÇÍÈ ÇǎǎÍǎÓǎǎ Ýí ÇǎÍǎÇÍ ÇǎǎÓǎÇǎÍ
. ÇǎǎÓÑÝ

æǎÍÈ ÇÈÍÈÈ æÒÇÆǎ ÇǎǎÚǎÇǎ ÇǎÚÑÈÍÈ ãǎ ÈÚÓ ÇǎǎÍØÇǎ Ýí ÒÇÍÈ ÇǎÍǎÇÍ ãÈÑÑÇÈ áǎÐǎ
ÇǎÍǎǎÈ ÇǎÓÚæÇǎ ; æǎÈÈÁ áÇǎÓǎÇÐÈǎÇ ÇǎÉÍ ÈÓÈǎÍÝ Áǎ ÈÐØÚ ÁæÇÒÑ ÇǎÓǎÈ ÈÍǎ ãÐÇ
ÇǎÍǎÇÍ æÈÍǎ ÇǎÐǎæÈ ÇǎÉÍ ÁÍǎÈǎ ÒæÍÇÆǎÇ ; æÍÑÈ ãÍÈÈǎ Ýí ÁÚǎÇÐ ÌæÇǎÍǎÇ; æÒÑÈ ÒÑæÑÈ
. ãÒÑÈǎ Ýí ÚÑæÐ ÇǎǎǎÈ áÚ ÌǎÇÆǎÇ

æǎÍǎ áÚǎǎ ÇǎÍæÇÝÚ ÇǎÍÐÍÈÈ æÑÇǎ ãÐǎ ÇǎÍǎǎÇÈ ÇǎǎÚǎÇǎÍÈ ÇǎǎÓÚæÑÈ ; áÚǎǎ Áǎ ÇǎÚÑÈ
. ÍÑÈÍÝ ãǎ ÇǎÍǎÇÍ ÇǎǎÝÚÇǎÍ Çǎǎǎ ÐǎÇ ÈÑÈÚÍ ÁæÒÇǎ ÇǎǎØÝÇǎ ãǎ ÇǎÚÍǎÇǎ æÇǎÍǎ

ǎÍÈ ÑÍÈ ÇǎÚÑÈ ÈÇÈÁ ÐÍ ÈÍǎ ÈÇǎÍǎÇÍ ÇǎǎÝÚÇǎÍ ãÍÍÒæÇ Èǎ ÇǎÍÈ ÇǎÑæÓÍ; æÍØǎæÇ
ÈÈÑÍÇÆǎ; æÍÓÈǎÓÝæÇ ÌǎÇǎǎ; æÍǎÑæÇ ÇÐÈÒÇÍǎ ÚǎÍ ÓÝǎÍ ÌÈÇǎ ÇǎǎǎÍÈæÓ- Ìǎǎ Áǎ ÌÑÇÐ ÇǎÍǎ
ÇǎÚÑÈÍ ÇǎǎÓÑÈ ÇǎǎÈÍǎ !!-Ýí ãÐǎ ÇǎǎÚÑÈÈ; ÝǎÈÇÆÍ ÇǎǎÚÑÈÈ áÒÇǎÍǎ ÚǎÍ ÁÍ ÇǎÍǎÍǎ áÇǎÈ
. ÈÝÈǎÇ Áæ ÇǎÝÁÈ ææÇÒÍǎǎÇ

ÝÓæÇǎ ÈÍØǎ ÇǎÓÚÈ ÇǎǎÝÚÇǎÍ ÇǎǎÓÍǎ ÈÝØÑÈǎ; ÇǎǎÚÈÒ ÈǎǎÓǎÇǎǎ; ÇǎÚÑÍÐ
ÈǎÑæǎÈÈǎ; ÇǎǎÈǎÑÓ ÈǎÚÇÑÈǎ; ÇǎÓÍÍ ÈÚÑÍÈÈǎ æÒÈÍǎÈǎ; ÈÍǎÑÈ ÑæÓÍÇ ÇǎÚÍǎÈÈ ÇǎÈÈǎÍÍÈ
. áǎÚÑÈ ; ÝÇǎǎÚÑÈÈ Ýí ÒÇǎÍ ÇǎÚÑÈÈ

æǎÍÈ ÁÝǎÈÈ æÈÇÆÍ ÇǎÍǎÇÍ ÇǎǎÝÚÇǎÍ ãǎ ÌǎÍÚ ÇǎǎÚÇÍǎÇÈ ÇǎÓÍÇÓÍÈ ÇǎÍǎǎÍÈ ; æÇÍÈǎÝÈ Ðǎ
. ÇǎÈÈÍÑÇÈ ÇǎÈÒÑÍÈ æÇǎÍÒÇÈÈÈ ÇǎǎÓÇǎÍÈ

ÝǎÇ ÈÇǎ ÌǎÑ ÈÍǎÍ ÇǎÚÑÈ æǎæ ÌÈǎǎǎ ÝÑÍÇ ÈǎÐǎ ÇǎǎÚÑÈÈ Ýí ÈÍÇÍÈ ÁǎÑǎÇ Áǎ ãÐǎ
ÇǎǎÈÈÒÇÑÇÈ ÒÈÈǎÓǎ ÚǎÍ ÇǎÍǎÇÍ ÇǎǎÝÚÇǎÍ ÈǎÐÇ ÇǎÓÈǎ ÇǎÍÇǎÍ ; æǎÇ ÈÇǎæÇ ÌÍÒÈæǎ Áǎ
. ÇǎÍǎÇÍ ÒÍÈØæÑ ÁǎÍ ÌÍ ÈÝǎÈ æÈÇÆÍǎ ãǎ ÁÍÍǎǎ æÍÈǎÑÍ ÐÇÍÈǎ ÚǎÍ ÁæÇǎÑǎǎ

ÈǎÈ ÐÇÈ ãÑÈ áÚ ÌǎǎæÚÇÈ ãǎ ÇǎǎÍÇǎÍǎ ÐÑÈ ÇǎÍǎÍ; æÚǎÍ ãÐÑÈÈ ãǎÇ ãÍÒǎ ãǎ ãÍÇÒǎ ÇǎÐÍÑÈ
áǎǎÍÇǎÍǎ; æǎǎ ÐÍ ÌǎÚæÇ ÐØÍÚÇ ãǎ ÇǎÈÚÇǎ æÇǎÍǎǎ æÇǎÍǎÍÑ áǎÐǎ ÈÐÇÍÇ ÇǎÐÍÑÈ ÇǎǎÈÈÈÈÈ Ýí
ÇǎǎÍÒǎ ãǎ ÇǎÚÇǎ ÇǎǎǎÓÑǎ; æÈÇǎ ãÐÇ ÐÈǎ ÒǎÑ æǎÓÝ ÈÐÑÍÈÇ ãǎ ãÐÇ ÇǎÍǎǎ 12/ÓÝÑ /1410áÚ
. ÇǎǎæÇÝÐ 21/9/1989ǎ

æÐÍ ÈǎÈ ÐÇÈ ÒÈÇÍ Ýí ÁÍÍ ÇǎÍÇǎ; ÝÍÇǎÍ ÁÍÍ ÇǎǎÍǎÈ ÇǎǎÑÇÝÐÍǎ áÍ ; æÈÇǎ : áÍÈ ÈÓǎ ÌǎǎæÚÈ
ǎǎ ÈÈÇÑ ÒÈÇØ ãÐǎ ÇǎÍǎǎÈ ÈÑÝÐÈ ÇǎÐǎÓǎ Áæ ÇǎÓÝÍÑ ÇǎǎǎÑÍÈÍ; æÍÇÑ ÈÍǎǎǎ æÈÍǎ ÇǎǎÍÇǎÍǎ
. ÌæÇÑ; æǎÐǎ áÍ ÇǎǎÍ ÇǎÍǎÇÑ

ÐÇǎ ÇǎÐǎÓǎ : áǎ ÁǎÈǎ ÈÍÇÍÈ ÁǎÍ ÒÍǎ ; ÝÐÇǎæÇ : áÍǎ ÈÍÇÍÈ ÁǎÍ Çǎǎǎ æǎÓǎÇ ÈÍÇÍÈ ÁǎÍ ÁÍÍ
; ÐÇǎ ÇǎÐǎÓǎ : áǎ ÁǎÈǎ ÐÇÍÑæǎ ÚǎÍ ãæÇÓǎÈ ÇǎÍǎÇÍ ÁÐÇ áÝÐÈ ÐÍÇÆÑÈÈ

ÐÇǎ ÇǎǎÍÇǎÍǎ : áÚǎ áÍÈ ÈÍǎǎÈ ÈÇǎÚÓÍ æÇǎÍÇÑÈ ÁæǎÇ æǎÍǎ áÒÈÚÍǎǎ Áǎ ãÑÍÚ ÁǎÍ ÈǎÈ
. ÇǎÍÇǎÈ ÇǎÉÍ ÈÍǎǎÇ ãǎǎÇ ; ÝÐǎǎ ÇǎÐǎÓǎ æǎæ ÌÓǎÚ ãÐÇ ÇǎÍǎÇǎ; æÚÇÍ ÇǎæÝÍ ÁÍÑÇÍǎ

áÍÈ ÈÇǎ ÇǎÚÑÈ ÌÚǎ Áǎ ÈÁǎÈÇǎǎ Áǎ ÌØæÚ ãÐÇ ÇǎÍǎÇÍ ÈÇǎÁÒÇÑÈ ÈÈǎÇǎǎ; æÍÈǎÍÈ ÐÇÍÈ
. ÇǎÍǎÇÍ áÚ ÇǎǎÍÇǎ æÇǎǎǎÇÑÓÇÈ æÇǎǎÍÇǎǎÇÈ; æǎÈǎ :ÍÚÇÈ ÝÚǎǎǎ æÍÚÓÑ ÚÚǎǎ

æǎÇ ÈÇǎ ÇǎÚÑÈ ÌÍÒÈ Áǎ ÇǎÍǎÇÍ ÇǎǎÝÚÇǎÍ ÒÍØÑ ÚæÑÈÇÈØæÝ Ýí Ìǎǎ ãǎ ÇǎǎÍÇǎ áÁÚÇÍÈ
ÇǎÍÒÇÈÈÈ Ýí ÇǎǎÚÑÍÈ ÇǎÓÍǎÈÈÈ ÈÇÈǎÇ ; æÁǎ ÇǎǎÓÇÆǎ ÇǎǎÑÍÑÈ ÇǎÉÍ ãǎÍ ÈǎÇ ÇǎÍÓ
ÇǎǎÍǎÑ Ýí ãÑÇÈ æÐǎÍǎÇÑ æÓÇǎǎ æÈǎÍÒÍÑ æÈÇÈǎ ÐÍ ÁÒÇÈ ÑÁÓ ÒÍÍ ÇǎÈÑǎǎÍÈ ÈÇǎÍǎÇÑ

ÁÒÇǎ ãÐǎ ÇǎǎÑÇǎ ÇǎÍÐÍÈÈÈ ÇǎÉÍ ÈæÇÍǎǎ ÌǎǎÍÇ ãǎ ÌÓÇÆÑ ÇǎÍÓ ÇǎǎÍǎÑ ; Áǎ ÇǎÇÈÍÇÍ
ÇǎÓæÝÍÇÈÍ ÐÍ ÚÇÓ ÌǎÇǎ ÒÈÚÈ ÚÈǎÍ ãǎÒÑǎÈ æÑÇǎ ÒÑÇÈ ÍÇÍÚ; æÍÑÍ ÌØǎÈ ÇǎÑÍ ãǎ
. ÇǎǎÝÇÒÈ (ÒÑÇÈ ÒÍÑÇǎ) ãǎ Çǎǎ Èǎ ÌÐÍ æÇÑÈÓ ÚǎÍ ÇǎǎÚǎÍÇǎ

æǎÍÈ ÍÝÚǎ ãÐÇ Áǎ ÌǎØǎÐ ãÍÇǎǎÇ Áǎ ÌǎÐÐ ãÑÈÈ ÇǎǎÈÍÇÍ ÇǎÓæÝÍÇÈÍ ãǎ ÇǎÚÑÈ ÇǎǎÍÈÈ ÈÚÍ Áǎ
. ÌǎÑÈ ÁǎæÇÍ ÇǎÍÇÈ ÁǎæÇÍǎ; æÍǎÍǎÈ ÒǎÇÈÈ ÇǎÝØÑÈ ÌÓÑǎ

YÍ ÇIÊÇÚ Ōä ßÇÑäæËŌí (æŌiÑ ÇáYÇÚ ÇáÄäÑißi) ÇáŌÇÈÐ äÚ æŌÑÇÁ IYÇÚ ÇääÇæ(ÍáY ÇáÄŌáŌí) íÞæä ÇäæŌÑÇÁ äßÇÑäæËŌí : íÊIæ Ää ÚæÑÈÇËŌæY ÞÍ ÚiÑ ŌíÇŌÉä ÈIÇä ÇáÚÑÈ äÄää ÞÑÑ ŌÍÈ äáíæíä ää íæíä ää ÄæÑæÈÇ ÇáŌÑÞÍÈ ; YÑI ßÇÑäæËŌí : äÞÍ ÀIÈÑ ÇáÄYÚÇä ÚæÑÈÇËŌæY Ää íÚiÑ ŌíÇŌÉä ÈIÇä ÇáÚÇäÄ ÄIäÚ äÞÍ äŌä ÇáIíŌ ÇáÑæŌí ää ÄYÚÇäŌÈÇä; æÇäÈäÈ ÄŌŌæÑÈ ÇáIíŌ ÇáÄIäÑ ÇáÐí áÇ íäŌä Íæä Ää ííää æÑÐÈ æÇÍIÈ Yí IíÈä ää ÇááIÇáIíä ÇáÄYÚÇä ÈIYÚ ää ÈÞÍÈ ää äÇÄ æíää; ÈÚÍ Ää ÇŌÈäÇÈ Yí ÇáIŌæä Úái äÐä ÇäæÑÐÈ áíæí ÈäÇ ááÚÇäÄ Äää ÍÑI ÈäÚÇáIÈ æáIÈÇÐ äÞÍ ÄŌÈIÈ ÇáÞÈÚÈ ÇáÄYÚÇáiÈ æÇáÚäÇäÈ ÇáÞáIäÇÑIÈ äYÍÑÈ ááÚÇäÄ ÄIäÚ ; æäÞÍ ŌÑÈ ÄäÑIßÇ ÄBÈÑ ää äÑÈ ÈIÚæÈ ää ÇáŌÈÇÈ ÇááŌäá Yí ÄäÑIßÇ æÄäÇ ÄäÈŌ äÐä ÇáÞÈÚÈ YíßäÈ ÄÑI æIæä ÇáÞæä ÈÈäáá YÑIÇ äÑÁIÈäÇ; ÄÐ Ää äÐä ÇáÞÈÚÈ áí ÇáÈí ŌYÈ ŌIæÑ ÇáŌÚæÈ ÇáÚÑÈIÈ ää ÇáIÈ ÇáÑæŌí ÇááÈæIŌ æÈÚÍ ÇááŌíæÈ ÇáÑæŌíÈ Yí ÄÑŌ ÄÈI ÍáIYÈ ÇááÚäÇä ÇáÞáÈÈ äÚÑÈ ÇáÚÑÈ ÈIÇä ÇáIäÇI ÇáÄYÚÇái; ßÇäæÇ íÑIíæä ää ÇáIäÇI Ää íäÑÚ ßÑÇäÈ ÑæŌíÇ Yí ÇáÄæIÇá YÍŌá áäá äÇ ÄÑÇIæÇ æßÇäæÇ íÑIíæä ää ÇáIäÇI ÐáiŌÇ íæíæä Èä Yí ÇááIÇYá ÇáIæáiÈ æÇááäÈIíÇÈ ÇáÚÇááiÈ áÈIŌíä . ÑæŌíÇ äÚäæIÇ æŌíÇŌíÇ áIYÞÍ ÄäŌÇÑä Yí ÇáÚÇäÄ YíßÇä áäá äÇ ÁIÈæÇ æßÇäæÇ íŌŌæä ää ÇáIÈ ÇáÑæŌí ÇááÈÚŌŌ áÄÈÇÑ ÇáÈÈÑæá Yí ÇáIáI Ää íÑI ÄÈÇÑä; YÈÈIÍ ÍæYäá æŌÇá ŌÈI ÇáÑÚÈ ää ÇáŌIY ÇáÑæŌí ÇáÐí ßÇä íÚÍ ÞÇÚIÈ ŌáIäI ßÑÁŌ ÍÑÈÈ áÇáŌáÇÞä . æáßä ÇáIäÇI ÇáÄYÚÇái ÄæÞY ÇáŌIY æÞáä ÄÚÇYÑ ÇáIÈ æIŌä áIÇáÈä ÄäÇ ÇáÄä YÞÍ ÐäÈ ÇáÚÑÈ ÚäÑ ÇááIä áäÐÇ ÇáIäÇI; áÄä ÇááÚÇIäÇÈ ÞÍ ÈÚIÑÈ; ÄÐ Ää ÇááÚÑÈÈ ÇáÈI ÈIæÑ ÑIÇäÇ Íæä ßÇÈá æBÈÑI ÇááIä ÇáÄYÚÇáiÈ ÈŌÈáIY ÇáÄŌÇIÈ ÈÇááÇä ÇáŌíæÚí æÇIÈÈÇÈä ää ÇáIÐæÑ æÄäŌÇÄ áIÈäÚ ÁŌáÇái æßÇää; æäÐÇ ÇáÄäÑ ÇáÐí áÇ íŌIÞæä àIÑI äÑæÑä Úái ÇáÄÐäÇä; Äæ ÑÁIÈä ßÄŌŪÇÈ ÁIäÇä Yí ÇááäÇä; æäá íÑæäáÇ ÍÞIÐÈ ÈÐÈÑÈ . íæäÇ ÈÚÍ íæä ááÚäæÑ Yí æÇÞÚ ÇáIíÇÈ äÞÍ ßÇäÈ ÇáÈÚiÑÇÈ Yí ÄæÇŌŌ ÄŌíÇ ää ÞÈá ÇáÚÑÈ ÈŌÚ ÄäÇä äæÇÚÑäÇ áIYÇ áÇ íÚIÈ æäæ:ÚÑÞáÈ ÞíÇä áIÈäÚ ÁŌáÇái Yí ÄYÚÇäŌÈÇä; æÈÄIíÑ ÍŌä ÇááÚÑÈÈ ÚŌBÑIÇ ÑIÈäÇ íÑÈÈ . ÇáÚÑÈ ÄæÑÇÞä ää IíI; æIÈIÈ Úä ÇáÈIíä áäÐÇ ÇááÚÇä ÇáŌíæÚí ÇááÈIÇÚÍ Ää ÞÈá ŌíÇÄ ÇáIÞ- ÑIäá Çááä-; æÇáÈÞÇÑÈ ÇáÑæŌí ÇáÄIÑÇái; æÈæÈIÞ ÇáŌáÇÈ ÈIä ÇáááI æÈÇßŌÈÇä ; æÇáÈÞÇÑÈ ÇáÄIÑÇái ÇáÈÑBí ÇáÈÇßŌÈÇái ÇáŌíäI ÇáááI ; æÄäáÇÄ ÇáIÑÈ ÇáÚÑÇÞIÈ ÇáÄIÑÇáiÈ; æÈÚiÑ äÑÇBŌ ÇáÞæI áIí ÇáIæáÈ ÇáIáIYÈ ááIäÇI ; æÇáŌÑæI ÇáÚÑÈIÈ ääÄÈäÑ ÚÑÈI ÚÇáái íIä äŌBáÈ ÄYÚÇäŌÈÇä ; æÇáÈæáiÈ ÈæÑÐÈ ÚÇáÑŌÇä; æÇáIæáiÈ ÐÇÈ ÇáÞÇÚIÈ ÇáÚÑIŌÈ Yí ÄYÚÇäŌÈÇä ; æIßæäÈ ÇáÈBæÞÑÇŌ ; æÇáIæáiÈ ÇáÇÆÈáÇYÍÈ ; æÄÄÇÄÑÈ (äÚÇáIÈ) IáIY; æÇáÚŌY Úái äÚäÈ ÇáŌáÇä Yí ÄYÚÇäŌÈÇä ; æÇáIÑÈ ÇáÄááiÈ ; æÇŌÈÚäÇá áIä ÇááäÇÈIÈ ÈÇŌÈäÑÇÑ; æÇŌÈÚäÇá ÍæäI ÇáæŌÚ Yí ÍäÇá ÄÈÇI ßIáIá ÞŌÚÍ Úái Ää ÇááÚÑÈÈ áÇ ÈÍŌá ÚŌBÑIÇ ÈIä ÇááIÇáIä æÇáŌíæÚíä ; æÇáŌIÈ ÇáÄÚäÇáiÈ ÇáBÈÑI ÚÇááiÇ ÈÚÍ ÍÇIÈÈ (ÈIÇÑ) ÇáÈí áÇ ÈÚIÈ Úä ßæäáÇ ÍÑIäÈ ÇÑÈBÈÈ ää ÁIäÞ ÈIÞ ÍäŌÈ ää ÇáÞÇIÈ . æŌÈÈ ää ÇááIÇáIíä Þá äÐä ÇáÄäÚÇä ÇáÈí ÚŌY ÚáiäÇ ÇáÄÚäÇä ÇáÚÑÈI æÑÐŌ Úái äÐä ÇáÄáIÇä ÇáÄÚäÇä ÇáÚÑÈI; Þá äÐä ÈIæáÈ Áái ÁáÚÇä äæÞæÈÈ äŌYÈ BÈIÑÇ ää ÄæÇŌÑ ÇáŌáÈ ÇáÄŌáÇáiÈ ÇáÚáiÐÈ ÈIä ÇáŌÚæÈ ÇáÄŌáÇáiÈ æÈIä äÐÇ ÇáIäÇI; æÇáÈí ÄÞIäÈ ÍŌæÑäÇ ÈIäÇIä äáíæä . æÈäÇÈäÇÆÈ ÄáY Ōáií äÞÍ ßÇä ÇáÄæái ÈÇáÄæÈ ÇáÄŌáÇáiÈ Ää ÈŌÚ ÁIíÇÈ ÄYÚÇäŌÈÇä ÇáÚŌíŌÈ ŌÚÇÑÇ áÚŌÈäÇ; æÑäŌÇ áŌäæIäÇ; ææŌÇäÇ áIÑIÈäÇ ; äÞÍ ßÇä ÇáÄIÑI ÈÄÈäÇÄ ÇáÄŌáÇä Yí Þá ÄáiÇÄ ÇááÚäæÑÈ Ää íBÈÈæÇ äÚÇÑB ÄYÚÇäŌÈÇä ÈäÇÄ ÇáÐäÈ- æÞáiá ÚáiäÇ Ää ÈBÈÈ ÈäÇÄ ÇáÐäÈ- . íÄä ÇááÚÇÑB ÁIíÑÈ ÈäÇÄ ÇáÞæÈ; æŌŌÑÈ ÇáÈÇÑIÍ ÇáÄŌáÇái ÈIäÇI ŌæIÇÆäÇ äÞÍ ßÇä ÇáÄIíÑ ÈBá äŌáá Yí ÇáÄÑŌ Ää íŌÚ äŌÈ ÚíáIá ÞÇIÈ ÇáIäÇI ßäáÇÐI ááÄŌÑÇÑ; æßÄæŌáÈ ááYIÇÑ; æÄäÈáÈ ÍÈ Úái Ää äÐÇ ÇáIíä ää íæÈI; æÄäá ÞÇIÑ Ää ÍÑI . ÇááäÇÐI ÇáÑYÍÚÈ Yí Þá æßÇä æŌŌÇä ÞÇäæÇ áí ŌÇÆáiá Úä ÑÁIí Yí ÞÇIÈ ÇáIäÇI Yí ÇáIÇIä æÇáIÇÑI ; YÞáÈ ááá : ää ÄäÇ ÍÈI ÁIßä Úái : áÄáÇÄ ;! æáßái ÁáiŌ áßä ÁÍŌÇŌí ää ÇáÄÚäÇÞ Yí ÞááÇÈ Ääái áÄŌÚÑ ÈÇáŌÑY ÇáÚÚíä ÚáiäÇ íŌái áí ÄäÈÇä áÄáÇÄ Ää ÁIáŌ áÚäá æÄäÇÞŌ ÞŌÇIÇäá . æäŌÇBááä áÄäáá ŌäÚæÇ ÇáÈÇÑIÍ ; æÄÞÇäæÇ ŌÑæI ÇááIÍ ; æÚäÞæÇ ÚÞIÍÈ ÇáÈæÞá Úái Çááá Yí ÁÚäÇÞ Þá : äŌáá ; æŌÚÑ Þá äŌáá íæÇBÈ ÇáÞŌIÈ ÈÇáÚŌÈ æÈÇáÈYŌIÑ ÇáÚái áÞæáá ÈÚÇái æááá ÇáÚŌÈ æáÑŌæáá æáááÄäáiä (ÇááäÇYÞæä 8) äÞÍ ÍŌI ÇáÄYÚÇä áäÇ Yí BÈIÑ ää ÇááæÇÞY ÈÇÑIÍ ÇáŌáY æÑYÚÈäá ; æÚŌÈäá . æŌäæIáá; æäæÇä ÇáIáIÇ Úái ÇááÄäá; æÇŌÈŌŪÇÑ ÇáÄäæÇä; æÄä ßÇäÈ BÇáiÈÇä äÞÍ ÚäáæäÇ ÇáBÈIÑ ÇáBÈIÑ . äÞÍ ßÇä Yí ÞŌŌäá ÚÈÑÈ áÄæái ÇáÄäÈÇÈ æáßä ÄBÈÑ ÇááÇŌ áÇ íÚäáä (íæŌY 111) : äÞÍ ßÇä áŌÇá ÍÇááá ÄÈäÚ ää áŌÇä äÞÇááá æäá íÑIíæä äÚ ÄÈI ÇáŌIÈ æÄæÑI äYŌí æÇáááI Yí íIí äæÇÑI áÇ íŌIÑæä ää áÇ íIÇái æIíí ää ÇáIäÇä Yí Þá ÈáiÈ ÄÐÇ ÚÚä ÇááÞŌæI Þá ÇááŌÇÚÍ

:YÍÇ ÆÈÇÁ ÇÁÓÁÇÄ

ÄÞäÇ Úáíäá áÇ ÆÈÇ áÆÈíßä ää Çááæä Ææ ÓíæÇ ÇääßÇä ÇäÐí ÓíæÇ
.YÍÇ ÁÍYÇÍ ÍÇáí æÓáÇÍ Çáííä: áÇ ÈÈÑßæäÇ Úái ÆÈæÇÈ ßÇÈä æííäÇ æÈäßÓæÇ Úái ÁÚÞÇÈßä
íÇ ííä ÇáÓíæÈ ÇÁÓÁÇáíÈ: áÇ ííÚáíßä ÇÁÚáÇä Çáíæíí ÇáÚÇááí Úä ÞÓíÈ ÇÁÓÁÇä ÇáÑÇÈíÈ
.Yí ÁYÚÇäÓÈÇä

íÇ ÍááÈ äÐÇ Çáííä æíÇ ÍÚÇÈ ÇÁÓÁÇä : ÄäÓáæÇ ÇääÓÓ ääÇÓááä ; æÇÚÑYæÇ áÞÇíÈ ÇááíÇáííä
ÄÞíÇÑáá; æáÇ ÈäÚÑæÇ Ááííä ää Úá áÁä Èíä Áíííßä ÈÚÓ ÇáíííäÇÈ; æáÇáßä íäÚÈä ää ÍØÇääÇ
æáÚÇÚÇÈäÇ ÓíÆÇ Yí ÍíæÈßä æÈíæÈßä; áÁäÈä Íæäää ÈßÈíÑ; YáÇ ÈÞäÈæÇ ÇääæÇÓíä
.æÇááÚÇííÑ

:ÁíáÇ ÇááÓááæä

áÇ ÈäííæÇ ÇÁÚÓÈÇÁ ÈÚí Ää àìÇßä Çááá ÚáíáÇ YÈÆÓáÇ ÌÒíÈææÇ ; æáÚáíßä ÈíÇíÈ Ää äÓæÞ
áßä ÞÓíÈ ÇÁÚÓÈÇÁ- äÇÞÈ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíä æÓáá- ÍÈí Èßæä ääÇ ÚÈÑÈ Yí äÐä
.ÇÁÄæäÈ

:Ñæí äÓáá Úä ÚäÑÇä Èä ÇáíÓíä ÞÇá

ÁÓÑÈ ÇáÑÁÈ ää ÇáÄäÓÇÑ æÄÓíÈÈ- ÁíÐÈ- ÇÁÚÓÈÇÁ; YßÇäÈ ÇááÑÁÈ Yí ÇáæÈÇÞ ; æßÇä)
ÇáÞæä íÑííæä äÚááä Èíä ííí ÈíæÈäá ; YÇäYáÈÈ ÐÇÈ áíáÈ ää ÇáæÈÇÞ YÁÈÈ ÇáÁÈá; YÍÚáÈ ÄÐÇ
ÍáÈ ää ÇáÈÚíÑ ÑÚÇ YÈÈÑßä; ÍÈí ÈäÈáí Áái ÇÁÚÓÈÇÁ Yáá ÈÑÚ æái äÇÞÈ ääæ ÞÈ- áíááÈ-; æYí
ÑæÇíÈ áíÑÈÈ; YÞÚíÈ Yí ÚíÓáÇ Èä ÒíÑÈäÇ; YÇäØáÞÈ; æäÐÑæÇ(ÚááæÇ) ÈäÇ YÁÚíÓÈäá
.ÞÇá

æäÐÑÈ ááá Ää àìÇÇÇ Çááá ÚáíáÇ áÈáííä áÇ; YááÇ ÞíäÈ ÇááííäÈ ÑÁÄÇ ÇáäÇÓ YÞÇáæÇ:
:ÇÁÚÓÈÇÁ äÇÞÈ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíä æÓáá; YÞÇáÈ
ÁááÇ äÐÑÈ ááá Ää àìÇÇÇ Çááá ÚáíáÇ áÈáíííäÇ
:YÁÈæÇ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíä æÓáá YÐßÑæÇ Ðáß YÞÇá
ÓÈÍÇä Çááá! ÈÆÓáÇ ÌÒÈäÇ; äÐÑÈ Ää àìÇÇÇ Çááá ÚáíáÇ áÈáíííäÇ; áÇ æYÇÁ áäÐÑ Yí äÚÓíÈ;
(æáÇ æYÇÁ YíáÇ áÇ íááß ÇáÚÈí

:íÇ ÆÈÇÁ ÇáÇáÈ ÇáÓÁÇáíÈ

æÇÓáæÇ äÓííÑÈßä äÚ äÐÇ ÇáíáÇí; YáÞí ÍÇä ÇáÞØÇYí; æÞÑÈ ÇááÑYÁ; æÈÇä ÇáÓÇØíÁ; æáá
.íÈÞ ÁáÇ ÇáÞáíá ÍÈí äáÞí ÚÓÇ ÇáÈÑíÇá; æäÚä ÈÇáÈäÇÑ; æäYíÁ ÇáÚáÇá
*áßÚä ÍáÚÓÈ áÇ ÈæÇßí áÚä

[íááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇÁÚíí 71 ÇáÈÇÑíí 1 ÑÈíÚ ÇáÁæá 1410áÚ ÇááæÇYÞ:2ÓÈÈäÈÑ 1989á*]

ää ÍÇÑí ÁYÚÇäÓÈÇä æÈÇßÓÈÇä ÁßÈÈ ÇYÈÈÇíÈ ÇáááíÈ ; æÇáßáäÇÈ ÇáÈí Èííí ää ÇáÞáÈ áÇ
íáßáäÇ Ää ÈØÇæá Yí ÓíæäÈäÇ æííÇÑÈ íáááÇ Èáß Çáííä ÇáÈí Èííí ää ÁÑÓ ÇáááíÈ áÇYÈÈÇí
.ááíÈ ÇááÚÑßÈ

ÓÈÇä ÓÈÇä Èíä ØÚä ÇáííÇÈ ääÇß Yí ÁÑÓ ÇáíáÈ ÈíÈ ÚáÇá ÇáÓíæY æÈíä ØÚä ÇáííÇÈ Yí ÚíÓ
.ÑÚíí ÑÈíÈ áÇííÁ æÇíÚ ÈíÈ ÚáÇá ÇááßíYÇÈ

ÓÈÇä ÓÈÇä Èíä ÈìÇæÈ ÇáÞáÈ ááÞÑÁä ÇáßÑíä æÇáÈYÇÚá äÚ äÚÇáíá æÇáÚíÓ äÚ áíáæáÇÈä
æÁíÇÁÇÈä ääÇß ÍíÈ ÈÈííí ÇááYæÓ ää ÚæÇÓíáÇ æÈíáÓ áÈÇÑæäÇ æÈÈÚí ÇáYØÑÈ áíÇáÞáÇ
YæÞ ÁÑÓ ÇááÇÑ æÇáYíÇÑ æÈíä ÇáÞáÈ ÇáÐí ÁÓÚáÈä äÓÇÚá ÇáííÇ æÁááÈä ÍÈí Úä ÇáÄÐßÇÑ
.ÈÚí ÇáÓáÇÈ

ÓÈÇä ÓÈÇä Èíä ÇÓÈÚÐÇÈ ÇáÓáÇÈ æÈÐæÞ ÍáÇæÈäÇ æÇáÈáæí ÈÚØí ÇáÞáä æÇáÁßÇä æÈíä
:ÇáÓáÇÈ ÇáÑÈíÈÈ Yí ÁÓíä ÇááÓÇíí æáæ ßÇä Yí ÇááÓíí ÇáííÇä ; æÓíÞ Çááá ÇáÚÚíä
ÁíÚáÈä ÓÞÇíÈ æÚáÇÑÈ ÇááÓíí ÇáííÇä ßáá Ááä ÈÇááá æÇáíæä ÇáÁíÑ æíÇáí Yí ÓÈíá
Çááá áÇ íÓÈææä Úáí Çááá æÇááá áÇ íáíí ÇáÞæä ÇáÚÇáííä ; ÇáÐíä ÁááæÇ æáÇííæÇ æíÇáíæÇ Yí
ÓÈíá Çááá ÈÄæÇááá æÁäYÓáá ÁÚÚä ÍÑíÈ Úáí Çááá æÁæáÆß ää ÇáYÇÆÓæä
ÇáÈæÈÈ 19-20

Ááá ää ÇáÓÚÈ Úái ÇááYÓ ÇáÈí ÈÐæÞÈ ÍáÇæÈ ÇáíáÇí æÇÓÈÚÐÈÈ ÇááÚÇáÇÈ Úái ØÑíÞä
æÓÚíÈ ÈÈííÚ ÇáÚÓÓ Úái íÇíÈä Ää ÈÓÈÑíí ÁáÇ Èíä ÁäÚÇä ÇáÑÓÇÓ æÚÓY ÇááíÇYÚ æíæí
.ÇáØÇÆÑÇÈ

æÁáá ááá ÇáÓÚÈ Úái ÇáÞáÈ ÇáÈÓÑí Ää íÈYÈí ÁáÇ äÚ ÓíæäÈ ÇáÁííÇÈ æÚáíÇä Çáíá Yí
.ÇáÚÑæÞ YÈííß Yí ÇáÞáÈ ÇáííÇÈ æÇáííßÈ ÈÚí Çáíáæí æÇáííßÈ æÇáááæí
Ää ÇááYÓ ÇáÈÓÑíÈ äÚ ÇáÁáæÇá æÈØÇæÚ(ßÇáííí ÇááØÇæÚ) YÈßæä ÚáíáÇ ÞÇÈáÈ ááØÑÞ
.äÓÈÚíÈ áÈáÞí ÇáÁæÇáÑ ÇáÑÈÇáíÈ æÇáÈáííáÇÈ ÇááÈæíÈ
áÞíÁíÞáÈ Ááá ää ÇáÓÚÈ Úái ÇáÁáÓÇä Ää íYáá Ííä Çááá æÁä Èíá áííá ßÈíÑ ää ÇáÁáÚÇÓ ÇáÈí
ÈÚíä Úáíá Yí ÁííÇß äÐÇ Çáííä ÁáÇ ää ÍáÇá ÇáííßÈ áÄÞÑÇÑ äÐÇ Çáííä æäÓÑÈä ; æÁÚáÇÆä
.æÚÓÈä

:ÇáíáÇí äYÈÇí ÇáÁÓÑÇÑ

Ää ää ÁßÈÑ ÇááÚä ÇáÑÈÇáíÈ Úái ÇáÁáÓÇä Ää ííÈÈ Ááíá ÇáíáÇí æíÓíä á Yí ÞáÈä äÚ
ÇáÁíáÇä; áÁä ÇáíáÇí äæ äYÈÇí ÁÓÑÇÑ ÇááYÓ ÇáÁáÓÇáíÈ ; æäYÈÇí ÇáíÓÇÆä ÇáÑÈÇáíÈ

; ÝÇááÚÇÑß áÁÚáÇÁ ßááÉ Çááá íÝÉÍ áÚáß ÇááÝÓ ÇáÁáÓÇáíÉ; æíÝÉÍ ÇááÚíà ää ÇáÍÒÇÆä ÇáÑÈÇáíÉ áÉÓßÈ ØàÁáíáÈäÇ æÓßíáÈäÇ æÍßáÈäÇ æÑÓÍáÇ æÓßÇÈäÇ Úáí ÇáßáÈ æÇááÝÓ; æÓÍß :Çááá ÇáÚííá íÇ ÁíáÇ ÇáÐíá ÁääæÇ ÇÓÈÍÈæÇ ááá æááÑÓæá ÁÐÇ ÍÚÇßá ääÇ íííßá æÇÚááæÇ Áä Çááá ííæá Èíá ÇááÑÁ æßáÈä æÁáá Ááíá ÈÍÓÑæä (ÇáÁáÝÇá 24) æÇáíÇÉ ÇááßÓæíÉ ÈÇááíÇÁ Ýí ÇááÚá ÇáßÑíá äæ ÇáíáÇÍ ßáÇ ÐáÈ Ááíá ÇÈä Çáßíá Ñíáá Çááá .æÚíÑá

:ÇáíáÇÍ áááíÇáííá ßÇááÇÁ ááÓáß :æíÓáÈ ÁÑíáÈæÑ æÇíáÇ æßÁáá Ýí ÚÇáá ÁÍÑ Úáá Íæáá Èä íæÇíá ÇáíÇÓÑíá ÐÇÆáÇ ßíÝ ääÇ Áä áÚíÓ ÈáÇ íáÇÍ; Èä íÈÇÈÚ ÐÇÆáÇ; áíá ÇáÁá ØíáÉ ääÇÑáÇ æáíááÇ æÈÍÈ Úá ÈÁáíá ÇáØÚÇá Áæ ÇáÐÍíÑÈ; Áæ áÁæí Ááí ÓÍÑÈ æßÈÈ ÑíÇ Úáí ØáÈ ; æäÝßÑ Ýí ÚáÇÍ ÇáíÑíí Áæ äæÇÓÇÈ Ááá ÇáßÈáí; ÝßíÝ ÚíÇ ÁÐÇ ÇáÈÓÑáÇ æÓáÈÈ ÇááíÇÝÚ æáíÁÈ ÇááÚÇÑß; ÝßíÝ ááÇ :Áä áÚíÓ ÈíæääÇ ÁäÇ ÁäÇ ÝßÈíÑÇ áÇ ÁíÚæÇ Çááá Áä áÇ ííÑááÇ ää ÇáíáÇÍ; áÁá ÇáÁáÓÇá íÓí Áä ííÑáá Çááá áÚáÈ ÇáíáÇÍ ÈÚÝáÈä Áæ ßáÈ ÁíáÇÓá; Áæ ÐáæÈä; æÇáíáÇÍ ääÓáÈ ÚÚíáÈ áÇ íáÈäÇ ÁáÇ ááá íÓÈÍÐáÇ ää ÁíÈÇÆá æÁæáíÇÆá; æáÇ ÁßÇÍ ÁØíß Áä íáÑ Ýí áííáÈí Áááí ÁÚæí Ýí íæä ää ÇáÁíÇá Áááí ÁÍÓ ÈÇáÓíß ÇáÓÍí ÚáíáÇ ÁíÚ ÇáíÈáÈ Áæ ÇááÚÓßÑÇÈ æÁÚæí Ááí ÈíÓÇæÑ - ÑÚá Áä ÝíáÇ Áááí æÁáÑÇÁ ÇáíáÇÍ-; æíÓíÇÍ ÓÍÑí ÍÑÇ ßááÇ ÈÚÍÈ ÇáÓßÈ æØÇá ÇáÚáí Úá ÁÑÓ ÇáÑÈÇØ æÇááÓÇá ; æßááÇ ÒÑÈ ÈáíÇ ÁäÓß Èí ÇáÁíæÈ ÇáÁíÈÈ íæíæä Áä ÁØíá :ÓíÇÑÈáá; ÝÁÐæá ááá . Áä áÝÓí áÇ ÈØíß ÝÑÇß ÁÑÓ ÇáíáÈ æÚÓÇÐ ÇáíæÑ

:ÇááÇÓ ÈíÇá ÇáíáÇÍ æÇááÇÓ ääÇ íáÝæä áÚ ÚíáÈ ÇáíÇÉ æÈíæíáá ÈíæÇáÈäÇ; æßááÇ ÁÑÇÍ Áííáá Áä íáÓß ÈäÝÓá áÆáÇ Èíæíá ÈíÑßÈäÇ ÈíÇÝÚÈ ÁäæÇíáÇ æíÑÝÈä áÚ ÈíÇÑáÇ; (æíÇá ÈíáááÇ Çááæí ÝßÇá ää ÇááÚÑßíá); æÇááÇÓ ÈíÇá ÇáíáÇÍ ÝÆÇÈ; æíáÚÑæä Ááíá ÈáíÈáÝ ÇááÚÑÇÈ: Ýáááá ÇáÐíá íÑæä Áä ÇáíáÇÍ ÇáÁÓáÇáí ÚÇÆÈ ÈäÇáÇ Úá ÇáÓÇÍÈ ÇáÁÝÚÇáíÉ; æÁááÇ ÇáÓÑÇÚ áíáÇÍÈ (Íßæá ÇáÁÝíæä) æÈÁáíá ÈíÇÑÈ ÇáíÓíÓ ÇáÈí ÈßÈÑ Ýí ääÇØß Çáííæí ÇáßÈáíÉ; æßí íáí ÇáÈáÝÇÓ ÇáÈÑíØÇáí áÁíÑÇÍ Ýíáá íÚáÑ Ýíá Áíí (ÈíÇÑ ÇáÁÚÑÇÓ æÇáíáÇÁ) æáæ ííá ÇáíÓíÓ; Èä íáíá .ÈÚíáÇ Úáí áÑßÓ ááÓíæÚííá Ýí ÐáíáÇÑ

:æÝÆÈ ÁíÑí ÈÑí Áä ÇáíáÇÍ Ðí ÇáÈáí ÈíÑæí ÇáÑæÓ ää ÁÝÚÇáÓÈÇá; æÇáÓÑÇÚ áÇ íÚíæ Áä íßæä æØÇáÚ Úáí :ßÑÇÓí; æßÈÇáÇ Úáí áÓÇáí ÓíÓíÈ æÁáæÇÁ íÓÈíÈ; æáæ ßÇá ííÝÚ ÓæÑÈ (ÇááÁáæä) áÈáÇ . ÝÈÐÓÚæÇ ÁáÑáá Èíááá ÒÈÑÇ ßá íÓÈ ÈáÇ áííáá ÝÑíæä æØÈÐÈ ÈÇáÈÈ: ÈÑí Áä ÇáíáÇÍ ÇáÁá ÚÈÇÑÈ Úá ÍÑÈ ÁááíÈ íÓÝß ÝíáÇ ÇááÓááæä ÍáÇÁ ÈÚÓáá ÈÚÓÇ; æÇáÁæáí ÈÈÈÈÈ ÇááÓááíá Áä áÇ íáæÈæÇ Áííáá ÈáÐá ÇáíáÇÁ; æÁä íÈÑÝÚæÇ Úá áÐá .ÇáÝíÓÇÁ æØÈÐÈ ÑÇÈÚÈ: ÈÑí Áä ÇáíáÇÍ Ðí æÓá Ááí ÍÇÆØ áÓíæí; æáÇ íáßá ááÓáÇÍ Áä íÓá ÇááÚÑßÈ; áÁá ÇáÝÑíßá ää ÇáÁÝÚÇá áÓáááá æßÇÝÑáá ÁÓíÇÁ ÓÇÈÑæä Úáí ÇáÈáÇÁ; ÝáÇ Èí .ää ÇááßÇÁ ÍÈí íÓá ÇááÓÇÚ ; æÈíá ÇáßÓíÈ ÈÇááÁÈáÑÇÈ ÇáíæáíÈ æØÈÐÈ ÍÇáÓÈ: æáí ðÑíÈÈ ää ÇáÑÇÈÚÈ ÈÑíÈ ää ÈÚíí ÈÚæíÈ ÚÇáÑÓÇá æíßææä: áÈßá Úáí ÇáÁßá ÍØæÈ Úáí ØÑíß ÇáÈáÇÁ æÁÚÇÈÈ ÇááíÈáÚ ÇáÁÝÚÇáí ÇááÈáÇÓß; ÑíÈäÇ íáÈÐÓ ÇáÓÚÈ . ÁáÝÇÓá; æÈÚíáÇ ííÇæá ÇáÓÇíÐæä Áä íÈÚíæÇ ÚÇáÑÓÇá æíØÈÐæÇ Ííá Çááá æØÈÐÈ ÓÇÍÓÈ: ää ÁäÓÇÑ áÐÇ ÇáíáÇÍ æáßááá áÓÈÍíæä Áä íÑÝÚæÇ ÑÁæÓáá Áæ ííáÑæÇ ÈÁÓæÇÈäá áíÓáÚæÇ ÇááÇÓ; áÁá æØÇÑß ÇáÁÚáÇá Ýæß ÑÁæÓáá ÈÈÇÈÚ ÇáíáÇÍ ÈÓæíáÇ .æáÓíÇ; æáßÇÍÈä æÁÈØÇáá ÍÑÐÇ

ÐÇá áí ÈÚÓ ÁäÓÇÑ ÇáíáÇÍ (íÒÇßá Çááá ÍíÑÇ Áä æÓíÈ ÇáÓæÑÈ Ýí ÁÐáÇááÇ æÓÑíÈ .ÓíæÑáÇ; ÝÇáÁá áÓÈØíÚ Áä áÈßáá Íæä ÍáíáÈ æáÇ ÈáÚÈä) ÇáíßíÈÈ ÈíÈáÝ ÈäÇáÇ ÚáÇ Ýí ÁÐáÇá áÐá ÇáØÈÐÇÈ ÍáíÚÇ;(ÇáíßíÈÈ Áä ÚÇáÑÓÇá íÓÈÍá Áä íÚæí Ááí ÁÝÚÇáÓÈÇá æííßá ÝíáÇ; áÁá .8% ää ÇááíÇáííá ÈßÑíÈÇ íÈæÇÚíæä ÈíÇÈá(ÐÈäá) ÝíáÇ . áæ æÓá æáßí ÁØáßáÇ ÇáÓíí ÓíÇÝ ääÐ ÈäÇáí ÓáæÇÈ æßÇáÈ æÑÐÈ ÚÇáÑÓÇá æØÑæíÈ Úáí ÈÓÇØ ÇáÈíÈ .ÁáÐÇß ; ÝßÇá ÓíÇÝ: (áÑíÈ ÈÚÇáÑÓÇá ááßÈáá Ýí ÇááØÇÑ) áßí ðÈá Í.áíÑæí; ÈáíÑí Áä ÁíÑí ÇÍÓÇÆíÈ ÈÓíÑ Áä ßÈíÑÇ ää ÇáÁÝÚÇá íÑíÈæä ÈÚÇáÑÓÇá; æßÈá ÇáíÇÍ ÚÈí ÇááØíÝ Áíí ÇáßÇÍÈ Ýí ÐáíáÇÑ ðÈá ÓáÑ ää áÐÇ ÇáÈÇÑíí ÈáíÑí Áä ÁÚáá ÈÁííá áÚæíÈ Çáááß ÇáííáæÚ; Áä ÚÇáÑÓÇá áßÈæá ÈÁÐá Çááá ðÈá Áä íÓá !;Çáííæí; ÝßíÝ ÁÐÇ Íá ÁÝÚÇáÓÈÇá;! æÁáí áÚÇáÑÓÇá Áä ííßá ÈáÇ ÍíÓ æáÇ ÓÚÈ Áä áíÈÇ íÚíÓ ÁÓáÈ ÍÇáßÈ Ýí Çáíßá ää ÍáÇá ÇáíÓÇÑ ÇáÐí ÝÑÓá ÇááíÇáíæä Íæá ÇáÚÇÓáÈ ßÇÈá .æÚÓáææÇ ÈÑÇ æíæÇ ; áÚ Áä Íæáá ÈäÇáíá ÁáÝÇ ää ÇáÓíæÚííá; æÁÑÈÚíá ÁáÝÇ ää Çááíáíá

æaú ađç baá ýçãõñçúçê èiã àlãíé çáíòè çáíçbã- íãp æèñõã- áç êêæbý úã çãlãlãé
æléã àlìè ìãçò çããóéìèçñçê çãðí ñè çã úái ìlã æõãúã úái úiãã; ýbíý ílã ùçãñòçã èãç
!çlìò æãç Æãã æãç íòè
Àãç íðæã çããýíæã æçãíóíó: ýãpí Æãã çãlãçí Òèíñç ãããç ; æãç íãã ýí èúò çãããçð Æã ìílã
çããlçãlãã; ýbã ãã íèèè úáiã Æã èçú ìíçãç ýí Ìçãã ýããã íúñò ãýòã áúðæèè Òlã Ìãóè
úõñ ìæãç
æèíú çãííçã ýí ãlìñíçê Òèíñè ãããæú ýóãç ãã Æã íóèúããã çããlçãlãã; Æãç èííã çãíóíó ýã
úããíè ùñíèè Òã çãõñçèè úã íó çãæçðú çãlãçí; Æãç Æã çããlçãlã ðí ìæòæç ãã ýéí çããlã
ããã íóã çããúñbè úóññíç ýçóãã àlìèç úã íçã úçõãèã æúã òñpãç çãèñíè æçãlãíè ýãã
ãlã çããèã çãíðíã
Àãç úã çãíñè çããããíè æçãèãòpçê çãíçíãíè : ýãúãã Æíãç çãpçñíã çãíèè èúãã Æã çãóúè
çããýúçãí úõñæã ããíæãç ; æãã Æbèñ ãã ããíæã ìlããã çãóãçí; ýãã èãèúñ Æã èíí Æããçã
; ìãèòpæã çãóãçí èãííãã òúèç ããçæbíç
; áçíúòæã çããã çç Æãñãã æíýúãæã áçíããñæã

(Çãèííã 6)

æãã çãíðçæð áúãçé úã Æðãçã áúúã çããçó èóèè èóáíø çããòæçã úái ãðã çããíçãýçé
æçããííçé; æíãlãè èçããçæãé úái çããíòçè çãlãçíè; æpçíè çããíòçè íúèõñ çããóí ðãèèãã
æíýèè çãíòã Æbèçíãã èóèè ãðã çããííçé çãéí áç èãè Æã çãèúíãçé èóãé; æpí èíí ãóèèãã
èúí çãéíè Æãçã ççãú ýí òñpè èpñè Æã çãèãñ ãã pçéã Æéíã
Àãçãí çãøíèíã æãíçíèèãã: æèóèãú Æãí ýæé çããçó ýí çããlèãúçé çãñçbè ýèñçãç áç
èèúñ ðõõç úã íúçé èãçíãã Æã òíãí ýí ããçðpãã Æã ãòçbã çãçðèõçí ýí Æpçñãã; æèíí
èúòãã íúíí æíèíã ìæã ðóè áíòíè ãóíí Æãçã ðèçé íúãã ýí Ælãóè çãããã ; Æã Òããè òííè
pçããç æðè çãéíðí; Æã ýóã ãæúý ãã æúíýèã; æèóãú úã Æíèçñ çãããçð çãóçíãé ýíãç
: ýèíí çããçó íòíñæã ýñíç èæòú áúã Æãçã òíçñè Òã òãñ ãñé; ýðãé ýí ãýóí
ããã ìãóè áç èæçbí ãã

Àã ìãíú çããííçé çãóçíãé ýí çããñò áç èúí úõñ áúóçñ áç ìñí ýí ìæã æçíí ýæp Æñò Òçéã
æpãíãçñ

æãíè çããóããæã íèíãòæã ãã ñæçóè çãpæãíè ýíúíãæã ýí æòã Òã ðóíè æíñèèæã çããæãéçé
áãúãã ãlã çããã æãõñèã; æèíçæòíã çãííæí çãíúñçýíè æçãíæçíò çããpãíãíè æçããòúçé
çãúñðíè

Àã çãúñè íáúèæã èãðíó ðóíè; æãç Ælãã Òããè çããóèõñp çãããèíí (áíã èæãí ýçíó); Æã
çãúñè íáúèæã èpóíè áýúçãòèçã çããpíóè; æãæ çúèææç ìíç èãðç çãóúè çãúñíð
ãýéíæç èã çãúçãã

æãðç ææ çãíð: Æã Òèíñç ãã çããçó íãúñæã Æã çããlçãlã çããýúçã èã Æã ðçíèãã ãã
úã; æèñçãã æããè èòãè ãããã ãóçúíè çããýúçã íãòpæã ãlããã æíãèðíæã ãóíñèãã; ýãpæã
:ããã

Àpúæç úáiãã áç Æèç áãèííã ãã çããæã Æã òíæç çããbçã çãðí òíæç
æãúíè áããpòçã Òíý íèòçæãæã æíèñýúæã úã çãúãçãpè; æããç íçíè çããlçãlã áãòúçã
æçããèçó æçããíðíè æãíñè çããpã (çãññíè) ýííè úããç æãç íñí; æãðç Æãñ áç íúò ãã
ãbçãèèãã; æãç ípãã ãã ðíñãã; æãí íçã çããlçãlã ãã òýæé çãèõñíè ñòæçã çããã úáiãã; æãí íçã
òçãúí çãéçñíí úèñ çãpñæã çãèõñíè

ýúã ýòçãé èã úèíí: Æã ñóæã çããã òãí çããã úáiã æóãã Òçã Æðç òãí èçããçó ìñ ñíçã ãã
pçãèãã ýí çãóãçé ãã çãíòçóè-çãlæú- æãã Æóíçé çãóýé íèí ípæã çããúñçé Æããçã
ãíçãíã; ýãðç òãí ñóæã çããã òãí çããã úáiã æóãã çãõñý Æãíãã ýpçã: æã èúããæã áç ããã úãí
(çããã èúçãí áãíèèèã Æã èòíçíæç ýçðè-ýpñç - æíçíè

ñæçã çãèñãðí æpçã ìííè òííí
æúã úèèè èã úòæçã : ðíí ñãíèãí òçèú òèúé áú ñóæã çããã òãí çããã úáiã æóãã áç ããç
òúçã Æãç æñp çãóíñ íèí ðñíè- ìñíè- Æóíçpãç ýçãèðè èñíè ýòpèèãç èíãí æíèã òúí èã
ãçãã ýçèõñè-çéíðèãç Òçããòçñ-èãòýãç æçèõñ òúí èãòýãç

ýãç Æòèí çãíæã ããç Æíí Æãç Æòèí Æãíñç úái ãõñ ãã çãããòçñ æããí áúæð èçããã Æã Æbæã
(ýí ãýóí úúíãç æúãí çããã òúíñç

ñæçã ãóãã

*çããúèè çãlæãíè

.íããíè çããúñbè çãúíí 72 çãèçñíí 8 ñèíú çããæã 1410ãú çããæçýð:7 Æbèæèñ 1989ã*]

çãlãí ããã æííã æçãóãçé æçãóãçã úái ãã áç æèí èúíã
ýãç Òçã Æíí íèòæñ Æã ãðç çãlãçí çããèçñb òíãéí ãðã çãèãçñ çãóbèí ýí çããñò
Òããç; æãç íçñ èíãí Æíí Æãã òíãò çããúæãñè Òããç; æíúíí òí çãlãçã ýí úñæpãç çãéí ýýè
; æãðç Òçãè æèçæíã èçãñè áãããè çããóãçãíè; æãðããé áãúñè çãðí ýñí èçííã ðí èíã

èèãñíú çãíè çãñæóí ýí Æãíçã Òçéã æãñçé æãããã æííæã
æãã çãúñè æãæ íúò çããã Æð ìñí èíãú çãããè çããóãçãíè èãóñãç ìæã ãðç
çãlãçí; æãúíçèãç èãõñçðèã æãèçñã áç Òçã ãííú ãðã çãããè èãúã èãðã çãèíñèè
:çãñçæíè çãóíãé; æãç Æã íèíðãç Æóæé ýí ìíçèã; æãðç ýðí æòú ãòè úíãíã çããã Æãñíã

ΕΙΘΙΑ ΑΕCÑ ΔΔC ÇáíáCÍ YÍ αΥÓ ÇáÁáÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ΕÇáΕΘΒίB ΕΕæCÚÈá ; æΕΘæíá -1
ΟæNÈá; æΕΙΘíá ÇáΟΙΟΙÇÈ ÇáΕί ΕΝΘΕ ää ÍáÇáá ; ÍÈí áÇ ÍÈBì YÍ ΑΔάÇá ÇáÍíá ΑáΕάÉ ÍíÉ ΕBÈYí;
.æääCĐÌ NÇÆÚÉ ÈBáí æΕÍÈĐì

.áÇÈí ÇáÁá: ää ÍNÞ ÇáΟΙΟΙÇÈ ÇáΕί ΕΝΘΕ ää ÍáÇá YæáÇÈ ÇááíÇYÚ æÁáΟáÉ ÇááíNÇá
æÈÚΟ ÇááíáΟíá íΟÇááæä Yí ÚááíÉ ÍNÞ áĐá ÇáΟΙΟΙÇÈ ΕΘΔÇÍÉ ÚÍíÉÉ; áÚ ÇáÚíNÈ ÇáΕί íNÍíæä
.-ÈáÇ ΕΘÍÍÍ ÇááΟíNÈ Áæ ÇáΟæNÈ-ΒáÇ íUææä æää íÍΟÉæä Áäää íÍΟææä ΟáÚÇ

Áä ÁäNíBÇ æÁæNÈÇ ΕÍNΒ Áä ΑÍΟCÓ ÇááΟáíá Yí ÁáÍÇÁ ÇááÚæNÈ Áä ÈÁáBÇá Αí ΟÚÈ Áä
íBÝ ÁäÇá ÇáæíæΟ ÇáΟCÑíÉ ÇáΕί ΕΟáì ΕÇáíæá ÇáBÈNí; YáÆä æBÝ ÇáΟÚÈ ÇáÁYÚÇáí ÇáÁä
ÁäÇá

NæΟίÇ; æBÓN ÍÇÌΟ ÇáNáÈÉ ää ÁΟÍ ÇáæíæΟ ÇáÁNΘíÉ ΟNÇæÉ YÁáä ää ÇááÈæBÚ ää Αí ΟÚÈ
áΟáä Áä íBÝ αΥÓ ÇæBÝÉ ÁäÇá ÁäNíBÇ Áæ ÇáÚNÈ; æáΔC æÈÇá Íí ÁÍN ææä ÍáÇÍ ÇáΟÚÈ
. ÇáYáΟΘíáí ÁäÇá Çáíáæí æYí ÍÇÍá ÇáÁNΘ ÇááíÉáÉ ΕÚÍ ΟáÈ æΘÈB ÍÇá ÁNÈÚíá ÚÇáÇ

ÚΟá ÇáíáÇÍ ÇáÁYÚÇáí Yí áĐá ÇááNíáÉ Úá ÞæÉ ÇáÁáÉ ÇáÁÓáÇáíÉ æΕÍííáä æÁÚÇÍÈá Ááí -2
ÍÇÍá Ííæí ÁYÚÇáÓÈÇá áíÁæá ÞΟíÉ Þæä ÁΟÍÇÁ æää ÇáÁYÚÇá ÞÇÈæC Úíæ Ç áää Ííá ΕáÇÍáä
.æææ ÇáNæΟ ÞÈÇáÇ ÞæáíÇ áÇ ΟáÈ ää ΕÇáíáÇÍ ÇáÁÓáÇáí æÚÇáíÈíä
æáΔC íÈä ää ÍáÇá ÇáÈΟíB ÇáΟÍÍÍ Úáíá; æÞΟΥ ÁæÇÓN ÇáΟáÉ Èíá áΔC ÇáíáÇÍ æÈíá áÍÉíá ÍÈí

.ÈBÝ ÁíÍíáä Úá ÇáÈĐá æäYæΟää Úá ÇáÚΘÇÁ æÇáÉYÇÚá áÚá
æÚΟá áΔC ÇáíáÇÍ Úá ÇáÁáÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÍÈí áÇ ÈÈÁáä áΔC ΟNÈ; æáÇ ΕÍΟä áΔC ÇÈÈáÚ ää
ÍáÇá ÇááÁÈáNÇÈ ÇáíæáíÉ æÇááÁÇáNÇÈ ÇáÚÇááíÉ

æáΔC YÇáÁÚáÇá ÇáÚÇááí ÇáÁä áÇ íÈíÉ ÁáÇ Úá ΒΟY ΟæΑÇÈ áΔC ÇáíáÇÍ æÈÈííá ÚíæÈá
æΕΘíá ΕÚNÇÈá æÁÍYÇÁ ΟáÇÈá æáíΟÇÈá; æääÁΟY Áä ÇáÁÚáÇá ÇáÚNÈí ÍáÞÈ ää ÍáÞÇÈ
ÇáÈÁáN ÇáÚÇááíÉ; áÁä æBÇáÇÈ ÇáÁáÈÇÁ ÇáBÈNí æÇáΟÍY ÇáÚÚáí ÇáΕί ááÇ Íæí áÇÆá Yí

ΟÇÍÉ ÇáÁNΘ Èíí ÁÚÍÇÁ ÇáÁÓáÇá; æÁáÇ ÇááΟáæä ÇáĐíá íUáææä Yí ÇáΟÍY æÇáÁÚáÇá
ÇáÚNÈí Yáä áÇ íááBæä ÁáÇ Áä íNÍ ÍæC áÇ íÞæää ΟíáÉ ÇáÁÚáÇá æBááÉ ÇáÁáÈÇÁ ÁÈäÇÁ íæí
.äää áĐNæC ÁäYÓää áΕΙΘíá ÇáÞíá ÇáΕΘNíÉ Yí ÇáÁNΘ ΒááÇ

æää äáÇ: æÁáÈ ÈĐNÚ ÇáÁNΘ Yí NíáÇÈB íÈÇÈÚB ÇááCÓ ÈÁΟÆáÉ Úá ÇáíáÇYÇÈ
.æÇááΔÇÈí!!!! æΕÍÇN; æÍNæí ÍBáÍÇN ää ÇáíBæáÉ; ΕÍáÇ Áä íΟÁáæC Úá ÇáÇáÈΟÇNÇÈ
æÁÍÇáÇ ÈáΟá ÇáÇáÈäÇáÇÈ Úá áΔC ÇááÓÈæí Ááí íNΒ áÇÈΘ; YíΟÁáB Úá ääΘæN æΟΥ; Áæ

.ΟNíΘ Οíá íáΟ Yíá ΕÚΟ ÇáΟΙΟΙÇÈ æíÈáÇæá ÞΟÈ ÚÇÆáíÉ Áæ ÚíN ΔáB
æÁä ΒáÈ ÁÚá-ää ÁÚáÇÞí- Áä ΒÈíN Ç ää ÇááÈΟÇÆáíá äÓYÞæä Úáí ÁáN áΔC ÇáíáÇÍ íÈíNÞæä
Úáíá æíæíæä Áä áÇ íΟáÚæC ΒááÈ æÇÍÍÈ ÈáΟ NÍÇáá Áæ ÈÁĐí ÁÈΘÇáá; Εá íæí ÇáBÈíN áæ íYÈíæä
ÁÈΘÇá ÇáíáÇÍ æNææΟá ÈÁáYÓää; æíÈæä Áä ÈÈBì áĐá ÇáÞáä ÇáΟáÇÁ Íæä Áä íáΟáÇ Οíá ää

.ÇáÚáÇÁ ÁæÇáÈáÇÁ Áæ ÇáæÈÇÁ

:ææBÝáÇ ÈÍÇá ÇáÈΘBÈB

.Áä ÇáĐí αYBÑ Èä áíá äáÇN BíY äΟíá ÇáíBá ÇáΟíæÚí ää BÇÈá æáíÈÈä ää ÍĐæNá
ÁäÇ ΕÇááΟÈÈ äáĐá ÇáÁáæN ÇáΕί ÈáΟ äΟíNÈæÇ; æÈΟæä ÍNΒÈáÇ; æΕÍÇæá Áä ÈáÇá ää áΔC
.ÇáíáÇÍ Áæ ää ÁΟÍÇΟáÇ YáĐá ÍáíÚáÇ íÈæáí ÇáNÍ ÚááÇ NÈ ÇáÚÇááíá Áä ΒáÇ ΟÇÍÞíá

Áä Çááá íÇYÚ Úá ÇáĐíá Áä Çááá áÇ ÍÉ Βá ÍæÇá BÝæN) Ç(áÍÍ 83)
Þá ÇÍÚæC ΘNΒÇÁRá Èä Βííæä YáÇ ÈáUNæä) Áä æáíí Çááá ÇáĐí ÁáΟá ÇáBÈÇÈ æææ íÈæáí
ÇáΘÇáííá

.ÇáÇÚNÇY 195- 196
YBííæáí ÍáíÚÇ Èä áÇ ÈáUNæä) Ááí ÈæBáÈ Úáí Çááá NÈí æNÈBá áÇ ää ÍÇÈÈ ÁáÇ äæ ÁÍĐ
ÈäÇΟíÈáÇ Áä NÈí Úáí ΟNÇΘ áΟÈÞíá

.æí 55- 56

ÇáÞæCÚÍ ÇáΕί äáΘáB äááÇ æáíá æÈÚÇáá

: áÚ ÇáíáÇÍ ÇáÁÓáÇáí Yí ÁYÚÇáÓÈÇá

áíá ææÞá Áä Çááá ÚΟ æíá Èíá ää ÍáÇá ÞæÇáíáä ÇáΕί ÁæÍÚáÇ ΒÈÇÈá Áää íÈæáí ÚÈÇÍá ÇáΘÇáííá
; æíÇNÈ ÁÚÍÇÁáá; æíBíí áää

(ää ÚÇÍí áí æáíÇ YÞí ÁĐáÈá ÈÇáíNÈ)
.ÇáÈÍÇNí

æáΔC YÇáÞΟíÉ ÇáÁÓÇÓíÉ ÇáΕί ÈΘÚááÇ áí: ÁÍáÇΘ ÇááíÉ áÚ ΘÇáí ÇáÚáá (áÁä Çááá ÚΟ æíá
ΒáÇ ÞÇá ÇáYÓíá Èä ÚíÇΘ áÇ íÞÈá ÚááÇ ÁáÇ ÁΔC ΒÇá ÍÇáΘÇ ΟæÇÈC)

YÁΔC ΒáÇ ΟÇÍÞíá Yáæ íÈæáÇáÇ æææ áÚá Çááæáí æáÚá ÇááΟíN; æÁä ΒáÇ ÚíN ΔáB-æáÚæĐ
.ÈÇááá ää ÇáYÈá æÇáNíÇÁ- Yáæ íBááÇ Ááí ÁäYÓáÇ æÁáí ÁÚÍÇÆáÇ

æáΔC YÁáÇ Áä ΟíBáÇ Yáíá æÈÚÇáá áÚ ææáíÇÁ Çááá æÁÚÍÇÆá ää ÍáÇá ÞæÇáíáä æääΘáB ää
: ÍáÇá äæÇáíΟá ÇáΕί áÇ ÈÍáY æÚáí NÁΟ áĐá ÇáÞæÇáíá

.(YÁáÇ ÇáΘÈí YíĐáÈ ÍYÇÁ æÁáÇ áÇíáYÚ ÇááCÓ YíáBÈ Yí ÇáCÑΘ) -1
(Áä Çááá íÇYÚ Úá ÇáĐíá ÁääæC) -2

Þíá áÇÈä ÚÈÇÓ NÓí Çááá ÚáááÇ ÁáÇ äáíí Yí ÇáÈæNÇÈ ; (æáÇÍÍB ÇááBÑ ÇáΟíÁ ÁáÇ ÈÁááá) -3
.ää ÍYN ÍYNÈ áÁÍíá æÞÚ YíáÇ ; ÞÇá æáí Yí ÇáÞNÁä (æáÇ ííB ÇááBÑ ÇáΟíÁ ÁáÇ ÈÁááá)

.-BÇYíá -(æää íÈæBá Úáí Çááá Yáæ ÍÓÈä) -4

. (Áà Çááá áÇ íÓáÍ Úáá ÇááYÓÍá) -5
. (Ááá ää íÈÞ æíÒÈÑ ÝÁá Çááá áÇ íÓíÚ ÁÍÑ ÇááÍÓáíá) -6

: BááÉ Ááí ÁäÖÇÑ ÇááÇÍ
æáÐÇ ááíÈ ÈÁíæÇááÇ ÁíÈÈ ÇááÇÍ æÁäÖÇÑá Áä áÇ íáÞæÇ ÁÐäÇ ÒÇÚíÈ áááÑíYíá æÇááÍÐáíá
. æÇááÈÈÈØíá; æÁä íÈÍÞæÇ äáÇ ÈäÖÑá ÇáÓíY ; æÁä áÇ íÐÈÖæÇ Áíííáá Úá ÇáÈÐá
ÝÇááÇÍ ÈííÑ; æÑäæÒá áÇ ÒÇáæÇ Úáí ÇááÑíÞ; æÇááÚÇÐÈÈ áááÈÞíá æáÇ ÚíæÇá ÁáÇ Úáí
. ÇááÇááíá

*Ýí ÇáÓíÑÈ ÇáÚÈÑÈ

. [ááíÈ ÇááÚÑÈÈ ÇáÚí73 ÇáÈÇÑíí 15 ÑÈíÚ ÇáÁæá 1410áÜ ÇááæÇÝÞ: 14 ÁÈÈæÈÑ 1989á*]

: Çááíá ááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí ää áÇ æÈí ÈÚíá; æÈÚí
ÝáÞí ÚÇÍ ÇááÇÍ ÇáÁYÚÇáí íæÇíá äYÓ ÇáÓÚæÈÇÈ ÇáÈí ÞÇá íæÇíááÇ Ýí ÈíÇíÈá ää ÓíÞ ÐÇÈ
Çáíí ; æÇááíÇÚÈ ÇáÈí Èáíí ÇáæáÇíÇÈ ÇáÓáÇáíÈ æÇáÚÑÈíÈ ää ÈííÒÇá ÍÈí áÑÇÈ; ÈÚí Áä Þá
ÇááÑí; æÁííÈÈ ÇáÁÑÓ; æÓíY ÇáíÑÇÍ æÁÁá ÇáÁíÒÑ æÇáíÇÈÓ ; æÁÓíí ÁáÑÇÁ ÇááÇÍ
íæÇíáæá ÁíÇáÇ ÚíÇYÇ ; ÝáÇ íííá Èíá Áíííáá ÓíÆÇ ííYÚæá Èá ÞÇíÈáá ÇáÐíá íáÈÈæá Úáí
ÁÈæÇÈÈáá ÒÑÇYÇÈ ææííÇáÇ; Þá íÚÑÓ äÒÇááá æÞÓÇíÇá Ýí íÈáÈá ÈÚí Áä íÆÓ ää ÍááÇ
ÈäYÓá; ÝÈÑÞ ÍáíÞ ÇáÞÈÇá æíÇÁ Ááí ÁáíÑá áÚáá ííí áíá ÍáÇ Áæ äÖÇÑÈÈ Ýí Íá
ÝáÇ ää íæá ÁíáÓ Ýíá Ýí äÈÈÈí ÁáÇ æíÑÇíÚáí ÞÈÇÑ ÇáÞÇíÈ æÓÚÇÑáá íÞæáæá : áÞí Íá ÇáÓÈÇÁ
æáÇ Èí ää Áä äæÇíá ÇáÓááÑíÑ ÈÓíÁ ää ÇáÁÚíÇÍ; áÇÈí ää ÈæYíÑ ÇáÓÚÇá ÍÈí áÇ äÓÑ Ááí
ÈÑÞ äæÇÞÚáÇ Úáí ÍØæØ ÇááÇÑ ÇáÓÇíáÈ; æáÇ ÍÑá Áä ÇáÞÓíÈ Íí ááíÈ; æáíÓí Áä ÝÇíÆæÇ
. ÇáÈáí ÈÇáÓÞæØ ÝíÚáÞ ÇááÑÞÇÈ æíÓá ÇáíÑÈÈ æÈáÞØÚ ÇáÇÈÓÇáÇÈ
æYí Þá äÑÈ íáÓá ÝíáÇ ÇáÈáí Íæá ÈíÈíÑ ÍÇíÇÈ áíæÈ Çááá ÇáÐíá íÑÈÖæá Èíá Ýíí ÇááæÈ; áÐá
ÇáíÇíÇÈ ÇáÈí ÈÈÖáá ÇáÁÓÇÓíÇÈ ÇáÈí áÇ íáßá áíÇÈ Áä ÈÓÈáÑ ÍæááÇ:
ÇáÓÚÇá; ÇáÚØÇÁ; ÇáíÐÇÁ æÇáßÓÇÁ; æÇáííÇá; æáæ Úáí ÐÑí ÇáíÈÇá Èíá Çááíí ÇáÞÇÑÓ Áä
. ää ÈÈæYÑ ÇáááæY ÇáíÇYÆÈ ÇáÁááÉ
ÁÞæá: Ýí Þá äÑÈ áÇ ÈÈæYÑ áÐá ÇáÓÑæÑíÇÈ ÇáíÇíÈíÈ ÝÇá ÇááíÇáíá íÓØÑæá áÇ áíÇáÈ áÈÑÞ
áÑÇÈÖáá æÇáÇáÓíÇÈ Ááí ÇáíØæØ ÇáíáYíÈ ÇáÈí íííá ÝíáÇ äÁááÇ æÓÚÇáÇ æÁááÇ ; äáÇ

íÈÑÈÈ Úáíá ÈÞíá ÇááæáÈ æÇíÈáÇá áÑÇÒØ ÇááíÇáíá ; æáÐÇ íÚáí Áä ÇááíÇáíá ÈíÇíÈÈ ÈÚí ÓÈÈ
ÁÓáÑ (ÈÚí ÐæÈÇá ÇáÈáí) Áä íæÖæÇ áÚÇÑÞ ÍííÈ íÞíáæá ÝíáÇ ÝáÐÇÈ ÁÈÈÇíáá ää ÁíæÇááá
ÓáíÇÁ áÚááá íÓÈÑíÚæá áÑÇÒØáá ÇáÈí ÈÑÞæáÇ äÓÑíá áYÞíÇá áÞáÈ ÇáÚØÇÁ æÞØÚÈ
ÇáßÓÇÁ Ýí ÇáÓáÈ ÇááÇÓíÈ; æáÐÇ ÝÞí ÁáÈáÇ ÈÇááÓáíá Áä íÈÐáæÇ áÇ ÈíáÈ Èá ÁäYÓáá
áÈæYíÑ ÇáÚØÇÁ æÇáßÓÇÁ áááíÇáíá ÇáÐíá ííÇÓÑæá Çááíá æíÞYæá Úáí ÁÈæÇÈáÇ; æÈíáÇ ää
Áä íÞY ÇááÓááæá ÈÈÞááá æÑÇÁ ÇááíÇáíá æÈíÇáÈáá ÈÇááÇá æÇááYÓ ÝÁááá ÚÇíæÇ íÈÈÈÚæá
. ÚÈÑÇÈÈáá æííÓæá ÓáÇÈáá æíÈáÞYæá ÁíÈÇÑáá ää ÁÞáÇá ÁÚíÇÆáá æÁYæÇá ÁáíÇÆáá
áÞí ÐÑÞáÇ áááÓáíá ÁááÇ ÞáÞæá ÍíÇ Úáí ÞÇÈá ÍÇÓÈ; ÁÐ ÁááÇ æáí Áä áæ ÇÓÈØÚáÇ Áä áíYÚ
ÈÇááíÇáíá áíÞYæÇ ÞÈá äÓæá ÇáÈáí Ýí ÓæÇíí ÞÇÈá ÍÈí íÓÈØíÚæÇ Áä íæÇÓáæÇ ÚááíÇÈáá
. ÇáÚÓÑíÈÈ ÁÈáÇÁ ÇáÓÈÇÁ Ýí ÓæÇÑÚ ÞÇÈá ÈÁÓáæÈ ÞÈÇá Çááíá æíÑÈ ÇáÓæÇÑÚ
ÝÞÇá áÇÈí Áä íÈíÐ ááÁáÑ ÁáÈÈá; æíÚí ááÓÈÇÁ ÚíÈá; æÁæá íæÇÈ íæÇíáß Èá ÇááíÓæáá:
ááÇÐÇ ÍÑí ÍááÈíÇÑ ää ÇáíáæáÈ! æáá ÇáÞÈÇá áÇÓÇá äÓÈáÑÇ Èíá ÑÈÇáí æíááÈíÇÑ ;! æáÇÐÇ
!; Úá ÍÇíÈÈÈ ÈíÇÑ

: áÞí ÈæÇáÈ Úáí ÇááíÇáíá ÇááÓÇÆÈ ää Þá ÍÇáÈ
æáæ ÞÇá ÓááÇ æÇííÇ áÇÈÞíÈá æáßáá Óáá æÈÇá æÈÇáÈ
ÇáÁÚáÇá ÇáÚÇááí íÓá ÍááÈ ÓÚæÇÁ; íÑí ÍÑÞ áÐÇ ÇááÇÍ; æÈíØíá ÇáÞíÇíÇÈ ÇáÈí ÈÑÓÈ ää
ÍáÇáá; æáÓí ÁÈÇÑá ää ÁÐáÇá ÇáÁáÈ ÇááÓááÈ æÞáæÈáÇ; æÇáÈÑíÓí Úáí Ááá ÍÑÈ ÁááíÈ
. æÞÈÇá ÍÇíáí áÇ íæÓ ááÓáá Áä íÓÇáá Ýíá Áæ ííÚá Áááá
æÞí ÁÞÈáÈ áÐá ÇááíæÈ; æÇÓÈíÈ ÇáíØæÈ Úáí ÇááíÇÍ Ýí æÞÈ æÇíí ; Ýáá ÍáÈ ÁáÓÑ ÇáÁÓíÞÇÁ
. Áíííáá Úá ÇáÈÐá

: æíÓá ÇáYÑÇÚ ÇáßÈíÑ

Ýí ÇáááÇØÞ ÇááíÑÑÈ; ÁÐ ÍáÓ ÇááíÇáíá Ýí ÁáÇááá ÈÚí ÇááÚÇáÇÈ ÇáÓííÈ ÇáÈí
ÈÐáæáÇ; æÇááíæÈ ÇááÓáíÈ ÇáÈí ÞíáæáÇ áÈíÑíÑ æáÇíÇÈáá; ÝæíæÇ ÁáYÓáá ÇáÁá Íæá Úáá íááÁ
ÍíÇÈáá æíæááá; ÈíæÈáá áíÓ ÝíáÇ ØÚÇá; áÒáÈ ÇáÓíæÚíÈ æÈÑÈÈ äÞÇÈÈáÇ ÝÇÑÚÈ; æáíÇÑÓáÇ
. æáÁÓÓÇÈáÇ æäÖÇáÚáÇ æäÓÈÖYíÇÈáÇ ÍÇæíÈ Úáí ÚÑæÓáÇ
æÇÓÈÈáá ÇááíÇáíáá áÐá ÇááÑÇÒØ; æáßá Ááí ááá ÈÑÇÈÈ ÇáÓÈíÈ æíæÇÁ ÇááÓÈÖYí ; æÑæÇÈÈ
ÇááíÑÓíá ;! æáá Áíá ááá ÇááæÇí ÇáíÇá ÇáÈí íÓÚáæá ÈáÇ ÇááÓáÚ! Áááá áÇ íÓÈØíÚæá Áä
íÈÑæÇ ÑæÇÈÈ ÇáÚáÇá ÇáÐíá ííÇYÚæá Úáí ÓíÇáÈ ÇááÓáÚ YÞØ Íæá ÈÓÚíáá Áæ ÍÑÇÓÈ
. ÇááÓÈÖYí
æÁáÑÇÁ ÇááÇÍ áÇ íááßæá Áí Íá ááÐá ÇááÓÇá; Ýáá Ýí ää ÈíÈíÑ íÈáÇÈáá ÇáÓÇíáÈ ÇáÈí áæ
. ÈYÞí ææÇØíÁ ÁÞíÇááÇ ÝíáÇ áæ ÇYÈÞíÈ áÞáÈ ØÚÇááÇ Áæ äYíÈ ÐíÇÆÑáÇ
æÐíÇÆÑáá ÞÓá áááÇ ää Áííí ÁÚíÇÆáá; æÞÓá ÁÍÑ ää Áííí ÁíÈÇÆáá äÓÇÚíÇÈ; æÞí ÁÓÈÍ
. ÁíÈÇÁáá ÇááíÇæÑæá íÞØÑæá Úáíáá ÈÇáÞØÇÑÈ

Þá áæ ÁäÉä Èääßæä ÌÒÇÆä ÑíáÉ ÑÈí ÁÐÇ áÄäÓßÈä ÌÖíÉ ÇáÄäÝÇÐ æßÇä ÇáÄäÓÇä ÞÆæÑÇ .ÇáÄÖÑÇÁ ..1

ÝÝí ÔäÑ äÇÑÓ ÓáÉ (1988ä) ÍíÉ ßÇä ÇáÚääÇÐ ÇáÈØá Úái Þíí ÇáÍíÇÉ æíáÓß ÈÒäÇä ÇáÄäæÑ ÞíäÈ ÈÇßÓÈÇä Áái ÇáälÇáíä ÁáÝíä æÄÑÈÚäÇÆÉ Øä ää ÇáÐíÇÆÑ äÓÇÚíÇÉ ááälÇáíä; ÈíäÇ ää íÞíä . ááälÇáíä Ýí ÔäÑ äÇÑÓ ää ÓáÉ (1989ä) Óæí äÇÆÉ Øä æÝí ÔäÑ ÌÖíÑÇä(íæáíæ) ÓáÉ (1988) Þíä ááälÇáíä ÓÈÚÉ ÁáÇÝ æÈÓÚÉ æÈáÇÈæä ØäÇ; ÈíäÇ ÈíääÇ ÇáÑæÓ íÖÈæä ÇáäÓÇÚíÇÉ ÕÈÇ ää ÍáÇá ÇáäÇÞáÇÉ ÇáíæíÉ; ÝÞí ÓíáÉ ÇáíæÇÆÑ ÇáälÈÖÉ Úíí ÑíáÇÉ ÇáäÇÞáÇÉ ÇáíæíÉ Èíä ÑæÓíÇ æßÇÈá ÍáÇá ÓäÑíä ÝÞØ (ää íäÇíÑ " äÇÑÓ" ÓáÉ (1989ä) ÄÑÈÚÉ ÁáÇÝ ÑíáÉ; æíÚß Úä ÇáÄäæÇá ÇáÖíáÉ ÇáÉí ÈääÇá Úái ÍßæäÈ ßÇÈá ÈäÚíä . ÓÈÚÉ ääÇííä ÍæáÇÑ íæáíÇ

ÝÝí ÇáæÞÉ ÇáÐí áÇ íí ÞÇíÉ ÇáíáÇí ÄíÑÈ Çáííæá ÇáÉí ÈäÞá ÁÚÐíÈää Äæ ÐíÇÆÑäá ÇááÈÈÞíÉ ää ÇáÚÇä ÇááäÖÑä ÍÈí ÞÇá íí . äííÈ æÓíÑ ÇáÁÚáÇä Ýí ÍæáÉ ÇáälÇáíä : Ää ÇáíáÚíÉ äííæÈ ÈäÇÆÉ æÚÖÑíä ááíæä ÑæÈíÉ ÄíÑÈ ÈÑííä (Áí 6 ááíæä ÍæáÇÑ); æäÐÇ æÈäÚ Óíä áÇ ÞÉá áää .ÈÓíÇíä

æÄái áÄÚää Ää äÓÄæáí ÇáÈÑííä Þí ÝÑæÇ Ýí ÇáÝÈÑÈ ÇáÄííÑÈ ää æíä ÄÖíÇÈ ÇáÈÚÇá æÇáííæá ÇáäÇÆííä Úáiáä; áÄä ÞÓä ÇáÈÑííä áÇ íÓÈØíÚ Ää íæÝí ÇáÄíÑÇÁ ÍßæÞäá; ÝÇáíááÉ ÇáÁÚáÇáíÉ ÇáäÓÚæÑÈ ää ÇáÚÑÈ Úái ÇáíáÇí ; æíÞÇÈäá ÇáÓí Ýí ÇáÚØÇÁ ää ÇáÄÖíÞÇÁ æÇááíÓáíä; ÄÖÝ Ááíä ÇáÝÑÇÚ Ýí ÇáæáÇíÇÉ ÇááíÑÑÈ ÇáÉí áÇ íääßæä áäÇ ÓíÆÇ ; ÚíÇ Úä ÇáäÓÇÚíÇÉ ÇáÉí ÈÈíÝÞ Úái ßÇÈá ää ÑæÓíÇ ää ÇáÐíÇÆÑ æíÇÓÈ ää ÇáÄÓáíÉ ÇáÈÞíáÉ; ÍÈí ÄØäÞÈ ßÇÈá Úái ÇáälÇáíä Ýí ÍáÇá ÄÈÇí æííäÇ (497) (ÄÑÈÚäÇÆÉ æÓÈÚÉ æÈÓÚíä) ÓÇÑæíÇ ää ææÚ Óßæí .ÇáÐí íÒä ÇáæÇíí (5.5) Øä æÇáÐí ííäÑ ÍÇÆÑÈ ÞØÑäÇ Þíáæ äÈÑÇ æÄäÇ ÇáÄäæÇá ÇáÉí ÈääÇá Úái ßÇÈá ÝÄä ÇáäÚÇä ÇáÓíæÚí íÓÈÑí ÈäÇ ÓäÇÆÑ ÇáÞÇíÉ ÇáÐíä áÇ ííæä ÞæÈ íæäää áÄäÝÓää æáíæäíäá ÇáälÇáíä Íæáäá; íÓÈÑæäää áÇ æíÞÇÈäáÇ ÈíÇæÈäá Èá .æÈíÝíÝ ÇáÖÑÈÇÈ Äæ áÁíÞÇÝ ÇáÞÈÇá Óíää

æÇáíÞ Ää ÈíÝíÝ ÇáÖÑÈÇÈ Úái ÇáíæáÉ íÚái ÁÚØÇÁáÇ ÝÑÓÈ áÇáÈÞÇØ ÄäÝÇÓáÇ ÑíÈäÇ ÈÚí .áÝÓáÇ ÝÈÖÑÈ ÖÑÈÈäÇ ÈÄáíÇÈäÇ ÇáÄÑÓíÉ æÞÇÓÝÇÈäÇ ÇáíæíÉ æÄä ÈíÝíÝ ÇáÖÑÈÇÈ Úái ßÇÈá áä ÄÈÇÑä ÇáÈÚííÈ ÇááÚäæíÉ; æäÈÇÆíä ÇáÓíÇÓíÉ ÇáÚáiÞÉ; ÁÐ Ää ÇááíæÁ ÁÐÇ Úä ßÇÈá ÝÄä äÐÇ íÚßÓ ÖæÑÈ Úä æÓÚ ÇáÇÓÈÞÑÇÑ æÇáÄäá ÇáÐí ÈÚíÒä ÇáíæáÉ äíí ÇáíæÇÆÑ ÇáÓíÇÓíÉ æÇáÓÝÇÑÇÈ ÇáÄíäÈíÉ æÇáÓíÇÝÈ ÇáÚÇááíÉ ÇáÉí ÈÑÞÈ ÇáÚÇÓäÈ ÚÇíÉ æÈäÞá Áái ÇáÚÇáá áÇ ÈÖÇáíä æÈÑÇä; æíÚß Úä ÇáÝÈä ÇáíÇíáíÉ ÇáäÇÓÆÉ Úä ÇáÝÑÇÚ; Äæ íÓÚá ÝÈíáäÇ ÚäáÇÁ ÇáíæáÉ æØäÞÇÁ ÇáÝÉí; Äæ íÝíÑäÇ ÈÚÓ .ÇáíäÞí æÇááÚÝáíä

:æÄäÇä äÐÇ Þáá íÞÝ ÈÚÖ ÇáÞÇíÉ áÚíÈíä ääá Þá Èää ÇááÓíÑ Äæ æäáÈ ÚÓÇÆäáá ÞÇäáá íÑííæä ÚÚíÚÈÚÈ äáÚä áÚä ÞÚí æ íÚí æíäÈÚæ æÈÚæÈ ÇáÚÞÓÚä ÇáßÚäÚÇä æäá ííí ÇáÓÈíá Áái ÇááÚÇáÚí æáÇíÚÐÑ ÇááÚØÚí ÈÚáÇ ÓÚäÚÇä æáÚä ÄÑ Ýí ÚíæÈ ÇáäÇÓ ÓíÆÇ ÞäÞÚÖ ÇáÞÇíÑíÚä Úái ÇáÈäÇä

:ÇáÞÇäæä ÇáÑÈÇáí

æíÈíæ íí æÇááá ÁÚää Ääá ÞáäÇ ÇÓÈíÈ ÇáÄÓäÈ íÞÑÈ ÇáÝÑí (ÇÓÈíí ÇÓäÈ ÈäÝÑíí); ÁÐ Ää ÄÖí ÓÇÚÇÈ Çááíä ÍáßÈ äÇ ÞÇÑÈ ÇáÝíÑ; æÄÈÞá ÁíÇä ÇáíÚæÈ ÇáíÇáÞÉ Ýí ÍíÇÈ ÇáäÈí Óái Çááá Úáiä æÓäá íí ÇáÁíÇä ÇáÉí ÓÈÞÈ ÈíÚÉ ÇáÚÞÈÈ ÇáÄæáí æÇáÈÇáíÉ; ÁÐ Ääá Ýí ÇáÚÇä ÇáÚÇÖÑ ááÈÚÈÈ ÈæÝí ÄÈæ ØÇáÉ; æÞÈÖÈ ÍííÉ; æÇÓÈíÈ ÇáÁíÓÇä Úái ÞáÈ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiä æÓäá; ÍÈí Óái ÇáÚÇä ÚÇä ÇáíÓä; æßÇäÈ ÑíáÉ ÇáØÇÆÝ ÇáÉí áÇ Óái Óái Çááá Úáiä æÓäá ÓíÇ .æáÇ ÑíÇ ÁÚáÝ ääÇ

(æÇÚää Ää ÇááÖÑ áÚ ÇáÖÈÑ æÄä ÇáÝÑí áÚ ÇáßÑÈ æÄä áÚ ÇáÚÖÑ íÓÑÇ)

.ÍíÈ Óíí ÑæÇä ÇáÈÑäÐí

ÞÇá ÇÈä ÇÓíÞ: Èä Ää ÍííÈ ÈäÈ Íæíáí æÄÈÇ ØÇáÈ äáßÇ Ýí ÚÇä æÇíí; ÝÈÈÇÈÚÈ Úái ÑÓæá Çááá Óái Çáá Úáiä æÓäá ÇáäÓÇÆÈ Èääß ÍííÉ; æßÇäÈ ää æÓíÑ ÖíÞ Úái ÇáÁÓáÇä; íÓßæ ÁáíáÇ; æÈääß Úää ÄÈí ØÇáÉ; æßÇä ää ÚÓí Ç æíÑÓÇ Ýí ÄäÑä æäáÚÉ æäÇÖÑÇ Úái Þæäá æÐáß ÞÉá ääÇíÑÈä ÈÈáÇÈ Óáíä; ÝäáÇ äáß ÄÈæ ØÇáÈ áÇáÉ ÞÑíÓ ää ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiä æÓäá ää ÇáÄÐí áÇ ää Èßä ÈØäÚ Èä Ýí ÍíÇÈ ÄÈí ØÇáÉ; ÍÈí ÇÚÈÑÓä ÓÝíä ää ÓÝáÇÁ ÞÑíÓ ÝäÈÑ Úái ÑÄÓä ÈÑÇÈÇ ; Ýííä ÈíÈä æÇáÈÑÇÈ Úái ÑÄÓá; ÝÞÇäÈ Ááíá Çííí ÈäÇÈä ÝíÚáÉ ÈÚÓá Úää

:ÇáÈÑÇÈ æáí ÈÈßí æÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiä æÓäá íÞæá äáÇ áÇ ÈÈßí íÇ ÈáíÉ ÝÄä Çááá äÇäÚ ÄÈÇß ÞÇá: (æíÞæá Èíä Ðáß äÇ áÇáÉ ÞÑíÓ äái ÓíÆÇ ÁßÑäá ÍÈí) .äÇÈ ÄÈæ ØÇáÉ

æäÐÇ ßÇäÈ ÇáÓäæÇÈ ÇáÈáÇÈ ÇáÄííÑÈ ää ÇááÑíáÉ ÇááßíÉ ää ÄíÑí ÇáÝÈÑÇÈ .æÄÖÞáÇ; æÈáÚÉ ÇáíÑÈ ÇááÚäáÉ Úái ÇáíÚæÈ ÁÞÓÇáÇ æÞÓÇáÇ æäÐÇ ßÇäÈ ÇáÓæÑ ÇáÉí ÈäÓäÈ Ýí äÐä ÇááÑíáÉ ÈÇáÈÑÈíÈ: ÇáÝÑÞÇä Èä ÇáÄÖÑÇÁ Èä íæäÓ Èä äæí Èä íæÓÝ; æßááÇ ÈÈÖäá ÇáÈÓÑíÈ Úä áÝÓ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiä æÓäá ÇááÝÚáÉ ÈÇáÁáÇä ÇááÚÈÖÑÈ ÈÇáÁíÓÇä; æßÄä ÓæÑÈ íæÓÝ ÚíÇ Úä ÈÓÑíÈäÇ Úä ÇááÈí Óái Çááá Úáiä æÓäá æÈÈÈíÈäÇ ää ÝÄäáÇ ÈæáíÁ ää ÈÚíí Áái ÇÞÈÑÇÈ ÇáÝÑí ÞäÇ ÝÑí Çááá Úä íæÓÝ Úáiä :ÇáÓáÇä; æäÐÇ ÇíÈÈäÈ ÈÄíÇÈ

ÍÈì ÇÐÇ ÇÓÈÌÆÓ ÇÁÑÓÁ æÙæÇ Áããã ÞÌ ÞÐÈæÇ ÌÇÁãã æÕÑæÇ Ýáìì ää æÒÇÁ æáÇ ìÑÌ ÈÄÓÁÇ
Ùá ÇáÞæã ÇááìÑáíá) áÞÌ ÞÇá ÝÌ ÞÓÓää ÙÈÑÈ áÁæáí ÇáÁÁÈÇÈ áÇ ÞÇá ÌÌÈÇ ÌÝÈÑÌ æáßá ÈÓÌÞ
(ÇáÐÌ Èíá ÌÌá æÈÝÓíá Þá ÓíÁ æáì æÑÌáÈ áÞæã ÌÁããã
.íæÓÝ110-111

ÝáÐÇ äæ ÇáÞÇææä ÇáÑÈÇáí: Úáì ÇÒÈÌÇÌ ÇáÁÓáÈ æÇÓÈÌÆÇÓ ÇáÌÚÇÈ ìÈáÓá ÇáãÕÑ æíáì Çááã
.ÇáãÁãáíá; æíááß ÇááìÑáíá; æÈßæä ÙÈÑÈ ááãÁãáíá
*ää ÇÒÈ ÈäÈáß ÞØ

.ÍááìÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚÌÌ 74 ÇáÈÇÑÌ 22 ÑÈÌÚ ÇáÁæá 1410áÙ ÇáæÇÝÞ: 12 ÁßÈæÈÑ 1989á*]
: Çáìáì ááá æíá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáì ää áÇ æÈÌ ÈÚÌ ; æÈÚÌ
æáßÐÇ áÓá ÇáìÈÑ ÞÇáÓÇÚÞÈ Úáì ÞáÈÌ; ÝÌ ÕÌì; ÝÌ ÙÑÝÈÌ; æÈíá ÇáßÈÈ æÁáÇ áÓÈÚÑÞ ÝÌ
ÇáãØÇáÚÈ Èíá ÞÈÈ ÇáììÈ æÇáÝÞá; ÁÙæÓ Úáì ÁÙáÇÞ ÈÌæÑ ÇáÚáá ÝÌ ÇáìáÇÌ; ÁáÈÞØ
:ÇáìÑÑ; Ìá ÁÈæ ÙÈÇÌÈ ÇáÚÑÝÈ æíáÓ ÁãÇáì æÇÌáÇ ; Èä ÈáÇ
Þá äÝÓÇ ÐÇÆÐÈ ÇáãæÈ ; Èä ÞÇá: ÈæÝÌ ÇáÓÌ Èáíá Úáì ÁÈÑ ææÈÈ ÞáÈÌÈ ÝÌ ÁãÑÌßÇ; æáßÐÇ
.æÝÌÁÈ ÓßÈ ÓæÈ ÇáìÞ ÇáãÇØÞ ÈÇÓá ÇáìáÇÌ; æáÓì Ááì Çááã
ÁÌÞÇ ÞÌ ÞÓì ÐÇß ÇááìÈ ÇáÐÌ ÈÚÑÝá ÇáãÁÓÌÈ ÈÚÌ Áá ÙÇÓ Èíá ÇáÑÓÇÓ æÇááìÇÝÚ æÈÌÈ
æÇÈá ÇáÑÓÇÓ; ÁÑÈÚ ÓÇÚÇÈ áÈæÇÓáÈ Èíá ÝÌ ÇáãæÈ ÝÌ ÇáÈáÇÈíá ää ÑáÓÇá ÓáÈ 1407áÙ
.ØáÈÇ ááÓáÇÌÈ æÈÝæÈß ááÇß ÈÚÌ Áá ÈÌØáÈ ÁÙÓÇá ÇáÓÌÑÈ ÇáÈÌ ÈÈÝÌá ÚáÇáãÇ
!;Úá áìÈ æÞÌ ÁÌÑÓ áæá ÇáãÈÁ ÇáÁÁÓáÈ

:ää ÈäæÈ
æßÌÝ ÈäæÈ æÐßÑÌÇÈß ÈááÁ ÌìÇÈáÇ ÝÈáÓáÇ ää ÁÙáÇÞáÇ; Áá ÓæÈß ÇáÐÌ ìæì ÝÌ ÇáÁÓÑØÈ
ÇáãÓáæÚÈ æÇáãÑæÌÈ áìßÝÌ Áá ìÓáÓá ÌáìÇ ÁÙÌÇÁ Çááã ; æÈáÒ áá ÁæÈÇÑ ÞáæÈ Ìáì Çááã; áá
.íææÈ ää ÁÈÞì áá ÝÌ ÇáìáìÇ ææÇÞÝ ÈÈÓÇÚÑ ÁãÇáãÇ ÇáÚÚáÇÁ æÇáÌÚÇÈ æÇáÚááÇÁ
; áá ìææÈ ää ØæÝ ÇáìáìÇ æáæ ìáá Èíá ØìÇÈá ÁÓÑÝ ÞÓÌÈ ÈÌÑÞ ÞáÈä æÈÁÌ ÕÌÑá áÇÑÇ
ÝÌÈÈáÇ ää ÌáÇá ÌØÈ áÇÑÌÈ æßááÇÈ ÓÇÌáÈ ááÈáÈÈ ÈäÈÈÞ ää ÇáÞáÈ ÝÈÓá Ááì ÇáÞáæÈ ÈÁÐä
.ÚáÇá ÇáÚíæÈ

ää Èßá ÁÌÈÇ ÐÇ ÈìÇá ÓÇÌÑ; æáßá áßááÇÈß ÓÌÑÇ ìÁÓÑ ÇáÞáæÈ ää Èßá ÙÇáãÇ ÐÇ ÝÞá
æÇÓÚ; æáßá Çááá Úááß áÇ ìáÝÚß æáÇ ìáÈÝÚ Èä ÇááÇÓ ää ÌáÇáß; æáÇ ÈÑßÈä ää ÁÈÇÑ ÝÌ Ìíá
.ÇáÓÌæÈ ÞÌ ÙÌÓÈ Úáá ÌáÇáìÑ ÇáÚááÇÁ

.ää Èßá ÇáÝÇÑÓ ÇáÐÌ ìáÈØì ÇáììÇÌ ÝÌ ÇááìÇá; æáßá ÇáÝÑÓÇá ìÞÝæä ÁãÇá ÌÑÁÈß ÁÞÓÇáÇ
ìÌÈ ÇáÓÌ ÓìÇÝ Úá ÇáÓÌ Èáíá ÞÇÆáÇ: áÞÌ ÑÇÝÞáì ÇáÓÌ Èáíá áìæ ÞÇÈá; æßáÇ áÙ ÇáÁÓÈÇÐ
ÑÈÇáì; æÚáìáÇ æÓááÇ ÁÓÑì ÈÌÁáÇ ÓÙæì ÌÈá ÓÇáÞ; æáßá ÇáÓÌ Èáíá ÈÈÞáá áÇ ìÓÈØÌÚ
ÇáÁÑÈÞÇÁ Ááì ÐÑæÈá; æáßáá ÁÓÑ Úáì ÇáÓÙæì; ÝÁÈíáÇá ÈÌÓÇá æÑßÈá ÇáÓÌ Èáíá; æÈÓá
.ÇáÓÌ Èáíá ÈÌÓÇá Çáìæá

ÞÇá ÓìÇÝ: æÇááá áÞÌ ÈÓÇÚÑÈ ÁãÇá ÌÑÁÈ ÇáÓÌ Èáíá æÁÓÑÇÑá; Áá ÇáØÑÌÞ Ááì ÞáÈ ÇáìÈá
áÇ ìßÇÌ ìÓÌ ÙÑÓá Úá ÞÌá; æÁì ÇáÓáÇÞ ááìÓÇá ÁáãÇ ìÚáì Áá ìæì áÙ ÇáÓÌ Èáíá Ááì ÞÚÑ
ÇáæÇÌì; æÈíááÇ áìá ÝÌ ÇáØÑÌÞ Ááì ÇáÞáÈ ÌÇÁáÇ ää ìÓÌ ÓÞØ ÇáÓÌ Èáíá Úá ÇáìÓÇá; ÞÇá
ÇáÓÌ ÓìÇÝ: ÝÞáÈ ÝÌ äÝÓì ÌÓÈáÇ Çááá æáÚá Çáæßíá; Áá ì ááÇ ÇáÁá ÈæÓÇÆá áÁáÞÇÐ ÌÈÈ
ÇáÓÌ Èáíá ää ÞÑÇÑÈ ÇáæÇÌì áìÝááÇ; ÝÚÌÈ áÁÌ ÞáìÈ ää ÇáÈÑÇÈ ÞÌ ÓÇÞáÇ Çááá áÈÌáì ÇáÓÌ
.Èáíá ää Áá ìæì ÝÌ áÐÇ ÇáÝÌ ÇáÚáìÞ

æìÓÑ ÇáÓÌ Èáíá áÑÈ ÁÌÑì Áá ìáÈØì ÚáÑ ÇáìæÇÌ; æÇááìá ÞÌ ÁÑÌ ÕÌæáá; æìÓÌÑ ÇáìÓÇá ÓÇÚÌÇ
ÈÓÝÑÇÈá ÇááÇáÈÈ; æíáÑ ÇáìÓÇá ää ÈÌÈ ÌÐÚ ÓÌÑÈ äáÝÓ áìÁÌÐ ÈÚáÞ ÇáÓÌ Èáíá æíáÞá ÌáÝ
ÇáìÓÇá; ÝíáÓß ÇáÓÌ Èáíá ÈÇáìÓÇá ÝìÓÞØ ÇáìÓÇá ÝæÞ ÓÌÑá; ÝìÝÚá ÈßáÈÇ Ìíá Úá ÙÚÇá
ÓÌÑá; æáßá ìÞÓ Çááá Áá ÈáÓá ÑßÈÈ ÇáÓÌ; æÌÇÁ ÇááÐÌÑ ÓÇÆÌÇ áÑÈ ÁÌÑì Ááì ÇáÓÌ ÓìÇÝ
:æÇáÓÌ ÑÈÇáì; ÝÌÑÌÚ ÇáÓÌÇá; æáì ÑÁÌÈ ÇáÓÌ ÑÈÇáì ááÓÌ Èáíá ÓÌß ÌÈì ÈÈæÇÌá Èä ÞÇá
(áÐÇ ÌÓÇÁß; ÞáÈ ÈÑÌ Áá ÈÌáÓ Úáì ÞÈÌÑ ää ÇáãÇÓ ÝÁÌáÓ Çááá Úáìß ÇáìÓÇá)

!;Úá ÁÈÌÈ! Úá ÕìÇÚÈß æææÇÞÝß ÁãÇá Ááá ÇáìáìÇ
!;Þá áÑÈ ÓáÚÈß ÈÞæá : æÇááá áÇ ÁÌÇÝ ÁÌÇ ÝÌ ÇáìáìÇ ÁáÇ Çááá
áÇ ÁáÓì áß ææÞÝß ìæä Áá ÌáÚÈ ááìæä ÌæáÇÑ ÝÌ ÈáìÈ ää ÇáÈáìÇá; ÝØáÈáÇ ÇáãÓÁæáæä äáß
ÝÁÌÈÈ: æÇááá áæ ÞÓÚÈæáì ÁÑÈÇ ÁÑÈÇ áÇ ÁÌÐÈá ÌæáÇÑÇ æÇÌÇ ; Áá ÁááìÈÌ ÇáÓáÇÌÈ
:ÝÇÞÈáæáì æÌÐæáÇ; æáá ÈÈÞ ÇáÞÓÌÈ ØÌ ÝÁÇÌß; æÁÐÇ Èß ÈÑÚÌ æÈÓÈÌ ÝæÞ ÇáááÈÑ ÞÇÆáÇ
ää ÁÑÇÌ Áá ÈÈßáá Ááá Áæ ìÈä ÁæáÇÌá Áæ ìÑáá ÓæìÈá ÝáíáìÞáì Ááì ÇáãØÇÑ ÌÌÈ ÁÙÇÌÑ Ááì
ÁÝÚÇáÓÈÇá ÝÌ ìæä ÇáÁÑÈÚÇÁ; æÞÌá ÈÇáááìæä ÌæáÇÑ æÓáááÇ Ááì ÇáÁÈÌÇÌ ÇáÁÓáÇáì
ááìÇáì ÁÝÚÇáÓÈÇá ÁáÐÇß; æáÇ ÁáÓì áßá æÁáÈ Èíá Áìì ÇáìæÇÆÑ ÇáÁááìÈ ÝÌ áØÇÑ
: ÇáÞÇáÑÈ ÞÈá ÓáÑíá ÝìÓÁáæáß ÁÈÚÑÝ áìáì ÓæÞì ÇáÁÓáÇáÈæáì; Ýìßæä ÇáìæÇÈ
; æáá ÐÇ ÇáÐÌ áÇ ìÚÑÝ ÓÞÌÞ ÇáÓáì ÇáÈØá ÌÇáì ÇáÁÓáÇáÈæáì
ÝìÓÁáæáß Úá ÁÓáÇÁ ÈÚÓ ÇáãÓÑíá ÝÌ ÁÝÚÇáÓÈÇá; ÝÈÚáÚ ááá ÇáÁíáÇá Ááß áæ ÙÑÝÈ
. ÁÓáÇÁáá áÇ ÈÌÈ ÈÇÓá æÇÌÌ

Èä ÞÇáÈ ÇáìÑÁÈ ÇáÈÌ ÈØáÈ ÝíáÇ ää áìÇÈÑÇÈ áÓÑ Áá ìÓáìæÇ áßá ÈÁÚØÇÁ áìÇÓÑÇÈ Úá
ÇáìáÇÌ ÇáÁÝÚÇáì; ÝìÝÚÑæä ÁÝæÇááá ÇÓÈÚÑÇÈÇ ááÐá ÇáìÑÁÈ Úáíáá; Èä ÈÐáÈ Ááì áÓÌÌ
ÇáÓÌ ÇááìáÇæì ÝÌ ÇáÁÓßáìÑÌÈ; æÈÚÌ ÓáÇÈ ÇáìáÚÈ ÈÈÌÁ ÈÌØÈÈß æÁáÈ ÈÈÝÌÑ ÌáÇÓÇ
æÈÈÝÞ ÌæìÈ æÈÚáì ÞÇááÑÌá; æÓÇÚÈ æáÓÝ æÌáÇáìÑ ÇáÈÓÑ ÈÈÝÞ ÞßÁááÇ ÁáæÇÌ ÇáÈÌÇÑ

ÇáÓÇÎÑÉ ; æáí ÊÕÚí Ááíß ßÄä Úáí ÑÄæÓàÇ ÇáØíÑ; æàÇ áàÇ áÇ àÑíí àÈÚáíà ÈÒÌÇÚÈß
:ÐÇÆáíà

ÅÐÚá ÈáÇÁ ÈÇáÚÑÒÇÍÇ ää ÇáßàÇ æÄßíà Èíà ÇáíÝáíà ää ÇáàÈä
ÅÚÒ Èáí ÇáíáíÇ æáíÈ ÅÐÇ ÇàÈÑí ÝÄáß àÓá æÇáÓÏÇÆí áááÓá
åÐíà àÚ ÇááííÇÁ Ýí ßá ääÓá ßÄáß ää ßá ÇáÓæÇÑà Ýí Äáá
æàÇÐÇ ÚÓÇáÇ ÈÚáí àÐá ÇáÄÓØÑ ÚàÇ íæá Ýí ÇáÅÚáÇÐ ää ÇáíæÇØÑ; æàÇ íßáá áß ÇáÓíÑ ää
ÇááÒÇÚÑ

ÐàÈ Óáíà; æÝØÑÉ ÒÇÝíÉ ää ííàÓàÇ ØáÚ ÇáíáíÇ; ää ÈáæÈáÇ ÇáÈæÇÁÇÈ ÇáíÒÇÑÉ; àÒÑÐÈ
.ßÇáÓíáíà (ÇááÑÁÈ); ÈíÒÇÁ ßÇááíà (ÇáÝÓÈ)

ÅÐæá Úáß: (ÝØÑÉ ÒÇÝíÉ ßÄááÇ ÝØÑÉ ØÝá Ýí ÇáÈÇáÈÈ ää ÚáÑà ; æáÝÓ ÈÈÝíÑ íàÇÓÇ
ßÄááÇ ÇáÚÒÑíà ää ÚáÑà ; æÓíÇÁ ÅÓíá áÇ íÚÑÝ Ñí ÞÇáÚ æáÇ àÚÈÑ; ÝíÚÓí ÚØÇÁ ää áÇ
íÒí ÇáÝÐÑ ; æÒÑÇíÉ ÒÇíÐÈ ; æÚÒá áÇ íÚÑÝ Çáæáá; æÄáÇá áÇ íÈØÑÐ ÁáíáÇ íÁÓ; æááÈ
.ÈáÇØí ÇááÓá æÈØÇæá ÚáÇá ÇáÓáÇÁ ; æÈÈÇÑí áÇÁ ÇááÚÒÑÇÈ ØáÑÇ æÓÝÇÁ)
: àÚÑÝÈí ÈÇáÓíí Èáíà

ÚÑÝáí ÇáÓíí Èáíà ää íáÇá ÇáíáÇí; æàÇ ÅæÈÐ ÚÑí ÇááíÈÈ ÇáÈí ÈÈáí ÅæÇÒÑàÇ ÝæÞ ÅÑÓ
ÇááÇÑ ÇááØÒÑáÈ ; ííÈ ÈÓÈÚí ÇááÝæÓ áááæÈ; ÝÈßæä ÞÑíÈÈ ää ÝÇØÑàÇ ÈÓÈÒÑÝ ááÞÇÁ
ÈÇÑÆáÇ

ÚÑÝÈá ÓáÈ (1982) ÒÇÑáí Ýí ÈíÈí Ýí Òæíáí / ÇáÄÑíà Ýí ÇáÚØáÈ ÇáÒíÝíÈ; Èä ÈæÈÐÈ
ÇáæÒÇÆí ää íáÇá áÐÇ ÇáíáÇí ÇááÈÇÑß ÇáÐí ÓááÈ ÈÑßÇÈä æÆÈÇÑà àÚÚá ääÇíí ííÇÈ
ÇáÁÝÑÇí æÇáÄáä ÇáÈí ÈÚíÓ Ýí ÇáÚÇáá ÇáÄÓáÇáí; æÝí ÓáÈ 1407áÚ ÈÝÑÚ ÇáÓíí Èáíà ááíáÇí
ÈáÇáÇ

:ÇáÑÈÇØ

æÄä ÄáÓí ää ÇáÄÓíÇÁ áÇ ÄáÓí ÐÇß ÇáÑÈÇØ ÇáÐí ÇáÈí ÞÑÇÈÈ ÇáÓáÈ Èíà Èáæí äÄÓíÈ
ÇáÄáÒÇÑ; ÒÇÈÑÇ áíÈÓÈÇ Èíà ÒÈÇÈ Ýí Óá ÇÈäá ; æáæ íáíá Ááí ÇáÄáíÝÇÚ ÇáÐí ÈÈÓá Èä
ÓíÓíÈ ÇáÓíí Èáíà; ää íáÇá ÚÇØÝÈ íÇÓÈ; æíÑÐÈ ÈÄßá ÐáÈä æßÈíà Úáí ÌÑÇíÇÈ ÇááÓáíà
æÄáÇáá ; æÓíÑ íÚáí ßÇááÑíà; æáÝÓ àÈØáÚÈ Ááí ÇáÓáÇíÈ ÈÁí ØÑíÞ
æàÇ ÑÁíÈ ÑíàÇ Ýí Óá ÇáÓíí Èáíà àÈáá; æàÇ ÑÁíÈ ííÈ ÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíà æÓáá Ýí ØáÈ
ÇáÓáÇíÈ ÈáÈá Ýí ÁáÓÇá ßáÇ áæ Ýí ÇáÓíí Èáíà: (ää ííÑ àÚÇÓ ÇááÑÁ Ñíà ÁíÐ ÈÚáÇá ÝÑÓá
íÒíÑ Úáí àÈäá ßááÇ ÓáÚ áíÚÈ Åæ ÝÓÚÈ ØÇÑ ÁáíáÇ íÈÈÚí ÇááæÈ àÚÇáá); ÑíáÇÈä Ááí ÞØÑ
æÄáÑíßÇ íÇÓÈ æÇáÓÚæíÈ æÇáÄÑíà; æÁí ÒÇÈ ää ÅÈáÇÁ ÇáÓíæÈ ÇáÄÓáÇáíÈ Ýí àÐá
!;ÇáÄÞØÇÑ áÇ íÚÑÝ ÅÈÇ íÇÓN

:ÑíáÈä ÇáÄíÑÈ

ÐæÝ ÝíáÇ ÈáíæÚÈ ää ÇáÄÞØÇÑ íÈíÈ Úá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí; æáíÓ áíá ÞÓíÈ ÓæÇáÇ; ÝÐí ááßÈ
.Úáíà ÇáÞÓíÈ ÁíÇÓíÓá æáÒÇÚÑà æáÝÓá æÅÚÓÇÈä

ÝÐáÈ áíÝÈÈí àÚÑÓÇ Ýí áííÑíÇ Úá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí; æÄáÞí áíÇÒÑÇÈ ÈÇááÚÈ ÇáÄáíáíÓíÈ
ÅÐ Ááá ííí ÇáÄáíáíÓíÈ; æÄÓÈí ÇáÓíí Èáíà ííÈ ÇáÒÇÑÚ; ÅÐ Áá ÇáÓíÝ æÇáÈáÝÇÓ ßááÇ ÈÈÈ
áíÇÒÑÇÈ ÇáÓíí

Èä ää áííÑíÇ Ááí àÒÑ; æíÑí áÇ ÌÑí àÚ ÁíàÓÈ ÇáÄáá; Èä Çáíáá; æááÇß àÑÓ ÈÇáááÇÑíÇ ÇáÈí
ÅÐÚíÈä Úá ÅÈáÇá íæáÈä Ýí ÁáÞÇÁ ÇááíÇÒÑÇÈ; Èä Ááí ÞØÑ; æááÇß ÞÑÑ ÇáÓíí Áá íÓÇÝÑ
Ááí ÈÓíßæÓáæÝÇßíÇ áÈíÝíÝ æÓáá; ÝÇÈÓá Èí íÓÈÄÞááí Áá íÓÇÝÑ ÈáÇÈÈ ÅÓáÑ ääÇß íÈí
íÑíÚ áíæÓ ÇááÚÇÑß; ÝÄÒÑÈ Úáíà Áá íÐáÈ Ááí ÁáÑíßÇ ííÈ íÄáÓ ÈÇáÒÈÇÈ ÇááÓáá ÇáÐíá
.ÈÚí Èáá ääÇß; ÝáÇ ÈÓÈæíÓ áßÈÑÈ ää íáÈÝæä íæáß ää ÇáÒÈÇÈ ÇáÐíà íÈÓÇÈÐæä áííáÈß

:ÑíáÈ Çáíáæí

æßÇáÈ ÇáÓÝÑÈ ÇáíÇÈáÈ ÇáÈí ßÇáÈ ÝíáÇ ÑíáÈ Çáíáæí; æÝí ÇáÓÇÈÚ ÚÒÑ ää ÑÈíÚ ÇáÄæá
ÓáÈ 1410áÚ ÇááæÇÝÞ 18/10/1989ä ÅÒÇÈÈä ÇááæÈÈ ÇáÞáÈíÈ Ýí ÁæÑáÇáíæ/ ÝáæÑííÇ ÈÚí
.ÓáÓáÈ áíÇÒÑÇÈ ÇíÈÑáÈä ÇáááíÈ ÞÈá Áá íÈäáÇ

:ÇáÓíí Èáíà æÇáÓáÇíÈ

áÞí ßÇáÈ ÇáÄááíÈ ÇáßÈÑí ÇáÈí ÈíÇÚÈ ÁíáÇá ÇáÓíí Èáíà Áá ííÈä Çááá ää ÈÇáÓáÇíÈ; ÝáÇ ßÇáÈ
:ÇáÓáÇíÈ ÈÝÇÑÐ áííáÈá; æáÞí æÑí Ýí ÇáííÈ ÇáÓíí
(ää ØáÈ ÇáÓáÇíÈ ÒÇíÞÇ ÁÚØíáÇ æáæ áÇÈ Úáí ÝÑÇÓá)

æáíà áíÚæ Çááá ÚÓ æíá Áá íßæä Þí ÈÞÈáá ÓáííÇ; ÝÞí áÇíÑ ÇáÓíí Èáíà æÑÇÈØ æÞÇÈá æíÑÓ
æÅÚí æÈíÑÈ æØæÝ Ýí ÇáÄÑÓ ííÑÓ ÇááÄááíà Úáí ÇáÈÐá Ýí ÓÈíá Çááá æÚáí ÇááÝíÑ Ááí ÅÑÓ
ÇáíáÇí

: æÇáÁíÇíÈ ÇáÈí ÈÈÒÑ ÈÞÈæá ÇáááÇíÑ ÇáÓáíí äááÇ ßÇáÈ ØÑíÐÈ æÝÇÈä ßÈíÑÈ; äááÇ
ííÈ ÝÓÇáÈ Èä ÚÈíí: Ñæí ÇÈä ßÈíÑ Ýí ÇáÈÝÓíÑ 3/201Úá ØÑíÞ ÚÈí ÇáÑíáä Èä ÒÑíí Úá ÓáÇáÇá
Èä ÚÇáÑ Áá ÚÈí ÇáÑíáä Èä íííà ííÈä Ááá: íÒÑ ÝÓÇáÈ Èä ÚÈíí Ýí ÇáÈíÑ àÚ ÌàÇÓÈíà ÁííááÇ
ÅÓíÈ ÈäáíáíÞ æÁíÑ ÈæÝí; ÝíáÓ ÝÓÇáÈ Úáí ÐÈÑ ÇááÈæÝí; ÝÞíá áá: ÈÑßÈ ÇáÓáíí Ýáá ÈíáÓ
:Úáíá; ÝÞÇá: áÇ ÅÈÇáí ää Áí íÝÑÈíááÇ ÈÚÈÈ; Áá Çááá ÈÈÇÑß æÈÚÇáí íÞæá

:Úáíá; ÝÞÇá: áÇ ÅÈÇáí ää Áí íÝÑÈíááÇ ÈÚÈÈ; Áá Çááá ÈÈÇÑß æÈÚÇáí íÞæá

æÇáÐíá àÇÌÑæÇ Ýí ÓÈíá Çááá Èà ÐÈææÇ Ææ æÇÈæÇ áíÑÒÐááá Çááá ÑÒÐÇ ÍÓàÇ æÁá Çááá ááæ
. ÍíÑ ÇáÑÇÒÐíá ; áíííáááá áííáÇ íÑÒæáá æÁá Çááá áÚáíá Íáíá
.Çáí 58-59

æßÐáß Ñæí àÐÇ ÇáííÈ ÇÈà ÇááÈÇÑß Ýí ÒÈÇÈ ÇáíáÇí ÝÐÑÈ 69 Ò 2; æßÐáß ÑæÇá ÇÈà ÆÈí
.ÍÇÈà æÑí ÇÈà ÍÑíÑ Èáíæá

:ÇÈÝÇÐ ÇáááÓáÈ áÚ ÇíÈáÇÝ ÇááíÈÈ
Úá àÇáß Èà áíá Ááá ÐÇá: ÓáÚÈ ÚáÑ Èà ÇáíØÇÈ íÐæá: àÇ ÈÑæá Ýí áÝÑ ÈáÇÈÈ ÁÓááæÇ íáíÚÇ
æáÇÌÑæÇ íáíÚÇ ; áá íííÈæÇ Ýí ÇáÁÓáÇá ÍíÈÇ ; ÐÈá Áííáá ÇáØÇÚæá; æÐÈá ÇáÁíÑ ÇáÈØá; æÐÈá
ÇáÁíÑ ÓáííÇ ; ÐÇáæÇ ÇáÓáíí ÁÝÓááá; ÝÐÇá ÚáÑ æÇáÐí áÝÓí Èííá Áááá áÑÝÐÇÁ Ýí ÇáÁíÑÈ
.íáÇ ÒÇáæÇ ÑÝÐÇÁ Ýí ÇáíáíÇ) ÑæÇá ÓÚíí Èà ááØæÑ Ýí Óááá ÇáíÒÁ ÇáÈÇáí ÈÑÐá(2844)

:ÇáááÇÌÑ áá ÇáíáÈ áááÇ ÒÇáÈ ááííÈá
áá ÝÓá Ýí ÓÈíá Çááá ÝæÈÈ Ææ ÐÈá Ææ æÐØÈá ÝÑÓá Ææ ÈÚíÑá Ææ áíÚÈá àÇáÈ Ææ æÇÈ Úáí)
(ÝÑÇÒá ÈÁí ÍÈÝ ÒÇÁ Çááá ÝÁáá Óáíí æÁá áá ÇáíáÈ
. ÆÈæ ÍÇæí æÇáíÇßá Úá ÇÈí àÇáß ÇáÇÓÚÑí- ÍÓá
:æíÈÇáÇ ÆÐæá

áá Èßá ÁíÇáß ØæíáÈ ÈíááÇ íÇ ÇÈà ÇáÓÇÈÚÈ æÇáÁÑÈÚíá; æáá ÁÒÈ ÈáÈáß ÐØ ; æáßí ÒÇá
:ÝÑÇÐß ÈÐíáÇ Úáí áÝæÓáÇ; æáßÁááÇ ÐØÚÈ íáíáí; æÁÑíí ÇáÁá ÈáÑÇÑÈ

ÁÈáÈ ÇáíáÑ Úáíí Òá ÈáÈ ÝßíÝ æÓáÈ ÁáÈ áá ÇáÓíÇá
ÍÑíÈ áíÑíÇ áá íÈÐ Ýíá áßÇá ááÓíæÝ Ææ ÇáÓÚáÇá

ÝÁáá áá Çááá- ÚÓ æíá- Áá íÈÐÈáá ÓáííÇ ; æÁá ííáÚáÇ Ýí ÇáÝÑíæÓ ÇáÁÚáí Ááíá.Ááíá
: æíÈÇáÇ æÈÈß ÁÓíÇááÇ áá ÍáÇá ÇáÁÈíÇÈ ÇáÈí ÐÇááÇ Ýíß æÇáíß ÇáÓÇÚÑ áíáí ÇáÚíáÇáí
ÁíÚá ÁáÚí ÚáÇÐÚß íÇ Èáíá ÍáíáÇ ÐÚí Ñæí ÚáÚá ÇááÓÚíá
íáíáÚá æÈáÚá Ýí ÒáÝ ÓÚíÑí æíÚáÓÚ ÁÓÓÚÑí æáÇ íÚÑíá
ÝÈÇÓÚáß íáÈÝ ÇááÚÈÈ ÇááÚÚáí æíÚááß ÑæíÚí ÇáÚáÚÁ ÈíÚæá
ÈáÇíí íÇ ÈáíÚá ÝÚáÇ áííÈ Èá ÈÓÝí Ááí Òí Èíáæ Çáááæá
íííÈ ÚáÚß àÇ ííí ÇáÁáÇáÚí æíÈÑá áÚá ÈÒÇÆÑáÚÇ ÇáÓÚÐíá
ÝÁáí íÇ áÚáí ÇÈà ÇáÓÚíÑ ÍæáÚÇ ÚáÚí æíÚíí æÈíáÇáÚí áÐíÚá
ÍÈÚÇß ÇááÚá ÓÓÚíÇ æÈÚá íá æÈíÐÚíÐ ÇáÁáÇáÚí íÇ ÈáÚíÚá
*ÝÑÇÆÓ ááÓíÈ

.ÍááíÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 75 ÇáÈÇÑíí 29 ÑÈíÚ ÇáÁæá 1410áÚ ÇááæÇÝÐ: 28 ÁßÈæÑÑ 1989á*]
:Çáíáíááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí áá áÇ æÈí ÈÚíá; æÈÚí

ÝÐí ÈíÁÈ ÇáíáÇÈÈ ÈÓíÐ Úáí ÇáÐÇíÈ ÇááíáÓíá ááíáÇí; æÈíÁÈ ÇáÓáÇá ÈÈáÇæÓáá áá Òá
ÍÇáÈ; æÓÇÑÈ ÇáÁÝæÇá Èáæß áíæááá áá Òá ØæÈ; æÇáÝÇÑÚæá íÈÓáæá ÈÈÚíÇí
ÁíØÇÆáá; æÓííÈ ÇáÁíáÓÈÈ ÇáÚÇááíÈ ÍááÈáÇ Úáíáá; ÝØÝÐÈ áÇ Èáæí Úáí ÓíÁ; ÈíÑÐ ÁÝÐÇÐ
ÇáíáÇí; æÈÓæá ááÇÐíá; æÈáæÈ áááíá; æÈÐáÈ íÐÇÆÐá; æßÓÑÈ ÈÚÓ Çáíæá ÇááííØÈ Úá
ÁáíÇÈáÇ; æÓÑÈÈ ÈÚÓ Çáíæá ÇáÓííÐÈ ÓÝíÇ Úááá; æÈáÝÈ ÇááííÇá áííí ÁÚÓ ÁÈáÇÆá ááíÈáá
ÇáæÇíí Èáæ ÇáÁíÑ; æáÚÚááá áÓí Ááí ÑÈá ÚíáÈ æÚíÑÇ Úáí íí ØáÐÇÁ ÇáÝÈí áá ÇáÓíæÚííá
ÇáÐíá ÁÚááæÇ ÈæÈÈáá æíááæÇ áÓÇÈíáá æÁØáÐæÇ áíÇáá ÈÚí Áá àÇááá ÇáÚÝæ ÇáÚÇá ÇáÐí

. ÁÓíÑá ÇááíÇáíæá Úá ÇáÓíæÚííá æÇáÚááÇÁ ÇáÐíá íÚááæá ÈæÈÈáá ÐÈá Áá íÐíÑ Úáíáá
Ýáßí ØÇÑáí ÐÈá ÁíÇá áííæá ÚØíÈ Çááá Áíí ÇáÐÇíÈ ÇááÓáæÑíá ÈíæÓ ÇááÚÇÑß Ýí áíááÈ
ÝÇÑíÇÈ; æÐÇá áí: ÈÚí Áá ÇáÈÓÑáÇ Ýí (ÒÑæÇá ÈÇÓí); æÓÇÑÈ ÇáØÑíÐ Ááí áÑßÓ ÝÇÑíÇÈ
(áíááÈ) ÁáÇááÇ áÝÈæíÈ; æÁíÑßÈ ÇáíæáÈ Áá ÇááÑßÓ ÓÇÐØ ÈÁííáÇ áÇ áíÇáÈ; ÁÑÓáÈ
ÁæÇáÑáÇ Ááí ÇááíÇÝÚ Áá íÓÈÚí ááÐá ÇááÑßÓ Ááí ÍæáÈ ÁÈÇí ; æáßí ÈíÁÈ ÇáíæáÈ ÈÑÈÈ
ÁáÑáÇ ááÑíá ÈÚí Áá ÑÁÈ ÈÓáíá ÚáÇÁ Çáííá æáííæá ÚØíÈ Úáí ÇÐÈíÇá ÍÓæááá Úáíáá ; ÝÁáÐÈ
ÇáíæáÈ ÈÁíÑ ÒÈÇßáÇ áÚááÇ ÈáÐÐ Èá ÇááæÞÝ; ÝÁÑÓáÈ ÈÓÈÚÈ ááÇííá æáÓÝ ááíæá ÑæÈíÈ
ÁÝÚÇáíÈ (ÚÓÑíá ÁáÝ ÍæáÇÑ) ÍÈí ÈÐÈá ÍíÑÈ ÐÇíÈ ÚáÇÁÇáííá ÇááííÇáííá ÇáÐíá ÈÚÈÓ
ÈÓíÑÈáá ÇáÁÑÓ æÈÓíáí ÈÐßÑáá ÇáÓáÇÁ æÈÝíÑ Èáá ÇáíÈÇá æÇáÁÑíÇÁ; æÈÓÑÝ Èáá
ÇáÓáæá æÇáÁííÇÁ; æßÁá Áííáá ÇáÈíÑ

: Èà Úá ÇÑ ÇáÐí ÐÈá ÇáÁÓí ÈÓæØá; æÈÚáí Èà ÁÈæ ÇáÓíÈ àÇÓíÇ
ÁÚÝÑ(1) [íÇ áá ÚÝÑÈ ÇáÁÓí ÈÇáÈÑÇÈ ÈÚí ÐÈáá ÈÚÓÇß (ÓæÁß) ááá ÁÈÐíÈ ØÇÑáß (ÓíÝß)ç].

ÇááíÈ ÇááÓÈÑ ÈÓæØá ááá ÇííÑÈ ÇáÓÇÑá ÇááÓáæáÇ
æÈíÓÈÈ Èíá ÇáÝæÇÑÓ áÇÈÚÓ(2) [àÐÇ ÇáÁÓí áÝÓá ááØí ÈíáÇÁ ÇáÝÑÓÇá ÍÈí ÁÓÈíÈ áÈíÈá
(ÓÚÑá Úáí ÒÈÝá) ÈÓÈÈ ÇáíáÇÁ ÒáááÇ ÚÇÈÚÈ; ÝÁÓÈí Òáá ÇáÁÓí áÇÈÓ ÚÇÈÚÈ áá ÇáÓÚÑ

.Ýí ÍÇíá ÚÇÈÈá]. Ýí Úíáá áá áÈíÈíá ÚíáÇ(3) [ÇáÚíá: ÇáÚÇÈÈ ÇáßÈíÝÑ]
áÁáÇÁ ÇáÐÇíÈ ÁáÑ ÚáÇá æÓÈÚÈ Çááá æáÈÈÈ Çááá; ÝÈáÇæá Áíí áÑÓí ÇááÝæÓ ÇááÈáÚ æáæ
ÓæÝí ÚÈí ÇáÓáí; æÁÚÑí ÈÚÓ ÇáíÑÇÓ ÇáÐí ííÝæá ÈáÁáÇÁ; æÝí áíáÈ æÇííÈ ÐÈææÇ áÁáÇÁ

ÇáÐÇíÈ ÇáÈáÇÈÈ; æáá ÐÈááá ÐÈá ÈáÝÓ ÇáØÑíÐÈ (íÇÑáíáí) ÇáÐí ÒÇáÈ ÇáÐÇÇÆÝ ÈÈÇÈÚá
ÍØæÈ ÍØæÈ; æÇáØÇÆÑÇÈ Èæíá ÒÑÈÇÈáÇ ÈáÇÁ Úáí Èæíáá ÇááÇÓáßí ÇáÐí ííááá Áíí ÇáÚááÇÁ
Íæá (íÇÑ áíáí); æáßÐÇ ÇÓÈÓáí áÁáÇÁ ÇááíæÈ ÇáÈáÇÈÈ Ýí áíáÈ ÍÇáßÈ ÇáÚáÇá; æÈÐíá ÍÝíÚ
Çááá ÁÑÈÇÈ æÇÓÈáá ÇáááØÐÈ; æÇáÓíÈ ÚáÇÁ Çáííá Ááí ÑÁæÓ ÇáíÈÇá; Èà áíá ÇáááÇÝÐæá

æÇáÚááÇÁ ÊÍÊ ÞÍÇÍÊ ÍÝÍÙ Çááá ÇÑÈÇÈ Úái ÄáíÑ ÇáááØÐÊ Óíí áíáí íæÓÝ æÇÍÊæÇ
ÇáááØÐÊ; æáßÐÇ æÝÍÁÊ ÍÇÑÊ ÇáÚÍÁÊ ÍæÑÊáÇ áÊÍÍ (áíááÊ) äÝÓáÇ áÓÊÞÑÊ; æÓßÊÊ áíÇÝÚ
ÇááíÇáííá ÇáÊí ÁÞÓÊ áÓÇÍÚáÇ ÝÊÑÊ ØæíáÊ äá ÇáÓàÇá áÇ ÊáíÁ ÝíáÇ ; æäÇáÊ áíááÊ áÁæá áÑÊ
ááÁ ÍÝæáÇ ; æÛÝÊ ÈÚÍ Áá æÇÑí ÇáÊÑÇÈ áíáÊ ÇáÚÇÈ æáá Úái ØÑÍÞ ÇáÓÝæÊ ÇáÐíá æÓÝáá
ÓÚÍ Ýí ÑÓÇáÊá Áái ÚáÑ ÑÓí Çááá Úáá ÈÚÍ áÐÑ ÇáÞÇÍÓÍÊ ÞÇÆáÇ : (. . æÁÓÍÊ äá ÇááÓáííá
ÓÚÍ Èá ÚÊÍÍ ÇáÞÇÑí æÝáÇá æÝáÇá æÑÍÇá äá ÇááÓáííá áÇ íÚáááá ÁáÇ Çááá; ÝÁáá Èáá ÚÇáá
; ÞÇæÇ íææá ÊÇáÞÑÁá ÁÐÇ Íá Úáíáá Çááíá Þíáí Çááíá; æáá ÁÓÇÍ Ýí ÇáááÇÑ áÇ ÊÓÈááá
ÇáÁÓæí; æáá íÝÓá äá áÓí áááá äá ÊÞí ÁáÇ ÈÝÓá ÇáÓáÇÍÊ ÁÐÇ äá ÊßÊÊ ááá) ÇáÊÍÇÍÊ
æÇáááÇÍÊ áÇÈá ÞÊÍÑ4/47

æáßÐÇ íáÞÐ ÇáÓíæÚíæá Ýí ÝÇÑÍÇÈ áÑßÓ æáÇÍÊáá (áíááÊ) ÈÚÓÑíá ÁáÝ ÍæáÇÑ; æáíááÊ ÞÇá ááÇ
ÊÇÑííáÇ ÇáÐí ÒÑÝ ÈÁÓáÇÁ ÇáÓÍÇÈÊ æÇáÊÇÈÚíá ááá ÝÊÍæáÇ æÞØæáÇ; æáá äá ÞÇÆÍ Þí áÓí
. ÚíáÊ æÚÍÑÇ áÞÇÁ Èáá ÈÍÓ æáÞáÊ áÍÓÊ íÍÓáÇ äáÇÝÞ Ýí ÍæÝá áÇÑÇ
áÞí ÍÊáí ÈÚÓ ÇáÁÍæÊ Áá ÇáááíÓíÇ Ýí (ßÑÇá æááíÇá / áííííÊ Ýí ÈÍÍÓÇá) ÞÇæÇ íÊÞÇÓæá
. ÑÇÊÈÇ äá ÍæáÊ ÞÇÈá áÇÆÊ ÑæÈíÊ ÁÝÚÇáíÊ ÓáÑíÇ Áí (ÑíÇá æÇÍÍ Ýí ÇáÓáÑ)
. ÁÁÇÁ ÇáááíÓíÇ áæ ÞÇá Èíá Áííí ÇááíÇáíá áÇá áÇÓÈÑæáá ÈÈáá ÁÑÍÓ æáÇá ÁÊÍÓ

:áí äÝÓ ÇáØÑÍÞ

Áá ÇááíÇáííá ÇáÁá íÓíÑæá Úái äÝÓ ÇáíÇÍÊ ÇáÊí ÓÇÑ ÚáíáÇ ÇáÓáÝ ÇáÓÇáí ÇáÐíá ÝÊÍæÇ áÐá
. ÇáÈáÇÍ äá ÍíÊ ÇááÚÇáÇÈ æÇáÓíÞ æÇááíá æÇáÓáÇÓá æÇáÈáÇÈá (ÇáÁÍÓÇá)
ÝÁÐÇ ÁÓÝÊ Áái ÇáßÑæÈ ÇáÊí ÊÓÈ Úáíáá ØÈÇ ; æÇááÓÇÆÈ ÇáÊí ÈÈáÓá Úáíáá ÞÇááØÑ ; áÇ
. íæÇÍææá äá áÚÇáÇÈ Ýí ÈæÝíÑ áÞáÊ ÇáØÚÇá ÈÍÑß Áá ÁáÇá ÇáØÑÍÞ æÇÍÊ

:Ýí ÝÇÑÍÇÈ äÝÓáÇ

æííÊáí ÁÈæ Çáíáíí áÓÁæá ÇáÁÍæÊ ÇáÚÑÈ ÇáÁíÊ äá ÝÇÑÍÇÈ ÞÇÆáÇ : áÞí ÝÇÊÍÊ áííæá ÚÓÍÊ
Çááá Ýí áÈáÚ äá ÇááÇá Èíá Íí ÁáæÓÚá Úái ÇááíÊÇÍá Ýí ÇáááØÐÊ Áá áíÝÚá Áái
:ÇáíÈáÊ; ÝÁíÇÈáí ÈííÇÁ
ÓÁØØÑ ÇáÁá Áá ÁÝÇÈÍß ÈÓÑ ÇÓÈßÈáÊ Úáíá ÇáØÈÇÍ; ÝáÞí ÁæÓíÈá Ýí ÑáÓÇá Áá íÓÈÑí
ááÚÑÈ ÇáÑÓ ÍíáÇ ÍÊí íØÈÍ ááá íæáíÇ ÇáÑÓ; ÈíááÇ ÞÇáÊ ÇáíÈáÊ ÞááÇ áííæáÊ ááá; Èá ÚÞÈ ÁÈæ
Çáíáíí ÞÇÆáÇ: áÞí ÞÇá íÓÈÍá; æÓíÓÍ ÁÓÍÇÈ ÇáíæÇáíÊ äá Èáá ÇáÓáÇÍ ÇáÐí íÈíÚá (áá ÇáÚáíáÊ)
!; æÁáÇ ÝÁáí áá ÈÓÍÇÍ Çáííá

:ÇáÈáæí Úái ÇáÁÈæÇÈ

æáíá ÇáÁá Úái ÁÈæÇÈ ÇáÓÈÇÁ ÇáÐí ÓííÇááÇ ÈÈáæíá; ÝÊÞá ÇáíÑßÊ; æÈÈØíÁ
ÇáÓíÑ; æÈÚáÞ ÇáááÇÝÐ ; ÝÁÚÇá Çááá ÇáíÈáÇÈ ÇáÊí ÓÈæÇÍá áÐá ÇáÈáæí ; æÁáÇ ÇáíæáÊ
ÝÑÈíÚáÇ áæ ÇáÓÈÇÁ ÈÈáæíá æíáííá ; æÚÇáÈÇ áÇ ÈæÇÍá ÇáíæáÊ Ýí ÇáÓÈÇÁ ÍÇÓÈ Íæá
ÚÇÓáÈáÇ ÍÈáÇÈ áááíÇáíá íÚæÓáÇ ÇáØÚÇá; æíáÞÓáÇ ÇáíÓÈ ÇáÐí íÓÈÚááá ÇááíÇáíæá
. ááÈíÝÆÊ; æíÚß Úá ÇáÓíÞ ÇáÓííí ÇáÐí íæÇÍáá ÇááíÇáíæá äá ÍíÊ ÇáÐíÇÆÑ æÇááÚÍÇÈ

:áÞÇÈáÊ ÇáÈíÇÑ

:æíÞÇÈáß ÇáÈíÇÑ æÁáÊ ÈÐßÑ ÓíÞ ÐÇÈ íí ÇááíÇáííá ÈÞæáá
(áÇÓáÈá ÈÈÓæáæ;! áÞí ÇáÈáí ÇáíáÇÍ æíííÊ ÑæÓíÇ)
æÞí íæÇÍáß ÇáÈÚÓ ááá íÚíÓ áÚÓæá ÇáíáÇÚ ÈÁÚáÇá ÇáÚÑÈ æÓíÝá ææßÇáÇÈ ÁáÈÇÆá ÞÇÆáÇ
: (ÁáÇ áÓÈ áÓÈÚÍÇ Áá ÁÓÈÑß Ýí ÇáÁÈá ÈÁá ÁÓíí ÇáííÊ ÇáÁááíÊ ÒÑÇáÇ ÈÁá ÁÞíá
. ÇáæÞáí ááÇÑ áÓÈÚÑÈ ÈííÞ ÇááÓáííá)
æáßÐÇ íØÈÍ ÇáÞÈÇá Óí ÇáÓíæÚíÊ ÇáÁÝÚÇáíÊ ÍÑÈÇ ÁááíÊ íÁÈá ÈÚÓ ÇááÓáííá äá ÇáÈÐá
. ááÇ; æíÈíííæá äá áÓÇÚÍÈáÇ
æáÇ ÐÇß ÁáÇ áÁá ÈÚÓ ÇáÓíÝ ÇáÚÑÈíÊ áÇ Èái ÈØÇáÚ ÇáÞÑÇÁ ÈíæÇÍÊ ÇáíáÇÝÇÈ æÇáÞÈÇÁ
. Èíá ÇáÇÍÓÇÈ áÁááÇ ÈæÞ ááÚÑÈ Áæ ááØÑÞ

:Íßá ÇáíáÇÍ ÈÇááÇá

íÞæá ÇÈá ÈíáíÊ Ýí ÇáÁíÊíÇÑÇÈ ÇáÚááíÊ / ÇáÝÊÇæí ÇáßÈÑí 4/183: (æáÐáß ÞáÊ ææ ÓÇÞ ÇááÇá
Úá ÁÓÚÇá ÇáíÇÚ æÇáíáÇÍ ÇáÐí íÈÓÑÑ ÈÈÑßá ÞíááÇ ÇáíáÇÍ æÁá áÇÈ ÇáíÇÚ)
æíÇÁ Ýí ÍÇÓÍÊ ÇáíÓæÞí Úái ÇáÓÑí ÇáßÈíÑ Ýí ÝÞá ÇááÇáßíÊ Ýí ÞÈÇÈ ÇáÓßÇÈ 2/111: (æÁáÇ
ÁÐÇ ÈÑß ÈíáíÓ ÇááÝÓ áÈí ÞÈáÊ ÝÁáá íÓáá ÇáííÊ Ýí áÇáá Áá ÈÑß ÇáÈíáíÓ ÚáíÇ ; æÚái
ÚÇÞáÈá Áá ÞÇá áÈÁæáÇ ; æáÇ íÞÈá Èá; æáæ ÈÑß ÇáÈíáíÓ ÚáíÇ ; áÐÇ áÐáÊ ÇááÑæáÊ; æíßí
ÚíÇÓ Úá áÇáß Ááá íÞÈá Èá; ÞÇá ÇáÁÊí Ýí ÒÑí áÓáá áÇÓÇá ÇáÓíæí íáßÑæá ÍßÇÍÊá Úá áÇáß
. æíÞæáæá Ááá ÍáÇÝ Çáíáæ äá)
æíÞæá ÇÈá ÈíáíÊ (ÇáÝÊÇæí ÇáßÈÑí 4/184) : ÝÇáÚíæ ÇáÓÇÆá ÇáÐí íÝÓí Çáííá æÇáíáíÇ áÇ
:ÓíÁ ÁæíÊ ÈÚÍ ÇáÁíáÇá äá ÍÝÚá) æíÞæá Úái Þæáá ÈÚÇáí
ÇáÝÑæÇ ÍÝÇÝÇ æÈÞÇáÇ æíÇáíæÇ ÈÁáæÇáßá æÁáÝÓßá Ýí ÓÈíá Çááá Ðáßá ÍíÑ áßá Çá ÞáÈá
(ÈÚááæá

(CáEæÈÈ 41)

ÝíÈ Úái ÇáæÓÑíá ÇááÝÐÉ Ýí ÓÈíá Çááá æÚái ðÐÇ ÝíÈ Úái ÇááÓÇÁ ÇálàÇÌ Ýí ÀæÇááá Àä
ßÇä ÝíÇ ÝÓá (ÓíÇÌÈ Úá ÇáÍÇÌÈ); æßÐáß Ýí ÀæÇá ÇáÓÛÇÑ ; æáÇ ÍáÇÝ Ýí ðÐÇ ÀÐÇ àìà
ÇáÚíæ; ÝÁä ÝÚ ÓÑÑáá Úá Çáííæ æÇááÝÓ æÇáíÑæÈ æÇÌÈ ÀìàÇÚÇ) Á. àÚ
ÐÇá ÇáÐÑØÈÍ Ýí ÈÝÓíÑá(2/242) : ÇÈÝÐ ÇáÚááÇÁ Úái Àáá ÀÐÇ àÓáÈ ÈÇááÓááíá ÍÇÌÈ ÈÚÍ
ÀÍÇÁ ÇáÓßÇÈ ÝÁáá íÈ ÒÑÝ ÇááÇÁ ÁáíáÇ ; æÐÇá àÇáß : íÈ Úái ÇááÇÓ ÝÍÇÁ ÁÓÑÇáá æÁá
.(ÇÓÈÚÑÐ Ðáß ÌáíÚ ÀæÇááá ; æáÐÇ ÀìàÇÚ ÁíÓÇ

.æÈäÇÁ Úái àÇ ÈÐÌá
.íÈ ÇálàÇÌ ÈÇááÇá ÇáÁá æìæÈÇ ÚíáíÇ (ÝÑÓ Úíá) Úái Bá ÐÇÌÑ ÍÈÈ ÓÓÍ ÍÇÌÈ ÇálàÇÌ
ÝÁÐÇ Úáá ÇááÓááæä Áä ÇáàìÇáíá ÈÍÇÌÈ Áái ÁÍÐÍÈ Ýáá íÐææÇ ÈßÝÇÌÈ ÇáàìÇáíá ÝßááÇ
ÐØÚÈ Ñíá àíÇáí ÈÓÈÈ ÇáÈáì æìÈ Úáíáá ÝÚ ÍíÈ ÇáÑíá áÁááá ÈÓÈÈæÇ ÚáíÇ Áæ æÈÁæáíá
ÈÐáß; æÁÐÇ Úáá ÇááÓááæä Áä ÇáàìÇáíá ÈÍÇÌÈ Áái ÁßÍÇÓ ææä Èä àÇÈ ÐÓá áááá ÈÓÈÈ ÇáÈáì
æÇáÈÑÍ ÝÚái ÇááÓááíá ÈäÇÁ Úái ÑÁí ÇááÇáßÍÈ ÝÚ ÍíÈáá; æÁÐÇ Úáá ÇááÓááæä Áä ÇáàìÇáíá
ÈÍÇÌÈ Áái ÐÍíÑÈ Áæ Áái ÝÑ ÌáÇÌÐ Áæ ááÇÌÁ Ýí ÇáìÈÇá æáá íÁáæÇ ááá ÇáíÝÇÑÇÈ ÝÁá
.ÇááÓááíá íÝÚæä ÍíÈ Bá àìÇáí íÐÈá ÈÓÈÈ ÇáÈÐÓíÑ Ýí ðÐá ÇááæÇÍ
æÁÐÇ ßÇá ÇáÁáÇá àÇáß æÇáíáÝíÈ íæìÈæä ÝÍÇÁ ÇáÁÓíÑ Áæ ÇáÁÓíÑÈ ää ÇáßÝÇÑ ææ
ÇÓÈÚÑÐ ÇáÝÍÇÁ ÌáíÚ ÀæÇá ÇááÓááíá ÝßíÝ ÈÇÝÈÍÇÁ ÓÚÈ ÈßÇááá àÚÑÓ ááæÐæÚ Ýí ÁÓÑ
; ÇáÓíæÚíÈ æÝí áÓÈæÐÚ ÇáßÝÑ
æáÇÐÇ ííßá ÇáÁáÇá àÇáß æÇáíáÝíÈ Ýí ÓÚÈ ÝáÓØíá ÇáæÇÐÚ ÈÁÓÑá Ýí ÁÓÑ Çáíáæí ááÐ
ÁÑÈÚÈ ÚÐæí ; ÝáíÈÐ Çááá ÇáÁÚáíÇÁ Ýí ÀæÇááá; æÚáíáá Áä íÈÇÌÑæÇ Áái ÝÚ áÇ ÝÑÓá
.Çááá Úáíáá áÓÍ ÍÇÌÈ ÇálàÇÌ æÇáíÇáíá
..æáíÚááæÇ Áä Bá àÇ íáÝÐæä Ýáæ àìáæÝ Úáíáá àÚæÓ ää ÐÈá ÑÇÒÐáá ÓÈÍÇáá
.(æáÇ ÁäÝÐÈä ää ÓíÁ Ýáæ ííáÝá æææ ÍíÑ ÇáÑÇÒÐíá)

(ÓÈÁ 39)

:áíÈ Áái ÇáÁÚáíÇÁ
æÁái ÁÐíá áááæÓÑíá áíÈ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíá æÓáá æáí ÈÓÑí; ÝÝí ÇáííÈ ÇáíÓá (ÁíÈ
ÇááÇÓ Áái Çááá ÈÚÇáí ÁáÝÚáá áááÇÓ ; æÁíÈ ÇáÁÚáÇÁ Áái Çááá ÓÓ æíá ÓÑæÑ Èííáá Úái àÓáá
; Áæ ÈßÓÝ Úáá ßÑÈÈ; Áæ ÈÐÓí Úáá ÍíáÇ; Áæ ÈØÑÍ Úáá ÌæÚÇ ; æáÈä ÁáÓí àÚ Áí Ýí ÍÇÌÈ ÁíÈ
Áái ää Áä ÁÚÈßÝ Ýí ðÐÇ ÇááÓíí ÓáÑÇ ; æäá ÞÝ ÓÚÈä ÓÈÑ Çááá ÚæÑÈá ; æäá ßÚá ÚíÚá æææ
ÓÇÁ Áä íáÓíá ÁäÓÇá äÁÁ Çááá ÐáÈä ÑÍÇÁ íæä ÇáÐíÇæÈ; æäá àÓí àÚ Áííá Ýí ÍÇÌÈ ÍÈì ÈÈáíÁ áá
ÁÈÈÈ Çááá Ðíáá íæä ÈÓæá ÇáÁÐíÇá)
. ÑæÇá ÇáØÈÑÇáí Úá ÇÈä ÚáÑ

:ØÑíÐ ÇááÓÓí
:æÁäÇ ááÑí Áä ÇáØÑíÐ Áái ÇáÁàìÇÌ æÇííÈ ; æáÇ íÈáí ÇáÁáá ÁáÇ ÇálàÇÌæ æÇáÁìÓÇÌ
(Áä ÍÓÈÈä Áä ÈííææÇ ÇáíáÈ æááÇ íÚáá Çááá ÇáÐíá ÍÇáíæÇ äáßá æíÚáá ÇáØÇÈÑíá)
.Áá ÚáÑÇá 142

æáÐí ÍíÈÈäÇ ÇáÓíÑ Áä ÇáÐíá ÍæÇ àÚ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíá æÓáá ÍíÈ ÇáæíÇÚ ÁßÈÑ ää
àÇÆÈ ÁáÝ (àÇÈíá 124- 130 ÁáÝÇ ää ÇáÓíÇÈÈ); ÈíááÇ ää íÓá Úíí ÇáÐíá àÇÈæÇ Ýí ÇááíáÈ
.ÈáÇÈäÇÆÈ ÓÍÇÈí
... æÁäÇ ÇáÁíÑæä ÝíìáÚáá Çááá ää ÈØæä ÇáÓÈÇÚ æíæÇÓá ÇáØíÑ æÁÚáÇÐ ÇáÁááÇÑ

:ØÇÚæä ÚáæÇÓ

æáÐí ÍíÈäÇ ÇÈä ßÈíÑ Ýí ÇáÈÍÇÌÈ æÇáááÇÌÈ 4/95:(áÐáÇ Úá ÇáæÇÐíí Áä Úíí ÇáÐíá ÈæÝÇáá Çááá
Ýí ØÇÚæä ÚáæÇÓ ÓáÈ (18áÚ) ää ÇáÓíÇÈÈ æÇáÈÇÈÚíá íÈÑÇæí Èíá(25-30 ÁáÝÇ); æÝí áÝÓ
ÇáÚÇá ÓáÈ (18) ÍíÈÈ ÇááìÇÚÈ æÓái ÇáÚÇá ÈÚÇá ÇáÑáÇÌÈ; æÁáÓá ÚáÑ áÝÓá Áä àÇ íÁßá
ÓááÇ æáÇ ÓáíáÇ ÍÈì íßÓÝ àÇ ÈÇááÇÓ; ÝßÇá Ýí Óáá ÇáíÓÈ íÈÈ áá ÇáíÈÓ ÈÇááÈä æÇáÓáá ; Èä
ÚÇá ÇáÑáÇÌÈ íÈÈ áá ÈÇáÓíÈ æÇáíá; æßÇá àÇ íÓÈÚ àÚ Ðáß; ÝÇÓæí ááá ÚáÑ æÈÚíÑ ÍÓáá; ÍÈì
. ßÇÌ ííÒì Úáíá ää ÇáÓÚÝ; æÇÓÈáÑ ðÐÇ ÇáíÇá Ýí ÇááÇÓ ÈÓÚÈ ÁÓáÑ

:ÍÚÇÁ áááìÇáíá

æíÈÇáÇ áíá àíÚæ áááìÇáíá ÈÇáíÚÇÁ ÇáÐí ÍÚÇá ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíá æÓáá ááÓíÇÈÈ
: ÇáíÇÚ; ÝÚá ÚÈÍÇááá Èä ÌæÇáá ÇáÁÓÍí ÐÇá
ÈÚÈäÇ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáíá æÓáá ááÚáá Úái ÁÐíÇááÇ; ÝÑíÚáÇ Ýáá àÚáá ÓíÆÇ; æÚÑÝ
:Çáíáí Ýí æìæááÇ; ÝÐÇá ÝíáÇ ÝÐÇá
Çáááá àÇ Èßááá Áái ÝÁÓÚÝ Úááá; æáÇ Èßááá Áái ÁäÝÓáá ÝíÚíÓæÇ ÚááÇ ; æáÇ Èßááá Áái)
(ÇááÇÓ ÝíÓÈÁÈÑæÇ Úáíáá
:æßÐáß áÑíí ÍÚÇÁ ÇáÑÓæá Óái Çááá Úáíá æÓáá ÇáÐí ÍÚÇá áÁáá ÈíÑ
(Çáááá Áááá ÍÝÇÈ ÝÇíáááá ; Çáááá Áááá ÚÑÇÈ ÝÇßÓáá; Çáááá Áááá ÌíÇÚ Ýá ÓÈÚáá)
. ÁíÑíá ÁÈæ ÍÇæí Úá ÚÈÍÇááá Èä ÚáÑæ

*ÓäÇÆÚ ÇááÚÑæÝ ÈÐí àØÇÑÚ ÇáÓæÁ

:CáIáIááá æIá æÇáÓáÇÉ æÇáÓáÇá Úái ää áÇ æEí ÈÚÍá; æÈÚÍ
ÝÞÍ ÍÇæÒ ÚÞÑÈ ÇáÓÇÚÉ ÇáÈÇáíÉ ÚáÑÇ ; æEÍÁÉ áÚ ÁEí ÚEÍÇááá Ýí ÇáÝáíÞ Ááá
ÁÚÑÇÓÍ; æIæáí ÒáÑÈ ää ÇáÑÍÇá ÍÇÁæÇ áæÍÇÚÍ; æáÍÓ ááá ää ÍÇÍÉ Óæí ÇáÇÓÈÆÈÇÚ ÈÇáIíÉ
Ááí æÇáÞÍÇá ÈÍIáEí Ýí ÁÍN ÓÇÚÉ ÁÚÇÍN ÝíáÇ ÇáßæíEí; æÁÐÇ ÈÍNÓ ÇááÇÈÝ íÑá: ÝÁIÈÈ ää
ÁáÈÇ; ÝÞÇá ÁÍ áÓáá íÑÍ Áá íÓÍ Ááíß áÓÍÉ ÞEá áÚÇÍNÈß æÐáß ÈÚÞíEÇ Úái áÍÇÓNÈß ÈÇáÁáÓ
ÝÞÍ ÞáE ÁÍÍ ÓáæIáÇ Ýí IáÚÍÉ ÇáÁÓáÇÍ ÇáÁIÈæÇÚÍ; Ýáá íßá áí Áá ÁÑÍá NÚá ÓíÞ ÇáæÞE
.æÇáÁáÓÚÇá ÇáÓÍÍ; ÝÁIÈÈá ÈÝÓá æáßá áÇ ÈÈÁÍN
æIá NÍá IáíÞ ÇááIÉ ÞÓÍÑ ÇáÞÇáE; íEíæ Ááá Ýí ÇáÚÞÍ ÇáÍÇáÓ ää ÚáÑá; íIáÝ Ááí ÇáIáÓíá; ÝIáÚ
ÈÚÓ ÞááÇÈ Úái áÓÇáá íáÞÓáÇ ÇááIæ æÍÓá ÇáÑÈØ æÞæE ÇáÓÈß; ÝÞÇá: ÁáÇ ÇáÐÍ ÇÈÓáÈ
Èß; ÝÓÁáÈá Úá ÇÓáá ÝÁÈí Úái ÐßÑá; Èá ÞÇá: ÓáÚÈß ÈÞæá: ÇááIÇáIæá ÈÍÇÍÉ Ááí ÚÐÇÁ
æßÓÇÁ; Èá ÁÍNÍ ää IíÈá NÓáE æÞæI ÞÇÆáÇ: áÐá ÈáÇÈÈ ÁáÇÝ IíáÇÑ ÞæíEí:ÁáÝ
.ááÓÚÇá; æÁÍNÍ ááßÓÇÁ; æÈÇáÈÈ ááIáÇÍ
Èä ÞÇá : áÞÍ ÓáÚÈß ÈÞæá: áÞÍ ÁIÈÈÈ áÐÇ ÇáIáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí ÈááÁ áÝÓí; æáÚáá íÓÍÑ Ááí ÈíEíá
.ää ÇáÓÚÑ ÈÚáíE ÈááÇ áÚÈÑÇ Úá ÁÍÇÓÍÓ
æÞÝ Çááæí Èí IíE ÁáE ÝáÍÓ áí æÁÍN ÚáÚß æáÇ æÈÞIá
ÁIÚÍ ÇáááÇáÚE ÝÚÍ áÚæÇß áÐIÐE ÍEÇ ÈÈßÑß Ýáíááá Çááá
Èä ÞÇá: Áá ÇááIÈÈ íE Áá ÈÞæá ÍÇáÓÈ ááá æáÑÓæáá Óái Çááá Úáíá æÓáá; ÁáÇ ÇááÇÓ æÇáIáÇÍ
.ÇáÇÝÚÇáí æÚíÑá ÝÁáá íÈÚÍÑ æíEíæá; ÝÞáE: ÓIÞE
Èá ÚÍE Ááí Úáíá Ýí ÐßÑ ÇÓáá ÝÁÈí; Èá ÞÇá áí: ááÇß ÞEÇÈ ØÈÚáÇá ÇÓáá (ÇáIáIá Ááí ÇáÞÑÁá
ÇáßÑíá) æáæ ÞEíE ÓÚÍÑ íÓÍÑ Ááí ææÇÓÍÚ Ýí ÇáÞÑÁá ÇáßÑíá ÈØÈÚÉ ÁáíÞE ÝÇÍÑE; Èá ÞÇá:
(Úái ÞÑÈæáá ááá Áá ÓÆÈá Áá ÈÁIÐæáÇ; Èá ÁÍNÍ ää IíÈá ÚÓÑíá IíáÇÑÇ ÞæíEíÇ æÞÇá: áÐá
.ÁÍNÈáÇ)

:ÇáÁIáÇÓ Ýí ÇáÁáÝÇÞ
æÞÍ ÈÑßE Ýí áÐá ÇáÞÓÈ ÁEÑÇ ÞEíÑÇ ; ÁÐ áÇ ÓÇá ÇáIíÑ Ýí áÐá ÇáÁáE ÞEíÑÇ ; æÇáIÞ Áá
ÇáIáÇÍ ÞÍ ÞÓÝ ááÇ Úá ØÇÞÇÈ ÍíÑE; æßææÓ áIíÑE áÇÓÇáE ÇáÓÇÍÉ ÇáÁÓáÇáíE ÈÓÍÑ
ÈáÇ; æÇáIáÇÍ ÍíÑ ÞÓÇÝ ; ÝÞÍ ÞÓÝ Úá ÇáØÇÞÇÈ Ýí ÇáÓÚæE; æÚá áßææÇÈ ÇáIíÑ Ýí
ÁÚáÇÞáÇ; æáIá áÓá ÈáíÓÇá ÇáIáÇ; Í Ýáæ ÁÓIÞ áíÓÇá; æÁÑæÚ áÁÓN Úái áIí ÈíÇÑ ÇáIíÑ ÇáÐÍ
.íÓÑí Ýí ÁæÓÇØ ÇáÁáE ÇááÓááE
æáÞÍ ÞÇá áÓÇá ÇááíÓÇá íáIá áÁÓNÇ Úái áÓIÇÞíE ÇáIíE ÇáÓNÍÝ
.æÝí NæÇÍE Ááí ÇáIíÑáí (Áá ÇáÁíáÇá áIÁNÓ Ááí ÇááIáE ÞáÇ ÈÁNÓ ÇáIíE Ááí ÍIÑáÇ)
æáÐÇ ÓáI Çááá ÁáÇ æIáÇá ÇáIÞ ÇááÈíá Ýí ÍÇÈ ÇááÓááíá ææÇÞÚáá; ÝáÇÓÇáE ÇáIÓIÑE
ÇáÚÑEíE-ÈáÇ ÝíáÇ ÇáIáá æÇáIÍÇÓ æáIÍ æÇáIáIí- ÈáÚá ÈÞEíÑ ää ÇááÚá ÇáÁááíE ÇáEí ÁæIÚáÇ
.Çááá Ýí ÞáæE ÞEíÑ ää ÇáÓRÇá Ýí áÐá ÇáÈÞÚÉ ÞÍÇÓÇ Ááí ÚíÑáÇ ää ÇáÁÞÇÑ

ÞÓØ áÓÈáí ää ÁÚáÇÞÍ
æÈØÇáÚái íæáíÇ ää IáÇá ÓíÇÑÇÈí áÁNÓ ÇáIÓIÑE áÚ Áááí áÇ ÁÐæÑáÇ ÁáÇ áÓØÑÇ áIÑÓí
ÇáÓÍÍ Áá ÁÈÞÍ Úái áÞÑÈÈ ää ááíE ÇááÇÑ ÇááÓØÑáE ÝæÞ ÁÑÓ ÇáÚÓÈ æÇáÝÍÇÑ Èíá ÁáÓáE
.ÇááÇÑ æÓáÇÓá ÇáIáÇÑ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá
æÁáí áÁÍÓ ÈÇáÇÍÈáÇÞ ÇáÓÍÍ ÞááÇ ÇÒÍÇÍ ÈÚÍÍ Úá ÇáÞæá ÇáÐíá íØÇæáæá ÚáÇá ÇáÓáÇÁ ÚÓÈ
.-æÁÈÇÁ; æIÈÇÑæá áÇÁ ÇááÓá áÞÇÁ æÓÝÇÁ- Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá
:Áá ÚEÍ ÇááÓÍÝ

æÞÓÈ Áá ÚEÍ ÇááÓÍÝ ÁIí ÇáÞÓØ ÇáEí áÓÈáí; æáÇ ÁBÈÑ áÐá ÇáÞÓØ; ÁÐ ÍØÈÈ ÇáIáÚE áßÇá
ÇáÓÍÍ ÁIáI ÇáÞÓÇá ÝæÞ ááÈÑ ÇáIÝÇÚ Úá ÇááÓÍÍ ÇáÁÞÓí; æÁáÈÈ ÈÇááÇÓ Áá íÈÈÚæÇ
ááÐÇ ÇáIáÇÍ; æáæáE ÈÇáIæÑ ÇááÓNÝ ÇáÐÍ ÞÇáE Èá (áIáE ÇáIÚæE) Ýí ÇááIÇá ÇáÓÍÍ; æÁÐÇ
ÈÇáNÁE ÈÑÓá Ááí ÈÚÍ ÇáIØÈÈ ÈÑÓÇáE áÚáÞE ÓØÑÈ Úái ÚáÇÝáÇ áÚ NÍÇÁ ÇáIÚáÇ Ááí Áá
ÚEÍ ÇááÓÍÝ; ÝÝEíEáÇ ÝæIíE ÝíáÇ (2057) IíáÇÑÇ ÞæíEíÇ ; ÝÚIÈÈ áÇáNÁE ÈÑÓá ÈÚÍ
ÇáIØÈÈ áÈÇÓNÈ áÐÇ ÇááÈáÚ áÚ ÁÚÝÇá ÇÓááÇ ; æÞÍ ÈÍÇ áí Áá áÐá ÇááNÁE ÞÍ ÍÝÚE ÈÍÓIáE
áIíÑÇÈ ÇáÚáÑ ÍÝÚE æÇÍE ááIáÇÍ; ÝáÑIæ Çááá- ÚÓ æIá- Áá íÓÈá ÚáíáÇ IáÇÈE ÓÈÑá Ýí
ÇáIáíÇ æÇáÁIÑE ; æÁÓÁáá ÈÚÇáí ááÇ : ÇáIÝÚ æÇáÈÑßE Ýí ÇáIá æÇáIáíÇ æÇáÁáá æÇááÇá
.æÇáæáI

:ÇáÓÚÈ ÇáÝáÓØíáí
æááÇ ÇÚÈÓÑ ÞáEí ÁááÇ ÍÇáE ÇáÓÚÈ ÇáÝáÓØíáí; ÝÞÍ ÇáØÈÚ Ýí áÝÓí æÁáÇ ÁÑÇá Ýí ááIÑá
Ýí ÇáßæíE ÍÇÓÈ æÝí ÇáIÓIÑE ÚÇáE; ÁÐ Ááá íÓßá ÁÚáEíE ÓRÇáíE Ýí ÇáßæíE ÈÞÑIÈÇ
.ÇáØÈÇÚÇ ÚáiÞÇ íIáá ÇáÁáá æÇáÁáá; æíáØæí Úái ÇáIÓá æÇáÚÓÈ áÚÇ
ÁÐ NÚá áBÈÇÈ ÇáIáÑ ÇáEí æÇIáÈá æáÇÓÇáE ÈØÇÑIá ÍEáÇ Iá æÁíááÇ ÓÇÑ ; æNÚá Çáßæí
ÇáÓÍÍ ÇáÐÍ IæÇIáá ää ÇáÞÑIÈ æÇáÈÚÍÍ; æIÚß Úá ÇáÚÓØ ÇáEí íEÍÑÚáÇ Ýí áÓIÑÈá; æÇáÁáÇá
:ÇáEí ÈÚÈáá Èíá IæÇáIá æÝí ØíÇÈá ÁáÇ Ááá
áÓáá Úái ÇááÓIÑE áIæ ÇáÁÞÓí; íáÓí Úái IÑÇIá; æIíØæ Úái ÇáIáÑ; ÝÇáÁÓNÈ ÇáÝáÓØíáíE áÇ
ÈßÇÍ ÈÓÈØÍÚ Áá Èáá ÓÈÇÈáÇ ÝæÞ Áí ÁÑÓ æáÇ ÈÍE ÚáÇá Áí áÚÇá; æáÇ ÈØIÞáÇ
ÈÞÚE; æÇáÓáÇá ÈÈæÇæÓá ää Þá áßÇá ; æÇáIÑÇÈ ÈÚáá Ýí ÍÓIá ÝÈÚáÞ IÑÇIá; æÈÈæÇáí ÇáÁIÇá
:áÈÑÓ Úái IÑÇIá ÇáááI

ΒάαÇ ÁãÈÈ ÇáÓãÇã ÞãÇÈ ÑßÈ ÇáíãÑ Ýí ÇãÞãÇÈ ÓãÇãÇ
æãÚ Çáíãí ÇãßÈíÑ ÇãÐí íÇæá Èã ÇãÝáÓØíáí Áã íãÚ ÇãÝÈÇÈ ÇãÐí Úáíã ÇãÚÇÆãÈ
ÈÐÈÇÈ; æÑÚã ÇãÚãÇÁ ÇãÓíí ÇãÐí íÈÐãã áíæÝÑ Èã ÇããÈãÚ ÇãÐí íÝÚã ÁíÑ ÇãÓãÑ ÁíÑÈ
áãÓÐÈ (ÇãÞÝÒ) ÇãÐí ÒÈÈ áã ÇáíÇÈ Ýíã æãæ íÓí- ÛÇãÈÇ- Ùã äÓÝ ÑÇÈÈã; æÇãÁÐÓÇØ
ÇãÓãÑíÈ ÇãÈí ÓíÝÚãÇ áãáíÇÑÓ ÇáíÇÓÈ æÇãÈí æÓãÈ Ýí ÈÚÓ ÇãããÇØÞ Çáí (1500) ÁãÝ
æíãÓãÇÆÈ íæáÇÑ ÓãæíÇ Ùáí Òã ÇÈã äã ÇÈãÇÆã; ÈÚí Áã ÓÇÐÈ Èãã ÇãáíÇÑÓ
ÇãÑÓáíÈ; ÝãÈÐÈãá Ýí ÇãÓæÇÑÚ ÈÑÓííÇ áãÇÓÈããÇß; æÈæÝíÑÇ Ùáí ÇãáíÓÇáíÇÈ; æãÇ ÈãÓ
ÇãÁÐÇãÈ ÇãÈí íÝÐíãÇ ÇãÈÇãÚæã äã ÁÈãÇÆã ÇãæÇíí Èãæ ÇãÁíÑ; ÁãÇ Áã äÐÇ ÇãÓÙÈ áÇÓÇã
ÑÇÝÚ ÇãÑãÓ; ÛÇáí ÇããÇãÈ; áÓãíÑ ÇãÁãÝ; áÇ íÐã ÙãÞã áãÁÚÇÓíÑ; æãÇ íÑíÞ áÇÁ æíãã
:ÁãÇã ÇáíãÞ; æÑÚã äÐÇ Òãã
ÝãÇ Ðã ÇãÁÈÇÁ Èãã æãÇ ÇíÈÝí Èãã ÝÓÙã
æÑãÓ ÇãÓÙÈ äÑÈÝÚ æãæí ÇãÈÐã ãÈÓÙã
: æãÓÇã ÍÇã ÇãÓÇáíã Ñíí
æãÇ áãÇ ÁãÇ æÈæßã Ùáí Çããã æÞí áíÇãÇ ÓÈããÇ æããÒÈÑã Ùáí áÇ ÁÐíÈãæãÇ æÚáí Çããã ÝáíÈæßã)
(ÇããÈæßãæã
ÁÈÑÇáíã 12

: ÁÈãÇÁ ÝáÓØíã íÈÈÑÚæã áÁÝÚÇãÓÈÇã
æãÚ áÐã ÇãÁãÇã ÇãÈí íÈßÈíãÇ Ùáí äÐÇ ÇãØÑíÞ ÇãÓÇÞ áíæ ÝáÓØíã ÁãÇ Áãã íÈÝíÑ íãÇÓÇ
áãÁÑÓ ÇããÈÇÑßÈ; æÈÑÇã íÚÈÑ ãÝÓã ÇÚÈÓÇÑÇ æãæ íÝÚ æÈãÚÇ ÁíÑ ÇãÓãÑ áíãÇÓ; Áæ
ááíãÈ äãÇÓÑÈ ÝáÓØíã; Áæ áØÈÚ ÒÈÇÈ Áæ ÑÑÇÆã íÈÓãã ÇãÞÓíÈ; æÈÑí ÁÈãÇÁ ÝáÓØíã
ããÈÑíã Ýí Òã ÓÇíÈ Ýí ÑíãÇÈ ÇãÝãÇíÞ; æíÇíã ÇããßÇÈÈ; æáíÇã ÇãÁÚÇÈÈ; Òã æÇíí Ýíãã
íÈÆÈØ ÈíÈ ÐÑÇÚã áíãæÚÈ äã ÇãããÓÇÈ æÇãÓæÑ æÁíÓÇÆíÇÈ Ùã ÇãÇãÈÝÇÓÈ ÇãíãÇíÈ ÇãÈí
ÈÓãÓã ÇãÁÑÓ ÇããÈÇÑßÈ ÈíÈ ÁÐíÇã Çáíãæí; æÈÑÇãã íØÈÚæã ÞÓÓ ÇãÓáíÇÁ; æíÈãÇãæã
. ÑæÇÆÚ ÇãÁãÈãÈ äã ÁíÇíÈ ÇãÁíÈÇÑ æÇãÈßÇÝã ÇãÐí íãÝ ÇãÓÝÈ ÇãÚÑÈíÈ æÞØÇÚ ÓÈÈ

: ÇãÈÐã áÁÝÚÇãÓÈÇã
æãÚ áÐã ÇããÁÓí ÇãÈí ÈÓíÈ áãÇ ÇããæÇÓí ÁãÇ Áã äÐÇ Òãã äã íãÓãã ÞÓíÈ ÁÝÚÇãÓÈÇã; ÝÈÑí
ÈÚÓãã æÞÈãÇ Ùáíß íãÚ ááíãÇí Ýí ÁÝÚÇãÓÈÇã ÞÞÓíÈ ÁÓãÇáíÈ ÁÓÈíÈ ÈÚí ÈíæÑ ÇáíãÇÁ
æÈãÇã ÇãÁÓãÇÁ áÚíØÈ ÇãÞÑæã ÇãÈãÇÈÈ ÇãÁííÑÈ; íÞÈã ÇÈã ÝáÓØíã áíæ ÁÝÚÇãÓÈÇã ÈãÇãã
:Áæ ÈãÝÓã æãÓÇã ÍÇãã íÑíí
Áíí ÇããÓãã íÇ äã ÁãÈ äã ÈÓÚÚíáí ÈÇãÑáíÇ
æÈíã ÙÑæÞãÇ ÈíÑí íãÇÁ ÁíæÈ ÙáíÇ
ÈíÝÒãÚí áíÝÚÚ ÇãÚÓÑ Áã æÇííÈáí íÚíÇ
ÝÁØæí ÇãÁÑÓ ÓÈÈÇãÇ ÁÐÇÈã íæãß ÇãÈÚíÇ

:ÁíæÈ ÇãÁíãÇã
æãÐã áí íÞíÞÈ ÇãáíÈÈ æÓãÈ ÇãÁíæÈ ÇáíÞÈ íæã áØÇãÚ; æãÇ ÁÑíÇã ÈíãÚ; æãÇ ÁãæÇã
:ÈíÝÚ; ÝÝí ÇáííÈ ÇãÐí ÑæÇã ÇãÈÑãÐí æÞÇá ÍÓã Óíí äã ííÈ áÚÇÐ ÑÓí Çããã Ùãã íÞæã
(ÞÇã Çããã ÓÓ æíã: ÇããÈíÇÈæã Ýí íãÇáí áãã äãÇÈÑ äã æÑ íÚÈØãã ÇããÈæã æÇãÓáíÇÁ)
ßíÝ áÇ íÈÐã ÇããÓãã áÇãã áÝáÓØíã æãÁÝÚÇãÓÈÇã æÁÈæ ÓÚíí ÇáííÑí íÑæí Ùã ÇãÑÓæã Óáí
: Çããã Ùáíã æÓãã íÞæã
ãã ÒÇã áÚã ÝÓã ÙãÑ ÝáíÚí Èã Ùáí äã áÇ ÙãÑ áã; æãã ÒÇã áÚã ÝÓã ÓÇí ÝáíÚí Èã Ùáí äã áÇ ÓÇí)
ÞÇã ÁÈæ ÓÚíí ÝÐßÑ ÑÓæã Çããã Óáí Çããã Ùáíã æÓãã ÁÓãÇÝÇ äã ÇããÇã ÍÈí ÑãíãÇ Áãã áÇ j(áã
(íÞ áÁíí äãÇ Ýí ÝÓã
ÑæÇã áÓãã 1728
:æÝí ÇáííÈÈ

ãã áÝÓ Ùã äÁãã ÒÑÈÈ äã ÒÑÈ ÇáíãíÇ áÝÓ Çããã Ùãã ÒÑÈÈ äã ÒÑÈ íæã ÇãÞíÇãÈ; æãã íÓÑ Ùáí)
ãÚÓÑ íÓÑ Çããã Ùáíã Ýí ÇáíãíÇ æÇãÁíÑÈ; æãã ÓÈÑ áÓããÇ ÓÈÑã Çããã Ýí ÇáíãíÇ
(æÇãÁíÑÈ; æÇããã Ýí Ùæã ÇãÚÈí áÇ ÒÇã ÇãÚÈí Ýí Ùæã Áíãã
áíÈÑÑ áÓãã 1888
æãã ÁÑ ÒÇããÚÑæÝ ÁãÇ äÐÇÞã Ýíãæ æÁãÇ æíãã Ýíãíã
:ãÓÇÑÚ ÇãÓæÁ

æÝí ØÑíÞ ÙæíÈí æÝí äØÇÑ ÇãÈíÑíã íãÓ Èíã ííí Ýí áÓíí ÇããØÇÑ ÓÇÈ íãíí íßÇí íÐæÈ Ýí ÈíÇÈã
ííãÇ; æÈãÈã ÈßããÇÈ íÈãÚÈã ÈãÇ äã íãÇã ÇáíÇÁ ÇãÐí íÚã áííÇã íÞÑ ÙÑÞÇ ; æÞÓ ÞÓÈ íÈÝØÑ
:áãÇ ÇãÞãÈ ÁÓí æíÈÝÈÈ ÇãßÈí ÍÓãÇ ; ÝÞÇã áí
æÇáíí Ýí ÇáíÇíÈ æÇãÓÈíã äã ÙãÑã; áÇÈ Ýí ÈÇãßæß ÈÇãÁãÓ áíÈÈ ÇãÓæÁ; æÁãÇ æÈæíã
áÁíÓÇÑ íÈãÇãã äã áÓÈæÞÚ ÇãÑÐíãÈ; ÝãÇÐÇ Ùáí Áã ÁÝÚã áã ; æÓÁãáí Ùã ÇãÚÓã æÇãÓáíÇÝíã
:æÇãÓáÇÈ ... æáÇíæã æãÇ ÞæÈ ÁãÇ ÈÇããã
ÝÁÞæã: áæ ÒÇã ÇãÑíã ÇããÇãß äã Áãã ÇããÚÑæÝ áãÇ áÇÈ áíÈÈ ÇãÓæÁ áÐã; æãÚæÐ ÈÇããã äã
.ÓæÁ ÇáíÇÈãÈ; æÓÓÁãß Çãããã ÇãÚÝæ æÇãÚÇÝíÈ Ýí ÇáíãíÇ æÇãÁíÑÈ
:ÝÝí ÇáííÈ ÇãÓíí ÇãÐí ÑæÇã ÇáíÇã Ùã ÁãÓ ÞÇã Óáí Çããã Ùáíã æÓãã
ØãÇÆÚ ÇããÚÑæÝ ÈÐí áÓÇÑÚ ÇãÓæÁ æÇãÁÝÇÈ æÇãããßÇÈ; æÁãã ÇããÚÑæÝ Ýí ÇáíãíÇ äã)
(Áãã ÇããÚÑæÝ Ýí ÇãÁíÑÈ

Ýáá íÈàÈà ÆÓÍÇÈ ÇáÈÑÇÁ æÇáÚàì Áàì ÍÇÌÇÈ ÇáàìÇáìíá Ýí ÆÝÚÇáÓÈÇá æÝáÓØíá æÚìÑáàÇ ää ; ÈáÇÌ ÇááÓááíá

: ÆáÝÞæÇ ÈáÚæÇ æáÇ ÈáÓßæÇ ÝÈÍÑæÇ
:ÝÝí ÇáííÈ ÇáíÓá ÇáÐí ÑæÇá ÇáØÈÑÇáí Úá ÇÈà ÚáÑ ÞÇá Óáì Çááá Úááì æÓáá
Áä ááá ÈÚÇáì ÚÈÇÌÇ íÈÈáá ÈÇááÚá áááÇÝÚ ÇáÚÈÇÌ æíÞÑáá ÝíáÇ áÇ ÈÐáæáÇ ÝÁä äáÚæáÇ
(äÓÚáÇ äááá Ýíæ ááÇ Ááì ÚìÑáá)
. ÓlÍí ÇáìÇáÚ 2160

.Çáááá ÆííáÇ ÓÚÍÇÁ æÄáÈáÇ ÓáìÇÁ æÇÍÒÑæÇ Ýí ÒáÑÈ ÇááØØÝì Óáì Çááá Úááì æÓáá

*íÇ ÆÞíÇá ÇáÓÈÑ Çíááì

[.íááÈ ÇááÚÑßÈ ÇáÚíí 77 ÇáÈÇÑíí 13 ÑÈíÚ ÇáÁíÑ 1410áÚ ÇááæÇÝÞ: 11/ 11/ 1989á*]

:Çáíáì ááá æííá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáì äá áÇ äÈí ÈÚíá; æÈÚí
ÝáÝÈÑÈ ÚíÑ ÞÓíÑÈ ÈÞí äáÑ ÓÇááì áÚáÞÇ; ßáÇ Íß ÇáàìÇáìæä ÁÓæÇÑ Çáíí ÇáÁíáÑ (ÓæÑ ßáí)
Ýí ÚÓáì äÓÞØ ÑÁÓ äÁÓÓ ÇáíÓÈ ÇáÓíæÚí ÇáÁÝÚÇáì- áíáì äæÑ ÈÑÇßí-; ßáÇ ÇÝÈÈí ÇáàìÇáìæä
(ÈÈÈ ÈÌß) Ýí ÈÚáÇá æÈÚÈÈÑ ÁíÑ ÍÓæä ÇáÚíæ Ýí ÈÚáÇá ÇáÈí ÈÓßá ÁÈÈÑ ÓÇííÈ ÈÓíØÑ
ÈÌÈÇááÇ ÇáÓáÇÁ Úáì ÞÇÈá; æÈÞÓÝ íæáíÇ äÁÓÓÇÈáÇ ÇáííÈ; æáÑÇßÓáÇ ÇáÚÓßÑíÈ ÇÈÈíÇÁ
ää ÍÇÑ ÇáÁáÇá-æÒÇÑÈ ÇáíÝÇÚ æÇáÈáÇÁ ÈÞÑÚá- (ÇáÝÑÞÈ ÇáÚÓßÑíÈ); áÇÑÈ ÈÇáÓÝÇÑÈ
ÇáÑæÓíÈ æÇáÞÓÑ ÇáíááæÑí æáßÑæÑíÇá (ÇááííáÈ ÇáÓßáíÈ ááÑæÓ æßÈÇÑ ÇáÓíæÚíá); æáá Èßá
ÇáÚáÇÆá ÞáíáÈ; æáÇ ÍÓÇÆÑ ÇáÚíæ ÓÆíáÈ ; Èá ÞÇáÈ ÇááÚíÇÈ æÇáÁáíÇÈ ÇáÈí ÝÞíáÇ ÇáÚíæ
. ÞÈíÑÈ; áÇáíß Úá ÇáÞÈáì æÇáÁÓÑì ÇáÐíá ÈáÚæÇ ÇáÁáÇÝ
æÁÚáÇÞ äáÑ ÓÇááì ÚáíáÇ íÓáÚá ÇááÇÓ íáÑ Úáì ÁÐáÇááá ÞííÈ ÚÇÈÑ; æáÇ íÓÈØíÚ Áíí æáæ
ÈÚíí Úá ÁÑÓ ÇáìáÇí Áä ííÑß ÇááÚÇáÇÈ ÇáÓíáÈ æÇááÓÞÈ ÇááÇÆáÈ ÇáÈí íÈíááÇ ÇáàìÇáìæä
áÁÚáÇÞá ; ÁÐ Áä ÁÚáÇÞá íÚáì Áä íÞÝ äÆÈ äá ÇáàìÇáìá Áæ äÆÇÈ Úáì ÇáÁÈÈÑ ; ßá ííáá áíÝÚá
.ÇáÓÇÑæí (ÁÑ. Èí. lí7)

æÚáì ÈÚí áÇ íÓíí Úá áÇÆÈí äÈÑ Úáì ÌÇáÈí ÇáÓÇÑÚ ÇáÚÇá ÇáæÇÓá Èíá ÑæÓíÇ æßÇÈá
(ííÑÈÇá- ÞÇÈá) íáÈÚÑæä Þíæä ÇáÞÇÝáÈ ÇáÈí æÓáÈ Ýí ÇáÁÓÈæÚ ÇáÁííÑ ÁáÝ æíáÓáÇÆÈ
.äÇÞáÈ æÁáíÈ

æÈÞíá ÇáíÈÇÈÇÈ; ää ÈßÝÇáÈ ÇáØíÑÇá; æÇáÓæÇÑíí ÞÝíáÈ Áä ÈÈíí ßá áÇÝí ÇáááØÞÈ ää
ÁííÇÁ; Èááß ÇáíÑÈ æÇááÓá; æÈíæá ÇáááØÞÈ Ááì ÑßÇá äá ÇáÑáÇí áíááÈ ÈÇáÓæÇí; ßÁááÇ ÈáÈÓ
. ÈíÇÈ ÇáíÓá Úáì ÓßÇááÇ ÇáÚÇÈÑíá ÇáÐíá ÈæÇÑæÇ ÈíÈ ÇáÑßÇá
ÝÈÞæä ÇáØÇÆÑÇÈ ÁæáÇ ÈÈØáíÑ ÇáááØÞÈ ÈÇáÞÓÝ ÇááíáÑ æÈÇáÞÐÇÆÝ ÇáÈí Þí ÈíÑì áÈÚ
ÇááÇÁ ää ÁÚáÇÞ ÇáÁÑÓ- æÞí ÑÁíÈ Ðáß ÈáÝÓí- ;æÈÓÈáÑ ÇáÚÇÑÇÈ ÇááÈæÇÓáÈ ÁíÇáÇ
äÈÈÇáíÈ; íÈì ÈÝÑ ÇáÁíÇÁ ää ÇáááØÞÈ; æáíÈ ÓÚÑí áæ ÓáíÈ áÚÑßÈ ää ÇááÚÇÑß áÈÑì ÈÁä
. Úíáíß ææÇí ÇáßáÇÈ æÈßÇÁ Çáííæá æáí ÈæÇíá áÐá ÇáÁáæÇá ÇááÑæÚÈ æÇáÁííÇÈ ÇááÓáÓáÈ
Èä ÈØáÈ ÇáíæáÈ ää ÓßÇá ÇáÞÑí ÇáÈí ÈíÝ ÈÇáÓÇÑÚ ää ÇáìáÈíá Áä íÚÇíÑæÇ ÑÓÇÈíÞáá
(ÞÑÇáá) æÁííÇÁáá; Èä ÈááÇá ÓæÇÑíí ææÓÇÞ (ØæááÇ 4;9á) ÈííÈ íáÓá ÈäÇáæä ÓÇÑæíÇ ÝÝÚÈ
æÇííÈ- ÁííÇáÇ- ;æÓæÇÑíí Óßæí (ØæááÇ 11á ææÓááÇ 5Ñ5Øä) æííáÑ äáØÞÈ ÞØÑáÇ

: ÞíáæáÈÑÇ; æÈÚí áÐÇ Þáá íÈÞí ÈÚÓ ÇáàìÇáìá ÑÇÈÓíá Ýí ÍáÇíÞáá
æÁÐÇ áÚÑÈ Ááì ÇáíÈÇÁ ÑÁíÈÚáÇ ÝæÞ ÇáÓáæá ÚæÇÓáÇ æÞæÇÓÈÇ(1)
æÁÐÇ áÚÑÈ Ááì ÇáÓáæá ÑÁíÈáÇ ÈíÈ ÇáíÈÇÁ ÝæÇÑÓÇ æíæÇáÚÈÇ
ÝÞÚÁááÚÇ ÞÚí ÇááÚáÇÑ ÈáÚÇ Íì áíá æÁØáÚÈ ÇáÑáÇí ßæÇßÚÈÇ
ÁÓÍ ÝÑÇÆÓáÇ ÇáÁÓæí íÞæíáÚÇ ÁÓÍ ÈÓíÑ ää ÇáÁÓæí ÈÚÇáÈÇ

:ÈÚÇæä ÇáíÓÈ æÇáìáÚíÈ

íÞæí ÇáíÓÈ æ(áÓÚæí) íÞæí ÇáìáÚíÈ(ÓæÝí ÞÇÆí áíáì)
æÇáíáì ááá áÞí ÈÚÇæä Ýí ÁÚáÇÞ äáÑ ÓÇááì ÇáíÓÈ ÇáÐí ííßá ÞÈØÈá Úáì ÓÇááì
ÇáÓáÇáí; æÇáìáÚíÈ (áÓÚæí) ÇáÐí íáÓß ÈÞÈØÈá ÇáííííÈ ÓÇááì ÇáìáæÈí; æÞí æÓááÇ ÍÈÑ Ýí
ÇááíáÈ ÇááÇÓíÈ áÝÇíá Áä äáÑ ÓÇááì áÇÓÇá áÚáÞÇ ; æÞí ÈáÞÈ ÇáÞÇÝáÈ ÇáÑæÓíÈ Ýí ÍáìÇá
(ÓÇááì ÇáÓáÇáí) ÓÑÈÇÈ Óííá ÍáÑ ÝíáÇ áíáæÚÈ ää ÇáíÈÇÈÇÈ; æÚáá ÇáàìÇáìæä áíáæÚÈ
. ÞÈíÑÈ ää ÇáÚáÇÆá

: ÍááÈ ÇáÈÈßíß

æÈÚí áÐÇ Þáá íßÇí ÇááÇÓ íÓíÞæä ÇáÁÚáÇá ÇáÚÑÈí Áä ÇáìáÇí Ýí ÍØÑ; æÁáá ÇáÈáì; æÁä
ÇáíæáÈ ÇáÓíæÚíÈ ää ÇáÞæÈ ÈáßÇá ÈííÈ áÇ íÓÈØÇÚ ÁÓÞÇØáÇ ää ÍáÇá ÇáÞÈÇá Èíá ÝÑíÞíá ää
.Þæä æÇíí
æáÓíÈ ÇáÈÈßíØ ÇáÁÚáÇáì Úáì ÓáÈíÇÈ ÇáàìÇáìá ÞÇí ÇáÐíá íÈÚÇááæä áÚ ÇáìáÇí æííáæáá
. íÓßæä Ýí ÁáÝÓáá æíÓíÞæä ÁíáÓÈ ÇáÚÑÈ ææßÇáÇÈá æÁÓæÇÁá

:ÇáÓíáÇÈ ÇááÝÓíÈ

æpĭ ĀĒĒĒ āĐā ČāĀŌæČĀ ČāāŌāŌā Ūāi ŌāĒiČĒĒ ČāāiČāiĭā ; æŌŪŌŪĒ āĐā ČāiāāĒ ČāŌŪæČĀ āā ĒĐĒ ĒŪŌ ČāāČŌ ĒāĐČ ČāiāČĭ ČāāĒČŅĬ; æĀæāāĒ āā ŪŌÇÆāāā; ĪČŌĒ ĒŪŌ ĀāŌČŅ ČāiāČĭ ČāĐiā ĀĬŅāāā Čāāā ĒČāĬŅĒ āāā ŸŌČŅæÇ ĭŌŅ ĒŪŌāā āĒŪŌ Āā ČāiāČĭ āā ČāŌŪĒ Āā ĭāĒŌŅ ; æÇĒĪĐ ČāĒŪŌ āā ĒŪŌ ČāāŌČĬā ČāĒĪ āÇ ĭāĬā āĀi āĪĒāŪ āāāÇ ĬČā āŪiŸÇ āŌĒĪāÇ āāĒŌāÇ Āā ĭāāæ āāāÇ- ĀĬæā : ÇĒĪĐ āā ĒŪŌ ČāāŌČĬā āĒŅŅÇ āÇāŌiÇĒā āā ČāāiČĀ

:ČāæÇĪĒ ČāŌŅŪi
æČāæÇĪĒ ČāŌŅŪi ĒČāāŌĒā āāāŌāā Āāā ĬāāÇ ÇŌiÇĪĒ ČāāŌČĬā ĬāāÇ ĒŌÇŪŸĒ ČāiāāĪ-(1)
āāĒŪāĒ ŪāiāÇ æĬāŅ ČāŌŪæĒĒĒ æĒiÇæŌ ČāŪĬĒĒĒ ČāĒĪ ĒŪĒŌ āŌiŅĒ ČāiŪæĒ æÇāiāČĭ
(Āā ĪŌĒĒā Āā ĒĪiāæÇ ČāiāĒ æāāÇ ĭŪāā Čāāā ČāĐiā ĭČāiæÇ āāĬā æiŪāā ČāŌÇĒĪā)
(Āā ŪāŅČā 142)

ĀŌi ČāāČŌ ĒāČĀ ČāĀāĒiČĀ Ēā ČāĀāĒā ŸČāĀāĒā; ĭĒĒāi ČāĀāŌČā Ūāi ĐiŅ Īiā; ŸĀā æĪi Ÿi
(Īiāā ŌāÇĒĒ Ōiĭ āā Ÿi ČāĒāČĀ
ĪiĒ Ōiĭ

æpĭ ĪČĀ Ņiā Āāi ČāŪĒĒŌ Ēā āiāi Ēā Ūāi Ēā ŪĒiČāāā Ēā ČāŪĒĒŌ ŸĬČā āā : ĪĒĒĬ ĒiÇĪĒ ŌŪiŅĒ
ŸĬČā : ÇŌāĒ āāÇ ŅiāÇ ŌŪiŅÇ (ĒČŅiĭ ĒŪiÇĭ 12/125)

ĀĬĒŅ ČāāČŌ ĪŌÇĒÇ ĭāā ČāĬiČāĒ ČāĐiā ŸŅŌæÇ Ÿi āĐČ ČāiāČĭ ĒŪi Āā ŪŅŸæā æĐČĬæÇ -(2)
ĪāÇĒĒā; æpĭ ĬČā ČāŌāŸ ĭĬæāāā : (æiā āāĐi āÇ ĭŪāā āŅĒ ææiā āāĐi ĭŪāā æāÇ ĭŪāā ŌĒŪ āŅĒĒ)
:āpĭ ĪČŌĒ Čāāā ŅŌæāā Ōāi Čāāā Ūāiā æŌāā ĒĐæāā -(3)

ŸĬČĒā Ÿi ŌĒiā Čāāā āÇ ĒĬāŸ ĀāÇ āŸŌĬ æiŅŌ ČāāĀāiā ŪŌi Čāāā Āā ĭŸŸ ĒĀŌ ČāĐiā ĬŸŅæÇ)
(æÇāāā ŌŌi ĒĀŌÇ æĀŌi ĒĀĬiāÇ

:æpĭ Ÿāā ČāŌiÇĒĒ ČāĀiĒ Ūāi ŪČāŅāÇ ŸŪā ĀĒi āŌiÇĬ ĐāĒ āāĒŅČĀ Ēā ŪÇŌĒ ŅŌi Čāāā Ūāā
ČāŅiā ĭāā Ūāi ČāāŌŅĬiā ĀiāĬi Ēiĭā Āāi ČāĒāāĬĒ ĬČā: āÇ āĀā Čāāā ĒŪĒ ŅŌæāā Ōāi Čāāā Ūāiā)
:æŌāā ŸĬČā
(ČāāŌČĀ 84) (ŸĬČĒā Ÿi ŌĒiā Čāāā āÇĒĬāŸ ĀāÇāŸŌĬ)
(ĀāāÇ ĐČĬ Ÿi ČāāŸĬĒ

ŅæÇā ČāiČĬā æŌiĭā ææÇŸĬā ČāĐāĒi/ ČāŸĒi ČāŅĒÇāi 14/8
æpĭ ĬČā ÇĒā ČāŪŅĒi Ÿi ĀiĬČā ČāĬŅĀā 2/954(æpĭ ĒĬæā ĪČāĒ ĭĒĒ ŸiāÇ āŸiŅ ČāĬā āĐČ ĒŪiā
ČāiāČĭ Ūāi ČāĀŪiČā ĒŪāĒĒ ČāŪiā Ūāi ĐŌŅ āā ČāĀĬŌČŅ; Āæ āiāæāā ĒČāŪĬŅ; ŸiĪĒ Ūāi ĬČŸĒĒ
ČāiāĬ ČāiāČĭ; ŸĀā ĐŌŅæÇ ŪŌæÇ ; ŸĀĐČ ĬČā ČāāŸiŅ ŪČāÇ āŪāĒĒ ČāŪiā Āæ ÇŌĒiāÇÆā Ūāi
ČāĀŌČŅi ĬČā ČāāŸiŅ ŪČāÇ æāĪĒ ČāiŅāĪ ... Ēā ĬČā : ŸĬŸŸ ĭŌāŪ ČāæÇĪi āĐČ ĐŪi ČāiāiŪ; ĭŪāi
Āāi āŌiŅ æÇĪi ŸiŸiā æiŪŌæ ĒāŸŌā Āā ĐiŅ æĀāÇ ĪāŌ ŪČŌiÇ)
:æŸi ČāiĪiĒ ČāiŌā ČāĐi ŅæÇā ĒĒæ ĪČĒ æĀiāi

ŪĪĒ ŅĒæÇ āā Ņiā ŪŌÇ Ÿi ŌĒiā Čāāā ŸČāāŌā āŌiÇĒā ŸŪāā āÇ Ūāiā ŸŅiŪ ĪĒi ĀāŅĐ Īāā; ŸiĐæā)
(Čāāā ŪŌ æiā āāāÇÆĒĒā ČāŪŅæÇ Āāi ŪĒi ŅiŪ ŅŪĒā ŸiāÇ Ūāiā æŌŸĬā āāÇ ŪāiĪ ĪĒi ĀāŅĐ Īāā
āāŸŅŌ ĪiāÇ Āā ČāiāČĭ Ÿi ĀŸŪČāŌĒĒā ŸŅŌ ĬŸÇĪĒ ŸĀāā ĭŌĒi ŸŅŌ Ūiā Ūāi āā -(4)
. æŌāāÇ; āĀā ŸŅŌ ČāĬŸÇĪĒ ĭāĬāĒ ŸŅŌ Ūiā āĐČ ČāĒĬi ČāŌŸČā æĒŌÇĪŸ ČāiŌČā

. āĐČ ĬČāĒĒ ČāāŌČĬā ĒĀiĪ Āāi ĒŅĬ ČāiāČĭ Ÿāā ĭĬæā āāāČŌ Īiā æāÇ ĪāiÇ-(5)
ĬČā ČāiŌā Ēā ŌiÇĭ : ĬāāĒ ŌāŪĒāÇ āā ČāŸŌiā Ēā ŸiÇŌ:(āÇ ĒŌĒæiŌ ŌŅĬ ČāāiĪ āĬāĒ ĀāāāÇ-
ČāŌČāĬiā- æāÇ ĒŪĒĒ ĒĒĒĒ ČāāČāĬiā)

æpĭ ÇŌĒŪāā ŪāŅ Ēā ŪĒi ČāŪŌiŌ āiāæā Ēā āāŅČā Ūāi ČāiŌiŅĒ æŪāi ĐŌÇÆāÇ æŪāi
:ĪŅÇĪāÇ; ŸāĬĒ ĪiāÇ Ēā ĬĒĒ Āāi ŪāŅ ĭŌĒŪŸiā Ūā ĐāĬ; æĬČā āŪĒĐŅÇ
ĬāŸĒāi āÇ āÇ ĀŌiĬ āĐŌi Ēiā ČāāČŌ æĀāÇ Ōiĭ ĬĒiŅ ŅĬiĬ ; ŸĬĒĒ Āāiā ŪāŅ :(ÇĪĒ āā ČāiŅÇĭ
ČāŌiĒ ; æÇĐŌ ĒāÇ ÇŌĒĒĒā āĬ; ŸĀĐČ ČāĒĒŌ ŪāiĬ ĀāŅ ŸČŅŸŪā Āāi ; ŸČā ČāāČŌ āā ĬČā

. āĐČ ĬĒŅ Ūāiāā ĀāŅ ĒŅĬæā āÇ ĬČā āāā Īiā æāÇ ĪāiÇ)ČāĒiÇĪĒ æÇāāāÇĪĒ 9/317
āā ĀŅÇĭ Āā ĭiŅā ĀŸŪČāŌĒĒā āā āŸĬĒ āÇāā Āæ ČāāŌČŅĬĒ ĒČāiāČĭ ĒČāāŸŌ ŌāŪÇ āāā Āā -(6)
ĭiĪ āĬČāÇ ĀiŅ ĀŸŌā āāŪāā ČāĀŌāČāi ŸāiĒĒi āā Ūā āĬČā Ÿi ČāŌāČĀ æāiŌ Ÿi ČāĀŅŌ; āĀāā āiŌ
Ÿi ČāĀŅŌ āĬČā ČāĀā ĀŸŌā āāŪāā āiā Čāāā āā ĀŸŪČāŌĒĒā; æāÇ ĭāĬā Āā ĭāĒi Āi ĪāÇĭ Ÿi
ČāiāiÇ- ŸiāÇ āiŌĒ æÇāāā āŪāā- ĒāÇŅÇ āŌiĒ æāÇ āŌāi āā ĒāÇŅ ĀŸŪČāŌĒĒā; æāÇ ĭāĬā āĀi
ĪāÇĭ ĪĒiā Ÿi ĀiĒ ĒĐŪĒ āā ČāāŪāæŅĒ Āā ĭāĒāi Āāi āāÇĪĒ ĀŸŌā āāÇ ČāĒāi Āāiā ČāiāČĭ
ČāĀŸŪČāi; æĬĐāĬ āÇ ĭāĬā- æÇāāā āŪāā- āĀi ĪāÇĭ Āā ĒæÇĒiā ŪŅæŸ ŌČāĪĒ æŸŅŌ āāÇŌĒĒ

. ĀŸŌā āā ĒāĬ ČāĒi ŌČĬāÇ Čāāā āāĐČ ČāiāČĭ ČāāĒČŅĬ
Āā ĀŸŌā āĬČā āāŌŅĒ Īiā Čāāā Ÿi ČāĀŅŌ ČāĀā āā ĀŸŪČāŌĒĒā; æĀĬŅĒ ĪāÇĭ āā āiŸā āā-(7)
ĪāÇĭ ĀŸŪČāŌĒĒā- æÇāāā āŪāā-; æāÇ ĭæŌ ĒŅĬ ČāāŅŪi ČāiŌĒ ČāĐi ĒŌiā Ÿiā ĀāŪČāĬ Āāi
āŅŪi āiĪĒ āiŌ Ÿiā ŪŌĒ āāÇ æāiā āĀāæŅæā Āā āĀiĐ ĒČāĀŌĒĒĒ æāiÇŌĒæā ŪāiāÇ ; æĒŅĬ

. ČāŸŅŌ ĒĒā ĭČŌĒ ČāāŸŅŌ Ÿi ÇŪĒāÇāāÇ (ŸÇŌĒĒæÇ ČāiŅŅĒ)
Āā ĀŸŌā ČāŌŪæĒ ČāĒi ĒŌāi āāŌŅĒ āĐ Čāiā æŌŌiĒ ŌŅi āiĪā āā ČāŌŪĒ ČāŸŪČāi-8
āŌāÇĒĒ Ūāiā; æŌiĒ āŅÇŌā; æŌŸČā ŸŌŅĒā; æĬæĒ ŌĬiāĒā; æĬæĒ ÇĪĒāČāā æŌĒŅā
æĀĐČ ĬČā ČāĒŪŌ ĭŅi Āā ĒŪŌ ČāāŸæÇĒ æÇāĒiŪ ĒāĒŌŅ Ÿi ČāŌŪĒ ČāĀŸŪČāi; ŸāĐČ āÇ ĭiŌ

. āāÇ Āā āĒŅĬā Ÿi ČāāiČā æĪiā
:æāāŌāŪ ŸĒæi ÇĒā ĒiāiĒ Ÿi æĪæĒ ČāŪŌæ āŪ ČāĒŅ æÇāŸÇĪŅ æāŪ ČāĀāŅČĀ ČāŸiŅĒĒ
ĭĬæā ÇĒā ĒiāiĒ Ņiāā Čāāā :(æāāĐČ ĬČā āā āŌæā Āāā ČāŌāĒ æÇāiāÇŪĒ ČāŪŌæ āŪ Ĭā ĒŅ
æŸÇĪŅ; ŸĀā Čāāā ĪāiĪ āĐČ Čāiā ĒČāŅiā ČāŸÇĪŅ æĒĀĬæÇā āÇ ĪāÇĬ āāā ĬāÇ ĀĪĒĒ ĒĐāĬ ČāāĒi

Óai Çááá Úaía æÓáá áÁáá ÅÐÇ áá iÉÝÐ ÇáÚÓæ ÁáÇ áÚ ÇáÁáÑÇÁ ÇáÝiÇÑ Ææ áÚ ÚÓBN ÒÉiÑ ÇáÝiæÑ ÝÁáá áÇÉi áá Áií ÁáÑiá : ÁáÇ ÈÑß ÇáÚÓæ áÚáá; ÝiáÓá áá Ðáß ÇÓÉiáÇÁ ÇáÁiÑiá ÇáÐiá áá ÁÚÚá ÒÑÑÇ Ýi Çáíiá æÇáíiáÇ; æÁáÇ ÇáÚÓæ áÚ ÇáÁáÑ ÇáÝÇiÑ ÝiÓá ÈÐáß ÝÚ ÇáÁÝiÑiá æÁÐÇæÉ ÁÈÈÑ ÒÑÇÆÚ ÇáÁÓáÇá; æÁá áá íáßá ÁÐÇæÉ íaiÚáÇ ; ÝáÐÇ ææ ÇáæÇiÉ Ýi áÐá ÇáÓæÑÉ æßá áÇÁÓÈááÇ Èá ÒÉiÑ áá ÇáÚÓæ ÇáíÇÓá ÈÚi ÇáíáÝÇÁ ÇáÑÇÓiíá áá íÚ ÁáÇ .Úai áÐÇ Çáæíá

:æÈÈÈ Úá ÇááÈi Óai Çááá Úaía æÓáá

(Çáíiá áÚÐæi Ýi ææÇÓiáÇ ÇáíiÑ Áai íæá ÇáÐiÇæÉ: ÇáÁiÑ æÇááÚáá)

ÝáÐÇ ÇáíiÉ ÇáÓií íiá Úai áÚai áÇ ÑæÇá ÁÈæ iÇæi Ýi Óááá áá Ðæáá Óai Çááá Úaía æÓáá: (ÇáÚÓæ áÇÓ ááÐ ÈÚÉai Çááá Áai Áá íÐÇÉá ÁiÑ ÁáÈi ÇáíiÇá áÇ iÈØáá læÑ iÇÆÈ æáÇ Úiá .ÚÇiá)

: æáÇ ÇÓÉÝÇÓ Úáá Óai Çááá Úaía æÓáá Ááá ÞÇá

(áÇÈÒÇá ØÇÆÝÉ áá ÁáÈi ÚÇáÑiá Úai ÇáíÞ áÇ iÓÑáá áá iÇáÝáá Áai íæá ÇáÐiÇæÉ)

Áai ÚiÑ Ðáß áá ÇááÓæÓ ÇáÈi ÇÉÝÐ Ááá ÇáÓáÉ æÇáíáÇÚÉ áá íaiÚ ÇáØæÇÆÝ Úai ÇáÚáá ÈáÇ Ýi íáÇi áá iÓÉiÞ ÇáíáÇi áÚ ÇáÁáÑÇÁ ÁÈÑÇÑáá æÝiÇÑáá ÈiáÇÝ ÇáÑÇÝÓÉ æÇáíæÇÑi .ÇáíÇÑiá Úá ÇáÓáÉ æÇáíáÇÚÉ

áÐÇ áÚ ÁiÈÇÑá Óai Çááá Úaía æÓáá ÈÁáá: (Óiái ÁáÑÇÁ ÚááÉ iæáÉ ÝiÑÉ; Ýáá ÓiÞáá ÈßÐÉáá æÁÚÇááá ÝaiÓ áai æáÓÉ ááá; æáÇ iÑi Úai ÇáíæÓ; æáá áá iÓiÞáá ÈßÐÉáá æáá iÚááá Úai Úáááá Ýáæ áai æÁáÇ ááá æÓiÑi Úai ÇáíæÓ); ÝáÐÇ ÁiÇØ ÇááÑÁ ÚááÇ ÈáÇ ÁáÑ Èá ÇááÈi Óai Çááá Úaía æÓáá áá ÇáíáÇi ÇáÐi íÞæá Èá ÇáÁáÑÇÁ Áai íæá ÇáÐiÇæÉ æÈáÇ áai Úáá áá ÁÚÇæÉ ÇáÚááÉ Úai Úáááá Úáá Áá ÇáØÑiÞÉ ÇáæÓØi ÇáÈi ái íiá ÇáÁÓáÇá ÇááíÓ íáÇi áá iÓÉiÞ ÇáíáÇi ÞáÁÇÁ ÇáÞæá ÇááÓÁæá Úááá áÚ Þá ÁáíÑ æØÇÆÝÉ ái Áæai ÈÇáÁÓáÇá áááá; ÁÐÇ áá íßá íáÇiáá ßÐáß; æÇiÈáÇÈ ÁÚÇæÉ ÇáØÇÆÝÉ ÇáÈi iÚÓæ áÚáÇ Úai ÓiÁ áá áÚÇÓi Çááá Èá iØiÚáá Ýi ØÇÚÉ Çááá; æáÇ iØiÚáá Ýi áÚÓiÉ Çááá ÁÐ áÇØÇÚÉ ááíáæÞ Ýi áÚÓiÉ ÇáíÇáÞ) Ì- 28/506- 508 .áíææÚ ÇáÝÉÇæi

. ÝÇáááá ÈÈÈ ÐæÈæÇ Úai íiáß; æiÇ ÁÐiÇá ÇáÓÈÑ Çiáai ÝÐi ÞÑÈ ÇáæÓæá

*ÚááiÇÈ ÇáÓií Èaiá ÇáÚiáÇai (Ñiáá Çááá)

[íáaiÉ ÇááÚÑßÈ ÇáÚií 78 ÇáÉÇÑií 20 ÑÈiÚ ÇáÁiÑ 1410áÚ ÇááæÇÝÞ: 18/ 11/ 1989*]

Çáíiáááá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úai ÑÓæá Çááá æÚai Ááá æÓiÈá æáá æÇáÇá æÈÚi: áÓá iÈÑ æÝÇÈ ÇáÓií Èaiá ÇáÚiáÇai Úai ÐææÈ ÇááíÇáíiá ÇáÐiá iÚÑÝæáá áÓæá ÇáÓÇÚÐÉ; ÝiÓæÇ Úaía iÓáÇ ÓiíiÇ; æÇáÈÓÉ æÝæÓ ÇáÓÇiÞiá ÁááÇ áÝÑÇÞá; æáÐi íiÉ iÇÓN Çááíá ÇáÁÈÈÑ ááÓií Èaiá ÞÇá : ÓÑÈ ÞÈÑ ÇáæÇáí ÐÇÈ íæá ÞÈiá ÇáÚÑæÈ ÝæiíÈ ÇáÓií ÓiÇÝ iÇáÓÇ æííá ÈiÇæÈ ÇáÞÈÑ ÒÑÝ .ÇáíææÚ

æÚáá ÇááíÇáíæá Ýi ÈÚáÇá ÈÇáíÈÑ; æáÐá ÓÇiÉ áÓáÉ ÈÓæíáÇ æÚaiÇÆáÇ Úai ÞÇÈá; æÈÓaiáÇ Èiá Çáíiá æÇáÁiÑ ÓæÇÚÇ áá áÇÑáÇ; æÈiÉ Áá ÈæÝÑ Úai ÁiíÇÁ ÇáÓiæÚiáá æÞæíáá Ýi ÈÚÓ .ÇáÁiÇá æÇááiÇai ÝÈÓÚá ÇáááØÐÉ áÇÑÇ

ææÝÇÁ ááÓií Èaiá ÞÇá áÇÈi áá ÁiÑÇÁ ÚááiÇÈ áÁÈÑÉ; æÈæíiá ÓÑÈÇÈ ææiÚÉ áÁÐáÇÈ ÑæÓiÇ- áíiÈ æÚÓÇÈÈá-; æáÞi Èæai ÓiÑ Úáá / ÇáÁÈiÇi ÞiÇiÉ áÐá ÇáÚááiÇÈ; ÁÐ Áá Èiáá æÈiá ÇáÓií Èaiá ÚáÇÞÇÈ æÈiÞÉ; ææÓÇÆi áíÈÈ áÈiáÉ ; ÝiÇÁ ÇááíÇáíæá ÈáíææÚÉ áá ÇáÓæÇÑií æßÈÈæÇ ÚaiáÇ ÈÁÐáÇá (ÇáÝáæáÓÈÑ) ÈÇáíØ ÇáÚÑiÓ: áíiÉ áá ÇáÓií Èaiá Áai ÞáÈ ÇáÑæÓ .áíiÈ

ÈiÁ ÇáÚááiÇÈ : ßÈÈÈ áÐá ÇáÚÈÇÑÇÈ Úai ÇáÓæÇÑií Èá ÁÚØi ÇááíÇáíæá ÁæÇáÑ iÇÓáÉ Áá áÇ iÚÇiÑæÇ íáÇiÞáá æááÇiÆáá; áÁá áá ÚÇiÉ ÇáíßæáÈ Áá ÈÑi Úai áßÇá ÇáÁÓáÇÞ Èßá ÓÇÑæi áÇÆÈ; ÁÐ Áááá iØáÞæá ÓæÇÑií (ÇááæÓÇß 2.3á) ÈÚiÑ iÓÇÈ; æÞi ÈÓií ÇáíÝÚÉ ÇáæÇiíÈ Úá . ÇááÇÆÈ ; æÁÓáÞ ÇááíÇáíæá ÇáÓæÇÑií ÇáÁÑÈÚÉ ÇáÁæai

ÇáíßÈæÑ íáÓÉ: æÑÚá ÇáÁæÇáÑ ÇááÓiíÈ ÇáíÇÓáÉ ÝÁáí ááißÈæÑ íáÓÉ Áá iÈáÇáß áÝÓá æiÉÓáÇ íæá Áá ÈÑi ÁÈÇÑ ÚááiÇÈ ÇáÓií Èaiá ; ÞÇá i.íáÓÉ: ÝÞáÈ Ýi áÝÓi (ÇáÓií Èaiá áÞi ÁiÈÇÈá ÝáÓi ÁÓiÇÈá ááÇ; æáÚáá áÚáÞ ÈÞáíiá áá ÞáÇiá ÇáÚÑÓ); áÁá ÁÑæÇi ÇáÓáíÇÁ Ýi .íæÇÓá ØiæÑ iÓN ÈÓÑi Ýi ÇáíáÉ íiÉ ÓÇÆÈ; Èá ÈÁæi Áai ÞáÇiáá áÚáÞÉ ÈiÉ ÇáÚÑÓ æiÚÇ i. íáÓÉ ÑÈá Áá Èßæá áÐá ÇáÚááiÉ áÈiíÈ-áááßÈ- ááÚiæ ; ÁááÇ ÚááiÉ ÇáÓií Èaiá; æáÇ ÇÓÈØÇÚ Áá íÈÓ áÝÓá Ýi ÚiÇiÈá Ýi ÁæÑÚáíi / ÈÚáÇá; ÝÇáØáÞ iÇÑiÇ áá ÚÑÝÈá íííæá ÇáÓæÞ áiÑi ææÇÞÚ ÁÓÇÈÇÈ ÇááíÇáíiá; ÞÇá íáÓÉ ÝáÐÇ ÈÓáÇÁ ÞÇÈá Þi ÇßÈÓÈ ÈÚáÇá ÁÓæi; æßÐáß ááØÐÉ ÇáÁÚiÇÁ Ýi ÈÚáÇá; iÇááá! áÞi ÞÇáÈ ÇáÁÓÇÈÇÈ áíáÑÉ; æÇááÈÇÆi ÈÇáÑÉ; ÁÐ .Áá áÐÇ ÇáíiÇá ÇáÁÓæi áá íßá áiíÑi ÁáÇ ÈiÑÇÆÞ ÒÉiÑÉ æiÓÇÆÑ ÒÉiÑÉ æÁiÐ i. íáÓÉ ÞáÑÈ ÇáÝiíæ æÁiÐ íáÈÞØ ÇáÓæÑ ÇáÈi ÈÈáí ÓiæÑ ÇááÁáaiá æÈÚiÚ ÁÚiÇÁ Çááá . ÇáßÇÝÑiá

:ÇáÑi

æÑiÈ ÇáíßæáÈ ÈÓæÇÑiíáÇ ÇááÓáÓáÉ; æáÑ ÇááæÓÇß áíáíáÇ iÁÓ ÁáÇá ÁÚiá :ÇááíÇáíiá; æiÇæÓáá ÈÁÓiÓá æÁÓÇÈ ææÇÞÚ ÇáÁÚiÇÁ Ýi ÇáááØÐÉ ííÑæá ÈiæÈáá ÈÁiíiáá æÁiíi ÇááÁáaiá . (ÇáíÓN 2)

ææÇÐÚ ÇáÚÍæ ÇáÉí ÞÓÝÉ : áÞí ÞÇæÊ ÕÑÈÇÊ ææÚÉ Āä äáÇ ælíÈ æáá íÓÈØÚ Āä íÈÈÉ ÚíÚä
. æĀáÇää ÝÞÇä íäÝÓ Úä ĀÍÞÇíĀ æĀÍÓÇää ÈÇáÈÈ ÇááÈÇÕÑ ÛÈÑ ÕÇÓÈ ÇáÈäÝÇØ

: ææÇÐÚ ÇáÕÑÈÇÊ: áÞí ÕÑÈ ÇááìÇáĀä

. ÞÑÚÉ- ÇáÝÑÞÉ ÇáÑÇÈÚÉ -1

. ÈÇÚ ÍÇæÍ- ÇáÝÑÞÉ ÇáÈÇääÉ -2

. ÇáÞÕÑ ÇáĀäæÑí ; ælí ÇáæÒÇÑÇÈ ÇáæÇÐÚÉ Ýí ääØÞÉ ĀÑß-3

. Íí ÇáÕÈÇØ -4

. áíØÉ ÇáÑÇÍÇÑ æÞÇÚÍÉ ÇáíÝÇÚ ÇáĀæí ÇááĪĪÈ ÈØæÇÑÍÍ ÕÇä -5

. ÝáĪÞ ÇáÇáÈÑßæäÈíäáÈÇá ÍíÈ ÈÞíä ÇáæÝæí ÇáĪÈáææÇÓÍÉ æÓíæÝ ÇáĪæáÉ -6

äÚáí ÇáÈæáÈÞáíß- ÞáíÈ ÇáááíÓÈ- æÞí ĀäÓĀÈä ÑæÓíÇ æÝíä ÇáÓíæÚíæä æáÚÈä ÑæÓíÈ ; æÞí -7
ĀÓíÈ ÞÇÍÑ ÇáĀÓÇÈÐÉ æÞÓä ÚíÑ Þáíá ääää ää ÇáÓíæÚíä æäá ĪÑíí ÑæÓíÇ æÇáĪÑÇÓÈ Ýíä

. ÈÇááÚÉ ÇáÑæÓíÈ ; æÞí äÓá ÇáÒÇÑæí Úáí ÇáĀÓÇÈÐÉ ĀÈäÇÁ ÇíÈäÇÚä

ÍÇÑ ÇáĀäÇä: æáí æĪæÚÉ ÈäÇíÇÈ ÓíäÈ æÈæÓÚÉ Ýí ääØÞÉ æÇÓÚÉ ÝíäÇ ÑÇÍÇÑÇÈ æÒÇÑÈ -8
ÇáíÝÇÚ- ÞÕÑ ÇáĀäÇä- æáíØÈ ÕæÇÑíÍ Õßæí; æÈÈÈÈ ÈÇí Èíß ÇáÉí ÈÓá ÇíÇÑÈ ÇáĀÓÈÈÈÇÑÇÈ

--- ÍÇí

. ÕäÑæÇæ- Çáíí ÇáĪíí Õßä ÞÈÇÑ ÇááæÚÝíä ÇáÐíä íĪíæä ÈÇáæáÇÁ ááĪæáÉ -9

æÑÇßØ ÇáÈÇíÇß : æáí ÛÈÇÑÈ Úä ĪäÓÈ ää ÇáÞæÇÚÍ ÇáÚÓßÑÍÈ ÇááÈäÇÈÑÈ ÝæÞ ĪÈá ÇÓä -10
ÈÇíÇß; æææ ÇíÈá ÇááìÇáĀä äÐä ÇáÞæÇÚÍ ÝĀäää íÓäæä Āáí Īæí ÞÇÈá; æÈØÈÍ ÈÚäÇä

ĀäáÉ; æÈÓá ĪÑßÈ ÇáĪæáÉ; æÈØÈÍ ÇáÝÑÞÉ ÇáÈÇääÉ Ýí ÞÑÚÉ æÇáÝÑÞÉ ÇáÑÇÈÚÉ Ýí ÈÇÚ
ÍÇææí ÈÍÈ ÑíäÈ äíÑÇä ĀÓáíÈäá ÇááÈæÓØÈ; æíáßä ááĪæÓßÇ æÇáÓíßæíß Āä ÈÝÚá ÈĀÚÍÇÁ Çááá

ÇáĀÝÇÚíá; æÞí ĀÚÍÈ ÇáĪæáÉ æĪæÚÇÈ ÇáÈÍÇÑÍÈ ää ÇáÓíæÚíä áĪáÇíÈ äÐä ÇáÞæÇÚÍ ÇáÈÐÈäá
ää Èáí æĪæÓíÇä æÝÇÑíÇÈ- ää ÇáÓäÇá-; æĪÑÈÈäá ÈĪÑÈÈÈÈ ÍÇÓÈ; æÚÈĀÈäá ÈÚÈÆÈ ÍÇÞÍÈ Úáí

ÇáĀÓáÇä æÇááìÇáĪá; æíÓäæä (ÇáĪæÓíÇáííä) ; æÇÓäáá Úáí ÇáĪæáÉ (ĪæáÇä ĪäÚ- Āí ÍÇáÚ
ÇáÈÓÇØ Āæ ÕÇíÈ ÇáÈÓÇØ) ; Āí Āä äääÈäá ÓíÈ ÇáÈÓÇØ ää ÈÍÈ ĀÞÍÇä ÇááìÇáĪá; æáÐÇ Ýäá

. íÚíæä ááÇÐÈÍÇä ÇáÓÑíÚ æáÇ íÓÈÓäáæä ĀÈÍÇ ĪÈí ÇááæÈ

æáĪí ÇÓÈÍÇí ÇáÞÓÝ Úáí äÐä ÇááÑÇßØ áÇíÈ æÝæÓ ÇááìÇáĪá; æÇÐÈĪæÇ äÐä
ÇáÞæÇÚÍ; æÇíÈáæÇ ÈáÇÈÈ äääÇ; æĪÑæÇ (3) ĪÈÈÈÈÈ; æÇÓÑæÇ æĪæÚÉ ää

ÇáÓíæÚíä; æÞÈáæÇ ÞÇÆĪ ÇááÚÓßÑ æäÇÆÈä; ÈÇáĀÓÇÝÈ Āáí æĪæÚÉ ĀĪÑí ää ÇáĪæáÉ Þí
. ááßÈ

æÞí ÞÇä ÇÐÈÍÇä äÐä ÇááæÇÐÚ ÇáíÓíäÈ æÇíÈáÇá ÈáÇÈÈ äääÇ ÕÝÚÉ ÕííÈ ááĪæáÉ; ĀÐ ĀäáÇ
. ÞÇáÈ ÈÈÈÇáí ÈÍÓÇáÈäÇ æÞæÈäÇ; æĀÐÇ ÈÇááìÇáĪá íÓæáæä Úáíäá æíÚááæä Ýíäá ÞÈáÇ æĀÓÑÇ

:Ýí ÞÕÑ ælíÈ

æáÞí ÈáÞí ÞÕÑ ælíÈ ÛÈÑ äÐÇ ÇáÓíÝ ÕÑÈÇÈ ÕííÈÈ ĀÞÓÈ æÒÇíÚä æĀÑÞÈ ĀíÝÇää ; ĀÐ Āä
ælíÈÈÇ ÞÇä æáÇÓÇá íĪáá ÈÇááÓÇáĪÈ ÇáæØáíÈ; æáÐÇ Ýææ íĪáÚ Ðæí ÇáÓĀä ää ÇáÚááÇÁ ÇáÐíä

ÇÓÈÓááæÇ ááĪæáÉ æÑÓæÇ ÈÇáĪáíÈ Ýí Īíäáá; æÞÈÇÑ ÇáÓä ää Āáá ÇáĪÇá Ýí ĀÞæÇääá; ÚÍÇ Úä
ÓÚáÇÁ ÇáÞÈÇÆá ÇáíÇÓÚÉ ááááÇØÞ ÇáÉí ÈÓíØÑ ÚáíäÇ ÇáĪæáÉ ; ĀÞæá íĪáÚäá æíÓßæ Ááíäá

. ÇááìÇáĪá ÇáÐíä íÑÝÓæä Íá ÇáĀÓäÈ ÇáíÇáÞÈ ÇáÉí ÈÞÈá ÇáÓíæÚíÈ ÈĪÑííÇ
æÐÇÈ æÑÈ ĪäÚ ÇáÚááÇÁ ÈÑÆÇÓÈ ÞáßÇáí ää äíÑ ÈÌÇßæÈ äÚ æĪæÚÉ ää ÇáÓíÝíä; æĀÚÍ ÑíÇá

ÇáÈÕÑíÝÇÈ æÇááÓÈÓÇÑæä ááĀáÑ ÚíÈÈ; ææÓá ÇááÓÈÓÇÑ ÇáíÇØ ááĪÈ ÑíäÈ ÇáÞÕÑ ÞÈá
Īæá ælíÈ ÈĪáÓ ĪÞÇÆÞ; ÝÍÇÁá ÕÇÑæí ÇááæÈ; æÈÆÇÈÑÈ ĀÓáÇÁá äÚ ĀÓáÇÁ ÈÚÓ ÇáÞæä Ýí

ÓÇíÈ ÇáÞÕÑ; æĪĪá ælíÈ æÑĀí äÐÇ ÇáááÑÇ ÇááÝÓÚ ÍíÈ ÇáĪáÇÁ æÇáĀÓáÇÁ; ÝÐáá æĪĪá æĪáÓ
äÚ ÞáÇÈ ÇáØäÚ æÝÑÇÓ ÇááÇÑ æÇíäÇ ÓÇáíÇ íßÇí íÈÝíÑ ĀÓí æÚäÇ ; æÇáÓäÈ ÇááØÈÞ íĪá

. ÇááßÇä Þáá Āáí ÞáÝ äÚáá æáíÓ æÞæÑ æÝÓÚÉ

Èä ÇáÝíÑ íäÝÓ Úä ĀáÇää; ÕßÇ ááá ÕÚÝ ÞæÈä æÞáÈ ÍáÈä æäæÇää Úáí ÇááÇÓ; æÞÇá ááá
. ÇáÙÑæÇ! áĪá æÑíí ÇáÓáí äÚáá æíÐÇÈáæäÇ ÈÇáÞÈá

:;ááÇÐÇ áÇ ííÑÑ ÇáÚÑÈ ÇáĀÞÓí

Èä ĪÑí ælíÈ Úáí ÇáÈáÝÇØ æÈĪĀ íÈÈ äææäá ááÓÚÈ ÇáĀÝÚÇáí ÞÇÆáÇ: áĪá äÚáá Āáá Ýí Þá ÓáĪÑ
(ĪáĪÞ) ĀÈæ ÝáÇä æĀÈæ ÝáÇä ; áĀáÇÁ ÇáÚÑÈ Þí ÚíÈäÇ ää æĪæÈäá æÚíÑÈäá æĀÞÍÇááá ĀÐ

ĀÞÈáæÇ áíÚíæäÇ Úáí ØÑí ÇáÑæÓ ! ĀáÇ ÇáĀá æÞí ĪÑí ÇáÑæÓ ÝáÇÐÇ íÓáÚ ÇáÚÑÈ Ýí
ÈáÇíäÇ ! íĪáÑæäáÇ æíÞÈáæä ÇáĀÈÑíÇÁ æÇáĀØÝÇá æÇáÓíæĪ æÇááÓÇÁ;! (ááÇÐÇ áÇ ííÇÑÈ

!;ááÇÁ ÇáÚÑÈ Ýí ÝáÓÓíá ĪÈí ííÑÑæÇ ÇááÓíí ÇáĀÞÓí æäÓáí Ýíá ÑßÚÈíá)
æĪÈä ĪííÈä ÞÇÆáÇ: Āáí ĀáíÈ ÈÇáÞÇíÈ ÇáĀÝÚÇä æĀäÇÓí Ýíäá ÚíÑÈäá ÇáĀÝÚÇáíÈ æĪííÈäá

. ÇáÞæáíÈ ĪÈí íäÈæÇ äÈÈ Ñíá æÇíí ÝíÓíÞæÇ áĀáÇÁ ÇáÚÑÈ æíØáÑæÇ ÈáÇíäÇ áááá

:ää ÕßÑíÑÇ

äÐä ÇáÓÝÚÇÈ ÇááĀááÈ æÇááßáÇÈ ÇááæÚÉÈ ÈæĪá ááĪæáÉ ää ääØÞÉ æÇííÈ ÈÚäÇá; æäá ÞÇÆĪ
Āæ ÞÇÆĪá (ÇáíÇí ÕíÑ Úáá æäÇÆÈä Ī. ÚÈÍÇááá) æ(ÈáÇá äíÑÇä / æíÇÈí ááí); ĀáÇ ää ÕßÑíÑÇ

Ýáß Āá ÈÍíÈ Úä ÈØæáÈ ÞÇíÈäÇ æáÇ ĪÑí; æíÇÓÈ (ĀáÑ ĀáæÑ/ ĪáÚíÈ ;æááÇ ÈÇí áĪá/ ÇÈÍÇí)
. æßÐáß (ĀáÑ æÇÕÑ/ÇáíÓÈ); æÞí ĪáÑæÇ Ýí íæä æÇíí ĪáÓ ØÇÆÑÇÈ ÝæÞ ĀÑÓ æØÇÑ ÞÇÈá

:ÁÚáÇÐ ãØÇÑ ÑÇÈá
ææÉíÉ ááíáá ÇáááÉáÉÉ ÇáÉí ÒÈáÇ ÇááìÇáíæá Úáí ãØÇÑ ÑÇÈá Ýí ÚááíÇÈ ÇáÓíí Éáíá ÁÚáá
ÇÚáÇÐ ãØÇÑ ÑÇÈá; æÇÑÈíÈ ÈÚÓ ÇáØÇÆÑÇÈ ÇáááíÉ Úáí ÁÚÇÈÈáÇ ÈÚí Éáí ÇáÁÓÇÑÇÈ
. ÇááÇÓáíÉ ÈÚíá ÇÓÈÚíÇí ÇááØÇÑ ááÒæá ÇáØÇÆÑÇÈ
ÑááÉ áÇÈí áááÇ : ÈÚí áÐÇ Ñáá Ðá áí ÈÑÈÑ ÑíÝ íáÑá ááÚÇá ÈÚíÓ ÚÇÓáÈá Ýí áÐÇ ÇáÑÚÈ ÇáÑáíÈ
æÁí Úáá ááíáÇí æÇááìÇáíá Áá æÈÑÑáá Úáí áÐÇ ÇáæÓÚ- ááÈÒÑíá- æáÑá íÝÈÑÓáá ÇáíæÚ
!;æÇáÈÑí æÈÐÓÚ ÁáÇáááá ÇáÉáæí æÈáÒÐ ÁíÓÇÁáá ÇáÝÇÐÈ
ÝáíÈÐ Çááá ÇááÓááæá Ýí áÐÇ ÇáíáÇí; æáíÐÑæÇ áá ÚÓÈ Çááá ÈÓÈÈ áÑÇááá ááíáá ÇáÐí
. ÁÓíÇá áÐÇ ÇáíáÇí ááÁáÉ ÇááÓááÉ Ýí ÁáíÇÁ ÇáÁÑÓ

:ÇáÈáì ÇáØÚÇá ÝÑíÚáÇ Ááí ÈíÓÇæÑ
áÐí ÑíÚÈ ÁÚíÇí ÚíÑ ÐáíáÉ áá áíæÈ Çááá Úá ÁÈæÇÈ ÑÇÈá; æÚáíáÇ ÈÓÁááá Úá ÒÑ ÚáíÈáá Ááí
. ÈíÓÇæÑ ííÈæáí (áÓá ÇáÉáí æáíÓ ÚáíáÇ ÚÐÇÁ " ØÚÇá " æáÇ ÑÓÇÁ æáÇ ÚØÇÁ)
!; Ýáá ÈáÐÐ ÁáÈ ÒÇáÚí ÁáìÇíáÇ æíáÇÈ ØÇÑÝáÇ æÈáííáÇ ÈíÑÇáá áÚíáíÈ
æíÈÇáÇ : Ñíá Çááá ÇáÓíí Éáíá Ýáíí ÑÇá íÐÓ ãØÇíÚ ÇáÑÝÑ ÍíÇ; æáÇÒÇá íÓáÒá ÇáÁÑÓ Èáá ÈÚí
. Áá ÁÝÓí Ááí ÑÈá ; æáíÚæ Çááá Áá íáÚáÇ Èá Ýí ÇáÝÑíæÓ ÇáÁÚáí

*ÇáÁÓÚæí ÇáíÇÆÚÈ
. ááíÈ ÇááÚÑÑÈ ÇáÚíí 79 ÇáÈÇÑíí 27 ÑÈíÚ ÇáÁíÑ 1410áÚ ÇááæÇÝÐ: 25/ 11/ 1989á*]
æÈáÐá ÇáÁÝÈÈÇíÉ ÈÑæá ááíÈ ÇááÚÑÑÈ Ðí æíÚÈ ÐÇÆí ÇááÓíÑÈ æÁáíÑ ÇááìÇáíá ÇáÚÑÈ Ááí
. áÈæÇá ÇáÁííÑ; áÓÁá Çááá Áá íáÚáÇ áÚá Ýí ÇáÝÑíæÓ ÇáÁÚáí
æÐí íÐÇ ÇáÓíí áÐá ÇáÇÝÈÈÇíÉ áíáÉ ÇÓÈÒáÇíá Ýí ÇááÐÑ ÇáÑÆíÓí áááÑÈÈ æÐáÑ ÈÚí Áá
ÇáÈÐí áÚ ÇáÓíí æáÑ Çááá ÚáÇí (áÓÇÚí ÇáÁÓÈÇÐ ÈÑáÇá Çáíá ÑÈÇáí) Ýí áÝÓ ÇááÑÈÈ; ÉáÑ
.[ÇáíáÉ

: Çáíáíááá æíá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá Úáí áá áÇáÈí ÈÚíá ; æÈÚí
ÝÑÈíÑÇ áÇ ÈÓÈæÐÝáí ÐÓÐ ÈÚÓ ÇáÓíÇÈÈ æÇáÈÇÈÚíá ÈÓíÇÚÈáá ÇáíÇÑÐÈ; ÝÈÓíááí áÐá
ÇáÐáá ÇáÝÐÈ ÇáÈí ÓØÑÈ ÈíáÇÆáÇ ÈÇÑíí ÇáÁÓáÇá Áæá áÑÈ; æÁÐÇáÈ ÒÑí ÁáìÇíá Ýí
ÇáÁÑÓ; ÝÇáÒÈíÑ æíÓá ÈÇÈáíæá; æÇáÈÑÇÁ Èá áÇáÑ æíæá ÇáíííÈ Ýí ÇáíáÇáÈ; æÇáÐÚÐÇÚ
æÇáÐÇíÓíÉ; æáÑÐÇ íæÇáíÑ ; æáÐí ÁÚíá ÈÝÓíÑ ÇáÝÈæíÇÈ ÇááÐááÈ Úáí ÇááÓÈÒÑíá; æÁÐáááá
. ÝÈí áÓÝ ÇááÚáæÑÈ ÍáÇá áÓÝ ÐÑá
æáÐí Íá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí ÑÈíÑÇ áá ÇáÁáÚÇÓ ÇááÚáÇÈ Ýí ÇáÓíÑÈ æÇáÈÇÑíí ÇáÁÓáÇáí Ýí
ÁáÚÇÑ Çáíá ÇáÐí ÚÇÓ áÐÇ ÇáíáÇí Áæ æÇÑÈ ÁíÈÇÑá ; Ýáíí ÑáíÈ Áá ááÓíÇÚÈ ÁÓÈÇÈ
:ææÐáíÇ
æáÐí ÑáíÈ Áá ÇáÓíÇÚÈ Ýí ÇááÚÑÑÈ ÚáÇíáÇ ÇáÐáÈ; ÝÁÐÇ ÇáÈáÁ ÇáÐáÈ ÈÇáÁíáÇá Ýáá -1
: ÇáíáÝ áá ÇáááÈ íÐá ; Èá ÁííÇáÇ Èíí ÇáÈÚÓ íÐÉá Úáí ÇááæÈ ÈÓæÐ ÚííÈ ÑáÇ æÓÝáá ÁÈæ ÈáÇá
íÓÈÚÐÈæá ááÇíÇáá Ñáááá áÇ ííÑíæá áá ÇáíáíÇ ÁÐÇ ÐÈææÇ

:ÝÇáÓíÇÚÈ æÐáíáÇ ÇáÁíáÇá
áæ ÇáÐí ÁáÒá ÇáÓíáíÉ Ýí ÐáæÈ ÇááÁááíá áíÓíÇíæÇ ÁíáÇáÇ áÚ ÁíáÇááá æááá íáæí ÇáÓáæÇÈ
æÇáÁÑÓ æÑÇá Çááá ÚáíáÇ ÍíáÇ
(ÇáÝÈí 4)

æááÇ íÓíí æÐáí ÇáÓíÇÚÈ ÇáááÇÐí ÇáíÉ Úáí ÇáØÑíÐ; ÝÁÐÇ Ñáí áá ÁÐÑÇáá áá íÓáÑ ØÑíÐ-2
ÇáÁÈÇÁ æÇáÝíÇÑ; æíáí ÈáÝÓá Ýí ÒÑÇá ÇááÇÑ; ÝÁá áÐÇ áá ÁÑÈÑ ÇáíæÇÝÚ áá Úáí
. ÇáÈÓíÉ æÇáÈÐá íÈí ÈÁáÐ áíáá ÑáÇ ÈÁáÐ áíá ÁáíÇíá; æíÈÓÚ ÈíÑá ÑáÇ ÝÚá ÁÓíÇÚá áá ÐÈá
æáá æÐáí ÇáÓíÇÚÈ ÇáíáÇÓÈ ; æáá ÁÑÈÑ íæÇÝÚ ÇáíáÇÓ ÇáÚíÑÈ ÇáÈí ÈÓÑá ÑáíÈ ÇáááÇÐí -3
ÑÇÝíÇ ÑÈíÑÇ áá ÑæÇÝíáÇ; æÑÐáÑ ÇáÈíÑíÓ æáá ÁáæÇá ÑÈíÑÈ: ÁáááÇ ÇáÁíÇÈ
ÇáÐÑÁáíÉ; æÇáÁíÇíÉ ÇááÈæíÈ ÇáÑíáíÉ; æáÇ ÁÚíá Çááá ÚÓ æíá áá íÓíá ÇáÈæÇÈ áááìÇáí
æÇáÓáíí ÑáÇ æÑí Ýí ÇáÁíÇíÈ ÇáÓííÉ: (ÑÈÇØ íæá Ýí ÓÈíá Çááá ÍíÑ áá ÇáíáíÇ æáÇ ÚáíáÇ) Ýí
ÇáÓíííá: (áÁá ÁÑÇÈØ áíáÉ Ýí ÓÈíá Çááá ÁíÈ Ááí áá Áá ÁÐæá áíáÉ ÇáÐíÑ Úáí ÇáííÑ ÇáÁÓæí)
Óííí Ñáí áÑÝæÚÇ æáæÐæÝÇ Úá ÁÈí áÑíÑÈ; (ÐíÇá ÓÇÚÈ Ýí ÇáÓÝ ááÐÈÇá ÍíÑ áá ÐíÇá ÓÈíá
ÓáÈ)

Óííí ÇáíÇáÚ 4305
æÁáÇ ÇáÁÓÚÇÑ Ýáíí ÑÇá áÓÚÑ ÍÓÇá ÁÈÑ ÚÚíá Ýí ÁÐÑÇÁ Ñáí ÇáíáÇÓÈ Ýí áÝæÓ ÇáÓíÈ
. ÇáÑÇá : (Çáí ÐÑíÓÇ ÝÁáá ÁÓí Úáíáá áá ÑÓÐ ÇááÈá) áÈÝÐ Úáíá Úá ÇáÈÑÇÁ
æÁáÇ ÓÚÑ ÇááÈáÈí ÇáÐí Íáí Èá ÓíÝ ÇáíáæÉ áá ÍáÇá ÇááÚÇÑÑ ÇáÈí ÍÇÓáÇ áÚá áá ÓÚáÈ 337-
. 345 áÚ ; ÝÐí ÍÝÚ Çááá Èá Íáí ÇáíáæÉ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÓáÇáíÈ (ÇáÈÚæÑ) áÚ ÇáÑæá
æáÇÒÇá ÇááìÇáíæá ÚÈÑ ÇáÈÇÑíí íÈÚáæá Ýí ÇááÚÇÑÑ ÈÁÓÚÇÑ ÍÓÇá æÑÓÈ Èá áÇáÑ æíÈí
. ÈÓÚÑ ÚáÈÑÈ æáÇáÑ Èá ÇáÑíÈ æÚáÑæ Èá ÑáÈæá ... Çáí
æáÐí ÁÑÇí ÓíÝ ÇáíáæÉ ÐÇÈ áÑÈ Áá íÑíÚ æáæ íÑí ÍáæÚ ÇáÑæá ÇááÈáÇØáÈ ÑááæÇí ÇáÈíÑ
ÝÇáÈÑí ÇááÈáÈí æÐÇá áá ÈíÈÇ áá ÇáÓÚÑ; æÁÐÇ ÈÓíÝ ÇáíáæÉ íÁáÑ ÇáííÓ ÈÇÐÈíÇá ÇááÚÑÑÈ
. æÑÑæÈ ÁáæÇá ÇáííÈ; æÇáÈÒÑ

æÅãã æÇ íBÓN ÍÇÌÒ ÇáíæÝ áíi ÇáÅãÓÇã ÈÚí ÇáÁíãÇã ÍæÖ ÚãÇÑ ÇáíÑæÈ ; ÝãÐÇ ÇáÚÇãã -4
 íãÈÓÚ ÇãÑãÈÈ íæãÇ ÈÚí íæã ãã ÇáãÝÓ ÇáÈÖÑíÊ; æíÈÈ ÇáÝÓÚ ãã ÅÚãÇÐ ÇãããÈ ; æãßÍ ÚÓãÇ
 áÐã ÇãÐÓíÈ Ýí ÅÝÚÇãÓÈÇã; æÅÖÍ ÇáíæÝ ãã æãæí ÇáãÚÇÑB íãã ÈíÑíiç; ÍÈì ÅÖÈí ÇÐÈíÇã
 ÇáÅãæÇã ãã ÅÓÚí ÇáÅãæÑ áÞãæÈæÇ ; æÅÖÍ ÇáÚÓÝ Úái ÇãÑÖÇÒ ãã ÁíÈ ÇáÅÖíÇÁ Áái
 : ÅÖãÇÚãÇ; æÖÑãÇ ãÑíí
 íãÐ áÅÐãÚí ÕãÚíá ÇáÓáÇí æíÈãÚí æÝÓÚí ãÓÚíá ÇáíãÚÇÁ
 ÝÍÝ ÇÒÈÈÇÑí áßíí ÇáíÞæí æßíÚÝ ÇíÈãÇáÚí ããÚíá ÇáÚÚíÇ
 æãßÍ ÑÃíãÇ ÈÚÖ ÇãáìÇáíã ÇáÅÝÚÇã íÖÈííæã ãã ÇáÅãÈÇÇí Åæ ÇáÈíÝí Åæ ØÅØÁÈ
 . ÇãÑæÅæÖ Ííãã ÈãÝÈí Úáíãã Çáíãã ÞæÇÈã æÈíÝÞ ãã ÇáÓáÇÁ

:ÇãÇÐÈíÇÁ ÈÇãããÇÐì

æãßÍ ÑÃíãÇ ÞÈíÑÇ ãã ÅÚáÇã ÇáÅæãÈ æÅÝÐÇÐ áÐã ÇáÅãÈ íÈÅÈÑæã ÈãæÞÝ ãã ÇáãæÇÞÝ
 . æãæ ÞÇã ãã ÞÇÝÑ ÝííÝÚãã áãÈÐã æÇáÈÓíÈ

:ÅÈæ áÚíã ÇáíÇí

ÞÇã Áíãí Èã ÍãÈã ÞÈíÑÇ æÇ íÞæã Ñíã Çáãã ÅÈÇ áÚíã ÇáíÇí; ÝÓÅãã ÇÈãã ãã áÐÇ íÇ ÅÈÈ ÅÈæ
 áÚíã ÇáÐí Èãáì ÈÐßÑã ÇãÝÇã : ÅÈæ áÚíã Áíí ÇãÑÇÑíã (ÇáãÓÇáíã ÇáÐíã íÖÞæã ÇáíãÈÈ)
 ; ÚáíãÇ ÇÐÈÇíãí íãí ÇáíãÝÈ Ýí ÇáÓíã Ýí ÇááíãÈ- áíãÈ íãÞ ÇãÞÑãã- ÕãÚÈ æÇÈÝÇ ãã æÑÇÆí: íÇ
 Áíãí íÇ Áíãí.. ÅãÇ ÅÈæ áÚíã ÇáíÇí; áßÈæÈ Ýí ÍæÇã ÁáiÑ ÇáãÅãáíã Áái íãíÈ ÈãÇáíÈ ÚÓN ÅãÝ
 ÓæØ æÖÈÑÈ ãã Áíã ÇáíãíÇ; ÝÇÒÈÑ ÅãÈ ãã Áíã ÇáÁíÑÈ ; ÞÇã Áíãí : ÝÖÈÑÈ; ÍÈì ÅÐÇ æÓá Úíí
 . ÇáÓíÇØ ÈãÇáíÈ ÚÓN íÇÁ ÁãÑ ÇáíãíÝÈ ÈÁíÇÝÇ Çáíãí

:ÇÝÈÈÇí ãÑBÒ ÇããÑÇÞÈÈ Ýí ÕBÑíÑÇ

æÈØæáÇÈ ÕBÑíÑÇ ÇáÅã ÈÚíí Áái ÁÐãÇããÇ ÐÒÒ ÍãÖÈ æÇããÞíÇí æÞÈíÈÈ æÇÇÑB ; æÈÈÈÈÈÑ
 áííÑíÈ ÕBÑíÑÇ ãã ÅÓí ÇãáííÑíÇÈ íÑæÈÇ áÚ ÇáÚÇÓãÈ ÞÇÈã ; Ýáí ÈÚí ÈíÞ æÇ ãÑÇÁ Ýíã ÁããÇ
 ÇáÈÇáíÈ ÈÚí áííÑíÈ ÈÚãÇã Ýí ãÒ ÞÇÈã æÅÐÇÐÈ ÓíãÈãÇ æíÞÇããÇ ÓæÁ ÇáÚÐÇÈ ; æáí áÚ
 ÈÚãÇã ÈíÑÚ ÇáÓíãÚíã- ØÈÞÈ ÇããÑÈíã- ÞÅæÖ ÇáãæÇã æÚÓÓ ÇããÑÇÑÈ æÇãÐã ÚÈÑ ÇáÓáíã
 . ÇáÈí ÝÇÞÈ Ýí ÚíÇíãÇ Úíí ÁíãÈ íæÓÝ Úáíã ÇáÓáÇã

æÕBÑíÑÇ ÁÞÑÈ ããØÞÈ ÈÇããÓÈÈ áÞÇÈã æãßÍ ÅÖáÈ ÈØÚÇãÇ áÐÇ ÇáÚÇã áÚÚã ÇãÞæÇÚí
 ÇáÚÓBÑíÈ Ýí ÇáÚÇÓãÈ; ÅãÇ æØÇÑ ÞÇÈã Ýíí È Úã ÕÑÈã æÈíãíÑ ÈÚÖ ÅíÒÇÆã æãÇ íÑí ; æãßÍ
 . ÍãÑ ÇãÞÇÆí (ÅãæÑ) Ýí íæã æÇíí ÓÈ ØÇÆÑÇÈ ÝæÞ áííÑ ÇããØÇÑ
 æãßÍ ÇÓÈØÇÚ ÇãáìÇáíã ãã íBÓNæÇ ÇáíÓÇã ÇáÅãáí ÇáÈÇáÈ áÞÇÈã; æÇíÈÑÞæÇ ÞÐáß ÇáíÓÇã
 ÇáÅãáí ÇáÈÇáí; æãã íÈÐ Õæí ÇáíÓÇã ÇáÅãáí ÇáÅæã; æÅÖÈí ÇãáìÇáíã Ýí ÈÚÖ ÇããÇØ Úáí

ÈÚí 5Ñ1(ÞíãããÈÑ æãÕÝ) ãã ØÑÝ ÞÇÈã

æÇáíÞ Æã ÞÇíÈ ÕBÑíÑÇ íÚÈÈÑæã ããÇÐì ÑÝíÚÈ Ýí ÇáÓíÇÚÈ æÇããÞíÇã; æÚáí ÑÃÓãã
 ÇãÞÇÆí ÇáÓáíí- æÓíã- æßí ÇÓÈÒáí Ýí áÐÇ ÇáÓíÝ ; æÈÇí áíãí / ÇáÅÈíÇí ; æãÇÒÑ / ÇáíÓÈ
 . ÇáÅÓáÇãí ; æÅãæÑ / ÇáíãÚíÈ

:ÈÇí áíãí

ÅãÇ ÈÇí áíãí ÝíÓái ãã ÇáÁíæÈ ÇáÚÑÈ ÈÇáÈÓÇáÈ ÇáÝÇÆÐÈ; æÅBÈÝí ÈÖÑÈ áÈÇã ããÇ ÓÇáíã
 ÇáÁíæÈ ÇáÚÑÈ ; ÝãßÍ Úãã ÇáÓíãÚíãã Æã ÈÚÖ ÇáÚÑÈ Ðí Íã æÇ ÓíãÝÇ Úáí (ÈÇí áíãí); ÝÈíÅ
 ÇãÞÓÝ ÇáÐí Èíæí ÅÓíÇãã Ýí ÇáÅÑíÇÁ ; ÝãÇ ÞÇã ãã ÈÇí áíãí ÁãÇ Æã ÅíÐ ÇáÈæÞ æÓÇí
 ÈÇáÓíãÚíãã ÞÇÆãÇ: ÅãÇ ÈÓBÈæÇ áíÇÝÚBã ÈÖÈÈ æíæí ÇáÓíãÝ æÅãÇ ÓÅÓáíBã æÇÑÇ; æÅÐÇ
 . ÈÇãÑÖÇÒ ííÑÓ ÝíãÈ
 ÅÓí Íã ÇáÅÓí ÇããÒÈÑ íÖÇÈã ããÈ ÝÑíÖ ÇããæÈ ããã ÈÑÚí

: ÅãÇ ÅãÑ ÆãæÑ

ÝÇãã íÞæí ÇããÚÇÑB ÈãÝÓã; æÅíÇãÇ íÐÈíã ÇáÅãæÇã ÞãÇ íÓá Ýí ÝÈí áæÇÁ ÇáÓæÇÑíí ÇáÐí
 Úãã ããã ÇãáìÇáíãã áÚÇãã ÞÈíÑÈ; æÞÇãÈ ÁíÑ ÚãáíÇÈ ÆãæÑ ÝÈí ãÑBÒ ÇããÑÇÞÈÈ Ýí ÕBÑíÑÇ ;
 æßí ÓÈÈ áÐÇ ÇããÑBÒ áãáìÇáíã áÈÇÚÈ íãÈ; ÁÐ ÞÇã íÓí Úáíãã ÆãÝÇÓãã; æíÚí Úáíãã íÖæÇÈãã
 . æÈíÑBÇÈãã

æÝí ããÈÓÝ Çááíã ÇíÈÈÑ ÆãæÑ ÈãÇáíÈ ãã ÇãáìÇáíã; æÓÇÑ Èãã ÕÇÚíÇ Áái ÞãÈ ÇáíÈã ; æÞÈã
 Æã íÓãæÇ ÐÑæÈ ÇáíÈã æÇíããã ÇããÑBÒ ÇáÅæã; æÞÇãÈ ÚÞÇÑÈ ÇáÓÇÚÈ ÈÓíÑ Áái ÇãÑÇÈÚÈ
 ÕÈÇíÇ; ÝÑãæÇ ÈãíÞíÈ ÇáíÇÑÓ ÈÓã ÈÑãÓãÇ ãã ãØÞÇÈ- æÇÝÐÈ ÕÚíÑÈ- áíãíÞ ÇáíÇÑÓÈ
 BÅããÇ ÓíÇÚ ÁÞÑÚ (ÅÝÚí) ãã ØÈíÈÈÇã; ÝÈÐíã áìÇáí æÓíÈ ÈãíÞíÈ ÇáíÇÑÓ; ÝíÑí ÇáíÇÑÓ ãã
 íãíÞã íÞæã ãã ÐÇ ÇáÐí íãÓí ÈÓáÇí ; ÝãÇíãã ÇãáìÇáíã; Èã ÓÇÞæã áíããã Úáí ããÇíÚ ÇáíãÈí ÈíÈ
 ÑãÈÈ ÇáÓáÇí; æÅÖÑæÇ Çáíãæí ÈÚí Æã íÑíããã ãã ÅÓáíÈãã; Èã ÓÇÑæÇ Áái ÇããÑBÒ ÇáÅÚáí
 ÇáÐí íÞÈÚ Ýí ÐÑæÈ ÇãØæí ÇáÓÇáí; ÝÞÇæã ÇããÑBÒ; ÝÞÐÝæã ÈÐíÝÈ áíÝÚ 82 ÝÇÓÈÚá
 .ãÇÑÇ; ÝÇÓÈÓãã ÞãÇÈ ÇáÓíãÚíÈ

:ÇáÅÈØÇáÇÈ Èíã ÇãíÇíÈ æÈíã ãÑBÒ ÇããÑÇÞÈÈ

æÇÊÔáÊ ÇáÞíÇÍÊ ËÇááÑÇÐÈÊ ÁæÇ ááÑì æÇÑÇ ãÔÊÚáÊ Úáíßá; ÝÇÌÇÈ ìáí ÇááÇÓáßí- æÊÍÊ ÑáÈÊ ÇáÓáÇÍ- æßæÇ ÐÇá áá ÇááìÇáíæä ; áíÓ áíáÇ ÓíÁ; æÇááÇÑ ÌØÁ ÈÓíØ ÍÓá ÝÇÔÊÚáÊ ÈÚÓ . ÇáÁÛÑÇÖ Ýí ÇááÑßÒ Èä ÚÇÍÊ ÇáÞíÇÍÊ ÝÇÊÔáÊ ; æßÇä ÇáÑí ÇáÁáÑ ÈÓíØ æáíá ÈÒíí ÁØÝÇÁ ÇááÇÑ æíÓÑáÇ; æáá ÈØáÆä ÇáÞíÇÍÊ ááÁìÇÈÊ; ÝÞÇä ÇáÞÇÆÍ ÇáÓíæÚí ááááØÐÊ ÈäÝÓá æÁÍÐ áÚá ÈáÇÈÊ ää ÇáÔÈÇØ æÈæíæÇ áíæ ÇáíÊá; ÍÊì ÁÐÇ ÇáÈáÊ ØÑíÞ ÇáÓíÇÑÊ ÈÑíáæÇ Úáí ÁÑíááá æÁÍÐæÇ íØÐæä ØÑíÐáá ÒÇÚííá Ááí ÇáÞáÊ æÝíÁÊ æÁÐÇ ÈÁÓí Çááá ÈÒÁÑ æÈØáÊ ää ÇáÔÈÇØ Áä . íáÞæÇ ÇáÓáÇÍ; ÐÇæä ÇáÞÇÆÍ ÇáÚÇä ÝÞÈáá; Èä ÇÔÊÓáá ÇáÔÈÇØ ÇáÈáÇÈÊ ÇáÁíÑæä

:ØÇÆÑÊ ÇáááæßÈÈÑ æÈÞíÊ ÇáÞíÇÍÊ áÇ ÈÚáá ÈíÞíÐÊ ÇááÈÄ; æÚÓíÑÊ Ðáß Çáíæä ÁÑÓáæÇ ØÇÆÑÊ Èäæíá Ááí ÞáÊ ÇáíÊá; æÁÍÐÊ ÇáØÇÆÑÊ ÈíØ áááÈæØ Ýí ÇááÑÇÐÈÊ; æáßá Áíí ÇááìÇáíá ÈÚíá æÁØáÞ ÚáíáÇ . ÇááÇÑ; ÝÚáá ÇáßÝÇÑ ááá ÚÐÈì ÇáíÇÑ ÝÝÑÊ ÇáØÇÆÑÊ : æíÊÇæÇ ÝäÇ ááÇ áÇ ääÓí ááÁáÇÁ ÐÇÆáíá æíÚ ÇáíÓÚÇä æáÇ ÈÐáÚá ÝÁáÚá íÓÚßæ íáíáÚß æÇáíáÇíÚá ÈÓÚáí ÌÝ ÇááíÚ Úáíá æáæ àíÑí áÚá ÚáÚíá ÝßÁááÚÇ áÚæ áÚáÚí ÑíÚÇä áÚæ ÞÚÐÝ ÇáÚÐí ÁÓÞíÊá àíÑì áÚá ÇáááìÚÇÈ ÈÚíÑ àÒÈÚí áÇ ÒÇÑßÚÈä äáíÚÊ Ýí äáíÚÊ ÁáÇ æÓÚÝÑÈäÇ ÚáÚì ìáÚÇ ìí

:æíÊÇæÇ ÝáÞí ÑáíÊ ää íáÇá ÇáíÑÇÓÇÊ Ýí ÈÇÑííáÇ ÇáÁÓáÇáí æäá íáÇá ãÔÇáíÇÈí æÇÚÈÑÇßí Ýí áÚáÚÇä áÐÇ ÇáíÓá Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä Áä ÇááÑ ìÊæÞÝ Úáí ÝÆÊ ÈÇÓáÊ Èßæä Ýí ÇáßÈíÊÊ; áÐá ÇáÝÆÊ ÇáÓíÇÚÊ áí ÇáÈí ÈÚíÑ äæÇÓíá ÇááÚÑßÊ; æÈÑíí ßÝÈáÇ áÔÇáí ÇááìÇáíá; áÁáÇÁ : ÇáÐíá íÞæá Ýíáá ÁÈæ ÇáØíÈ ÒÁØáÊ ÍÞí ÈÇáÞæÇ(1) [ÇáÞæÇ: ÇáÑáÇÍ]. æäÔÇíí ßÁááá ää ßÈÑ áÇ ÇáÈÈææÇ áÑí(2) [äá ßÈÑ .áÇ ÇáÈÈææÇ áÑí: íííáæä ÇááÚÑßÊ äáÈáíá ÝÈÚááá ÇááÇÚÑ Èíæä áí] ÈÐÇá ÁÐÇ áÇÞæÇ ÍÝÇÝ ÁÐÇ ÍÚæÇ ÞáíÚá ÁÐÇ ÚíæÇ ßÈíÑÇ ÁÐÇ Óí æÇ

:Áááá ÍÝÇÈ ìíÇÚ áÐá ÇáááÇÐí ÇáÈí ÒØÑÊ ÚÓÊ ÇááÓááíá Úáí ÌÈíá ÇáÒáá Úáá Çááá Áááá ßÈíÑÇ áÇ íÞÝæä ÈÁÈæÇÈæÇ íÚæÒáá ÇáÚÐÇÁ ; æÇáßÓÇÁ æÇáíÐÇÁ ÝÁí ÁÈä æÁí ÚÇÑ Úáí ÁáÈ áÇ ÈÓÈÚ .ÁÈØÇááÇ ÈäæÈ ÇáÁÓí Ýí ÇáÚÇÈÇÈ ìæÚÇ æáíá ÇáÒáá ÈÁßáá ÇáßáÇÈ æÓÈíÇáß Çáááá æÈíáíß ÁÒáí Áä áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÚÝÑß æÁÈæÈ Ááíß

*;!ίϚ ÚááϘÁ ϘÁÁãÉ ää íÓÍ ãßϘä ϘÁÓáíí

ãÐϘ ϘáãÐϘá ßÈÈä ϘÁÓáíí ÚÈÍ Ϙááá ÚÓϘä Úä ϘÁÓáíí ßäϘá ϘÁÓäϘáíÑí ääÓÑ Ýí àíáÉ ϘáÈäíϘä*]
.[ϘáãÑÓäÓ

Áä Ϙáíáíááá áíáíä ääÓÈÚíáä ääÓÈÚÝÑä; ääÚäÐ ÈϘááá ää ÓÑäÑ ÁäÝÓäϘ äää ÓíÆϘÈ
ÁÚäϘáäϘ; ää íáíä Ϙááá ÝäϘ äÓä áä; äää íÓáá ÝäϘ áϘíí áä; äÄÓáí Áä áϘ Ááá ÁáϘ Ϙááá äííä áϘ
.ÓÑíß ää äÄÓáí Áä áíáíϘ ÚÈíä äÑÓäää
:Ϙáááá áϘ Óáá ÁáϘ äϘ ÌÚáÈä ÓááϘ äÄäÈ ÈíÚá ϘáíÓä ÁÐϘ ÓÈÈ ÓááϘ; äÈÚí
ÝÁä ßá ää äÑ ÈϘáÓϘíÈ ϘáÁÝÚϘáíÈ ííÑß ÍϘíÈäϘ Ááí ϘáÑíϘá; äää ää ÓÑäÑÈ ÁÓí ää ÓÑäÑÈ
ϘáÑíϘá; äää ää ÍϘíÈ ÁÓí ää ϘáíϘíÈ Ááí ÁääÆß ϘáÐíä ííáäää ϘáÁÈÐϘá äÈÐää Úáí ÁßÈϘÝää
ϘáÁáíϘí; ääáä Èíää Ìäí Áä Óíí; äíää Áä ÈÓÚÑ Èäíäíää Áä ÈáÝÈ ÁäÚϘÑß áíäää; äÁáϘá ää
ϘáÐíä ÈÐää ϘáÁää Úáí ßäϘááä; áϘ íÓíÑää ää ÈÐá Ϙáíáá; ääáää ííÚää Ϙááá ÍϘÆäϘ ÓíÈ
ϘááäáßÈíä; ääááϘ ϘÓÈíÈ ϘáíϘíÈ Ááí áÐϘ ϘááÝÑ ÈÈÐßÑ ϘáÁäæϘá ϘááÄÈäÑÈ Ýí ϘáÑíϘá...
: ÝÝí áíßä ϘáÈäÓíá
. ää ϘááÄäáíä ÑíϘá ÓíÐäϘ äϘ ÚϘáíäϘ Ϙááá Úáíá
(ϘáÁíÓϘÈ 23)
:äÈÈÐßÑ Ðäá ϘááÈí Óáí Ϙááá Úáíá äÓáä
(Èíää ϘááϘÓ ßÄÈá äϘÆÈ áϘ Èíí ÝíáϘ ÑϘíáÈ)
:äÐäää Óáí Ϙááá Úáíá äÓáä äää íÈíÈ Úä ϘáíáϘí Èä íÓíÑ Èííä ϘáßÑíáÈ
äÈÈÐßÑ Ðäá ÁáíÑ ϘááÄäáíä ÚáÑ ÑÓí Ϙááá Úää äää (. . . äÁíä ϘááíϘáíä Ýí ÓÈíá)

íÐäá ááÓíϘÈÈ Ìäää ÈäääϘ ÝÈääí ÈÚÓää ϘááϘá ÍÈí íäÝÐä; äÈääí ÈÚÓää ϘáÈäÝíÐ Ýí ϘáÚÈϘíÈ
æϘáϘÚÈäϘÑ äÚíÑ Ðáß; ÝÐϘáæϘ Èää íϘ ÁáíÑ ϘááÄäáíä ÝÐϘá: °ÄÈääí Áä íßää áí äáÁ áÐϘ
.»ϘáÈíÈ äÈä ÁÈí ÚÈÈíÈ
Áääí ÁíÑß ϘáÁä áÐϘ ϘááÚáí äÄäϘ ÁÑí ϘáÈíáí Úä Ìáá ϘááÓÁääíÈ; ääÁí ϘááϘÓ Úä ϘÐÈÓϘä
ϘáÁÚÈϘá æϘáÈßϘáíÝ; ÁÈáÝÈ Ìäáí ÝäϘ ÁÑí ÁííϘ ää ÁääÆß ϘáÐíä íÚÈäää ϘááäϘÈÑ
.äíÈÓíÑää ϘáÓíÝ äíááÄää ϘáíáíϘ ÌäíϘ ääíÈÈ ää íÈßáäää Úä ϘáÁÓáϘä
ää Èíä ϘáÐíä ϘÝÈÐíÈää ϘáÓϘíÈ ϘáÁÝÚϘáíÈ Ñíá ÍϘá ÈÓäÈ ääÓí ÈÓäÈ; Ñíá ÍϘÓ áíϘíá ϘáÐÈϘá
Ýí ÝáÓØíä (1948); æϘÓØáí ÈäϘÑ ϘááÚÑßÈ Ýí ÐäϘÈ ϘáÓäíÓ Óí ϘáÁáíáíÓ; Èä äÐí Úáí íí
ϘáØÚäÈ ϘáÚϘÓä Ýí ÁíϘä ÚÈí ϘááϘÓÑ äϘ äÐí; ääáää ÈÐí ßϘáíÈá ϘáÁÓä áϘ íÈÓÚÓÚ; Èä ßϘä
.ÐÈää Úáí íí ØϘÚíÈ ää ÓÈϘáíÈ ϘáÚÐϘÈ ϘáÐíä ÑÈϘää ÚÈÍϘááϘÓÑ

ÐÇÐ ÇÁÑíá áæ ÑáÇá Çáííá ÇáÓäÇáíÑí; ÁáÓÇá áíÓ ää ÄÖÍÇÈ ÇáÁÐáÇá æáÇ ää ÄÑÈÇÈ ÇáááÇÈÑ; Ñíá ÓáÚÈá ÇáÁííÇÈ ÈÄÐá ÍÇáÐá; æáÓÍ Úái áÇÑ ÇááíáÈ ää ÍáÝ ÐÖÈÇá ÇáÓíæá; æÑÇá ÐÍ ÍÑá Úáíá ÈÇáÄÖÛÇá ÇáÓÇÐÈ ÇááÄÈÍÈ ää (1954); æÑÇáÈ ÇáÁíÈ ÁáíáÈ ÐÖÈ ÐÍ ÑÝÖÈ ÇáíØÇÈ ÇáÐíá ÈÍææÇ ááÇ ää Çáíæá ÇáÚÑÈÍÈ; Èä ÇÍÈÇÑÈ Ää ÈÚÐÍ ÚÐÍ ÕæÇíáÇ Úái ÑáÇá ÇáÓäÇáíÑí; ÑÚá ÁááÇ ÈÚáá Ááá áíÑæá ÈÇáÄÖÛÇá ÇáÓÇÐÈ ÇááÄÈÍÈ; æÇáÈÚÑÈ ÚÖÑ ÓææÇÈ æÈæÇÓÁÈ; æáØÇááÇ ÍíÑáÇ ÐÇÆáÇ Áä ÇáÁæáí Áä äØáÐ æÁä ÈÈÖæÍ ÚíÑí; æáí ÈÐæá áá: áÐá ÈÚÓ äØÇÑÈÍÈ áÑá ÈÖÍÇÈ ÇáØÑÍÐ æÁáÇá ÇááÓíÑÈ; æÇáÈÚÑÈ ÁØæá ÝÈÑÈ ÍØæÈÈ Ýí ÇáÈÇÑíí ÇáííÈ; ÇáÈÚÑÈ ÚÖÑ ÓææÇÈ ÍÈí ää Çááá Úái ÑáÇá ÈÇáÁÝÑÇÍ ää ÇáÓíá ÈÐÍÑ Çááá

ÚÓ æíá áÇÓÁÈ ÁÐÑÈ ÈáÑ ÇáÁíÇá ÇáÚÖÍÈÈÈ ÇáÈí áÑÈ Úái ÈíÈ ÇáÁÖÈÇÐ áíáí ÐÖÈ ÓáÈ (1973); ÝÐÍ ÑÇá íÑíí áÚÇÍÑÈ áÖÑ; æÁíÈá ÍáíÈÈ ÈÖæÍÈ Áæ Úái ÁÈæÇÈ ÇáÓæÇÍ; æáíÓ Ýí ÇáÈÍÈ Áíí ää ÇááíÇÑá ÚíÑ ÇáÁÖÈÇÐ áíáí; æÁáíáÈ ÈÚíÓ ÒÑæÝÇ áÝÓÍÈ ÈÝÈÈ ÇáÁÈÇÍ æÈÐÍÈ áÝÇÆÝ ÇáÐáæÈ; æÓÇÝÑÈ áÚ ÁííáÇ áíáí Ááí ÇáÓÚæíÈ; æÚái ÍÈá ÒÑÝÇÈ ÈÑÈÝÚ ÇáíÚæí ää ÇáÐáÈ .ÇáæÇáá ÇáÐÍ íÍÈÑÐ; ÝíÑí ÑáÇá ÇáÓäÇáíÑí æáÚáá Ýí áÝÓ Çáíæá (íæä ÒÑÝÈ) æÚáiáÇ ÈÑÇáí Ááí áÓÇáÚ ÑáÇá Áä Ýí ÁæÇÓØ ÁÓÍÇ ÍáÇÍÇ ÚÇæíá Çáíáí Ááí ÁíÇá ÝáÓØíá; æÈÑÍÈ Èä ÇáÓæÐ Ááí áíÇÚÈÈ ÇáÁÖÁÈ; ÝÖÍ ÑÍÇáá Ááí ÁÝÚÇáÖÈÇá; æÇáÈÐÍÈ Èä Ýí ÍÈÈ æáæ ÐÇáÈ ÁáíáÇ; ÝÈÍÈÈ áÚá æÑáÇ Úái ÓáÈ æÈíÐÈ ää ÁíÇá áÖÑ; ÝÐÇá áí: áíÓÈ áÐá ÇáÁÑÖ ÈÍÇÑ ÐÑÇÑ áÑ; ÇÍÓá ÁáÈÚÈß æÁÐÈá Ááí ÁÝÚÇáÖÈÇá; ÝÈÍáÈ Ááíá áÝÓí ááíÇÐ Èä; æíÇá Ááí ÈÍÖÇæÑ; æáÑÈ ÁÑÈÚíá íææÇ íÚáá áíá äáÇÑ áíáÚ ÑááÈ ÇááíÇáíá æáá ÓÚÈáá; æÇÓÈØÇÈ Áä íáÈÓÚ ÈæÐíÚÇÈ ÇáÁÑÈÚÈ ää ÐÇÍÈ ÇáíáÇÍ (ÓíÇÝ æíÑáÈíÇÑ æÑÈÇáí æíæáÓ ÍÇáÓ); Ýí ÇáæÐÈ ÇáÐÍ ÑÇáÈ Ýí ÇáíæÇÆÑ ÇáÚÑÈÍÈ ÇáÁáÑíÑÈÈ ÈÓÚÍ ÈÍÈÇÇ áÈááíÚ ÐíÇÍÈÈ ÈÍáÈ; ÌÇá ÈíÖÇæÑ íáÈÓ ÇááÈÇÓ ÇáÁÝÚÇáí; æáá ííáÚ áÐÇ ÇááÈÇÓ ÍÈí ÚÇÍÑ ÈíÖÇæÑ; æÝí ØÑÍÐ ÚæíÈá Ááí áÖÑ ÇáÈÐÍÈÈ Èä Ýí ÇááÓÚí áÚÈáÑÇ; ÝÁíÈÑáí Ááá ÚÇÆÍ Ááí áÖÑ áíÑÈÈ ÁáæÑá æíÚæí ÈÚÍ Áä ÇÑÈÈØ ÐáÈá ÈÈíÖÇæÑ æÈÇáíáÇ; æáÑá íí Çáááæá ÑÇáÈ ÈÇáÈÚÇÑá áÈÐØÚ áÐá ÇáÓíÑÈ ÇáØÍÈÈ; æáÚá ÓÈÈ ÐÈáá Ááá ÑÇá íÝÓÍ Úái ØæÇÚÍÈ áÖÑ áíØØÇÈáá ÇáÁáÑíÑÈÈ ÇáÈí Èæí ÒÑÇá ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí æÈíÈæíá áíÓÇÈ ÁáÑíÑÇ; ÝÁíáÓæÇ Úáíá Ýí ÚíÇáÈ ÇáÓíæá Úái íí ØÈÇáíÈ ÇáÚÐÇÈ ÇáíáááíÈ

áÐÍ ÑÇá íííÈáÇ Úá ÁÈÑ ÇáÁÖáÇá Ýí ÇááÝÓ ÇáÈÖÑÍÈ; æÑíÝ Áä ÇáÁíæÇá Ýí ÇáÓíæá ÑÚá áÑæÑ ÚÖÑ ÓææÇÈ Úáíáá Ýí ÇáÓÈíáÇÈ íÐÖæá íæááá ÈÇáíÈæÑ æáíááá ÈÇáÓÑæÑ ÑÇÓíá ÈÐÍÑ Çááá; æÑíÝ ÑÇá ÑáÇá íÖÑÝ Úái ÇáÈÖÇáá ÇáÁíÈáÇÚÍ ÇáÁÓáÇáí ÝíáÇ Èíááá ÈííÈÈ ÈÈÍÇæá ÍÈÈ ÇáÓßæáÇÈá ÓÈÚÈ áÝæÓ; Ñá íÐíá ÁíÇá ÈáÇ æíÁÈÑá Úái áÝÓá; áÇ íÁÑáæá ÁáÇ ÓæÇÁ; æáÇ íáÝÐæá ÁáÇ ÓæÇÁ; ÍÈí ÑÁÓ ÇáÓÇí áÇ íáÑá Áä íÓÍ æÇÍÍ ÑÁÓ ÓÇí Úá ÇáÁíÑ; æÑíÝ Áä ÑÈÇÑ ÇáÓíæÚííá ää ÁÓÇÈÐÈ ÇáíÇáÚÇÈ ÇáÐíá ÁáÐÍ Úáíáá ÇáÐÈÖ ÈÈááÈ ÇááÇáÑÈ ÈÇáÐíÇá ÈÇáÐáÇÈ ÕÍ ÚÈíÇááÇÖÑ; íÐæá áÁáÇá ÇáÐíá ÑÇáíæÇ íáÓÑæá ÈÒáÇá ÍÝÈ ÇáíÑá ÑÇá ÇáæÇÍÍ áááá ÁÐÇ ÍÇÁÈá ÌÇÍÈÈ Ýí ÕíÇÑÈ ää ÕæíÈá íÓÚáÇ ÍÇÍá ÈíÇÈá Èä íÁÈí Ááí ÚáÈÑ ÇáÁíæÇá íÍÈÝÍ .ÈÖÇæíÈ áíÁÑá ÇáííÇÍÈÈ ÈÚííÇ Úá ÁáÚÇÑ ÇáÓíæÚííá ÍÈí áÇ íÖÇÑÑæá áÖÖÈ Áæ áÐáÈ áááÇ æáÖí ÑáÇá Ááí Çááá ÚÓ æíá æíÓá ÇááíÇáæá ÇáÁÝÚÇá Úáíá ÁíáÇ ÍÓá; æÁÐÇææÇ ÈÁÈíáÇ áá Ýí ÈíÖÇæÑ ÍÓÑá ÁáÇÝ; æÇáÈÚÑáÇ ÁÑÈÚ ÓææÇÈÈ ÈÈí ÇáÁá æáíá æÈÑÐÈ ÇáÈíá íÐæá ÈÍæÑ ÑáÇá; æáÑá áÑÇáá áÇÓÇá ÓÇÚÑÇ; æÈííáá áÇÓÇá ÚÇÆÈÇ; æáÐÇ ÍÐ ááÇ Áä áÈÐÑ ÑáÇá æÝí ÇááíáÈ ÇáÚááÇá íÝÈÐÍ ÇáÈíÑ«; áÐÍ ÑÇá ÑáÇá ÐÇ ÓÑíáÈ æÈÇÚ; æÐÇ ÚÓíáÈ ÍÇÍÈ æÖÑíáÈ áíÑáÈ; æááÈ ÓáÇÁ; æáÐíÇá Úái ÇáÚÚÇÆá; íÑæÖ ÇáÓÚÇÈ; æíÑÈÈ ÚáæÑ ÇáÚæÇÈ; ÍÇÖÑ Úá ..ÓÇÐá; æáÖáÑ Úá ÓÇÚÍá; æáíÓÈá ÑÐáß æáÇ áÖÍ Úái Çááá ÁííÇ !; ÝÁíá ÇáÑíÇá ÇáÐíá íÓíæá áÖíá æíÐæáæá áÐÇáá Ááí áÁÝÈÍ Úáíá Íáá ÁÝÈíáÇ Úái ÑÈíÑ æáÑá áÇ ÁÑí ÁííÇ

ÇáÈíÑÈÈ ÇáÚááíÈ

Áä Çáíáíááá áíáíá æ áÓÈÚíáá æáÓÈÚÝÑá; æáÚæÐ ÈÇááá ää ÖÑæÑ ÁáÝÓáÇ æáá ÓíÆÇÈ ÁÚáÇááÇ; ää íáíá Çááá ÝáÇ áÖá áá; æáá íÓáá ÝáÇ áÇÍí áá; æÁÓáí Áä áÇ Ááá ÁáÇ Çááá æííá áÇ :ÖÑíÑ ää æÁÓáí Áä áíáíÇ ÚÈÍá æÑÓæáá.. æÈÚÍ :íÐæá Çááá ÚÓ æíá

áÐÍ ÁÑÓááÇ ÑÓááÇ ÈÇáÈíáÇÈ æÁáÓááÇ áÚáá ÇáÑÈÇÈ æÇááíÓÇá áíÐæá ÇááÇÓ ÈÇáÐÓØ æÁáÓááÇ Çáííí Ýíá ÈÁÓ Óííí æááÇÝÚ áááÇÓ æáíÚáá Çááá ää íáÖÑá æÑÓáá ÈÇáÚÍÈ Áä Çááá Ðæí ÚÓíÓ (Çáííí: 25)

Áä ÍÚæÈ Çááá ÈÈÍÁ ÈÚÑÖ Çáííí æÇáÁíáÈ ÇáíÇáÚÈ ÇáÈí ÝØÑ Çááá ÇááÇÓ Úái ÇáÈíÇæÈ áÚáÇ; áÇÈÍ Áä íÚÑÖ Úái ÇáÐáÈ ÁíÇÈ Çááá ÇáÈíáÈ æáæ íÈÝÇÚá áÚáÇ ÈÚÍ Áä íáÝÓ Úá áÝÓá ÑÑÇá .ÇáÈÐÇáíí æÁÈÐÇá ÇááæÑæÈÇÈ æÈÚÍ ÝÈÑÈ ää ÈÈáíÚ áÐÇ Çáííá áááÇÓ áÇ Èí ää ÇÓÈÚáÇá Çáííí ÇáÐÍ ÐÑáá Çááá ÈÇáÑÈÇÈ; ÝÇáÑÈÇÈ æÇáííí áÐÈÑáÇá; æÇáÑÈÇÈ ááÈíÇá ;æÇáííí áíáÇÍÈ ÇáÑÈÇÈ ÈÇáØÚá .æÇáÓáÇá

æÇÁáÝÓ ÇáÈÕÑÍÉ ÇáÈí ÈÉáÐì ÚÐíÉ æÈÈáÇÇá; æÈÓÈÐÉá æÈÍÁÇ æÈÈÝÇÚá áÚá áÇÈÌ Áá ÈÈÍÑß áÈÈáíÚ áÐá ÇáÚÐíÉ áááÇÓ; æááÇ áÇÈÌ Áá íÞÝ ÇááìÈáÚ ÇáìÇááí ÌæááÇ æáÈáÇ ÈÁÑÈÇÈ ÇáÓáØÇá æÇáÁáæÇá æÇáÓáæÇÈ .. áÇÈÌ Áá íÞÝ áÐÇ ÇááìÈáÚ Ýí ælà ÇáìÚæÈ ÇáììíÉ; æÈáÈÝÒ ÇáìÇááíÉ ÈÍÇÝÚ Úá ÒíÇááÇ ÈÓáØÇááÇ æíááÇ æÑíááÇ ÝááÇ íÞæä ÇáßÈÇÈ ÈæÚíÝÉ ÇáÈíÇá áìíÒ ÇáÚÐíÉ ÇáìÇááíÉ; Èá íÞæä Çáììí ÈÈæìá ÇáÓáÇá Òí ÇáÞæÈ ÇáÈí ÈÓáØáÇ ÇáìÇááíÉ Úáí ÁÓíÇÈ ÇáÚÐíÉ ÇáììíÉ :æáÚÇá ÇáíÝÚ æÇáÈíÇÝÚ ÇáÑÈÇáí íÞæä Úáíá ÒáÇí ÇáÈÕÑÍÉ; æÈÌæä ÇáíÝÚ ÈÝÓí ÇáÁÑÒ æáááÇ ÍÝÚ Çááá ÇááÇÓ ÈÚÓáá ÈÈÚÓ áÝÓíÈ ÇáÁÑÒ æááá Çááá Ðæ ÝÓá Úáí ÇáÚÇááíá (ÇáÈÐÑÉ: 251)

:æáÚÇá ÇáíÝÚ ÇáÑÈÇáí Èíáì Èá ÇáÓÚÇÆÑ æáááÇ ÍÝÚ Çááá ÇááÇÓ ÈÚÓáá ÈÈÚÓ ááìáÈ ÒæÇáÚ æÈíÚ æÓáæÇÈ æáÓÇíì ÌÐßÑ ÝíáÇ ÇÓá Çááá ÒÈíÑÇ æáíáÒÑá Çááá ää íáÒÑá Áá Çááá áÞæí ÚÓíÒ (Çáí: 40)

ÝÇáìÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÈÇáßÈÇÈ æíìá Ìæä ÇÓÈÚáÇá Çáììí ÈÈÐì äáÈÈ áááÇáÈíá æÞÓÚÈ ááÁßáíá; æÇáìÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÈÇáììí æíìá ÈÈÌæá Ááí ÚÓÇÈÈ áÓáíÈ áíÒÈ ÓíÇÓí íÒÑÈ ÈÚÓáá .ÑÐÇÈ ÈÚÓ; æíÓÝßæä ÇáìáÇÁ; æíÓíÚæä ÇáÑÚÈ áì ÇáÓÚÝÇÁ

:ÇáìÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇá :æáìá ÁíáÇ ÇáÁíæÈ æÈßáá áßá Úá ÈìÑÈÈ Ýí ÇáìÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇá áÐì ÈÌÁ ÇáÚáá Ýí ÌÇáÚÈ ÒÇÈá ÈÚí Áá ÁÚáá Çáááß ÚÇáÑ ÒÇá ÇáÈæÑÈ ÇáÈÐÇÝíÈ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇá; æÇáÈæÑÈ ÇáÈÐÇÝíÈ ÈÚáí: ÇáÈæÑÈ Úáí ÇáÐíá æÇááÈÇíÁ ÇáÈí ÈÚÇÑÝ æÚÇÓ ÚáíáÇ áÐÇ ÇááìÈáÚ ÇááÓáá; æáÐì Ìáá Çáááß ÌíÇÈ ÇáÑÁÈ Ýí áÁÈáÑ ÚÇá æíÇÓ Úáíá æÞÇá: (ÇáÈáí Úáí ÇáÚáÇá Ááí ÇáÁÈí)

æÚáìáÇ ÁÒÑ Ááá ÐáìáÇÑ Úáí áÞÇÈ ÇááÑÁÈ ÇááÓááÈ Óí Ñ Ááíáá Çáááß ÌíÇÈ ÁíÇÑ Ñíì áÚÑÑÈ ÌíÇáíÈ ÇáæØíÓ ÒÞØ Úáí ÁÈÑáÇ ÌæÇáí ÇáÁáÝ ää Ááá ÐáìáÇÑ ÇáÚÈíÈ æÇÓÈáÑ Çáááß Ýí ÈæÑÈá ÇáÈÐÇÝíÈ Òí ÇáÁÓáÇá; æÓáá ÑÆÇÓÈ ÇáæÒÑÇÁ áÇÈá Úáá æÓæì ÁíÈá áíáì ÌÇáè ÇáÑíá ÇáÚÓÑí áÒÑÈ ÇáÈíÇÑ ÇáÁÓáÇáí; æáíáÒ ÇáÞíá ÇáÁÓáÇáíÈ æíÓáÒááÇ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇÇá æÞÑÈ ÌÇáè ÒÈÇÑ ÇáÓíæÚíá Ýí ÇáÈáí; æÈÑÈæÇ Ýí ÈíÈá ÇáíÇÓ; ÝÞí ÈÑÈì ÈÑÇÞí; æíÝíÚ Çááá Ááíá; æÈÇÈÑß ÒÇÑáá Úáí ÝÈÇÈ ææÇÆí ÌæÇí æÁÈÑÓáá Ýí ÇááìÈáÚ; æßÇáÈ ÈÓíÑ ááá ÓíÝ æÈá ÌáÞ (ÇáÓÚÈ) ÇáÈí ÒÇá íÒíÑáÇ ÈÑÇÞí ÈÇÓá ÇáìáÇí ÇáÓíæÚí ÇáÁíÑ; æÈÑÒ ÍÝíÚ Çááá æßÇÑáá .ßÁÚÓÇÁ Ýí áìáÓ ÇáÓæÑí

æÇÓÈáÑ ÇáÈÓíÞ Úáí ÇááÓÇÚÑ ÇáÁÓáÇáíÈ; æÁÓíÈ ÁáÝÇÓ ÇááÓááíá ÈÚí; æíÑßÇÈáá ÈÑÓí; æíÓá ÝÑÇÚ ÒÈíÑ Ýí áÐÇ ÇáÈÓíÞ; ÝááÈ ÇáÓíæÚíÈ ÈÓí áÐÇ ÇáÝÑÇÚ; æíìáÈ ÑæÓíÇ áÑÚÇíÈ ÇáíÒÈ ÇáÓíæÚí ää ÌáÇá áÒÇÑíÚáÇ ÇáÁááÇÆíÈ æÇááÓÈÓÇÑíá; æÁáÝÞÈ ÌæÇáí (3 Èáíæá) ááíÇÑ ÑæÈá Ýí ÌÇíá ÁÝÚÇáÓÈÇÇá æÁÓÇÁ áÐÇ Òáá æÑíÇ Úáíá áÒÁÈ ÇáíÑßÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ýí ÌÇáÚÈ ÒÇÈá ÒíÑßÈ ØáÇÈíÈ (ÌæÇáÇá . áÓááÇá " ÇáÓÈÇÈ ÇááÓáá")

æÓÇíÈ áÐá ÇááÓÁÈ Ýí áÝæÓ ÇáÓÈÇÈ ÇááÓÈÚáÈ ÌáÇÓÇ ááÁÓáÇá æÚíÚÇ Úáí ÓáíÚ Çáááß ÇíÈßÇá ÈÇáíÑßÈ ÇáÓíæÚíÈ æÈÇááÚÇá ÇáÐí ÌíÚáá æáæ ää æÑÇÁ ÓÈÇÑ; ÝßÇáÈ áÐá ÇáíÑßÈ ÇáÁÓáÇáíÈ áíá ÇíÈÑÇá ÇáìáíÚ áÁááÇ áÒÁÈ äáÐ Çáíæá ÇáÁæá Ýí áíáÈ ÞÇÓíÈ; ÈßÇí ááÇ ÇááßÇÆí; æÈáÓÈ ááÇ ÇáÁíÇÈíá æÇááÓÇÆí; ÝßÇáÈ ÚæÇØÝ ÇááÇÓ æáÓÇÚÑáá áÚ áÁÇÁ ÇáÓÈÇÈ ÇáÐíá íáÈáæá Ìá áÐá ÇáÁáÈ æÚÓÈáÇ; æÈáÚÑ Ááíáá ÇáÁáÈ ÈÁááá ÇááÚáá ÇáÐí ÓíÑæí ÁÝÚÇáÓÈÇÇá ÇáÈí ÈíáÈ ÒíÑÈáÇ ÈÐæí æÚÑæÞáÇ ÈÓáíá ÈÚí Áá Èíá Çáááß ÌíÝÝ äÇÚÈ ÇáÑí .ááÐá ÇáìáÈÈ ÇáÈÇÓÈÈ

Èá äáÇ ÇáÈíÇÑ ÇáÁÓáÇáí Ýí ÌÇíá ÇáìÇáÚÈ; æÝÇÐ ÇáÈáÚíá ÇáÓíæÚí; æÇáÈÒÑ Úáíáá Ýí ÇíÈáÇá áÞÇÚí ÇÈíÇí ÇáÓáÈÈ ÓáÈ (1973); äáÇ Áíì Ááí Èíìá ÇáÓÝíÑ ÇáÑæÓí áíìÑß ÌæÇí áíØíí . ÈÇÈá Úáá Çáááß ÚÇáÑ ÒÇá æíÓÈæáí Úáí Çáìßá

ßÇá ÌÇáè ÌÓÑÇ ÓíáÇ ÚÈÑÈ Úáíá ÇáÓíæÚíÈ æÑæÓíÇ Çáí ÌÇíá ÁÝÚÇáÓÈÇÇá; æÈáìÑí æÓæá ÌÇáè Ááí Çáìßá ÞÑÑ ÇáÈíÇÑ ÇáÁÓáÇáí ÇááÞÇæáÈ ÇááÓáíÈ áíßáá æÈÐíÈ ÇáíÑßÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÈÞÇæá æÈìáì ÇááÞá áÚ ÝÑÇÚ ÐÇÈ Çáíì æÞáÈ ÇáÚíÈ æÇáÚíì ÌÈì ÞÈá áíÑ ÁßÈÑ ÌíÈÑ ÝíáÓáÝ ÇáíÒÈ ÇáÓíæÚí; æßÇá ÞÈáá ÇáÞÓÈ ÇáÈí ÞÓáÈ ÚáÑ ÇáÈÚíÑ-ÌÇáè- .æÈáÈ ÑÑÓá Ýí 27 / ÇÈÑíá / ÓáÈ 1978á

æìÇÁÈ ÇáÓíæÚíÈ ÇáìáÑÇÁ; æÇÓÈáá ÈÑÇÞí ÑÆÇÓÈ ÇáìæáÑíÈ; æáÈ ÒÈíÑ ää ÁÈáÇÁ ÇáÓÚÈ ÇááÓáá ááÞÇæáÈ ÇáÓíæÚíÈ ÇáÈí ÁÝÈì ÇáÚááÇÁ ÈÁááÇ ÒÝÑ ÈæÇí ÌÈ ÁÒÇáÈá æÇÞÉáÇÚá ää .ÌÐæÑá Èá ÞÈá ÈÑÇÞí Úáí Ìí ÑÆíÓ æÒÑÇÆá ÍÝíÚ Çááá; æÁÓÈí ÍÝíÚ Çááá ÑÆíÓÇ ááìááæÑíÈ; Èá ÌáÈ ÑæÓíÇ æÞÈáÈ ÍÝíÚ Çááá Ýí 27 / ÌíÓáÈÑ/ 1979; æìÇÁÈ ÈßÇÑáá; Èá ÇØÇíÈ ÑæÓíÇ ÈßÇÑáá æìÇÁÈ ÈáíÈÈ ÇáÈÞÑ ÇáÐí íáÈá ÇáÁá ÞÝÇÓÇ ÈÒÑÈ Èá ÑæÓíÇ ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí æíÈÈæá Úáí .íìá ÇáÁØÝÇá æÇáÓíæì æÇááÓÇÁ æÈÚí Ìíæá ÑæÓíÇ ÇáÝíÑ ÈÑßÇá ÇáìáÇí ÇáÁÓáÇáí Ýí Òá ÁÝÚÇáÓÈÇÇá; æÇÓÈáÑ áÐÇ ÇáÈÑßÇá .ÌÐÝ Èíááá æíáÐì ÈßÈáá ÇááÇÑíÈ Ááí íæááÇ áÐÇ Úáí ÑÁÓ ÑæÓíÇ æíáÝ æÇÑÓæ

:IÑæÓ æUÈÑ ää IáÇá ÇáIÚæÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÇáÁYÚÇáíÉ
Ää ÇáÐíá íÓÈÚáæä ÇáÁÈÌÇáÇÈ ÇáÐæáíÉ æÇáÈÌáÚÇÈ ÇáÓíæÚíÉ æÇáÚááÇáíÉ äÓÑÈ ÇáIÑBÉ -1
ÇáÁÓáÇáíÉ äÁáÇÁ íÓÈYíæä äBÈÇ Ýí ÇáÈÓíB Uáí ÇáIÚæÉ ÇáÁÓáÇáíÉ; æáBáá äÇ íÚáæä
Äááá íÓÚæä Ýí IíæÈäá ÁYÇÚí æYí ÈíæÈäá ÐÆÇÈÇ ÓÑÚÇá äÇ ÈáBÓ áí ÈIæÑáÇ Úáíáá
.áÈYÈÑÓáä; æBáÇ ÞÇá ÇáÁæáæä: (Óäá BæÈB íÁBáB); æáÐáB ÝÁä ÈÑÇÞí äæ ÇáÐí ÐÈá ÍÇæí
Ää ÇáIÚæÉ ÇáÈí ÈäÓÁ Ýí ÍÓä ÇááIá æYí ÁÈæä ÇáÁÈÈáÇÁ áí ÇáÈí ÈBÓÈ ÈÐÈ ÇáÓÚæÈ -2
ÇáÁÓáÇáíÉ; æÈæÇá ÈÐÈáÇ æÇÍÈÑÇáäÇ; æÈBÓÈ ÍÈáÇ ææáÇÁäÇ; æáÐáB ÈÐí ÁÈæÇÁ ÇáIÑBÉ
ÇáÁÓáÇáíÉ áIØ ÇáÁáÚÇÑ ÈÇááÓÈÈ ááÓÚÈ ÇáÁYÚÇáí; æáIØÇá ÇáÈÚIá ÇáÐí áÇ íIÈá æáÇ
íÈÁÑI ÇáÁá Ýí ÁYÚÇáÓÈÇá äæ (ÓÇÈÐÈ ÇáÞÇÆÍ Áæ ÇááIÇáI Ýí ÇáIÑBÉ ÇáÁÓáÇáíÉ)
.j YÓÇÈÐÈá áí ÈÚIíáá æÈæÈIÞá

Ää ÇáÈæBá Úáí Çááá äÚ ÇáÁIáÇÓ æÇáÓIÞ äæ ÓÑ ÇááIÇÍ æÇáYáÇÍ æÇáYæÓ ÈÇááÓÈÈ -3
.ááIÚæÇÈ Ýí ÇáIáIÇ; æáÁYÑÇIáÇ Ýí ÇáÁIÑÈ
áÞI BÇá BÈIÑ ää ÇááÇÓ íÚÈÈÑæä äÞÇæáÈ ÍÇæI ÓÑÈÇ ää ÇáÇáÈIÇÑ áÁááá ÞÑÑæÇ ÇááÞÇæáÈ
.ÇááÓáIÉ ááÐÇ ÇáØÇÚIÉ æÚIíáá ÁÞá ää ÈáÇÈIá ÓÇÈÇ
æáÞI BÇáÈ ÇáÁÓæÇÈ ÈÑÈYÚ ää äáÇ æááÇB ää ÈÚÓ ÇááÚÈÞáíá ÈáÇIí ÈÇáÈYÇáá äÚ ÍÇæI
æÇáÑÓÇ ÈÈÚÓ ÇáæÚÇÆY ÇáÓÚIÑÈ Ýí ÇáIßæáÈ äÞÇÈá ÇáÓáÈ ÇááØÈB Úá ÇáÈIÇÑ ÇáÓíæÚí
ÇáÐí ÈIÁ íáÈÓÑ BÇááÇÑ Ýí ÇááÓíá ÁÈÑ ÇÓÈáÇá ÍÇæI; æáBá Bá BáÇ áIÓÑ äæ ÑÓíäÇ ÈáÐÇ
.ÇáÑÁI
BÇáÈ ÇáIÓÇÑÈ: ÇáááÇI Báá; æYÞI ÇáØÑIÞ Báá; æÈÓíÚ ÇáÓÚÈ Báá; æáÇ BÇá áÐÇ ÇáIáÇI
.ÇááÈÇÑB íÈÑÓ ÁáI ÇáæIæI

æíÑIí Çááá Ää íB ÇáIÞ ÈBááÇÈá (ÇáÇáYÇá 7)
æáÐÇ YÚáIáÇ äÈ ÇáÓÚÈ ÁIÇá ÈÑÇÞí íáÇYí Úá Iíáá æíBÇYí Úá ÚÞIÍÈá ää íI ÑÇIÉ äÑYæÚÈ Óæí
.ÑÇIÉ ÁÈæÇÁ ÇáIÑBÉ ÇáÁÓáÇáíÉ; YÇáÓæí ÈÍÈáÇ æÁæí Ááí áæÇÆáÇ
Ää IæÑ ÁÈæÇÁ ÇáIÚæÉ ÇáÁÓáÇáíÉ äæ IæÑ ÑIÇIí ÞIÇIí; Ýáá íÓBáæä ØáÇÆÚ ÈÚÈ áÁIíÇÁ -4
ÇáÁáÈ; æíáÈáæä ÇáÈÇIíÁ (ÇáØÇÚB) ÇááIÑÓ ÇáÐí íYIÑ ØÇÞÇÈ ÇáÁáÈ ÇáÁÓáÇáíÉ; æíIÑI
.íáÇÈIÚ ÇáIíÑ æÇáÈÑ ää ÁUáÇÞáÇ
æÇáIÚæÉ ÇáÇÓáÇáíÉ ÇáÈí áÇ ÈÓÈØíÚ Ää ÈBÓÈ æáÇÁ ÇáÓÚÈ; æáÇ ÈIÚI ÈáIÈÈá ÈæáI
.áIÈÈ; æÈÚíÓ äáÚáÐÈ Úáí áYÓáÇ; ÈÁBá ÈÚÓáÇ ÈÚÓÇ ; æÈÈÁBá Ááí Ää ÈææÈ
æÇáIÑBÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÇáÈí ÈÚá áYÓáÇ ÁááÇ ÈÓÈØíÚ äæÇÓáÈ ÍÑÈ ØæíáÈ ÇáÁáI äÚ ÇáØæÇÚIÉ
æÈáÚÓá Úá ÇáÓÚÈ æÚá ØÇÞÇÈá äÐá ÇáIÑBÉ-Ää BÇáÈ ÈÚá áÐÇ- ÝÁááÇ ÈÚíÓ Ýí ÁæáÇá
.æÈÓÈI Ýí ÁIáÇá
Ää ÇáIÑBÉ ÇáÁÓáÇáíÉ æIíáÇ áÇ ÈÓÈØíÚ ÇáæÞæY ØæíáÇ ÁáÇá ÇáØæÇÚIÉ; áÁá ÁUÍÇI
ÁYÑÇIáÇ ááIÓÑ ááIÓÑ; ÝBíY íáBá áIÚæÉ Áæ IÑBÉ Ää ÈÐY ÁáÇá ÞæÈ BÈÑI Áæ Iæá ÚUáI Áæ
.!ÁIáÇY IæáIÉ ÓIáÈ

Ää æÞæI ÇáIÑæÈ ÇááÓÈáÑÈ ää ÇáÓÚÈ; æáÇ íáBá áIÑBÉ ÁÓáÇáíÉ Ää ÈBÝI BæÞæI áÑIáÈ ÍÑÈ
.ØæíáÈ ÇáÁáI äáÈIÉ ÇááÓÇYÉ
Ää ÇáÈÑÈIÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÓÑæÑÈ áÇÓÈ ÐÈá Iáá ÇáÓáÇI; ÁÐ Ää Iáá ÇáÓáÇI íIÈÇI Ááí ÞææÈ -5
ÓÇIÞÈ ÈÑÇÞÈ ÑÈáÇ; æÈIÈÈ áIÇáÞáÇ; æIÍÈÇI Ááí ÓæÇÚI æÈæÓÆÈ ÍÈI ÈIÍá ÁÓÇÈÚáÇ Úáí
.ÇáÓáÇI YáÇ ÈØáÞáÇ ÁáÇ Ýí ÓIæÑ ÁUÍÇÁ Çááá
æÁá ÇáÈÓÇB ÇáÓáÇI ÐÈá YÈÑÈ BÇYIÉ ää ÇáÈÑÈIÉ íIá ÇáIáÇI Ááí ÚÓÇÈÇÈ áÓáIÈ ÈÐØÚ
ÇáØÑIÞ Úáí ÇáÓÇÈáÈ; æÈÓíÚ ÇáÑÚÈ Ýí ÞææÈ ÇááÓÈÓÚYíá ää ÇáÑIÇá æÇááÓÇÁ
æÇáæáIÇá; æIÍÈáæ ÇáÁáÑ Ýí ÇáááÇIÉ Ááí ÞØÇÚ ØÑÐ íÈÈÓæä ÇáÁáæÇá æíáÈáBæä ÇáÁÚÑÇÓ
.æIÓYBæä ÇáIáÇÁ

.æÇáIÑBÈÈÈ ááá-ÚÓ æIá- äÚ ÍÓIÈá æIæYá ää ÁÓI ÇáÓÑæÑÇÈ ÇáÈí íIÈ Ää ÈÓÇIÈ ÇáÓáÇI
æäá äáÇ: ÝÁááÇ Ií äÑÈÇIíá ää ÇáIÈáÇÈ ÇáÈí íÞæIáÇ ÓÈÇÈ ää ÁÈæÇÁ ÇáIÑBÉ ÇáÁÓáÇáíÉ
ÇáÐíá äÇáæÇ ÞÓØÇ æÇYÑÇ ää ÇáÈÑÈIÉ; Áæ íÈÁáÑ ÚáíáÇ ÚÇáá ÑÈÇáí íIÓI Çááá
.æIÈIá; YÇááÇÓ Áááæä äÑÈÇIæä íÈÐáæä áá äáIáá æIÞIáæä ÍÓÇÓÈ ÞææÈáá ää YIÇÁ
.ÁáÇ ÁÐÇ BÇá ÇáÞÇÆI ÚíÑ äÑÈI Úáí ÇáÁÓáÇá ÝÁááÇ áUÇáí BÈIÑÇ ää ÓBÇæí ÇáÓÚÈ Úáíá
Ää ÇáÈÑÈIÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÓÑæÑÈ áÇÓÈ BÐáB áÇÓÈáÑÇÑ áÓIÑÈ ÇáIÚæÉ -6
.ÇáÁÓáÇáíÉ; æááæÇÓáÈ IáÇIáÇ æBÝÇIáÇ ÓI ÁUÍÇÁ Çááá
æÇáÓÈÇÈ ÇáÐíá íÓÈæä Úáí áÇÑ ÇááIáÈ æíáÓIæä Úáí IÑÇÑÈ ÇáÇÈÈáÇÁ äÁáÇÁ-ÈÁÐá Çááá- ää
ÇáÐíá íÈÈÈæä Ááí äáÇIÉ ÇáÓæØ ÍÈI íáÇáæÇ ÁIíI ÇáIÓáííá: ÁáÇ ÇáÓáÇIÉ Úáí áÐÇ ÇáØÑIÞ Áæ
.ÁÞÇáÈ ÇááIÈáÚ ÇáÁÓáÇáí ÇáÐí íÓÈÚá ÈÚáÇá ÇáÞÑÁä

æáÞÇÈá áÐÇ: æIíáÇ Ää ÇáÐíá ää íÈáÞæÇ ÞÓØÇ BÈIÑÇ ää ÇáÈÑÈIÉ ÓÞØæÇ Úáí ÇáØÑIÞ ÈÚI Ää
Bá áÈáá; æÁUÍÇáá ÇááÓIÑ; æÁÓáÇáá ÈÞá ÇáÈÓIÇÈ; æÚÓ Ýí ÍææÞáá äÑÇÑÈ ÇáÈIÑÈÈ; Èá
ææÇIá ÁBÈI ää ÇáÞÇIÉ ÇáUÇIíá ÇáÐíá ÞÇæÇ íáIÈ ÓI ÑæÓIÇ Ýí ÈIÇIÉ ÇáÁáÑ; æIáÑæÇ
áÑæÓIÇ áÆÇÈ ÇáIÈÇÈÇÈ; æYIÁÈ íÁÈI ÈÁIÍ ÇááÓáíá ÈÇáÚááÇÁ ÇáÐíá íÓÈÑæä ÈÚáI Çááá
æÁIáÇááá ÈááÇ ÞáIáÇ íYÈIáá Ää áÐá ÇáIæáÈ áÓááÈ æÈÈáI ÇááÓÇIí æáÑI ÑIÇáÇÈáÇ Úáí
.ÇáÈáYÇÓ íÓææ; æÈÐÑÇÑ æÇIí íáÓá äÚ IÈáÈá æÞÑIÈá Ááí ÇáIæáÈ

æäá IáÇá áÓIÑÈáÇ ÇáÁÓáÇáíÉ Ýí ÁYÚÇáÓÈÇá æIíáÇ: Ää ÇáÁÓáÇÁ ÇááÇáÚÈ ÇáÓIáÈ -7
æÇááÇáÇÈ ÇáBÈIÑÈ ÇáÈí ÈÑÓá ááIæá ÇáBÈÑI æÇáUÚáI áÇ ÈÓÇæI ÓIÆÇ ÁáÇá ÞæÈ Çááá

æIÈÑæÊå; æIÏäÇ ää IáÇá ÊæBáäÇ Úái Çááå: Åä ÇáBæÉ ÇáÚÚài áí ÞæÉ Çááå-ÚÒ æIá-åÐå ÇáBæÉ
:ÇáÊí áÇ ÊÐåÑ æáÇ ÊÚáÊ
æáÇ BÇå Çááå áíÚÍÒå ää ÓíÁ Ýí ÇáÓåæÇÊ æáÇ Ýí ÇáÅÑÒ Ååå BÇå ÚáiäÇ ÞíÑÇ
(ÝÇØÑ: 44)

æÇááå ÁíäÇ ÇáÁIæÉ: Åä ÑæÓíÇ ÇáÊí íØåB ÚáiäÇ ÇáÚÇåå ÇáÚåäÇB ÇáBÊIÑ æÊÊIæ ÅäÇå
ÇååIÇåIíå áÓíáÊ ÓÚíÝÉ ÍÓíÑÉ BåíáÊ; æáÇ ÁIÐÑåÇ æáÇ ÅÓUN ÓÅåäÇ Ýí aUN ÇååIÇåIíå
.ÇáÓÇIÞíå

æáÇ íBÇI íåÑ ÓåÑ ÁáÇ æíÊåÞí ÞÇÆI áÚåæÑ áÇ íÐBÑ ÇÓåå ää ÑÆÇÓÉ ÇáIæáÉ ÇáÓíæÚíÉ ÊÑIæå
.Åä íÝÝ ÇáÓÑÈÇÊ Úái ÞæÇÝá ÇáIæáÉ ÇååÇÑÉ Åæ ÊØáÊ åIæÉ æææ áÝÈÑÉ ÞáíáÊ
æÚååÊæÇ ÊIÑÈÉ ÇáIÚæÉ Ýí ÁÝÚÇåÓÊÇå Åä ÇáÐí íÊÑå æÊIÅå æíÓíí ää ÅIåå íÝÑÒ -8
ÇIÈÑÇåå Úái ÇååÇÓ IåíÚÇ BÇÝÑåå æåÓååå; áÅä ÇååÇÓ íÊÑææä ÇáÓÇIÞíå áÚ
.ÓÚÇÑÇÊåå; æÇáÐíå íÚÐæå BååÇÊåå ÊIäÇÆåå

æÅÊæÇÁ åÐå ÇáÑíáÊ ÇååÓåíÉ Úái ØÑíÞ åÐÇ ÇáIíå ÊÚååäÇ Åä BÈÑÉ ÇáÊBÇÝÉ ÇáÅÓåÇáíÉ -9
ææÝÑÉ ÇååÚåææÇÊ ÇáÓÑÚíÉ Iæå Åä íÓÇIÊåÇ ÍÑBÉ ÚåáíÉ æÊåÝíÐ æÊæÇÓå æÊÐå æÊÓíÉ
ÊÇáÚÑÞ æÇáIå ÍØÑ BÊIÑ Úái ÇáIÚæÉ; ÍØÁ BÊIÑ íÑÈBÈå ÅÓÍÇÊ ÇáIÚæÇÊ íÐÊåæå Êå ÅåÝÓåå
.BÇååÇÁ ÇáBÊIÑ ÇáÐí íÚØí åååÊÊÊ ÇáÓÚíÑÉ ÝíIåBåÇ æíUNÞåÇ

æÅä ÇáÚíÑÉ ÇáÅÓåÇáíÉ ÊBÈÈ ÅæáÇ; Êå ÊÐæí; Êå ÊÓåIå; Êå ÊææÊ; ÝÅÐÇ ÇååÇÑ åÐÇ ÇáÓÍ
Ýí ÅÚåÇB ÇååÝÓ ÇååÇÑÉ æÑÇÅå IåíÚ ÇáIæÇIØ; æíÊIæå ÇáÅåÓÇå ÊÚIäÇ Åái IÊÊ áÇåIÉ
ÊÇÑIÉ IÇåIÉ; áÇ ÍÑÇÑÉ Ýí BååÇÊå; æáÇ ÓIÐ Ýí æÈÑÇÊå; æáÇ ÍíæIÉ Ýí UNæÞå; áÇ íUNÝ ÁáÇ
ÇáIíå Ýí ÇáIÞÇÆÐ æÝáÓÝÉ ÇáÅæÑ ÍÓÊ ÁIáÇåå ÇáÊí íÚíÓ ÊåÇ; áÇ íåIæ ää åÞIå ÚÇåå ååÐÇ
ÇáIíå; æáÇ IíåÓ ää áÓÇåå æÊIÑB Ýí ÓÊíá Çååå; íÚíÓ Ýí ÓÑåÞÊå æÊæÞÚÇ Úái åÝÓå; ää IáÇá
.ÇáÈÑI ÇáÚÇI ÇáÐí íÓÊI Ýíå áÚ ÅæåÇåå

æÞí ÇÓÊåIÊ ÇáIÑBÉ ÇáÅÓåÇáíÉ ÊÚæå Çååå ää IáÇá åÐÇ ÇææÇBÚ ÇáÐí ÚÇíÓÊå Åä -10
ÇååÊÇÆI áÇ ÊÈÑÈÈ IÊæÇ Úái ÇáÅÓÈÇÊ; Êå ÇáÐí IåB ÇáÅÓÈÇÊ ææ ÇáÐí IåB ÇååÊÇÆI; æÇååå
ÅåÑåÇ ÊÅå áÚI áÇ ÇÓÊØÚåÇ ää ÞæÉ; ÝÊIÅÊ ÇáIÑBÉ ÇáÅÓåÇáíÉ IåÇIäÇ æÇáIíååå
ÊÇååÓÍÓÇÊ ÇáÓÚíÑÉ; Êå ÍÑI ÇáÓÚÊ ÇååÓåå ÊÇáÚÓí æÇáIÇÑÉ ÇåÇå ÇáIÊÇÈÇÊ
.ÇáÓíæÚíÉ; æåÐÇ æÊåÚ Ýåååå Åä ÅÞÓí áÇ áÓÊØíÚå ææ ÇáIÇÑÉ æÇáÚÓí

åÞí åIå í. áíåI ÚåÑ ÊåÓíÓíå æBåÊåIíå Úái åÑBÒ BÊIÑ Ýí ÊIÍÓÇå æåÑÑåå Çååå; æÅIÐ
ÊÅIíåå; æÇáÅä æÇáIíååå ÅÓåIÉ ÓI ÇáIÊÇÈÇÊ æÇáØÇÆÑÇÊ; æÅÈØÑBå ÁíäÇ ÇáÁIæÉ Åååå
.ååÈØÑæå

.åÞí ÓÞØ áÑæÓíÇ Ýí ÇáÅÓåÑ ÇáÅÑÈÚÉ ÇáÅIíÑÉ (æÇÆÈÇ ØÇÆÑÉ) ÊåÚIå ØÇÆÑÈíå íæåIÇ
Åä ÑæÓíÇ ÊÍÓN íæåIÇ IæÇáI ÅÑÈÚíå åáíæå IæáÇÑ; íÓÞØ ååÇ ÊåÚIå ØÇÆÑÈíå; æíIåÑ ååÇ íæåIÇ

.5-1. ÁáIÇÊ; æíÐÊå æíÅÓN æíÓÊÓåå æíåÑÈ ää ÇáIÓ ÇáÓíæÚí 30-50
åÞí ÓÑÈ áÑæÓíÇ ÍÊI ÇáÅå ää ÇáØÇÆÑÇÊ ää Êíå ÓÇBØ æåÓÊååB ÅåÝÇå æÊåÇÊæÇÆÉ ØÇÆÑÉ;
æ 12 ÅåÝ IÊÇÈÈ æÅáíÉ; æÞÊå áÑæÓíÇ IæÇáI IåÓíå ÅåÝÇ ää ÇáÑæÓ; æåÇÆÉ ÅåÝ ää ÇååíåIÓíÇ
æÇáÓíæÚííå æÇååIíå; æåÑÈ Åái ÇååIÇåIíå æÇÆÉ ÅåÝ ÊÐÑIÊÇ; æåBå åÞÇÊå åÐÇ íÓÞØ Bå (4)
ÍBÇÆÐ ÓåIí; æíåÇIÑ Bå ÍÞIÐÉ ÓÍÓ ää ÊíÊå Åái ÇáIÊÇá Åæ ÇáÅIÚÇá Åæ ÇáIæå ÇååIÇæÑÉ
.ååÝÚÇåÓÊÇå

:ÁíäÇ ÇáÁIæÉ
åÐå ÊIÑÈÈ ÇáIÑBÉ ÇáÅÓåÇáíÉ áÓÚåÇ Êíå ÅíIíBå áÚåBå ÊæÊÝÚæå ÊåÇ (Åä Ýí ÐåB áÚÈÑÈ ååå
: íÓí); æååÝÉ ÇÅåÚÇÑBå ÅIíÑÇ
Åä ÇååIÇåIíå ÊIÇIÉ Åái IÚÇÊ ØÇIÞíå; æÅØÈÇÁ æÇåÑíå; æÅÓÍÇÊ BÝÇÁÇÊ æIÈÑÇÊ æÊIÇÑ
.ÚíæÑíå

* åÞÇÊåÉ åIåÉ ÇååæÞÝ áÚ ÇáÓåíí ÚÊIÇååå ÚÓÇå
.[åIåÉ ÇååæÞÝ: ÇáÚÍI 66-67 ÇáÓåÉ ÇáÚÇÓÑÈ- IåÇI ÇáÅæái 1410 *]
ÇååæÞÝ: ÊÚååæå Åä ææÓå ÇáÓÊÇÁ ÞI ÇÐÈÑÈ; Ýåå ååÇB ää ÇÓÊÚIÇIÇÊ ÇÊIÐÈ ää ÞÊå
ÇáåIÇåIíå ååÊÚåÈ Úái ÓÚæÈÈå
ÇáÓíí: ÇáIíí ååå ÑÈ ÇáÚÇååíå æÇáÓåÇÊ æÇáÓåÇå Úái Óíí ÇååÑÓåíå áíåI æÚái Ååå æÓIÈå
.ÅIåÚíå

ÇáIÞIÐÉ Åä ÇÐÈÑÇÈ åÓæå ÇáÊåI íÓÚå ÊÇååÇ; áÅååÇ ÞåÞæå IíÇ ÍÊí ææÝÑ ÇáØÚÇå æÇáBÓÇÁ
æÇáÅIÐIÉ åååIÇåIíå ÞÊå åÓæå ÇáÊåI; ÝáÇÈI Åä íÓææÇ áÇ íBÝíåå ååÓÊÇÁ ÇåBÇIå; æIØæÓÇ
ÇååæÇI ÇáÚÐÇÆIÉ; æÅBÈÑ áÇ íÞåBåÇ ÅåÑå ææ áUNBÉ BÇÊå; áÅååÇ ÍÑIÓæå Bå ÇáIÑÓ Åä íÓå
ÇååIÇåIíå Åái ÓæÇI BÇÊå ÞÊå åÓæå ÇáÊåI; ÍÊí íÊÓåí ååå ææÇÓåÉ IåÇIåå BÍÑÈ ÚÓÇÈÇÊ ÍÇIå
ÇååIå ÅÊæÇÁ ÇáÓÊÇÁ ÇåBÇIå; æÅå åå åÓÊØÚ ÊæÝíÑ ÇáØÚÇå æíÝÑ ÇáIíÇIÞ ååå IáÇá åÐå
ÇáÝÈÑÈ (ÝÚái ÇáÅÞå ÊæÝíÑ ÇáØÚÇå æÅBíÇÓ Çååæå); áÇÊÇå ÇåBÓIÊÇå áÇÊI ååååÇ
.ÊÇáÅÓÇÝÉ Åái ÇáÅIÐIÉ

æåÐåB åIå ÅåÈæÇ æååIÈ ÊÇååÓåíå Åä íæÝÑæÇ åååIÇåIíå ää ÇáÅææÇá áÇ íBÝí áÓí IÇIÊåå ää
.ÇååæÇI ÇáÚÐÇÆIÉ

ÇååæÞÝ: ÅÓÊÇÐåÇ ÇåBÑíå; ÇáÚÇåå ÇáÅÓåÇáí ÞåB Úái åÓíÑ åÐÇ ÇåIåÇI; ÝååÇ ÊÝÓåÊå
ÇÊÊæÓíí ÇææÓÚ ÇáIÇái ååIåÇI æÇååIÇåIíå

ÇáÓíí: ÅãÇ Úã äÓíÑ ÇãláÇí ÝÃãÇ ÆÈÕÑ ÇããÓããã Ýí ÇãÚÇãã ÇãÃÓãÇãí ÈÃã æÓÚ ÇãláÇí ÇãÃã Úãí ÍíÑ; æÃã ÇãßÝÈ ÑÇÍÈÈ áÓÇãí ÇããíÇãíã; ÝßÇÈã áíÇÕÑÈ æãíÇØÈ ÈÇããíÇãíã ÁíÇØÈ ÇãÓæÇÑ ÈÇããÚÓã; æÇããíÇãíã íÕÑÈæã Áí áíÝ íÑííãã ÍÇíã ßÇÈã Ýí Áí ÓÇÚÈÈ íÑííãããÇ; æßÇÈã ãÞØæÚÈ äã ÇããÇíÈÈ ÇãÈÑíÈ; ÝØÑíÞ ÇãÕÑíÇã ÇãæÈíã ÇãÐí íãíãÇ ÈÇãíÇÈÈ .ãÞØæÚ; æããÑ ØÑíÞ (ÍíÑÈÇã- ßÇÈã) æÑæÓíÇ - ßÇÈã Ýãæ ãÞØæÚ ÇãÃã æããÐ ÆæÇÓØ ÕãÑ ÆÚÓØÓ ÇããÇÓí (1989ã) ÍÇæãÈ ÑæÓíÇ Æã Èííã ÈÚÓ ÇãÞæÇÝã ÇãÈÑíÈ Æãí ßÇÈã æãßã ÈíØã äãÇ ÆÚíÇí ßÈíÑÈ; æßÇÈã ÈíÇæã ÁííÇã ÈÚÓ ÇãÞæÇÝã Æãí Çããíã ÇããíÇÕÑÈ . æãßããÇ ÈíØãÈ ÁíÓÇ

Ãã ØÑíÞ (ãÑÇÈ- ßÇÈã); (ÞãíãÇÑ-ßÇÈã); æ (ÍãÇã ÆÈÇí- ßÇÈã); æ(ÍÑíßÇÑ- ßÇÈã); æ(ÑæÓíÇ- ßÇÈã); æ(ÈÚãÇã- ßÇÈã) ßããÇ ãÚãÞÈ; æÃíÓÇ Ýãí ãÞØæÚÈ Úã ÇãÚÇãã äã ÇããÇíÈÈ ÇãÈÑíÈ ÆãÇ ÇãØÑÞ ÇãíæíÈ ÝßÐãß áí ãÚÇÞÈÈ ÈæÓÚãÇ ãÓãæã; æãØÇÑ ßÇÈã íÕÑÈ íæãíÇ ÆÐÇ ÆÑÇí .ÇããíÇãíã Ðãß; æßÐãß ÓÇÆÑ ÇããØÇÑÇÈ

ãã äãÇ ÈÈí ã äãÇ Æã ÇãÚÇããÈÈ ÈÞÑíÈÇ ÕÈã ãÚãÞÈ Æã æãÞØÚÈ æããÚÓãÈ; ÆãÇ ÇãÑíãÇÈ ÇãíæíÈ ÝÞí ÁííãÈ ÑæÓíÇ æãÐ ÈíÇíÈ æÐÇ ÇãÚÇã æíãÇã ÕãÑíã ÍæÇãí ÆÑÈÚÈ ÆãÇÝ ÑíãÈ íæíÈ; æÕÈÈ .ÇããÓÇÚíÇÈ Úãí ãÚÇã ßÇÈã ÕÈÇ; ÈíããÇ ÇããíÇãíã ÝÞí Óí ÇãÚÇãã áííãã .æãã íãÈ ÞãíãÇÑ ÝÃã ÇããíÇãíã Úãí ÈÚí ßíãæãÈÑ æÇíí äã ÇããØÇÑ

æÝí ãØÇÑ ÕÑíÝ ÝÞí ÇíÈã ÇããíÇãíã Ýí ÇãÃæãÈ ÇãÃííÑÈ ÍæÇãí ÍãÓ æÚÕÑæã ÞÑíÈ; æÇíÈææÇ ÇããÑßÓ ÇããÕÑÝ Úãí æÈãÈ (ÍíÑÈÇã- ãØÇÑ ÕÑíÝ- ÈÚãÇã); æÝí ßã ãßÇã ÝÃã ÇããíÇãíã íÞÞæã ÇãÈØÇÑÇ ÍííÇ æÝÈí Çããã Úãí Áííãã äãÇØÞ æÇÓÓÚÈ Ýí æÐÇ ÇãÚÇã ßãÇ Ýí ÍãÇã ÆÈÇí æÞãíãÇÑ .æßÇÈã æãÑÇÈ æÝí ÇãããÇØÞ ÇãÃííÑ

ÇããæÞÝ: ÈÚããæã Æã ÇãÃÚãÇã ÇãÚÑÈí Þí Õ æã ÕæÑÈ ÇãíãÇí Ýí ÆÝÚÇãÓÈÇã Ýí ÆÐãÇã ÇãÃãÈ; ÝãÇãí ÇãÓÈã ÇãÈí íãßã äã ÍãÇããÇ ÆÑíÇÚ Èãß ÇããÚÑÈ ÇããÇÓÓÚÈ áíãÇí ÆÝÚÇãÓÈÇã ÇããÈÇÑß ;ÇããÈÇÑß

ÇáÓíí: æÇããã íÇ Æíí Æã ÆÚãÇããÇ ÞÇÕÑ ííÇ ÈÇããÓÈÈ áãÇÚãÇã ÇãÚÇããí; ÆÐ ÆããÇ áíÓ ÚãíãÇ ÆãÇ áíãÇÈ áííæíÈ; æÈã áíãÈ (ÇãíãÇí) ÇãÓãÑíÈ; (æÇãÈãíÇã) ÇãÓãÑíÈ (æÇããíÇãíã) ÇãÈí äã ÇããÝÑæÓ Æã ÈÓíÑ ÕãÑíÇ; æãíãÈ (ÇããæÞÝ) ßÐãß; æãíãÇ ÆíÓÇ ãÕÑÈÇã ÇÓÈæÚíÈÇã ãÕÑÈ "ããíÈ ÇããÚÑßÈ" æ"ãÕÑÈ ÇãÈÈÇÈ"; ÝãÐã ÇããíãÇÈ æÇããÕÑÇÈ áÇ íãßã Æã ÈÞÇÈã ÇãÃãßÇãíÇÈ ÇãÈÕÑíÈ æÇããÇãíÈ áíí ÇãÃÚãÇã ÇãÚÑÈí; æãã ÆíãÓÈ æÃíãÚÈ ÈÝßÑ æÈíØØ æÓíÇÓÇÈ æíæã .ÈíÚãã

áíã áÇ äããß ÆãÇ Æã æßæã ãÞÇã ÇãÐíã ÞÇã áãã ÇããÇÓ Æã ÇããÇÓ Þí íãÚæÇ áßã ÝÇíÓæãã ÝÓÇíãã ÁíãÇãÇ æÞÇãæÇ ÍÓÈãÇ Çããã æãÚã Çãæßíã (Ãã ÚãÑÇã 173)

Ãã Çãíãæí äã ÇãÐíã íÈíßæã ÈÇãÃÚãÇã ÇãÚÇããí; æÃãÇ ææÞÝ ÇãÓíÝ ÇãÚÑÈíÈÈ ÆÓÇã Ðãß Ýãí áÇ Èããß ÆãÇ Æã ÈÞæã Æãíã; æãíã áÃãã äã ÇãÓíÝ ÇãÚÑÈíÈÈ Úãí ÇãÃÞã ÆãÇ ÈÑíí áÇ íÑííã ÇãÃÚãÇã ÇãÚÑÈí.. æÐÇ ÇãÐí äããßã; æãÞæã áãÓíÝ ÇãÚÑÈíÈÈ Æã ÈÈßÑã ÈãÞã ÇããÞÇãÇÈ ÈÚí Æã ÈÃíÐãÇ äã ÇããØÇíÑ ÇããæÈæÞÈ; æÇãÈí áí Ýí ÈãÇÓ ÈÇã ãÚ ÇãíãÇí.. æÈã áíãÈ ÇãÈãíÇã ÇããÑÓæÓ .æÇãíãÇí æÇããæÞÝ; æßÐãß äã ÇããÇÓ ÇããÈæÇííã Ýí ÆÑÓ ÇãíãÇí

æãÞí æííÈ æããÃÓÝ Æã äãÇß ÓíÝ ÚÑÈíÈÈ Þí ÈãÇãßÈ áãÓÇÚíÈÈ áíÈÈ æÈÓæíã íÞíÈÈ ÇãíãÇí ÇãÃÝÚÇãí ÇããÈÇÑß ; æãÇ íÝæÈãÇ Æã æÐßÑ ÈÃã äãÇß ÈÚÓ ÇãÓíÝ ÇãÚÑÈíÈÈ ÈÈÈÈ Úã ÇãíãÇí .æÈÞÝ ãÚã; æÈãÞã ÇãíÞíÈÈ Úã ÇãíãÇí

ÇããæÞÝ: æÓãÚ æãÑí Æã ÇãÃÚãÇã ÇãÚÑÈí íáí æíÕÑ Úãí ÆãßÇãíÈ ÑíæÚ ÚÇãÑ ÕÇã áíÈÓãã ;ÇãÓãÓÈ; ÝÃãí Æí Íí äãßã Æã íÈíÞ ãÐÇ Çãíãã ÇãÓíí: æÐÇ ÇãÃãÑ Ýí ãÚÑí ÕÈã ÍíÇã; æÃããÇ áí æÑÞÈ ÈãÚÈ ÈãÇ ÆãÑíßÇ ÈãÚÓÇÈ ÇããÇÓ ÇãÓíÈíã; æÈÑíí Æã Èãæí ÈãÇ æÈÚÓ ÕÓÇÝ ÇããÇÓ ÍÈí íÞÈãæÇ ÈÇãÃãÑ ÇãæÇÞÚ æÈÇãíãæã .ÇãÃãÑíßíÈ

ÃãÇ áÇ ÆííÑí ßíÝ íßã ÚÇãÑÓÇã æßíÝ íííã Þí Èíããã ØÇÆÑÈ æÈííãã; áßã áíÈÈ íÑÝÓ Æã íÈãÇÓã; æãÝÑÓ Æã ÑæÓíÇ æÃãÑíßÇ ÕÓØÈÇ Úãíã æÇÓÈãã ãßÇãã ÚÇãÑ ÕÇã; ÝÃãí ãÚÇãÑÓÇã Æã íßã; æÃÐÇ ßÇã áíÈÈ áÇ íÓÈØíÚ ÇãÃã Æã íÈãÇÓß æÇÞÝÇ Úãí Þíãíã; æÚãíã íãÇÓ ÇããíÇÈÑÇÈ ÇãÐí ÑÈÇã ÈãÝÓã; Ýãæ ÇãÐí ÕãÚ íãÇÓ ÇããíÇÈÑÇÈ ÇãÐí íßã ÇãÈãí ÇãÃã; ÝßíÝ íãßã ãÚÇãÑÓÇã Æã íßã Èíæã ÕÓÈ æÈíæã ÍíÓ æÈíæã íãÇÓ ÇÓÈíÈÇÑÇÈ; æßíÝ íãßã áã Æã íÈÞí ÍÇßãÇ Ýí ßÇÈã æ 80-90% äã ÇããíÇãíã íÚÇÑÓæã Ííæãã; Èã íÈæÇÚíæãã; æíãííãã ÈÇãÞÈã ; æÈÚÓ ÇããÇÓ íÞæãã Æã ÑíÇã ÇãÞÈÇÆã ãÚ ÚÇãÑ ÕÇã; Ýãã äã ÑíÇã ÇãÞÈÇÆã Æããã äã ÇããíÇãíã; áÃã ÇãíãÇí Þí Þíã ÞíÇíÇÈÈ ÍííÈ æÓÓÇãÇÈ; æÃÓÈí ÕÓãÇã ÇãÞÈÇÆã äã ÍãÈíÇÑ æÑÈÇãí æÓíÇÝ æíÇãÓ æÚíÑãã; ÆãÇ ÕÓãÇã ÇãÞÈÇÆã ÇãÈÞãíííã ÝãíÓ ÈÃííãã äÇã; æãíÓ ÈÃííãã ÓãÇí; ÝÇãÓãÇí æÇãÞæÈ æÇãÃÑÓ ßããÇ ÈÃíí ÞÇíÈ ÇãíãÇí; ÝßíÝ íãßã Æã íßã !Úãí ÆÑÓ áíÓÈÈ Èíã æíãíãÇ áíÓæÇ Èííã; æÓÓÈãÇ áíÓÈÈ ; æÐÇ æÓÈíã ;ÇããæÞÝ: æÑíæ ÈæÓíí ææÞÝ ßã äã ÆãÑíßÇ æÈÇßÓÈÇã æÃíÑÇã Íæã ÇãíãÇí æÇããíÇãíã

ÇáÓíí: ÆãÑíßÇ ÝÑíÈ ßÈíÑÇ ÚãíãÇ Ííã ÇãÑæÓ ÆÝÚÇãÓÈÇã; áÃããÇ ÆÑÇíÈ Æã ÈãÝÓ Úã ÆíÞÇíãÇ; æãí ÈÚÑÝ äã ææ ÇãÓÓÚÈ ÇãÃÝÚÇãí; æßÇãÈ Þí ÝÑíÈ ÈÇíã Ðí Èíã Æã íÈíã ÇãíÈ ÇãÑæÓí ÈÇãíÑÇí æÈãÇã ßÑÇãÈã; æãÚ Ðãß ÝÃãÑíßÇ æíãÇã ÇãÓãæÇÈ ÇãÃÑÈÚ ÇãÃæãí äã ÈÞíã Áí Óíã; Èã æãÇ ÍæãÈ ÞíãÈ ææÞÝ ÈíÇãÈ ÇãíãÇí ÍãÇã ÇãÓãæÇÈ ÇãÃæãí ÆãÇ ÍæãÈÈ ÈÇßÓÈÇã ÇãÈí æÞÝÈ æÞÝÈ ÕÇíÞÈ æãÕÑÝÈ æÚÓíãÈ ÓíÝÚãÇ äãÇ ÇãÈÇÑíí Èíã íãÈÇÈã ÕÝíÇÈ

āŌŃĐĒ; æḄĊā ŌiĊĀ ĊáĪḄ æĊḄÝĊ ÈĪĊæĒ ĊáĪáĊĪ ĊáĀÝŪĊáĭ æḄÝĒ āŌāā íŪÈÈŃ ææḄÝā æĊĪÈĊ; æĒŪĪ ĀŃĒŪ ŌāæĊĒ āā Ōāæĭ ĊāāĪĊāĪā ĀāĊā ĊáŌÍÝ ĊáŃæŌĭ æĪĪ ĊáŪŃÈ Ōāæĭ ĊāāĪĊāĪā āā ĪāĒ; æĊāāĭĊŃ āŪāæĭĊĒ ĊáĪĪŌ ĊáĀĪāŃ āā ĪāĒ ÈĊāĭĒ; æḄĪ ÈĒÈĪ ĊáŃæŌ ĊáĪŌĊÆŃ ĊáÝĊĪĪÈ ÈĊáĀŃæĊĪ æĊāāŪĪĊĒ; ŪāĪāĊ ḄĊā ĊáŪŃÈ æḄĊā ĊáŌŃḄ æḄÝ ÈĪĊæĒ ĊáĪáĊĪ ĊáĀÝŪĊáĭ; æáĊ āāŌĭ Āā āḄŃŃ ÈĀā ĊáŌŪāĭÈ ĪḄæāÈ æŌŪÈĊ æḄÝĒ āŪ ĊáĪáĊĪ ĊáĀÝŪĊáĭ āāḄ ŌāĒ (1983ā); æāĭ ĊáĪḄæāÈ ĊáāĭĪÈ āā ĊáĪāā ĊáŪŃÈĪÈ āŪ ĊáĪḄæāÈ ĊáÈĊḄŌÈĊāĭÈ āā ĊáĪāā ĊáĀŌáĊāĭÈ; áĊÈĊā .ĊáĪḄæāÈĊā ĊáāÈĊā æḄÝĒÈĊ ÈĪĊæĒ āḄĊ ĊáĪáĊĪ ÈĊáĀāæĊā æĊāĪŪā ĀāĊ ĊáŌŪæÈ ÝḄĪ ḄĪāÈ; ÝĊáŌŪÈ ĊáḄæĭĪ Ūāĭ ĊáŃĀŌ æĊáŪĭā; æḄḄáḄ ĊáŌŪÈ ĊáĀāĊŃĊĒ; æĊáŌŪÈ Ċáĭāāĭ ĊáḄĪ ḄĪā ḄĒĪŃĊ ÈĊáĀāÝŌ æĊáĀāæĊā ... ÝĀḄæā Āā ææḄÝ ĀāŃĪḄĊ ḄĪ ÈŪĪŃ ÈŪĪ Āā ĪŃĪÈ ŃæŌĭĊ; áĀā ĀāŃĪḄĊ ḄĊāÈ ĪĊÆÝĒ Ūāĭ ĀÈĊŃ ĊáÈÈŃæā; ĪĊÆÝĒ āā ĊáĪÈ ĊáŃæŌĭ ĊáŪŌŌĊā Ūāĭ ĀÈĊŃ ĊáÈÈŃæā; æḄĪ ḄĊāÈ ÈŪā Āā ĊáĪáĊĪ ĊáĀÝŪĊáĭ áĊ ĪāḄā Āā ĪḄÝ .ĀāĊā ŃæŌĭĊ

æŃæŌĭĊ ḄĊāÈ ḄĪ æŌŪÈ āĪŌŌáĊ Ýĭ (1980ā) ááĊĪáĊŌ Ūāĭ ĀÝŪĊáŌÈĊā Èā ĊáæŌæā Āāĭ ĊáĪáĪ ŌāĒ (1981ā); æĀŪĪÈ áāḄĊ ĊáŪŃŌ āŌĊŃ (ŌāĪāĪ);ĀḄ ĪÈŪĪ ĪæĊāĭ 15 ĪḄĪÈ Ūā ĊáĪáĪ.. æḄĊā Ḅā .ŌĪĀ ĪĊāŌ; æáḄā Ċāāā ŃĪ ḄĪĪāā Ýĭ āĪæŃāā; æĪĊÈ ÝĀāāā; æÝŌāæĊ Ýĭ āḄĊæāÈ ĊáĪáĊĪ ĊáĀÝŪĊáĭ ÝŪāĪāĊ ÈāĊĪḄÈ ĊáÈŌĊŃĊÈ ĊāāĪĊāĪā ḄĊāÈ ĀāŃĪḄĊ ÈŃĪĪ Āā ÈāḄḄ ĊáĪÈ ĊáŃæŌĭ ĪÈĪ áĊ íŌḄŌ ÈĪÈ ŃḄÈĊā ĊāāŌāĭā; æáḄā áĊ ĊŌÈŌĊŪÈ; æáḄáḄ ĪŌŌÈ ĊāāĀĊāŃÈ (ĪāĪÝ)Ūā ŌŃĪḄ ĊáĭāāĪĪ (ĀĪāŃ āāŃ); Èā ŌĊĀ Ċāāā Āā ĪÈĀĪŃ ḄĒĀ ŌiĊĀ ĊáĪḄ ĊáḄĪ ḄĊā íŌāĪ ĊáĪáĊĪ.. ÝĊāÈŌŃ ĊáĪáĊĪ æāā íŪĪ ÈĀāḄĊā ŃæŌĭĊ Āā ÈæĊŌā ĀÈĪĊ áĀāāĊ ḄĊāÈ ÈĪÝŪ Ýĭ Ḅā Īæā 45 āāĪāā ĪæáĊŃ; æĪĪŃ ĊáŃæŌĭĊ 2700 ŌĊÆŃÈ; æĪæĊāĭ 19000 ĪÈĊÈÈ æĪĪŃŪÈ æ 25000 ŌiĊŃÈ æáĊḄáÈ; æḄĒā āā ĊáĪĪŌ ĊáĀÝŪĊáĭ Īæāĭ 100ĀāÝ; æĀŌŃ 100 ĀāÝ ĀĪŃ; æĒĪāæŃÈ ĊāāŪāæĭĊĒ; æĊāĪŌÈ āā ĊáĪĪŌ ĊáŃæŌĭ; ÈŪĪ āḄā ĊāāŃĪāÈ ÈŃĪĪ ĀāŃĪḄĊ Āā ÈŌĪā ĀÈĊŃ ææḄÝáĊ æĒĪĪā; æáḄā ÈŪĪ Āā ÈĪŃḄÈ āŌĊŪŃ ĊáĀāÈ ĊáĀŌáĊāĭÈ æÈĪḄŪÈ āā ŌÈĊÈāĊ; æĒŪĪ Āā ĀŪĪĪÈ ĊáÈḄÈ Ýĭ āÝŌ ĊáĀāÈ; æáŌāÈ ĊáĀāÈ ŪḄĪÈ ĊáÈæḄā Ūāĭ Ċāāā Ýĭ Ḅā āḄĊā; æáḄáḄ āĪĪ Āā ĊáĀŪáĊā ĊáĀāŃĪḄĪ ĪŃāĭ Āāĭ ḄŌĪÈĪā :æāāĊ

ĀŌĊáÈ ĀÈĊŃ ĊáĪáĊĪ Ýĭ āÝŌ ĊáĀāÈ ĊāāŌāāÈ; æÈŌæĭā ḄĊĪÈā; æÈŌæĭā ŌæŃÈ āḄĊ -1 ĊáĪáĊĪ; æĒĪæĭāā Āāĭ ĊāāḄŌÈ ĊáÈĊāĭÈ; æāĭ ÈĪĪā ĊáĪáĊĪ ĊáĀÝŪĊáĭ; æĒĪæĭāā Āāĭ ḄÈĊā Ḅæāĭ ŌĪ Ḅæā ĀĪŃ; æḄÈĊā Āāāĭ ÈĪā ĀÝŪĊā æĀÝŪĊā; æĀā ĊáĪáĊĪ ĊáĒĪ ÈŌĪā āĭ ĪāĊĀ ĊāāŌāāĭā; æĊáŌŃĊŪ ĊáĀā æ ŌŃĊŪ Ūāĭ ĊāāāĊŌÈ; æŌŃĊŪ ĀāæĊĀ ÈĪā ḄĊĪÈ ĊáĪáĊĪ .ĊáĀÝŪĊáĭ; æḄā ḄáḄ ŪāāĊ æŪĪæĊāĊ ĀāĊ ÈĊāāŌÈÈ æÈĊḄŌÈĊā ÝḄĪ ḄÈŌÈ ĪĪāĊ āāḄ ḄĒĀ ŌiĊĀ ĊáĪḄ; ÝÝĪ ĊáŪĊā ĊāāĊŌĭ āÈáĊ ŪāĪāĊ ḄĊā ŌiĊĀ ĊáĪḄ ĪḄā ḄĪāÈ ÈĊḄŌÈĊā ĪæĊāĭ 24.. Ōā āā ĊáḄĪĊÆŃ áāāĪĊāĪā; ÈĪāāĊ Ýĭ āḄĊ ÈĪāŪĊā ḄĪāÈ ÈĊḄŌÈĊā (100) Ōā ÝḄŌ; æĊāāŌĊŪĪĊÈ ĊáÈĊḄŌÈĊāĭÈ Ýĭ ŌŃĪḄāĊ Āāĭ ĊáĀāÈāĊā .. ÈĪāāĊ .ĊāāŌĊŪĪĊÈ ĊáŃæŌĭÈ áḄĊÈā ŌŌÈāŃÈ æāÈĪÝḄÈ ÝĊáĪḄĪÈ Āā ææḄÝ ÈĊḄŌÈĊā ÈŪĪŃ; æĊŌÈĪæĊ íŪŌÝæā Ūāĭ ĊāāŪāÈ ĊáŌĭĊŌĪÈ āŪāÈ ĊáĪā ĊáŌāāĭ ĊáḄĪ ĪÈĒāÈ ÈĊāāĀÈĀŃ ĊáĪæāĭ Āæ ĊáĪæāÈ ḄĊÈ ĊáḄæĊŪĪ ĊáŪŃĪŌÈ.. æḄā āḄĊ āŃÝæŌ āā .ḄĒĀ ĊāāĪĊāĪā

ĀāĊ ĀĪŃĊā ÝáĊ āŃĪ ĀāāĊ ḄĪāÈ ŌĪÆĊ áĊ ŌĊÈḄĊ æáĊ áĊĪḄĊ.. æāĪĪ ĊáĀā āā ÈḄĪā ŌĪÆĊ.. æáḄāāā ḄĪāæĊ ĀŌāĪÈ áÈŪŌ ĊāāāŪāĊÈ ĊáŌĪŪĪÈ ĊáĒĪ ÈāŌĪ Ýĭ ŃḄĊÈāā; ḄāĊ Āā ĀĪŃĊā ÝĪáĊ ĀḄÈŃ āā āāĪæā æāŌÝ āāĊĪŃ ĀÝŪĊáĭ íŪĪŌāā ĪĪĊÈ ŌŪÈÈ... æĀā ĊáĪḄæāÈ áĊ ÈŌāĭ áāāĀŌŌĊÈ ĊáĀŌáĊāĭÈ áāŌĊŪĪÈ ĊāāāĊĪŃĪā; æáĊ ĊáĀĪāÈĪÈ; ÝĀĪŃĊā áĊ ÈŌŪāāā æáĊ ÈŃŪĊāā; æáĊ ÈŌāĭ áāā ĪŌŪāāā æĪŃŪĊāā; æḄāĊ æŃĪ Ýĭ ĊáĪĪÈ (ĪĪāÈ ĊáŃĀÈ ĊāāĊŃ Ýĭ āŃÈ ĪÈŌÈāĊ; ÝáĊ āĭ ĀŌŪāÈāĊ æáĊ āĭ .ÈŃḄÈāĊ ÈĀḄā āā ĪŌĊŌ ĊáĀŃŌ)

ĊāāæḄÝ: āŃĪŪ Āāĭ ŌĊĪÈ ĀÝŪĊáŌÈĊā æāḄæā: Āā ÈŪŌ ĊáĀŌŃĊÝ Ýĭ ĊáŌĊĪÈ ÈÈĪŃ ÈĒā ĊáḄĊÆĪ ĪḄæĭĊŃ āæ ĊáŌÈÈ ĊáŃæĭŌĪ Ýĭ ĀĪĊÈ ÝŃĪĊŃ æŪĪŃāĊ āā ĊáĪæĊĪÈ ĪĊĪá ĊáŪĊáŌÈĊā; .ÝáĊ ÈŪāĪḄḄā ĊáŌĪ: ĪḄāÈĭĊŃ ÈŃĪĪā āā ĊáḄŌĪÈ; æŃĀĪÈā ĪŃĪŌĊ Ūāĭ æĪĪÈ ĊáŌÝ; æŃĀĪÈ Ýĭ ĊāāḄĊÈā ḄḄáḄ āŌŪæĪ ÈŃĪĪā āā ĊáḄŌĪÈ æĪŃĪŌ Ūāĭ ĊáŌÝ æĊáŌāĭ æĊāāḄĊĀ āŪ ĪḄāÈĭĊŃ ; āŌĀā Ċāāā Āā ĪĪĀŪ ÈĪā .ĊāāĪĊāĪā ÈĊáĪŃ; æĀā ĪḄæāæĊ ĪĊ æĊĪÈ Ūāĭ ĀŪĪĊÆāā

ĊāāæḄÝ: āŪāĪ ĊáĀā Āāĭ ĪæŃ ĊáŪŃÈ; ÝāĊ āæ ĊáĪæŃ ĊáḄĪ ĪāḄā Āā ĪḄæā Èā ĊáŪŃÈ Ýĭ āḄā .ĊāāŃĪāÈ; æḄĪÝ ÈĪĪæā ĊāāæḄÝ ĊāāĪāĭ æĊáŪĊāāĭ ÈĪĊā ÈæĊĪĪāā Ýĭ ĊáŌĊĪÈ ĊáŌĪ: āŌĀā Ċāāā Āā ĪÈÈÈāā Ýĭ ĪĊĪá ĀÝŪĊáŌÈĊā; æḄĪ ĪĊĀ ĪæŃāā ĊáĀā; æāā Āāā ĊáĀĪæĊŃ ĊáĒĪ áĊÈĪ Āā ĪḄæā ÈāĊ ĊáŪŃÈ āæ Īá ĊáĪáĊÝĊÈ æĊāāŌĊḄā ÈĪā ĊáĀĪæÈ ĊáĀÝŪĊā ĀāÝŌāā; æŃÝŪ āŪāæĭĊÈāā; æÈŪāĭāāā; æĀĪḄĊÝ ŌĪā ĊāāĪŃÈ; æŌÈ ĪāĪḄā Ýĭ ÈæÈḄÈ ĊáĪáĊĪ; ÝĊáŪŃÈĪ āæ ĊáḄĪ ĪĪŃḄ ĊāāŪŃḄÈ ŃŌĪ Āā ĀÈĪ; æḄā āḄĊ íŌŃŪ Ýĭ ĊáĀĪáĊŌ Ūāĭ .ĊáĪḄæāÈ ĊáŌĪæŪĪÈ

ææĪæĪ ĊáŪŃÈ íŪŃḄā ŌĪŃ ĊāāĪŌŌĊÈ ĊáĀŌÈŪāĊŃĪÈ; ææĪæĪāā ḄÝĪā ÈāŌĪāÈ ĊáŌāĪÈĪā Ýĭ ĪĊĪá ĀÝŪĊáŌÈĊā; ÈāŌĊŃĪŪāā æĀāæĊāāā æḄæĊĪŃāā.. ææĪæĪ ĊáŪŃÈ ĪāŪā āā ÈĪĪā ĊáḄŌĪÈ ĊáĀÝŪĊáĭÈ æÈĪæĭāāĊ Āāĭ ḄŌĪÈ ḄæāĪÈ; æíŪŌĪ áāḄŌĪÈ ĊáĀÝŪĊáĭÈ ŌÝÈāĊ ĊáĀŌáĊāĭÈ ĊáŪĊāĭÈ; æāḄĊ ĊáḄĪ áĊ ĪŃŌĊā ĊáŪŃÈ; æāĪĪ Āā ĊáĀŪĪĊĀ ĪĊæáæā ĪāĪ ĀāḄĊāāā Āā ĪŃḄæĊ ĊáŪŃÈ æĪŌÈÈæā ÈĀÈĪŃāā Ūāĭ ĊáŌĊĪÈ.. ÝĀĪĪĊāĊ ÈŌŃḄ ŌĪĊŃĊÈāā; æĀĪĪĊāĊ ĪāāŪæā āā ĪĪæā ĀÝŪĊáŌÈĊā; æĀĪĪĊāĊ ĪĊæáæā ĊŪÈĪĊāāā; Ḅā ḄáḄ āā ḄĒĀ ĀŪĪĊĀ āḄĊ ĊáĪā ĊáĪĊḄĪā Ūāĭ .ĊáĀāŌĊāĭÈ

ÇáãæÞÝ: ælíãÇ Ýí ÇáÝÊÑÉ ÇáÁííÑÉ ÞáÉ ÇááÓÇÚÍÇÈ ááàìÇáíá; Ýáá ää ÞááÉ ÊæíááÇ ááÁíæÉ
ÇááíÓáíá ÇáÐíá ÓÇáãæÇ Ýí äÓÑÉ äÐÇ ÇáíáÇÍ
ÇáÓíí: áíá ááíÉ ÈÇááíÓáíá Ää áÇ ííÚæÇ ÁíæÇááá Úáí ÁÈæÇÈ ÞÇÈá ÍÝÇÈ ÚÑÇÈ ÌÇÆÚíá; ÝÞáÇ
æÞÝæÇ äÐá ÇáÓáæÇÈ ÇáÈÓÚ ÇááÇÓíÉ ÝáíÞÝæÇ; æÄä ÓÇÁ Çááá ÇááÖÑ ÞÑÍÈÇ ; ÝáÇ ÈÐí
ÁáÇ ÇáÞáíá ää äÐá ÇááÓíÑÉ ÇááÖÑÝÉ; æÇáíáíááá ÝÁä äÚæíÇÈ ÇááìÇáíá ÚÇáíÉ ÌÇ ; æÄä
äÚæíÇÈ ÁÚÍÇÆää äááÇÑÉ; æäØáÉ ää ÇáÚÇáá Ää íÓäÚæÇ ÇáíÞÇÆÞ ää ÇáÐí íÚÇíÓæä ÇáÓÇÍÉ
Ýí ÁÝÚÇäÓÈÇä; æáÇ íÓäÚæÇ æíÑíæÇ áÇ ÈÑíá ÇáÓíÝ ÇááÚÇíÉ äáÐÇ ÇáíáÇÍ
ÇáãæÞÝ: ÈÚÓ ÇáÁíæÉ ÇáÚÑÉ ÈÚÑÓæÇ áÇäÈÞÇÍ ÝÓíáÈÞä Ýí ÇáÝÊÑÉ ÇáÁííÑÉ; æää
ÇÚÈÑÇÓÇÈää Úíá ÇáÈáÇáÞä ÈÄÄÑ ÇáÚííÉ

ÇáÓíí: ÁÞæá ÓÇáí Çááá ÇáíáíÚ; æÚÝÑ áí æáÁíæÉí ÇáÐíá ÈÞáãæÇ Ýí ÓÄáí; ÁáÇ ÇáÚííÉ
ÇáÓáÝíÉ Ýáí ÚííÉ Ááá ÇáÞÈÇÈ æÇáÓáÉ; æÄáí ÈÑÉíÉ Úáí äÐá ÇáÚííÉ; æáÇÓáÉ ÚáíáÇ ää
ÝÓá Çááá; æÄÑíæä ÓÈÍÇää Ää íÈÈÈáí æíáíÈáí ÚáíáÇ; æÄä ÇáÐí íÚÇí ÚííÉ ÇáÓáÝ ÇáÓÇáí
íÚÇíí äÐÇ Çáíá; Èá äæ áíÓ ÈäÓáá; æáíÝáÇ äæ äÓÑÉ äÐá ÇáÚííÉ-ÈÄÐá Çááá-; æáÇ ÞíÇä äÐÇ
ÇáíáÇÍ ÇááÈÇÑÞ ÁáÇ áÁÚáÇÁ ÞááÉ Çááá æÈæííá æäÓÑÉ Ííá; æÇ ÞÇáÈ ÓÑíÚÈÄ Úáí ÑÈæÚ
ÁÝÚÇäÓÈÇä; æÄä Óíæí ÇáÓáÝíÉ ÞÁáÈÇá ÇáÓíí ÚÈÍÇáÚÓíÓ Èä ÈÇÓ æÇáÓíí Èä ÚÈíáíá æÇáÓíí
ÇáÁáÈÇáí æÚíÑáá ÁíÈ ÁáíáÇ ää ÁÈæÇÆáÇ æÁÈÇÆáÇ; æáÞááÇ ÁÈíáÇ Ää ÈÈíæá ÇááÚÑÈÉ ää
ÍÝÇÚ Úá äÐÇ Çáíá æÚá ÇáÁáÈ ÈÄÖÑáÇ Ááí ÇáÈÓíí áÈÚÓ ÇáÁíØÇÁ ÇáÈí ÈáÇÑÓáÇ Þá
ÇáÓÚæÈ ÇáÁÓáÇáíÉ ÝÓáÇ Úá ÓÚÈ ÁÝÚÇäÓÈÇä; ÝÁááÇ áÇ äÞÇÈá áÁíá Ää íáÈÖÑ ÇáÖÑÞ
æÄááá; Èá äÞÇÈá áÁíá Ää íáÈÖÑ Ááá ÇáíÞ æää ÞÈíÑ Ýí ÁÝÚÇäÓÈÇä ÈÝÓá Çááá; ÁÈääí Áä Èíá

ÍáÇÝÇÈ ÇááÓáíá ÈÇáÈáÇÓíí Èíááá æÚíá ÞÓÝ ÚæÑÇÈ ÈÚÓáá ÇáÈÚÓ
(ÝÁá ää ÈÈÈÚ ÚæÑÈ Áíá ÈÈÈÚ Çááá ÚæÑÈá; æää ÈÈÈÚ Çááá ÚæÑÈá ÝÓíá æææ Ýí ÈíÈä)
:æáÇÈí ää ÇáÈíÑí ááá æÇáÈíÑÓ ää äÓÚ ÇáÓíØÇä; ÝÁá Çááá ÓÈÍÇää íÞæá
æÞá áÚÈÇíí íÞæáæÇ ÇáÈí áí ÁíÓá Ää ÇáÓíØÇä íäÓÚ Èíááá Ää ÇáÓíØÇä ÞÇä ááÁáÓÇä ÚíæÇ)
(äÈíáÇ
(ÇáÇÓÑÇÁ 53)

æÇáÈÓáíÑ ÈÇááÓáíá áÇ íáÝÚ ÁáÇ ÁÚÍÇÆää; æÇíÚæ Çááá Ää íÚÝÑ áí æáÁíæÇÈí æííáÚ ÓáááÇ
æíæíí ÓÝáÇ; æÑíá Çááá ÇáÑáÇ Ááíí Ááí ÚíæÈí; æíÈÇáÇ ; ÌÓí Çááá ÇáÁíæÉ ÇááÓÁæáíá Ýí
áíáÉ (ÇáãæÞÝ) ÁÐ ÁÈÇíæÇ áí äÐá ÇáÝÑÓÈ ááÞÇÁ Èää; æáÈÈáá Ááí Çááá Ää ÈæÇÓá ÇáãæÞÝ
.áÓíÑÈáÇ; æÄä ÈÞÝ Úáí ÁÞíÇááÇ; æÄä íáÝÚ Çááá ÈáÇ ÇáÁÓáÇä æÇááÓáíá
æÓÈÍÇáÞ Çáááá æÈíáíÞ ÁÓáí Ää áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÚÝÑÞ æÁÈæÈ ÁáíÞ

äÞÇÈáÉ ÌÑíÉ ÚÞÇÚ áÚ ÇáÓáíí ÚÈÍÇááá ÚÓÇä

ÇáÓáíí ÇáíÞÈæÑ ÚÈÍÇááá ÚÓÇä äÐÑ áÝÓá ááíáÇí; æááíÝÇÚ Úá ÇáíáÇí; ÚÇÓ æÓØ ÇááìÇáíá
ÇáÁÝÚÇä; íÇÑÈ äÚáá; æíÓí ÁÖÑáá; æíÚáááá ÁíÞÇä ÇáÚííÉ ÇáÁÓáÇáíÉ; æíÓÞááá áááááÉ
ÇáÚÚáí ÇáÈí ÓÑÝæÇ ÈáÇ; æáí ÞÓN ÓæÞÈ ÇáÓíæÚíÉ; æÈáÑíÚ ÁáÝ ÇáÁáíÇÍ Ýí ÇáÈÑÇÈ
ÁÚØí ÇáÞÈíÑ ááíáÇí æÇááìÇáíá; æää íÁá íáíÇ Ýí ÇáíÝÇÚ Úá ÚííÉää Ýí Þá ÇááíÇÝá
æÇáÁæÓÇØ

æÝí ÁíÑ ÓíÇÑÉ áá ááááááÈÉ áÁíÇÁ ÇáÚáÑÈ ÞÇä áÚ (ÚÞÇÚ) äÐÇ ÇáíæÇÑ ÇáÓÇíá áÚá; ÁÐ Ñí
íáÇáá Úáí Þá áÇ ÈÓíÚá æÓÇÆá ÇáÁÚáÇä ÇáÚÑÈíÉ Úá ÇáíáÇí; æííÓ Þá ÇáÁÞÇÐíÈ ÇáÈí ÑííÈáÇ;
æÈíÁ ÚÓÇÈÇ ää Áíá äÐÇ ÇáíáÇí ÇáÐí ÓÈää ÈÇáæÓæá Ááí ÇáÞáÉ; æÓÈá ÇáÓáæí Ýíá ÇáÈÈÇÈ
ÚáíáÇ; æáÚí Úáí ÇááÓÞÞíá Ýí ÇáíáÇí Áááá íÇæáææ Çááíá ää ÑíÇá ÓíÞæÇ áÇ ÚÇáíæÇ Çááá Úáíá..
æÁæÓí Þá ÇáíÞíÐÈ íæá áÇ ííÈ Ýí (ÈíÇÑ); äÓíÑÇ Ááí ÁááÇ áíÑí íÇíÈÈ ÚÇíÉ áÝí ÝíáÇ
ÇáÁÚáÇä ÇáÚÑÈíí áÈÓáÉ ÓæÑÈ ÇáíáÇÍ

:ÓÈÇä Èíá ÇáÞæá æÇáÚáá

:ÚÞÇÚ: Ýí ÈíÇíÉ ÍíÈä ÇáÈÑí ÇáÓáíí ááÑí Úáí ÇááÓÞÞíá Ýí ÇáíáÇí æÇááìÇáíá ÞÇÆáÇ
ÇáÓíí: áííÇä ÇáÚáá ííÈáÝ Úá áííÇä ÇáÞæá.. æáííÇä ÇáÚáá ÇáíáÇíí ÁÓÚÈ ÇáÚÈÇíÇÈ Úáí
ÇáÁÓáÇÞ; æÇáÓÈÑ Úáí ÇáíáÇí ÁáÑ áÇ ÈíÈááá ÁáÇ ÁÝÐÇÐ ÇááÝæÓ.. æÇáæÓæá Ááí ÁÑÓ
ÇáíáÇí ÁáÑ Þí íÞæá ÓááÇ; ÞáÇ Áä ÇáÓÚæí Ááí ÇáÞáÈ ÁáÑ ÓÚÈ; ÇáÈÈÇÈ Úáí ÇáÞáÈ ää ÁÓÞ
ÇáÁáæÑ Úáí ÇááÝæÓ; ÝÞíÝ ÁÐÇ ØÇáÈ ÇááÓíÑÉ; æÓí ÇáÓÇí; æÞá ÇáÁáÓÇÑ; æÈÞá
:Çáíáá; æÈÞÇáÈÈ ÇáÐÆÇÈ; æÝæÞÈ ÇáÓáÇä ÈÈáÇæÓ äÐÇ ÇáÐí æÞÝ ÝÑííÇ æíííÇ íÞæá
æííí ää ÇáíáÇä Ýí Þá ÈáíÈ ÁÐÇ ÚÚä ÇááÞÓæí Þá ÇááÓÇÚí

æÇáíÞíÐÈ Ááá ää ÇáÓáá Úáí ÇáÁáÓÇä Ää íáÈÞí æáæ ÌÇáÓ ää ÈÚíí; æáÇ íÈÚÈÑ æáÇ ííÓíá; ÁáÇ
ÇáÐí Ýí ÇááííÇä Ýáæ ÇáÐí íÈÚÈÑ æííÓí; áÁáá äæ ÇáÐí íÈíÑ.. æÓÈÇä ÓÈÇä Èíá Ää ÈÚíÓ Ýí
ÇáÈÑæí ÇáÚÇíÉ æÇáÁíáÇä ÈÑíí Áä ÈØÈÞ ÇáÁÓáÇä Ýí ÇááíáÉ ÇáÝÇÓáÈ ÇáÈí íÈíáíáÇ
(ÇáÝÇÑÈí); æÇÈá ÑÓí ; ÇáÓíÑ ÝæÞ ÇáíáÑ Úáí ÌÖä ÇááÚÑÈ; äÐáá áÇ íÓÈÓíÚ Áíí Áä íÝáá äÓÇÞá
æÚíæÈá; ÈíÇæá Áä ÈÓíí æÈÑÓí æÁáÈ Ýí ÌÖä ÇááÚÑÈ; äÐáá áÇ íÓÈÓíÚ Áíí Áä íÝáá äÓÇÞá
ÇááìÇáíá ÁáÇ ää ÚÇÓ Èíááá; æää ÇáÓáá Úáí Áí ÓíÝí Áä íáÈÞí æíÑíí áÇ ÈÈæÇÞáá æÞÇáÇÈ

..ÇáÁáÈÇÁ ÇáÚÑÈíÉ ää ÁíÈÇÑ Úá ÇááìÇáíá

äÐÈíÉ Ýí (ÈíÇÑ); æíÇíÈÈ Ýí (ÝÑíÇÑ) ææ.. Çáí; æáÞá ää ÇáÓÚÈ Úáí Áí ÓíÝí Ýí ÇáÚÇáá Èá áÇ
íæíí ÇáÓíÝí ÇáÐí íÝáá æíÚÝÑ ÍÞÇÆÞ æíÈÇíÇ ÇáæÓÚ ÇáÓííí áíí ÇááìÇáíá ÇáÁÝÚÇä

"áÇãßÇä á- (ÑæÓæ) Ýí ÇáÁÓáÇä

ÚßÇÙ: æÚä ääÇÍÇÉ ÇáÓÍÇÝÉ ÈÕÑæÑÉ ÇääÖÇÑÍÉ ääæÇláÉ ÇáÍßÇÆÐ áíÚÍÓ ÇáÍáÇÍ Ýí Íæ
 :ÁíÇÈÍ ÈÚÍÍ Úä ÇáÈÖáíá; æÁÍÝÇÁ ÇääÚáæäÇÈ. ÞÇá ÇáÍßÈæÑ ÚÉÍÇááá ÚÓÇä
 ÈÚÓ ÇääÇÓ ÈÍÉ äÞá ÇáÍßÍÞÉ ÇáÓÇÍÞÉ Ðß Ñ ÇáÓÍÆÉ æÇáÍÓáÉ Úä ÇáÍáÇÍ; æíÝÈæää ÇääÇÓ
 ÇáÐíá áÇ íÚááæä áÇ ææ ÇáÍáÇÍ; æäÇ ää ÇäÑÍÁ íÍÉ ÇääÇÓ ÍÍÉÇ áÇ ÈÈáÚä ÚÞæäáá ÁáÇ ÑÇä
 ÝÈäÉ ááá (ÁÈÑííæä Áä íßÐÈ Çááá æÑÓæáá..); æäÁáÇÁ ÇáÐíá íÁÍÐæä ÈäÚÑÍÉ ÍÇä ÍÇß ÑæÓæ
 ÇáæÖæÍ Ýí äÕÑ ÇääÚáæäÉ Úä ÇääÝÓ æÚä ÇáÁáá æÚä ÇáÁä æÇáÁÈ.. æÇäÚÑ äáÝÓß æÁäÈ
 ÈÚÍÓ Ýí æÓØ ÁÓÑÉ äßæäÈ ää ÚÍÉ ÁÝÑÇÍ; æÞÍ íÑÈßÈ ÁÍæß ÈÚÓ ÇääæÞÇÈ; Èä æÞÍ íÈÑß
 ÇáÓáÇÉ; æáßä áÇ ÑÁíáÇß ÈÇÓä ÇáÕÑÇÍÉ æÇáæÖæÍ ää ÁÍá ÇáÁÓáÇä ÈÞÝ íæäÇ Ýí ÇääÓÍ
 ÈÐßÑ áááÇÓ Úä ÁÍíß äÐÇ.. æÁäÈ ÈÚÑÝ ÚíæÈ æÁÍØÇÁ Áäß æÁÈíß; æáßäß ÈÈÍÑÚáÇ ÍÇÍá
 äÝÓß; æÈÖäÈ ÚáäÇ; ÝáäÇÐÇ áÓÈæÝí ÁßíáÈäÇ Úáí ÇááÇÓ æÁÐÇ ÑááÇ áááÇÓ ääÞÓ.. ääÇÐÇ
 áÇ äÓÈÍíä äÝÓ ÇáßÇÚÍÉ æäØÈÞáÇ Úáí ÁÕÑÝ ÞÓÍÉ Ýí ÇáÁÑÓ ÈÚáÞÈ ÈäÇ ÁäÈ ÈÁßááÇ! ÁÈÍÒí
 Áä ÈÝÓÍ ÁÓÑÉ ÕÚíÑÉ æáÇ ÈÍÒí ää ÑÈß Áäß ÈÍØä ÁäÇá ÁäÈ ÈßÇáááÇ ÈÚáÞÈ ÈäÐÇ
 .ÇáÍáÇÍ
 Áä ÇáÁÓáÇä áÇ íÞÈá ÁäáÇØ ÇáÇÚÈÑÇÝÇÈ ÇáÈí ÑÇä íØÈÞáÇ (ÍÇä ÍÇß ÑæÓæ) ÈÍÉ ÇáÕÑÇÍÉ..
 :áÐÇ áíÓ Ýí ÇáÁÓáÇä.. ÇáÁÓáÇä íÞæá
 æÁÐÇ ÍÇÁáá ÁäÑ ää ÇáÁáá Çæ ÇáÍæÝ ÁÐÇÚæÇ Èä æææ ÑÍæä Ááí ÇáÑÓæá æÁáí Áæáí ÇáÁáÑ)
 äááá áÚááá ÇáÐíá íÓÈäÈØæä äááá æáæáÇ ÝÓá Çááá Úáíßä æÑÍáÈ Çááá áÇÈÈÚÈä ÇáÓíØÇä ÁáÇ
 .(ÞáíáÇ
 (ÇääÓÇÁ 83)

:ÚíÈ ÑÈÍÑ Áä ääÈÞÍ ÇáÍáÇÍ

ÚßÇÙ: ÁÍáí ÕÇä áÓÚæí ÁäÕÄ ÍßæäÈ ÍÇÍá ÍßæäÈ.. äÐÇ áÇ íÞÇá; æíÈÍä ÇáßÈíÑæä Ááí ÇáÞæá
 ;..ÈÁáá íÚáá áÍÓÇÈ ÝÑáÓÇ; áÇ ÕÍÉ äÐÇ ÇáßáÇä
 ÇáÓíí: ÚíÈ Úáí Áä ÁÞíá ÇÍáí ÕÇä áÓÚæí.. ää ÁäÇ ÍÈí ÁÞíáá..! æÇááá Çáí áÁÓÚÑ ÈÇáÓÑÝ
 ÚáíáÇ íÓáí áí áÓÚæí Áä ÁÍáÓ ÈÍÇæÈä áíáÇÞÓáí Ýí ÇæÑ ÇáÍáÇÍ; ÕÍÓ ÓáÓá Çááá Úáí íÍá
 ÇáßÝÑ; æÇáÈÖÈ ää ÕÑÈÇÈä ÇáÓíæÚÍÉ ÑááÇ; æÈØáÈæä äáí ÈÞííáá.. æÇááá Ááí áÁÚÈÈÑ áÓÚæí
 ÁÚÚä ää áÇÈáíæä; áÁä áÓÚæí áÒä ÇáÞÇÆÍ ÇáÐÍ áÒä áÇÈáíæä æäæ ((ÒÇÍÇÑæÝ)) ÇáÑæÓí..
 æÇááá íÇ ÁÍí ÚíÈ ÑÈÍÑ Áä ääÈÞÍ ÇáÍáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí ÈäÐä ÇáÓæÑÈ.. æÚíÈ ÑÈÍÑ Áä äÈäá ÑÍáÇ
 !..ÑáÓÚæí ÈÁáá Úáíá áÝÑáÓÇ æÁáá.. æÁáá
 ÁÞæáÇ Úáíáá áÇ ÁÈÇ áÁÈíßä ää Çááæä Áæ ÓíæÇ ÇáãßÇä ÇáÐÍ ÓíæÇ
 áÞÍ ÑÍÚÈ ää Úáí ÁÍáí ÕÇä áÓÚæí ÞÈá ÁÑÈÚíá íæäÇ ÈÞÑíÈÇ ; æÇááá Ááá áÍÓßä Ýí ÕÑÝ ÈÁÍ
 ÇáÍÈÇá áÚ ÚÓÑÈ ää ÑÍÇáá ææÓØ ÇáÈáæí.. ÍÇÈ áÇ íÚááÇ ÁáÇ Çááá.. æÇááá ÍÇÈ áÇ íÓÈÑ
 ÚáíáÇ ÁáÇ ÁÝÐÇÐ ÇáÑÍÇá.. ØÚÇááá Í íä.. æÁÍÑÈ äÞá ØÍááá æÐÍÇÆÑáá Í íä.. æÇááá áÞÍ ÞÇá áí
 áÓÚæí ÈÚÍ Áä ÚÇÈÈáí ÈÁÍÈ ÞÇÆáÇ: áÚáß ÈÚááí ÚáíÇ- áÁááí ää ÇÍÐ ää ÈÍÍí áÓÇÚÍÇÈ-.
 æÁÖÇÝ ÞÇÆáÇ: áä ÈÕÍÞ íÇ ÁÍí Áä Úáí áÇÆÈí ááíæä ÑæÈíÈ ÁÝÚÇáíÈ Èää ØÚÇá Í íäÇ ((ááíæä
 :ÍæáÇÑ)); áÁØÚÇä áÁáÇÁ ÇáÑÍÇá; æáÚ Ðáß
 ÑÁÓ ÇáÓÚÈ äÑÈÝÚ æäæí ÇáÈÐá äÈÓá
 ÝáÇ Ðá ÇáÇÈÇÁ Èää æäÇ ÇÍÈÝí Èäá ÝÓá

..æÇááá íÇ ÁÍí áÇ íÚÑÝ ÞÍÑ ÇáÑÍÇá ÁáÇ ÇáÑÍÇá; æÇáÐÍ íÒæÑ ÁäÇßááá íÑß ää áÁáÇÁ
 ÚßÇÙ: Áæá áíÑÓÈ áÍÑÈ ÇáÚÓÇÈÇÈ Ýí ÇáæÞÈ ÇáÐÍ ÁÍÇÍ Ýíá ÁÍáí ÕÇä áÓÚæí ÈäÚíá æÍÇÈä
 ÇáÚÓßÑÍÉ; æÁäÕÄ áÇ ÓáíÈ ÈáíÑÓÈ ÇáÚÓÇÈÇÈ ÇáÁÓáÇáíÈ Ñæá ÚÇáÑÈ ÚÓßÑÍÉ Ýí
 ;ÇáÚÓÇáá ÇáÁÓáÇáí
 ÇáÓíí: áÚá; Áæá áíÑÓÈ ÍáÇÍÉ Ýí ÍÑÈ ÇáÚÓÇÈÇÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÁäÕÄáÇ äÐÇ ÇáÓÇÈ ÁÍáí ÕÇä
 áÓÚæí.. æÞÍ ÍÑÓ ÇáßÈÈ ÇáÚÓßÑÍÉ ÑááÇ ÇáÍÇÓÈ ÈÍÑÈ ÇáÚÓÇÈÇÈ; ÈÍÇÑÈ
 ÇáÝíÈäÇáíá; æäæÓí äáá ; æßÇÓÈÑæ; æíÝÇÑÇ; ÑááÇ ÍÑÓáÇ áÁááÇ Úáæä ÞÍ ÍáÈ ää ÞÈáßá Óáá
 ÝÓíÑæÇ.. ;Èä ÈÍÁ áÇ íæÇÝÞ ÁÝÚÇáÓÈÇä ÈÁÓáæÈ ääÚä ÍÇ .. æÇáÐÍ áÚ áÓÚæí æÇÓááá
 ((ÈÇäÇ) æ ((ÚÇÍ) Ááíæä áÇ íÚÑÝæä ÇáÞÑÇÁÈ æÇáßÈÇÈÈ; æáßä ÇáÑæÓ íØáÞæä Úáíáá ((ÍáÑÇá
 ÈÇäÇ)); æ((ÍáÑÇá ÚÇÍ) áÁááá ÐÇÞæÇ Úáí Áíííáá ÇááÒÇÆä ÇááÑíÑÈ; æÞÍ ÓÁááí ÚÈÍÇááá ÁäÓ
 áÓÇÚÍ áÓÚæí Áä ÑáÇ áÓÈØíÚ ÈæÝíÑ ÁáÝ ÑæÈíÈ ÓáÑíÇ ((200ÑíÇá)) ÑÑÇÈÈ ((ÈÇäÇ)) áÁáá
 ÝÞíÑ áÇ íááß ÓíæÇ; äÐÇ äæ ÇáÍáÑÇá ((ÈÇäÇ)) ÁßÈÑ ÇáßÇÍÈ áíí áÓÚæí
 ÁäÇ Úä Þæáß ÈÁä ÁÍáí ÕÇä áÓÚæí ÞÍ ÁæÞÝ ÚááíÇÈä ÇáÞÈÇáíÈ ÝÁáÇ ÁÈÓÇÁá ÑÍÝ; ÑÍÝ æÞÍ
 ÑÁíÈ Ýí ÓÈÈäÈÑ ÇááÇÓí ÁßÈÑ ää ÁáÝ ÁáíÈ æÍÈÇÈÈ Ýí æÇÍÈ ÈäíÓíÑ æÞÍ ÍáÑÈ ÈäÇáÇ; áÚ
 ÇáÚáá Áä äÐÇ ÇæÇÍÍ ÞÍ áØØÈä ÑæÓíÇ äÑÈíá ÞÈá ÇáÓÍÇÈáÇ ää ÁÝÚÇáÓÈÇä..! ÑÍÝ æÞæÇÈ
 áÓÚæí ÈÈæáí ÇáÓíØÑÈ Úáí ÁÚáí ääØÈÈ ÈäáÑ (ÓÇáÇáí) ÇáÓáíÑ; æäæ ÇáØÑÍÞ ÇáÑÆíÓí ÇááÁÍí
 Ááí ÑÇÈæä; æÈæÇÍá íæáíÇ ÁáÇÝ ÇáÁØáÇä ää ÇáÞÐÇÆÝ æÇááÈÝÍÑÇÈ íæÇ æÈÑÇ ää ÞÈá
 ÇáÞæÇÈ ÇáÓíæÚÍÉ áÇÓÈÚÇÍÈ ÇáÓíØÑÈ Úáí äÐÇ ÇáááÑ ÇáÁÓÈÑÇÈÍÍ; æäáá ÝÈÑÈ ÇÓÈØÇÚ
 áÓÚæí æÑÍÇáá Áä íÚáÞæÇ äáÑ (ÓÇáÇáí) ÈÚááíÇÈ ÚÓßÑÍÈ ÓÍáÈ; æáßä Áíá ÇáÁÚáÇä ÇáÐÍ íáÓÝ
 ÇáÍßÇÆÐ Úä äÐÇ ÇáÍáÇÍ..; æÇááá íÇ ÁÍí Áä áíÇáÓÈ ÇáÁÍíÇÁ ÍíÇÈ ; æÇááÇ íÚÑÝ ÇáÝÓá áÁáá
 .ÇáÝÓá Ðææä

:°ÈÍÇÑ« ÍáÞÈ ää áíØØ

ÚRÇÙ: æÚá ÍÇIËË ÊÎÇÑ ÇáÊí ÒáÚ äääÇ ÇáÁÚáÇá ÇáÚÇááí ÞÓíÉ ÚÚáí áÊÖæíá ÒæÑÉ ÇáíáÇí
:ÇáÁÝÚÇáí ÞÇá ÇáíßÉæÑ ÚÓÇá ææÓÍÇ ÇáíÞÇÆÐ
ÇáÁá ìÈ Áá ÊÚáääÇ Áá ÇááÄÇáÑÉ ÇáÚÇááíÊ áíÝáÇ ÓíÁ æÇÍí; æææ: ÚÓá ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí
Úá ÇáÁáÊ ÇáÁÓáÇáíÊ áÊÈÈáÚá ÈÒáÊ; æááÚáá íÇ Áí ÝÇáíááÇÊ ÇáÁÚáÇáíÊ ÇááíææÊ ÇáÊí
ÈíÁ ìÑßÒ ÚáíáÇ ÇáÁÚáÇá ÇáÚÑÉí áÊÍØíá ÒæÑÉ áÐÇ ÇáíáÇí ÈíÁÊ ÈÒÍÇí Ýí ÇáÝÈÑÉ
ÇáÁííÑÉ; æ áá Êßæä ÍÇIËË °ÊÍÇÑ« áí ÇáÁííÑÉ Ýí áÐÇ ÇááÓáÓá; ÝÞí áÒÑÉ ÇáÓáíí ÈÇíáÒ äáÐ
ÝÈÑÉ áÞÇáÇ Úá æíæí ÈäÇáí ÚÒÑ ÁáÝ ÁÑááÉ ÁÝÚÇáíÊ Ýí áíá °açÒÑ ÈÇÚ« ÁÒÈíá ÓííÇ
!;ÓááÇ ááÒÈÇÈ ÇáÚÑÉí áíÞÓæÇ ÓáæÇÈáá äááá; ááÇÐÇ íÓÇÚ Þá Ðáß Úá ÇáíáÇí æÇááíÇáíá
ÁáÇ áÝßÑ ÈÚÞæááÇ Ýí áÐÇ ÇáíÊÈ ÇáÐí íáíÝ áÊÞÓíÚ ÇáÁæÇÒÑ Èíá ÇáÁíæÈ..!! æÁÐÇÚÈ
ÇáÚ(Èí Èí Óí)ÈÈÈ íæáíÇ ÈÓÚ ÓÇÚÇÈ ááÁÝÚÇá ÈáÚÈí ÇáÈÒÈæ æÇáÝÇÑÓíÉ; ÈÈíÑ ÇááÚÑÇÈ
Èíá ÇáÞÈÇÆá; æÈÈáá ÇááíÇáíá ÈÁááá íÓÚæá áíÑÈ ÁááíÉ Ýí ÈäÇíáá áÚ ÁíæÈáá ÇáÁÝÚÇá
!;..ÇáÓíæÚííá.. ÁíÉ ÁíæÈ áÐá ÇáÊí ÈíÚíáÇ Çá- (Èí Èí Óí)
áÐÇ íÇ Áíí ÚíÒ äá ÝíÒ Úá ÇááÄÇáÑÇÈ ÇáÚÇááíÊ ÇáÁÚáÇáíÊ Óí ÇáíáÇí æÇááíÇáíá; ÚááæÇ Áá
Çáíá ÇáÚÓßÑí áíÓ ÈÁíííáá æÁá Çáíá ÇáÓíÇÓí ÇááÇßÑ áÇ íáØáí Úáí ÇááíÇáíá.. ÝÈíÁæÇ Ýí áÒÑ
ÇáÝÈá ÈØÑíÞÈáá ÇááÚÑæÝÉ (ÝÑÞ ÈÓí); æÇáíáíÇ ÞááÇ Çáíæá ÈÓÈÚá Óí ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí
!! ..áÊÖæíá ÒæÑÉá

:áÐá ÍÞíÞÈ (ÊÍÇÑ)

: æÁÖÇÝ ÇáÓíí ÞÇÆáÇ

ÁáÇ Úá ÞÓíÉ ÊÍÇÑ ÝÈÝÇÓíááÇ ÁáÇáÈ ááÈÇÑíí ÁÑæíáÇ áßá ÈÒíÞ ÞáÇ ÍÓáÊ; æßáÈ Áæá
:ÇááØáÚíá ÚáíáÇ ÞÇÆáÇáí

ääØÞÈ-ÁÑÈÚ ÞÑí- íßááÇ (Óíí íáÇá æÓÞíÞá); æáÁáÇÁ ÇáÁÈäÇá ÁíæÈ; æáßá Óíí áíÑÒÇ æææ
ÇáÁí ÇáÁßÈÑ æææ ÇáÞÇÆí ÇáÚÓßÑí ááÐá ÇáááØÞÈ; æææ Ñíá áÚÑæÝ ÈÒÑÇÓÈá æÈáæÑá; æææ
ÓÈá Ááí; æßÇá áíí Áíáí ÓÇá áÓÚáí íæÑÉ áÞÇÍÈ ÇáæáÇíÇÈ ÇáÁÑÈÚ ÇáÓáÇáíÊ: (ÈííÓÇá-ÊÍÇÑ-
ÞáíÒ-ÈÚáÇá) äá Áíá Áá ííí ááá ÇááÚÑßÈ ÈÚí Úíí ÇáÁÓíí ÇáááÒÑá; æíííáÇ Ýí 18/Ðí
ÇáííÈ; æÒÑí ááá ÇáííÇÆØ æÇáÈæÓáÈ; æÈÚí ÇáÈäÇÁ ÇáíæÑÉ ÚÇí áÁáÇÁ ÇáÞÇÍÈ æáÚáá ÈÚÒ
ÇááíÇáíá Þá Ááí äáØÞÈá; æßÇá ØÑíÞ Þá áÁáÇÁ íáÑ äá áÞØÈ ÇáÈÝÈíÓ ÇáÊí íÓíØÑ ÚáíáÇ (Óíí
áíÑÒÇ); æÚáí áÑæÑáá ÈáÐá ÇááÞØÈ ØáÈ äááá ÇááÒæá ááÈÝÈíÓ; æÞÇá ááá: ÈÚÇáæÇ áÚáÇ Ááí
ÇááÓíí; æÈÞæÇ äáÇß ÍÈí ÍÇÁ Çááíá; ÝÝÑÞæÇ ÇáÞÇÍÈ Úá ÇááíÇáíá Ýí ÈÒÑÝ Ááæí áíÓ áá
æÈÑÑ; æÝí Çáíæá ÇáÈÇáí ÍÇÁ áÇÆÈ äá ÇáÚááÇÁ áÁáíÑ ÇáááØÞÈ Óíí íáÇá æáÓíæá ÈÚíá
ÇááÓÇÓ ÈáÁáÇÁ ÇáÞÇÍÈ; ÝæÚíáá ÍíÑÇ; æáßá Ýí áÝÓ Çáíæá áÝÐ Íßá ÇáÁÚíÇá Ýí ÍáÓÈ äá
áÁáÇÁ ÇáÞÇÍÈ; áÐÇ ÇáÚáá áÇ íÞíá Úáíá Ñíá ÚÇÞá ÍÈí æææ äá íßá Úáíá Ííá; æáßá Óíí áíÑÒÇ
áÚÑæÝ Ááá áíÑá; æÝí áÝÓ ÇáæÞÈ ÁíáÞ áÁá äáØÞÈá ÍÓíÑÉ Ýí ÈíÑ áÓÚáí.. Ýææ Ýí äáØÞÈ "Óíí
íæÑÞÇá" æÈííØ Èá äáÇØÞ °ØÇáÞÇá; æÇÓßáÓ; æááÇßÇ ææÞÇÑ« æßááÇ ÈÈÈÚ áÁíáí ÓÇá áÓÚáí;
æÈáíÑí Áá Úáá ÇáÚááÇÁ ÈÈÒÑÝá áÐÇ ÁÓííæÇ ÝÈæí ÈÁáá ÞÇØÚ ØÑíÞ æíÈÈ ÞÈáá; ÝÞÇá
áÓÚáí: °ÓáíÇÒÑá æáá áÞÇÈáá; áÁááÇ ææ ÞÇÈááÇá ÓáÞÈá ÇáßÈíÑ; æÁÚáá áÓÚáí Ááá áÇ íÑí
Óæí ÇáÞÈÓ Úáí Óíí íáÇá æÁíá Óíí áíÑÒÇ; ÝÍÇÒÑæáá ÍÈí áá íÚí áÚáá Óæí ÈáÇÈÈ ÁÓíÇÓ áááá
ææÑ ÁÚÇ æÇÈäÇá ÁíÑÇá áÑÈæÇ äá °ÓííææÞÇá« æÇÍÈÈÁæÇ Ýí ÍÇíá °ØÇáÞÇá«; ÝÍÇÒÑæáá
ÈÇáíÊ; æØáÈæÇ áááá ÇáÈÓáíá; æáßááá ÑÝÓæÇ ÇáÈÓáíá Ááí Áá ÍÇÁ Áíáí ÓÇá áÓÚáí æßÇá Ýí
(æÑÓí) Áííí ÒæÇíí (ÝÑíÇÑ) æÇÓÈáááá; æÞÇá ÓáÞíááá áááíßáÈ ÇáÒÑÚíÉ; æßáÈ Áæá ÇááØáÚíá
Úáí áÐá ÇáÞÓíÉ; áÁááí ÞáÈ ÈáÝÓ ÇáááØÞÈ áÚ ÍßáÈíÇÑ ÍÇáÓíá ÈíÈ ÒíÑÈ áÑÈÈ ÚÞí ÇíÈäÇÚ
Èíáá æÈíá Áíáí ÓÇá áÓÚáí ááÈæÝíÞ Ýí ÈÚÒ ÇáÞÓÇíÇ Èíááá; ÝááÇ ÓáÚ ÍßáÈíÇÑ ÈÇáíÈÑ ÇÓæí
æíáá æÚÒÈ; æÞÇá áí: áíá áÓÈÚíæá áÊÞíá Óíí íáÇá æÇíá áááíßáÈ ÇáÒÑÚíÉ; æáÁáÇÁ ÇáÁÈäÇá
ÈÇÈÚÇá áÍÈ ÍßáÈíÇÑ; æÝí áÐá ÇáÁÈäÇÁ ÞááÈ Áíáí ÓÇá áÓÚáí æØáÈÈ äáá ÈÑß ÓíííáÇá ÇáÁá
æÈæíá áíæÚá áÝÈí Áííí Çááíá; ÝÞÇá áí: áÇ ÁÓÈØíÚ ÝÇááØÇáÈæá ÞÈíÑæá; æáÁáÇÁ ÇáÞÈáí
áíÓæÇ äá Áááí æÇáÞÓíÈ ÈÓÈÈÈ; æÁÓíÑ ÝíáÇ ÁÑÈÚæá ÚÇááÇ ÑÁíáá; æÝí ÁíÑ Çáíáá ÞÇáæÇ
Áá ØÇÚÈ áÓÚáí ÓÇÞØÈ ÁÐÇ áá íÞÈááá; ÝßÇá ÍÓÇÑáá æÈÞíááá áááíÇáÈ ææ Çáíá; æÁáí ÇáÁá
áá íÈá ÁÓíÇÑ Çáíá Ýí ÇáÞÓíÉ; æÁáÇ Áíí ÁÚÓÇÁ ÇááíáÈ ÇáÊí ÓßáÈ áíÑÇÓÈ áÐá ÇááÓßáÈ
Ááí ááÇ ÈæÞÝÈ áÓßáÈ ÊÍÇÑ ÇáÊí ÞÇáÈ ÚááÇ ÁÐÇÚÈ Çá- Èí Èí Óí æÓæÈ ÁáÑíßÇ æÚíÑáÇ .
ÁááÇ ÞÇáÈ áÐÈíÈ ÓÞØ ÍáÇááÇ ÁßÈÑ äá ÈáÇÈäÇÆÈ ÓíÓ; ææÇááá áÇ ÓÞØ ÈáÇÈäÇÆÈ æáÇ
ÈáÇÈæá æáÇ áÓÝ ÇáÈäÇÈíá; Èá áá ÍáÓÈ ÁÓíÇÓ ÝÞØ.. áÐÇ Þá áÇ Ýí ÇááæÓæÚ Úá ÞÓíÈ ÊÍÇÑ
ÇáÊí Úá ÇáÁÚáÇá ÇáÚÑÉí (78) íæáÇ íÓíá ÝíáÇ æíÓíÝ ÚáíáÇ ÇáßÈíÑ äá ÇáÁßÇÐíÈ

ÚRÇÙ: ÇáæÓÚ ÇáÚÓßÑí Íæá Çááíá ÇááíÇÒÑÈ æÈÇáÐÇÈ ÇáÚÇÓáÈ ÞÇÈæá áá íÈÚíÑ äáÐ ÝÈÑÉ
;ØæíáÈ; ÞíÝ ÈÑæá ÇáÁæÑÑ äáÇß

ÇáÓíí: ÇáæÓÚ ÇáÚÓßÑí Ííí æÇáíáíááá; æÇáíßæáÈ áíÇÒÑÈ ÍÇíá ÇáÚÇÓáÈ; æÇÓÈØÇÚ ÇááíÇáíæá
Áá íßÓÑæÇ ÍÓÇáíá Áááííá Íæá ÇááíáÈ; ÍæáÈ ØÑíÞáÇ ÇáÈÑí áÓíæí; ØÑíÞ ÓÇáÇáÚ áÚáÞ; ØÑíÞ
ÞáíáÇÑ áíÑÇÈ áÚáÞ ; ØÑíÞ ÞÇÈæá ÞáíáÇÑ áÚáÞ; ØÑíÞ ÞÇÈá ÍáÇá ÁÈÇí ÓÈá áÚáÞ ; ØÑíÞ

!;..ØÑíßÇÑ ÞÇÈá áÚáÞ; ØÑíÞ ÈÚÑÇá ÞÇÈá áÚáÞ; ÍæáÈ áßÐÇ ÞíÝ ÈÚíÓ
æÁíÓÇ áÚáá áØÇÑÇÈáÇ áÓáæáÈ; áØÇÑ ÞÇÈæá æáØÇÑ ÈÚÑÇá æáØÇÑ Óáíáí æáØÇÑ ÞáíáÇÑ
áá ÁáÇÓ íÚíÓæá Úáí ÇáíáÑ ÇáÁá æÁíÇááá áÚíæÈ; æÞí ÞáÈ ÍÇíá ÈáíÓíÑ ÞÑíÈÇ ; æßÇá
ÇáÈáÝÓíæá íáÞá áÞÇÈáÈ ÇááØÇÑÚíá á- (áíÈÈ) æáá íÓßæá áá ÁÚáÇÞ ÇáØÑÞ Ááí ÞÇÈá æÑÚÈÈáá
Ýí ÈíÚ ÈäÇÑáá ÇáÊí íÚíÓæá ÚáíáÇ; ÝÞÇá ááá: (ÁáÇ áá ÁÚáÞ ÇáØÑíÞ Èá áÁáÇÁ

ÇáàlÇáIæä; æáÇ ÁIÑí áàÇÐÇ íÚáá ÇáÈÑæÝíÓæÑ ÓíÇÝ àÐÇ ÈàÇ æÈßá! æáàÇÐÇ íÒÑ ÇááááÍÓ
.ÍßáÈíÇÑ æíæÇÝÞ ÚáíàÇ; àÚ Áà ÇáÑæÓ ÍÑIæÇ æÁÓÈÍÉ ÞÓíÈàÇ ÛÇÆáíÉ áIáàÇ ÈíáàÇ)

:ÇáÙÐÇÁ àæ Çáááá

ÚßÇÙ: ÍIá àæÓá ÇáÓÈÇÁ æßáàÇ íÚáá ÓÙæÈÈ ÇáÈÍÑß Ýí ÇáÓÈÇÁ ÇáÞÇÑÓ ÇáÐí ÈÓÈÀÑ Èà
ÁÝÙÇáÓÈÇä; àÇ áí ÍØÈ ÇáàlÇáIá áááIÇÝÙÈ Úáí ÇááßÇÓÈ ÇáIÇáíÉ Ýí ÓæÁ ÇáIÝÇÓ àÚIá
!;ÇáIÚá ÈÓæÑÈ ÓÇááÉ

ÇáÓíI: ÍØÈàÇ ÍÇáíÇ áí ÈæÝíÑ ÇáÙÐÇÁ áááàÇÞ ÇáÓÇIáÉ Iæá ÇááIá ÇááIÇÓÑÈ æÈÍÓIáàÇ ØíáÉ
ÝÓá ÇáÓÈÇÁ áááIÇÝÙÈ Úáí ÇááæÇÞÚ ÇáÈí ÓíØÑàÇ ÚáíàÇ; áÁáàÇ áIÒí Ýí ÍÇáÉ ÚIá ÈæÝÑ
àÐÇ ÇáÙÐÇÁ Áà íáÓÍÈ ÇáàlÇáIæä Ááí ÇáIáÝ ÍÈí íáÈáí ÝÓá ÇáÓÈÇÁ ÝÈÈIÁ ÚááíÉ ÇÓÈÚÇIÈ
ÇááæÇÞÚ ÇáÈí ÇáÓÍÈæÇ ááàÇ àá ÍIí; æáIá àÁáá ÇáÁá Áà áÓÍI àÈáÚ ááíæä IæáÇÑ áÓÑÇÁ ØÙÇá
ááIÍÑá áááæÇÞÚ æÇáIáÇIÞ ÇáÑÆíÓIÉ Iæá ßÇÈæá ÇáÈí íÓIØÑ ÚáíàÇ ÇáàlÇáIæä ÍÇáíÇ ; æÞI
ÈÈÑÚ ÁIí ÇáÈIÇÑ ÇáÚÑÈ ÈàÈáÚ (400) ÁáÝ ÑíÇá; æáßáà ÁæÞÝ ÇáIÚá ÈÚI ÓàÇÚÈ áIÇIÈÈ
ÈIÇÑ; ßÐáß áIá ÈIÇIÈ ááÈáÚ àÇÆÈí ÁáÝ IæáÇÑ ááÞæä ÈäÞá ÇáÐIÇÆÑ æÈææíá ÇááæÇÞÚ
ÇáÁàÇáíÉ ÈàÇ áÝÓá ÇáÓÈÇÁ Iæá ßÇÈæá æáæ ÈÇáIá; æááá ÍÓÇÆá ÇáÓàÇæÇÈ æÇáÁÑÓ
ÓÈIÇáà ÈíIá àÞÇáíI ÇáÓàæÇÈ æÇáÁÑÓ æáæ ÓÇIÈ àÐÇ ÇáIáÇI; æáæ íIÓÑ æíIÈÑ æÁáíá íÑIÚ
.ÇáÁáÑ ßáá

¿ÚßÇÙ: áÇ íÓÇá àIÈÈ íáÚÈÈ Èßá ÇáÁæÑÇÞ áßÓÈ ÇááÚÈÈ; Ááí Áí àí àíI Ýí Ðáß

ÇáÓíI: àIÈÈ ÇáÁá ÞÇá ÈÁIÇá áæÇÁ ßÇáá àá ÇáÓíÚÈ Ýí ÍIÓá ÇáÐí ÍIÇÝÚ Úá ÇáÙÇÓáÈ
ßÇÈæá; æáIÝ ÍØÈá àÐá æÇÓI æáæ ÇÓÈáÇáÉ ÇáÁIÓÇÈ ÇáÓíÚIÈ ÇáÈáÇáíÉ Ýí ÁIÑÇá; æáIÈÈ
áÓÈÚI áÇÈÈÇÚ ßá ÇáØÑÞ áááIÇÝÙÈ Úáí ÈÞÇÆÈ áIÈ ÁØæá; æáßá Ááí ÇáÁáÈ àÚIáÈÈ Áá ÓÇÁ
.Çááá

* Ááí ßá áÓáá Ýí ÇáÁÑÓ

[.áÒÑÈ Ýí áIáÉ ÇáIáÇI ÈÈÇÑíI 1 ÑIÈ 1405áÚ ÇááæÇÝÞ: 22 àÇÑÓ 1985á ÇáÚIÍ ÇáÑÇÈÚ*]
:ÇáÓáÇá Úáíßá æÑIáÈ Çááá æÈÑßÇÈá

:ÁíáÇ ÇáÁIæÈ ÇáÁIÈÈ

áÞI ßÇá ÈæIí Áá Áßæä Èíá ÚàÑÇáíßá áÁÈáÚßá ÑÓÇáÈí àÐá ÝàÇ áÁÐá; æáßá ÁàÇ æÞI ÚIØÈ
ÇáÁIÓÇI Áá ÈáÈÞí ÝáÇ ÁÞá àá Áá àÈÈßá ÁÓIÇáàÇ; æáÈáÚßá ÁÓæÇÞáÇ áÈÓÇÑßæàÇ ááæáàÇ
.ÇáÈí ÈÁßá ÍíÇÈàÇ æÁÚÓÇÈàÇ

: ÁíáÇ ÇáÁIæÈ

ÁæÓIßá ÈÈæÈIÞ ÇáÓáÉ ÈÇááá; æÁIáÇáá æIÓIÈá Ýí ÇáÓÑ æÇáÚáá; æÁæÓIßá ÈßááÈ ÇáIÞ Ýí
ÇáÑÓÇ æÇáÚÓÈ; æÇáÞÓI Ýí ÇáÝÞÑ æÇáÚá; æÁæÓIßá ÈßÈÑÈ ÇáIÚÇÁ; ÁÐ áÇ íÑI ÇáÈáÇÁ
æÇáÞÓÇÁ ÁáÇ ÇáIÚÇÁ; æÈÇáÞÑÁá ÇáßÑIá ÈáÇæÈ æIÝÚÇ æÈIÈÑÇ æÝááÇ; æÁæÓIßá
ÈÇáÁIæÈ ÇáÓÇIÞÈ; æÇááIÈÈ ÇáÚáIÞÈ áßá áÓáá; ÈÈÐáæáàÇ ÝÈÁÓÑæä ÈàÇ ÇáÞáæÈ; æÈáÈÞI
Úáíßá ÇááÝæÓ; æÁæÓIßá ÈÁáÓáÈßá; Ýáá ßÇá íÁáá ÈÇááá æÇáíæä ÇáÁIÑ ÝáIÞá ÍIÑÇ Áæ
áIÓáÈ; æÚáíßá ÈÇáÓIÈÈ ÇáØIÈÈ; áÁá ÇááÑÁ íIÓÑ àÚ áá ÁIÈ; æÁæÓIßá ÈÁá ÈÈíÈæÇ ÇááíÉ Úáí
.ÇáIáÇI; Ýáá áá íÚÒ æáá íIÈÈ áÝÓá ÈÚÒæ àÇÈ Úáí ÓÙÈÈ àá ÇááÝÇÞ

:ÁíáÇ ÇáÁIæÈ

áÞI ÁßÑááí Çááá ÚÓ æIá Áá ÁÒæÑ ÇáIÈáÈ .. IÈáÈ (IÇI) ÇáÈí ÈÚÑÓÈ ááIæä ÇáÑæÓ .. ÝÁIÈÈÈ
Áá ÁßÈÈ Ýí ÓÝIÈ ÁÚáÇáí æÝí Øí ßÈÇÈI áIÇáí àá ÇáÑÈÇØ " æÑÈÇØ íæä Ýí ÓÈIá Çááá ÍIÑ áá
ÁáÝ íæä ÝIáÇ ÓæÇá àá ÇáááÇÓá" ;æÁÑIæ Çááá Áá íÈÞÈáàÇ æáIÍáÇ Ýí ÓIá ÁÚáÇáàÇ íæä ÈÈáI
ÇáÓÑÇÆÑ;æÇáIáI ááá áÞI ááIÈ ÇáÑæÓ ÈáÓIáÈ ßÇÓIÈ Ýí àÐá ÇááÚÑßÈ; ÝÞIÈ ÓÈÚáÇæÈ ÞÈIá
; ÈíáàÇ áá íÝÞI ÇááÓááæä ÓæI ÓÈÚÈ ÓáIÇÁ; æÇáIáI ááá áÞI ÍÇæáÈ ÑæÓIÇ Áá ÓÈI ÈÓÚÇ
æÚÓÑIá ØÑIÞÇ àæÓáÉ àá ÈÇßÓÈÇá Ááí ÁÝÚÇáÓÈÇá ßØÑÞ áááIÇáIá; æáßáàÇ áá ÈIÚ ÈàIÇI
. æÇIÍ Ýí ÓI ØÑIÞ æÇIÍ

: ÁíáÇ ÇáÁIæÈ

Áá ÇááÚÑßÈ ÓIÍIÈ; æÈIÇæá ÑæÓIÇ Áá ÈIÓá àÐá ÇááÚÑßÈ æÈááíáÇ; æáí ÈÑÇáá Úáí ÁáàÇÆáÇ
ááÐ ÈáÇÈ ÓáæÇÈ; æàÇ àá àÑÈ ÈÓÇÚÝ ÞæÈáÇ ÝIáÇ ÁáÇ æÈßÈIÈ ÍÓÇÆÑ ÁÓÚÇÝ àÇ ßÇáÈ Ýí
. ÁÚæÇá ÓÇÈÞÈ

: ÁíáÇ ÇáÁIæÈ

áÇ ÈÚææÇ ÁáàÇ ÞI áÓIáÇ ÝáÓØIá ; ÝÁÑIÇÚ ÝáÓØIá IÒÁ àá IíáàÇ íIÑI Ýí ÚÑæÞáÇ æIÓÑI Ýí
ßIÇáàÇ; æáÇ ÐßÑáÇ Çááá Áá áá àÐßÑ ÝáÓØIá; æáßáí ÁÚáá Úáá ÇáIÞI Áá ÇáÚáá Ýí
ÁÝÙÇáÓÈÇá ÁIÇÁ áÑæI ÇáIáÇI Ýí áÝæÓáÇ; æÈIÍI ááÚáI æÇáÈIÚÈ àÚ ÑÈàÇ Úáí àæÇÓáÉ
.ÇáØÑIÞ; æÁá IáÈ ÇáÈÓIÇÈ; æÚÚáÈ ÇáIÓÇÆÑ; æÈáÚÈ ÇáÈßÇáíÝ
æáßá ÁÐÇ ßáÇ ÞI ÍÑáàÇ àá ÇáIáÇI Ýí ÝáÓØIá ÈÓÈÈ ÇáIÍæI ; æÝÑÓ ÇáÞIæI; æÓIá ÇáÁÓáÈ
ÈÇáÁÓÝÇI æÇáÁÚáÇá; ÝáÇ íÚáí àÐÇ ÁáàÇ ÈÑßáÇ ÇáIáÇI; æáÇ áÓIáÇ ÇáÈáÇI. ÁÐ áÇÈI àá
ÇáÁÚIÇI Ýí Áí ÈÞÚÈ àá ÁÑÓ ÇááÓááí ; æÁÈÓÑßá Áá ÞÓIÈ ÝáÓØIá ÈÚIÓ àÚ ÁÑæÇI
ÇáàIÇáIá ÇáÁÝÚÇá; æáÇ ÈÐßÑ ÝáÓØIá ÁáÇ æÈÑI ÇáÚÈÑÇÈ ÈáááÑ Úáí ÇáæIæä ÇááÓÑÞÈ

ÇáÉí ÊÑÍÍ ÈÁÁÓÁÉ ÒÇÏÐÉ Áä ÒÇÁ Çááá (Çáááá ÇÑÒÐáÇ ÇááÒÑ Ýí ÆÝÛÇäÓÈÇä æÇáÓáÇÍÉ
. ÝæÐ ÇáÁÑÓ ÇááÈÇÑÑÈ Íæá äÓÑì äÈíäÇ Óáí Çááá Úáíá æÓáá)
: ÁíäÇ ÇáÁÍæÉ

Áä ÇááÚÑÑÈ ÈÍÈÇÌ Ááí äÒÇÚÑ ÇááÓááíä ÈÒÇÑÑ; æíæÈäá ÈÓÇáá; æØÇÐÇÈäá ÈÈÐá; æÁíÇÍíáá
ÈÚáá .. ÈÍÈÇÌ Ááí ÚÐæá äÝÑÑÈ; æÁíÇÍ ÝáíÈ ÚÈÐÑÍÈ ÈÇÐáÈ; æÁÑÍá ØÇááÇ ÇáÈÒÈÈ ÈÇáÐíÇá
áíÇáÐáÇ Ýí ÍæÝ Çááíá; æäÓÇÚÍÈ äÁÁÇÁ ÇááíÇáíá ÇáÓÇÍíá Áä ÒÇÁ Çááá áÇ ÈÓíÚ áÇ Ýí
. ÇáíáíÇ æáÇ Ýí áíÒÇä Çááá íæä ÇáÐíÇáÈ

ÁäÇ Ýí ÇáíáíÇ; Ýáæ ÁíÇÁ áÐÓíÈ ÇááÓááíä ÇáÁæáí .. ÐÓíÈ ÝáÓØíá; æÈíáíÚ áØÇÐÇÈ ÇááíÇáíá
ÝæÐ ÁÑÓ ÇááÚáæÑÈ Úáí ÐÓÇíÇáÇ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÈí ÁÓÈÍÈ áäÈÇ áÐÓáÇ Èíá ÇáÁÓíÇÍ
æÇáÚÈíí; ÁÐ ÇááÚÑÑÈ ÇáÈí íæÑ ÑíÇáÇ Òí ÇáÁÓáÇá ÒííÈ æÈÒÈÑÑ ÝíáÇ áÚÚá ÁíÇÍ
. ÇááÝÇÑ

íííÑ ÑíÇáÇ ÁáÝ ÒÓÑì æÐíÒÑ æÁáÚÝ áííÑ áááííÑ áííÚÑ
áß Çááá íÇÁÐÒì ÈÐáÚÈ ÈÇÑíÇ æíæáß Úíá ÇáÓÇáÑì íæÑ
æÁäÇ Ýí áíÒÇä Çááá íæä ÇáÐíÇáÈ ; ÝæÓá ÇáíáÇÍ ÈÐíá; æÝí ÇáÓíí (ÐíÇá ÒÇÚÈ Ýí ÇáÓÝ
íááÐÈÇá ÍíÑ ää ÐíÇá ÓÈíá ÓáÈ)
»°Áä Çááá áÇ íÚáá äÈÐÇá ÐÑÈ æÁä ÈÑ ÍÓáÈ íÓÇÚÝáÇ æíÁÈ ää áíáá ÁíÑÇ ÚÚíáÇ
ÇááÓÇÁ (4)

: ÁíäÇ ÇáÁÍæÉ

Áä ÁÑÓ ÇáÁÓáÇá æÇÍÍÈ; æÁäÈÈá ÁáÈ æÇÍÍÈ .. ÝÁÐÈæÇ Úáí Çááá ÈÍíáÈ Ííáá æíáÇÍÈ ÁÑÓá
æÑÝÚ ÑÇÍÈá; æÇÈÐáæÇ ÇáííÑ ÈÍíáá ; Áä ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÛÇáí Úá äÝÑÐ ÒÑíÐ æäæ íÚÇáí ää ÐáÈ
ÇáÁáßÇáíÇÈ; æáííÑÈ ÇáØÇÐÇÈ ; æáÐí áÇÍíáÇ ØæíáÇ áÓÈááÓ äáá ÇááÓááíä .. áÓÈÍÈ ÍØÇáá Úáí
. ÇáÐíæä .. Ýáá íÓÈÍÈ ááÇ ÁáÇ ÁÝÑÇÍ Ðáíáæä

áá íÚí ääÇáß ÚÐÑ ÈÚÍ Áä ÝÈÍ ÈÇÈ ÇáíáÇÍ; æÁÝÈí Ááá ÇáÚáá ÈÝÑíÓÈ ÇáíáÇÍ ÝÑÓ Úíá; æÚáí
ÑÁÓáá ÁÓÍÇÈ ÇáÝÓíáÈ ÇáÓíí ÚÈÍ ÇáÚÓíÓ Èä ÈÇÒ æÇáÓíí ÍÓá ÁíáÈ æÇáÓíí ÓÚíí Íæí æÇáÓíí
ÚÈÍÇááá ÚáæÇá æÇáÓíí áíáí áííÈ ÇáááÓíí æÇáÓíí ÚáÑ Áíáí ÓíÝ æÇáí
: ÁíäÇ ÇáÁÍæÉ

Áä ÇáÈÇÈ áÇÒÇá äÝÈæíÇ; æÇáÝÑÒÈ áÇÒÇáÈ ÓÇáíÈ áÁÐÇáÈ Ííá Çááá ÝæÐ ÈÐÚÈ ÁÑÓ
ÁÓáÇáíÈ ÇÓááÇ (ÁÝÛÇáÓÈÇá); ÝÁä ÓÐØ ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÛÇáí áÇ Óáí Çááá ÝÇáÚÇáá ÇáÁÓáÇáí
ßáá áÓÁæá Úá áÐÇ ÇáÓÐæØ æÚá ÈÓíÚ áÐá ÇáÝÑÒÈ ÇáÐáÈÍÈ ÇáÈí áá íáÑ áÚíÑ ááÇ Ýí
. ÇáÐÑæä ÇáÁííÑÈ

áÐí ÁÓÚáÇ ÇáÝÑÒÈ Ýí ÝáÓØíá; æáÇ áí ÇáÝÑÒÈ ÈÑÇÍ ÈÓíÚ Ýí ÆÝÛÇäÓÈÇä Áä ää äÈÍÇÑÑáÇ
. ÈÁÐá ÑÈäÇ
Áä ÇááÓÁáíÈ ÇáÈÇÑííÈ ÚÚíáÈ; æÇáÝÈÑÈ Íí ÚÓíÈÈ; æÇáÒáá áÇ íáÈÚÑ; æÚíáÈ ÇáÒáÇá
. ÍÇÆÑÈ; æÇáæÐÈ áíÓ Ýí ÒÇáíáÇ ; æáÇ ÈÍÇáÈáÇ
... ÁÐÈáæÇ æÁáÇ
ÁáÇ áá ÈáÚÈ .. Çáááá ÝÇÓáí

Áíæßá/ Í. ÚÈÍÇááá ÚÓÇá
ÈíÒÇæÑ- 17/6/1405
ÇááæÇÝÐ : 8 áÇÑÓ 1985

*ÇáÑÓÇáÈ ÇáÁæáí
äÓÑÈ Ýí ááíÈ ÇááÚÑÑÈ ÚÍÍ (2) 1 íáÇÍ ÇáÁæá ÚÇá 1409áÚ ÇááæÇÝÐ: 10/12/ 1988á*]
.[Çáí ÁáíÑ ÇááíÇáíá ÇáÚÑÈ Ýí ÝÇÑíÇÈ*
ÇáÁí ÇáíÈÈ ÁÈÇ Çáíáí ÇáÈÚíÇÍ æÁíæÇáá ÁíáÚíá
ÍÝÚáá Çááá æÑÚÇáá

: ÇáÓáÇá Úáíßá æÑíáÈ Çááá æÈÑÑÇÈá ; æÈÚÍ
ÁÈÈáá Ááí Çááá- ÚÓ æíá- Áä íßáÁßá ÈÚíá ÑÚÇíÈá; æÁä íÝÚßá ÈÚáÇíÈá ; æÁä íÓæÐ Ááíßá
ÇáííÑ æíÑÓíßá Èá ; æÁä ííÈÈ Ááíßá ÇáÁíáÇá æíÓíáá Ýí ÐáæÈßá; æíßÑá Ááíßá ÇááÝÑ
. æÇáÝÓæÐ æÇáÚÓíÇá; æÁä íÚáßá ää ÇáÑÇÓííá

: ÁíæÈí ÇáÁíÈÈ

Áä äááÈßá áí ÇáæÐæÝ ÈíÇáÈ áÐÇ ÇáíáÇÍ ÍÈí íÐÓí Çááá ÁáÑá ÈÇááÒÑ- Çá ÓÇÁ Çááá- Áæ
íÑÒÐßá Çááá ÇáÓáÇÍÈ ; ÁÐ Áä ÇáíáÇÍ ÝÑíÓÈ ÇáÚáÑ ; æÁÐÇ äÓÑáÇ Çááá Ýí ÁÝÛÇáÓÈÇä
ÝÁä íÈáÈáÇ- Áä ÒÇÁ Çááá- ÓÈßæä Ýí ÝáÓØíá Áæ ÇáÝáÈíá ÍíÈ íÝÈÍ Çááá ÚáíáÇ ; ÁÐ Áä ÝÑÓ
ÇáÚíá ÐÇÆá Ýí ÑÐÇÈ ÇááÓááíá ÍÈí ÈÍÑÑ ÁÍN ÈÐÚÈ ÒÇáÈ ÁÓáÇáíÈ Ýí íæä ää
ÇáÁíÇá; æÈÚæí Ááí ÑíÇÈ ÇáÁÓáÇá; æÈÑÝÑÝ ÚáíáÇ ÑÇÍÈ áÇ Ááá ÁáÇ Çááá ää Ííí; æáÐá
áááÈ ÚÚíáÈ áÇ ííááÇ ÁáÇ ÇáÁÝÐÇÐ ää ÇáÑíÇá; áÁááÇ ÁáÇáÈ ÒÈíÑÈ áííÇááÇ ÇáííÇÈ ÒááÇ
. ; æÑíÇÈáÇ ÇááÚáæÑÈ ÈÁÓÑáÇ ; æÇááíßáÝæä ÈáÇ áá Òá ää ÍæØÈæÇ (íÇ ÁíáÇ ÇáÐíá ÁááæÇ)

: Áä ÈæÇÈ ÇáíáÇÍ ÚÚíá; æáÐÇá ÓÇÍÈá ÑÝíÚ; ÁÐ Áä
ÑÈÇØ íæä Ýí ÓÈíá Çááá ÍíÑ ää ÁáÝ íæä) ; (ÑÈÇØ íæä Ýí ÓÈíá Çááá ÍíÑ ää ÇáíáíÇ æáÇ ÝíáÇ)
(.ÝíáÇ ÓæÇá ää ÇáááÇÓá íÐÇá áíááÇ æíÒÇá ääÇÑáÇ

ÀāÇ ÇáÞĒÇá ÝĒæÇÈà ĀÚŪà (ÞíÇā ÓÇŪÉ Ýí ÇáŌÝ ÍíÑ āā ÞíÇā ÓĒíā ÓāÉ); æāā æÇĒ āÑÇÈØÇ
āā ÍĒĒŪā Úāí Úāāā; æāāí āā Úāāā Āāí íæā ÇáÞíÇāĒ ; æāā æÇĒ āÑÇÈØÇ Āæ āāÇÌÑÇ Ýāæ Óāíí; æĀā
āā ÇáíāĒ (āā æŌŪ Ñíāā Ýí ÇáÑßÇĒ ÝÇŌáÇ ÝæÞŌĒā- ĀāÞĒā- ÍÇĒĒā Āæ áÍŪĒā āÇāĒ ÝāÇĒ; Āæ
:æÇĒ ĒĀí ÍĒÝ æÇĒ Ýāæ Óāíí æĀā āā ÇáíāĒ
. æĀĒā ÞĒĒĒā Ýí ÓĒíā Çāāā Āæ āĒā āāŪÝÑĒ āā Çāāā æÑíĒĒ ÍíÑ āāÇ ĒíāŪæā
æāíā ÇāāŌíÑĒ āÑíÑĒ; æÇáíÑĒ ŌÇÆß; æÇáŌÑíÞ āÝÑæŌ ĒÇáĀŌáÇĀ; āÑæí ĒÇáíĀÇĀ; áÇ
;íŌĒŪ Ūāíā ĀáÇ ÇáŌÇĒæā
Āā ÍŌĒĒā Āā ĒííĒæÇ ÇáíāĒ æāāÇ íĀĒĒā āĒā ÇáÞíā ÍāæÇ āā ÞĒĒāā āŌĒāā ÇáĒĀŌÇĀ æÇáŌÑÇĀ
æŌáŌāæÇ ÍĒí íÞæá ÇáÑŌæá æÇáÞíā ĀāāæÇ āĒí āŌÑ Çāāā ĀáÇ Āā āŌÑ Çāāā ÞÑíĒ
(ÇáĒÞÑĒ:214)

æÇáŌĒŪ Ūāí āÞÇ ÇáíÑĒ ÇāāÑíÑ; æĒíŪŪ ÇáŪŌŌ ŪĒŪ āÞÇ ÇāāĀŌÞ Çáßæí íĒĒĀí Āāí Ēæßā
Ūāí Çāāā; æāíÇĀíĒ āāāÝŌ; æĒĒæíĒ ÇáŌáĒ ĒÇáŪāí Çáííā; āā ÍāÇā ÇāāæÇÝā; æÞíÇā Çāāíā; æŌĒā
ÇáĀĒāíā æÇáíāíŌ; æßĒĒĒ ÇáÞßÑ; æĒáÇæĒ ÇáÞÑĀā; æ ÍÝŪ ÇāáŌÇā; æāÑÇÞĒĒ Çāāā-ŪŌ æíā-
Ýí ÇáŌÑ æÇáŪāā; æÍĒ ÇāāĀāíā; æĒĒíĒĒ ÇāāíĒ Ūāí āæÇŌáĒ ÇáíāÇĀ æŌāĒ
ÇáĀŌĒĀÇĀ; æÇáĒŪÇæā āŪ ÇāāĀāíā Ūāí ÇáĒŪ æÇáĒĒæí; æææÇáÇĒ ĀæáíÇĀ Çāāā; æāŪÇĀÇĒ
.ĀŪÇĒĒ; æÇáĀŌáÇŪ Ūāí ÇáßĒĒ ÇáŌÑŪíĒ; æÇáæÞæÝ Ūāí ÇáĀæÇāÑ ÇáÑĒÇáíĒ
:æÇáÞāæĒ ŌĒĒ ÇáāŌÇĒĒ

Āā ÇáÞíā ĒæāæÇ āāíā íæā ÇáĒÞí ÇáíāŪÇā ĀāāÇ ÇŌĒŌāā ÇáŌŌÇā ĒĒŪŌ āÇ ÞŌĒæÇ æáÞí ŪÝÇ
Çāāā Ūāāā Āā Çāāā ŪÝæÑ Íāíā
(Āā ŪāÑÇā: 154)

ĀíāÇ ÇáĀíĒĒ ÇáíāÇāíæā; ĀíāÇ ÇáĀíĒĒ ÇáĀÝŪÇā; ĀíāÇ ÇáĀíĒĒ ÇáŪÑĒ; áÞí ŌÑÝßā Çāāā
Ēíāā ÑŌÇĀĒ íæā Āā Ēíāí ÇāāŌŌ; æÇáĒíĒĒā Çāāā ííāÇíĒ Ííāā ĒŪí Āā āßŌ ÇāāŌŌ Ūāí
ĀŪÞÇĒāā; æĒæĀßā ÞÑæĒ ÓāÇā ÇáĀŌáÇā ĒŪí Āā ŪÑÞ ÇāāŌŌ Ýí āŌĒæÞŪ ĀŌā íĒĒæā Ūā
áÞāĒ ÇáíĒŌ; æāĒĒŪ Þáíā; æāŌæĒ ÇáíāŌ; æŌŪÇÑ ÇáŌāæĒ; ÝßææÇ ÍíĒ ĒíĒæā Āā íÑÇßā
.Çāāā

Þí Āā áæß áĀāÑ áæ ÝŌāĒ áŪā ÝÇÑĒĀ ĒāÝŌß Āā ĒŪíŪí āŪ Çāāāā
æāÞā ÇāāāāĒ ĒíĒĒĀí Āāí ŪŌíāĒ ŪÇáíĒ; æāāĒ ŪÇáíĒ áÇ ĒŪÑÝ Çáßāā; æāÝæŌ áÇ íŌĀĒ āāÇ
Çāāāā: æĀÞÇ ÞÇĀĒ ÇāāÝæŌ ÞĒÇÑÇ ĒŪĒĒ Ýí āÑÇíāÇ ÇáĀíŌÇā

:íÇ ĀíāÇ ÇáĀíĒĒ ÇáĀíĒĒ
āā íĒÞ Ūāí ÇáŌÝíāĒ ÍĒí ĒŪŌí ŌÑÇŪāÇ Ūāí ŌÇŌíĀ ÇáĀāÇā Ýí ĀÝŪÇāŌĒĒĀ ĀáÇŪāæĒ-ÑāíĒ
Ōāā-; æÞí āā āāÇÑ ÇáíāÇĀ Ýí ĀÝŪÇāŌĒĒĀ ĀÞíÇāā áíæíŪāÇ Āāí ŌÞíŪ ĀíŪ Āā
:ŌÇĀÇāāā; ÝÇāāŌÑ ÞÑíĒ
æíæāĒĒ íÝŪí ÇāāĀāāæā ĒāŌÑ Çāāā íāŌÑ āā íŌÇĀ æāæ ÇáŪŌíŌ ÇáÑííā
(ÇáÑæā: 4-5)

: æíÞ ÇáĀā āāÇ æáíāíŪ ÇāāŌāíā ĀíāŪíā Āā íāŌíæÇ āŪ ÇáŌŪĒ ÇāāíÇĀí ÇáĀÝŪÇāí
ŌāæÇ Ūā ŌíÑĒí ÝŪŌí æŌíŪÝí æÑāíí æÇāāāŪāŪĒ ÇáíÞÇÞŪÇ
íŪßæā āāā ĀÞÇ ŪŌĒæÇ ÍŌÇāŪÇ æāāāíÇĀ ÍíŪā ĒÞæā ŌÇÞŪÇ
ÝāÇ ĒŌĒāßŪŪā āā ÇĒĒŪŌÇāÇ ĀÞÇ ÝāŪÞ ÇāāßŪŪ ĪāÇ æŌÇÞŪÇ
ÝŪÞŪí ŌŪāāĒ āā ÇāāāŪí ÇáŪæÇáí æíā á āāĒ ÇáíŪā ÇáŪĒÇÞŪÇ
æĀā āŪÞŪŪ ÇáŌŪíŪí Āāí āßŪÇā āŌĒā áŪā āĀāĒ íÞÇÞŪÇ
ÝŪßÇā ÇáŌŪā Ēíāāā ĪæÇĒĒ æßÇā ÇāāĒĒ ĒíāāŪÇ ÝæÇÞŪÇ
:ĒĒíĒ ÑāÇíā ÝŪæÞ ÇāāæÇĀí æÞí ŌŪŪĒĒ ÇáŪŪíÇĀ áŪā ÑæÇÞÇ ĀíāÇ ÇáĀíĒĒ
ÑßŌæÇ Ūāí ÇáÞÑĀā āŪ ÇáĀÝŪÇā; æííŪā āā ĒŪāā ÇáÞÑĀā æŪāāā; æßææÇ ÍíŪ ĀíĒĒ
āāā; æÇŪāāæÇ Āāßā íāæí áÞÇíĒāā; ÝāÇ ĒāÇŌŪæÇ ÇáĀāÑ Āāāā; æÑíā Çāāā ÇāÑĀÇ ŪŪŪ Īíā
ÝæÞÝ Ūāíā æáĒĒææÇ (ĀÞāĒ Ūāí ÇāāĀāíā ĀŪŌĒ Ūāí ÇáÞÇÝŪŪíā)
æŪāíßā ĒíĒĒ ĒŪŌßā æŌÇŪĒĒ ĀāíŪßā ÇáŪŪĒĒ; Ēā ĀāíŪßā ÇáĀÝŪÇāí ÇáÞí āæ ĀāíŪ ĀāíŪßā
ÇáŪŪĒĒ; æáíßā ĀāíŪßā ÇáŪŪĒĒ -ĀĒæ Çáíāí- ÓāĒ ÇáæŌā Ēíāßā æĒíā ÞÇĀĒ ÇáĀÝŪÇā; æĀíÇßā
æÇáÇĀĒĀÇĀĒ ÇáÝŪŪíĒ; ÝĀā ĀßĒŪ ÇāāŌÇĒĒ (āæí āĒĒŪ; æŌí āŌÇŪ; æĀŪíÇĒ Þā Þí ÑĀí
. ĒĒĀíā) . æāŌĒæíŪ Çāāā Ííāßā æĀāÇāĒĒā æíæÇĒíā Ūāíßā
Āíāßā/ŪĒĒ Çāāā ŪŌÇā

*ÇáÑŌÇĀĒ ÇáĒÇáíĒ
.[āŌŪĒĒ Ýí āāíĒ ÇāāŪŪŪĒĒ ÇáŪŪí 35 ĒĒÇŪí 14 íāÇĀí ÇáĒÇáíĒ 1409āŪ ÇāāæÇÝÞ: 21/1/1989*]

. Āāí ĀāíŪ ŌŪŪĒ ÍāŌĒ Ēā ŪĒĒ ÇāāāŌāĒ Ýí ÝÇŪíÇĒ Ūāí ÍĒæí ÑæŌíÇ
Āíí ÇáíĒĒĒ ĀĒÇ Çáíāí.. ĀíæÇāāÇ ÇáĀíĒĒ Ýí ŌŪŪĒ ÍāŌĒ Ēā ŪĒĒ ÇāāāĒ ÍŪŪāā Çāāā
:ÇáŌáÇā Ūāíßā æÑíĒĒĒ Çāāā æĒÑßÇĒĒ; æĒŪí
Āíāí Çāāā Āāíßā ÇáÞí áÇ Āāā ĀáÇ āæ; æ æĀŌāí æĀŌāā Ūāí āĒíā āíāí Ōāí Çāāā Ūāíā æŌāā Ōíí
ÇāííÇāíā æÞÇĀĒ ÇáŪŪ ÇāāíÇāíā; ÇáÞí ĒŪĒ Ēíā íí ÇáŌÇŪĒ ĒÇáŌíÝ ÍĒí íŪĒĒĒ Çāāā æííā áÇ
ŌŪíß āā; æÇáÞí ÍŪā Çāāā ÑŌÞā ĒíĒ Ūā Ñāíā; æÇáÞí āŌÑ ĒÇáŪŪĒ āŌíŪĒĒ ŌāŪ; æŪŌí Çāāā Ūā
ĀŌíÇĒā ÇáĒŪŪĒĒ ÇáĀŌáÇÑ ÇáÞíā íĒŪíí ÞßÑāā āŪ ÞßÑā āÇ ĒÞí Çāāíā æÇāāāÇÑ; æÇáÞíā

ÈÐàæÇ ÇáÙÇáí æÇáÑíŌ; æÇááÝÓ æÇááÝíÓ ááŌÑĒ Ííàà æÁÚáÇÁ ŌÑíÚĒ; æÇáÐíá ÞÇá Ýíáà
:Ōáí Çááá Úáíá æŌáá
áÇ ÈŌÈæÇ ÁŌÍÇĒÍ ÝæÇáÐí áÝŌí Èííá áæ ĀáÝÞ ĀííĒá æĒá Āíí ÐáÈÇ áÇ ÈáÚ áí Āííáà æáÇ)

(. äŌíÝá
æáÞí äŌæÇ ÈÇáĀíŌ æÇááŌÑ ; æĒá àà ÌÇÁ ÈÚííá àà ÇáÈÇÈÚíá ÈÁÍŌÇá æĀáí íæá Çáííá ÝáĒá
ĀíæÑáá íŌá Ðáß ÇáÑáŌ ÇáßÑíá ÇáÐíá äŌÑæÇ áÐÇ Çáííá; æĀáŌĀæá æÇÞÚÇ ÚááíÇ Ýí íáíÇ
ÇááÇŌ; æĒĒíáæÇ ÇáÞŌĀá æÇáŌáĒ ÓáæßÇ æĀííáÇÞÇ; æáÙÇáÇ æĀíÇÈÇ ; ÝßÇá ÇáæÇíí áááá
.ßĀáá äŌíÝ íáŌí Úáí ÇáĀŌŌ; íŌÇáá ÇááÇŌ ÝíŌæá ÇáÞŌĀá æĒáĒáÇ ÈŌíæŌ áá áíá æíá
:ĀííÇ ÇáĀíĒĒ

ÇÚááæÇ Āáßá ŌáÇÆÚ ĀáĒ ÁŌáÇáíĒ ÚíÇííáÇ ĀáÝ ááíæá äŌáá; æŌæÇí Ííá Þí ĀŌÈÞ ÇáÚáÇá Úáíá
ŌæíáÇ; æÝŌŌÈ Úáíá ÇáÞíæí; æÚáĒ ÁŌŌÇÝá ÈÇáĀŌÝÇí; ÝĀáĒá æĀáĒĒÇáá àáá íííáæá áááÇŌ
Ííáá ; æíííæá ÇáĀáá Ýí ÐáæĒáá; æííŌæá ÇáííáÇÁ Ýí ÚŌæÞáá ÈÚí Áá ÍÝĒ; æĒĒÈÚĒæá ÇáĀáĒ áá
ææÇĒ ÈÚí Áá ÇŌĒíÁŌ ÇáŌÇáíæá; æÇŌĒæíŌ ÇááíáŌæá; æÞá ÇááŌíŌ ááÐÇ Çáííá; æíáÇ áíŌŌ
ÇáŌÇáíá Āáí ÍŌĒ ÈĒ ÇáÚÇááíá ĀáÇ ĒÞíĒ ááá Āáí Çááá ÈÚí Áá ÇĒÈÚ ÇáÐíá ÚááæÇ áÇ
. ÇĒŌÝæÇ Ýíá æßÇææÇ áíŌŌíá

:ÝáŌĀæáíĒĒá ÚÚíáĒ; æĒĒÈÚĒĒá ĒÞíáĒ; æĀáÇáĒĒá ÚÇáíĒ
Þí Āá áæß áĀáŌŌ áæ ÝŌáĒ áá ÝÇŌĒĒá ÈáÝŌß Āá ĒŌŌí áÚ Çáááá
æáÐÇ áÇ Ēí Āá ĒíŌŌæÇ ÇáŌŌíÞ ÇáÐí Ýíá ĒŌááæ ; æÇáíÇĒĒ ÇáĒí Úáí ŌŌŌŌáÇ
.ĒíŌŌæá; æÇáÚĒĒá ÇáÐí Ēíááá ĒŌŌáÚæá

áÞí ĒíĀĒá ÈĀáŌ ĒíĀĒ Úáá ÇáĀáá; æŌŌĒĒá Ýí ŌŌíÞ ĒŌÇÞŌ Úáí ĒæÇáĒá ÇáÞáá; æáÝÞáá Çááá
áÚáá áÇ íÇáíá Áí Úáá áá ÁÚáÇá ÇáĒĒ Āæ ÇáíŌŌ; Āáá ÐŌŌæĒ ÓáÇá ÇáĀŌáÇá; Āáá ÇáíŌá ÇáíŌíá
ÇáÐí íĀáí Ááíá áÐÇ Çáííá; æÇáŌŌá ÇáŌŌíá ÇáÐí íĀŌŌ Ááíá ÇáĀŌáÇá
áÞí ĀŌŌááÇ ŌŌááÇ ÈÇáĒíáÇĒ æĀáŌááÇ áÚáá ÇáĒĒĒæ æÇááíŌÇá áíÞáá ÇááÇŌ ĒÇáÞŌŌ
æĀáŌááÇ Çáííí Ýíá ĒĀŌ Ōííí æááÇÝÚ áááÇŌ æáíÚáá Çááá áá íáŌŌá æŌŌáá ĒÇáÚĒĒ Áá Çááá
Þáí ÚŌíŌ
(Çáííí: 25)

ÝŌĒ ÇáÚŌĒĒ ĀáŌá Çáííí áá Āíá äŌŌĒá æáŌŌĒĒ ŌŌáá; ÝáÇĒĒ áá Çáííí æÇáĒĒĒ ÇáŌíí
áÁÚáÇÁ ĒááĒ Çááá æĀÞŌŌŌ ÇáĒæííí Ýí ÇáĀŌŌ; æáÞí ÍÚá Çááá ÇáíáĒ ĒíĒĒ ÚáÇá
ÇáŌíáĒ; ÝÇáŌáæÇ áÐÇ ÇáŌŌíÞ Ýáæ ŌŌíÞ ÇáÝŌíæŌ ÇáÐí Óááá ÇááĒíæá æÇáŌííÞáá
:æÇáŌáíÇÁ æÇáŌÇáíæá

æßĀíá áá æíí ÞÇĒá áÚá ŌĒíáæá ÒĒíŌ ÝáÇ æááæÇ ááÇ ĀŌÇĒáá Ýí ŌĒíá Çááá æáÇ ŌÚÝæÇ æáÇ
ŌĒßÇææÇ æÇááá íĒ ÇáŌÇĒĒíá) æáÇ ÒÇá Þáááá ĀáÇ Áá ÞÇáæÇ ŌĒĒá ÇŌŌŌ ááÇ ÐáæĒáÇ
æĀŌŌŌÝáÇ Ýí ĀáŌáÇ æĒĒĒ ÁÞíÇááÇ æÇáŌŌáÇ Úáí ÇáÞáá ÇáßÇÝŌíá) ÝĀĒĒáá Çááá
ÈæÇĒĒ ÇáíííÇ æíŌá ĒæÇĒĒ ÇáĀíŌĒĒ æÇááá íĒ ÇááíŌáíá
Āá ÚáŌŌá 146-148

áÞí ÇŌŌĒíĒá æŌŌĒí ŌŌĒĒ; æŌááĒĒá ŌŌíÞÇ ŌÇÞÇ äŌáíÇ; æáÐÇ ÝÚáíáÇ ÌÇÁ ÁŌŌŌĒĒ Āáí
ŌŌáá Çááá Ōáí Çááá Úáíá æŌáá íĒÇíÚá Úáí ÇááíŌĒĒ ÝÞÇá Ōáí Çááá Úáíá æŌáá:(æííß Āá ĀáŌŌ
.ÇááíŌĒĒ Ōííí) æĒÝÞ Úáíá

áÚá Āá ĀáŌŌ ÇááíŌĒĒ Ōííí æŌÇÞ; Āáá ÇáŌáÇí áá ÇáííÇĒ ĒáĒÇÚáÇ æŌíŌŌáÇ; æĒíŌíá áÁÚáÇá
ÇáĀŌŌ æÞíæí ÇáíííÇ ÇáĒí ĒŌí ÇááŌáá Āáí ÇáĀŌŌ; æÇáŌáÇá áá ĀááÇÞ ÇáŌŌæŌĒ; æÇŌŌĒÝÇÚ
. áá ŌíŌŌ ÇááŌĒĒáÚ ÇáÐí íŌŌŌ Ýíá ÒĒíŌ áá ÇáĀáÇá

:Āíí ĀĒÇ Çáííí
áÞí ÇŌĒáÚĒĒ Āáí ÇáŌŌíŌ ÇáÐí ĀŌŌáĒáá ááÇ; æßáĒĒ ÁŌŌí Ááíá ĀáÇ æÇáŌíí ÚĒĒ Çááíí
ÇáŌáíÇáí æÇáŌíí äŌŌŌí äŌááŌŌ; æßÇáĒĒ ÚíáÇ ÇáŌáíÇáí ĒŌŌŌŌáá æáæ íŌĒáÚ Āáí ĀíæÇáá
æĀáíÇŌÇĒĒá ; æŌááŌí ááá äŌíÇ áŌŌááÇ Āáí ÇááŌááíá áÚááá íŌáá ĒáÇ íÚÇáíá ĒĒáÇÁ
. ááĒáá ; æáÇ íßÇĒĒá ĀíæÇá Ííááá æŌŌíÚĒĒáá

. ŌáíÇæá Āá áĒĒĒ ááá ŌĒíĒĒ Úáí ÇáĀáá; æáŌŌá Ááíá ÇáĀíæÇĒ ÇáŌĒíĒĒ

:ĀíæĒí ÇáĀíĒĒĒ
áÞí ŌŌĒĒ Çááá áĒáÇ ĒÇáŌŌĒĒ ÇáĀÝÚÇáí ÇááŌáá ÇáÐí ĀĒŌ Āá íŌíÞ Ēíá ÚíáÇĒĒ ÇáíĒĒĒĒĒ
æĒíĒĒ Íáá ÇáŌÇĒŌŌĒĒ ÇáĒí æŌáĒĒ Ýí ÇáÝĒĒĒĒ ÇáĀíŌĒĒĒ Ōáíá ááÞŌíÝĒĒ ÇáæÇíĒĒ; æáÞí
ĀĒŌæÇ Āá ííÝáæÇ Ýí ÍÝŌ ÇáŌæŌŌí ĒĒŌŌáĒáá áá Āá íŌíŌæÇ ĀáæÇĒĒĒ ááá ĀííÇÁ; æáÞí
ÈáÚ æŌá ŌÇŌŌáí ŌĒáí ÇáÐí íŌĒÚááá ÇáŌíæÚíáá ÍáŌĒĒ ĀŌáÇá æáŌŌŌ; æííŌŌ ÍÇĒĒĒ ÞŌŌáÇ
:ßíáæ áĒŌŌĒĒ æíŌá ÇáŌíÇí Ýí ÍÇĒĒĒ ÞŌŌáÇ ÍáŌ ÒíáááĒŌĒĒĒ æ
áÇ ĒíŌĒá ÇááíŌí ŌÞÇ æÞíáĒĒ ÝáÇ Çááíí ÁáÇ ÇáŌíÝ æÇáÝĒĒĒĒĒ ĒĒĒĒ

áÞí ŌŌĒĒ ÇáŌŌĒĒ ÇáĀÝÚÇáí ÇááĒĒá Çáíí Çáíí Çáíí Āá íŌŌá ÇáÞáí; Āæ íáÝŌ ŌĒĒĒ
:ÇáÐá Úá ŌĀŌá áááÇ ÒÇáĒĒ ÇáÞáí æÇáĀŌáíĒĒ Çáíí ĒíáŌáá æ
áÐÇ ÒÇáĒĒĒ ÇááÝáŌŌ ÒĒĒĒĒĒ ĒŌĒĒĒĒ Ýí áŌŌíáÇ ÇáĀíŌÇá
æáá ĀŌŌí Āá íŌáá áÐÇ ÇáŌŌíÞ ÝáÇĒĒĒ Āá íŌáá ŌíÇáĒĒ ÇáĒĒÇáíÝ æÝíÇĒĒĒ ÇáíŌÇĒĒĒ
. æĀáæÇá áÐá ÇááŌíŌĒĒĒ

æáÇ ĒŌŌíÚ ÇááÝŌ ÇáĒŌŌíĒĒ ĒŌÇÞĒáÇ ÇááííĒĒĒ; æĀáŌÇáíĒáÇ ÇáÝÇáíĒĒ Āá ĒæÇŌá ÇáŌíŌŌ
. Úáí áÐÇ ÇáŌŌíÞ ÁáÇ ĒĒáÝíÞ Çááá æĒŌííá ; æĀáíÇí ÇáÚŌíá æĀŌŌÇíá

æÇÚáæÇ Ää Ýíßá ÑÓæá Çááá áæ íØÍÚßá Ýí ÒÈíÑ ää ÇáÄáÑ áÚáÈä æáßá Çááá ÍÈÈ Ááíßá
ÇáÁíáÇä æÓíáá Ýí ÐáæÈßá æßÑá Ááíßá ÇáßÝÑ æÇáÝÓæÐ æÇáÚÓíÇä ÁæáÆß ää ÇáÑÇÓíæä
(ÇáíÑÇÈ: 7)

æÇÓÈÚÐÇÈ ÇáÚÐÇÈ; æÈÐæÐ ÇáíáÇæÉ Ýí ãÑÇÑÈ ÇááÚÇäÇÈ ÁäæÇ áæ ÈæÝíÐ ää Çááá; æÈíæä
. ÈÁííí Çááá áÇ íÓÈØÍÚ ÇááÑÁ äæÇÓÁÈ ÇáØÑíÐ æáÇ Èíáá ÈßÇáíÝá
áßí ÁÓÈí ÇáíáÇí ÈíÑÇ æÇááíÇáíæä ää Óáßá; ÝáÇ ÍíÇÈ ááÓáß Èíæä äÇÁ ÇáÈíÑ; æßÈíÑ ää
ÇááíÇáíá ÇáÁá ÍÇÆÑæä äÇÐÇ ää ÓÇáÚæä ÈÚí ÇááÓÑ; æáÇ íáßá ÈÓæÑ ÍíÇÈ Èíæä ÍáÇí
æßáÈ ÁÓÚí Ááí ÓÑíØßá æÈæí Ñæíí áæ ÇáÝáÈÈ ää Èíá ÍáÈí áÈÑÇÝÐ áÓíÑÈßá; æÈíæä ÝæÐ
ÇáÑÈæÚ ÇáÈí ÝíáÇ ÈíÇáíæä; Úáá Çááá Áä äÝÓí áÇ ÚÇÍÈ ÈØíÐ Áä ÈÚíÓ Ýí ÈíÓÇæÑ; æáæáÇ
ÇáÈßÇáíÝ ÇáÈí áÇ íÐæä ÈáÇ ÚíÑí áÇ ÁØÐÈ Áä ÁÈÐí äáÇ ; áßí ÈÚáÐÈ Ñæíí ÈÇáíÈáÇÈ
æÈÇáÓáÇí æÈÇááÓÇá æÈÇáÐÈÇá; æÁäÇ ÁäÈä æÁäÈÇáßá ÝááíÆÇ áßá; æíáæ áí Áä ÁÑíí
: áßá

ÝíÈ äÝÓí æáÇ ááßÈ íáíá ÝæÇÑÓ ÓíÐÈ Ýíáá Úáæáí
ÝÚæÇÑÓ áÇ íáÇÈæä ÇáááÇíÚÇ ÁÐÇ ÍÇÑÈ Ñí ÇáíÚÑÈ ÇáÓÈÚæä

:ÁíáÇ ÇáÁíæÉ

ÁÐÇ ÁÑíÈä äæÇÓÁÈ áÐá ÇááÓíÑÈ ÇááÑíÑÈ ÝÚáíßá ÈÇáÁíáÇÓ; æßíÇä Çááíá; æÈáÇæÉ
ÇáßÑÁä; æÓíÈÈ ÇáÁíÇíÑ; æÓæä ÇáÁÈíáí æÇáíáíÓ; æØÇÚÈ ÇáÁáíÑ; æíÓá Çáíáß áÚ ÁíæÇáßá
; æÇááØÇáÚÈ Ýí ÇáÓíÑÈ ÇááÈæíÈ æíÇÈ ÇáÓíÇÈÈ; áÁáá ßáÇ æÑí Ýí ÇáííÈ ÇáíÓá ÇáÐí ÑæÇá
Áíáí æÁÈæíÇæí (ÇáÚÓæ ÚÓæÇä ÝÁäÇ ää ÚÓÇ ÇÈÈÚÇÁ æíá Çááá ÈÚÇáí æÁØÇÚ ÇáÁäÇä
æÁäÝÐ ÇáßÑíáÈ æÓÇíÑ ÇáÓÑíß æÇíÈáÈ ÇáÝÓÇí Ýí ÇáÁÑÓ ÝÇä äæäá æáÈäá ÁíÑ ßáá; æÁäÇ ää
. ÚÓÇ ÝíÑÇ æÑíÇÁ æÓáÚÈ æÚÓí ÇáÁáÇä æÁÝÓí Ýí ÇáÁÑÓ ÝÁáá ää íÑíÚ ÈÇáßÝÇÝ)

:ÁíáÇ ÇáÁíæÉ

ÇÚáææÇ Ááßá ÈíÇáíæä áÚ ÓÚÈ ÒÑíá ÁÓíá; ÝÇíÝÚæÇ áá áÐÇáá; æÇÑÚæÇ ÍÐ Çááá Ýíá; æÐí ÁÈí
Áä íáí áÇáÈä Áæ íÐá áÁÚÈí Ðæí ÇáÁÑÓ; ÝßæææÇ ááá ÍíÑ ÁíæÉ; æÇÚáææÇ Ááßá Ááá áíÑÈ
æÁáá áÓÑÈ; ÝÁáÈä äáÇíÑæä æÁáÓÇÑ; æáßááá Ááá ÇáÓÇÈÐÈ; æáá ÇáÐíá ÝÈíæÇ ááÚÇáá
ÇáÁÓáÇáí ÇáØÑíÐ Ááí áÐá ÇáÚÈÇÍÈ ÇáÚÚíæÈ (ÚÈÇÍÈ ÇáÐÈÇá æÝÑíÓÈ ÇáíáÇí); ÝÇíÝÚæÇ
ááá áÐá Çáíí áííßá æáíí ÇáÚÇáá ÇáÁÓáÇáí ÁíáÚ; Ýáá ßáá Èáí áÓííÇ áÐæä ÍÈí íßíæÇ Ýíá ÍáÚÈäá
æíáÇÚÈäá; Ýáá ÇáÁÓÇÁÈ ÈáßÇä Áä íÁÈí ÇááÇÓ ÇááÓíí áíÚÈÇÈæÇ ÈÇáíá æíááÓæÇ áíáá
æíááÓæä æíÈÈÈÚæÇ ÚæÑÇÈä æíÈÓÐØæÇ áÝæÇÈá; æÑíá Çááá ÇáÑÁÇ ÚÑÝ Ííá ÝæÝ
Úáíá; Ýáá Ááá ÇáÈáÇí ÁÓáÇ; æáíá áÓááÇ ÓíæÝÇ Úáíáá; æááÓíÝ ÁíÇÈ Áä áÇ íáÓÚ ÇáÁáÑ
. Áááá; æÁá áÇ íÚßÑ Úáíáá ÓÝæáá
. ÝÁáíÑßá ÍÇÆäÇ áæ ÁáíÑ ÇáíÈáÈ ÇáÈí ÈáÇ ÈáÓáæä
æáÇ ÈßíÓæÇ ááÈßá æáÓÇØßá ÈáÓÇØáá; Ýáá ÈíÁæ ÐÈáßá ÈÓáæÇÈ ÚÓÑ; ÝÁÐÇ ÁáÓíÈä
ÚÓÑ ÓææÇÈ Ýí ÇáíáÇí ÝÚáíáÇ íáßáßá ÇáááÇÑáÈ Èíá ÚÓíáÈäá æÚÓíáÈßá; æÓæßá Ááí
. ÇáÓáÇÍÈ æÇáÐÈÇá æíáÇÓáá

:ÁíáÇ ÇáÁíæÉ

ÁßÈÑæÇ ää ÓßÑ Çááá Úáí ÁáÚÇáá Úáíßá ÈÁä ÁæÓáßá Ááí ÁÑÓ ÇáíáÇí; ÍíÈ íÈÓÈÈ ÇáÁíÑ
Úáíßá; ÁíÑÇ Áä ÁíáÓÈ ÇááíÈ æÇÓÈÐÇä ÇáÚáá; æáÇ íáÑá Úáí ÍæÇØÑßá áíÚÈ Áä áßá
ÝÓáÇ; ÝÇáÝÓá ääá æÁáíá; æÑíá Çááá Óíí ÇáÁÓáÇá ÍíÈ ßÇä íÐæá : (áíÓ äáí ÓíÁ æáíÓ áí Óí Á
.æáíÓ Ýí ÓíÁ)

Ýáá ÈÐÈáæäá æáßá Çááá ÐÈááá æáÇ ÑáíÈ ÁÐ ÑáíÈ æáßá Çááá Ñáí
ÇáÇáÝÇá 17

:Áíí ÇáíÈíÈ ÁÈÇ Çáíáíí

ÁæÓíß ÈÁíæÇáß ÍíÑÇ; ÝÇÑÝÐ Èäá; æáÇ ÈÚÑÓáá Ááí ÇáááÇáß; ßæææÇ Ýí áÚÇÑßá áÚ
ÇáÁÝÚÇä; æáÇ ÈßæææÇ ÍáíÚÇ Ýí ÇáÓÝ ÇáÁæá; æÚáíáÇ Ýáá ßÈÈ Çááá áá ÇáÓáÇÍÈ ÝááíÆÇ
. áá ÈÑÓÐ Çááá æÇáíáÈ
ææÇááá Áä ÇááíÑæä ää æÓá Ááí ÁÈæÇÈ ÇáíáÈ Èä ÚÇí ää ÁÈæÇÈáÇ; Áæ ØÑí æááÚ ää
ÍíæááÇ; ÝááíÆÇ ááá ÑÓÐá Çááá ÇáÓáÇÍÈ; æÓæíá ÇÈáÈíá æÓÈÚíá ÍæÑíÈ; æÓÝÚá Çááá ÈÓÈÚíá
ää Ááá ÈíÈá
!;ÁááÇ ÐææÈ ÝáÇÐÇ íÚÓááÇ Óæí ÇáÓáÇÍÈ

:ÁÈÇ Çáíáíí æÁíæÇáá

áÇ ÈáÓæ Ááßá ÚÑÈ áÓááæä ÐíáÈä äáÓÑÈ ÁíæÇáßá ÇááíÇáíá æÁÓáÇí ÐÇÈ Èíááá; ÝÁíÇßá Áä
ÈßæææÇ ØÑÝÇ Ýí ÁíÈ ÐÓíÈ; Èá ßæææÇ áÝÇÈíí ááííÑ áÚÇáíß ááÓÑ; æÝí ÇáííÈ ÇáíÓÚá ÇáÐí
:ÑæÇá ÇÈä áÇíá

Áä ää ÇááÇÓ áÇÓÇ áÝÇÈíí ááííÑ áÚÇáíß ááÓÑ; æÁä ää ÇááÇÓ áÇÓÇ áÝÇÈíí ááÓÑ áÚÇáíß)
. (ááííÑ; ÝØæÈí ááá ÍÚáá Çááá áÝÇÈíí ÇáííÑ Ýí ííá; ææíá ááá ÍÚá Çááá áÝÇÈíí ÇáÓÑ Úáí ííá
æÐßÑæÇ ÇáÁíæÉ ÇááíÇáíá ÈÁíæÈ ÇáÁÓáÇä ÇáÈí ÈíáÚ Èíááá; æÇáÈí ÈíÑá Úáíáá ÍáÇÁáá
æÁáæÇááá æÁÚÑÇÓáá; ÝáÇ Èíá ÚíÈÈáá; æáÇ íæÓ Áä íáá Áíí Úáí Áíí; æáÇ íÓíÑ äáá; æáÇ
:íÚá Èá ÁáÇ ÍíÑÇ; æÝí ÇáííÈ ÇáÓííí

(DÉÁ ÇÁÁÁÄÄ ÄÚÚÄ ÚÁÍ ÇÁÁÁ ÄÄ ÖÆÇÁ ÇÁÍÁÍÇ)

ÑÆÇÁ ÇÁÁÖÇÆÍ

:ÆÝÍ ÇÁÍÍË ÇÁÖÍÍ ÇÁÁÎÑ ÇÁÐÍ ÑÆÇÁ ÇÁËÑÄÐÍ æÇÁÁÖÇÆÍ
ÍÍÁ ÇÁÁÐËÆÁ ÈÇÁÐÇËÁ ÍÆÄ ÇÁÐÍÇÆË æÇÖÍËÄ æÑÄÖÁ ÈÍÁ æÄÆÍÇÁ ÈÖËË ÍÄÇ; ÝÍÐÆÁ ÍÇ ÑÈ ÖÁ)

.(ÄÐÇ ÝÍÄ ÐËÄÄÍÇ ÍËÍ ÍÍÁÄ ÄÄ ÇÁÚÑÖ

:ÆÝÍ ÇÁÍÍË ÇÁÖÍÍ ÇÁÐÍ ÑÆÇÁ ÇÁËÑÄÐÍ

.(ÄÆ ÄÄ ÄÄÄ ÇÁÖÄÇÁ æÇÁÄÑÖ ÇÖËÑÆÇ ÝÍ ÍÄ ÄÄÄÄ ÄËÄÄ ÇÁÁÄ-ÚÖ æÍÄ- ÝÍ ÇÁÁÇÑ)

:æÍÐÑÆÄÄ ÄÄ ÇÁÚÆÄ; ÝÝÍ ÇÁÍÍË ÇÁÖÍÍ ÇÁÐÍ ÑÆÇÁ ÇÁËÍÇÑÍ

ßÇÄ ÚÁÍ ÈÐÄ ÑÖÆÄ ÇÁÁÄ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ ÑÍÄ ÍÐÇÄ ÄÄ ÑÑßÑË; ÝÄÇË; ÝÐÇÄ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ)

.(æÖÁÄ ÄÆ ÝÍ ÇÁÄÇÑ; ÝÐÄËÆÇ ÍÄÚÑÆÄ ÄÁÍÄ ÝÆÍÆÇ ÚËÇÁË ÐÍ ÚÄÄÇ

æÝÍ ÇÁÖÍÍÍÄ (ÈÍÄÄÇ ÄÍÚÄ-ÚÄÇÄ ÑÖÆÄ ÇÁÁÄ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ- ÄÐÇ ÖÁÄ ÚÇÆÑ (ÄÇ ÍÍÑÍ ÄÄ

ÑÆÇÁ) ÝÐËÄÄ; ÝÐÇÄ ÇÁÄÇÖ ÄÄÍÆÇ ÄÄ ÇÁÍÆË; ÝÐÇÄ ÇÁÄËÍ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ: (ßÄÇ æÇÁÐÍ ÄÝÖÍ

ÈÍÍÄ ÄÄ ÇÁÖÄÄË (1) [ÇÁÖÄÄË: ÇÁÄÖÇÑ]. ÇÁËÍ ÄÍÐÄÇ ÍÆÄ ÍÍËÑ ÄÄ ÇÁÚÆÇÆÄ ÄÄ ÈÖËÆÇ ÇÁÄÚÇÄÄ

.ÈÖËÚÄ ÚÁÍÄ æÇÑÇ)

ÝÄÄÇ ÖÁÚ ÐÄß ÇÁÄÇÖ ÍÇÁ ÑÍÄ ÈÖÑÇß ÄÆ ÖÑÇßÍÄ ÄÁÍ ÇÁÄËÍ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ ÝÐÇÄ:

.(ÖÑÇß (2) [ÇÁÖÑÇß: ÑËÇØ ÇÁÍÐÇÁ]. ÄÄ æÇÑ ÄÆ ÖÑÇßÇÄ ÄÄ æÇÑ)

æÄÚÄÄÄÄ: ÄÄ ÄßÄ ÇÁØÚÇÄ ÄÄ ÇÁÚÆÇÆÄ ÄÍÖ ÚÄÆÄÇ; ÝÝÍ ÇÁËÍÇÑÍ (ßÄÇ ÄÖËË ÝÍ ÄÚÇÖÍÄÇ

ÇÁÚÖÁ æÇÁÚÆË ÝÄÄßÄÄ æÄÇ ÄÑÝÚÄ) æÄÐÇ ÄÍÄ ÇËÝÇÐ ÇÁÝÐÄÇÁ ÇÁÄÑËÚË ÚÁÍ ÍÆÇÖ ÇÁÄßÄ

ÄÄ ØÚÇÄ ÇÁÚÆÇÆÄ ÐËÄ ÇÁÐÖÄË; æÄÇ ÍÖËÑØ ÇÖËÆÐÇÄ ÇÁÄÄÍÑ ÝÍ ÄßÄ ÇÁØÚÇÄ ÄÄ

ÇÁÚÆÇÆÄ; æÍÆÖ ÑßÆË ÇÁÍÆÇË æÄËÖ ÇÁËÍÇË æÇÖËÚÆÇÁ ÇÁÖÁÇÍ ÄÄ ÇÁÚÆÇÆÄ ÍÆÄ ÄÐÄ-ÚÁÍ

.ÇÁÍÇËË- ÈÄ ÍÑÍÚÆÄÇ

:ÐËÄ ÇÁÖÍÆÚÍ

æÄËËÑÄÄ ÄÄ ÐËÄ ÇÁÖÍÆÚÍ ÇÁÄÖÍÑ æÄÄ ÈÇË ÍÇÆÖ; æÄÐÇ ÑÇÍÚ ÄÁÍ ÇÁÄÄÇÄ; ÄÄÄ ÇÁÖÍÆÚÍ

. ÖÁÍÐ æÍÆÖ ÐËÄÄ ÈÇË ÄÄ ÄÄ ÍËË

æÄÄÑ ÇÁÄÖÍÑ ÑÇÍÚ ÄÁÍ ÇÁÄÄÍÑ: ÄÄ ÖÇÁ ÄØÄÐÄ; æÄÄ ÖÇÁ ÝÇÍÇÄ ÄÆ ÈÇÍÄÄ ÈÚÍÑÄ ÄÄ

.ÇÁÄÖÑÍ

:æÄÄÇ ÐËÄ ÇÁÍÇÖÆÖ ÇÁÖÍÆÚÍ

ÝÍÇÆÖ ÈÇËÝÇÐ ÇÁÄÆÄË ÇÁÄÑËÚËË; ÄÄÇ ÐËÄ ÇÁÍÇÖÆÖ ÇÁÄÖÁÄ ÝÑÍÚ ÄÄÑÄ ÄÁÍ

ÇÁÄÄÍÑ; ÝÄÄ ÑÇÆË ÇÁÄÖÁÍË ÝÍ ÐËÄÄ ÍÐËÄ ÇÚËÆÇÍÇ ÚÁÍ ÑÁÍ ÇÁÄÄÇÄ æÇÁß æÇËÄ ÇÁÐÍÄ; æÄÄ

. ÑÇÆË ÇÁÄÖÁÍË ÝÍ ÈÑßÄ ÝÍÈÑß ÍÖË ÑÁÍ ÇÁÄÆÄË ÇÁËÆËË

:ÄÍÄ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ ÝÍ ÈÐÖÍÄ ÇÁÚÆÇÆÄ

æßÇÄ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ ÄÐÇ ÄÚÝÑ ÈÚÍÆÄ ÄÄÑ ÄÄÇÍÇ ÝÍÄÚ ÇÁÚÆÇÆÄ ÑÄÄÇ; ÝËÍÄ

ÈÇÁÄÖÁÇË (ÄÄ ÐËÄ ÐËËÍÇ ÄÄ ÚÁÍÄ ÈÍÄÄ ÝÄÄ ÖÁËÄ) ÝÄÚØÇÄÇ ÄÄÄÄÄÇ; ÈÄ ÄÍÑÍ ÍÄÖ ÇÁËÇÐÍ

ÝÆÖÚÄ ÍËË ÄÑÇÄ ÇÁÁÄ; ÈÄ ÍÑÖÍ ÄÄ ÇÁËÇÐÍ ÄÄÄ ÄÇ ÖÁÄ ÄÄ ÄÄ ÇÁÄÖÇÁ æÇÁÖËÍÇÄ æÇÁÚËËÍ; ÈÄ

.ÐÖÄ ÇÁËÇÐÍ ÈÇÁÖÆÍË ÈÍÄ ÇÁÍÖ; æÇÁÑÖÍ: ÄÚØÇÁ ÐÖÄ ÄÄÄÆÄÇÍ ÇÁÖÚÇÑ ÍÆÄ ÄÐÍÇÑ ÇÁÖÄÄ

æßÇÄ ÍÄÝÄ ÄÄ ÖÁË ÇÁÚÄÍÆË ÈÍÖË æÇ ÍÑÇÄ ÄÄ ÇÁÄÖÁÍË (æÇÁÄÝÄ ÈÍÖÍÖ ÈÚÖ ÇÁÄÍÇÁÍÄ ÈÖÍÇËË

.ÚÄ ÖÁÄÄ ÈÖËË ÈÄÇÆÄ ÝÍ ÇÁÍÑË ÄÆ ÚÄÄÄ ÚÄÄÇ ÍÁÍÇ)

:ÄÍÄ ÄËÇ ÇÁÍÁÍ

ÖÁÇÄÍ ÄÁÍ ÑÆÍßÄ ÇÁØÇÄÑË; æÄÄÍ ÄÍÆÇÄßÄ ÍÄÍÚÇ; æÄÄÄ ÄÄ ÄÇ ÈÄÖÆÄÇ ÄÄ ÇÁÍÚÇÁ

ÈÇÁÄÖÁ; æÄÆÖÆÇ ÇÁÄÍÇÁÍÄ ÄÄ ÍÍÚÆÇ ÄÍ ÈÇÖÄÍ; æÖÁÇÄÍ ÄÁÍ ÑÄ ÇÁÐÇËË ÚÁÍßÄ; ÇËËÍÇÄ ÄÄ

ÄÆÄÆÍ ÄÍÄÍ ÍÆÖÝ; æÚËÍ ÇÁßÑÍÄ; æÇÄÍÄÍÑ ÄÖÍÄ; æÚÄÇÁ ÇÁÍÄ; æÍÄÍÚ ÇÁÄÍÆË ÇÁÄÍÇÁÍÄ

ÚÁÍßÄ

.æÇÁÖÁÇÄ ÚÁÍßÄ æÑÍÄË ÇÁÁÄ æÈÑßÇËÄ

. æÄÖËÆÍÚ ÇÁÁÄ ÍÍÄßÄ æÄÄÇÄËËßÄ æÍÆÇËÍÄ ÚÄÄßÄ

ÄÍÆßÄ

ÚËÍ ÇÁÁÚÄ ÚÖÇÄ

9/6/1408

15/1/1989Ä

ÇÁÑÖÇÁË ÇÁËÍ æÍÄÄÇ ÝÖÍÄË ÇÁÍßËÆÑ ÚËËÍÇÁÄ ÚÖÇÄ

ÄÁÍ ÇÁÄÍ / ÄÍÄÍ ÖÇÄ ÄÖÚÆÍ(1)[ÄÄ ÄßËÑ ÐÇËË ÇÁÍÄÚÍË ÇÁÄÖÁÇÄÍË ÚÁÍ ÇÁÇÖÄÇÐ (ÇÁÖÍ

ÑËÇÄÍ)]. (ÄÖÍ ÇÁÖÄÇÄ)

ÈÚÍ ÚÆÍËÄ ÄÄ ÖÄÇÄ ÄÝÚÇÄÖËÇÄ

... ÇÁÄÍ / ÇÁÍËËË ÄÍÄÍ ÖÇÄ ÄÖÚÆÍ ÍÝÚÄ ÇÁÁÄ æÑÚÇÄ

ÄÍÄÍ ÇÁÁÄ ÄÁÍß ÇÁÐÍ ÄÇ ÄÄÄ ÄÄÇ ÄÆ; æÄÖÁÍ æÄÖÁÄ ÚÁÍ ÄËÍÄ ÄÍÄÍ ÖÁÍ ÇÁÁÄ ÚÁÍÄ æÖÁÄ æÚÁÍ ÄÄÄ

:æÄÖÍÇËÄ æÇÁËÇËËÚÍÄ æËÇËËÚÍÄÄ ÈÄÍÖÇÄ ÄÁÍ ÍÆÄ ÇÁÍÄ; æÈÚÍ

ÄÍÄÇ ÇÁÄÍ ÇÁÚÖÍÖ: ÄÐÍ ÄÄ ÇÁÁÄ ÚÁÍß ÈËÆÝÍÐ ÄÄ ÍÍÚ ÚÍÑß ÈÄ ÄÄÇ ÇÁÐÄÍÄ; æÄÐÍ ÑÇÄ ÇÁËÄÍÍ

ÇÁÑËÇÄÍ æÇÁËËÖÍÍ ÇÁÖÄÍÇÄÍ ÇÁÐÍ æÇßË ÄÖÍÑËß æÍÇÄÝ ÍÇËËß ØÍÄË ÇÁÖÆÇË ÇÁÄÇÖÍË ÇÁËÍ

ÞÇŃĒĒ ÚÞĪÇ æǎŌÝ ĀĒĒĒ ĪÇÝÚ áĒ Āǎ ĒŌĒŒ ŁÚǎÇǎǎ æǎǎ ĒĐĒŒ ĀǎÇǎǎ; (æǎíŌ ãǎǎ æǎíŌ áĒ
:Ōíǎ) ĀǎǎÇ ãǎ ãǎ Çǎǎǎ æǎǎ Çǎǎǎ
æǎǎǎ ÚíĒ ÇǎŌǎǎÇĒ æÇǎǎŒŌ æǎǎǎ íŒÍÚ ÇǎǎǎŒ Ēǎǎ ÝÇÚĒĒǎ æĒæĒǎ Úǎǎǎ æǎÇ ŒĒĒ ĒŪÇÝǎ
ÚǎÇ ĒÚǎǎǎ
(ǎǎĪ: 123)
Þǎ ãǎ Ēíǎǎ ãǎǎĒ Ēǎ Ōí æǎǎ íŒÍŒ æǎÇ íŒŒ Úǎǎǎ Āǎ ĒǎĒǎ ĒÚǎǎǎ) ŌíÞǎǎǎ Çǎǎǎ Þǎ Ýǎǎ
ĒŌíŒǎǎ
. ĀǎǎÇ ĀǎŒǎ ÇĐÇ ĀŒŒĪ ŌíǎÇ Āǎ íÞǎǎ áǎ Ēǎ ÝíÞǎǎ)

:ǎǎí ÇǎíĒĒĒ
Āǎ áǎǎ ŌǎǎÇ æÞǎÇǎǎ ĒĪŒÍ Úǎǎ ĪǎÞǎ ĀǎĪÚǎÇ Çǎǎǎ -ÚŌ æǎǎ- Ýí ÞĒÇĒǎ æÚǎǎ áŌÇǎ ãĒĒǎ Ōǎí Çǎǎǎ
Úǎǎǎ æŌǎǎ ; æǎĐǎ ÇǎÞǎÇǎǎǎ áÇ ĒĒĪǎÚÝ æǎÇ ĒĒĒÚǎǎ; æǎǎ áÚĐǎ ÇǎÞǎÇǎǎ
Āǎ ĒǎŌŒǎÇ Çǎǎǎ íǎŌŒǎǎ æíĒĒĒ ĀÞĪÇǎǎ
:æǎǎ áĐǎ ÇǎÞǎÇǎǎ ĒĐǎĒ
æǎǎÚǎǎÇ áǎǎ ãÇǎŌĒŌÚĒĒ ãǎ ÞǎĒĒ æǎǎ ŒĒÇŌ Çǎǎǎ ĒŒǎĒǎ Ēǎ Úǎǎ Çǎǎǎ æÚǎǎĒǎ
ÝÇǎǎÚǎǎ Īǎǎí Āǎí ŒǎĒĒ Çǎǎǎ; æÞí ĀĪĒĒ ãǎ áĐǎ ÇǎÞǎÇǎǎ ĒŌŒÝ; ÝǎǎŌŌÇ Ēǎǎ ĒǎÇŒ áĐÇ
. ÇǎǎĒĒÇÚ
áÞí ĀÚĪĒ ÝŒǎĒĒ ĀÚĪÇǎǎ-æǎĐÇ ÝŌǎ ãǎ Çǎǎǎ æǎǎǎ-; æǎǎ áĐǎ ÇǎÞǎÇǎǎ
æǎÇ ĒǎÇŌÚǎÇ ÝĒÝŌǎǎ æĒĒǎĒ ŒíĒǎ æÇŌĒŒǎÇ Āǎ Çǎǎǎ áÚ ÇǎŌÇĒŒǎ

ÝǎÇĒĒ ãǎ ÇǎǎǎĒĒÇǎ Āǎí áĐÇ ÇǎÞÇǎǎ; ĪÇŌĒ æǎǎ Úǎǎ ĀĒæÇĒ ĒÇĒǎ ãǎĒŪŒ ÇǎǎŌŒ Āǎ íĒǎŌǎ
ǎǎ Úǎǎ ŒĒ ÇǎÚÇǎǎí; ÝíÇǎǎ áÇ ÇŌĒŌÚĒ Āǎ ĒǎŌÞ áÚ ĀĪǎÇǎǎ; æǎǎ ĒǎĒÞí áÚǎǎ Úǎǎ ÞÇÚĪĒ
ǎŌĒŒĒĒ; æǎǎÇǎǎ ãǎ ÇǎǎǎǎÇÝ ÇǎĐí Īǎǎí Āǎí ŌíÇÚ ĒǎÇŒ ĪǎÇǎǎ æĐǎÇĒ ÞǎĒĒǎ æĒŌĒĒ
. Ōǎǎǎǎ æǎǎÚǎǎ
æǎǎÇǎ ĀíÇǎ ãǎ ÇǎǎǎǎŒŒĪ ĒĪǎ ÇǎÞŌíĒ; Āǎ ÇǎǎŌĒĒĒÇŒ ĒÝĒĪ ĒÇĒǎ; Āǎ ÇǎĒÝŒĪ
ĒÇǎÚǎÇǎǎ; ÝǎĐÇ íǎŒĒ ÇǎǎǎǎĒ; æǎǎÚǎ Çǎǎǎí ĒǎǎÇ Úǎǎ ÝǎǎĒ ĒŒĒÇǎ; æǎǎ ĀĪǎÇǎ ĪŒǎǎ Āǎǎ
Þí ÚĒǎĒǎ ĪÞǎǎ; æĒŪíĒ Úǎǎǎ; æǎǎǎÇ íĒĒŒ ÇǎǎǎÇÝ Úǎǎ ÇǎÚǎÇǎ ĒŪí ÇǎǎŌŒ; (æÇǎǎǎ áÇ
ÇǎǎǎŒ ĀĪŌí Úǎǎí; æǎǎǎ ĀĪŌí Āǎ ĒÝĒĪ Úǎǎí Çǎǎǎí) æǎǎǎÇ íĒĒŒ ÇǎǎǎíŌí æÇǎĒĒÇŪŌ
æÇǎĒǎÇÝŌ Úǎǎǎ íĒĒŒ ÇǎǎÇǎ; æíÝíŌ ÇǎǎíŒ; æĒŌíǎ ÇǎÚǎÇǎǎ; æǎĐÇ ĒÇǎ Āǎǎ ĒĪŒ Þí
ÇĪĒǎÝǎÇ Úǎǎ ÇǎÚǎÇǎǎ ÝǎÇ ĒÇǎĒ ĒÞǎǎĒ ÇǎĐǎí ãǎ íŪǎÇ ĒÞŌŌ æÇÝŒ ãǎ ÇǎĒŒĒĒĒ æǎǎ íŪǎÇ
!Çǎǎí ÇǎǎǎíĒ ÇǎŒÇŪíĒ ÇǎǎÚǎǎ ãǎǎ
ÞÇǎ ÚĒÇĪĒ ĒĒǎ ÇǎŌÇǎĒ ŒŌí Çǎǎǎ Úǎ (ǎŌǎĒ Ýǎǎ ĀŌíÇĒ ĒĪŒ Īǎǎ ÇĪĒǎÝǎÇ æŌÇǎĒ ĀĪǎÇÞǎÇ;
ÝǎŌŪ Çǎǎǎ ÇǎǎǎÝÇǎ ãǎ ĀĪŒǎÇ æíŪǎǎÇ áŒŌǎǎ Çǎǎǎ Ōǎí Çǎǎǎ Úǎǎǎ æŌǎǎ ÝÞŌǎǎÇ Úǎí ĒǎÇǎ-
íŪǎí ÇǎŌǎÇǎ -)
. ŒǎÇǎ ÇǎǎǎÇǎ ĀĪǎí æǎǎ ŌíŒ

:ǎǎí ÇǎÚŌíŌ
áÞí ĒÇǎ áǎŌíÇŒĒ ÇǎĒí ÞǎǎÇ ĒǎÇ ĀǎíĒ ĀŌíĒ ÇǎǎĒŒ æǎǎÚǎÞǎ Ýí ÞǎǎĒǎÇ; æǎÞí ĒŒĒĒ Ýí
. ĀŪǎÇŒ áÝǎŌǎÇ ÇŒĒíÇĪÇ ĒĒíŒŒ; æÝí ŌíǎŒǎÇ ÇǎŌŒŒĪÇ ÚŪíǎÇ
æǎÞí æÞÝǎÇ Úǎǎ ĀĒÇŒ ĪǎÇǎǎ ÇǎǎĒÇŒŒ Ýí ĒǎíŌíŒ ĪÇŌĒ; ÝÇĪŒÞǎÇ Çǎǎí ÇǎǎĒĒŒ æÇǎÚǎÇǎ
ÇǎÚŪíǎ ÇǎĐí ĒÇĒĒĒǎǎ Ýí æÇǎĒĒ ÇǎŒǎŌ; æǎÇ ĒÇǎ ĀĐǎÇǎ ŒǎŌíÇ æǎŌíǎĒǎ ĀǎÇ ĒÝŌǎ
Çǎǎǎ ÇǎÚŪíǎ Ēǎ ĒǎǎĒĒǎ áĐǎ Çǎǎǎǎí ÇǎŌíǎĒ ĒǎĒí ĒĐǎĒ ãǎǎ æǎǎ ĀĪǎÇǎǎ ÇǎǎíÇǎǎí Ýí
. ĀǎíÇǎ ĀÝŪÇǎŌĒÇǎ ĒǎǎÇ
ÝǎÇ ÇÞĒĒĒĒ ãǎ ÇǎǎŌŒ ĀǎÇ Úǎǎ ĒíǎŒ ÇǎǎǎÇǎ; æǎÇ ÇŒĒÝŪĒĒ Āǎí ÞǎĒ Çǎǎí ĀǎÇ Úǎǎ ĒǎÇǎ
. ÇǎǎŌǎÇǎ æíĒÇǎ ÇǎíĒĒ æÇǎǎíÇǎ æÇǎŌǎíÇǎ
æǎÇ íĒǎí ÇǎǎǎÇǎĒ ĒÇǎŌíÇĪÇ æǎÇ íŒǎí ÇǎíÞǎÞ æǎÇ íŪÞ
ÝÝí ÇǎÞĒǎí áǎíŪíÇǎ íŪíÇĒ æÝí ÇǎǎŌŒí Ýí áǎǎ æŪĒŪÞ
æǎǎíŒĒĒ ĒǎǎíŪŒÇǎ ĒŪÇĒ Ēǎ íŪí áŌŪŒĒĒ ĒĪÞ

:ǎǎí ÇǎíĒĒĒ
æĒÇǎ ãǎ ĀŪǎÞ æÇŒǎíĒ ĀĒŒŒ Ýí áÝŌí Ēǎǎ ÇǎÝǎĒĒ ÇǎŌíĒǎ ÇǎĒí ĪǎŪĒǎÇ Īǎǎ; æÇǎŌÝǎĒĒ
ÇǎÝÇŌǎĒ ĒǎĒí ĀǎǎǎĒ ĀǎíǎÇ ĒĒíŒŒ; ãǎ ĀŒíǎĒŒŒ æŌÇŒǎǎÇǎ ĪŒǎĒ; æǎǎíǎ ĒŌǎ Çǎǎǎ; æŌíŒ íŒí
æǎŌǎǎ æÞĒǎǎ ĒÇÇǎ æíÇĪ; æí.ÚĒĪÇǎǎ æí.ÚĒĪ ÇǎŒíǎǎ; æǎǎíŒ ãǎÇǎí æŌŒǎŪǎǎ ŌÇŒÞ æǎŒŒÇǎ
Çǎǎí; æÇǎĒĒĒíǎ ãǎǎ ŒǎíĒ Īǎǎǎ æĒŪǎÞ ÇǎÞǎĒ Ēǎǎ; æǎÇ íĒŌŪ ÇǎǎíÇǎ áŌŒí ĀŌǎÇǎǎ Ēǎ æÇĪ
. ĒÇŌǎǎ; æǎÇ ĀǎŌí ŌÇǎ ĪŒǎí æÇǎí ŌÇǎÞÇǎ; æĒÇĪ Çǎǎí ĪÇŒŌĒ
:ǎíÇǎÇ ÇǎÚŌíŌ
æǎŌíÞ ĀíǎÇ Çǎǎí ÇǎíĒĒĒ ĒĒÞǎí Çǎǎǎ; æĒǎÇǎĒĒ ÇǎÞŒǎǎ; æíĒ ÇǎŌÇǎíǎ; æíÝŪ
ÇǎǎŌÇǎ; æÇǎŌĒŒ Úǎí ĀĪǎÇǎ; æíŪ ĀĐÇǎǎ; æǎǎŌíÞ ĒíŌǎ ÇǎŪǎ ĒÇǎǎŌǎíǎ; æĒÇǎĀĪǎÇŌ
áǎǎ Ýí Ēǎ ĪŒĒĒ æǎǎǎĒ æŌŒĒĒ æĒÞíǎ ; æǎǎŌíÞ ĒÞíÇǎ Çǎǎí; æŌíÇǎ ÇǎǎĒǎí æÇǎǎíŌí; æĒĒĒĒ
ÇǎĐĒŒ ; æǎÇ ĒǎŌ ĀíǎÇ Çǎǎí ÇǎÚŌíŌ ÇǎǎíÝ ÇǎĐí ÞǎĒǎ ãǎ Āíǎǎ ãǎĐ Çǎíǎǎ Çǎǎǎǎ; æǎÞí
ĐĒŒĒ Āí æǎŌǎíĒ Çǎǎǎ Úǎí Þǎǎǎ (Āǎǎǎ áÇÞǎĒĒ ĀǎÇ áǎǎ -ÚŌ æǎǎ- æǎǎ Āíǎ áŌŒĒ ĒǎǎŌǎÇǎ
æŒÝŪ ŒŒíĒ áÇ Āǎǎ ĀǎÇ Çǎǎǎ ĪŒǎí ŒŌǎǎ Çǎǎǎ æĐĒŒĒ ĀǎǎÇ áÇ ÞǎǎÇ ĪĒí áĒíŒíŒ
ĀÝŪÇǎŌŪĒÇǎ; áÇ ÞǎǎÇ ĀǎÇ áǎǎ æǎíǎǎ ; Ēǎ ĐĒŒĒ ĀǎǎÇ áǎ ÞǎǎÇ áŪíŒ Çǎǎǎ áÇ ÇŌĒŌŪǎÇ

Åä äÈÐá àÐà ÇáÈÕÍÇÈ æáÇ Åä äÍÈää àÐà ÇáÍÓÇÆÑ) ÝÇáíÈÐ ÇááíÝ- ÇáíáÇÍ áÈßæä ßááÈ Çááá áí ÇáÚáíÇ- äÕÈ Úíáíß; æÁíÇß ÁíÇß Åä ÈÈÍÇæÕ ÇááíÝ Åæ ÈÈæÇÓá Úää æÅäÈ ÈÑÍ ÈÚÕ ÇááÈÓÇÈÐíá Úáí ÇáíáíÇ: ÝÇÕÈÑ Åä æÚÍ Çááá ÍÐ æáÇ ÍÓÈÍÝáß ÇáÐíá áÇíæÐæää æáÇ ííááß ÇÑÈßÇÈ ÇáÁÍÑíá ááíÇáÝÇÈ ÕÑÚÍÈ Åæ áÈÍÇæÕää áÁæÇáÑ ÑÈÇáíÈ Åä ÈÝÚá ßáÇ ÝÚáæÇ; æáÇ ííÈä àÐÇ Úáíß ÑÍ ÝÚá ÝÈÐÇÈá ÇáÓÆÍÈ ÈÇáÓÆÈ æÈÈæÇÓá Úä äÈÇÍÆß; ÝÅä Çááá áÇ íáíæ ÇáÓíÁ ÈÇáÓíÁ; æáßá íáíæ ÇáÓíÁ ÈÇáÍÓä; æáßá æØææÇ ÅäÝÓßá . Åä ÇÍÓä ÇááÇÓ Åä ÈÍÓææÇ; æÅä ÅÓÇÁæÇ Åä ÈÍÈäÈæÇ ÅÓÇÁÈää

Åäí áÁÚää ÕÚæÈÈ ÇááæÐÝ Ýí ÍÇÍá ÁÝÚÇáÓÈÇá æÝí äÈá àÐà ÇáÚÑæÝ; æÇáßá ííáá ÇáÓáÇÍ Èííá ; æáßáß ÐÍ ÕÈÑÈ ÚÕÑ ÓææÇÈ Ýáíßá ÝæÞÇ ÚÕÑÈ ÁÓáÑ Åä àÐÇ ÇáíáÇÍ ÇáÁÓáÇáí ÐÍ ÞÇá äàÐ Çáíæä ÇáÁæá áÁÞÇáÈ ÍæáÈ ÁÓáÇáíÈ; æáÐÇ áæ ÇáÓæÇÈ ÇáÕÑÚí ÇáÐí íÈ Åä ÈäÕÈ ää Íææí ÇááÓááíá ÚÇáÈ æíææí ÇáíáÇÍ ÇáÁÝÚÇáí ÍÇÕÈ;

:áÁä Çááá-ÚÕ æíá- íÞæä æÅä ÇÍßá Èíááä ÈáÇ ÅäÕá Çááá æáÇ ÈÈÈÚ ÅææÇÁää æÇÍÐÑää Åä íÝÈææß Úä ÈÚÕ áÇ ÅäÕá Çááá Ááíß ÝÅä ÈæææÇ ÝÇÚää ÁääÇ íÑíí Çááá Åä íÓíÈää ÈÈÚÕ ÐææÈää æÅä ßÈíÑÇ ää ÇááÇÓ áÝÇÓÞæä

(ÇááÇÆÍÈ: 94)
:íÞæä ÚÕ ää ÞÇÆá
ÝáÇ æÑÈß áÇ íÁääæä ÍÈí ííßææß ÝíáÇ ÕÌÑ Èíááä Èä áÇ ííæÇ Ýí ÅäÝÓää ÍÑÇ ääÇ ÞÕíÈ æíÓáææÇ ÈÓáíæÇ

(ÇááÓÇÁ: 65)
:æíÞæä Õáí Çááá Úáíá æÓáá (ÁÞÇáÈ íí ää Ííæí Çááá ÍíÑ ää Åä íàØÑ ÇááÇÓ ÁÑÈÚíá ÕÈÇÍÇ) (ÍíÈÈ Óíí)

æáÞí ÀíáÚ ÇáÓíÇÈÈ Úáí æíæÈ ÈäÕíÈ ÇáíáíÝÈ Åæ ÑÆíÓ ÇáíæáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ; ÍÈí Åäää . Þíææä Úáí ÍÝä ÑÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá

:æÇÚää ÁíáÇ ÇáÁÍ ÇáÚÓíÕ
Åää áÇÈí áááÇÓ ää ÍÇßá ííÝÚ ÇáÈÚæÑ; æíáÝÐ Çáííæí; æíÑÈÈ ÇáÕÑÇÍÇ æÇáíææí; æíÞÓá ÇááÚÇää æÇáÝíÁ; æííÝÚ ÅææÇá ÇááÇÓ æíáÇÁää æÁÚÑÇÓää ÍÓÈ ÇáÕÑíÚÈ ÇáÁÓáÇáíÈ; æÁÞÇáÈ ÇáÚíá; áÁä ÅäÕÇá ÇáßÈÈ æÁÑÓÇá ÇáÑÓá ÓææÇÈ Çááá æÓáÇää ÚáíáÚä áÇ ÞÇá ÁáÇ áÁÞÇáÈ ÇáÞÓØ

áÞí ÁÑÓááÇ ÑÓááÇ ÈÇáÈíæÇÈ æÅäÕááÇ áÚää ÇáßÈÇÈ æÇááíÓÇá áíÞæä ÇááÇÓ ÈÇáÞÓØ (Çáííí: 25)

Èá áÇ ÍáÞÈ ÇáÓææÇÈ æÇáÁÑÕ ÁáÇ ÈÇáíÞ æáÁÞÇáÈ ÇáíÞ; æáÞí ÞÇá Õíí ÇáÁÓáÇá: (Åä ÍæáÈ . ÇáßÝÑ ÇáÚÇÍáÈ ÈÚáÑ æÈÈÐí ÁßÈÑ ää ÇáíæáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÚÇááÈ) æáÞí ÍÐÑ Çááá -ÚÕ æíá- ää ÇáÈÚí æÇáÚää; æÇá ÇáÝÑÇÍ Áí ÞÇÆí ÈáíÇæáÈ ÇÞÇáÈ ÍæáÈ ÁÓáÇáíÈ ÝÇää æáæÝÑÕ ÍíáÇ Åää áíí Ýí ÁÞÇáÈáÇ ÝÅä àÐÇ ÇÝÈÑÇÁ Úáí ÇáÁÍÑíá æÈÚíÇ Úáíáä

ÝääÇáß ÞÇÍÈ ßÈíÑæä ÈÐáæÇ ÇáÚÇáí æÇáÑííÕ æÇááÝÓ æÇááÝíÓ ää Áíá ÍáÇÍÈ ÇááÓÈÕÚÝíá Ýí ÇáÁÑÕ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá æáÇ áßá áÇ ÈÞÇÈáæä Ýí ÓÈíá Çááá æÇááÓÈÕÚÝíá ää ÇáÑìÇá æÇááÓÇÁ æÇáæáíÇá ÇáÐíá íÞææä ÑÈáÇ ÁÍÑíáÇ ää àÐà ÇáÞÑíÈ ÇáÚÇáá ÁääáÇ æÇÍÚá äáÇ ää áíáß æáíÇ æÇÍÚá äáÇ ää áíáß äÕíÑÇ

(ÇááÓÇÁ: 75)
æßÐáß ääÇáß ÇáÚááÇÁ æÅÈæÇÁ ÇáíÑßÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇáÐíá ÕÈæÇ Íææíáä æíÝÚæÇ ßá áÇ . Íááæä ää Áíá ÑÁíÈ Ííá Çááá ääÈÕÑÇ Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá

:æÇÚää ÁíáÇ ÇáÁÍ ÇáíÈíÈ
Åä ÁÞÕÑ ÇáÕÑÐ ááæÕæä Ááí ÁÞÇáÈ Ííá Çááá Ýí ÇáÁÑÕ äæ ÇáÈäÕíÞ Èíá ÇáÁíæÈ ÇááíÇáíá . áííæá ßÇÈá æÈÄáíá ÁÚÑÇÓ ÇááÇÓ æÅææÇááá æíáÇÆää æÚíá ÈÑæíÚää ÝíÇæá áÇ ÇÓÈØÚÈ; æÇÈÐá ÚÇÍÈ Íáíß Ýí ÇáæÕæá Ááí Íá äÕÈÑß Èíá ÇáÞÇÍÈ ÇáÐíá ÍÁáá Ýíáá ÇáííÑ æíááßæä ää æÓÇÆá ÇáÞæÈ áÇ ÍÓÈØíÚæä Åä ÍÓääæÇ Èä Ýí ÁÓÞÇØ Çáíßá ÇáßÇÝÑ . ÇáÓíæÚí æÁÞÇáÈ ÇáÕÑÚ ÇáÁÓáÇáí áßÇää

æáíá ääÕÍ ÁíÇáÇ ÇáíÈíÈ Áíáí ÕÇá Åä íØíÚ ÁáíÑ ÇáíæáÈ ÝíáÇ áæ ÇáÈÞí Ááá Çáíá æÇáÚÞí Úáí Ñíá ääää æäÕÈæä ÑÆíÓÇ ááíæáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ; æáíá áíÈ áßá Åä ÈÕÑÈæÇ ÇááÈÇá ÇáÑÇÆÚ Çáíí Ýí ÈÍÓíí ÁíáÇÞ ÇááíÇáí ÇáíÞ ÇáÐí ÞÇÈá áÈßæä ßááÈ Çááá áí ÇáÚáíÇ; æÇáÐí áÇ íÞá ÁææÇÁá Úáí ÇáÕÑÚ ÇáíáíÝ; æÕÚ äÕÈ Úíáíß Èáß ÇáßááÈ ÇáíÇáíÈ ÇáÈí ÕÕÑÈ Ýí ÍÈíÈ ÇáÓää æÇáÈí ÁØáÞáÇ ÓíÝ Çááá ÇááÓáæá ÍÇáí: (ÁáÇ áÇ ÁÞÇÈá ää Áíá ÚáÑ); æÇØÇ ÝÓá ÇáÚááÇÁ æÇáÚÞáÇÁ æÇááíÇáíá Åä íÓææÇ Ááí ÇÍÈíÇÑ ÈÐÈ ää Èíááä áíßæä ÁáíÑÇ áááÁáíá; æíÇÑÓÇ ÁáíáÇ ááÕÑÚ Çáííßá; ÝÚáíáÇ íÁÈí ÍæÑ ÇáÞÇÍÈ ÁæÈÇáß Åä íÈÚÇæææÇ æíáÓÞæÇ ää Áíá . ÇáÁØÇÍÈ ÈáÚÇá ßÇÈá Èä ÁÞÇáÈ ÕÑÚ Çááá Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇá æÁÐÇ ÈÐá ÇáÞÇÍÈ ÇááíáÓæä Íææíáä ááÈÚÇæä æÇáÈäÕíÞ ÝíáÇ Èíááä Èä ÝÓææÇ ÈÚÍ Ðáß æÝÓá ÇáÞÇÍÈ ÈÚíáÇ Ýí ÁÓÞÇØ Çáíßá ÇáÓíæÚí ÝääÇ áÇÈí ää ÇáÁáÈÚÇÑ ÝÈÑÈ áÚÞæáÈ; Èä

ÇÓÉÝÊÇÁ ÇáÚááÇÁ Ýí ĀāÑ ÇáĀĐİÇā Úāì ĀÓĐÇØ ÇáÍĬā ÇáŌīæÚí æĀĐÇāÉ Īā Çááá Ýí ÇáĀŊŌ ÇáĐí ĒÑæā Āáíā Úīæā ÇááŌāíā Ýí ÇááÚāæÑÉ ; æĒāÝæ Āáíā ĐāæĒāā; æĒĒŌáÚ Āáíā . āÝæŌāā

:ĀíāÇ ÇáĀĪ ÇáĪĒĪÈ

ÚāíĬ Āā ĒŌĒĒ ĀĪæÇāĬ ÇáāĪÇáĪā āā ĪæāĬ æāā ĒāĪĐ Úāíāā āā āŪĒĒ ÇáæáæŪ Ýí ĪāÇÁ ÇáāŌāíā . æĒāæĪĒ ÇáĐāĒ ĒāĪĪŪāā
ÝÝí ÇáĪĪĒÈ ÇáŌĪĪ ÇáĐí ĒæÇā ÇáĒÑāĐí æÇáāŌÇÆĪ:(áŌæÇá ÇáĪāĪÇ Āāæā Úāì Çááá āā ĐĒā ĒĪā āŌāā) ; æÝí ÇáĪĪĒÈ ÇáŌĪĪ ÇáĐí ĒæÇā āŌāā:(āā Īāā ÚāíāÇ ÇáŌāÇĪ ÝāĪŌ āāÇ; æāā ŪŌāÇ ÝāĪŌ .āāÇ)

:æÝí ÇáĪĪĒÈ ÇáŌĪĪ ÇáĐí ĒæÇā ĀĒæĪÇæĪ æÇĒĒ ĪĒÇā æÇáĪÇĬā æŌĪĪā ææÇÝĐā ÇáĐāĒĪ (Ĭā ĐāĒ ŪŌĪ Çááá Āā ĪŪÝŊā ĀáÇ āā āÇĒ āŌŊĬÇ Āæ ĐĒā āĀāāÇ æĒŪāĪÇ) æÝí ÇáĪĪĒÈ ÇáŌĪĪ ÇáĐí ĒæÇā ÇáĒĪÇŊĪ: (áÇĪŌÇá ÇáŪĒĪ Ýí ÝŌĪĒ āā Īāā āÇ āā ĪŌĒ ĪāÇ ĪŊÇāÇ) ; æÝí ÇáĪĪĒÈ ÇáŌĪĪ ÇáĐí ĒæÇā ÇáĒÑāĐí: (áæ Āā Āāā ÇáŌāÇÁ æÇáĀŊŌ ÇŌĒĒĬæÇ Ýí Īā āĀāā .āĬĒāā Çááá-ŪŌ æĪā- Ýí ÇáāÇŊ)

:æÝí ÇáĪĪĒÈ ÇáŌĪĪ ÇáĐí ĒæÇā ĀĒæ ĪÇæĪ

.(āā ĐĒā āĀāāÇ ÝÇŪĒĒÈ ĒĒĒāā āā ĪĐĒā Çááá āāā ŌŊÝÇ æāÇ ŪĪāÇ) . æāŪāĪ áÇ ĪĐĒā Çááá āāā ŌŊÝÇ æāÇ ŪĪāÇ: áÇ ĪĐĒā Çááá āāā ÝŊĪŌĒ æāÇ āÇÝāĒ æĪĐŊ ĀĪæÇāĬ āā ÇáŪāæā; ÝÝí ŌĪĪ ÇáĒĪÇŊĪ Ūā ŪĒĪÇááā Ēā ŪāŊæ ŊŌĪ Çááá ŪāāāÇ ĐÇā: (ĬÇā Úāì ĒĐā ŊŌæā Çááá ŌāĪ Çááá Úāíā æŌāā ĒĪā ĪĐÇā āā ĬŊĬŊā ÝāÇĒĪ; ÝĐÇā ŌāĪ Çááá Úāíā æŌāā : .āæ Ýí ÇáāÇŊ; ÝĐāĒæÇ ĪāŪŊæā ÝāĪĪæÇ ŪĒÇā ĪĪ ŪāāÇ))

:æÝí ŌĪĪ ÇáĒĪÇŊĪ

Āā °āĪÇŪāÇ«-ŪāÇā ŊŌæā Çááá ŌāĪ Çááá Úāíā æŌāā- ĐĒā æĬÇā āŪ ŊŌæā Çááá ŌāĪ Çááá Úāíā) æŌāā; ÝĐÇā ÇáāÇŌ āāĪÆÇ āā ÇáĪāĒĪ; ÝĐÇā ŌāĪ Çááá Úāíā æŌāā æāÇ ĪĪŊĪā: Āā ÇáŌāāĒ ÇáĒĪ .(ŪāāÇ Īæā ĪĒĒ āĒŌĒŪā Úāíā āÇŊÇ

:æĀŪāāāā: Āā ÇáĀĬā āā ØŪÇā ÇáŪāíāĒ áĪŌ ŪāæāÇ; ÝŪā ÇĒā ŪāŊ ŊŌĪ Çááá ŪāāÇ ĐÇā (ŊæÇā: ÇáĒĪÇŊĪ) (ĬāÇ āŌĪĒ Ýí āŪÇŌĪāÇ ÇáŪŌā æÇáŪāĒ ÝāĀĬāā æāÇāŊÝŪā)

:ĀĪĪ ÇáĬŊĪā

Āā ĐāæĒ ÇáŪÇāā Ĭāā āĒŪāĐĒ ĒĬā; æĬā Úīæā ÇáāŌāíā Ýí ÇáĀŊŌ ĒÑæÇ ĀáĪā; æāÝæŌāā ĒāÝæÇ ÇáĪā; æāĐĪ ĀāŌĬ ÇáĒÇŊĪĪ Đāāā æÇáĒĐØ ĀāÝÇŌā æĪāĒŪŊ āÇĐÇ ĪŌĪā ĒŪĪ āĐā ÇáāĒĒ ÇáĒĪ ÇŌŊĐĒ ĒāÇ ØÝĪÇĒā; æÇáĒŌĪĪÇĒ ÇáĪāíāĒ ÇáĒĪ ĒæĪĒ æĒÇĒŪĒ ĒāĪĪ (ĐĪāā); æĀā ŪĪāĒ ÇáĒÇŊĪĪ ÇáĀā ĒĐÝ ŪāĪ āÝŊĐ ØŊĪĐ ĒāĒŪŊ Āíā ĒĪÝŪāÇ ĀĪĪā; āĐĪ ĬÇā ÇáĪāÇĪ ÇáĀÝŪÇāĪ āĪÇÁ ÇáĐŊæā; æŌæĒ ÇáāāÇĪā ÇáāŪĒĒ Ūā ĀāÇāā æÇáāÇØĐ ĒāāÇĒāā; æÇáāĪŌĪ .āĀāÇāāā; æÇáāæÇŌĪ āĀĪŌÇāāā

ÇĪÝŪæÇ ŪĪāĒ ÇáĒÇŊĪĪ āĪæ ÇáĪĐ æÇáĀŌāÇā; ææÇŌāæÇ ŌĪÝ ĪāæĪ Çááá āŊÝŪ ŊÇĪĒ ÇáĀĪāÇā; æāŪā Çááá ĪĐĪā Ýí ĀÝŪÇāŌĒÇā ŌŊĪŪĒā æĪŪāĪ ŊÇĪĒā ĒŪĪ āĐÇ ÇáāŌŊ ÇáāĒĪā ÇáĐĪ āā Ēā ŊĒ ÇáŪÇāāíā ŪāĪāā æĪæāÆĐ ĪÝŊĪ ÇáāĀāāā ĒāŌŊ Çááá ĪāŌŊ āā ĪŌÇÁ æāæ ÇáŪŌĪŌ ÇáŊĪā ; æāæŌĪĬ ĒāæÇŌāĒ ĒŊĒĪĒ ĪāĪĬ æĒĪŊĪĒāā æŊÝŪ āŌĒæÇāā ÇáĀĪāÇāĪ æÇáŪŌĬŊĪ . æÇáĒĐÇÝĪ; æāŌĒæĪŪ Çááá ĪāĬā ĀāÇāĒĬā æĪæÇĒĪā ŪāāĬā

ĀĪæĬā / ŪĒĪÇááā ŪŌÇā

ÇáĀŊĒĒŪÇÁ Ýí ÇáĒÇāĪ ŪŌŊ āā ĪāÇĪĪ ÇáĀĪŊ ŌāĒ 1409āŪ ÇáāæÇÝĐ āāĪÇāŌ æÇáŪŌŊĪā āā ĬÇāæā ÇáĒÇāĪ ŌāŪĒ 1989ā

ŊŌÇāĒ ĀāĪ ĀāŌÇŊ ÇáĪāÇĪ ÇáĀÝŪÇāĪ

: ĀĪĪ ÇáĪĒĪÈ

ÇáŌāÇā ŪāĪā æŊĪāĒ Çááá æĒŊĬÇĒā ĀĒĒāā ĀāĪ Çááá Āā ĪŪā āÇ ĒŪāāā áŌÇāĪ ÇáĪāÇĪ ÇáĀÝŪÇāĪ Ýí āĪŌÇāĬ Īæā ÇáĐĪÇāĒ ; æĀā ĪŊŌĐāÇ æĀĪÇĬ ÇáĀĪāÇŌ æÇáÇŌĒĐÇāĒ ; æĀā ĪĒĒĒ ĀāĪāÇ ÇáĀĪāÇā æĪŌĪāā Ýí ĐāæĒāÇ; æĀā . ĪĬŊā ĀāĪāÇ ÇáĬÝŊ æÇáÝŌæĐ æÇáŪŌĪÇā; æĀā ĪŪāāÇ āā ÇāŊÇŌĪā æāĐĪ ŌĪ Ūā ŊŌæā Çááá ŌāĪ Çááá Úāíā æŌāā (ÇáĪÇā ÚāĪ ÇáĪĪŊ ĬÝÇŪāā); ÝāāĪÆÇ āāā ĪŪāā Çááá āÝĒĪÇĪ āāĪŊ āāŪāÇĐÇ āāŌŊ; æĒŪŌ ÇāŊĒæ āĬŌ ŪāĪ æĪāā æāŌĪ ÇáĐāĐŊĪ æŌÇŊ āÝĒĪÇĪ . āāŌŊ

: ĀíāÇ ÇáĀĪ ÇáĪĒĪÈ

Āāā ŪÇŊ ŪāĪ ĀāĒ Āā ĪĬæā ĒŪŌ ĒāĪāÇ ĪĒĒæā ĒÇŊĪĪāÇ ĒÇāĪā æāŪ ĐāĬ áÇ ĒĐā āāā ÇáĀāĒ ĐāĒ ÇáŌāÇĪÇĒ ÇáĒĪ ĒæĐÝ āŌĪÝāā; āā ÇáĀĒā ŪāĪ Āāā āāĒ Āā ĪĬæā ĀĪæÇāāā ĪŊŪÇ āĪāāā æĪĒÇŊÇ āāāĒāā æŌŪÇŊÇ áŪŌĒāā æāŪ āĐÇ ÝĀā ĀĒæÇÁ āāĒāā áÇ ĪĐĪæā āāā Ēāā ÇáŌŪÇā; æāÇ ĪæÝæā āāā ĒĐØŪĒ ÇáĬŌÇÁ ÇáĒĪ ĒŌĒĒ ŪæÇŊĒāā æĒĐĪāā ŌŊ ÇáĐŊ . æÇáĪŊ; æĒāĐāĒ ÇáŪĐÇÁ ÇáĒĪ ĒāāĀ ĒŌæāā; æĒŪĪāāā ŪāĪ ÇáĐĪÇā ŪāĪ ĀĐĪÇāāā

æáþí æñ úái òçá óáíáçä ää èàìòíñ òçè ýí äòçñé çáòèçè æýæñé ýí çáíáçó æþí äòþø íáò òçæñçé ýí íæä æçíí æèçáñæçíçé çáòíííé æáòíé ýí çáíáçí; æáúú äðç æñ íðáé èää çáíæçá æáíñé çáðñíþ ááí çáðèíé ýáç íí íç íçáíé èíýú; æáç úíáç òçíðé èíáú ááç ää . Ñíá çááá æþáíá áç ää
; ýðä ää çááñíá ðí þøúé ááááç áç èíí çáíðçá çáðí íðíáç úóé çáèáí
ðä ää çááíçáííá íèçñæä áçá çááòä øáçñé æòýçá èíáíæç ýæþ çáíèçá ááááá áç íííæä
; úòçá ííáíáä ää çáèáæí çáéí èáèí çáðæèçä ýí ðñí çáíèçá áúúá çáúçä
æðä ää áíá ðéá òæíáç; æèçáá ýðíé æííáç èçèé øçæíé áç èíí ää íéýðíáç áíááó æíóèáç
; æíóí íæúéáç
áçðç úái çááóááíá äæ íýú áá æçíí äääá ááúçíé èäçá ííá çááá ýí çááñò ää ííí ðíñ äòñæý
; çèáèä çáòúíñé ýí çáèèèçæíé
áçðç úái çááóáá äæ íóè çáíáçí çááýúçáí ðøýá ää äøýçáá; æðáíí æèáçæá; æíóé áá
; áýðé ðýñí ää úçæáèä
áçðç úái çááóááíá äæ áíñæç úçáç æçííç èúííñ äæú çáóíçñé çáéí íñèææáç ; Áæ èííí
úñý çááæä Áæ øçðä òçáé çáóíæý çáéí èáç íóèðéáæä óíæýáá; æþí íáíáç æçáí ýí
; çááóèæú áñé èá ýí çáóáñ áñé áííçáç
áçðç úái çááóáá äæ çðéýí èèíçè çáóáé çááçòíé æíúá èää çáèòé çáíííé áíèéóí èáç
; íæä çáíçáé èíçè óáíó æáóèèñþ
; áç ííó óúíñé æáç èúáá ýíá áýó óíæç
èæé çááóí ýí çááíçá íæúç æáíá çáóáá èáðä çááçé

: Áíáç çááí çáíéíé

Áä Áæý çááóááíá çáðíá èääáá þòçíç çáúçáá çááóáçáí èäçøí çáóíçè úóé; æèèçñí çáíæòçá óæíç æéíáç æýíñç èáíèçñ ðæä íýúæç çáúçáí æçáñííó æçááýó æçááýíó . ýí óéíá çááá; áíçýúé úái ííáá æóíçáé ááúñçóáá æíáçíé ááííáá áç áèúí çááá úá úíáí úòçñýé íáç áðç ñèæç ááòç áðç áóáæç Áä çááçó íóáúæä áá íæä úái òçòé çáèáýçò Áæ ää íáçá áíáòé çáèé çááèøæñé æçááóáæúé æçááðñæáé áç íèáí çáòíñ æíñíí çáðáé; æáðä áíáí áííáá ííá ááí ííèá áííñí !; äòñæý íæä ýí çááóèæú íóçáá ýíá áèáóíó ðæçúí çááíèáú çááóáçáí Áä çáóíý áèèèé íæáíç úá èáçòá çáíè çáñæóí ää ðèñíçæá æóáæíá çááèæñä æáóæáá úái ñúéé çááíçáíá èúí áá íèç úái ñèèéíá æçááòá ðáíáç ááíáç íóíñç ; æáòñ çááá úéíá . æáòá çááíóçé æííá
; Áèí çááá ááòá çááæý áááá æçñä ííæáç èðçèá òðíá
æáðááá íæèòæä ýñíç æíçíæä íðíñæä áóæé; áíóáææä ááýóáá ðä ää çááúíá çáèçáíé ää
; íóíé çááá ýí áúáçð çáíáçíþ áíé ää ááçðáç
; ðä ää çááñíá çááèæòæé øçñé áú óúçíç çáááúçá æáí èðéíá ííæñ çááýçñ
; ðä ää çááíéçá íáýæç úái áèñ áá çðéíçá
ýááí ðí ðñèé æøçñ óæþí øñçí çáííá úçñóé çáñáçí

: Áíáç çááí çáíéíé

Áä íçíçé çááíçáíá ðí èòçúýé èçòèíçí çááúñèé æçòøñçä ááíèáç ; æúáá çááá áááç òñáç áóèíí Áä áðçéá ðèíñç ää çááíçáíá æáá íðáéæä çáèøçáíçé çáéí èðíáá ää òñ çáèñí ; æòñáç áèæçñí ííáç ää øáèçé çááíçáíá çáéí áñçáç òñæñíé ááíé æáç áóèòíú Áä ááéí èúóáç áú áááá íæá çááíá íñèòæä ááóí çáóñí æþí íñíé èðáé ýñçæóáç èúí áá úóáç . çáíæú èáçèé
áá çáúèç ääç áðáá ááýáá áíçáèää Áæ ää ýíáá íæçñí

: ðýçáé çááíéçá

áþí áúçñ çááóááæä èúó çáááèáçá ááýçáé çááíéçá æáðç úáá íáíá ðæ èæçè íóíá (Ááç .æðçýá çáíéíá ýí çáíáé áðç æáòçñ èáòèúíá) ýí çáóíííá æáðä çááóááíá ðí áúøæç ðóíç æòñææç óýíç úá çááíçáíá çáðíá íóáúæä èçñíí áðá çáááé :ää ííí; æðáá çáòçúñ íèááð èððñáá æíèúái èáííáá æíúøí çáðáç çáíóí ýí çáíñé íðá æíèñí èíí çáóíý úñò çáááçðé

: ýááçðç úá ðý çáèðá

Áúái áèæçè çááòñ úáé çááíí; æðýé ááý çááí; æðíñ çáúøçá æþá çáóíçá; æøèíúé çááýó íáçý áç íñí; ýçááýó áðç èñí èæçñð çáááá; æéááí ñáó çáéíó æçááóá ýáááç . èòíí ýí çáúøçá áááç èáñíæí çáèáñ æçáíáçá; æðáúç ýí çáíòçí çáðíé æúøñ çáèáçá :Ááá úíí çááá úó æíá áá íéíé úái çáíñáá ýí óéíá çááá èóèúáçæé íñáá áèá çáðíá íáýðæä áææçááá ýí óéíá çááá ðáèá íèé ááèèéé óéú óáçéá ýí áá óáèáé áçæé íèé æçááá íóçúý ááá íóçá æçááá æçóú úáiá (çáèðñé: 162)

Ááá ípá ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úaía æÓáá: (ää ÇÍÊËÓ ÝÑÓÇ Ýí ÓËíá Çááá ÁíáÇäÇ æËÏíPÇ ÈæÚÍá ÝÁá ÒËÚá æÑíá æÑæËá Ýí áíÒÇáá íæä ÇáPíÇæË)(æÁá ÝÑÓá áíÒËá ÈØæáá æËËËË áá ÇáÍÒáÇË). íÓËá ÈØæáá : íáÚË ÈÍËáá Áíí äÇÏÑ ÇáÍáÇÍ æÍËË ÇáÍáÇÍ æäÇÏÑ ÇááÇáÍíá- ÈÇÐá Çááá - ÇÏËÑ ÞáíáÇ ÝÇááÏÑ ÒËÑ ÓÇÚË ; áÇ ÈÍÚáÇ Úái ÁËæÇË ËÇËá æËáßÓ ÚáÇ ÝPí ÈÝæËß äÓÇÑËË ÇááÁááá ÝÑÍË ÇááÏÑ . áííá Çááá

: Áíí ÇáßÑíá

Ááá ÈÚáá Áä ÇáÏÑíP ÇááæÓá ää ÑæÓíÇ Áái ËÇËá ää ÍíÑËÇä Úái äáÑ Íííæá Ýí æáÇÍË ÈáÍ ÍËì ÍíÑ ÍÇáá- ÇáÍÒÁ ÇáÓáÇáí ää ËÇËá - Èíí ÇááÍÇáÍíá ; æÁáá áÇ ÈÍá ÓÇÍáË ÞáÍ Áái ËÇËá ÁáÇ ÈÁÐá ÇááÍÇáÍíá; æÚáíáÇ Áä È ËÇËá ÈÍË æØÁË ÇáÍæÚ æËÞá ÇáÝÇÐË ÈËì äPÚ ÒÑÇÍ ÇááÇÓ Ýí ËÇËá Óái ÇááÍÇáÍíá ááÒÇÍáÇË ÇáÍí ÈÍáá ÇáÚÐÇÁ Íæä ÇáÓáÇÍ Áä ÈáÑ ää ÓÇááí æáßá ÈÍË ÁÚáÇä ÇáÁáá ÇááÈÍË; æáßÓË ÑæÓíÇ ÁÚáÇááÇ; æÁÏÑÚË ÁÚáÇä ÇáÁáá ÇááÈÍË áÈÍá ÈÚÓ ÇáÚÐÇÁ ; Ááá ÈÚáá íÇ Áíí ÈÏÑËÇË ÞáÍáÇÑ æÝËæí ØÇáPÇä ; æÓíæÝ ÈÍÍÒÇä ; æÁÏæÍ ÈáÍÓíÑ ; æáíæË ËÇËá æËËÚáÇä

: Áíí ÇáÍËËË

:áÇ ÈÍÐááÇ Ýí äáÇÍË ÇáÏÑíP íÇÁíáÇ ÇáÐíá ÁááæÇ ÇÏËÑæÇ æÏÇËÑæÇ æÑÇÈØæÇ æÇËÞæÇ Çááá áÚáßá ÈÝáíæá Áá ÚáÑÇä :200 Áíæßá/ÇáÍËæÑÚËÍÇááá ÚÓÇä

*ÑÓÇáË Áái ÁáíÑ ÇááÍÇáÍíá ÇáÚÑË Ýí ÒßÑíÑË (ËÇËá)

.[æÏÑË Ýí ááíË ÇááÚÑËË ÚÍÍ (54) ÈËÇÑíí 20 ÓæÇá 1409áÚ ÇááæÇÝP: 3 íæáíæ 1989á*]

Áíí ÇáÍËËË ÆËÇ Úái ÇááÇáÍí æÁíæÇáí ÇáÁÍËË ääá íÓÇÑËæáá äÓíÑË ÇáÍáÇÍ Ýí ÒßÑíÑÇ (ËÇËá) : ÇáÓáÇä Úáißá æÑíáË Çááá æËÑËÇËË ; æËËË ÁÑíæ Çááá Áä íËPËá ÍáÇÍßá æÑËÇØßá æáíÑËËá æÁÚÍÇÍßá ; æÁÍÚæ Çááá ÚÓ ælá Áä íÑÏÞáÇ æÁíÇßá ÇáÁíáÇÏ æÇáÁÓËÞÇáË æÁá íááááÇ ÇáÓÍÇÍ æÇáÑÓÇÍ; æÁá íæÝÞáÇ áííÑ . ÇáÍá æÇáÍáíÇ æÇáÁÍÑË Ááá ÓáíÚ ÞÑíË áííË

: Áíí ÇáÍËËË

áÇ ËáË ÁÚáá Ááßá ÑÚá ÒÚÑ Óáßá æÞáË ÈíÇÑËËá æáíÑË ÈáÞáßá Ááßá ÓËÍPÞæá áÐÇ ÇáÍíÑ ÇáßËíÑ; æËËËæá áÐÇ ÇáÏËÑ ÇáÓæíá; æáæáÇ ÈæÝíP Çááá æËÁííá áÇ ËáËá ÈÓËËíÚæá :ÇáÏËÑ Úái áÐÇ ÇáÓÚË áÚ ÇÍËáÇÝ ÇáÚÇÍÇË æÇááÚË æÇáËÍÆË æËËÇÍá ÇááÓÇÝË æÇáÓáá æáæáÇ ÝÓá Çááá Úáißá æÑíáËá áÇ Òßí ááßá ää ÁÍÍ ÁËÍÇ æáßá Çááá íÓßí ää íÓÇÁ æÇááá ÓáíÚ Úáiá (ÇááæÑ:21)

æáßá Çááá ÍËË Ááíßá ÇáÁíáÇä æÓíáá Ýí ÞææËßá æßÑá Ááíßá ÇáßÝÑ æÇáÝÓæP æÇáÚÓíÇä ÁæáÆß ää ÇáÑÇÓíæä ÇáííÑÇË 70

Áä áÚáË ÇáÑËÇØ ÝÓá ÚÚíá íáá Çááá Èá Úái ää íÓÇÁ ää ÚËÇÍá ; ÞíÝ áÇ æÇáíæá ÈÁáÝ íæá ; æííÑ ää ÓíÇä ÓáÑ æÞíÇáá ; æáá áÇË äÑÇËØÇ áá íËËá Úái Úááá; æÁáá :ÇáÝËÇä; æÁÚáÇáá ÈÓÇÚÝ ; æÁíÑ ÇááíÑË ÚÚíá ää æÏÚ Ñíáá Ýí ÇáÑËÇË ÝÇÏáÇ ÝæPÏËá ÍÇËËá Áæ áíÚËá áÇáË ÝáÇË ; Áæ áÇË ÈÁí ÍËÝ) (ÍíË Òíí) (áÇË Ýáæ Óáíí æÁá áá ÇáÍáË

æÇÚáá Áä ÇáÞíÑË Úái ÇáÇÍËáÇÏ ÈÇááÇÓ æÇáÏËÑ Úái ÁÐÇáá ääË ËËÑí íËÝÓá Çááá ÈáÇ Úái ää ÇÏØÝÇáá ää ÚËÇÍá áíáá ÍÚæËá æáÏÑ Ííá:(ÇááÁáá ÇáÐí ÍÇáØ ÇááÇÓ æíÏËÑ Úái ÁÐÇáá Ííí ää ÇááÁáá ÇáÐí áÇ ÍÇáØ ÇááÇÓ æáÇ íÏËÑ Úái ÁÐÇáá) (ÍíË: Óíí)

æßÐáß ÇÚáá Úái Áä ÇáÐí ÇÓËØÇÚ Áä íÚíÓ áÚ ÁÍÒÇË áíËáÝË Íæä Áä íËÍÓ Áæ íËÚÏË ÝáÐá áÚáË ËËÑí ää Çááá ÚÓ ælá; ÝÁÐÇ ÓÇP Çááá Úái ííá ÇáÁÓáÇÍ Èíááá; æÓÇP Çááá Úái ííá ÁÓáÇÍ ÐÇË ÇáËíá Ýáæ ÍíÑ ää ÇáÓáÇË æÇáÓßÇË ; áÁä (ÝÓÇÍ ÐÇË ÇáËíá áí ÇáÍÇáÐË áÇ ÁÐæá ÈÍáP ÇáÓÚÑ æáßá ÈÍáP ÇáÍíá)

æÇáÍP Áä ÇáÍáíÚ áÓÑæÑ ááßá ááÇ íÑí ää ÓáæáË ÈÍÑß ÇáÚÑËí Ýí ÒßÑíÑÇ áÚ ÍËáá áá æËÞííÑáá ÇáßËíÑ áíáæíá ; æáÞí æÝÞßá Çááá Ýí áßÇá áíÓ Ýíá ÍáÇÝ; æÁáÞí Úáißá ÇáÏËÑ . ÝÁÍËßá ÇááÇÓ æÇÍËÝæÇ Èßá

: ÁíæÇáí ÇáÁÍËË

Áä Çááá áíÝíÑ ÈÇáÁíáÇÏ ØÇPÇË ÇááÝÓ ÇáËÏÑíË ; æíÚÓíáÇ ÍÝÚË ÞæíË Áái ÇáÁáÇä æíËË ÇáÞáæË ÈÇááíáÓ; æíÝËÍ áá ÁÝÇPÇ; æíÝÚ Úáá Ýí ÇáÏÑÇÁ

Àà ÇáÐíá ÀãäæÇ æÚãäæÇ ÇáÒÇáíÇÊ ÒíÙá áãá ÇáÑíäá æíÇ
àÑíá :96

Áí áíÊÊ Ýí ÐáæÈ ÇááÇÒ
Àá Çááá ííÇÝÚ Úá ÇáÐíá ÀãäæÇ Àá Çááá áÇ íÊ Òá áíÊÇá ÝíæÑ

Çáíí 38

ÝÚáíßá ÈÇáÁíáÇÒ æÇáÒíÐ; æÁíÇßá æÇáÑíÇÁ; æáÇ ÊíÑÒæÇ Úáí áíí ÇááÇÒ æÈäÇÆää ÍÐæÇ
ÈÇáÁÒÊÇÈ æÇÈÑßæÇ ÇáÈÐíÊ ááá ÙÒ æíá; æÚáíßá ÈÐßÑ Çááá áÇíÒÇá áÓÇáß ÑØÈÇ ÈÐßÑ
Çááá ; æÀÐÇ ÇÒÊíÊ ÇáßÑæÈ ÝÝÈÒæÇ Ýí ÀáÝÒßá Úá ÇáÚíæÈ áÁááÇ æÈÇí ÇáÐäæÈ
æÇÒÈÚíæÇ ÈÇáÒÈÑ æÇáÒáÇÈ ; æÇíÝÚæÇ ÁáÒáÈßá ; æÁíÊæÇ ÁíæÇáßá; æÚáíßá
ÈÇáÁíÊÇÑ; ÁÈÑæää Úáí ÀáÝÒßá ÈÇáÑÇíÊ æÇáÒÚÇá æÇáááÇá ; æÁíÊæÇ ááá æÀÈÚÒæÇ ááá
. æÁÚØæÇ ááá æÇááÚæÇ ááá; ÈÐáß ÈäÇá æáÇíÊ Çááá; æáÇÈäÇá æáÇíÊ Çááá; ÁáÇ ÈÐáß
æÇÐÇ ÒÈÑÈ ÇááÒÇáßá ÝÁÒáíæÇ ÁáÝÒßá æÈÒíÐæÇ æÇÐßÑæÇ Çááá æÇáíÁæÇ Çáí ÇáÒáÇÈ
. æÇÒÈÚíæÇ ÈÇáÐßÑ æÇáÁíáÇÒ

: Áí ÇáíÊíÈ

ÁÚáá ÁääÇ ÁÑÓääÇ Ááí ÇáááÇíÊ ÒÈÇÈÇ àÚááá Úáí ÍáÐ æíá æÓáááÇáá ÇáÁáÇÑÈ; ÝÓáááÇ
ÁáÇÑÈ æáÇíÊ ÒÇÈá ááÁí ÁÈí ÇáíÒá Çááíáí æáæ ÁáíÑ ÇáááÇíÇÈ ÇáÒáÇáíÊ ; æÁáÇ ÇáÁí ÚÈí
Çááá ÁáÒ Ýáæ ÁáíÑ ÈÑæÇá ; æÁáÇ ÇáÁí ÁÈæ áÇíÑ Ýáæ ÁáíÑ ÒÇÈíÒÇ ; æáÐÇ ÝÁáÈ
áÑÈÈØ ÈÇáÁí ÇÈí ÇáíÒá Çááíáí ; æáæ áÚá ÇáÁí æÇááÚíá æÇááÒÇíÊ æÇááÒÁæá ; æÒíßá
ÈØÇÚÈá æÁÚÇáÈá Úáí Íáæí á
æÈÚÇæäæÇ Úáí ÇáÈÑ æÇáÈÐæí æáÇ ÈÚÇæäæÇ Úáí ÇáÁÈá æÇáÚíæÇá

ÇááÇÆíÊ :7

æÀØíÚæÇÇááá æÑÓæáá æáÇ ÈäÇÒÚæÇ ÝÈÝÓáæÇ æÈÐáÈ Ñííßá æÇÒÈÑæÇ Áá Çááá áÚ
ÇáÒÇÈÑíá

ÇáÇáÝÇá :46

æßá ÑÝíÐÇ ÈÁíæÇáÚß; æáÇ ÈÒíæÇ Èää Ýí ÇááíÇØÑ; æáíßá ÇáÚÑÈ Ðæí Ùíí Ðáíá Èíá ÍáÚ
ÙÝíÑ áá ÇáÁÝÚÇá ÁÈäÇÁ Çááíæá æÇááÚÇÑß ; áÁáßá ááí ÇáØÚÇá; ÝÇáÁÝÚÇá áá
. ÇáØÚÇá æÁáÈá ááíá

Úáíßá ÈíáÒÇÈ ÇáÐÑÁá ÇáÒÈÇííÊ; ÇÐÑÁæ Òá íæá ÌÒÁ Ç; æÈÒíÇá ÇáÁÈáíá æÇáíáíÒ
; æÇÐÑÁ ááá áá ÑíÇÒ ÇáÒÇáíá æáá ÍíÇÈ ÇáÒíÇÈÈ ÈÚí ÇáÒáæÇÈ ; æáæ áÚÒÑ ÍÐÇÆÐ
; æáÇáæÇ æÈßÑíá ; æÇÚÈäæÇ ÈÁÒáíÈßá; æÇÑÝÚæÇ ÒÝÇÁÈßá ÇáÚÒßÑíÊ ÈÇáÈíÑíÊ
. æÇáÐÈÇá

ÁáÇ ÈÇááÒÈÈ áááíÇáíá ÇáÁÝÚÇá ÝÐí ÙÑÝÈæää Ðæá Ðææ ÈÁÒ æÒßíáÈ ; æÒáÇÈÈ æÚÒÈ
æáÑæÁÈ æíÇÁ æÚíÑÈ æßÑá ; ÝÇÓÈÝííæÇ áá áÐá ÇáÒÝÇÈ; æáÐÈæÇ ÁáÝÒßá ÈÇáÚáá
ÇáÒÑÚí æÇáÐÑÁá ÇáßÑíá æÇáÁíáÇÐ ÇáÁÒáÇáíÊ (ÇááÇÒ áÚÇíá ÍíÇÑáá Ýí ÇáíÇááíÊ ÍíÇÑáá
. Ýí ÇáÁÒáÇá ÁÐÇ ÝÐæÇ)

æáÐí ÈßÇáÈÈ ÇáíáíÇ Úáíáá ÇáÁá íÑíæá ÇáíáæáÈ Èíá ÇááíÇáíá ÇáÒÇíÐíá æÈíá ÇáæÒæá Ááí
. Èíßíá ÒÑÚ Çááá Ýí ÇáíÇÈ æÇááá ÚÇáÈ Úáí ÁáÑá æáßá ÁÈßÑ ÇááÇÒ áÇíÚááæá
æÁÚíÇÁ Çááá áá Òá ÍÇáÈ íÝßÑæá æíØØæá áíá ááÇÑ íÈíÈæá Úá ÇáÒÈá ÇáÈí íáßááá ÈáÇ Áá
íÐØÚæÇ ÁæÇÒÑ áÐÇ ÇáíáÇí ÈÇáÚÇáá ÇáÁÒáÇáí ; ÝíÈíÑæá Ýí áÐá ÇáÝÈÑÈ ÝÈáÈ
ÇáæáÇÈíÊ áíæÚÑæÇ ÒíæÑ ÇáÁáíá áá áÐÇ ÇáÒÚÈ; æíÈíÑæá ÝíÚíÈáá Úáí ÇáÚÑÈ ÇáááÇíÑíá
ÇááÑÇÈØíá ÇáÐíá ÈÑßæÇ ÇáíáíÇ ÈáÇ ÝíáÇ æÁÐÈáæÇ Úáí Çááá ØáÚÇÈÇáíáÈ æíÈÇ ÈÇáÈæÇÈ
. ÇÑÒÇÁ ááá æÇÈÈÚÇÁ ÑÒæÇáá

æÇáÚÇáá ÇáÚÑÈí ÇáÁá íÚÒÝ Úáí ÁíÑ áÚáÈ ÓæáÈ ÈáÇ Ááíáá ÒíÇØíááá æáí (ÇááÑÈÒÐÈ
. ÇáÚÑÈ)

ÝÇáÈÈææÇ Ááí ÇááÒÇáÐ ÇáÈí Ýí ØÑíÐßá; æÁíÇßá æÇááÒÇÆí ÇáÈí ÈáÒÈ áßá áÈÐÚæÇ Ýí
ÒÈÇßáá æÈÒÐØæÇ Ýí ÍÈÇááá ; æÈÒÑæÇ ÇáÒÚÈ ÇáÁÝÚÇáí ÈææÇØá ÇáíÒÑ æÈÁÈÚÇí
ÇááÁÇáÑÈ ÇáÚÇááíÊ ; Áááá íÑíæá Áá íÚííæÇ áÚáí ÇáíáÇí ÇáÁÒáÇáí ÇáÚÇááí ÇáÐí ÇáÈÚÈ
áá ÁÝÚÇáÒÈÇá Ááí Ðæá áÒáíá áá Ááá ÇáíÈÇá Èíá Íííæá æÈíá ááÑ ÒÇÈá ; Áááá íÑíæá ÁÚÇíÊ
ÇáíáÇí ÇáÁÒáÇáí ÇáÚÇááí Ýí ÁÝÚÇáÒÈÇá Ááí ÐÈÇá ÁÝÚÇá Òí ÁÝÚÇá ÝÐØ æíÒáæááÇ
. ÍÑÈÇ ÁááíÊ

æÇÚááæÇ Áá ÇááÚÑßÈ ÇáßÈÑí ÒÈßæá Ýí ÇáÈÇÚ ÇáÈí ÁáÈá ÝíáÇ; ÝáÚÑßÈ ÁÒÇØ
ÇááÚÇá ááÇÆíÇ áí áÚÑßÈ ÒÇÈá ; æÁáÈá ÒÈßæááá ÌÒÁ Ç áááÇ áá ÇááÚÑßÈ; æáÚá ÇáÁí
áæÑ Çáíá Ðí æÓÁ Ááíßá áá ÍáÈáÇ; ÝáÁáá Áá ÈÓÈÝííæÇ ááá ÍíÑÇ ÒÈíÑÇ æÚááÇ ÙÒíÑÇ
. æÒíÇÚÈ æÁÐíÇáÇ; ÝáÑíæ Çááá Áá íÑÒÐá ÇáÁíáÇÒ æÁá íáÝÚ Èá ÇááÇÒ

áÓÈá ÈíÇíÊ Ááí ÈæÒíÈ áÁÚáÇÑ ÇáÁíÈÑÇá ÇáÚáíÐ áááÐáÈ ÇáíáÝí ÇáÐí íÈÈÚá
ÇáÁÝÚÇá; ÝáÐá æÒíÈáÇ áßá ááÐ ÇáíØæÇÈ ÇáÁæáí Ýí ÇáÒÑíÐ; æáÐÇ ÍÒÁ áá ÍíááÇ; æÁáÇ
ÁÚáá Ááßá áá ÁÈÈÇÚ ÇááÐáÈ ÇááÇáßí; áßá áÇÈí Ýí áÐá ÇááÑíáÈ æÁáÈá ÈÚíÒæá Èíá
ÇáÁÝÚÇá Áá ÈÓáæÇ ÍÒÈ ÇááÐáÈ ÇáíáÝí; ááÐá ÝÈÇæí Òíí ÇáÁÒáÇá æÇáÁáÇá Áíáí æáÇáß
æÇáÒíí ÇáÁáÈÇáí ÈæíæÈ ÈÑß áíÆÇÈ ÇáÒáÇÈ ÇááíÇáÝÈ áááÐáÈ ÇáíáÝí ÁÐÇ ÒÇá ÇáÁáÇá
. ÍáÝíÇ

ipæá Ôíí ÇáÁÓáÇá (aĩÇÑ ÇáÔÑíÚÉ Úái Äá ÇáæÇÌÈ ÈÍÔía ÇááÔÇáí æÈßáíááÇ; æÉÚØía ÇááÝÇÓÍ æÈßáíááÇ; ÝÁÐÇ ÈÚÇÑÔÈ ßÇá ÈÍÔía ÁÚÚá ÇááÔáíÈía ÈÈÝæíÈ ÁíäÇááÇ; æÍÝÚ . ÁÚÚá ÇááÝÔÍÈía ÈÇÍÈäÇá ÁíäÇááÇ ææ ÇááÔÑæÚ) äläæÚ ÇáÝÈÇæí 28/284 æáÐá ÞÇÚÍÈ ÚÇæÈ íÞÑÑáÇ ÇáÁäÇá ÇÈá ÈíáíÈ ææ íÝÔááÇ ÈÚÍ Ðáß æíÔÑÈ ááÇ ÁäÈáÈ ÚááíÈ ßÈíÑÈ ÈíäÇ Ýí ÈäÇíÇ äläæÚ ÇáÝÈÇæí; æáÞÈØÝ ÈÚÔáÇ áíÔíÇí ÇáÁäÑ æÔáíÇ . æÈíÇäÇ

ÝÝí ÀíÇÈÈ Úái ÓÁÇá Íæá ÔáÇÈ ÇáÁäÇá ÈÞæá íÔÉÍÈæá ÇáíäÑ ÈÇáÈÔááÈ ææá áÇ íÑí ÇáíäÑ ÈäÇ; Áæ áÇ íÞäÈæá Ýí ÇáÓáÇÈ æáÐáÈá ÇáÞææÈ; æÚíÑ Ðáß ää ÇááÔÇÆá Áä ÇááÔáß ÇáÑÔíí ÈÑßá ááÇ íÑÇá ÓÍíÇ ÈÁáíÝÇ áÞææÈáá ... ÝíÞæá ÇáÁäÇá ÇÈá ÈíáíÈ (æÞí ÇÓÈÍÈ Áíáí ÁíÔÇ ááá Ôáí ÈÞæá áÇ íÞäÈæá Ýí ÇáæÈÑ æÄÑÇíæÇ ää ÇáÁäÇá Áä áÇ íÞäÈ áÈÁáíÝáá ÝÞí ÇÓÈÍÈ ÈÑß ÇáÁÝÔá áÈÁáíÝáá ...) Èä ÞÇá Úá ÇáíäÑ ÈÇáÈÔááÈ: (æíÔÉÍÈ ÁíÔÇ ÇáíäÑ ÈäÇ ÁÐÇ ßÇá ÇááÁäææä íÈÇÑæá ÇáíäÑ áÈÁáíÝáá ... æáÐÇ ßáá íÑíÚ Ááí ÁÔá ÍÇáÚ ææá Áä ÇááÝÔæá Þí . íÔíÑ ÝÇÔáÇ äáÔáíÈ ÑÇííÈ) äläæÚ ÇáÝÈÇæí 22/344

æÝí ææÔÚ ÁíÑ íÈßáá Úá ÈÚÔ áíÆÇÈ ÇáÓáÇÈ æáÔÈÍÈÇÈäÇ ÁÐÇ ÇÞÈÔÈ áÔáíÈ ÇáÈÁáíÝ ÈÑßáÇ ÝÞÇá : (æíÔÈÍÈ ááÑíá Áä íÞÔí Ááí ÈÁáíÝ ÇáÞææÈ ÈÈÑß áÐá ÇááÔÈÍÈÇÈ; áÁä áÔáíÈ ÇáÈÁáíÝ Ýí Çáíä ÁÚÚá ää áÔáíÈ ÝÚá áÈá áÐÇ; ßäÇ ÈÑß ÇááÈí Ôáí Çááá Úáíá æÓáá ÈÚííÑ ÈäÇÁ - Áí ÇáßÚÈÈ- ááÇ Ýí ÁÈÞÇÆá ää ÈÁáíÝ ÇáÞææÈ; æßäÇ ÁäßÑ ÇÈá áÔÚæí Úái ÚÈäÇá ÁÈäÇá ÇáÓáÇÈ Ýí ÇáÓÝÑ Èä Ôáí ÍáÝÚá áÈäáÇ æÞÇá ÇáíäÇÝ ÔÑ) Ç-á- ää äläæÚ ÇáÝÈÇæí 22/407

æÞÇá Ýí ææÔæÚ ÁíÑ (Áäáá æÝÞæá Úái Äá ää ÍäÑ ÈÇáÈÔááÈ ÔÍÈ ÔáÇÈá; æáá ÍÇÝÈ ÔÍÈ ÔáÇÈá; æÚái Áä ää ÞæÈ Ýí ÇáÝíÑ ÔÍÈ ÔáÇÈá æáá ää íÞäÈ ÔÍÈ ÔáÇÈá æÈÇáÔÚæÇ ÝíäÇ ÁÐÇ ÈÑß ÇáÁäÇá áÇ íÚÈÞí ÇááÁäæá æíæÈá; áÈá Áä íÈÑß ÞÑÇÁÈ ÇáÈÔááÈ æÇááÁäæá íÚÈÞí æíæÈáÇ; Áæ íáÓ ÐßÑá æáÇ íÈæÔÁ æÇááÁäæá íÑí æíæÈ ÇáæÔæÁ ää Ðáß; Áæ íÈÍä æáÇ íÈæÔÁ æÇááÁäæá íÑí ÇáæÔæÁ ää ÇáííÇáÈ ; æÇáÔíí ÇááÞØæÚ Èä Áä ÔáÇÈ ÇááÁäæá ÔÍÍÈ ÍáÝ ÁäÇáá æÁá ßÇá áíØÆÇ Ýí áÝÔ ÇáÁäÑ; ááÇ ÈÈÈ Ýí ÇáÔíí (íÔáæá áßá ÝÇá ÁÔÇÈæÇ Ýáßá æááá æÁá ÁíØÇæÇ Ýáßá æÚáíáá) æßÐáß ÁÐÇ ÇÞÈí ÇááÁäæá Èäá Ýí ÇáÝíÑ áÚá ÔæÇÁ ÞæÈ ÞÈá ÇáÑßæÚ Áæ ÇáæÈÑ ÞæÈ ÞÈá ÇáÑßæÚ Áæ ÈÚÍ æÁá ßÇá áÇ íÞäÈ ää íÞäÈ áÚá ; æáæßÇá ÇáÁäÇá íÑí ÇÓÈÍÈÈ Ôía æÇááÁäææá áÇ íÔÈÍÈæáá ÝÈÑßá áÁíá ÇáÇÈÝÇÐ æÇáÇÆÈáÇÝ ßÇá Þí ÁíÔá) äläæÚ ÇáÝÈÇæí 22/267

æÞÇá Ýí ææÔæÚ ÁíÑ (æáÈá áÐá ÇááÔÇÆá áí ää áÔÇÆá ÇáÁíÈäÇí ; æÇáÁÞæí Áä áÈÇÈÚÈ ÇáÁäÇá Áæáí ää ÇáÈÍáÝ áÝÚá áÔÈÍÈ) äläæÚ ÇáÝÈÇæí 22/452
æÞÇá Úá ÇáÓáÈ ÞÈá ÇáíäÚÈ - áÚ ÁäáÇ áá ÈÑí Ýí ÇáÓáÈ æáßá (Áä ßÇá ÇáÑíá áÚ Þæá íÔáæáÇ ; ÝÇá ßÇá áØÇÚÇ æÑÁí Áä Ýí ÓáÇÈäÇ ÈÁáíÝÇ áÞææÈáá Ááí áÇ ææ ÁáÝÚ ááíÔÇá æÇááÔÑ áÚíá ÇáÈáßá ää ÈíÇá ÇáíÞ ááá æÞÈááá ää æáíæ Ðáß ÝáÐÇ ÁíÔÇ ÍÓá; ÝÇáÚáá ÇæÇíÇí íßæá ÝÚáá áÔÈÍÈÈ ÈÇÑÈ æÈÑßá ÈÇÑÈ ÈÇÚÈÈÇÑáÇ íÈÑíí áÔáíÈ ÝÚáá æÈÑßá ÈÍÔÈ ÇáÁíáÈ ÇáÔÑÚíÈ; æÇááÔáá Þí íÈÑß ÇááÔÈÍÈ ÁÐÇ ßÇá Ýí ÝÚáá ÝÓÇí ÑÇíÚ Úái áÔáíÈä; æáÐáß ÇÓÈÍÈ ÇáÁÆáÈ æÁíáí Áä íÚ ÇáÁäÇá áÇ ææ Úáíá ÁÝÔá ÁÐÇ ßÇá Ýíá ÈÁáíÝ ÇááÁäæáíä) Ç.á- ää äläæÚ ÇáÝÈÇæí 42/ 194 - 195

æíÞæá ÇáÔÇØÈí Ýí ÇááæÇÝÞÇÈ : (Áä ÈÑß ÇáÓáÈ æÇÌÈ ÁÐÇ Áíí ÝÚááÇ Ááí ÈÔííÚ æÇÌÈ áÁä .ÇáæÇÌÈ áÞíá Úái ÇáÓáÈ ÇááíæÈÈ ÞØÚÇ) æÞí ÁÝÈí ÇáÔíí ÚÈí ÇáÚÔíÔ Èä ÈÇÒ íÝÚÈ Çááá ÈÁä ÈÑß ÇááÔÈÍÈÇÈ æÇááíÆÇÈ ÇááÔáæáÈ . áÈíÞí æÇÌÈ ÇáÇÆÈáÇÝ ÁäÑ áÔÑæÚ

Èá Áä ÇááíÈÈ ÇáÔíí äÇÔÑ Çáíä ÇáÁäÈÇáí íÝÚá Çááá íÈÚí Ýí ÇáÝÈæí íÑíÈ ÇÓÈÍÈÈÈ ÈÑß ÇáÓáá ÍáÝ ÇáÁäÇá ÇáÐí áÇ íÑí ÓáíÈäÇ æáÇ íÝÚááÇ æíæíÈ Úái ÇááÁäæá æíæÈÇ áÇ íÓÚá ÈÑßá Áä íÚ áÇ áá íÝÚáá ÇáÁäÇá ää ÇááíÆÇÈ ÇááÔáæáÈ; æíáíáá Ýí Ðáß ÍíÈ ÇáÈíÇÑí æáÓáá ÁäáÇ ÍÚá ÇáÁäÇá áíáÈá Èä ÝíÑí Áä ÇÈÈÇÚ ÇáÁäÇá ÚÇáÈ ÁæíÈ ää ÝÚá Ýí áíÇáÝÈä æÁá ßÇá . áÔáæáÇ æ... æáÐá ÇáÝÈæí ÈÇÈÈÈ Úáá æáÔíáÈ ÝáÇ íÈØÑÝ ÇáÔß ÇáíáÇ ; ÝÈÁí ÍíÈÈ ÈÚÍ ÝÈÇæí ÇáÁæáíä æÇáÁíÑíá ÈÁíÐæá

ÁäÇ ÈÇááÔÈÈ ááÁäæÑ ÇáÔíÈÈ ÝÞí ÁÑÔááÇ ÇáíßÈæÑ ÍáÔÈ æÁÞÇá ÈáÇÈ ÚÔÑÈ áÞØÈ Ýí . ääØÞÈ ßÇÈá; æáÚáßá ÞÇÈáÈæá æíÚíÈä ÈÈÚÔ ÇáííäÇÈ ÇáÔíÈÈ Ýí ÇáááØÞÈ ÁäÇ ÈÇááÔÈÈ ááÁÔÑí ÇáÔíæÚíá ÇáÐíá íáØÞæá ÈÇáÓáÇíÈía ÈÚÍ ÁÔÑáá ÝÇáÁäÑ ÑÇíÚ Ááí ÇáÁáíÑ æÇááíßáÈ ÇáÔÑÚíÈ Úáíßá; ÁäÇ ÇáÞÈá Çæ ÇáÁÔÑ æÇáÓíá Áæ ÇáÝíÈí; æÇááÔáíÈ ÇáÔÑÚíÈ áí ÇáÚÈí Èííí ÇáÁÑíí; æÇáíßá íæÑ áÚ ÇááÔáíÈ ÇáÔÑÚíÈ ÍíÈ íÇÑÈ; æáÞí ÈÍÈÈ áÐÇ ÇáÁäÑ Ýí ßÈÇÈí Ýí ÇáíäÇí ÁíÇÈ æÁíßÇá æÇáÁäÑ áÝÔá ááÇß; æÁäÇ ÇááØÞ ÈÇáÓáÇíÈía ÈÇááÔÈÈ ááÁÝÚÇá ÝáíÓ íÇÞäÇ áíäÇÆáá íÇÆáÇ ; ÁÐ Áäáá áíÔæÇ ßÝÇÑÇ ÁÔáÇ Èá íÚÇááæá . áÚÇááÈ ÇááÑÈÍía Áæ ÇáÓáÇíÞÈ

ÁäÇ ÈÇááÔÈÈ áÚáíáÈ ÇáÓáÇí ÝáÇ ÈíÈ ÈæÔíÚáÇ Úái ÇááíÇáíá ÁÐÇ ßÇá ÇáÓáÇí íÈÇÚ Ýí ÇáÁÓæÇÞ æíÞØØ Ýí Áííí ÇáÔíæÚíá; æÁÑí æÇááá ÁÚáá æáÐÇ ÇáÁäÑ íáØÈÞ ßÐáß Úái ÚáÇÆá ÇáíÈÈÈÈÈ æÇááíÇÝÚ æÇáÑÇíäÇÈ ÁÐÇ ÁÔÑ ÈíÚ ÇáÓáÇí ÈÇáíäÇí Áä íÈÞí ÇáÓáÇí ÇáÈÞía æÇáíÝíÝ ááíÈáÈ æÈÔÈÑÔí ÁáÝÔ ÇáÚÇááíá ÈäÇá; ÝÁá ää íßá áíí ÇáÁáíÑ áÇá ÝáÇÈÁÔ Áä íÓíá ÞíáÈá ÍíäÇ Úái áÝÔá ÍÈí ÁÐÇ ÝÈÍ Çááá Úái ÇááÔáíá ßÇÈá æÞÇáÈ ÇáíæáÈ Óíáá áÐá Çáíæá ; æÞí ÇÓÈÑÔí ÑÓæá Çááá Ôáí Çááá Úáíá æÓáá áÝæÓ ÇááíÇáíía íæá Íáíá æÁÚÇí ÇáÓÈí ää . ÇááÔÇÁ æÇáÁØÝÇá æÇáÁæáÇí Ááí áæÇÔá ; áÚ ÁäáÇ ÍÞáá æÁÔÈÍÈ äáßÇ ááá ÈÚÍ ÇáÝÈÍ

æðÐá ÇáÍÇáÉ ää ÇáÖÑæÑÉ; æÇáÖÑæÑÇÉ ÈÐÍÑ ÈÐÍÑáÇ; æÃÑì Áä íÁÍÐ Ýí ðÐá ÇáÍÇáÉ ÈÑÑÁí ÇááÇÒÑí æÇááÇáí æÇáÝÒÇÑí æÇáÓÇÝÚí æÚíÑáä ää ÇáÝÐáÇÁ ÇáÐíä íÚÈÈÑæä Áä ÁäÑ ÇáÚáÇÆä ÇááäÐæáÉ æÚíÑ ÇááäÐæáÉ ÑÇÍÚ Ááí ÇáÁaÇä íÈÖÑÝ ÈäÇ ÍÓÈ ÇááÓáÍÉ ÇáÖÑÚíÉ æÝí ðÐÇ ÐíÇÓ ÇáÚáÇÆä ÇááäÐæáÉ Úáí ÇáÃÑÇÓí æÇÓÈÑÒÇí ÈÝÚá ÚáÑ ÑÓí Çááá Úáä Ýí .-ÓæÇí ÇáÚÑÇÐ- æÇááá ÁÚáä :æÍÈÇäÇ ÇÍÚáæÇ ÓÚÇÑíä

(íÇ ÁíáÇ ÇáÐíä ÁäææÇ ÇÒÈÑæÇ æÒÇÈÑæÇ æÑÇÈØæÇ æÇÈÐæÇ Çááá áÚáíä ÈÝáíæä) Áá ÚáÑÇä : (200) æÁÓæÈßÚä

æÝÐáä ää äÈí ÐÇÈá áÚá ÑÈíæä ßÈíÑ ÝäÇ æäææÇ áäÇ ÁÒÇÈää Ýí ÓÈíá Çááá æäÇ ÓÚÝæÇ æäÇ) ÇÓÈßÇææÇ æÇááá íÈÈ ÇáÒÇÈÑíä æäÇ ßÇä Ðæááá ÁáÇ Áä ÐÇáæÇ ÑÈäÇ ÇÚÝÑ áäÇ ÐææÈäÇ æÁÖÑÇÝäÇ Ýí ÁäÑáÇ æÈÈÈ ÁÐÍÇáäÇ æÇáÖÑáÇ Úáí ÇáÐæä ÇáßÇÝÑíä ÝÁÈÇää Çááá ÈæÇÈ (ÇáíáíÇ æÍÓä ÈæÇÈ ÇáÁÍÑÉ æÇááá íÈÈ ÇááíÓáíä (Áá ÚáÑÇä: 146-148)

æÝÐáä Çááá æÓíí ÍØÇáä æáÖÑáÇ æÁíÇáä; æáÓÁá Çááá áäÇ æááá ÍíÇÉ ÇáÓÚÍÇÁ æÍÈÈÉ ÇáÓáíÇÁ æÇáíÓÑ áÚ ÇááÈí Óáí Çááá Úáíá æÓáá; æäÑíæ Çááá Áä íÑÝÚ ÑÇíÉ ÇáÁÓáÇä Ýí . ÁÝÚÇáÓÈÇä æÝí áá ãßÇä æÁä íáá ÍæáÉ ÇáÐÑÁä æÁä íÚáäÇ ää Íæä ÇáÐÑÁä ; Ááá ÓáíÚ áíÈ

Áíæáä
ÇáíßÈæÑ/ ÚÈÍÇááá ÚÓÇä
ÈíØÇæÑ Ýí 27/ÓæÇá /1409áÚ ÇááæÇÝÐ 1/6/1989ä

ÑÓÇáÉ ää ÝÓíáÉ ÇáÓíí ÚÈÍÇááá ÚÓÇä
* Ááí ÝÓíáÉ ÇáÓíí Ç Èí ÈßÑ ÇáíØÇÆÑí
.[æÖÑÈ Ýí ááíÈ ÇááÚÑßÉ Úíí 56 ÈÈÇÑíí 1 Ðæ ÇáÐÚíÉ ÚÇä 1409áÚ ÇááæÇÝÐ 17/6/1989ä*]

ÓííáÇ ÇááÈíÑ ÁÈÇ ÈßÑ ÇáíØÇÆÑí
ÍÝÚá Çááá æÑÚÇä

: ÇáÓáÇä Úáíáä æÑíáÉ Çááá æÈÑßÇÈä æÈÚí ÝäÇ íÝí Úáíáä ÇááÖÑ ÇáÚÚíä ÇáÐí ää Çááá Èä Úáí ÇááíÇáíä Ýí ÁÝÚÇáÓÈÇä æÇáÖÑÈÉ ÇáÐÇÓáÉ ÇáÈí æíááÇ Çááá Úáí íí ÇááÓáíä ÇáÇÝÚÇä ááÓíæÚíÉ ÇáíæáíÉ ÇáÈí ÈÇÈÈ ÍÇÆÑÈ ßíÝ ÈÈÍáÖ ää ÇáÐæÇÚí ÇááäáíÉ æÇáÁÈÑÇí ÇáÚÇííÉ ÇáÈí ÚÇÓÈ ÝíäÇ ÇáÓíæÚíÉ ÚÈÑ ÇáÚÐæí ÇááÇÓíÉ

æÍÑí ÇáÑæÓ æÇáÈÐá ÇááíÇáíæä ää ÍæÑ ÇáíÝÇÚ Ááí ÍæÑ Çááíæä ÇáÁÓÈÑÇÈíí æÇÍÉÁÇá Çááíä ; æÇÍÉÁÇá Çááíä ÁäÑ Ýí ÚÇíÉ ÇáÓíÇáÉ æÇáÓÚæÈÈ æíÈÇí Çáí ÈäÚíä ÍÐíÐ æÁáßÇáíÇÈ ßÈíÑÈ æÐíÇíÉ ææííÉ

æÈÚí ÍÑæí ÇáÑæÓ ÈæÐÝ ÇáÓííÐ ÐÈá ÇáÚíæ Úä ÇáÇáíÇí æÇáÈÁíí æÇÓÈÍ ÇáÇÚáÇä ÇáÚÇáí íÑßÓ Úáí ÈØæáÉ ÇáÇÈÍÇí ÇáÓæÝíÈí æíÑÆÈä ÈÇÈÍÇÐ ÐÑÇÑ ÇáÓáÇä æÇáÁáÓíÇÈ æÁä ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí Ðí Èíæá Ááí ÍÑÈ ÁááíÉ ; ÝÁÐÇ ßÇä ÇáÇÚáÇä ÇáÚÑÈí Ýí ÇáÝÈÑÈ ÇáÓÇÈÐÈ íÑßÓ Úáí äÓíáÈ ÑæÓíÇ Ýí ÇÚáÇÐ ÁÝÚÇáÓÈÇä æíÈÑÓ ÈØæáÉ ÇááíÇáíä ÇáÐíä æÐÝæÇ . ßÇáÚáÇáÐÈ ÁäÇä ÇáíÈ ÇáÑæÓí ÝÁä ÇáÓíÇÓÈ ÇáÁä Ðí ÈÚíÑÈ

Áä ÇáÓíÇÓíÉ ÇáÚÇáíÉ ÇáÁä æÁíáÓÈ ÇáÑÓí ÇáíæáíÉ ÈíÑß Áä æÓæá ÐÇíÉ ÇáíáÇí Ááí Çáíáá ÓÇÈÐÈ ÝÑííÉ ää ÈíÓá Ýí ÇáÁÑÓ ÈÚí Áä Øæí ÁÚÍÇÁ ÇáÇÓáÇä ÈÇáÖÑí ÇáÓÇáí Ýí ÇÓÈÇáÈæá (ÇáíáÇÝÉ) 3/áÇÑÓ/1924ä Úáí íí ÇáÐÆÈ- Úíæ Çááá æÑÓæáä- ÁÈÇÈæÑß ; æðÇÇ ÇáÁÑ æäæ áíÇæáÉ ÇÚÇíÉ ÇáíáÇÝÉ Áæ ÇáíæáÉ ÇáÁÓáÇáíÉ ÐÓíÉ Ýí áÚÑ ÇáÚÑÈ æÇáÖÑÐ ÍæäáÇ ÍÑØ ÇáÐÈÇí æÓáÇáÇÈ ÇáíáÇÁ ääÇ áÇíááá áÇÚÍÇÁ Çááá Áä íäÇíææÇ Ýíá äÇíÇä Ýíáá ÚÑÐ íäÈÓ Áæ äÝÓ ííÑí ; æðÐá ÐÓíÉ áíáÚ ÚáíáÇ ÍæáíÇ æáí Úíä ÇáÓáÇí ááÁÓáÇä Áä íÚæí áÑÈ . ÇíÑí ääÓÇæáÉ äÓÇØä Ýí ÇáííÇÈ æßáÇ ÁäÓáá Çááá ÚÐííÉ æÖÑíÚÉ æáÚÇá ÍíÇÈ

Áááá íÓáíæä ááÁÓáÇä Çááíáí Ýí ÐæÇáÉ ää ÇáÓÚÇÆÑ ÇáÈÚÈííÉ Íæä Áä ÈäÈí ííá Ááí ÓÆæä ÇáííÇÈ ÈÇáÈÓííÑ Áæ áÚÇä Çáíáä ÈÇáÈÚííÑ Èä ÇáÈáÝíÐ Úáí áÚíí ää Çáæíí ÇáÁááí ; æðÇÇ ÝÇááÁÇáÑÈ ÇáÚÇáíÉ ÇáÁä : áíÇæáÉ ÍáÐ ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí æÇÚÇíÉä áÑÈ ÁíÑí Ááí ÐáÐáá ÇáÐÈáí æÇáÁáíáí ÈÚí Áä Èíæá Ááí ÍáÇí ÁÓáÇáí æðÇÇ ÝÇááÁÇáÑÈ Úáí ÍáÐá æÐØÚ ÇáÖÑÇííä ÇáÈí Èáíä ÈÇáíÇÈ ää ÐÈá ÇáÚÇáá ÇáÇÓáÇáí ÁÖÈíÈ ÓÚá ÇáßÝÇÑ ÇáÓÇÚá íäÈáæä ÈäÇ ßá ÓÈíá æíÓááæä ÈäÇ ßá æÓíáÉ ÝáááÇÈ ÇáíÑÈ ÇáÁááíÉ ÇáÁÝÚÇáíÉ æÈÚáíÑ ÁÝÚÇáÓÈÇä ; æÐÓíÉ ÇáááÇÈíÉ æÇáíæáÉ ÐÇÈ ÇáÐÇÚíÉ ÇáÑíÓÈ ; æÇááÁÈáÑ Çáíæáí áíá ÇáÐÓíÉ ÇáÁÝÚÇáíÉ ßááÚÇ ÓÚÇÑÇÈ ÈÑÇÐÈ æÚáÇæíä ÈÇÑÓÈ áðÐá ÇááÇáÑÈ ÇáíÈíÈÈ ÇáÈí ÈäÓí . ÍæØáÇ ÇíÇíí ßá ÇáÚÇáá ÇááÚÇíí ááÁÓáÇä

Áíí ÇáíÈíÈ : ÁÚæí Çáí ÐÓíÉ ÝÈí Çááíä : ÁááÇ ÐÓíÈ ÓíáÈ ÓÇÆßÈ ÈíÈÇí Ááí ÈßÇÈÝ áäÇ ÁáßÇáíÇÈ ÇááÓáíä æØÇÐÇÈäá ÈíÈÇí Çáí ÍØØ áíááÉ ää ÐÇíÈ ßÈÇÑ áÝÈí Çááíä ÈíÈÇí Çáí Èææíä íáÝí ááÁÚÍÇí ÇáÓíáÉ ää ÇááíÇáíä ÇáÐíä ííÇÖÑæä Çááíáíä æÁÝÓááÇ ÇááíÈÇÈ ÇáíÇáÓÈ ÇááíÝæÚÈ ßÇááÑíÓ ; ÈíÈÇí Ááí ÇÓáíÉ æÐíÇÆÑ ßÈíÑÈ áÚíÉ ÐÈá ÇáÈíÁ

ÈÇÁÁÚÑΒÉ ; ÈÍÈÇÌ Çái ÆÓÈÏÝÍÇÈ æÞØ ÁÓÚÇÝ ÆÍÇáiÉ; ÈÍÈÇÌ Áái ÚáÇÁ æÍÚÇÈ ÍÈÈÈæä ÇÁÁÇÓ æÍÈÈæä Ýí ÞáÈÈ ÇÁÁÌÇÁÍÁ ÇÁÍÁÇÓ æÈÐΒÍÑÁä ÈÇÁÈæÇÈ æÇÁÍÁÈ ÈÍÈÇÌ Çái ΒáiÇÈ ΒÈÍÑÈ ää ÇÁÇÍæÍÈ áÚÍÈ ááÍÏÇÑ ÇÁØæíá ; ÈÍÈÇÌ Çái ÓÍÇÑÇÈ ÇÓÚÇÝ æÓÍÇÑÇÈ æÞá ; ÈÍÈÇÌ Çái æÈÇÁÚ æÞÍÈ ΒÇÝÍÈ ááÞá ÇÁáÁä æÇÁÐÍÇÆÑ ; ÈÍÈÇÌ Áái ÚÍÍ ΒÇÝ ää ÇÁÍÁæä æÇÁÈÚÇá æÇÁÍáÍÑ .áÈáÞáÇÈ ÇÁÁÌÇÁÍÁ Ýí ÆÍÇá ÇÁáÚÑΒÈ ÇÁæÇÓÚÈ

ÁÍáÇ ÇÁÁÍ ÇÁÍÈÍÈ : ÇÁÁä Íái ÇÁæØÍÓ æÍÇÁ ÍæÑ ÇÁÍÚÇÈ æÇÁÈÍÇÑ æÇÁÁÍÓáíá æÇÁÝáííá ää ÇÁÚÓΒÑÍíá æÇÁÁØÈÇÁ æÇÁÁÍÑÓíá Ýáá ÍΒæä áΒá æááÏÝæÈ ää ÈáÇáíÐΒá Ýí áÐá ÇÁáÑÍáÈ ÇÁÍÞÍÐÈ ÇÁÍÏÇÓÈ æÇÁÍÇÓáÈ Ýí ÈÇÑÍÍ áÐá ÇÁÁáÈ ç.. Áä ÇÁÁÑ ÚÚíá ; æÇÁÍØÈ Íáá ; æÇÁæÞÈ . Èáíá ; æÇÁÝÑÓÈ ÒÇÁÍÈ ; æÇÁÚÑæÝ ææÇÈÍÈ äáíÆÈ ; ÝáÇ ÈÝÞÍæáÇ ÝÈÚÏæÇ ÁÏÇÈÚ ÇÁáÍá ÇÁÓÇÍÈ Ýí ÇÁÈÚÇÑΒá æÇÁÈÚÇÑ ÁäÈÇÁΒá ; Ýáá ÈÍáæä ÈÍáæΒá æÈÓááæä ÈÍáÍΒá Áä ÍÝæÈΒá ÇÁÞØÑ æÇÁÁÍÑ ç æáÇÁΒá áÇ ÈÞÇÈáæä Ýí ÒÈÍá ÇÁáá æÇÁáØÈÏÚÝíá ää ÇÁÑÍÇá æÇÁáÏÇÁ æÇÁæáÍÇá ÇÁÐÍá ÍÞæáæä ÑÈäÇ ÁÍÑÍáÇ ää áÐá ÇÁÞÑÍÈ ÇÁÚÇáá ÁáááÇ æÇÍÚá ááÇ ää áÍáΒ æáÍÇ æÇÍÚá ááÇ ää áÍáΒ äÓÍÑÇ ; Þá Áä ΒÇá ÁÈÇÁΒá æÁÈäÇÁΒá æÇÍæÇáΒá æÁÏæÇÍΒá æÚÓÍÑÈΒá æÁáæÇá ÇÞÈÑÝÈææÇ æÈÍÇÑÈ ÈÍÏæä ΒÏÇÍáÇ æáÏÇΒá ÈÑÏæááÇ ÁÍÈ ÁáÍΒá ää ÇÁáá æÑÏæáá æÍáÇÍ Ýí ÒÈÍáá ÝÈÑÈÏæÇ ÍÈÍ ÍÁÈÍ ÇÁáá ÈÁáÑá æÇÁáá áÇ ÍáÍ ÇÁÞæä ÇÁÝÇÏÞíá ÇÁÈæÈÈ

: 42; æÍÈÇáÇ æÑÍÍ Áä ÈØáÆá ÞáæÈΒá ÝáÞæá áΒá áÇ ää íæä íáÑ Úái ÁÝÚÇáÏÈÇä ÁáÇ æÍÞÐ ÇÁáÍÇÁÍæä áÏÑÇ ÍÍÍÇ æÈÞÍáÇ ááæáÏÇ ° áááÇ -1 . ΒÇá ÍÏÆÍÇ

Áä áÚææíÇÈ ÇÁÏíæÚííá æÈÍÏáÈ æÍÚÍÏæä Ýí ÐÚÑ ÚÍÍÈ æÍæÝ ÑáíÈ ÈíááÇ áÚææíÇÈ ÇÁÁÌÇÁÍÁ -2 ÈáÇØÍ ÇÁÓÍÇÈ æáÝæÏáá ÈÈÇÑÍ ÇÁÁÏæÍ ÚÏÈ æÁÈÇÁ æÑÍæáÈ æÏááÇ

Áä ÇÁÍΒá ÇÁÏíæÚÍ ÁÍá Çái ÇÁÏÞæØ ÈÁÐá ÇÁáá æÇÁÞÏÍÈ áÇ ÈÚÍæ Áä ÈΒæä ÞÏÍÈ Òáá ÞÍ -3 . ÍØæá Áæ ÍÞÏÑ ÈÞÍÑ ÇÁáá æÚááá

áÞÍ ÝÈÍ ÇÁÁÌÇÁÍæä ÍáÇá áÐÇ ÇÁÚÇá(ÇÁÇÏáÑ ÇÁÍáÏÈ ÇÁáÇÏÍÈ)áÇáá ÍÝÈÍæä ÍáÇá ÍáÏÈ -4 ÁÚæÇá æáá ÍÈÐ ÒæÍ áÑÇΒÏ ÇáæáÇÍÇÈ ÇÁáÍÇØÈ ÈÇÁÁÌÇÁÍÁ ÇÍÇØÈ ÇÁÏæÇÑ ÈÇÁáÚÏá

æÇáÇ ΒÇÈá ÇÁÚÇÏáÈ Ýáí áÍÇÏÑÈ ÍÏÇÑÇ ÒÍÍÍÇ æÈáÈÚÑ ÁÍÇáÇ ÒÍÍÈ ÞÍ ÍΒá ÝíáÇ .ÇÁÁÌÇÁÍæä ÇÁÍáÇÍÞ ÝíááÚæä æÏæá ÑÚÍÝ ÇÁÍÈÏ Çái ΒÇÈá ÇÁÐÍ ÈáÈÚÑá ÒáÑÇ ÈÏáÑ ää ææÏΒæ æáÁáá ää ÇÁáá ÚÏæÍá Áä ÍΒæä ÚÇá 1410áÚ ææ ÚÇá ÇÁÝÈÍ æÇÁÈÁÍÍ æÇÁÈáÍá (æíæáÆÐ ÍÝÑÍ ÇÁáÁáæä ÈáÏÑ ÇÁáá ; íáÏÑ ää ÍÏÇÁ æáæ ÇÁÚÏÍÏ ÇáÑÍá) ; æÚáÍáÇ ÍÞÈá ÇÁÍá Úái Ííá ÇÁáá ÝÍØáÆæä (ÁÐ ÍÇÁ äÏÑ ÇÁáá æÇÁÝÈÍ æÑÁÍÈ ÇÁáÇÏ ÍÍÍæä Ýí Ííá ÇÁáá ÇÝæÇÍÇ ÝÏÈÍ ÈÍáÍ .ÑÈΒ æÇÏÈÚÝÑá Ááá ΒÇá ÈæÇÈÇ)

ÇÓÁá ÇÁáá ÇÁÚÚíá Áä ÍÑíáÇ ÇÁÍÞ ÍÞÇ æÍÑÏÞáÇ ÇÈÈÇÚá æÍÑíáÇ ÇÁÈÇÏá ÈÇÏáÇ æÍÑÏÞáÇ ÇÍÈáÇÈá;æÁä íáΒá áááÁáíá Ýí ÇÁÁNÏ æáÏÁáá ÚÏ æÚáÇ ÍÍÇÈ ÇÁÓÚÍÇá æÍÇÈáÈ ÇáÏáÍÇÁ æÇÁÍÏÑ áÚ ÇÁáÈÍ- Òái ÇÁáá Úáiá æÏáá- æáÝÚ ÇÁáá ÈΒá æÈÞáæÈΒá ÇÁáÏáíá æÍÚáΒá áÝÈÍÇÍÇ . áΒá ÍÍÑ æáÚáÇÞÇ áΒá ÒÑ

ÁæÏÍΒá ÈÈÐæÍ ÇÁáá æÈáÇæÈ ÇÁÞÑÁä æÇáÐΒÑ æÍÝÚ ÇÁáÏÇá æÞÍÇá ÇÁáíá æÏÍÇá ÇÁÁÈáíá æÇÁÍáÍÏ æÍÈ ÇÁÏÇÁÍá æÈÈÍÍÈ ÇÁáÍÈ Úái ÇÁÍáÇÍ æÍÈ ÇÁÁÏÈÏáÇÍ ; æÈÍÑÍÏ ÇÁáÁáíá Úái : ÇÁÞÈÇá

ÝÞÇÈá Ýí ÒÈÍá ÇÁáá áÇ ÈΒáÝ ÇáÇ áÝÏΒ æÍÑÏ ÇÁáÁáíá ÚÏÍ ÇÁáá Çá ÍΒÝ ÈÁÏ ÇÁÐÍá) .(ΒÝÑæÇ æÇÁáá ÁÏÍ ÈÁÏÇ æÁÏÍ ÈáÍáÇ ÇÁáÏÇÁ :84 ; ; ; æáÏÈæÍÚ ÇÁáá ÍíáΒá æÁáÇáÈΒá æÍæÇÈíá ÚááΒá

ÁÍæΒá ÇÁÏÚÍÑ/ ÚÚÈÍ ÇÁáÚá ÚÚÏÇá ÇÁÍáÚÈ 5/ ÐÍ ÇÁÞÚÍÈ /1409 áÚ ÇÁáæÇÝÞ: 9- 6- 1989 ä

ää ÁáíÑ ÇÁÁÌÇÁÍÁ ÇÁÚÑÈ ÇÁÏÍ ÚÈÍÇÁáá ÚÏÇá Áái ÞÇÝÁÈ ÇÁÏáÇá

.Áái ÇÁÁÍ ÇÁÍÈÍÈ ÁÈÇ ÇÁÏáÍ æÁÍæÇáá Í. ÒÇÁÍ æÍ. ÁÈÇ ÇÁÍÑÍÇÁ ÍÝÚáá ÇÁáá ÁÍáÚíá .ÇÁÏáÇá ÚáiΒá æÑÍáÈ ÇÁáá æÈÑΒÇÈá

áÞÍ ÚÇÍÑáÇΒá æÈÞÍÈ ÞáæÈáÇ ÚáiΒá ; æΒá ÍÏ Ýí áÝÏÍ ÁááÇ ää æÏÈØÚ Áä áÍáá Í. ÒÇÁÍ áÚáÇ Ýí ÇÁÓÍÇÑÈ ÍÈÍ ÍÈÞÍ áÚáÇ ÍÈÍ ÁÍÑ áÍÚÈ; æáÞÍ ÁæÍÚáÇΒá ÞáæÈáÇ æÚÍáÇ ÁÏÈÇÍÇ; æÁáÇ ÇÁÁNæÇÍ ÝÈÑΒáÇáÇ ÈÍáÞ ÝæÞ ÒáÇÁ ØÇáÞÇá; æÈØæ Ý ÈÈáÍÏÍÑ ææÑÓÍ æÝÑÍÇÑ; æáÑÍæ . ÇÁáá Áä ÍÝÈÍ ÚáiΒá ÈÞÍÈ ÇÁáíá; æÁä ÍÍÚá ÒÞæØ ΒÇÈá ÍÍ ÞÑÍÈ

:ÇÍÍ ÁÈÇ ÇÁÏáÍ æÁÍæÇáá

ææÏÍΒá ÈÈÐæÍ ÇÁáá; æÈáÇæÈ ÇÁÞÑÁä; æÍÝÚ ÇÁáÏÇá; æÍÈ ÇÁáÏáíá; æÇÁÏÈÑ æÇÁÈÈÇÈ Úái áÐÇ ÇÁØÑÍÞ ÇÁÐÍ ÇÍÈÇÑá ÇÁáá ÑÍáÈ ááÚÇáíá æáÍáÇÍÈ áÐÇ ÇÁÍá ; æáæ ÇÁÐÍ ÈΒæä ÇÁÍáÈ ÈÍÈ ÚáÇáá: æ(ÇÁÍáÈ ÈÍÈ ÚáÇá ÇÁÏíæÝ) ÑæÇá ÇÁÈÏáÐÍ æÇÁÍáÇÍ ÁÚÚá ÇÁÚÈÇÍÇÈ ÁÍÑÇ; æÁΒÈÑáÇ ÐÍÑÇ; æáæ ÞáÈ ÒáÇá ÇÁÁÏáÇá; æÇÁÍæä ÚáiΒá ÈÁáÝ íæä ÝíáÇ ÒæÇá ää ÇÁááÇÏá :(ÑÈÇØ íæä Ýí ÒÈÍá ÇÁáá ÍÍÑ ää ÁáÝ íæä ÝíáÇ ÒæÇá ää

ÇáääÇÒá (ÑÈÇØ íæä Ýí ÒÈíá Çááá ÍíÑÇ ää ÄáÝ íæä ÝíäÇ ÓæÇá ää ÇáääÇÒá íÐÇä áíáâÇ æíÒÇä
:ääÇÑáÇ) ÒÍá ÇáíÇßä ææÇÝÐä ÇáÐäÉí
. ÍíÈ ÒÍí (ÞíÇä ÓÇÚÉ Ýí ÇáÖÝ äáÐÈÇá ÍíÑ ää ÞíÇä ÓÈíä ÒäÈ)
:ÄíæÈí ÇáÄÍÈÈ

Ää äääÈßä áí ÇáÄÒáÇí Ýí ÍÇíá ÄÝÚÇäÓÈÇä; ÝßææÇ äÚÈíáíá Ýí Íßäßä; ÝáÇ ÈáíææÇ äÚ ÍäÈ
ÝÈÝÐíæÇ äääÈßä; Ää ÄÒáÇí ÐÇÈ ÇáÈíá ÍíÑ Úáí Çááá ää ÇáÓáÇÈ æÇáÓíÇä; áÄää ßäÇ ÍÇÁ Ýí
. ÇáííÈ ÇáÓíí (áÄä ÝÓÇí ÐÇÈ ÇáÈíá áí ÇáíÇáÐÈ áÇ ÄÐæá ÈíáÐ ÇáÓÚÑ; æáßä ÈíáÐ Çáííä)
æäæÓíßä ÈÓíÇä ÇáÄÈáíä æÇáíííÓ; æÞíÇä Çááíá; æßÈÑÈ ÇáÐßÑ; æÇááØÇáÚÉ Ýí ÇáßÈÈ
ÇáÄÒáÇáíÈ

:Äí ÇáíÈíÈ(ÄÈÇ ÇáÓáíí):ÄÐæá ÈÖÝÈí ÑÆíÓÇ áááíÆÈ ÇáÈÄÓíÓíÈ ááÒÑæÚ ÇáÈíí áÇ íáí
íæÞÝ ÇáÈæÓÚ Ýí äÓÈÖÝí Òí ÈæÑßÇ áÄää Ýí äáÐÈ ÐÑæíÈ;æíÈÐí ÄÈæÇáíÑíÇÁ íÓÇæá Úáää-1
. íÈíÄ ÇáíßÈæÑ ÒÇáí ÈÄäÒÇÄ äÓÈÖÝí Ýí ØÇáÐÇä-2

ääÇáß ÈäÇáíä áÇííä äÚ ÇáÐÇÑí ÓÚíí äÄää Ää ÈÄíÐæáÇ æÈÓÈÚáææáÇ Ýí äÓÈÖÝí ØÇáÐÇä -3
Çáííí

ÒÈÖáßä ÄíæÇÈ æÄíæíÈ ÍííÈ æÈÓÈÚáá ÇáÄíæÇÈÚÄä ÒÇÁ Çááá- Ýí äÓÈÖÝí ØÇáÐÇä-4
ÄíæÇáí ÇáÄÍÈÈ: íÓÇæá ÇáÄí ÄÈæ ÇáÓáíí Úáää ßÄáíÑ ááÄíæÈ ÇáÚÑÈ Ýí ÈíÇÑ æÈííÒÇä æßáíÒ
æÈÚáÇä ÑíÈäÇ íÑÍÚ ÇáÄí ÚÈíÇááá ÄäÒ ÐÑíÈÇ æíÓÈáá ÇáÄäÇÑÈ Ýí ÇáÓäÇá; æíßæä ÄÈæ
ÇáÓáíí äÓÇÚíÇ áá æíÈÐí ÄáíÑÇ Ýí ÇáääÇØÐ ÇáäÐßæÑÈ

æÈßæä ÇáÄæÇá Èíí ÇáÄí ÄÈí ÇáÓáíí íäÝÐ äääÇ Úáí ÇááÓÈÖÝí Ýí ØÇáÐÇä; æÓíÓáá ÇáÄí ÄÈæ
ÄßÑä (Òßí) ÇáÝáÓØíáí æÈáÚ(360)ÄáÝÇ ÈÇßÓÈÇáí (ßáíÇÑ) áÄÈí ÇáÓáíí ÈÓÈÚáá Ýí ÇáíáÇí
(Äí äÈáÚ ÈáÇÈÈ ááÇííä æÓÈÈæÇÆÈ ÄáÝ ÄÝÚÇáí)
. ääÇáß äíææÚÉ ää ÇáÄíæÈ ÇááÇÒíá íÓáæä Äáí ÍÇíá ÄÝÚÇäÓÈÇä ÐÑíÈÇ
:Äí ÄÈÇ ÇáÓáíí

Ää ÇáÓíí ÚÈíÇááíí ÇáÓáíÇáí íÑí Ää íÑÍÚ Äíæß ÈÒÑÚÉ Äáí Äááß; æßÐáß ÍÇÁäÇ ÑíÇÁ ää
ÇáÄíæÈ Ýí Çáííä Ää íÑÍÚ Äíæß; ÝäÄää Ää ÈÑÓá ÄíÇß ÈÒÑÚÉ

.ÄäÇ ÄäÈ ÝÈÈÐí ÍÈí íÄÈí Äí äÇÒí íÓÈáá æßÇáß; æáÚá ÇáÄÒáÑ ÇáÐÇíæÈ Èßæä ÍÇÓáÈ
æäÄää Ää ÈßáÝ Äíæíä ää ÇáÄíæÈ Úáíßä Ää íÐææÇ ÈääÄ ÇÓÈäÇÑÇÈ ÇáÄíÈÇä ää ÈäÓíÑ äÚ
ÇáÓæÑ (æÄää ÓíÁ äæ ÒæÑ ááÄíÈÇä); æÇÐÇ ää íßä áííßä ßäÑÈ ÝáÑíæ ÒÑÇÁ ßÇáÑÈ ää
ÇáÄæÇá ÇáÈí äÚßä æÈÖæíÑ ÇáÄíÈÇä; æÈÇÓä æßÈÈ ÇáííäÇÈ áíá ÈííÑ ääÇ; æÄä ßÇáÈ æÈÇÆí
ÇáÄäÈíÇÈÈÈ ÇáÈÇßÓÈÇáíÈ ÚíÑ äÑÓíÈ; æÄä ää íßä Úáíßä ÇÓÈäÇÑÇÈ ÈßÈÈ ÇááÚáææÇÈ
æÈÑÓáææáÇ ääÇ
æÝÐßä Çááá æ ÑÚÇßä æ Óíí ÍØÇßä

ÓáÇáí Äáí ßá ÇáÄíæÈ íæáßä ; í. ÒÇáí ; ÄÈÇ ÇáíÑíÇÁ ; ÄÈÇ ÐÑ Äá ÇáíáÇä Äää ÇáÄíáÇä æ
ÇáÈÑßÈ
Äíæßä: ÚÈí Çááá ÚÒÇä

ÈÓä Çááá ÇáÑíäá ÇáÑííä
*ÑÓÇáÈ ää ÚÈíÇááá ÚÒÇä Äáí ÇáÐÇÆí ÝÑíí
.ää ÄßÈÑ ÞÇíÈ ÇáíÓÈ ÇáÄÒáÇáí (ÇáÓíí ÍßäÈíÇÑ)*]

ÇáÓáÇä Úáíßä æÑíáÈ Çááá æÈÑßÇÈä
ÄÑíæ Çááá Ää íÈÐÈá ääßä æíáÇíßä; æÄä íÚáá ÍÇáÓÇ áæíáá ÇáßÑíä ; æÄä íÑÒÐß ÇáÄíáÇÓ
æÇáÄÒÈÐÇáÈ ; æÇáÓÈÑ æÇáÈÐæí; áÄääÇ ÍíÑ ÚíÈ (æÄä ÈÖÈÑæÇ æÈÈÐæÇ áÇ íÒÑßä ßííáá
ÓíÆÇ) ÝÇááá- ÚÓ æíá- ííáíßä ää Úíæßä; æíÝÚßä ÈÇáÓÈÑ æÇáÈÐæí ; æÈÇáÓÈÑ æÇáÈÐæí
ÈÈäÓá Úáíßä ÇáááÇÆßÈ ÈÇááÒÑ
Èáí Ää ÈÖÈÑæÇ æÈÈÐæÇ æíÄÈæßä ää ÝæÑáá áÐÇ íáííßä ÑÈßä ÈíáÓÈ ÄáÇÝ ää ÇáááÇÆßÈ)
(áÓæáíä
Äá ÚáÑÇä: 125

ÞÇá ßÈíÑ ää ÇááÝÓÑíä: áÐä ÇáíáÓÈ ÄáÇÝ ää ÇáááÇÆßÈ ÚíÈ áßá ÚÓßÑ ÒÈÑ æÇíÈÓÈ Äáí íæä
ÇáÞíÇáÈ

:Äí ÝÑíí
Ää ÒæÑÈß äÒÑÐÈ Ýí ÄÐäÇääÇ; æáíá äÚáá Äáß ää ÄÈäÇÁ ÇáíÑßÈ ÇáÄæÇÆá; æÇááÓáæä
íÚææä- íÚÈáíæä- Úáí Çááá ÄæáÇ Èä Úáíßä Ýí ÇáááØÐÈ ; áÄääá íÚáæä Äáßä ÄßÈÑ ÇááÇÓ
ÈÇÈÚÇ æÐæÈ Ýí ääØÐÈßä ; æáÞí ßÈÈ Çááá áßä ÇáÝÈí Ýí ÚÇÓäÈ ßÇÈíÓÇ- áíææí ÑÇÞí- ÝÓÇíÈ
. ÝÑíÈ ÇááÓáíä Èßä
:ÄíáÇ ÇáÄí ÇáíÈíÈ

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÄäÈä ÇáÄä Úáí ÄÈæÇÈ ÇááÒÑ ÇáááÇÆí ; æíÚÐÈ ÇááÒÑ ÇáÚáÇÆä æÇáÚáÇÆä; ÓÈÈ ää ÄÓÈÇÈ
ÇáÄíÈáÇÝ; ÍÈí Ää Äáá ÈíÑ ÒÝæÈ áÐä ÇáÄäÈ ÇááÓááÈ Ðí ÇíÈáÝæÇ Úáí ÇáÚáÇÆä ; äääÇ íáÈíá
Çááá æÑÚ ÇááÇÓ æÄíáÇÓáá ; æÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÚáíáÇ ÞÓä ÚáÇÆä Íáíá ÁÚØí
ßÈíÑÇ äääÇ áÓáÞÇÁ äßÈ æíÑä äääÇ ÇáÄäÒÇÑ; äÚ Ää ÇáÄäÒÇÑ ää ÇáÐíä ÞÓÈæÇ ÇááÒÑ
æÚíÑæÇ äíÑí ÇááÚÑßÈ; ÝßÇáÈ äÓíáÈ ÇááÓáíä ÄæáÇ; Èä ää Çááá Úáíáá ÈÇááÒÑ Úáí Áííí

ÇáÄäÖÇÑ; ÝÍÑä ÇáÄäÖÇÑ; ää ÇáÜäÇÆä æÇÚØÇÇÇ áØáÐÇÁ ÇáÝÉÍ ÇáÐíä ßÇäæÇ ÒÈÈ
: ÇááÓíäÉ ÄæáÇ; ÝæÍ- ÙÈÈ- ÇáÄäÖÇÑ; ÝÍäÜää æÐÇá áää
íÇ æÚÖÑ ÇáÄäÖÇÑ äÇ ÐÇÁÉ ÈáÙÈái Úáßä æÍÈ æÍÈææÇ ÝÍ ÄäÝÓßä;! Áää ÄÈßä ÓáÇÇÇ)
ÝáÍÇßä Çááá Èí ; æÚÇÁÉ ÝÁÜäÇßä Çááá Èí; æÄÚÍÇÁ ÝÄáÝ Çááá Èíä ÐáæÈßä;! ÐÇäæÇ: ÈäÇÐÇ
äíÈß íÇ ÑÓæá Çááá æááá æáÑÓæáá Çááá æÇáÝÓá;! ÐÇá: ÄäÇ æÇááá áæ ÒÈÈä äÐáÈä ÝáÖÍÐÈä
æáÖÍÐÈä! ÄÈÍÈäÇ äßÐÈÇ ÝÖÍÐäÇß; æäÍÐæáÇ ÝäÖÑäÇß; æØÑÍÇ ÝÄæíäÇß; æÚÇÆáÇ
ÝÁÓíäÇß; ÄæÍÈä Úái íÇ æÚÖÑ ÇáÄäÖÇÑ Ýí ÄäÝÓßä Ýí áÚÇÚÉ ää ÇáíäÇ ÈÄáÝÈ ÈäÇ ÐæäÇ
áiÓáææÇ ææßáÈßä Áái ÇÓáÇáßä;! ÁäÇ ÈÑÓæä íÇ æÚÖÑ ÇáÄäÖÇÑ Ää íÐáÈ ÇááÇÓ ÈÇáÓÇÁ
æÇáÈÚÍÑ æÈÑÍÚæä ÈÑÓæá Çááá Áái ÑÍÇáßä;! ÝæÇáÐí áÝÓ áíäí Èíä ääÇ ÈäÐáÈæä Èä ÍÍÑ ääÇ
íäÐáÈæä Èä; æáæáÇ ÇááíÑÈ äßáÈ ÇáÑÁÇ ää ÇáÄäÖÇÑ æáæ Óáß ÇááÇÓ ÓÙÈÇ ææÇÍÇ æÓáßÈ
ÇáÄäÖÇÑ; ÓÙÈÇ ææÇÍÇ áÓßáÈ ÓÙÈ ÇáÄäÖÇÑ ææÇÍäÇ; ÇáÄäÖÇÑ ÓÙÇÑ æÇááÇÓ
æÐÇÑ; Çáááá ÇÑÍä ÇáÄäÖÇÑ æÄÈäÇÁ ÇáÄäÖÇÑ æÄÈäÇÁ ÄÈäÇÁ ÇáÄäÖÇÑ; ÐÇá ÝÈßí
ÇáÐæä ÍÈí ÇÍÓáÈ áíÇää; æÐÇáæÇ: ÑÓíäÇ ÈÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiä æÓáá ÐÓäÇ æÍÙÇ; Èä
(ÇäÖÑÝ ÑÓæá Çááá Óái Çááá Úáiä æÓáá æÈÝÑÐæÇ
.ÍÍÈ ÓÍÍ ÑæÇä Áíäí Úä ÇÈä ÓÓÍ

:ÄÍ ÝÑÍ

ÝäÇ ÄäÈ ÈÑí ÇáÄäÖÇÑ ÇáÐíä äÖÑæÇ äÐÇ Çáíä ÐÍ ÍÑææÇ ää ÇáÜäÇÆä æÄÍÐäÇ ÇáÐíä ää
íÇáíæÇ ßÈÍÑÇ áäÐÇ Çáíä; ÝÇæÈÈä íÇ ÄÍ ÇáßÑíä ÝäÐÇ ÇáÚÇä ÚÇä ÇáÄäÖÇÑÇÈ; æäæ ÚÇä
ÇáÜäÇÆä; æÚái ÇáÜäÇÆä íßÈÑ ÇáÄÍÈäÇÝ; æÄäÈ äÓáá ÚÇÐá æäÄ ÄÈäÇÁ ÇáíÑßÈ
ÇáÄæÇÆä; ÝÍÇæä Ää ÈÍä ÍäÇÁ ÇááÓáíä äÇ ÇÓÈØÚÈ; æÄÐÇ ßÇä ÇáíäÇÝ Úái äÈÇÚ æíäíÇ
.ÝÇÈÑß áÄäääÇ æÇßÓÈ ÇáÄÍÑ æÇáÐÍÑ Ýí ÇáíäÇ æÇáÄÍÑÈ

:ÄÍ ÇáßÑíä

äáiÆÇ áßä ÇáíäÇí æÇáÝÈæÍ; æäÑÍæ Çááá Ää íÚää Ýí äíÒÇáßä íæä ÇáÐíÇáÈ; æÍÇæä Ää Èßæä
äÝÈÇÍ ÍÍÑ æäÚáÇÐ ÒÑ; æÇÈÓá Èää Íæáß ää ÇáÄÍÓÇÈ ÇáÄÍÑí æäÓÐ äÚää; ÝÚÍæßä æÇÍÍ
(ÇáÓíæÚíÈ); æÄäÈ æää Íæáß ää ÇáÄÍÓÇÈ äÓááæä æÄÍæÈ; æÍÐ Úái ÇááÓáá Ää íäÖÑ ÄÍÇä æíÝÚä
Ýí Íää æäÇáá æÚÑÓä; ÁíÇßä æÚää ÇááÓáíä æÇÚÈÓÇÈ ÄäæÇááá Äæ ÈÑæíÚää
:æÄíäÇää; æÄíÇßä æíäÇÁ ÇááÓáíä; ÝÝí ÇáííÈ ÇáÓÍÍ
(.áÒæÇá ÇáíäÇ Ääæä Úái Çááá ää ÐÈä ÇáÑíä äÓáá)

:ÄÍ ÇáßÑíä

áÐÍ ßäÈ ÍÑíÒÇ ÚáiäÇ ÒÑÈ ÈäÓíÑ Ää ÄÓá Ááißä æÄÓæÑßä Ýí ÍÈäÈßä ÄäÈ æÄÍæÇáß; æßáÈ
äÓÈÇÐÇ áÄÑÇß; æØáÈÈ Ðáß æáßä ää ÄÓÈØÚ Ää ÄÓá Ááiß; ÝÄää ÇááÚÐÑÈ; æÄÍÚæ Çááá Ää
íäßäí ää ÓíÇÑÈß Ýí ÝÑÓÈ ÐÇíäÈ ; æÐÍ ßÇáÈ ÍØÈí Ää ÄÓæÑ ÐÇÍÈ ÇáíÒÈ æÐÇÍÈ ÇáÄÍÓÇÈ
.ßäâÇ; æáßä ÍÇÁÈ äÝÇÍÄÈ

ÄæÖ ÄÍæÇáß æäíÇáíß ÈÄä íÝÚæÇ ÄäæÇá ÇááÇÓ æÄÚÑÇÓää æíäÇÁää ; æÝí ÇáííÈ ÇáÓÍÍ
(áæ ÇÍÈäÚ Äää ÇáÓææÇÈ æÇáÄÑÓ Úái ÐÈä ÇáÑíä äÓáá áßÈäá Çááá íäíÚÇ Ýí ÇááÇÑ)
. ÓáÇái Áái ÄÍæÇáß ÒÝÐ íÇÑ ; æÄíäí ; æÝÈíí áíäí ; æÇááááÍÓ áÇÓä
ææÓíß æÄÍæÇáß ÈÈÐæí Çááá æÇáÄÍáÇÓ æÈáÇæÈ ÇáÐÑÄä æÇáÄÐßÇÑ æÓæä ÇáÄÈäíä æÇáíäíÓ
; æÐíÇä Çááíä æíÝÚ ÇááÓÇä ; æÚíä ÚíÈÈ ÇááÓáíä ; æÈÑß ÇáááíäÈ æÍÈ ÇááÓáíä ; æÈÚää ÄÍßÇä
.ÇáÖÑÚ ÇáÓáÇáí
äíÚæ Çááá ÚÓ æíä Ää íÚá äÖÑßä ÐÑÍÈÇ; æÄä íÐíä ÍæáÈ ÇáÁÓáÇä Úái Áííßä Áää ÓáiÚ ÐÑÍÈ
. äíÈÈ
ÄÍæßä / ÇáíßÈæÑ ÚÈÍÇááá ÚÓÇä

äææÐÌ ÑÓÇÆá Áái ÐÇÍÈ ÇáíÈäÇÈ

ää ÇáÚÈÍ ÇáÝÐíÑ Ááiä ÈÚÇái ÚÈÍ Çááá ÚÓÇä Áái ÄÍä ÇááíÇáí..... ÐÇÆÍ ÍÈäÈ ÍÝÚä
:Çááá

:ÇáÓáÇä Úáißä æÑÍäÈ Çááá æÈÑßÇÈÄ ÄäÇ ÈÚÍ

ÝÄä Çáíäí áää áíäíä æäÓÈÚíää æäÓÈÚÝÑä; æäÚæÐ ÈÇááá ää ÒÑæÑ ÄäÝÓäÚÇ æÓÍÆÇÈ
ÄÚäÇáäÇ; ää íäíä Çááá ÝäÇ äÓá ää; æää íÓáá ÝäÇ áÇÍí ää ; æÄÓäí Ää áÇ Áää ÁäÇ Çááá æÄÓäí
Ää áíäíÇ ÚÈÍä æÑÓæäá; Çáááá áÇ Óáá ÁäÇ äÇ ÍÚáÈä ÓááÇ æÄäÈ ÈÍÚá ÇáíÒä ÄÐÇ ÓÆÈ ÓááÇ
: æÈÚÍ

áÐÍ ÄßÑäß Çááá ÈÄÖÑÝ ääÓáÈ æÄÝÓá Úää; ÄÐ íÓÑ áß ÇáíäÇí Ýí ÓÈíäá

°íÇ ÁíäÇ ÇáÐíä ÄäææÇ ää íÑÈÍ ääßä Úä Íää ÝÓæÝ ÍÄÈ Çááá ÈÐæä ÍÈää æíÈæää ; ÄÐáÈ Úái
ÇááÄäáíä ÁÚÓÈ Úái ÇáßÇÝÑíä íÇáíæä Ýí ÓÈíä Çááá æáÇ íÇÝæä áæäÈ áÇÆä Ðáß ÝÓá ää Çááá
.» íÄÈíä ää íÓÇÁ æÇááá æÇÓÚ Úáiä

ÇááÇÆÍÈ : 54

æáÐÍ ÈÝÓá Çááá Úáiß ÈÄä ÍÚáß ää ÇááíÇáíä Ýí ÓÇÍÈ ÇáÐÈÇä ; æáÐÍ ää Çááá Úáiß ÈäÖÑ ää Úáiä
» ° æäÇ ÑáíÈ ÄÐ ÑáíÈ æáßä Çááá Ñái æáiÈái ÇááÄäáíä äää ÈäÇÁ ÍÓäÇ Ää Çááá ÓáiÚ Úáiä

ÝÇáÝÓá ááá ÄæáÇ æÁÎÑÇ æää Çááá É; æÇáíáíááá ää ÞÉá æää ÈÚÍ; ÝÄæÕíß íÇ ÁÍ ÈÈÐæí Çááá æäÑÇÞÈÈä; æÁíÇß Ää ííá Áái aYÓß ÚÍÈ Äæ íÇíáß ÈÝßíÑ Ää äÐÇ ÇááÖÑ ÈÚááß æääÇÑÈß; ÝáíÓ áß ää ÇáÄáÑ ÓíÁ (Þá Ää ÇáÄáÑ Þáá áá ä) æÁáíá íÑÍÚ ÇáÄáÑ Þáá; æÇÚáá Ää ÇáÚÍÈ æÇáÚÑæÑ íÍÈØ ÇáÚáá æíááßá ÞáÇ ÈÄßá ÇááÇÑ ÇáíØÈ; ÝÄæÕíß íÇ ÁÍ ÈÇáÁíÁÇÓ áÄáá : ÚÓ ælá áÇ íÞÉá ÚááÇ ÁáÇ ÈÖÑÓíá .ÄæáÇ: Þæää ÕæÇÈÇ ææÇÝÞÇ ááÓáÉ

ÈÇáíÇ : Ää íßæá ÍÇáÓÇ áæíá Çááá ää ÇáÑíÇÁ; ÝÝí ÇáííÈ ÇáÓííí °ää Úáá ÚááÇ ÁÖÑß Ýíá ÚíÑí ÈÑßÈä æÖÑßá«; ÝÚáíß ÈäÑÇÞÈÈ Çááá æíÓíÈä Ýí ÇáÖÑ æÇáÚáá; æÄßÈÑ ää ÇáÓÇáíÇÈ ÚÇáÑÇ æÈÇØáÇ íÝÚß Çááá Ýí ÇáÓíÇÆÍ ; æíáØÝ Èß Ýí ÇááæÇÓá ÚÇáÑÇ æÈÇØáÇ °ÈÚÝÝ Áái Çááá Ýí »ÇáÑíÇÁ íÚÑÝß Ýí ÇáÓíÈ í» °æää íÈÐ Çááá íÚá áá äíÑíÇ æíÑÓÞá ää ÍíÈ áÇ íÍÈÓÈ ÇáÇäÝÇá : 41

° æää íÈæßá Úái Çááá Ýáæ ÍÓÈä«.

æÄæÕíß ÈÈáÇæÉ ÇáÞÑÁä ÝÁáá äæÑ áß Ýí ÇáÄÁÑ; æÐÍÑ áß Ýí ÇáÓáÇÁ; æäæ ÚÓäÈ ááá ÈäÓß Èä; æáíÇÈ ááá ÇÈÈÚá; æäæ Çááí æÇááæÑ æÇáÓÝÇÁ æááÑæí; æÄæÕí ÇááíÇáíá Ää íÈáæá æ íßÈÑæÇ ää ÈáÇæÈä

.<íÇ ÁíáÇ ÇáÐíá ÄäææÇ ÁÐÇ áÞíÈä ÝÆÉ ÝÇÈÈÈæÇ æ ÇÐßÑæÇ Çááá ÞÈíÑÇ áÚááß ÈÝáíæä>> ÇáÓíÈÈ 24

æÄßÈÑ ää ÇáÇÓÈíÇÑÈ æ ÇáÇÓÈÓÇÑÈ; ÝáÇ äíá ää ÇÓÈÓÇÑ æ áÇ ÍÇÈ ää ÇÓÈíÇÑ ; æÝí ÇáÓííí

.<ßÇä ÞÓæá Çááá Óái Çááá Úáíá æ Óáá íÚááÇ ÇáÇÓÈíÇÑÈ Ýí ÇáÇæÑ ÞááÇ> æÇÍÚá Ááá ÇáÓæÑí Úáíß ääá ÈÚááá ää ÇááíáÓíá ÇáÓÇíÞíá ; æÁíÇß Ää ÈíáÚ Íæáß Ááá ÇáÐäæÈ æ ÇáÚÇÝáíá

.<æáÇ ÈØÚ ää ÄÚÝááÇ ÞáÈä Úá ÐßÑáÇ æ ÇÈÈÚ áæÇá æßÇä ÄáÑá ÝÑØÇ> æÇÚáá Ää ÄÓá ÇáÝÓÇí Ýí äÐá ÇáíáíÇ íÑÍÚ Çái ÇÈÈÇÚ ÇáÓáæÇÈ æ ÇáÓÈáÇÈ; ÝáÇ Èí ää ÍÝÚ ÇáÓáæÇÈ ÈÇáÓÈÑ; æää ÍÝÚ ÇáÓÈáÇÈ ÈÇáÚáá æÇáíÞíá; ÍÈí ÈÓÈí ÁáÇáÇ Ýí Çáííá; áÄä ÇáÄáÇæÈ Ýí Çáííá áÇ ÈáÇá ÁáÇ ÈÇáÓÈÑ æ ÇáíÞíá

<æíÚááÇáá ÄÆæÈ íáíæä ÈÄáÑáÇ ááÇ ÕÈÑæÇ æßÇææÇ ÈÁíÇÈáÇ íæÞæä> ÝÄßÈÑ Íæáß ÇáÚááÇÁ; æ ÍÇÑÈ ÇáÓáæÇÈ ÈÞØÚ ÇáØáÚ; áÄä ÇáØáÚ æ ÇáíÑÓ Úái ÇáíáíÇ íÝÓí Ííá ÇááÑÁ æ ÍáíÇá; æ Ýí ÇáííÈ ÇáíÓá

.<áÇ ÐÆÈÇá ÍÇÆÚÇá ÄÑÓáÇ Ýí Úáá ÈÄÝÓí ááÇ ää ÍÑÓ ÇááÑÁ Úái ÇáÖÑÝ æÇááÇá áííá> æ ÁíÇß æÇáÇÓÈÚÇæÈ ÈÇáÚÇááíá ; Äæ ÇÓÈÓÇÑÈ ÇáßÇÝÑíá; Äæ ÇáÑßæä Ááíáá; Äæ ÇáÇÚÈáÇí Úáíáá

íÇ ÁíáÇ ÇáÐíá ÄäææÇ Ää ÈØíÚæÇ ÝÑíÞÇ ää ÇáÐíá ÄæÈæÇ ÇáßÈÇÈ íÑíæßá ÈÚÍ ÁíáÇáßá> <ßÇÝÑíá

Áá ÚáÑÇá 100

.<íÇ ÁíáÇ ÇáÐí ÁäææÇ Ää ÈØíÚæÇ ÇáÐíá ÞÝÑæÇ íÑíæßá Úái ÄÚÞÇÈßá ÝÈáÞáÈæÇ ÍÇÓÑíá> Áá ÚáÑÇá :149

æÚáíß ÈáíÇÑÈÈ ÇáÈíÚ ÕÚíÑáÇ æßÈíÑáÇ; æäÈä ÇááíÇáíá ÁáÇ ííááæÇ ÇáÑÞí æ ÇáÈáÇÆä; æáÇ íÈáÓíæÇ ÈÇáÞÈæÑ; æÁáÇ íÓÚæÇ ÚáíáÇ ÇáÁÚáÇá æÇáÓáæÑ; æÁáÇ íÈææÇ ÝÁä ÈäÇÁ ÇáÞÈæÑ ÍÑÇá; æÄä áÇ íÈææÇ ÚáíáÇ ÇááÓÇíí; æÄä áÇ íæÞíæÇ ÚáíáÇ ÇáÖÑí; áÄáá ÞáÇ ÍÇÁ Ýí ÇáííÈ <<ÄæáÆß ÕÑ Çáíáß Úáí Çááá>>; æÝí ÇáííÈ <<ÕÑ ÇááÇÓ ÇÈáÇá ÇáÐíá ÈíÑßáá .<<ÇáÓÇÚÈ ÁííÇÁ æÇááÈíÐíá Úái ÞÈæÑáá ÇááÓÇíí æÇáÖÑí

æÄæÕ ÇááíÇáíá ÈÖæä ÇááÇÝáÉ; æ ÈÞíÇá Çááíá; ÝÁáá Úæä ááá Ýí ÄáÑ ÍáÇíáá; æáÇ ÈíáÚ Þá ÇáÓáÇííÇÈ Èííß; Èá æØÚ ÇááÓáæáíÇÈ Úái ÁÚæÇáß; ÝÁá äÐÇ íÑííáá æíÓííáá ÈÞÈ Èíß æíÈÇ áß; æäæ ÑÇÍÈ áß; æÁíí ááÚáá; æÄáÝÚ ááíáÇí; æäÐÇ íÞáá ää ÇáÈáÑí Úái ÄæÇáÑß; Äæ ÇáÈÝáÉ ää ÞÈÖÈß; æíÝÚ ÇáÓÝ ää ÇáÄáÓÞÇ æÇáÈáÓÞ; æÁíÇß æÇáÈíÓÓ Úái íæíß Äæ ÈÈÈÚ ÚæÑÇÈáá; ÝÁä ÇáÄáíÑ ÁÐÇ ÇÈÈÚí ÇáÑíÈÈ Ýí ÇááÇÓ ÁÝÓíáá Äæ ÞÇí Ää íÝÓíáá <<æää ÈÈÈÚ ÚæÑÈ Áííá ÈÈÈÚ Çááá ÚæÑÈá æÝÓíá æáæ Ýí íæÝ ÈíÈä >>; æßá ÁÝÓíÈ äÐá ÇáÞÓíÈ ää ÞáæÈ; æßá äÓÞÈ ää ÕÝæÝ; æÈíÈÈ Áái íæíß ÈÇáÁÈÈÓÇæÈ ÇáÓÇíÞÈ ; æÈÚÇÓ Úá áÝæÇÈáá ; æÇÚÝ Úá äÓíÆáá; æÇÞÈá áíÓááá; æáÇ ÈíÚá Úáß Èáá ÓíÆÇ

æÇÚáá Ää ÇáÚÇáá ÇáÁÓáÇái Þáá íÑææ ÈÈÖÑá Áái ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇái; æíÈÇÈÚ ÁíÈÇÑá ÈÇáÈáÇá ÈÇáÚ; æäæ íÓÈíÆÐ Úái ÇáÈáÇáá ; æáÑíæ Çááá ÚÓ æíá Ää íáÖÑßá æíÈÈÈ . ÁÞíÇáßá; æÄä íÞíá ÍæáÉ ÇáÁÓáÇá Úái Áíííßá; Ááá áÚá Çááæái æ áÚá ÇááÓíÑ

Áíæßá / ÚÈí Çááá ÚÓÇá

äá ÇáÞÇÆÍ ÇáÄÓÈÇÐ ÚáÇá áíáí ÁÑíá ÈæÑ Áái ÇáíÇÚíÈ ÇáíßÈæÑ ÚÈíÇááá ÚÓÇá ÈÓá Çááá ÇáÑíáá ÇáÑííá Çíí ÇáßÈíÑ æÇáíÇÚíÈ æÇáÚÇáá ÇááíÈÑ Çáíáæä æíÇíá ÇáÁÓáÇá æÇááÓááíá ÇáíßÈæÑ ÚÈíÇááá ! ÚÓÇá .. ÇááíÈÑá :ÇáÓáÇá Úáíßá æÑíáÉ Çááá æÈÑßÇÈä æÈÚÍ

YANÆ Çááá ÇáæÇÍÍ ÇáÁÍÍ ÇáYÑÍ ÇáÖáÍ Áä ÈßææÇ ÈÍÍÑ æÚÇYÍÉ ;æÄä ÈäÇáæÇ ÓÚÇÍÉ
.ÇáÍÇÑíá
ÈÓááÈ ÍØÇÈßá ÇáæÞÑ ÇáÐÍ ÒÇá ÍÈÖÑ Úá ÒÍÈßá; æßÇá ÍÍÆí Èíà ØÍÇÈÁ ÇááYÇáíá ÇáÞíáÈ ÇáÈÍ
áÇ ÚáÇÁ ÚááÇ áÁÍ YÑÍ áÍáÖ ; æÁáßá áÇ ÈÑßÈá ÓÍÆÇ áYÍÍÇ ÁáÇ ÐßÑÈæá ; æÁáÇ ÁÑÍÍ Áä
ÁßÈÈ ÈÇÍÈÖÇÑ Úá ÁYßÇÑ æáíÇÈ ÍÇááí ÇáÓáÇÍ YÍ ÁYÚÇáÓÈÇá ; Úá ÁYßÇÑ ÁáÇÓ ÍÁÍæá
ÑÓÇáÈáá ÇáÁÓáÇáíÉ; æíáÚÈæá ÍæÑáá ÇáÈÇÑÒ; æíÓíæá ÓYÍÇÈ ÈÇÑÍÍáÇ ÇáÁÓáÇáí
. ÇááÍÍ; æÈÇÑÍÍ ÈáÇÍáÇ ÈÍáÇÓáá ÇáYÑÍÍ; æÁá ÁÐßÑ ÍæÇØÑ æÐßÑÍÇÈ ÈÓØÚ YÍ ÍÈíá ÇáÈÇÑÍÍ
ÁáÇ ÓÇáíÉ ÈáÇØá ÇáÁÍÍÇÈ ÇáÇÍÈáÇÚÍÉ æÇáÓÍÇÓÍÉ æÇáÚÞÈÇÈ YÍ ÓÈíá ÓÚÈáÇ ÇááÁáá ááÐ
ÚÇá1347áÚ Ó (1968á); ÍíÈ ÒáÈ YÍ ÍáÓÇÈ ÑÍÇá ÈÍÁæÇ ÇáÚáá ÇáÁÓáÇáí; æáßáí áÇ ÁÍÚÍ ÈÁááí
áÚÈÈ ÍæÑÇ ÍÇÓáÇ áÈá áÁáÇÁ ÇáÑÚíá ÇáÁæá; æÁÚáí Èáá: ÇáÁÓÈÇÐ ÈÑáÇá ÇáÍá ÑÈÇáí
æÇáÓáíÍ ÇáÓÚíÍ ÇááááÍÓ ÍÈÍÈ ÇáÑÍáá æÇáÓáíÍ ÇáÓÚíÍ ÇááááÍÓ ÓíY ÇáÍá áÖÑÈíÇÑ æÇáÓáíÍ
ÇáÚÓÍÓ ÚÈÍÇáÑÍá ííÇÓÍ æÇáÓáíÍ ÇáÓÚíÍ ÚáÇá ÑÈÇáí ÚØÍÓ æÇáÓáíÍ ÇáÓÚíÍ

ÇáíßÈæÑ áÍáÍ ÚáÑ æÚÖÑÇÈ ÚíÑáá áá ÁÈáÇÁ ÇáÁÓáÇá ÇáÖÇÍÞíá ÇááÍÇáÍá; æÁáÇ YÍ ÇáÚÑæY
ÇááæÍæÍÈ ÁÖßÑ Çááá ÇáÚáí ÇáÞÍÍÑ ÈÁá ÁÑÍ ÍÓáí ÇááÍY Èíá ÁÍæÇáí ÇááÍÇáÍá; æÁÈÐá Òá áÇ
YÍ æÓÚÍ ÈØÍÈ ÍÇØÑ áÍáÈ ÇáÍáÇÍ; æáÇÁßÈÈá áßá áæ ÚÖÇÑÈ ÈÍÇÑÈÍ áá ÍáÇÍáÇ ÇáÚááí
. æÇáYßÑí

áá ÇááÚáæá ÈÁá Óíá ÇáÍæÇÍÈ ÇááÍÈáYÉ ÁÈÑ YÍ ÈÞÇáíÍ æÁÚÑÇY æYßÑ ÇááÇÓ ÁÈÑÇ
ÁÍÇÈíÇ Áæ ÓáÈíÇ ; áÈá áÍæá ÍáßÍÓ ÇáæÍÓÍ; æÈáÇÈ áÍáÇÈ áá ÞÈá ÁáÍáÈÑÇ; æÈÚÍáÇ ÇáÓááí
Úá ÍáÈæÚ ÇááÍÍ; æÚÍá áÈÇáÇÈ ÇáÓáÇØíá æÇáááæß YÍ ÇáÁáæÑ ÇááÈÚáÞÈ ÈÇáÈÞÇYÉ
ÇáÁÓáÇáíÉ; æáÇ áÚÈÈ áá ÍæÑ ÍØÍÑ ÇáÁÍÇÍÍ ÇááÍÑáÈ æÚááÇÁ ÇáááÍÍá YÍ ÇááÇÓÍ
. æÇáÍÇØÑ; æáÇÓíáÇ æÍæÍ ÍæáÈ ÑæÓÍÇ ÇáááÍÍÈ YÍ ÇáÓÈíá ÓáÈ ÇáÁÍÍÑÈ
æÞÍ ÁÑÇÍ ÁÈáÇÁ ÇáÍÑßÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÇááÍáÓíá YÍ ÈÍÇÍÈ ÇáÓÈÚíáÇÈ ÈÁá ÍáÓæÇ ÁáYÓáá
ÈÇÓÈYÇÍÈáá áá ÒÈÇÈ Çááá æÓáÈ ÑÓæáá; æíáÍÆÁá ÇáÚÑæY ÇáÚíáíÈ æÇáÐááíÈ
áÈÍÑßÇÈáá; æáßá áÚ ÇáÁÓY ÇáÓÍÍ áá ÈÈÍ ááá ÇáYÑØÈ; æÈÍÁÈ ÇáÈæÑÈ ÇáÁÓáÇáíÈ YÍ
ÁYÚÇáÓÈÇá ÞÈá ÁæÇááÇ ; æÚÍá ÈÍÑÈÈáÇ æÇáÈÚáíá ÇáßÇYÍ YÍ áÐÇ ÇááÍÇá ÁYÓÍ ÈÁá ÍÍá YÍ
ÓYæY ÇáÍÑßÈ ÁÓÍÇÓ ÁÍÑæá; æÍáá ÇáÓáÇÍ ÁáÇÓ ÚÍÑ áÍáÓíá ; æáá ÇáÚÞÈÇÈ ÇáÈÍ ÍæÇÍááÇ
ÍáÇÍáÇ ÇáÁÓáÇáí ÇááÈÇÑß ÚÞÈÈ áæáÇÁ ÇáÑÍÇá; ÈÇáÁÖÇYÉ Çáí áÇ ÍÑÈßÈá ÚááÇÁ ÇáÍæáÈ
. ÇáÚáíáÈ; æÚááÇÁ Òí- Íí- Èí YÍ ÓYæY ÇáÍáÇÍ

æYÍ ÇáÚÑæY ÇáÑÇááÈ ÇáÍÓÇÓÈ áÍá áÚÈÞÍ Úáí ÇáÑÚá áá æÍæÍ ÇáÚÞÈÇÈ ÇáÈÍ ÍæÇÍááÇ
ÇááÍÇáÍæá ÇááÍáÓæá ; áÞæá ÈÁá ÇááÖÑÈ ÇáÁááíÈ ÇáÈÍ áÇ ááÇÍÈ ááÇ ÈÓáááá ; æáßá áÚÑY
æáÈÍÞá ÈÁá ÇáÈÖÇÑÇÈáÇ ááæØÈ ÈÁÚáÇááÇ æÁYÚÇááÇ ; æßááÇ ØÇÈÞáÇ ÁÚáÇááÇ
æÁYÚÇááÇ áÚ ÒÈÇÈ Çááá æÓáÈ ÑÓæá Çááá ; ÒááÇ ááÇá ÍÚÇ æÇYÑÇ Úá áÍÍ Çááá ÇáÚÍÈÍ
. æÚáÇÍÈá ÇáæÇYÑÈ

æáßá ÁÐÇ ÚÓíáÇ ÑÈáÇ æÁYÓíáÇ YÍ ÁÚáÇááÇ æÇÈÈÚÍáÇ Úá ØÇÚÈ Çááá æÁæÇáÑá YÍÓæá
. ÇááÍY æÇáÚÇÍÈ ÁáÑ áÓÈÍá áÇ ááÇáá ÁÈÍÇ
áÍá ÞÈá ÈæÑÈáÇ ÇáÁÓáÇáíÈ ÒáÇ áÈÑÓÍ áÇ YÚáá æáÇÓÈYÚáá ÇáÞæÈ ÇáÇÓÈÚáÇÑÍÈ
ÇáÓíæÚÍÈ ÇáÖÑÞÍÈ æÇáÚÑÈ ÇáÑÁÓáÇáí; áÍá áÚÑY áÇ YÚáá ÇáØæÇÚÍÈ ÈÇÓá ÇáÓáÇá
æÇááÖÇÚÍÈ ááÓÚæÈ ÇááÓÈÓÚYÉ áá ÇááÓááíá æÚÍÑ ÇááÓááíá YÍ ÁááÇáíÇ æßæÑÍÇ æYÍÈáÇá
æÇáYáÈíá æÓæÑÍÇ æáÈáÇá æáíÈíÇ æYáÓØíá ÇáÚÇáíÈ ; æáÍá áÚÑY áÇ ÍYÚáá ÍáæÍ ÓæÑÍÇ
æÁÖÑÇÆíá æÇáÚááÇÁ ÈÍá ÒÈÍÑÈ ÈÇÓá ÇááÖÇÚÍÈ æÇáÇÓáÇÍ ; æíáÍæá Úáí ÁÑÓ áÈáÇá
. æÍæÓæá ÇáÓíáÍ æÇáÓÈÇÈ æÇáÁØYÇá æÇáÑÍÇá æÇááÖÇÁ áÈá ÇááááÈ

ÇááÍÇáÍæá ÍÚÑYæá Úá áÖÍÑ ÚÖÑíá ááíæá áÓáá æáÆÇÈ ÇááÍÇÑÓ æÁáÇY ÇááÖÇÍÍ YÍ ÈÍÇÑí
æÓáÑÞáí æÈÇÍßÓÈÇá æÈÑßááÓÈÇá; æáÚÑY ÇááÍØØÇÈ ÇáÁÈáÈ ÇáÁÍÑÇáíÈ ÇáÈÍ ÈæÇÍááÇ
ÇáÍæá ÇáÁÓáÇáíÈ; æáÇ ááÓí áÇ YÚáá áÚÈáÞæ ÚÞÍÈ ÇáÈÈáíÈ æÍÇááæ ÑÇÍÈ ÇáßYÑ æÇáÖÑß
Úáí ÇáÁáÍáÓ ÇáÁÓáÇáíÈ; æáÇ ÞÍæá ÈÍÈ ÓÚÇÑ ÇááÓíÍÈ ÇáßÇÐÈÈ æÁÚáÇá Íáí ááÇ ÇáÍÈíá
. ÍÍáÇ ÈÐßÑáÇ

æáÚÑY Úá ÇááÍØØÇÈ ÇáÈÍ Íæáí ÇáÁÓÈÚáÇÑ ÈáYÍÐáÇ YÍ ÇáYáÈíá æYáÓØíá æáÈáÇá æáÖÑ
. . . æÇáÁÑÍá æ

áÚá ! ÇáÁáÈÑÍÇáíÈ ÇáÚÑÈÍÈ æÇáÖÑÞÍÈ æÇáÓáíæáíÈ ÇáÚÇááíÈ æÈÍÇÑ æÖÑÞÈ æáÖÇÓæ ÍáÇÁ
ÇáÁáÖÇá ÇááÚáæá æÍáÍÚ ÇáØæÇÚÍÈ ÇÈÍæÇ áÚÇ æÓáÑæÇ Úá ÓÇÚÍ ÇáÍÍ áÈÍáíÑ ÇáÁÓáÇá
ÇáÚÓÍÓ æÁÈÇÍÈ ÇáÁáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ ÈÇáÍá æÇáÍÍÇÚ; æáßá áÍÓ ááßÑáá ÁÍ áÓÈÞÈá ÁáÇ áÓÈÞÈá
ÍÍÓ ÇáÁÍÓÇÈ ÍááÇ ÍÇÖÑæÇ ÇááÍáÈ ÇáááæÑÈ YÍ Úáí ÇáÑÓæá Óáí Çááá Úáíá æÓáá ÍÍÈ ÁÑÇÍæÇ
ÇáÞÓÇÁ Úáí ÍæáÈ ÇáÁÓáÇá ÇáYÈÍÈ; YáÁáÇÁ ÇáÁÓÈÚáÇÑíæá æÇáÐíá ÞáÍæÇ ÇáÍÍÇáíá áÈá:
áÇÑßÓ æÁáÍáÓ æááíá æÓÈÇáíá æáÇæ æYÑæíÍ æÍÇÑæíá æÇÓÈáÖÑ áÇ ÍÓÈØÍÚæá Áá ÍÚááæÇ
ÓÍÆÇ; æÓíYáæá YÍ áÓÈáÈ ÇáÈÇÑÍÍ ÈÁÐá Çááá ÇáÚÓÍÓ ÇáááÈÞá ÇááÞÈÍÑ; æÍÍá Úáíáá ÚÓÈ
. -Çááá-Áá ÓÇÁ Çááá

ÇÈÑß ÞÍÖÑ ÇáÚÖÑ æíÖÍÍÑÍ ÇáÓáÇá YÍ ÇáßÑááíá æÇáÈÍÈ ÇáÁÈÍÓ æÞÖÑ ÇáíÓá Áá ÍÓÈáÖÆæÇ
ÈÍáÇÍáÇ ÍáÇÍ ÍYÇÈ ÓáÚæÇ ÈÇÑÍÍáá YÍ ÇáÍÈÇá ÇáÓÇáÍÈ æÇáæÍÇá; ÇÈÑßáá ÍYÑÍæá ÍæÚ
ÇáÚÑÇÆÓ ÇááÇÆÍ ÇÓÈÓáí ÁÓæÇÍáá YÍ áíÇáí ÇáÓYÇY; áÖÑæÑíá ÍÓÈáÚæá áÁáÇÈ ÇáÁááÇÈ
ÇááÇÆÍ YÞÍá YáÐÇÈ ÁßÈÇÍáá;ÍÚáá ÍÓÍÑæá ÞæÇYá ááÇÍÑíáÇ æÁáÇY ÇáÍÑÍ æÇááÑÓí
æÇááÚáÞíá; æáÍÈÐßÑæÇ ÈÑÁÍÈ áÁáÇÁ ÇááÓÈÓÚYíá ááÍÈ ÇáÍÑÈ Èíá " ÚáÇÍæÈæÑíá " .
æÍÑÓæÇ ÈÈáß ÇáÓÇÍÈ ÇáYßÑÍÈ ÇáÓÇÆÍÈ Èíááá

æáßä ÅÈäÇÁ ÌÈÇá ääíæßæÖ æÓáíäÇä æÇáíÈá ÇáÅÈíÖ ÇáÚíæÑíä ÇáÓìÚÇä; æÁÓÇÌ ÖÝÇÝ ßäÑ æááäáí æáÑíÑæí æÁäæ æßæ ßÈÖÉ; ÇáÑÇÈÖæä; ÞÌ ÑÝÚæÇ ÑÁæÓäá æÉá ÇáíÈÇá ÇáÓÇáíÈ æÇáÅæÇÌ ÇááÇÆíÈ; áÇ íáíæä ÅáÇ áíÇáÞäá ÇáÚòìÖ ÇááÞÈíÑ ÇáæÇíí ÇááíÈÑ; æáÇ íÑßÚæä ÅáÇä ÁíÈ ÞæÈ ÌÈÇÑÈ Ýí ÇáÚÒÑ; æäá äÈíÞæä ÈÖæÇá íáíÚ ÇáíÈÇÈÑÈ; áÁäáá íÚÑÝæä ÈÄäá " . áÇ íáÝÚ ÇááÇÓ ÝííáßÈ Ýí ÇáÅÑÖ " ÝíÈÞì áæÇÁ ÇáÁÓáÇä Çááíí íÑÝÑÝ Úáí ÅÑÌÇÁ ÇáæØä

:Áíí ÇáÚòìÖ

ÅäáÇ áÚÈÞì ÈÄä áÚÒíÈ Çááá ÒÈíÇäá æÈÚÇáí; æÇáÈÚÌ Úä Óäá ÑÓæá Çááá; æÈÝÓí æÇááÝÇÞ æííæÈ ÇáÓÞÇÞ- ÈíÈ Áí ÇÓä ßÇä- íÚí ää ÇáÚæÇáá ÇáÈí ÈÞÓä ÚàÑ ÌáÇíáÇ ÇááÈÇÑß; æäá ÇáÚæÇáá ÇáÈí ÈÝÓá ÇáíáÇí; æáÇ ääÈÖÑ ÁáÇ ÈÇáæíÈÈ Ýí ÇáÚáá Úáí ÇáíáÚ Èíá ÇááíÇáíá; æáÇ :ÈÖÈØíÚ ÁíÈ æÓíáÈ áÇííÈ Ää ÈäáÄ äÞä ÇáÝíæÈ ; æäá ÅÖÑÇÑ ÇááÝÇÞ ÇáÅæÑ ÇáÈÇáíÈ

.íáíæ Ñæí ÇáÈÑÇÈØ Èíá ÇááíÇáíá (1)

. íæÑÈ ÇáÈÈÈÈÈÈ ÇáÝßÑí æÇáÚááí (2)

. ííáÞ ÇáÚíÇæÈ æÇáíÓí æÇáÈÚÒÈÇÈ ÇááíÈáÝÈ æíßÈÑáÇ (3)

. íäáÚ ÇáíÑÈ ÇááÈÝÞ ÚáíáÇ ää íáíÚ ÇáíáÇÈ (4)

íæÑÈ Çáíáá Ýí ÇáíÑæÈ ÇááÈíÑßÈ; æÈÚÑÝ ÈÄä ÇáíÑÈ ÇááÈíÑßÈ ÚÇáá äÄÈÑ Ýí ÞÓä ÚàÑ (5)

.ÇáÚíæ

. íÖÚÝ ÇááÓÇÚíÈ ÇááÈÞÇÈáÈ Èíá ÇááÇÓ æÇááíÇáíá (6)

. ÅÖÚÇÝ ÇáÇÈÈßÇÑÇÈ æÇáÁÚáÇá ÇáíæíÈ ÇáÈí íÑíí ÇááíÇáíæä ÇáÚáá ÈáÇ (7)

. ÈÈáÑ ÈíÑßÇÈ ÇáÚíæ æíÚÇíÈä (8)

. íØÝíÁ Ñæí ÇáíáÇí ÈíÑííÇ (9)

ßáÇ íÝÚá ÇáÓÞÇÞ ÇááíÇáíá äÈíÈÈ äÞä ÇáÁÝÇÚíá; æÝí äÞÇÈäá Ðáß íÚí ÇáÇÈíÇí æÇáæíÈÈ ÌÑÈÈ

. äÇÝÐÈ æäÄÈÑÈ ÈÄíí Ááí ÁááíÇÑ ÇáÚíæ æÈíÞíÞ ÁááíÇÈäÇ ÇáÁÓáÇáíÈ

:Áíí ÇáÚòìÖ

.áíá áÇ äæÇÝÞ Úáí äíÑÈ ÇááæÇØáíä ää ÇáæØä; Èá áÑÇáÇ ÚíÑ ääØÞíÈ æÚíÑ áÝíÈ æáíÈ Ää ÈÓÇÚí ÇáíáÇÈ ÇááíÈÖÈ ÇáíÈäÇÈ Ýí ÇáíÇíá; æÈíá Ää ÈÓÇÚí ÇáááÇíÑíá ÌÇÑí ÈÚæÑ ÇáÈáÇí ìÈ äÓÇÚíÈäá ÌÇíá ÁÝÚÇáÓÈÇä; áÁä ÈÑß ÇáááÇíÑíá ÈáÇíáá íÁíí ÈíÑííÇ Ááí ÞØÚ ÌÐæÑ ÇáíáÇí; æäá ÌÇáÈ ÁíÑ ÝÇáíæá ÇáÚÑÈíÈ ÈÄÈÑ Úáí ÈÞÇáíí æÞíá ÇáááÇíÑíá ; æÈÚí ÇáÇáÈÖÇÑ ÓææÇíá äÓÇßá ÁíÑí; æ ÇáÁä æ ÈÚí äíÑÈ ßÈíÑ ää ÅÈäÇÁ ÇáæØä Ááí ÇáíÇÑí ; äÑíæ Çááá ÇáÚáí ÇáÞííÑ Ää Èßæä ÁÓæÈäá ÅÈÑÇáíä æäæÒí æ ÓííáÇ áíáí Úáíáá ÇáÓáÇÈ

.æÇáÓáÇä

:Áíí ÇááíÈ ááÁÓáÇä

äÑíæ ää ÝÓíáÈßä Ää ÈÈÚÈæÇ ÇáÁíæÈ ÇáÚÑÈ Ááí ÌÈáÇÈ ÇáíáÇí ÈÚí Èíáíá ÓíÓíÈäá æßÝÇÁÈäá æÁááíÈäá æ ÈÝäááá ááÁäæÑ; æÄä íßæä ÇáÁí æÇÓÚ ÇáÁÝÞ íÖÑÝ ääá Ýí ÇáÁææÑ ÇáÁÓÇÓíÈ; æÄä íßæä ÌÑ ÇáÅÑÇíÈ æ ÇáÚáá ; Óáíá ÇáÝßÑ æÇáÈÖáíá; æáÇ íáÓ ÑÓÇáÈä ÇáÁÓáÇáíÈ; æÄä áÇ ííÇÝÚ Úä ääÚáÇÈ ÁÝÚÇáíÈ ßÁíí ÁÚÓÇÆáÇ ÇááÈÚÓÈíá; æÄä íßæä äÓáíÇ

.ÈÚííÇ Úä ÇáÁÝÓÇí; æáÇ ííÑí Úä ÌÇÆÑÈ äÞä ÇáÖÑæØ æ äÞÇ áÇ äÈæÞÚá æ ääÈÚÑä ääáá æäÞÈÑí Ýí äæØæÚ äÓÇÚíÈÈä æÁíÇÑÈßä ÇáííÑíÈ ÇáÁíÑí ÁáÇ íáÓ ÝÚÇáíÈ ÇáíÈäÇÈ ÇáíáÇíÈ æäÚááÇ æÚÑæÝáÇ æÈÚáíáÇ æÇíáÇÓáÇ æáíí ÈáÓßáÇ ÈÈÈÈÈ Çááá æ ÓáÈ ÑÓæáá; æ äæÇÞÝáÇ Ýí ÇááÓÇÆá ÇáíáÇíÈ æÇáíæáíÈ áÈßæä ÇááÓÇÚíÈ Ýí ÓßááÇ ÇáááÇÓÈ ÇáÁÓáÇáí ÌÈí áÇ

. íÓÈÝÇí ääáÇ Ýí ÇááÝÇÞ æÇáÓÞÇÞ æÇáÁáíÇÝ ÇáÓíÖíÈ æÇáÞÈáíÈ æÇáÁáíáíÈ

æÝí ÇáíÈÇä ÅÑíæ ÇáÚÝæ ää ÈØæíá ÑÓÇáÈí æ ÄÞßÑßä ÈÄä ÇáÁí ÚÈí ÇáæÇíí Þí áßÈ áÚáÇ Ýí ÌÈäÈ ßÓä æÚíÑáÇ ÓäÇÁ ÓáÈ ; æäæ ÌíÑ ää íÖÑí áßä ÇáæÞÇÆÚ æÇáÁííÇÈ æ ááá ÇáÚÓÈ

æáÑÓæáá æ áááÄáíá

æÇáÓáÇä Úáíßä æÑíáÈ Çááá æÈÑßÇÈä

Áíæßä Ýí Çááá /áíáí ÅÑíá ÈæÑ

ÇááÓáæá ÇáÈÚáíáí Ýí

ÌÈäÇÈ ÓäÇá ÁÝÚÇáÓÈÇä/ ÌáÚíÈ

ÈÓä Çááá ÇáÑíáá ÇáÑííá

ÑÓÚÇáÈ ÒæíÚÈ ÇáÓÚáíÚí

ÑÓÇáÈ ææíáÈ ää ÒæíÈ ÇáÓáíí ÚÈíÇááá ÚÒÇä Ááí ÇááÁÈäÑ ÇáÁÓáÇáí ÇááÓÇÆí Ýí ÁäÑíßÇ

. æÇáÓæíí

Çáíáí ááá ÑÈ ÇáÚÇááíá æÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇä Úáí ÅÖÑÝ ÇááÑÓáíá ÓííáÇ áíáí æÚáí Ááá æÓíÈä

. ÁíáÚíá

. ÁíæÇÈí Ýí Çááá

. ÇáÓáÇä Úáíßä æÑíáÈ Çááá æÈÑßÇÈä

ÇáÁlíÇÁ; æÁääÇ ÈÍÇÌÈ ÁÍÈí ÇááÓááÈ Ááì ÈÌíí ÇáááÇÐÌ ää ÇáÓÍÇÈíÇÈ ÑÖæÇá Çááá Úáíáá; ÝÓÚí äÓÈ Úáíáí Áá Èßæä Áá ÓááÈ æÍæáÈ æÇáíáÓÇÁ ÑÓí Çááá Úááá ÐíæÈ áß; ÝÇÚááí Ñí ÈÑÈÐí Ááí ÇáíÑÌÈ ÇáÓÇáÐÈ ÇáÈí ÇÑÈÐÈ ÁáíáÇ ÁíæÇÈß ÑÖæÇá Çááá Úáíáá; æÇÌÈáí Ñí ÈÌÚáí ää äÝÓß äæáÐÌÇ ÍÇ íÈÍÑß Úáí ÇáÁÑÖ; ÝÇáÈÁÈÑ ÈÇááæÐÌ Çáíí ÁæÞÚ Ýí ÇááÝÓ æÁííÑ ÈÄä .íÞÈì Èä; æÝÞß Çááá ääÇ íÈ æíÑÖí

:æÇÚááí ÁÍÈí ÇááÓááÈ

Ää áß ÁíæÇÈ Ýí Çááá íÚÖá Úáí ÁÑÖ ÈÇßÓÈÇä ää ÁíæÇÈß ÇáááÇÌÑÇÈ ÇáÁÝÚÇáíÇÈ ÇááæÇÈí Ðíáá ÇáÚÇáí æÇáÑíÓ æÇááÝÓ æÇááÝíÓ Ýí ÓÈíá ÑÝÚÈ äÐÇ Çáííá; æäá ÈÍÇÌÈß Ñí Èáíí ááá í ÇáÚæä Èßá äÇ ÈÓÈØíÚíá; ÓæÇÁ ÈÇááÇá Áæ ÈÇááÓÇä Áæ ÈÇáíÚÇÁ; ÑáÇ íÈ Úáíß Áá ÈÈÐÑÑí ÍÇÆáÇ ÑááÇ æÓÚÈ Ýí Ýíß Áæ Ýí Ýä ÁæáÇíß ÓíÆÇ ää ÇáØÚÇä Áä ääÇß äÓÇÁÇ æÁØÝÇáÇ Úáí ÁÑÖ ÈÇßÓÈÇä áÇ ííæä äÇ íÓíæä Èä ÑäÐáá; æíÞáá Úáí ÁíæÇááá ÇááÓááíá Ýí Ñá áßÇä Áä íÞÝæÇ áÚáá Ýí áíáÈáá; æáíá ÁÍÈí ÇááÓááá ááíÈ Èß Áä Èáíí íí ÇáÚæä áÁíæÇÈß ÇáááÇÌÑÇÈ Úáí ÁÑÖ ÈÇßÓÈÇä Úá ØÑíÞ ÇááíáÈ ÇááÓÇÆíÈ ÇáÚÑÈíÈ Ýí ÈíÓÇæÑ ÇáÈí áííáÇ ÑÈíÑÇ ää ÇááÓÇÑíÚ ÇáííÑíá ÈÍÇìá Ááí ÇáíÚá; æÓÈØØíÚíá Áä ÈÐíáí áÓÇÚíÈß Ýí Áí áááÇ; æÁáíß äÐä

:ÇááÓÇÑíÚ

. äÒÑæÚ ÞÝÇáÈ ÇáíÈíá æíßáÝ ÓáÑíÇ ÍäÓÈ ÚÓÑ ÍæáÇÑÇ ÓáÑíÇ -1

. äÒÑæÚ ÞÝÇáÈ áÚááÈ æíßáÈä ÍÓäæä ÍæáÇÑÇ ÓáÑíÇ -2

ÍÚá ÇááÑÇßÒ ÇáÞÑÁáíÈ ÇáÈí ÈÓÑÝ Úáí ÈÚáíá ÇáÁØÝÇá ÇáÞÑÁä ÇáßÑíá æÇáÝÐä -3

ÇáÁÓáÇáí; æÈÐæä ÈÈÐíá ÇááÓÇíÝ æÇáÁÐáÇä æÇáßÑÇÓÇÈ äÑÈíá Ýí ÇáÓáÈ; æÑæÇÈÈ

. ÇááÚááÇÈ æÈÚÓ ÇááßÇÝÆÇÈ ááØáÇÈ

. ÑÇÈÈ ääÑÖÈ æíßáÈä 100 ÍæáÇÑ ÓáÑíÇ -4

. ÑÇÈÈ ØÈíÈÈ äÇ íÚÇíá 400 ÍæáÇÑÇ ÓáÑíÇ -5

. ÈÐíá ÇááÓÇÚíÇÈ áááÓÈØÝíÇÈ äÈä ÇáÁíæíá æÇáÓÑÇÓÝ-ÇáÁÚØíÈ- æÇáØÚÇä áááÑÖí -6

. ÍÚá äÒÑæÚ ÈæÓíÚ ÇáÁÚÇáÇÈ ÇááÇíÈ æÇáÚíáíÈ Úáí ÇáááÇÌÑíá Ýí ÇááííáÇÈ -7

. ÍÚá äÒÑæÚ ÈæÓíÚ ÇáííÇä æÈäá ÇáííáÈ äÇ íÚÇíá 70 ÍæáÇÑÇ -8

ÍÚá ÈæÓíÚ ÇáííÇÈ ÇáÁÓáÇáí Úáí ÇááÚááÇÈ æÇáááÑÓÇÈ æÇáÁíæÇÈ ÇáááÇÌÑÇÈ Ýí -9

. ÇááííáÇÈ

. ÍÚá äÒÑæÚ ÈæÓíÚ ÇáííÈ Úáí ÇáÁØÝÇá ÇáÑÖÚ Ýí ÇááííáÇÈ -10

ÍÚá ÇááÓÇÚá æÍæÑ ÇáííÇØÈ ÈÁíæÇÈ ÇáííÇØÈ æäÇíáÇÈ ÇáííÇØÈ ÇáÈí ÈÚáá ÈäÇ ÁÑÇáá -11

ÇáÓáíÇÁ æÈäÇÈ ÇáÓáíÇÁ æÁááÇÈ ÇáÓáíÇÁ; æÈÐæä ÇááíáÈ ÇááÓÇÆíÈ ÈÈÓæíÞ; æÇáÁÑÈÇÍ

. ÇáÈí ÈáÈí Úá äÐä ÇááÓÇÑíÚ ÈäÝÐáÇ ÇááíáÈ ÇááÓÇÆíÈ Úáí ÇáááÇÌÑíá ÁäÝÓáá

ÇáÈÈÑÚ ÈÇáÁæÇá ÇááíÓÓá áÈÑíáÈ ÇáßÈÈ ÇáÝÐáíÈ Ááí ÇááÚáÈ ÇáÝÇÑÓíÈ æÈæÓíÚáÇ -12

Èíá ÇáááÇÌÑíá æÇááíÇÑÓ ää Áíá ÈáíÈ ÇáæÚí Çáííáí Èíá ÇáÓÚÈ ÇáÁÝÚÇáí; æÐáß áÈÝÓí Çáíáá

. Èíá ÇáÓÚÈ æÐáß ÈÓÈÈ ÇáííÑÈ

æÇííÑÇ ÁÐæä Ðæáí äÐÇ æÁÓÈÚÝÑ Çááá íí æáßä

æÇáÓáÇä Úáíßä æÑíáÈ Çááá æÈÑßÇÈä

ÁÍÈßá Ýí Çááá / Áä áíáí ÚÓÇä

ÈÓä Çááá ÇáÑíáá ÇáÑííá

ÑÓÇáÈ ää ØæíÈ Óáíí ÇáÁáÈ ÇáÁÓáÇáíÈ

Ááí ÞÇíÈ ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí

ÁíáÇ ÇáÁíæÈ Ýí äÓÇÑÞ ÇáÁÑÖ æáÚÇÑÈäÇ

ÇáÁíæÈ ÇáÁÝÇÓá ÞÇíÈ ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí... ÍÝÚßá Çááá æÓíí ÍØÇßä

ÇáÓáÇä Úáíßä æÑíáÈ Çááá æÈÑßÇÈä

æáÇ ÈíÓÈä ÇáÐíá ÐÈææÇ Ýí ÓÈíá Çááá ÁææÇÈÇ Èä ÁííÇÁ Úáí ÑÈäá íÑÒÞæä ÝÑííá ÈäÇ ÁÈÇáá

. (Çááá ää ÝÓáá æíÓÈÈÒÑæä ÈÇáÐíá ää íáíÞæÇ Èää ää ÍáÝáá ÁáÇ ÍæÝ Úáíáá æáÇ ää ííÓæä

Áá ÚáÑÇä :169-170

áÞí Ñíá ÚáÇ ÇáÓíí æáíá Áíæí äÇ áßæä Ááíá ÈÚí Çááá; æÝí äÐä ÇáÚÑæÝ ÇáíÇáßÈ; æíÇáÈ

ÇááíÇáíá ÈÞÈÑÈ ää ÇááÒÑ ÇáÐí ÍÑä ÑÁíÈä; æÇáÐí ÇÓÈááß ääá ÍáíÚ äÇ Íááß ää Ðæí; Èä æááß

Úáíá äÓÇÚÑä æÁíÇÓíÓá æÝßÑä æíáíÇÈ ÐáÈä; Èä æÁáÓÇä Èáíá æÁááá æÁÓÑÈä

æÚÓíÑÈä; æááß Úáíá ÝÁÇíá; ÍÈí ÁÓÈí áÇ íÈßáá ÁáÇ Úáá; æáÇ íßÈÈ ÁáÇ Úáá; æáÇ íÓí ÇáÑíÇá

ÁáÇ Ááíá; æÝí ÓÈíáá; æÇáÐí ØÇááÇ ÑÇä ííáá Áä ÈÞÇä ÇáíæáÈ ää ÍáÇá äÐÇ ÇáíáÇí; æÁä Èßæä

ÁÝÚÇáÓÈÇä áí ÞÇÚíÈ ÇáÇáØáÇÞ áááíÇáíá Ýí ÓÈíá Çááá ääÒÑ Ííá Çááá Ýí ÇáÁÑÖ; æáÈíííÑ

ÇááÓíí ÇáÇÞÓí ää Çáíáæí; æáÈíííÑ ÇáÁÑÖ ää ÇáßÝÑ æÇáØÚíÇá; æáÁÚÇíÈ ÇáÚÈÇí Ááí ÚÈÇíÈ

ÑÈ ÇáÚÈÇí; æáÈÐ äÇ ÚæíÈäá Úáíá äÐ ÇáííÇ ää ÇáÈíÈ Úá Ç ÈÓíÑä Ááíáá Íæä ÇáßÝÑ æÇáÁííÇí

ááíá æÈÓæíá äÈÇíÆ Ííááá ÇáíáíÝ; æááÓíØÑÈ Úáí ÚÐæááá æÁÝÇÑÑä ää ÍáÇá ÁÓÚÇááá ÈÓØíÈÈ

. ÇáÁáæÑ; æÚÝáÈäá Úá ÍæáÑáÇ; æÁÚÑÇÞáá ÈÇáíáíÇ æááÐÇÈäÇ

æáÞí Ñíá ÇáÓíí æÁíÐ ÐáæÈ ÇáÁáÈ ÇáÇÓáÇáíÈ ÍáÚÇá áÚá; æáßá ÚÓÇÁáÇ Ááá ÐÓí ÓáííÇ æáÇá

äÇ ÓÚí Ááíá; æÝÇÒ ÈÓÑÝ ÚÚíá Ýí ÇáíáíÇ æÇáÁííÈ; æáÇá ÁíÓá ÇáííÇÈ ää ÇáíáÈ Áä ÓÇÁ

Çááá; æÁáááÇ ÈÇááá ÑÈíÑ ÈÄä ÇáÐí ÐáÈÈ Èä ÞÈá ÑÁíÈ ÇááÒÑ Ýí ÇáíáíÇ Áä áÇ ííÑáá

.æÚàì àÐÇ ÇáØÑíÐ ÒÇÑ ÇáÚááÇÁ æÇáÑÈÇáíæä ää àÐä ÇáÄäÈ
ÝáÐÇ ÆÈæ ÐÑ ÑÖí Çááá Úáá íÞæá: (áæ æÓÚÈä ÇáÒäÒÇáÈ- Áí ÇáÓíÝ ÇáÒÇÑá-Úáí àÐä-ÞÝÇá-
Èä ÚááÈ Äáí ÄáÝÐ ÒááÈ ÒáÚÈäÇ ää ÇááÈí Òáí Çááá Úáíá æÓáá ÞÈá Ää ÈíàÒæÇ Úáí; áÄáÝÐÈäÇ)
Ýáæ ØÑíÐ ÇáÓíÇÈÈ ÑÖæÇä Çááá Úáíáá æÇáÈÇÈÚíá æäá ÈÈÚáá ÄäÈÇá ÁÈí íáíÝÈ; æäÇáß
.æÇáÒÇÝÚí; æÁíáí; æÇáÚÒ Èä ÚÈí ÇáÓáÇá; æÇÈä ÈíáíÈ
æáÞí ÌÝÚ äÝÓ ÇáÒÑÇÆÈ ÙÒÇáíá ÇáÞÓÇä æíÒá ÇáÈäÇ æÓíí ÞØÈ æáíáí ÝÑÚáí æÚÈíÇáÞÇíÑ
ÚáÈÈ æÒÇáí ÒÑíÈ æßÇÑä ÇáÄäÇÒæáí æÚÈí ÇáÚÓíÒ ÇáÈíÑí æíÇáí ÇáÁÒáÇáÈæáí æäÑæÇá Ííí
.æÒáÇí ÍÒä æáíáí ÈÇÚÈÇí
Äáá ØÑíÐ æÇíí áÇÈí ää ÚÈæÑä áÄáÞÇÐ ÇáÄáá.. Äáá ÌÒÑ æÇíí áÇÈí ááÚááÇÁ Ää íÈÇÒæä
ÁíÐíá ÈíÒ ÇáÄäÈ æÁííí ÁíÇááÇ ÍÈí áÇ ÈÈíá Äæ ÈÒá Äæ ÈÚÑÞ Ýí ÈíÇÑ ÇáíÇÈ ÇáÚÇÑä
.ÇáíÇÑÝ
áÇ äÝÑ ááÚááÇÁ ÇáíÇíá Ää íáíæÇ áÐÇ ÇáíÒä ÇááÈáÇØä; æáÇÈí Ää Èßæä íàÇÁáá æÁÚáÇááá
ÓÝäÇ íáÞÐæä ÈáÇ ÇáÄáá ää ÇáÓíÇÚ ÇááíÞ; æÁáÇ ÝÇáíÒí Ýí ÇáíáíÇ æáÚÐÇÈ ÇáÁíÑÈ ÁíÒí
æäá áÇ íáÒÑæä .. ÝÝí ÇáííÈ ÇáíÒä ÇáÐí ÑæÇá ÇáÈÑáÐí
ÄááÇ ÁíÇÝ Úáí ÄáÈí ÇáÄæáÈ) .(ÁÒí ÇááÇÒ ÙÐÇÈÇ íæä ÇáÞíÇáÈ ÙÇáá ää íáÈÝÚ ÈÚááá)
(ÇááÒáíá
. ÑæÇá ÇáÈÑáÐí

æßÇá ÓÝíÇá ÇáÈæÑí íÞæá: (áÚæÐ ÈÇááá ää ÝÈáÈ ÇáÚÇÈí ÇáíÇáá æÝÈáÈ ÇáÚÇáá ÇáÝÇíÑ
; ÝÁä ÝÈáÈäáÇ ÝÈáÈ áßá äÝÈæä) .. æÞí ÒÇá ÓÝíÇá Èä ÚíáÈ íÞæá : áíÓ ÓíÁ ÄáÝÚ ää Úáá íáÝÚ ;
æáíÓ ÓíÁ ÁÒÑ ää Úáá áÇ íáÝÚ ..) æßÇá Óáí Çááá Úáíá æÓáá íÚæ ÈáÐÇ ÇáíÚÇÁ
Çáááá Äáí ÁÚæÐ Èß ää ÞáÈ áÇ ííÓÚ æíÚÇÁ áÇíÒáÚ ; æäá äÝÓ áÇÈÓÈÚ ; æäá Úáá áÇ íáÝÚ)
(ÁÚæÐ Èß ää áÄáÇÁ ÇáÄÑÈÚ
. ÍíÈ Óííí ÑæÇá ÇáÄÑÈÚÈ
:ÝíÇ ÚááÇÁ ÇáÁÒáÇá
áÞí ÒÇÚÈ ÈáÇí ÇááÓááíá ÈÞÚÈ ÈÞÚÈ; æÇÈÈáÚÈ ÞØÚÈ ÞØÚÈ; æÈÓáØ Úáí ÑÞÇÈáÇ
ÇáØÚÇÈ; æÇÓÈäÒÑ Ýí ÁÑÒáÇ ÇáÈÚÇÈ-ÒÚÇÑ ÇáØíæÑ- æáíá ääÚÑ ÒÇááÈÝÑíá; ÒÇÚÈ
ÝáÓØíá; æÇáÈáßÈ ÁÚÑÇÒ ÇááÓááíá Ýí ÇáÝáÈíá æÝí áÈáÇá æÝí ÁÑÈíÑíÈ æÓæÑíÈ æÝí Òá
áßÇá æáÇ ÚíÑ áííáÇ æáÇ áßíÑ .. æáÐä ÁÝÚÇáÓÈÇä æÞÚÈ Ýí Ýá ÇáíÈ ÇáÑæÓí æíßÇí íÈÈáÚáÇ
ç Ýáá ÈÈíÑßæä áÄáÞÇÐ ÇáÄäÈ

:ÝíÇ ÚááÇÁ ÇáÁÒáÇá
áááæÇ æÇíááæÇ ÇáÑÇíÈ ÍÈí ÈíÈáÚ Íæá ÑÇíÈßá ÇáÄáÈ
° æáÇ áßá áÇ ÈÞÇÈáæä Ýí ÓÈíá Çááá æÇááÓÈÓÚÝíá ää ÇáÑíÇá æÇááÒÇÁ æÇáááíÇá ÇáÐí
».. íÞæáæä ÑÈáÇ ÁíÑíáÇ ää àÐä ÇáÞÑíÈ ÇáÚÇáá ÁÄááÇ
. ÇááÒÇÁ- (75)
. æÓÈíÇáß Çáááá æÈíáíß ÁÒáí Ää áÇ Ááá ÁáÇ ÄáÈ ÁÓÈÓÚÝÑß æÄÈæÈ Ááíß

* ÑÓÇáÈ ÙÇíáÈ Äáí ÁØÈÇÁ ÇááÓááíá
.[àÒÑÈ Ýí áíáÈ ÇáíáÇí ÈÈÇÑíí 15 ÓÚÈÇá 1405áÚ ÇááæÇÝÞ 5 áÇíæ 1985á. ÇáÚíí ÇáÒÇíÓ*]
Ää Çáíáí ááá.. áíáíá æáÓÈÚíáá æáÓÈÚÝÑá.. æáÚæÐ ÈÇááá ää ÒÑæÑ ÄáÝÓáÇ æäá ÓíÈÇÈ
ÁÚáÇááÇ.. ää íáíá Çááá ÝáÇ áÒá áá; æäá íÒáá ÝáÇ áÇíí áá; æÁÒáí Ää áÇ Ááá ÁáÇ Çááá æííá áÇ
:ÒÑíß áá; æÄä áíáíÇ ÚÈíá æÑÓæáá .. ÄáÇ ÈÚí
. Çáááá áÇ Óáá ÁáÇ áÇíÚáÈä ÓááÇ æÄáÈ ÈíÚá ÇáíÒä ÁÐÇ ÒÆÈ ÓááÇ
ÈÞíÑ ää Çááá æÝí íæä ÇáíáíÓ 18 ÇÈÑíá 1985á ÒáÈ Ýí ÓíÇÑÈ áßæíÈÇ; æÞááÇ ÈÒíÇÑÈ áÓÈÓÝí
áÑÒí ÇááíÇáíá; æÞí ÁÐä ááÇ Íæä ÇÓÈÆÐÇá áÓÈÞ ; ÁáÇ áÓÈÓÝí ÇáÓáíÈ ÇáÇíáÑ
Çáíæáí; ÝÁááá Ýí ÇáÚÇíÈ íÑÝÓæä Íæä ÇáÓæÇÑ áæáÇ Çááá Èä ÇÓÈÆÐÇá ÇáíßÈæÑ ÇáÐí íÚáá
. áííÑÇ ááááÇá ÇáÓÚæíí.. ÝÁÐäæÇ áÚ ÇÓÈÑÇØ ÇááæÚí Çááíí æÇáÚíí ÇáÞáíá
ííááÇ ÇááÓÈÓÝí; æäáÇ íáÝÈ ÇááÚÑ Ýíá Ää áÚÚá ÇáÐí íÚááæä Ýí ÍÇíáá ää ÇááÒÇÑí ÇáÚÑÈííá
.æÈÚÓ ÇááÒÇÑí ÇáÈÇÒÈÇáííá
ßÇáÈ ääÇÚÑ ÇáíÑíí Èíáí ÇáÞáÈ æ ÈÝÈÈ ÇáßÈí; æÞááÇ ÈÇáØæÇÝ Úáí ÇááÑÒí
æÇáíÑíí; æÄÈáÇÁ ÈíæÇááÇ íÈÈ ÞÓÈ ÍÝÑÈ ÁÈÇÑáÇ Ýí ÁÚáÇÞ ÇáÞáÈ; æáÇ ÁÚááí ÁáÓÇáÇ áÇ
ííÈ .. Óíí ää ÞáíáÇÑ ÇÓáá ÚÈí ÇááÞÓæí; Þí ÍØ ÇáÓíÈ ÙÇÑÓíá; áíá ÚáíáÇ íÞÈááÇ æíÈÓááÇ
æíÐÑÝ ÇáíæÚ ÇáíÑí æáæ íÒä ÓíÑæáÇ Äáí ÓíÑá; ÝÐÑÝÈ ÚíáÇí .. ÒÇá ÇáááÚÑ ÚíÈÇ ÒÁááÇ
ÇáÑÁÈ íÆÓÈ ää áÞÇÁ ÇÈááÇ ÈÚí ÝÞíá æÁÐÇ ÈáÇ Èííá Èíá íííáÇ æÈíÓáá ÈíÑÇÑÈ .. ÁááÇ
ÙÇØÝÈ ÇáÁÒáÇá Èáß ÇáÈí íÚáÈá íáíÝÚ ÈáÇ æÚí æáæ íÑí áÓááíá áÄæá äÑÈ Ýí áÐÇ

ÇááÓÈÓÝí; áÞí ÇáÈÞØ ÇáÓáíÈ ÇáÁíáÑ ÇÈäá Úá Çáííæí; æáÞáá Äáí ÚÑÝÈ ÇáÚááíÇÈ; æáæ
ÇáÄá Ýí ÍæÑ ÇááÞÇáÈ ; æÓíáÈ áÐä ÇáÝÈÑÈ ää íÑ áÓááÇ æÇííÇ ...ÝÐáá ÚáíáÇ ÑÁí ääÚÑáÇ
ÇáÈí Èí íÇáÈÇ (ÁÈæáÇÒä) Ñíá ÚíæÑ Úáí ÇáíáÇí-áíÓÈä ÒÐáß æáÇ áÒßí Úáí Çááá ÁííÇ- æáá
áßÇáÈä Ýí Èáíá; æßÇá íÈßí; ÞÇá áí æíææÚá ÈÚÑÞ Úíáíá áÇ ÞíáÈ ÇáÚíÓ íÇ Áíí æáíá áÑí
ÁíæÇááÇ ÇáÐíá ää Èíá ÇááæÈ æÇáíÇÈÈ Èíá Áííí ÇáÓáíÈ Çáíæáí; ÞÇá áí ÈÒæÈ æÈáíí : ÁáÇ ÑÁíÈÈ
ç ÇáÚááÇá ÈÞØÚ Áíííáá æÁÑíááá

Áiá ÇáÚÑÈ; Áiá ÇááÓááæ .; æái áÝÈá ÞiáÉ .. ÁÐ Áá ÞØÚ Ñiá ÇááìÇáì ÁáÑ áíÓæÑ æáÚáá
. áíÈæÈ áì áÁáÇÁ ÇáÚÑÈíá ÍÈì áÇ íÚæì Áái ÇáìáÇÌ
ÝÝì áÑBÒ ÇáÓáiÈ ÇáÁiáÑ Çáìæái Ýì ÈiÒÇæÑ ÞØÚÈ ÚÇá 1983 3500 Þiá áááìÇáìá; ÝÓÁáá
ÇáìBÈæÑ iæÓÝ (Áíí ÇáÁØÈÇÁ ÇááÓááíá) áÇ ÓÑ áÐÇ ÇáÞØÚ ÇáBÈiÑ ; ÝÇÚÈÐÑæÇ Ááiá Ááá
áÇ iæì ÚáìáÇ ÁÓÑÈ ÒiÇiÈ ÍÈì áÑÚÇáá áÝÈÈÈ ØæíáÈ ÑiÈæÇ ÈÓÝì ÇáÁØÇÈÈ Ýì ÁØÈÚá Áæ
áÓØ Þiáá; ÝiÈÈÑæáÇ Èá iÓÚæá áá ÇáÞiá ÇáÓáÇÚiÈ ÇáìÇáÓÈ; ÝiÚiÓ ØiáÈ ÍiÇÈá ÈÚiíÇ Úá
. ÁÑÒ ÇáìáÇÌ
BaÈ ÐÇÈ áÑÈ ÁiÓN ááÇÞÓÈ Èiá ÚÑÈi áÓáá æáÓÁæá ÈÇBÓÈÇái; æBÇá ÇáÚÑÈi iØÇáÈ ÈÝÈi
áÞÇØ ØÈiÈ ÞÑÈ Çáìæì; æBÇáÈ ÓiáÇ ÇáÓáÇi ÈÈiæ Úái ælá ÇááÓææá æáæ íÑi ÈÇááÝi ÞÇÆáÇ :
áÞi BÇáÈ ááÇáB áÞÇØ BÈiÑÈ ááÓáiÈ ÇáÁiáÑ Çáìæái Úái Çáìæì; æáBá ÇáÁá ÚÇiÈ
ÇááÞÇØ; æBÇáæÇ iÈáBæá ÇáìÑi ÈÇáÈÈÈiØ æÇáÈiÐiá; iBæáæá áá ÓÈÚiÓ ÈÞiÈ ÚáÑB ÚÇØáÇ
Úá ÇáÚáá; áÓáæáÇ Úá ÇáìÑBÈ; áÁáB Þi ÝÞiÈ ÞiáB Áæ ÓÇÚiB áá Áiá ÈÚiÓ ááÐ ÇáÁá ;! ÁáÈá áá
ÈÓÈØiÚæá ÁiáÇ ÇáÁÝÚÇá Áá ÈæÇiáæÇ ÑæÓiÇ æláÝ æÇÑÓæ ; ÝiÁi áÐÇ Áái ÁÈÇÑ ÓáÈiÈ
Úái áÝÓá ÞÇá ÇááÓÁæá ÝiÇæááÇ BÈiÑÇ ÍÈi ÁÈÚiáÇ áÐá ÇááÞÇØ Úá Çáìæì; æááÓáiÈ ÇáÁiáÑ
. Ýi BæiÈÇ ØÇÆÑÈÇ ááiBæÈÈÑ ááBá ÇáìÑi áÁááá áÇ íÚÇáìæá ÁáÇ ÍÑi ÇáìÑÈ
ÝÁÐÇ ÇÓÈÞÑ áÐÇ Ýi ÐááB ÝÁáiB ÇááÚáæáÇÈ ÇáÈÇáiÈ : ááÓæiíiá ÈÓÚæá ÚiÇiÈ Ýi ÁÑÒ
ÁÝÚÇáÓÈÇá; æiÈÚÇæá áÚáá 110 ÁØÈÇÁ ÁÝÚÇáiæá; ÈÇÁÁØÇÝÈ Áái áÐá ÇáÚiÇiÇÈ
ÇáÝÑáÓiæá ááá 116 ØÈiÈÇ ÍÇiá ÁÝÚÇáÓÈÇá; æááá ÈáÇÈ iáÚiÇÈ; áá ÇááÈæÞÚ Áá iÓá Ýi áÐÇ
ÇáÓiÝ Úií ÇáÁØÈÇÁ Ýi Áií áÐá ÇáìáÚiÇÈ 60 ØÈiÈÇ; æÞi ÓáiÈ ÈáÝÓi Ýi iæá ÇáÈáÇÈÇÁ 5
áÇÑÓ 85 ÁÓáÇá (ÇÁÝiáíá Úæi) æái áá iáÚiÈ ÇáÓáÈÈ ÇáÝÑáÓiÈ Çáìæái áíiáÈ ÁáÓÇáiÈ Ýi
áBÈÈ ÇáíÚæÈ Ýi ÈiÒÇæÑ; æBÇá ÞÈá Þi ÁÓáá ÁiÈi áiáÓæá ÓiíBáÇ Ýi áÝÓ ÇáìáÚiÈ; æBÇáÇ Þi
iÇáÇ áÚáÇi ÇáìÑi Ýi ÁÝÚÇáÓÈÇá; ÝÚáìáÇ ÑÁi áiáÓæá Áá ÈáÇiB ÈÓiØÈ ÈBÇÈá ÇáÁÓÇØiá
ÇáìæiÈ æÇáÈÑiÈ æÇáÓæÇÑiÈ ÈÁæÇÚáÇ áÓá ááUN ÇáìáÇi áá ÁÚáÇÞá ÝÁÚáá ÁÓáÇáá; æÓáì
áÝÓá ÇáìBÈæÑ ÚEiÇááá æÇáÓæiíæá ÍÇiá ÁÝÚÇáÓÈÇá iÓNÚæá ÇáÁÑÓ æiíÓiæá ÈæÇÓØÈ
. ÇáÇÝÚÇá; æááá áìÇÑÓáá ÇáìÇÓÈ
ááÇáB iáÚiÈ ÇáÁáÓÇá ÇáæÇÞiÈ ÇáÚÑÈiÈ ÈÐáá áÁÖÑÇÑáá æÇÓÈÚáÇááá áBá æÓiáÈ áÁÈBÇÁ
ÇáÁáÓÇá ÓÇáiÈ ááæÓæá áÁÑÓ ÁÝÚÇáÓÈÇá iÓÚæá ÇáÁáÓÇá ÇáæÇÞiÈ Ýi ÈáÇiÈ ÓÚiÑÈ áá
ÇáìÑi; æÝi ÇááÇiÈ ÇáÁiÑi áá ÇáìÑi (ÇáBíÓ Ðæ ÇáìÈiá ÇáÐi iæÓÚ Úái ÚáÑ ÇáìáÇÑ) ÈæÓÚ
ÈØÇÑiÈ ÈÓÚá ÇáÈáÇiÈ; æááÇáB iáÇÑ ÁiÑ æÑÇÁ áÐÇ ÇáìáÇÑ iíáá ææáìÇ áíÚÈÆ ÇáÈØÇÑiÈ
ÇáÈi ÈÝÑÚ ÓiáÈáÇ Bá ÈáÇÈÈ ÁiÇá æiBææá ÈÈØÚiá ÇáÁØÝÇá áá ÇáÁáÑÇÓ Ói ÇáÁáÑÇÓ
ÇáÓÈÈ ÇááUNæÝÈ (ÇáÓá æÇáiÓÈÈ æÇáiÝÈÑiÈ æááÈÇiá æÇáÓÚÇá æÇáÈiÈÇæÓ); æiØÚáæá
. ÇáÑiÇá Ói ÇáÈiÈÇæÓ
áÞi ÁÚáá Ááá Ýi áÐÇ ÇáÓiÝ Óiíiá áÇÆÈÇ ØÈiÈ ÁáÑiBí ááÚáá ÍÇiá ÁÝÚÇáÓÈÇá
ááÇáB Ýi ÈiÒÇæÑ áÇ áÇ íBá Úá iáÓáÇÆÈ ÚÑÈi iÚááæá ÈiÁÈ áÇ iáÞØÚ Èiá ÇááìÇáìá ÇáìÑi !
. ÝááÇáB ááÚáÇÈ: BÇÑÇÈÇÓ ÓiÑÝ- iá ÁÚáÇÓ- ÇáÈÑÇií- áíÓá áæÓÈiÈÇá; æÚiÑáÇ
iíÈái ÇáìBÈæÑ áíiá ÞÇÓá ÞÇá : iÑi ÓÇá áíiá áá ÈÇáìÓiÑ Ýi Úiáá; ÝÚááæÇ áá ÚááiÈ Ýi ÈBÓáÇ
ÝÚi (Çi áæÓÈÈÇá); æáÐÇ ÇááÓÈÓÝi ÈÇÈÚ áá (áÓiá áæÓÈÈÇá); æÚáìáÇ ÁááæÇ ÇáÚááiÈ
ÞÇáæÇ áá ÈÇáØÑiÐÈ ÇáÈÈÓiÑiÈ ÇáÈiÇæiÈ : Þá iÇ áíiá ÇÓÝ áí Úiáí- ÈÚi Áá ÚÓáæáÇ ÈáÇÁ
ÚÇií- Ýáá iÑ ÓiæÇ; Èá ÚÓáæáÇ ÈÇáìæÇá æÞÇáæÇ áá Þá iÇ ÚiÓi ÝÁÈÖÑ ÇááæÑ
ÁÓÝ áÐÇ Áái áÐÇ Áá ÇáÓáiÈ ÇáÁiáÑ Çáìæái áá áÑÇBÒ ÁÓÚÇÝ ÁæáiÈ (ÝiÓÈ Çií áæÇiá
ÈiáÓ) æÚiíáÇ iáÓÈ Ýi ÈÇÑÓiáÇÑ æáíÑÇá ÓÇá ææÇáÇ æÓÇÇáÇ æÁÈÇÑiáì
æááÇáB áÑBÒ áÈÁiá ÇááÓáæáiá Ýi ÈiÒÇæÑ Ýi ÍiÇÈ ÁÈÇi ÇÝÈÈi ÓáÈ 1984 iÈÓÚ ááÇÆÈ
. ÓÑiÑ; æááÇáB iæÑÇÈ ÁÓÚÇÝ ÁæáiÈ
æÝi ÈiÒÇæÑ ÁiÑi ÇáÓáiÈ ÇáÁiáÑ 10151 ÚááiÈ iÑÇiíÈ áìÑi ÇáìÑÈ; æ ÁiÑi Ýi BæiÈÇ 3289
. ÚááiÈ iÑÇiíÈ; æiÑÈ 2307 Ýi iæÑÇÈ Úái ÇáÁÓÚÇÝ ÇáÁæái Ýi ÈiÒÇæÑ ; æ272 Ýi BæiÈÇ
. áÞi áBÈ ØÈiÈ ÁÓBÈááì 18 ÓáÑÇ Ýi Èáì (áÓÇÑ ÓÑiÝ) áÚáÇi ÇááìÇáìá
áÐá ÇááÚáæáÇÈ áÓÚáÇ Èiá iíi ÇáØÈiÈ ÇááÓáá áÈBæá iíÈ Úáiá iæá ÇáÞiÇáÈ ; æáÇ iÈÞi áÁií
. ÚÐÑÇ ÁáÇá ÑÈá
ÁááÇ Áá ÞÇÑáÇ áÐá ÇáÁÑÞÇá ÇááÐááÈ áÚáá ÇáÚÑÈiíá áBæá : áá iÚáá Ýi ÍÇiá ÁÝÚÇáÓÈÇá
Óæi ØÈiÈ ÚÑÈi æÇií áæ ÇáìBÈæÑ ÓÇái áíÓ Ýi áÓÈÓÝiÇÈ ÇáìÑi Ýi ÈÇBÓÈÇá ÇáÈi iíiÑáÇ
. ÇáÚÑÈ æÇáááÚáÇÈ ÇáÚÑÈiÈ ØÈiÈ ÈiíiÑ æÇií; æiáæÈ ÇáBÈiÑæá æÈiÈÈ iØÁ ÈiíiÑ
ÁáÓáÇ Áæái áá ÇáÚÑÈiíá ÈáÓÇÚiÈ áÁáÇÁ ÇáÁiáÈÈ ÇááÓáíá áá ÇáìÑi ÇáÐi iíæá ÁÚÑÇÓ
!; ÇáÁáÈ ÇáÁÓáÇáiÈ æÁæÇááÇ æiáÇááÇ áá ÇáÓÑØÇá ÇáÁiáÑ
ÁáÓáÇ Áæái ÈáÐÇ ÇáÚáá ÍÈi ááÇá ÁiÑÇ æÐBÑi Ýi ÇáÁæái æÇáÁiÑÈ ;! ÁáÓáÇ ÁØáÚ ÈææiÈ
áÁáÇÁ æÈÈæÈiB ÇáÓáÈÈ ÈBæÈÈáá ÇáBÓiÑÈ ÇáìÓiáÈ;! ÁáÓáÇ Áæái Áá ááìá ÁáÇááá ææÇÓi
. Áiíá
áá iØáÚ ÇáÚÑÈiæá BáÇ áØáÚ áíá ÈÇááÚiá ÇááÞiá Ýi iáÇÈ ÇááÚiá ... ÝÝi Óiíi áÓáá: Úá ÁÈi
áÑiÑÈ ÑÓi Çááá Úáá ÞÇá Óái Çááá Úáiá æÓáá (áá áÝÓ Úá áÁá BÑÈÈ áá BÑÈ ÇáìáÇ áÝÓ Çááá
Úáá BÑÈÈ áá BÑÈÈ iæá ÇáÞiÇáÈ ; æáá iÓN Úái áÚÓN iÓN Çááá Úáiá Ýi ÇáìáÇ æÇáÁiÑÈ ; æáá
ÓÈÑ áÓááÇ ÓÈÑá Çááá Ýi ÇáìáÇ æÇáÁiÑÈ ; æÇááá Ýi Úæá ÇáÚÈi áÇ BÇá ÇáÚÈi Ýi Úæá
. Áiíá)
ÁiáÇ ÇáÁØÈÇÁ .. ÁiæÇ ÒBÇÈ ÚááBá .. ÁiæÇ ÒBÇÈ ÁæBÇÈBá .. ÝÇááá ÓÇÆáBá Úá ÚááBá
. áÇÐÇ ÚááÈá Èá ; æÚá áÇáBá áá Áiá ÇBÈÓÈ æÁai ÁáÝÞ

:ÁiáÇ ÇáÁiæÉ

Ááá áíÉáí ÒiæNáÇ áÐá ÇáíæÓ ÇáíNÇNÉ ää ÇáÓÈÇÈ ÇááÓáá ÇáÐí ííNÓ ÇáØÈ Ýí ÇáÚNÈ æáæ
áÚÉÓá Èííáá áÈáÓß ÈÁÓáÇáá .. ááÈÓá ÈáÈÇiÆá; æáßá .. ÁáÇ ÉÁiæä ÓiÆÇ ää ÁæPÇÈßá ááá NÈ
ÇáÚÇááíá ç ÁæÇ ÈNÇÈØæä áÚ áÁáÇÁ ÇááíÇáííá ÓáNÇ Ýí ÇáÓáÉ æÈÁiÐæä ÁiÇÓÈÈ ÈáÇ NÇÈÈ
ááíÈ ÓáÉç æáíá áÓÈÚiæä ÈÁÐá Çááá Áä áíYÚ áááÈiÓÓ ÁáY íæáÇN Ýí ÇáÓáN; æááØÈiÈ ÇáÚÇá
ÓÈáÇÆÈ íæáÇN Ýí ÇáÓáN; ää ÓÇÁ Áä íÈÐiá áííáÈ ÇáíáÇi æÇááíÇáííá YÚáíá Áä íÈÓá ÈáÇ Úáí
:ÚáæÇá ÇááíáÉ

ÈiÓÇæN Ò .È 208 Nþá ÇáÉáYæä 49267 Áæ áRÈÈ ííæÇÈ ÇááíÇáííá(ÈiÓÇæN- ÈÇBÓÈÇá 42923-
43708)Áæ ÇÓáÇá ÇÈÇi Ò .È (1638) È 851895 ; Áæ íÈÓá Ýí ÈiÓÇæN áRÈÈ áíáÈ ÇáíÚæÉ-
. ÁNÈÇÈ Næí È : 42222

°ÇáYÑæÇ íYÇYÇ æÈPÇáÇ æìÇáíæÇ ÈÁææÇáíá æÁáYÓßá Ýí ÓÈiá Çááá Ðáßá ííN áßá Áä ßáÈä
»ÈÚááæä

ÇáÈæÈÈ : 41

. ÁiáÇ ÇáÁiæÉ ÇáÁØÈÇÁ áíá Ýí ÇáÈÚÇNßá
æÓÈiÇáß Çáááá æÈíáíß ÁÓáí Áä áÇ Ááá ÁáÇ ÁáÈ ÁÓÈÚYÑß æÁÈæÈ Ááíß
Áíæßá

I. ÚÈiÇááá ÚÓÇá

* NÓÇáÉ Ááí ÇáÓÈÇÈ

[íáÓNÈ Ýí áíáÈ ÇáíáÇi 15 NãÓÇá 1405áÚ ÇááæÇYp: 3/íæáíæ/ 1985á*]

ßÈiN ää ÇáÇiæÈ ÇááÈiáÓiá æÇáááíYÚiá áááÓÇNßÈ Ýí ÇáíáÇi áÚ ÇáÁiæÉ ÇáÇYÚÇá ; ßÈiN ää
áÁáÇÁ ÇáÓÈÇÈ íNÓá ÁáíáÇ íÓÁá Úá ØNíPÈ ÇáæÓæá Ááí ááÇß ; æÐí æíí ÇáíßÈæN ÚÈiÇááá
ÚÓÇá Ááá áÇÈi ää ÇáÁÚiÇi ÇááYÓi ááÓÈÇÈ ÇáPÇiá Ááí ÁYÚÇáÓÈÇá íÈi íßæä Úáí Úáá
. æÈÓiNÈ ÈÇáÁNÓiÈ ÇáÈi ÓiáÓá YíáÇ; æiÚiÓ ÚáíáÇ; YÁáá ÁiÚi ááÈÈÇÈ æÁÚæä Úáí ÇáÓÈN
-: æÁáíßá áÐá ÇáááÇiÚÇÈ ÇáÓÈÚ ää ÁÓÈÇÐáÇ ÇáíßÈæN ÚÈiÇááá ÚÓÇá

Áä Çáíáí ááá .. áíáíá æáÓÈÚiáá æáÓÈÚYÑá .. æáÚæÐ ÈÇááá ää ÓNæN ÁáYÓáÇ æáá ÓiÆÇÈ
ÁÚáÇááÇ .. ää íáíá Çááá YáÇ áÓá áá; æáá íÓáá YáÇ áÇi áá ; æÁÓáí Áä áÇ Ááá ÁáÇ Çááá æííá áÇ
-: ÓNíß áá æÁá áíáíÇ ÚÈiá NÓæáá ... ÁæÇ ÈÚi

. Çáááá áÇ Óáá ÁáÇ áÇiÚáÈá ÓááÇ æÁáÈ ÈiÚá ÇáíÓá ÁÐÇ ÓÆÈ ÓááÇ
ÁæáÇ:- Áä ÇáíáÇi Ýí ÓÈiá Çááá áæ ää ÁÓP ÇáÁææN Úáí ÇááYÓ æÁÓÈÚæÇ ; æáÇ ííÈáá ÁáÇ
ÁYÐÇÐ ää ÇáÈÓN ; æáÐÇ YÐi íÚá Çááá ÇáíÓÇá áPÇÈáÇ ááíáí æÇááÓPÈ; YÐi ÓÆá NÓæá Çááá

: Óáí Çááá Úáíá æÓáá

(Ái ÇáÚáá ÁYÓáç PÇá : ÇáÁiáÇá ÈÇááá æÇáíáÇi Ýí ÓÈiá Çááá)

. NæÇá ÇáÈiÇNí æáÓáá

æPÇá Úáíá ÇáÓáÇÈ æÇáÓáÇá: (áÚiæÈ Áæ NæiÈ Ýí ÓÈiá Çááá ííN ää ÇáíáíÇ æáÇ YíáÇ)

.NæÇá ÇáÈiÇNí æáÓáá

æÐí ÁíáÚ ÇáÚááÇÁ Áä ÇáíáÇi Ýí ÓÈiá Çááá ÁYÓá ää íæÇN ÇáíNáíá; æáÐÇ áæ ÈYÓiN ÇáÁiÈ

° ÁiÚáÈä ÓPÇiÈ ÇáíÇi æÚáÇNÈ ÇááÓií ÇáíNÇá ßáá Ááá ÈÇááá æÇáíæä ÇáÁiN æìÇáí Ýí ÓÈiá
Çááá áÇ íÓÈææä Úáí Çááá æ Çááá áÇ íáíí ÇáÐæä ÇáÚÇááíá ; ÇáÐí ÁááæÇ æáÇiNæÇ æìÇáíæÇ Ýí
»ÓÈiá Çááá ÈÁææÇááá æÁáYÓáá ÁÚÚá íNíÈ Úáí Çááá æÁæáÆß ää ÇáYÇÆÓæä
.ÇáÈæÈÈ (19-20)

ÈÇáíÇ :-Áä ÇáíáÇi Ýí ÁYÚÇáÓÈÇá NææÚ ÓæNÈ ááíáÇi Ýí ÇáÚÓN ÇáííÈ íáÇá ÇáPÑæä
ÇáÈáÇÈÈ ÇáÁiNÈ ; æiÚÈÈN íÇNÐÈ ää íæÇNß ÇáíáN; æáßá ÇáÐiá íÇáíæä ää ÈÓN ßÈÐiÈ
ÇááÇÓ; æÓÈÈ ßÈÐiÈ ÇáÓÚæÈ; ááá ÁiØÇÁáá; æááá áíÇáYÇÈáá; æÐí íÐáÈæä ÇáÐææÈ
ÇáÓÚÇÆN æÇáBÈÇÆN; æáæ Óiá ØÈiÚi Ýí ÇáÈÓN; Yáá íßææÇ æÈá áíÈáÚ ÇááííáÈ Ýí ÁiÇá
NÓæá Çááá (Óáí Çááá Úáíá æÓáá); æáÚ Ðáß YÐi ßÇá Ýí ÓY íiÓ ÇáNÓæá (Óáí Çááá Úáíá æÓáá)
ØÇÈæN ää ÇáááÇYÐiá íNæíæä ÇáÁÓÇÚÇÈ; æiáÓNæä ÇáÁNÇiY; æißNæä ÇáÁÓáÇá æPÇiÈÈ
. ÇááÈáÈáÈ ÈNÓæá Çááá Óáí Çááá Úáíá æÓáá

æÐí íÚá ÈÚÓ ÇááÇÓ Áä ÇáÓÈÈ ÇáÁYÚÇáí ÓÈÈ áÓá ää ÇáÓáÇÁ ßÇáááÇÆÈÈ ØÇáNíá äØáNíá
áÇ íÚÓæä Çááá áÇ ÁáNáá æiYÚáæä áÇ íÁáNæä; íÈi ÁÐÇ íÇÁ Ááí ÓÇi ÇáPÈÇá æÁNÓ ÇááÓÇá
æNÁi áÁáÇÁ ÇáÁÈØÇá ÈÈÓNíÈáá ÇááÇPÓÈ; æNÁi ÁiØÇÁáá íÓiá ÓiáÈ ÚáíYÈ ; æiYßN
. ÈÇáÚæiÈ ää ííÈ ÁÈi

YÇáÓÈÈ ÇáÁYÚÇáí ÓÈÈ ßÈÐiÈ ÇáÓÚæÈ; Yíáá ÇáBÇÐÈ; æYíáá ÇáÓÇiB; æYíáá Çááííá; æáßáá
ÈÇááPÇNáÈ áÚ ÈÐiÈ ÇáÓÚæÈ íÈÐi ÓÈÈÇ YNííÇ Ýí ÇáÁNÓ Çáíæä ää áÇiÈ ÇáÈØæáÈ
æÇáNíæáÈ æÇáÚÓÈ æÇáÁáYÈ æÇááíæÈ æÇáæYÇÁ æÇáíNíÈ æÇáÁÈÇÁ; æißYi Ááá Èíí ÁBÈN
. Þæi ÇáÁNÓ; ææPÝ ÁáÇááÇ áÐá ÇááíÈ ÇáØæiáÈ

ÈÇáÈÇ:- Áä Çáíæ ÇáÚÇá Ýí ÁYÚÇáÓÈÇá áæ ÈÐiá ííÇ Úáí ÇááYÓ ÇáÈÓNíÈ; Ði ÈiÈááá ÇááYÓ
ÇáÈÓNíÈ ÇáÚÇiÈÈ ÓáNÇ Áæ ÓáNíá; Èä ííÈæ ÇáíáÇÓ æiÈiÁ ÇáæÓæÇÓ ; æáÇ ííÈáá ÈßÇáíY

ÇáØÑÍÐ æãØÇÐá ÁáÇ ÇáÐáíá ää ÇááÇÓ; ÝÇáØÚÇä Ðáíá; ÅÐ Åää Ðí íáÑ Úáíß ÕáÑ ßÇää áÇ ÊÑí
Ýíá ÁáÇ ÇáíÈÕ æÇáØÇí ; æØÈÑí Ìæáß ÅäÇØÇ ÈÕÈæíÕ ÈÑÁíÈää ; ÝáÇ áÚÈ ÈíáßáÇ
ääÈÝÇää; æáÇ Èíí ÅáÕ ÇáÕíÈÈ; æáÇ ÕæÑ ÇááæíÈ ÇáÈí ßáÈ ÈÃáÝáÇ Ýí Èáíß; æÐí ÈÑí ÕáÇÈ
. ÕÑíÚÈ; æíááÇ ÈÈÚÕ ÇáÈÚÇáíá ÇáÁÕáÇáíÈ; æääÇ íÁÈí ÌæÑß Ýí ÇáØÈÑ æÇáãØÇÈÑÈ

ÑÇÈÚÇ:- Åä ÇáÕÚÈ ÇáÁÝÚÇáí íÈÈ ÇáÚÑÈ ßÈíÑÇ æíÈÑáää; æíÚÈÈÑ ÌæÈää ÚÈÇíÈ; ÈÕÑØ
æÇíí æææ Åä íÈÐ Èää ; ÝÁÐÇ æÈÐ Èää Ðíá áää äÝÕá æÑæíá ÝíÇÁ; æáßá ÅÐÇ ÕÚÑ Åä ÇáÚÑÈí
íÕÈÚáí Úáíá ÝÁää íÈÈÑá æíÕíÑíá ; ÅÐ Åä äÝÕ ÇáÁÝÚÇä áÇ ÈØíÐ ÇáÁÕÈÚáÇÁ æáÇ
. ÇáÁÕÈÚÈÇí æáÇ ÇáÐá ; ÅÐ Åää íÝÕá ÇááæÈ Úáí ÇáÐá
ÝÚáí ÇáÚÑÈí ÇáÐí íÁÈí äáÇ Åä íÚÑÝ Ìæíá ; æáÇíÕÚ äÝÕá ÝæÐ- ÇááãÕáÈ ÇáÈí ÈÕÈíÐáÇ
; Ýáæ ÞÇíá ßÇáíáí æáíÕ ÞÇÆíÇ ááÞÇíÈ æææíáÇ ááØÇíÈ ÝáÞí ÑÑíáÇ ÈÚÕ ÇáÚÑÈ áíÕ äá ÑÑí Ýí
ÁÕÑÈá ÇáíÇÕÈ æáíÕ äá Àí æßÇáÈ ÚááíÈ Ýí Èáíá Åæ ÞÑíÈá æíÇÁ äáÇ æÈíÁ ÇáÇáÈÞÇí áÞÇíÈ
ÇáíáÇí æíÕßß Ýí áÕíÑÈ ÇáíáÇí ; Ðí ÅÕÈí ÇáÁæÈÞÇí ÚáíáÇ ÚáÇáÈ Úáí íÈ ÇáÑíæÚ ; æÁÕÈí
. ÇáÈÕßíß ÚáíáÇ ÞÑíáÈ Úáí ÇáÚÕá Úáí ÇáÁíÇÈ

ÍÇáØÇ:- Åä ÝæÞ ÅÑÕ ÇáíáÇí ÅäÇØÇ ää áØÇÑÈ ÕÈí æáíÇÑÕ áíÈáÝÈ; ßÈíÑ áääá íÇáÝß Ýí
ÇáØÑíÐÈ ÇáÈí ÈÑÈíÈ ÚáíáÇ ; æÇáááí ÇáÐí áääÈ áää; æÈÚÕää äá íÈáÞ ÇáÚáá Úáí íí ÚÇáá; ßá
Úáääá äá ÇáßÈÈ ; áÇ íÚÑÝ ÁíÈ ÇáíÚæÈ; æáÇ íÚÑÝ ÁíÈ ÇááíÇíÈÈ; æÅæÈ äÕØÑ áääÚÇááÈ áÚ
áÁáÇÁ ÌáíÚÇ; æÇáÞÇÚíÈ ÇáÈí áÕíÑ ÚáíáÇ áÇ äáÇ (æÈÚÇæä ÝíáÇ ÇÈÝÐáÇ Úáíá æíÕÐÑ ÈÚÕáÇ
ÈÚÕÇ ÝíáÇ ÇíÈáÝáÇ Ýíá) ÝáÇ Èí áß äá ÇáØÈÑ Úáí ÁíæÇáß ÇáÐíá íØÇÑßæáß Ýí ÇáíáÇí; æÅä
ÇáØÈÑ Úáí áÁáÇÁ ÁÕí Úáí ÇááÝÕ äá æÞÚ ÞÐÇÆÝ ÇáÁÚíÇÁ; æáÇ äáÇÕ áß ; äá ÈÑí Ýí ÅÑÕ
ÇáíáÇí ÅäÇØÇ ßáää Úáí ÐæÞß; æáÇÈí áß äá ÇáØÈÑ Úáí ÇíÈáÇÝ ÇááØÇÑÈ æÇáÅÐæÇÐ
. æÇáØÈÇÆÚ æÇáíÈáÇÈ; æÁáÇ Ýáá ÈÕÈØíÚ ÅÈíÇ ÇáíáÇí
Åä ÇáØæÑÈ Ýí ÈíØÇæÑ ÚíÑ ÇáØæÑÈ Ýí ÍÇíá ÁÝÚÇáØÈÇä; æÕæÝ ÈÕáÚ ÇáßÈíÑ äá -6
ÇáÚÈÇÁ äáÇ íáÐÈÕ áá ÕíÑß äá ÇááÈáÇÝÕíá Úáí ÇáÑÆÇÕÈ Õí ÈÚÕää ÇáÈÚÕ ; ÝáÇ íÕíáß áÐÇ
Úá Çáííæá Ááí ÅÑÕ ÇááÚÑßÈ áÈÑí ÈáÝÕß ÇáØæÑÈ ÇááÕÑÐÈ ááíáÇí ÈíÇáÝ áÐá ÇáØæÑÈ
. ÈäÇáÇ; ÇáØæÑÈ ÇáÈí ÑÕáÈáÇ Ýí Ðááß äá ßáÇá ÇáÁáíÇí Ýí ÈíØÇæÑ

ÕÇÈÚÇ:- Áíí ÇáßÑíá Åä ÇáíáÇí (ÕÈÑ æÈÈÇÈ æÇÓÈÞÇáÈ æÇíÈáÇá ááÕíÇÆí ßááÇ); æÚáíß
:ÈÈÞæí Çááá æÇáÐßÑ íÈí ÈÈÞí ÕÇÆÑÇ Úáí ÇáØÑíÐ; áÁä Çááá ÚÕ æíá íÞæá
°Åä ÇáÐíá ÈæáæÇ äáßá íæá ÇáÈÞí ÇáíáÚÇá ÁääÇ ÇÕÈÕáää ÇáÕíØÇä ÈÈÚÕ áÇ ßÕÈæÇ æáÐí
»ÚÝÇ Çááá Úáää Åä Çááá ÚÝæÑ Ñííá
. Áá ÚáÑÇá- 155

æßáÇ ÞÇá ÚáÑ Ýí ÑÕÇáÈá Ááí ÕÚí ÑÕí Çááá Úáää ÌáíÚÇ (Åä ÐææÈßá ÅÕí Úáíßá äá ÕíæÝ
. ÅÚíÇÆßá) æßáÇ ÞÇá- ÅÈí ÇáíÑíÇÁ : (ÇááÇ ÈÞÇÈæä ÈÁÚáÇáßá)
Åä ÇáíáÇí áÇíÚíáá ÕíÁ Ýáá ÈÁÈÑ Úáí ÇáíáÇí ÚááÇ äá ÇáÇÚáÇá ; æÇÐÇ ÕÚÝÈ äÝÕß Úá
ÇáÁÞíÇá æÇááÈÇíÑÈ Ááí ÇááØÇÑßÈ Ýí áíÇíá ÇáíáÇí ÝáÇ ÈÈÑÑ äáÝÕß æÇÞÚÇ ÈÚáá
. ÇáíÑÇÝá æÈíÑß áíí ÍØæÑÈá

(ÑÕÇÆá äÈÈÇíáÈ Èíá íÇÚíÈ æÞÇÆí

ííÑÕ ÇáíÚÇÈ ÇááÈÈÚæä ÍÇÆáÇ Úáí ÅÈíÇÁ ÇááÕíÈ æÇááæÚÚÈ ÇáíÕáÈ Ýí ÅáÑ Çáíá æÇáíáíÇ
áÚÇáÈ ÇááÇÕ æÅÆáÈää; áÁä äÕíÈää æÇáÈØÇíáá Ýíá ÇáííÑ ßá ÇáííÑ áää æääá íÈæáæä
ÁáÑáá; ÞÇá ÇááÈí Õáí Çááá Úáíá æÕáá
(Çáíá ÇááÕíÈ; ÐááÇ áää; ÞÇá: ááá æáßÈÇÈä æáÑÕæáá æáÇÆáÈ ÇááÕáíá æÚÇáÈää)
. ÑæÇá áÕáá

æáá äáÇáß ÈÚÇæáÇ ÁÕáí äá ÈÚÇæä ÇáÚááÇÁ æÇáíÚÇÈ áÚ ÇáÁáÑÇÁ æÇáÞÇíÈ Úáí ÑÚÇíÈ
. äØÇáí ÇáÁáÈ æÈÇáÁíÕ Ýí ÅÑÕ ÇáíáÇí Úáí ÁÕÇÕ ÁíßÇá ÇáíáÇí
Ýí áÐÇ ÇáÈÇÈ ÑÕÇÆá äÈÈÇíáÈ Èíá ÇáíÇÚíÈ ÚÈíÇááá ÚÕÇá ÁÕÈÇÐ (Ýí ßáíÈ ÇáØÑíÚÈ) Ýí
ÇáíÇáÚÈ ÇáÇÕáÇáíÈ Ýí ÁÕáÇá ÇÈÇí æÇáÞÇÆí Áíáí ÕÇá áÕÚæí ÁáíÑ ÌÈáÈ æÇíí ÈáíÕíÑ
ÇááÕáæÑÈ; æææ äá ÇáÐí ÇáÈÚææÇ Ýí ÇáíÑßÈ ÇáÁÕáÇáíÈ Úáí íí ÇáÕáíí íÈíÈ ÇáÑíáá; äáÇ ÍÚáá
íÈÑß ÌÑÇÕÈá ÇáááíÕíÈ Ýí ÇáÕáÈ ÇáíÇáÚÈ ÇáÈÇáíÈ ÝÇÑÇ Èííáá ÈÚí ááÇíÐÈ ÇáíßæáÈ
áá; æáÇÕÇá Ýí ÇáíáÇí äáÐ áÇ íÞÇÑÈ ÇáÚÕÑ ÕáæÇÈ; íÞÇÑÚ Ðæí ÇáßÝÑ æÇáÕíæÚíÈ; æææ
. ÕÇíÈ ÇÈáíá æÈáÇÈíá ÚÇáÇ

ÑÕÇÆÉ ÇáíÇÚíÈ ÚÈíÇááá ÚÕÇá

ÈÕá Çááá ÇáÑíáá ÇáÑííá
:ää ÇáÚÈí ÇáÝÞíÑ Ááíá ÈÚÇáí ÚÈíÇááá ÚÕÇá Ááí Áííá ÇááíÇáí ÞÇÆí ÌÈáÈ ÈáíÕíÑ ÍÝÚá Çááá

:ÇáÓáÇä Úáíßä æÑíáÉ Çááá æÈÑßÇÈä; ÅäÇ ÈÚÍ
ÝÄä Çáíáí ááá áíáíä æáÓÈÚíáá; æáÚæÐ ÈÇááá ää ÕÑæÑ ÄäÝÓäÇ æÓíÆÄÈ ÁÚäÇááÇ; ää íáíä
Çááá ÝáÇ äÓä äá; æää íÓáá ÝáÇ äÇÍí äá; æÄÓäí Ää áÇ Ááá ÁáÇ Çááá æÄÓäí Ää áíáíÇ ÚÈíä
.æÑÓæáá

:Çáááá áÇ Óáá ÁáÇ äÇ ÌÚáÈä ÓááÇ æÄäÈ ÈíÚá ÇáíÓä ÁÐÇ ÓÆÈ ÓááÇ æÈÚÍ
:áÐí ÁßÑäß Çááá ÈÄÕÑÝ ääÓáÈ æÄÝÓá Úáá ÁÐ íÓÑ áß ÇáíáÇí Ýí ÓÈíáá
íÇ ÁíáÇ ÇáÐíä ÄäææÇ ää íÑÈí ääßä Úä Ííáá ÝÓæÝ íÄÈ Çááá ÈÐæä íÈää æíÈæää ÁÐáÈ Úái
ÇááÄäáíä ÁÚÓÈ Úái ÇáßÇÝÑíä ;íÇáíæä Ýí ÓÈíá Çááá æáÇ íÇÝæä äæäÈ áÇÆä ;Ðáß ÝÓá Çááá
. íÄÈíä ää íÓÇÄ æÇááá æÇÓÚ Úáiä
ÇááÇÆíÈ 45

:æáÐí ÈÝÓá Çááá Úáíß ÈÄä ÌÚáß ää ÇááíÇáíä Ýí ÓÇíÈ ÇáÐÈÇá; æáÐí ää Çááá Úáíß ÈäÕÑ ää Úáiä
» °æäÇ ÑáiÈ ÁÐ ÑáiÈ æáßä Çááá Ñái æáiÈái ÇááÄäáíä äää ÈáÇÄ íÓäÇ Ää Çááá ÓáiÚ Úáiä
. ÇáÄäÝÇá :17

. ÄæáÇ : áßæää ÓæÇÈÇ äæÇÝÐÇ ááÓáÈ
ÈÇáíÇ : Ää íßæä ÍÇáÓÇ ááèä Çááá ÍÇáíÇ ää ÇáÑíÇÁ; ÝÝí ÇáííÈ ÇáÓííí °ää Úáá ÚááÇ ÁÕÑß Ýíä
ÚíÑí ÈÑßÈä æÕÑßä«; ÝÚáíß ÈäÑÇÐÈÈ Çááá æíÓíÈä Ýí ÇáÓÑ æÇáÚáá; æÄßÈÑ ää ÇáÓÇáíÇÈ
ÚÇáÑÇ æÈÇØäÇ íÝÚß Çááá Ýí ÇáÓíÇÆí ; æíáØÝ Èß Ýí ÇáäæÇÓä °ÈÚÑÝ Äái Çááá Ýí ÇáÑíÇÁ
.»íÚÑÝß Ýí ÇáÓíÈ
; æää íÈÐ Çááá ÌÚá ää áíÑíÇ æíÑÓÐä ää ÍíÈ áÇíÈÓÈ
ÇáÇáÝÇá : 45
æää íÈæßá Úái Çááá Ýäæ íÓÈä
Áá ÚáÑÇä :100

æÄæÓíß ÈÈáÇæÈ ÇáÐÑÄä ÝÄä äæÑ áß Ýí ÇáÄÑÓ; æÐíÑ áß Ýí ÇáÓäÇÁ; æäæ ÚÓäÈ äää ÈäÓß
Èä; æáíÇÈ äää ÇÈÈÚä; æäæ Çááí æÇááæÑ æÇáÓÝÇÁ ááÑæí ;æÄæÓ ÇááíÇáíä Ää íÈäæä
:æíßÈÑæÇ ää ÈáÇæÈä
. íÇ ÁíáÇ ÇáÐíä ÄäææÇ ÁÐÇ áÐíÈä ÝÆÈ ÝÇÈÈÈæÇ æÇÐßÑæÇ Çááá ßÈíÑÇ áÚáßä ÈÝáíæä
Áá ÚáÑÇä 149

æÄßÈÑ ää ÇáÁÓÈíÇÑÈ æÇáÁÓÈÓÇÑÈ; ÝáÇ áíä ää ÇÓÈÓÇÑ æäÇ ÍÇÈ ää ÇÓÈíÇÑ; æÝí ÇáÓííí
(°ßÇä ÑÓæá Çááá (Óái Çááá Úáiä æÓáá) ÌÚááÇ ÇáÇÓÈíÇÑÈ Ýí ÇáÄäæÑ ßááÇ
æÇíÚá Ääá ÇáÓæÑí Úáiß äää ÈÚááä ää ÇááíáÓíä ÇáÓÇíßíä; æÁíÇß Ää ÈíäÚ Íæáß Ääá ÇáÐäæÈ
. æÇáÚÇÝáíä: æáÇ ÈØÚ ää ÁÚÝááÇ ÐáÈä Úä ÐßÑäÇ æÇÈÈÚ äæÇá æßÇä ÄäÑä ÝÑØÇ
æÇÚáá Ää ÁÓá ÇáÝÓÇí Ýí áÐä ÇáíáíÇ íÑíÚ Äái ÇÈÈÈÚ ÇáÓäæÇÈ æÇáÓÈäÇÈ; ÝáÇ Èí ää ÝÚ
ÇáÓäæÇÈ ÈÇáÓÈÑ; æää ÝÚ ÇáÓÈäÇÈ ÈÇáÚáá æÇáíßíä íÈí ÈÓÈí ÁäÇáÇ Ýí Çáíá; ÁÄä
ÇáÄäÇáÈ Ýí Çáíá áÇ ÈäÇá ÁáÇ ÈÇáÓÈÑ æÇáíßíä æíÚááÇää ÇÆäÈ íáíæä ÈÄäÑäÇ ääÇÓÈÑæÇ
æßÇææÇ ÈÄíÇÈäÇ íæÐæä
ÝÄßÈÑ Íæáß ÇáÚááÇÁ; æíÇÑÈ ÇáÓäæÇÈ ÈÐØÚ ÇáÓäÚ; áÄä ÇáÓäÚ æÇáíÑÓ Úái ÇáíáíÇ íÝÓí
Ííä ÇááÑÄ æíáíÇá ; æÝí ÇáííÈ ÇáíÓä
.» °äÇ ÐÆÈÇä ÍÇÆÚÇä ÄÑÓáÇ Ýí Úáä ÈÄÝÓíí ááÇ ää ÍÑÓ ÇááÑÄ Úái ÇáÓÑÝ æÇááÇá áííä
æÁíÇß æÇáÇÓÈÚÇäÈ ÈÇáÚÇáíä ; Áæ ÇÓÈÓÇÑÈ ÇáßÇÝÑíä; Áæ ÇáÑßæä Ááíáá; Áæ ÇáÇÚÈäÇí
Úáiäá ; íÇ ÁíáÇ ÇáÐí ÄäææÇ Ää ÈØíÚæÇ ÝÑíÐÇ ää ÇáÐíä ÄæÈæÇ ÇáßÈÇÈ íÑíæßä ÈÚí ÁíáÇáßä
; ßÇÝÑíä

. íÇ ÁíáÇ ÇáÐíä ÄäææÇ Ää ÈØíÚæÇ ÇáÐíä ßÝÑæÇ íÑíæßä Úái ÁÚÐÇÈßä ÝÈäÐáÈæÇ ÍÇÓÑíä
æÚáiß ÈáíÇÑÈÈ ÇáÈíÚ ÓÚíÑäÇ æßÈíÑäÇ; æäÈä ÇááíÇáíä ÁáÇííáææÇ ÇáÑÐí æÇáÈäÇÆä; æáÇ
íÈäÓíæÇ ÈÇáÐÈæÑ; æÄáÇ íÓÚæÇ ÚáiáÇ ÇáÁÚáÇä æÇáÓäæÑ; æÄáÇ íÈäæáÇ; ÝÄä ÈäÇÄ
ÇáÐÈæÑ; ÍÑÇä æÄä áÇ íÈææÇ ÚáiáÇ ÇááÓÇíí; æÄáÇ íæÐíæÇ ÚáiáÇ ÇáÓÑí; áÄäá ßáÇ ÍÇá Ýí
ÇáííÈ °ÄæáÆß ÕÑ ÇáíáÐ Úái Çááá « æÝí ÇáííÈ:°ÕÑ ÇááÇÓ ÇÈäÇä: ÇáÐí ÈíÑßä ÇáÓÇÚÈ
.» ÁííÇÁ æÇááÈíÐíä Úái ÐÈæÑäá ÇááÓÇíí æÇáÓÑí

æÄæÓ ÇááíÇáíä ÈÓæä ÇááÇÝáÈ; æÈÐíÇä Çááíá; ÝÄäá Úæä äää Ýí ÍáÇíáá; æáÇ ÈíäÚ ßá
ÇáÓáÇíÇÈ Èííß; Èá æÓÚ ÇááÓÄæáíÇÈ Úái ÁÚæÇáß; ÝÄä áÐÇ íÑííää æíÓííää ÈÐÈ Èß æíÈÇ
áß; æäæ ÑÇíÈ áß æÁííí ááÚáá; æÄäÝÚ ááíáÇí; æáÐÇ íßáá ää ÇáÈäÑí Úái ÁæÇáÑß; Áæ ÇáÈÝáÈ
ää ÐÈÓÈß; æíÝÚ ÇáÓÝ ää ÇáÇäÓÐÇÐ æÇáÈäÓÐ ; æÁíÇß æÇáÈíÓÓ Úái Íæáíß; æáÇ ÈÈÈÚ
ÚæÑÇÈäá; ÝÄä ÇáÄáíÑ ÁÐÇ ÇÈÈÚí ÇáÑíÈÈ Ýí ÇááÇÓ ÁÝÓííä Áæ ßÇí Ää íÝÓííä ; ° æää
ÈÈÈÚ ÚæÑÈ Áííä ÈÈÈÚ Çááá ÚæÑÈä æÝÓíá æäæ Ýí ÍæÝ ÈíÈä «; æßä ÁÝÓíÈ äÐä ÇáÐÓíÈ ää
. ÐáæÈ; æßä äÓÐÈ ää ÓÝæÝ
æÈíÈÈ Äái Íæáíß ÈÇáÄÈÈÓÇäÈ ÇáÓÇíßÈ ; æÈÚÇÓ Úä äÝæÇÈää ; æÇÚÝ Úä äÓÆíáá; æÇÐÈä
. áíÓäáá; æáÇ ÈíÚá Úáß Èää ÓíÆÇ

æÇÚáá Ää ÇáÚÇáá ÇáÇÓáÇáí ßáá íÑææ ÈÈÕÑä Äái ÇáíáÇí ÇáÁÝÚÇáí æíÈÇÈÚ ÁíÈÇÑä
ÈÇáÈäÇä ÈÇáÚ; æäæ íÓÈíæÐ Úái ÇáÈäÇááä æäÑíæÇááá ÚÓ æíä Ää íäÕÑßä æíÈÈÈ ÁÐíÇáßä
. ; æÄä íÐíä ÍæáÈ ÇáÁÓáÇä Úái Áíííßä; Áää áÚä Çáäææí æáÚä ÇááÓíÑ
. æÓÈíÇáß Çáááá æÈíáíß ÄÓäí Ää áÇ Ááá ÁáÇ ÄäÈ ÁÓÈÚÝÑß æÄÈæÈ Äáiß
Áíæßä
ÚÈíÇááá ÚÓÇä

